

། ཀ།

ཏཱེ་ཙོང་ཁ་པ་འི་གསུང་འབྲུམ།



ཏཱེ་ཙོང་ཁ་པ་འི་གསུང་འབྲུམ།

ཏཱེ་ཙོང་ཁ་པ་འི་གསུང་འབྲུམ། ཏཱེ་ཙོང་ཁ་པ་འི་གསུང་འབྲུམ།



ལེན་གྲུབ་ལྷན་པོའི་མིང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཡིན།

SJRB-0026

བཀྲ་གིས་ལྷན་པོའི་མིང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཡིན།

ལེན་གྲུབ་ལྷན་པོའི་མིང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཡིན།

ལེན་གྲུབ་ལྷན་པོའི་མིང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཡིན།

ལེན་གྲུབ་ལྷན་པོའི་མིང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཡིན།

༢༠༡༢ ལྷ་ ༥ པར་ཚོམ་གྲུབ།

༢༠༢༡ ལྷ་ ༡ པར་ཚོམ་གྲུབ།

ལེན་གྲུབ་ལྷན་པོའི་མིང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཡིན།

[www.serajeyrigzodchenmo.org](http://www.serajeyrigzodchenmo.org)

ལེན་གྲུབ་ལྷན་པོའི་མིང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཡིན།

[serajeyrigzodchenmo@gmail.com](mailto:serajeyrigzodchenmo@gmail.com)

ལེན་གྲུབ་ལྷན་པོའི་མིང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཡིན།

## དཀར་ཆག

རོ་རྩོད་མདོར་བསྟུན། .....	i
ལྷ་ལྡོག་པའི་གསལ་བཤད། .....	vi
རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་པའི་འཇུག་དོགས། .....	༡
རྣམ་ཐར་ཆེན་མོའི་བྱུང་འདེབས། .....	༡༣༣
གསང་བའི་རྣམ་ཐར་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེ་མ། .....	༡༥༣
རྗེའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས། .....	༡༩༩
ལྷོ་ཡག་ཤུབ་ཆེན་དང་མངལ་ཚུལ་དང་མཁས་ཤུབ་རྗེ་ལ་ཚོམས་གནང་བའི་སྐོར། .....	༡༧༠
ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་ལྷན་ཅན་མཁས་ཤུབ་རྗེ་ལ་གཅིག་བརྒྱད་ཏུ་གནང་བ། .....	༡༧༢
བ་མོ་ཚོས་རྗེ་ལ་གཅིག་བརྒྱད་ཏུ་གནང་བའི་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར། .....	༢༠༣
རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་གྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསན་ཡིག་ .....	༢༠༦
ལྷ་ལན་རྣམས་མཚོག་བརྟུན་ཚིའི་འཕྲེང་བ། .....	༢༥༤
ལྷ་མ་ལུ་བཅུ་པའི་རྣམ་བཤད་སྐོབ་མའི་རེ་བ་ཀུན་སྐོར། .....	༢༥༧
གསང་སྟགས་གྱི་རྣམ་བཤད་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་ཤུབ་སྟེ་མ། .....	༣༣༣

དཀར་ཆག

---

---

བྱང་སའི་ཚུལ་སྤྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་བྱང་ཚུབ་གཞུང་ལམ། .....	༤༥༦
དགེ་སློང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གནམ་ཅེད་ལྗོངས་མ། .....	༤༥༩
དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གནམ་ཅེད་ལྗོངས་མ། .....	༥༤༩
པར་བྱང་སློབ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ། .....	༥༥༦

# རྒྱུད་མདོར་བཟུང་།

རྗེ་ཚེང་ཁ་པ་སྐོར་བཟང་ལྷགས་ལ། རི་པོ་དགེ་ལྷན་པའི་ཚོས་བརྒྱད་ཕྱོལ་གཏོད་མཁན་དང་། དགའ་  
ལྷན་གྱི་རབས་དང་པོ་ཡིན། བོད་མདོ་ཁམས་སྣང་གི་ཚེང་ཁའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་སྐུ་འབྲུམ་དགེ་དང་།  
ཡུམ་ཤིང་བཟང་ཨ་ཚོས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་བྱ་༡༣༥༧པོར་སྐུ་འབྲུངས།

དགྲུང་ལོ་གསུམ་པར་རྗེ་ཀམ་རོལ་པའི་རྗེ་རྗེའི་བྱང་ལྷན་དགེ་བསྐྱེན་གྱི་སྟོམ་པ་བཞེས་ཏེ་  
མཚན་ཀུན་དགའ་སྟེང་པོ་ཞེས་གསོལ། དགྲུང་ལོ་ཚུང་རུའི་སྐབས་ནས་ཚོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་  
ཆེན་གྱིས་བདག་སྐྱོར་གནང་སྟེ་གསར་སྤྲུགས་རྗེ་རྗེ་མེག་པའི་དབང་བསྐྱུར་བར་མཛད། གསར་  
མཚན་དོན་ཡོད་རྗེ་རྗེ་ཞེས་བཏགས། དགྲུང་ལོ་བདུན་གྱི་སྐབས་ཚོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་  
མཁན་པོ་དང་། གཞོན་ཏུ་བྱང་ཚུབ་པས་སྟོབ་དཔོན་མཛད་ཏེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་བཞེས་ཏེ་  
མཚན་སྐོར་བཟང་ལྷགས་པར་གསོལ། དགྲུང་གངས་བཅུ་བདུན་ཚུ་སྟངས་༡༣༥༧པོར་མདོ་སྣང་ལྷན་  
དབུས་སུ་ཕྱོན་ཏེ་འབྲི་གྲང་མཐེལ་དུ་ལེབས། སྐུན་སྲ་བ་ཚོས་ཀྱི་ལྷགས་པ་དང་མཛལ་ཏེ་མེག་ཆེན་  
སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཚོ་ག་དང་། ལུག་ཆེན་ལྷ་ལྷན་ལ་སོགས་པ་གསན། ཚལ་གྱི་སྐྱེན་པ་དགོན་  
མཚོག་སྐྱབས་ཀྱི་བྱང་ལྷན་སྣང་དབྱང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་གཞུང་ལ་སྐྱུངས་པ་མཛད།

དེ་ནས་ཚོས་གྲུ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན་། རྩ་སྟོད་དགོན་པ་། དུ་ཕྱོན་ལྷན་སྟེ་ཐང་པ་བཀྲ་ཤིས་སེང་  
གོ་དང་གདན་ས་པ་དགེ་བསྐྱོངས་པ་གཉི་ག་ལ་ཚོས་འབྲེལ་གསན། དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཅིག་གི་  
སྐབས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་ལེབས་ལྷན་ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་དང་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་  
གཞོན་ཏུ་སྐོར་གྲོས་སོགས་ལས་དབུ་པར་འདུལ་མདོན་ཚད་མ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་གསན་སྟོང་  
མཛད། བོད་པ་སོགས་སུ་གྲྲོས་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤེས་བཞིའི་སྐབས་ཅེད་ཐང་གི་གྲྲོས་ཚར་  
ནས། ཡར་ལུང་རྣམ་རྒྱལ་དུ། ཁ་ཆའི་བརྗེ་ཏ་ལྷ་ལྷི་ལྷ་འའི་མཁན་བརྒྱད། ཚོགས་ཆེན་པོའི་

མཁལ་པོ། དཀའ་བཞི་བ་ཚུལ་མེད་པས་མཁལ་པོ་མངོན། ཚོགས་པ་གྱི་རྗེས་པའི་མཁལ་པོ་གནས་  
བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཤེར་མགོན་པས་ལས་གྱི་སློབ་དཔོན་མངོན། གྱི་རྗེས་པའི་དབུ་མངོན་  
སློམ་བཙོན་བམོད་ནམས་རྩོམ་གསལ་སྟེ་སྟོན་པ་མངོན་ཅིང། ཚོགས་པ་གཉིས་གྱི་དགེ་སློང་ཁ་  
སློང་དུ་འོས་པ་གངས་ཚང་བས་དང་པའི་དགེ་འདུན་མངོན་ནས་བསྟེན་བར་རྩོགས་པའི་སློམ་པ་  
ཡང་དག་པར་བཞེས།

དགུང་ལོ་ཉེར་ལྗེད་སྐབས་སྐྱ་མ་དབུ་མ་བ་དང་སྟོན་དུ་དབུ་ས་སུ་ཕེབས་ནས་དགའ་གདོང་  
དང་སློང་མོ་ལུང་སོགས་སུ་འཆད་ཉན་སློམ་སྐྱབ་མངོན། དགུང་ལོ་ཉེར་བུལ་སྐབས་སྟོ་ཁ་ཡར་  
ལུང་དུ་ཕེབས། ཅེད་ཐང་གི་ཚོས་གྲར་བཞུགས་ཏེ་དཀའ་ཆེན་བཞིའི་གྲ་སློང་མངོན། ལྷན་ལྷ་  
བྱགས་པ་གྲང་རྒྱུ་གྱི་དབུ་དུ་ཚོས་བཀའ་གསན་ནས་སྟོ་བྱག་ཏུ་བཞུགས།

དགུང་ལོ་ཉེར་དགུའི་སྐབས་སྟོ་མར་ཕེབས། ཚེས་གྲང་ཐང་དུ་བཀའ་འགྲུང་ཞིབ་གཟེགས་  
མངོན། དེ་ནས་སློང་མོ་ལུང་དང། རྟོད་ལུང་མཚོ་སྐྱད། ངང་དཀའ་སོགས་སུ་དུས་འཁོར་བྱགས་  
སློང་མངོན་ཅིང་སྟོ་གསལ་མང་པོར་སྟེ་སྟོད་མང་དུ་གསུངས། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ལ་བརྟན་  
བཙོས་མངོན་རྩོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་གསེར་ཐེང་བཀའ་ཚོམ་མངོན། དགུང་  
གངས་སོ་བྱག་པའི་རྒྱ་བ་བརྒྱུ་པར་དངོས་སློབ་འཁོར་དག་པ་ནམ་བུ་དུ་བྱག་གྱིར་ཞིད་དེ་སློང་མོ་  
ལུང་ནས་སྟོ་ཁ་འོལ་ཁར་གྲ་བྱལ་དུ་ཕེབས་ནས་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་གནང།

རྒྱ་བྱ་༡༣༩༣ལོར་འོལ་ཁར་རྗེས་ཕྱིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྒྱལ་བ་བྲམས་པའི་སྐུ་ཞིག་གསོ་  
མངོན། དེ་ནི་རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་མངོན་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ཡིན། དགུང་ལོ་སྟུམ་ཅུ་སོ་དགུ་ལ་སྟོ་  
བྱག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་མཁལ་ཆེན་བྲལ་རྩོད་བཞུགས་མཁལ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དབུ་ནས་ལམ་མེས་ཐབས་ཞིད་  
སོགས་གསལ། དེའི་ལོར་གཉམ་སྟོད་གསལ་མེ་དང། གཉམ་སྟོད་རབ་ཐོང་དུ་དཀའ་བརྒྱའི་གྲ་སློང་  
མངོན། སྟོ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་བསྟེན་གནས་དང་སྐྱབས་འགྲོའི་སློམ་པ་ལ་སྐྱར་ཞིང། རྗེ་ཉིད་གྱིས་  
བྲལ་བརྟན་ནས་སེར་སྐུའི་ཚོགས་རྣམས་བསྐྱལ་ནས་ཚོ་ཚོ་འབྲམ་ཐེར་མང་པོ་བཏབ་ཅིང། ཕྱིས་  
གྲང་རྒྱལ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོ་ར་བར་མངོན། དེ་ནི་རྗེ་ཚོང་ཁ་ཆེན་པོའི་མངོན་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་

ཞིག་ཏུ་བརྟེན་པ་ཡིན། དེ་ནས་གཉལ་སྟོང་སྟོང་དུ་བསྐྱོད་འགྲོའི་དོན་མཛད་པའི་སྐབས་དཀའ་བ་ཅུ་བ་  
དར་མ་འེན་ཆེན་རྗེའི་བྱང་དུ་ཕེབས། དུས་དེ་ནས་བཟུང་ཚོས་རྗེ་དར་མ་འེན་ཆེན་རྗེའི་སྲས་ཀྱི་སྲ་  
བོར་གྱུར།

དགྲའ་ལོ་ཞེ་ལུ་པའི་སྐབས་རྗེ་འདྲ་མདའ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་དུ་འགྲོ་གྲངས་ནས་དུ་སྐྱོད་དུ་  
ཕྱོད། དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་ཡབ་སྲས་གཉིས་དང་། ལོ་ལྷ་བ་སྐབས་མཚོག་དཔལ་གསུམ་གནས་ཅིང་  
སྤང་དུ་ཨར་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞལ་མངོན་པར་འཛོམས་ཤིང་།  
དབྱེད་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་རྣམས་པར་དག་པའི་སྲོལ་ལེགས་པར་  
བཙུགས། དགྲའ་ལོ་ཞེ་ལུ་གཉིས་སྐབས་དུ་སྐྱོད་དུ་ཕེབས། ལོ་ཆེན་སྐབས་མཚོག་དཔལ་བཟང་  
སོགས་ཆེ་རྒྱ་དུ་མས་ནན་ཆེང་བསྐལ་བར་བརྟེན་བྱང་ཆུབ་ལམ་འེན་ཆེན་པོ་བཀའ་ཚོམ་མཛད།

དགྲའ་ལོ་ཞེ་དགྲའི་སྐབས་བདེ་ཆེན་གསང་སྲགས་མཁར་ལྷ་ཤས་བཞུགས་ནས་འོལ་  
དགའ་བུམས་སྤིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་དོན་གཉེར་ཅན་མང་བོར་ལམ་འེན་ཆེན་པོ་ཚོས་གསུངས། སློབ་དཔོན་  
སྲུ་བྱང་གི་རྣམ་གཞག་གི་རྗེས་དང་། སྲགས་འེན་ཆེན་པོ་བཙུན་པ། དགྲའ་བྱངས་ད་གཅིག་གི་  
སྐབས་མཁར་སྲུབ་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་ལ་རྗེ་བཙུན་འདྲ་མདའ་བ་ཆེན་པོས་བསྐལ་བ་དང་།  
རང་ཉིད་ཀྱང་རྗེའི་སྐྱོན་བ་གསན་བས་དབྱེད་སྲུ་ཕྱོན་ནས་སེ་ར་ཚོས་སྤྲིངས་སྲུ་རྗེ་འེན་པོ་ཆེར་  
ཐོག་མར་མཛད། གཞུང་དོན་གྱི་དཀའ་གནད་དག་ལ་དོགས་འདྲི་སོགས་ཞུས་པས། རྗེ་ཉིད་  
སྲགས་ཤིན་ཏུ་དགེས་པས་རྗོད་རྗེ་འདིགས་བྱེད་སྣ་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་དང་རྒྱ་དཀོགས་བཅུན་  
སོགས་མཛོ་སྲགས་ཀྱི་དབང་ལུང་བྲིད་ཡོངས་སྲུ་རྗོགས་བ་གནད། རྗེའི་སྲགས་སྲས་ཀྱི་གཙོ་  
བོར་གྱུར།

ལོ་དེར་སེ་ར་ཚོས་སྤིངས་སྲུ་བཞུགས་ན་བར་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་བྱང་མདུན་ཅིག་སྤང་བས་དཔོན་  
སློབ་གྲང་དུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་སོགས་བགྲེས་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཞལ་ཏུ་གནད་ནས། མཚན་མོ་  
ཞིག་གཞན་གྱིས་མཚོར་བར་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་ཕྱོན་ནས་སྐྱུ་མཚམས་མཛད། རྗེ་བཙུན་འཛམ་དཔལ་  
དབྱེད་ཀྱིས་དབྱ་སེམས་ཀྱི་ལྷ་བའི་གནད་རྣམས་གསུངས་ནས། ད་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པ་



ཞིག་ཡི་གེར་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་བ་དང་རེས་པའི་དོན་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་  
བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་བཀའ་ཚུལ་མངོན། སེ་ར་ཚོས་སྤོངས་སུ་ཅ་ཤེད་རྣམས་བཤད་  
ཆེན་མོ་མངོན།

ས་ཀྱི་ལོ་བོད་ལྷ་བརྟུ་གཉིས་པའི་སྤྲོད་ལ་ལྷ་སར་བྱུག་པེ་བས། གནས་གང་གི་ཉིན་སྟོན་  
གསལ་འབེབས་པའི་མཚོན་པ་མངོན། དགེ་འདུན་སྟོང་ལྔ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བྱུང་ཞིང་། དགྲུང་ལོ་ར་  
གསུམ་པ་ས་ལྷང་། ༡༩༠༤ལོའི་བོད་ལྷ་དང་པོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་དུ་ཚོ་འབྲུལ་སྟོན་  
ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཀྱི་མཚོན་པ་དངོས་གཞི་མངོན། དུས་དེ་ནས་ལྷ་ལྷན་ཚོ་འབྲུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་  
མོའི་སྟོལ་ཆགས། དེ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མངོན་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ཡིན། རོ་བོ་མི་བསྟོན་པ་  
དང་བརྟུ་གཅིག་ཞེས་ལ་དདུལ་བཟང་པོ་ལས་བྱས་པའི་དབྱ་རྒྱན་སྟོན་སྟུམ་ཚོགས་པ་སྤུལ། ལོ་  
དེར་འགྲོག་རི་པོ་དགེ་ལྷན་རྣམས་པར་རྒྱལ་པའི་སྤྱིང་བྱུག་བཏབ།

ལྷགས་ལོས་༡༩༡༡ལོར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་མངོན། དགྲུང་ལོ་ར་བདུན་༡༩༡༩ལོར་སྐུ་  
ཁམས་བསྟོན་ཚུལ་གྱིས་སྐུ་བཟོགས་དང་མཉམ་དུ་སྐུ་མཚམས་སུ་བཞུགས། དགྲུང་ལོ་ར་བརྒྱད་  
ཤིང་༡༩༢༤ལོར་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལོན་བཟུ་གིས་དོ་ཁར་གདན་དངས། ལྷ་སྟོན་  
འཛིན་པ་མང་པོར་ལམ་རིམ་དང་དབྱ་ཚོད་སོགས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྟོན། ལྷགས་  
དེར་རྒྱལ་མཚོག་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་མངལ་ཞིང་རྗེས་སུ་བཟུང། དེ་ནས་སྤར་ཡང་གདན་ས་  
ཆེན་པོ་དགའ་ལྷན་དུ་ཕེབས་ནས་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བཞི་སྐྱབས་སུ་གྲགས་པ་དེ་  
དང་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་ལུ་ཉི་པའི་ཉིག་ཆེན་མོ་སོགས་མངོན།

དགྲུང་ལོ་ར་དབྱ་ཤིང་སྤུག་༡༩༡༥ལོར་དགའ་ལྷན་ཡངས་པ་ཅན་གཙུག་ཁང་རྟེན་དང་  
བརྟེན་པ་བཅས་གསར་བཞེངས་གྱིས་དགའ་ལྷན་དཀྱིལ་འཁོར་སྐུ་མཚོན་གསར་འཛུགས་  
མངོན། དེ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མངོན་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ཡིན། དགྲུང་ལོ་རེ་གཅིག་༡༩༡༨ལོ་  
དགའ་ལྷན་ཡངས་པ་ཅན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གྲུབ་པའི་རབ་གནས་མངོན། དགྲུང་ལོ་རེ་  
གཉིས་༡༩༡༤ལོར་དབྱ་མ་ལ་འཛུགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བརྟེན།

དགྲུང་གྲངས་ཀྱི་གུ་ཕྱེ་གསུམ་ལ། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ལག་༡༧༡༧ལོའི་ལྷོ་ཁ་རི་པོ་  
 དགོ་ལྷན་ནས་ཕྱག་བཏེགས་ཏེ་ལྷ་སར་རོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་བྱུང་དུ་སྐུ་ཕྱག་དང་། མཚོན་འབྲུག་ལ།  
 ལྷོ་ཁ་རི་པོ་ལྷན་དག་མཛད་ནས་སྟོན་ལུང་ཆབ་ཚན་ཁར་བྱོན། སྟོན་ལུང་ཕྱེ་མདའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་  
 དང་། འབྲས་སྐྱུངས་། ལྷ་ས། སེ་ར། གསང་ལྷགས་མཁར། གྲུ་བཞི་ཚམས་སུ་ཐེབས་ནས་བཀའ་  
 ཚོས་མང་དུ་སྐྱེལ། སྐར་དགའ་ལྷན་དུ་ཕེབས་པ་ན་ཐོག་མར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁར་  
 ཚེན་པོར་ཐེབས་ཏེ་འདྲིར་དུ་ཡང་འོང་བ་མི་ཡོང་བས་མཚོན་གཏོར་རྒྱ་ཆེར་ཤོམས་གསུངས། དེ་  
 ལས་འདུ་ཁར་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་དབྱེར་ཕེབས་ཏེ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ལྷོ་ཁ་རི་པོ་སྐུ་སྐྱེས་པ་དང་།  
 དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབྱེས་སུ་ཤིས་བརྗོད་མཛད། དེ་ནས་གཟེམ་ཁར་དུ་ཕེབས་ཏེ་  
 བཞུགས་གདན་ལ་བཞུགས་པ་ན། ད་ནི་རང་རེའི་དགོན་པ་རང་དབང་ཐོབ་པ་འདྲིར་སྐྱེ་བ་བྱུང་བས་  
 རྫོང་བདེའོ་ཞེས་གསུངས། མཐར་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པའི་བྱ་བ་  
 མཛད་ཚུལ་གྱི་ཞབས་ཏེ་སྐྱེ་མོ་ནས་ཞིབ་ཆ་གནང་ཐེན་པས་དེའི་ཆེ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་ཀྱང་  
 སྐབས་དེར་དབྱེ་ལྷ་དང་། ལ་བཟའ་ལེར་ལུལ་ཞིག་གནང་སྟེ་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་ལ་རྒྱལ་  
 ཚབ་ཏུ་དོན་གྱིས་གོ་བར་མཛད་དེ་ལོ་དེའི་རྒྱ་བ་བཅུ་པའི་ཆེས་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷའི་ཉིན་གྱི་སྐོར་སྐུ་  
 གཤེགས། །

སྟོན་མ་གྲགས་ཆེ་བ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། མཁས་སྐྱབ་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་  
 སོགས་མང་དུ་བྱུང། གསུང་ཚོམ་ལ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་སོགས་པོ་ཏེ་བཅུ་དགུ་བཞུགས། རྗེ་རྫོང་  
 བཟང་གྲགས་པའི་མཛད་ཆེན་བཞི་ནི། དགྲུང་ལོ་སོ་བདུན་པར་རྗེ་ཕྱིའི་བྱམས་པ་ཞིག་གསོ་  
 མཛད། དགྲུང་ལོ་སོ་དགུ་པར་གཉལ་གྱི་ལུང་རང་ཚོས་འཕོར་བསྐྱོར། དགྲུང་ལོ་དགཉིས་ཀྱི་  
 སྐབས་ཚོ་འབྲུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་བཅུ་གསུམ། དགྲུང་ལོ་དགུའི་སྐབས་དགའ་ལྷན་དུ་སྐྱག་ཅེའི་  
 སྐབས་མཚོན་སྟེལ་བ་བཅས་སོ། །

༢༠༡༦.༡༡.༠༥ སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྐྱིག་པས་ཕྱོགས་བདུས་བྲས།

## ལྷ་སྤྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

པོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤོངས་སུ་སྡོན་ལྷོ་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་འཁོར་ལས། པོད་མི་  
རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྲི་ལོར་དུ་ལྷུང་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་  
སྒྲུབ་སྐབས་མེད་པའི་ལོ་ལྷན་གྱི་སྤོངས་སུ་དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་  
མིའི་ཉེས་སྤོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་ཅ་བརྒྱལ་དུ་སྤྱིན་ཟེན་པ་དང་། ལྷག་  
འགྲོས་གང་མང་ཞིག་ཅ་བརྒྱལ་དུ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་པོད་མི་ཞིག་ལ་  
མཚོན་ན་ཅ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྟེན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་  
ལས་འགན་བརྒྱལ་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་གྲེས་རིག་མཚོན་ཆེན་མོའི་ཚོམ་  
སྤྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཚགས་དང་སྤྲང་སྤོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཚོམ་སྤྲིག་གི་  
ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེར་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་དུ་སྤྱིན་པ་དང་བརྟེན་ནས་གསར་དུ་ཚོམ་སྤྲིག་གུས་  
པའི་དེ་བ་དང་འབྲུལ་དེ་བ་གང་མང་ཞིག་ཁྱབ་བཤད་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྟ་བུར་  
སྤང་མོད། སྤྲིར་གསུང་རབ་དབང་བརྒྱུད་དང་ལྷ་སྤྲིག་གྲེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་  
ཤོར་ནའང་ཆབས་ཆེ་བའི་སྤོན་ཆ་འབྲུང་སྲིད་པས་བསྐྱེད་དང་བཅོ་བཅོས་མེད་པར་མོར་  
འཛོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་  
གཅིག་བཅོས་དགོས་ལྗང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཚན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་ལ་མཚོན་ན། བར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་གྱིར་བརྒྱང་ནས་དེའི་ཡིག་  
འགོས་སོར་བཞག་གིས་ཚོམ་སྤྲིག་གྲེད་རྒྱ་ཅ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་བར་གཞི་མི་འདྲ་  
བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ལུས་ཤིག་སྤུར་བཞིན་ཡོད།

མ་སྤྱིར་ཡིག་འོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཙུག་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་སྤྱི་དང་བར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་མའི་དུས་སྤྱི་ལས་གྲེལ་ཏེ་ཅང་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཞིབ་སྐྱར་གྱི་དང་སྐབས་མཆན་འདེབས་པ་ཅམ་ལས་མ་སྤྱི་དང་དཔེ་གཞི་གཞན་གྱི་ཤོག་གྲངས་དང་མཐུན་ཆུབ་ཡིག་གྲེང་སོགས་གསལ་ཁ་འདོན་མ་སྐབས་འདི་ལྷན་འདྲེན་ཡོད་ཀྱང་སྤྱིས་སྤྱི་དཔེ་བསྐྱར་ཞུས་པ་རྣམས་ལ་གསལ་ཁ་བཏོན་ཡོད།

ཙམ་སྐྱིག་ཁང་འདི་ནས་ཙམ་སྐྱིག་བྱས་པའི་དེབ་ལྷོག་སྐབས་དེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་དོ་སློང་ཅུང་ཅམ་ཞུ་ན། གཞུང་གི་དཔྱད་སྲིད་སྤྱི་ལྷན་གསལ་[ ]འདིའི་ནང་དུ་བཅུག་པ་ནི་མ་སྤྱིའི་ནང་གི་འོག་མཆན་དང་དཔྱད་སྲིད་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དཔྱད་སྲིད་སྤྱི་ལྷན་གསལ་ “ འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སློང་གྱི་དགོས་སའི་ཡི་གེ་འཕམ་ཆེན་ཅིག་གི་མཐུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སྤྱི་མཆན་གྲངས་ཀྱི་མང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྗེས་སྤོང་གི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྐྱར་དང་མཐུན་སྤོང་སྤྱངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པས་ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མཐུན་དུ་ཞུགས་ ” འདི་བཀོད་པ་ཅམ་ལས་འདི་བཞིན་མཆན་གྱིས་མེད།

མཐའ་མཆན་ལྷོག་སྐབས་དེབ་དེ་དཔེ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་སྤྱིར་བཟུང་བའི་བར་གཞི་ལ་མ་སྤྱི་ཞེས་དང་། བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྤྱི་དཔེ་བར་མ་དང་། བཟུང་གིས་སྐྱར་ཤོ་ ཞོལ། སྐྱ་འབྲུམ། ལྷ་གྲང་བར་མ་རྣམས། སྤྱི་ བཟུང་ ཞོལ། སྐྱ། ལྷ། སོགས་ཀྱིས་མཚོན་བར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཆན་གྱི་ཁོད་དུ་ཞུགས་ཅན་ \*བསྐྱབས་ ལྷ་བྱ་བྱུང་ན་མ་སྤྱིའི་ཡིག་འོར་ཞིག་ལྷ་སྐྱིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་ཞུགས་ \* འདིས་ལྷ་སྐྱིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཆོག་མཚོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་ཞུགས་ཅན་ -བསྐྱབས་ ལྷ་བྱ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་པ་

དང་། **བསྐྱབས** ལྷ་ལུ་བྱུང་ན་བསྐྱབས་ལྷག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཚན་དུ། **མ་ཕྱི། ༤༥ན་ན།** **བསྐྱབ** \***བསྐྱབས** ལྷ། ༡༠༩ན་ལ།  
**ལྷ། ༡༡༠བ་ན།** **བསྐྱབས** ཞེས་པ་ལྷ་ལུ་བྱུང་ཚེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། **མ་ཕྱིའི་འོག་གངས་**  
**༤༥མདུན་**ངོས། ཡིག་གྲེང་**༥པ་ན།** **བསྐྱབ་**ཅེས་གྲིས་ཡོད་པ་མཚོན་ཞིང་། \***བསྐྱབས** བེ་མ་ཕྱིའི་  
ཡིག་ལོར་བསྐྱབ་དེ་ཉིད་ལྷ་སྒྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་  
གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་པར་མའི་སྐྱེ་བ་གངས་**༡༠༩མདུན་**ངོས། ཡིག་གྲེང་**༥པ་ན།** **ལྷ་བྱང་**  
པར་མའི་སྐྱེ་བ་གངས་**༡༡༠ལྷ་བ་**ངོས། ཡིག་གྲེང་**༩པ་ན།** **བསྐྱབས་**ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅེས་གོ་  
དགོས་པ་ལྷ་ལུ་ཡིན།

ལྷ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྱུང་དེ་བ་ཉུ་ལོར་འབྱུང་འོར་བ་  
སོགས་གཞིགས་ཚེ་ཀུན་སུ་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱ་བ་སྐྱོད་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཚེད་དུ་མཐུན་ལྷན་  
རྣམས་ནས་འདི་གའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་དོ་སྣོད་དང་ལམ་སྟོན་གཞན་པའི་རེ་བསྐྱུལ་ལྷ་  
རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགོ་གས་ངང་བར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ལུས་ཉེ་སྐྱེས་  
ཀ་རེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་གྲེས་རིག་མཚོད་ཚེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།  
ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠རྩ་༠༥ཚེས་༡༥ལ།

༡༢། །རྗེ་བཙུན་སྐྱ་མ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རོ་མཚར་མཛད་ཏུ་

ལྷུང་བའི་འཇུག་པར་ཐར་པ་དང་བའི་འཇུག་རོགས་

ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་ལོ། །

༡༣། །རྗེ་བཙུན་སྐྱ་མ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རོ་མཚར་མཛད་ཏུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་  
བ་སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་ཚོགས་ཉུང་ཟད་ཅིག་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ།  
དང་བའི་འཇུག་རོགས་ཞེས་བྱ་བ། །རྗེ་བཙུན་སྐྱ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱགས་རྗེ་  
ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་སྤྱག་འཚལ་ལོ། །

ཚོགས་གཉིས་སྟོན་པ་རྒྱབས་ཆེན་ཤར་འི་ཅེར། །རྒྱལ་སྐྱས་དབའ་པོ་སྐྱ་  
བའི་ལྷ་བ་འདྲེགས། །ཕྱབ་བསྟན་ཀུ་སྟུང་བཞད་པའི་དབལ་ཡོན་ཅན། །རྗེ་བཙུན་སྐྱ་  
མ་སྟེང་གི་སྟན་སེལ་རྒྱལ། །ལྷོ་བཟང་དབྱངས་ཅན་ངག་གི་དབལ་མངའ་བ། །གྲགས་  
པའི་རྩ་རྩ་སྟོགས་ཀྱི་མཛེས་མས་བརྟུང། །དབལ་ལྡན་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་མགོས་  
གཏུགས་པ། །ལྷོད་ཀྱི་ཞབས་ལ་བདག་ཀྱང་སྤྱག་བསྟེན་དོ། །མི་དམན་བརྟུལ་  
ལྷགས་མཚོག་གིས་ལེགས་བསྐྱམས་ཤིང། །རྣམ་དཔྱོད་ཆེས་སྤྱ་སྤྱབ་པའི་གཞུང་  
ལྷགས་ཀུན། །ཞིབ་མོར་འབྲེད་ལ་ལྷ་དང་བྲལ་གྱུར་བས། །གཅིག་ཏུ་སྤྱབ་ལ་དབྱེས་  
པ་འདི་རྟེན་དོ། །མགོན་པོ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །འབྲུམ་སྐྱས་གྱུར་པའི་གཏིང་  
མཐའ་རྗེ་ཅམ་ཞེས། །མཐུ་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་ལྷོགས་ལ་འབྲུང་འགྱུར་ན། །བདག་སྐྱས་

1 རོགས

ཅུང་ཟད་དཔོག་པའང་“ག་ལ”<sup>1</sup> ལུས། །འོན་ཀྱང་འདི་ན་འུགས་ཐག་དད་པའི་  
 མེས། །སྙིང་གི་ཚུ་གཉེར་ཁོལ་བ་འདྲིན་གྱེད་པ། །འདི་དག་“གདུང”<sup>2</sup> སེལ་སློབས་  
 པའི་རྩ་ཡབ་ཅེས། །ཚུ་ཐིགས་ཙམ་ཞིག་སྦངས་ཏེ་གར་བགྱིད་དོ། །འདི་ཉིད་ཕྱིར་བ་  
 འདྲིག་རྟེན་གཞན་དུ་ཡང་། །འདི་ལྟའི་མགོན་གྱིས་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་ཞིང་། །དེ་ཡི་  
 ལེགས་བཤད་བདུན་ཅེས་འཚོ་གྱུར་ཞེས། །རང་དོན་ལ་གྱུས་རེ་བའི་ཞགས་པ་  
 ཡིས། །བདག་གི་སྙིང་ནི་ཡང་དག་བྱངས་གྱུར་ཅིང་། །ཤེས་ལྡན་དད་པ་རབ་དཀར་  
 བང་མོའི་ཚོགས། །དཔག་ཡས་ཡོན་ཏན་འོ་མའི་ཚུ་གཉེར་ལ། །རབ་དགའ་རྒྱས་པའི་  
 སྦད་དུ་འདིར་འབད་དོ། །སོ་ག་ཆར་སྤྱིན་རྒྱས་པའི་སྐྱོད་བྱངས་ཙན། །དབྱིད་གི་  
 དཔལ་མོ་མེ་ཏོག་དོ་ཤལ་དགོད། །མ་བྱ་གཞོན་ལུ་རོལ་པའི་ཅེད་འཛོ་སྟོན། །འདི་  
 དག་འདྲིག་རྟེན་ཡ་མཚན་ཅི་ཡང་གྱེད། །མཁས་རྣམས་ཡིད་གི་བརྟན་པ་ཉམས་གྱེད་  
 པ། །དམ་པའི་སློད་པ་མྱོད་བྱུང་བརྗོད་པའི་གཏམ། །སྐལ་བཟང་ན་བའི་བཅུད་ལེན་  
 བསྐྱབས་པས་ཀྱང་། །སྐབ་རྣམས་ཡིད་ནི་ཅི་ཡང་ཆགས་པར་འགྱུར། །གཞོན་ལུ་  
 ཉིད་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུ་ལ། །དོན་ཆེན་གནས་ལ་དཀའ་བ་ལྟར་སྦངས་  
 པས། །རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་གོ་འཕང་མཚོག་བརྟེས་པ། །འདི་དག་འོ་མཚར་གཏམ་  
 གི་སྦྱང་གཞི་ཡིན། །

དེ་ཡང་བདག་གི་དཔལ་ལྡན་སྐྱེས་པ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་གི་  
 རིང་འུགས་པ་ཆེན་པོ། །འདྲིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་གཅིག་ཏུ་མཉེས་  
 གཤམ་པའི་ངང་ཚུལ་ཙན། རིང་མོ་ཞིག་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སློད་པ་རྒྱབས་

1 གལ  
 2 གདུང

བོ་ཆེ་དག་གི་པ་རོལ་དུ་"ཕྱིན་<sup>1</sup>་པ། རྩེ་བཅུན་"འཇམ་<sup>2</sup>་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀྱི་  
 འོད་ཟེར་གྱིས་སྒོ་ཕྱོས་ཀྱི་པ་སྒོ་ཁ་སྤེ་བས་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་དག་ལ་  
 གཞིགས་པ་དག་པའི་སྤྱན་དང་ལྗན་པ། སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མངོན་  
 པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲུགས་ཀྱི་བང་མངོན་ཡོངས་སུ་  
 གཏམས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཚན་བཟོན་པར་དཀའ་བ་འདི་ནི། བསྐྱལ་བ་  
 དཔག་དུ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་ས་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་དེ། མ་དག་  
 པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་ཡང་། ལ་ལ་ལ་ནི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་དང་། ལ་  
 ལ་ལ་ནི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། འགའ་ཞིག་དུ་ནི་བརྒྱ་གྲིན་དང་ཚངས་པའི་  
 གཤུགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁྲིམ་པ་དང་རབ་དུ་བྱང་བའི་  
 ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གངུལ་བྱ་དང་འཚམ་པའི་སྦྱའི་རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་དཔག་དུ་མེད་  
 པ་རི་ལྟར་ནས་མཁའའི་ལམ་ལས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་པའི་སྟེང་དུ་  
 ཚུ་སྟོན་ཐ་དང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཅིག་ཅར་རང་གི་གཤུགས་བརྟན་སྟོན་  
 པ་དེ་བཞིན་དུ་འབད་ཚོལ་མེད་པར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ནི།  
 ལུ་བྱ་ཅག་རང་དང་འགོ་བ་རིགས་མ་སྤྱན་པར་སྦྱེ་བ་བཞེས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་  
 གཉེན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པས་དོན་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་  
 བ་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆགསྟེ། འདི་ལ་བདག་ཉིད་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་  
 གཏན་ཚིགས་གཏམ་དུ་སྟེང་བའང་ཐོས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ནི་སྦྱེ་བོ་པམ་མོ་  
 ཆེ་དག་གིས་བསམ་པར་བྱ་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། བདག་ཅག་དང་

1 ཕྱིན  
 2 འཇམ



བ་དང་བསམ་པའི་སྐྱོབ་ས་དམན་བ་དག་གི་རང་བཞིན་དང་སྐྱལ་བ་རི་ལྷ་བྱ་ཡིན་པ་  
 ཉེ་བར་གཞིགས་པའི་དབང་གིས་བདག་ཉིད་བྱང་དོན་འདི་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པར་མི་  
 མཛད་པའི་སྲིད། གནས་འདི་ནི་བསྐྱད་པར་བཞི་བར་མི་བྱས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་།  
 འདི་ཉིད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལམ་ལ་སྐྱོབ་པའི་ཚུལ་ཉེ་བར་བརྒྱུད་ནས་དོན་  
 མཛད་ཅིང་མན་བ་མཛད་པའི་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་པ་དག་གི་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་  
 གྱི་མཐའ་ཡང་། བདག་ཅག་སའི་དབང་སྤྱུག་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་ནི། འོགས་ཚམ་  
 ཞིག་གཞུགས་བར་བྱ་བའི་རྩོ་ཡང་མི་ཐོགས་མོད་ཀྱི། རེ་ཞིག་གསུལ་བྱ་དམན་བ་དག་  
 ལ་ཡང་སྐྱུན་མོང་དུ་སྤང་བ་ཚམ་གྱི་མཛད་པ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས། བདག་ཉིད་  
 གྱི་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་<sup>1</sup>ནམ་པར་ཐར་པའི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་དད་པའི་སོར་མོ་ལན་  
 ཅིག་མིན་པར་བསྐྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། གཏམ་དུ་བྱ་བའི་མེ་ཉོག་གི་སྲིང་བར་  
 བརྒྱས་ཏེ། སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོ་དག་གི་ན་བ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་  
 རེས་སུ་ཐོས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཐོག་མར་སྐྱབས་ལྷུ་མས་པའི་མཛད་པ་གང་དུ་  
 བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ནི། མདོ་ཁམས་སྤྱད་ཀྱི་སའི་ཆ། ཤར་ཚོང་ཁ་ཞེས་གྲགས་པ། ལྷོན་  
 དུས་ཁ་བ་ཅན་བ་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་པོ་ལྷ་བཙན་པོ་དག་གི་མངའ་རིས་ཀྱི་ཆབ་འོག་དུ་  
 གཏོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་ས་ལ། འདི་ཉིད་སའི་ཡོན་ཏན་སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་ཀྱང་པོ་  
 དག་གི་བརྒྱུད་པའི་ཁ་ལས་སྐྱོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་དེ། འདིའི་ཡབ་ནི། དཔའ་ཞིང་  
 དེས་བ་དང་། སྤྱིན་ཅིང་བརྒྱལ་མོད་པ་དང་། འཕྱོར་ཅིང་རང་བཞིན་བྱང་བ་ལ་སོགས་  
 པས། སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་འཐད་པའི་ཚོས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ད་ར་ཁ་ཆེ་སྐྱེ་འབྲས་  
 དགོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཡུམ་ནི། བྱང་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་གཡོ་སྐྱེ་ཚུང་བ་དང་། སེམས་

1 བའི

གྱི་ངང་རྒྱུད་མཚོག་ཏུ་བཟང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ལྗོངས་དེའི་སྐྱེ་བོ་དག་མཐུན་པར་  
 མྱེང་བ་ཤིང་མོ་ཨ་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ལ་སྲས་བྱུག་མངའ་བ་  
 ལས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་བཞི་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་གདུང་རུས་ནི་མལ་ཡིན་  
 ལ། རྩེ་ཉིད་དང་གདུང་ཚོས་གཅིག་པ་ཅམ་དུ་གཏོགས་པ་ལ་མི་ངོ་སྟོང་སྟག་ལོངས་  
 བ་ཡོད་ཅིང་། བདུན་བརྒྱུད་མ་“ཆད<sup>1</sup>་བའི་གཉེན་དང་སྐྱག་གི་གཉེན་མཚམས་ཀྱང་  
 ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་དག་ལས་སྔ་སྟེང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡང་དག་པར་གྲངས་པ་  
 མང་བོ་ཞིག་གྲོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྟུལ་ཞུགས་མ་སྤྲོད་ཅིང་། རྣམ་དགོད་ཡངས་  
 བའི་མིག་ཅན་ཤ་སྟག་གོ། ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་བས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་  
 རྣམ་པ་དེ་ལྟ་སུའི་རིགས་དང་རུས་དང་ཚོ་འབྲང་སུན་སུམ་“ཚོགས་<sup>2</sup>་བའོ། །དེ་ཡང་  
 འདི་ཉིད་གང་གི་ཆེ་ཡུམ་གྱི་ལུས་ལས་ཉེ་བར་བལྟམས་པ་དེའི་ཆོ། འདིའི་དབུ་ནི་  
 གདུགས་ལྟ་སུ་དང་། “དབྱེས་<sup>3</sup>་བ་དབྱེས་ཆེ་ཞིང་སློན་མ་འཇར་ལ་ཤངས་གྱི་གཟེངས་  
 མཚོ་བ་དང་། ལྷན་ཤལ་རིང་དུ་འཕྲང་ཞིང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྒྱས་ལ་དགུ་  
 རྐབས་སྟེང་བ་དང་། དབང་བོ་ཡོངས་སུ་གསལ་ཞིང་བགས་པའི་མདོག་ནི་མེ་ཏོག་  
 གུ་སྟུང་ལྟར་དཀར་བས་འདིག་ཉེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པའི་མཚན་གྱི་  
 དཔལ་གྱིས་མཛེས་པ་མིག་གི་བདུད་ཅི་ཞིག་བཅས་ཏེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདྲིན་  
 མ་མཐའ་དག་ལོར་སུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོད་བན་གྲངས་པ་ལྟར་གྱུར་ཏོ། །གཞན་ཅུ་དེ་ཉིད་  
 ནི་སྟེས་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ནས་ཀྱང་སྟེས་པའི་རྒྱུད་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་  
 དག་པར་འདས་ཤིང་། བག་མེད་པར་ཅེ་བ་མཐའ་དག་ལས་ངང་གིས་ལོག། ཞེས་

1 ཆད  
 2 ཚོགས  
 3 དབྱེས

བར་སྐྱོད་པ་རྣམས་ནི་དང་བཞིན་གྱིས་<sup>1</sup>“བསྐྱམས།” ཀུན་ལ་སྒྲུབ་པར་སྐྱེ་ཞིང་ཁོ་པ་  
 སྤངས་པ་དང་། འགྲོགས་ཀྱི་བདེ་ཞིང་སྐྱོང་བའི་སྐྱེ་<sup>2</sup>“པོ”དག་ལ་གཏོང་བའི་ལག་  
 བརྒྱུད་པ་དང་། མགོན་མེད་པ་དག་ལ་སྐྱོང་བཅེ་ཞིང་བདེན་པར་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷོ་  
 བྲོས་དབག་པར་དཀའ་ཞིང་ཚོས་ཚོལ་བ་ལ་དང་གིས་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་  
 ཚུབ་མེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་རྣམས་པོ་ཆེ་དག་ནི། གྲིས་པ་གཞན་དག་སྐྱེས་ཚམ་ཉིད་  
 ཉན་ལུ་ཞོ་ལེན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པ་དག་ཆེད་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་མི་དགོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་  
 དེ་བཞིན་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱུས་བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས། བསྐྱུན་པ་རིན་པོ་  
 ཆེ་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་སྐོ་དམ་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྐོམ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་  
 ཀུན་གྱི་གཞི་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྐོམ་པ་ཡང་  
 ཁྲིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་<sup>3</sup>སྐོགས་གཉིས་སུ་གནས་པ་ལས། ‘གཞོན་ལུ་འདིས་  
 རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ལོའི་གངས་སུ་མ་སོན་པའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ། ཚོས་རྗེ་གམ་པ་ལོལ་པའི་རྩོ་  
 རྗེ་ལས་དགོ་བསྐྱེན་གྱི་སྐོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་མཐོས་ཏེ། མཚན་ཡང་ཀུན་  
 དགའ་སྐྱོང་པོ་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞོན་ལུ་དེ་ཉིད་དགུང་ལོ་གསུམ་  
 བཞེས་པའི་ཆེ། ཚོས་གྱི་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་པ་དེ་ཉིད། རྗེ་འདིའི་ཡབ་གྱིས་གདན་  
 བླངས་པ་“ཞིག་གི”ཏུ་སྐྱེས་ན། ཁོང་པས་ཡབ་ལ་ཉ་དང་ལུག་ལ་སོགས་པ་ཟང་ཟེང་གི་  
 གནད་སྐྱིན་དབག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་ནས། ཁྱོད་གྱི་བྱ་འདི་ང་ལ་སུལ་ཞིག་ཅེས་བཀའ་  
 གནད་བ་ཡབ་གྱིས་ཀྱང་དང་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་སྐོ་དགའ་དང་བཙུག་པས་སུལ། དེ་ནས་

1 བ་སྐྱམས  
 2 པོ  
 3 རྐོགས

དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་ཉེ་བར་བབ་པ་ན། ཚོས་རྗེ་དེའི་ཞབས་བྱུང་དུ་ཕེབས་པར་  
 མཛད་དེ། རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བའི་སྤོང་ལོ་ཉིད་དུ་ཚོས་རྗེ་དེས་གསང་སྤྲུགས་དོན་རྗེ་སྐྱེག་  
 པའི་སྐོར་སྒྲིབ་པར་མཛད་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་འི་ལ་བྱ་པ་  
 དང་། གྲེ་དོན་དང་བྱུག་ན་དོན་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བརྟུག་ཅིང་དབང་  
 བསྐྱུར། གསང་མཚོན་དོན་ཡོད་དོན་རྗེ་ཞེས་བཏགས། རིག་པ་འཛིན་པའི་སྐོར་བ་དང་  
 དམ་ཚིག་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་མཛོམ་ཏེ། མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་གཅེས་པར་  
 བསྐྱུང་བར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ཚོས་རྗེ་དེའི་བྱུང་དུ་ཐོག་མར་ཕེབས་མ་ཁད་ནས།  
 གསུང་རབ་སྐོག་པ་པོ་མང་དུ་འདུག་པ་རྣམས་ལ་གཟེགས་ཤིང་སྤྲུགས་ཀྱིས་  
 “དབྱུང་པས་དེ་ཅམ་གྱིས་སྐོག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོགས་མེད་དུ་འདོན་པར་རུས་པ་  
 བྱུང་ཞིང་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་མ་བྱུང་། དབང་ཐོབ་ནས་རབ་ཏུ་མ་  
 བྱུང་བའི་གོང་དགུང་ལོ་བདུན་དུ་ཉེ་བ་ཅམ་གྱི་དུས་ཉིད་དུ་འདྲ། བདེ་མཚོག་དགྲེས་  
 དོར་ཀུན་རིག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་དགྲིལ་ཚོག་མང་པོ་སྤྲུགས་ལ་  
 བརྩུང་། བདེ་མཚོག་འི་ལ་བྱ་པའི་བདག་འཇུག་ཀྱང་ལན་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། ལྟའི་  
 རྣལ་འབྱོར་དང་བརྒྱས་པའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད་པ་  
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བའི་དུས་དེའི་ཆེ་ཉིད་ན་སྐབས་ཤིག་ནས་བཅོམ་  
 ལྡན་འདས་བྱུག་ན་དོན་རྗེ་གཏུམ་པོ་བྱུག་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡུན་རིང་པོའི་བར་  
 དུ་རུབ་པེ་ཞིང་མནལ་ལམ་དུ་གསལ་བར་འཆར་བ་དང་། ལྷན་པར་རྩོ་པོ་ཆེན་པོ་  
 དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉི་ཤ་མནལ་ལམ་དུ་ནར་མར་འོང་བ་ཞིག་བྱུང་། ཕྱིས་དབྱུས་སུ་  
 ཕེབས་དུས་སྐྱེ་འབྲུག་གཟེགས་པ་ན། རྣམ་པ་རི་ལྟ་བུར་འདུག་པོ་ ཞེས་གསུངས་ཏེ།

1 དབྱུང

གྲིས་རྫོག་ཉིད་སྒྲུབ་ཡང་ཁ་བ་ཅན་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་པ་གསོ་བའི་སྐད་དུ་ཕྱོག་པ་  
 ལྟར། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྤྲོད་  
 ཅིང་གོལ་བར་མཛད་དེ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་རུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་  
 རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ཉེར་བུར་འགྲུར་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ལྟས་སུ་གདོན་མི་བཤོ། །དེ་ལ་  
 འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དད་བརྩོན་ཅན་དང་བག་ཡོད་ཤེས་བཞིན་དང་། །བརྟུལ་  
 ལྷགས་མཚོག་དང་སློབ་གྲོས་དཔག་དཀའ་བ། །རིང་ནས་འདྲིས་པའི་ཡིད་གཙུགས་  
 གོགས་རྣམས་ཀྱིས། །གཞོན་བུ་ཉིད་ནའང་མཛད་པ་མ་བཏང་ངོ། །ལུས་ཀྱི་སྦྱ་གྲུ་  
 དང་པོར་གྱུར་བ་ཡི། །གནས་སྐབས་དེར་ཡང་ཡོན་ཏན་མེ་ཉོག་ནི། །དཔག་མེད་ཇི་  
 བཟང་རྫོགས་པའི་སྦྱིང་པོ་ཅན། །འདི་ལྟའི་ངོ་མཚར་སུ་ཡིས་བསམ་མི་བྱ། ཞེས་བྱ་  
 བ་ནི། རྗེ་བཙུན་སྐྱེ་མ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་  
 གཏམ་དུ་བྱ་བ། དད་པའི་འཇུག་རོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། གཞོན་བུ་ཉིད་ཀྱི་གནས་  
 སྐབས་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་རིམ་པར་སྟེ་བ་སྟེ་དང་པོའོ། །

༼ དེ་ལྟ་བུའི་གཞོན་བུ་དེ་ཡང་། རྫོན་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་གོམས་པར་བྱས་  
 པའི་བཟང་པོའི་རིགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སད་པས། གྲིས་པའི་གནས་  
 སྐབས་ཉིད་ན་ཡང་འདི་ལྟར་རྫོགས་ཏེ། བྱིས་ན་གནས་པ་ནི་བྱ་བ་ངན་པ་སྤྲོ་ཆོགས་  
 པའི་ལས་ཀྱིས་བྲེལ་བའི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བསྐྱམས་པ། བག་མེད་པའི་གནས་སུ་  
 གྱུར་ཅིང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་འགལ་བ། ཟས་གོས་དང་བྱིས་ཀྱི་སོ་ཆོས་དང་ཞོར་  
 མཛོན་པར་སྦྱབ་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཀྲུགས་པས་བརྗོད་པར་དཀའ་བའི་སྦྱག་  
 བསྐལ་ཀྱི་མེ་འོབས་སྟེ་བྱུར་གྱུར་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཉེས་པ་དེ་དང་དེ་འབྲུག་བ་

གཞན་དག་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པའི་སློབ་དམ་པ་སྟེ། དུས་གསུམ་གྱི་  
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྤངས་སོ་སྟུམ་  
 དུ་དགོངས་ནས་དགུང་ལོ་བདུན་པའི་ཆེ། བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་  
 བར་མཛད་དེ། དུར་སློག་གི་རྒྱལ་མཚན་ཡང་དག་པར་བཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་  
 ཆེ་འདི་ཉིད། རོག་མར་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱེན་པར་མཛད་པ་ལ་  
 སོགས་པའི་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་ནི། གོང་དུ་བཞེད་པ་ཚོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་  
 བཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཕྱོགས་མཚོན་ཅམ་ཞིག་  
 ཞུང་བྱུང་དུ་བཞེད་ན། དེའི་འཇུངས་ཡུལ་ནི་མདོ་ཁམས་སྤད་ཡིན་ལ། གཞོན་ལུ་ལ་  
 རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དབུས་གཙང་དུ་བྱོན། སྟེ་ཐང་བ་བཟ་ཤིས་སེང་གོ་སོགས་ལ་པར་  
 གྱིན་དང་བྱམས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཁས་པར་བསྐྱབས། གཙང་གི་སྤར་ཐང་དུ་བྱོན།  
 བཙོམ་ལྡན་རིགས་རལ་གྱི་བྱ་ཆེན། བཙོམ་ལྡན་པ་རང་གི་གདན་ས་པ། ལྗོང་སྟོན་  
 རིགས་པའི་སེང་གོ་ལ་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་གསན་སྟོང་མཛད། དེའི་ཆེ་རིགས་པའི་  
 གནས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་ཅུང་ཐད་འཆར་དཀའ་བ་བྱུང་བ་ལ། ཞ་ལུར་བྱོན་ནས་ཐུགས་  
 རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱོན་གྱི་བྱུང་དུ་གསོལ་བ་དག་ཏུ་བཏབ་ཅིང་། ཞབས་ལ་ཞུག་དོལ་གྱི་  
 བར་ཏུ་ཉིན་མཚན་དུ་སྐོར་བ་མཛད་པས། སློབ་ལོ་གྱི་རུས་པ་མཚོག་ཏུ་བྱུང་བ་  
 འཇུངས་ཏེ། རིགས་པའི་གནས་ལ་རོགས་པ་མེད་པར་གྱུར་ནས། ཚོད་པ་བཟང་བའི་  
 མཚོག་ཏུ་གྲགས་པ་བྱུང་ཞིང་། མཐུན་སྦྲེན་དགོན་པོ་བྱུང་ཡང་སྤར་ཐང་པའི་སྟོང་ཚུལ་  
 ལ་བཞེན་ནས་ཀྱང་ལེགས་པར་སྤྱངས། དེ་རྗེས་ཞ་ལུར་གྲ་སྐོར་ལ་བྱོན་པས། རིན་  
 པོ་ཆེ་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གདན་སར་ཐེབས་ནས་འདུག་པ་ལའང་། ཚོགས་

སུ་བཤོ་སྐྱེད་མཛད་པས་ལེགས་པར་བྱེད། མཁས་པའི་གྲགས་པའང་ཚོ་བ། སྐྱེད་མཛད་  
སྐྱེད་ཏུ་བྱོན། ཤིང་ཀུན་སྡེ་གསལ་བྱི་མཁའ་པོ་མཛད། དེའི་སྐྱབས་ཤིག་ཏུ་བདེ་བ་  
ཅན་གྱི་གདན་ས་མཛད་པར་ཞུ་བའི་གདན་འདྲེན་བྱུང་བས་དབུས་སུ་ལེགས། འོན་  
ཀྱང་གདན་སའི་སྐྱབས་མ་འཛོད། ཡོ་བྱེད་མང་ཏུ་བསྐྱམས་བྱོན་པ་རྣམས་གྱིས་བདེ་  
བ་ཅན་དང་སྐྱེད་ཐང་སོགས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགོ་འདུན་གྱི་ཞབས་ཉོག་རྒྱ་  
ཆེན་བསྐྱབས་ནས། ཡབ་ཚོས་སྤོངས་སུ་སྐྱེས་མཚོག་ཉོགས་ལྡན་པའི་བྱེད་ཏུ་སྐྱབ་  
བ་ལ་བྱོན། བྱུག་རྩས་གང་ཡོད་སྐྱ་མ་ལ་བྱུལ། སྐྱབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་རིལ་བས། ཞི་  
གནས་གྱི་ལྗོངས་བྱུང་བར་ཅན་འཁྲུངས། དེ་རྗེས་མངོ་སྐྱེད་ལ་བྱོན། བྱུ་ལྷུང་དང་།  
ཤ་སྐྱེད་དགོན་ཟེར་བའི་དགོན་པ་གཉིས་བཅུ་ལ། ལོ་སྐྱེལ་གྱི་བར་དུ་པར་ཚད་གྱིས་  
ཐོག་བྱངས། བྱུམས་ཚོས་རྣམས་དང་། བཏྟག་གཉིས། སྐྱོད་འཇུག་སོགས་གྱི་བཤའ་  
བ་མཛད་ཀྱང་། བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་པན་ཐོགས་ཆེད་མ་བྱུང་བས་བྱུགས་སྐྱོ་བར་བྱུར་  
ཉེ། ཤ་སྐྱེད་ཏུ་དཔོན་པོ་ཤུ་ཀྱ་བཟང་པོ་ཟེར་བ་ཞིག་གདན་སར་བསྐྱོས། ཁོང་རང་  
གིས་བྱུ་ལྷུང་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ཉེ། འདི་ནི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་  
བརྟེན་པ། ལྷག་པའི་ལྷས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་ཡང་  
གྲགས་པ། སྐྱེད་འདུལ་བར་ཉེ་བ་ན་ལྷའི་སིལ་སྐྱེན་དང་མེ་ཉོག་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་  
པས་མཚོན་ཅིང་འདི་ནས་བྱུང་བྱོགས་ལོགས་སུ། ར་སྐྱ་སྐྱོགས་ཞེས་བྱུ་བའི་དེ་  
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞིང་དུ་འབྱོན་པར་ནམ་མཁའ་ལས་སྐྱ་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱུང་བ།  
སྐོག་ཏུ་བྱུར་པའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་ཏུ་གཟིགས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་  
མངོན་པར་ཉོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔལ་ཏུ་མེད་པ་མངའ་བ་ཞིག་“སྟེ། དེ་ཡང་ཁོང་

1 ཉ

བས་སྐྱར་ཐང་དང་"བདེ་བ"<sup>1</sup>ཅན་དུ་རྩོམ་དང་འབྲུམ་བ་མང་དུ་བཏང་། དེ་དུས་  
 ལོན་མེད་ཞེས། རྩེ་འདི་བ་སྐྱུ་དུང་ན་བཞུགས་བ་ལ། ཆེས་ཡངས་དང་དུས་རེས་བར་  
 ཡིད་ལ་རྒྱངས་ཤིག། རྩེ་འདི་སྐྱར་ཐང་ན་རང་རེའི་རྩོམ་དང་འབྲུམ་བ་བྱེད་ཀྱིན་  
 འདུག་གསུངས། རྩེ་འདི་བས་ཡང་། དུས་ཚིགས་སྐྱགས་ལ་བཞག་ནས། སྤྱིས་  
 འབྲུམ་སྐྱེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མང་ལ་སླེབ་དུས་ལེགས་བར་བྱིས་བས། རྩོམ་བྲུས་  
 བའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་རང་དུ་འདུག་གསུང་བ་དང་། ཡབ་ཏུ་ཚོགས་ལྡན་བ་སྐྱུ་ག་ཤེགས་  
 བས་བྱང་སེམས་བ་གདན་སར་བསྐྱོས། ཁོང་གི་གསུང་ཡིག་འབྲུམ་སྐྱེལ་དང་བཅས་  
 བ་མདོ་སྐད་དུ་ཁོང་བ་ལའང་བསྐྱར་བྱུང་བའི་ལན་རྣམས་ཡང་ལ་བསྐྱར་དུས། སྲར་  
 གྱི་འབྲུམ་སྐྱེལ་བསྐྱར་བ་སོགས་འཕྲོད་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་གསུང་ཤོག་ཐམས་ཅད་  
 གྲུ་རུ་དཀོན་གཞོན་བ་ལ་མཛད། སྲར་རང་རེ་ལ་བྱང་སེམས་བས་བྱུང་བ་ཡིན་བས་  
 དེ་ལ་མཛད་བ་དྲག་ལགས་ཞུས་བས། འདི་གས་འོང་གསུང་། ལན་འཁྲེང་མི་རྣམས་  
 ཀྱིས་དབུས་སུ་སླེབ་ཅ་ན། བྱང་སེམས་བའང་འདས་ནས། གྲུ་རུ་དཀོན་གཞོན་བ་  
 ཡབ་ཀྱི་གདན་སར་བསྐྱོས་ཚར་འདུག་གསུང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་བའི་ལོ་རྒྱུས་  
 མང་དུ་བསྐྱད་དུ་ཡོད་ཡང་མངས་བར་འགྱུར་བས་མ་གྱིས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་  
 གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་མཛོན་བར་མཛོ་བའི་སློབ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་བས་མཁན་པོ་མཛད།  
 དབུས་གཙང་དང་བལ་པོ་སོགས་སུ་མཁས་གྲུབ་དང་བརྗེ་ཏུ་མ་ལ་མདོ་སྐྱགས་དུ་  
 མ་སྐྱུངས་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ། ཏ་དབེན་གཞོན་བུ་སེང་གེ་ཞེས་གྲགས་བའི་  
 ལོ་ལ་མ་གཞོན་བུ་བྱང་རྒྱུ་ཅེས་བྱ་བས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ། ཚིགས་སུ་མ་དགེ་  
 རྒྱུ་གྱི་སློབ་བ་ཡང་དག་བར་མཛོས་ཤིང་། མཚན་ཡང་སློབ་ཐང་གྲགས་བའི་

1 བདེ་བ



དཔལ་ཞེས་བྱ་བར་གསོལ་དོ། །སྐྱེ་མ་འདིས་གྱིས་པ་ཉིད་ནས་བདག་གིར་མཛད་དེ།  
 བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བདག་པོ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོར་འགྲུང་བར་དགོངས་ནས། ཐུགས་  
 གྱི་ལུལ་དུ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་བརྩུང་སྟེ། སྤོན་གྱི་ཤིང་ལྡོན་པ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་  
 འགྲུབ་པའི་སྣ་གྲུ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྐྱུངས། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྣོར་  
 སྤོན་པར་མཛད་དེ། དབུས་གཙང་དུ་འགྲོན་པའི་རྫོང་ཏར་དང་དོ་དམ་སོགས་ཤིན་ཏུ་  
 ཆེ་བར་མཛད་པས། བཀའ་བློན་ཆེ་བའི་སྐྱེ་མ་ཞིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ལོ། །འདིར་སྐྱེས་  
 པ། དབང་པོ་རབ་ཞི་དུལ་བའི་དཔལ་གྱིས་ནི། །ཚངས་སྦྱོང་གྱིས་ཚན་སྣ་ཡི་བྱང་  
 སྣོང་ཡང་། །མི་བསྐྱུན་གྱིས་པ་ལྟར་མཛད་གཞོན་ཏུ་དེ། །འདིར་ནི་གངས་ཅན་ས་ཡི་  
 ཐེག་ལེར་གྲུབ། །རྒྱལ་སྐྱེས་གཞོན་ཏུ་སྤྱིང་རྗེའི་སྐྱེ་བ་དེ། །ཐུན་མཚམས་དུར་སྐྱིག་  
 གོས་བཟང་འཛིན་གྲུང་པ། །དེ་ཡི་མོད་ལ་ཁྲིམ་གྱི་སྐྱེད་ཚལ་དུ། །འདོད་པའི་ཀུ་སྐྱང་  
 ལ་དགའི་ཅེ་དགའ་བཏང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། །རྗེ་བཙུན་སྐྱེ་མ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་  
 བར་ཐར་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་དད་པའི་འདུག་འོགས་ཞེས་བྱ་བ་  
 ལས།<sup>1</sup> །ཁྲིམ་ནས་ཁྲིམ་མེད་པར་ངེས་པར་བྱུང་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱངས་པའི་རིམ་བར་སྐྱེ་  
 བ་སྟེ། གཉིས་པའོ། །

༥ དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་འདི་སྐྱེ་མ་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་མཛད་དེ། ཚོས་གྱི་  
 རྗེ་སངས་རྒྱུས་བཙུན་ལྟར་འདས་ཉིད་གྱིས་རྗེས་སུ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་  
 འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་གི་ལས་སུ་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཤིག་བཀའ་སྐྱེལ་ཏེ། འདི་  
 ལྟར་སྐྱོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སྐྱབ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་རིམ་པའོ། །དེ་བས་ན་བདག་  
 གིས་ཀྱང་རྗེ་དང་པོར་སྐྱོག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐོན་སྐྱེས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལེགས་

1 + |

བར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་བཤེས་གཉེན་མཁས་པའི་དེད་དཔོན་ལ་བརྟེན་
 ཉེ། བཙུན་པའི་གྲུ་པོ་དུས་དང་མ་ཐུན་པའི་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་ནས། རྣམ་པར་དཔྱོད་
 པའི་སྐྱུ་བ་འཛིན་པ་ལ་བཟོ་བས་འཇུག་པར་བྱའོ་སྣམ་དུ་དགོངས་ཉེ། དེ་ཡང་གངས་
 རི་དབལ་དང་ལྷན་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་སྟོན་གྱི་
 ཚོས་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་རྣམས་དང་ལོ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་རིམ་པར་བྱོན་པ་
 རྣམས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
 སྟོན་མེ་ཆེས་ཆེར་དང་པོར་གསལ་བར་མཛད་པ་དང་། བར་དུ་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་
 དག་གིས་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། ད་ལྟོའང་རྒྱུན་ཅུང་ཟད་གནས་པའི་ཡུལ་གྱི་ལྗོངས་
 མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ནི། དབུས་གཙང་གི་སའི་ཆ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་སྤྱོད་པའི་འདིར་
 འབྱོན་པར་བཞེད་པ་འཇུངས་ཉེ། དམ་པའི་ཚོས་ཚོལ་བ་ལ་དབའ་ཞིང་། བརྒྱལ་པོད་
 པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་རྣམས་ཏུ་དུ་ལྟར། རིང་ནས་བསྐོད་པའི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་
 བཟོད་པར་དཀའ་བ་དག་ལའང་རི་སྣམ་དུ་མི་སེམས་ཤིང་། ལེགས་བཤད་ཚོལ་བ་
 ལ་རིངས་པར་ཆས་པ་ཞིག་གོ། དེ་ལྟར་དགྲུང་ལོ་བཅུ་རྒྱལ་པའི་ཆེ། ལྷ་མའི་བཀའ་
 གུང་བསྐྱུལ་ཞིང་། བདག་ཉིད་གུང་སྟོ་ལུགས་དྲག་པོས་དབུས་གཙང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་
 འབྱོན་པར་བརྒྱུ་ཤིང་། དེའི་ཆེ་ཚོས་རྗེ་དོན་རིན་པའི་ཞལ་ནས། ངས་ཁྱོད་ལ་
 ཚོས་ཤིག་འཆད་པ་ཡིན། ཅི་འདྲ་ཞིག་འདོད་གསུངས་པ་ལ། སེམས་ལ་ཕན་པའི་
 ཞལ་ཏུ་ཞིག་སྤྱོད་པ་འདོགས་འཚལ་ཞུས་པས། ལྷ་མ་དེ་མ་ཡོངས་པའི་འབྱུང་བར་
 འབྱུང་བ་མཁྱེན་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་མངའ་བའི་སྟོབས་གྱིས། འབྱུང་འབྱུང་
 དང་མ་ཐུན་པར། དང་པོར་ཐོས་བསམ་འདི་ལ་གྱིས། དེའི་རྗེས་སུ་འདི་ལ་གྱིས་ཞེས་

སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སྲུ་ལོང་ལ། དེ་རྗེས་གདུལ་བྱ་  
 རྣམས་སློབ་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པ་ཚིགས་སྲུ་བཅད་པའི་སྐོ་ནས་གསུངས།  
 གདམས་པ་དེ་ཟིན་གྱིས་སྲུ་མཛད་ནས་ཤོན་པས་དབུས་སྲུ་<sup>1</sup>མེབས་ཅམ་ནས་དེ་  
 བོད། ཅད་བཅད་ཀྱང་མ་རྟེན། དུས་ཕྱིས་པལ་ཆེ་བའི་ཚིག་བསྐྱེལ་འདུག་ནའང་།  
 རོས་བསམ་སོགས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་མ་ཐུན་པར་བྱང་འདུག་  
 གསུང་ཞིང་། གདམས་པ་དེའི་ཚིག་ཕྱིས་ཀྱང་ཐུགས་ལ་བཞུགས་པ་ཐོ་ལེ་འདུག་  
 པ་ནི་འདི་ལྟར། གཞོན་ལུ་སྐོ་བཟང་གྲགས་པ་ཞིང་། །སྐོན་སྐྱེད་དག་བའི་ལས་འཕྲོ་  
 ཅན། །སྐོན་ཆེ་དམ་ཆོས་བདུད་ཅིའི་འོ། །འཕྱུངས་པའི་བག་ཆགས་<sup>2</sup>ཡོད་པར་ངེས།  
 ཞེས་པ་དང་། །ཡུམ་ཆེན་རྒྱས་<sup>3</sup>འབྲིང་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི། །རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་  
 རྟོགས་རྒྱན། །ཐོག་མར་བསྐྱབ་ཅིང་ནན་ཉན་བྱ། །དེ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་བ་ན། །ལུང་  
 ཆོས་ཀུན་ལ་འཕྲིག་<sup>4</sup>ཚུད་འགྱུར། །དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཟུར་ལ་ཞོག །དེ་ནས་བྱང་  
 རྒྱུ་སེམས་དབའ་ཡི། །ལམ་དང་སྐོད་<sup>5</sup>པའི་རྣམ་གཞག་དག །སྐོན་པར་བྱེད་པའི་  
 མངོ་སྤེ་རྒྱན། །མཁས་པའི་ཡན་ལག་དག་ཏུ་བསྐྱབ། །འཁོར་བ་སྲུ་ངན་འདས་པ་  
 ཡི། །རྟེན་དུ་སྐོན་པའི་ཆོས་དང་ནི། །ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་བསྐྱབ་བཅོས་དང་། །ཐོག་  
 མ་ཐ་མ་རྣམ་སྐྱེད་པའི། །དབུ་མའི་ལམ་ནི་སྐོན་པས་ན། །དབུས་དང་མཐའ་ནི་རྣམ་  
 འབྱེད་དང་། །སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དག་པ་ནི། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་  
 ཉིད་བདེ་གཤམ་སྐྱེད་པོར་ནི། །སྐོན་བྱེད་ཐེག་ཆེན་རྒྱུད་ལྟུང་། །བྱམས་ཆོས་ལྟ་པོ་

1 མེབས  
 2 ཡོང  
 3 འབྲིང  
 4 ཚུད  
 5 བའི

དེ་དག་ལ། མཁས་པར་བྱེད་པའི་གོ་ཚེ་གིས། རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འབྲེལ་  
 དང་། འཕྲིང་དུ་སྟོན་པའི་རྣམ་ངེས་དང་། ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་རིགས་ཐེགས་ཏེ། ལུས་  
 དང་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ། ཤིན་ཏུ་ཚིགས་ཐེགས་པ་འབྲེལ་བརྟག་  
 དང་། རྒྱུད་གཞན་སྐྱབ་པ་ཚོད་རིགས་ཏེ། འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་བྱེད། ཚོས་ཀྱི་  
 གྲགས་<sup>1</sup>་པ་ལས་བྱུང་བའི། ཚོད་མ་སྡེ་འདུན་འཛམ་གླིང་ན། སངས་རྒྱས་བསྟན་བ་  
 གསལ་བྱེད་པ། ཉི་མ་རྒྱ་བ་ལྟ་བུར་གྲགས། འདི་ཡི་འོག་ཏུ་དེ་རྣམས་སྟོབས། དེ་  
 རས་འགའ་ཞིག་བརྗེད་འདུག མཚམས་ཤིག་ནས། རྫོང་གོས་བཟང་ལྷན་སྲོད་ཀྱིས་  
 བོ། མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་ལ། ཤིན་ཏུ་མོས་པ་ཡོད་ཀྱང་ན། འཕགས་པ་སྐྱ་  
 སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི། དབྱ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་དང་། དེ་ཡི་རྗེས་འབྲང་  
 “ཐེང་<sup>2</sup>་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། ལྷག་མ་རྣམས་བརྗེད་འདུག་གསུང་ངོ་། དེ་རས་འབྲི་ཁྱང་  
 ཐེལ་པའི་འབྲུལ་དཔོན་ལྷན་མ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་གདན་དྲངས་ནས་འཕྲིན་ལས་  
 པ་དང་འགྲོགས་ཏེ་བྱོན། ལྱང་ལོ་སྟོན་གྱི་དུས་སྟེ། འབྲི་ཁྱང་དཔལ་གྱི་ནགས་ཁོད་དུ་  
 ཐེབས། དེའི་ཚེ། འབྲི་ཁྱང་གི་<sup>3</sup>་སྐྱུ་རྩ་རིན་པོ་ཆེ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་པས།  
 ཁོད་གི་སྐྱུ་རྩར་མཛལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོག་དང་། ལྷག་ཆེན་ལྷ་ལྷན་  
 ལ་སོགས་པ་གསལ། དེ་རས་སྟོབ་གཉེར་ཞིག་ལ་འབྱོན་པར་བཞེད་པ་ལ། གོགས་  
 འགའ་ཞིག་གིས་དབང་མེད་དུ་བྱིད་ནས་མི་འདོད་བཞེན་དུ། ཚལ་པའི་སྐྱུ་བ་  
 མཁས་པ་དཔོན་དཀོན་མཚོག་སྐྱབས་ཞེས་བྱ་བའི་གམ་དུ་བྱོན་ནས། གསོ་དབྱུང་  
 ཀྱི་གཞུང་ལ་སྐྱུངས་ཤིང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྐྱགས་ལ་བརྱུང་། དེར་ལུན་ཏ་ཅང་

1 བ  
 2 ཐེང  
 3 སྐྱུ་རྩ

མི་རིང་བ་ཞིག་བཞུགས་ནས་ཚོས་ལྷ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཕྱོད། <sup>1</sup>བདེ་བ་ཅན་པའི་  
 རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ཐང་བ་བཟ་ཤིས་སེང་གོ་དང་། གདན་ས་བ་དགོ་བསྐྱོངས་པ་གཉི་ག་ལ་  
 ཚོས་འབྲེལ་གསལ། ལྷོག་པའི་སློབ་དཔོན་གཙོ་བོ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་  
 མཚོ་བ་དང་། ཞར་ཚོས་པ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་རྒྱན་པས་མཛད་ནས། ཤེས་རབ་  
 གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཅ་  
 འབྲེལ་ལ་ལེགས་པར་སྤྲུགས་སྐྱོང་མཛད། ཞག་བཅོ་བརྒྱད་ཅམ་གྱིས་གཞུང་གི་  
 ཚིག་མཐའ་དག་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་སྤྲུགས་སུ་རྒྱན་ཅིང་། འཇམ་སྐྱའི་ལྗོ་ཀའི་སྤྲེང་ནས་  
 ཚོས་གསལ་ཅིང་དོན་ཀུན་རྒྱལ་བར་མཛད་དེ། སྐྱོང་བ་བརྩི་བ་སོགས་གྱི་སྤྲུགས་  
 ཚོལ་ཆེར་མ་མཛད་པར་ཡང་། རིང་བོ་མ་ལོན་པ་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་  
 པའི་ཚིག་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ནས། <sup>2</sup> སློབ་དཔོན་དང་གྲོགས་མཆེད་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་སློ་གྲོས་གྱི་རྩལ་ལ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་སློས་ཆེས་ཆེར་རོ་མཚར་  
 བའི་གནས་སུ་འཛིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལོ། ལྷར་མདོ་སྤྲེང་དུ་  
 བཞུགས་པའི་དུས་ནས་སྤྲུགས་ལ་རྒྱན་ཅིང་། བཤད་གསར་དང་། འཆད་པ་ལ་  
 སོགས་མཛད་ཀྱང་། བདེ་བ་ཅན་པའི་སྐྱ་མ་འཇམ་རིན་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་དགོ་  
 བཤེས་ཆེན་པོ་དེ་བྱམས་ཚོས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་བྱེད་གྱིན་འདུག་པས། མདོ་སྤེ་  
 རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་བྱམས་ཚོས་རྣམས་ལེགས་པར་གསལ་ཅིང་སྤྲུགས་སུ་རྒྱན་  
 པར་མཛད། བདེ་བ་ཅན་པ་སྤྲུགས་སྐྱོང་ལ་བཞུགས་པའི་ཆེ། ལྷགས་ཤིག་ཏུ། རྗེ་  
 བརྩམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་རྣམ་འབྲུལ། ས་སྐྱོང་མའི་དབང་པོའི་ཚོད་བལ། དཔལ་

1 + |  
 2 + |

ལྷན་སྐྱེས་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་པ་དབེན་གནས་ཚོས་རྫོང་དུ་ལྷག་  
 བེབས་པའི་སྤྱན་རླུང་མཛེས་ལ། འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཚ་ནའི་རྗེས་གནང་། བདེ་  
 མཚོག་འི་བྱ་བའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་། ལྷར་གྱི་མགོན་པོའི་རྗེས་གནང་རྣམས་  
 གསལ་ནོ། །དེ་ལྟར་ལོ་གཉིས་ཙམ་ལ་པར་ཕྱིན་གྱི་ཚིག་དོན་ལ་ལེན་ཏུ་མཁས་པར་  
 ལྷུང་ནས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་དགུའི་སྟེང་དུ་གསང་བུ་དང་བདེ་བ་ཙན་ལ་སོགས་པ་  
 རྣམས་སུ་གྲུ་སྐོར་ལ་བྱོན། ལྷོ་བྲོས་དང་ཚོས་སྐད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྤྱན་པ་རིང་  
 དུ་སོང་ཞིང་། བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་དག་གི་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་  
 ལྷགས་ལྷུས་དྲངས་པར་ལྷུང་ནོ། །དེ་ནས་གཙང་བྱོགས་ལ་འབྱོན་པར་བཞེད་དེ།  
 རིན་སྤངས་གྱི་རོང་ཆེ་བ་ལ་མཛད། གཞུང་ལམ་བསྐངས་ནས་ས་སྐུ་ལ་འབྱོན་པར་  
 བཞེད་པ་ལ་ལམ་བློགས་ལོ་གདན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྤབས་གྱིས། རིན་སྤངས་གྱི་  
 རྒྱང་མཁར་ལུའི་ལ་ལ་བྱོན། ཉང་སྟོང་མཁར་ཁ་ལ་མཛད་ནས་ཞ་ལུང་མེབས། ལུ་  
 སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་འཛིན་པའི་གདན་ས་ལ། ལོ་རྒྱ་བ་  
 མཁན་ཆེན་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་མཛེས། བདེ་མཚོག་མི་ཉི་བཅུ་གསུམ་  
 མའི་དབང་ཞིག་གསལ། དེ་ནས་སྤྱར་ཐང་ལ་བྱོན། དེ་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་  
 ལྷན་ས་སྐུར་མེབས། ས་སྐུའི་དུས་ཚོས་མ་ཚུགས་གྱི་རིང་ལ་ས་བཟང་དུ་བྱོན་ནས།  
 ས་བཟང་བཏུ་ཆེན་མ་ཉི་པའི་དྲུང་དུ་ཚོས་བགའ་ཅི་རིགས་པ་གསལ། ཚོས་ཚུགས་  
 རས་ས་སྐུར་པར་ཕྱིན་གྱི་གྲུ་སྐོར་ལ་མཛད། དེ་ཀའི་འཕྲོ་འབྱུང་བ་ལ། ལ་སྟོད་བྱང་ལ་  
 བྱོན། འདར་བཟང་ལྷན། དམ་རིང་འགའ་རོང་ཚོས་སྟེ་རྣམས་སུའང་གྲུ་སྐོར་མཛད་  
 རས། རོ་མོ་ནང་དུ་མེབས། ཚོས་རྗེ་བློགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་སྐོར་བ་ཡན་

1 མཛད

ལག་རྒྱལ་གྱི་འཛིན་ལ་སོགས་པ་གསལ། དེ་ནས་པོ་དོང་ལ་བྱོན། མར་རེས་སྤྱི་པོ་  
 ལྷན་སྤྱི་པོ་ལས། དེའི་མཁན་ཆེན་པ་ལ་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་སྟོན་ཅིག་  
 མཛད། དེ་ནས་ཚོས་གྲ་ཆེན་པོ་ཨེར་གྲ་སྟོར་མཛད་ནས་སྤར་ཐང་དུ་ཕེབས། སྤར་གྱི་  
 བར་ཕྱིན་གྱི་རྗེ་ཀ་འཇམ་སྐྱུས་མཛད་པ་དེའི་ནང་ན། མངོན་པ་མངོད་ཀྱི་ལུང་མང་པོ་  
 བྲངས་འདུག་པ་ལ་འབྲུ་གཞོན་པ་དཀའ་བར་འདུག་པས་རྒྱན་བྲས་ནས་མངོད་ཅིག་  
 གསལ་བར་“བཞེད<sup>1</sup>་པའི་ཐུགས་བཞེད་ཆེ་བར་བྱུང་སྟེ། སྤར་ཐང་གི་མཁས་པ། ལྷ་  
 མ་ལོ་རྣམས་དོན་བཟང་བ་ལ་བསམ་བཟང་གི་རྗེ་ཀའི་སྤོང་ནས་མངོད་ཀྱི་བཤའ་བ་  
 ཚར་གཅིག་གསལ་གྲང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་སྟོ་གྲོས་དཀྱེལ་ཆེས་པས་དེ་ཙམ་  
 དུ་ཐུགས་ཁེངས་པ་མ་བྱུང་། དེའི་དུས་སྤར་ཐང་དུ་དགོ་བཤེས་ཤིག་གི་ལག་ན་པར་  
 ཕྱིན་གྱི་ཉ་རྗེ་ཀ་ཅིག་འདུག་པ་གཟིགས་པས། སྤར་གྱི་འཇམ་སྐྱུའི་རྗེ་ཀ་ལ་སྟོས་ན།  
 ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་གོ་བ་སྐྱེད་པ་ཞིག་འདུག་པས་ཐུགས་སྟོ་བར་གྱུར་ཏེ། ཁོང་པ་ལ་  
 བར་ཕྱིན་གྱི་བཤའ་བ་ཞིག་གསལ་བར་བཞེད་པ་དང་། ཉ་རྗེ་ཀ་དེ་ན་མངོད་ཀྱི་གཞུང་  
 ཅི་རིགས་ལ་ཡང་བཤའ་བ་གསལ་པོ་འདུག་པས། མངོན་པ་ཡང་ལེགས་པ་ཡོད་པ་  
 འདྲ་དགོངས་པ་འཁྲུངས་ནས། ཉང་སྟོང་དུ་ཐུག་ཕེབས། གནས་རྙིང་དུ་ཕོགས་ཙམ་  
 ཞིག་བཞུགས། གནས་རྙིང་པའི་གཞུངས་སྐྱབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་པར་ཕྱིན་གྱི་གྲ་སྟོར་མཛད།  
 དབྱར་ཚོས་ལ་ཅེ་ཆེན་དུ་ཕེབས་པ་“མཛད་པོ་ནས། མཁས་པའི་དབང་པོ་རིན་པོ་ཆེ།  
 ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་བའི་སྐྱུན་སྤར་པར་ཕྱིན་གྱི་གཟབས་བཤའ་ཚར་གཅིག་  
 གསལ། ཐུགས་རབ་གསལ་ཞིང་རྣམ་དཔྱོད་ཡོངས་སྤྱོད་བ་དང་། “བཤའ<sup>3</sup>་བར་བྱ་

1 བཞེད  
 2 མངོད  
 3 བཤའ

བའི་གནས་ཀླུ་ས་བད་སྒྲོན་པ་ལུལ་དུ་བྱུང་བས་གདུལ་བུའི་རྣ་བར་འབབ་ཅིང་།  
 མཁས་པའི་རྣམ་འགྲུར་གྱིས་ལིན་ཏུ་སྤྲུགས་རངས་བར་གྱུར། དེའི་ཆེ་ཁོང་པ་ལ་  
 མངོན་པ་མངོན་ཅིག་གསུང་བར་ལྷན་པས། དས་ལེགས་པོ་<sup>1</sup>ཤོད་པར་ཡོད་དེ་དོན་  
 གཉེར་གྱི་མཁའ་མ་བྱུང་བས་ལྷ་རྟོག་གྱང་<sup>2</sup>འེ་དགའ་དགོས། ཁམས་གྱང་མ་བདེ་  
 ཞིང་པར་ཚད་འཚད་དགོས་པ་འདི་ས་འཕྲུལ་ལ་<sup>3</sup>འཚད་པ་མི་འགྲུབ་པ་  
 འདུག །“དེད་<sup>4</sup>གྱི་སློབ་མ་རེད་མདའ་པ་འདི་སློ་གྲོས་ཅན་མངོན་པ་ལ་ལིན་ཏུ་མཁས་  
 པ་ཞིག་ཡོད་པས་བྲིད་རང་ཡང་འདི་ལ་ཉན་ན་འཐད་<sup>5</sup>ཅིང་། ཉན་པར་མི་སློ་ན་  
 མཚུ་བ་བྲིད་ཅིག་བཅོལ་བ་དྲག་ཅེས་ཡང་ཡང་གསུང་གིན་འདུག་པ་དང་། ཁོང་གི་  
 སློབ་མ་སྲུང་ནས་ཞལ་འཆོ་བ་ཡོད་པས་གྱང་མཚམས་སྐྱར་ནས། རྗེ་བཙུན་རེད་  
 མདའ་པ་དབྱར་དེ་ས་སྐྱ་ནས་ཅེ་ཆེན་ན་ཕེབས་འདུག་པ་ལ་མངོན་པ་མངོན་གྱི་རང་  
 འགྲུལ་གྱི་སྤྲེང་ནས་མཚུ་བ་བྲིད་དུ་མངོན་དེ་གསུང་བས། གཞུང་གི་ཆོག་རིས་ཅམ་  
 ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར། བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྗེ་གས་པའི་དོན་གྱི་ཞོག་  
 ལེགས་པར་བསྐྱིགས་ནས་འགངས་འཆུན་པའི་གོ་བ་<sup>6</sup>པོ་གས་ཆོད་དུ་སྤྲེང་བུས་པ་  
 ཞིག་འདུག་པས་དད་པ་ཆེན་པོ་འཁྲུངས། གང་གསུང་ཐམས་ཅད་ལན་རེ་ཁོ་ནས་  
 ཆོག་དོན་ལྷག་མ་མེད་པར་སྤྲུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་། དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་ལ་དྲི་  
 གཞུགས་ལེགས་པར་མངོན་པས། རྗེ་བཙུན་པ་ཡང་ལིན་ཏུ་སྤྲུགས་སློགས་པར་གྱུར་

1 ཤོད  
 2 ར  
 3 འཚད  
 4 དེད  
 5 ཅིད  
 6 པོགས



ཉེ། བྱེད་ལ་མཚུབ་བྱེད་བྱེད་པ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱིམ་དགོས་པ་འདུག་ཅེས་  
 གསུངས། དེ་ཡང་བསྐྱེད་པ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས། ལྷོགས་མའི་དུས་ལ་  
 བབ་པ་ན། རྒྱལ་བའི་དམ་ཚེས་མཐའ་དག་ལེགས་པར་བརྒྱུད་ནས། བསྟན་པའི་སྦྱིང་  
 བོ་མི་རུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་སློབ་ལམ་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དག་པར་  
 འགྲོང་ཞིང་། རྒྱུ་ཚེ་སྤྱོད་པ་དག་ཏུ་ཡང་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐེག་པ་སྐྱོན་མེད་པ་དག་  
 གི་དམ་ཚིག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དེ་བསྐྱེད་ཚེ་གསུང་པའི་སྦྱིང་པོ་ཅན། དམ་ཚེས་པར་  
 དཀར་པོའི་ཐོང་རྒྱུད་རིང་པོས་མཁས་པ་ངང་པའི་དེད་དཔོན་བྱུང་འདི་པན་ཚུན་ལུ་  
 གུ་རྒྱུད་དུ་འབྱུང་པའི་འབྲེལ་པ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་  
 འབྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དཔོན་སློབ་འིན་ཏུ་ཐུགས་གཙུགས་  
 པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རེད་མདའ་པ་ཆེན་པོ་ཀུ་ལྷ་ར་མ་ཉི་ཞེས་འཛིག་  
 རྟེན་གསུམ་ན་མཚོག་ཏུ་དཀར་བའི་གྲགས་པའི་བ་དན་ཆེས་ཆེར་གསལ་བ་འདི་ནི།  
 གཞོན་ཏུ་ན་ཚོད་ཡོངས་སུ་མ་སྐྱོན་པའི་སྐབས་ཉིད་ནས། ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་  
 རུས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོན་པས། གྱེས་པ་ཉིད་ན་ཡང་། ཚོས་བརྒྱུད་བྱུང་བའི་རོལ་ཅེད་  
 ལ་ཆགས་པའི་ཀུན་རྟོག་སློབ་པའི་ཉི་འོད་ནི་རུབ། ཆགས་སྤང་འབྱུང་པོའི་བྱ་ཚོགས་  
 རྒྱུ་བའི་བདག་“འཛིན་”ལུན་པའི་སྐབས་རུ་མ་ནི་སངས། ལུབ་བསྟན་གངས་ཀྱི་རི་སྤུལ་  
 རྒྱོད་པའི་ནམ་དཔྱོད་“གདོང་”ལུའི་སྤུས་ཅལ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས། མིད་གསུམ་དེ་  
 བའི་གོང་བྱེད་ལྟར་གཞིགས་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་ནམ་རོལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཞིག་སྟེ།  
 གཞོན་ཏུ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལུང་གི་ཚོས་མཐའ་དག་ལ་ལེགས་

1 འཛིན  
 2 གདོང་

བར་སྐྱུངས། དབང་དང་ལུང་གསལ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། ད་ལྟའི་བཤེས་གཉེན་
 གཞན་དག་གི་ཁ་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པར་ཡང་། མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་
 བཅས་པ་གང་ལ་ཡང་ལན་ཅིག་གམ་གཉིས་ཤིག་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་
 བསྟན་བཅོས་དེའི་རྩ་འགྲེལ་ལེགས་པར་སྐྱུང་བའི་དོན་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་
 ཁོག་བསྒྲིགས་ཏེ་རང་རང་གི་ལུགས་མ་འདྲེས་པར་སྐྱགས་སུ་རྒྱུད་ནས་རིགས་པའི་
 ལམ་ནས་མཐའ་དག་པར་བྲངས་ཏེ་གཞན་ལ་འདོམས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་
 ཞིང་། ལྷན་པར་དབུ་ཚད་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་རུབ་ནས་
 མིང་ཙམ་ཡང་མ་མཆིས་པར་གྱུར་བ་ན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དབུ་ཚད་ཀྱི་རིགས་པའི་
 ལམ་སྟོལ་སྟེ་ནས་བྱང་སྟོགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་མགོ་བོ་ལ་བཀའི་སློང་བ་ངལ་
 བསོ་བགྱིད་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དམ་པ་འདི་ལ་མདོན་པར་
 རྩོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ལྷག་པའི་རྩལ་གྲིམས་ཉེས་སྟོད་ཀྱི་འི་མ་ཐམས་ཅད་དང་
 བལ་བ་ཞིག་མངའ་བས་གནས་བཟོན་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་གསེར་རིའི་སློང་བའི་
 དབུས་ན་ལྷན་པོ་ལྷར་མདོན་པར་འཕགས་ཤིང་། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་
 བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྐྱགས་ལ་རྒྱན་ཆགས་པར་མངའ་བས་
 འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྷར་དགོངས་ཏེ། གཞན་ལ་བན་པར་གཟིགས་ན་དཔྱལ་
 བའི་མེ་ཡང་བརྗེད་ཆོལ་ལྷར་གཟིགས་ནས་འཇུག་པ་ལ་ཡ་མི་ང་ཞིང་། རང་གི་ཆེད་
 ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞིང་གི་འགྲོར་བ་ཡང་མི་ལམ་གྱི་དགའ་སྟོན་ལྷར་གཟིགས་
 ནས་སྟོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དབའ་ཕལ་
 མོ་ཆེ་དག་གིས་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཙམ་ཡང་བྱ་དགའ་བའི་རྒྱལ་སྐྱས་ཀྱི་སྟོང་སྟོབས་

1 ཆད

ལུལ་དུ་བྱུང་བ་མངལ་བ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་  
 སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པོ་བརྟེན་པས། ལུན་མོང་  
 དང་ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ལ་འགྲན་པའི་  
 རླེ་བམས་ཅད་དང་བུལ་བ། རྒྱལ་བའི་སྐྱུན་སྲུང་ཁས་སྦྲངས་པའི་དམ་ཚིག་ལས་མི་  
 གཡེལ་བའི་སྲུང་མ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། དཀར་ཕྱོགས་མངོན་པར་སྦྱོང་བའི་ལྷ་དག་  
 གིས་དངོས་སུ་བསྟེན་བཀྱར་ཞིང་། ལེགས་སོགས་ལ་བའི་ཆོག་གིས་མངོན་པར་  
 བསྟུགས་པ། གཞན་ལ་ཚོས་སྟོན་པའི་འཕྲིན་ལས་སྐྱུར་མཛད་པ་ལ་དགོངས་པ་  
 མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚོ། ལུབ་གཅིག་ནམ་མཁའི་དབུས་ནས། འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱུབ་  
 དང་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པ་ཤིང་ཉིད་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་དག་གིས་དཔལ་པའི་ཚོས་  
 ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེ་བཞི་མངོན་པར་བརྟུངས་པའི་སྐྱ་ཆེན་པོས་འདྲིལ་ཉེན་གང་བར་བྱས་  
 པའི་ལྷས་མངོན་པར་གཟིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་  
 ཆོགས་ཀྱིས་མཐོ་བ་ཞིག་སྟེ། རྗེ་དེན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་  
 ཀྱི་བྱང་དེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤིང་ཉ་ཆེན་པོ་དག་གི་ལམ་སྲོལ། དབུ་ཚད་ཀྱི་  
 དིགས་པའི་སྐོ་དང་པོར་རྗེ་བཙུན་འདི་ཉིད་ལས་རྟེན་པས། དེའི་སྲིར་འགྲན་རྩེད་  
 པའི་རླེ་མ་གཙོ་པོར་“མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རླེ་མ་དེ་ཉིད་ལ་མཛད་ཀྱི་ཚོས་  
 ལུན་འགའ་ཞིག་མཛུ་བ་བྱིད་ཀྱི་ལུགས་སུ་མཛད། དེ་ལྷག་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མི་འདུག་  
 ཀྱང་ད་ལྟའི་མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་ཚོས་ཉན་བཤད་ཀྱི་  
 ལུགས་སུ་བྱས་ནས་གསན་གསུང་། ཅེ་ཆེན་གྱི་དབུར་ཚོས་དེ་བྲོལ་ནས། ལྷོན་རླ་  
 མ་རྗེ་བཙུན་པ་དང་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀས་ཉང་སྟོད་བསམ་སྦྱིང་དུ་ཚོས་བར་ལ་

1 མཛད

ལྷོན་ནས། རྗེ་བཙུན་པ་ལ། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཚར་གཅིག་གསལ། རྗེ་བཙུན་པས་  
 །ཡང་དབྱ་མ་གསུང་བའི་སྤྱོད་ཤེས་དེར་འདུག། །དེའི་དུས་སུ་སྐབས་པ་བརྟེན་པའི་རྣམ་  
 །འབྱོར་གྱི་དབང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་གནས་ལྷ་རིག་པའི་མཁས་པ་མཁན་ཆེན་པོ་རྩོམ་བ་ཡང་  
 །ཚུབ་ཅེ་མོ་དབྱས་སུ་བྱོན། དགུན་ཚོས་ལ་སྤྱི་ཤོད་གྱི་པོ་ཏ་ལར་མངོན་པ་ཀུན་ལས་  
 །བརྟེན་གསུང་བ་འདུག་ཅེས་གསལ་ནས། དེ་དུས་ཁོང་མངོན་པའི་བདག་པོར་བྱེད་  
 །གྱིན་འདུག་པས། ཅི་ནས་ཡང་ཀུན་ལས་བརྟེན་ཚར་གཅིག་གསལ་པར་བཞེད་  
 །དོ། །རྫོན་གྱི་མཇུག་ལ་ཉང་སྟོད་ནས་ཕྱག་བཏེག་ནས་དབྱས་སུ་ཕེབས་པ་མངོན།  
 །པོ་ཏ་ལར་བྱོན་ནས་མངོན་པ་གསུང་བར་ལྷོས་པས། ཁོང་པ་རང་ཤིན་ཏུ་གསུང་བར་  
 །བཞེད་པ་འདུག་པ་ལ། འོན་ཡང་དགུང་ལོ་མང་དུ་བཞེས་པ་སོགས་གྱི་དབང་གིས་  
 །སྤྱར་དུ་ཁོང་རང་གི་གདན་སར་ཕེབས་པ་འཐད་སྤྲུམ་པ་ཡིད་ལ་བཞག་ནས། སྤྱར་  
 །བར་གཙང་ཕྱོགས་ལ་ཐེགས་པར་འདུན་པའི་ལྷ་བ་རྫོང་རི་བས་སུ་བ་ལ་བརྟེན་  
 །ནས། དེ་འཕྲལ་ལ་དབྱས་ནས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་ཕྱག་བཏེག། །ཡར་ལམ་ཚོས་རྫོང་དུ་  
 །ཚོས་རྗེ་ལྷ་མའི་སྤྱུ་འདྲ་ལ་མངལ་ནས་འབྱོན་གྱིན་འདུག། །མངོན་པའི་ཕྱགས་བཞེད་  
 །མ་སྐབས་ཡང་ཚོས་འབྲེལ་ཞིག་གསལ། དེའི་དགུན་ཚོས་བདེ་བ་ཅན་དུ་བྱོན་ནས་  
 །བཞུགས། དེ་རྗེས་སྤྱོད་མོ་ལུང་པའི་མཁན་པོ་དཀའ་བཞི་བ་སློ་གསལ་བ་ཞེས་  
 །གྲགས་པ་འདུལ་མངོན་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་བྱེད་པ་དེའི་དབྱང་དུ་སྤྱོད་མོ་ལུང་དུ་  
 །བྱོན། ཁོང་སྟོན་དུས་གྱི་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཁྲིད་ན་ཉི་མ་ལྟར་གྲགས་པའི་  
 །འདུལ་འདྲིན་ཆེན་པོ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐག་མ་པའི་བྱ་ཆེན། སྤལ་ཏི་དག་  
 །བཅོམ་པའི་བཤད་རྒྱུད་འདྲིན་པའི་གདན་ས་པ་འདུལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་

འདུག་པས། དེའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བགོ་སྐྱལ་སྒྲུང་བར་བཞེད་དེ། ཁོང་ལ་  
 འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་འགྲེལ་པ་ཆ་ལག་དང་བཅས་བརྗོད་གསུངས་པར་གསུམ་ཏེ། ཁོང་གི་  
 རྒྱགས་ལ་མངའ་བའི་འདུལ་བའི་བཤད་སྲོལ་རྣམས་མཐེད་པར་རྒྱགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་  
 རྒྱུད་པར་རྣམས་པར་རྟོགས། དེའི་ཆེ་ཆོས་གསུམ་པའི་ཞར་ལ་མདོ་རྩའི་རྒྱ་ཆེར་  
 འགྲེལ་གྱི་དབྱུ་ནས་ཉིན་དེ་ཞིང་མདའ་“ཚོད་<sup>1</sup>་བཅུ་བདུན་དེ་ཅམ་མ་ཆག་པར་  
 རྒྱགས་ལ་བརྩུང། དུས་དེ་དག་གི་ཆེ་བ། ཚོགས་སུ་མང་ཇ་ལ་བྱོན་བ་སོགས་གྱི་  
 རྒྱབས་སུ། དགོ་འདུན་རྣམས་ལུམ་གྱི་སྐྱབ་བ་མཛད་པའི་མདོ་འདོན་པའི་རིང་ལ།  
 ཤེར་སྤྱོད་ཞལ་ཉོན་དུ་མཛད་ཅིང་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་ལ་ངོས་གཟུང་མེད་པའི་དོན་  
 ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། དགོ་འདུན་གྱི་ཚོས་སྤྱོད་དང་། འདུད་བརྒྱུག་སོགས་གྱི་  
 ཚོག་འབྲུ་ཅམ་ཡང་རྒྱགས་གྱིས་མི་ངེས་པར། རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་རགས་པ་ཐམས་  
 ཅད་སོག་ནས། གསལ་སྤོང་འཛིན་མེད་གྱི་ངང་ལ་རྒྱགས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་མང་  
 ཇའི་མགོ་འཇུག་འབྲོངས་པ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་འཇུག་པ་བྱུང། བོད་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་  
 ཏུ་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་བཟང་ཤོས་མཐར་རྒྱག་པ་དེ་རྒྱགས་ལ་འབྲུངས་འདུག་ནའང་།  
 གསུང་རབ་གྱི་གནད་མ་ལུས་པ་རྒྱགས་སུ་རྒྱུད་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་དེ་  
 འདུ་བ་ལ་ཡང་སེམས་གནས་གྱི་ཉམས་བཟང་པོ་རྒྱགས་ལ་འབྲུངས་པའི་ཉིང་དེ་  
 འཛིན་རྒྱན་མོང་བའི་རྒྱུད་པར་ཅམ་མ་གཏོགས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉིང་དེ་  
 འཛིན་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་འབྲུལ་པའི་བྱི་ཅམ་ཡང་མི་བློ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་མཁས་པ་  
 མགྲུ་བའི་ཡོན་ཏན་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་གྱི་བམ་པོ་  
 བཞི་བཅུ་རྣམས་ཅམ་རྒྱགས་ལ་རྒྱུད་པར་བྱུང་བ་ཅམ་གྱི་མཚམས་སུ། བར་གཅོད་གྱི་

1 ཚོད

བློ་བཟང་སྐྱེད་པ་སྐྱུང་བའི་སྐྱེད་པ་ལོ་ཞིག་གྲངས། དུས་རིང་དུ་མ་ཐོབ་པས། སྐྱོད་  
 ལུང་ལུང་ལྷ་རྒྱན་བསྐྱེད་སྐྱུབ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གི་གམ་དུ་བྱོན་ནས། མཐོང་བཤེས་  
 ལྷན་པས་ཉམས་སྲུབ་ཞེས་གྲངས་པ་མ་གྲུང། བདེ་བ་ཅན་དུ་བྱོན་ནས་གྲངས་པ་ཅོས་  
 ཐབས་ཅི་རིགས་པར་མཛད་གྲངས་མ་ཐོབ། བདེ་བ་ཅན་ན་ཁ་མཚུངས་དང་འཇུག་ལོང་  
 མང་དུ་འདུག་པས་གྲངས་ལྷན་སྐྱོད་བར་གྲུང་ཉེ། དཔོན་སློབ་འགའ་ཞིག་གིས་དགུན་  
 གཙང་སྐོག་ལ་བྱོན། ས་སྐྱུང་འབྱོན་བཞེད་པ་ལ། ལམ་དུ་ཉ་ཅང་གྲངས་པའི་རེག་  
 པས་ལོ་བརྒྱལ་བར་འདུག་པ་དང་བསྐྱུལ་ལམ་ཐག་རིང་བས་དུར་སྐྱིག་གི་སྤུ་ལ་  
 མཛད་གནས་ཚིང་དུ་བྱོན། དེའི་དགུན་གནས་ཚིང་དུ་བཞུགས། གནས་ཚིང་པའི་དོན་  
 གཉེར་བ་དང་ཕྱག་སྤྱི་ལ་བྱོན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ནན་ཆེར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་  
 བརྟེན་ནས། དེ་གོང་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལ་ཆེད་དུ་གཏད་པའི་གཟིགས་ཉོག་  
 མ་མཛད་གྲངས། དེ་དུས་ཆོག་ལ་གཟིགས་པ་ཅོམ་གྱིས་དོན་ཡང་སྐྱབས་ལ་ཅིག་ཅར་  
 དུ་གསལ་བར་འཆར་བས། ཐོག་མར་གཟིགས་པའི་རིམ་པ་བཞིན་གཞན་ལ་ཡང་  
 འདོམས་པའི་སྐོན་ནས། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཆར་གཅིག་ཅུལ་བཤའ་མཛད་  
 དོ། །དེའི་དམྱིད་ཀ་སྐྱུང་ཐང་ལ་མཛད་ནས་ས་སྐྱུང་བྱོན། དེའི་ཆེ་ས་སྐྱུན་ལྷ་མ་རྩེ་  
 བཙུན་རེད་མདའ་པ་ཆེན་པོ་ལམ་འགྲམ་གསལ་གྱིན་འདུག་པ་དང་མཛམ་ནས་དེ་  
 བས་བཟུང་སྟེ་ལྷ་བ་བརྒྱ་གཅིག་ཅོམ་གྱི་རིང་ལ་ས་སྐྱུང་ཁོང་གི་སྐྱུན་སྐྱུར་བཞུགས།  
 རྩེ་བཙུན་པ་ཁོང་རང་ལམ་འགྲམ་སོགས་གསལ་བའི་རང་ནས། ལྷ་མ་འདི་ལ་མངོན་  
 པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་གཟབས་བཤའ་ཆར་གཅིག་མཛད། གཞན་ཡང་དེའི་ཆེ་ཆད་མ་  
 བློ་བཟང་སྐྱེད་པ་ལ་གཙོ་བོར་སྐྱུངས་ཤིང་གསལ་བ་དང་། དུས་མ་འདུག་པ་སོགས་གྱི་

བཤད་པ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལ་སོགས་པ་བཀའ་བསྟན་བཅོས་མང་པོའི་ལུང་ཡང་  
 གསལ། ལྷ་མ་རྗོ་རྗེ་རིན་ཆེན་སའི་དུང་དུ་བཏུག་གཉིས་ས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་པ་ཚང་  
 གཅིག་ཀྱང་གསལ་ཅིང་། ས་སྐྱུར་ལྷ་མ་རྗེ་བཙུན་པས་མཚམས་སྦྱོར་མཛད་ནས་ལྷ་  
 བང་ཤར་བ་ཚང་གི་སྒྲགས་ཀྱི་དགོ་བཤེས་བཞེས་པོ་མན་ངག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་  
 བ་ཞིག་འདུག་པ་ལས། མན་ངག་ལྷངས་ཏེ་ལྷ་བང་རིན་ཆེན་སྐང་གི་རྒྱབ་སྟོགས་དེ་  
 ལ་འབྱོན་གྱིན་མ་ཞིང་གི་ཏ་འདོན་བ་སོགས་ལན་འགའ་ཡང་མཛད་པས་སྤར་གྱི་སྐྱ་  
 ལྟོད་ཀྱི་བསྐྱེད་གཞི་དེ་ལྷག་མ་མེད་པར་ཐོན། ས་སྐྱུར་ནས་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་ལ་  
 ལྟོད་བྱང་གི་སའི་ཆ་ངམ་རིང་དུ་ཚོས་བར་ལ་བྱོན་ནས། དཔྱིད་དང་དབྱེད་གཉིས་ཀ་  
 ངམ་རིང་དུ་བཞུགས། ལྷ་མ་རྗེ་བཙུན་པས་དེར་མདོན་བ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ལྷོ་ཀ་  
 ཚེན་མོ་དེའི་རྩོམ་པ་མཛད། བརྩམས་ཚང་རིམ་བཞིན་རྗེ་འདི་པས་ཀྱང་སྤྱགས་ལ་  
 རྟུན་པར་མཛད་ཅིང་། རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚང་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རང་འགྲེལ་དེ་  
 ཞིབ་ཏུ་གསུང་བར་ཞུས་ནས་ཚང་གཅིག་གསལ་ཏོ། །དེའི་རྣོན་འབྲུངས་ཡུལ་ནས་  
 རྒྱུན་དུ་བབ་པའི་འཚོག་ཆས་ཅི་རིགས་པ་འཕྲིན་ལས་པའི་ནང་དུ་འབྱུང་བ་བསྐྱར་  
 ཡོད་པ་འདྲ་ཟེར་ནས་དེ་བཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲད་དུ་ངམ་རིང་ནས་ས་སྐྱ་ལ་  
 མཛད་དེ་དབྱུས་སུ་བྱོན། དབྱུས་སུ་ཕེབས་ནས། རྟོགས་དང་སློབ་འབྲེལ་མང་པོས་  
 བསྐྱེད་ཞིང་། མདོ་སྤྲད་ནས་ཡུམ་གྱིས་ཀྱང་ཞུ་བ་ནན་ཆེར་བྱུང་བས་རྒྱུན་བྱས་ནས།  
 ལན་ཅིག་མདོ་སྤྲད་ལ་འབྱོན་པར་བཞེད་པ་འབྲུངས་ཏེ། མལ་གྲོ་ལྷ་ལུང་དུ་བྱོན།  
 ལག་ལེན་འགའ་ཞིག་ལ་སྤྱགས་སྦྱོར་ཡང་མཛད་པར་བརྩམས་པ་ལ་མཚམས་ཤིག་  
 བས། ཅི་བྱེད་དེ་འདྲ་བ་ལ་དགོས་པ་མི་འདུག །ད་ནི་མདོ་ཁམས་དང་ཡུལ་གྱི་

ལྷོགས་ལ་གཏན་ནས་མི་འགྲོ་བའི་ཡི་དམ་བཅའ་བར་བྱའོ། །སྣམ་དུ་དགོངས་པ་  
 ལྷགས་བྲག་པོ་སྐྱོད་ཤས་དང་བཅས་པ་ཞིག་འཇུངས་ནས་དེ་འཕྲལ་དུ་མདོ་སྐྱོད་ལ་མི་  
 འགྲོན་པའི་སྤྲུགས་ཐག་བཅད་དོ། །ལར་ཡང་སྐྱ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་  
 མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་བགྲང་བ་ལས་འདས་པའི་ཡལ་འདབ་  
 རྣམ་པར་རྒྱས་པའི་ཚུན་གྱི་ཤིང་སྐྱོན་པ་ཆེན་པོའི་ངོས་ལས་ཐགས་པ། གསར་དུ་  
 མདོན་པར་འབད་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྐྱོས་པར་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་  
 པའི་བྱི་བསུང་གིས་སྲིད་པའི་ཚ་གདུང་འཛིལ་བར་མཛད་པའི་ག་བུར་གྱི་ཐིགས་  
 པའི་ཚ་ཤས་རེ་རེ་སྦྱང་ལ་རེག་པའམ། དེའི་ངོ་མཚར་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མེ་ཉོག་  
 རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ཞིག་ཅམ་ཡང་། ཚིག་གི་སྲད་བུས་གང་གི་རྣ་བུང་མཛེས་པར་བུས་  
 པའི་ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་བརྗོད་ཚུའི་ཁུར་གྱིས་མདོན་པར་ལོན་པ་དང་ལྷན་  
 ཅིག་ཏུ་ལུས་ཀྱི་སྐྱེད་ཚལ་བ་སྤྲུག་པའི་མགོ་སྐྱོགས་དང་བཅས་པས་ཡིད་ཀྱི་  
 བརྟན་པ་ཉམས་པ་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དད་པའི་ལྷགས་གྱིས་བརྟུབས་པར་གྱུར་  
 པའི་བསྐྱོད་ཅིང་སྐྱ་བའི་ཚིག་བབ་ཅོལ་དུ་སྐྱོགས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་བུ་མདོན་པར་  
 སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལོ་བསམ་པར་བྱ་དགའ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཆེད་  
 དུ་བསམས་པའི་སྐྱོན་སྤེད་བཀྱར་དང་། ལྷན་གྲགས་དང་། འཁོར་བའི་སྤྱན་ཚོགས་  
 གཞན་གང་ཡང་ཏུང་བ། ཐན་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དཔལ་ལ་ཡང་མདོན་པར་  
 འདོད་པའི་སྲིད་བ་སྐྱེ་མ་སྐྱོང་བ་ལྟ་ཞིག་གི། །སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་དཔལ་རི་ཅམ་  
 འགྱུར་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་སྐྱར་ཞིང་སྲིད་བ་ཟད་པའི་སྐྱོབས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་འགྱུར་  
 པའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལོ། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དྲན་ཤེས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱས་ཡིད་ཀྱི་གཉིས་

1 ཆལ



འཕྲུང་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་པའི་འབད་པ་ལ་སྟོན་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཤུ་  
 དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་ན། འདི་ནི་སྐྱོ་སྐྱོན་དུ་གཏོང་བ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྟོན་པ་མེད་  
 བར་ཡང་གཞན་དག་གིས་“བསྐྱེན”<sup>1</sup>་བཀྱར་བ་དང་། སྐྱོན་བར་སྐྱོ་ཞིང་ལེགས་བར་  
 བསྐྱུགས་བ་དང་། འབྱོར་བའི་ཁྱད་བར་མཚོག་དུ་གྱུར་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མངོན་བར་  
 མཚོད་བ་སོགས་སུན་སུམ་ཚོགས་བ་ཇི་ཅམ་ཞིག་གྱུར་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྐྱར་  
 ཞིང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མགོན་མེད་བ་ཐམས་ཅད་  
 བསྐྱབས་བར་འདོད་པའི་བཅེ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་སྐྱས་བཅས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེན་  
 བཀྱར་བར་བཞེད་པའི་དད་བ་རྣམས་ལན་ཚུན་འགྲན་བ་བཞིན་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་  
 གྱི། གཞན་དུ་ན་སྐྱེད་བ་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པ་ནི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་  
 སྐབས་མེད་དོ། །འདི་ནི་འདིའི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་སྐྱབ་སྐྱེས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་གྱི། སྐྱ་ཆེ་  
 འདི་ཉིད་དུ་གཉེན་པོས་གསུང་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོར་གྱུར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁོ་ཕོ་  
 ལ་གཞན་གྱིས་སྐྱབ་བཟང་པོ་བཞགས་བ་དང་། གུས་པའི་བསྐྱེན་བཀྱར་སོགས་ཅི་  
 ཅམ་བྱས་བ་ཅམ་གྱིས་ཆེད་དུ་བསམ་མི་དགོས་པར་དུས་དེའི་སྐབས་རང་དུ། འདི་  
 ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅིང་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ། སྐྱེ་མའི་སྐྱོ་བྱིད་དང་འབྲ་བ་ཡིན་  
 སྐྱམ་པའི་སྐྱོ་བ་ཤུགས་ཀྱང་པོ་སྐྱར་བ་ལུན་མོང་དུ་སོངས་བ་ཡིད་གཏིང་ནས་འགྱུར་  
 བ་རྒྱུན་རིང་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་ཞིག་དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་ཆས་སུ་“ཡོད”་བ་ཡིན། ཞེས་  
 གསུང་དོ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བའི་རྟོགས་བ་ཁྱད་བར་ཅན་དུ་བོད་ལ་གྲགས་བ་  
 མང་པོ་ཞིག་གིས་ཆ་ཅམ་དུ་ཡང་བསྐྱུན་བར་མི་རུས་པའི་མངོན་བར་རྟོགས་པའི་

1 བསྐྱེན  
 2 ཡད

ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚོགས་ལ་སྲིད་པ་འགོག་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་དགོས་པ་ཉེ་བར་གཟིགས་ནས། ཚོས་ཀྱི་རྩེ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་མདོ་སྡེ་རྣམས་སྲུ་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བཀའ་སྤྲུལ་པ་ལྟ་ཞོག་གི། ཐབ་དགོས་སྲོལ་རྣམས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ལ་འདུག་པ་སོགས་བྱ་དགོས་པ་རྒྱུད་ན་མི་རྟག་པས་“ཉེན་པོའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གཞག་པར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཅས་པའི་སློན་པོས་ཀྱང་དོན་དེ་སྐྱབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་རྒྱལ་འདི་ནི་མཁས་པ་མཁུ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཆེས་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྟོན་དེ་མལ་གྲོ་ལྷ་ལུང་པའི་སྐྱེ་མ་བསོད་གྲགས་པ་ལ་ཚོས་ལུང་ཡང་མང་”རབ<sup>2</sup>གསན་ཅིང་། བར་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་མཚམས་བཅད་ནས་སྐྱབས་དམ་མཛད། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤའ་རིགས་མཛོད་ལ་གཟིགས་རྟོག་མཛད་ཅིང་། ལེའུ་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་སྐབས་ལ་ལེགས་པར་གཟིགས་པས་རྒྱེན་བྱས་ནས། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་རིགས་པའི་སྲོལ་ལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དད་པ་བྱུགས་དག་པོ་མནན་པས་མི་ཚོས་པ་འཇུངས་ཤིང་། སྟོན་དེར་བཞུགས་ཀྱི་རིང་ལ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ལ་གཟིགས་ཅམ་ནས་དད་པའི་སྐྱེ་ལོང་གཡོས་ཏེ་སྤྱོད་ཆབ་ཀྱི་རྒྱན་བཅད་པར་མི་རུས་པ་རྟག་ཏུ་ལོང་བ་ཞིག་བྱུང་གསུང་ངོ། །དེའི་དགུན་ཚོས་བདེ་བ་ཅན་དུ་བཞུགས། དཔྱིད་ཚོས་སྟོན་མ་ལ། ལྷ་སྐོར་མཛད་བཞེད་པའི་པོ་ཏེ་འགའ་ཡང་གྱི་གཟིགས་རྟོག་མཛད་ནས་གཙང་ལ་སྟོན། ལྷར་ཐང་དུ་ཕེབས། ལྷ་མ་ལོ་རྩེ་བ་དོན་

1 ཉན  
2 རབ

བཟང་བས་ཚད་མའི་སྤྱི་ཀ་ཞིག་མཛད་འདུག་པ་དེ་ཚར་གཅིག་ཅིས་ཀྱང་ཉོན། ཞེས་  
 བཀའ་གནང་ནས་གསན་དགོས་པ་ལྟར། དབྱར་ཚོས་དེ་སྐར་ཐང་དུ་རྣམ་འབྲེལ་  
 མངོན་པ་གོང་ལོག་མདོ་རྩ་དང་བཅས་པའི་གྲུ་སྐོར་མཛད། སྐར་ཐང་དུ་གཞུང་བསྐྱུར་  
 བཅུགས་པའི་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་སྟོན་ཚོས་ལ། ལྷ་མ་རྗེ་བཅུན་ཆེན་པོ་བོ་དོང་  
 བ་ཚོས་བར་ལ་ཤེབས་པ་གསན་ནས་ཨེར་གྲོན། ལྷ་མ་ལོ་རྩུ་བ་ནས་མཁའ་བཟང་པོ་  
 ལ། སྐར་དག་མེ་ལོང་གི་བཤའ་པ་ལ་སོགས་པ་གསན། གཙོ་བོར་ལྷ་མ་རྗེ་བཅུན་བ་  
 ལ་དབྱུ་ཚད་མངོན་པ་སོགས་གསན་ཅིང་། ཤར་ཕྱིན་དང་འདུལ་བ་ཡང་རང་རེའི་  
 ལྱང་དུ་ཚར་རེ་ཉན་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལྷན་པར་ཞིག་ལོང་དུ་རེ་བས་གསུང་འཚལ་  
 ལྷུས་ནས་ཚར་རེ་གསན། དབྱུ་མ་འཇུག་པའི་བཤའ་པ་མ་གཏོགས། རྩ་ཤེལ་  
 སོགས་པའི་རིགས་ཚོགས་གཞན་གྱི་བཤའ་པ་གསན་པ་མ་ལྟར་ཞིང་། དབྱུ་མ་  
 རིགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་ལྷན་ཞིག་སྐར་ཐང་མཁའ་པོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་  
 པ་ལས་སྐྱབས། ལོང་གིས་ནི་ལོང་རང་གི་ལུང་ཆེན་གྱི་གོ་ས་དེ་སྐར་དབྱུ་མའི་ལུང་  
 ཚོས་པ་ཞིག་གི་གོ་སར་འདུག་པས་དེ་ནས་བརྒྱུད་པར་འདུག་གསུང་ཞིང་། བདེ་བ་  
 ཅན་པའི་ལྷ་མ་འཇུག་རིན་པ་ལའང་ལྷན་གསན། ལོང་གིས་ཚོས་རྗེ་ལྷ་མ་ལ་གསན་  
 པར་འདུག །ལྷ་མ་རྗེ་བཅུན་གྱིས་དབྱུ་མ་རིགས་ཚོགས་རྣམས་གྱི་ལྷན་གྲང་མོ་ཆེའི་  
 གདན་ས་པ་ལྷ་མ་ཚོས་བཤེས་པ་ལས་སྐྱབས། ལོང་གིས་སྐར་ཐང་པ་ཤེར་ཤེར་གི་  
 ལྱང་དུ་ལྷན་གསན་པར་འདུག་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་དེའི་ཆེ་ལོང་དཔོན་སྟོབ་ལ་  
 རིགས་ཚོགས་རྣམས་གྱི་བཤའ་པ་ལྷ་ཞེས། །ལྷན་ཤེན་པའི་ཡུལ་ཡང་དཀའ་བར་ལྟར་  
 འདུག་གོ། །དེ་ནས་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀ་ཐབས་ཅིག་ཏུ་ས་སྐྱུར་གྲོན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་

འདིས། དེའི་ཚེ་ས་སྐྱུར་གོང་དུ་སློབ་པའི་དཀའ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བྱ་སྐོར་མཛད། དེ་  
 དུས་པོ་ཉི་གཞན་བཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་བྱ་སྐོར་ཡང་མཛད་པས་ཚོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་  
 དུས་ཀྱི་བྱ་ས་རྣམས་ན་པོ་<sup>1</sup>ཉི་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བྱ་སྐོར་གྲེད་པའི་ལུགས་མ་དར་  
 འདུག་པས་མ་བྱས་གསུང་རོ། །དེ་ནས་དེ་འབྲེལ་ལ་དབྱུས་ལ་བྱོན་ནས། སོས་གྲུང་  
 ཐང་ཆེས་བཅུའི་གནས་སྐབས་ནས་བཅུམས་ཉེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསང་སྤྱོད་  
 ཅེས་ཐང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སྟུ། བར་ཕྱིར་སྤར་ནས་མཛད་ཆར་  
 བས། དེ་མ་གཏོགས་པའི་དཀའ་ཆེན་ལྷག་མ་བཞིའི་བྱ་སྐོར་མཛད་ཅིང་། དེའི་ཚེ་  
 དབྱུས་གཙང་གི་བྱ་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་རྒྱ་  
 མཚོ་ལྟ་བུ་མཐའ་དག་ཀྱང་། དམ་པ་འདིའི་སློབ་གྲོས་ཀྱི་བང་<sup>2</sup>མཛོད་ལས་འོངས་པའི་  
 ལེགས་བཤད་གསར་པའི་དུས་སྟོན་ཉམས་སྲུ་སྲོང་བས་ནི་ཡིད་ཚིམ། རྣམ་དཔྱོད་  
 འདབ་བཟང་དབང་པོའི་སྤར་བྱིས་ལས་ཐོན་པའི་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་སྤར་ཕོ་  
 མི་བཟང་པས་བསྐྱེགས་པས་ནི་སྤོང་འདར། མཁྱེན་རབ་གཏོང་མཐའ་ཡངས་པའི་ཚུ་  
 གཏོར་ཆེན་པོ་ད་རྒྱལ་ཁེངས་པའི་རྒྱབས་འདེང་ཞི་བས་དུལ་བའི་དབལ་གྱིས་ནི་  
 དད་པའི་སྤུ་ལོང་ཀུན་ནས་གཡོས་ཉེ། འཛིག་ཉེན་མ་ལུས་པ་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་  
 ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལ་རོལ་བར་གྲེད་པས་དུས་འདའ་ཞིང་། ས་གསུམ་ན་སྟུན་པའི་བ་དན་  
 བཅུགས་པར་གྱུར་ཉོ། །སྤྲུམ་པ། སྤོང་སྟོབས་རྒྱ་བརྗོགས་པ་དེ་ཡི་སྤོང་། །བདེ་  
 གཤེགས་བསྟན་པ་བདུད་ཅིའི་དབལ་ལ་ཆགས། །ལེགས་བཤད་ལམ་དུ་སློབ་གྲོས་  
 ལོམ་པ་ནི། །རྟག་དྲུང་ལ་བསོ་མེད་པར་ཁྱོད་གྱིས་བཞོད། །དགེ་ལེགས་རྩ་བ་བཤེས་

1 ཉི  
 2 མཛོད

གཉེན་ཉེན་གྱི་དྲི་ལེགས་བཤད་ལོང་སྟོང་མ་ལུས་འཕྲངས་གྲུང་པ། །དམ་ཚེས་  
 ལྷང་ཅིའི་རྒྱལ་མཚན་དབང་ལོ་དེ། །སྐལ་བཟང་བྲང་བ་ཀུན་གྱི་ཉེར་འཚོར་  
 ལྷུང་། །སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་གདུག་པའི་སྦྱལ་གྱི་ལྷེ། །བསྐྱོད་པའི་རྣོས་གར་ལྷ་བྲང་  
 གཟིགས་བ་དེ། །ཡུལ་ལ་མངོན་འདོད་སྲིད་པའི་འཚིང་བ་ནི། །མི་གཙང་མངལ་གྱི་  
 རྒྱ་དང་མཉམ་དུ་གྲོལ། <sup>1</sup>ཁུ་མ་མངོན་དགའ་བརྗོད་པའི་འཚིན་རས་ཅན། །ལུས་སྲིའི་མིག་  
 ལུང་འཕངས་པས་ཆགས་ལྡན་བཞིན། །བྱུང་པའི་ལེགས་བཤད་སྦྲང་ཅིའི་དོག་པས་  
 ཡང་། །ཁྲིད་སྤྲུགས་རྐང་དུག་ལྡན་པའི་བརྟན་པ་སྟོགས། །མི་བཟང་རིགས་པའི་སྲིང་  
 མོ་སྟོགས་ཀུན་གྱི། །ཚོལ་བ་སྲང་ཆེན་སྦྱི་ལོར་ངལ་བསོ་བ། །ཁྲིད་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་  
 ཡངས་པའི་ཁྲོན་གྱིས་ནི། །མཐའ་དག་ཤེས་བྱའི་ཚད་ཡང་ཉུང་དུར་བྲས། །ཁྲིད་གྱི་  
 རབ་དཀར་གྲགས་པའི་དོ་ཤལ་གྱིས། །<sup>2</sup>སྟོགས་གྱི་མཛེས་མའི་མཁྱིན་པ་སྐལ་  
 བཟང་གྱིས། །མགོན་ཁྲིད་བསྤྲུགས་པས་གྲེལ་བའི་འདིག་རྟེན་འདི། །བྱ་བ་ཀུན་ལ་  
 ཆགས་བྲལ་སྦངས་བ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། །རྗེ་བཙུན་སློམ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་  
 བར་ཐར་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་དད་པའི་འཇུག་དོགས་ཞེས་བྱ་བ་  
 ལས། །ཐོག་མར་བ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་གཙོ་བོར་བརྟམས་པའི་མང་དུ་  
 རོས་པ་ཡོངས་སུ་བཙུང་བའི་རིམ་བར་སྦྱེ་བ་སྟེ་གསུམ་པའོ།། །།

༥ དེའི་ཚེ་ཚོས་བྲ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བྲ་སྟོར་ལ་སྟོན་པའི་སྐབས་དག་དུ་ཡང་།  
 དད་པའི་འཇུགས་གྱིས་<sup>3</sup>“གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་། དམ་པའི་ཚོས་གྱི་བཀའ་སྦྱལ་

1 + |  
 2 - |  
 3 གསེལ

མཉམ་ནས། བདག་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མར་ཁས་ལེན་པའི་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པའང་།<sup>1</sup> དུ་མ་  
 ཞིག་བྱང་ལ། ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་ནི། འདི་འདྲ་བའི་དམ་པའི་མགོན་ལ་བརྟེན་པ་  
 ལས་འདོད་པའི་གནས་འཛོལ་<sup>2</sup> པར་<sup>2</sup> འགྲུང་གི། གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ལོ་སྟུམ་དུ་  
 བསམས་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་ཞབས་འབྲིང་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཡང་བྱེད་  
 ཏོ། །དེ་ནས་ཅེས་ཐང་གི་གྲ་སྐོར་ཚར་ནས། ཡར་ལུང་རྣམ་རྒྱལ་དུ། མ་ཕྱོན་སངས་  
 རྒྱས་གསུམ་པ་ཁ་ཆེད་པ་རྗེ་ཉ་བསོད་སྟོམས་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷ་བའི་མཁན་  
 བརྒྱད། ཚོགས་ཆེན་པོའི་མཁན་པོ། དཀའ་བཞི་བ་རྩལ་རིན་པས་མཁན་པོ་མཛད།  
 ཚོགས་པ་གྱི་རྗེ་བའི་མཁན་པོ་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཤེར་མགོན་པས་  
 ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མཛད། གྱི་རྗེ་བའི་དབུ་མཛད་<sup>3</sup> སྟོམ་<sup>3</sup> བཙོན་བསོད་ནམས་རྩོ་  
 རེས་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་མཛད་ཅིང་། ཚོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོ་སློང་ཁ་སྐོར་དུ་འོས་པ་  
 གངས་ཚང་བས་དད་པའི་དགོ་འདུན་མཛད་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྟོམ་པ་  
 ཡང་དག་པར་བཞེས་ཏེ། ལྷག་པ་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྲུབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་  
 ལྷའི་རྩེ་བོས་ལྷགས་རྒྱད་ཀྱི་བུམ་བཟང་ཉེ་བར་གཏམས་ཤིང་། ལྷ་དང་བཅས་པའི་  
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་གནས་གཅིག་ལུང་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་གདན་ས་ཐེལ་དུ་ཕྱོད། ལྷན་  
 ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་བྱང་རྩལ་བའི་བྱང་དུ་མཛད། ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྐྱེས་ལུལ་  
 ཞིང་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་བཀའ་མཆིད་མཛད་པས། ཚོས་རྗེ་སྐུན་སྐུ་བ་དད་པའི་  
 ལྷགས་ཀྱིས་སྐུན་ཆབ་བྱང་། སྤྱིས་ཀྱང་བྱང་ན་འཕོད་པ་དག་དང་ཐེབས་པའི་མཆིད་  
 ལྟེང་བ་ན། ལྷན་གཞོན་ལུ་འདི་འདྲ་བ་འཕང་ཡོན་ཉན་གྱི་གཉེར་ཆེན་པོ་འདི་ལྷ་བུ་

1 དུམ  
 2 པར  
 3 སྟོམ

འདུག་ན། ཁོ་པོ་ལྷོ་ས་འདི་འདྲ་བ་ཞེས་སྐྱབས་སྦྱང་བའི་གསུང་ཡང་ཡང་འབྱོན་  
 པའི་གཏམ་སྐྱེད་བར་གྲགས་ལོ། དེའི་ཚེ། སྐུན་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ལམ་འབྲས་བུ་  
 དང་བཅས་པའི་མན་<sup>1</sup>ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ལྷ་རོ་པའི་ཚོས་བྱུག་དང་། རྗེ་  
 པག་མོ་གྲུ་བ་དང་། ཚོས་རྗེ་འཛིག་ཉེན་མགོན་པོའི་བཀའ་འབྲུམ་ལ་སོགས་པ་  
 གསལ། དེ་དུས་སྐྱ་མ་ལོ་རྩེ་ལྷ་མ་བཟང་བ་སྐུན་སྡེ་བས་གདན་བྲངས་ནས་<sup>2</sup>མེབས་<sup>3</sup>  
 འདུག་པས། ཁོང་<sup>3</sup>པའི་བྱུང་དུ་སྐྱའི་ས་རིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་མཛད་པར་  
 བཞེད་པའི་སྐྱབས་འདུན་ཆེ་བར་ཡོད་པ་ལ། འགལ་རྒྱུན་ཅུང་ཞིག་བྱུང་བས་མཛད་  
 པ་མ་གྲུབ། དེ་ནས་འོན་ཀྱི་ལྷ་ཁང་གེ་རུང་ཚོས་བར་ལ་བྱོན། ཚ་གོ་དཔོན་པོ་སོགས་  
 ལྷོ་སྐྱོད་འཛིན་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་པར་ཚད་དབྱ་མ་སོགས་ཀྱི་ཚོས་མང་དུ་གསུངས།  
 དེ་ནས་སྐྱི་ཤོད་དུ་མེབས་ཏེ། ཚོས་དུ་བཞུགས་ནས། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་བོད་  
 ཡུལ་དུ་འགྲུང་རོ་འཚལ་ལ་གཟིགས་ཏོག་ཞིབ་པར་མཛད། གསུང་རབ་མཐའ་དག་  
 གི་དོན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྐོ་དུ་མ་ཞིག་སྐྱབས་ལ་འབྲུངས། མཛོན་པར་ཏོགས་  
 པའི་རྒྱན་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྩོམ་<sup>4</sup>པའང་  
 མཛད། དེའི་ཚེ་འཛིན་བཟང་བར་གྲགས་པའི་སྤིང་མཚུངས་མེད་དང་། མདོ་སྐད་བ་  
 འཇམ་དཔལ་བཟ་ཤིས་དང་། རྒྱ་གྲུབ་ཅེས་པ་གསུམ་དང་། རྗེ་འདིས་འཛིན་ཀྱི་  
 སྐད་པར་ཆེ་རྒྱུང་ཉམས་སྙེད་མཛད་པས། རྗེ་འདིས་ཚོས་དབྱུས་སྤིང་གི་གཙུག་ལག་  
 ཁང་གི་ཏོག་གི་ཅེ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་མཉམ་དུ་སྐོན་གཟིགས་མ་སྐོང་བའི་མདའ་

1 དག  
 2 མཐམ  
 3 བའི  
 4 བའང

ཚད་མེད་དགུ་མ་ཞིག་གི་ཤོག་ལྗེ་བཞི། ཤིན་ཏུ་དག་པར་སྤྲུགས་ལ་རྒྱུད་འདུག་ཅིང།  
 མྱིང་མཚུངས་མེད་ཀྱིས་སྲེད་དང་གསུམ་ཚོ་རེ་བ་ཞིག་དང། གཞན་གཉིས་ཀྱིས་རེ་  
 རེ་ལས་མ་ཐེན་པར་འདུག་ཅེས་ཟེར་རོ། །སྐབས་ཤིག་ཏུ། “ཚ་གོ་དཔོན་པོ་མཁའ་  
 ཚེན་དག་དབང་གྲགས་པ་སྤྲུག་ཕྱི་ལ་ཁྲིད་ནས། ལྷ་སར་རྫོ་བོ་སྤྲུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་རང་  
 ལྷོན་ལྷ་ལྷན་གྱི་རྒྱུད་དུ་ལྷོན་ནས་སྦྱང་གནས་མང་དུ་མཛད། དེའི་དུས་ལུབ་གཅིག་གི་  
 ཚོ། དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀས་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་བཏབ་ནས་མནལ་ལམ་གྱི་ལྷས་  
 བརྟགས་པས། ཚ་གོ་བ་ལ་དུང་དཀར་ཚེན་པོ་གཉིས་ནས་མཁའ་ལས་བབས་ནས་  
 ཁྲིང་གི་སྤྱ་བར་ལྷུང་ལྷུང་བ། དེ་མཁའ་དེ་གཉིས་འབྲེས་ནས་གཅིག་ཏུ་སོང་  
 འདུག། དེ་ལག་ཏུ་སྦངས་ནས་བྱས་པས། ལྷ་ཚེན་པོ་དབག་ཏུ་མེད་པ་གྲགས་པ་ཞིག་  
 མིས་འདུག་ལྟེ། ཕྱིས་ཁྲིང་གིས་རྒྱལ་མོ་རོང་གི་སྦྱང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་བ་དང་  
 ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཚེན་པོ་རྒྱུད་འདུག་པ་དེའི་ལྷས་ཡིན་པ་འབྲ།  
 རྗེ་འདི་པའི་མནལ་ལམ་དུ། ལྷེ་ཐང་གི་ཡར་འཕྲང་ཡར་ལ་ཐོན་པའི་བྲག་མདའ་སྐོ་  
 ཟེར་བ་དེ་འབྲ་བ་ཞིག་གི་བྲག་རི་གཟར་པོ་ཞིག་ལ་འཛེགས་ཕྱོན་པས། རྫོ་ལེབ་  
 དཀར་པོ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ན། ལྷ་ལྷ་སྐོན་པོ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཤིང་ཁ་  
 དོག་གསལ་བ། འདབ་མ་མ་རྩིངས་པ་ལུ་བ་དང་བཅས་པ་ཞིག་འདུག། དེ་སྤྲུག་ཏུ་  
 སྦངས། འདི་རྗེ་བཙུན་མ་སྐོལ་མའི་སྤྲུག་མཚན་དུ་འདུག་པས་དེས་རྗེས་སུ་འཛིན་  
 པའི་ལྷས་ཡིན་ནས་དགོངས་པ་ན། ད་ལན་དེ་མ་ཡིན། ཚེའི་ལྷས་ཡིན་གསུང་བ་ཞིག་  
 རྒྱུད་གསུངས། ཚལ་ནས་དགུན་ཚོས་ལ་བདེ་བ་ཅན་དུ་ལྷོན། ལྷེ་སྟོན་མང་དུ་  
 གསུངས། དཔྱིད་ཚོས་དབྱ་སྟོན་བྱ་ལུལ་དུ་ཐེབས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བདུན་

1 ཚ



ཅུ་ཚམ་ཞིག་ལ། སར་ཚད་དབྱ་མ་འཇུག་པ། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་རྣམས་  
 གསུངས། སྤར་ཡང་ཚལ་དུ་ཕྱོན་ནས། སར་སྤོན་གྱི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་འཕྲོ་མཚན་ཅིང་  
 མཇུག་བདེ་བ་ཅན་དུ་རྫོགས་སར་མཛད། ཚལ་པ། མངོན་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་ཆུང་དུ་མ་  
 ལ་མཁས་སར་སྦྱངས་ཤིང་། བྱད་སར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལག་དང་བཅས་ས་ལ་  
 མཁས་སར་གྲགས་པ། སྤར་མ་རྫོགས་ལྡན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ས་ལ་དུས་འཁོར་  
 གསུང་བར་ཞུས། ཁོང་གིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་དཔོན་སློབ་གཉེས་ཀས་  
 སློར་མོ་ལུང་དུ་བཞུགས་ཏེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཕྲེལ་ཆེན་གྱི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་  
 བཤད་ས་ཞིབ་སར་གསུན་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་རྩིས་དང་ལག་ལེན་རྣམས་ལའང་མཁས་  
 སར་སྦྱངས། སློར་མོ་ལུང་དུ་སྡེ་སློད་འཛིན་ས་མང་པོ་ལ་གཞུང་ཆེ་ཆུང་མང་པོའི་  
 བཤད་ས་ཡང་གསུངས་ནས། སྤར་ཡང་དེའི་སྤྱི་དེ། དབྱར་ཚོས་བདེ་བ་ཅན་དུ་  
 བཞུགས། སློ་གསལ་འདུས་ས་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་ལ་སྡེ་སློད་ཀྱི་བཤད་ས་མང་དུ་  
 གནང་། དེ་ནས་དབྱུག་སློད་ལུང་མཚོ་སྤྲོད་དང་དང་དཀར་དུ། དུས་འཁོར་ལ་ཐུགས་  
 སློང་གིན་ཏུ་འགྲུས་སར་མཛད། བཤེས་གཉེན་སློ་གསལ་མང་པོ་ལ་སྡེ་སློད་ཀྱང་  
 མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་རྫོང་གི་གྲགས་ས་འིན་ཆེན་ས་དེ་རྗེ་འདི་ས་ལ་དེ་གོང་ནས་  
 མི་སྤྲེད་པའི་དད་ས་ཡོད་སས་སྡེ་སྤྱིར་གསོལ་བ་མང་དུ་བཏབ་ས་ལ་དགོངས་ནས་  
 ཡར་ལུང་སློགས་ལ་འབྲོན་སར་བཞེད་དེ་སྤོན་པོ་རིང་སེབས་ས་ན། དེ་དུས་གོང་  
 དཀར་ན་སློམ་ས་ཚོས་རྒྱལ་ཡོད་པ། ཁོང་ཡང་རྗེ་འདི་ས་ལ་སྤྲོད་ནས་དད་ས་ཡོད་  
 པའི་དབང་གིས་ཞུ་བ་ནན་ཆེར་སྤུལ་ཏེ། མོས་དེ་རིགས་ལྡུ་ཁང་དུ་བཞུགས། སྡེ་  
 སློད་འཛིན་ས་བདུན་ཅུ་ལྟག་ཚམ་ལ་སར་ཚད་མངོན་ས་གོང་འོག་འདུལ་བ་མངོན་ཅ

དབྱ་མ་འདྲུག་པ་སོགས་གསུངས། ལོང་དཀར་ནས་བསྐྱེན་བཀྲུང་དང་ཞབས་ཉོག་  
 ཚད་མེད་པ་བྱས། དེ་ནས་ཡར་ལུང་དུ་བྱོན་ནས་སློན་མཁར་དུ་བཞུགས་ཏེ་སྡོད་  
 མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྫོང་ཇི་བས། ཡོ་བྱད་མཁོ་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲུས་བས་  
 མཚོད། དེ་ལྟར་སྡེ་སྡེ་སྡོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནར་མར་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་  
 སྐབས་རྣམས་སུ་ཡང་། རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྐལ་བ་  
 དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་གིས་སྤྱིན་པར་མཛད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལྷ་སོ་སོའི་  
 རྗེས་གནང་དང་། ལུང་དང་མན་ངག་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་གང་འཚམ་གྱི་ཚོས་ཀྱིས་  
 གདུལ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱིན་ཅིང་གོལ་བར་མཛད་དོ། །ལྷག་པར་ཡང་དེའི་ཚེ་ ལྷ་  
 མ་འདི་ཉིད་ངག་གི་ལྷ་སོ་དབྱངས་ཅན་མས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་གྲགས་ཤིང་། དེའི་  
 རྗེས་གནང་ལྷ་བ་གར་བྱོན་དུ་མང་བ་ཞིག་འོང་ཞེས་གྲག་གོ། དེ་ནས་དགུན་མོན་  
 མཁར་བཀ་ཤེས་གདོང་དུ་བཞུགས། དེ་དུས་རུབ་ཅིག་ཞུགས་མེ་ལ་བཞུགས་ནས་  
 བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཅི་རིགས་པ་གསུང་བའི་སྐབས་སུ།  
 དཀའ་བཞི་བ་ཤེར་སེང་གིས་ཚོས་ཐོག་གཅིག་ལ་པོ་ཉི་བཅུ་གཅིག་གསུངས་  
 འདུག །དུས་ཕྱིས་བོད་དུ་པོ་ཉི་དུས་གཅིག་ལ་གསུངས་པ་དེ་མང་ཤོས་སུ་འོང་བ་  
 འདྲ་གསུང། དེ་ནས་དགེ་བཤེས་ཤེས་ལ་སོགས་པས། འདི་ནས་ཀྱང་དེ་ཅམ་  
 ཞིག་དུས་གཅིག་ཏུ་གསུང་འཚལ་ཞུས་པས། ཚོལ་བ་བྱས་ན་དེ་ཅམ་ཞིག་འཆད་  
 ལུབ་པ་འདྲ་གསུང། འོ་ན་ཅིས་ཀྱང་གསུང་འཚལ། ཞེས་ནན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་  
 པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། ལྷ་བ་དེའི་ཚེས་བཅུ་ནས་གནས་གང་གི་བར་སྐུ་མཚམས་  
 བཅའ་ནས་གཟེགས་ཉོག་མཛད། གནས་གང་གི་ཉིན་ལྷག་དཔེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་

རགས་བཅིངས། ཚེས་གཅིག་ནས་ཚོས་འཇུགས་པར་བཞེད་པ་ལ། གསང་ཕ་  
 སོགས་ནས་འབྱོན་པའི་དོན་གཉེར་བ་སྡེ་སྡོད་འདྲིའན་པ་མང་པོ་ཞིག་སྐྱབ་དགོས་པ་  
 ལྷུང་བས། ཉི་མ་གསུམ་ཚམ་གྱི་བར་དུ་མིད་ལ་དང་མར་པ་སོགས་གྱི་གསུང་རྒྱུ་  
 རོར་བུ་པ་འགའ་གསུངས། ཚེས་ལྔ་ནས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་བཙུག་པའི་དབུ་  
 དུས་གཅིག་ཏུ་བཅུགས་ནས། ཉིན་རེ་ཞིང་ཐོ་རངས་ནས་སྲོད་གྱི་བར་ལ་ཚོས་སྐྱབ་  
 བཙུག་པའི་མ་ཆག་པར་སྐྱབས་བཤད་མཛད། དེའི་ནང་ནས་པོ་ཉི་ཚུང་བ་གཉིས་  
 རྗེ་གས་པར་གསུངས་ཚར་བ་ན། དེའི་དོན་དུ་སྐར་ཡང་རྒྱང་བ་གཉིས་བཅུགས་ནས།  
 ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། བར་ལྷིན། མདོན་པ་གོང་ལོག་གཉིས་<sup>1</sup> ། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ།  
 ལུམས་ཚོས་ཕྱི་མ་བཞི། དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་ལྷ། འཇུག་པ། བཞི་བརྒྱ་པ།  
 སྲོད་འཇུག་སྡེ་བརྒྱན་བཙུག་བཙུག་གི་བཤད་པ་དཀའ་ཆེན་འགའ་ཞིག་པོད་གྱི་  
 རྗེ་ཀ་ཆེན་<sup>2</sup> མོ་རེ་<sup>3</sup> གཞིར་བཞག་པའི་ཐོག་ཏུ་འགྲེལ་པའི་འཆད་རྩལ་དུ་མ་དགག་  
 “སྐབ་<sup>3</sup> དང་བཅས་པས་གཏན་ལ་མཐ་ཅིང་། གཞུང་གཞན་རྣམས་མལ་ཆེ་བ་རང་རང་  
 གི་འགྲེལ་པའི་སྡེ་ནས་གཞུང་སྲ་རགས་མ་ལུས་པ་ལ་བཤད་པ་ཞིབ་པར་མཛད་དེ་  
 རྒྱ་བ་གསུམ་ལ་རྗེ་གས་པར་མཛད་ཅིང་། དེའི་སྐབས་སུ་ཡང་། སྲོད་ཚོས་གྲོལ་ནས་  
 དོ་རྗེ་འདྲིགས་བྱེད་གྱི་བདག་འཇུག་ལ་སོགས་པ་སྐྱབས་དམ་རིམ་གཉིས་གྱི་རྣམ་  
 འབྲོར་རྣམས་མ་ཆག་པར་མཛད་དེ། སྐྱེ་པོ་ཀུན་ཀྱང་འདི་ནི་ལྷག་པའི་ལྷས་དངོས་སུ་  
 ལྷིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའམ། གཞུངས་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་མེས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞིག་  
 ཡིན་པར་ངེས་གྱི་གཞན་ལ་འདི་ལྷ་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་མ་སྐྱབ་པར་སྡེང་

1 - །  
 2 མོར  
 3 ལྷས

དོ། །དེའི་དབྱུང་ཁ་ཡང་ལུང་ཚོ་ཀར་བྲག་ཏུ་བཞུགས་ནས་སྐྱེ་མཚམས་དམ་པོ་  
 མཛད། བཙེན་ལྷན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གི་སྐྱོམ་བརྒྱས་དང་ལྷན་  
 བཞིའི་རྣམ་འབྲོར། བདག་འཇུག་ཤིན་ཏུ་མང་བར་མཛད་ཅིང་། བེ་གུ་ཚོས་བྲུག་གི་  
 དམིགས་སྐོར་རྣམས་ལྷགས་ཉམས་སུ་བསྟར་ནས་ལེགས་་་བར<sup>1</sup>་སྐྱུངས་ཏེ། ཞག་རེ་  
 ལ་གཏུམ་མོའི་རྒྱང་སྐྱོར་ཡང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་ཙམ་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུང་ཞིང་།  
 གཏུམ་མོ་ལ་སོགས་པའི་ལྷགས་དམ་གྱི་ཉམས་བཟང་པོ་མང་དུ་འབྱུངས་སོ། །དེ་  
 བས་སྟོན་སྐྱེ་ཤོད་དུ་ལེབས། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་པའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཀྱང་དབྱུང་སུ་  
 ཚོས་བར་ལ་ཐེབས་པས་དཔོན་སྐོབ་གཉིས་ཀས་པོ་ཏ་ལར་བཞུགས་ནས་དམ་པའི་  
 ཚོས་གྱི་བཀའ་བཤོད་བམང་དུ་མཛད་ཅིང་། གཏུམ་བུ་རྣམས་ལའང་ལེགས་པར་  
 བཤད་པའི་སྐྱེས་སྐྱུལ་ནས། རྗེ་བཙུན་པ་སྐྱུང་ཡང་གཙང་ལ་བྱོན། རྗེ་སྐྱ་མ་འདི་ཉིད་  
 གྱིས་དེའི་དབྱུག་སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་བྲག་ཏུ་བཞུགས་ནས། སྡེ་སྡོད་འདྲིན་པ་ཆེན་པོ་དུ་  
 མ་ལ། དུས་འཁོར་དང་། སར་ཚད་མདོན་པ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་  
 དེའི་དབྱིད་ཉིའི་ལོ་ལ། རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་བཤད་པ། དབང་ལག་ལེན་མན་  
 དག་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་ཞིག་ཅད་གཙོད་མཛད་པར་བཞེད་པ་དང་།  
 རྒྱ་མ་རྗེ་བཙུན་པ་དང་དཔོན་སྐོབ་གསུང་གྲེང་མཛད་པའི་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་གི་  
 ལྱིར་དུ་གཙང་ལ་བྱོན། རོད་གི་སྐྱབས་ཚོས་་་ལུང་<sup>2</sup>་དུ་བཞུགས། ཚོགས་པའི་མཁན་  
 པོ་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་བཤེས་གཉེན་པ་ལ་བཀའ་ལུང་ཅི་རིགས་པ་གསུམ། “དེ་<sup>3</sup>་  
 དུས་རྗེ་འདི་པའི་ཞབས་འབྲིང་ལ་ཡོད་པའི་སྡོ་བྱི་དཔོན་པོ་བསོད་ནམས་གྲགས་

1 མར  
 2 ལྷན  
 3 ད

དང་། མདོ་སྨད་པ་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་གྲགས། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས། ལྷ་མ་དབྱ་མ་  
 བ་བརྩོན་འགྲུས་མེད་གོ་བདེ་མཚོག་སྟེང་ཞེས་པའི་དབེན་གནས་ཤིག་ན་བཞུགས་  
 པའི་དབྱེད་མཇུག་པ་ལ་ཕྱིན། ཚོས་འགྲེལ་ཞུས། གསུང་གླེང་བྱུང་བས། ཁོང་པ་ན་  
 དེ། དེད་ཁྱེད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་པ་དེ་ལ་དབྱུངས་ཅན་མའི་རྗེས་གནང་ཞིག་ཞུ་དགོས་  
 གསུངས། དེ་ནས་ཁོང་པ་དང་རྗེ་འདི་པ་ཞལ་“འདྲོ་མ<sup>1</sup>་མཛད་དེ། རྗེ་འདི་ལ་དབྱུངས་  
 ཅན་མའི་རྗེས་གནང་ཞུས། དེའི་“ཚེ་གསུང་གླེང་ཞིབ་ཏུ་མཛད་པས། ལྷ་མ་དབྱ་མ་  
 བ་ཁོང་རང་ལ་མདོ་ཁམས་ན་སྤྲུགས་མ་སློང་བའི་དུས་ཉིད་ནས་རྗེ་“བཙུན་<sup>3</sup>་འཇུག་  
 པའི་དབྱུངས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་གསུང་གི་སྤང་བ་ནར་མར་འོང་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་སྡེ་ཕྱིར་  
 བརྟག་པ་བྱས་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་པར་ཞུས་ནས། “ད་དུང་དེད་འདི་ལ་གཉིང་  
 ཅན་དེས་པ་རྗེད་པ་མེད་པས་བརྟག་དབྱུང་ཡང་དག་ཅིག་སྤྲུགས་ལ་འདོགས་པར་  
 ཞུ། ད་ལན་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཀྱི་སྐྱེད་སྤང་བ་དེའི་གསུང་ནས། རང་དེ་ལ་དབྱུངས་ཅན་  
 མའི་རྗེས་གནང་ཞུ་བ་ལ་རྒྱུག་གསུངས་ནས་འོངས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རྗེ་  
 འདི་པས་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་བྱི་གཏུགས་མཛད་  
 བ་སོགས་ཀྱི་སློབ་ཤེགས་པར་བརྟགས་པས་བརྟག་སྤུབ་པར་འདུག་པས། སྤྲུགས་  
 ཡིད་གཉིས་ཟ་དགོས་པར་མི་གདལ། གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་སྦོབ་མཛོད། འོན་ཀྱང་རྗེ་  
 བཙུན་ཀྱི་སྐྱེད་དང་གསུང་རང་མཚན་པ་ད་ལྟ་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་མིན། ཡི་དམ་ཀྱི་  
 སྐྱེད་དོས་ཀྱིས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཡིད་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་སྤང་བ་ཞིག་ཡིན། དེད་

1 འདྲོ་མ  
 2 ཚེ  
 3 བཙུན  
 4 ད་དུང་དེད

།ཀྱང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱབ་སྐྱོར་མན་“དག་<sup>1</sup>་སོགས་འདི་ཕྱོགས་ལ་ཤེས་འདོད་  
 ཆེ་བར་ཡོད་པས་ལྷ་དགོས་ནའང་། “ད་<sup>2</sup>་ལན་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་པའི་བྱང་ནས་  
 ལྷག་ཚང་དུ་འབྱོན་པ་དང་དཔོན་སློབ་དུས་རེས་མཛད་པའི་མཇལ་བྱད་དགོས་པར་  
 ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས་བྲེལ་ནས་མི་འགྲུབ་པར་འདུག །རྗེས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་ཅིས་  
 །ཀྱང་སྐྱིག་འཚལ་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་སྐྱག་ཚང་རྫོང་ཁར་བྱོན། མཁན་ཆེན་ལོ་རྒྱུ་  
 བ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་“དམ་<sup>3</sup>་བ་རེད་མདའ་པ་དང་། ལྷ་མ་ལོ་རྒྱུ་  
 བ་དོན་བཟང་བ་དང་། རྗེ་རེན་པོ་ཆེ་འདི་པའི་ཞལ་སྡུ་ནས་དང་། དེ་དག་གི་ཞལ་  
 འབྲིང་དུ་སྐྱགས་པའི་བཤེས་གཉེན་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དུ་མ་དང་།  
 གཉུག་མར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་  
 བ་གདན་མཛོན་པར་འཛོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་འཚོག་ཆས། ཞལ་  
 ཐམས་དང་གནས་མལ་ལ་སོགས་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཐིལ་ལེན་གྱི་སྐྱགས་  
 ལྷར་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག །རྒྱལ་སྐྱམ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་གཞུང་ལུགས་རབ་  
 འབྲུམས་ལ་མཁྱེན་པ་རྒྱས་ཤིང་། གཅིག་ཏུ་བསྐྱན་པ་རེན་པོ་ཆེའི་ལྷར་གཉིས་  
 འཁྱེར་བ་ལ་མི་མཉམ་པའི་བརྟུལ་ལྷགས་ཅན། ཚོས་རྗེ་ལོ་རྒྱུ་བ་སྐྱབས་མཚོག་  
 དཔལ་བཟང་པོས་བཞེས་ཤིང་། ཁོང་གིས་མཚམས་སྐྱོར་“མཛད་”ནས། མཁས་  
 མཚོག་ངང་པའི་དེད་དཔོན་“དག་<sup>5</sup>་གི་འབེལ་གཏམ་མགྱིན་པའི་སྐྱ་དབྱངས་

1 དག  
 2 - ད་  
 3 དམ  
 4 མཛད  
 5 དག

“སློབ་པ་ལ། ལྷན་བསྟན་བསྐྱོད་མཚོ་ཡང་སྐལ་བཟང་ཉིད་དུ་བྱས་ལ། དེའི་ཚེ་  
 རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པས་པར་བྱིན་དང། ཚོས་མེ་སྐྱབས་མཚོག་པས་  
 བརྟག་གཉིས་གསུངས་ཤིང། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འདེད་མདའ་པའི་ཞལ་སྡེ་ནས། ཁོང་  
 རང་གིས་མཛད་པའི་རྣམ་འགྲེལ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཚེན་མོ་དེ་གསུང་བ་རྗེ་  
 འདིས་གསུང་ཅིང། དཔོན་སློབ་གཉིས་གྱིས་དཀའ་བའི་གནས་གཏན་ལ་འབབས་  
 པའི་རིགས་པའི་བཀྲལ་བརྟག་གྲང་མང་དུ་མཛད། དེ་ནས་དཔོན་སློབ་གཉིས་གྱིས་  
 འབའ་ལུ་འབའ་གཉེན་དུ་ཚོས་བར་བཏེག་ནས་གྲོན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིས་སྐྱ་མ་རྗེ་  
 བཙུན་འདེད་མདའ་པའི་ཞལ་སྡེ་ནས་ལ། རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་  
 ཅ་རྒྱུད་གྱི་བཤད་པ་ཚར་གཅིག་གསུང། དེའི་ཚེ་གོང་གསུམ་སྡེ་ཚེན་པའི་སྐྱ་མ་རིན་  
 པོ་ཆེ་ཚོས་གྱི་དཔལ་བའི་རྒྱུད་དུ་རྒྱུས་འཁོར་ཞིག་གསུང་དགོས་དགོངས་པ་རྒྱུང་  
 པའི་རྒྱབ་གཅིག་མཉམ་ལམ་དུ། ཚོས་གྱི་དཔལ་གྱིས་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དུས་  
 འཁོར་འགྲེལ་ཚེན་ཚར་བཙུ་བདུན་ཉན་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་ཞིག་རྒྱུང། ཕྱིས་ཁོང་དང་  
 མཛལ་དུས། རིན་པོ་ཆེ་བྱ་སྟོན་གྱི་རྒྱུད་དུ་རྒྱུས་འཁོར་ཚར་དུ་གསུང་བ་ལགས་ཞུས་  
 པས། བཙུ་བདུན་ཉན་ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེ་དུས་རྗེ་བཙུན་པའི་ཞལ་ནས། སྐྱགས་གྱི་  
 ཅན་གཙོད་དེ་“ཅ་མ་མཛད་པ་ལ་ཡུན་རིང་འགྲང། ད་ལྟ་སྡེ་སྟོན་གྱི་བཤད་པས་  
 “པན་ཐོགས་རྒྱ་ཚེན་པོ་འོང་གིན་འདུག་པས་དེ་ཞིག་བཤད་པ་མཛད་པ་མི་འཐད་  
 དམ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བདག་སྐྱགས་གྱི་སྐྱོགས་ལ་འདུན་པ་བྲག་པོ་བདོག་པས་  
 སྟོན་ལ་སྐྱགས་སྐྱོགས་གྱི་ཅན་གཙོད་བབྱིད་པ་ལགས། ཞེས་ཞུས་གསུང། དེ་ཡང་

1 སློབ་པ་  
 2 ཅམ  
 3 བན

ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་ཚོས་པ་ཚོལ་བ་རྣམས་ནི་པལ་ཆེར་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་  
 གཞུང་ལ་ཅུང་ཟད་སློ་ཁ་ཕྱོགས་ན་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་རང་ཉིད་ཀྱང་འཇུག་པར་མི་  
 འདོད་ཅིང་། རང་གི་ཆིག་ཉན་པ་དག་འཇུག་པའང་ཐབས་དུ་མ་ཞིག་གིས་སྲིར་  
 ཕྱོགས་པར་བྱེད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་སྒྲགས་ཕྱོགས་ལ་མོས་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཞིག་སྐྱེས་ན་དེ་  
 ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། པ་རོལ་དུ་སྲིན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་དགོས་པ་རྒྱུ་ཞིང་  
 དམན་པར་སེམས་པས་རང་གཞན་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ལས་སྲིར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་དེ།  
 ཚོས་སྲོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལིན་དུ་མི་བཟད་ཅིང་རྣམ་པར་སྐྱེན་པ་རབ་དུ་<sup>1</sup>ཆེ་བ་  
 དག་སློ་སློན་དུ་བཏང་ནས་<sup>2</sup>ལེན་པར་བྱེད་ལ། རང་བཞིན་བཟང་བའི་རང་རྩལ་ཅན་  
 དུ་ཁས་ལེན་པ་དག་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་སྲོ་བ་ཡང་དང་དུ་མི་  
 ལེན་ལ་དངོས་སུ་སློན་པར་ཡང་མི་བྱེད་པ་ཅམ་ཞིག་དེའི་སྡིང་པོར་ཟད་དེ། རྒྱལ་  
 བའི་བསྟན་པ་ལ་སློ་ཐམས་ཅད་ནས་འཇིན་པར་འདོད་པའི་ལས་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་  
 བསགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འགའ་ཅམ་ཡང་མཐོང་བར་བྱ་དགའ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ལ། སློན་  
 དུས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དག་ལ་ཡང་ཕྱོགས་རེར་མ་ཆད་པའི་ཚོས་  
 ཀྱི་སྐྱེན་མངའ་བ་ནི་ལིན་དུ་དགོན་པར་བྱུང་སྐྱང་ངོ་། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་  
 པོ་འདི་ནི། གཞོན་ཅུའི་དུས་ཉིད་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཁྲུང་  
 འབྲེལ་བར་རིངས་པར་ཆས་པ་ཞིག་སྟེ། རྗེའི་ཞལ་ནས། ང་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་  
 གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་དགོས་པ་མེད། རྒྱུང་<sup>3</sup>དུ་ནས་འདི་ལ་ཤེས་འདོད་ལྡན་པོ་ཡོད་  
 ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱབ་དགོས་སྟམ་པ་ཞིག་

1 ཚ  
 2 ལན  
 3 དུ



དང་པོ་ནས་ཡོད་ཅེས་གསུང་རྟོག་། །དེ་ནས་སློབ་མ་རྗེ་བཙུན་པས་ས་སྐུ་ལ་སྤྱད་།  
བཏེག་། རྗེ་འདི་བས་རོང་ཚོས་ལུང་དུ་ཕྱོད། སློབ་དབུ་མ་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་གསུང་སྒྲིབ་  
མང་དུ་མངོན། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱོར་ཡང་མང་དུ་གསལ། དེ་  
དུས་ནས་སྤྲུལ་ཀྱི་སྤྲུལ་བཞེད་རྣམས་གསལ་བཏེ་སྐྱབ་བ་ལ་འབྲོན་པའི་སྤྲུལ་  
ཐག་ཚོད། དེ་ནས་ཉང་སྟོད་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྡེ་ཆེན་པའི་བྱང་དུ་འབྲོན་པར་བཞེད་པ་ལ།  
ཕག་མོ་སྤྱི་”པའི<sup>1</sup>དམག་ཆེན་ལ་སྟོད་ལ་ཁྱེད་བ་ལོག་ཡོང་གིན་འདུག་ཟེར་ནས། དེའི་  
དམག་ཐག་མ་ཚོད་ཀྱི་བར་ཀྱི་སྟོན་ཀ་དེ་རོང་གི་རིང་ལུང་སྤྱད་ཏུ་བཞུགས། དེ་ནས་  
སྟོན་མཇུག་ཉང་སྟོད་ཀྱི་གོང་གསུམ་བདེ་ཆེན་དུ་ཕེབས་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་  
དུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་དུ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་མཁམ་པའི་  
མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ། གཞན་ཡང་སྤྲུལ་ཀྱི་གཞུང་དང་ལག་ལེན་མན་རག་སོགས་  
མཐའ་ཡས་བ་ལ་མངའ་འབྲོར་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཚོས་ཀྱི་དཔལ་བའི་བྱང་དུ་མངའ།  
ཐོག་མར་མཇུག་པའི་དགོངས་མོ་དེ་སྤྱད་ཕྱིས་དར་སེར་པོ་ཞིག་སྤྱུལ། སང་ཉིན་ང་  
ཞལ་ཞིག་མངོན་དེ། གོས་”ཞེ<sup>2</sup>ཚོ་ཁ་ཡུག་གཅིག་སྤྲུལ་ནས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་  
འགྲེལ་ཆེན་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་གསུང་བར་ཞུས། དེ་དུས་ཀྱང་འགྲེལ་ཆེན་གསུང་  
བའི་ལེའུ་དང་པོ་རྗེ་གས་པའི་མཚོམས་ལ་འདུག་པས། ཁོང་གི་ཞལ་ནས། མདང་གི་  
དར་སེར་པོ་དེ་སའི་ཁམས་སྤྱད་རིམ་དང་མཐུན་པས་རྗེ་གས་རིམ་ཡོངས་སུ་རྗེ་གས་  
བར་ཡོང་བ་འདུག། །ད་ནངས་ཀྱི་གོས་ཡུག་འདི་ལྗང་ཁུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན།  
བསྐྱེད་རིམ་དང་མཐུན་པས་བསྐྱེད་རིམ་ཡོངས་སུ་རྗེ་གས་”བར་ཡོང<sup>3</sup>བར་

1 བའི  
2 ཞེ  
3 བར་ཡོང

འདུག། །ཚོས་མཚམས་ལེའུ་གཉིས་པའི་མགོ། །གང་ཞིག་ཚེན་པོའི་མི་རྒྱལས་སློན་  
 པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། ཞེས་པའི་སྐབས་ལ་“སློབ”<sup>1</sup> ལྷུང་བས་རྟེན་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་ལེགས།  
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དགོས། ཞེས་དགེས་བཞིན་དུ་ཞུས་  
 གིས་བཞེས། ལེའུ་དེ་ནས་དབྱ་བཙུགས་ཏེ་གསུངས་ཤིང་། སྐར་ཡང་ལེའུ་དང་པོའི་  
 མགོ་ནས་བསྐྱར་ཏེ་གསུངས། སློན་མཇུག་དེ་ནས་དཔྱིད་ཚོས་སྐ་མ་མ་རྫོགས་རིང་  
 ལ་བཞུགས་ནས། རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་བཤའ་པ་ཕྱག་ལེན་གྱི་མཇུག་ཁྲིད། སློར་བྱ་གི་  
 ཉམས་ཁྲིད་སོགས་རྫོགས་པར་གསུང་ཏོ། །དེ་ནས་ཡོ་གའི་བཀའ་ལུང་བཤའ་པ་  
 མཐའ་དག་གསུང་པར་བཞེད་པ་ལ། སློན་དུ་ཕྱག་ལེན་ཞིག་སྐྱར་བར་བཞེད་ནས། ཞ་  
 ལུ་ན་དེ་དུས་སུ་སློན་རིན་པོ་ཆེ་པའི་མཚོད་གཡོག་བ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་ཡོ་གའི་  
 ལག་ལེན་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྲགས་པའི་ཡོ་ག་བ་ཚེ་དབང་ཞེས་པའི་སློབ་མ་  
 རྣམས་ལ་“བ” ། ཡོ་ག་བ་མགོན་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་གདན་དྲངས་ནས། ཁོང་དང་གཉིས་  
 གིས་ཉང་སྟོང་སྤྲད་གྱི་མཚམས། འབྲིས་རྩ་ཁང་ཞེས་པར་བཞུགས་ནས། རྩོ་རྩེ་  
 དཔྱིངས་དང་དབལ་མཚོག་ཅེ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཡོ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་མཐའ་  
 དག་གི་བྲི་བྲིག་གང་དབྱངས། དཀྱིལ་ཚོག་གི་ཚོག་ཁྲིགས། ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་  
 སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྷུང་བར་སྐྱུངས། དེའི་“ཆེ”<sup>2</sup> ལུབ་གཅིག་མནལ་ལམ་དུ། ཁྲི་ཆེན་  
 པོ་ཞིག་གི་སྟེང་ན་སྐྱ་མ་ལྷུང་པོ་ལྟས་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་སྐྱ་མ་བགྲེས་པོ་དབྱ་རྒྱན་  
 གསོལ། རྩོ་རྩེ་རྩེལ་སུ་ཕྱག་ན་བཟུང་བ་ཞིག་བཞུགས། དེའི་སྐྱ་མའུན་ན་རྩེའི་དྲང་  
 ནས་ཀྱང་བཞུགས་འདུག་པ་ལ། སྐ་མ་དེ་བཞེད་ནས་རྩོ་རྩེའི་འགྲོས་གིས་རྩེལ་

1 སློབ  
 2 བ  
 3 ཆེ

སྐབས་དང་བཅས་རྗེ་འདི་ཉིད་ལ་གཡས་སྐྱོད་པ་ལན་གསུམ་མཛད་ཅིང་། མེད་པ་  
 བས་འབྱུང་བའི་ཨེ་ཀ་སྐུ་ཅི་ཀ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་སྐྱུགས་ནས་རྗེའི་དབྱེ་སྟེང་དུ་  
 རྫོང་རྗེ་འི་ལ་བུ་བཟུང་སྟེ། ཀམ་བཟོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་ཁྱིལ་བཞུགས་  
 སོང་བ་ཞིག་བྱུང་། མནལ་སད་ནས་བཞུགས་བ་ན། སྤར་གྱི་གསང་མཚན་དོན་ཡོད་  
 རྫོང་རྗེ་ཡིན་པ་དང་། ཀམ་བཟོ་<sup>1</sup>ཡང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མིང་དུ་འདུག་པས་འབྲ་  
 བར་འདུག་དགོངས་བ་ཞིག་བྱུང་གསུང་རོ། །སྤར་ཡང་དབྱིད་སྤྲོད་དེ་ནས་དབྱར་  
 དང་སྟོན་མགོ་མའི་རིང་ལ་སྡེ་ཆེན་དུ་བྱོན་ནས། རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་དབལ་བ་ལ་རྫོང་  
 རྗེ་སྟེང་བའི་དབང་ལུང་མཛུ་བ་བྲིད་བ་ཤད་པ་གར་ཐིག་དབྱངས་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་  
 འཁྲིད་དང་བཅས་པའི་སྟོན་སྟེང་བ་སྟོར་གསུམ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། གཞན་  
 ཡང་། བཙུན་ལྷན་འདས་ཕྱག་ན་རྫོང་རྗེ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ལུང་  
 མན་ངག་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དེ་  
 བས་ཞུ་ལུང་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱང་པོ་ལྷན་པ་ལ་ཡོ་གའི་སྟོར་གསན་པ་ལ་འབྱོན་པར་  
 དགོངས་ཡོད་པ་ལ། ལུབ་གཅིག་མནལ་ལམ་དུ། མི་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་ན་རིན་པོ་  
 ཆེ་རྒྱང་པོ་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་སྐྱབ་སྐྱུགས་པོ་རང་ཞིག་བཟང་པོའི་འདུག་སྤངས་མཛད་  
 བས་བཞུགས། དེའི་དབྱང་ན་རྗེ་འདི་བའང་བཞུགས་ཡོད་པ་ལ། ལྷ་མ་དེས་ཕྱག་  
 གཉིས་ཀྱིས་སྐྱུགས་ཀའི་ན་བཟང་བསལ་ནས། ཕྱགས་ཀ་སྟོན་གྱིན་འདུག་པ་ལ་  
 གཞིགས་པས། ལྷ་མ་དེའི་སྐྱུགས་ཀ་ན་སྐྱུགས་ཀྱི་སྟེང་བ་རིང་པོ་རིམ་བ་དུ་མས་  
 བསྟོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ལྷ་མ་མེ་འདུག་པ་གཞིགས་པས་སྐྱུགས་  
 རྣམས་པལ་ཆེ་བ་བསྐྱུགས་པ་ཞིག་རྗེས། ཕྱིས་མཛུ་བ་ན་སྐྱུའི་རྣམ་པ་མནལ་ལམ་

1 བཟོ

དུ་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་རང་དུ་འདུག་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་སྟོན་མི་མ་དགུན་དམིད་དབྱར་  
 རྣམས་སྐྱེལ་ནས་ཞ་ལུང་བཞུགས། སྐྱགས་འཆང་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དེ་ན་པོ་ཆེ་  
 ལྷུང་པོ་ལྷས་པའི་དུང་དུ། ཡོ་གའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་རྒྱུད་  
 སྡེ་ལོག་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་ད་ལྟ་བོད་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་གི་རྩ་བོ་རྒྱུན་མ་  
 ཆད་པར་ཡོད་པ་པལ་ཆེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསུན་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་  
 འཁོར་པོ་བདེ་མཚོག་ལུ་ཨི་བ་དང་ནག་པོ་པའི་ལུགས་ལ་སོགས་པས་ཐོག་བྲངས་  
 པའི་སྐྱ་མེད་ཀྱི་བཀའ་ལུང་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུན་ཏེ། ཁོང་ལ་མངའ་བའི་  
 བཀའ་ལུང་པལ་ཆེར་བུམ་པ་གང་བྱོའི་རྩལ་དུ་སྐྱགས་རྒྱུད་ལ་གཏམས་པར་མཛད་  
 དེ། དེའི་ཆེ་འབྲུལ་བ་ཚོགས་འཁོར། ཞབས་ཏོག་ནར་མ་སོགས་ཀྱིས་མཉེས་པར་  
 མཛད་ཅིང་། དད་པའི་སྐྱགས་ཀུས་སྐྱགས་ཀུན་ཏུ་བྲངས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དུས་རྗེ་  
 བཙུན་ལྷུང་སྐྱས་པའི་ཞལ་སྐྱ་ནས། དབང་རེ་རེ་གནང་ཚར་བའི་མཇུག་ཏུ་འདི་ང་ལ་  
 ཡང་སྐྱ་མ་འདི་ཞེས་བྱ་བས་དབྱེས་བཞིན་དུ་གནང་བ་ཡིན་བྱ་བ་རེ་ཅིས་ཀྱང་གསུང་  
 ཞིང་། བཀའ་ལུང་རྣམས་རྫོགས་པ་ན། ད་ནི་ཚོས་བདག་པོ་ལ་འཕྲོད་པས་འགྲོད་པ་  
 མེད་དོ་ཞེས་གསུང་ཞིང་། དང་པོ་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། སྐྱ་མ་ལྷུང་སྐྱས་  
 པ་གཉིས་ཀས། ཀུན་མཁྱེན་འཕགས་འོད་པའི་དུང་དུ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་  
 ཡོ་ག་ལ་སོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དབང་གསུན་དུས་ཚོགས་  
 འཁོར་ཞིག་གི་གྲལ་དུ། ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཞལ་ནས། རྗེ་མར་བས། ཉི་མ་ཤར་དུ་ཀ་  
 ཆེན་བཙུགས་པ་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མགྱུར་མ་དེ་འདོན་པ་སྟོས་ནས། ཉི་མ་ཤར་དུ་  
 ཀ་ཆེན་བཙུགས་པ་དེ། ལྷུང་པོ་སྟོན་སྟོན་ཁྲོད་ལ་མི་ཟེར་རམ། ཞེས་གསུངས་པའི་

ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་གསུངས། དེ་ནི་རྗེ་བཙུན་ལྷུང་ལྷ་ས་པས། གུན་མཁྱེན་ལས་གས་པ་དང་།  
 ལུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ལས་སྤྲུགས་ཀྱི་གདམས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་ལུ་  
 བཞེས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་བཙུན་མ་ཉམས་པར། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་པའི་ཕྱག་ཏུ་རྫོ་  
 རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འཕྲོད་ནས་སྤོགས་འདིར་སྦྱེ་དགུ་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་པན་བདེའི་རྩ་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་འདིའི་དོན་ལ་དགོངས་པར་གསལ་  
 ལོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་པའི་ཞལ་ནས། སྤྲུགས་ཀྱི་དངོས་སྤྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་  
 གཙོ་པོར་སྤྲོ་མ་མཉེས་པར་བྱས་པ་འབའ་ཞིག་ལ་རག་ལས་འདུག་པས། དབང་  
 གནང་བའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲོ་མས་མཉེས་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཡིན་  
 འོ། །ཞེས་གསུང་བ་དེ་ལ་དབྱུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག་གོ་ཞེས་གསུང་དོ། །དེ་ནས་  
 རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ལྷུང་པོ་ལྷ་ས་པ་ལས་གསུན་དགོས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པ་  
 པར་ཚོད་ནས། པ་རྣམས་ཀྱི་ཕག་པ་རི་ན་སྤྲོ་མ་སྤྲེ་ཆེན་པ་ཚོས་ཀྱི་དཔལ་བ་གདན་  
 བྲངས་ནས་བཞུགས་འདུག་པའི་སྤྱན་རླུང་ཕྱོད། སྤང་ཡང་རྫོ་རྗེ་སྦྱིང་འགྲེལ། ཕྱག་  
 རྫོང་སྟོན་འགྲེལ། ལྷ་རོ་འགྲེལ་ཆེན་ལ་སོགས་པ་དུས་འཁོར་གྱི་ཆ་ལག་མང་པོ་ཞིག་  
 གསུན་ཅིང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལུགས་གཉིས་ལ། ལུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་པས་  
 ཡིག་ཆ་མངོན་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་བཞད་ལུང་ལ་སོགས་པ་ཚོས་བཀའ་མང་དུ་གསུན། དེ་  
 ལས་ཁོང་པ་སྤྲེ་ཆེན་དུ་ཐེགས། རྗེ་འདི་པས་ཕག་པ་རིར། ཞ་ལུ་བའི་ཡོ་ག་བ་མཁས་  
 “བ་སྤྲེ་སྟོན་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཚན་གྲགས་པ་སྤྱན་བྲངས་ནས། ཡོ་གའི་གར་  
 དབྱངས་སོགས་ཕྱག་ལེན་རྣམས་ཀྱི་དག་ཉར་ཡང་མངོད། བཀའ་ཡང་ཅི་རིགས་”

1 ལགས  
 2 བ

བར་གསལ། རྒྱད་པར་རིན་པོ་ཆེ་བུ་སྟོན་གྱིས་མཛད་པའི་དོན་རྗེ་འབྲུང་བའི་རྣམ་  
 བཤད་ཆེན་མོ་གསལ་ན་ཅིང་། ཡོ་གའི་ཅ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ། བཤད་རྒྱུད་དོན་རྗེ་ཅེ་  
 མོ། དཔལ་མཚོ་ག། །ངན་སོང་སྐྱོད་པའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྣང་བ། ཀོ་  
 ས་ལའི་རྒྱལ། དཔལ་<sup>1</sup>མཚོ་ག་<sup>1</sup>འགྲེལ་ཆེན་ལ་སོགས་པ། རྒྱུད་དང་འགྲེལ་<sup>2</sup>བ་<sup>2</sup>རྒྱ་  
 གཞུང་གི་རིགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ལུང་ཡང་གསལ་ནོ། <sup>3</sup>།དེ་ནས་སྤྲེལ་འདི་སྟོན། ལྷ་  
 མ་དབྱུ་མ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀ་དབྱུས་ཀྱི་དགའ་བ་གདོང་དུ་  
 ལུག་ཐེབས། ལྷ་སར་རོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་བྱོན་ནས།  
 དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀས་དགའ་བ་གདོང་དུ་སྐྱ་མཚོ་མས་ལེགས་པར་བཅད་ནས་  
 བཞུགས་སོ། །དེ་ཡང་ལྷ་མ་དབྱུ་མ་བ་འདིའི་རྣམ་པར་ཐར་<sup>4</sup>བ་<sup>4</sup>ལུང་ཅོམ་སྟོས་ན།  
 ཁོང་དང་བོ་མདོ་ཁམས་ན་གྱིས་བ་གཞོན་ཏུ་སྐྱུགས་མ་སྐྱོང་བའི་དུས་ཉིད་ནས།  
 སྟོན་གྱི་ལས་བསགས་པའི་མ་ཐུ་ཆེས་པས། ཆེ་འདིར་འབད་བ་མཛད་པ་ལ་མ་ལྟོས་  
 བར། རང་གི་ཁོང་པའི་ནང་ནས་ཨ་ར་བ་ཅོ་ནའི་སྐགས་ཀྱི་སྐྱ་དག་པོ་འབྲུང་བ་དང་།  
 ལྷའི་སྣང་བའང་ཅུང་ཐད་འབྲུང་བ་རང་དོལ་དུ་བྱུང་། དེ་ནས་ལུང་དང་རྗེས་སུ་གནང་  
 བ་མཚོས་ནས་བསྟེན་སྐྱབ་ལ་འགྲུས་པར་མཛད་པས་སྐྱ་དང་གསུང་གི་སྣང་བ་མང་  
 དུ་འབྲུང་བ་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་སྐྱགས་དེས་རང་ཞི་མ་མཛད། དེ་ནས་དབྱུས་  
 ཀྱི་གསང་ལུང་སྟོབ་གཉེར་ལ་བྱོན། བར་བྱིན་གྱི་གཟིགས་ཉོག་མཛད་པས་ཆོས་  
 སྐད་སྐྱབ་སུ་མཚོ་གས་པ་བྱུང་། ལྷ་སྟོར་མཛད་པར་དགོངས་པ་ལ། ཡི་དམ་གྱི་

1 མཚོ་ག  
 2 བ  
 3 -།  
 4 བ

གསུང་གི་ས་ཡོ་བྱང་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཚོགས་སུ་ཐོང་གསུང་། སློབ་གཉེར་གྱི་དེ་ས་ཡོ་བྱང་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཚོགས་སུ་བཏང་ཚར་ནས། “ད་གཉེར་<sup>1</sup>འདོན་འཚལ་ཞེས་ཞུས་པས། ད་བྱ་བལ་ཐག་ཚོད་གི་ས་ཡོ་བྱང་གི་སློབ་གྲྲི་ས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱེད་ལོ། །དེ་ནས་བྱ་བལ་མཛད་ནས་ཀོང་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་བྱོན། ལྷན་ཚང་གི་ཚོས་སློབ་ལྷན་གྱི་ཚེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞུས། ལྷན་གས་དམ་མཛད་པས། ལྷན་ལས་ཀྱང་ཡི་དམ་གྱི་སྐྱེད་དང་གསུང་གི་སྐྱང་བ་ཚེས་གསལ་ཞིང་བརྟན་པ་བྱུང་། དེ་ནས་བསམ་ཡས་སུ་རྟོགས་ལྡན་མཚོ་དཀར་མ་ལ་སློབ་ལྷན་གསན་པས། དེའི་ཚེ་ཡི་དམ་གྱི་རྣམ་འབྲུལ་གསལ་ཞིང་བརྟན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་། རྟོགས་ལྡན་པ་ལ་ཞུས་ན་བྱས་པས་མ་ཞུ་གསུངས། དེ་ནས་དཔལ་རི་བའི་སྐྱེ་མ་གཞོན་རྒྱལ་བ་ལ་ཞུས་ན་བྱས་པས། ཞུས་པས་འོང་གསུང་། ཁོང་གིས་ལམ་འབྲས་ནས་བཤད་པའི་མན་ངག་དབང་བཞིའི་བརྗེས་སུ་བསྟན་པས་བརྗེས་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་འཇལ་གྱིན་འདུག །བརྗེས་ལྷན་འཇལ་ལྷན་ལ་ཞུས་པས། ཞུང་གི་འདི་རྣམ་དག་ཅིག་ཡིན་པ་འདུག་ཅེས་གསུང་། ཡི་དམ་གྱི་ཞལ་ནས། བརྗེས་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྣམས་ཡིད་ལ་བསམས་པས་ཚོགས་ །ལྷན་གྱི་རྣམ་འབྲུལ་མི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་ཁོང་རང་གིས་མི་ཤེས་པ་འདུག་གསུང་རོ། །དེ་ནས་གཙང་ལ་འཇོན་པར་བཞེད་པ་ལ། དེ་དུས་འབར་འཇག་གཉིས་གྲགས་པ་ཚེ་བར་འདུག་པས་སྤྱི་བྱེད་དུ་བྱིན་པ་འཐད་ཞུས་པས། ཁྱོད་རང་སོང་དང་། འབྲུམ་ཚོ་གཞོང་གི་འཕྲུང་དེར་མི་གཅིག་དང་འཕྲུང་པར་འདུག །དེ་གང་ཟེར་བ་ལྟར་གྱིས་གསུང་། ཞོན་པས་འཕྲུང་དེར་བཅུན་པ་ཞིག་དང་ཕྲན། དེ་ལ་བྱིས་པས་

1 དགཉེར

འབའ་ར་བ་ཅན་སོང་ཟེར། དེར་འབའ་ར་བ་ཅན་གྱོན། ལྷག་ཆེན་སོགས་ལྷུས། ཁོང་  
སྐྱོ་ཤས་ཅན་ཞིག་འདུག་པས། དེའི་སྐྱོ་བས་གྱིས་ངེས་འབྱུང་དང་སྐྱོ་ཤས་དྲག་པོ་  
སྐྱེས། ལྷང་ཤས་ཚུང་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་ཆེན་པོ་བྱུང་། “དེ་ལ་དགོངས་བར་  
འདུག། ཁོང་གིས་བརྟན་པའི་ལྷག་མཐོང་དེ་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་ཨེ་ཡིན་ལྷུས་  
པས། ཅིས་ཀྱང་མིན་གསུང་རོ། །དེ་ནས་ཡང་ཡི་དམ་གྱིས་ལུང་བརྟན་ནས་ས་སྐྱུར་  
གྱོན། རྗེ་བཙུན་དེད་མདའ་པ་ལ་དབྱུ་མ་དང་འདུལ་བ་གསལ། དེ་ནས་མར་གྱོན།  
རོང་ཆོས་ལུང་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལའང་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་  
ཚར་གཅིག་གསལ་ནོ། །མདོར་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་གྱིས་དགེ་བའི་  
བཤེས་གཉེན་མཛད་ནས། ཐོ་རངས་མནལ་སད་ངེས་གྱིས་ཆོས་ཤོ་ལོ་ཀ་ངེ་མ་  
ཆག་པར་གསུང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། ངེས་འབྱུང་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་།  
ལྷ་བ་རྣམས་བསྐོས་པའི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་ཚུལ་སོགས་མཐའ་དག་པར་དངོས་སུ་  
འདོམས་ཤིང་། ལྷགས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེའི་གཉེན་པོ་སྐྱོན་པར་  
མཛད། འབྲེལ་གྱི་སྐོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་པལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ལྡོག་ཀྱང་ཡི་དམ་  
གྱིས་སྐྱོན་བ་མ་གཏོགས་པར་རང་དགར་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེད། ལྷགས་དམ་ལ་བཙོན་  
བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཚུལ་སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་བསམ་པར་དཀའ་ཞིང་། ལྷ་དན་ལས་  
འདས་ནས། གཏུང་ལྷགས་ལ་སྤུལ་བའི་ཆེ་ཡང་། མེ་སྤེལ་དང་དུ་བ་རྣམས་ལྷ་བྱིས་བ་  
མཁས་པས་བྱིས་བ་ལྷ་བུའི་རལ་གྱི་དང་ལྷ་བྱ་ལའི་གསུགས་སུ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་  
འོངས་ནས་རིམ་བཤེས་པ་བཞིན་ནམ་མཁར་ཡལ་འགྲོ་བ་དེར་འཚོགས་བ་ཀྱང་ལ་མ་སྐྱུན་  
པར་སྐྱང་རོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། རིང་བསྐེལ་ཤེལ་ལྷང་དྲངས་བ་ཀྱང་ཀུམ་གྱི་མདོག་



ཅན་གྲངས་ལས་འདས་པ་སྐྱོན་པ་རྣམས་ཀྱང་འཕེལ་བ་ཤུངས་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། ཁ་ཅིག་
 བྱི་རིང་བསྐེལ་སྒྲ་མོ་མང་པོ་གཅིག་ལས་གཅིག་འཕེལ་བ་འཁོར་ལོ་ཅིག་ལས་ཤུག་པ་
 ལྟེ་བ་སྟུང་དང་བཅས་པ་ལོན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་རོ་མཚར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡང་སྣང་
 རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་སྐྱེ་བ་དབྱེ་མ་བ་དང་
 ཐབས་ཅིག་ཏུ་དགའ་བ་གདོང་ཏུ་བཞུགས་ཀྱི་རིང་ལའང་ཁོང་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 བའི་དབྱངས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱོར་མང་ཏུ་གསལ་ཅིང་། སྐྱེ་བ་དང་ཡི་དམ་ཐམི་དད་ཏུ་བྱས་
 བ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་འདེབས་པ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་བསྐྱེན་སྐྱབ་ལ་ལོན་ཏུ་འགྱུ་
 བར་མཛད། འབྲུ་པར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལེགས་པར་སྦྱངས་
 བའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པའི་དབང་གིས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་
 དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་པ་རི་སྟེན་ཅིག་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་། ཚེ་
 འདིའི་རྗེས་དབྱུང་དང་། ལྷན་གྲགས་དང་། འཁོར་དང་། འདུ་འགོད་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་
 པ་དང་། བདག་ཉིད་གཞན་ལས་འབྲུ་པར་འཕགས་པ་ཉིད་ཏུ་མཐོང་བར་གྱུར་ན་ཅི་
 མ་རུང་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སྐྱོང་གི་བྱི་ཚམ་ཡང་མ་འདྲེས་པར་གཅིག་ཏུ་ཐམས་
 ཅད་མཁུན་པའི་ཆེད་ཏུ་དམིགས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་སྤྲུགས་རང་དབང་མེད་པར་
 རྟོགས་པས། ཚིག་འགྲིག་འགྲིག་མོ་དང་། དོན་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ལས་
 འབྲུ་ཏུ་ཐོན་ཐོན་མོ་དང་། མང་པོ་ཚོགས་པའི་དབྱུས་སུ་རང་གི་སྤྲུགས་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བཞུལ་བར་མི་རྒྱས་ཤིང་། གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཐབས་སྣ་
 ཚོགས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་དགག་རྒྱས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྲུགས་ཚིམ་པ་དང་དེ་འདྲ་བ་ཅམ་ཞིག་
 ལྟར་མཛད་པའི་བྱི་ཚམ་ཡང་མི་མངའ་ཞིང་། དེ་བས་ན་བདག་ཉིད་རྒྱུལ་ཞིང་པ་རོལ་

སྒྲ་དབབ་པར་བཞེད་པ་དང། རང་ཉིད་མཁས་པར་རྫོམ་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ཉིད་  
 གཞན་ལ་གྲགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། འཆད་པའལ། རྩོད་པའལ། རྩོམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་  
 ཞིག། །དང་པོ་རྫོམ་བསམ་གཙོ་བོར་སྦྱར་མཛད་པའི་རྫོག་མ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དྲིང་  
 སང་གི་བར་གང་གི་སྐབས་སུ་འང་དུས་འདིའི་ཆོ། རྩོམ་འདི་ལྟར་མཛད་དོ། །ཞེས་  
 གཟུ་བོར་གནས་པ་སུས་ཀྱང་ལན་ཅིག་ཀྱང་དྲང་བོར་སྦྱང་བའི་སྐབས་མི་རྙེད་པ་  
 འདི་ནི། ཚོས་ལ་སློ་ཁ་རྩུང་ཟད་ཅིག་ཕྱོགས་པ་ཡན་ཆད་སུས་བསམས་ཀྱང། གཟུ་  
 བོའི་རྫོམ་བསམས་ན་ནི། རང་དབང་མེད་པ་ཉིད་དུ་དད་པ་ལྷག་པར་སྦྱེད་པའི་སྦྱེས་  
 བུ་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་དོ་མཚར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་  
 དང་བཅས་པའི་དོན་རྣམ་པར་གཏུན་ལ་འབེབས་པ་ན་འང། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་  
 མཁྱེན་པར་བསྟོད་པའི་ལམ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འི་ལྟ་བ་  
 དང། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་འི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྙེད་པ་ཞིག་འི་“ལྟར”ལུས་  
 བ་འོང་ཞིག་གྱུ་སྦྱར་དུ་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལུགས་ལ་གཅགས་པས་དཔྱོད་པར་  
 མཛད་ཅིང། དེ་ཡང་དབང་བོ་རྣོན་པོ་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རིགས་མཚོག་ཏུ་  
 ལྷུང་པས། གཞན་གྱི་ཆོག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ། ལྷུང་ཙམ་སྐབས་  
 སུ་ལྷུང་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་རྩོམ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་མངའ་བས། འདི་སྦྱམ་དུ། རྒྱལ་  
 བས་གསུང་རབ་འགྲེལ་བའི་མཚོག་ཏུ་ལྷུང་བརྟན་པའི་ཤིང་རྩའི་སྟོལ་འབྲེད་ཆེན་པོ་  
 དག་གིས་བརྟན་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་འེས་  
 རྩོམ་བཞིན་དུ་སྦྱེ་བའི་འེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཤིན་ཏུ་སྦྱ་བའི་རིགས་པས་  
 རྣམ་པར་དཔྱད་ཀྱང་མཐའ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རྩོམ་གྱིས་རྙེད་པ་ཞིག། །སྦྱེས་བུ་

1 ལྟར

སྐྱོམ་པས་“གཏུངས་”པ་བཏུང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྲུགས་ཀྱིས། ཚུལ་འདིས་  
 གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཚོམ་བ་འབའ་ཞིག་སྤྱར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས།  
 ད་ལྟ་བོད་ན་ཤེས་རབ་གོ་བ་བཟང་བའི་མཐར་སྤྲུག་ཏུ་བཅི་བ་འདི་ཚོ་ལྟར། གསུང་  
 རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་བསྟན་བཅོས་པལ་ཆེར་ལ། བསྟན་“བ”ཅམ་  
 བས་འདིའི་དོན་འདིར་འདུག་སྟམ་བ་འབད་མེད་དུ་ལམ་ལམ་འཆར་བ། དེ་གཞན་པ་  
 བསྟན་ན་གོ་བ་ཆེན་པོ་སློ་ལུལ་དུ་བདེ་སང་སང་བ་འཆར་སྤབ་པ་ཞིག་ང་ལ་སྤ་མོ་  
 བས་ཡོད་དེ། དེ་འབྲེལ་ཡིད་བརྟན་བཅང་མི་རུང་། དེགས་བ་སྤ་མོས་ལེགས་པར་  
 དབྱུང་བ་ན། དང་པོར་ཡིན་ཡིན་འབྲེལ་བའི་གོ་བ་རྟེན་བ་རྣམས་ཀྱང་པལ་ཆེར་ཞིག་  
 འགྲོ་བ་ཀ་མང་། དེས་ན་དེགས་བ་རྣམ་པར་དག་པ་སྤ་མོ་ཞིག་གིས་ལེགས་པར་  
 དབྱུང་བའི་དབྱུང་བ་མ་རྗེས་པར་དུ་དོན་དེར་ཁ་ཚོན་བཅད་ཀྱང་འབ་ཤོབ་ཏུ་འགྲོ་  
 བ་ཡིན། ཞེས་གསུང་དོ། །དེ་ཡང་དེའི་“ཆེ”འཕགས་བ་སྤྱ་སྤྱབ་ཡབ་སྤས་ཀྱི་  
 དགོངས་བ་མཐར་སྤྲུག་པའི་ལྟ་བ་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་བ་ལྟ། དེའི་  
 བང་ནས་ཀྱང་སྤྱ་ལུས་འདི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། རྟོགས་ན་དོན་ཆེ་ཞིང་། མ་  
 རྟོགས་ན་ནི་ལོག་པར་སྤྱང་བའི་གཡང་སའང་འདི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམ་  
 བ་དང་། སྤྲུགས་སྤྱ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཚོམ་བ་སོགས་ཆེ་ག་  
 ཅམ་དུ་འགྱུར་བར་དགོངས་ཏེ། འདི་དག་མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱབ་ཡབ་སྤས་ཀྱི་དགོངས་བ་  
 བཞིན་འབྲེལ་མེད་དུ་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་བ་རྒྱ་བོད་བལ་གསུམ། དབྱས་  
 གཙང་ཁམས་གསུམ་སོགས་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཁུངས་ཤིག་རྟེན་ན་ནི། དེ་ཚོམ་

1 གསུངས  
 2 བ  
 3 ཆ

བའི་མྱིང་དུ་ལྷན་སྲོག་ཐེད་ལ་བོར་ནས་དཀའ་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་དང་དུ་རྒྱངས་ཉེ་ད་ལྟ་  
 ཉིད་དུའང་འགོ་དགོས་དགོངས་པ་སྦྱང་ནས་ཤུགས་དག་པོ་དེའི་ཚེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་  
 རྩེ་ཉིད་གསུང་དོ། །དེའི་མྱིང་ན། དེའི་དུས་སྤུངས་སྐྱམ་དབྱེ་མ་པ་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་བཙུལ་  
 བས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ལ་དབྱེ་མའི་ལྟ་བ་དང་། སྤུགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་  
 སྤྱད་པར། སྤུགས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་གཞན་ཚེ་ཤོས་རྣམས་དང་། རིམ་<sup>1</sup>་པ་<sup>1</sup>་ལྗེའི་གོ་  
 རིམ། གྲངས་ངེས་སོགས་མཐའ་ཡས་<sup>2</sup>་པ་<sup>2</sup>་ཞིག་གི་འི་བ་དང་། དོགས་པ་ཚོད་པའི་  
 ཚེད་དུ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པའི་སྐོ་ནས་འདི་བ་ལ་སོགས་པ་འབའ་ཞིག་གཙོ་བོར་  
 མཛད་དོ། །དེའི་ཚེ་རྗེ་འདིའི་སྤུགས་ལྷུལ་ན་ཡང་ཁས་ལེན་ཅིའང་མེད་ཅིང་གང་ཡང་  
 རང་སྤུགས་ལ་བཞག་ས་མེད་པར་གཞན་དོ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱེལ་བའི་དབྱེ་མའི་ལྟ་བ་  
 དེ་རྩུང་སྤུགས་ལ་བདེ་བར་ཡོད་པས། བདག་གི་དབྱེ་མའི་ལྟ་བ་འདི་ཐལ་རང་གང་གི་  
 ལྟ་བ་ཡིན་ཞུས་པས། གང་<sup>3</sup>་གི་འང་<sup>3</sup>་མིན། ཞེས་གསུང་ཞིང་། གཞན་ཡང་གསུང་རབ་  
 ཀྱི་གཞན་དང་། དབྱུང་པ་མཛད་པའི་སྐོ་བརྟན་པ་ལ་ཚད་མེད་དོ། །དེའི་ཚེ་གཞན་  
 ཡང་རྗེ་བཙུན་ཀྱི་ཞལ་ནས། ད་སྤིན་ཆད། རྒྱ་མ་དང་ཡི་དམ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་  
 གསོལ་བ་འདེབས་པ། སྤར་བསགས་ཀྱི་སྤྲིག་ལྷུང་སྤྱོད་ཞིང་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གོང་  
 བས་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་བསགས་སྤྱང་ལ་འབད་པ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་  
 ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་  
 གསུམ་སུམ་སྤྲིལ་དུ་གྱིས་ལ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཉམས་སུ་ཡོང་དང་། རིང་པོ་མི་  
 རོགས་པར་ལྟ་བའི་གཞན་མཐར་སྤུག་པ་དང་། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་ལ་མི་

1 བ  
 2 བ  
 3 གི་འང

བརྒྱལ་བའི་ངེས་པ་རྙེད་པར་འགྲུབ། ད་ལྟོ་ནས་བཟང་པ་བྱས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་ལྟར་  
 ལྟར་ལས་མི་འོང་བས། དེ་ཞིག་བྱ་བལ་བྱས། དཔེན་པ་བསྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་སྦྱིང་བོར་  
 གྱིས་ཤིག །ཅེས་བསྐྱལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱལ་བ་དང་། རྗེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་  
 ཚུལ་དེ་ལེགས་པར་དགོངས་ནས་བྱ་བལ་མཛད་ཅིང་། དཔེན་པ་བསྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་  
 སྦྱིང་བོར་མཛད་པ་ལ་སྤྲུགས་ཐག་བཅད་དོ། །འདིར་སྐྱུས་པ། སྤྲུགས་འཆང་གི་  
 གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །རྣམ་དག་དབང་བཞིའི་རྒྱལ་ས་འཕྲེང་ཆེར་གཡོ་  
 ཞིང་། །རིམ་གཉིས་དབྱ་བའི་འཇུ་མ་དཀར་འོལ་བ་ཅན། །དངོས་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱེ་  
 བའི་གཏེར་གྱུར་ཏེ། །བདག་དོན་ལ་ཆགས་རབ་དཀར་དགེ་བའི་གཤེད། །སྲིད་  
 “བའི་ལྷ་མིན་སྦྱིང་རྗེའི་ལྷོ་བར་ནི། །ཉིད་གྱིས་ལྷོ་མཛད་ཁྱོད་སྤྲུགས་བྱང་སྲོང་  
 ཆེས། །མ་ལུས་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་ཞལ་དུ་བྱངས། །མང་དུ་སྐོས་པའི་འཇོན་གྱེད་  
 སྦྱོང་ལྷན་ཞིང་། །སློབས་ལ་འཆི་མེད་ཚོགས་གྱི་རལ་བའི་རྒྱན། །ཐེག་མཚོག་བདུད་  
 ཅིའི་དབལ་ལ་དབང་སྐྱུར་བ། །སྐབ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་བདག་པོ་རྒྱལ་གྱུར་  
 ཅིག །ཅེས་བྱ་བ་ནི། རྗེ་བཙུན་རྒྱ་མ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡོངས་སུ་  
 བཛོད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་དད་པའི་འཇུག་དོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། གཙོ་བོར་སྤྲུགས་  
 གྱི་ཐེག་པ་ལས་བརྒྱལ་ས་པའི་མང་དུ་སྐོས་པ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བའི་རིམ་བར་སྐྱེ་བ་  
 ལྷོ་བཞི་བའོ། །།

དེ་ནས་རྒྱ་མ་དབྱ་མ་བ་དེ་ཁའི་སྟོན་མདོ་ཁམས་ལ་འགྲོན་པར་ཆས། རྗེའི་ཞལ་  
 ལྷན་གྱང་ལྷོ་སར་སྐྱེལ་“མ་ལ་པོ་བྱོན། དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀས་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་

1 བའི  
 2 མས

བཏུག་ལྷ་སའི་སློབ་ཁང་སྟེང་གི་“གཙུག་ལག་ཁང་དུ། ལྷ་མ་དབུ་མ་པ་ལ་རྗེ་འདིས་  
 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་དབང་བཞི་རྗེས་པར་གནང། དེ་ནས་རྗེ་  
 རིན་པོ་ཆེ་བས་སྐྱོར་མོ་ལུང་དུ་ཕེབས། སྟོན་མཚུག་དེ་ཚོས་མང་དུ་གསུངས།  
 དགུན་ལ་ཉེ་བ་སྟེ་ལོ་རྒྱུ་བ་བཏུ་པ་ལ་བབ་པ། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་དུག་པ་ལ་སྐྱོར་  
 མོ་ལུང་ནས་ཕྱག་བཏུག། སྐྱོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཀར་བ་ཞེས་གྲགས་པ་  
 དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ་བ་དང། རྟོགས་ལྷན་གུང་མེང་ག། གནས་བརྟན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་  
 མཚན་ག། གནས་བརྟན་བཟང་སྐྱོང་བ་སྟེ་དབུས་པ་བཞི། ལྷ་མ་རྟོགས་ལྷན་འཇམ་  
 དཔལ་རྒྱ་མཚོ་ག། དགོ་བཤེས་ཤེས་རབ་གྲགས། དགོ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་བཟ་  
 ཤིས། དགོ་བཤེས་དཔལ་སྐྱོང་སྟེ་མདོ་སྨད་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་ཕྱག་ཕྱིར་བྲིད། དེ་  
 བོད་ནས། གཞིས་ཀ་སྟེ་རྗེ་ཚོང་པས་ཞབས་རྟོག་ལེགས་པོ་མཛད་ཀྱིན་ཡོད་ཅིང།  
 དེ་དུས་ཀྱང་ཁོང་གི་ཞབས་རྟོག་བསྐྱབས་ཏེ། དཔོན་སྐྱོབ་དགུས་གཞུང་གོ་མཛད་  
 བས་བྱ་བལ་ལ་བྱོན། འོལ་ཁར་ཕེབས། དེའི་དགུན་“དམྱེད་ཀླམས་འོལ་ཁ་ཚོས་  
 ལུང་དུ་བཞུགས་ཤིང། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་འོལ་ཁ་བ་ཡབ་སྲས་ཀླམས་ཀྱི་དད་བ་ཆེན་  
 པོས་སྦྱིན་བདག་“མཛད་པེ་ཞབས་རྟོག་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྐྱབས། དེར་  
 བཞུགས་ཀྱི་རིང་ལ་ཡང། རྟོག་མར་བསག་“སྐྱང་གནད་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ་དཔོན་  
 སྐྱོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོབས་བཞི་ཚོང་བའི་བསག་སྐྱང་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲུས་པར་  
 མཛད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་ཀྱང། ལུང་བཞགས་བརྒྱ་ཕྱག་དང་བཅས་པ་དང།

1 གཙུག  
 2 དམྱེད  
 3 མཛད  
 4 སྐྱད་གནད

ལྷག་སོང་གི་ཚེ་མོ་རྣམས་སེང་ཁར་སོང་གི་བར་དུ་མཇུག་འབྲུལ་བ་སོགས་ལ་  
 དཔག་བར་དཀའ་བའི་བརྗོན་བ་འགྲུབ་པོ་མཛད་ཅིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལྷན་  
 བ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། མདོ་སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་འདི་མ་འགྲུར་ན། བོད་ཀྱི་  
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྨོད་བ་ལ་སློབ་ཚུལ་རྗེ་ལྷན་གྱི་དུང་དཔལ། ཞེས་འབྲུང་བ་  
 ལྷན་དུ། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོད་བ་  
 རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་སྨོན་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་གཟིགས་ཏོག་ཞིབ་བར་མཛད་དེ།  
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྣམས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་བར་གྱེད་པའི་ཐབས་མཛད་དུ་  
 བྱུང་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨིང་སྨོབས་དཔག་བར་དཀའ་བས། རྒྱལ་སྤེལ་གྱི་  
 སྨོད་བ་རྒྱབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་བ་རྣམས་ལ་སྤར་གྱི་བྱང་ཆུབ་  
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་  
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། སློབ་བར་འགྲུར་བའི་ཚུལ་མདོ་སྡེ་  
 ལས་མཐའ་ཡས་བ་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་ད་ལྟ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་  
 ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཞུམ་བ་གཏན་མི་སྐྱེ་ཞིང་། སློང་དགའ་འབྲུགས་འགྲུབ་པོས་འཇུག་  
 བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། མདོ་སྡེ་ནས་འབྲུང་བའི་རྒྱལ་སྤེལ་གྱི་སྨིང་སྨོབས་དང་སྨོད་བ་  
 གང་རྒྱབས་ཆེ་ཆེ་རྣམས་ལ་རེ་རེ་ནས་དམིགས་སྤྲུག་གི་སྤྲུགས་སྨོང་བའི་དམིགས་  
 རྣམ་ནར་མར་བསྟེན་པས། དང་པོ་ཞིག་ཅུང་དཀའ་ཅོམ་བྱུང་ཡང་། སྤེལ་ལེགས་བར་  
 གོམས་ནས་འབད་ཚོལ་མི་དགོས་བར་རང་འབྲུགས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤེལ་གྱི་སྨིང་སྨོབས་  
 དང་སྨོད་བ་མཛད་དུ་བྱུང་བ་རྗེ་འབྲུང་བའི་དཔག་དཀའ་བ་ཞིག་ལའང་ཞུམ་བ་ནས་ཡང་  
 མི་སྐྱེ་ཞིང་། སློང་དགའི་འབྲུགས་འགྲུབ་པོ་རང་གིས་འཇུག་པ་ཞིག་བྱུང་ཞེས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་

ཞལ་ལས་ཐོས་ཏེ། གསུང་འདི་ཙམ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པའི་  
 གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྐད་དུ་བྱུང་བའི་གདམས་ངག་དང་། མོ་ཆེན་དག་གིས་ཀྱང་  
 དཔག་པར་དཀའ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་བའོ། །དེའི་དབྱུང་རྗེས་རིའི་རྩོ་བོ་བྱམས་པ་  
 མཇུག། མཚོན་པ་དང་སློན་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མང་དུ་མཛད། དེ་ནས་དགུན་དྲགས་  
 པོ་སློན་ལུང་རྒྱ་སོག་ཕུར་བྱོན། ཐུགས་དམ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་  
 བར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་མང་དུ་བརྟེན། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། ད་བར་དུ་དོ་རྩེ་  
 འཛིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བདག་འཇུག་ནམ་ཡང་མ་ཆག་པར་མཛད་དོ་ཞེས་  
 གསུང་དོ། །དབྱིད་འོལ་ཁར་བྱོན། དེ་ཡང་རྗེས་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེ། སློན་གར་  
 མི་ཡོན་ཏན་གཡུང་དུང་གིས་བཞེངས་པ། རོ་བོ་བྱམས་པའི་སྐྱ་ལི་འབྲ་མི་“ཚད་”  
 ལྷག་ཙམ་ཤིན་ཏུ་བྱིན་རྒྱབས་ཆེ་ཞིང་དོ་མཚར་བ་བཞུགས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་  
 འདུག་ཅེས་དེ། ཕྱིས་ལྷ་རིས་ཐམས་ཅད་ཉམས་ཤིང་ལེགས་པར་གོ་བས། རོ་བོའི་སྐྱ་  
 དེ་ཡང་རྩལ་ཁྲིད་ན་འོ་བརྒྱལ་ཞིང་། སྐྱ་ལ་བྱ་ཐལ་སོགས་གྱི་མི་གཙང་བས་གོས་  
 བར་བྱུང་བ་གཟིགས་པས་ཐུགས་གྱིས་མ་བཟོད་དེ་སྐྱུན་ཆབ་བྱུང་ཞིང་། དེའི་ཞིག་  
 གསོས་མཛད་པར་དགོངས་ནས། འོལ་ཁ་སྟག་ཅེ་བ་ལ་ཞལ་ཏ་གནང་སྟེ། ཅིག་པ་  
 དང་ཐོག་དང་ཞལ་བ་སོགས་འཚོས་དགོས་རྣམས་ཁོང་གིས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་  
 ཤིང་། དེ་ནས་རི་མོ་བ་དཔོན་སློབ་རྣམས་ལ་རང་གིས་ཆ་རྒྱུན་དང་ཞལ་ཏ་མཛད་  
 བས་སྐྱབ་པར་བརྟམས་པའི་ཆེ། “དཔོན་སློབ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱུག་རྩས་  
 གཏོར་ཆ་སོགས་གང་ཡོད་ལ་རིན་བཏབ་པས་ཞོ་བཅུ་གཉིས་ལས་མ་བྱུང་། རི་ལྷར་

1 ཚང  
 2 དཔོན



མཛད་ཀྱི་རྗེ་མ་ཐོགས་པ་ལ། རྣམ་སྲས་ཀྱི་འཛིན་གཏོར་ཞིག་བཅས་ནས་འཕྲིན་ལས་འཚོལ་བར་དགོངས་པའི་ཚེ་མར་མེད་པ་ལ། བཅུན་པ་ཞིག་གིས་མར་མོད་བྱ་གང་སྤུལ། དེ་ལ་མར་གྱི་འཛིན་གཏོར་བཅས་ནས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བས། དེའི་སང་ཉིན་རང་ལ། འཕྲོག་པ་འགས་མར་ཐུད་མང་པོ་བཀལ་བྱུང་སྟེ་སྤུལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་འབྲུལ་བ་མང་པོ་རིམ་བཤེན་བཞེས་བྱུང་བས་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་མ་ཐོགས། འདྲིར་མ་བཟང་ཚོས་ལྡན་གྱི་དགོས་པ་ཁྲད་པར་ཅན་གཞིགས་པའི་སྐབས་གཞན་དུའང་། རྣམ་སྲས་ལ་མར་གྱི་གཏོར་མ་དང་བཅས་ཉེ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བས་ཡོ་བྱད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒོ་བྱར་དུ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མང་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་ཡར་ལུང་སྤྲོགས་ནས་ཀྱང་ལྷ་བཟོ་བ་ཚོན་ཅི་ཁྲེད་ནས་རི་མོའི་དང་སྤངས་ལ་འོངས་པའང་མང་དུ་བྱུང་། དེའི་ཚེ་སྤྲོ་བཟོ་བ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེན་གནས་དང་གསོ་སྦྱོང་གི་སྒོམ་པ་ལ་བཀོད་ནས་འདྲིར་འཇུག་པ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་མི་པལ་བ་རྣམས་ཀྱང་། ཐ་མལ་བའི་ཚིག་སྒྲུབ་སྤངས་ནས། སྒོན་ལམ་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སོགས་ཤིས་ཆེར་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པས་ལས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞིལ་བར་མཛད་ལ། ཐོག་མར་རྗེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་འདྲི་བའི་སྐྱུ་རིས་བཏབ་ཚར་བ་དེ་ལ་རབ་གནས་ཤིག་མཛད་ནས། ཀོང་བྱ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་ཏུ་སྒྲོད་ཀྱི་མགོ་ལ་མར་མེ་སྤུལ་བ་སང་ཉིད་བྱེད་བར་དུ་མ་བཟང་བར་བཟུང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞིང་བཀོད་རེ་བྲིས་ཚར་རིམ་གྱི་རབ་གནས་“མཛད་”དེ། མར་མེ་སྤུལ་བ་ལ་མ་བཟུང་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་། དེ་ལྟར་རི་མོ་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས། འཇམ་དཔལ་གསང་ལྡན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ཉེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གནས་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། དེའི་ཚེ་སྒོ་བ་མ་སྐྱལ་ལྡན་བཅུ་

1 མཛད

སྣམ་པ་ཞིག་ལ་གསང་སྟོན་གྱི་དབང་ཡང་གནང་ལ། རབ་སྟོན་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་  
 གདན་ས་མན་ཚུན་གྱི་མདོ་སྦད་པ་སོགས་ཀྱིས། གོས་དང་སོགས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་མང་  
 ཏུ་བྱུང་བས། རྟེན་འབྲུང་དུ་དོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ན་བཟའ་ལོགས་བྲིས་ཐམས་ཅད་ལ་  
 ཞལ་ཁེབས་དང་བཅས་པ་ལོགས་པར་བྱུང་བོ། །དེའི་ཚེ་རབ་གནས་དངོས་གཞིའི་  
 ཉིན། སྤྲུགས་དམ་ནར་མར་མཛད་པ་དང་། ལས་བྱེད་དང་། བྱ་བའི་དུས་ཚིགས་  
 འཛིན་པ་མང་བོ་ཞིག་གིས་སྤྲུགས་དམ་དང་བྱ་བ་སོགས་སྤངས་ལས་ཆེས་སྤངས་པའི་  
 ཚོད་ལ་ཟེན་ནས། འདི་ཅི་ཞིག་སྟོན་དུ་གྲིབ་ཚོད་བཅུགས་ཤིང་ཞིབ་དུ་བརྟགས་  
 བས། དེ་ཉིན་ཉི་མ་ཚད་ལས་ཆེས་རིང་དུ་གྱུར་བར་སྤང་དོ། །ཞེས་དུ་མ་ཞིག་མ་སྟོན་  
 བར་སྐྱོད་དོ། །གཞན་ཡང་། འགའ་ཞིག་གི་མི་ལམ་ན། མཁའ་འགྲོས་དེ་མོ་འཛིན་བ་  
 མཚོང་བ་དང་། ལྷོ་བྲག་མཁའ་ཚེན་སྤྲུག་དོར་བའི་གཟིགས་སྤང་ལ། སངས་རྒྱས་  
 རབས་བདུན་ནམ་མཁའ་ལ་བྱང་སྟོགས་སུ་འཕྱོན་པ་གཟིགས། གང་དུ་བཞུད། ཅེས་  
 གསོལ་བས། རྗེ་འཛིན་རབ་གནས་ལ་སྐྱེན་འཛེན་གྱིན་འདུག །ཅེས་གསུང་བའི་  
 ཚེས་གངས་དང་རབ་གནས་མཛད་པའི་ཚེས་གངས་གཉིས་ཕྱིས་བཙུངས་པས་  
 མ་སྟོན་བར་འདུག་ལོ། །ཞེས་ཟེར་དོ། །དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལྷོ་བྲག་པ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་  
 མཚན་བས། འདིར་ཞིག་ཅི་ནས་སྤྲུག་ཤེབས་པར་ལྷ། བཀའ་འདྲེན་ལའི་འདོད་  
 བའང་ཡོད། སྐྱེ་ཆེ་བསྐྱེད་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲིག་པ་སོགས་ཀྱི། སྟོན་བསྐྱེད་འདྲ་ཡང་  
 འབྲུལ་བ་ལགས། ཞེས་པའི་གསུང་ཡིག་ནམ་ཚེར་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷོ་བྲག་བྲ་  
 བོ་དགོན་བར་སྟོན། མཁའ་ཚེན་ལྷོ་བྲག་པ་རང་གིས་གཙོ་མཛད་པའི་ལྷོ་བྲག་གི་  
 དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་བདུས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། རིན་

ལོ་ཆེ་སྟོ་བྲག་པ་རང་ལ། བྱ་ལྷའི་དབང་ལ་སོགས་པ་དབང་རྗེས་གནང་མང་དུ་  
 གནང་། རྗེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ཁོང་པ་ལ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འཁྲིད་གསན་ཅིང་།  
 གནས་དེར་སྐྱབ་བ་བདུན་ཅུ་མ་བཞུགས། དེ་ནས་སྤྱིས་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་ཁྲིམས་རྣམ་  
 པར་དག་པའི་སྟོན་ནས་བསྟན་པ་ལ་སྟན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་པར་  
 ཅན་ཞིག་ཡོད་པར་དགོངས་ནས། ཚོས་གོས་གསུམ་སྤྱང་བཟེད་འཁར་གསེལ།  
 གཞན་ཡང་མཚོད་རྗེས་དུ་མ་ཞལ་གསེར་དང་བཅས་པ་དང་། བསྟོད་པ་ཚངས་པའི་  
 ཅོད་པན་ཞེས་བྱ་བ། དོན་མདུན་དུ་བྱུང་ཞིང་ཚིག་སྦྱོར་ཡིད་འཕྲོག་པ་མཛད་དེ། རྗེ་  
 རིའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ལ་འབྲུལ་བ་ལ་བསྐྱར་ཞིང་། སྤྱར་རྒྱ་གར་ཤིང་གི་རི་ལ་  
 འབྲོན་པར་དགོངས་ཏེ་ལམ་དུ་ཞུགས་ཤིང་འབྲོན་པར་ཆས་པ་ལ། ཡི་དམ་གྱི་སྐྱ་  
 དང་གསུང་གི་གནང་བ་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རྗེ་རང་ལ་ཤིང་གི་རིར་སེབས་ནས་  
 བྱུབ་ཆེན་མི་ཏུ་དང་མཛལ་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བ་འོང་ནའང་། འཁོར་སལ་ཆེར་ལ་  
 ཚོད་པ་འོང་ཞིང་མང་པོ་ཞིག་ཆེའི་དུས་བྱེད་པར་“འདུག་ཟེར”པ་དང་། རྗེ་རང་ཉིད་  
 གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དགོངས་ནས་སྤྱར་ལོག་སྟེ་གཉལ་ལ་བྱོན། གཉལ་ལོ་རོར་སེབས་  
 བས། ལོ་རོ་སྟོད་སྟག་ཏུ་སྐྱབ་བ་ལྷ་ཅུ་མ་བཞུགས། དེར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་  
 “སྟོན་ལས་པས་མཛད་པའི་བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ་གདན་དྲངས་བྱུང་བ་ལ། བསུ་བ་  
 མཛད། མཚོད་པ་སྤུལ། ཞིབ་པར་གཞིགས་པས་སྤུགས་དེས་ཆེན་པོ་འབྱུངས། དེར་  
 བསྟན་རིམ་ཚར་གཅིག་གསུངས། ལར་ཡང་བྱ་བྲལ་ལ་བྱོན་པ་ཉིད་ནས། རྒྱལ་བའི་  
 གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དོན། ཚིག་སྦྱི་ཅུ་མ་ལ་མ་ལུས་པར་ད་ལྟ་ལས་དང་པོ་ཉིད་

1 འདུག་ཟེར  
 2 ཟིན

ནས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱོར་ནས་ཉམས་སྲུ་སྒྲངས་པས་ཚོག་པའི་ཚུལ། ལམ་གྱི་ངོ་  
 བོ། གྲངས་ངེས། གོ་རིམས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཤིང་རྟེན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་  
 དང་མ་ཐུན་པ་ཞིག་མེད་”དུ་མི<sup>1</sup>་རུང་བར་གཞིགས་ནས་སླ་མ་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་  
 དག་ཏུ་བཏབ་ཅིང་། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་”བ<sup>2</sup>་མཐའ་དག་ལ་ཞིབ་  
 ཏུ་དཔྱད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་མཛད་པས། རོག་མར་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ་ནས་  
 མགོ་བརྩམས་ཏེ། མཐར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་བར་ཐེག་པ་ཆེ་  
 ཚུང་ཐུན་མོང་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་སྲི་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་  
 སྲགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སློན་པ་བཏབ་ནས་  
 ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམས་དང་གྲངས་ངེས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་  
 ལོག་པའི་ངེས་པ་འབྲུངས་ནས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གང་ལའང་  
 ཁོལ་བཏོན་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱེན་  
 དུ་སྐྱར་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་སྲོགས་སྲུ་འཁྲེར་ཤེས་པ། དེ་ཡང་བཤད་པ་ཅམ་མ་  
 ཡིན་པར། ད་ལྟོ་མཐོ་མཐོ་དམན་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གང་ཡིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱོར་  
 བ་དམིགས་རྣམ་གྱི་རིམ་བར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ལག་ལེན་དུ་འཁྲེར་བདེ་ཞིང་  
 འཚུན་ཆེ་ལ། སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་བཤེས་ཞིག་ལྟར་མཛད་པའི་སློན་ནས་གདུལ་  
 གྲུ་མཚོག་དམན་ཐམས་ཅད་རི་ལྟར་བཀྱི་བའི་རིམ་བཤེས་ལ་མངའ་བརྟེན་ཤིང་། གངས་  
 རིའི་ཁྲིད་འདིར་ཚུལ་འདི་ནི། སེམས་དབང་ཆེན་པོ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་  
 ཀྱི་གདམས་པ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་སྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ལམ་

1 དམི  
 2 བ

གྱི་རིམ་པ། ལྷིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འདི་ཉིད་ཡ་  
 མཚན་པར་གཟིགས་ཤིང་། དེའི་སྲོལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུགས་ངེས་ཆེར་འཁྲུངས།  
 དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤའི་གདམས་པའི་སྲོལ་ལ་ཡང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་པོ་  
 ཉོ་བ་སོགས་ཀྱི་གདམས་པ་ལ་ཡང་སྐད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྲུགས་ངེས་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་  
 ། གྲང་ལྷག་པར། ལྷ་མ་ལོ་རྩེ་བ་ཆེན་པོ་སློབ་ཤིང་ཤིང་གིས་མཛད་པའི་བསྟན་རིམ་  
 དང་། དེའི་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ལྷན་གྱི་ལུང་པས་མཛད་པའི་བསྟན་རིམ་ཆེན་པོ་  
 སོགས་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་དགོངས་པའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་མ་སྟན་ཤིང་ཆེ་  
 ཞིང་སྲོལ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་གཟིགས་སོ། །དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤའི་གདམས་པ་དེ་ཡང་།  
 གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མན་ངག་མཐའ་དག་ལམ་ཀྱི་རིམ་  
 པ་གཅིག་ཏུ་བྲིས་ནས་སྟོན་པར་སྤྲང་བས། འཆད་ཤེས་པ་དང་ཉན་ཤེས་པ་གཉིས་  
 ཀྱིས་བཤད་ཅིང་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་མན་ངག་ཆང་ཆུང་དུ་མ་བཟང་གསུང་རབ་མཐའ་  
 དག་གི་གྲུང་འགྲིག་ནས་འོང་བར་སྤྲང་བས། ལམ་སྟན་མོང་བ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བ་ནས་  
 འཁྲིད་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཁྲིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་སྟོན་པ་མ་གྲས་  
 གསུང་ཞིང་། འདི་ཁོ་ནའི་སྟེང་ནས་གཙོ་བོར་འཁྲིད་པར་མཛད་དོ། །“དེ”ནས་གཉལ་  
 སྤྲད་གསལ་ཇེ་གངས་ཀྱི་ཡར་འཕྲེན་དགོན་པར་དབྱེར་སོག་གཅིག་བཞུགས། དེའི་  
 ཆེ་དཔོན་སློབ་རྣམས་མ་སྟན་རྒྱུན་དགོན་པར་བྱུང་བ་ལ་རྣམ་སོས་སྲས་ལ་གཏོར་མ་  
 འབྲུལ་དགོས་པའི་མཚན་མ་དགོངས་ནས་སྤུལ་བས་སྤྲུང་དུ་མ་སྟན་རྒྱུན་སྤུན་སྤུས་  
 ཚོགས་པ་ལྷག་དང་བཅས་པར་བྱུང་། དེ་ནས་དཔོན་སློབ་སྤུལ་ཅུ་ལྷག་ཅེས་ཀྱིས་ཅ་  
 རིམ་ཆེན་ལ་བྱོན། ཞག་འགའ་བཞུགས་རི་བ་རྣམས་ལ་མང་ཇ་གནང་སྦྱིན་དང་

བཅས་པ་མཛད། རི་ཁྲོད་གཟིགས་ཤིང་བདེ་མཚོག་གི་བདག་འཇུག་ལ་སོགས་པ་  
 མཛད། རོ་མཚར་བའི་ལྷས་མང་དུ་བྱུང་། ཅ་རིར་ཕེབས་འབྲོལ་བའི་ལ་ཁ་ན་མར་  
 འབྲོལ་དུས། གནས་འདིར་ཡང་ནང་མཚོད་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་འཁོར་རང་གྲེད་  
 བ་མི་འོང་དགོངས་པ་ཞིག་སྤྲུགས་ལ་འཁྱུངས་པས། དེ་མ་ཁྱད་ཀྱས་ཞབས་ཀྱི་  
 ཁོལ་བུ་ཞིག་ལ་སློབ་དུ་ཆེར་མ་ལྷུག་པ་འབྲེ་བའི་ཚོ་ལྷུག་དང་སྤྱང་ལྷུག་ཆེན་པོ་  
 རང་ཡོད་པ། སྐྱངས་པ། ཉག་པོ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ། སྐབས་ཤིག་  
 དུ་ནང་མཚོད་དང་བཅས་པའི་བདེ་མཚོག་གི་ཚོགས་འཁོར་ཞིག་མཛད་པས།  
 ཚོགས་འཁོར་མ་གྲོལ་བ་ནས་ལྷུག་མེད་པར། དེ་མ་ཁྱད་གདངས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་  
 གཉལ་ལ་བྱོན་ཏེ། གཉལ་སྐད་སེང་གོ་རྫོང་དུ་བཞུགས། གསེར་བྱེ་འབྲུག་པ་ལ་  
 མཚོད་པ་ཆེན་པོ་སྤུལ་ཞིང་། དེར་འདུལ་བའི་ཚོས་མང་དུ་གསུངས། ལག་ལེན་སྐྱོན་  
 ཚོགས་དུང་ཚུ་འདེབས་པ་ཡན་ཆད་ཞིབ་པར་མཛད། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་  
 མ་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་དགོས་པ་ཡིན། དེད་ལ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་  
 བམ་ལྷག་སློམ་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷུང་བ་འོང་མ་ལྱོང་། ལྷུང་གྲེད་ཉེས་བྱས་དང་  
 བཅས་པ་འགའ་མེ་བྱུང་བ་ནམས་བཞགས་བསྐྱམ་གྲེད་གསུང་ནས་མཛད་ཅིང་  
 འཁོར་ནམས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱར་བར་མཛད་དེ། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སངས་  
 རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ལ། གཏིང་ནས་མ་བཟོད་པའི་  
 སྤྲུགས་ཀྱི་འུགས་དྲག་པོས། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱང་དཀའ་བ་ཆེན་པོས་གཞི་  
 ཉན་བཅུགས་པར་མཛད་པས། ལྷུང་རབས་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ལ།  
 རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་བཀའ་རྗེ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དབྱིད་གཉལ་གྱི་

1 ཁྱད

སྒྲིབ་ཆུང་དུ་བཞུགས། དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྣ་ཚོགས་གསུངས། རྒྱུ་ལ་སྦྱེ་  
 བོའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ རྒྱགས་རྗེའི་ཤུགས་ཀྱིས་དད་པ་དྲག་སོ་དང་བཅས་ཏེ་  
 འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བསྐྱེན་གནས་དང་སྐྱབས་འགོ་སོགས་འབྲེལ་དང་ཡུན་དུ་  
 བན་པའི་དགོ་བ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱར་ཅིང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སོག་མ་མཛད་དེ། ཐམས་  
 ཅད་བསྐྱེལ་ནས་ཚ་ཚ་འབྲེལ་གཏེར་མང་སོ་བཏབ་ཅིང་། སྤྱིས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ཉིད་སྦྱབ་  
 པ་ལ་སྦྱར་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་གཉལ་སྟོན་དུ་གྲོང་དུ་གྲོན། དབྱར་བཞུགས་  
 མཛད། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མ་རིན་ཆེན་པའི་ཞལ་སྡེ་ནས་དཀའ་བཅུའི་ལྷ་  
 སྐོར་མཛད་ཚར་ནས། དེར་མཛལ་བ་ལ་ཕེབས། དེའི་ཆེ་དུ་གྲོང་མཁན་སོ་ལ་ཞལ་ཏ་  
 གནང་ནས་ཁོང་གིས་སྦྱིན་བདག་གི་མཐིལ་ལེན་བྱས། གཞན་ཡང་དད་འབྲེལ་མང་  
 དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། གཉལ་སྟོགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་པལ་ཆེ་བའི་སྡེ་སྟོན་  
 འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞག་མང་བོའི་བར་དུ་མཛད་ཅིང་།  
 དེ་བར་དགོ་འདུན་ཚོགས་པ་ལ་ཞབས་ཏོག་བསྐྱེན་བཀུར་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུབ།  
 དེ་ཡང་གཉལ་གྱི་སྡེ་བ་རྣམས་པན་ཚུན་གྲལ་སོགས་ལ་ཡེ་མི་འཆམ་པས་ལྷན་ཅིག་  
 ཏུ་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་པ་ཅམ་ཡིན་པ་ལ། དེ་དུས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱགས་རྗེའི་སྟོབས་དང་  
 ཐབས་མཁས་པའི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ཚོད་པ་མེད་ཅིང་། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་  
 དགའ་སྟོན་གྱིས་དུས་འདའ་བར་གྱུར་ལ། དེར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་ལ་དད་འབྲེལ་དང་  
 བསྐྱེན་བཀུར་རྒྱན་པའི་ཁས་ལེན་གྱི་དད་བསྐྱེལ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་གནང་བས།  
 ཐམས་ཅད་སྟོོ་དགའ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ཏེ། དེར་སང་གི་བར་དུ་འདྲ། དེའི་ལོ་དུས་  
 ལ་ཚོས་འཁོར་ཞག་མང་སོ་རེ་བྱེད་པ་མ་ཆག་བར་ཡོད་ལ། དེའི་“ཆེ”སྦྱར་ལྟར་

1 ཚེ

ཐམས་ཅད་རྩོད་པ་མེད་ཅིང་། ཚོས་འཁོར་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་མི་པོ་ཚུན་  
 གཤམ་སོགས་ལ་རྩོད་པ་དང་བཅས་པས་སྣོན་ཅིག་འདུ་འགོད་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་  
 གཉམ་སྦྲོགས་སུ་བསྐྱབ་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལེགས་  
 པར་མཛད་ནས་སྐར་ཡང་འོལ་ཁར་ལེབས། དེ་ནས་འོ་དེ་གུང་རྒྱལ་གྱི་སྣ་ལོལ་  
 དཔེན་གནས་སྟེ་སྤོངས་སུ་ལོ་གཅིག་བཞུགས་ཚོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ཡང་ཐམ་  
 རང་གི་སྟེ་བའི་གནད་རྣམས་ལ། བྱ་བུ་ལ་འགྲོན་པའི་གོང་ཉིད་ནས་དེ་བར་དུ་  
 དབྱུད་པ་ནར་མར་མཛད་ནའང་། མཐར་ཐུག་པའི་གནད་ལ་མི་བདེ་བ་གཉན་ནས་  
 ལོག་པའི་ངེས་པ་འབྲེན་མ་ཐུག། གནས་དེར་སྐྱེ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་  
 ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ཤིང་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་འདེབས་པ་དང་། དེགས་པའི་དབྱུད་པ་ཞིབ་  
 པར་མཛད་པས། འུན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཚན་མ་ཁྲུང་པར་ཅན་ཡང་བྱུང་། ལྟོབ་  
 དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་བྱུང་སྟེ་ལི་ཏུ་ལ་ལེགས་པར་གཟིགས་པས་  
 གྲང་མཚམས་སྐྱར་ཏེ། མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་སྟེ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་  
 དང་དགག་བྱའི་མཚམས་འཛིན་སོགས་ལ་སྐར་དང་མི་འདུ་བའི་ངེས་པ་གཉིང་  
 ཚུགས་པ་འཁྲུངས་ཤིང་། མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཉན་ཐམས་ཅད་ཞིག་ །དེ་ལོ་  
 བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པའི་སྐྱོ་འདོགས་སྟུག་མ་མེད་པར་བྱུངས་  
 བྱུང་བར་བྱུང་ཏེ། ལྟོན་པ་ལ་ཤེས་ནས་དང་བ་ཐོབ་པའི་འུགས་གྱིས་བྱངས་པ། ཟབ་  
 མོ་ཉིན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གསུངས་པའི་སྐྱོ་ནས་བསྟོད་པ་ལེགས་པར་བཤད་  
 པའི་སྟིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའང་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དེགས་པའི་  
 ལྟོབས་ཀྱིས་སྐྱོ་འདོགས་སྟུག་མ་མེད་པར་ཚོད་དེ། ལྟོད་པ་ཉིད་ལ་ཐུགས་ཅེ་གཅིག་



ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལྷུང་མཛད་ཅིང། ཡང་དག་པའི་བྱོན་ཤེས་  
 གྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་པའི་གོམས་པ་ལུལ་དུ་བྱིན་པར་མཛད་པའི་སྟོབས་གྱིས།  
 རྗེ་ཉིད་གྱི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་ལེགས་པར་གོམས་པས་རྗེས་སྟོན་ཏུ་འདུག་སྟེ་ཚོགས་པའི་  
 ལྷུང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་སྟོང་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་སྐྱུ་མ་ལྷུང་འཆར་གྱི། སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་  
 རྒྱས་མ་ཐེབས་པའི་སྤང་བ་རང་དགའ་བ་ཆེར་མི་འཆར་བར་འདུག། །ཅེས་གསུང་  
 འོ། །ཚུལ་འདི་ནི་མཁས་པ་མགྲུ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཆེས་དཔག་པར་  
 དཀའ་བ། རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པས་ཀྱང་བསྟོད་པའི་སྟེང་བས་བསྐྱབས་པར་བྱ་  
 བའི་ལུལ་ཡིན་ན། བདག་ཅག་དག་གིས་ལྷ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་འཆོལ། དེ་ཡང་ལྷ་མ་  
 འདི་ནི། གོང་དུ་བཞུགས་པ་ལྷུང་སྤང་བ་དང་ཡི་དམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་  
 འདེབས་པ་དང། བསག་སྐྱུང་སོགས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཅོལ་བར་མཛད་ཅིང། སྐྱེ་ལོ་  
 སལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་ལུལ་དུ་བྱ་དཀའ་བ་ཅེས་གྱི་བསྟོན་སྐྱབ་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་  
 བཅོལ་བར་མཛད་པས། ལྷག་པའི་ལྷ་དུ་མས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཚུལ་དཔག་  
 པར་དཀའ་བ་ཡོད་ལ། རྒྱད་པར་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་  
 དབྱུངས་ཀྱི་ཞལ་མཛོན་སུམ་དུ་ཡང་ཡང་གཟིགས་ཤིང། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་  
 མཛད་པའི་སྟོབས་གྱིས། གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དོན་ལ་འབྲུལ་བ་མི་མངའ་བར་  
 ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། རི་འབྲུ་བའི་རྟོགས་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་ནའང། ཐོག་མར་རིགས་  
 པས་ཞིབ་ཏུ་དབྱུང་པས་སལ་ཆེར་དགོངས་འོང། དེ་ལྷུང་མཛད་ཀྱང་ལྷགས་ངེས་  
 མཐའ་ཚོད་པ་འདྲེན་མ་སྐབ་བ་རྣམས་ལ། ལྷ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཐ་  
 མི་དད་ལ་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་བཏུབ་ཅིང་མཇུག་སྐུལ་བས། དེ་མ་ཁད་འབད་མེད་དུ་

1 བ

དབྱིས་ཕྱིན་པར་དགོངས་ནས་འོང་བ་བསྟོན་མི་རྣམས་མར་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་རྗེ་  
 བཙུན་འཇམ་པའི་དབྲངས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་གསུང་གི་སྤང་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམས་པར་ཐར་"བ་"  
 ཞེས་པར་གྱི་དངོས་སྤོངས་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་རྣམས་མོད། འོན་ཀྱང་གསུང་རབ་ཀྱི་  
 དོན་ལ་ཚུལ་རི་ལྟར་དཔྱོད། དབྲུད་པ་རྗོགས་མ་རྗོགས། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད།  
 གཏུལ་བྱ་རི་ལྟར་བགྱི། འཁོར་རི་ལྟ་བུ་བསྟེན། གནས་རི་ལྟ་བུར་བཞུགས་པ་སོགས་  
 བལ་ཆེར་རང་བཟོས་ཞུགས་པ་མ་བྱས། ཞེས་གསུང་དོ། །དེ་ནས་སྟོན་འོལ་ཁར་  
 ལྷོན། དགུན་དབྱིད་མགར་ཕྱག་ཏུ་བཞུགས་ནས་འོལ་ཁའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་  
 ཚོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་དབྱེད་སྟེ་འུ་རར་ལྷོན། དབྲུར་བཞུགས་མཛད། དབྱེ་  
 པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་ཚོས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དགོ་བའི་  
 ལམ་ལ་བཀོད། དེ་ནས་འོལ་ཁའི་བྲག་གདང་དུ་ལྷོན། དགུན་བཞུགས་མཛད། དེ་  
 ནས་རྗེ་རིང་རོ་བོ་བྲམས་པའི་བྱང་དུ་མཛལ། ཚོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་མཚོད་ལ་  
 དགོངས་ནས་ཞག་བཙོ་ལྷའི་རིང་ལ་མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བཀོད་པ་ཡིད་འཕྲོག་པ་  
 རྒྱན་མི་འཆད་པར་མཛད་དེ། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་ནས་  
 འབྲུལ་དང་ཡུན་དུ་པན་བདེ་རྒྱས་པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱབས་ཆེ་བ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་  
 དེར་དབྱིད། སྟོན་དཔོན་དཀའ་བཙུ་པའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་གཙོ་མཛད། སྟེ་སྟོན་འཛིན་པ་  
 ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལ་ཚོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་ཉང་བོ་ཕྱོགས་ནས་དད་པ་  
 ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉང་བོ་མདངས་མདོའི་དགོན་པར་  
 ལྷོན། དབྲུར་བཞུགས་མཛད། ཉང་བོ་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་ཚོས་མང་དུ་  
 གསུངས་ཤིང་། སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། དེའི་སྐབས་སྟེ། དཔོན་

ནས་མཁའ་བཟང་པོ་བས་རྗོགས་ཆེན་པོའི་གདན་ས་པ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དགོན་  
 མཚོ་གུ་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་འོ་ཆེན་ལ་སྐྱེན་ཏེ་སྤྱི་ལོ་དེ་ལོ་གསུམ་སྟེ་ཕེབས་པར་ལྷ་པོའི་  
 “གསོལ”<sup>1</sup>་བ་འདེབས་པ་སྐྱོ་མོ་ནས་ནར་མར་ཡོད་པའི་ཉིང་བསྐྱལ་གྱི་གསོལ་  
 འདེབས་པས་སློབ་པ་དང་། རོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་མཇུག་བར་བཞེད་པས་ཀྱང་ཐུགས་  
 བླངས་ཏེ། ལྷོན་སྤྱི་ལོ་དེ་དུ་ཕེབས། པོ་ཏ་ལར་བཞུགས་ནས། གསང་བདེ་གྲུང་  
 གསུམ། དགའ་སྦྱོར་བྱུལ་གསུམ་གྱི་གདན་ས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་བླངས་པའི་སྡེ་  
 ལྷོད་འཛིན་པ་བརྒྱ་ལྷན་དུ་མ་ལ། དབུ་མ་སྤྲང་བ། འདུལ་བ། ལམ་རིམ་ལ་སོགས་  
 པའི་ཚོས་མང་དུ་གསུངས། དེའི་ཕྱི་རེས་སོ་ག་དགའ་བ་གདོང་དུ་ཕྱོག། ཐེག་པ་ཆེན་  
 པོ་བར་ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས། སངས་རྒྱུས་དང་གྲུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཐམས་  
 ཅད་“དབང”<sup>2</sup>་པོར་བྱས་ཏེ་ཁས་བླངས་པའི་སེམས་སྦྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་རི་  
 ལྟར་སློབ་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་པར་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན།  
 དེའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་མིང་ཅོམ་དུ་འགྱུར་བར་དགོངས་ཤིང་། གསང་ལྡགས་དོ་རྗེ་  
 ཐེག་པ་ལ་འདུག་པར་འདོད་ན་ལམ་སྐྱེན་མོང་བ་ལ་ལེགས་པར་སློ་སྤྲངས་པའི་སྡེ་  
 དུ། ལྷ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ཐེག་ཆེན་སྐྱེན་མོང་པའི་སྐྱབས་སུ་བསྟེན་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་  
 བྱུང་བར་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་གི་སློན་ནས། དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ལྷ་མ་  
 མཚོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལས་མཐོས་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་  
 ལྷོམ་པ་རྣམས་མིག་གི་འགྲུས་བྱ་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་། བྱུང་བར་ཅ་ལྟར་ལ་  
 ལྷོག་“བསྐྱོས”<sup>3</sup>་བྱས་ནས་ལེགས་པར་སློམ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། ཁས་བླངས་པའི་དམ་

1 གསལ།  
 2 དབང  
 3 བསྐྱོས

ཚིག་ཡིག་པར་དོར་ནས། སྤྲུག་སྐྱོ་ལམ་ལ་སློབ་པ་སྐྱད་བྱས་ཀྱང་རབ་འབྲོ་མི་  
 བཟད་པའི་སློབ་འབྲེད་པར་དགོངས་ནས། ཨེ་མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་བ་ལ་  
 སློབ་པར་ཁས་འཆེ་བ་འདི་དག། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་སྤྱད་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རྩུང་སྣམ་  
 ཏུ་སྤྱིང་ནས་ཤུལ་མ་བཟོད་པའི་སྤྲུག་སྐྱོ་བ་ཆེན་པོ་སོས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ།  
 གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལའང་ཚུལ་དེ་ཉིད་འདོམས་པར་མཛད་པས། དེར་ཡང་། བྱང་མའི་  
 ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས། ལྷ་མ་ལྷ་བཅུ་ལ། ཅ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་བ་རྣམས་ཀྱི་བཤའ་བ་ཤིན་ཏུ་  
 ཞིབ་པར་གསུངས། དེའི་ཚོས་གཞུག་ལ། ལྷ་མ་རྗེ་བཅུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོའི་  
 ཞལ་སྤྱོད་ནས་མངའ་རིས་ནས་ཤོན། དབྱར་གནས་སྟག་ཚང་ཏུ་མཛད་དེ། དབྱས་སུ་  
 ཤོན་ནས། དགའ་བ་གདོང་ཏུ་བྱུག་ཐེབས། བསུ་བ་དང་། བསྟེན་བཀྱར་དང་། ཞབས་  
 ཏོག་མདུ་ཏུ་བྱུང་བ་མཛད་ནས། དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀས་ཚོས་མང་ཏུ་གསུངས། དེ་  
 བས་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀའང་དབེན་བ་ལ་དབྱེས་ཤིང་། དབྱར་རྩ་སྐྱེད་གོ་དབེན་པའི་  
 གནས་ཀྱི་བསྐྲུག་སྐྱོ་བ་གཏམ་ཏུ་བཟོད་པ་སྣེན་ཏུ་གསོན་པས་ཀྱང་སྤྲུག་སྐྱོ་ལོས་  
 པར་གྱུར་ལ། དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤེས་ལྷུང་བསྟན་པའི་གནས། སྟོན་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་  
 སྲས་ཀྱི་གདན་ས། བཀའ་གདམས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཚུ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་  
 ཁྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷུང་པས་ཀྱང་གཟིགས་པར་བཞེད་དེ། ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་མ་  
 མཛད་པའི་དགོ་འདུན་སྤེ་སྟོད་འཛིན་བ་མང་པའི་ཚོགས་དང་བཅས་བ་རྩ་སྐྱེད་ལ་  
 བྱུག་བཏེག། དབྱུན་བཞུགས་རྩ་སྐྱེད་ཏུ་མཛད། ལྷ་མ་རྗེ་བཅུན་ཆེན་པོས། དིགས་བ་  
 ཏུ་གུ་ཚུ་བ་དང་གསང་འདུས་རིམ་ལྷ་སོགས་གསུངས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིས། ཐེག་པ་  
 ཆེན་པོ་མདོ་སྤེ་རྒྱན་དང་། དབྱས་མཐའ་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་དང་། ཉན་ས་ལ་

1 བས

སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུང་ལེགས་པར་བསྐྱིགས་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་བཤའ་པ་  
 མཐའ་དག་པར་གསུངས་ཤིང། བསྐྱོམ་དུ་བརྟུག་པས། འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་  
 གསུང་རབ་དང་མ་ཐུན་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྲོང་བ་ཁྲུང་པར་ཅན་འཁྲུངས། ཡབ་སྲས་  
 གཉིས་ཀྱིས་སྲུགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་དུ་མ་ལ་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱི་  
 བཀའ་མཚིད་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་མཛད། དེ་ནས་ཚོས་རྗེ་ལོ་རྒྱུ་བ་དང། འབྲི་ཁྲུང་ཚོས་  
 རྗེ་གཉིས་ཀས་ཞལ་འདྲོམ་པར་ཞུ་བའི་ཕོ་ཉ་དང་གསུང་འཕྲིན་ནར་མར་བྱུང་བས།  
 རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིས་དཔྱིད་མགོ་འབྲི་ཁྲུང་དུ་“བྱོན། ཚོས་མང་དུ་གསུངས། རྒྱུན་ལྔ་  
 རིན་པོ་ཆེ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱ་རོ་ཚོས་དུག་དང། རྒྱལ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྲོང་  
 ལ་སོགས་པ་གསལ། དེ་རྗེས་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀས་རྒྱལ་བཏེག་ནས་བྱོན། རིན་པོ་  
 ཆེ་ལོ་རྒྱུ་བ་སྐྱབས་མཚོག་དཔལ་བཟང་པའི་ཞལ་སྲ་ནས་དང་ཚོས་རྗེ་རྣམ་པ་གསུམ་  
 ག་གནས་ཅེད་ལྡེང་དུ་ཨར་ཆེན་པོ་བྱང་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞལ་  
 མངོན་པར་འདྲོམ་ཞིང། དཔོན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་བས་དད་པ་དང་གཏོང་བ་ཤིན་ཏུ་  
 ཡངས་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཞབས་ཏོག་མཛད་དེ། སྡེ་སྡོད་འདིན་པ་རྒྱ་མཚོ་  
 ལྷ་བུ་དུ་མས་ཐོག་བྲངས་པའི་དགོ་འདུན་དུག་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱིས་དབྱར་གནས་  
 པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས། ཚོས་རྗེ་གསུམ་གས་ཀྱང། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དག་  
 ཏར་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་མཛད་པར་དགོངས་ཤིང། དེ་ཡང་རི་སྲིད་དུ་རྒྱལ་བའི་  
 བང་མཛོད་འདུལ་བ་རྗེ་གས་པར་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོད་ལ།  
 དེ་མེད་ན་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་སྲུགས་ལ་ལྷེ་བར་གྱུར་ནས། བསྟན་པ་འབའ་  
 ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་སྲུགས་གྱིས། འདུལ་བ་མདོ་རྩའི་བཤའ་བ་རྒྱས་པ་རེ་གསུང་

1 ལྟོད

ཞིང་དེའི་དུས་སྟེ། གཞི་བཅུ་བདུན་ནས་གསུངས་པའི་བཅས་པ་སྤོ་མོ་ཞིག་ཡན་ཆད།  
 ད་ལྟའི་གང་ཟག་གིས་ཉམས་སྲུང་བྱས་ཅོམ་རྣམས་དང། རྣམ་འབྲེད་ནས་འབྲུང་  
 བའི་བཅས་པ་རྣམས་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མིང་རིགས་  
 གྱིས་སྲིང་བཅོས་པའི་ཚོ་ག་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་སྤྲུག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི་  
 རྣོལ་ལེགས་པར་བཅུགས་ཏེ། དེའི་ཚེ་འདུལ་བ་གསལ་བ་པལ་ཆེ་བས་ཀྱང་རང་  
 རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས། ལྷུང་བ་སྤོ་རགས་ཐམས་ཅད་བཤགས་ཡུལ་མང་ཉུང་  
 གི་བྱེ་བྲག་དང། དངོས་པོ་སྤངས་པའི་ཆད་ལས་སློན་དུ་གཏོང་བ་སོགས་ཇི་ལྟར་  
 བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྤྲུག་ལེན་ལ་བཏབ་ནས་སྲིང་བཅོས་མཛད་དེ་དེ་སྤྱིན་ཆད་སྤྲུག་  
 གྱི་ལ་གཉུག་མར་གནས་པ་པལ་ཆེ་བས་ཉིན་རེ་ཞིང། རང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་  
 བས་ལྷུང་བ་དང་ཡུན་དུ་མི་འགྲོགས་པར་སྲིང་བཅོས་བ་དང། ཡོ་བྱད་བྱིན་རྒྱབས།  
 རུང་ཁང་གཚོད་པ། རུབ་ལྷག་ཉལ་བསྐྱང་བ་སོགས་གྱི་སྤྲུག་ལེན་དག་ལའང་ཆེས་  
 བཅོལ་བར་མཛད་ན། དེ་ཅོམ་དུ་བསྐྱབ་མི་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་ནི་ལྟ་སློམ་ཀྱང་ཅི་  
 དགོས། དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མང་རྫོགས་  
 པར་གསོས་པས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་"མཛད་པ་"ཞིག་ལ་འདི་ཡ་མཚན་པ་ཡིན་  
 བོ། །གཞན་ཡང་དབུ་ཚད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་མང་དུ་བསྐྱོད། དགག་  
 དབྱེ་ཐོན་ནས། རྩི་བཅུ་ཆེན་པོ་གཙང་ལ་སྤྲུག་བཏེག། ཆོས་རྩི་རྣམ་གཉིས་འཁོར་  
 དང་བཅས་པ་སྤང་དུ་སྤྱོད། བྲག་སིང་གའི་ཞོལ་དུ་དབེན་གནས་བཏབ། ཆོས་  
 རྩི་ལོ་རྩུ་བས་ནན་ཆེར་བསྐྱལ་ཞིང། གཞན་ཡང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དུ་མའི་དོར།  
 རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་གནད་བསྐྱུས་པ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་སྐྱབ་དང་

1 མཛད

མོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སློལ། བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སློབ་པ་སྐལ་བ་དང་  
 ལྷན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྲིད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སློབ་པའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་  
 ཚོམ་པ་མཛད། དེ་ནས་དེ་ཕྱིན་ཆད་“སྐགས་<sup>1</sup>ཀྱི་ཚོས་ཐན་ཐུན་འཆད་འདོད་པས།  
 ཁྲིད་བྲག་པ་འགའ་རེས་ཚོས་ཇི་ལོ་རྩུ་བ་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་  
 དབང་ལྷས་ལ་སྐགས་ཀྱི་སློམ་པ་སོར་ཚུག་གསུང། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་  
 དཀར་བ་དང་། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་འདུལ་འཛིན་པའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་གཙོ་མཛད། ཉི་  
 ལུ་ཙ་ལྷས་དབང་ལྷས། དེ་ཡང་ཇི་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་སློབ་འཇུག་གི་སློམ་པ་སོག་  
 པ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ། ཚོས་ཇི་ལོ་རྩུ་བས་སློབ་འཇུག་གི་སློམ་པ་  
 སོག་ཅིང་། དེ་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་གནས་དེ་ཉིད་དུ་ཇི་རིན་  
 པོ་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐར་གནམ་ཅེད་ལྗེད་དང་ལམ་པ་དགོན་པ་སོགས་སུ་སློབ་  
 འཇུག་གི་སློམ་པ་གནང་བ་འགའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་གཙོ་སློབ་དགོངས་ནས། བྱང་སའི་  
 ཚུལ་ཁྲིམས་ལེ་ལུའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པའང་མཛད་ཅིང་། དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོས་  
 གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཙ་ལྷུང་དང་ལྷ་མ་ལྷ་བཅུ་པའི་རྣམ་བཤད་  
 གྲང་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཚོས་ཇི་ལོ་རྩུ་བ་ལམ་རིམ་གྱི་སློབ་པ་བཅས་ལྷན་ཏུ་བཞེས་  
 ཤིང་། ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་སློབ་ཀྱིས་སྐགས་ཀྱི་བང་མཛོད་གཏམས་ཏེ།  
 གཙམ་ལ་སྐགས་བཏེག། །རྗེ་འདིས་དབྱར་དགུན་གཉིས་ཙམ་དེ་ཉིད་དུ་བཞུགས་ནས།  
 ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་མང་དུ་གསུངས། ཚོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་མཚོད་ལ་  
 མཚོད་བ་དང་སློབ་ལམ་ཤིན་ཏུ་རྒྱབས་ཆེ་ཞིང་འོ་མཚར་བ་མཛད་དེ། རིམ་གྱིས་  
 རྒྱུན་ནས་སྐྱས་སུ་དགོན་གསར་དུ་སྐྱབ་ལེབས། རྫོ་བོས་དང་ལྷན་པའི་སྤེ་སྤྱོད་འཛིན་

1 སྐགས་

བ་དུ་མ་ལ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་མཐའ་དག་རིགས་པའི་ལམ་  
 ཉམས་བྱངས་ཏེ། གཞུང་ལམ་གྱི་རིམ་བར་བསྐྱིགས་ནས་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་ཏེ་  
 གསུངས་པས། སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་སྡོན་ལན་ཅིག་གྲང་མ་སྡོང་བའི་ལེགས་  
 བར་བཤད་པའི་བདུད་རྩིའི་རོ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་སྡོང་བས་ཡིད་གྱི་སྐྱེས་བུ་རང་དབང་  
 མེད་པར་སློབས་ཏེ་རོ་མཚར་བའི་གཏམ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཕྱིན་  
 ཚད་གྲང་སྐབས་སྐབས་སུ་གསུངས་པས། སྡོན་ཚད་གངས་རིའི་ཁོད་འདིར་ཚད་མ་  
 ཚིག་གི་ན་ཡམ་མམ། ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཙོད་པའི་“ཆེ”<sup>1</sup>་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལྟ་བུ་ལ་སློ་  
 རུང་ཟད་དཔག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་ཅུ་ཉེ་བར་མཁོ་བར་འཛིན་པར་ཟད་གྱི། འདི་  
 ཉམས་ལེན་ལ་མཁོ་བའི་ཐེ་ཚོམ་ཅུ་ཡང་སུ་ལའང་མེད་པས། ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་དོན་  
 མ་ཡིན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ། ད་ལྟ་སློ་གོས་དང་ལྡན་ཞིང་གཟུ་བོར་གནས་པ་དག་  
 ལ། འདི་ཉིད་ཉམས་ལེན་སྡོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ལ་མད་དུ་བྱུང་བའི་སྡོགས་  
 མཚོང་ཅུ་ཡོད་པ་འདི་ནི། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་མུགས་རྩེ་ལ་བརྟེན་པ་  
 ཡིན་ཏེ། འདི་ཅུ་གྱི་བཀའ་ངོན་ཡང་གངས་ཅན་པ་ཡོངས་གྱིས་བསབ་བར་སྦྲ་བ་མ་  
 ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་མིའི་དབང་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པས་ནན་ཆེར་གསོལ་བ་  
 བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འོན་ཏེ་ཆེན་ལྷོང་དུ་ཕེབས། སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་  
 མ་འདུས་པ་རྣམས་གྱིས་དེ་ཉིད་དུ་དབྱུང་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། རྒྱལ་  
 བཟང་སློན་མཁར་ནས་ཞབས་ཏོག་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བསྐྱབས། བྱང་ཆུབ་ལམ་  
 གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་དང་། དབྱུ་ཚད་གྱི་དཀའ་བའི་གནས་འགྲོལ་བའི་ཚོས་མང་དུ་  
 གསུངས། དེ་ནས་འོ་དེ་གྲུང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ཞོལ་འོལ་ཁའི་བྱམས་པ་སྦྱིང་དུ་བྱུག་

1 ཆེ



བེབས། འོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་ལམ་རིམ་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཚེས་རེ་གསུངས།  
 དཔོན་སློབ་རྣམས་སྐྱ་མཚམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པའི་དང་ནས། རྒྱགས་དམ་ལ་ལྷུང་  
 མཛད་པའི་སྐབས་སུ། སློབ་དཔོན་སྐྱ་བུང་གིས་མཛད་པའི་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་ལྷོ་  
 ཀ་མཛད་དེ། འོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་ཞིབ་པར་གསུངས། དེ་ཡང་སྐྱིད་རིམ་ལྷའི་  
 འོན་དང་། ལྷན་པར་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་ཚུལ་སོགས་དཔལ་གསང་  
 བ་འདུས་པ་རྩ་བ་ཤད་ཀྱི་རྒྱད་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྷའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་  
 བའི་འོན་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པ་རགས་པ་རྣམས་དབྱིས་སྤྱིན་པ་ཞིག་ལེགས་པར་གོ་  
 བས་དེ་དུས་ལོ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་སོང་བ་ལ་དེ་བར་དུ་སྐྱ་མ་ཁུས། དེ་ནས་ཟུར་ཙམ་  
 སྐྱས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་དམ་པ་མང་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་  
 བརྟེན་ནས། རྒྱད་སྡེ་བཞིའི་ལམ་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟོན་པའི་བསྟན་  
 བཅོས་ཆེན་པོ་གསང་ཆེན་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་མཛད། སྡེ་སྟོན་འཛིན་པ་དུ་མ་ལ་སྲགས་  
 ལམ་རིམ་གསུངས། དེའི་ཆེ་བར་ཆད་ཀྱི་ལྷས་ཤིན་ཏུ་རྩལ་བ་ཅི་རིགས་པ་བྱུང་།  
 དགོ་བཤེས་གཅིག་གཉིས་ཀྱང་འདས་པ་ལ། དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་མཚམས་  
 དམ་པར་མཛད་དེ། རྒྱགས་དམ་དང་། རྫོགས་པ་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲུས་པར་མཛད་  
 བས་ཆེགས་མེད་པར་བརྫོགས། །དེའི་ཆེ་བཅོམ་སྐྱབ་འདས་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་ལྟེན་ཀྱི་སྐྱབ་  
 ཐབས་བདུད་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་སྤྱིན་སྟེག་གི་ཚོ་ག་རྒྱས་པའི་  
 ཙམ་པ་ཡང་མཛད། རྒྱགས་དམ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་རྒྱགས་དམ་སྟོམ་བརྒྱས་  
 སོགས་མཛད་པའི་སྐབས་སུ། སྐྱ་མདུན་རང་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས། སྟོ་གསུམ་ཀྱི་  
 སྐྱོད་པ་ཅི་བྱས་ཀྱང་། ཆེད་དུ་གཏད་ནས་རྒྱགས་བཅུག་ན་མ་གཏོགས། རྒྱགས་

གྱིས་དེ་རྣམས་ཅི་ཡང་མི་ངེས་པ་ཞིག་ཡོད། འདི་དུས་རི་ཙམ་ནས་ལགས་ལུས་  
 བས། དགེ་སྲོང་གི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་འོང་བ་བྱམས་པ་སྦྱིང་ནས་ཡིན། ལྷོ་ཉིག་དང་  
 དབྱུང་པ་ཞིབ་པོ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་འོང་བ་སྤྲོ་མོ་ནས་ཡོད་དེ་འབྲ་བ་  
 འདུག། །ཅེས་གསུང་རོ། །ལོ་གཉིས་བཞུགས་ནས། དེ་ནས་བྱང་རྩལ་ལུང་དུ་དབྱུག་  
 བཞུགས་མཛད། ལྷགས་མཚན་ཉིད་གི་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་ལ་གསང་  
 ལྷགས་ལམ་རིམ་གསུངས། སོ་ག་སྦྱི་ཤོད་དུ་བྱོན། ལྷེ་ལུ་ནས་དད་པ་བྲག་པོས་  
 ཞབས་ཏོག་ཚད་མེད་པ་ནར་མར་མཛད་དེ། དབྱུང་གནས་སེ་ར་ཚོས་སྤོངས་སུ་  
 བཞུགས། ལྷུ་མཚན་པ་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་མཛད། གསང་འདུས་རིམ་ལྷ་དང་། མ་རྒྱུད་  
 གི་རྩོགས་རིམ་འགའ་ཞིག་གསུངས། དེར་གསོལ་“བ<sup>1</sup>་འདེབས་པ་མང་པོའི་ངོར་  
 དབྱུ་མ་རྩ་ཕེའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་མཛད་པར་བཞེད་ནས་གཞུང་གི་རིགས་པའི་གནད་  
 ལྷ་མོ་རྣམས་ལ་དབྱུང་པ་ཞིབ་ཏུ་མཛད་པས། རིགས་པ་སྤྲོ་མོ་འགའ་ཞིག་ལ་དོགས་  
 པ་རྩུང་ཟད་དབྱུང་དཀའ་བ་བྱུང་ནས། “སྦྲ<sup>2</sup>་མ་དང་རྩེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ལ་  
 གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་བཏབ་པས། ལྷགས་ཤིག་ན། ཤེས་རབ་གི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་  
 མདོའི་སྣོད་ཉིད་ཉི་ལུའི་འབྲེལ་རྐང་རྣམས་གསེར་བཙོ་མའི་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་རྣམ་  
 པས་བར་སྦྱང་ཞིག་གིས་གང་བར་གཟེགས་པ་ཡང་ཡང་བྱུང་བས། རྩ་ཕེའི་རིགས་  
 པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་རྣམས་ལའང་དོགས་པ་ལྷག་མ་མེད་པར་འབད་མེད་དུ་“ཚོད་སོང་<sup>3</sup>་  
 གསུང་རོ། །དེ་ནས་སྦྱར་དུ་གསུང་རབ་གི་བྱང་ངེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་  
 བཙོས་དང་། རྩ་ཕེའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་མཛད། དེའི་ཆེ་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་

1 བ  
 2 ལྷ  
 3 ཚོད་སང

ཉ་མིང་གིས་ལྷ་མ་འདི་ལ་དད་པ་ཆེན་པོས་ལྷུང་དང་གནང་སྦྱིན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་  
 འབྲུལ་སྦྱེལ་དང་། རྒྱ་ཡུལ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དང་། སྦྱེ་བོ་མཐའ་དག་ལ་དམ་  
 པའི་ཚོས་ཀྱིས་བཀའ་དྲིན་<sup>1</sup>མཛད་པའི་སྦྱོང་དུ་སྦྱུན་འདྲེན་པའི་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་  
 འདེབས་པ་ལ། གསེར་ཡིག་པ་རྒྱ་ཞིང་བཞིས་མགོ་བྱས་བརྒྱ་སྐག་མང་པོ་མངགས་  
 ལྷུང་བ་ལ། དང་པོར་ཅུང་ཟད་དཔེན་པ་འདྲར་མངོན་ཚུང་བར་བཞུགས་ཏེ། གསེར་  
 ཡིག་པ་རྣམས་མཛའ་དུ་མ་གནང་། རྗེས་སུ་མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པས་  
 གཙོ་མཛད། དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་བ་དང་བཅས་པ་འོ་ཆེན་ལ་སྦྱོན་ནས།  
 གསེར་ཡིག་པ་རྣམས་མཆི་མ་བྱུང་ཞིང་། ལྷ་བ་ནན་གྱིས་ཕུལ་བས་སེ་རར་ཕེབས།  
 མཛའ་ཁ་གནང་། འབྲུལ་བ་རྣམས་བཞེས། རྒྱ་ཡུལ་ལ་འཕྱོན་བ་དགག་བྱ་ཆེ་ཞིང་  
 དཔོན་པ་ཚུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པའི་ཞལ་ཉ་ནན་ཅན་ཞིབ་པར་ཕྱོན་ནས།  
 སྦྱོང་མ་འཕྲོངས་པར་གསེར་ཡིག་པ་རྣམས་སྤྱིར་ལ་ཐེགས། དེ་ནས་སེ་རར། ཅ་ཤེ།  
 བྱང་རེས་རྣམ་འབྱེད། བཞི་བརྒྱ་པ། གསང་སྐགས་ལམ་རིམ། ཅ་ལྷུང་དང་། ལྷ་མ་ལྷ་  
 བཅུ་བ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་པ་ཞིབ་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་  
 པའི་ཁྲིད་ཀྱང་གནང་། སྦྱེ་<sup>2</sup>སྦོང་པ་ཆེན་པོ་གསང་བདེ་དང་། དགའ་སྦྱོར་ལུལ་  
 གསུམ་གྱི་གདན་ས་པ། ཐང་སག་པའི་གདན་ལུང་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་བཞེས་  
 གཉེན་དྲུག་བརྒྱ་ཅམ་རེ་འདུས། སྦྱེ་ལུ་ནས་དབྱར་གནས་ཀྱི་བདག་ཆེན་དང་། དཔོན་  
 སྦོལ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱི་སྦོས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཛད། དེ་ལྟར་སེ་ར་  
 ཚོས་སྤྲིངས་སུ་ལོ་གཉིས་ཅམ་བཞུགས་ནས། དགག་དབྱེ་ཐོན་བ་དང་། མི་དབང་

1 མཛད  
 2 སྦོང

བྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱི་སྤང་བྱམ་བུ་ལྷང་  
 དུ་བྲག་བཏེག། །ཕྱག་སྤྱིར་སློན་པའི་བཤེས་གཉེན་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་དེ་ལ་སོགས་དང་  
 ཞབས་ཏོག་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་མཛད་ཅིང། གཞན་ཡང་སྤྱོད་པ་ཐ་དད་ནས་དམ་པའི་  
 ཚོས་ཀྱི་གསུང་གི་བདུན་ཅི་ལེན་པ་ལ་འདུས་པ་དང་བཅས་པས། དགེ་འདུན་སྣོང་  
 ལོངས་པ་ཙམ་དེ་ཚོགས་ཤིང། དགུན་བཞུགས་དེར་མཛད། ལམ་རིམ་དང་བདེ་  
 མཚོག་ལུ་ཨི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དང། མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་སོགས་རྒྱས་པར་  
 གསུངས། སེ་ར་ནས་ཕྱག་མི་འདེགས་པའི་གོང་ཙམ་ནས། ལྷ་སར་སློན་ལམ་ཚེན་  
 མོ་མཛད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་འདུན་པ་བཏང། དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་བ་ལའང་ཞལ་  
 ཏ་བྱོན། ཁོང་པས་ཀྱང་ལྷ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེང་དང་སེང་གཡབ་སོགས་ཀྱི་ཞིག་  
 གསོས་རྒྱབས་ཚེན་མཛད་ཅིང། སློན་ལམ་གྱི་མཚོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱི་སྣ་གོན་  
 ཡང་ལེགས་པར་མཛད། གཞན་ཡང་བྱམ་བུ་ལྷང་དུ་བཞུགས་ཀྱི་རིང་ལ། འབྲི་ཁྲང་  
 དང་དུ་སྐྱེང་ཚུན་ཚོད། འོལ་ཁ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྟེ་དགོན། མི་ཚེན་ཡོན་བདག་བུ་སློབ་ཀྱི་  
 ཚོགས་ལ་དད་འདུལ་བསྐྱལ་བ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་  
 དང། ཐུགས་རྩོལ་ཆེར་མཛད་ཅིང། མི་དབང་བྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པ་ལའང་ཞལ་  
 ཏ་ཞིབ་པར་བྱོན། དེ་ལྟར་མཛད་པས་ཐུགས་རྗེའི་འབྲུགས་ཀྱིས་དད་འདུལ་བ་མཐའ་  
 ཡས་ཤིང་དབག་པར་དཀའ་བ་བྱུང། དཔོན་སློབ་རྣམས་རང་ལའང། སློན་ལམ་གྱི་  
 ཐུགས་འདུན་མཛད་ཕྱིན་ཆད་ཕྱག་ཏུ་ཡོ་བྱད་ཅི་བྱུང་པལ་ཆེ་བ་སློན་ལམ་གྱི་ཆས་  
 ལ་བསྟོན། དེ་ནས་བྱམ་བུ་ལྷང་ནས་ཕྱག་མི་འདེགས་པའི་གོང་ཙམ་ནས། ལྷ་སར་  
 ཞལ་ཏ་མཛད་དེ། ལྷ་བཟོ་བ་མང་དུ་བསགས། ཚོན་ཅི་གསེར་ཤོག་སོགས་མཐའ་

ཡས་པ་འཛོམས་པས། ལྷ་སའི་བྱིས་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་འབྱུང་དུ་དོད་པ་ཐམས་ཅད་དྲི་མས་སྐྱབས་ནས་འགའ་ཞིག་གི་སྐྱེ་མདོག་ཙམ་ཡང་རི་ལྷོང་ཡོད་དེས་དཀའ་བར་གྱུར་པ་ལྷན་ས། དྲི་བཟང་གི་ཚུ་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་བསྐྱས་ཤིང་། དག་གྱེད་ཀྱི་རྗེས་ཁོ་ལ་མོ་བ་མེད་པ་ལྷན་ས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དག་པར་བསྐྱིས་ཏེ། སྤར་ཚོན་བཟང་པོ་ལྷན་ས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསོས་ཤིང་། གསེར་ཤོག་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་སྐྱས་ཏེ། གསེར་དུ་བཞེངས་པ་ལྷ་བྱུང་མཛད། གཞན་ཡང་བཟོ་རིགས་པ་དུ་མ་བསགས་ནས། གོས་དང་ཀྱི་དང་འབྲུལ་བྱུང་བ་ལྷན་ས་ལ་སྐྱེ་བ་ལྷན་ས་ལྷན་ས་ཀྱི་ན་བཟང་དང་། བ་“དན་<sup>1</sup>འཚོམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་གོན་ལྷན་ས་ལེགས་”པར་<sup>2</sup>མཛད་དེ། ཀྱི་བ་ལོ་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྤྲད་ལ་ལྷ་སར་བྱུག་ཤེབས། གནམ་གང་གི་ཉིན་སྟོན་གསན་འབེབས་པའི་མཚོན་པ་མཛད། དགོ་འདུན་སྟོང་ལྷག་བརྒྱད་ལྷག་ཙམ་བྱུང་བ་ལ། དཔོན་སློབ་ལྷན་ས་རང་གིས་སྤྱིན་བདག་མཛད་ནས། མི་དེ་ལ་མར་ལྷ་སའི་སྤང་གི་ཉལ་བཞི་མ་ཙམ་དེ་དང་། ར་དཀར་ཞོ་བུ་ལྷ་ཙམ་བསྐྱངས་པའི་མང་ར་དང་བཅས་པའི་ཚུགས་སྟོན་བྲངས། སྤང་གི་ལོ་ལྷ་བ་དང་པོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལུང་བར་དུ་ཚོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་མཚོན་པ་དངོས་གཞི་མཛད་པ་ལ། རོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱུང་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྷན་ས་ལ་ལྷ་“འབྲུལ་<sup>3</sup>ལས་བཏོན་པ་དར་དབྱུངས་དང་བཅས་པའི་དབུ་རྒྱ་རྒྱ་གསེར་བཟང་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་བསྐྱབས་པ། རིན་པོ་ཆེ་ནལ་དང་། ལུ་ཉིག་དང་། གཡུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲ་བཟང་པོ་བཀོད་པས་མཛེས་པར་བྱས་པ་དང་། རོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ལ། དེལ་བཟང་

1 དན  
2 པར  
3 འབྲུལ

བོ་ལས་བྱས་པའི་དབྱ་རྒྱན་སྤྱན་སྤྱན་ཚོགས་པ་དང་བཅས་པ་སྤུལ་ཞིང་། རྩོམ་འབྲམ་གྱི་སྤྱད་སྤྱད་དུ་འཕྲུལ་བྱི་སྤྱད་བཟེད་ཆེ་ཆད་དུ་ལོངས་པ། དེའི་ཁ་ལ་འཚམ་པའི་  
 དུལ་བྱི་མཐུལ་དང་བཅས་པ་དང་། རྩོམ་གྱི་འཕྲུལ་གཉིས་བརྒྱ་གཅིག་ཞལ་དང་  
 བཅས་པ་ལ་ཚོ་འབྲུལ་བྱི་རིང་ཉིན་རེ་ཞིང་ཞལ་གསེར། ཚེས་བརྒྱད་དང་བཙོ་ལྷ་ལ་  
 སྤྱོད་ལོངས་རྩོགས་བྱི་གསེར་ཆབ་དང་བཅས་པ་སྤུལ་ཞིང་། རྩོམ་གྱི་འཕྲུལ་གཉིས་དང་  
 སྤུལ་པ་གངས་ཆེན་མཚོས་གཙོ་མཛད་“སྤུལ་སྤྱི་རྣམ་པ་ཅན་བྱི་སྤྱོད་འབྲུང་དུ་དོད་  
 པ་ཐམས་ཅད་ལ། གོས་དང་སྤྱན་སྤྱན་ཚོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་བྲམ་གོས་དང་སྤྱན་  
 སྤྱད་དང་། སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ་བརྒྱ་རྒྱག་ལ་སོགས་པ་དང་ཁོ་བོའི་རྣམ་  
 པར་བརྒྱགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དང་ཆེན་དང་། གན་གོས་ལ་སོགས་པའི་  
 ལྟོད་གཏོགས་དང་སྤྱད་གཏོགས་དང་། གཞན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེ་ཆུང་རྣམས་  
 གྱི་ཉོག་དང་བྱ་འདབ་ལ་སོགས་པའི་ཅེ་རྒྱར་པན་ཚུན་དུ་ཐག་གུས་སྤྱེལ་བ་ཐམས་  
 ཅད་ལ་བ་དན་དང་རྩ་ཡབ་དང་བྱིལ་སྤུལ་སོགས་པས་བར་མ་ཆད་པར་མཛེས་པར་  
 བྱས་ཤིང་། སྤྱིའི་སྐོར་ལམ་ཆེན་མོའི་སྤྱི་རོལ་ནས་ཤིང་ཆེན་པོ་འཕང་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་  
 རྣམས་ལ་གོས་དང་སོགས་ལས་བྱས་པའི་བ་དན་ཆེན་པོ་འཛིགས་སུ་རྒྱང་བ་ལ་  
 ལྷོགས་སྤྱོད་དེ་དང་དེའི་སྤྱན་ཉོག་ལ་བརྒྱན་ཅིང་། དེ་དང་དེའི་སྤྱན་པ་དན་ཉིད་ལ་  
 བྱིས་པ་བཙོ་ལྷ་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་བཙོ་ལྷ་པོ་རང་རང་གི་ཁ་དོག་དང་མ་སྤྱན་པ་རང་རང་  
 གི་སྤྱོགས་སུ་ལེགས་པར་བརྒྱགས་ནས་རྒྱབ་རེ་ཞིང་དེ་དག་གི་ཅ་བའི་གཏོར་  
 ལྷོགས་ཁར་སྤྱོགས་གཏོར་གཏོར་བ་དང་། དེ་དག་གི་བར་བར་དུ་གདུགས་དཀར་ལ་  
 སོགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་རང་རང་གི་ཚོ་ག་བཞེན་དུ་ལེགས་པར་བརྒྱགས་ཤིང་། བ་

1 སྤྱུལ

དན་དང་རྒྱལ་མཚན་དེ་དག་གི་ཤིང་རྣམས་ཐག་གུས་སྒྲིལ་བ་ལ་འབན་དང་རྩ་ཡལ་  
 དང་། རྗེ་ལ་བྱུ་ལ་སོགས་བས་བར་མ་ཚད་བར་མ་རྗེས་བར་བྱས་བ་ནི་འཇམ་ཚོན་  
 ཀུན་ནས་བཟ་བས་ནམ་མཁའི་ལམ་ཁྲབ་བར་བྱས་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་། ཉིན་  
 བར་ཡང་ཁྲམས་ནང་མ་ཡན་ཚད་ལ་དཀར་མེ་བརྒྱ་སྟག་བཞི་རེ་ཙམ་དང་། བར་  
 རྒྱོད་ལ་བརྒྱ་སྟག་ལྷག་བ་དང་། ཕྱི་རྒྱོད་ལ་རྩོམ་མེ་གི་འགྲམ། རྩོམ་མེ་གི་མེ་མེ་ཞེས་  
 གྲི་བྲང་ཐད་དུ། ཀོང་བྱུ་ཚེན་པོ་བྱུ་བཞི་བ། ཕྱོགས་རེ་ལ་“འདོམ་ཚད་<sup>1</sup>་མ་གསུམ་  
 གསུམ་ཡོད་བ། དེ་ཉིད་མར་གྱིས་ལེགས་བར་བཀའས་བ་ལ་འཚམ་བའི་སྤོང་བྱུ་  
 ལས་འབར་བའི་མེ་ལྷེ་ནི་གསེར་གྱི་མཚོད་སྤོང་གིས་ནམ་མཁའི་ལམ་འགོག་བར་  
 གྲེད་བ་ལྟ་བུས་ཐོག་བྲངས། རྗེའི་འོག་མ་ཚེན་པོ་མར་གྱིས་བཀའ་བའི་སྤོང་བྱུ་མི་  
 ཚེན་པོའི་ལག་བའི་སྤོམ་ཙམ་ལ། འཕང་མདའ་ཚད་ལྷག་ཙམ་གྱི་མར་མེ་བར་ཐག་  
 འཚམ་བར་བཀོད་བས་ཕྱི་རྒྱོད་གྱི་ཕྱི་རིམ་འཁོར་བ་དང་། གཞན་ཡང་ར་མོ་ཆེ། ལྷ་  
 ལུག་པོ་ཉ་ལ། གྲུང་ཐང་རྣམས་སུ་འདེད་དཀར་མེ་དུ་མ་དང་། མཚན་མོ་ནི། བར་རྒྱོད་  
 གྱི་ཅིག་འགྲམ་འཁོར་བ་དང་། ཁྲམས་བྲུ་ཕྱི་མའི་ཀ་ཚར་རི་ལྷར་ཡོད་བ་བཞིན་དུ་  
 མར་མེའི་སྤོང་བ་བཀོད་བས་མིག་གིས་བལྟ་བ་ཙམ་ཡང་བཟོད་དཀའ་བར་བྱས་ཉེ།  
 རི་ལྷར་ས་ཚེན་པོ་ལ་མཛོན་བར་གྱིས་བའི་སྤོན་མེའི་སྤོང་བས། ལྷའི་ལམ་ལ་  
 འགྲིགས་བའི་རྒྱ་རྒྱར་གྱི་ཚོགས་ལ་འབྲུ་བ་གསལ་བར་གྲེད་”བའི་<sup>2</sup>་སོ་སོའི་འོད་  
 ཟེར་གྱིས། མཚན་གྲུང་ལ་བབ་བའི་སུན་བའི་ཚོགས་དཔྲུང་དང་བཅས་བའང་རབ་ཏུ་  
 ལུས་ཞིང་ངོ་ཚ་བས་སའི་འོག་ཏུ་སོང་སྟེ་ཀུན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་མི་མཛོན་བར་གྲུར་

1 འདོམ་ཚད  
 2 བའི

ཏོ། །དེའི་ཕྱིར། ར་མོ་ཆེ་དང་པོ་ཏ་ལ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལྷང་མའི་ལྷུག་ཕྱེད་གཞོན་བྱུང་ག།  
 གི་རང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མའང་ཉིན་མོ་ཇི་ལྟ་བུར། ས་ལ་འབབ་བས་ཉིན་མཚན་  
 ལྷད་པར་མི་སྲེད་<sup>1</sup> པ་<sup>2</sup> ལྟར་དུ་སྤྱར་ཅིང་། །རྒྱ་སྐར་གྱི་ཚོགས་ནི་ཉི་མ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་  
 བོ་ཅིག་ཅར་ས་གཞི་ལས་ཐོན་པར་སྤྱར་ཏེ་སྤྲུམ་དུ་འཇིགས་པ་སྤྱར་ལེན་པའི་བབ་  
 ཅོལ་གྱིས། མཚན་སྲེད་ལ་ནམ་མཁའི་ལམ་བཏང་སྟེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་བྲོས་པ་ལྟར།  
 མཚན་མོའི་གྲུང་ལའང་། ལྷེད་དུ་མངོན་པར་བལྟས་པ་ན། ནམ་མཁའ་མར་མེའི་འོད་  
 ཀྱི་གོས་དང་བཅས་བས་ཁ་དོག་དམར་སྐྱ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་མ་གཏོགས་སྐར་མ་  
 གཅིག་གི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་སྤྱར་ཏོ། །གཞན་ཡང་ཡོན་  
 ཆབ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱལ་བ་ཉིན་རེ་ཞིང་གསར་དུ་མངོན་པར་བཤགས་པ་རྣམས་ལ་  
 ཉིན་རེ་ཞིང་ཁ་ཆེ་གྲུང་གུམ་སྤངས་པའི་ཁུ་བས་ཁ་ལེགས་པར་བསྐྱར་བའི་གྲུང་  
 གུམ་གྱི་རོ་མ་ནི་ཉིན་རེ་ལའང་གེས་གཞལ་དགོས་པ་དང་། གཞན་ཡང་<sup>3</sup> སྤོས་<sup>4</sup> ཀྱི་  
 རྒྱལ་མཚན་དང་། གཏུགས་དང་། སྤོས་སྤོད་ཐ་དད་དུ་མངོན་པར་བསྐྱེགས་པ་ལ་  
 སོགས་པའི་རྗེ་བཟང་པོས་སྤི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ཐམས་ཅད་དུའང་ཉིན་མཚན་  
 གཉིས་ཀ་མངོན་པར་ཁུབ་ཅིང་། དུ་བ་རྣམས་ནི་བར་སྤང་ལ་<sup>5</sup> སྤྲིན་<sup>3</sup> ཀྱི་སྤྲི་རིང་པོ་  
 དག་པན་ཚུན་མཐུད་པའི་<sup>4</sup> ལྷ་སྤྲི་<sup>4</sup> བྲེས་པ་ལྟ་བུ། ཐན་སྤི་སྐོར་གྱི་སྐོར་ལམ་རྣམས་  
 ཀྱང་སྤོས་ཀྱི་རྒྱས་ཆག་ཆག་བཏབ་པར་གྲུས་ན། གཞན་ལྟ་ཅི་སྤོས། ཞལ་ཟས་མདའ་  
 ཚད་སྤྲུག་ཅམ་ལ་མར་གྱི་རྒྱལ་སྤིད་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲི་མཐུན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཡིད་

1 བ  
 2 སྤོས  
 3 སྤོན  
 4 སྤྲི་སྤི



འཕྲོག་པས་བརྒྱན་པ་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་དེ་ཉིན་དེ་ཞིང་གསར་བ་གསར་བ་ཕུལ་ཞིང་།  
 ཀོང་བུ་ཆེན་པོའི་གཡས་གཡོན་དུ་ས་སྟེགས་ལ། ཅམ་པ་ཁལ་བཞི་བརྒྱ་དེ་ལས་  
 བྱས་པའི་ལྷ་བཤེས་རྒྱན་བཟང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སྤྱོད་པ། འཕྱར་དང་བཅུགས་  
 བ་དང་བཅས་པ་མངོན་པར་བཤམས་པའི་ཞལ་ཟས་རྙིང་པ་རྣམས་ནི་བདག་གིར་  
 གྲེད་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བོ་པོངས་པ་སྤྱང་བའི་ཚོགས་ལ་ལྷོས་“བ”མེད་པར་བྱིན་པས།  
 པོངས་པ་དག་གྲང་བཤེན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཚིང་བ་ལས་གྲོལ་ནས་བཟང་བརྱུང་  
 གིས་ཚིམ་པ་ལྷག་པར་ཐོབ་པས་སྤར་བཟའ་བ་ཡིད་ལ་མི་གྲེད་པ་ལྷ་བྱར་གྱུར་  
 ཏོ། །གཞན་ཡང་མཚོད་པའི་གྲེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པ་དང་། རྒྱལ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་  
 བདུན་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་པ་ཡིད་འཕྲོག་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་བཅས་པས་  
 མངོན་པར་མཚོད་དེ། རྗེ་ལྷོ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོས་སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཉིང་དེ་  
 འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། མངོ་སྤེད་རྒྱུད་སྤེ་ནས་བྱུང་བའི་ཚོ་ག་རྣམ་  
 བར་དག་པས་མངོན་པར་མཚོད་ཅིང་། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་འབའ་ཞིག་ལ་  
 དཔོངས་པའི་ཕྱགས་ཀྱི་འཕྲུགས་དྲག་པོས་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་མན་  
 བདེ་འབྱུང་བའི་སློན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིན་དེ་ཞིང་མངོད་ལ། དགེ་འདུན་སྐྱེ་བའི་  
 ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལ་ཉིན་དེ་ཞིང་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་མངོད་པའི་སྐྱེས་རབས་  
 ཀྱི་ཚོས་སུན་དེ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཚེ། ལྷ་མཚོད་མི་མཚོད་རྣམས་ཀྱི་མཐིལ་ལེན།  
 ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་འདུས་པའི་སྤྲུ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན། མི་དཔོན་སོ་སོ། དང་  
 འབྲུལ་སྐྱེལ་བ་ལ་བྱོན་པ་སོ་སོ། བཟོ་རིགས་པ་སོ་སོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
 ལྷ་ལེན་ཆས་ཀ་སོགས་ཀྱི་མཐིལ་ལེན། དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་ཁྱུ་དཔོན་གྱིས་

1 བ

ལྷགས་དད་པ་དང་གཏོང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་གྲུས་པར་བསྐྱབས་ཤིང་། བདག་པོ་ཆེན་
 པོ་མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པས་ཀྱང་མཚོན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐེལ་ལེན་གྱི་
 ལྷགས་ཁྱེད་ཆེད་བཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་འབྲི་ཁྱེད་སོགས་ཀྱི་དད་འབྲུལ་དང་།
 བསྐྱེན་བཀྱར་མང་བས། ཞག་བཅུ་རྒྱལ་པོའི་རིང་ལ། དགོ་འདུན་ཁྱི་རྩ་ཅན་ཅམ་རེའི་
 ཚ་རྩོ། ཚ་རྩོ་རྩོ་དང་བཅས་པ་འཆག་མེད་དུ་བྱུང་ཞིང་། ཚ་རྩོ་ལ་དགོ་འདུན་ཚོགས་
 པའི་ཆེ་བ་སོད་ནམས་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ནས། གྲལ་དུ་ཚ་རྩོ་མི་བཞེས་པར་སྐྱོར་བ་
 མཇེད་པའི་དགོ་འདུན་ཡང་སྟོང་ལྷག་ཅམ་རེ་ཡོང་བར་རེས་སོ། །དེ་བས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་
 མི་ནག་པའི་ཚོགས་འདུས་པ་ནི་འིན་ཏུ་མང་སྟེ་ཁྱི་སྐྱག་བགྲང་བ་ཡོད་པར་མངོན་ལ།
 ལྷགས་རྗེའི་ཤུགས་ཀྱིས། དེ་ཅམ་དུ་ཚོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། མན་ཚུན་
 ཚོག་རྩལ་མོས་འཐབ་པོ་མངོན་ཚན་ཅན་གྱི་དེ་བཞི་གཅིག་ཀྱང་མ་མཐོང་ཞིང་། སྐྱོར་
 བ་གཞན་གྱི་སྐབས་ལྟར་སྐྱེ་བའི་གཞན་དང་རྒྱུ་རྩོད་ཆང་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པ་བག་
 མེད་པ་དག་ཀྱང་སྐྱུར་མི་གྱེད་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུད་
 འཇམ་པ་དང་། དད་པ་དང་། དགོ་བ་ལ་སྐྱོ་བ་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་བྱུང་པས་
 ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་ཏུ། ཚོས་ཉན་པ་དང་། ལྷག་དང་སྐྱོར་བ་དང་། སྐྱོན་ལམ་
 འདེབས་པ་དང་། གཟུངས་ཁ་ཏོན་དུ་གྱེད་པ་སོགས་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་འདའ་
 བར་བྱུང་ཅིང་། དེ་ཡང་མཚན་གྱི་དལ་བབ་པའི་དུས་རང་ན་ཕྱི་སྐྱོར་གྱི་དེ་བཞི་མོ་
 ལས་རྩུང་ཟད་ཉུང་བར་མངོན་པ་ཅམ་མ་གཏོགས། སྐྱོར་བ་གྱེད་པ་བར་ཆད་པ་ནི་
 རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱུང་ངོ། །དེའི་ཆེ་ཉམས་སྤང་བཟང་པོ་རང་ཡོད་པའི་ལྷགས་དམ་པ་
 ཞིག་གི་མནལ་ལམ་དུ། ལུང་མེད་ཆེན་མོ་ཞིག་གིས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཙུག་

ལག་ཁང་ལ་འཁྱུད་འདུག །ཅི་ལྟེན་གྲུས་པས་མེད་གཞོན་པ་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ཟེར་བ་  
 ཞིག་རྗེས་འདུག །དེའི་ཕྱི་དེ་རུག། ཀོང་བྱ་ཆེན་མོའི་མར་སལ་ཆེ་བ་རྣམས། མར་  
 གསར་བ་མ་སྐྱབས་པའི་མཚམས་ཤིག་ཏུ། ཀོང་བྱའི་ནང་གི་རས་དག་དོག་རྣམས་  
 དང་མར་སྐྱབས་མ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མེ་འབར་ནས་ཤིག་ཏུ་ཆེ་བའི་མེའི་  
 ལྷང་ལོར་གྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་འདྲིགས་སྐྱབས་ཏུ་གྱུར་བ་ལ། རྗེའི་ཞལ་ལྷན་ནས་  
 དེ་མ་ཁད་གཟིམས་ཁང་དུ་ཕྱོན་སོང་ནས་སྐྱབས་དམ་ལ་བཞུགས་པས། ལྷུང་གཅིག་  
 །ཡང་མེད་ཅིང་ཐབས་རྣམས་ཀྱིས་ཡུང་བརྒྱུག་ཤིག་ཏུ་སྐྱ་བར་གྱུར་ནས་དེ་མ་  
 “ཁད་<sup>1</sup>ཞི་ཞིང་གཞོན་པ་ཅུང་ཟད་ཡུང་མ་གྱུར་དོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་མཚོད་མི་མཚོད་ཀྱི་  
 ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དད་འབྲུལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རགས་པ་ཚམ་ཞིག་བཅིས་  
 བས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་བ་ལ། གསེར་ཞོ་དགུ་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཅིག་ །གསེར་ཞོ་  
 ལྟེན་དང་ལྷ་བརྒྱའི་དདུལ། མར་ཁལ་ཁྲི་ཚོ་གསུམ། ལྟོང་སྐག་བདུན་དང་ལྷག་ཅུ་  
 ཐམ་ལ། བས་རྩམ་ཁལ་ཁྲི་ཚོ་གཅིག་ །ལྟོང་སྐག་བརྒྱད་དང་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཅུ་  
 གཅིག་ །ཇ་དཀར་ཞོ་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལྷག་ །ཇ་ནག་སིགས་བརྒྱ་ལྷག་“ཅུ་  
 དེ་<sup>2</sup>གསུམ། ལུ་རམ་“ག་ར་<sup>3</sup>ལྷང་བཙོ་བརྒྱད། ལ་སྐྱམ་ཁོག་བ་ཉིས་ལྟོང་དང་བརྒྱ་  
 བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས། འཕན་དང་རྒྱལ་མཚན་ཆེན་པོ་སོ་གསུམ། བ་བཟའ་དང་གོས་  
 “བཙེམས་མ་<sup>4</sup>སུམ་ཅུ། གོས་དང་ཡུག་ཉིས་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ། རས་ཡུག་བདུན་  
 བརྒྱ་སོ་གཅིག་ །ཀ་དན་བསྐྱེལ་མ་ལྷ་བཅུ་ལྷག་ཅིག །གཡུ་རྩིང་དོག་པོ་ཆེ་ཆུང་

1 ཁད  
 2 ཅུ  
 3 ཀར  
 4 བཙེམས་མ

འདྲེས་པ་རྒྱལ་ཚུ་ལྷག་ཅིང་། མཛོ་རྟ་སོགས་ཀྱི་རིན་པོང་བཅིས་པ་སྤར་ཞོ་ཉིས་སྟོང་  
 དང་དོན་གསུམ། སྟོང་རས་ལ་ཕུལ་བའི་རྩ་ཐེང་བཅུ་བཞི། སྟོས་དཀར་ཁལ་ཉི་ཤུ་རྩ་  
 གཅིག ། རྩ་ཐེང་བཅུ་ལས་མ་གསུམ། སྟོས་ཤེང་མདའ་ཚད་མ་ཁྲི་ཚོ་གསུམ་དང་སུམ་  
 སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱུ་ལྷན་སྟོས་དང་བྲི་བཟང་བསྟེན་པ་བད་བུ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལྷ།  
 གཞན་འདྲིར་མ་བཅིས་པའི་སྟོན་ཚོགས་མཐའ་ཡས་མོད། འདྲི་རང་གི་དཀར་ཆག་  
 ཆེན་མོ་ལོགས་སུ་མཛད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཆོས་བཅུ་རྒྱལ་གི་ཉིན་གོལ་  
 སྟོན་བཟང་པོ་དང་སྤར་རྒྱལ་ནས་ཤེའི་འགྲེད་དང་བཅས་པ་མཛད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་  
 སྟོན་ལས་བསམ་ལས་འདས་པའི་སྟོན་སྟོན་བ་དང་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་གསོས་  
 སུ་འགྲུང་བར་མཛད་ཅིང་། དེའི་ཚེ་སྤྱགས་དམ་པ་ཉམས་སྤང་འིན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞིག་  
 གི་མནལ་ལམ་དུ། ལྷ་སའི་ཉེ་སྟོང་གི་ས་གཞི་ལས་“སྟེ”<sup>1</sup>ཤེའི་ཚོགས་གྲངས་ལས་  
 འདས་པ་ཐོན་ནས། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལ་ཡར་ཐལ་བྱུང་དུ་འགྲོ་ཡི་འདུག །འདྲི་  
 ཅི་ཡིན་བྱས་པས། དེད་ནམས་རྩོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འདྲི་ལྟར་མཚོད་པས་ཚངས་པའི་  
 འཛིག་ཉེན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་བའི་མི་ལམ་ཡང་བྱུང་འདུག་ཅིང་། དེ་ཡང་  
 འགའ་ཞིག་ནི་འདྲི་སྟོང་དུ་“སྟེ”<sup>2</sup>སྟེ། སྟོན་ཚོས་རྒྱལ་སྟོང་བཅོན་སྐམ་པོས་ཀ་བ་  
 འིང་ལོ་ཅན་དུ་གཏེར་དུ་སྤུས་པའི་དཀར་ཆག་གི་འོག་རྗེས། རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་དཔལ་  
 ལྷན་ཨ་ཉི་ཤ་ལ་མཁའ་འགྲོས་ལུང་བསྟན་ཉེ་གཏེར་ནས་བྱུང་བ་ལ་འོག་རྗེས་གསུམ་  
 ཡོད་དེ། སྟོན་པོ་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་བ་འོད་“འོ”<sup>3</sup> “རྩོ”<sup>4</sup>ལོ་ནམས་ཀྱིས་

1 ལྟེ  
 2 ལྟེ  
 3 འོ  
 4 རྩོ

མཛད་པའི་དང་དཀར་གསལ་བ། རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ཆེམས་ཆེན་པོ་ཀ་  
 ཁོལ་མའོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་རང་གི་བཀའ་ཆེམས་དེའི་ནང་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་  
 མཛད་པ་དང་། རྫོང་པོ་ལོ་ཆེ་ལ་མཚོན་པ་མཛད་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདི་འབྲ་བ་  
 འབྲུང་བར་འགྲུར་ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན་མང་དུ་ཡོད་པ་ལ། ཁོང་རང་གི་བརྒྱུད་པའི་  
 རྒྱལ་པོ་འབྲོན་ལུགས་དང་། ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་འབྲོན་པར་ལུང་བསྟན་པའི་རྗེས་  
 ཉན་པོ་ལོ་ཆེན་པོ་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་དེའི་ལེགས་བཤད་ཉམས་ཏེ། ཅི་ཡང་ཡིད་  
 ལ་མི་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་མཚོག་ཡིན་ཟེར་ནས་ཀུན་རྫོབ་བྱུང་དུ་གསོད་པའི་ལྷ་ངན་དང་  
 བར་འགྲུར་བར་ལུང་བསྟན། བར་སྐབས་སུ་དུགས་པོ་ལྷ་རྗེ་ཁྱེད་པོའི་གྱིས་སྣ་ས་ལ་  
 ཞིག་གསོས་དང་ཞབས་ཏོག་སུན་ཚོགས་མཛད་པར་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་དུས་འབྲི་  
 མོ་ནས། རིགས་པ་ལ་མཁས་པས་ལོང་གི་ལྷ་ངན་དེ་ལྷ་བུ་ཚུང་ཟད་ཉམས་པར་བྱེད་  
 པར་ལུང་བསྟན་ཅིང་། དག་སློང་བྱང་སེམས་རྗོང་རྗེ་འཇིན་པ་ཞིག་གིས་རྫོ་བའི་ཞལ་  
 བརྒྱུད་ཞིང་མཚོན་པ་ལུང་དུ་བྱུང་བ་<sup>1</sup>མཛད་པར་ལུང་བསྟན་པ་ནི་རྗེ་སྐྱེས་པའི་ཉིད་  
 ཡིན་པོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བཀའ་ཆེམས་ལས། དེ་ནས་བྱུང་བར་བསྟེན་བཀའ་  
 ཆེར་མཛད་པ། །དག་སློང་བྱང་སེམས་ཤར་སྤྱོད་སྐྱེ་འབྲུངས་པ། །གསང་སྤྱགས་  
 འཆང་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ནི། །སྤྱིང་པོའི་མཐའ་བསྟེན་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་  
 ནི། །ཞལ་ཡང་བརྒྱུད་ཞིང་བསྟེན་བཀའ་དམ་པ་མཛད། །དེ་ལ་<sup>2</sup>བསྟེན་བཀའ་ཆེར་  
 བྱེད་དེ་དག་ནི། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་དག་སློང་ཤ་སྟག་གོ། །ཞེས་འབྲུང་  
 བའོ། །ཞལ་ཡང་བརྒྱུད་ཞེས་པ་ནི། རྫོང་པོ་ལོ་ཆེའི་ཞལ་སྟོན་དབུ་བྱུན་དང་མི་

1 མཛད  
 2 བསྟེན

ལྷན་པ་ལས་དབུ་རྒྱན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱར་བའོ། །དེ་ཡང་འཁོར་ལ་འབྱོན་པ་  
 རྣམས་འབྱོན་བཞུགས་པས་ཕྱི་ཟུང་བྱུགས་སུ་ལྷན་ལས། དཔེན་དགོན་ཞིག་  
 འདིངས་པའི་ལྷ་བ་ལྷ་མོ་ནས་འབྲུལ་གྱིན་ཡོད་པས། དེའི་ཆེ་སྡེ་པ་<sup>1</sup>དང་ཡོན་  
 བདག་བློབ་སོ་སོ་ནས་དགོན་པ་རྙིང་པ་འབྲུལ་བ་དང་། གསར་པ་འདིངས་པའི་  
 བདག་རྒྱུན་བྱེད་ཟེར་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མང་དུ་བྱུང་བས་དེ་རྣམས་གང་  
 བཟང་། རྩོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། མར་མེ་དང་མནལ་ལམ་  
 སོགས་ཀྱི་ལྷས་བཏྟགས་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་བཟང་བར་  
 བྱུང་སྟེ། ལྷོན་ལམ་གྲོལ་བ་དང་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། དེ་ནས་  
 "དབྱིད་<sup>2</sup>སློན་མ་སེ་ར་ཚོས་སྤིངས་སུ་བཞུགས། ལྷ་སློད་འཛིན་པ་རྒྱག་བརྒྱ་རེ་ཙམ་  
 ལ། ཅ་ཤེ་དང་། ལྷུ་ལ་ཁྲིམས་ལེན་དང་། ལྷུ་བ་ཐབས་ཀྱིན་བཟང་དང་། ལམ་རིམ་ལ་  
 སོགས་པ་མདོ་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་སྐྱུན་སྐྱུན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་  
 རྣམས་བཟང་བོ་བས་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དབྱིད་རྟིང་མ་རྗེའི་  
 ཞལ་སྐྱ་ནས་དཔོན་སློབ་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་གྱིས་ཟངས་རིའི་སྤུ་མཆིན་དུ་བྱོན། ལྷུན་སྐྱ་  
 རིན་པོ་ཆེ་བསོད་བཟང་བ་དང་། མཁན་ཆེན་རྒྱལ་བཟང་བས་གཙོ་མཛད་ཐེལ་པའི་  
 རི་དགོ་མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་སྡེ་སློད་འཛིན་པ་མང་དུ་འདུས་པ་རྣམས་ལ། ལམ་  
 རིམ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་མང་དུ་གསུངས། ལྷོབ་དཔོན་དཀའ་བརྒྱུ་བ་དང་། ལྷོབ་  
 དཔོན་འདུལ་འཛིན་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་མ་མཛད་པའི་དགོ་འདུན་པལ་ཆེ་བས་  
 འབྲོག་རི་བོ་ཆེར་བྱོན་ཏེ་དགོ་ལྷན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤིང་བཏབ། ལྷོགས་ཀྱི་ཡོན་

1 ཡང  
 2 དབྱིད

བདག་དང་། ཉེ་སྒོར་གྱི་བན་སྐྱེའི་སྡེ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དད་བསྐྱེད་ས་སོགས་ཚད་  
མེད་པ་དགའ་སྡོམ་དང་བཅས་པས་བསྐྱབས་ནས་དེ་གའི་ལོ་ལ་གཟིམས་ཁང་གིས་  
སོག་བྱངས་བྱང་ཁང་རྫོགས་པར་བྱུང་བ་བདུན་ཅུ་ལྟ་བུ་ཅན་དང་། གཞི་བཞིང་བ་  
བརྒྱ་སྟག་བརྒྱུ་བ་བྱུང་། བྱང་ཁང་སོ་སོ་པལ་ཆེ་བ་ལའང་། འདུལ་བ་ནས་རི་ལྷོར་  
གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དང་པོར་གཞི་བརྟག་པ་དང་། བརྟགས་ནས་དགེ་འདུན་ལ་  
གསོལ་བ་དང་། དེ་ནས་དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་བ་སྦྱིན་པ་དང་། ལག་གི་ལྷ་སྐོ་བ་  
དང་། རྗེ་བཞེག་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱང་ཁང་གཚོད་པ་དང་། ཁང་པའི་ཚད་  
ལས་མ་ལྟག་པར་རྩེ་ག་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དག་ཉར་ཅན་མཛད་པས་མཁར་  
ལས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །རྗེ་ཉིད་  
གྱིས་དེའི་དབྱར་གནས་འོལ་ཁ་བས་གདན་བྱངས་ནས་འོལ་ཁ་བས་མ་གཏན་གླིང་དུ་  
མཛད། འོལ་ཁ་དང་དུགས་པོ་སོགས་ཀྱི་རབ་བྱུང་མང་པོ་དང་བཅས་པ་ལ་ཚོས་  
མང་དུ་གསུངས། གཉལ་གྱི་དུ་གྲོང་དགེ་བཤེས་འདས་པས། “ཁོང་འང་གི་ཁ་  
ཆེམས་བཞག་པའི་ལུགས་ལྟར། འབྲེལ་བ་ལྷུ་ན་མཆིས་པ་དག་གིས་ཀྱང་གཡོ་  
སོལ་མེད་པར་རྗེ་ལྷོ་མ་ཉིད་ལ་མགྱུར་མའི་གསེར་སྡེ་མ་ཞོ་སྒོར་སྟག་གཅིག་གིས་  
སོག་བྱངས་དུལ་ལ་སོགས་པའི་འདུལ་བ་དབག་དུ་མེད་པ་བྱས། སྦྱོན་ཀའང་  
སྟོགས་དེར་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་ནས། ལྟག་ལོ་རྒྱ་བ་གཉིས་པའི་  
ཆོས་ལུ་ལ་རི་པོ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་ཕྱག་ལེབས། ལམ་རིམ་གསང་  
འདུས་སྦྱོན་གསལ་རིམ་ལུ་དང་བཅས་པ་གསུངས་ཤིང་། མཛོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་  
དང་ས་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་འགངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཚད་མའི་དཀའ་གནས་ཀྱང་

1 རྗེ

མང་དུ་གསུངས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤའ་རྒྱུད་ལྷ་མོ་བཞེས་ཞུས་དང་ཡེ་  
 ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟུན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤའ་རྒྱས་པའི་རྩོམ་པའང་མཛད། དེའི་  
 ཕྱི་ལོ་དེ་རིམ་པ་ལྷ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སློབ་མེ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེགས་བར་བཤའ་པའི་  
 གཉེར་ཆེན་<sup>1</sup>པོ་དེ་ཉིད་དང་། རིམ་ལྷ་གདན་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་དང་བཅས་པའང་  
 མཛད་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་འགྲོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤུལ་བར་མཛད་  
 དེ། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་ལྷ་བརྒྱུང་བརྟུན་པའི་སྤྲེང་དུ་སྐྱེ་ཆེའི་བར་ཆད་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་  
 མཚན་མ་དེའི་ལོ་བརྒྱ་བཞིའི་གོང་དུ་རྗེ་ལྷ་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྷར་དགོངས་པ་  
 བཞིན་དུ་འཁོར་གྱི་ཐོག་མ་འགའ་ཞིག་ལ་ཞལ་ཏུ་གནང་སྟེ། ཡོས་བྱའི་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ཅ་  
 ལྷ་པའི་དགུན་སྟོད་ནས། རྗེ་ལྷ་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་<sup>2</sup>གཙོ་མཛད་དཔོན་སློབ་སྤུལ་ཅ་  
 བཟངས་ཀྱིས། སྐྱེ་ཆེ་འཕེལ་བ་དང་བར་ཆད་བརློག་པའི་ཐབས། དཔལ་རྗེ་རྗེ་  
 འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་མང་དུ་མཛད་ནས། སྐྱེ་མཚམས་དམ་པར་  
 བཅད་དེ། ལྷ་རྗོ་རྒྱས་པའི་བརྣམས་སྟོམ། ཕྱི་རྗོ་ཕྱིར་སྟོག་གི་བརྣམས་སྟོམ་ཤུགས་དཔག་  
 ལ་རྒྱན་རིང་བ་མཛད་པས། རྗེའི་ཞལ་སྤྲ་ནས། ད་དུང་ལན་མང་དུ་བྱས་ན་དགའ་  
 རབ་ཡོང་བ་ཞེ་ཡིན་གསུང་། ང་དུག་པའི་སྤྲེང་དུ་ཕེབས་པ་ན་འང་དཔོན་སློབ་བཞི་  
 བརྒྱ་ཅ་བཟངས་ཀྱིས་སྤར་བཞིན་མཛད་ནའང་བར་ཆད་བརློག་པའི་མཚན་མ་  
 གསལ་བ་རང་ཉི་མ་བྱུང་གསུང་། འབྲུག་ལོའི་སྟོན། ད་ཡང་ཡང་བཤའ་བ་ཞེ་ཡོང་མི་  
 ཤེས་<sup>3</sup>པས་ད་ལན་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་གཙོ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཤའ་བ་དེ་སློབ་ལམ་གྱི་རྟེན་  
 དུ་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལ། འཁོར་གྱི་ཐོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བཟོས་ནས། ད་

1 ལོ་དྲི  
 2 གཙོ  
 3 བས



“མཚན<sup>1</sup>་མ་ངན་པའི་མོ་དུས་ཀྱིས་གཏུགས་པས། རྗེའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་སྤྱོ་མཚམས་  
 དམ་པར་བཞུགས་པ་ལྷགས་རྗེས་བཟུང་”འཚལ་<sup>2</sup>། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱོ་  
 རིམ་འབད་ནས་བསྐྱབ་པར་བཤི་ཞེས་ནན་ཆེར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས།  
 འབྲུག་ལོ་རྒྱ་བ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་བདུན་གྱི་ཉིན་ནས་རྗེའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་གཙོ་མཛད་  
 དཔོན་སློབ་སྤམ་ཚུ་ཅ་བགངས་སྤྱོ་”མཚམས་<sup>3</sup>་ལ་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ནས་འག་  
 “ཤོས་<sup>4</sup>་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤྱོ་མཚམས་ལ་བཞུགས་ནས་སྤྲོ་བཞེན་སྤྱོ་རིམ་  
 བསྐྱབས་ནའང་། རྒྱ་བ་བཏུ་གཅིག་པའི་ནང་ནས་སྤྱོ་ཁམས་ཚུང་མི་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་  
 རྟེ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱོ་ཁམས་བསྐྱེལ་བ་ཡུན་རིང་དུ་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་  
 ལྷུང་། མནལ་གཏན་ནས་མེད་”པ་<sup>5</sup>་ཞིག་ཉི་ཤུ་ཅ་རེ་ཅམ་མཐུད་བ་དང་། སྤྱི་སྤྱང་  
 གྱི་ཆ་ལ་སྤྱོང་ལྷག་ཏུ་མངོན་པ་རེ་དགའ་ཡོད་གསུང་བ་མ་གཏོགས། ལྷགས་དམ་  
 ཟབ་མོ་ལ་མངའ་བརྟེས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་གཡོ་བ་མི་མངའ་བའི་དབང་གིས།  
 གསོལ་བ་ཆེར་འགག་པ་དང་། ལྷགས་དམ་ལ་སྤྱོར་མི་བཟོད་པ་སོགས་ཡེ་མེད་  
 པས། ཤི་ནས་མངོན་པའི་མི་བདེ་བ་མངོན་”ཚན་<sup>6</sup>་ཅན་རང་ནི་མེད། དེའི་སྐབས་སྤྱོ་  
 སློབ་དཔོན་དགའ་བཏུ་པའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་གཙོ་མཛད་དགོ་འདུན་གྱིངས་དང་། བང་དུ་  
 སྤྱོ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་འགའ་ཞིག་དང་བཅས་པས་ལོ་ངོ་སྟེལ་གྱི་བར་དུ་ཚུང་ཟད་  
 ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་སྤྱི་རིམ་གྱི་ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྤྱོབ་པ་ལ་བསམ་

- 1 མཚན
- 2 འཚལ
- 3 མཚམས
- 4 ཤོས
- 5 པ
- 6 ཚན

གྲིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་། སྔོན་ཚད་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདྲིའི་རྣམས་སྐྱའི་རིམ་གྱོ་བསྐྱབས་ས་  
 བ་ལ་འདི་ལྟ་བུ་གཞན་མ་བྱུང་ཞེས་མ་ཐུན་པར་གླེང་ལ། དེ་དག་གི་སྐྱབས་སུ་དགོ་  
 འདུན་གྱི་མང་ཇ་དང་གཏུགས་ཚོད་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེན་བཀུར། འཕྲོ་བ་དང་སྐྱིན་  
 བདག་ཐད་ཐད་ནས་རྣམས་སྐྱའི་རིམ་གྱོ་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེ། འདི་ཉིད་མི་  
 བཞུགས་ན་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་མགོན་དང་འཕྲུལ་བར་འཕྱུར་རོ། །སྐྱམ་པའི་གཏུང་  
 རྒྱལ་སྲག་པོས་བསྐྱབས་པ་ལ་ཡང་ཚད་མེད་དེ། སྐྱུ་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་དགོ་འདུན་  
 གྱི་མང་ཇ་འབྲེན་པ་སྤྱི་ནང་ཀུན་བྱིལ་བ་ལ། ཇ་དཀར་ཞོ་སྟོང་རྒྱག་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་  
 ཞིག་སོང་འདུག་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབས་དམ་དང་སྐྱུ་རིམ་གྱི་སྟོབས་གྲིས།  
 ལིན་ཏུ་བརྒྱུག་པར་དཀའ་བའི་བར་ཚད་གྱི་མཚན་མ་དན་བ་ཐམས་ཅད་བརྒྱུག་སྟེ་སྐྱུ་  
 ཁམས་ལེགས་པར་དྲངས་ནས། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་གྲིས་དབུགས་  
 ཟུན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་སྤྱི་ལོ་དེ་དབྱུང་གནས་ལ་མི་དབང་འགས་པ་རྒྱལ་  
 མཚན་པས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། འོན་གྱི་བཀུ་ལིས་དོ་ཁར་གདན་བྲངས། ལྷ་སྟོང་  
 འཛིན་པ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མ་ལ་དབྱུང་ཚད་དང་ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་མང་དུ་  
 གསུངས་ཤིང་། གདན་སའི་སྐྱུན་སྤྱི་ནང་པོ་ཆེས་ཐོག་བྲངས། ལིན་ཏུ་མཐོ་བའི་  
 དཔལ་དང་ལྷན་བ་ཀུན་གྱིས་མཚོག་ཏུ་དད་པའི་བསེར་བུས་བསྐྱོད་པའི་གཙུག་གི་  
 བརྗོ་ཞབས་གྱི་རོས་ལ་གཡོ་བས་"ཆེས་"པ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྤྱིར་ཡང་  
 གདན་ས་ཆེན་པོ་དགོ་སྤྱན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་སྐྱག་ཤེས། དེ་ནས་བཅུ་མས་  
 ཏེ་རིམ་བ་བཞིན་དུ། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་ལུ་ཨི་པའི་རྗེ་ཀ་ཆེན་མོ་དང་།  
 རྩོགས་རིམ་ནམ་འགྲོར་བཞི་སྤྱན་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཆེ་རྒྱུང་། སྐྱབ་ཐབས། དཔལ་གསང་

1 ཆེས

བ་འདུས་པའི་ཚ་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་བ་སྒྲོན་གསལ་གྱི་ཞུས་དག་དག་ཉེར་ཅན་མཛད་  
 བས། ཚིག་དོན་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་འཆད་པའི་མཆན་བྱ་དང་། ལེན་སོ་སོ་དང་སྤྱི་ལི་  
 དགའ་བའི་གནས་རྣམས་པར་གཏུན་ལ་འབེབས་པའི་མཐའ་གཅོད་དང་། དོན་ཚན་སོ་  
 སོའི་དམིགས་འབྲེད་པའི་བསྐྱུས་དོན་དང་བཅས་པ་མཛད་ཅིང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་  
 འབྲེལ་བའི་བཤད་བ་མཐའ་དག་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་གསུངས་པས། རྒྱལ་བའི་  
 བསྐྱུན་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་པོ་མཐའ་དག་ལེགས་པར་ཉམས་ནས་མིང་ཅན་ཡང་མེད་  
 པར་གྲུང་བ་འདི་གཞི་ནས་བསྐྱེད་ཉེ་ལེགས་པར་གསལ་བར་མཛད་པས་རྒྱལ་བ་  
 བས་ཀྱང་བཀའ་རིན་ཆེ་བར་གྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ། རྗེའི་ཞལ་ལྷ་  
 བས། རྒྱལ་མཚོད་སོགས་ཚོགས་ཁང་དུ་བྱས་ན་དབང་མ་ཐོབ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་  
 དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་མཐོང་བའི་དགག་བྱ་ཆེ་བར་འདུག་པས། ལྷགས་ཀྱི་རྒྱལ་  
 མཚོད་ཁང་པ་འགོལ་བ་ཞིག་ལོགས་སུ་བྱེད་དགོས་པར་སྤང་གསུངས་ནས། ལྷག་  
 ལོའི་དབྱར་མང་བཉེངས་ཤིང་། དེའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་དང་དང་བསྐྱུས་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་  
 འདུན་མཛད་པས། ལྷོགས་ལྷོགས་ནས་འབྲུལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་བ་བྱུང་ཞིང་། ལྷང་  
 ཟད་ཟངས་དགོན་པར་ཡོད་བ་ལའང་། གཉམ་སོགས་ནས་ཟངས་རུ་མངས་དང་རུ་  
 གཉིས་མ་ཅན་ཡན་ཆད་ཆེ་རྒྱུང་འདྲེས་བ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དང་། ཟངས་བན་མང་པོས་  
 ཐོག་བྱངས་པའི་ཟངས་ཀྱི་དད་འབྲུལ་མཐའ་ཡས་བ་བྱུང་བས། ལྷ་ལོ་ལྷ་བ་གསུམ་བ་  
 བས་བཟོ་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་དུ་མ་བསགས་ཉེ། རྟེན་རྣམས་བཞེང་བའི་བྱ་བ་  
 ཉེ་བར་བརྩམས་སོ། །དེ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་བྱམས་གཅོང་ཁང་དང་བཅས་པ་ལ་  
 ཀ་བ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ས་ལ་དབུས་ཀྱི་གཅོང་ཁང་དུ་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ལོ་རིན་པོ་

ཆེད་སྐྱོ་ཚད་ལས་ཅུང་ཞིག་གིས་ཆེ་བ་དང་། སྤྲོད་གི་གཙང་ཁང་དུ་དབལ་གསང་བ་  
 འདུས་བ་ལྷ་སྤུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས། དབལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་ལུ་ཨི་བ་ལྷ་དུག་ཅུ་ཅ་  
 གཉིས། དབལ་རྩོམ་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་  
 བཅས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་སློབ་བསྐྱེད་ས་རྣམས་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་འབའ་ཞིག་ལས་  
 བསྐྱབས་པ། དེ་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་གཞན་རྣམས་ཟངས་ལ་གསེར་གསོལ་  
 བ། གཙོ་བོ་རྣམས་དང་། རྩོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སྤྲོད་པོའི་རྣལ་འབྱོར་  
 མ་རྣམས་དདུལ་བཟང་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་བཞེངས་པའི་གཙོ་བོ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་  
 རྣམས་འེ་འེ་ལའང་དདུལ་བྲེ་ཆེན་གཉིས་ལྷག་འེ་དང་རྩོར་དབྱིངས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་  
 དདུལ་བྲེ་ཆེན་གཉིས་མ་ལོང་ཅམ་དང་། འཁོར་གྱི་ལྷ་བཅུ་གཉིས་ལ་འེ་འེ་ལའང་  
 དདུལ་བྲེ་ཆེན་སྲེད་དང་གཉིས་འེ་ཅུང་མ་ལོང་ཅམ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་  
 རིན་པོ་ཆེ་དང་། གཡུ་རྟིང་བཟང་པོ་དབལ་ཏུ་མེད་པའི་སྤ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་  
 དང་། གཞན་ཡང་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས། རྒྱལ་བ་ཆེ་དབལ་མེད། རྩེ་བཙུན་  
 རྩམས་མགོན། གཙོ་མ་ལྷན་འདས་རྩོམ་འཇིགས་བྲེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་  
 བ་རྣམས་ཀྱི་གསེར་སྐྱོ་མདའ་ཚད་འེ་དང་། བཙོ་མ་ལྷན་འདས་མ་གཙུག་ཏོར་རྣམ་  
 པར་རྒྱལ་མ་དང་། གཙུག་ཏོར་གདུགས་དཀར་གཉིས་ཀྱི་གསེར་སྐྱོ་ཚད་འེ་དང་།  
 གོས་དར་བཟང་པོ་མཐའ་ཡས་པ་བརྒྱུངས་པའི་དར་འདག་འབའ་ཞིག་ལས་བསྐྱབས་  
 པའི་བཙོ་མ་ལྷན་འདས་རྩོམ་འཇིགས་བྲེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་སྐྱུ་ལ་  
 རྒྱབ་མཐོ་བཙུ་བདུན་ཡོད་བ་རྣམས་བཞེངས་ཤིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ལྷ་  
 བཟོའི་བཟོ་ཐིག་དང་ཕྱག་ཚད་པལ་བ་ཡིན་པར། ལྷ་རིའི་བྱ་དང་ཚངས་པ་ཨི་ཏའི་བྱ་

ལ་སོགས་པས་ཞུས་པའི་ཕྱག་ཚད་ཀྱི་ཡི་གེའང་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོར་  
 དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་སྒྲིམ་པ་འབྲུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་ལུ་གཅིག་གིས་ལྷའི་ཕྱག་  
 ཚད་ཞིབ་པར་སྟོན་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་རྒྱ་རྒྱུ་ཉམས་ཁྲུང་པར་ཞིབ་ཏུ་གཏན་  
 ལ་པབ་པ་དང་། དཔལ་ག་ཤིག་རྗེའི་ག་ཤིང་དམར་པོ་དང་ནག་པོའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་  
 ལེ་ལུ་རེ་རེས་ལྷའི་ཕྱག་ཚད་སྟོན་པ་རྣམས་གྲུང་ལེགས་པར་བསྐྱིགས་པའི་ཐིག་ལོག་  
 ཉམས་བྲངས་ཉེ། ལྷ་རྣམས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཕྱག་ཚད་དང་ལྷན་པར་བཞེངས་  
 ཤིང་། དེ་དག་རྣམས་ལའང་རྒྱའི་བྱིན་རྒྱལས་སོགས་ཚུ་ལ་བཞིན་དུ་མཛོད་པས།  
 ཕྱགས་བཏང་བ་ལ་འདི་འདྲ་པའི་ཕྱགས་འདྲེན་བདེ་བ་དང་“མཚར་”བ་སྲར་འོང་མ་  
 མོང་ཞེས་ལྷ་བཟོ་བ་དག་ཟེར་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་འཕྲོག་  
 པར་བྱེད་པའི་མིག་གི་བདུད་ཅི་འབའ་ཞིག་ཉེ་བར་བྱོན་ཏོ། །དེ་དག་ལས་ཀྱང་། རྒྱང་  
 པར་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གསུམ་བཞེངས་པའི་ཕྱགས་སྡེ་མ་བཏང་བའི་ཕྱགས་སྲུང་  
 ལ། དཔའ་པོ་ཁུ་ག་སྤེལ་འཇའ་ཚོན་མ་བྱོན་ཉེ། དེ་ཡང་རྒྱ་བྲངས་ཡིན་ཀྱང་།  
 ཕྱགས་ཀོང་ནས་བྱོན་མ་ཁང་ལ། བྲངས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཕྱུངས་འབྲུའི་རྗེས་ཙམ་ཡང་མི་  
 མཛོན་པར། ལྷ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་ལྷའི་གོང་བྱུང་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱ་  
 མཐིང་བཟང་པོའི་མདངས་གྱིས་བསྐྱུན་དུ་མེད་ལ། དམར་པོ་དག་ནི་ད་རྒྱ་བཏུམ་མ་  
 བཟང་པོའི་ཁ་དོག་ལས་བཏུན་འབྲུང་གྱིས་ལྷག་ཅིང་། དམར་སེར་དག་ནི་ཡི་ཁྲིའི་  
 མདངས་ཚོག་ཚོག་པོར་བྱེད་ལ། སེར་པོ་དག་ནི་གསེར་བཟང་པོའི་རྒྱན་གྱི་མདངས་  
 ཀྱང་རག་གན་ལྟར་བྱེད་ལ། གཞན་ཡང་དཀར་པོ་དང་། ལྷང་ལྷང་དང་། བཙོད་ཀྱི་ཁ་  
 དོག་སོགས་དུ་མ་སྤེལ་བ་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་སྤྱི་ལ་འབྲུང་བའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་མིག་

1 མཚར

གིས་བཟོད་པར་དགའ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཕྱོན་ཏེ། བྲད་བརྟམ་  
 སོགས་ལུང་ཟངས་ཀྱང་མ་གྲུས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་གཙང་བ། ཤིན་ཏུ་རོ་མཚར་  
 བར་གྱུར་ནས། འདི་ལྟ་བུ་ཅི་ཞིག་ཅེས་གཟིགས་སུ་ཕུལ་ཞིང། དག་བྱེད་གྱི་རྗེས་ཏུ་  
 མས་ཤིན་ཏུ་དག་པར་གྱི་དོར་གྲུས་ཀྱང། སྲར་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་རྣམས་ཆེས་ཆེར་  
 ཁ་དོག་གསལ་བར་གྱུར་ནས། ལྷགས་ཁ་བཅད་པའི་མཚམས་ལ་བལྟས་པས།  
 ཟངས་གྱི་ཁ་དོག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གནས་གྱུར་ནས། བཅད་  
 མཚམས་འོད་ཟེར་སྣ་ལྔར་གྲིག་གོ་སྣང་དོ། །རྗེའི་ཞལ་ནས་རྟེན་འདི་ལ་རྒྱན་དང་ན་  
 བཟའ་བྱེད་པར་ཅན་ཕུལ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། བྲད་བརྟམ་མ་བྱེད་ཅེས་གསུང་དོ། །དེ་  
 ལྟར་རྟེན་དེ་རྣམས་དང། གཙུག་ལག་ཁང་དང་བཅས་པའི་རགས་རིམ་ཞིག་ལོ་དེ་  
 གའི་ཁོངས་སུ་གྲུབ། ཉེ་སློང་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་དང། ལྷས་གྱི་གྲོང་བ་སྐྱེ་  
 བོའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བསགས་ཏེ། རབ་སྟོན་བཟང་པོ་མཛད་ཏུ་གྱུར་  
 བ་མཛད་ཅིང། རྒྱུད་སྡེ་ནས་གསུངས་པའི་ཚོ་ག་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་གནས་  
 བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། དེ་ཕྱིན་ཆད་དུ་ཏུ་སྟོད་སྟོད་གྱི་ཕྱོགས་  
 གུན་ཏུ་ལོ་ལེགས་པ་དང། ཆར་རྒྱུད་སུ་སུ་འབབ་པ་དང། བཤའ་སྐྱབ་རྒྱས་པ་ལ་  
 སོགས་པའི་བྱེད་པར་སྲར་ལས་ཕུལ་ཏུ་གྱུར་བའི་རོ་མཚར་དང་ལྡན་པར་གྱུར་  
 ཏོ། །ཁྱི་ལོ་ལ་སྡེ་སྟོད་འཛིན་པ་བརྒྱ་ལྷག་ཏུ་མ་ཕྱོགས་ཐད་ཐད་ནས་ཕྱོན་པ་དང།  
 གཙུག་མར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་དགོ་ལྡན་ཉིད་ཏུ་ཚོས་གྱི་འཁོར་  
 ལོ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བསྟོར་ཅིང། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་  
 “མཚན་<sup>1</sup>དང་བཅས་པ་དང། བཤའ་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་དང། རིམ་ལྡེའི་བྱིད་རྒྱས་པ་

1 མཚན

དང་། ལྷོར་<sup>1</sup>བ་<sup>1</sup>ཡན་ལག་ལྷན་པའི་མིང་རྒྱས་པ་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་  
 ཚེན་དེ་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་བཤད་པ་ཆེས་ཞིབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་དབྱ་ཚད། བདེ་  
 མཚོག་། ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས།  
 དེའི་དབྱར་དང་སྟོན་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱམས་ལ་ལོགས་གྲིས་ཀྱང་གྲུབ་པར་  
 མཛད། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཚེན་མོ་མཛད་པའང་ལེགས་པར་རྫོགས་  
 པར་མཛད་དོ། །ལོ་དེའི་གཞུག་ནས་སྤྱགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་སྟོན་མཛད་ནས།  
 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་དང་བཅས་པ་བར་དུ་བརྗོ་  
 བའི་སྟོར་བ་ཉེ་བར་བརྩམས་ཏེ། འབད་ཚོལ་མེད་པར་ཕག་ལོའི་ནང་དུ་ལེགས་པར་  
 མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་ལ། བག་ལོ་ལ་སྟེ་སྟོན་འཛིན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དམིད་  
 “དང་<sup>2</sup>དབྱར་གྱི་རིང་ལ། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གི་ཙ་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་  
 པའི་ཚོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་ཤིང་། བདེ་མཚོག་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེ་ཀ་མད་དུ་བྱང་  
 བའི་ཚོལ་བ་རྫོགས་པར་མཛད་དོ། །མདོར་ན་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འཛེན་པ། འཛིག་  
 ཉེན་མ་ལུས་པའི་མིག་གཅིག་” ལྷོ་འདི་ནི། ལྷག་པའི་ལྷས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་  
 བ། དགོ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཉེ་བར་  
 བཟུང་བའི་ཚུལ་ལ་འགྲན་པའི་རྒྱ་དང་བྲལ་ཞིང་། ལྷོས་བ་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་སྤ་  
 ཞིང་སྤ་བ་ཡང་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྷར་གཅེས་པར་འཛིན་པས། སྤབ་པའི་བརྟུལ་  
 ཞུགས་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོད་པམ། ཏྲག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་འབའ་

1 བ  
 2 བར  
 3 ལུ

ཞིག་ལ་དགོངས་"པའི<sup>1</sup>་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱལ་སྐྱེས་  
 གྱི་སྤྱིང་སྤོབས་རྒྱ་བས་པོ་ཆེའི་གཞན་དབང་ཏུ་གྱུར་བས། སློབ་གསུམ་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་  
 བ་སྲ་ཞིང་སྲ་བ་ཙམ་ཡང་དོན་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་གོ་སྐྱབས་མི་མངའ་བ། རིགས་པའི་  
 ལམ་ཏུ་ངལ་བ་བརྒྱ་སྟེན་གྱི་ལུང་པའི་མང་ཏུ་ཐོས་པ་སློབ་ཀྱི་ལུང་བ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་  
 བ་རི་ཙམ་གྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཀྱང་གཉིང་དཔོག་པར་"རྫོ་<sup>2</sup>་ཡང་མི་ཐོགས་  
 པའི་སློབ་མོས་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་། རིགས་པ་རྗེ་མ་མེད་པའི་ལམ་ལ་  
 ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་ཉེར་ལེན་དམ་པ། བསག་སྦྱངས་མཐའ་ཡས་པའི་གྲོགས་  
 གྱིས་རྒྱུན་ལྡན་ཏུ་བསྐྱུངས་ཤིང་། མང་ཏུ་ཐོས་པའི་ལྷན་ཅིག་གྲེད་རྒྱུན་བསམ་གྱིས་  
 མི་བྱུང་བས་ཐེན་པར་མངོན་བས། རྒྱལ་པའི་དམ་ཚོས་མ་ལུས་པ་རྒྱལ་པའི་  
 དགོངས་པ་འབྲེལ་བར་རྒྱལ་བ་ཉིད་གྱིས་ལུང་བསྟན་བརྟེས་པའི་ཤིང་རྟའི་སློབ་  
 འབྲེད་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་རི་ལྟར་བཀའ་བའི་དགོངས་དོན་འབྲེད་པ་ལ་འབྲུལ་བའི་  
 རྗེ་མ་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་བས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ལུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་  
 ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ན་སྟོན་པ་གཉིས་པ་ལྟ་གྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཚུལ་འདི་ནི་  
 གཅམ་གྱི་འབྲེད་"ངག་གམ་སྟན་དངགས་གྱི་གཉམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བཏགས་ཏེ་བརྗོད་པ་མ་  
 ཡིན་གྱི། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་མི་འབྲུལ་བའི་ཚད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་  
 ཅིས་མངོན་ཞེ་ན། རི་ལྟར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་བརྟེས་པའི་ཤིང་རྟའི་སློབ་འབྲེད་  
 ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་རིགས་པའི་དབང་སྤྱུག་དག་གིས་རི་ཙམ་  
 དཔུང་གྱང་ཁས་སྐྱུངས་སུ་སྤྱི་འགལ་བ་སོགས་གྱི་རྗེ་ཙམ་ཡང་བརྟག་པར་མི་ལུས་པ་

1 བའི  
 2 རྫོ  
 3 དག



ལྟར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་  
 བསྟན་བཅོས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་། བདག་ཅག་  
 གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གསུང་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་རང་གི་  
 ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཡིད་སྲུག་དོག་གི་དུག་རྒྱས་ཆེས་ཆེར་  
 རྒྱོས་པས་སྒྲིན་གདགས་པར་འདོད་པ་འབའ་ཞིག་གི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་  
 བ་གཉིས་ཀ་སྤངས་ཏེ། འི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་འོངས་པའི་སྒྲོས་རི་  
 ཙམ་ལེགས་པར་བརྟགས་ཀྱང་། རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་ཤེས་པ་ཆེ་རྒྱུད་། ལྷན་པའི་མཐའ་  
 སོ་སོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཞུང་ལུགས་དེ་དང་དེ་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་བྱུང་  
 བར་ལུང་དང་རིགས་པ་འདིས་གཞོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའམ། ལུགས་དེ་ཉིད་གཞིར་  
 རྒྱས་པ་ལའང་། རང་ཚིག་འགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུས་རེག་གོ། །ཞེས་བྱ་བའི་རི་  
 ཙམ་ཡང་བརྟག་པར་མི་རུས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བ་འདི་ཉིད་འདིའི་རིགས་པ་  
 ཡང་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་རྒྱུ་ལ་འདི་ནི་རི་འདྲ་བའི་མཁས་པ་མདོ་དུ་བྱུང་བ་  
 གྲགས་པའི་བ་དན་གྱིས་མངེས་པར་བྱས་པ་སྒྲོན་བྱོན་པའི་ཆེན་པོ་དག་ལའང་རང་  
 རང་གི་གཞུང་ལུགས་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་ན། ལུགས་དེ་ཉིད་གཞིར་བྱས་པ་ལའང་  
 རང་ཚིག་འགའ་བའི་ཉེས་པ་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་འབབ་པ་དག་མཐོང་བ་ལས་ན།  
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་སྒྲོ་གྲོས་དང་མཁུན་རབ་མདོ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བསྟན་པར་  
 བཟོད་པའི་བཤེས་གཉེན་ནི་སྒྲོན་ཆད་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ལན་ཅིག་ཀྱང་མ་བྱོན་  
 པ་ཉིད་དུ་ཁོ་བོས་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚད་མས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རི་ཙམ་  
 མང་དུ་རྒྱོས་པ་དེ་ཙམ་དུ། དེ་དང་དེའི་དོན་གྲགས་ཉམས་སུ་བསྟར་ནས་སྐྱབ་པ་སྟེང་

བོད་མཛད་པས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་“ཆ་ལ་<sup>1</sup>  
 འབྲུག་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་འདི་”ཞི་དེ<sup>2</sup>་བས་ཀྱང་དབག་པར་དགའ་བའི་  
 ཡོན་ཏན་གྱི་ལུང་པོ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་གྱིས་ཁ་བ་ཅན་  
 གྱི་ལྗོངས་འདིར་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སློ་ཐམས་  
 ཅད་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་སློལ་ཆེན་པོ་མད་དུ་བྱུང་བ་གཞི་ནས་བཙུགས་ཤིང་།  
 ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སློན་ཆད་བོད་འདིར་རབ་དུ་བྱུང་བ་  
 དག་གིས་བསྐྱབ་ཅིང་ལག་དུ་རྒྱང་བའི་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ཞིག་སློབ་པ་  
 ཁ་ཉོན་གྱི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་ནས་བསྟན་བཙུན་ཆེན་པོ་དག་གི་ཚིག་སློལ་ལེན་པ་  
 དང་། སློབ་དཔོན་ལས་ལུང་ཞོད་པ་དང་། རོན་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། བརྟལ་ཞིང་  
 བརྟལ་“བ<sup>3</sup>་དང་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། འཆད་  
 པ་དང་། ཚོད་པ་དང་ཚོམ་པའི་སློན་པོས་བསམ་ལྟར་ལེན་པའི་དུས་གང་ཡིན་པ་  
 དེའི་ཆེ་ནི་སློབ་པའི་ཆང་གི་བརྟུང་བ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་དང་། བག་མེད་  
 པའི་ཅེད་མོ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་དང་། ལྷ་དང་གཞུང་དང་བོ་གར་ལ་སོགས་པ་བྲིམ་པ་  
 ཡ་རབས་གྱི་“ངང་”ཚུལ་ལ་བརྟེན་པ་དག་གིས་ཀྱང་ལག་དུ་རྒྱངས་པ་ལ་ངོ་ཆ་བའི་  
 གནས་སུ་བྱེད་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཐམས་ཅད་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་ལག་དུ་ལེན་པ་ནི་  
 ཐོས་བསམ་ལ་ནན་ཏན་སྤྱར་ལེན་པའི་ལུས་གསོ་བ་དང་། ཁམས་བསང་བའི་ཕྱིར་  
 སློན་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བྱ་བའི་གཏམ་འདི་བཞེས་གཉེན་ཆེན་པོར་རྣོ་མ་བ་དག་

1 ཆལ  
 2 ལ་དེ  
 3 བ  
 4 དང

ནས་བྱིས་པ་དྲར་སློབ་གསལ་དུ་སྒྲངས་པ་དག་ཡན་ཅད་ལ་རྒྱུད་ལྷུར་གྲགས་པ་  
 ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་བསམ་ལྷུར་ལེན་པའི་“ཆེ་འཐབ་པ་དང་ཚོད་པ་དང་  
 གཡུལ་འགྲུང་པ་དང་དམག་གི་བྱ་བ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་  
 ལའང་། འདི་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཚོས་མ་ཡིན་པ། རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྩལ་ཉམས་པར་  
 བྱེད་པའོ། །ཞེས་སྒྲོད་པར་བྱེད་པ་སུ་ཡང་མེད་ཀྱི། གཞན་དུ་ན། ལྷོག་པ་ཐོས་བསམ་  
 ཀྱི་བྱར་ཞུགས་ཅམ་ནས། སལ་ཆེ་བ་དག། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཅམ་  
 ཡང་མེད་པར་ངང་གིས་འཇུག་པ་ལ་སུ་ཡང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ཐོས་  
 བསམ་གྱི་ཆེ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཕྱོགས། རྩོ་རྗེ་  
 ཐེག་པའི་བསྐྱེད་རྗེ་གསལ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་ག་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་དོན་དུ་  
 གཉེར་ཞིང་སློབ་པར་བྱེད་པ་མཐོང་ན། སློབ་དཔོན་དང་། ལྷོགས་དང་། ཉེ་ཞིང་སློང་  
 བཅེ་བར་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། འདི་ནི་བྱ་བའི་དུས་མ་ཡིན། དགོས་པ་རྒྱུད་།  
 སློང་པོ་མེད་པ་སྟེ། ཉམ་ཞིག་ཐོས་བསམ་དང་འཆད་ཉན་གྱི་བྱ་བ་མ་ལྷོགས་པའི་ཆོ།  
 ལྷོང་དང་ཉེ་བའི་དགོན་པ་ཞིག་དུ་སོང་སྟེ། གཉོར་མ་དང་། ཞུས་ཀྱི་ཚོ་ག་དང་།  
 གཤེན་པོ་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སློ་ནས་རང་གི་སྟོ་བཅའ་བར་བྱ་བའི་  
 ཐབས་ཡིན་གྱི། ད་ལྟ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་རྩོ་རྗེ་  
 འཆང་གི་གོ་འཕང་ལས་འབད་པ་དུ་མས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་ཀྱི། གང་ཟག་གཅིག་  
 ལ་སྐྱགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་རྒྱུད་ཟང་གུང་མེད་  
 དོ། །ཡང་གང་ཞིག་གསལ་སྐྱགས་རྩོ་རྗེ་ཐེག་པ་བར་ཁས་འཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི།

1 ཆ  
 2 བཅའ

ལྷོས་པར་འགྲུང་བའི་བརྟུང་བ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་ལོངས་  
 མ་སྤྱད་པ་ལས་ལྷང་བར་འགྲུང་ཞིང་དམ་ཚིག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་  
 སོགས་པའི་ལོག་པའི་གཏམ་གྱི་སྒྲོར་བ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བས་འདོད་ཡོན་ལ་ཆེས་ཆེར་  
 མེད་པ་དག །རང་གི་འདོད་པ་དང་མ་ཐུན་པས་ཡིད་ཤིན་ཏུ་རངས་པར་གྱུར་ཅིང་།  
 དེའི་སྣོབས་ཀྱིས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་སྤྱོད་ཆད་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་  
 གྲིམས་ཅ་ལྟར་དོར་ནས། གཤུལ་བྱ་དུ་མའི་འདྲེན་པར་རྫོམ་པ། ཆེན་པོ་དག་གིས་  
 བཀྱར་བ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དུར་སྤྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་དང་བཅས་བཞིན་དུ་བྱ་དང་  
 བྱ་མོ་དང་རྒྱང་མའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་བབ་པ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཡ་མི་ང་  
 ཞིང་། སུ་ཡང་སྣོད་པར་མི་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་འདྲ་རང་གི་སྤིད་དུ་གཉོགས་པ་དག་གི་  
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དག་ཐེ་མི་ཚོམ་པར་སྐྱབ་པས།  
 རྒྱལ་བའི་བསྐྱེན་པ་ཆེད་དུ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོར་བ་རན་པ་ལྷུང་ལེན་པས་བྲབ་  
 པར་གྱུར་" པ་ནི་གསང་སྤྲུགས་པ་ལ་འདོད་པ་སྒྲོད་པ་སྒྲོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་  
 བའི་ཚིག་གིས་འདི་གཞེན་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསང་སྤྲུགས་ལ་རིགས་  
 པའི་དབྱུང་བ་དོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་རླུན་གཏམ་ཚོགས་སུ་བསྐྲུགས་  
 པས། སྤེ་སྣོད་ལ་རྫོམ་ཁ་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤོགས་པའི་གསང་སྤྲུགས་པར་ཁས་འཆེ་བ་  
 དག །རླུན་པོ་རང་དང་མ་ཐུན་པས་མགུ །ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་  
 པར་གྱུར་ཏེ། གསང་སྤྲུགས་ལ་རྟོག་གའི་དབྱུང་བ་བྱུར་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་  
 འདི་ཚམས་ལ་སྐྱབས་སུ་བཟུངས་ནས། ཕྱི་རོལ་པའི་བྱུང་བའི་མཐའ་ལས་ཀྱང་སྤྱད་  
 པར་བྱ་བའི་ལུགས། ལུང་རིགས་ལ་རྫོམ་ཁ་སྤོགས་པའི་རླུན་པོ་དག་གིས་བསམས་

1 བ

ནས་རྙེད་པའི་དོན་ལ། རྒྱ་མའི་མན་ངག་ལས་འོངས་པའི་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་  
 གནད་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཞེས་བསྒྲགས་པས། སལ་ཆེ་བ་དག་རྙོག་དཔྱད་མི་བྱེད་  
 པར། ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་རྙོག་པར་བྱེད་ཅིང། དེའི་མ་ཐུས། རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ་  
 གྲུབ་ཆེན་གྱིས་བཀའ་བའི་ལམ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་དག་མིང་ཅམ་ཡང་མ་ལུས་  
 པར་བྱེད་དོ། །ཡང་གང་ཞིག་རི་ཁོད་དགོན་པ་དག་ཏུ་སོང་སྟེ། དཔེན་པའི་གནས་ལ་  
 བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་ལྗང་ལེན་པར་འདོད་པ་དག་ནི་འདི་སྐད་དུ། ཟློས་པའི་  
 བརྟེན་བ་དང། ཕྱི་རྫོང་ཁ་ཟས་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པའི་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པ་  
 དག་ནི་ཉན་ཐོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། ཐེག་པ་འདོག་ལ། དམན་པ་ལ་མོས་པ་དག་གི་  
 དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་གོང་མ་དང། སེམས་ཀྱི་རང་ངོ་ཤེས་པ་ལ་དེ་འབྲ་  
 བ་འཆིང་བྱེད་ཡིན་པས་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སྟེང་ཞིང། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཀུན་ཏུ་  
 སྟོད་པ་དག་ཡལ་བར་འདོར་བ་ལ་རི་མི་སྣམ་པར་མ་ཟད་གྱི། ཁ་ཅིག་ནི་སྒྲ་གོས་དང་  
 མཐར་གོས་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱང་ཆེད་དུ་འདོར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་  
 བསམ་གཏན་ལྗང་ལེན་པ་ནང་ལ་གཞིལ་བས་ནི། གསུང་རབ་དང། དགོངས་འགྲེལ་  
 ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དག་ལ་བལྟ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།  
 དེ་དག་ནི་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཙོད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས། བང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་  
 སེམས་པའི་ཆེ་རྣམ་པར་གཡིང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང། དེ་དག་མེད་ཀྱང་སྤང་མའི་མན་  
 ངག་ལས་གནས་ལུགས་རྙོགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་  
 འཁོར་ལོ་བསྟོམ་པ་དང། གཟུངས་སྤྲུགས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་བརྒྱས་བརྗོད་དང།  
 ལུག་འཚོལ་བ་དང། མཚོད་པ་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་བཅས་ཀྱི་དགོ་སྟོར་དག་

1 བ

དོར་ནས། སློམ་པ་མེད་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་འབའ་ཞིག་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ལ།  
 གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བསྐྱོམ་པ་ལ་ནི་རིགས་པའི་“རྗེས་”སྲུ་འབྲང་བའི་ངེས་པ་རྙེད་  
 མི་དགོས་ཀྱི། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་སོ་མ་རང་བབས་སྲུ་  
 བཞག་པས་ཚོག། ཁེས་བསམ་གཏན་པ་དག་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་སྦྲ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་  
 ལྟར་རྒྱལ་བས་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་གཞིར་བྱས་ནས་གནས་ལུགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་  
 གཏན་ལ་ལབ་ཅིང་། དེའི་དོན་སྐྱོམ་བྱུང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་  
 གོ་རིམས་རྗེས་སྲུ་འགོ་སློབ་མི་འབྲུལ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འབད་པས་འགོག་  
 ཅིང་། ལྷགས་དང་བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་སྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལན་  
 ཚུན་ཚོ་གྲང་ལྟར་འགལ་བར་བསམས་ནས་སྲུན་འབྱིན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་གྱིས་  
 གྲང་དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་ལ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་  
 སྲུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་སྐོ་ནས། ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྐྱབ་པ་  
 གཟུགས་བརྟན་ཅོམ་ཞིག་ལྷག་མར་བྱུང་པའི་ཚེ། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་དམ་  
 པའི་ཚོས་འདྲིན་པའི་སྐོན་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཡོངས་སྲུ་གྲུབ་པའི་མཐུས་བྱང་སྤྱོད་ས་  
 ཀྱི་རྒྱུད་འདིར་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསོ་བའི་སྲུད་ཏུ་ཉེ་བར་བྱོན་ཏེ། གོང་ཏུ་རི་རྒྱང་  
 བརྗོད་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས། རང་གཞན་གྱི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་དག་ལ་མད་ཏུ་  
 ལྷང་བའི་བཙོན་པ་དྲག་པོ་ལྟར་མཛད་པས་དེང་སང་གི་ཏུས་ན་ཐོས་བསམ་པ་དག་  
 གིས་ཐོས་བསམ་ལ་བཙོན་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚེ་ཡང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལ་གཅེས་སྦྲས་  
 སྲུ་བྱེད་པ་དང་། ལྷད་པར་ཏུ་ཡང་སྡེ་སྐོན་འདྲིན་པ་རྩུང་ཟད་ཐག་པར་སྐོམ་བྱིན་ཆད་  
 ཆང་དང་ཏུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་སོགས་འདྲོལ་ཉོག་ཏུ་སྦྱོད་པ་ལ་རོ་ཚོ་བའི་གནས་

ལྷ་བྱེད་པ་དང། སློན་དུས་གྲུ་ས་ཆེན་མོ་དག་གི་རབ་ཏུ་སྦྱང་བ་པལ་ཆེ་བས་ཀྱང།  
 གདིང་བ་དང་སྦྱང་བཟེད་ལ་སོགས་པའི་དགོ་སློང་གི་ཡོ་བྱད་དག་ལོ་ཤེས་པའང་  
 དཀའ་བར་སྦྱར་ཅིང། ལྷ་གོས་དང་མཐང་གོས་སྐྱམ་ཕྱེས་སྐྱེགས་བྱུར་སྦྱར་བ་ལ་  
 སོགས་པ་ནི་རྣ་བས་ཀྱང་ཐོས་པར་མ་གྱུར་པ་ལས། དིང་སང་ཁ་ཆེ་དང་རྒྱ་ནག་གི་  
 བར་ཐམས་ཅད་དུ། དགོ་སློང་གི་རྟགས་དང་ཆ་ཕྱགས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་  
 དང། ཆང་དང་ཕྱི་རྫོང་ཁ་ཟས་སློང་བ་དང། ཕྱིན་ལེན་དང་རྒྱ་རྒྱ་དང། ལུབ་སྐྱུག་  
 ཉལ་སྦྱང་བ་སོགས་བསྐབ་པའི་གཞི་སྤྲོ་མོ་གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པའི་  
 དགོ་སློང་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པས་ཁྲབ་པར་གྱུར་བ་འདི་འདྲ་བ་ནི། བདག་ཅག་གི་  
 དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་བཀའ་རིན་མ་ཡིན་  
 བ། གཞན་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱང་བར་གྱུར་པ་སོམས་ཤིག། དེ་བཞིན་དུ་གང་  
 ཞིག་སྤེ་སློང་ལ་ཐོས་བསམ་སྦྱང་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་ཞེན་པ་ཆེས་ཆེར་  
 འཐས་པར་གྱུར་པ། གྲགས་པའི་བ་དན་གྱིས་མངེས་པར་གྱུར་པ་དག་ལའང།  
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆོ། རང་གི་རྒྱུད་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ།  
 གཞུང་ཕྱགས་ཆེན་མོ་དག་ནས་གསུངས་པ། ལག་ཏུ་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་འདི་ལྟ་  
 བུའོ། ཞེས་བུ་བཞི་རྩེད་ཟད་ཀྱང་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང། གཞུང་ཕྱགས་ཆེན་མོ་དག་ན་  
 དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཡོད་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་མེད་པར། གང་གི་ཆེ་  
 རང་ཉིད་ན་སོ་ཡོལ་བའི་ཕོ་ཉམས་ཟེན་པས། འཆི་བདག་གི་ཆད་པ་ལ་འཛིགས་པ་རྩེད་  
 ཞིག་སྐྱེས་པར་གྱུར་བ་ན། ལྷན་པོ་ཅི་ཡང་མ་བསྐབས་པ། རིའི་སྤྱུག་ཏུ་མི་ཆེ་ཡོལ་  
 བར་བྱས་པ་ཞིག་གི་རྩེད་དུ་སོང་སྟེ། དེས་རི་རྒྱན་གདམས་པའི་དག་ལས་རྩེད་ཟད་

།ཀྱང་འདའ་བར་མི་བྱས་ཤིང་། སྡོན་ཆད་ཐོས་བསམ་ལ་ཇི་སྙེད་འབད་པ་བྱས་པ་  
 ཐམས་ཅད། འགྲོད་པ་སྤྱད་ལེན་པའི་ལུལ་དུ་བྱས་ནས། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་  
 དུད་འགྲོའི་སྐྱབ་ཐབས། ལྷ་ཤང་གི་རིང་ལུགས་ལ་གནས་བཞིན་དུ། གསུང་རབ་ཆེན་  
 བོ་རྣམས་འཆི་བའི་ཆོ་དགོས་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་སྲོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་  
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ལོན་བཞིན་དུ་ཆེའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཏུ་  
 ཟད་པ་ལས། དེར་སང་གི་ཆོ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་སྟོན་པ་ནི་གཞུང་  
 ལུགས་ཆེན་པོ་དག་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ནས་ཅུང་ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པ་  
 བཤམ་ཚུལ་གྲིམས་ལ་གཅེས་སྐྱས་སུ་བྱེད་པ་གཞིར་བྱས་ནས། བསག་“སྤྱང་ལ་  
 འབད་དེ་གསུང་རབ་ཆེན་པོ་དག་གི་དགོངས་པ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གིས་བཀའ་བ་  
 དང་མ་སྟན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་ངལ་བ་སྤྱད་ལེན་པའི་  
 དཀའ་བ་ཇི་ཅམ་ཞིག་སྤྱད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡིན་ལོ་སྐྱམ་པའི་  
 གོ་བ་རྣམས་པར་དག་པ་ཆགས་པ་དང་། ཚུལ་དེ་དང་མ་སྟན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་  
 བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གིས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཐ་སྲུ་ཀུན་ཏུ་ཐུབ་པར་  
 གྱུར་ཉེ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆེས་ཆེར་ཉམས་དམས་པར་གྱུར་པ་འདི་ཡང་། བདག་  
 ཅག་གི་རྩེ་བཙུན་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་བཀའ་བྲིན་མཛད་པ་མ་ཡིན་ན། ཡོད་ཀྱང་  
 སྤང་དུ་མི་རུང་བ་སུ་ཞིག་གི་བཀའ་བྲིན་རྩེས་སུ་བྱན་པར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་དེར་སང་  
 གི་ཆོ་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྤྱད་ལེན་པའི་བཤེས་གཉེན་དག་ཀྱང་།  
 དེ་ཅམ་ཞིག་གིས་ཡིད་མི་ཆོ་མས་པར་གསང་སྤགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་སྐྱོ་བ་ཆེན་  
 པོས་འཇུག་པ་སྤྱད་ལེན་ཞིང་། སྡོན་ཆད་སྤགས་ཀྱི་མན་ངག་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྒྱད་

1 ལྟང



རྩེ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར། ལྷ་མའི་དག་ལས་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་པ་  
 ལ། ད་ལྟ་མན་དག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཟབ་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྒྱད་ཕྱེ་རིན་  
 བོ་ཆེ་རྣམས་ཁོ་ན་ན་“ཡོད་”པར་རྟོགས་ནས། དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྒྱད་ཕྱེ་  
 རིན་བོ་ཆེ་དག་ལ་འབད་པས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སྟོན་ཚད་རྒྱད་ཕྱེའི་དགོངས་པ་  
 གྲུབ་ཆེན་གྱིས་བཟུལ་བ་དང་མ་ཐུན་པའི་མན་དག་གི་གནད་ཐམས་ཅད་པལ་ཆེ་བ་  
 མིང་ཅམ་ཡང་མ་མཆིས་པར་གྱུར་པ་ལས། དེང་སང་གི་ཆེ་རྒྱ་མ་འདི་ཉིད་གྱི་  
 གསུང་གི་བདུད་ཅི་སྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་གི་བཙུན་པས་སྐོམ་པ་ལ་འབྱུས་པར་  
 བྱས་ན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་འཛོལ་བར་རུས་  
 པའི་མན་དག་གི་གནད་གྲུབ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་འབྲུལ་མེད་དུ་གོ་ནས་བསྐྱེད་  
 རྟོགས་གྱི་ལམ་ལ་དབྱིས་ཕྱིན་པའི་ངེས་པ་རྟེན་ཅིང་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་།  
 དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་ལ་གཅེས་སྐྱས་སུ་བྱེད་ཅིང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་དང་།  
 རྒྱད་ཕྱེའི་དོན་ལ་མི་འཛིགས་པ་རྟེན་པ་དང་སྐལ་ལྷན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དོ་རྗེ་སྟོབ་  
 དཔོན་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། བསྐྱེད་རྟོགས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་རྒྱད་  
 ཕྱེ་དང་མ་ཐུན་པའི་སྟོང་བ་སྐལ་དུ་གྱུར་བ་འཁྲུངས་ཏེ། བོད་ལ་གྲུབ་ཐོབ་དུ་གྲགས་པ་  
 དུ་མ་ཞིག་གིས་བརྒྱན་པར་མི་རུས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་རྟེན་པ་དང་། ལྷག་  
 པའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་ཤིང་བསྟེན་སྐྱབ་དང་བརྒྱས་པ་ལ་གོམས་པ་མན་དུ་  
 གྱུར་བས། རང་གཞན་གྱི་བདུད་དང་བར་དུ་གཙོད་པ་ཚར་གཙོད་པ་ལ་ཐོགས་པ་  
 མེད་པའི་རུས་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་རྒྱད་ཕྱེ་དང་མ་ཐུན་པའི་དོ་རྗེ་  
 འཛིན་པ། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་འདུལ་བའི་ཀུན་སྟོན་རྣམས་པར་དག་ཅིང་གྲུང་ཚུབ་

1 ཡོང

སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་དག་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་དང་མཐུན་པར་  
 གཅེས་སྦྱས་སུ་བྱེད་པ། སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚུ་བོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པས་  
 ཐུགས་རྒྱུད་རྣོག་པ་མེད་པར་ལེགས་པར་གཏམས་པའི་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་སྡོང་ཐག་  
 མང་བོ་ཞིག་གིས། ལུབ་སྤོགས་ཇི་ལན་རྟ་ར་ནས་བརྒྱུངས་ཏེ། ཤར་སྤོགས་རྒྱ་མཚོ་  
 ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་པའི་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ཁམས་ཡན་ཆད་དུ་ཅི་རེགས་པར་ཁྲབ་པར་  
 བྱུང་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། རྩེ་སྐྱ་མ་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་མད་དུ་བྱུང་བའི་འཕྲིན་ལས་  
 དཔག་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་ཡང་བདག་ཅག་གི་རྩེ་སྐྱ་མ་འདི་ནི། སྡོན་དུ་  
 ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་རྒྱའི་སྡོབས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་ཞིག་ལ་གོམས་པར་  
 མཚན་པའི་སྡོབས་གྱིས། སྐྱ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཚོས་དང་མཐུན་པའི་འཚོག་ཆས་གྱིས་  
 རུང་ཟང་ཡུང་གེལ་བར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་ཞོག་གི། ཤངས་དང་། རི་སྐུལ་དང་། བས་  
 མཐའ་དང་། དཔོན་པའི་གནས་དག་ཏུ་གཅིག་ཏུ་དབེན་པ་ལ་ཐུགས་གཞིལ་བའི་ཆེ་  
 ཡང་། དཔུས་གཙང་མདོ་ཁམས་རྒྱ་ནག་ཁ་ཆེ་ཚུན་ཆད་གྱི་འབྲོར་པའི་ཁྲད་པར་  
 མད་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཉེ་བར་མཁོ་ཞིང་རྒྱེན་དུ་བབས་པའི་ཡོ་བྱད་གྱི་ཁྲད་པར་གང་  
 ཅི་ཡང་རུང་བ་དག་ཐམས་ཅད། དད་པའི་ཤུགས་གྱིས་ཡིད་གྱི་བརྟན་པ་ཉམས་པའི་  
 སྡེ་བོ་མཚོག་དང་གཙོ་བོ་དང་དམན་པ་དང་བར་མ་དག་གིས་དམ་པ་འདིའི་བསོད་  
 བསམ་གྱི་ཞིང་ལ་དགོ་བའི་ལོ་ཉོག་བསྐྱུན་པའི་སྤྱད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྤྱན་ལམ་  
 དུ་བབ་པར་ཉེ་བར་འགོད་པ་དང་། མཚོད་ཅིང་བསྡེན་བཀུར་བའི་ཚུལ་ལ་ནི་སྐུས་  
 ཡུང་ཆད་བརྒྱུང་བར་མི་རུས་ཤིང་། ཡངས་སུ་བཅི་བར་མི་རུས་ལ། སྡོན་ཆད་བོད་  
 གྱི་དགོ་བའི་གཤེས་གཞེན་སྤོགས་ཆེན་པོ་ཅན། ཐུགས་པའི་བ་“དན་གྱིས་མཛེས་

1 རོན

བ་སྐྱུ་ལའང་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་གཏམ་བཟོད་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལའང་དེ་དག་ཐམས་  
 ཅད། རྒྱལ་པོ་དང་། གཙོ་བོ་དང་། མི་དཔོན་དང་། རྒྱུས་པ་དང་། བྱུང་མེད་སོགས་ཀྱི་  
 རོར་ལྟ་བ་དང་། ལན་ལ་རེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཟང་ཟིང་གི་འདུ་འགོད་ལྟར་ལེན་  
 བས་དད་བས་བྱིན་བ་རྒྱུད་གཞོན་བར་བྱེད་བ་ལྟ་ཅི་སློབ་ཀྱི། བདག་ཉིད་ཡོངས་སྐྱུ་  
 འཛིན་པའི་བྱི་ཚམ་ཡང་མི་མངའ་བས་བསྟན་བ་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་ཐུགས་  
 ཀྱིས་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་དག་ལ་ཆད་བརྒྱུང་མི་རུས་པར་སྦྱིན་པའི་སྦྱོན་ཐམས་  
 ཅད་དང་བྲལ་བར་གཏོང་བ་ལྟར་མཛད་བས་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་སྦྱོན་ས་  
 གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་རང་རང་གི་སྐྱལ་བ་དང་འཆོམ་པར་སྦྱིན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་  
 ལ། གཞན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་  
 ཉེན་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་མཆོད་བ་དང་། ལྷ་མ་གོང་མ་དག་གི་འདས་  
 མཆོད་ནར་མ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དུས་མཆོད་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་སོགས་  
 པའི་མཆོད་བ་ནར་མ་དང་། རྒྱུ་བ་དང་སྐྱུ་བ་སྐྱུར་ལེན་བ་བརྒྱ་སྟོང་སྤག་མང་པོ་  
 ཞིག་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་བསམ་བར་མི་རུས་ཉེ།  
 དེའི་ཕྱིར་དམ་བ་འདིས་སྐྱུ་ཆེ་རིལ་པོ་ལ། ཡོ་བྱད་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ཐུགས་ཀུན་ཏུ་  
 ཆགས་པར་གྱུར་ཉོ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཉན་པ་འདྲུ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱི་བསྐྱེད་བདག་གིར་  
 མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བའམ། བདག་ཉིད་ཀྱི་འཆོ་བའམ་ཡོ་བྱད་ཀྱི་སྤྲད་དུ་ཞིང་བྲེ་གང་གི་  
 ས་ཚམ་ཡང་བདག་གིར་མཛད་དོ་ཞེས་གྲེང་བའི་སྐབས་རྩུང་ཟང་གྱུང་མེད་བས་  
 ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་སོག་མ་ཉིད་ནས་རང་གི་རང་གིས་  
 སྤངས་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ནི་འདིའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཆ་སྤུ་མོ་ཞིག་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་བུ་

1 འགོད

ཡང་། གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་དུ་མ་ཞིག་གི་རྣམ་པར་ཐར་པས་འདི་ཙམ་ལ་ཡང་  
 བསྐྱེད་པར་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན། སྡོན་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྡོན་པ་ལྷ་  
 འན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་བསྐྱེད་ནས་ལོ་བརྒྱ་སྟག་མང་པོ་དག་འདས། སྤྱད་པར་  
 གྲེད་པའི་འཕགས་པ་དག་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་བསེལ་བའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་  
 པ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དག་གིས་བྲལ་  
 བར་གྱུར་ཏེ། དེ་ཞིག་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མིང་ཙམ་ཡང་མ་ཡུས་པ་  
 ལྟ་བུར་ལུབ་པར་གྱུར་བའི་ཆོ། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ལོན་ཏེ། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྐྱེད་པ་  
 ལྟར། སྟགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱིང་པོ་མཐའ་དག་གཞི་ནས་  
 གསོས་ཤིང་། ལོག་པར་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་པ་  
 ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པས། འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་རྒྱལ་  
 བ་ཉིད་ལས་ཀྱང་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བར་བསྡོན་མི་ལུས་པར་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྲེད་ཆེན་  
 པོ་པལ་ཆེ་བ་དང་། གྲུབ་ཆེན་པལ་ཆེ་བ་དག་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བརྟགས་ཏེ་  
 འདུག་པོ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱ་  
 བ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། དུས་ཀྱི་ཐ་མ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ན། རྩེ་སྐྱ་  
 མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར། རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིང་པོ་མཐའ་དག་  
 རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གཞི་ནས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གསལ་བར་མཛད་པ་  
 ཡང་རྩེ་ལ་དེ་དང་བྲུད་པར་མ་མཆིས་པ་ཡིན་པས། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ངོ་མཚར་བའི་  
 མཛད་པ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་དག་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་ཙམ་ཉིད་ནས། དུག་སྐྱལ་གྱིས་སྐྱ་  
 ཅིའི་བྱི་ཚོར་བ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཆེར་མའི་མལ་དུ་ཉལ་བ་ལྟ་བུར་མ་བྱེད་པར་བདག་

ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་བར་སྐྱོམ་ཤིག །

འདིར་“སྐྱུས་”པ། དཔལ་ལྷན་གསུང་རབ་ཀྱི་ལ་བལྟ་བའི་མིག །དྲི་མེད་  
རིགས་པའི་འདྲེན་གྱི་སྐྱོད་ལྷན་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་ལག་ཉལ་  
ཀྱིས། །མཐར་འཛིན་དེ་ལོ་མིང་གི་སྟག་མར་མཛད། །བཟོད་དཀའ་རིགས་པའི་དྲི་  
བཞོན་རྒྱུ་ལྷགས་ཀྱིས། །མ་ལུས་སྐྱོགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ལ་གནས་པའི། །ལོག་པའི་  
གཞུང་ལྷགས་སྟོན་ཚོགས་ཀྱི་བཙུན་པའི་སྟེ། །མན་བདེ་སྐྱོད་ཅིའི་གཉེན་གཅིག་མཁའ་  
ལ་མཛེས། །དྲི་མེད་རིགས་པ་རྣོན་པོའི་མཚོན་འཆང་བ། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱབ་མོའི་སྐྱོར་  
བ་རྒྱུང་བསྐྱེད་ས་ཀྱང། །སྐྱུ་བའི་མེད་གོ་ཀྱི་ལྱི་ར་རྒྱལ་གྱི། །འལ་བ་མ་ལུས་ཅིག་  
ཅར་ས་ལ་ལྷུང། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པའི་ས་ཚེན་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། །ལེགས་བཤད་  
“དབྱུང”པའི་ག་བ་ལ་བཞེན་པ། །ཐེག་མཚོག་འཁོར་ལོ་བསྐྱུར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་  
བཀའ། །དཔལ་ལྷན་མཁའ་བ་ཀྱི་མགོ་བོས་འཛིན། །མི་དམན་རྒྱལ་བའི་ས་  
བོན་སྟོང་རྗེས་ཁམས། །ཤེས་རབ་ལུས་ཀྱི་སྟོ་བར་བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་དོད་  
སྟོམས་བར་བཞེན་པས་ལེགས་སྟོན་པ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཚོ་བ་སྐྱུས་  
འདི་བསྐྱུན། །སྟོང་རྗེས་སྐྱུ་བ་རྣོགས་པའི་གཞོན་ཅུ་ནི། །སྟག་བསམ་ཀྱི་གསལ་  
མཛེས་མའི་བང་བ་ལས། །མཛད་རྒྱུང་བཙོན་པའི་མགྲོགས་འགྲོས་རབ་སྐྱེད་ས་  
ཉ། །གཞན་དོན་ཤར་རིའི་བ་གམ་ཅེ་ལ་འཛེགས། །དེ་ཚེ་དམ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུང་བཞད་བ་  
དང། །མཉམ་དུ་ཐུབ་བསྟན་གོས་དཀར་གྱོན་པའི་ལུས། །གཟིགས་ནས་ས་གསུམ་  
འགྲོ་འདི་སྐྱུན་བྲལ་ཞེས། །དབྱེས་ལྷན་རྒྱལ་“བ་ཀྱི་བཞེན་སྟོམས་མཛད། །ཚོད་

1 ལྷས  
2 དབྱུངས  
3 བཀྱན

དུས་འཕྲོག་སྤང་ཆེད་དུ་འོངས་པ་ཡི། །རྗོགས་ལྷན་བཞིན་དུ་ཁོར་ལུག་རི་པོའི་  
 ཁོངས། །མ་ལུས་བྱུང་བར་བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱལ་མཚན་ནི། །ཁྲིད་གྲགས་སྣན་པའི་བ་  
 དན་བཞིན་དུ་བཅུགས། །དེ་སྲིད་དུས་མཐར་ལེགས་བཤད་སྤྱད་ཅིའི་གཉེན། །ཐུབ་  
 པའི་ཉི་མ་མ་ལུས་ཟིལ་གཞོན་པའི། །ས་གསུམ་འོད་མཛད་འགྲོ་བའི་སྐྱ་མ་  
 གང་། །ཁྲིད་དང་མཚུངས་པའི་སྤང་བ་གཞན་ཡོད་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། །རྗེ་བཅུན་སྐྱ་  
 མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་དང་  
 པའི་འཇུག་དོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། རང་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གོ་འབང་བརྟེས་  
 བས། །བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་རི་ལྟར་མཛད་པ་མདོ་ཅམ་སྟོས་པའི་རིམ་པར་བྱེ་  
 བ་སྟེ་ལྟ་བུའོ།། །།

༥ དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་གདུལ་བུའི་དོན་མདད་དུ་བྱུང་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པས་  
 གངས་རིའི་ཁྲིད་ཀྱི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་བསྐྱེད་དོས་ཀྱིས་གདུལ་བ་དག་གི་དོན་ནི་ལམ་  
 ཆེར་མཛད་པ་མཐར་སྐྱོན་པ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་བ་སག་གི་ལོའི་སྟོན། །སྟོད་ལུང་གི་ཚུ་  
 ཚན་ལ་བྱོན་ན་སྐྱ་ལུས་ལ་འཁོར་ཏུ་འཕྲོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསོལ་བ་དག་གིས་  
 འབྲུལ་དུ་མཚམས་སྟོར་བའི་རྒྱན་བྱས་འོང། དོན་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། རང་ཉིད་རོ་བོ་  
 རིན་པོ་ཆེའི་བྱུང་དུ་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྲི་མ་མེད་པའི་བྱུག་བྱ་བར་བཞེད་པ་དང་། ལྷན་  
 ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་དང་བྱི་ཟེའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་གདུལ་བའི་  
 སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཞིག་གི་དོན་བྱ་བར་ཡང་དགོངས་འོང། སྟོན་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་  
 པར་མཛད་པའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་ཡས་བ་དག་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གསུང་གི་ཐ་མ་  
 ལུལ་བར་བཞེད་ནས། རི་བོ་དགེ་ལྡན་ནས་བྱུག་བཏེག་སྟེ་སྐྱ་སར་མཚོད་པ་དང་སྟོན་

ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་མཛད་ནས་སྟོན་ལུང་གི་ཆབ་ཚན་ཁར་བྱོན། འོན་ཀྱང་ཆབ་  
 ཚན་གྱིས་ནི་ཞབས་ལ་ཅུང་ཟད་ཅམ་བདུག་པ་ལས་མ་མཛད། གཙོ་བོར་སྟོན་ལུང་  
 ལུ་མདའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་དག་ལ་ཚོས་དང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་སྐྱེས་གནང་  
 ཞིང་། བསྐྱེན་བཀུར་བ་དང་འབྲུལ་བ་མད་ཏུ་བྱུང་བ་དག་བདག་གིར་མཛད་པ་དང་།  
 ཐ་ན་ཞལ་མཐོང་ཞིང་གསུང་བོས་བ་ཅམ་གྱི་སྐོ་ནས་ཀྱང་དོན་དང་ལྡན་པར་མཛད་  
 དེ། སྐར་འབྲས་སྲུངས་སུ་བྱོན་པའི་ཚེ། མདོ་ལི་ལ་གདན་བྲངས་པའི་མདོ་ལིའི་སྐྱ་ལ་  
 འཇའ་ཚོན་ཁ་དོག་ལྡ་པ་ཀུན་ནས་བཀྱ་བ་ཐལ་བྱུང་ཏུ་བྱུག་པ་དང་། འབྲས་སྲུངས་སུ་  
 བེབས་ནས་ཀྱང་། ཚོས་གསུང་བའི་ཚེ་ཚོས་གྲུའི་དབྲས་སུ་འཇའ་ཚོན་སྐྱ་ལྡ་པ་ནམ་  
 མཁའི་དབྱིངས་ནས་ཀ་བ་བཅུགས་པ་ལྟར་ཆེས་གསལ་བར་བྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་  
 ལྟས་མདོན་སུམ་དུ་བབ་པར་གྱུར་ལ། གཞན་ཡང་འབྲས་སྲུངས་སུ་བཞུགས་ཀྱི་རིང་  
 ལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྡེ་སྟོན་འཛིན་པ་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་རེ་ཅམ་འདུས་ཤིང་།  
 ལྗེ་ལུ་ནས་ཞབས་ཉོག་དང་སྐྱི་སྐོས་ཀྱི་སོགས་བསྐྱེན་བཀུར་འབྲུལ་འོད་སོགས་  
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་མཛད་ལ། དེའི་“ཆེ”ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད། ལྷ་རོ་ཚོས་  
 ལུག་། དབྲུ་མ་འཇུག་པ། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་། དེ་  
 ཡང་སྟོན་ཆད་གྲོང་པའི་སྐྱེ་བོ་ཕོ་སོ་སུ་ལ་ཁྲིད་ཆེར་མི་གནང་། ཁྲུད་པར་ལམ་རིམ་  
 ཀྱི་ཁྲིད་ལའང་འཚོག་ཏུ་མི་རུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དམ་གཞག་ཆེ་བར་ཡོད་པ་ལ། དེ་  
 དུས་གྲོང་པའི་སྐྱེ་བོ་རྗེ་ཅམ་ཞིག་འོངས་པ་དང་། དུས་ནམ་ཞིག་འོངས་པ་ཐམས་  
 ཅད་ལ་ཁྲུད་པར་མེད་བཤ། ཐ་ན་སྐྱང་པའི་ཚོགས་དུ་མ་འདུས་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་

1 ཚེ

ཅད་ལ་ལམ་རིམ་དང་དབྱ་མ་ལ་“སོགས<sup>1</sup>་བའང་བཀག་པ་མེད་པར་གནང་། འབྲས་  
 ལྷངས་སུ་སྐབས་ཤིག་ནས་གཞན་པལ་ལོ་ཆེ་ལ་སྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མངོན་ཚུང་བར་  
 གྱིས་གསུངས་ནས་ལྷ་བཟོ་བ་ལ་དམ་གཞག་ཆེ་བར་མཛད་དེ། བཙུག་ལྷན་འདས་  
 རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་དུས་སྐྱེ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེང་བའི་ཞལ་ཏུ་མཛད་དེ། དེ་ལྟར་  
 ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར་ནས། སྡོན་ཆད་དུས་འཁོར་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱད་  
 ལ་ལེ་མཚམས་མཛད་པའི་ལུགས་མེད་པ་ལ། དེའི་ཆེ་གསང་འདུས་ཀྱི་ལེ་ལྷ་དབྱ་  
 པའི་སྐབས་ལ་ཚོས་“མཚམས་<sup>2</sup>་མཛད་ནས། ལྷར་དུ་དགོན་པར་འགྲོན་བཞེད་པའི་  
 ཞལ་ཏུ་གནང་། དེ་ལ་སྦྱིན་བདག་དང་། ཚོས་གསན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ད་དུང་སྐྱབ་  
 གཅིག་གས་སྐྱབ་བ་ལྟེན་ཅམ་དུའང་བཞུགས་ནས་ཚོས་འཕྲོ་ཚོགས་པར་གསུང་བ་  
 ཞིག་སྤྲུགས་རྗེས་གསུང་འཚལ། “ཐ་ན་<sup>3</sup>་རྒྱད་ཀྱི་འཕྲོ་བསྐྲུགས་ལུང་དུ་མཛད་པ་ཅམ་  
 ཞིག་ཡུང་གནང་འཚལ་ཞེས་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་བཏབ་ཡུང་གསན་དུ་མ་བཞེད་  
 བས། ད་ལན་སྤུར་དུ་བཏེག་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་བས་འདེགས། རྒྱད་དང་ལམ་  
 རིམ་འཕྲོ་ལ་འཛོག་པའི་འདུན་པ་ཁ་སིང་དུ་བཏང་ཚར་གསུངས་ནས་ཚོས་མཚམས་  
 མཛད་དེ། དེ་ཡང་ད་དུང་སྤྲུགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གསུང་བཟོས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུ་  
 ཚོགས་པ་མེད་པར་འཕྲོ་རིང་དུ་གནས་པའི་ཉེན་འབྲེལ་སྦྱིག་པའི་དགོངས་པ་སྡོན་དུ་  
 མཛད་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟེལ། །དེ་ནས་ལྷ་སར་ཕྱག་བཏེག། །རྩོ་བོ་རིན་པོ་ཆའི་  
 ལྷར་དུ་ཕྱོན་ཏེ། ཕྱག་དང་མཚོད་པ་དང་སྡོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་  
 བས་ད་དུང་ཡང་བསྐྱབ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་གསོལ་བ་བཏབ། དེ་

1 ལོགས  
 2 མཚམས  
 3 ཐན



བས་ཚོས་རྗེ་ཤུག་ཡེ་ཤེས་"བས་སྐྱེན་བྲངས་ཏེ་སེ་ར་ཚོས་སྤིངས་སྤྱི་བྱོན། ཁོང་པ་  
 ལ་སྤར་ནས་ཞལ་ཏེ་བྱོན་པ་དང་། ཁོང་པ་རང་ལ་སྤྱུགས་ཀྱི་འདུན་པ་ཆེ་བར་ཡོད་  
 ཅིང་། བྱད་པར་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྤྱུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤེ་ལ་འཆད་ཉན་རྣམ་པར་  
 དག་པ་ཡོང་ཡེ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུབ་པར་གྱུར་ནས་རིང་ཞིག་ལོན། རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་  
 བཤད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མཛད་པའི་གསུང་གི་བདུད་ཅི་ཉམས་སྤྱི་སྤོང་བས་སློ་  
 བྲོས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སྤྱི་ཚིམ་པ་མང་དུ་བྱོན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་བུའང་ད་དུང་རྒྱུད་སྤེའི་  
 འཆད་ཉན་རྣམ་པར་ཚུགས་པའི་གྲུ་ས་ཐིངས་པ་སློན་ཆད་མེད་པས། དེ་འབྲ་བའི་འཆད་  
 ཉན་ཀྱི་གཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ཚུགས་ན་ཅི་མ་རུང་སྣམ་དུ་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་  
 དགོངས་པའི་སྤྱུགས་ཀྱི་འདུན་པ་ཤུགས་བྲག་པོས་དེའི་ཆེ་ཞལ་ཏེ་གནང་སྟེ། སེ་ར་  
 ཚོས་སྤིངས་སྤྱི་ཚོས་རྗེ་བས་བདག་རྒྱུན་ཀྱི་སྤྱུགས་ཁུར་ཆེས་ཆེར་བཞེས་ནས།  
 གཞི་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་  
 པ་དང་བདེ་མཚོག་གི་ཅ་རྒྱུད་ལ་འཆད་ཉན་རྣམ་པར་བཅུ་གས་པའི་གྲུ་ས་རྣམ་པར་དག་  
 པ་འཇུགས་པའི་ཞལ་སློས་དང་། ཚོས་དཔོན་བསྟོོ་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་ཅིང་། རྟེན་  
 འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་སྤྱི་ག་པའི་ཆེད་དུ་གནས་དེར་གསོ་སྤོང་མཛད། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་  
 པོ་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ནས་ཚོས་སྤྱེན་ཏེ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བཤམ་བདེ་  
 ཚེན་ཅེར་བྱུག་ཐེབས། དེར་ཡང་བྲག་དཀར་རྫོང་དཔོན་པ་ཡལ་ཡུམ་ལ་ཞལ་ཏེ་བྱོན་  
 ཅིང་། ཁོང་པས་ཀྱང་དད་པ་ཆེན་པོས་དགའ་སྤོང་བཅས་ཏེ་བཀའི་ཁུར་སྤྱི་པོས་  
 མཚོས་ནས། བདེ་ཚེན་ཅེར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་འཆད་ཉན་རྣམ་པར་དག་པ་  
 རྣམ་པར་བཅུ་གས་པ་དང་། གཞི་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་ཁྲིམས་སྤྱུག་སྟོལ་མ་ཉམས་པ་ལ་

བརྟེན་པའི་གྲུ་ས་བཅུ་གསལ། རྩེ་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་བདག་རྒྱུན་གྱི་“གནས<sup>1</sup>་གཞི་  
 འཛུགས་པ་སོགས་གྱི་རྒྱུན་དུ་བབ་པའི་ཡོ་གྲུང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གནང་སྦྱིན་དང་།  
 རྩོད་དཔོན་པས་བདག་རྒྱུན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་སོ། །དེ་ནས་  
 གནས་དེ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་ལྷུས་པས། “ད<sup>2</sup>་ལན་མིན་པ་རབ་གནས་བྱེད་པ་  
 མི་འོང་བས་ད་ལན་རྒྱས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་གསུངས་ནས། རབ་ཏུ་གནས་པ་རྒྱས་  
 པར་མཛད་དེ། གནས་དེ་ཉིད་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སྐྱབས་མཁར་ཞེས་བྲུ་བར་  
 མིང་དུ་གདགས་པ་ཡང་མཛད་དེ། །དེ་ནས་གྲག་དཀར་དུ་བྱོན། དེ་ནས་གྲུ་བཞིར་  
 གདན་འདྲེན་ལྷུས་ནས་བྱོན་ཏེ། དེ་ཡང་འབྲས་སྦྲངས་ནས་ཕྱག་བཏེག་ནས། དཔོན་  
 པར་མ་ཐེབས་གྱི་རིང་ལ་གང་དུ་སྦྱུན་བྲངས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ད་ཡང་ཡང་འོང་བ་མི་  
 འོང་བས་ད་ལན་འགྲོ་དགོས་གསུངས་ནས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་མཛད་“དོ།”<sup>3</sup> །གྲུ་  
 བཞིར་“ཐེབས་”པའི་རྒྱབ་གཞི་བརྒྱུངས་པའི་སྐྱ་ཆེན་པོ་གྲག་པས། ཐམས་ཅད་ཐེ་  
 ཚོམ་དུ་གྲུར་ནས་བརྟགས་ཀྱང་། མི་ཞིག་གིས་བརྒྱུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ཚམ་  
 དུ་ཟད་གྱི། གཞན་དུ་ན་རྒྱུང་བར་བྱེད་པ་སྐྱ་ཞིག་གིས་གནས་གང་དུ་བརྒྱུངས་པ་  
 སོགས་གང་དུ་འང་བརྟག་པར་མི་རྒྱས་པར་ཡུན་རིང་དུ་སྐྱ་ཤིན་ཏུ་བྲག་ཅིང་གསང་  
 མཐོ་བ་རྒྱུང་བར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་། འབྲས་སྦྲངས་ནས་ཡར་ལ་ཕྱག་མ་བཏེག་  
 པའི་གོང་ཚམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་འདང་། ས་ཆེན་པོ་སློང་གི་དུ་གཡོ་བ་དང་། བས་  
 མཁའའི་དབྱིངས་མཐའ་མི་མངོན་པའི་ལམ་རིང་པོ་ནས་འོངས་པའི་འཇའ་ཚོན་རྣམ་

1 བས  
 2 ང  
 3 དེ  
 4 ཐེབས

བར་བཟ་བ་ལྷའི་མོ་ཉ་ལྷ་བྱ་རི་མོ་དགོ་ལྷན་གྱི་ཚེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུག་པ་ལ་  
 སོགས་པ་ལན་མང་དུ་བྱུང་ངོ། །དེ་ནས་ལྷ་བཞི་ནས་ལྷག་བཏེག་ནས་དགོ་ལྷན་དུ་  
 བེབས་པ་ན་ཐོག་མར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་བྱོན་ཏེ། འདིར་ད་  
 ཡང་ཡང་འོང་བ་མི་འོང་བས། མཚོན་གཏོར་རྒྱ་ཆེར་ཤོམས་གསུངས་ནས་སྟོན་པའི་  
 སྐྱུ་དང་། གཞལ་ཡང་ཁང་རྣམས་དང་། ཡི་དམ་གྱི་བྱུང་དུ་མཚོན་པ་དང་གཏོར་མ་རྒྱ་  
 ཆེར་མཛད་དེ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་  
 མཛད། དེ་ནས་འདུ་ཁང་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་མང་ཇ་འབྲེན་པ་ཞིག་གིས་གདན་བྲངས་  
 བས་ཚོགས་གྱི་དབུས་སུ་བེབས་ཏེ། བསྟོ་བ་མཛད་པའི་མཇུག་ཏུ་སྦྱིན་བདག་  
 སོགས་གྱིས་ཆེད་དུ་ཞུ་བ་སྤུའང་མེད་པར། བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྟོན་ལམ་རྒྱས་པ་ཞིག་  
 མཛད་དེ། དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་ཤིས་བརྗོད་དང་བཅས་པ་  
 མཛད་ནས་ཕྱིས་གྱི་ཉེན་འབྲེལ་བྱུང་བར་ཅན་སྦྱིག་པའི་ཆེད་དུ་ཐུགས་གཏད་པའི་  
 རྣམ་པ་ཡིན་པར་གསལ་ལོ། །དེ་ནས་གཟིམས་ཁང་དུ་བེབས་ཏེ། བཞུགས་གདན་ལ་  
 བཞུགས་པ་ན། ད་ནི་རང་རེའི་དགོན་པ་རང་དབང་ཐོབ་པ་འདིར་སྦྱེབ་བྱུང་བས་སྒོ་  
 བདེའོ། །ཞེས་གསུངས་ཟེར་རོ། །དུས་དེ་ཉིད་གྱི་ཉིན་མོ་འདས་པའི་མཚན་མོའི་གྲང་  
 “སྟན་ལ་བབ་པ་ཅམ་ནས་སྐྱུ་ཁམས་ཚུང་ཞིག་བསྐྱེལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། དེའི་སང་  
 ཉིད་ནས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་སྐྱུ་རིམ་ལ་འབད་བ་འདོན་པ་སོགས་  
 བགྱིས། དེ་ལྟ་ནའང་སང་གི་ཉི་མ་ཕྱེད་ཅམ་བར་དུ་སྐྱུ་ལུས་གྱི་ཆ་སོ་སོ་ལ་བསྐྱུང་  
 ལྷག་ཏུ་མཛོན་པ་རྒྱུང་བྱེད་ཡོད་གསུང་བ་མ་གཏོགས། དེ་ནས་བསྐྱུང་ལྷག་ཀྱང་ཆེན་  
 པོ་མེད་པར་རྒྱུང་བྱེད་ཐུགས་ཉོག་པར་གསལ་ཅམ་གྱི་བར་ལ་ཉིན་ཞག་གཉིས་གྱི་

1 ལྷོ་

རིང་དུ་སྐྱུ་རིམ་བསྐྱབས། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་དཀའ་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པ་  
 ལ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་ཚུལ་འདི་ལྟར་དགོས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞལ་ཏུ་ཞིབ་  
 པར་སྤྲོ་མོ་ནས་གནང་ཚར་བས་དེའི་ཆེ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས། གནས་བརྟན་རིན་  
 ཆེན་རྒྱལ་མཚན་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱུ་རྒྱུང་ན་འཁོད་པ་ལ། ཚུལ་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་  
 ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སློམས་ཤིག་ཅེས་སོགས་ཅམ་གསུང་། གཞན་སྐྱུ་ཁམས་  
 ཅུང་ཟད་བསྐྱེལ་བར་ཚུལ་བསྟན་པའི་རིང་ལའང་སྤར་གྱི་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་དང་  
 བདག་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་འཆག་མེད་དུ་མཛད་པ་  
 དང་། གཞན་ཡང་གཙོ་བོར་ནང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཚོག་ཏུ་གཞོལ་བའི་ཐུགས་  
 དམ་ལ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཉི་ཤུ་བཞིའི་དགོངས་ཕྱི་མ་རེད་  
 དུ་སོང་ཅ་ན། བཙུན་ལྷན་འདས་བདེ་མཚོག་འཁོར་ལོའི་མཚོན་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་  
 མཛད་དེ་དེའི་ཆེ་ཀ་སྤེལ་མར་མེད་པ་ཞིག་ཁྲེར་ཤོག་གསུངས་ནས་དེར་ནང་མཚོན་  
 སྲིན་རྒྱལ་སྐྱུ་སྤེལ་པ་ཞིག་མཛད་དེ། བདག་ཉིད་གྱིས་བདུད་ཅི་སྤང་བ་ལན་སུམ་ཅུ་  
 ཅ་གཉིས་མས། བཅུ་དྲུག་སྤག་གཉིས་སུ་མཛད་ལ། དེ་ཡང་བདེ་མཚོག་གི་མཚོན་པ་  
 དེ་དང་འབྲེལ་བས། དེ་ཉིད་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ་རག་ཅིང་། གཞན་དུ་ན་ལྟའི་  
 འཁོར་ལོ་འདི་འབྲུ་བ་ཞིག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བདུད་ཅི་སྤང་བ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་  
 བར་ནི་སུས་གྲང་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་དོ། །“སྐྱུ་རྒྱུང་ན་འཁོད་པ་ཁ་ཅིག་ནི་གྲངས་ལ་  
 དཔགས་ནས་བཙུན་ལྷན་འདས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སློ་ནས་མཛད་པར་  
 ཡང་རྟོག་གོ། །གཞན་ཡང་དེ་དག་གི་ཆེ་ཡི་དམ་གྱི་བྱུང་བར་མངོན་སུམ་དུ་གཟེགས་  
 པ་ལ་སོགས་པའི་གཟེགས་སྤང་བྱུང་བར་ཅན་མང་དུ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་དུ་མ་མངོན་

མོད་ཀྱི་སྐྱུ་རྒྱུང་ན་འཁོད་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་མཆིས་པ་ལྷ་བར་ཚོ་མ་ཚོགས་ལོ། ཞེས་  
 ཟེར་དོ། དེ་ནས་མཚན་མོའི་མིང་ལ་ཐུགས་དམ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། དེ་  
 ཡང་ཕྱི་རོལ་ནས་མངོན་པ་ལ་དོ་རྗེ་བསྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་ཤས་ཆེ་བར་  
 མངོན་ལོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། མདོར་ན་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལ་ཆོས་སྐྱུ་དང་བསྐྱེ་བའི་མན་ངག་  
 རྣམས་ཐུགས་ཉམས་སྐྱུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་པར་ངེས་སོ། །དེའི་སང་ཉིན་ཉི་ཤུ་ལྔའི་སྐྱ་རྒྱའི་སྐྱ་རྒྱ་  
 དང་པོ་ནས་ཞབས་དོ་རྗེ་སྐྱེལ་ལོ་ཡུང་དུ་མཛད། ཐུག་གཉིས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་  
 ཐུགས་དམ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་ལས་ཉི་མ་ཤར་རྗེས་ཙམ་ལ་སྟོང་བ་གསུམ་  
 རིམ་གྱིས་ཐེམ་ནས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་  
 མཛད་དེ། དེ་ཡང་ཤངས་ཀྱི་སྐྱོའི་རྒྱུང་རགས་པ་རྒྱ་བ་ནང་དུ་ཐེམ་པ་ནས། ཞལ་གྱི་  
 དཀྱིལ་འཁོར་དེ་གོང་ཅུང་ཟད་སྐྱུ་ཁམས་བསྐྱེལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྤར་ལས་སྐྱུ་  
 མདངས་ཅུང་ཞིག་ཅུང་བར་ཡོད་ནའང་། དེའི་ཆེ་སྟོ་ཡུར་དུ་རྒྱ་བ་རྒྱས་“བ་ལྟར་  
 ཡུར་ཏེ། སྐྱའི་ཆ་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱི་ལུས་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་གཞོན་བུ་ལྟར་ཡུར་ཅིང་།  
 སྐྱའི་ཤ་ལྷ་བ་དང་། ལྟར་ལྟར་པོར་ཡུར་བ་དང་། ཁང་ལུང་དུ་ཡུར་བ་ལ་སོགས་པ་  
 ཅུང་ཟད་ཡང་མེད་ལ། སྤར་གྱི་སྐྱའི་གཉེར་མ་རྣམས་ཡང་སྐྱའི་ཅེ་ལོ་བརྒྱུད་གཤམ་གས་  
 པའི་ཚོད་ཙམ་དུའང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་ཡུར་ཏེ། བལྟ་བར་མི་  
 བཟོད་པའི་འོད་ཀྱི་སྤར་པོ་”དང་ལྟན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱའི་འོད་དམར་སེར་  
 དུ་སྤར་ངོ་ཞེས་ཟེད། ཁ་ཅིག་ནི་དཀར་སེར་དུ་སྤར་ངོ་ཞེས་ཟེད། ཁ་ཅིག་ནི་གསེར་  
 བཙོ་མ་ལྟ་བུར་སྤར་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ལོ་བཅུ་དུག་ལོན་པའི་ན་ཚོད་དང་ལྟན་པའི་ལྟའི་

1 བ  
 2 བྟ

ལུས་ཅན། རི་ལྷ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལུང་གྲུང་བ་རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་སྤངས་ནས།  
 བད་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བ་རི་ལྷ་བ་དེ་ལྷ་ལྷུང་བ་ན། དེའི་ཆེ་  
 སློ་བྱུང་ཉིད་དུ་མགོན་དང་བྲལ་བས། ཡིད་སྤངས་གྲིས་བརྒྱམས་ཏེ། རང་གི་འཚོ་བ་  
 ལ་ཡང་མི་ལྷ་བར་གྲུང་བའི་སྐྱེ་བོ་བྱུང་ན་འཁོད་<sup>1</sup>བ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང། ཨེ་མ་མ་  
 ལ་འདི་འབྲ་བའི་རོ་མཚར་བ་ནི་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་ཞིག་སྟེ། བདག་ཅག་རྣམས་  
 གྲིས་ལྷའི་ལུས་མདོན་སྤུས་དུ་མཐོང་རོ། །ཞེས་སྤངས་གྲིས་སྤོས་པས་རང་དབང་  
 བྲལ་བཞིན་དུ་ཡང་རོ་མཚར་བས་བསྐྱོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་གར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱ་  
 འདའ་བའི་ཆེ་སྐྱའི་མདངས་དང་གཞོན་ལ་ལ་སོགས་ཏེ། མདོར་ན་མིའི་ལུས་གནས་  
 ལྷུང་ནས་ལྷ་བྱ་གཞོན་ལུང་ལུས་ལྷ་བྱུང་གྲུང་བ་འདི་འབྲ་བ་སློན་ཆད་སྤྱི་ཞིག་ལ་  
 ལྷུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་བསྟུན་པ་འགའ་ཐོས་པའམ། འདིའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདི་ལྷའོ་ཞེས་  
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། སློན་གྱི་<sup>2</sup>ཆེ་རྒྱ་གར་གྱི་བྱུབ་ཐོབ་བརྗོད་ག་ཡ་  
 རྩ་ར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་མཁའ་རེག་ཏུ་འདས་པ་ན་སྐྱ་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཚུང་ཞིང་གཞོན་  
 ལ་དང་ལྷན་པའི་གྲིས་པའི་ན་ཚོད་ལྷ་བྱུང་གྲུང་ཏོ་ཞེས་ཐོས་གྱི། བོད་ཀྱི་ལྷ་མ་སྤུ་མ་  
 ལྷ་ཞིག་ལའང་ཚུལ་དེ་ལྷ་བརྗོད་པ་མ་ཐོས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདི་  
 ཡིན་པར་འཁུམས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་གསུང་རབ་དག་ལས། གང་གི་རྒྱུད་ལ་  
 མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱེས་བ་དང། དབྱ་བཅོམ་པ་མདོན་དུ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་  
 བས་བདུད་ཅི་ཐོབ་པར་གྲུང་བ་ན། དབང་པོ་ཡོངས་སྤྱི་གསལ་ཞིང། བཞིན་གྱི་  
 མདོག་ནི་དག་ལ། བགས་པའི་མདོག་ནི་དཀར་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་གྱི་མདངས་

1 བ  
 2 ཆ

སྐྱུ་ལས་གནས་སྐྱུ་ལ་འབྱུང་བ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། དེ་བས་ན་རྗེ་འདི་ཡང་  
 དེའི་ཆེ་འོད་གསལ་འོན་ཏེ་ལམ་པའི་པདེན་པ་མངོན་དུ་མཛད་དེ། འཆི་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུར་  
 བསྐྱུར་པའི་སྐྱོ་ནས་བར་དོ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་བཞེངས་ཏེ། བར་དོར་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་  
 པའི་སྐྱུ་མཚོག་གི་དངོས་བྱུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་  
 བར་གདོན་མི་བྱ་བས། དེའི་ངོ་མཚར་པའི་ལྷས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱོས་  
 སིག། །གཞན་ཡང་བར་དོ་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ལ་ནི། སྐྱུ་  
 "ཆེ་འོད་ཉིད་དུ་དེའི་རྒྱ་ཚོགས་རྣམས་ལེགས་པར་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་ཚར་བ་  
 འདི་འདྲའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཆེས་ཞིབ་པ་ཉིད་དུ་ཁོ་བོ་ལ་  
 བསྟུན་པར་བྱ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཚོགས་སུ་བསྐྱབ་པར་མ་གནང་བས་མ་  
 གིས་ལ། ལྷ་བྱང་བརྟེན་གོ་བར་རུས་པ་ཅེས་ཞིག་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་  
 བར་བརྗོད་བྱེད་ཏོ། །འོན་དགའ་ལྡན་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔའ་སྒྲིང་པོ་  
 ཞེས་བྱ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ལྷ་བསྟན་ཅིང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།  
 དེ་ནི་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་ས་དང་པོ་ཐོབ་སྟེ་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་པར་གསུངས་པ་  
 དང་། ཡང་སྐྱུ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་རྗེ་རྗེའི་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པར་  
 གསུངས་པའི་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་འགལ་བ་མེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྐྱུ་པའི་སྐྱུའི་སྟོན་རྒྱལ་  
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་སྟར་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རིང་ལ། སྐྱུའི་  
 ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐད་ཐད་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར། འཇམ་ཚོན་ཁ་དོག་སྐྱ་ལྷ་པ་ཤིན་  
 ཏུ་དྲངས་ཤིང་འོད་"འཆེར་"བ་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ཉིད་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་

1 ཆེ  
 2 འཆེར

སྣང་དུ་ཆེད་དུ་སྐྱེལ་བ་བཞིན་གཤོོ་བ་མེད་བ་ཞིག་ལུན་རིང་པོའི་བར་དུ་ག་བ་  
 བཅུགས་བ་བཞིན་གནས་བར་གྱུར་ཏོ། །དུས་དེ་དག་གི་“ཆེ་ནམ་མཁའ་ནི་ཐམས་  
 ཅད་སྣང་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མངོད་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་འདྲའོ། །ཞེས་འདིག་ཉེན་  
 ཐམས་ཅད་ལ་གོ་བར་བྱེད་བ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་གཡའ་དག་བར་གྱུར་ཉེ་ཆེས་དྲངས་  
 ཤིང་། ཐ་མལ་གྱི་སྤྱིན་དང་རྩལ་ལ་སོགས་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲམ་“ཞིང”<sup>2</sup>ས་གཞི་  
 རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲམ་ནས་བསེར་བུ་སྤོའི་འགྲོ་འོང་ཡང་རྒྱན་ཆད་པ།  
 ཞག་བཞི་བཅུ་ཅ་དགུ་ཅམ་གྱི་བར་དུ་བྱུང་ལ། དེའི་ཆེ་དགོན་པའི་སྤིང་གསེབ་ནས་  
 གཞིམས་ཁང་གི་ཕྱོགས་སུ་རང་རང་གི་བྲང་ཁང་གི་སྤྲེང་གི་ལ་བད་ཁ་རྣམས་སུ་  
 མཚན་མོ་མར་མེའི་སྤེང་བ་མཐའ་ཡས་བ་སྤུལ་བ་རྣམས་དང་། གཞིམས་ཁང་གི་སྐོ་  
 དུང་དང་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཚོས་གྲའི་ཞལ་དཀར་ཐད་སོ་རྣམས་སུ་མར་མེའི་སྤེང་བ་“ཚར”<sup>3</sup>  
 དུ་དངར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཚན་རིང་གང་ལ་མེ་སྤྲེང་ཅེ་སོ་ཅུང་བད་རྒྱུད་གིས་  
 གཤོོ་བ་“ཅམ”<sup>4</sup>ཡང་“མེད”<sup>5</sup>བར་གྱུར་ཏོ། །གཞན་ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་བར་  
 མཚོད་བ་དང་། དབའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་བར་བསྐྱགས་པའི་  
 རོལ་མོའི་བྲེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་བྲམ་བ་མཚན་གྲུང་ལ་བྲག་བ་དང་། ཉེན་མོ་ཡང་  
 སྤོན་ཚོར་མ་སྤོང་བའི་སྤྲའི་བྲེ་བྲག་དུ་མ་འགའ་ཞིག་གི་རྣ་ལམ་ན་བྲག་བ་ལ་སོགས་  
 བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་བར་གཏོར་བའི་མེ་ཏོག་གི་ཚོགས་ནི་པལ་ཆེ་བ་ཀུན་  
 ལྷུང་དཀར་ཞིང་སྤྱི་ཏིག་ལྷུང་འོད་གསལ་བས་མཐོན་པོ་ནས་འབྱུང་བ་ན་ལྷ་བ་ལྷུང་

1 རྒྱ  
 2 ཞད  
 3 ཚར  
 4 ཅམ  
 5 མེད



འཆོར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་ཁ་དོག་སྡོན་པོ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་སེར་པོ་དང་།  
 འགའ་ཞིག་ནི་དམར་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་ཆེན་པོའི་ལག་པའི་མཐེལ་ཅམ་པ་དང་།  
 ཤིང་རྟའི་“སང”ལོ་ཅམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆར་ལྟར་དུ་བབ་པར་གྱུར་ཏོ། །གཞན་  
 ཡང་སལ་ཆེ་བར་ནམ་མཁའའི་ལམ་ཐམས་ཅད་འཇམ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་  
 འཕྲོག་པས་སྒྲ་རེ་ལྟར་བྲེས་པ་དང་། བ་དན་ལྟར་འཕྱང་བ་དང་དགོ་ལྟར་གྱི་གཡས་  
 གཡོན་དང་མདུན་གྱི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་འཇམ་ཁ་དོག་སྡོན་ལོགས་པས་ལྷ་ལྷི་ལྟར་  
 གྲིག་གིས་གང་བར་གྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཞག་མང་པོའི་བར་དུ་བྱུང་ཞིང་། གང་གི་  
 ཆེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲོང་ཁྲུང་ལྷ་ཅན་དུ་གཟིགས་མལ་གྱི་ཐ་མ་ལ་གཟིམས་ཏེ་སྤ་  
 དན་ལས་འདའ་བའི་མཛེད་བ་བསྟན་བ་ན་ལྟ་ལས་གྱིས་མཛོན་བར་མཚོད་པ་ཇི་ལྟ་  
 བ་དེ་ལྟར་གྱུར་ཏོ། །སྤྲུལ་པ། ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་སྡོང་གི་བ་བ་ཅན། །སྤུབ་  
 བསྟན་གྱི་སྤྱང་མཛེས་པའི་གཉེན་གཅིག་ལ། །སྤོ་བུར་ཉིད་དུ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་  
 ལུབ། །ས་གསུམ་འགྲོ་འདི་ཅིག་ཅར་སྤུན་པས་ཁྲུབ། །རིང་ནས་སྤོད་ལ་བརྟེན་པའི་  
 སྤྱེ་བོ་འདི། །ཡིད་ལ་སྤྱང་བ་མེ་ལྷའི་སྤྱིན་སྤེག་དང་། །བཞིན་ལ་མཆི་མའི་རྒྱུན་གྱི་  
 དག་བྱེད་དག །སྤུག་བསྐྱེད་བསམ་གཏུན་དག་པོས་ཅེ་གཅིག་བསྐྱེད་སྤྲུབ་ས། །སྤོ་གསལ་  
 འཆི་མེད་ཆོགས་གྱི་འདོད་དགུའི་གཞི། །མཁའ་བཅའི་གྲིབ་བསེལ་སྤོགས་གྱི་  
 མཐར་འགྲོ་བ། །སྤོན་མེད་ཡོངས་འདུའི་དབང་པོ་དབྱིངས་སུ་འཛེགས། །ཐར་འདོད་  
 ཡིད་གྱི་གདུང་སེལ་སྤྱེ་ཞིག་བསྟེན། །སྤུབ་བསྟན་གངས་རིའི་སྤོད་གཡོགས་  
 བེ། །ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་སྤྱང་འོ་ཞེས། །ལྷ་རྣམས་སྤྲུག་པའི་ཆོ་རེ་བཞིན། །སྤྱིན་བུལ་ནས་  
 མཁའའི་རྩ་ཆེན་བརྟུངས། །རྒྱ་གཏེར་དུ་གྱུ་ལ་ཡི་གོས། །སྤྱང་བ་རྒྱུད་གིས་རྒྱབས་

1 སང

བསྐྱོད་པའི། །སྒོམ་ཤིང་སྤྱོད་ལོང་གཡོ་བ་ཅན། །འཛིན་འཛིན་ལུས་འདི་རིང་ཞེས།  
 འདས། །འཛིན་ཉེན་ཀུན་གྱི་ལྷ་ཤེད་ནི། །སྤྱང་བས་ཡིད་གྱི་བརྟན་ཉམས་ཏེ། །ཀུན་  
 གསལ་མཛེས་མས་སྤྱོད་ཅོང་དུ། །རྩེ་འཛིན་སྤྱང་གཡོགས་<sup>1</sup> རྒྱ་མཚོར་དོར། །དེ་  
 ཡིས་སྐབས་གསུམ་ལྷ་རྣམས་ནི། །དོ་ཚས་བབ་ཅོལ་གྱུར་པ་བཞིན། །འཕྲོག་ཤེད་སྒྲ་  
 གོས་བཟ་བ་ཡིས། །འམ་མཁའི་བུ་མོ་བྱུང་བར་བསྐྱབས། །ཀུན་རྟོག་རྒྱུད་གི་བཞོན་  
 བ་ཀུན། །མ་ལུས་བཅོམ་པས་སྐྱབས་<sup>2</sup> གྱུར་ཏེ། །མཐའ་དག་གི་བཞོན་གཡོ་བ་  
 བེ། །སྒོབས་སྤོང་བཞིན་དུ་ས་འོག་ལྷགས། །མགོན་འདིས་ཚོས་སྤྱོད་མངོན་དུ་མཛོད་  
 བ་ན། །བདག་ཅག་བཏང་སྒྲོམས་འདུག་པར་མི་རིགས་ཞེས། །མཐོ་རིས་བརྒྱ་མ་  
 ལུས་ལྷ་རྣམས་གིས། །མཁའ་ལ་གཏོར་བའི་རྣམ་འབྲུལ་ཅི་ཡང་བྱས། །ཁྱོད་ལྷགས་  
 ཞེ་བའི་བདུད་ཅིས་སྒྲོམ་མཐོང་ནས། །མངོན་དགའ་རྒྱས་པའི་སྒྲ་བས་སྤྱོད་  
 འབྱུང། །དེ་ཚེ་དེ་ཡི་རྗེས་འབྲང་རྒྱ་སྐར་ཚོགས། །རང་གནས་བཏང་སྤེལ་མཁའ་ལས་  
 ལྱང་བ་བཞིན། །མགོན་པོ་ཁྱོད་གིས་བདག་ཅག་རབ་བཏང་སྤེ། །སྤོང་ཚོགས་སྤྱོད་  
 ལྷ་མས་སྤོང་<sup>3</sup> གྱུར་ཡང། །སྤྱང་བ་ལྷགས་ཀུས་ཡིད་གྱི་གཉིས་འབྱུང་ནི། །གཏོར་བ་  
 མིན་ཞེས་ཀུན་གྱིས་ཚོང་བྱས། །འོན་ཡང་སྒྲ་མ་མཚོག་གིས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི། །གོ་  
 འཕང་རྒྱ་ཚེན་མངོན་དུ་མཛོད་དོ་ཞེས། །བདག་ཅག་ཡིད་ལ་གདུང་བ་ཅི་ལྟར་  
 རིགས། །སྤྱང་ཡང་རྒྱལ་དེར་དང་བ་སྤྱང་གྲོས་ཤིག །

དེ་ནས་དུས་དེ་ཉིད་དུ། དག་འདུན་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མས་ཞག་མང་པོའི་བར་དུ། རྩེ་  
 རང་གི་དགྲིལ་འཕོང་ཚེན་པོ་དག་ཞལ་སྤེལ་ནས། ལྷ་མ་དང་དོ་རྩེ་འཚང་མ་མི་དང་བ་

1 གསོགས  
 2 ལྷག  
 3 ལྷོང

ལ། སྤྱི་ནས་གསང་བའི་མཚོན་པ་རྒྱ་ཆེན་སོས་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་། བདག་ཉིད་  
 འཇུག་ཅིང་དབང་སྐྱེད་བ་ལ་སོགས་པས་དམ་ཚིག་དང་སློམ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་  
 བཤིས་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་དང་། བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་ཏུ་  
 ཡང་སྐྱེ་མ་མཚོག་གི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འབྲལ་བ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཡིད་  
 ལ་བརྟུག་པ་སྦྱར་བྱེད་པའི་སློབ་ལམ་གྱི་ཉེན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་  
 དབྱས་གཙང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་སྤེ་ཆེན་པོ་ཏུ་མར་ཡང་མང་ཇ་དང་འབྲལ་ཞོད་ཐུན་  
 ལུས་ཚོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྤིས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་ལ།  
 མཁའ་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་། སྐྱེ་མ་དག་འདས་པ་ན་ཐོས་བསམ་སློམ་པ་དང་  
 ཚོས་འཆད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་སྦྱོར་བ་དག་རྒྱན་བཅད་དེ། སྐྱེ་ཚད་ལས་སྤྲུག་  
 པར་འཛོག་པ་དང་། གོས་བསྐྱར་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་བ་དན་སྤྱད་པ་ལ་  
 སོགས་ལ། རྒྱུང་པའི་ཚོས་ལུགས་དག་ཡོངས་སུ་བྲགས་མོད་ཀྱི། བདག་ཅག་རྣམས་  
 ཀྱིས་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་རྒྱུང་པའི་ཚོས་ལུགས་དེ་  
 དག་རིང་ཏུ་སྦྲངས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་འདི་འབྲེལ་སྤྲུལ་ཏུ་སྦྱོ་  
 བར་འགྱུར་བའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྦྲང་ཡང་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་  
 ཆེས་ཆེར་བརྩོན་པར་བཤིས་ནས་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་  
 བ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྦྱར་བ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྦྱབ་མཚོན་ཐོན་  
 འབྲལ་ལ། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་དར་མ་རིན་ཆེན་པའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས། བདག་ཉིད་  
 ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ། གཟིམས་ཁང་ཏུ་ཐུག་པོ་བསམ་ནས། རྗེས་  
 འཇུག་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་དམ་པར་རིང་ཏུ་བཞུགས་ཤིང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་དང་།

1 བབ

སྲོལ་དམ་པ་རྒྱུན་མེ་འཆད་པའི་བདག་རྒྱེན་དུ་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ<sup>1</sup>་གྲགས་པ་  
 རྒྱལ་མཚན་པའི་ཞལ་སྤྲོན་ས་ཐོག་མ་མཛད་པའི་གནས་བརྟན་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་  
 བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དག་གིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་  
 སྲིད་ཆེན་པོའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་ནས། སྤར་རྩེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོན་ཞལ་ཏ་  
 མཛད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་པར་སྤྲང་མཛད་ཀྱི་དུལ་སྐྱེ་ཆེན་མོ་ཡང་ལེགས་  
 པར་གྲུབ་སྟེ། རབ་ཏུ་གནས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་དེ་བཞེངས་པའི་  
 དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་འགའ་ཞིག་སྟེང་བར་བྱེད་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་རྩེ་རང་ཉིད་ཀྱི་  
 ཞལ་སྤྲོན་སྤར་བའི་མཚོག་དང་། གསང་འདུས་དང་། རྩོད་དབྱིངས་ཀྱི་གཞལ་  
 ཡས་ཁང་མདུ་ལྷན་བུང་བ་འདི་དག་བཞེངས་པའི་དགོངས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་སྐྱེ་མེད་དང་  
 ཡོ་གའི་རྒྱུད་སྟེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ལེགས་པར་ཉམས་པ་འདི་ཅུང་ཟད་  
 “གསོ་ཞེ་སྐྱབ་བསམས་ནས། དེའི་ཉེན་འབྲེལ་སྐྱིག་པའི་ཆེད་དུ་བཞེངས་པ་ཡིན།  
 ད་དུང་སྲོད་རྒྱུད་རྣམས་སྤང་མདོན་བྱང་འདི་ལ་བཤད་པ་ཞིག་གི་སྲོལ་ཅུང་ཟད་ཅེས་  
 མ་ཚུགས་ན། རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་གཅིག་གཏན་མེད་དུ་རྒྱབ་སོང་ལ་ཁད་འདུག་  
 པས། དེའི་ཉེན་འབྲེལ་ཅིག་སྐྱིག་དགོས་ཞེས་གསུང་བ་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་  
 གདོན་མི་ཟེའོ་ཞེས་ཁོ་བོས་འཇུགས་སོ། །དེ་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་  
 “བ་ལས<sup>3</sup>་བཞེངས་ནས། སྐྱེ་གདུང་ལྷགས་ལ་གཞེན་པ་དང་། “མ་ཉམས<sup>4</sup>་པར་  
 བལྷགས་པ་རྗེ་ལྟར་བྱ་ཞེས་བཀའ་བཟོ་བ་མཛད་པ་ལས་མ་ཉམས་པར་བལྷགས་ན་

1 ཆ  
 2 གསེ  
 3 བསམ  
 4 མཉམས

བསྟན་པའི་རྒྱན་ལ་ཤིན་ཏུ་མན་པའི་དགོས་པ་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ། མ་ཉམས་པར་  
 བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ལ་ཐག་བཅད་ནས། སོ་སོ་ནས་དད་པས་སྤུལ་བའི་དདུལ་གྱི་  
 ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཅམ་ལས་གྲུབ་པའི་གདུང་རྟེན་ཆེན་པོ། རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུལ་ཚོགས་  
 བ་བཞེད་པས་སྤྲུལ་བ་བཞེདས་ཏེ། དེའི་བྱམ་པར་སྤྲུལ་དུང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱིས་ལེགས་  
 པར་གཡོགས་ཏེ་ཚུན་འབའ་ཞིག་ལས་བསྐྱབས་པའི་སྤོམ་དུ་བརྟུག་ནས་བཞུགས་  
 སུ་གསོལ་ལོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲུལ་གདོང་དང་འགྲི་ཁྲུང་ནས་ཐོག་བྲངས་པའི་སྤྲིན་  
 བདག་སྤོབ་རྣམས་ཀྱིས། ཞོ་སྟོང་སྤག་དང་བརྒྱ་སྤག་བགྲངས་པའི་གདུང་འབྲུལ་  
 བྱང་བ་རྣམས་དང། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ཟངས་ཀྱི་དད་འབྲུལ་བསྐྱུལ་བའི་  
 ཞལ་ཏ་མཛད་ནས་ཟངས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་བྱང་བ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། སྤོབ་དཔོན་རིན་  
 པོ་ཆེ་བ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཞལ་ཏ་མཛད་ཅིང། བྱང་རྟེན་གྱི་གསེར་སྤྲུལ་ཆེན་པོ། རོ་པོ་  
 རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུལ་ཚང་ལས་ཁྲུ་གང་དུ་ཉེ་བས་ཆེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཕྱོད་ལེགས་ཤིང་མད་དུ་  
 བྱང་བ་དང། སྤྲུལ་གདུང་དང། བྱང་རྟེན་བཞུགས་པའི་སྤྲོད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཤིན་ཏུ་  
 ཆེ་ཞིང་ལེགས་པ་དང་བཅས་པ་གསར་དུ་བཞེདས་ཏེ། གྱི་བ་ལོའི་ནང་དུ་རབ་ཏུ་  
 གནས་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་།  
 སྤྲུལ་གདུང་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་པར་གདན་འདྲེན་པའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་འཇམ་ཚོན་  
 གྱིས་ཁྲུབ་ཅིང། མེ་ཉོག་གི་ཆར་བར་སྤྲང་གང་བ་བབ་པོ། །གཞན་ཡང་གྱི་ལོ་ལྷ་བ་  
 བརྟུ་བ་ལ་དགོ་ལྷན་དུ་རྫོའི་སྤོབ་དཔོན་བརྒྱ་སྤག་དུ་མས། དཀྱིལ་འཁོར་དཔག་ཏུ་  
 མེད་བསྐྱུབ་ཅིང། མཚོད་པའི་དུས་ཀྱི་མཚོད་པ་ཞག་དུ་མའི་བར་དུ་བསྐྱུབས་པ་ན།  
 ཉི་མ་དང་པོ་དང་རྗེས་མ་ལ་མེ་ཉོག་གི་ཆར་བབ་པ་ནི། མེ་ཉོག་སྤྲིག་གི་མདོག་ལྟ་

བྱ་ཚུང་བྱ་འདབ་མ་བྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟུ་བ་དང་བཅས་པ་བབ་ཅིང་། ཉེར་ལྗེའི་  
 ཉིན་མེ་ཉོག་ཚུང་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ས་ལ་ཁ་བ་ལྟར་ཆགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མེ་ཉོག་  
 འདབ་མ་བྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་གི་མདོག་ནི་དུང་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་གསེར་བཙོ་  
 མ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ལི་ཁྲི་ལྟ་བུ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱ་མཐིང་བཟང་པོས་བྱུགས་པ་ལྟ་བུ་  
 མི་ཆེན་པོའི་ལག་པའི་ཁྲོན་“ཅམ་<sup>1</sup>་བ་དབག་ཏུ་མེད་པ་བབ་པ་དང་། དེའི་ཆེ་དཔོན་  
 བས་མཁའ་བཟང་པོ་བ་ཁུ་དཔོན་པའི་དུང་ནས། ར་ག་བྲག་ཏུ་ཆོས་རྗེ་ལྷ་ཡུ་ལེ་ཤེས་  
 པས་ཐོག་མ་མཛད་པའི་དགོ་འདུན་དུ་མ་སྦྱན་བྲངས་ནས་དུས་ཀྱི་མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེར་  
 མཛད་དེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཀྱང་མེ་ཉོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་བབ་པོ་ཞེས་གྲགས་  
 བོ། །མདོར་ན་མུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་“བ”<sup>2</sup>་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འདུང་། ཉིད་ཀྱི་ངོ་  
 མཚར་བའི་མཛད་པ་དག་གིས་གདུལ་བྱ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྦྱིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་  
 བཞག་པར་“མཛད་<sup>3</sup>་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེ་བཙུན་སྐྱེ་མ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་  
 ཐར་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་དང་པའི་འདུག་དོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལས།  
 མུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་བྱུག་པའོ། །

ཁྲེད་ཀྱི་ཡིད་ལ་རིང་ནས་གནས་བཅས་སུན་པའི་ལག་འགྲོ་གདུག་པའི་  
 ལྷོ། །གཉིས་པ་དང་བཅས་ཆགས་དང་སྤང་བའི་སློབ་འབྲིང་གཡོ་བ་ལྟར་ནོ་བ། །དགོ་  
 ལེགས་སློབ་འབྲོག་ཆེན་པོའི་དུག་གིས་སྦྱར་དུ་བྱུག་བྱེད་ཚོངས་པ་ནི། །རྒྱལ་བའི་  
 ལྷུགས་ཀྱི་བུམ་པ་ལས་ཡོངས་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིས་འབྲོག་ལྟར་ཅིག །མ་བྱ་  
 དག་གི་ན་བ་ལ། །དབྱར་སྐྱེས་སྦྱིན་གྱི་སྐྱོད་བྱངས་བཞེན། །དམ་པའི་སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་

1 ཅམ  
 2 བ  
 3 མཛད

བ། །དམ་པའི་སྤོང་ཚུལ་ཐོས་པས་ཚིམ། །དེ་ཕྱིར་ཚིག་གི་དོག་པ་ནི། །སྤོང་ཚུལ་  
 རྫོགས་པའི་དྲི་བཟང་ཅན། །སྤོགས་ཀྱི་མངེས་མའི་རྣ་བ་ལ། །འཇུང་བར་རྩོམ་པ་  
 བདག་གིས་བྲམ། །ཆེན་པོའི་གཏམ་གྱི་སྤོར་བས་ཀྱང། །དམན་རྣམས་ཡིད་ལ་རྟུག་  
 རུ་ནི། །སྤག་དོག་མེ་ཡིས་བཙོས་པ་བཞིན། །ཞུམ་པ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང། །ཉི་  
 མའི་འོད་ཟེང་འབྱུངས་པ་ཡི། །པད་གཞོན་ཁ་ཡི་བདུད་ཅི་ལ། །ཁྲོས་པའི་བྱང་བ་སྦང་  
 ཆེན་གྱི། །འགྲམ་པའི་ཆང་ལ་འབྱུང་བར་རྩོམ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་གིས་ནི། །དམ་  
 པ་འི་དུགས་མིག་ཅན་གྱི། །བྱུར་བྱུད་དག་ལ་འོས་པ་གང། །དོ་མཚར་གཏམ་གྱི་སྦང་  
 བ་བཀོད། །གང་གི་སློ་སློས་སློ་ཡི་བང་མཛོད་ནི། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གྱེ་བས་  
 གང་གྱུར་པ། །སློ་ཚུང་“ཚད”ཀྱིས་བགྲང་བར་མི་དཔྱོད་པའི། །སྤྱན་དངགས་འབྱུང་  
 སྲངས་དེ་ལས་འདི་ཉིད་འོངས། །གང་ཞིག་ཟབ་ཡངས་ཚུ་གཏེར་བཞི་ཡི་ཚད། །ཤེས་  
 ལྷན་སྤྱ་ཞིག་ཚུ་ཐིགས་གངས་ཀྱིས་བགྲང། །དེ་ལྟར་ཁྲོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤང་པོའི་  
 ཚད། །བགྲང་བས་མཐུ་ཆེན་ཀུན་ཀྱང་སྤྱིད་སྤུག་འབྱུང། །འོན་ཀྱང་སྤོ་སྤོགས་དྲི་  
 བཞོན་གྱིས་བོས་པའི། །རྒྱང་འབྱུང་མེ་ཏོག་རྒྱས་པའི་སྤེ་མ་བཞིན། །མགོན་ཁྲོད་  
 ཡོན་ཏན་བསྐྱེའི་དྲི་བསྤང་གིས། །བདག་ཡིད་བྱང་བའི་བརྟན་ཉམས་སྤྱ་“ཙར”<sup>2</sup>  
 གྱུར། །དེ་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་སྤྲེའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དད་པའི་  
 འཇུག་དོགས་དེར། །ཚིག་གི་འབབ་སྤྲེགས་རིམ་པར་སྤེལ་བ་ཡིས། །བདག་སྤོའི་དྲི་  
 མ་བཀྲ་བ་འདི་བརྩམས་སོ། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ”རབས<sup>3</sup>ཀུན་ཏུ་བདག་གང་གི་  
 མཚན་ཡང་བསྐྱམས་པར་རྟེན་དཀའ་བ། །ཐེག་མཚོག་དགེ་བའི་བཤེས་ཁྲོད་ཞབས་ཀྱི་

1 ཚད  
 2 ཙར  
 3 རབ

རྒྱལ། །འབྲུལ་མེད་གཙུག་ལུང་རྒྱན་དུ་བསྟེན་པར་ཤོག། །དེར་ནི་སློབ་གསུམ་གྲ་བ་  
 ཀུན་གྱིས་ཀྱང། །ཁྱོད་མཉེས་བཤིད་པ་འབའ་ཞིག་ལྟར་སྒྲངས་ནས། །དེ་ཡི་མཐུ་  
 ལས་སྤྲུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་ལུང་ག། །ཁྱོད་གསུང་བདུད་ཅིའི་རོ་ཡིས་འཚོ་བར་ཤོག། །ཐེག་  
 མཚོག་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་བྱང་རྩུབ་སེམས། །ཡང་དག་ལྟ་བའི་གནད་དང་རིམ་  
 གཉིས་ལ། །འབྲུལ་མེད་ངེས་པ་རྟེན་ནས་བཙོན་པ་ཡིས། །ཁྱོད་གསུང་སྐྱབ་པ་སྙིང་  
 བོར་བྱེད་པར་ཤོག། །ཅེས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁུན་བཙེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ལྟ་  
 བརྒྱ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་འོར་བུ། སྤྲིགས་མའི་དུས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་  
 རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་མཚུངས་པ། སྐྱེ་དགུ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་གཅིག་ལྟ། ཐམས་ཅད་  
 མཁུན་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་ལྟ་ནས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡོངས་སུ་  
 བརྗོད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་དད་པའི་འཇུག་འོགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལུང་དང་མངོན་  
 པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་འོར་གྱིས་སྤྲུགས་ཀྱི་བང་མངོན་ཡོངས་  
 སུ་གཏམས་པའི་གནས་བརྟན་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཚོས་  
 བཟང་བ་དང་། རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་པ་གཉིས་ཀྱི་བཀས་ནན་ཆེར་བསྐྱུལ་ཞིང་།  
 གཞན་ཡང་དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དུ་མ་ཞིག་གིས་ཡང་ཡང་བསྐྱུལ་བ་ལ་  
 བརྟེན་ནས། དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྲུགས་རྩི་ཆེན་པོ་དང་  
 ལྷན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་རྒྱལ་ལ་ཉེ་བར་གཏུགས་པའི་བཀའ་བྲིན་གྱིས་འཚོ་བ། མང་  
 དུ་ཐོས་པའི་བརྩུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། གཙང་ཉང་སྟོན་རིག་པའི་  
 འབྲུང་གནས་ཀྱི་སའི་ཆར་གྲུབ་པར་སྐྱེར་བ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཟུ་ཤིས་  
 པར་གྱུར་ཅིག། །།དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

1 ཆེས



༡༡། །རྗེ་པུན་ཚེང་ཁ་པའི་རྣམ་པར་ཚེན་མའི་རྒྱུ་འདྲེ་བས་

རྣམ་པར་མེགས་པ་བདད་ཀྱན་འདྲེས་པུན་གས་སོ། །

༡༢། །འཕྲོ་བྱ་ཏུ་རྒྱུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་  
བ་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་སྤྱོད་བལྟམས་པ་ནི། ཤར་ཚོང་ཁ་མལ་གྱི་ས་ཡིན་ལ།  
ཡལ་ཡུམ་གཉེས་ནི་དད་པ་དང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་། དམ་པའི་ཚོས་  
སྤྱད་པ་པ་བཙོན་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། སྤྱི་ཏུ་ལའི་མཇུག་ཏུ་ཡལ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ། རྒྱ་  
ནག་རི་པོ་ཆེ་ལུ་ནས་འོངས་ཟེར་བའི་བཙུན་པ་མེ་ཉོག་གི་འཕྲེང་བ་དུ་མ་སྤྲེལ་བའི་  
ཚོས་གོས་དང་། སྤུམ་ཚུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ཤིང་ལོ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་སེར་པོ་འདྲ་བའི་  
ཤམ་ཐབས་ཅན། པོ་ཉེ་སྤྱིར་བ་ཞིག་བྱུང་ནས། ད་སྤྱིར་ལ་གནས་ཤིག་གཡོར་བ་  
ཡིན་ཟེར་ནས། ཁང་ཚོག་ན་མཚོད་ཁང་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་དུ་སོང་བའི་སྤྱང་བ་བྱུང་  
བས། ཡལ་དེ་མཚན་བརྗོད་ཁོ་ན་ཞལ་འདོན་མཚད་ཅིང་ཡོད་པས། འཇམ་དབྱེད་ས་  
གྱི་རྣམ་སྤྱལ་ཡིན་སྟམ་པ་བྱུང་སྐྱད། ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་ཡང་མེ་ཉོག་གི་ཐང་ཞིག་  
ན། བྱང་མེད་སྟོང་གྲག་གཅིག་གྲལ་བྱས་པའི་ནང་དུ་ཁོང་པ་ཡང་བསྐྱད་པས། ཤར་  
ནས་སྤྱི་ཏུ་དཀར་པོ་བྱས་པ་འཛིན་པ་གཅིག་དང་། ལུབ་ནས་བྱ་མོ་དམར་མོ་མ་བྱའི་  
སྟོ་མདོངས་སྤྲེར་མ་ཅམ་ཡོད་པ་ཞིག་གཡས་སུ་བཟུང་། མེ་ལོང་ཆེན་པོ་ཞིག་  
གཡོན་དུ་བཟུང་ནས་བྱུང་བས། དེ་གཉེས་གྲོས་བྱས་ཉེ་བྱུང་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་

འདིས་རྒྱང་ངམ་འདིས་རྒྱང་ངམ་ཞེས་ཁྱེུ་དེས་བྱ་མོ་དེ་ལ་འདྲི་ཞིང་། བྱ་མོ་དེས་  
 གཞན་རྣམས་རེ་རེ་ལ་སྐྱོན་རེ་བཏགས་ནས། དུམ་ལ་མཚུ་བ་མོ་བཅུགས་ནས་རྒྱང་  
 ངམ་ཞེས་འདྲི་བ་ལ། བྱ་མོ་དེས་འཇུ་མ་བྱས་ནས་རྒྱང་ཟེར་བས། འོན་ཏེ་ད་ཀྱིས་  
 ཁྱེུས་ཀྱིས་ཟེར་ནས་རི་ལྟར་བལྟམས་པ་ཞེས་སོགས་དབྱངས་དང་བཅས་ཉེ་ཁྱེུས་  
 བྱས་པས། ལུས་ཀྱི་རི་མ་དག་ནས་བདེ་སང་སང་བའི་སྣང་བ་ཞིག་བྱུང་བས། གཉིད་  
 སད་ནས་ལུས་ཡང་བ་དང་སེམས་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོ་མཚན་དུ་མ་བྱུང་སྟེ། གང་  
 གི་རྟགས་ཡིན་ནམ་སྟམ་ཟེ་ཚོམ་དུ་བྱུང་གསུངས། དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཁྱིམ་  
 མཚེས་དང་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱི་མི་ལམ་དུ། དགོ་འདུན་མང་པོས་རོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་  
 དབྱས་ནས་གདན་བྲངས་བྱུང་བ་དང་། ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་དུས་གཅིག་ལ་ཤར་བ་དང་།  
 ཉིན་བར་ཡང་མེ་ཉོག་གི་ཚད། སྟོས་ཀྱི་རྒྱ། བམ་མཁའ་ལ་རོལ་མའི་སྐྱ་དང་ས་གཡོ་  
 བ་ལ་སོགས་པ་རོ་མཚར་བའི་ལྟས་ཡུལ་དེར་མཐུན་སྣང་དུ་བྱུང་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་ནི་  
 མདོ་དབྱས་ཐམས་ཅད་དུ་བྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་བྱ་མོ་སྐྱ་བ་དང་པོའི་ཆེས་བཅུའི་རྒྱབ་མོ་ཡུམ་ཀྱི་མནལ་ལམ་དུ་དགོ་  
 འདུན་ལ་སོགས་པའི་པོ་མོ་བམམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ། རྒྱལ་མཚན་དང་། ར་བོ་ཆེ་ལ་  
 སོགས་པ་རོལ་མའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པ་བཟུང་སྟེ། ལྷན་རམས་གཞིགས་འབྲོན་བ་  
 ལ་བསྟུ་བ་བྱེད་ཟེར་གྱིན་འདུག་པས། ལྷོགས་ཀུན་ཏུ་ངས་བལྟས་ཀྱང་མ་མཐོང་།  
 རྗེས་ལ་བལྟས་པས། སྤྲིན་གྱི་ཐད་དུ་གསེར་སྐྱ་རི་པོ་ཅོམ་པ། འོད་ཟེར་ཉི་མ་ལྟར་  
 ལྷོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲོ་བ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་དབྱངས་དང་བཅས་པ་ཞིག་ལྟའི་བྱ་དང་བྱ་  
 མོ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཆ་ལུགས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དུ་མས་བསྐྱོར་བ་ཞིག་མར་མར་

བབས་བྱུང་བས། གསེར་སྐྱེ་དེ་རྗེ་རྒྱུང་རྗེ་རྒྱུང་ལ་སོང་། སྤྱི་གཙུག་གི་ཐང་ཅམ་ཏུ་  
 སླེབ་པའི་ཆེ་མཐོ་གང་ཅམ་ཤིན་ཏུ་མངེས་པར་བྱུང་ནས་ལུས་ལ་ཐེམ། དེའི་འཁོར་  
 རྣམས་དང་། བསྐྱེ་མི་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་ཐེམ་པར་མཐོང་བས། རང་ལ་ཕྱག་དང་སྒྲོར་  
 བ་དང་། མཚོད་པ་བཟ་ཤིས་བརྗོད་པ་སོགས་སྐྱིས་བས། སྤྱི་དེ་ནང་བར་ནས་རིག་  
 བ་དྲངས་བ་སྦྱིད་སྤང་ཆེ་བ། དེ་སྤྱི་ཆད་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་དུས་ནའང་ངའི་  
 ལུས་འདི་ལ་བརྟམ་བཅོས་མི་ཉན་སྐྱམ་ནས། གཅེས་སྤྱིས་དང་གཅོད་སྤྱི་ལ་བཅོལ་བ་  
 སོགས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་འདུག །ཡབ་ཀྱི་མནལ་ལམ་དུ་སྤྱང་ལོ་ཅན་ནས་ཕྱག་  
 བ་རྗོ་རྗེས་འབངས་སམ་སྐྱམ་པའི་གསེར་གྱི་རྗོ་རྗེ་འབར་བ་ཞིག་ལུམ་ལ་ཐེམ་པ་  
 མིས་བས། བུ་སྟོབས་ལྡན་ཞིག་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སྐྱེངས་སོ། །སྐྱེ་བལྟམས་པའི་  
 དུས་ལ་བབས་པའི་ཆེ་ལུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་དགོ་འདུན་ལ་སོགས་པའི་ཁྲིམ་ཆེན་  
 ལོ་མཚོད་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་ཁྲིམ་ནས་མཚོད་ཁང་མངལ་ཐེམ། དེ་གང་ན་ཡོད་དེས་བས་  
 སྤར་གྱི་ཁྲིམ་དཀར་ལོ་དེས་རྒྱ་ཤེལ་གྱི་སྤྲེ་མིག་ཅིག་བརྒྱང་ནས་འདི་ན་ཡོད་ཐེར་  
 ཞིང་། རང་གི་བྱང་ན་སྐོ་རྒྱུང་སེར་ལོ་གཅིག་འདུག་པ་སྤྱེ་བའི་ནང་ནས་སྤར་ལུས་ལ་  
 ཐེམ་པའི་གསེར་སྐྱེ་དེ་བཏོན་བས་གསེར་སྐྱེ་དེ་བྱི་མས་རྒྱུང་བྱང་ལོ་གས་འདུག་པར།  
 སྤར་གྱི་བུ་མོ་དེ་བྱང་ནས་དེ་ལ་བུམ་རྒྱུས་རྒྱས་བུས། མ་བུའི་སྒྲོས་བུབས། རྒྱ་གར་  
 གྱི་སྐྱེད་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་དར་དེར་མང་ལོ་དབྱངས་སྤྱེ་ཡོན་ཅིང་། ལྷ་དེ་ལ་མཚོད་  
 བ་འདུལ་གྱིན་འདུག་པའི་སྤར་བ་བྱུང་བ་དང་། གཉིད་སང་ནས་ཐོ་རངས་གྱི་ཆ་ལ་  
 སྐྱེད་ཆེན་ཤར་བ་དང་། ལྷབས་གཅིག་ཏུ་བདེ་བར་འབྱུངས་པའི་ནང་བར་ལུལ་དེ་ན་  
 ལྷ་མ་སྤགས་མཚོན་ཉིད་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་ལོ་དང་ལྡན་ཞིང་། ལྷ་དེ་བར་དུ་རྗོ་རྗེ་

འདིགས་བྱེད་ལ་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་  
 གསོལ་རས་དང། བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་བ་སྟེན་པའི་རིལ་བྱ། བསྐྱེད་པ་དུད། རྟེན་འབྲེལ་  
 བསྐྱེད་པར་དགོངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་བྱིས་སྐྱེ་བྱིན་རྒྱལ་མ་ཅན་གཅིག་དང།  
 ལྷ་རྒྱུད་བསྐྱེད་ལུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་གནས་རྩལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་  
 ལ་བསྐྱེད་ནས་བྱུང་སྟེ། ལྷ་མ་དེས་སྐྱེས་མཁའ་བྱིས་མཁའ་བའ་འདུག། །ཕྱིས་རྒྱ་  
 མཚན་ཞུས་པས། དས་མི་ལམ་དུ་རྡོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་དང་མཇལ་བས་གསོལ་བ་  
 བཏབ། བྱེད་པར་དུ་ཞལ་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པས། སང་མོད་ད་  
 ཅམ་ལུང་པ་འདིའི་མདའ་དུ་ཡོང། དེ་བར་དུ་བདེ་བར་གྱིས་གསུང་བས། དེ་གང་  
 ཡིན་དུད་པའི་ཕྱིར་ཉིང་དེ་འདྲིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། བྱེད་ཀྱི་ལྷ་འདུག་  
 པ་ཐེགས་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལ་སོགས་པའི་གསང་བའི་གནས་དུ་མ་གསུངས་ནས།  
 ཕྱིས་ཀྱང་ལྷ་རྒྱུད་བསྐྱེད་བསྐྱིད་བ་དང། འཇམ་དཔལ་དུད་ས་དང་དུད་ས་ཅན་མ་  
 ལ་སོགས་པའི་སྐོན་སེམས་རབ་འབྲེལ་བའི་ཐབས་དུ་མའང་མཛད། ཚོས་སྐོར་  
 འདུག་པ་དང། རྡོ་རྗེ་འབྲེང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལག་ལེན་དང། སྐྱོད་རྒྱུད་ལ་སོགས་  
 པའང་གནང་ནས་མཐུན་རྐྱེན་དང་བཅས་ཏེ་དུས་གཅིང་དུ་རྫོང་བའི་རྩ་ལག་ཀྱང་  
 བྱིས་པ་ཡིན་པས་བཀའ་བྲིན་ཆེ་གསུངས་ནས། ལྷ་མ་དེའི་མཚན་བརྗོད་པ་ཅམ་  
 ཕྱིས་ཐལ་མོ་སྐྱོད། སྐྱེན་ཆབ་བསེལ། ད་ལྟ་ཡང་དུས་མཚོན་མ་ཆག་པར་མཛད་  
 དོ། །དེ་ཡན་ཆད་སྐྱེ་བསྐྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུད་ཐད་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ད་ནི་གདུལ་བྱ་  
 རྣམས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེད་དུ་གྲུབ་ཅིང་རང་གི་མཚོང་ཐོས་སུ་གྱུར་པའི་གཞན་དུ་མ་  
 བཀོད་པའི་རྣམ་ཐར་ཆེ་ཡོང་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འདི་དགུང་

ལོ་གཉིས་གསུམ་བཞེས་པ་ནས་བཟུ་གསུམ་བར་ལ། ལྷ་མ་དོན་རིན་པའི་ཞལ་སྒྲ་  
 བས་ལ་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་ལྟར། རྡོར་དབྱིངས་ཅེ་མོ་དཔལ་མཚོག། ཚེས་དབྱིངས་  
 གསུང་དབང། གཙུག་དབུ་མི་འཇུགས་པ། “སྒྲ་<sup>1</sup>་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མ་  
 གསུམ་གྱི་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང། དཀྱིལ་ཚོག། མཉམ་ངག་ལ་སོགས་པ་པལ་ཆེ་བ་གསལ་  
 ཅིང་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད། དག་ནག། འཛིགས་བྱེད། ག་ཤེད་དམར་སྐོར་  
 གསུམ། ལོ་ནག་བྱིལ་གསུམ། ལྷང་པར་དུ་ཕྱག་རྡོར་འཁོར་ཆེན་ལ་སོགས་པ་ལྷ་  
 མེད་གྱི་སྐོར་མང་དུ་གསལ་ཅིང། རི་ལྷ་བ་བཞིན་མཁྱེན། ལྷ་མ་པའི་ཞལ་ནས། ལྷང་  
 གྱི་བར་ཆད་བསྐྱང་བའི་ལྷ་འཁོར་ཆེན་དང། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་འཇམ་དཔལ་  
 ཨ་ར་བ་”<sup>2</sup>་ན། ཆེ་ལྷ་ཆེ་དཔག་མེད། རི་ཉ་རི། མཐུན་རྐྱེན་བསྐྱབ་པའི་ལྷ་རྣམས་  
 རོས་སྲས། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་བསྐྱབ་ཅིང། མཐུན་རྐྱེན་བསྐྱབ་པའི་ལྷ་  
 ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཕྱག་རྒྱག་པ་རྣམས་འདི་ཡང་ཡི་དམ་ཡིན་ཞིང། “ད་<sup>3</sup>་ལྷེད་ལ་སྡེར་  
 བ་ཡིན་པས་འདི་རྣམས་གྱི་བསྡེན་སྐྱབ་དང། གཏོར་མ་དང་བཅས་པ་མ་ཆག་པ་  
 གྱིས་གསུང་ཡང། དང་པོ་ལོ་གཅིག་ཙམ་དེ་ལྷར་འགྲུབ། དེ་ནས་དབུས་གཙང་དུ་  
 འོང་བའི་ལམ་དང། བདེ་བ་ཅན་དང་”<sup>4</sup>་ཆལ་དུ་སྒྲོབ་གཉེར་བྱེད་”<sup>5</sup>་པའི་སྐབས་རྣམས་  
 སུ་པལ་ཆེར་ཆག་པས། དང་པོར་མཚན་ཉིད་ལ་ཞུགས་འཇམ་ལོངས་སྐྱོད་དབུལ་བ་  
 དང། སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འཆེ་བ་མང་བ་དང། ད་ལྷ་ནད་མང་བ་འདི་རྣམས་རིམ་བ་  
 བཞིན་དུ་རྣམ་རོས་སྲས། ཕྱག་རྒྱག་པ། གསང་བའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པའི་བསྡེན་

1 ལྷ  
 2 ཅ  
 3 ང  
 4 ཆལ  
 5 བའི

སྐྱུ་བ་དང་། གཏོར་བསྐྱོས་ལ་སོགས་པ་སྤར་ཆག་ཅིང་། ལྷ་མའི་བཀའ་བཞིན་རྩོམ་  
 མོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདུག་གསུངས་ནས། དེ་ཕྱིན་ཆད་འཁོར་ཆེན་གྱི་བདག་  
 འཇུག་བསྐྱེན་སྐྱབ་མ་ཆག་པ་མཛད། དེ་ནས་དབུས་སུ་མདོ་སྐྱོད་པའི་འགྲུལ་བ་མང་  
 བོ་དང་སྐབས་གཅིག་ཏུ་ཞང་པོ་གཉིས་དང་འགྲོགས་ནས་ཕྱོད། འབྲི་གུང་དུ་ཚོས་རྗེ་  
 རྣམ་རྣེ་ལ་ཟབ་ཚོས་དང་། འབྲི་གུང་“པའི<sup>1</sup>་བཀའ་འབྲུམ་པམ་ཆེ་བ་གསལ། དེ་  
 རྗེས་བདེ་བ་ཅན་དུ་པར་ཕྱིན་གྱི་སློབ་གཉེར་མོགས་པ་ཞིག་མཛད་པའི་རྗེས་སུ།  
 ཚེས་དུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་གསོ་དབྱུང་གི་སྐོར་རྣམས་བསྐྱབས་པས་  
 གཞུང་མན་ངག་ལག་ལེན་དང་བཅས་པ་ལ་ལིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ། ཕྱིས་སྦྱང་  
 དུས་སུ་སྐྱོན་པ་བཅུ་བདུན་བཅོ་བརྒྱད་ཅུ་མ་འཚོགས་པའི་དུས་སུ་འཇུག་གང་ལ་  
 སྐྱོན་གང་འཇུག་པ་དང་། སྐྱོན་གྱི་སྐྱོར་སྟེ། བསིལ་བོད་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་  
 ཐམས་ཅད་རྒྱུད་དུ་ཞུས་ནས་ལག་ལེན་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་བ་ཡིན་ཟེར་བ་  
 དང་། སྐྱོན་པ་མཁས་པར་བྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ད་ལྟ་ཁ་བ་ཅན་ན་ཚོས་རྗེ་རིན་  
 པོ་ཆེ་ལས་སྐྱོན་པ་མཁས་པ་མི་འདུག་པའི་གནད་གྱི་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུད་དུ་  
 སྐྱོན་སྐྱོར་ལ་ཕྱིན་པས་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མང་དུ་གསུང་བ་སོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།  
 སྤར་པོ་མང་དུ་བསྐྱབས་པ་བས། “སྐོར<sup>2</sup>་བསྐྱེད་ཆེ་བར་གྱུར་ཞེས་གྲེང་བ་ཡང་མང་  
 བར་འདུག་གོ། དེ་རྗེས་བདེ་བ་ཅན་དུ་པར་ཕྱིན་གྱི་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད།  
 པོ་ཉི་གཞན་མང་པོ་ལ་ཡང་བྲགས་”སྐྱོར<sup>3</sup>་མཛད། དབུས་གཙང་དུ་པར་ཕྱིན་གྱི་གྲ་  
 སྐོར་མཛད་པའི་ཚེ། གངས་ཅན་དུ་པར་ཕྱིན་སྐྱོ་པོ་ཅོག་ལ་གཞུང་དོན་ལེགས་པ་

1 པའི  
 2 རྐྱོ  
 3 སྐྱོད

དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་དོན་མང་བ་དང་། ལྷོན་པ་བཟང་བར་གྲགས། དེ་ནས་ཉང་  
 ལྷོད་ལ་སོགས་པར་ཉ་དོན་ཀུན་དགའ་དབལ་དང་། རེད་མདའ་བ་སོགས་ལ་ཚད་  
 མ་སྤེ་བདུན་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བ་གད་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྲུགས་སྤྱངས་པས་འགྲན་ཆེ་  
 མེད་པའི་མཁས་པར་གྱུར། རྗེ་རེད་མདའ་པ་ལ་དབྱུ་མའི་གཞུང་གངས་ཚན་ན་འཆད་  
 ཉན་ཡོད་པ་པལ་ཆེ་བ་གསལ་ཅིང་། ཚིག་དོན་མ་ལུས་པ་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཀུན་གྱི་  
 མ་སྤེན་སྤང་དུ་གྲུབ། ཡང་སྐྱོར་མོ་ལུང་དུ་འདུལ་མདོན་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པར་  
 སྤྲུགས་སྐྱོར་མཛད། གཞན་ཡང་གྲུ་ས་རྣམས་སུ་སྐོབ་དཔོན་རྣམ་པའི་སྤྲུན་སྤང་མདོ་  
 རྩོགས་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་དང་བཅས་  
 བ་གསལ་ཅིང་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད་དོ། །དཀའ་བཞིའི་གྲུ་སྐོར་མཛད་པའི་ཆེ་  
 ཡང་མཁས་པ་རྣམས་ན་རེ། བོད་དུ་དཀའ་བཞིའི་གྲུ་སྐོར་གྲས་པ་ལ་འདི་ལས་ལྷག་  
 བ་མ་གྱུང་གསུང་དོ། །དེ་ནས་གདན་ས་མཐིལ་དུ་བདེ་གཤེགས་པག་མོ་གྲུ་པའི་  
 བཀའ་འབུམ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྒྱ་རབས་གསུང་བསྐོས་དང་། ལྷ་རོ་ཚོས་དུག་སོགས་  
 གདམས་པ་མང་པོ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་བཅས་ཅད་དང་། མདོར་ན་དུགས་པོ་  
 བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་སྐོར་ཐམས་ཅད་སྤྲུན་སྤྲུགས་གྲུང་བ་ལ་གསལ་ཅིང་སྤྲུགས་  
 ཉམས་སུ་བཞེས་པས། དེ་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཉམས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲུངས་  
 ལོ། །འོལ་ཁ་ལ་སོགས་པར་བོ་དོང་བ་སྐྱུ་བ་ནམ་བཟང་ལ་ཀ་ལྷ་བ་དང་། ཚ་རྒྱ་བ་ལ་  
 སོགས་པ་གསལ་ནས་མཁས་པར་མཁྱེན་གྱུང་དངོས་སུ་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་  
 ལོ། །དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེ་ཡོང་མ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུན་དག་གི་གཞུང་སྤྲུགས་རྣམས་  
 གསལ་ནས་སྤྲུགས་སྐྱོར་མཛད་པས་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ནས། དེ་དུས་དབྱངས་

1 55

ཅན་མ་ལ་“བསྐྱོད་བ”། བསྐྱོད་བཞིན་ལ་གཡོ་ལྡན་བྱང་བའི་མེག །ཅེས་སོགས་  
 མཛད་བས། རྒྱུ་གི་ཉམས་འཆར་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེའི་ཕྱི་ལོ་སྤྱན་སྲ་གྲགས་བྱང་  
 བ་སྐྱུ་གཤེགས་ནས་མི་དཔོན་ལྷ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཐར་ཞིག་ཚོམ་བར་ལྷུས་  
 བར་རྟོགས་བརྗོད་ལྷུ་ལོ་ཞེས་པ་བརྟམས་བས། འདི་ལས་ལྷག་པའི་སྤྱན་དངགས་  
 མེད་ཅེས་གྲགས་སོ། །སྤྱིས་དབྱངས་ཅན་མ་བསྐྱུ་བས་བས་གསང་ཕྱར་ཞལ་  
 གཟིགས་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྟག་པར་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱི་  
 བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཤིང། རྒྱད་པར་ཉིད་གྱིས་མཛད་པའི་ཡོ་ག་དང། ལྷ་མེད་གྱི་ཚོས་  
 སྐྱོང་ལ་སོགས་པའི་དབྱངས་དང། མགྱུར་མ་ཚོས་གཞས་ལ་སོགས་བ་སྤྱན་ཅིང་  
 ཤིན་ཏུ་འཛེབས་བ་གཞན་ལས་འབྱུང་བར་དུ་འབགས་བ་གདའ། དེ་ཡང་ཡོ་ག་ལ་  
 སོགས་པའི་དབྱངས་ཆེན་མོ་རྣམས་ནི་བརྗོད་པའི་མཐར་ཐུག་པར་སྤང། རེད་མདའ་  
 བས་འཆད་ཉན་ལ་བསྐྱུ་བ་ནས། བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པར་ལོ་བདུན་ཅམ་བཤད་  
 ཉན་མཛད། ཤོ་ཉི་བཅུ་ཅམ་གྱང་བསྐྱིགས་ནས། རང་རང་གི་བཞེད་གཞུང་བཞིན། ཤོ་  
 ཉི་རེ་རེ་ལ་འགྲེལ་བ་གཉིས་གསུམ་དང་སྟེལ་ནས་གསུང་བ་ལན་མང་དུ་མཛད། རྒྱད་  
 བར་བྱ་བལ་ལ་འཕྱོམ་ཁར་ཤོ་ཉི་ཉེར་དགུ་སྟེལ་ནས་གསུངས་པས་ཀུན་ངོ་མཚར་  
 བར་གྱུར་ཉོ། །དེའི་སྲ་གོང་བདེ་བ་ཅན་དུ་པར་ཕྱིན་གྱི་རྗེས་མཛད། བྱ་བལ་མཛད་  
 བས་ཞ་ཕྱར་ལྷ་མ་ལྷུང་ཤོ་ལྷས་“བ”་གཞོན་ཏུ་བསོད་ནམས་ལ་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་གའི་  
 དབང་རྒྱུད་མན་དག་པལ་ཆེ་བ་གསུན་ཅིང། རྒྱད་པར་དུ་ས་སྐྱུ་བ་དང་བྱ་སྟོན་པའི་  
 ལྷགས་གྱི་ཡོ་ག་དང། ལྷ་མེད་གྱི་སྐོར་མ་ལུས་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གསང་འབྲུས་

1 བསྐྱོད་བ  
 2 བ



མར་ལུགས། འགོས་ལུགས་རྩོམ་ལུགས་སོགས་འཕགས་ལུགས་དང་། ཡེ་ཤེས་  
 འབས་ལུགས། ཀུན་སྡིང་གི་ལུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་དང་བཅས་  
 པ་གསལ་ཉེར་ལུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད་དོ། །དམ་པ་འདིས་རྩོག་པ་ཚོགས་ཆེན་  
 པ་ལས་བསྐྱེན་པར་རྩོགས་སྤྱིན་ཆད། འདུལ་བའི་གནང་བཀའ་ལིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་  
 གྲང་ལུགས་ལེན་ལ་ཐེབས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་འོས་ཁ་ལ་སོགས་པར་བྱོན་ནས།  
 ལུམས་པ་སྤིང་ལ་སོགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཞིག་གསོས་མཛད། དེ་ནས་  
 ལུགས་དགོངས་ལ་ཁ་བ་ཅན་ན་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་བཀའ་བསྐྱེན་བཅོས་མན་ངག་དང་  
 བཅས་པ་ལེགས་པར་ཉན་ཅིང་། ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་ད་དུང་སློབ་དོགས་གཙོད་པའི་ཐེ་  
 ཚོམ་སོམ་ཉི་ལ་སོགས་པ་གཙོད་པ་དང་། ལུང་བར་དུ་སྤྲོ་བ་དང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་  
 གྲུ་བྲག་ཏུ་གསང་འདུས་དང་། བདེ་མཚོག་གི་སློབ་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་  
 ཆེད་དུ་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་ནས། ཨོ་ཏན་ན་ལེ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་སྤྱིའི་བྱང་ལུབ་  
 སོགས་ལ་གཏུག་པར་དགོངས་ཏེ། དཔོན་སློབ་བཙུ་གསུམ་ཙམ་རྟགས་དང་མི་ལམ་  
 སོགས་ལ་དབྱུང་ནས། སློན་ལམ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིགས་ན་གཉལ་ནས་  
 ལྷོ་བྲག་ལ་ལམ་བཏོད། རྒྱ་གར་ཤིང་གི་རི་ནས་ལམ་བུས་བྱུང་ཐོབ་མི་ཏུ་རྩྭ་གི་དང་  
 མཛལ་ནས་མ་ག་རྟེན་འབྲོན་དགོངས་ཏེ། ལྷོ་བྲག་ཏུ་གཤེགས་བྱུང་ཆེན་ལུགས་རྩོད་པ་  
 བས་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་དང་མཛལ་བས། རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་ན་རྗེ་རང་རིག་པའི་གནས་  
 བཅོ་བརྒྱུད་ལ་མཁས་པའི་བརྗེ་ཏེ་ཆེན་པོ་རྗེ་གདན་གྱི་མཁན་པོ་བྱེད་པ་ཞིག་ཏུ་  
 ལྷུང་ནའང་སྤྱི་ཆེ་བྱུང་བས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་མན་དཀའ་བས། དེ་བས་ཐོད་དུ་  
 བཞུགས་ནས་འཇམ་དབྱུངས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་དང་། ལྷུང་དུ་རྗེས་སུ་འཇིན་པར་

འདུག་གསུངས་ནས། ཁྲིང་རང་ལ་མངའ་བའི་ལུང་མན་དག་རྣམས་དང་། ལྷན་པར་  
 དུ་མཚན་ཉིད་ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཚོས་སྒྲོར་རྣམས་དང་།  
 ལུག་རྟོན་གྱི་སྐབ་སྒྲོར། དེའི་རྫོགས་རིམ་ལ་སོགས་ཉམས་ཁྲིད་མཛད། དེ་ནས་ཚུར་  
 གཉལ་དུ་བྱོན། དཀའ་བཞི་པ་ཚོས་སྐབས་བཟང་པོ་ལ་འདུལ་མངོན་དབུ་མ་ལ་  
 སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་རྣམས་དང་། བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད།  
 གཞན་ཡང་ཚོས་མང་དུ་གསན་ཅིང་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད། གཉལ་གསེར་སྤེ་  
 སྐང་དུ་འཇམ་དབྱངས་བསྐྱབས་པས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ། གསུང་རབ་ཀྱི་དཀའ་གནད་  
 དུ་མ་ཚོད་ཅིང་། དབུ་མའི་རྫོགས་པ་ལྷན་པར་ཅན་འཇུངས། དེའི་དུས་སུ་སྤུབ་དབང་  
 ལ་བརྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་བ། རྫོགས་འབྲུལ་གྱི་རྫོགས་པ་མཐར་སྤྲུག་པ་  
 མཛད་དོ། །དེ་ནས་འགྲི་གྲུང་དང་ཉང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ངེས་མེད་རྣམས་སུ་  
 བཞུགས་ནས་སྤྲུགས་དམ་ཁོ་ན་མཛད་ཅིང་། སྤྲན་བར་མཚམས་ཉིད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་  
 མཛད་དོ། །སྤྲིས་གནས་ཅེ་སྤེང་དུ་མཁས་པ་རྣམས་གསུམ་གྱིས་ཚོས་འཁོར་བསྒྲོར་  
 བར་མཛད། དགའ་གདོང་དུ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤུབ་ཐོབ་དབུ་མ་པ་བཙུན་འབྲུས་  
 མེད་གཞི། གསང་མཚན་དཔའ་པོ་རྗེ་རྗེ་ཞེས་པས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འཇམ་དབྱངས་  
 ཀྱི་བར་དུ་ལོ་རྒྱ་བ་ཞུས་ཏེ། སྤྲུགས་མཚན་ཉིད་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་བསམ་  
 ཀྱིས་མི་ཁྲུབ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བཅད་དེ་ངེས་ཤེས་ལྷན་པར་ཅན་འཇུངས་སོ། །དེས་ན་རྗེ་  
 རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་སྤུབ་མཐའ་རྣམས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤུབ་མཐའ་ཡིན་གསུང་  
 རོ། །ཡང་དཔའ་པོ་རྗེ་རྗེ་བརྒྱུད་ནས་འཇམ་དབྱངས་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་ཉན་ཁོ་  
 བ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་དབང་བཀའ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་ཉན། སྒོམ་སྐབ་ཉག་གཅིག་གྲེད་པ་

རྣམས་བསྟན་པའི་རྒྱན་ལ་གང་པམ། བདག་གིས་རི་ལྷོ་བསྐྱེ། ལྷི་མ་ཞིང་ཁམས་  
 གང་དུ་སྐྱེ། ལྷོ་བར་བདེ་བ་ཅན་དང་། དགའ་ལྡན་གང་དུ་འབྲེལ་བ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་  
 སོགས་པའི་སྐྱ་ཆེ་འདི་ལྷི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདུན་མ་རྣམས་ཞུས་པས་གསལ་བར་  
 གསུངས་ཤིང་། ལྷོ་བར་དུ་སྐྱབས་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀའི་སློབས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་  
 བ་གྱིས། དབང་བཀའི་རིགས་མ་བྱེད། གཞན་དུ་ཆེ་སྤང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དངོས་  
 ལྷོ་བ་ལས་རིང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བསྟན་པ་ལ་པན་ཐོགས་ཀྱང་ཆུང་དུ་འགྲོ་  
 གསུངས་པས། ཞལ་བཞུགས་དུས་སུ་རྗེས་གནང་རེ་ཅམ་མ་གཏོགས། དབང་  
 བསྟར་གཏན་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་གསུང་། དེ་ནས་དུ་སྐྱོང་དུ་ལོ་ཆེན་  
 དཔལ་བཟང་དང་སྐབས་གཅིག་དུ་བཞུགས་ཏེ། ལོ་ཆེན་གྱིས་དབྱུ་མ་སོགས་  
 གསུངས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པ་གསུངས། ལྷོ་བར་དུ་དགོན་བ་  
 གོང་དུ་རོ་བོའི་སྐྱ་འབྲ་དབྱུ་ཡོན་མ་ཆེ་བར་གྲགས་པའི་དུང་དུ་ཞག་མང་པོ་གསོལ་བ་  
 བཏབ་པས། ལྷོ་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བར་ཡན་ཆད་གྱི་བཀའ་གདམས་གྱི་  
 རྣམ་བརྒྱན་པ་རྣམས་དང་། ལྷོ་བར་དུ་འདྲེ་ལོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་བ་ལོ་ཏོ་བ། ཤར་  
 བ་རྣམས་རྣམ་བཅའི་ག་གི་བར་གཟིགས་ཤིང་། གདམས་པ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་  
 པའང་མང་དུ་སྦྱལ་ནས། མཐར་པོ་ཏོ་བ་སོགས་གསུམ་རོ་བོ་ལ་ཐིམ། ཨ་ཏི་ཤས་  
 ལྷོ་བ་སྐྱེ་བོར་བཞག་ནས། བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་གྱིས་དང་། ལྷོ་ཆུབ་བསྐྱབ་པ་  
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་བདག་གིས་བྱ་ཡི་གསུངས་ནས། མི་སྤང་  
 བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་རོ་མཚར་བའི་ལྷས་མང་དུ་བྱུང་། དེ་རྗེས་མཁན་ཆེན་  
 ལྷོ་བ་སྐྱེ་བ། ལོ་ཆེན་སྐབས་མཚོག་དཔལ་བཟང་། འབྲི་གྱང་ཆོས་རྗེ་ལ་སོགས་པ་

དབྱུས་གཙང་གི་མཁས་པ་དང་། ཆེན་པོར་གྲགས་པ་པལ་ཆེ་བས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་  
 ལམ་རིམ་རྩོམ་པར་ནན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ལོང་གི་དགོ་མཚན་རྣམས་དང་  
 བསྐྱེགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་ནས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་བུ་བརྒྱམས་  
 པས། གཉན་ཆེན་ཐང་ལྟ་དང་། ཞོགས་ལྷ་རྒྱལ་ལོ་ལ་སོགས་པ་དབྱུས་ཕྱོགས་ཀྱི་  
 གཞི་བདག་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་དུ་མས། དེད་པར་སྐྱ་སྐྱ་བ་དང་། རོ་བོ་ལ་  
 སོགས་པའི་དགོ་བསྟེན་ཡིན། ད་ཆེད་ཀྱི་མ་ཐུན་རྒྱུན་རྣམས་སྐྱབ་པས་སྐྱགས་རྗེས་  
 འཛིན་པར་ལྷ་ཞེས་སྐོ་གསུམ་གྱུས་པས་འདུད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་མཚན་  
 ཉིད་ལམ་རིམ་གྱི་བསྟོ་བའི་སྐབས་སུ། ལམ་བཟང་བསྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་སྐྱབ་བྱེད་  
 ཅིང་། །འགལ་རྒྱུན་སེལ་བྱེད་མི་དང་མི་མིན་ཀུན། །ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བས་  
 བསྐྱགས་པ་ཡི། །རྣམ་དག་ལམ་དང་འབྲེལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་  
 ལགས། གཞན་ཡང་འབྲི་གྲུང་ཚོས་རྗེ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུལ་ནས། ལྷ་མ་ལུ་བརྟ་  
 པའི་རྣམ་བཤད་ལ་སོགས་པ་གནས་དེར་རྩོམ་པ་མང་དུ་མངོད། དེ་ནས་ཉང་པོའི་རི་  
 བྲགས་རྣམས་དང་། འབྲི་གྲུང་ཚོ་ཡུག་ཕྱོགས་དང་། གངས་རིའི་དབང་པོ་འོ་དེ་གྲུང་  
 རྒྱལ་སོགས་སྐྱགས་དམ་གང་འབེལ་གྱི་གནས་རྣམས་སུ་སྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟ་  
 གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། ལམ་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་སྐྱགས་ཉམས་སུ་  
 བཞེས་པས། བདག་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་སྐྱུན་གྱུབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་  
 གཞི་རྩུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། དེས་འགའ་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པའི་དད་  
 པ་སྐྱེས། །སྐབས་འགར་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་རིན་པོ་ལ། །གཞན་ཆེ་དགོ་བའི་བཞེས་  
 ལ་གྱས་པ་དང་། །ཉམ་རྒྱུང་འགོ་ལ་སྐྱིད་ནས་བརྩེ་བ་དང་། །བསྐྱན་པ་རིན་ཆེན་རིང་

བས་གནས་འདོད་པ། །འདི་དག་པལ་ཚུན་འགྲུབ་བཞིན་འཕེལ་བར་གྱུར། ཅེས་  
 གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཐར་འཛིན་པའི་གསུང་དུ་གདམོ། །དེ་  
 ཅུམ་དུ་མདོ་སྲགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་རིང་དུ་སྦྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།  
 རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པའི་གནས་རྣམས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱེད་ཀྱིས་པའི་སློ་  
 བློས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐའ་ཡས་པ་རྒྱས་པའི་སྟེང་དུ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་  
 ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་  
 གྲགས་པས་གངས་ཅན་གྱི་ཁོད་འདི་ཁྲབ་པར་གྱུར་ཏེ། ཀམ་པ་དཀོན་གཞོན་ལྟ་བུའི་  
 སློམ་ཚད་པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་གྲུས་པས་འཁྱུར་བར་སྤང་དོ། །ཁྲད་པར་དུ་རྗེ་བཙུན་  
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཚུལ་ཡང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ།  
 མཚམས་སྒྲིབ་གཞོན་རྒྱས་འཁྱུད་པའི་གསེར་གྱི་རི། །མི་རྒྱ་རྒྱ་ལའི་ཐོར་སྟོག་  
 བཅིངས་པ་བཞིན། །དམར་སེར་སྐྱ་ཡི་ཡིད་འཕྲོག་གང་གི་གཙུག་ །མཐོན་མཐིང་  
 རལ་པའི་ཟུར་སྤྱད་ལྡས་མཛེས་པའི། །འཇམ་དབྱངས་དེ་ཡིས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་  
 བདག་ །དབྱེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་རིན་ལས་ནི། །གཉིང་དཔག་དཀའ་བའི་  
 ཚོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལ། །སློ་བློས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་  
 གསུངས་ཏེ། སྲགས་རིམ་ལ་སོགས་པ་ལོ་ཚེན་སྐྱབས་མཚོག་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་  
 སོགས་པས་བསྐྱལ་ནས་བཅུམས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་  
 གསུང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པས། འདི་ལྟ་བུའི་ཚོམ་པ་སྟོན་ཚད་བྱང་མ་བྱང་མཁས་  
 པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་ན་རིག་པར་འགྱུར་དོ། །དེ་ལྟར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་  
 རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་ཡང་སྲགས་རིམ་དུ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་

དཔལ་དབངས། །དགྲེས་པའི་སྐྱེན་རས་ཅམ་གྱིས་བཅའ་བ་ལས། །རྒྱལ་བའི་  
 དགོངས་ཟབ་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི། །མཚོག་སྐྱེན་མཛད་ཅེས་ཐོས་པས་རིང་  
 ཞིག་ནས། །རྒྱན་མི་འཆད་ཏུ་ལྷག་པའི་ལྷ་ར་བརྟེན་ཅིང། །ད་ཏུ་འཁྲིལ་གྱི་ཞབས་  
 བད་སྤངས་ནས་ནི། །ནམ་ཡང་སྐྱབས་གཞན་མེད་དོ་མཁྱེན་པའི་གཉེར། །བདག་གི་  
 རེ་བའི་འབྲས་བུ་མཚེས་བར་མཛོད། ཅེས་གསུངས་ཤིང། །ལྷ་འདིའི་མཚན་རྗེན་  
 བར་མི་བཛོད་པར་མཁྱེན་པའི་གཉེར་ཞེས་གསུང་དོ། །དེ་ཏུས་སྐྱགས་སྐྱི་དང་ཁྱད་  
 བར་ཏུ་སྒྲ་མེད། རྩེ་བྲག་ཏུ་བདེ་མཚོག་གི་སྐྱོར་བོད་ཏུ་འགྲུང་དོ་ཅོག་གི་དོན་རྣམས་  
 གསུངས་པས། །ལུང་པ་དེ་ལ་གསང་སྐྱགས་ནང་ཞེས་གསུང་ཞིང། །གཞན་རྣམས་  
 ཀྱི་འད་དེ་ལྷ་ཏུ་སྐྱོག་གོ། །དེ་ནས་སེ་ར་ཚོས་སྤྲིངས་ལ་སོགས་པར་བྱོན། དབུས་  
 གཅང་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་པལ་ཆེ་བ་འདུས། མདོ་  
 སྐྱགས་ཀྱི་བཤེས་ཉན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དེ་ཡང་སྐྱེ་མཚམས་དམ་པའི་ཁོག་ནས། ལུང་  
 ཏུ་དགོ་སྐྱོར་ལ་སོགས་པའི་བགྲེས་པ་ཅི་རིགས་ལ་ཞལ་ཏུ་བྱོན་ཏེ། རང་རེ་དཔོན་  
 སྐོབ་རྣམས་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་སྤང་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྤང་བས། དེ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་དེད་  
 འདི་ནས་གཞན་ཏུ་སྒྲ་བ་འགའ་འགྲོ་གསུང། གར་འབྱོན་ཞུས་པས། ད་རེས་བཤེས་  
 བ་མི་ཡོང་བའི་གནད་ཅིག་ཡོད་གསུངས་ནས། དཔོན་སྐོབ་གསུམ་གྱིས་མཚན་མོ་  
 གཅིག་གཞན་གྱིས་མ་ཚོར་བར་ར་རང་བྲག་ཏུ་བྱོན། སྐྱེ་མཚམས་དམ་པར་མཛད་  
 པའི་ཆེ། འཇམ་པའི་དབངས་ཀྱིས་དབུ་སེམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་གནད་རྣམས་  
 གསུངས་ནས། ད་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེས་པ་ཞིག་ཡི་གེར་གྱིས་གསུང་བ་ལ་  
 བརྟེན་ནས་བྱང་རེས་རྣམ་འབྱེད་བརྩམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཏུ། རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་

1 55

བ་སྐྱོ་བར་མཛད་པ་སོ། །མ་ལུས་ཡེ་ཤེས་སྤྱད་པ་འཇུག་པའི་དབྱངས། །ཤུགས་ཟག་  
 རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་དད་པ་ཡིས། །སྤྱིང་ཁའི་བརྒྱའི་ལྷེ་བར་གྲུས་བསྟེན་པས། །གསུང་  
 རབ་དེ་ཉིད་མཚོང་བའི་རིགས་སྐྱ་དེས། །མཛད་བྱུང་གཏམ་གྱི་སྐྱོར་བ་འདི་བྲས་  
 སོ། །ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བས་སོ། །དེའི་སྐབས་སུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་སྐྱུན་པའི་བ་དན་  
 འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གཡོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། མི་དབང་ཉ་མིང་རྒྱལ་པོས་ནན་ཆེན་  
 པོས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་སྐྱུན་འབྲེན་པའི་འཇུག་པ་དང་། ལྷག་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་། ཉ་  
 ཤིན་བྲེ་པོས་གསེར་ཡིག་དང་བཅས་པས་སྤར་ལན་མང་དུ་སྐྱུན་བྱངས་ཀྱང་མ་བྱོན་  
 པས། ད་རེས་འབྲུལ་བ་བྱེད་བེར་ནས་འདི་ནས་འཕན་ཡུལ་བརྒྱུད་ནས་ནམ་ལངས་  
 པའི་ཆེ་མེ་ར་ཆོས་སྤིངས་སུ་<sup>1</sup>སྐྱེ་བ<sup>1</sup>་བ་བྲས་ནས། རྗེ་དང་མཛད་པ་<sup>2</sup>སྤྱད་པའི་  
 ལུགས་སུ་བྲས་ཏེ། མོ་བྱུང་དུ་ལྷགས་པས་དགོ་འདུན་མང་པོ་མཚམས་འགྲོལ་  
 དགོས་པ་དང་། ཆོས་རྗེ་མ་བཞུགས་པའི་དག་ཚངས་སོགས་སྐྱེའུ་བ་དབང་པོར་  
 བཞག་ནས་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་དུས་བྱང་པོར་མ་བཤད་ན་ནི་བརྟུན་དུ་འགྲོ་  
 ལ། བཤད་ན་ནི་དཔོན་སྐོབ་རྣམས་ལ་སྤྱགས་གཡིང་བ་ལ་དགོངས་ནས། གང་དུ་  
 འབྱོན་མ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱང་དེ་ལྟར་གདའ་བས། སེམས་དབང་ཆེན་པོ་འདི་  
 ཉིད་མཁུན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་ཞིང་། ཐབས་མཁས་པའི་བ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་  
 ཡིན་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་ཅི་ཞིག་ལྟར་<sup>3</sup>དེ། ཡི་དམ་གྱི་ལྷུང་བསྟན་པ་དང་།  
 བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་སུ་བཞེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་ལ་  
 བརྟེན་ནས། སྐྱོན་ལམ་ཆེན་པོ་མཛད་པར་དགོངས་ཏེ། རྗེ་ཉིད་ལ་གསེར་འབྲུལ་བ་

1 སྐབ  
 2 ཟེད  
 3 ད

མང་དུ་བྱུང་བ་དང་། རྗེ་ལུ་བས་མ་ཐུན་རྒྱུན་གྱི་གཞི་བྱས། འབྲི་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་  
 དངོས་པོའི་ཐོགས་བྱས་པ་དང་། མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་དང་ལྡན་འབྲོར་ལྡན་  
 དུ་མས་དང་འབྲུལ་མང་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གངས་རིའི་ཁོང་གི་དགོ་འདུན་  
 རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱས་ནས། བསྟན་པའི་གཙོ་བོའི་སྐྱེ་ཚབ་ཤུལ་ཕྱིན་ཞི་  
 ལུང་དུ། ལྷོན་ལམ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཚོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་རྣམས་འཛིན་གཅིག་གས་གནས་  
 གང་གི་བར་མང་མེ་ལྷ་བཤོས་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་པའི་བྱུང་པར་དང་། ལྷོས་  
 བཙུན་ཕྱེ་ལྷོད་འཛིན་པའི་འདུ་ལོང་དེ་ལས་ཆེ་བ་སྤར་གངས་ཅན་དུ་མ་བྱུང་བར་  
 དེས་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེའི་སྐབས་ལྷོན་པའི་སྐྱེ་ཚབ་ཤུལ་མེད་གོ་ལོངས་སྐྱེའི་ཆ་  
 ལུགས་སུ་མཛད་བཞེད་བ་དང་། སྤར་ལོ་ལྷོན་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱ་གང་དུ་ལེབས་པའི་  
 དུས་སུ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལོས་རྟེན་དུ་དབུ་རྒྱུན་དེར་བཞག་པར་གྲགས་ཤིང་། དེ་ཡན་  
 ཚད་དུ་དབུ་རྒྱུན་ལོད་པ་དང་ཆ་མ་ཐུན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་ཡང་རྟེན་  
 འབྲེལ་གྱི་གནད་དུ་མ་ལ་དགོངས། གསེར་གར་སྐྱུག་གི་ཐོག་ཏུ་ཕུལ་བ་འདི་བསྟན་  
 པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་ནའང་། མོངས་པ་འགའ་  
 ཞིག་ཁ་མ་ཐུན་པར་འདི་ལྟ་བུ་མི་རིགས་ཏེ། སྐུལ་སྐྱེལ་ལོངས་སྐྱེ་བཙོས་པ་ཡིན་ཟེར་  
 བ་འདི་“ལོངས་སྐྱེ་གང་ལ་ཟེར་ཡང་དོ་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་སྤྱད་དོ། །འགའ་ཞིག་ནི་  
 ལུགས་གཟེར་གྱིས་དབུ་དང་སྐྱུགས་སྤྱད་ཟེར་བ་ནི། ཨེ་བདེན་ལྟ་པའི་དམུས་ལོང་  
 ལ་བྱིས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་ཡུན་མི་རིང་བར་འབྲོག་རི་མོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་  
 རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིར་བཏབ། ཕྱེ་ལྷོད་གསུམ་དང་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་

1 ཆབ  
 2 ལེངས



གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་དཀར་ལམ་ལ་བཏང་། བར་སྐབས་སུ་ཉུང་བའི་  
 ཆོ་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་གནས་གྱི་སྐར་མ་ཙམ་ཞལ་གཟིགས། གདམས་པ་  
 དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཚད་མེད་པ་ཐོབ། རྒྱད་པར་དུ་འཇམ་དབྱེངས། བྲམས་པ།  
 ལྷན་རས་གཟིགས། ལྷོ་ལ་མ། ལྷུང་བཤགས་གྱི་སངས་རྒྱལ་སུམ་ཏུ་སོ་ལུ་སོགས་  
 ལྷན་མི་འཆད་དུ་གཟིགས་ཤིང་། ཆོས་དུ་མ་གསན། སངས་རྒྱལ་སུམ་ཏུ་སོ་ལུ་  
 ཞལ་གཟིགས་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སོགས་བྱིས་འདི་བར་བཞེད་ནས། དེའི་ཕྱག་  
 མཚན་གྱི་གསལ་ཁ་བཀའ་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་རྣམས་སུ་མ་གཟིགས་པས་ག་  
 འདྲ་ཞིག་བྲས་ན་རིགས་སྟམ་པའི་ཆོ། རྒྱལ་བ་དེ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་ཕྱོད་ནས།  
 ལྷུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་མི་འདྲ་བ་རྣམས་གཟིགས། དེ་རི་ལྟ་བ་བཞེད་དུ་དགའ་  
 ལྷན་གྱི་གཙོག་ལག་ཁང་ཡངས་མ་ཅན་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་འདུ་ཁང་ལ་སོགས་པར་  
 བྱིས་ནས་སྤང་། བསྟུང་བའི་དུས་དེར་ཆོས་སྦྱོང་གི་རིགས་མ་གཟིགས་པ་མེད་ཅིང་།  
 རྗེ་བྲག་ཏུ་དཔལ་མགོན་ཕྱག་བྲལ་བ་འདི་ནི། སེ་ར་ཆོས་སྤངས་སུ་ཞལ་གཟིགས་པ་  
 བས་བསྐྱེད་འདུ་འབྲལ་མེད་གསུང་ཞིང་། མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇམ་མཚོ་ལྷུ་འདྲིན་  
 ཅིང་། མགོན་ཁང་དུ་འདྲེན་པའི་སྐྱ་གཅིག་བཞེད་ས་ཞེས་ཞལ་ཆེམས་ལ་བྱུང་  
 བས། ཆོས་རྗེ་དཀའ་བཏུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་ལེན་ལ་བཏབ་པའི་ཆོ་  
 ཡང་། ལྷུ་ཆོགས་བསགས་པ་ཙམ་གྱིས་འབད་བ་ཆེན་པོ་མ་དགོས་པར་རང་ཕྱོད་ལྟ་  
 བྱུང་ཕྱོད་ཞེས་གྲགས་སོ། །གཞན་ཡང་རྗེ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་བཞེད་ས་དུས།  
 ཅ་ཞལ་རང་ཕྱོད་དུ་ཕྱོད་པ་དང་། ལྷོས་ལྡངས་རྣམ་གསུམ་བཞེད་ས་དུས་རྗེར་  
 འབྲིངས་དང་། མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེ་དང་། ལྷུ་མི་པའི་གཙོ་པོ་གསུམ་རང་ཕྱོད་ལྟ་བུར་

ལྷོན་ཞིང་བདེ་མཚོག་གི་སྤྲུགས་ཀ་ན་བོད་རྟེན་ཅམ་ཡོད་ཅིང། གཟུགས་ཅན་མ་ལ་  
 སོགས་ལྷ་མོ་བཞི་རང་ལྷོན་དུ་ལྷོན། ད་ལྟ་གཟེམས་ཁང་ན་བཞུགས་པའི་བདེ་  
 མཚོག་གི་དར་སྐྱེ་བྱ་གང་ཅམ་པའི་ཞལ་བཞི་མདོག་དང་བཅས་པའི་རང་ལྷོན་དུ་  
 ལྷོན་པ་སོགས་དང། རྩོམ་ཞིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རབ་གནས་ཀྱི་ཉིན་པར་ནམ་  
 མཁའ་དྲངས་པའི་དཀྱིལ་ནས་སྐྱ་ཆེན་པོ་འབྲུག་སྐྱ་ཅམ་ཞིག་བྱུང་ནས། མཚོད་ཁང་  
 དུ་བཞུགས་པ་ཀུན་གྱིས་ཚོར་ལ། དེ་དང་མཚུངས་པའི་གསང་འདུས་རིམ་ལྡ་དང།  
 བདེ་མཚོག་གི་རིམ་ལུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འགས། རྩོམ་ཞིགས་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་  
 བམ་མཁའ་གང་བ་ཅམ་ལྷོགས་བཞི་ག་ནས་བྱུང་ནས། ལྷོད་སྐྱེ་ལ་ཐེམ་པ་སོགས་སུ་  
 གཟེགས་སོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་བྱུབ་པ་བརྟེན་པའི་དགོ་མཚན་དུ་མ་དང། བྱུབ་ཆེན་  
 བརྒྱད་ཅུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་མ་དམ་པ་རྣམས་དང་མཇལ་ཚུལ་དང། ལྷོད་པར་དུ་  
 སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱང་ནས། འབྲེལ་པ་བུརྟུ་སྤྱི་ཉའི་སྤྱང་ནས་ཅ་ཤེ་  
 ཚོར་གཅིག་གསུངས་པས། དེའི་སྤྱི་དེ་ཉིན་པར་འབྲེལ་པ་དེ་འབྲེལ་མི་བྱུང་བས།  
 ཉེན་འབྲེལ་འགྲིག་སྟེ། དེའི་མའི་རྩོགས་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཤར། རྩོམ་ཞིགས་  
 འབྲེལ་པ་འདིའི་སྤྱང་ནས་ཅ་ཤེའི་བཤད་ཉན་བྱས་ན་བསྟན་པ་ལ་མན་པའི་ཉེན་  
 འབྲེལ་འདུག་གསུང། ད་ལྟ་སྐྱ་ཆེ་འདིར་འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཡང། སློབ་རྩོམ་  
 གདན་དུ་བྱུབ་པ་ལ་ཤེལ་དཀར་གྱི་འབྲེང་བ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་སུམ་ནས། བྱུང་ཚུབ་དུ་  
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུའི་ཆ་ཤས་ཡིན་གསུང། དེ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་  
 མི་བྱུབ་ལ། ལྷན་ལྷན་མ་ཡིན་པའི་སློ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བའི་རྣམ་ཐར་དུ་མ་ཡོད་པ་  
 རྣམས། གསང་བའི་རྣམ་ཐར་ལྷང་ར་དཀའ་བཅུ་པས་བྱས་པར་བལྟའོ། །གཞན་ཡང་

ལྷའི་ལྷག་གི་རི་གཟར་པོ་དེ་ནས་པ་པོང་ཆེན་པོ་རྣམས་འགྲིལ་ཏེ། དགོ་འདུན་རྣམས་  
 ལྷག་པ་དང། ཆའི་ལྷོགས་ནས་རྒྱང་ཆེན་པོ་གནམ་ས་འགྲེལ་བ་ཙམ་བྱུང་བ་གཉིས་  
 ཀ་ལ་སྡིགས་མཚུ་བ་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་ལོག་པ་དང། རྒྱལ་འགོང་ལ་སོགས་བས་  
 གཙེས་པ་རྣམས་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མཛད་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་སེམས་གི་བྱུག་རྩ་ཞི་བ་  
 སོགས་གི་འབྲེལ་རྟོགས་ནི། རང་རེ་རྣམས་གིས་མཐོང་བ་ལ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །རྗེ་  
 རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རིམ་བ་ནི། རྣམ་སྲེད་ཡོལ་ཙམ་ནས་གསང་འདུས་  
 མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེའི་བདག་འཇུག་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་རིམ་ལྡེ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐོས་  
 བར་མཛད། རྣམ་ལངས་ནས་ཉི་མ་མ་ཤར་བར་ལ། འདིགས་བྱེད་གི་རིམ་གཉིས་  
 རྒྱས་པར་བསྐོས། ཉི་མ་ཤར་བ་ནས་ཚ་བཞེས་ལ་ཐུག་གི་བར་ལ་མདོ་རྒྱུད་གང་  
 རུང་གི་ཤོག་ལྗེབས་སུ་མ་ཚུ་ཙམ་གསུང་བ་དང། ལྷ་ལྷས་ཐོག་བྲངས་པའི་བྱ་སྐྱོད་གི་  
 “གཏོར་<sup>1</sup>མ་དུ་མའི་མཇུག་ཏུ་བས་གི་རྣམ་འགྲོར་དང་ལྡན་པའི་གསོལ་བ་མཛད་རིན་  
 དགོ་བཤེས་རྣམས་ལ་རྩོམ་གྱི་འཕྲོ་དང། དོན་གཉེར་བ་རྣམས་གི་ཐེ་ཚོམ་གཙོད། དེ་  
 རྣམ་བབ་མདོ་གསུམ་ཐུགས་ཐོག་ནས་སྤྱད་པ་གང་ཐོན་བསྡོ་བ་དང་བཅས་པ་མཛད་  
 རས། ལྷ་རྒྱ་བཅུ་དེ། ཆེ་དཔག་མེད། ལྷ་ལྷ། འཇམ་དབྱེད་ས། ལྷོལ་མ་རྣམས་གི་སྐྱ་  
 བར་བདུན་བདུན། ཉིན་གྲང་ལ་བཀའ་འཇུག་དང། བསྟན་འཇུག་གང་རུང་གི་གསུང་  
 ལྷོག་རེ་དང། རྩོམ་གི་འཕྲོ། སྲེད་ཡོལ་ནས་སྲོད་གི་བར་ལ་དམར་ནག་འདིགས་  
 གསུམ། གདོང་བྱུག་རྣམས་གི་སྤྱིན་སྲེག། །འཁོར་ཆེན། ཐུག་གཞི་བ་དང། ཐུག་བྱུག་  
 པའི་མདོན་རྟོགས། གཏོར་བསྡོས། ལྷར་མགོན་དང་སེང་གདོང་། “གི་བྱུག་དང་དུང་

1 གཏོར  
 2 ལྷ

“སོལ་<sup>1</sup>མ་ལ་སོགས་པའི་གཏོར་བསྐྱོལ་རྒྱས་པ། བདེ་མཚོག་ལུ་ཨི་པའི་བདག་  
འདུག །བདེ་མཚོག་རིམ་ལུ་བསྐྱོལ་བ་རྣམས་གོ་རིམས་ངེས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་  
ཞག་གཅིག་ལ་རྩི་རྩི་མི་ཚོ། བདེ་མཚོག་ཡི་གོ་བདུན་པ་སུམ་སྟོང་། ཨ་ར་པ་ཙ་ན་  
བདུན་སྟོང་། ལྷ་མཚམས་ཀྱི་ཞོག་ནས། མདོ་སྐགས་ཀྱི་ཚོས་སུན་གཉིས་གསུམ་རེ་  
གསུང་བ་རྣམས་མ་སུན་སྤང་བ་ཡིན། ཚོས་གསུང་བཞིན་དུ་གཏོར་བསྐྱོལ་དང་། ལྷ་  
བསྐྱོལ་བ་རྩོགས་རིམ་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཇིན་རྣམས་ལས་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་སུན་  
མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་སྟོན་ཀྱང་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ལྟར་རྩུང་འདེབས་ཤིན་ཏུ་  
བསྐྱས་པའི་རྣམ་ཐང་འདི་ནི་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་བགྲིས་པའོ། །འདིས་ཀྱང་  
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་པར་གྲུང་ཅིག། །།

རྩེ་བཙུན་རེད་མདའ་པའི་སྐགས་ལས་འབྲུངས་པའི་སྐས་བདུན་ནི། ཉིད་ཀྱི་  
ཞལ་ནས་“སྤྱངས་<sup>2</sup>པའི་མཚོག་གྲུང་ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་འོད་དང་། །སྐས་ཀྱི་མཚོག་  
གྲུང་གྲོ་བཟང་“གྲགས་<sup>3</sup>པའི་དཔལ། །ཉམས་ལེན་མཚོག་གྲུང་ཀུན་དགའ་དཔལ་  
བཟང་པོ། །ཤེས་རབ་མཚོག་གྲུང་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་དང་། །བཙེ་ལུན་མཚོག་གྲུང་  
དཔལ་འབྱོར་ཤེས་རབ་དང་། །འཚང་མཁས་མཚོག་གྲུང་བསོད་ནམས་“ཤེས་<sup>4</sup>  
རབ་དང་། །ཚོད་པ་མཚོག་གྲུང་དར་མ་རིན་ཆེན་ཉེ། །གཞུང་སྐགས་རབ་འབྲུམས་  
སྐྱ་བའི་བཤེས་གཉེན་བདུན། ཞེས་གསུངས་སོ། །སཱ་མཱ་“ལྷ་<sup>5</sup>

1 གསོལ  
2 སྤྱངས  
3 གགས  
4 ཤེས  
5 ལྷ

༡༡། །རྗེ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་ཏུ་ལས་ཆ་  
 བས་ཏུང་ཏུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ་  
 ཡིན་པ་ཆེན་པོ་སྟེན་པ་བཞུགས། །

༡༢། །རྗེ་བཙུན་སྐྱེས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། རྒྱལ་  
 བ་ཁྲུབ་བདག་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་དེའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་  
 ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །བཙུན་པ་ཆེན་པོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་  
 གསོལ།<sup>1</sup>

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁའ་བཙུན་ལོ། །འགྲོ་འདྲིའི་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་  
 ལས། །མགོན་ཁྱོད་གཟུགས་ཅན་བཞེན་གྱུར་པ། །སྤྲེད་གུའི་ཉེར་འཚོ་རྒྱལ་གྱུར་  
 ཅིག །ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་དུ། །བསྐྱེད་པར་བཞི་བའི་ཕྱུག་གྱུར་གཏམ། །ཁྱོད་གྱི་  
 མཛད་པ་ལས་བརྒྱུ་མས་ནས། །བདག་གིས་འབད་དེ་གཞན་དུ་བསྐྱུགས། །འོན་ཀྱང་  
 སྤང་ནི་གསང་བ་ལས། །ཤེན་ཏུ་གསང་བའི་རིན་ཆེན་གཏེར། །མཐུ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་  
 བསམ་དཀའ་བ། །“དོ”མཚར་སྐྱེས་མེད་པའི་གཏམ། །མགོན་ཁྱོད་ཞལ་གྱི་བྱས་  
 བཟང་ལས། །དབྱེས་བཞེན་སྦྱུང་བའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །བདག་མོ་དད་པའི་སྦྱིམ་པ་  
 ཡིས། །གཅེས་པར་གཟུང་བ་དེ་ཉིད་གྱིས། །སྐལ་བཟང་དད་པ་བརྟན་པོ་ཅན། །ཐེག་

1 + །  
 2 ལྟོ

བ་མཚོག་གི་བཤེས་གཉེན་ལ། །སྤྱིང་ནས་གུས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ནི། །རབ་ཏུ་སྒྲུང་  
 བ་ལག་ལ་ཡི་ཆེད། །བདུད་ཚིའི་བགོ་སྐྱལ་འདི་སྦྱིན་གྱིས། །སྐྱལ་བཟང་དད་པའི་ལུས་  
 མཛེས་ལ། །འདུན་ལྡན་རི་དྲགས་མིག་ཅན་གྱིས། །རྣམ་པར་མཛེས་བྱེད་རྒྱན་འདི་  
 “ལོངས་༧། །དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་དཔལ་ལྡན་སྐྱེས་པའི་མེ་བུ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་  
 བོ་ཞེས་འདི་ག་རྟེན་གསུམ་ན་རྣམ་པར་དཀར་པའི་སྦྱོན་པའི་བ་དན་གཡོ་བ་དེའི་རྣམ་  
 བར་ཐར་བ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་གནས་ལས་སུ་མོང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་  
 བར་བྱ་བ། ལུས་དུ་བྱུང་བའི་དམ་པའི་སྦྱོད་པ་རོ་མཚར་བ་དག་ནི་བདག་གིས་  
 རྩོགས་གཞན་དུ་བརྗོད་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའང་སུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་  
 སྦྱོང་དག་སྲུང་དང་སྐྱབས་གྱི་གསང་བ་སྐྱོན་མེད་པ་སྐོ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་”དག་  
 གིས་ཀྱང་བསམ་པར་བྱ་དཀའ་བ་བཟང་བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་མངའ་བ་ལས། སྐྱལ་  
 བ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་རྗེས་སུ་གནང་བ། བདག་གིས་  
 རྩོགས་ཅམ་ཞིག་སྐོ་ལ་དེས་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྐྱེས་  
 དབྱུ་མ་པ་དང་མཇལ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ནི་སུ་མོང་བར་བརྗོད་བྱེད་པ་  
 ལྟར་རོ། །སྐྱེས་དབྱུ་མ་པ་དེ་ཡང་སྦྱོང་དག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་རྣམ་ཚོགས་  
 གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་ཤིང་། རྒྱུད་པར་དུ་སྦྱོང་ལན་གྲངས་མང་པོར་རྗེ་བུ་ན་  
 འཇམ་པའི་དབྱུངས་གྱིས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་མཐུས། སྦྱོང་འདིར་བསྐྱེན་སྦྱོབ་  
 སོགས་ལ་འབད་བ་ཆེར་མ་མཛད་པར་ཡང་། རྗེས་པ་གཞོན་ཅུའི་དུས་ཉིད་ནས་  
 མདོ་ཁམས་སུ་སྐྱབས་རྗེ་མཛད་པའི་ཆེ། ལུས་ཀྱི་ཁོང་པའི་ནང་སྤྱིང་གི་ཐད་ཅམ་

1 མོང་  
 2 དག

བསམ། ཨ་ར་པ་ཙ་འདི་སྐྱགས་ཀྱི་སྐྱ་ཏུར་ཏུར་བ་འོང་ཞིང། དེ་ཡུང་རེས་ཀྱིས་ལུས་  
 ཀྱི་སྐྱ་ཟིང་བྱེད་ཅིང། ལྷགས་བཟུང་མི་སྐྱབ་པ་འདྲ་བ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། ལན་ཅིག་  
 དེ་ལྟ་ཡུང་བས་རྒྱུན་བྱས་ནས་བརྒྱལ་བར་ལྷུང་ཅིང། བརྒྱལ་བ་སངས་པ་དང།  
 ལཱུའ་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་སྐྱ་མདོག་ནག་པོ་ཞིག་འདུག་པ་དངོས་སུ་  
 གཟིགས་པའི་སྣང་བ་ལྷུང་། དེ་རྗེས་རྗེས་གནང་དང་སྐྱབ་པའི་ལུང་གསན་ནས།  
 བསྐྱེན་སྐྱབ་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲུས་པར་མཛད་པས་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྐྱབ་མོང་བར་བསྐྱད་  
 བ་ལྟར་སྐྱ་དང་གསུང་གི་སྣང་བ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་སྣང། རྗེ་རིན་  
 པོ་ཆེ་འདིས་གཙང་རོང་དུ་ཁོང་དང་མཇམ་ནས། ལྷ་མ་དབྱུ་མ་པས་ལོ་རྒྱུ་བ་མཛད།  
 རྗེ་འདིས་འདི་བ་པོ་མཛད་ནས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཚོས་ཀྱི་འི་བ་མང་  
 དུ་མཛད། ལྷན་པར་དུ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་འདི་མ་བཙམ་ན་ལམ་ཀྱི་སློབ་མི་རྣམས་བཙམ་  
 ཡང་ཤིན་ཏུ་རྣམས་དཀའ་ཞིང། ལྷན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་ན་གོལ་ས་དང་ཉེས་དམིགས་  
 གཞན་ལས་ཡང་ཆེ་བར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསུངས་འདུག་པས། འདི་ཉིད་  
 འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་གཙགས་པའི་སྐྱགས་ཀྱི་བཞེད་བ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་ཆགས་པའི། དེ་ཁོ་  
 བ་ཉིད་ཚོལ་བ་ལ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་དུ་དང་འདྲ་བར་ཡོད་པས། དེའི་ཆེ་  
 ཡང་རྗེ་བཙུན་ལ་ལྟ་བའི་འི་བ་རང་ཤས་ཆེར་མཛད། དེ་དུས་དེད་ཀྱི་ལྟ་བ་འདི་ཐལ་  
 རང་གང་ཡིན་ཞུས་པས། གང་ཡང་མིན་གསུངས། དེ་དུས་རྗེ་འདིའི་སྐྱགས་ལ་ཡང་  
 ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང། གང་དུ་འདྲ་བཟུང་མི་ཉན་པར་ལྟ་བ་ད་སྐྱགས་ལ་བདེ་བ་  
 ཙམ་ཡོད་པར་འདུག་པོ། དེ་ནས་ལྟ་བའི་སྐྱོར་ལ་འི་བ་དང། བརྒྱལ་བརྟག་མང་དུ་  
 མཛད་པས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་ནས། ལྷན་སྐྱོགས་དང་སྐྱོང་

ལྷོགས་ལ་ཉེ་རིང་གཏན་ནས་བྱེད་མི་ཉན། ལྷན་པར་སྒྲུབ་བ་ལ་གཙོགས་སུ་བྱེད་  
 དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུང། སྤྱི་ས་དགའ་བ་གདོང་དུ་བཞུགས་དུས་ཀྱང་དེ་འབྲུབ་  
 མང་དུ་བྱུང་སྟེ། མདོར་ན་ཐ་སྙད་ཚད་མས་གྲུབ་པ་བཞག་ས་མེད་པར་འཇུག་པ་འོ་ཙམ་  
 ལ་བསྟན་ནས་གཞན་དོར་འཛོག་པ་མ་གཏོགས། རང་ལུགས་ལ་གང་ཡང་བཞག་ས་  
 མེད་པར་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ཚད་ལྷ་ཚེན་པོ་ལ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མཚོག་  
 ཏུ་འཛིན་བ་དེ་ཉིད་འགོག་པའི་ཚེད་དུ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ནན་ཏུ་ཆེ་བར་མཛད་  
 དོ། །དེ་ལྟར་ཟི་བ་དང་བཀའ་བཞག་མང་དུ་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཐལ་  
 རང་གི་ལྷན་པར། ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བཞགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་  
 བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་དང་། ཏྲགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་ལྷ་རགས། ལྷ་བཞོགས་  
 པའི་ཚད། ཐལ་འགྲུང་བའི་ལྷ་བ་འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་  
 ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེད་པ་ཞིབ་ཏུ་མཛད་པའི་ས་པོན་ཤིན་ཏུ་འབྲིལ་བ་རེ་  
 དང་། ལྷགས་མཚོན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྟེན་མོང་དང་། སྟེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷན་པར་  
 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་ལྷའི་འོ་པོ་དང་། ལོ་རིམ་གངས་དེས་ལ་སོགས་  
 པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་སྟེན་མོང་མིན་པ་ཤིན་ཏུ་འབྲིལ་བ་རེ་གསུངས། མི་གོ་བ་འདུག་  
 ལགས་ཞུས་པས། འདི་རྣམས་མ་བཟེད་པར་གྱིས་མ་བེན་བྲིས་སུ་བྲིས། ལྷ་མ་དང་  
 ཡི་དམ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་བསྟེན་སྐྱབ་བྱེད་པ་དང་།  
 བསག་སྐྱང་གཉིས་ལ་ལེགས་པར་འབད་བ་དང་། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་རིགས་  
 པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅིང་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པ་རྣམས་སུ་མ་སྐྱིལ་དུ་ཉམས་སུ་ལོང་ལ་  
 ཚོམ་མ་སྐྱབ་པར། ལྷན་བསྐྱིངས་ལ་ལེགས་པར་དཔྱོད་ཅིག་དང་། ལྷགས་སུ་བབས་



བ་ལ། དམ་ད་ལྟ་ས་ལོན་བཏབ་པ་ལོད་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་རྒྱུན་བྱས་ནས་ལེགས་པར་  
 ལོ་བ་ཞིག་སྤྱད་དུ་འོང་བར་འདུག་ཅེས་གསུང་རོ། །འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་ས་  
 ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་དབྱ་མ་དང་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་ཤེས་འདོད་ཤིག་ཏུ་ཆེ་བར་ཡོད་  
 པས་ཅད་གཅོད་པའི་སློ་མ་བོད་ན་སྤྱུ་འགྲུ་ལྟས་པ་ལ། རེད་མདའ་བ་ལས་འགྲུ་པ་  
 མེད། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་མཐའ་མ་ལུས་པ་ཚོད་པའི་གོ་བ་རྒྱོགས་པར་བསྐྱེད་མི་ལུག་  
 དབྱ་མ་པས་ལོ་རྒྱུ་བྱས་ནས་དམ་ཁྱོད་ལ་བཤད་ན་དེ་ག་འགྲུ་པ་འོང་ནའང་། ཁོང་  
 ཡང་སྤྱད་དུ་མཛོད་ཁམས་ལ་འགྲོ་དགོས་པར་སྤྱང་། དེས་ན་ད་ལྟ་ནས་བཤད་པ་མ་  
 ལུང་བར་བྱ་བྱེད་ཀྱིས་ལ་དབེན་བ་སྟེན། ལོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱུ་སྐྱུ་ལ་“དུ་  
 ཉམས་སྤྱུ་ལེན་པ་དང་། དམིགས་རྣམ་སྦྱོང་བ་སོགས་ལ་ལེགས་པར་འབོད་དང་།  
 རིང་པོར་མི་རྒྱོགས་པར་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྟེན་པར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་གསུང་  
 རོ། །གཞན་ཡང་ཚོས་ཀྱི་གནད་དང་གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་བ་སོགས་  
 གསུངས་པ་ལ་ཚོད་མེད། རྒྱ་གར་ཀྱི་པ་རྒྱུ་ཉ་མཐའ་པ་རྣམས་ལ་འདུང་འགའ་ཞིག་གི་  
 གཞུང་ལ་འཇུག་མེད་རང་འབའ་ཞིག་ཏུ་བརྱུང་མི་ཉན་པའི་དམིགས་བསལ་དེ་ཅ་མ་  
 ཡང་བྱུང་བས། འོ་ན་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་སློབ་དཔོན་རྒྱ་  
 བ་གྲགས་པ་འཇུག་མེད་རང་འབའ་ཞིག་ཏུ་བརྱུང་བས་ཨེ་ཚོག་ལུས་པས། རྒྱ་བ་  
 གྲགས་པ་ནི་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཞིང་ཞིག་གི་དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པ་ཞིག་གི་ཞབས་དུང་ནས་བྱང་རྒྱུ་པ་མཐའ་རྣམས་དཔོན་དང་སྟོང་  
 སྟོབས་མཚོག་ཏུ་གྲུང་བ་ཞིག་ ཞིང་འདིར་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས། བརྟན་  
 པའི་སྟོང་པོ་གསལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱད་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་བརྱུང་བ་ཡིན་པས།

འདི་འབགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་སྐྱགས་མཚན་ཉིད་གང་གི་  
སྐབས་སུང་འབྲེལ་བ་སྐྱོ་ཅམ་ཡང་མེད་པས། འདི་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་  
ཆེས་ཀྱི་གནས་འབབ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པར་བརྒྱུད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་  
དོ། །ལྷ་མ་དབྱ་མ་པས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་སྐྱ་སྐྱེ་  
སྐྱ་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་མཛད་པས། སློན་སངས་རྒྱལ་འཇིག་རྟེན་ན་བཞུགས་པའི་  
དུས་སུ་ལྷ་མ་འདི། རྒྱ་གར་དུ་བྱམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཞིག་ཏུ་འབྱུངས། དེའི་ཆེ་དགེ་སྦོང་གི་  
ཆ་ལུགས་འཇིན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མོས་པའི་སློ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་དང་  
མཇམ་ནས། དེ་ཉིད་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་ཞབས་འབྲིང་དུ་འབྱངས། ཚོས་མང་དུ་  
གསན། དེས་ཁྲིད་དེ་སློན་པ་ལྷ་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་ཞབས་དུང་དུ་མཇམ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད།  
དེའི་ཆེ་སློན་པ་ལ་ཤེལ་དཀར་པོ་རྗེ་མ་མེད་པ་བརྒྱ་ཅའི་སྲོང་བ་ཞིག་དད་པ་སྐྱུ་  
ནས། སློན་ལམ་བཏབ་པས་སྦོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྐྱབ་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ས་  
བོན་བཞག་པ་ཡིན། ད་སྐྱ་སྐྱེ་འདིའི་སྐྱེ་མ་ལ་དགའ་ལྷན་དུ་རྒྱལ་བ་མ་པམ་པའི་ཚོས་  
ཀྱི་མདུན་སར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འགྲོང་བ་དབག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ལོངས་སྟོན་པར་  
འགྲུང་ཞིང་། མཚན་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་སྦྱང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་  
འགྲུང་དོ། །ཞེས་ཟེར་དོ། །དེའི་པོ་རྒྱལ་སྐྱེ་མདུན་དུ་ལུས་དུས། འདིའི་སྐྱེ་མ་དགའ་  
ལྷན་དུ་འགྲོ་བ་འདི་ལ་རང་ལྷ་མ་དབྱ་མ་ལ། ལྷ་མ་སྐྱག་རྗེར་བ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཁ་  
འཆམ་པར་འདུག །ཅེས་གསུང་དོ། །གཞན་ཡང་ཉམས་སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པ་མང་  
པོས་རྗེ་ལྷ་མ་འདིའི་སྐྱ་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་རབས་སོགས་མང་པོ་ཞིག་སྦྱང་བ་ནི། ལྷ་མ་  
ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཐུགས་ངེས་མི་མཛད་པར་འདུག་པས་མ་གྲིས་སོ། །དེ་དུས་རྗེ་

རང་ཡང་ཅུང་ཟད་འཆད་ཉན་ལ་སྤྲུགས་བཞེད་ཆེ། ལྷ་མ་དབྱ་མ་བ་ཡང་དེ་དང་  
 མ་སྤྲུག་པས་སྤྱི་ལོ་ཚོད་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཞིང་། མཁྱེན་རབ་དང་པན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་  
 བ་འདི་འདྲ་བ་ལ། ད་དུང་བཤད་ཉན་ངོས་མཛད་ན་བསྟན་བ་ལ་པན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་  
 ཆེ་ཞིང་། འཆད་ཉན་འཕེལ་པོ་འདི་འདྲ་བའི་འཕྲོ་ལ་བྱ་བུ་ལ་ལྷོན་ན། དེད་ལའང་སྐྱེ་  
 བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་ཟེར་དུ་འོང་བས་ན། དེ་ཞིག་འཆད་ཉན་མཛད་པས་ཚོགས་ཞིག་  
 འཚའ། ཞེས་ཞུས་པས་ཇེ་བཅུན་གྱི་ཞལ་ནས། བསྟན་བ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གང་  
 བན་ཞིང་གྱིས་མི་ཤེས། ཁ་ཟེར་བ་ལ་བཟོད་བ་སྐྱོམས། དཔེན་བ་བསྟེན་ནས་སྤྲུགས་  
 དམ་མ་བྱས་ན་སྐྱེ་ཆེ་རིང་པོ་མི་འོང་། བན་ཐོགས་ཀྱང་ལྡང་སྡང་ཞིག་ལས་མི་འོང་  
 བས་བྱ་བུ་ལ་ལྷིན་བ་འཐད་ཅེས་གསུང་ངོ། །སྤྱི་ཤོད་དགའ་བ་གདོང་དུ་སྐྱ་མ་  
 དབྱུམ་བ་དང་དཔོན་སློབ་གཉིས་པོ་ལས་མེད་པའི་སྐྱ་མཚམས་དམ་པོ་བཅད།  
 གཉིས་པོ་འང་གཟིགས་ཁང་སོ་སོར་མཛད་ནས་གསོལ་ཇ་སོགས་ལ་འཚོགས་པར་  
 མཛད་ཅིང་། གསོལ་ཇ་བཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འང་སྐྱ་མ་དབྱུམ་པས་ལོ་རྒྱུ་མཛད་  
 བས། ཇེ་བཅུན་ལ་ཚོས་མང་དུ་གསན་ཅིང་བྱི་བ་དཔག་ཏུ་མེད་བ་མཛད། དེ་དུས་  
 ཐོག་མར་སྐྱ་མ་དབྱུམ་པ་ལ་ཇེ་བཅུན་གྱིས་གནང་བའི་ཞི་གནས་གྱི་དམིགས་བ་  
 གསན་ནས་སྐོམ་གྱིན་ཡོད་བ་ལ། རོ་ཞག་རང་འདི་ལས་ཀྱང་ཇེ་བཅུན་ཉིད་ལ་  
 གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་བསྟེན་སྐབས་བྱས་ན་དེ་ངོས་དོན་ཆེ་བ་འདྲ་དགོངས་ནས། ལྷ་མ་  
 དབྱུམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཞུས་པས་དེ་བཞིན་མཛད་པས་ཁྱབ་ཅེས་གསུངས་ནས། ཉིན་  
 མཚན་དུ་སྐྱ་མ་དང་ཇེ་བཅུན་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་བ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་བསྟེན་  
 སྐབས་མཛད་པས། ཞག་མང་པོ་མ་སོང་བ་ལ་ཉིན་གཅིག །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷེ་བའི་རྒྱ་

ཁྱོད་འཚམ་པ་ཞིག་ཁ་དོག་རྒྱ་མཐིང་བཟང་པོས་ལེགས་པར་བྱུགས་པ་འབྲ་བ་ལ།  
 ལེན་ཏུ་དྲངས་པ། ལྟ་བུས་ཚོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་གི་དབྱིབས་ལེན་ཏུ་རྒྱུ་མ་པོར་འདུག་  
 པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེང་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའི་བ་བས་འབྲིགས་  
 པའི་དབུས་ཀྱི་ལྷོ་བ་སྡོན་པོ་དེའི་རྒྱ་ཁྱོད་དང་འཚམ་པར་དོ་རྗེའི་སྐྱིལ་གྱུར་གི་  
 བཞུགས་པའི་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཨ་ར་བ་ཚ་ན་གྱུར་གྱུ་མ་གྱི་མདོག་ཅན། ལྟ་བུས་  
 ཚོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་གི་སྐྱའི་སྣང་བ་དངོས་སུ་གཟིགས། དེ་སྐྱེས་དབུ་མ་བ་ལ་མ་  
 ལུས་གྱུར། སྐྱེས་དབུ་མ་བ་ལ་ལེ། བྱེད་རང་ལའང་སྐྱའི་སྣང་བ་ཡོད་པ་འབྲ་གསུངས་  
 ཅས་ཐིགས་གྱུར། དེ་འབྲ་བའི་སྐྱའི་སྣང་བ་དེ་ནམ་འདོད་དེས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་  
 པའི་དུས་ལལ་ཆེ་བར་དངོས་སུ་ནར་མར་འབྱུང་བ་ཞིག་དེ་ནས་བཅམས་ཉེ་ད་ལྟའི་  
 བར་དུ་རྟག་པར་ཡོད། ཅེས་གསུང་དོ། །དེ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིས། རྗེ་བཙུན་  
 འཇམ་པའི་དབྱངས་དབའ་གཅིག་དང་། སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། བཀའ་  
 ལྟོད་གཤེན་རྗེ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་  
 གནང་དང་བྱིན་རྒྱབས་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་དབང་བཞི་སོགས་ཞི་སྐྱེས་དབུ་མ་བས་  
 ལོ་རྒྱུ་མཛད་ཅིང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་རང་ཉིད་ལ་གསན་ལ། དེ་ཡང་  
 དབའ་གཅིག་གི་རྗེས་གནང་མཛད་པའི་རིང་ལ་རྗེ་བཙུན་ཡང་དབའ་བོ་གཅིག་པ་  
 རང་གི་སྐྱའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་ལ། རང་སྐྱུབ་དང་གསང་སྐྱུབ་སོགས་ཀྱི་དབང་མཛད་  
 པའི་ཆེ། དབའ་བོ་གཅིག་པ་དེ། དེ་མ་ཐག་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྐྱོར་གྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་  
 འཕྱོ་བ་དང་། ཚོས་སྐྱོར་གི་རྗེས་གནང་མཛད་པའི་སྐྱབས་སུ་དེ་མ་ཐག་བཅོམ་ལྡན་  
 འདས་དོ་རྗེ་འདྲིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱའི་རྣམ་པར་གྱུར་ནས། གཤེན་རྗེ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་

བཀའ་བསྐྱོད་པ་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་འབྲུལ་ངོ་མཚར་བ་སྟོན་པ་  
 ཡོད་པར་འདུག། །དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་སློབ་དབུ་མ་པ་ལ་གནང་བའི་ལས་ཚོགས་  
 དང་དམིགས་པ་སྐྱོད་པའི་རིམ་བཤོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་ལུང་ནི་སློབ་དབུ་མ་པ་  
 ཉིད་ལ་གསལ་ཞོ་། །དེ་ནས་སྐྱབ་པ་ལ་འབྲོན་པའི་སྤྲུགས་ཐག་བཅད། འཁོར་རི་ལྟ་བུ་  
 འཁྲིད་རྗེ་བཙུན་ལ་ཞུས་པས། སྤུལ་མོང་བར་གྱིས་པའི་བརྒྱུད་པོ་དེ་འཁྲིད་པའི་གནང་  
 བ་བྱུང་། དེ་ནས་སློབ་དབུ་མ་པ་མདོ་ཁམས་ལ་འབྲོན་པའི་སྐྱེལ་མར་ལྷ་སར་བྲོན་  
 དུས། ད་དཔོན་སློབ་ཅེ་ཞིག་མི་མཛེས། གནས་བྱིན་རྒྱལ་ཅན་འདིར་རྗེ་བཙུན་ལ་  
 གསོལ་བ་བཏབ། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་བསྐྱུས་པའི་གདམས་པ་ཞིག་ཞུས་པ་དག་  
 ཅེས་བཀའ་བསྐོས་ནས། ལྷ་སའི་ཐོག་སྤྱོད་མ་རང་གི་སྤོ་སྤོགས་གྱི་གསེར་ལུབས་གྱི་  
 ལྷ་འདབ་འོག་དེར་མཚོན་པ་བཤམས། གསོལ་བ་དག་ཏུ་བཏབ་པས། རྗེ་བཙུན་གྱི་  
 ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་བསྐྱུས་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འགའ་ཞིག་གསུངས། རྗེ་སློབ་  
 འདིས་དེ་ཀའི་དུས་སུ་གསུང་རིམ་བཞིན་ཡི་གེར་བཀོད་འདུག་གོ། །དེ་ནས་སྤུལ་མོང་  
 བར་བཀོད་པ་ལྷར་སྐྱབ་པ་ལ་བྲོན། འོལ་ཁའི་ཚོས་ལུང་དུ་ཕེབས། དགུན་དམྱིད་  
 རྣམས་དཔོན་སློབ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གཙོ་བོར་བསག་སྐྱུང་ལ་སྤྲུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་  
 དུ་མཛད་པའི་སྐྱབས་སུ། རྗེ་འདིས་སྐྱུང་བཤམས་དང་། བརྒྱ་སྤྲུག་སྤྲུགས་ནས་  
 མཛད་རེས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཅུ་ཅུ་ལྟའི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་བ་དངོས་སུ་གཞིགས་པ་ནར་  
 མར་བྱུང་། དེའི་ཚེ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་སྤྲུགས་པའི་བཙོ་མའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་  
 ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་ཚོས་འཆད་གྱི་སྤྲུག་རྒྱས་མེ་ཉོག་གི་སྤོང་བུ་བསྐྱམས་པ།  
 རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ལ་སྐྱིལ་ཡུང་གིས་བཞུགས་པ་དེ་འདྲ་བའི་སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་།

རྒྱལ་བ་སྣམ་གྱི་སྒྲ་སྒྲ་གོས་སེར་པོ་མཉམ་བས་བ་དང་། རྗེ་བཙུན་བྲམས་མགོན་བཟང་  
 པོའི་འདུག་སྐྱེས་མཛད་པ་རབ་བྱུང་གི་ཆ་བྱད་ཅན་སྣམ་སྐྱུར་གསོལ་བ་བྲག་གིས་  
 རྒྱ་ཤིང་གི་སྣོད་བྱ་རིལ་བས་མཚན་བ་འཛིན་བ་དེ་འབྲ་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་  
 ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་བཅས་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེའི་སྣང་བ་དངོས་སུ་གཟིགས་བ་མང་  
 དུ་བྱུང་། འདི་རྣམས་ཉམས་སྐྱང་ཡིན་པས་ངེས་པ་ཆེར་མེད་དགོངས་ནས་དེ་ཅམ་དུ་  
 ཚེད་ཚེར་མ་མཛད་ནའང་། ལྷ་མ་རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་བ་ལ་རྗེ་བཙུན་  
 གྱི་སྐྱེད་དང་གསུང་གི་སྣང་བ་མངོན་སུམ་འབྱུང་བ་འབྲུལ་མེད་གཅིག་ཡོད་པས། ཁོང་  
 ལ་རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་ནས། རྗེ་ལ་གཟིགས་སྐྱང་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་ཉམས་སྐྱང་རང་  
 དགའ་བ་མིན་པས་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་ཐོབ། ལྷིས་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་  
 ཡིན་གསུང་བ་བྱུང་འདུག་གསུང་ངོ་། རྟོགས་ལྡན་པའི་སྣང་བ་དེ་ལའང་རྗེའི་བྱུང་  
 བས་བརྟག་དཔུང་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། ཚོས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་བྲིས་བ་རྣམས་པལ་  
 ཚེར་འཚུག་མེད་དུ་འོང་བ་འདུག་པས་སྐྱགས་ལེགས་པར་ཆེས་སོ། །དེའི་དམྱིད་ཀ་  
 དེ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། དམུ་ཚོད་གདུལ་དཀའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་  
 ལ། །བཞད་པས་མན་ཐོགས་ཆེན་པོར་ག་ལ་འགྱུར། །དེ་བས་སྐྱབ་བ་ལྟུང་སྐྱང་དཔེན་  
 བ་སྟེན། །རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འཚེངས་པའི་ལམ་རྟེན་སྣམ། །ཞེས་གདམས་ཤིང་  
 སྐྱབ་བ་ལ་བསྐྱལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རྗེ་འདི་རྗོ་པོ་ལ་མཇལ་ནས་རྒྱ་སོག་  
 ལུང་བྲོན། སྐྱགས་དམ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ། དེ་དུས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱི་སྐྱེ་  
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གཟི་བརྗེད་ལུན་སུམ་ཚོགས་བ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱུང་ཚུབ་  
 སེམས་དཔའ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་། འཕགས་བ་སྐྱེ་སྐྱབ།

ལྷ་ཆུ་དེ་བ། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ། ལྷ་ལྷ་བ་གྲགས་པ། མོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད།  
 རྒྱལ་ས་སྐྱེ་ཚོས་གྲགས། ཡོན་ཏན་ལོད་དང་ལྷ་ལྷ་ལོད། ལྷ་དབང་སྐྱོ། རྒྱལ་མཁའ་ལོ།  
 ཀ་མ་ལ་ལྷ་ལ། ལ་ལྷ་ལ་ལ་སོགས་པའི་བརྗེ་ཏུ་མ་དང་། རྒྱལ་ལོ་ཨི་ལྷ་སྐྱེ་ཏེ། བམ་  
 ཟེ་ཆེན་ལོ་ས་ར་ཏ། སྐྱོ་བ་དཔོན་ཆེན་ལོ་ལྷ་ཨི་ལ། སི་ལ་བུ་ལ། འག་ལོ་སྐྱོད་པ་ལ་  
 སོགས་པའི་གྲུབ་ཆེན་ཏུ་མའི་སྐྱེ་ལྷ་དང་བ་དངོས་སུ་གཟིགས། ཉམས་སྤང་ལ་གཏང་  
 བ་མེད་ལས་“ཆེ་དགོངས་”པས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་སྤར་བཞིན། ཉམས་སྤང་རང་དགའ་  
 བ་མིན་པས་གསོལ་བ་དྲག་ལོ་ཐོབ། འདི་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་  
 ལ་མན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་ལོ་འོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། ཞེས་གསུང་ངོ། །དེའི་ཆེ་བཙོམ་  
 ལྷན་འདས་དོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་ལིན་ཏུ་ཆེ་བ་  
 གཟེ་བརྗེད་བཟོད་པར་དཀའ་བ་ཞིག་ཞལ་གཟིགས། དེ་དུས་ནས་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་  
 བདག་འཇུག་ཉིན་རེ་ཞིང་མཛད་པ་ནས་ཡང་ཆག་མེད་ཏུ་མཛད་དོ། །ཡང་དེར་སྤར་  
 དང་འབྲེལ་བའི་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྐྱེ་ལྷ་དང་བ་དངོས་སུ་གཟིགས་པའི་སྐྱགས་ཀའི་ནང་ན་  
 སར་རལ་གྱི་ལྷ་བསྐྱེད་ཅིང་། རྗེའི་སྐྱགས་ཀར་ཅེ་མོ་ལྷག་པ་ལ། བདུད་ཅིའི་རྒྱུ་  
 ཁ་དོག་དཀར་མེར་ལིན་ཏུ་སྐྱེས་པ་འོད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲེལ་བ་ཞིག་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྐྱགས་  
 ཀ་ནས་རལ་གྱི་འཕྲེང་ལ་བརྒྱུད་དེ་ནར་ར་ར་བྱུང་ནས། རྗེ་འདིའི་སྐྱགས་ཀར་ཞུགས་  
 པས། སྐྱེའི་ནང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་ལོ་དབག་ཏུ་མེད་པས་གང་བ་བརྗོད་པར་མི་  
 ལུས་པ་འབྲེལ་བ་ཞིག་འཇུངས། དེའི་དུས་རོ་མཁེན་པ་དང་མི་མཁེན་པའི་འཁོར་དུ་མ་  
 ཁ་གདངས་ནས་བཟེད་འདུག་པས། འགའ་ཞིག་གི་ཁར་མང་དུ་འགྲོ་ཞིང་། འགའ་  
 ཞིག་གི་ཁར་རྒྱང་ཟད་དེ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་ཁ་གདངས་ཀྱང་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མི་

1 ཆེ་དགའ་ས

འགྲོ་བའི་འབྲ་བའང་འདུག་གསུང་དོ། །མདོར་ན་གནས་དེར་དེ་འབྲ་བའི་དག་པའི་  
སྤང་བ་དང་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་  
འབྲུངས་སོ། །དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྗེ་རྗེའི་  
གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཞིག་གསོས་མཛད་པའི་ཚུལ་ཞིབ་པར་སྤྲུལ་མོང་བ་ཉིད་ཏུ་  
བརྗོད་ཟིན་ལ། དེའི་ཆེ་རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་གིས་རྗེ་བཙུན་གྲམས་མགོན་གྱི་བསྟོན་  
པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་ཞེས་བྲ་བ། རྗེ་བཙུན་གྲམས་མགོན་ལ་ཕྱོགས་  
བཙུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱུང་བ་ལ་གཞི་  
གྱིས་ལ་ཚོམས་གསུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་བཙུན་གྲམས་མགོན་གྱི་བསྟོན་པ་རིན་པོ་  
ཆེ་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་མཛད་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཏུ་བདེ་བ་ཅན་ཏུ་སྐྱེ་བ་འདིན་པའི་སྟོན་  
ལམ་ཞིང་མཚོག་སྟོ་འབྲེད་དང་། རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་གང་ཏུ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱུང་  
འཚོང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་བསྟོན་པའི་ཞིང་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བའི་སྟོན་ལམ་ཡང་རྗེ་  
བཙུན་གྱི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་ནས། དོན་གྱི་ངོ་པོ་དང་གོ་རིམས་སོགས་རྗེ་བཙུན་  
གྱིས་གསུངས་པ་དེད་ཀྱིས་ཚིག་སྟོར་གྱིས་བསྒྲིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་  
དོ། །དེའི་ཆེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་བཞེང་བའི་སྐྱུ་རིས་བཏབ་  
ཚོར་བ་ལ། རབ་གནས་ཤིག་མཛད་པས་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྐྱུ་དངོས་སུ་ལྷོན་ནས་ཐིམ་  
སོང་བའི་གཟིགས་སྤང་རྒྱུང་ཞིང་། དེ་ལྷོན་ནས་མར་མེ་བརྒྱུད་། ཡང་སངས་རྒྱས་  
སུམ་ཚུ་ཚ་ལྟའི་སྐྱུ་འདྲི་བར་བཅམས་པ་ལ། ལྷ་བཟོ་ནམས་ཀྱིས་སྐྱུ་མདོག་ལྷག་རྒྱ་  
སོགས་རྗེ་སྐྱུང་འདྲི་བ་མ་ཤེས་ནས། རྗེའི་བྱང་ཏུ་ལྷོས་པས། དེའི་ཆེ་གསོལ་བ་  
བཏབ་པས་རྗེ་སྐྱུང་འདྲི་བའི་གོ་རིམས་དང་མཚུན་པར་རྒྱལ་བ་སུམ་ཚུ་ཚ་ལྟའི་སྐྱུ་

1 ལྟེན



དེས་བཞེན་གཞིགས་པའི་གཞིགས་སྤང་བཞེན་དུ་སྐྱུ་མདོག་སོགས་འདི་ལྟ་བུས་  
 སྤྱི་ག །ཅེས་ཞལ་ཏེ་གནང་ནས་འཛིན་བཅུག །དེར་མ་ཟང་ཞིང་བཞོད་གཞན་རྣམས་  
 ལའང་རབ་གནས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་མཛད་པ་ན་ལྟ་དེ་དང་དེའི་  
 རྣམ་པ་རེ་ཐེངས་སོང་བའི་སྤང་བ་མ་བྱུང་བ་མེད། ཅེས་གསུང་ངོ། །དེའི་སྤྱིར་རྟེན་དེ་  
 དག་ནི་རྒྱལ་བ་དངོས་དང་མཚོད་པའི་ཞིང་དུ་བྱུང་བར་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱོས་  
 སྤྱི་ག །དེ་ནས་སྟོ་བྲག་ལ་བྱོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ནས་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་  
 པ་དང་མཛེས་ནས་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཅུ་ལ་འདི་སྟེང་དུ་སྐྱུ་ཚེའི་བར་ཚད་ཚེན་པོ་  
 འོང་བའི་མཚན་མ་ཡོད་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་ཚེན་པོའི་སྟོན་ནས་བསྐྱོག་  
 པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱིགས། རྒྱ་གར་ཤིང་གི་རི་ལ་འབྱོན་པར་བཞེད་པའི་སྐབས་སུ་རྗེ་  
 བཙུན་གྱི་གསུང་ནས། རྗེར་རྗེའི་རྩོ་བོ་ལ་དགོ་སྤྱོད་གི་རྟགས་ཚང་མའི་སྐྱེས་འབྲུལ་  
 པ་དང་བཅས་པས་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚིག་ཚངས་པའི་ཚོད་པན་  
 ཞེས་བྱ་བ་དོན་གྱི་དེས་པ་འདི་ལྟར་གྱིས་ལ་ཚོམས་ལ་སྤུལ་ཞིག་དང་། སྤྱིས་འདུལ་  
 པའི་བསྐྱབ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཚེན་པོ་  
 འབྲུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་མཛད། སྤྱིས་  
 གྲང་རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་གིས་ནན་གྱིས་བསྐྱུལ་ཅིང་། བསྟན་པའི་ཅ་བ་ཡིན་པའི་  
 སྤྱིགས་དེས་ཤུགས་དྲག་པོ་འབྲུངས་པ་དང་། བསྟན་པ་ཉམས་པ་སྤྱིགས་བསྟན་  
 པར་མ་བཞོད་པའི་སྟོབས་གྱིས། འདུལ་བའི་ལག་ལེན་སྤྱིར་བཅོས་ཡན་ཚད་ཡོངས་  
 སུ་རྗོགས་པ་སྤྱི་མའི་སྟོལ་ག་ཅམ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལེགས་པར་བཅུགས་པ་ཡིན་གྱི།  
 གཞན་ལས་བྱུང་བར་ཐོན་པ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་ནས་བྱས་པ་ག་ལ་ཡིན། ཞེས་

གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཙ་འི་ནས་གཉལ་ལ་འབྲོན་པའི་ལམ་དུ་མོ་ལའི་ལ་རྩར་ཞག་  
 བཞུགས་མཛད་པའི་ལུག་རྗེ་བཙུན་བྲམས་མགོན་གྱི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། ལྷན་པོ་ལྟར་  
 མངོན་པར་བརྗེད་ཅིང་ཉི་མ་ལྟར་གཟི་བརྗེད་འབར་བ་ཞིག་གིས། རིགས་གྱི་བྲ། རྫོང་  
 གྱིས་སངས་རྒྱས་འདིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བར་ཤེས་པར་བྱོས་  
 ཤིག། །ཅེས་སེང་གའི་སྐུས་དབུགས་རྣམས་ཞིང་སྐོ་བ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པའི་སྣང་བ་  
 དངོས་སུ་བྱུང་གསུང་སྟེ། དེ་བས་ན་སྟོགས་མའི་དུས་འདིར་རྗེ་བཙུན་གྲམ་མ་འདི་ནི་  
 རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་མ་མཆིས་པའི་ཚིག་གིས་བསྟུགས་  
 བ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་སྟེ། ཤེས་ལྷན་དག་གིས་ཀྱང་སྟོན་པ་ཉིད་དང་མཚུངས་  
 བར་ཅིའི་ཕྱིར་བལྟ་བར་མི་བྲ། གཉལ་སྣང་སེང་གའི་རྫོང་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་  
 དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དུག་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་  
 གཞན་རྣམས་ལ་དབྱེད་པ་མང་དུ་མཛད་པས་མི་འཁྲུལ་བའི་ངེས་པ་འཁྲུངས་ཤིང་  
 འཚུགས་མེད་གྱི་གཟེང་ཟེབས་ནས་མི་འདིགས་པ་བརྟེས། བཙོམ་ལྡན་འདས་དུས་གྱི་  
 འཁོར་ལོ་དཔལ་བོ་གཅིག་པ་ཞིག་གི་སྐུའི་གཟིགས་སྣང་ནར་མར་འོང་ཞིང་། ལུབ་  
 གཅིག་གི་མནལ་ལམ་དུ་རྫོང་གྱིས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་བ་བཟང་པོ་  
 བྱོན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་ཆེད་བཤད་པས་མན་  
 རོགས་འདིགས་དུང་ཚ་མ་ནི་མ་བྱུང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་གོ་བ་རྣམས་པར་དག་བསྐྱེས་པ་  
 ལ་དགོངས་པ་ཡིན་འོང་། ཞེས་གསུང་ངོ་། །གཉལ་དུ་བཞུགས་དུས་མནལ་ལམ་དུ་  
 དབྱུངས་ཅན་མའི་གསུང་གིས། དགྲུང་ལོ་ལྟ་བུ་ཅ་བདུན་སྟབ། དེ་བར་རང་གཞན་  
 གྱི་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འགྲུབ། གསུང་བ་ལ། རྗེ་བཙུན་མ་རྣམས་རྒྱལ་མ་ལ་

སོགས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་བསྐྱེན་སྐྱུལ་མང་དུ་བྱས་པས་དེ་ལས་རིང་ཞིག་  
 ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་རམ། ཞེས་ཞུས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་པལ་ཆེར་སྐྱོན་གྱི་སྐྱོན་ལས་  
 གྱི་ལྷུགས་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་ལྷུགས་འདུན་ཆེས་པ་ལ་  
 སོགས་པའི་དབང་གིས། ལྷོ་ལྷོས་གོང་ནས་གོང་དུ་འབེལ་བའི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་  
 བས་སྐྱེ་ཆེ་ལ་དེ་ཅམ་དུ་པན་བ་མ་བྱུང་། ཞེས་གསུང་བ་ཞིག་བྱུང་། རྟོགས་ལྡན་པ་  
 ལ་རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་ནས། ད་པན་ཆད་སྐྱེ་ཆེའི་བར་ཆད་ལ་སྐྱོས་སུ་དམིགས་པའི་  
 བསྐྱོག་ཐབས་དང་། སྐྱེ་ཆེ་བསྐྱིང་བའི་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་བསྐྱིགས་ན།  
 དཀའ་སེ་བ་ཞིག་ལ་བསྐྱོག་པར་བྱ་བུས་སོ། ཞེས་གསུང་བ་དང་། ཡང་གཉལ་གྱི་  
 སེང་གོ་རྫོང་ན་བཞུགས་དུས་རྗེ་བཙུན་ལ་སྐྱགས་མཚན་ཉིད་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་།  
 གོ་རིམས་གངས་རེས་སོགས་དང་། ལྷན་པར་ཞི་ལྷག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་  
 རྣམས་ཞུས་པས། ད་དེད་ལ་ཡང་ཡང་འདྲི་མི་དགོས། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ཞིབ་  
 བར་དཔྱད་དང་། དེད་གྱིས་བསྐྱེན་བ་རྣམས་དང་པལ་ཆེར་མ་སྐྱུན་བ་ཤིག་ལོང་།<sup>1</sup>  
 མི་མ་སྐྱུན་བ་རེ་ཅམ་བྱུང་ན་མདོར་བསྐྱུས་གདམས་ངག་ཏུ་འདོད་བ་རྣམས་ལ་  
 འབབས་གྱི། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་འདོར་དུ་མི་རུང་ངོ། ཞེས་གསུང་ཞིང་། མན་  
 ངག་གིས་ལྷེ་མིག་བྱས་ནས་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་  
 དཔྱད་པས་དཔྱད་པ་རྫོགས་པའི་ཚད་ནི། ལུང་རིགས་གྱི་ལམ་ནས་བྱངས་པའི་རེས་  
 བ་རྟེན་ནས། ལྷོས་དོན་དེར་ཐག་བཅད་ཀྱང་། གཉིང་ནས་མི་བདེ་བའི་རྣམ་པ་མེད་པ་  
 ཞིག་འོང་། དེ་དུས་དོན་དེ་ལ་དཔྱད་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་མོ། ཞེས་གསུང་སྟེ། ཕྱིན་ཆད་  
 ཚད་དེ་འཇུག་མེད་རང་ཞིག་བྱུང་གསུང་ངོ། །གཉལ་ནས་བྲགས་པོ་སྐྱ་སྤིངས་སུ་

1 + |

མེས་པུ། ཐལ་རང་གི་ལྷ་བའི་གནད་རྣམས་ལ་དབྱེད་པ་ནང་མར་བྱ་བལ་ལ་འབྲོན་
 བའི་གོང་ཉིད་ནས་དེ་བར་དུ་མཛད་ནའང་། མཐར་ཐུག་པའི་གནད་ལ་མི་བདེ་བ་
 གཏན་ནས་ལོག་པའི་ངེས་པ་འདྲེན་མ་ཐུབ། གནས་དེར་སྐྱ་མ་དང་རྩེ་བཙུན་ཐ་མི་
 དད་དུ་བྱས་ཤིང་གསོལ་བ་བྲག་པོ་མང་དུ་བཏབ་པས་མཚན་མོ་ཞིག་མནལ་ལམ་དུ་
 འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྐས་ལྷ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནད་རྣམས་ལ་འབེལ་
 བའི་གཏམ་གྱིས་བཀའ་བསློབ་མཛད་ཀྱིན་འདུག་པའི་ནང་ནས། སློབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱེད་ཡིན་ཟེར་བའི་བརྗེད་སྡོ་བསངས་སྐྱ་བོང་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་དབྱ་མའི་རྒྱ་
 དཔེ་ཞིག་ཕྱག་ན་བཟུང་བ་ཚུར་བྲོན་ནས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཚན་མ་ཞིག་
 བྱུང་། དེའི་བྱི་དེ་ཉིན་རྩེ་ཙོང་ལེའི་འགྲེལ་བ་བྱུང་བའི་ཉ་ལ་གཟེགས་པས། འབད་བ་མེད་
 བར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བའི་གནད་དང་དགག་བྱའི་མཚན་མ་འདྲིན་སོགས་ལ་སྤར་
 དང་མི་འདྲ་བའི་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་འབྱུངས་ཤིང་། མཚན་འདྲིན་གྱི་དམིགས་
 གཏན་ཐམས་ཅད་ཞིག་ །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པའི་སྐྱོ་
 འདོགས་ལྷག་མ་མེད་བར་བྱངས་སྤང་བར་གྱུར་ཏེ། ལྷན་ཆད་རང་འེའི་རྩེས་འཇུག་
 རྣམས་ལ་འདྲ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་འདི་ལ་འདྲ་ལྷ་དགོས་
 ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་ལ་བལྟས་ན་ལྷ་བའི་གནད་ལ་ངེས་པ་
 ལྷག་པར་རྙེད་པའི་རྙེན་འགྲེལ་ཞིག་ཡོང་བས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུང་
 རོ། །དེས་ན་རྩེ་ཙོང་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་མཛད་པའི་སྐབས་སུ། གཞུང་དཀའ་བའི་གནས་
 བལ་ཆེ་བར་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་འདི་བྱངས་པའི་བཤད་བ་ཡང་ཆེད་
 གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། ལྷན་པ་ལ་ཤེས་ནས་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་

ཐོབ་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པ་བཟུང་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་  
 འབྱུང་བ་གསུངས་པའི་སྐོན་ས་བསྟོད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྡིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་  
 མཛད་དོ། །དེ་ནས་འོལ་ཁའི་འགར་ཕྱག་དང་། རྒྱག་གདོང་དང་། གཡེའི་ཉེ་འཕྲ་རར་  
 གྱོན། ཚོས་མང་དུ་གསུངས། སྐོན་ཕྱང་གི་རྒྱ་སོག་ཕྱར་ཚོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་  
 མཚོན་གྱི་ཞག་བཙོ་ལཱའི་རིང་ལ་མཚོན་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བཀོད་པ་ཕྱུན་ཕྱུལ་ཚོགས་པ་  
 བཤམས་ཉེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། མཚོན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་  
 མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཚོན་པའི་ཚོག་དང་། འབྲུལ་དང་ཡུན་གྱི་ཕན་བདེ་རྒྱས་པའི་  
 སྐོན་ལམ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་པའི་སྐྱབས་སུ། མཚོན་པའི་ཞིང་ཕྱོགས་བཅུའི་  
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱུན་འབྲེན་པའི་དམིགས་པ་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་འདུན་པ་ཤུགས་  
 རྒྱག་པོ་མཛད་པ་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མདོག་  
 དཀར་པོ་རྣམ་སྐྱང་གི་རྣམ་པས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་གང་  
 བར་འཁྲིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐོ་ཕྱོགས་དང་རུབ་དང་བྱང་དང་དབུས་སམ་  
 སྡེང་གི་རྣམ་མཁའི་མཐེལ་ཐམས་ཅད་རིམ་པ་བཞིན་དུ། རིན་འབྱུང་འོད་དཔག་མེད་  
 དོན་གྲུབ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཁྲུབ་ཅིང་། བཀོད་པ་  
 དེ་འདྲ་བའི་སྐོ་ནས་སྡེང་དག་ལོགས་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བར་  
 མཚམས་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེས་གྲུང་ཕྱབ་པ་ལྟར་གྲུང་ཉེ། མཚོན་  
 པ་བདག་གིར་མཛད་པའི་གཞིགས་སྐྱང་དངོས་སུ་འཆར་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་། ཕྱིས་ལྟ་  
 སར་ཚོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་མཚོན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མ་ཁྲུབ་པ། སྐོན་ལམ་  
 ཆེན་མོར་གྲགས་པ་མཛད་པའི་དུས་སུ་འང་གཞིགས་སྐྱང་དེ་འདྲ་བ་“ནར་མར་བྱུང་

1 ཅད

སྟེ། དེ་དུས་མཚོན་ཡུལ་དང་མཚོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་  
 མཚོན་པ་སྤུལ་བས། དེ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་ཤེས་ཏུ་འཆར་བ་བྱུང་གསུང་  
 འོ། །དེ་ནས་ཉང་བ་མདངས་མདོར་ཐེབས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་  
 ཀྱིས་“གཙོ་མཛད་དགོ་འདུན་པལ་ཆེ་བས་བྱུབ་པའི་གནས་མཚོག་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་  
 དགོ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲིང་བཏབ་ཅིང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མཚིན་དང་འོལ་ཁ་  
 སོགས་སུ་ཐེབས་པའི་བར་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤུང་སོང་གི་ཡི་  
 གེར་བརྗོད་པ་སྟུང་ཡིན་ལ། འོ་དེ་གྲུང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ཞོལ་བྱམས་པ་སྤྲིང་དུ་བཞུགས་  
 དུས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱི་གསུང་གི་སྣང་བས་སློབ་དཔོན་སྤུ་བྱང་གི་  
 རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལ་རྣམ་བཤད་“རྩོམས་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་”འོང་<sup>3</sup>ཞེས་བསྐྱུལ་  
 བས་“དེ”འབྲམ་དུ་མཛད། རྗེ་རྗེ་འཆར་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་ལ། སྤར་  
 རྒྱ་སོག་སྤར་བཞུགས་དུས་བྱུབ་ཆེན་རྣམས་དང་། སློབ་དཔོན་ཨ་རྒྱ་ཡའི་གཞུང་ལ་  
 བཏེན་ནས་ཕན་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་འོ། །ཞེས་གསུང་བ་དེ་མ་གཏོགས་  
 རྩོམ་པ་རང་གི་སྐབས་སུ་དུས་རྒྱུང་ཆེས། གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་ཡུན་རིང་  
 མ་བྱུབ་པས་རྒྱ་མཚན་བྱུང་བར་བ་གཞན་ཆེར་མེད། ཅེས་གསུང་འོ། །དེ་ནས་  
 དབེན་གནས་ཆེན་པོ་དགོ་ལྡན་གྱི་གཞི་འདིང་བའི་སྐབས་སུ། རྗེའི་ཞལ་སྤུ་རྣམས་འོལ་  
 ཁའི་བསམ་གཏན་སྤྲིང་དུ་བཞུགས་པའི་རིང་ལ། སྤུ་མཚོམས་དམ་པོ་བཅད་ནས་སྤྲ་  
 མ་དང་ཡི་དམ་ཐ་མི་དད་དུ་དམིགས་པ་ལ་གསོལ་བ་བྱུགས་བྲག་པོ་འདེབས་པ་མང་

1 གཅི  
 2 རྣམས  
 3 འང  
 4 ད

དུ་མཛད་ཅིང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྟའི་རོ་རྫོང་ཆེན་མོ་  
 རིམ་ལྷ་གསལ་པའི་རྫོན་མེ་རྩོམ་པའི་ཐུགས་འདུན་བཏང་། ཟིན་གྱིས་འདེབས་པར་  
 མཛད་པའི་སྐབས་སུ། མནལ་ལམ་གྱི་ལྷ་ས་རོ་མཚར་བ་བྱུང་བ་དག་བསྐྱེད་པར་  
 བྱུང་ན་མི་བྱུང་སྐྱམ་དུ་དགོངས་ནས། བཅའི་ཚིག་གིས་རྣམ་པར་བཅིངས་པའི་  
 ཚིགས་སུ་བཅད་པས་ཡི་གེར་མཛད་དེ། རྒྱུ་གྱི་མིག་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་གནས་  
 རི་ལྷ་བར་བཞག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་  
 རྣམ་པས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །བྱུ་གྱའི་གོང་གི་ཚུ་ནི། །མིག་དང་ཆོ་བའི་གངས་གསུམ་  
 ལ། །བཏོ་བ་མཛད་པའི་རྩ་འདྲེས་རྩལ། །ཀ་ལ་ཤ་བཀའ་སྟེར་ཅིས་བྱེད། །ཕུལ་བྱུང་  
 རས་ནི་སུམ་བརྒྱ་བཟུ། །སོང་ཟེང་ཡབ་གཅིག་དཀྱིས་འཁོར་གཙོ། །བཏོ་བ་མཛད་  
 བ་གཉིས་ཀྱང་སྒྲང་། །གངས་བཞི་བ་ལ་རྣམ་བ་ཅན། །ཁྲི་ཡི་སྟེང་ན་ཅ་བའི། །གཏང་  
 རས་འདི་བདག་གིས་ཞེས་ཆོ། །སྐབས་རྒྱུ་ལ་ལ་གསུམ་བཏེག་སྟོན་གྱི། །དེ་  
 “འདིའི་ལྷ་ས་གོ་ལྷ་བ་ལ། །སྟོ་ཡི་ཐུགས་བཙུན་དམ་བ་ལ། །འཕྲིག་རྒྱུད་དེ་ནས་ལྷག་  
 བ་ལ། །དེས་རྩེད་དེ་ནས་བདུན་བ་ལ། །རྩོག་བསྐྲེས་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་དེས། །ཤིད་ཟན་  
 ཞེས་བཤང་དེ་ནས་གོ། །དེ་འདྲའི་རོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་། །བཅེད་གྱིས་དོགས་ནས་ཡི་  
 གེར་བཀོད། །དེ་དོན་སྐྱབ་བ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །སྤང་གི་ལོ་རྒྱ་བ་བཙུ་གཉིས་པའི་  
 ཚེས་བདུན་ལ་འོལ་ཁའི་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་གྱིས་བ་དགེ་ལེགས་སུ་བྱུང་  
 ཅིག །ཅེས་བྱ་བའོ། །“ད་ནི་དེ་དག་གི་དོན། རྗེ་བཙུན་མེ་ཆེ་ཉིད་གྱི་གསུང་དག་རི་ལྷ་

1 འདྲའི་ ། རྒྱ་འབྲུམ་པར་མ་དང་བཀྱིས་རྒྱན་པར་མ་གཉིས་ཆར་བོད་ཀ་ལ་འདི་དང་བོད་ཁ་པའི་ནང་དུ་བསྐྱེས་པའི་གསུང་ཚོར་བུའི་ནང་ཆོན་  
 དུའང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀོད་འདུག་པ་དེ་ལྟར་ལ་དེ་འདྲའི་ཞེས་བྱུང་འདུག་ཚོད་འདིའི་ལོག་ཏུ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གི་  
 དོན་བཤད་པ་ལ་བསྐྱེས་ན་པར་མ་དེ་གཉིས་ཆར་དེ་འདྲའི་ཞེས་བཀོད་པ་མ་དག་ཅིང་དེ་འདིའི་ཞེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་མཛོང་། །

བ་བཞིན་དུ་བདག་གི་ས་དཔོན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བྱ་སྤྱི་སྤྱི་གི་སྐད་དོད་ཡིན་ལ།  
 དེའི་གོང་ཞེས་པ་སྐད་གི་ལོ་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །ཅུ་ཉི་ལྔ་བའི་མིང་ཡིན་ལ། མིག་ནི་  
 གཉིས་དང་རྒྱ་བ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གཅིག་གི་བདེ་ཡིག་གི་ལོག་ཏུ་གཉིས་ཡིག་བཞག་  
 པ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཡིན་པས་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་ལ་ཞེས་  
 པ་ནི་རྒྱ་བ་དེའི་ཚེས་གསུམ་གྱི་མཚན་མོའོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་  
 རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དོ་རྗེ་ལྷ་བཙུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་སྤང་  
 ཞིང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོས་རྒྱན་བཟང་བོ་སྤྲོ་ཚོགས་པས་སྤྲས་པའི་རིན་པོ་  
 ཚེའི་བྱམ་པ་རྩལ་བཀའ་བ་ཞིག་རྗེ་ཉིད་ལ་སྤྲེད་ཅིས་བྱེད་ཅིང་། ཀ་ལ་ཤ་ནི་བྱམ་  
 པའི་སྐད་དོད་ཡིན་ནོ། །བྱམ་པའི་རྩལ་འདི་རོ་བོ་ཚེན་བོ་དཔལ་སྤྲེད་ཨ་ཏི་ཤ་སྤྲེ་ཐང་གི་  
 སྤྱི་རྩལི་འགམ་ན་བཞུགས་དུས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་  
 གཉིས་སྤྱོད་གསུམ་དང་གཅིག་གའང་ཡིན་ལ་ཚོས་གྱི་བཤོ་བ་མཛད་པའི་རྩལ་འདྲེས་པའི་  
 རྩལ་ཡིན། འདི་རོ་བོ་ཚེན་བོ་ནས་བཟུང་སྟེ། ད་ལྟའི་བར་ལ་ལོ་སྤུས་བརྒྱ་དང་བཅུ་  
 སོང་། ད་བར་དུ་སྟེར་ས་མ་རྙེད། ད་ལྟོད་ལ་སྟེར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེའི་ཚེ་  
 ཚོས་གྱི་བཤོ་བ་མཛད་པ་ལོ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ཀྱང་  
 སྤང་དོ། །ཚེས་བཞིའི་རུབ་མོ་རིན་པོ་ཚེ་སྤྲོ་ཚོགས་པས་སྤྲས་པའི་ཁྲི་ཞིག་གི་སྟེང་ན་  
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དུ་སྟོན་རིན་པོ་ཚེ་ཡིན་ཟེར་བའི་གྲུ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་  
 བཞུགས་འདུག་པ་དེས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཙ་རྒྱུད་གྱི་སྤྲེགས་བམ་ཞིག་  
 གནང་ནས་འདིའི་བདག་པོ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུང་བ་ལ། མཇུག་ནས་རྩེད་ཟངས་  
 ཚང་བ་ཡིན་ནས་སྤུས་དུ་དགོངས་ནས་གཞིགས་པས་ཐམས་ཅད་ཚང་འདུག །དེ་



བས་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེགས་པམ་དེ་རྒྱངས། རྒྱ་བརྒྱ་ལྷོ་ཞེས་པའི་སྐྱེགས་དང་  
 ལྷག་རྒྱས་ལན་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ་དུ་བཏེག། །ཁ་སང་ལུབ་སྟོན་མ་ལ་བུམ་པ་རྒྱས་  
 བཀའ་པ་སྟེར་ཅིས་ཤེད་པའང་འདིའི་ལྷས་ཡིན་པར་འདུག་དགོངས་པ་བྱང་  
 རོ། །ཆོས་ལུ་པ་ལ་སྟོ་བྱག་མར་པའི་སྐྱེགས་བརྒྱད་དམ་པ་བསྐྱེ་འཕོའི་སྟོར་ལ་འཕྲིག་  
 ཚུད། ཆོས་རྒྱག་པ་ལ་རྒྱད་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་གནས་པའི་  
 མན་དུ་བྱང་བའི་མན་ངག་ཡིན་པར་དེས་པ་རྟེད། ཆོས་བདུན་གྱི་ཉིན་སྟོབ་དཔོན་  
 འཕགས་པ་ལྟའི་སྟོད་བསྐྱེས་གཟིགས་པས་གཉིད་དང་མི་ལམ་དུ་བསྐྱེ་བའི་སྟོར་གྱི་  
 མན་ངག་གི་གཞི་ཐམས་ཅད་གཉིད་ཡོད་པ་གཟིགས་ནས་ཤིན་ཏུ་དེས་པ་རྟེད། ལུབ་  
 སྟོན་པའི་དུས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གི་ཉེན་དང་བརྟེན་པའི་  
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གྲིས་སྐྱ་ཞིག་གི་འོག་ན་པར་ལ། བདེ་མཚོག་གི་ཆོས་བརྒྱའི་མཚོད་  
 པ་ཤེད་པའི་བཀོད་པ་ཞིག་གིས། དེའི་འོག་ན་ཤིད་ཟན་གཏོང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཡི་གེ་  
 ཟིག་གིས་འདུག། །དེ་ལ་ལུབ་བདུན་པའི་དུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་  
 མཚོག་གི་ཆོས་སྟོར་རྣམས་དུས་ཤིས་གངས་རིའི་ཁྲིད་འདིར་ཤི་བ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ།  
 རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིས་ལེགས་པར་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི། མི་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་ཤིད་  
 ཟན་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་བའང་དེའི་ཆེ་གོ་ཞེས་གསུང་བའོ། །གངན་རྫོགས་ཀྱི་  
 ཁྲིད་ཡིག་དང་གསལ་སྟོན་དུ། འདོད་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་རྟེད་ཅེས་གསུངས་པ་  
 བེ། དོན་འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་པའོ། །དེ་ནས་དཔེན་གནས་ཆེན་པོ་དགེ་ལྡན་དུ་ཕེབས་  
 བས། ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགའ་སྟོན་གྱིས་གདུལ་བུ་རྣམས་ཆོས་པར་མཛད་  
 ཅིང་། རྒྱད་ཕྱེ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་བཤད་པ་དང་ཚོམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་པ་

དང་། སྐྱ་ཚེའི་བར་ཚད་བརྒྱུ་ག་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་མ་རྟེན་བས། སྐྱ་མཚམས་ལ་  
 བཞུགས་པ་སོགས་ནི་སྐྱ་མོང་བར་གསལ་ལ། སྐྱ་བསྐྱེལ་བའི་རྣམ་པ་མ་བརྟན་  
 པའི་སྐྱ་རོལ་དགུང་ལོ་ང་བུག་པའི་དུས་སྐྱ་མཚམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་བཞུགས་པའི་  
 སྐྱབས་སུ། ལན་ཅིག་སྐྱགས་དམ་ལ་བཞུགས་པའི་ཚེ་སྟེང་གི་སྐྱ་ཅེའི་ཕྱོགས་ལ་ཨ་  
 བ་རྩུ་རྩེའི་མར་སྐྱའི་ཐད་ན་མར། ཨེ་ཨི་གྱི་གཟུགས་འོད་གྱི་ཐག་པ་ལྟ་བུ་སྐྱ་ནར་ར་ར་  
 འོང་བ་ཞིག་མནལ་ལམ་དུ་བྱུང་། དུས་དེ་ནས་སྐྱ་མོང་མིན་པའི་ཞུ་བདེ་བྱང་པར་  
 ཅན་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞིའི་  
 བདག་ཉིད་ཅན་འཁྲུངས་ནས། དེ་ཕྱིན་ཚད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱང་པར་བ་ནར་  
 མར་བསྐྱངས་པས། མཉམ་གཞག་ཏུ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་སྟེ་ནས་གསུངས་  
 ཤིང་། གྲུབ་ཚེན་གྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པ་གཉིས་ཀའི་ཉིང་དེ་  
 འཛིན་སྐྱ་མོང་བའི་ཚར་གཏོགས་ཅམ་རེ་ལ། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་མིང་  
 བཏགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་། རྗེས་ཐོབ་  
 ཏུ་གང་ཤར་སྟེའི་འཁོར་ལོ་བདེ་སྟོང་གི་རོལ་པར་འཆར་བས་དུས་འདུལ་བར་གྱུར་  
 ཏོ། །ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱུད་སྟེ་དང་གྲུབ་ཚེན་གྱི་མན་དག་ལ་སྟོའི་འཕྲིག་ཚུང་པ་ཞིག་གིས་  
 བསམས་ན་དཔག་པར་དགའ་བའི་མཛོན་པར་ཉོགས་པའི་ཡོན་ཏན། རོ་རྗེ་འཆང་  
 ཚེན་པོ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སྟེར་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྐྱགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་པ་ཡིན་  
 པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ནས་དགུང་ལོ་ང་བུན་པའི་སྐྱབས་སུ་སྐྱ་ཁམས་  
 བསྐྱེལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ། བྱང་དུ་སྐྱ་མཚམས་གྱི་ཁོངས་སུ་སྐྱབས་ཕྱོགས་འགའ་  
 ཞིག་གྱང་ཤོག་གསུངས་ནས། དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་ལ་གནས་ཤིང་སྟེའི་རྣལ་འབྱོར་

ལ་གོམས་པར་བྱས་པ། བསྐྱེན་སྐྱབ་དང་བཟླས་པ་ཚད་ཏུ་སྲིབ་པའི་ཚུ་བའི་དོ་རྗེ་  
སྒོ་བ་མ་བདུན་གྱིས་ཉིན་མཚན་ཏུ་ཞབས་བྱུང་ཏུ་ཉེ་བར་བསྐྱེན་ནས་ལྷའི་རྣམ་འབྲོར་  
དང་། སྲིར་བརྗོད་དང་སྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་སོགས་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་ཤིང་རྗེ་རིན་  
པོ་ཆེ་རང་ཉིད་གྱིས་ནི་ཉིན་པར་གཙོ་མ་ལྡན་འདས་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དང་འཁོར་ལོ་  
ཆེན་པོའི་ཐུགས་དམ་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་། མཚན་མོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཉིང་  
རེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ལྟར་མཛད་པ་ལས། བར་ཚད་གྱི་མཚན་མ་མཛོན་  
མཚན་ཆེ་བ་རང་ཞིག་གི་སྐྱབས་སུ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་གདན་ལ་བཟང་པོའི་  
འདུག་སྟངས་གྱི་རྣམ་པས་བཞུགས་ནས་ཐུགས་དམ་མཛད་པའི་ཞབས་བྱུང་ན་སྐྱ་  
རིམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འཁོད་ནས་སྒོམ་བཟླས་ལ་ཡིད་གཞུངས་པར་ཡོད་པའི་ཆེ། རྗེའི་  
ཞལ་སྐྱ་ནས། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་སྐྱ་ལིན་ཏུ་བཟིན་པ། གསེར་བཙོ་  
མའི་མདོག་ལྟར་མཛོན་པར་གསལ་ཞིང་། ཉི་མ་བྱེ་བའི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་འོད་  
གྱི་ཁོར་ལུག་ཅན། བདུད་འདུལ་ཆེན་པོའི་ཐུག་རྒྱ་མཛད་པ་ཞིག་མདུན་གྱི་ནམ་  
མཁའ་ཕྱོན་པ་དངོས་སུ་གཟིགས། དེའི་ཆེ་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟན་པོས་ཐུབ་པའི་དབང་  
པོ་དེ་ཉིད་སྐྱར་ཚུར་ལ་སྐྱབ་བྱངས་ཉེ་བདག་ཉིད་ལ་བརྟུག་པའི་དམིགས་པ་མཛད་  
པས། དངོས་སུ་བདག་ཉིད་གྱི་སྐྱ་ལ་ཐིམ་པའི་གཟིགས་སྐྱང་དང་རྒྱལ་བརྟན་པོས་  
བདུད་ཐམས་ཅད་ཐིམ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་བག་ཚབ་མེད་པའི་གོ་འཕང་བརྟེན་པར་  
སྐྱུར་པའི་ཆེ། དེའི་རྗེས་སོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ལེས་མགོན་པོ་ཐུག་ཏུ་གསུམ་  
བྱངས། གཤིན་རྗེ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོས་གཞོད་བྱེད་གྱི་མཐོན་པ་ནས་ཞགས་པས་  
བཙེངས་ཉེ་མིད་བྱུང་བ་ལ། གཞོད་སྐྱ་ལྷོ་འ་སྐྱ་ལས་མཇུག་ནས་དེད་ཅིང་བསྐྱིགས་

བཞིན་པ་དང་བཅས་པས་འོངས་ཏེ། མདུན་དུ་མགོ་གི་གྲུག་གིས་བཅད་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སྐྱུ་པའི་འབྲུག་ཁུང་གི་ནང་དུ་བཅུག་སོང་བ་དང་མཉམ་དུ་ཕྱི་རོལ་ན་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུལ་སྟེ། ཤ་བ། རྒྱལ་པོ་སྟེ་བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་འབྲུང་པོ་མི་བསྐྱེད་པ་བཞི་པོ་དེ་སྟེ་དང་བཅས་པས། དམག་པམ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོ་དེ་ཆེན་པོ་མི་བཟད་པ་དུད་མོའི་སྐྱ་དང་བཅས་པ་བསྐྱགས་ནས་ཕྱོགས་བཅུར་བྱེད་པ། དེའི་ཆོ་ཞབས་བྱུང་ན་འཁོད་པའི་ཉམས་སྤང་བཟང་པོ་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་མཐོང་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་སྐྱེ་ཁམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཏོ། །གཞན་ཡང་དེའི་ཆོ་བར་ཚད་ཀྱི་མཚན་མ་ཅུང་ཟད་རྒྱབ་པ་དེ་འོང་རེས་གིས། རྗེའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ལ་བཙམ་ལྟན་འདས་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དང་། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་གཟིགས་སྤང་རེ་རེས་ཅན་དུ་འོང་ཞིང་། དེའི་སྟོབས་གིས་བར་ཚད་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཡང་སྤུར་དུ་ཞི་འགོ་བ་ཞིག་འདུག །བཙམ་ལྟན་འདས་རྣམས་པར་རྒྱལ་མ་དང་། སྐྱོལ་མ་དང་། གདུགས་དཀར་དང་། འོད་ཟེར་ཅན་དང་། རྒྱལ་བ་སྐྱེན་གྱི་སྒྲ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱའི་སྤང་བ་དངོས་སུ་གཟིགས་པ་པལ་ཆེར་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ལྷག་ལྷག་པ། གུར་གྱི་མགོན་པོ། ལྷག་བཞི་པ། རྣམ་ཐོས་སྐས་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་སྤང་ཡང་ནར་མར་བྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུང་ལ། གཤེན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། གཞོད་སྤྱིན་མེ་ཏ་སྤེལ་གཉེས་ནི་ཐུན་བཞིན་དུ་བཀའ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་དོ། །སྐྱེ་ཁམས་བསྐྱེལ་བ་ཅུང་ཟད་དུངས་པའི་སྐྱབས་ཤིག་ཏུ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ད་ཕྱིན་ཚད་གཙོ་པོར་བསྐྱེད་རྗེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལྷགས་ཉམས་སུ་

བཞེས་པ་ལ་འགྲུས་པར་མཛད་ན། སྐྱགས་སྐྱེ་མེད་གྱི་སྐོན་པ་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་  
 ཅན་སྐྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་འཁྱུང་ཞིང། སྐོབ་མ་སྐྱལ་ལྡན་བདུན་ལ་ཡང། ལམ་གྱི་རྟོགས་  
 པ་ཁྱད་པར་ཅན་རེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་མཛད་པ་ལ། རྗེའི་ཞལ་  
 ཅན་ལ། དེད་ཁམས་མ་སྐོམས་པའི་སྐབས་གྱི་ཉམས་གྱི་སྐྱེད་བ་ལ་གཏང་བ་ཆེར་མེད་  
 དམ། རྟོགས་ལྡན་པ་ལའང་འདི་དགོས་གསུང་ནས་བཀའ་གཏང་བས། རྟོགས་ལྡན་པ་  
 ཅན་རེ། བསྐྱར་མ་ལུ་དགོས་པ་མེད། ཆེ་སྐོས་བཏང་སྐོད་དུ་རུང་བའི་འཁོར་རྣམས་ལ་  
 མདོ་སྐྱགས་གྱི་ལམ་རྫོགས་པར་བསྟན་ནས་སྐོམ་དུ་བཅུག། རྗེའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་རང་  
 གིས་གཙོ་བོར་སྐྱ་མཚམས་གྱི་རང་ནས་སྐྱབ་པ་སྐྱུར་མཛད་ན། རྗེའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་  
 རང་གི་སྐྱགས་རྒྱུད་ལ་ལམ་དེ་སྐྱུར་དུ་འཁྱུང་བའི་ནང་གི་རྒྱ་བདེ་སྐོར་གི་ཡེ་ཤེས་  
 ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྐྱར་སྐྱགས་རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས་ཚར་ཞིང། ཕྱིའི་རྐྱེན་ཞིང་  
 སྐྱེས་གྱི་ཕོ་ཉ་མོ་རྣམས་གྱིས་གྲོགས་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱུར་དུ་  
 འོང།<sup>1</sup> ལྷག་པའི་ལྷས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པས་རྒྱ་ཚོགས་རྣམས་ཚར་ཞིང། ལམ་དེ་  
 སྐྱུར་དུ་སྐྱགས་རྒྱུད་ལ་འཁྱུང་“རོ། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུང། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་  
 ཅན་ལུབ་གཅིག་རྟོགས་ལྡན་པའི་མནལ་ལམ་དུ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་པའི་མཚོད་རྟེན་ཡིན་  
 ཟེར་བའི་སྐྱག་ཚད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། རོར་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོག་སྲིན་གྱི་གསེབ་ན་  
 སྐྱེབ་པ། ཁ་དོག་ཕིན་དུ་དཀར་ཞིང་མཁྲེགས་པ་དཀར་ཡོལ་གྱི་རྣམ་པ་ལྷ་སུ་བྱས་པ་  
 ཞིག་ལ། མཁའ་འགྲོ་མ་མང་པོ་འདུས་པ། ལ་ལ་ནི་མིའི་སུ་མོ་ལྷ་སུ་དང། ལ་ལ་ནི་  
 ལྷའི་སུ་མོ་ལྷ་སུ་རུས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྐྱ་ཚོགས་འཕྲུང་བ། ལག་ན་རིན་པོ་

1 + |  
 2 རྟོ།

ཆེའི་བྱམ་པ་བདུད་ཅི་དཀར་པོས་གང་བ་ཚོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བདུད་ཅིའི་  
 རྒྱན་གྱིས་ཁྱུས་གསོལ་ཞིང་འདུག །མཚོད་རྟེན་དེའི་བྱང་ན་དེའི་སེང་གི་དང་མཉམ་  
 པའི་མཚོད་རྟེན་རྒྱག་འདུག་པ་ལ། འགའ་ཞིག་ན་རེ་བདུད་ཅི་གསོལ་བ་དྲག་ཅེས་  
 ཟེར་བ་ལ། ལ་ལན་རེ་འདི་རྣམས་ད་དུང་བཙོས་དགོས་པར་འདུག་པས་ད་ལྟ་མི་  
 གསོལ། བཙོས་ཚར་ནས་གསོལ་བར་བྱེད། ཅེས་ཟེར། ཡང་མཚོད་རྟེན་གཅིག་གི་  
 གོ་ས་ཞིག་འདུག་པ་དེར་ཨེ་གསོལ་ཟེར་བ་ལ། ད་ལྟ་མཚོད་རྟེན་མ་བྱུང་བས་མི་  
 གསོལ་བྱུང་ནས་གསོལ་ཟེར་དོ། །དེ་ནས་མནལ་སང་བ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་  
 དབྱངས་ལ་སྲུང་འདི་འབྲ་བའི་མི་ལམ་མི་འོང་བ་ལ་ད་ལན་བྱུང་བ་འདི་རི་ལྟ་བུ་  
 ལགས། ཞེས་ཞུས་པས། སྐགས་མཚན་ཉིད་གྱི་གོ་བ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་  
 རྫོགས། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་  
 སྐགས་རྒྱུད་ལ་འབྲུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་ལོན། ཞེས་གསུང་དོ། །རྗེའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་  
 ལ། འདི་རྣམས་ཀྱི་གོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྐགས་རྒྱུད་ལ་འབྲུངས་  
 པ་རི་ཅོམ་ནས་ལགས། ཞེས་ཞུས་པས། སྐགས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་  
 ལྷག་མ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ད་དུག་ནས་ཡིན། བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་གནད་  
 རྣམས་སྐྱོ་ནས་རྫོགས་རྒྱ་ཡིན་ནའང་། བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་  
 དུ་བྱེད་ཚུལ་དམིས་སྤྱིན་པ་ཞིག་གོ་བ་སྐགས་ཀྱི་སྟོན་པའི་སྐབས་ཤིག་ལེགས་པར་  
 གོ་བ་ལ་རག་ལས་འདུག །ཅེས་གསུང་དོ། །དེ་ནས་བསྐྱུན་ལེགས་པར་དྲངས།  
 གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱ་དུ་བྱུང་བ་བཞེངས་ཤིང་། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་  
 རྒྱན་མི་འཆད་པར་བསྐྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་འི་སྤྱན་མོང་བར་གསལ་ལ།

ཡང་དགྲུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་བཞེས་པའི་དགྲུན་སྤང་ཅིག་ཚོས་སྐྱོང་འདི་རྣམས་  
 ལའང་གཏོར་མ་འབྲུལ་བའི་དུས་དབྱངས་ཀྱི་ངོ་དང་བཅས་ན་ཤིན་ཏུ་དགེས་པར་  
 འདུག་པས་འདི་བཞིན་གྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་ནས། གཤམ་ལྷོ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་  
 འཛེན་པ་དང་། བསྟོན་ཅིང་བསྐྱུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱངས་བཞི་མཛད། དེ་དུས་ལུ་བ་  
 གཅིག་སྐྱུ་རླུང་ན་གནས་པ་བསྟེན་སྐྱུ་བ་སོགས་ལ་བཙོན་པ་ཞིག་གི་མི་ལམ་དུ།  
 གཤམ་ལྷོ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྐྱུ་ཤིན་ཏུ་བཟུང་ཅིང་། ཆེ་བ་ཞིག་པ་ཚད་ནས་བྱོན་ནས།  
 བསྟོན་པའི་དབྱངས་འདི་ལྟར་གྱིས་ལ་འཐེན་ཞིག་གསུངས་ནས། ཁོང་རང་གིས་  
 འཐེན་གྱིན་འདུག་པས། ས་དང་རི་བོ་ཐམས་ཅད་ལེ་རེ་རེ་འོང་གིན་འདུག་པ་ཞིག་  
 མིས་འདུག །གཞན་ཡང་དེ་འབྲ་བའི་མི་ལྟས་འགའ་རེ་ལ་བྱུང་། དེ་ནས་དབྱངས་  
 སྐྱོང་བ་རྣམས་ལའང་འདིའི་གཏོར་མ་མ་བཤམས་པར་དབྱངས་བྱ་མི་རུང་བར་  
 འདུག་པས་མ་གྱེད་གསུངས། སྐབས་ཤིག་ཏུ་དེའི་རྒྱ་མཚན་རི་ལྷ་བྱ་མཆིས། ཞེས་  
 ལུས་པས། ལར་རང་གཤམ་ལྷོ་ཚོས་རྒྱལ་པོ་ཁོང་རང་གི་སྐྱུའི་རྣམ་པ་རི་ལྷ་བས་  
 གྲང་མང་དུ་འོང་། །ཁྱད་པར་སྐྱུ་རླུང་ན་ཞབས་ཏོག་ལ་རྒྱུན་པར་ཡོད་པ་གང་ཡང་  
 རུང་བ་རེའི་གཟུགས་བྱད་དུ་བྲས་ནས་གཟིམས་ཁང་གི་ནང་དུ་མར་འགྲོ་ཚུར་འགྲོ་  
 དང་། སྐྱུ་མདུན་སོགས་སུ་བྱ་གྱེད་མང་པོ་གྱེད། སྤྱོད་རླུང་དུ་ལུབ་ལུབ་གྱིས་ཞལ་ཏ་  
 ལུ་བའི་རྣམ་པ་བྲས་ནས། གཏམ་མང་པོ་ཞིག་སྐྱུ་བ་ནར་མར་འོང་། དེ་གཟིམས་ཁང་  
 བ་ནར་མར་གནས་པ་མང་པོས་གྲང་མཐོང་བ་འོང་ཞིང་། དེ་ཡང་གང་གི་གཟུགས་སུ་  
 བསྐྱུར་བ་དེར་འབྲུལ་ནས་གཞན་ཚོས་ངོ་མི་ཤེས་པ་ཞིག་འོང་།<sup>2</sup> ཁ་སང་ནས་

1 + |  
 2 + |

དབྱངས་བྱེད་པའི་དུས་རམས་ཅད་དུའང་དེ་འདྲ་ཞིག་འོངས་ནས་ལབ་ལབ་རང་བྱེད།  
 གཏོར་མ་སྟེར་དགོས་པ་འདུག །གཏོར་མ་བྱས་ན་བྱངས་ཀྱི་ར་རོ་བྱས་པའི་ཚེ་  
 དགའ་བའི་རྣམ་འཛུང་སྣ་ཚོ་གས་བྱེད་པ་འདུག །ཅེས་གསུང་ངོ་། །འདི་དག་ནི་  
 བདག་གིས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་  
 ཤིང་གཏིང་དཔག་པར་དགའ་བའི་ཚུ་གཏེར་ཆེན་པོ་ལས། སྐྱ་ཅེའི་ཚུ་ཚོད་ཅམ་  
 རྒྱངས་ནས་བརྗོད་པར་ཟད་ལ། མཐའ་དག་པར་ནི་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྟོས་ལ། ཆེ་ལོང་དག་  
 གྲང་མ་ལུས་པ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ནི་རོ་མི་ཐོགས་ལ། བདག་  
 ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་རི་ཅམ་གྱི་ལུང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་གྱིས་  
 མི་ལང་བ་ལ་དབང་འབྱོར་གྲང་། ཁེངས་པ་དང་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་གྱི་རི་ཅམ་ཡང་  
 མི་མངའ་བར་མ་ཟད་གྱི། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དག་ལྟ་  
 ཞོག །སྤ་མོ་དག་གྲང་སྤི་རོལ་ཏུ་མི་མངོན་ཞིང་འཆབ་པར་མཛད་དེ། ཉེད་བཀུར་དང་  
 སྟན་བྲགས་ལ་སོགས་པའི་ངོར་ལྟ་བས་བདག་ཉིད་གསལ་བར་སྟོགས་པ་ནི། བསྐྱལ་  
 བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤ་རོལ་ནས་མི་ལམ་དུའང་རྒྱང་བསྐྱངས་པར་མ་ཟད་གྱི། ཉིད་  
 ལ་དད་པ་བསྟོམ་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ནན་གྱིས་གསོལ་བ་དག་ལའང་  
 བཀའ་སྟོལ་བ་ཤིན་ཏུ་དགའང་དགའ་ལྟར་སྟོན་ན། འཕྲོས་པའི་བཀའ་མཆིད་སྣ་  
 ཚོ་གས་པ་དག་གི་ཞར་བྱང་གིས་སྐབས་བྱེ་ནས་བར་མ་དོར་གསུང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་ག་  
 ལ་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་སན་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཉེ་  
 བར་མ་གཟིགས་པར། བདག་ཉིད་ཕྱན་སུམ་ཚོ་གས་པར་སྟོག་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་དམ་  
 པའི་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་གཟིགས་པའི་སྤིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་ཉིད། རྗེ་རིན་པོ་



ཆེ་ལ་མི་སྲེད་པའི་དད་པ་འབྲུག་ས་རྒྱལ་པོས་ཡུན་རིང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། ལྷང་  
 བར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཤས་རེ་ཙམ་ཡང་  
 ཁོང་དུ་ལྷན་པར་གྱུར་ཏེ་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་གྲས་པའི་སློབ་པ་ཐེག་པ་མཚོག་གི་  
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་བསྐྱོན་པ་སྦྱར་བྱེད་པ་དང་། བདག་གྲང་ཆེ་རབས་  
 གུན་ཏུ་དམ་བ་དེའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བདུད་རྩིས་འཚོ་བར་སློབ་པ་རྒྱུན་གྱི་  
 རྣམ་འབྲོར་དུ་བྱེད་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྦྱམ་པ་ཡིད་ལ་གཅགས་བཞིན་བསམ།  
 གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་མཚམས་སྡོན་དུ་བཏང་སྟེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས།  
 རྗེ་བཙུན་ལྷ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེས་བཅེ་བ་ཆེན་  
 པོས་ཉེ་བར་གཟིགས་ཏེ། དགྲེས་བཞིན་དུ་བཀའ་སྦྱུལ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་མཆིས་པ་  
 དག། །རྗེ་ཉིད་ལ་མི་སྲེད་པའི་དད་པ་དང་ལྷན་པའི་བཤེས་གཉེན་སྟེ་སྡོད་དང་རྒྱུད་སྟེ་  
 འཛིན་པ། ལྷང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྲུག་པ་འིན་ཏུ་མང་པོ་  
 ཞིག་གིས་ཐུགས་ཀྱི་འདུན་པ་འབྲུག་ས་རྒྱལ་པོས་ཞལ་ཏ་ནན་ཆེར་གནང་ཞིང་བསྐྱུལ་  
 བའི་བཀའ་ལྷང་སྟེ་བས་ཞོན་པར་གྱུར་ཏེ། སྤར་ཡང་རྗེ་ལྷ་མ་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་  
 ཅིང་། ཡི་གེར་འགོད་པའི་གནང་བ་སྤྱི་བོར་མཛོས་ནས། རྗེ་བཙུན་ལྷ་མ་དེའི་མངོན་  
 བར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མང་དུ་བྱུང་བ་འདི་དག་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་མན་  
 གདགས་པའི་སྤྲད་དུ་མཚོག་ཏུ་གསང་བའི་གཏམ་གྱི་དགའ་སྟོན་ཡི་གེར་བཀོད་པ་  
 ལ། རྣོངས་པ་མཆིས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད། རྗེ་ལྷ་མ་དམིགས་པ་མེད་  
 པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེའི་སྤྲུན་སྤར་འཆགས་གྱིས། བཅེ་བ་ཆེན་པོས་  
 བཟོད་པར་བཞེས་ཏེ་བདག་ལ་སྦྱིབ་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་བཟུབ་ཏུ་གསོལ་།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་གཅིག་ཏུ་དད་ཅིང་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཡི་  
 གོ་འདི་ཉིད་ཚོགས་པར་དབྱུང་བའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚོག་ཏུ་གསང་བའི་  
 གཏམ་གྱི་རོལ་པས། དད་པ་སྟག་པར་བསྐྱེད་པ་ལྟར་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བདག་  
 གིས་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱུན། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་རྗེ་བཙུན་སྤྲུགས་རྗེའི་  
 གཏེར། །མཉམ་མེད་འགྲོ་བའི་མིག་གཅི་གཙོང་ཁ་བ། །དེ་ཡི་རྒྱབས་ཆེན་ཡོན་ཏན་  
 རྒྱ་མཚོ་ལས། །མཛད་བྱུང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡིད་བཞིན་ལོར། །ས་སྟེང་སྐྱེ་བོ་  
 ཀུན་ལ་གསལ་མིན་པ། །གང་གི་ཆ་ཤས་ཚམ་ཞིག་རབ་སྒྲུངས་ནས། །སྐལ་ལྡན་དང་  
 པའི་རྒྱལ་མཚན་ཅེ་བཞོད་དོ། །གང་ཡང་བདག་སློང་ཉེས་པས་འདིར། །སྲས་དོན་  
 གསལ་བར་བགྲིས་ལ་སོགས། །འོངས་པ་གང་ལགས་གཞོང་བ་ཡིས། །སླ་པ་  
 མཚོག་ལ་བདག་འཇགས་སོ། །དགོ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག་ །གང་གི་  
 མཚན་ཡང་བསྐལ་པར་རྟེན་དཀའ་བ། །ཐེག་མཚོག་དགོ་བའི་བཤེས་ཁྱོད་ཞབས་གྱི་  
 རུལ། །འབྲལ་མེད་གཙུག་སྤུན་རྒྱན་དུ་བསྟེན་པར་ཤོག །དེར་ཞི་སྟོན་གསུམ་བུ་བ་  
 ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །ཁྱོད་མཉེས་བགྲིད་པ་འབའ་ཞིག་ལྟར་སྒྲུངས་ནས། །དེ་ཡི་མཚུ་  
 ལས་སྤྲུགས་གྱི་བཙུང་སྤུང་བ། །ཁྱོད་གསུང་བདུད་ཅིའི་རོ་ཡིས་འཚོ་བར་ཤོག །ཐེག་  
 ཆེན་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་བྱང་རྒྱབ་སེམས། །ཡང་དག་ལྟ་བའི་གནད་དང་རིམ་  
 གཉིས་ལ། །འབྲུལ་མེད་ངེས་པ་རྟེན་ནས་བཙོན་བ་ཡིས། །ཁྱོད་གསུང་སྐྱབ་པ་སྟོང་  
 བོར་བྱེད་པར་ཤོག །ཅེས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཁྱེན་བཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ།  
 ལྟ་བུ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཙུག་གི་ལོར་བྱ། །སྟོགས་པའི་དུས་འདིར་རྒྱལ་བའི་  
 བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་མཚུངས་པ། །སྐྱེ་དགུ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་གཅིག་སྤ།

ནལ་འབྲོང་གི་དབང་ལྷན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྣོ་བཟང་གྲགས་པའི་དབལ་ཞེས་ས་  
གསུམ་ན་ཡོངས་སུ་གསལ་བ་དེའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་གི་རྣམ་པར་ཐར་བ་མཚོག་ཏུ་  
གསང་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུ་ལས། ཚེ་ཤས་ཉུང་ཏུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ།  
རིན་པོ་ཆེའི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དབལ་ལྷན་རྒྱ་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་  
ལྷན་རྒྱུ་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེའི་ཞབས་གི་པར་ལ་གྲུས་པས་གཏུགས་པའི་བཀའ་  
རིན་གིས་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་མང་ཏུ་ཐོས་པའི་བཅུན་པ་དགོ་ལེགས་དབལ་བཟང་པོས།  
བྱུང་པའི་གནས་མཚོག་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྟེ་ཆེན་པོ་  
འབྲོག་རི་པོ་ཆེ་དགོ་ལྷན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྲིང་ཏུ་སྦྲར་བ་སྟོགས་ཏུས་ཐམས་ཅད་  
ཏུ་དགོ་ཞིང་བཀའ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག། །།མཚུངས།

༡༡། །རྩེ་བཅུན་ལྷན་ལྷན་བཟུང་བྱུགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསར་བའི་

རྣམ་ཐར་གསལ་འདེབས་བཞུགས་སོ། །

༡༢། །ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོར་ཁ་བ་ལ་བྱུག་འཚེས་སོ། །

གང་གི་མཆེན་པ་རབ་ཡངས་ནམ་མཁའ་ལ། །རི་ལྷ་རི་སྟེང་མཆེན་པའི་འོད་  
ཟེར་ཅན། །རྒྱལ་སྐལ་ཉི་མ་རྗེ་བཅུན་ཚོས་གྱི་རྗེ། །དཔལ་ལྷན་ལྷན་མའི་ཞབས་རྒྱལ་སྟེ་  
འོས་བསྟེན། །ཁྲིད་གྱི་སྐུ་གསུང་ལྷགས་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །ཕྱོགས་བཅུར་  
བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྐལ་བཅས་གྱིས། །མ་ལུས་བརྗོད་པར་མི་ལུས་འོན་ཀྱང་  
ལོ། །དད་པས་སྟེལ་ལ་ཚུར་བད་མཉན་པར་གྱིས། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་བསྟོད་ཆིག་  
མེ་ཉོག་གི། །ཤེར་བ་སྟེལ་ལེགས་སྟོ་གསལ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ། །དད་པའི་བསོད་  
ནམས་སྟེལ་པའི་རིབ་ཆེན་འདི། །བདག་གིས་བསྐྱབས་ལ་མཁའ་རྣམས་དབྱེས་པར་  
མཛོད། །ཁྲིད་གྱི་ལེགས་པར་སྐྱུང་པའི་བསོད་ནམས་སྟེན། །ཤུལ་གྱི་དཔེ་  
ལེགས་སྟེལ་པའི་ཆར་རྒྱན་ཅན། །ཐབ་དང་རྒྱ་ཆེ་སྟོན་པའི་ལྷུག་སྐྱོད་གས། །དཔལ་  
ལྷན་ལྷན་མ་ཚུ་འདྲིན་དབང་པོ་བཞིན། །ཉིང་འདྲིན་གྱེ་བ་མང་ལ་དབང་བསྐྱར་  
ཞེང། །ལེགས་བཤད་ཚོལ་དང་སྐྱུ་ལ་མཛོན་བཙོན་ག། །རྣམ་འགྲུབ་དབང་ལྷུག་  
སྐལ་རིག་ཀུན་གྱི་གཙོ། །དཔལ་ལྷན་ལྷན་ལུས་ཅན་གཙུག་ན་རྒྱལ། །སྟོན་ཆེ་རྟོ་  
རྗེ་གདན་ཏུ་རྒྱལ་བ་ལ། །རིབ་ཆེན་ཤེས་གྱི་སྟེང་བ་བསྐྱེད་ཅ་གཅིག། །ལེགས་པར་

ལུལ་ཉེ་བྱང་རྒྱལ་མེས་ས་བསྐྱེད་ནས། །ཡང་དག་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་སྐལ་ལྷན་  
 ལྷུང་། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དགུང་ལོ་བདུན་ནས་རྗེ་  
 བཙུན་གསང་བདག་དང་། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་མར་མེ་མཛད། །མངོན་སུམ་  
 གཟིགས་ཤིང་རྒྱན་དུ་རྗེས་བཟུང་བས། །སྤྲུགས་དང་པ་རོལ་ཕྱིན་གཞུང་གདམས་  
 བར་ཤར། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞི་ཐུ་རྗེ་ལའི་མདོག་  
 ལྷར་རབ་སྟོ་བའི། །རབ་མཛེས་འོད་ཟེང་ལྷ་ལི་བྲ་བ་ཅན། །ཤིན་ཏུ་རྒྱུམ་པའི་དབྱུང་  
 སུ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །མངོན་སུམ་གཟིགས་པ་རྗེ་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྗེ། །དཔལ་ལྷན་  
 ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ནས་བརྒྱུམས་ཉེ་རྗེ་བཙུན་མཁུན་པའི་  
 གཉེར། །ནམ་འདོད་གཟིགས་ཤིང་དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་  
 ཕྱིན་གཞུང་ཟབ་མའི་དོན། །རྒྱན་དུ་གསན་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་  
 མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཡན་ལག་བདུན་པའི་ཚོ་ག་མཛད་པའི་  
 ཚོ། །སངས་རྒྱལ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྷ་མངོན་སུམ་དུ། །རང་རང་སྐྱུ་ལི་དབྱིབས་དང་སྤྲུག་  
 མཚན་སོགས། །རི་བཞིན་རྒྱན་དུ་གཟིགས་པ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་མའི་  
 ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གཡས་གཡོན་སྤྲུག་གི་ཚོས་འཆད་སྤྲུག་རྒྱ་  
 ཅན། །བཟང་པོའི་བཞུགས་སྐྱངས་མཛད་པའི་བྱམས་མགོན་གྱིས། །སྤྲུང་ཡང་  
 ལྟོབས་བཙུ་མངའ་བ་གཤེགས་པ་བཞིན། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་བསྐྱུབ་པར་ལུང་  
 བསྟན་པ། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལྷ་མའི་སྟོན་པ་ལྷུག་འི་  
 རྒྱལ་པོ་དང་། །སྤོན་གྱི་སྤྲུང་དང་འབྲེན་པ་འོད་དཔག་མེད། །འཁོར་ཚོགས་རྒྱ་མཚོའི་  
 དབྱུང་ན་ལྷམ་མེ་བ། །མངོན་སུམ་གཟིགས་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ། །དཔལ་ལྷན་

གླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས་རྗེ་བཙུན་སྦྲོལ་མ་  
 དང། །གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་འཕགས་མ་འོད་ཟེར་ཅན། །བར་ཚད་ཀྱུན་སེལ་གཙུག་  
 ཏོར་གདུགས་དཀར་སོགས། །སྣལ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཡང་ཡང་གསལ་བར་  
 གཟིགས། །དབལ་ལྡན་གླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱས་སྲས་སླ་སླུབ་རྗེ་  
 བཙུན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། །འཕགས་བ་ལྷ་དང་དབལ་ལྡན་གླ་མའི་ཞབས། །རྣམ་  
 འཕྲོར་དབང་སྣལ་སླུ་ཡི་བྱང་ཚུབ་རྣམས། །མངོན་སུམ་ཕྱོན་ནས་རྒྱུན་དུ་རྗེས་བཟུང་  
 བ། །དབལ་ལྡན་གླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ས་གསུམ་བརྟེས་བ་འཕགས་  
 བ་ཐོགས་མེད་དང། །ཀུན་མཁུན་གཉིས་བ་རྒྱལ་སྲས་དབྱིག་གི་གཉེན། །འཕགས་  
 བས་རྗེས་བཟུང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲང་པོ་རྣམས། །མངོན་སུམ་ཕྱོན་ནས་རྒྱུན་དུ་རྗེས་  
 བཟུང་བ། །དབལ་ལྡན་གླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སླ་བའི་རྒྱ་བ་ཚོས་ཀྱི་  
 གྲགས་བ་དང། །ཡོན་ཏན་འོད་དང་རྒྱལ་སྲ་ལྟ་འོད། །ཞི་བ་ལྷ་དང་དབལ་ལྡན་ཨ་  
 ཟླ་ལ། །མངོན་སུམ་ཕྱོན་ནས་རྒྱུན་དུ་རྗེས་བཟུང་བ། །དབལ་ལྡན་གླ་མའི་ཞབས་ལ་  
 གསོལ་བ་འདེབས། །ཞི་རྒྱ་རྒྱ་ཏི་དབལ་ལྡན་ས་ར་ཏ། །ལྷ་ཨི་བ་དང་རྗེ་བཙུན་འིལ་  
 འུའི་ཞབས། །ནག་པོ་སྦྱོད་བ་བསྐྱའི་དང་ཚུལ་སོགས། །མངོན་སུམ་ཕྱོན་ནས་རྒྱུན་  
 དུ་རྗེས་བཟུང་བ། །དབལ་ལྡན་གླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འདི་དག་  
 གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ལ། །ཕན་བ་རྒྱ་ཆེན་འགྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་  
 ཞེས། །འཇམ་དབལ་དབྱུངས་ཀྱིས་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་བ། །གཞན་དོན་ལྷན་  
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་དབའ་ཆེ། །དབལ་ལྡན་གླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་  
 འདེབས། །ཞི་སྣལ་གཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་འཕྲོར་གྱི། །ཏིང་འཛིན་ཡར་འོའི་རྒྱ་

ལྷ་འབྲེལ་བ་ན། །བཙུག་ལྷན་དོན་རྗེ་འཇིགས་ཤེད་རབ་བརྗེད་པ། །ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་  
 ལྷ་རྗེས་པའི་སྐྱ་མཚོག་གཟིགས། །དཔལ་ལྷན་སྐྱ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་  
 འདེབས། །འཇམ་པའི་དབྱེད་དང་རྗེ་བཙུན་སྐྱ་མ་ཡི། །ཕྱགས་ཀར་ཤེས་རབ་རལ་  
 གི་འབྲེལ་བ་ལས། །ཟག་མེད་བདུད་ཅིའི་ཚུ་རྒྱན་ཕྱགས་ཀར་ཞུགས། །སྐྱ་སྐྱེས་  
 བདེ་བའི་ཉིང་འཇིན་བཟང་པོ་འཇུངས། །དཔལ་ལྷན་སྐྱ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་  
 འདེབས། །བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་སློན་ལམ་དང་། །མི་པམ་མགོན་གྱི་ཡང་དག་དོན་  
 བརྗེད་པ། །དོན་གྱི་རོ་པོ་གོ་རིམས་འཇམ་དབྱེད་ཀྱིས། །གསལ་བར་གསུངས་  
 ཅས་ཚིག་སྐྱོར་ལེགས་སྦྱར་བ། །དཔལ་ལྷན་སྐྱ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་  
 འདེབས། །སྐྱ་གསུང་ཕྱགས་ཉེན་རབ་གནས་མཛད་པའི་ཚོ། །དམ་ཚིག་བ་ལ་ཡེ་  
 ཤེས་མངོན་སུམ་ཞུགས། །གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས། །སྐྱེ་  
 དགྲའི་བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་ལེགས་གྲུབ་པ། །དཔལ་ལྷན་སྐྱ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་  
 བ་འདེབས། །རྒྱལ་སྐྱོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྐྱས་གཙོ་འཁོར་ལྷ། །ཟབ་མོ་ཉེན་འབྱུང་གཏམ་  
 གྱི་འགྲོ་བ་མཛད། །དེ་ཡི་ནང་ནས་དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། །རྒྱ་དཔེས་  
 གྱིན་བརྒྱབས་འཕགས་པའི་དགོངས་བ་འཇུངས། །དཔལ་ལྷན་སྐྱ་མའི་ཞབས་ལ་  
 གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱུད་གྱི་མཐར་ཕྱག་དཔལ་ལྷན་དུས་འཁོར་མེད། །ཡན་ལག་  
 རྒྱལ་གྱི་གནད་རྣམས་དགོངས་བ་ན། །བཙུག་ལྷན་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་མངོན་སུམ་  
 གཟིགས། །ལྷ་བ་བཟང་པོ་འབྲེལ་བར་ལུང་བསྟན་པ། །དཔལ་ལྷན་སྐྱ་མའི་ཞབས་ལ་  
 གསོལ་བ་འདེབས། །ཚོས་འཁོར་ལྷ་སར་ཚོ་འཕྱུལ་ཆེན་པོའི་དུས། །དོ་མཚར་བཀྲ་  
 ཤེས་སྐྱ་ཚོགས་རྒྱན་བཞུགས་པའི། །མཚོད་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་གྱིན་བརྒྱབས་

བས། །སྟོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲ་བཅས་མཉེས་བར་མཛད། །དབལ་ལྡན་སྐྱ་མའི་  
 ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐ་མལ་སྟོད་བཅུད་སྐྱད་སྟོད་སྐྱ་མ་དང། །ཟབ་གསལ་  
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བདེ་ཆེན་ལྷ་ཡི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཡི། །སྐྱ་ཡི་  
 རྗེ་རྣལ་འབྱོར་ཚོས་ཀྱི་རྗེ། །དབལ་ལྡན་སྐྱ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོང་  
 ཁའི་བརྒྱར་སྟོགས་ཤིང་གསུམ་རྗེ་རྗེ་ཡི། །འབྱུང་འཇུག་སྟེགས་ཀྱི་གདངས་སུ་བརྒྱས་པ་  
 བ། །ཞུགས་གནས་ཐེམ་པའི་འོད་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །གསུང་གི་རྗེ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་  
 ཚོས་ཀྱི་རྗེ། །དབལ་ལྡན་སྐྱ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོའི་  
 གཏུམ་མོ་ཚ་རྒྱ་ཡིས། །སྤྱི་པོའི་རྟོ་ཡིག་དབུ་མར་ཞུ་བ་ལས། །སྤྱན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་  
 དབལ་ལ་རྣལ་འོལ་བ། །ཕྱགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཚོས་ཀྱི་རྗེ། །དབལ་ལྡན་  
 མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྲས་  
 བཅས་རྣམས། །རྣམ་དག་སྟོན་པའི་དབང་པོར་སྐྱུན་བྲངས་ཆེ། །རང་རང་སྟོགས་ཀྱི་  
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །སྐྱ་ཡི་བཀོད་པས་མཚོད་པ་བདག་གིར་མཛད། །དབལ་  
 ལྡན་སྐྱ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཇམ་པའི་རྗེ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་པོ་  
 ཡིས། །འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་རྗེ་བཅུན་བྱམས་བ་གཉིས། །ཚོས་ཀྱི་བསྐོ་བ་མཛད་  
 པའི་རྒྱུས་བཀའ་པའི། །རིན་ཆེན་བྱམ་བཟང་སྟེར་བ་གསལ་བར་མིས། །དབལ་ལྡན་  
 སྐྱ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རིན་ཆེན་དུ་མས་སྐྱས་པའི་ཁྲི་སྟེང་  
 བ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་སུ་སྟོན་རིན་ཆེན་བྱུབ། །འདུས་པ་ཙ་ཙ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེགས་  
 བམ་ནི། །གཏད་ནས་འདི་ཡི་བདག་པོ་གྱིས་ཞེས་གསུང་། །དབལ་ལྡན་སྐྱ་མའི་  
 ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟེགས་བམ་གཏད་དེ་སྟེགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་



ཡིས། །ལན་གསུམ་དབུ་ཡི་སྟེང་དུ་གྱིན་བརྒྱབས་པས། །སྟོ་བྲག་མར་པའི་དགོངས་  
 བ་བསྟེ་འཕོའི་གནད། །རྒྱུད་དང་འབགས་པའི་མན་དག་ཡིན་པར་དགོངས། །དཔལ་  
 ལྡན་གླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདེ་མཚོག་འཁོར་ལོའི་སྐྱབ་པ་མཛད་  
 པའི་ཚོ། །དཀྱིལ་འཁོར་བ་རྣམས་མངོན་སུམ་གསལ་བར་གཟིགས། །སྤྱི་ནང་གནས་  
 གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །རྫོ་རྗེའི་སྐྱུ་ཡི་མཚོད་པས་དགྲེས་པར་  
 མཛད། །དཔལ་ལྡན་གླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདུད་དཔུང་གཞིལ་  
 བའི་ཐུགས་དམ་མཛད་པའི་ཚོ། །གསེར་སྐྱུངས་བཙོ་མའི་མདངས་ལྷ་རབ་གསལ་  
 ཞིང་། །ཉི་མ་བྱེ་བའི་འོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཅན། །བདུད་འདུལ་ཚེན་པོའི་ཐུབ་པ་མངོན་  
 སུམ་གཟིགས། །དཔལ་ལྡན་གླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྗེ་ཡི་སྐྱུ་དང་  
 རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས། །དབྱེར་མེད་མཛད་ནས་བདུད་སྡེ་ཟིལ་མནན་  
 པས། །བསྟན་སྐྱུངས་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་རིགས་ཚར་བཅད་ཚོ། །བདུད་ཀྱི་དམག་  
 དཔུང་པམ་པའི་སྐྱ་ཚེན་གྲག། །དཔལ་ལྡན་གླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་  
 འདེབས། །བསྟན་སྐྱུངས་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ། །སྟོན་ཚེ་དོ་རྗེ་  
 འཚང་གིས་བཀའ་སྩལ་བཞིན། །ཁྲོད་ཀྱི་བསྟན་བ་འཛིན་དང་སྟེལ་བ་ལ། །ལྷག་པར་  
 གུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ། །དཔལ་ལྡན་གླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་  
 འདེབས། །དགའ་ལྡན་གནས་སུ་མི་པམ་ཚོས་རྗེའི་བྱང་། །རྒྱལ་བའི་སྐྱས་པོ་འཇམ་  
 དཔལ་སྟོང་པོ་ཞེས། །འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་གསང་བའི་བདག་པོ་ཡིས། །གསལ་  
 བར་ལུང་བསྟན་རྗེ་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྗེ། །དཔལ་ལྡན་གླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་  
 འདེབས། །དེ་ལྟར་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་བཏབ་པས། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བའི་

ལྷག་བསྐྱེད་སེལ་བྱེད་ཅིང། །སྤྲེ་དང་སྤྲེ་བར་རྗེ་བཙུན་རྒྱ་མ་ཡིས། །རྗེས་བཟུང་དམ་  
 ཚོས་འཇིན་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །བདེ་ཆེན་ལྷུན་སྤྲེས་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་  
 མཛོད། །དངོས་འཇིན་བསྐྱེད་པའི་དྲི་མ་བསལ་དུ་གསོལ། །སེམས་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་བ་བ་  
 བཅད་དུ་གསོལ། །རྣམ་དུ་བྱིད་རང་ལྟ་བུར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་  
 པའི་ཤེས་རབ་སྤེལ་དུ་གསོལ། །འཆད་ཚོད་ཚོམ་པའི་སྒོ་གོས་རྒྱས་བར་  
 མཛོད། །མཚོག་དང་བྱུན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྦྱེད་དུ་གསོལ། །རྣམ་དུ་བྱིད་རང་ལྟ་བུར་  
 བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ཀུན་བཟང་མཚོད་སྤྲིན་ནམ་མཁའ་མཉམ་བ་དབྱལ། །ཐོག་མེད་  
 བས་གསལས་སྤྲིག་ལྷུང་སོ་སོར་བཞགས། །རྒྱལ་སྐུ་ཀུན་གྱི་དགེ་ལ་ཡི་རང་  
 ཞིང། །ལྷ་འཇོ་མི་འདའ་ཚོས་ཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ། །འདི་ལྟར་བགྱིས་པའི་བསོད་  
 བསམ་རྒྱ་མཚོ་དེས། །འགྲོ་ཀུན་ཉིང་འཇིན་དཔལ་ལ་རྣམ་རོལ་ཞིང། །ལེགས་  
 ཚོགས་ཡར་རོལ་རྒྱ་ལྟར་འཕེལ་བ་དང། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་རྒྱས་བར་  
 ཤོག། །ཅེས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོའི་དཔལ་གྱིས་མཐོ་བ་དྲུང་གྲགས་བ་དཔལ་བཟང་  
 བོ་སྐྱེ་མཚེད་གྱི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་གཞུང་ལུགས་འབྲུམ་སྐད་དུ་མ་ལ་  
 རྫོང་འོད་འཕྲོ་བ་རིགས་བ་སྐྱེ་བ་ལྷ་ལྷའི་དགེ་སྦོང་བཟ་ཤིས་དཔལ་ལྷན་གྱིས་དཔལ་  
 ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཚོས་གྱི་སྤེ་ཆེན་པོར་རྒྱུར་བའོ། །།བཟ་ཤིས། །

༭། རྫོག་པའུ་པ་ཚེན་དང་མཆའ་ཚུལ། བཀའ་པུའ་རྒྱུ་ལ་ཚེན་པས་  
གནང་སྐོར་པུའ་པས་སོ། །

༭༧། འཛོམས་པུ་སྤྱུ་ལ། ཡང་མིག་ཕྱིར་ཚོས་འཁོར་གྱི་དུས་གཅིག་རྗེས་དཀའ་  
བཞེས་སྐོར་བཟང་པུའ་པས་སྐོར་པས། བཞེས་གཉེན་ཀུན་དཀའ་བཟང་པོ་དང། ཡི་  
དམ་གྱིས་ཕྱང་བརྟན་པའི་སྐོར་པས། མདོ་སྐྱད་གསེར་ལྷན་པ་རྣམས་རྣམས་པོ་གསེས་དག་  
པའི་བཞེས་གཉེན་མང་པོ་བདག་མཇུག་དུ་བྱོན་བྱུང་བས། ཁོང་རྣམས་ཀྱི་གསུང་  
ནས། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་དམ་པ་ཚོང་ཁ་བ་ཚེན་པོ། བྱིད་ཀྱི་མཚན་བཟོད་པ་  
ན་མཚུངས་མེད་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་པ་ཞེས་དང། ལྷོ་བྱག་རྗེ་བཙུན་པུའ་པས་  
འདི་སྐྱད་གསུང་ཞེས་སོགས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞིང་དོ་མཚན་པའི་བཟུགས་པ་མཇུག་  
ཀྱིན་འདུག་པས། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་དག་མཇུག་པའི་དུས་དོ་མཚན་པའི་གཟིགས་སྐྱེད་  
དང། ཉུགས་ཉེན་འགྲེལ་བྱུང་ཚུལ་རྣམས་གསུང་འཚམས་ཞེས་ནན་ཆེར་ཞུས་པའི་  
དོར་རགས་ལེན་ཞེག་བཟོད་ན།

བདག་གིས་ལོ་བདུན་ཅུ་ལོན་དུས། ལུ་མོ་དཀའ་ལོ་གཅིག་ན་ལ། ལུ་མས་པས་  
བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་བས་པའི་གང་བཟུང་འཇུག་དཔལ་དབྱངས་དང་གཉེས་སུ་མེད་པ། ལྷ་  
ལོ་དབྱངས་ཅན་མས་ལེགས་སྤེར་བར་བྱེད་པ་ལུན་སུ་མཚོགས་པ་ཞེག་དང་སྐྱེ་བ་  
བཙོ་ལཱའི་གོང་ནས་འགྲེལ་བ་ཡོད་ཅིང། བན་ཚུན་དཔོན་སྐོར་ཏུ་འགྲེལ་བ་འོང་བ་

ཡོད་པས། དེ་ལ་ཚོས་བཀའ་ལ་སྲིས་མ་འདྲུག་པར་བྱིན། བར་ཡང་ཚོས་ལྷུས་ཟེར་  
 བ་ཞིག་བྱུང་བས། བདག་མོས་གྲུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེས་སོ། །ཡང་ལན་ཅིག་  
 མགོན་པོ་བྲམས་པ་འཕྲོན་གྱིན་ཡོད་ཟེར་བའི་སྐད་སྣང་བ་ཞིག་བྱུང་། ཚོས་རྗེ་དཀའ་  
 བཞི་པས་རྒྱ་མོ་རིའི་འཕྲང་ལ་ཕེབས་པའི་ཚོད་དུ་འདུག། །བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་  
 ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་དུས། ལུག་ལྷའི་ཚེས་བཞིའི་ཉིན་སྟོ་བྲག་གོ་པོ་དགོན་  
 བར་ཕྱག་ཕེབས་ཕྱོན་པ་བདག་གིས་བསུ་བ་ལ་བྱིན་པས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱུངས་  
 འོད་གྱི་བྱ་བས་མངེས་པ་ཞིག་ཕེབས་བྱུང་བར་མཐོང་། ཁོང་གིས་བདག་ཕྱག་ན་རྟོ་  
 རྗེ་དངོས་སུ་གཟིགས་ཤིང་། དེའི་གསུམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་ལྷིང་ཞིང་བེ་རྒྱུ་  
 ལྷུང་དྲངས་པ་ལ་སྐྱལ་སྟོ་བྲས་སྐྱས་པར་གཟིགས་འདུག། དེ་ནི་སྤར་ལས་ཀྱང་གཏུལ་  
 གྱུ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བའི་བརྗེ་ཡིན། དེའི་རུབ་མོ་ཁོང་གི་གསུང་ནས། ལྷ་མའི་  
 རྣལ་འཕྲོར་ཅིག་ལྷ་གསུང་། བདག་གིས་ལྷ་མའི་རྣལ་འཕྲོར་ཞིག་ཕོག་པས། ཕྱག་ན་  
 རྟོ་རྗེ་ཕྱོན་ནས་ཁོང་ལ་ཐེམ་སོང་། ཡང་ཚེས་བཙུའི་མོ་རངས་བྲམས་པ་ཉིད་ལ་  
 བསྐྱབ་བརྟུས་ལྷུས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་། ཁོང་ལ་བསྐྱབ་བརྟུས་གསུང་བར་ལྷ་ལྷུས་  
 པས། ཁོང་གི་གསུང་ནས། ཡི་དམ་དེ་སྐད་གསུང་ངམ་གསུང་། གསུང་ལགས་ལྷུས་  
 པས། བསྐྱབ་བརྟུས་གསུངས། ཚོས་ཉན་དུས་མཐོང་སྣང་ལ་ཁོང་གི་དབྱུང་སྐྱེང་ན་རྗེ་  
 བཙུན་བྲམས་པ་བཞུགས། དབྱུང་བ་གཡས་ན་འཇམ་དབྱུངས་དཀའ་པོ། གཡོན་ན་  
 ལྷ་མོ་དབྱུངས་ཅན་མ་བཞུགས་འདུག། མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་དང་ཕྱག་བྲུག་པས་  
 གཙོ་བུས་པའི་ཚོས་སྐྱོང་དང་མཁའ་འགྲོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་བསྐྱོར་ནས་  
 འདུག་པོ། །གཞན་ཡང་དཀའ་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་འཕྲེའི་ཚོགས་མང་པོ་ཚོས་

ཉན་ཞིང་འདུག་པས་མོས་གྲུས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་སོ། །སོ་སོར་འབྲང་མའི་  
 དབང་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཞུས་སོ། །ཞོང་གིས་བདག་ལ་ཚུར་ཚོས་ཞུས་པ་ལ།  
 བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བཀའ་བབས་གསུམ་གྱི་མིང། ལྷག་ན་རྗོ་རྗོ་ས་གསུངས་  
 པའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པའི་མིང་མིང་ལྷང་རྗེས་གནང་། ལྷག་རྗོར་སྐྱ་ལྷའི་  
 རྗེས་གནང་། ཞུ་ལན་རྗོ་རྗོ་མེད་པ། ཞུ་ལན་གཅེས་འཕྲེང་གི་ལྷང་རྗེས་གནང་།  
 ལྷག་ན་རྗོ་རྗོ་ལྷང་ལྷའི་དབང་དང་རྗེས་གནང་། དེགས་པ་ཀུན་འདུལ་གྱི་དབང་། ཏྲ་  
 མ་གྱི་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཞེས་གསུམ་ལྷག་རྒྱལ་པའི་རྗེས་གནང་སོགས་བྱས་པའི་  
 དུས། རྗེས་གནང་དང་དབང་གི་བྱ་བ་རྒྱ་གི་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་དང་། བདུད་ཅི་ཀ་ལ་  
 ལ་གང་ཞོང་ལ་སྤུལ་བས། དེར་སྐྱ་བ་ཤར་བའི་ནང་དུ་འཇམ་དབྱངས། འཇམ་ལ་རྣམ་  
 སྲས་རྣམས་རེ་རེ་བཞུགས་པ་གཟིགས་ཤིང་། ཏྲགས་ངོ་མཚར་ཅན་མང་ཞིག་བྱུང་  
 རྗེ་བཤད་ཀྱིས་མི་ལང་། ཞོང་གི་འཁོར་ལྷ་མ་འཇམ་དཀར་བ་སོགས་སྤྱོད་སྤུལ་  
 ཚོགས་པ་མང་བར་འདུག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་གིས་ཚོས་ལྷང་མང་དུ་བྱས།  
 དཔོན་སློབ་ཐམས་ཅད་ལ་དད་པ་ཐོབ་བོ། །དེའི་སློབས་ཀྱིས་བདག་ལ་འང་ཡོན་ཏན་  
 བག་རེ་སྐྱེས་པ་བྱུང་ངོ། །བདག་གིས་གདམས་ངག་རྣམས་བསྟན་པའི་དུས་སུ།  
 བདག་གི་མགོ་ཐོག་དུ་ཤུ་ལྷག་ལ། གཡས་སུ་ལྷག་ན་རྗོ་རྗོ། གཡོན་དུ་གདུགས་  
 དཀར་མོ་རྣམས་པལ་ཆེར་འབྱོན་གྱིན་འདུག་པས་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་ཏྲགས་སུ་  
 འདུག །དེ་ནས་རེ་ཞིག་ན་དཀར་བཞི་པའི་གསུང་ནས། བདག་ལ་ལྷ་བའི་སྐྱོར་གྱི་ཐེ་  
 ཚོམ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པས། འདི་སེལ་བ་ལ་རྒྱ་གར་ཤིང་གི་རི་ན་རྗོ་མི་ཏུ་བཞུགས་  
 པའི་རྒྱང་དུ་འགྲོ་འདོད་པས། དེ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་ལགས་སམ་གསུང་གིན་

འདུག་པ་ལ། ལྟ་བའི་གནད་ལྡན་ས་བདག་གིས་ཡི་དམ་ལ་ལྷུ་ཡིས། རྒྱ་གར་ལ་བྱོན་  
 བ་ཁྲིད་རང་མི་ཏུ་དང་མངལ་བ་སོགས་ལོ་མཚར་བ་ལོང་ནའང་། ཁྲིད་ཀྱི་འཁོར་འདི་  
 ལྡན་ས་ཚོགས་ལམ་དང་སྐྱོར་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ལ་སྟེན་འདུག་པས། འདི་  
 ལྡན་ས་ཀྱི་ཚེའི་བར་ཆད་ཏུ་འགྱུར་བ་འདུག་ཅིང་། ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱ་གར་ཏུ་བཞུགས་ནས་  
 ཚུར་མི་ལེབས། དེ་བས་བོད་སྐོགས་འདིར་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ལ་འབད་ན་  
 འགྲུབ་པས་དེ་བཞིན་མཛད་འཚལ་ཞེས་ལྷུས་ཤིང་། བདག་གིས་བཤོལ་བཏབ་  
 བོ། །དེ་ནས་ལྟ་བའི་གནད་ལྡན་ས་ཡི་དམ་ལ་ལྷུས་པས། བདུད་ཅི་སྟན་མཚོག་ཅེས་  
 པའི་གདམས་པ་གནང་ནས་འདིས་མ་ཉི་ལྷ་བྱ་བྱེད་མེ་ཚོམ་སེལ་ལོ་གསུང་། མ་ཉི་ལྷ་  
 བྱ་བྱེད་དེ་གང་ལགས་ལྷུས་པས། རྫོང་བཟང་གྲགས་པ་སྐྱེ་བ་འདིའི་གོང་པ་རྗེ་ཉེད་སྐྱེ་བ་  
 བདུན་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། འདི་གའི་གོང་ཏུ་འང་ཁ་ཆེ་གི་བ་བསྟན་ཏུ་པ་རྗེ་ཉ་  
 མ་ཉི་ལྷ་བྱ་བྱེད་བྱ་བར་སྐྱེས་གསུང་། དེ་ནས་བདག་གིས་དཀའ་བཞི་བ་ལ། རྗེར་རིའི་  
 རོ་བོ་ལ་བསྟོད་པ་མིང་ཚངས་པའི་ཚོད་པན་ཞེས་བྱ་བ་འགྲོ་བ་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་  
 མནར་བ་ལྡན་ས་ལ་སྐྱགས་རྗེས་གཟེགས་པའི་གསོལ་གདབ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་  
 རྟགས་ཆ་ཚང་བ་དང་བཅས་པ་སྐྱལ་ན་ཏུས་སྤྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གཞི་མ་  
 འདུལ་བའི་བསྐྱབ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་དར་བའི་ཉེན་འབྲེལ་ཡོད་ཅེས་ནན་གྱིས་བསྐྱལ་  
 བས་དེ་ལྟར་མཛད། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཅུ་ལ་སྐྱེ་ཚེའི་བར་ཆད་ཅིག་ཡོད་ཉེན་  
 འདུག་པས་དེ་སེལ་བའི་སྤྱིར་བཏུ། དཔལ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བདུད་ཅི་ཐེགས་པའི་  
 བསྐྱེད་རྗོགས་ཟབ་མོ་འདི་བདག་གིས་ཁོང་ལ་སྐྱལ་ཞིང་། ད་ལན་འདི་ནས་ཙ་རི་དང་  
 གཉལ་སོགས་ལ་བྱོན་ན་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་འབྲལ་དང་ཡུལ་ཏུ་ཕན་པའི་

ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་འདུག་ཅིང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་བླུང་ཅིག་གི་སྐུའི་སྣང་བ་དང་  
 བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་མེད་དོན་ལ་དམིགས་སྤྲོད་པའི་ངེས་པ་རྟེན་ཡོང་བས་  
 དེ་ལྟར་མཛད་ཅིང་རེ་ཞིག་གི་བར་དུ་བྱ་བལ་འཆད་ཉན་མཛད་ན་འགྲོ་པའི་ཆེ་ཞེས་  
 མོགས་ཞུས་པས། ཁོང་གིས་ཀྱང་གསལ་དགོངས་མཛད། བདག་གི་ས་ཆ་ཡར་མར་  
 རྣམས་སུ་རྒྱ་བ་བདུན་དུ་བཞུགས། ལྷོ་བྲག་གི་ལྷ་བུ་སློབ་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་དང་བཅས་  
 བ་ལ་གསུང་ཚོས་མང་དུ་གནང་ངོ། །བདག་གིས་ཁོང་གི་སྐུ་བསོད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་  
 རྣམས་སྲས་ལ་གཏོར་མ་ཕྱུལ་བས། དེའི་ལུབ་མོ་དོ་རྗེ་རྣམས་འདྲོམས་ལ་རྣམས་སྲས་  
 བཞིས་བསྐྱོར་བ་ཞལ་མཐོང་ཞིང་དེའི་སྐུ་བ་ཐབས་ལས་མཐའ་དང་བཅས་པ་  
 གསུངས་སོ། །དཀའ་བཞི་པ་དང་མཛེལ་ཚུལ་རླུང་ཅོམ་བཀོད་པའོ། །།

༡༡། །མི་སྲ་སྤྱི། ལྷ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་  
 ལོ། །དགའ་བ་གདོང་དུ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ལྷུང་བསྟན་མཛད་དུས། རྗེའི་ཞལ་ནས་རྗེ་  
 བཙུན་ལ་ངས་ཞིང་འདིར་རི་ཅོམ་འཚོ་ཞུས་པས། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཁྱོད་འདས་པའི་  
 ལྷུངས་ནི་ད་ལྟོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ད་ནི་ཞིང་གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་དགོངས་  
 པས། མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད་གྱིས་ཞལ་བསྟན་ནས་སྐྱ་ཆེ་བསྐྱིང་བའི་ཉེན་འབྲེལ་  
 བསྐྱེགས་སོ། །དེའི་ཆེ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ལྷུང་དུ་ཆེམས་གཅིག་  
 ལྱད་པ་དེ་མཁས་བླུང་བ་ལ་སྤྲོད་ལ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཚུགས། །མཇུག་ཏུ་ཕག་པོའི་རྒྱ་བ་  
 བཙུ་བ་ལ་གཤེགས་པར་འགྱུར་ངོ། །དེ་དུས་ཁྱོད་གྱིས་ཉེན་རིམ་པོར་ཞོག་དང་། ལོ་  
 ལུས་བརྒྱ་པོན་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་གྱིས་ལྷུང་བསྟན་བྱས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཚོས་རྒྱལ་

ཞེས་གྲུབ་པའི་བརྗེ་ཏམ། སྐྱེ་ལེ་པོ་མ་ག་རྣ་དང་རྗོ་རྗོ་གདན་དུ་གདན་འབྲེན་གྱིས།  
 དེའི་དོན་གྱིས་ཞིང་འདིར་ཆེ་མས་ལ་རིང་བསྐྱེལ་གྱིས་ཁྲུབ་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ནོ། །རྗོ་  
 བཙུན་གྱིས་ཞག་མང་རབས་ལུང་བསྟན་མཛད་དོ། །ཕྱིས་རྗོ་ཚོས་ལུང་དུ་ལེབས་ཏེ་  
 ལྷགས་དམ་ལ་བཞུགས་དུས། ལྷུང་ཕྱེ་བཞིའི་ལྷ་ཚོགས་དང་། ལུང་པར་སངས་  
 ལྷས་སྐུམ་ཕུ་སོ་ལྷས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། །དེ་དུས་མཁས་གྲུབ་  
 པས། གུན་མཁའ་བ་ལ། མདངས་ནི་བ་སྐྱེ་མའི་ལུང་བསྟན་གྱིས་མི་བས། ལྷུང་ཕྱེ་  
 བཞིའི་དོན་བསྐྱེས་པ་དོ་རྗོ་འཆང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་བ་རྣམས་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་  
 གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྗོ་གྲུང་དེ་ལེགས་གསུང་། ཚོས་ཟབ་སོ་རྣམས་གནང་།  
 དེའི་ཉིན་གཅིག་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རྒྱས་བ་དང་། རྗོ་འཇལ་ནས་འོད་ཅིག་གྲུང་ནས་  
 བས་མཁའ་ཁྲུབ་བ་གུན་གྱིས་མཛོང་དོ། །དེ་ཡང་ལ་ལས་འཇལ་འོད་དུ་མཛོང་། ལྷུབ་  
 ཚབ་པས་རྗོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆེ་མས་གཅིག་གྲུང་བ་གཟིགས། འདུལ་བ་འཇིན་བ་དང་  
 མཁས་གྲུབ་བ་གཉིས་གྱིས་གྲུང་ཆེ་མས་གཅིག་གྲུང་བ་གཟིགས་ཏེ། རྗོ་འཇལ་ནས།  
 ལྷུན་པོའི་དུང་ན་གསེར་རི་ལྷ་དུང་གནས། །འགྲན་རྒྱ་མེད་པའི་དགོ་ལེགས་ཁྲོད་ལ་  
 ལྷིན། གསུངས་ནས་མཁས་གྲུབ་བ་ལ་གནང་དོ། །རྒྱུམ་ཚབ་པ་དང་འདུལ་འཇིན་  
 སོགས་གྱིས་དེད་རྣམས་ལ་མི་གནང་བ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། ཁྲིད་རྣམས་ལ་མི་གནང་  
 བ་མིན། མཁས་གྲུབ་བ་འདི་ལས་དང་སྐྱེལ་བར་ལྷན་བ་ཡོད། རྗོ་བཙུན་གྱིས་ལུང་  
 བསྟན་བ་ཡང་ཡོད། ལྷུང་འདི་རྣམས་འཆང་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན། ཁྲིད་རྣམས་ཞག་  
 བདུན་གྱི་བར་གསོལ་བ་ཐོབ་དང་གནང་བས་ཚོག་གསུང་དོ། །མཁས་གྲུབ་པས་  
 གྲུང་ཆེ་མས་ཁོང་རང་གི་གཟིམས་ཁང་དུ་ཁྲིད་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་གཟིམས་



ཁང་འོད་གྱིས་གང་དོ། །ཞག་བདུན་སོང་བ་ན། རྗེས་ཚེ་མས་ཁྱེར་ཤོག་གསུངས་  
 བས་མཚོན་བ་ལེགས་བར་བཤམས་བ་དང། ཞལ་སྤེ་བས་ཚེ་མས་རང་ལ་འཇམ་  
 དབྱངས་གྱི་སྐྱེ་ཞིག་ཕྱོག། དེའི་དབྱ་དང་ཕྱག་ཚེ་མས་རྣམས་ལ་རིང་བསྐལ་ལྷ་བཏབ་  
 བ་བཞིན་ཕྱོག། འཇམ་དབྱངས་དེའི་སྐྱི་གཙུག་གི་དུང་མདོག་དབའ་བོ་དོ་རྗེ་ལ་  
 གནང། དཔལ་བའི་ཤེལ་མདོག་རྒྱལ་ཚབ་བ་ལ་གནང། མགྱིན་པའི་གསེར་མདོག་  
 ལུ་རྗེ་ཤི་ལ་གནང། ལྷགས་ཀའི་བེ་རྒྱུ་ལྷ་བྱ་འདུལ་བ་འཛིན་བ་ལ་གནང། རྗེ་བཙུན་  
 གྱི་སྐྱེ་དང་ཡན་ལག་ལ་རིང་བསྐལ་སྟོང་རྩ་གཉིས་ཕྱོག་བ་དེ། དེར་བཞུགས་བ་ཀུན་  
 ལ་ཁྱབ་བར་གནང། དེ་ནས་བཟུངས་ཉེ་པལ་ཚེར་ཕྱོག་བ་རིང་བསྐལ་གྱིས་ཁྱབ་  
 བར་བཞུགས་བ་རྣམས་ལས་ཅན་རྣམས་གྱི་མཚོན་རྟེན་འོ། །ཞེས་གསུང། འདི་ལྷ་  
 ལུའི་ལུང་བསྟན་དང་ལྷས་ཁྱད་བར་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ཡང། དཔལ་སྐྱེ་རྒྱུན་ཚད་  
 དེ་མིང་ཅམ་ཡང་མེད་བར་སོང་བ། མང་དུ་ཐོས་པའི་སྐྱེན་དང་ལྷན་བ་རྗེ་བཙུན་དམ་  
 བ་སངས་རྒྱས་རིན་ཚེན་གྱིས་མ་བཟོད་ནས་འབད་བ་ཚེར་མཛད་པས། མདོ་སྐད་ཅོ་  
 བེའི་ཕྱོགས་ནས་སྤུལ་བ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་བ་འི་མ་མེད་བ་དར་ཞིང་རྒྱས་བར་གྱུར་  
 ཅིག །མཛུ་ལོ། །

༂། །ཐུ་མཐོ་རྒྱ་ལ་འཕྲོད་ཟུང་བྱ་བ་ལྟར་ཅན་ཚོས་ཤི་རྒྱུ་ལ་ཕོ་ཚེད་ཁ་  
 བ་ཚེན་པོས་མཁའ་ཤུབ་ཐམས་ཅད་མཆོག་པ་ལ་གཅིག་  
 འཕྲུད་ཤི་རྒྱུ་ལ་ཏུ་གནད་པ་འབྲུགས་སོ། །

༂། །ན་མོ་ཤུ་ཏུ་མཚུ་མོ་ལྟ་ཡ། ཟུང་མོ་སྐྱ་མཐོ་རྒྱ་ལ་འཕྲོད་པ་སྐྱོམ་པར་འདོད་  
 པས། མོག་མར་སྐྱུ་པས་འཕྲོ་སེམས་པ་སྐྱེད་ཚེད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ་སྐྱོན་ཏུ་འཕྲོ་བ་  
 འུས་ནས། རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་བརྒྱ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། སེང་གེ་ཚེན་པོ་  
 བསྐྱད་གྱིས་བཞེག་པའི་རིན་པོ་ཚེད་ཁི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཚེ་པའི་སྐྱེད་ཏུ། རང་གི་ཕྱིན་  
 ཅན་ཅ་པའི་སྐྱ་མ་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་བ་ཚེན་པོ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་རྗེ་བརྩམ་འཇམ་པའི་  
 དབྱེད་སྐྱ་མདོག་དམར་སེང་མི་ཁྲིའི་མདངས་ཅན། ཞལ་གཅིག་ཤུག་གཉིས་པ།  
 ཤུག་གཡས་ཤེས་རབ་ཤི་རལ་གྱི་འཕྲུང་ཞིང་། གཤོན་ཤེས་རབ་ཤི་བ་རོལ་ཏུ་སྐྱིན་  
 པའི་སྐྱེགས་པམ་སྐྱགས་ཀར་བསྐྱམས་པ། དབྱ་སྐྱ་རལ་པའི་མོར་ཚུགས་རྒྱར་ཕྱེད་  
 རྒྱ་དང་ལྗན་པ། ཞལ་འཇུམ་བག་དང་ལྗན་པ། རིན་པོ་ཚེད་རྒྱན་ཐམས་ཅད་གྱིས་  
 བསྐྱོན་པ། དར་སྐྱ་ཚོགས་ཤི་ན་བཟའི་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་བ་ཅན། ཞབས་དོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཤུད་གིས་  
 བཞུགས་པ། དེའི་སྐྱི་པོར་ལོ། མགྱིན་བར་ལྷུ་སྐྱགས་ཀར་རྩྭ་གིས་མཚན་པར་  
 ཤུར། ཤུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། རྒྱ་ཚེན་སྐྱོད་བསྐྱད། ཟུང་མོ་ལྷ་  
 བསྐྱད། ཉམས་ལེན་གྱིན་རྒྱལས་བསྐྱད་པ་སོགས་པའི་ཅ་བ་དང་བསྐྱད་པར་བཅས་

པའི་ལྷ་མ་ཐམས་ཅད་སྐྱེན་བྲངས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་ལ་ཐེམས་པས། དེ་ཉིད་ལྷ་མ་ཀུན་  
འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར། ཡང་ཐུགས་ཀའི་རྗེ་ལས་འོད་ཟེང་འཕྲོས་པས་བྱ་བའི་  
རྒྱུད། རྗེ་དཔའི་རྒྱུད། རྣམ་འབྲོར་གྱི་རྒྱུད། རྣམ་འབྲོར་ལྷ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་གྱིས་  
བསྐྱུས་པའི་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་ཚུགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྐྱེན་བྲངས་ཏེ།  
དེ་ཉིད་ལ་ཐེམས་པས། དེ་ཉིད་ཡི་དམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར།

ཡང་ཐུགས་ཀའི་རྗེ་ལས་འོད་ཟེང་འཕྲོས་པས་བཀའ་སྲོད་སྤྲང་མའི་ཚོགས་  
ཐམས་ཅད་དང་། གནས་གསུམ་གྱི་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་རྣམ་འབྲོར་མའི་ཚོགས་  
ཐམས་ཅད་སྐྱེན་བྲངས་ཏེ། དེ་ལ་ཐེམས་པས། ཚོས་རྒྱུད་ཀུན་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་  
དུ་གྱུར་བར་བསམས་ལ། གསང་བ་འདུས་པ་ནས་བཤད་བ་ལྟར། ཉེད་སྲོད་རོལ་མོ།  
རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན། བཟ་ཤེས་རྟགས་བརྒྱད་སོགས་རྒྱས་པར་འབྲུལ། དེ་ཙམ་མ་  
རྒྱུད་ན་ཡང་། གུ་རུ་རྒྱ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ལ་རྒྱ་རྩ་རྩ་རྩ་སྣ། ཞེས་སོགས་ཤུའི་བར་  
དང་། འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་འབྲུལ། དེ་ནས་མཚུལ་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་  
རིགས་སྤུལ་ནས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྐྱུ། ཞེས་སོགས་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་  
ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོད་པ་གང་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱོད་ཅིང་། རྣོ་གསུམ་གྲུས་པས་ཕྱག་  
བུམོ། །དེ་ནས་ལྷ་མ་དེ་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས། ཚོས་ཀུན་འདུས། དགེ་འདུན་  
ཀུན་འདུས། ལྷ་མ་ཀུན་འདུས། ཡི་དམ་ཀུན་འདུས། ཚོས་རྒྱུད་ཀུན་འདུས་སྤྱི་དེས་  
ཤེས་ཕྱགས་ཐག་བྲངས་ཏེ། དུས་འདི་ནས་བརྒྱབས་ཏེ་རི་སྲིད་བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་  
བར་དུ། དེ་ས་སྟོན་ས་བྱིད་མིན་པ་མེད་སྟུང་སྟོ་ཡིངས་ཀྱིས་བཀའ་ལ། མོས་གྲུས་  
ཕྱགས་ཐག་པོས་སེམས་མ་ཡིངས་བར་བྲུས་ལ། དམིགས་བཅེ་མ་གང་མང་གིས་

གསོལ་འདེབས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་ནས། ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བདག་གི་སློབ་ཚོས་སུ་འགྲོ་  
 བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བུ་གསོལ། ཚོས་ལམ་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བུ་གསོལ།  
 ལམ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བུ་གསོལ། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློབ་སྣ་  
 མཐའ་དག་འགག་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བུ་གསོལ། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སློབ་སྣ་མཐའ་  
 དག་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས།  
 ལྷ་མའི་སྤྱི་བོའི་ཚོལ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས། རང་  
 གི་སྤྱི་བོར་ཐེམས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལུས་ཀྱི་སློབ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་  
 ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག། དབང་དང་པོ་བྱམ་པའི་དབང་ཐོབ། ལུས་སྣང་བསྐྱོམ་པ་  
 ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བུ་འབྲས་པའི་རུས་པ་བྱང་པར་ཅན་བཞག་བྱང་  
 སྐྱམ་ཏུ་མོས་པ་བརྟན་པར་བྱའོ། །ཡང་སྤར་བཞིན་དམིགས་བཅེ་མ་ཅི་མང་བགྲངས་  
 བས། ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ལྷ་མའི་མགྱིན་པའི་  
 ཞུ་རྒྱུ་མང་པོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་གི་མགྱིན་པར་ཐེམས་པས། དག་གི་སློབ་ནས་  
 བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག། དབང་གཉིས་པ་གསང་བའི་  
 དབང་ཐོབ། དག་སྐགས་བརྒྱ་བ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་འོངས་སྐྱེ་འབྲས་པའི་  
 རུས་པ་བྱང་པར་ཅན་བཞག་བྱང་སྐྱམ་ཏུ་བསམ། ཡང་སྤར་བཞིན་གསོལ་བཏབ་  
 པས། ལྷ་མའི་བྱགས་ཀའི་རྩྭ་སྤོན་པོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་གི་སྤྱིང་ཀར་ཐེམས་  
 པས། ཡིད་ཀྱི་སློབ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག། དབང་  
 གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། ཤེམས་ཉིང་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་ལ་  
 དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱེ་འབྲས་པའི་རུས་པ་བྱང་པར་ཅན་བཞག་བྱང་

སྐྱམ་པའི་མོས་པ་བྱས། ཡང་སྤང་བཞིན་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་བཏབ་པས། ལྷ་མའི་  
 གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་འཕྲོས།  
 རང་གི་གནས་གསུམ་ཏུ་ཐིམས་པས་སྐོ་གསུམ་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བཀ་ཆགས་དང་  
 བཅས་པ་བྱང་ཞིང་དག། །དབང་བཞི་བ་ཚིག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས། འབྲས་བུ་བྱང་  
 འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་འབྲུབ་པའི་རྣམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག་བྱང་སྐྱམ་འི་བསམ་པ་  
 བསྐྱེད། དེ་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དབྱས་བྱང་ཐད་སྐྱལ་ཚིགས་ལ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བའི་རྩ་  
 དབྱེས། སྐོམ་སྒྲོ་སོགས་ཅམ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ཡང་སྣ་སྤྱི་གཙུག་  
 ལ་སྐྱབ་པ། མར་སྣ་གསང་གནས་ལ་སྐྱབ་པ་ཞིག་གསལ་བཏབ། དེའི་ནང་ཏུ་རང་གི་  
 སྤྱིང་ཁ་འདི་ཉིད་ད་ལྟ་ཁ་སྐྱར་ཏུ་ལྟ་བ་དེ། སྐོས་ཀྱི་ན་ཏུ་བསྐྱངས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་  
 བརྒྱད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཁ་སྐྱེ<sup>1</sup>་བ་ཞིག་ཏུ་བསྐོམས། རྩ་དབྱེས་འདི་ཡང་སྣ་སྤྱི་མཐོངས་  
 ཁ་སྐྱེ<sup>2</sup>་བ་ལྟ་བུར་ཐལ་ལེ་ཡོད་པར་བསྐོམས་ལ། སྤང་བཞིན་གསལ་བཏབ་པས། ལྷ་  
 མ་དབྱེས་ཏེ་དབྱེས་པའི་ནང་ནས་མར་བྱོན། སྤྱིང་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་ཏུ་གསལ་བའི་  
 སྤྱིང་ཏུ་བད་ལྷའི་གདན་ལ་བཞུགས་པར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། དམིགས་བཅེ་མ་ཅི་  
 མང་བཟངས་ཤིང་། རང་གི་རྩ་དབྱེས་འདི་ཡང་སྣ་བཀག་ནས་ལུས་ཀྱི་ནང་འོད་ཟེར་སྣ་  
 ལུས་ཞལ་བ་བྱས་པར་བསྐོམ་པ་ནི་མན་ངག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྐྱབ་འཛོག་ཁར།  
 འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསམས་ལ། བསྐྱེད་པ་  
 བརྒྱད་སྐྱངས་སྐྱེ་ཁ་བསྐྱས་པ་ལྟར་བྱམ་པའི་རྩེ་ལ་དམིགས་བཅེ་མའི་ཡིག་འབྲུ་  
 རྣམས་གསེར་གྱིས་འབྲིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་གཤམ་ནས་ཨར་བ་ཅ་ནའི་ཡི་གེ་

1 ལྟེ  
 2 ལྟེ

གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་གྱིས་བར་མཚམས་མེད་བར་བགྱིས་བར་བསམ་ཞིང་། དག་  
 ཏུ་ཡང་བརྗོད་ནས། བསྟན་པ་རྒྱས་པ་སོགས་གྱི་བསྐོ་བ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་བརྒྱད་ས་  
 ཉེ་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འབད་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ཡང་སྟིང་ཁའི་སྐྱ་མའི་བཀོད་པ་  
 འཆི་ཁ་ཚུན་ཆད་དུ་སྤྱད་རྒྱ་མིན་པས། ཅ་དབུ་མའི་ནང་ནས་མར་བྱོན། ལྷུང་གྱི་སྟིང་  
 ཁ་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་གྱི་སྤྲུག་དང་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་བཀོལ་ནས་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་  
 ཁ་ཤག་“སྤྱེ”བར་བསམས་ནས་ལྷུང་གྱི་སྐྱ་མའི་སྤྱུ་ལ་ཐེམས་བར་བསམས་ལ་  
 གསོལ་བ་འདེབས་བ་དང་། བརྒྱ་ཁ་རྩུམ་སྟེ་སྤྱི་ནས་ཡི་གེས་དགྱིས་བ་ཅ་དབུ་མའི་  
 བར་དུ་འོད་གྱིས་ཞལ་ཞལ་བྱེད་བ་སོགས་ལོང་བཞིན་བྱའོ། །སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་  
 བྱེད་ཅན་འདི་ནི། ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། མཁས་སྤྱབ་ཐམས་ཅད་  
 མཐེན་པ་ལ་གཅིག་བརྒྱད་གྱི་ཚུལ་དུ་གནང་བའོ། །འདིའི་བརྒྱད་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་  
 འཇམ་དབྱངས། ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ། མཁས་སྤྱབ་ཐམས་ཅད་  
 མཐེན་པ། རྗེ་བ་སོ་བ། འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས། རྗེ་བཙུན་ཚོས་གྱི་  
 རྒྱལ་མཚན། རྗེ་བཙུན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ། རྗེ་ཤར་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། ཞལ་  
 ལྷན་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན། དེ་ནས་རིམ་བར་བརྒྱད་ཞེ་རྗེ་སྐོ་སྐོས་རིན་ཆེན་ལའོ། །།

ལུ་རྩི་མཚུ་སར་ངོ་ག་ཉི། བཟ་ཤིས།

1 ཟླ



དུ་མོས་ནས། གདུང་འབྲུགས་དག་པོས་དམིགས་བརྩེ་མ་འདྲེན་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་  
 པས། ལྷ་མའི་སྤྱི་པོའི་ཚོ་ལས་འོད་ཟེར་དང་བདུད་ཅི་དཀར་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་  
 ལྷུང་། རང་གི་སྤྱི་པོར་ཐེམ། ལྷ་མའི་སྤྱི་ལྷན་ལས་ཞུགས། དབང་བཞིའི་ནང་ནས་  
 ལུས་དབང་ཐོབ། ཐོག་མེད་ནས་ལུས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་  
 ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དག། །སྤྱོད་རྗེ་འགྲུབ་པའི་རུས་པ་བཞག་ལྷུང་སྐྱམ་  
 དུ་མོས་ནས་དམིགས་བརྩེ་མ་འདྲེན་ཅིང་། ཡང་སྨར་བཞིན་གསོལ་བ་བཏབ་པས།  
 ལྷ་མའི་མགྲིན་པའི་ལྷ་མས་འོད་ཟེར་དང་བདུད་ཅི་དམར་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྷུང་།  
 རང་གི་མགྲིན་པར་ཐེམ། ཐོག་མེད་ནས་དག་གི་སྐོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་  
 བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དག། །ལྷ་མའི་གསུང་གི་བྱིན་ལྷན་ལས་ཞུགས།  
 དབང་བཞིའི་ནང་ནས་གསང་དབང་ཐོབ། གསུང་རྗེ་རྗེ་འགྲུབ་པའི་རུས་པ་ཁྱད་པར་  
 ཅན་བཞག་ལྷུང་སྐྱམ་དུ་མོས་ནས། དམིགས་བརྩེ་མ་འདྲེན་ཅིང་། ཡང་སྨར་བཞིན་  
 གསོལ་བ་བཏབ་པས། ལྷ་མའི་འབྲུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་དང་བདུད་ཅི་སྐོ་པོ་  
 དཔག་མེད་ལྷུང་། རང་གི་སྤྱི་དཀར་ཐེམ། ཐོག་མེད་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསགས་  
 པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དག། །ལྷ་མའི་འབྲུགས་ཀྱི་བྱིན་  
 ལྷན་ལས་ཞུགས། དབང་བཞིའི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། འབྲུགས་རྗེ་  
 རྗེ་འགྲུབ་པའི་རུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག་ལྷུང་སྐྱམ་དུ་མོས་ནས་དམིགས་བརྩེ་མ་  
 འདྲེན་ཅིང་། ཡང་སྨར་བཞིན་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ལྷ་མའི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་  
 གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་ལྷུང་། རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་  
 ཐེམ། ཐོག་མེད་ནས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་



ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དག། །ལྷ་མའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་ཕྱིན་  
 ལྟམས་ཞུགས། དབང་བཞིའི་ནང་ནས་ཚིག་དབང་རིལ་པོ་ཆེ་ཐོབ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་  
 རྗེ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བྱང་འཇུག་རྗེ་རྗེ་འཆར་འགྲུབ་པའི་བྱས་པ་ཁྱད་པར་  
 ཅན་བཞག་བྱང་སྐྱམ་དུ་མོས་ནས་དམིགས་བཅེ་མ་འདྲེན། དེ་ནས་རང་གི་སྐྱི་པོ་  
 བས་སྡིང་གའི་བར་དུ་རྩ་དབྱེ་མ་སྤྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ། ཡར་སྐྱ་སྐྱི་བོ་ལ་བྲལ་བ་  
 རྒྱ་མཚོངས་ཁ་སྤེ་བ་ལྟ་བུ། ལུ་ག་སྐྱ་ཐལ་ལེ་ཡོད་པ། མར་སྐྱ་རག་དུང་གི་ཞབས་གྱི་  
 བས་པ་ཅན་སྡིང་གར་གནས་པ། རང་གི་སྡིང་གར་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ།  
 ཁ་སྤེན་དུ་ཤག་སྤེ་བ། དེའི་དབྱས་སུ་རང་གི་སེམས་ཉིད་རྣམས་དམར་སེར་དུ་གསལ་  
 བཅུབ་པ། དེ་ནས་སྐྱི་བོའི་ལྷ་མ་ལ་དམིགས་ནས། ལྷ་མ་རིལ་པོ་ཆེ་བདག་གི་སློབ་ཚུལ་  
 སུ་འགྲོ་བར་བྱིན་གྱིས་སློབ་སྦྱོར། ཚོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་བྱིན་གྱིས་སློབ་སྦྱོར། ཚོས་ལ་  
 བར་ཆད་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་སློབ་སྦྱོར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློབ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་འགག་པར་  
 བྱིན་གྱིས་སློབ་སྦྱོར། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སློབ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་བདེ་ལྡན་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་  
 བར་བྱིན་གྱིས་སློབ་སྦྱོར། ལུམས་སྡིང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་བདག་གི་  
 རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བར་བྱིན་གྱིས་སློབ་སྦྱོར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་  
 བདག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བར་བྱིན་གྱིས་སློབ་སྦྱོར། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་  
 པར་ཅན་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཅུབ་  
 པས། ལྷ་མ་རྩ་དབྱེ་མའི་ནང་ནས་མར་ཕྱོན་ནས། རང་གི་སེམས་རྣམས་དམར་སེར་དུ་  
 གསལ་བ་ལ་རྗེས། ལྷ་མ་དང་རང་གི་སེམས་རྗེ་བཅུན་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་  
 རང་ལ་དར་ཅིག་མཉམ་པར་གཞག་གོ། །དེ་ནས་རང་གི་སྡིང་ག་བརྒྱར་གསལ་བ་ཁ་

1 - | + ' .

འུལ་འདུས་པའི། རྗེ་བཙུན་གྱི་རལ་པའི་ཐོང་ཚོག་གི་མཚམས། ཡོ་ཨ་ར་བ་ཙ་ན་  
རྗེ་མི་ལྷགས་གྱིས་བསྐྱོར་བར་བསམ་མོ། །དེ་རྗེས་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་སྦྲུང་དང་།  
འབྲལ་མེད་ཚོས་གྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་ཞེས་སོགས་བརྗོད། །

མཚུ་ལོ། །

༂། རྒྱ་མིག་པོ་མེད་པའི་འཇམ་དཔལ་གྱི་གསལ་མེད་

བཞུགས་སོ། །

༂། རྒྱ་མིག་པོ་མེད་པའི་གསལ་པོ་ལྟོས་འབྱུང་། ལྷོག་གསལ་ལྷུང་དང་  
བཅས་པ་དང་། རིམ་ལྡན་ཐབས་མདོར་བྱས་ཤུག་དང་། ལོ་ཆེན་གྱི་འབྱུང་། མདོ་  
མེ་རྣམས་ལྷོ་རྟེན་དང་། ལོ་ཆེན་གྱི་འབྱུང་། ཚོ་གཉི་ལྷུ་ལ་ལྷོ་རྟེན་ཉ་དང་། ལོ་ཆེན་གྱི་  
འབྱུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ཚོགས་བཅད་མ་གྲུབ་ཨ་ཀ་ར་དང་རབ་ཞི་བཤེས་  
གཉེན་གྱི་འབྱུང་ལ་ཀ་བ་ཀ་མ་ར་མ་དང་པ་ཚབ་ཀྱིས་བཙོས་བ་རྣམས་སྐྱེ་སྐྱུབ་ཀྱིས་  
མཛད་པ་དང་། ལྷོ་དབུས་ལ་བདག་ཀྱི་རྣམས་ལ། མདོ་བཤེས་མཛད་པའི་བཤེས་པ་  
རོ་མེད་མི་ཚོ་ག་རྣམས་ཤུག་དང་ལོ་ཆེན་གྱི་འབྱུང་། སེམས་ཀྱི་ལྷོ་དབུས་རྣམས་  
ར་དང་། ཆུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལ་བཤེས་པའི་འབྱུང་། ཡ་ར་ལ་མ་མོགས་ཆུ་ལ་བཞེས་བཤེས་པ་  
འབྱུང་བྱང་མེད་པ་རྣམས་ལྷུ་དེ་བས་མཛད་པ་དང་།

རྣམ་གཞག་རིམ་པ་འབྱུང་བྱང་མེད་པ་དང་། ཚོ་གཉི་ལྷུ་ལ་ལྷོ་རྟེན་ལ་ཀ་ལ་ལ་  
དང་། པ་ཚབ་ཀྱི་འབྱུང་། ལོ་ཆེན་སྐྱེ་བྱུང་གིས་མཛད་པ་དང་། རྣོར་སེམས་ཀྱི་  
སྐྱུབ་ཐབས་ལྷོ་གསལ་གྱིས་མཛད་པ། ཉ་རྟེན་གཉི་ཉ་དང་། "ལྷོ་གསལ་གཞི་བྱ་  
འབྲམ་གྱིས་བསྐྱུར་པ་ལ། ལྷོ་ལོ་ཀ་ར་རྟེན་ཉ་དང་བཤེས་པ་ཚོས་བཤེས་པ་དང་།

1 ཚོག

གསང་འདུས་དཀྱིལ་ཚོག་ཟུང་འདུག་གསལ་བ་སྐྱ་གཅན་འཛིན་དབལ་བ་ཤེས་  
 གཉེན་གྱིས་མཛད་པ། ཁ་ཆེ་བཏུ་ཆེན་དང། ཚོས་རྗེ་ས་སྐྱ་བའི་འགྲུང། གསང་  
 འདུས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཚོག། རྩོམ་མེས་སེམས་དཔའི་མཚོད་ཚོག། རབ་གནས་ཀྱི་ཚོག་  
 གསུམ་ནག་པོ་བ་དང་འགོས་འགྲུང། གཏོར་ཚོག་འགྲུང་བྱང་མེད་བ་རྣམས་ནག་པོ་  
 བས་མཛད་བ་དང། གསང་འདུས་རྒྱུད་སྤྱི་མ་གསང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་བ་ཞེས་བྱ་  
 བའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ་གསང་བའི་སྟོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྟུན་གྲགས་བཟང་བོས་མཛད་  
 བ་སྤྱི་ཉིའི་རང་འགྲུང་རྣམས་ཐོས་སོ། །འདིའི་མཇུག་རྗེ་གསུང་ཉིད། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ།  
 བས་མཛད་སྤྱིད་པོ། སྟུན་གྲགས་བཟང་པོ། ལྷ་རོ་བ། ཡེ་ཤེས་དངོས་གྲུབ། ཅུ་བཤད་  
 བ་རྣམས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་བྱ་བ་སྤྲང་རོ། རྟེ་སྤྲང་འཕགས་སྐོར་སྟན་དང་  
 བཅས་བ་ལ།<sup>1</sup> མར་འགོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩོམ་འཆང། བྱང་སེམས་སྒོ་  
 རྩོས་རིན་ཆེན། ལྷ་སྐྱབ། གསང་བའི་མཚན་མ་ཉི་ལྷི་བ། ཉི་ལོ་བ། ལྷ་རོ་བ། མར་ལོ།  
 མཚུར་དབང་རྩོད། འཛོན་གད་བ་གྱི་ཉི། ལྷ་སྤྲང་བ་བསོད་རིན། ལྷ་ལ་བ་ཚུ་ལ་  
 ཁྲིམས་སྐྱབས། ཐང་སྤེ་བ་འཕགས་བ་སྐྱབས། གསེར་སྤྲང་བ་གཞོན་ཏུ་འོད། དགེ་  
 སྤྲང་བ་ཚོས་འོད། རྩོམ་ཚོ་བ་འཕགས་བ་འོད་དེ། འདི་དབང་དང་གདམས་དག་  
 དང་རྒྱུད་རྒྱུད་གི་བཤད་བརྒྱུད་ཏུ་མངོན་ལོ། །ཡང། མར་སྤྲགས་ལ། རྒྱུད་རྒྱུད་ལ་སྤྱོ་  
 འདོགས་ནང་ནས་གཙོད་བ་བྱུབ་ཐོབ་ཉམས་བརྒྱུད་ནི། རྩོམ་འཆང། ཉི་ལྷ་པོ་ཉི། ལྷ་  
 གི་བདེ་བའི་ཞབས། རྩོམ་ཉི་ཏུ་ཀ། རྩོམ་ཉི་ལ་བྱ་བ། ཡན་ལག་མེད་པའི་རྩོམ་ཉི། ཀུན་  
 ལ་བ། ལག་པོ་སྤོད་བ་བ། ཉི་ལོ་བ། ལྷ་རོ་བ། མར་ལོ། འདི་འཕགས་སྤྲགས་སྤྱི་  
 སྤྲང། མཁས་བ་བརྩོ་ཉི་བརྒྱུད་བ་ནི། ཅུ་རྒྱུད། བཤད་རྒྱུད་བཞི། རྒྱུད་སྤྱི་མ་རྣམས་

1 + 1



ཆེན་སྲིད་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་མཛེས། རྒྱ་རྒྱལ་འཕྲོར་པ་བ་ལུང་བ། དགེ་སྲོང་ཚོས་  
 གྲགས་བཟང་པོ། ལྷ་ཀ་གཞོན། ལྷོ་ལྷོ་སེང་གེ། །འཕགས་འོད། དེ་ལ་རིན་ཆེན་པས་  
 མར་ལུགས་ཀྱི་དབང་གདམས་བ་རྣམས་གསལ་ལོ། །འགོས་ལུགས་ནི། རྩོམ་འཆང་།  
 ལུག་རྩོད། ལྷོ་ལོ་རྩི། ལྷོ་ལས་ལྷུང་པའི་རྣམ་འཕྲོར་ལ། རྒྱལ་པོ་བེ་སུ་ཀལ། བམ་ཟེ་  
 ཆེན་པོ་ས་ར་ཏ། ལྷ་ལྷོ་ལ། དེ་ལ་ལྷོ་ཏེ་བ། ལྷ་ལྷོ་བའེས་གཉེན། ལྷོ་ལྷོ་བ། ལྷོ་  
 གྲགས་དང་བཞིས་ལུས། དེས་སྲོབ་པའི་རྩོམ་ལ། ལྷོ་ལོ་སྲོད་པ་བ། ས་འབྲས་པ།  
 དེས་མར་མེ་མཛད། དེ་བ་ཨ་ཀུ་ད། ལྷོ་ལྷོ་བ་དང་གསུམ་ལ། གསུམ་གྱིས་རྩོམ་  
 འགོས་ལ། གཞན་ཡང་ཟུར་ཉོར་གྱི་མཁས་པ་བཅུན་མོ་ཅན། བལ་ལུལ་རྩོད་གི་རྒྱ་ག་  
 ཀོ་ལི། བེ་ག་མ་ལེ་ལའི་ཐམས་ཅད་མཁུན་བར་གྲགས་བ་དེ་པི་ཀ་ད། རྩོམ་གདན་གྱི་  
 མཁན་པོ་ཆེན་པོ་ནག་པོ་བ་<sup>1</sup> ཀོང་ཀ་ལའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ལྷོ་སྲིན་གྱི་  
 ལུགས་ཅན། རྒྱལ་ཁབ་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཇ་རྩོམ་ལྷོ་བའི་བ་མཐང་པོ། ལ་ཆེ་  
 གྱིབ་བཅུན་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཅ་རྩོམ་ལྷོ་ལེ་ལོགས་བ་བཅེ་ཏ་བདུན་ལྷ། མཁའ་  
 འགྲོའི་ལྷོ་ལ་གཉེས་དང་བཅས་པ་ལ་རྩོམ་གྱིས་གསལ། དེ་ནས་འཇད་པོ་དོང་གི་  
 མང་ར་བ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན། འཇད་བྲག་ལྷག་གི་སྲོག་ཡེ་ལེས་སེང་གེ། །དེའི་  
 དཔོན་པོ་སྲོག་ལྷོ་ལེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་ཉི་མ་སེང་གེ། བྲོས་རྒྱལ་བར་གྱི་ལྷོ་ལ་  
 ཚ་ཉི་མ་ལྷོ་ལ། དེ་གཉེས་གྱིས་ལྷོ་ལེའི་སྲས་ལྷོ་ཏེ་བ། དེས་ཞར་ཚོས་བ་སྲིད་  
 མཁའ་འཇུག་བྲོས་ལ་དབེན་ཚའི་རྣག་པ་རིན་ཆེན་གྲགས། དེ་ལ་ཚོས་འོད། ཡང་  
 ལྷོ་ལ་ཆེན་པོ་དང་ལྷོ་ལ་གཉེས་ལ། ལྷོ་ལའི་ལྷོ་ལ་ཀ་བ་འབྲུམ་སྐབས། རོང་ལྷོ་སྲིད་ས་

1 །སྐྱེ་འབྲུམ་པར་མར་ས་འཛེས་ཞེས་གྲིས་འཇུག།

2 -།+་

གྱི་ཚང་སྐྱ་སེང། ལྷེ་མདོ་སེང། ཡང་བྲག་ལྷག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཆ་གར་མོན་མོ་བྲག་གི་  
 མི་ཉག་དོ་རྗེ་གྲགས། ལྷེ་མདོ་སེང། ཆོས་འོད། ཡང་སྐྱན་ལ་ཐང་སྟེ་བ། དེ་ལ་གསེར་  
 སྤངས་པ། དེ་ལ་ཆོས་འོད། དེས་འཕགས་འོད་དོ། །ཡང་ཆོས་འོད་ལ་སྐྱོ་སེང། དེ་ལ་  
 འཕགས་འོད། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བས་སྟོག་ལྷགས་ཀྱི་དབང་བཤད་པ་གདམས་པ་  
 རྣམས་དང། སྤར་སྟོས་པའི་རིམ་ལྡན་སོགས་དང། ལྷ་རོ་པའི་འགྲེལ་པ་རླང་འཇུག་  
 གསལ་བ། སྤྲད་བྱངས་བཅུ་གཅིག་པས་མཛད་བ། ཡ་ར་སོགས་ཚུལ་བཞིར་བཤད་  
 བ་རྣམས་བརྒྱད་པ་དེ་ལ་མི་སྤང། གཞན་རྣམས་གསན་ནོ། །མར་ལྷགས་ཀྱི་བརྒྱད་  
 བ་ཐ་མར་བསྟན་པ་ལས་རྒྱད་ནས་མདོར་བྱས། མདོ་སྟེ། རྣམ་གཞག་རིམ་བ། བདག་  
 འིན་བརྒྱབས། སེམས་ཀྱི་སྐྱིབ་སྟོང། མདོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་རིམ་བ། རིམ་ལྡན་  
 སྟོད་བལྟས། བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ། ལྷ་རོ་བས་མཛད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མའི་འགྲེལ་པ་  
 གསན་བྱ་བ་སྤང་སྟེ། བརྒྱད་པ་དེ་ལ། ལྷ་རྒྱ་དེ་བ། ལྷ་བྱང། ལྷ་རོ་བ་གསུམ་མི་སྤང་  
 བས། དེ་གསུམ་གྱིས་མཛད་པའི་ལྷང་གི་བརྒྱད་པ་མ་དག་གམ་སྟུམ་མོ། །རོ་བོ་རྒྱ་  
 རོ་བ། དན་པ་ཡེ་ཤེས། ལོ་གཞོན་ཚུལ། རོ་གདན་སྤངས་དཔེ་བ། ཆོས་འོད།  
 འཕགས་འོད། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བས་རྒྱད་ཀྱི་མའི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་རོ་བས་མཛད་པ་  
 གསན། དོ་རྗེ་འཆང། ལྷག་དོར། ལྷ་སྐྱབ། ལྷ་རྒྱ་དེ་བ། ལྷ་ག་བཤེས། ལྷ་གྲགས། རོ་ལ་  
 པའི་དོ་རྗེ། ལྷ་ལ་ལྷན་གྲགས་པ། འོད་ཟེར་འབྱུང་གནས་གྲགས་པ། འོད་མཛད་ལྷ།  
 ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཞེ་བ། བེ་ལྷ་ཏ་“དེ”་བ། ལ་ཆེ་ལྷ་གྱི། ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱབ། འོད་  
 ཟེར་ལྷ་གྱ། ལཱ་དར་ཤེ། སེ་མོ་རེ་བ་རིན་ཆེན་དཔལ། ར་གཉིས་པ་རྒྱལ་རིན།  
 རྣམས་ལྷག་པ་ལྷན་སྟོན། གྲགས་ཆེན་བ། འཕགས་འོད། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བས་

གསང་འདུས་ཀྱི་དབང་བཀའ་ས་ལུགས་ཐོབ་ཅིང། དཀྱིལ་ཚོག་ཟུང་འཇུག་གསལ་  
 བ་ཐོས་གསུང་འདུག་པ་ལ། བརྒྱད་པ་དེ་ན་སྐྱ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་མི་  
 ལྷན་བས་མ་དག་ཅིང། འོན་ཀྱང་འཇུག་གི་དང་། ཚོས་རྗེ་བས་བསྐྱུར་བ་ཡིན་པས་དེ་  
 མན་ཚད་དག་ཀྱང་ཡན་ཚད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེའོ། །འཁོན་གད་པ་བ་ནས་འགར་སྟོན་  
 ཤེས་རབ་རྒྱལ་ལོ། གངས་སོ་ལོ་ལ་རྒྱུ། ཨང་ལུག་པ་རིན་ཚེན་སེང་གེ། རོང་པ་  
 ཤེར་སེང། སྟོན་མོ་ལུང་པ་ཡེ་ཤེས་མཁའ། ཚོས་འོད། འཕགས་འོད་ལ་རིན་པོ་ཆེ་  
 བས་གསང་འདུས་མར་ལུགས་ཀྱི་དབང་བཤད་ཀྱི་མན་ངག་གསན་ཅིང། ཡང་ཡ་ར་  
 ལ་མ་སོགས་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པ། རོ་རྗེ་འཆང་གི་ལམ་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་  
 གསན་བྱ་བ་སྣང། འདིའི་དང་པོ་མར་ལུགས་ལ་བརྒྱད་ན་ལྷ་རྒྱུ་དེ་བ་མི་སྣང།  
 གཉེས་པ་ཉི་ལོ་བ་ཡན་ནི་རུང་ཙམ། སྐྱ་དབངས་བཅུ་གཅིག་པར་བྱས་ན། དེ་དང་  
 མར་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་དང་པོར་བསྟན་པའི་མཐར་སྐྱ་དབངས་བཅུ་གཅིག་པས་  
 མཛད་པ་གསན་བྱ་བ་སྣང་། བརྒྱད་པ་ལ་མི་སྣང་པས་བཟག་གོ། །དེ་ལྟར་ན།  
 འཕགས་འོད། ལུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། ལྷ་མ་ལུང་པོ་བ་ནི་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དང།  
 རིམ་ལྡེའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ཡིན་ཞིང། ལྷ་མ་པ་ལ་བསྐྱུབ་དཀྱིལ་རིན་པོ་ཆེ་  
 བས་མཛད་པའང་ཐོས་སོ། །ཡང་ལུ་སྟོན། ལྷ་མ་ཚོས་ཀྱི་དཔལ་ནི། སྟོན་གསལ་རྒྱད་  
 དང་བཅས་པ་དང། ལུ་སྟོན་པས་མཛད་པའི་ཚོས་འབྲུང། ལྷེ་ཀ་དང་བཅས་པའི་  
 བཤད་རྒྱད་དོ། །ཡང། ལུ་སྟོན་པ། རིན་ལྗམ་པ། ལྷ་མ་ཚོས་ཀྱི་དཔལ་བ་ནི་རྒྱ་གཞུང་  
 ལྷན་ལྗམས་དང་རྒྱ་རོ་པའི་འབྲེལ་པའི་བརྒྱད་པའོ། །ལུ་སྟོན། ཚོས་རྗེ་བསོད་རྒྱལ།  
 ལོ་རྒྱ་བ་ནས་བཟང། སྟོབ་དཔོན་གཞོན་མོ་བ་ལ་གསང་འདུས་རྒྱད་འབྲེལ། ལྷོད་



བསྐྱུལ། མདོར་བྱས་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་ཚོས་ཤིང་། མདོར་བྱས་ཀྱི་ལྷོ་ཀ་བུ་སྟོན་
 བས་མཛད་པའི་བརྒྱད་པ་ནི། བུ་སྟོན། རིན་རྣམ་པ། སྐྱབས་མཚོག་དཔལ། སྟོབ་
 དཔོན་གཞོན་སྟོ་བའོ། །བུ་སྟོན། ལོ་རྒྱུ་བ་བྱང་ཅེ། གྲགས་རྒྱལ། སྟོབ་དཔོན་གཞོན་སྟོ་
 བ་ལ་རིམ་ལྡེའི་དམར་ཁིད་ཐོབ། རིམ་ལྡེ་དོན་ལྡེ་ལ། དོན་བཞི་ལ། རིམ་ལྡེ་འཁོར་ལོ་
 ཅན། འཁོར་ལོ་མེད་པ། གསང་བ་སྤྲུགས་རྒྱད་ཀྱི་མན་ངག། རིམ་ལྡེ་སེམས་དཔལ་
 གསུམ་བཅེགས། སྐྱུ་མ་གསུམ་རྒྱད་ཀྱི་མན་ངག། འོག་སྟོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་
 ལམ་དུ་སྐྱབ་པའི་མན་ངག། སྐྱུ་གསུམ་ཀྱི་འཕོ་བ། བཅོན་ཐབས་ཀྱི་འཕོ་བ། རྣམ་
 ཤེས་གོང་འཇུག་གི་མན་ངག། མཁྱིན་པར་མི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་མ་བཅོན་ཐབས་
 ཀྱི་མན་ངག། སྦྱིང་ཁར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་ཀྱི་མན་
 ངག། རིམ་ལྡེ་ཅིག་ཅར་བའི་མན་ངག། འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རིག་
 པ་ཅད་ནས་བཅད་པའི་མན་ངག། བ་རྒྱུད་ཡང་སྦྱིང། དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གསེབ་
 ལམ་དོ་སྟོན་ལུ་ལོ་ཁྲག་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི། བུ་སྟོན་པ། ཚོས་རྗེ་བསོད་རྒྱལ།
 མཁན་ཚེན་གྲགས་པ་བཤེས་གཉེན་པའོ། །སྐྱབ་ཐབས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། དཀྱིལ་
 ཚོག་བཞི་བརྒྱ་ལྡེ་བརྒྱ་པའི་བརྒྱད་པ་ནི། འཇམ་དོར། ཡེ་ཤེས་ཞབས། མར་མེ་
 མཛད། དཔལ་ལྷེ་བ། དི་མེད་སྤྲུམ་པ། ཟླ་ལི་ལྷ་ཅུ། གཉོས་ལོ་རྒྱུ། གཉོས་དཔལ་ལ།
 གཉོས་གྲགས་པ་དཔལ། གཉོས་གཟི་བརྗིད་དཔལ། སྟོན་ལོ་ལྷུང་བ་ཡེ་ཤེས་མཁར།
 ཚོས་འོད། འཕགས་འོད། བུ་སྟོན། ལྷུང་ཚེན་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་པས་མཛད་པའི་སྐྱབ་
 ཐབས་ཀྱང་ཐོས་སོ། །གསང་འདུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་སྤྲུགས་ཀྱི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་
 ནི། འཇམ་དབྱངས་དང་གཉོས་སུ་མེད་པའི་ཨ་ཕ་རྒྱ་རྒྱུ་བ། ཡེ་ཤེས་ཞབས། མར་མེ་



དབུ་འཛིན། དཔེ་མེད། རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ཞི་བ། ཚོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ཞི་བ།  
 འཛིན་མཛད་ཞབས། རྣམ་པར་གྲགས་པའི་ལྷ། ཁ་ཆེ་པ་ཆེན། རྩོད་ལྗོངས་ གཡལ་  
 ལྗོངས་ལ། མངའ་རིས་པ། གཡལ་ལྗོངས་ལྗོངས་ལ། སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས། ལྷོ་ལྷོ་  
 རིན་པོ་ཆེ་མན་འབྲ། གཤེད་དམར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཕྱིན་རྒྱལ་ས། རྣལ་འབྱོར་  
 བཞིའི་མན་འབྲ། འོད་འཛིན་མའི་ཕྱིན་རྒྱལ་ས། འོད་འཛིན་མའི་རྒྱལ་ཐབས། རང་གི་  
 སེམས་ཤོར་དུ་འཕོ་བའི་མན་འབྲ། འཕོ་བའི་ཕྱིན་རྒྱལ་ས། མེ་ལྷ་མཚོད་པ། འཇུག་  
 འཕོར་གྱི་རིམ་པའི་ཕྱིན་རྒྱལ་ས། ཕྱིར་བསྐྱོད་གི་མན་འབྲ། འདི་རྣམས་དབུ་འཛིན་  
 གྱིས་མཛད་པ་སྟེ། འདི་དག་གི་ཕྱང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། གཤེད་ཟེ་གཤེད། དབུ་  
 འཛིན། བི་ར་ལེ་བ། མ་ཉི་བ། ར་མ་རི། དམན་ལྷ་ཙམ། ལྷོ་པོ་ལོ་རྒྱུ་བ། ལྷ་མ་ས་པ།  
 ལོ་མཚོག། དབུ་འཛིན་ལ། ལྷོ་ལྷོ་བ། ཚོས་ཟེ་བསོད་རྒྱལ་བ། མཁན་ཆེན་གྲགས་  
 ཤེ་བ། ཡང་དབུ་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་གཤེད་དམར་གྱི་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཚོ་ག་  
 ཚེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། གཤེད་ཟེ་གཤེད། བི་རྒྱུ་བ། རྒྱ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་བ། བི་ར་ལེ་  
 བ། མ་ཉི་བ། གཤེད་གཤེད་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་བ། རྒྱ་ལྷོ་ལྷོ་བ། འཛམ་གསལ་གྱི་ལོ་ཤེར་  
 སེང་། འཛམ་གསལ་འོད། ལྷོ་ལྷོ་བ་མན་འབྲའོ། རྒྱ་ལྷོ་ལྷོ་བ་ལ། འཛམ་གསལ་འོད་  
 མ་དཀར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཐབས་དབུ་འཛིན་གྱིས་མཛད་པ་གསུམ་མཁན་ཆེན་  
 གྲགས་ཤེ་བ་ལ་ཐོས། འོར་བས་ཚོས་ཟེ་བསོད་རྒྱལ་བ་ལ། དེས་ལྷོ་ལྷོ་བ་ལ་  
 གསལ་གསུངས་ཏེ་འོར་བའི་གསལ་ཡིག་ན་མི་སྤང་བས་བརྟག་གོ། འཛིན་ལྷོ་ལྷོ་  
 མེད་དང་འོད་གསལ་འཆར་བའི་རིམ་པ། བི་རྒྱུ་བ། བི་རྒྱུ་བས་མཛད་པའི་ཕྱང་གི་  
 བརྒྱུད་པ་ནི། གཤེད་ཟེ་གཤེད། བི་རྒྱུ་བ། རྒྱ་ལྷོ་བ། ལྷོ་ལྷོ་བ་ལྷོ་ལྷོ་བ། མ་ཉི་བ།

དམུག་ལྷ་ཙམ་། ལྷོ་བོ་ལོ་རྩུ་བ། ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། ལྷ་མ་ས་བ། ལོ་མཚོ་ག། དབལ་  
 ལྷན་བ། ལུ་སྟོན་བ། ཚོས་རྗེ་བསོད་རྒྱལ་བ། མཁན་ཆེན་གྲགས་ཤེ་བ། དེས་བདག་  
 ལའོ། བི་རྩུ་བས་མཛད་པའི་བདུད་ཅི་ལྷའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ལུང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། བི་  
 རྩུ་བ། མ་ཉི་གི་བ། དབལ་འཛིན། ལ་ལི་ཉ་བཟོ། ལྷ་རྩི་རྟེན་ཉ། རྩམ་བཟོ། རྩུ་བཟོ།  
 དམུག་ལྷ་ཙམ་། ལྷོ་བོ་ལོ་རྩུ་བ། ལྷ་མ་ས་བ། ལོ་མཚོ་ག། དབལ་ལྷན་བ། ལུ་སྟོན་བ་  
 མན་འདྲའོ། །ལྷ་ལྷ་དང་། ལྷ་བརྒྱུག་ལྷུ་མ་མའི་སྐྱབ་ཐབས། ལས་བཞིའི་སྐྱིན་  
 རྗེ་ག། མཚུམ་དུ་མཚོད་པའི་ཚོ་ག། །"གཏོར་ཚོ་ག། འོད་གསལ་འཆར་བའི་འགྲེལ་བ་  
 རྣམས། རིན་བོ་ཆེ་བས་མཛད་བ། འོད་ལ་ཚོས་རྗེ་བསོད་རྒྱལ་བ། དེས་མཁན་ཆེན་  
 གྲགས་ཤེ་བ། དེ་ལ་བདག་གིས་ཐོས་སོ། །

༥ དབལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་མན་དག་བཤད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་  
 རྩོགས་པར་དབལ་ལྷན་ལྷ་མ་ཚོས་ཀྱི་དབལ་བ་ལས་བཀའ་བྲིན་མཐོས་པའི་བརྒྱུད་  
 བ་དང་པོ་ལ་ར་འགྲོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ། ལྷ་བཟང་། ལྷ་དབང་།  
 གཟི་བརྗེད་ཅན། ལྷ་བས་བྱིན། ལྷའི་དབང་ལུག། ལྷ་ཚོགས་གཟུགས། ལྷའི་དབང་  
 ལྷན། འཇམ་དབྱངས་གྲགས་བ། བད་དཀར། འཇམ་དབྱངས་སྐྱལ་བ། ཅི་ལྷ་ལྷ་ཙམ་།  
 བི་རྩུ་ལྷ་ཙམ་། དུས་ཞབས་པ་ཆེ་རྒྱུད། མཚུ་གྱི་རྩི། ས་མཚུ་བྱི། རྩེ་ཚོས་རབ། རྩེ་  
 ཤེས་སེང་ག། རྩེ་འབུམ་སེང་། ལྷ་ལོ། ཤེར་སང་། དབལ་ལྷན་སེང་ག། །ཡང་ཤེར་  
 སེང་ལ་འཕགས་འོད། གཉིས་པ་ནི། བད་དཀར་ཡན་ཆད་འདྲ་བ་ལ། བཟང་པོ། རྣམ་  
 རྒྱལ། བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ། ལུག་དམར། ལུག་འཇུག་སྐྱས་བ། ཉི་མ་གྲགས། ཤེན་  
 ཉུ་བཟང་། རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ། རྒྱལ་དཀར། ཉི་མ། ལྷ་ཚོགས་གཟུགས། ལྷ་བའི་འོད།

1 གཏར

མཐའ་ཡས། ས་སྐྱོང་། དཔལ་སྐྱོང་། ཏུས་ཞབས་པ་ཆེ་ཚུང་། ཁ་ཆེ་རྒྱ་མགོན། ལྷ་རྗེ་  
སྐྱོམ་པ་དགོན་མཚོག་སྤངས། སྐྱོ་སྐྱོན་གནམ་ལ་བཅེགས། ལུ་ལོ། ལྷ་མེ་ལུ་ད། ལུ་བ་  
ཐོབ་ནམ་མཁའ་འོད། སེ་མོ་ཆེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚོན། འཇམ་གསར་ཤེས་རབ་  
འོད་ཟེང་། དེ་ནས་རྒྱ་ལོ་མན་ཚད་འབྲ་བ་དང་། སེ་མོ་ཆེ་ལ་བོ་དོང་རིན་ཅེ། ལྷག་ཕྱེ་  
བ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚོན། ལོང་སྐྱོ་བརྟན། ལོ་རྩུ་བ་མཚོག་ལྷན། དཔལ་ལྷན་པ། ཡང་  
འཇམ་གསར་ལ་ཚོས་འོད། འཕགས་འོད། དཔལ་ལྷན་པ་དང་། འཕགས་འོད་གྱིས།  
བུ་སྐྱོན་ལ། དེས་སྐྱ་མ་ཚོས་གྱི་དཔལ་བ་ལ། དེས་བདག་ལའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་  
ལས། ཐར་ལོ་ནས་བརྒྱད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་། དཔེ་མེད་འཚོ། དཔལ་འཛིན། འོད་  
ལྷེད་ལྷ། ཚོས་གྱི་འབྲུང་གནས་ཞི་བ། ཉི་ལ། དཔལ་ཡེ་ཤེས། རིན་ཆེན་མཚོ། བི་བྱ་  
ཉི། ཡང་ན། རྗེ་རྗེ་འཆང་། ཤ་བ་རི། བི་བྱ་ཉི། ཀོ་བྲག་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚོན།  
གོ་ལྷུང་པ་གཞོན་ལུ་དཔལ་ཉེ་ཉེ་བརྒྱད་དོ། །རིང་བརྒྱད་ནི། སངས་རྒྱས། རྒྱལ་པོ་  
དཔལ་སྐྱོང་། སེང་གེ་ནམ་གྲོལ། ཏུས་ཞབས་པ་ཆེ་ཚུང་། ཁ་ཆེ་རྒྱ་མགོན། འབྲོ་ལོ་  
ཤེས་རབ་གཤམས། སྐྱོམ་པ་དགོན་མཚོག་སྤངས་ནས་འཇམ་གསར་གྱི་བར་སྤར་དང་  
འབྲ་བ་ལ། ཉེག་པོ་ཚོས་ལྷན། གོ་ལྷུང་པ་ཐར་ལོ། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་པས་དཔེ་མེད་  
འཚོ་དང་། ཤ་བ་རི་དང་། འབྲོ་པའི་སྐྱོར་རྒྱག་གསན། གཉིས་པ་འཕགས་འོད་ནས་  
བརྒྱད་པ་ནི། ཤེང་སེང་གི་བར་སྤར་དང་འབྲ་བ་ལ། འཕགས་འོད། འཇམ་གསར་  
ནས། ཚོས་འོད། འཕགས་འོད་དམ། ཀུན་སྤངས་པས་ཚོས་འོད་ལ་གསན། དེ་ལ་  
འཕགས་འོད་དམ། ལྷུང་སེམས་རྒྱལ་ཡེས་ཀུན་སྤངས་པ་ལ་གསན། དེ་ལ་འཕགས་  
འོད། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་པས། རྩ་འབྲི་དང་། མན་ལྷུང་པའི་དང་། ཨ་མོ་རྩ་བརྗོད་

མཛད་པའི་དང་། ཚ་མིའི་དང་། བཤེན་ཆེན་ལྷན་ལྷེའི་དང་། སྐུ་ལོ། ཞང་མཚལ་ལ། གྱི་  
 ཚོ། སྲེག་པ་ལུང་ལ། བ་རྒྱུད་གསང་འདུས་དང་། བ་རྒྱུད་ཀྱི་དོར་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་  
 རྒྱུ་རྣམས་གསལ་བྱས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྗེས་པའི་ཁྲིད་ཡིག་དང་། དོ་སྦྱོར་མཛད་  
 པའི་སྦྱང་ནས་སློབ་མ་ཚོས་ཀྱི་དཔལ་བ་ལ་གནང་ཞིང་། དེས་བདག་ལ་ལོ། །གསུམ་པ་  
 ལ་རྩ་འགྲོའི་བཤའ་བཀའ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་སྲུང་དང་འདྲ་བ་ལ། རྒྱུད་པར་ལོ། །སློབ་  
 ལེས་རབ་སེང་གོ། རྩོམ་རྒྱུ་མཚན་ལ། རྩ་སྟོན་ལ། སློབ་མ་ཚོས་ཀྱི་དཔལ་བ་སྟེ།  
 དེས་ཚོས་འབྲུང་མདོར་བསྐྱུས་དང་དེའི་ལྷོ་ཀ་ས་བཅད་མཚན་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་  
 བས་མཛད་པའི་སྦྱང་ནས་བཤའ་བ་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་བདག་ལ་གནང་  
 རོ། །གཞན་ཡང་དེས་དོན་སྟེ་མ། སྐྱབ་ཐབས་གསུམ། དཀྱིལ་ཚོག་ །སྤྱིན་སྲེག་  
 གཉིས། རབ་གནས། གཤེན་ཚོག་ །རྣལ་འབྱོར་མ་མཚོད་ལ། མཚོད་སྤང་སོགས་  
 རིན་པོ་ཆེ་བས་མཛད་པ་རྣམས་གནང་རོ། །ཡང་དབང་མདོར་བསྐྱུས། དེའི་ལྷོ་ཀ་  
 མཁའ་ཚེན་པས་མཛད་པ་ཡང་སོས་ཏེ། བརྒྱུད་པ་ལོ། །ཤེར་སེང་། འཕགས་ལོད་དེ་  
 ཡན་ཚད་རྩ་ལུགས་ཀྱི་བཤའ་རྒྱུད་དང་འདྲའོ། །ཡང་། བདེ་མཚོག་སྦྱོང་འགྲེལ་དང་  
 རྩོམ་སྦྱང་འགྲེལ་རྒྱུད་རྩོགས་པ་ལ་འགྲེལ་བ་འདུག་པ་སོས་ཏེ། སློབ་པས། སློབ་  
 འཇམ་རིན་ལ་གསལ། ཁོང་བས་སློབ་རྒྱུ་ལ་ལོ་དཔལ་ལ་གསལ་འདུག་དེ་ཡན་མ་  
 དེས་འདུག་གསུང་རོ། རྩོམ་སྦྱང་བའི་དང་ཞེ་གཉིས་མ། རྩ་རྒྱུད་གསུམ། ཡོ་ག་  
 གསུམ་སྟེ་སྤྱིའི་རྩུག་ལ་རང་རང་གི་རྒྱུད་ནས་བཤའ་པའི་དབང་དང་། གཞན་རྣམས་  
 སློབ་མཛད་རྩ་མཛད་ནས་དབང་དང་སྤང་བ་བསྐྱོར་གསུམ་གྱི་ལུང་། རྒྱུད་པར། རྩོམ་  
 འགྲེལ་བའི་དཀའ་བཀའ་ཐམས་ཅད་ལ་བཤའ་བ་གནང་བའི་བརྒྱུད་པ་ལོ། རྩོམ་

འཆང། རྗེ་རྣམ་འཕྲོར་མ། ཨ་ལྷ་ཀར་གུམ། ལྷ་ཡ་ཀ་པ། ད་ཤ་སྤ་ལ་སྤྱི། བི་ལྷ་ཉ་  
 དེ་པ། ཁ་ཆེ་པ་ཆ་ཆེན། ལྷ་མི་སྤྱི། དེའི་སྤ་མ་མི་མ་ལ་སྤྱི། ལོ་རྒྱུ་པ་ཡུགས་ཀྱི་ལ། ལྷ་མ་  
 ཤེར་ཤེང། ལྷ་མ་འཇམ་དབྱེད་སྤོ་མེས་ཀྱི་བཙུན་འགྲུལ། ལྷ་མ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་པ།  
 དེས་བདག་ལའོ། །ལྷ་མ་པའི་གསལ་ཡིག་ན། རྗེ་རྗེ་འཆང། རྗེ་རྗེ་རྣམ་འཕྲོར་མ། ཨ་  
 ལྷ་ཡ་ཀར་པ། བི་ལྷ་ཉ་དེ་པ། ད་ཤ་སྤ་ལ་སྤྱི། ལྷ་ཀ་སྤྱི། ཞེས་པ་སྤྲང་ཞིང་མན་ཆད་འདྲ།  
 འདིར་རིན་པོ་ཆེ་པའི་གསལ་ཡིག་ལྷ་མ་གྱིས་སོ། །ཤུན་སྤོད་ཀྱི་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་པས་  
 མཇེད་པའི་ལྷོ་ཀ་དང་བཅས་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང། རྗེ་རྗེ་པག་ལོ། རྗེ་རྗེ་འི་  
 ལུ་པ། ལུས་སྤམ་ཞབས། འབར་བ་འཇིག། ཀཾ་པ། གུཅུ་པ། ལྷས་རྒྱལ་ཞབས། ཉི་ལོ་  
 པ། ལྷ་རོ་པ། ལམ་མ་ཐིང་པ། “ལྷོ་གུ་སྤྱི་ཤེས་རབ་བཅེགས། ལམ་ཤོ་ལྷོ་ཤོས་ཡུགས་  
 པ། ས་ཆེན། རྗེ་བཙུན་སྤྱི་མཆེད། ཆོས་རྗེ་པ་ཆེན། བོ་དོང་རིན་པོ་ཆེ། ལྷོ་སྤྱི་རིན་  
 པོ་ཆེ། ཡང་ཅེ་བ་རིན་ཆེན་སེང་གེ། །སྤྱི་སྤོན་པ། ལྷ་མ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་པ། དེས་བདག་  
 ལའོ། །

༥ འཁོར་ཆེན་དམར་ལུགས་ཀྱི་དབང་དང་ལུང་ཐོབ་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་  
 འཆང། ལུག་དོད། རིན་པོ་ཆེ་པའི་ལ་འདི་མེད། མཁའ་འགྲོ་མ་སེང་གེའི་གདོང་པ་  
 ཅན། ས་བ་མི་པ། རོ་བ་མི་པ། བཟླ་ཉ་དེ་བ་སྤུཅུ་མ་ཉི། མགར་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ།  
 གཤེས་སྤོན་རིན་ཆེན་དངོས་ལུག། དམར་སྤང་ལུ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན། སྤང་འོར་  
 ཁའི་བླ་རྒྱུ་ལུ་ལུ། སྤང་སྤོན་ཤེས་རབ་ལུག། རིན་པོ་ཆེ་པའི་གསལ་ཡིག་ན་ཤེས་རབ་  
 འབྲམ་སྤང། ལུ་སྤོན་ཤེས་རབ་ལུག། ལུ་རྗེ་རྗེ་སེང་གེ། །འོང་པོ་ཆོས་མཐོན། མངའ་  
 རིས་པ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དབྱེད་སྤོ་མེས་བཙུན། ལྷ་མ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་པ་

1 ལྷོ་གུ

ལ། བདག་གིས་སོ། །ཡང་། ཚོས་སྐོར་ལྷན་སྦྲེལ་དང་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྩོམ་  
 འཆང་། ལྷག་རྩོམ་ མཁའ་འགྲོ་མ་སེང་གའི་གདོང་པ་ཅན། ས་བ་རི་བ། རྩོམ་རི་བ།  
 དེ་བ་ལྷུ་མ་ཉི། ལོ་རྒྱུ་བ་ཚོས་བཟང་། གཤེས་སྟོན་རིན་ཆེན་དངོས་གྲུབ། དམར་  
 ཚོས་རྒྱལ། མངའ་རིས་བ་སྐྱེ་སྟོན། ལྷུང་ལ་བ། ཐང་སྟེ་བ། གསེར་སྤྲིངས་པ། དགོ་  
 སྤྲིངས་པ། ལྷོ་ལྷན་སེང་གོ། །སྤྲས་རྩེ་བཙུན་བསོད་ནམས་དཔལ། ལྷ་མ་ཚོས་ཀྱི་  
 དཔལ་བ། དེས་བདག་ལ་ལོ། །བརྒྱུད་པ་སྤྲ་མ་དབང་ཁོ་ནའི་ལོ། །ཚོས་སྐོར་ལ་ཙུང་  
 དག་ལོ་གསུམ་འདུལ། དེའི་འབྲེལ་པ་རྩོམ་རི་བས། ས་བ་རི་བ་ལ་མན་དག་ཏུ་ལྷུས་  
 བ་བདུད་ཅི་ལྷ་གྲུ་སྐྱབ་ཐབས་འཁོར་ཆེན། ལག་ན་རྩོམ་གསོན་ཅན་གྱི་གཟུངས་  
 ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་བདུད་ཅི་ཐེགས་པ། ལྷག་རྩོམ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ།  
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ། ལྷ་རིགས་བཞི་  
 དང་། གཞོད་སྐྱེན་དང་། ལི་དྲགས། ཤ་བ། ལྷུལ་ལྷུལ། ལྷུལ་ལོ་ལྷན་སྐྱོང་ཞིང་སེལ་  
 བའི་སྐྱབ་ཐབས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྐྱབ་ཐབས་གསུམ། ལྷག་རྩོམ་གསོན་ཅན་གྱི་  
 གཟུངས་ཀྱི་གཏོར་ཚོག། །རིམ་བ་དྲུག་བ་ཞེས་བྲ་བ་རྟགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་།  
 ལྷག་རྩོམ་གྱི་སྐྱེན་སྟེག་གཉིས་དང་། དཀྱིལ་ཚོག། །ལྷ་ཁྲོ་ལོས་བསད་པ་དང་། ལྷ་  
 རིགས་བཞི་མནན་པའི་ཚོག། །མཛེ་ནད་གྱི་མཚན་ཉིད། འཁོར་ཆེན་གྱི་བསྟོད་པ་  
 ལྷན་སྦྲེལ་རྩོམ་རི་བས་མཛད་པ་ལ། དེ་བ་ལྷུ་མ་ཉི་དང་མགར་ཚོས་བཟང་གི་འགྲུལ་  
 རྩོམ་འབྲེལ་གྱི་བསྐྱུང་བ་རྩོམ་རི་བས་མཛད་པ། བརྩེ་ཏེ་སྤྲ་ལྷུང་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་ཤེས་  
 བརྩེ་དེ་བའི་འགྲུལ། བསད་པ་གསོ་བའི་ཚོག་དང་། བདུད་ཅི་ལོ་ལའི་མཚོད་པ་  
 མཛད་བྱང་མེད་པ་གཉིས་འགྲུལ་དང་ལོ་ལྷུང་རྩོམ། །དམར་པའི་སྐྱབ་དཀྱིལ་ཡང་ཐོབ།



འདི་གཉིས་ཀྱང་ཇོ་བ་རི་བས་མཛད་པར་རིན་པོ་ཆེའི་གསལ་ཡིག་ཅན་སྟེང་།

༥ རྒྱལ་མ་ལྷ་བཅུ་བདུན་པའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་བཅུན་མ་རྒྱལ་མ་ རྒྱལ་  
དཔོན་རྒྱ་རྒྱལ། ཁ་ཆེ་ཉི་མ་རྣམས་ལ། རྩ་བ་སྤྱི། མཚུ་སྤྱི། མལ་ཤོ། རྩོ་ཤོས་གྲགས། ས་  
ཆེན་པ། མཆིམས་བཅོན་འབྲུས་སེང་གེ། །ལྷོ་མདོ་སེང་། རོང་པ་རྒྱ་ལོ། སྲས་ཤེང་  
སེང་། ལྷ་མ་ཆོས་བཅོན། ལྷ་མ་ཆོས་ཀྱི་དབལ་བ་ལ། འགོ་མཁོན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་  
ཡིག་ཆ་ཡང་ཐོས་སོ། །འདི་མ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་བརྒྱུད་ཡིག་ན། ལྷ་རྒྱལ་མེད།  
ཉི་སྲས་ནས་ཚུ་གཟ། དམ་ལས་རྒྱལ་བ། དག་དབང་གྲགས་པ། དང་གྲེད་ལོ་ཅ། དེ་  
པའི་བརྒྱུད་བ། རྩ་བ་སྤྱི་ཞེས་བ་སྣང་བས་བརྟག་ལོ། རྒྱལ་མ་བཅོན་འདོན་གྱི་བརྒྱུད་  
པ་ནི། རྒྱལ་མ། ལྷ་རྒྱལ། ཉི་སྲས། ཚུ་གཟ། རོ་ཏ་རི། དག་གི་དབང་རྒྱལ། །འབྲུ་ཀྱ་  
ད། ཏ་སྲ་ག་ཏ་རྩི་ཏ། མཚུ་སྤྱི། མལ་ཤོ། ལྷ་ཅེང་ལོ་རྩེ་བ། ལ་སྟོད་པ་དབང་རིན།  
མཆིམས་ཆོས་སེང་། འབྲེ་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་སེང་གེ། །བྱུ་བཅོ་བ་རྩེ་འབང། ལྷ་མ་དགེ་  
སྟོང་། ལྷ་མ་བཞད་པའི་རོ་རྗེ། ཡང་ཅེ་བ། ལྷ་སྟོན་པ། ལྷ་མ་ཆོས་ཀྱི་དབལ་བ་ལ་རིན་  
པོ་ཆེ་པའི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་ཐོས་སོ། །ཆེ་དབལ་མེད་རྣམ་དགུའི་བརྟོད་པ། ལྷ་བ་  
ཐབས། དཀྱིལ་ཆོག་གསུམ་རོ་ཏ་རི་བས་མཛད་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། རོ་ཏ་རི། བོ་རྩི་རྩ་  
བ། ཏིང་འེ་འཛིན་བཟང་ལོ། རོ་རྗེ་གདན་པ། བ་རི་ལོ་རྩེ་བ། མཆིམས་བཅོན་སེང་། རྒྱ་  
ཞང་ལུག་པ། འཛད་པ་རིན་ཤེ། ཞེ་པ་འཁོན་སྟོན། ཏི་སྤྱི་ཀུན་རྩོ། འང་ཏོ་རྩེ་དཔོན་  
པ། ལྷ་མ་ཆོས་ཀྱི་དབལ་བ། དེས་བདག་ལོ། །

༥ ལྷ་བ་རྒྱལ་མས་རས་རྩུང་བ་ལ་གནང་བའི་མན་དག་རྒྱུན་ཁྱེར་གྱི་བ་ལོངས་  
རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་རྒྱལ་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། ལྷ་བ་པའི་རྒྱལ་ལོ། རས་རྩུང་པ། འགོ་ས་རི་

མིང་དབང་ལུག །གཉིན་སྒོམ་རྒྱལ་མེད། སྒོམ་དཔོན་དགེ་བྱ་བ། མངོན་པ་བ། རོང་པ་  
ཚོས་མགོན། མངའ་རིས་པ་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས། ཤང་ཉོ་སྤེད་པོན། ལྷ་མ་ཚོས་ཀྱི་  
དཔལ་བ། དེས་བདག་ལའོ། །

༩ ལུ་ཨི་པའི་དབང་དང་ཚ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པའི་བརྒྱུད་པ་ལ་ལུགས་ལྷ་ལས།  
དང་པོ་ས་ལུགས་ནི། རྩི་ཚིང་འཆང་། ལུག་རྩོད། ས་ར་ཉ། ལྷ་སྐྱབ། ཤང་རི་བ། ལུ་ཨི་  
བ། ལུ་རི་ཀ་བ། རྩི་ཚིང་འཇུ་བ། ལུས་སྐལ་ཞབས། ར་ལན་རྩ་ར་བ། ལག་པོ་སྤྱོད་པ་  
བ། ལུ་ལྷ་བ། ལུས་རྒྱལ་ཞབས། ཉི་ལོ་བ། ལུ་རོ་བ། བམ་མཐིང་བ་སྐྱ་མཆེད། ལྷོག་སྐྱ་  
ཤེས་རབ་བརྟེན། མལ་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ། ས་ཆེན། སྒོམ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། རྩི་བཅུན་བ།  
ཚོས་རྩི་བ། བསོད་ནམས་མེད་གེ། །སངས་འབྲུམ། ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས། དཔལ་ལྷན་  
བ། ལུ་སྒོན་པའོ། །གཉིས་བ། རོ་པོ་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྩི་ཚིང་འཆང་། ཡེ་ཤེས་  
མཁའ་འགྲོ་ལ། ལུ་ཨི་བ། ལུ་རི་ཀ་བ། ཉི་ལོ་བ། ལུ་རོ་བ། །ལུ་ཉི་བ། རོ་པོ། རོང་པ་  
མཁའ་དགེ། ལྷ་རྩི་ཚིང་བ། ལྷ་རྩི་ཚིང་ཞབས་གཉིས། ལྷ་རྩི་ཚིང་གསལ། ཤོད་ཉི་མ་ཁ་གྲུ་  
རྩི་ཚིང་བ། རྩི་ཚིང་བ། ཤེས་རབ་གཅུག་ཉོད། ལྷ་རྩི་ཚིང་པོ། ཚོས་འོད། ལིང་ཚིན་  
གྲགས་པ་དཔལ། བདེར་གསེགས་དཔལ། ལྷ་མ་སྒོམ་བ། ལྷ་མ་གྲགས་ཆེན།  
འཕགས་འོད། ལུ་སྒོན་ལོ། གསུམ་པ་ལོ་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྩི་ཚིང་འཆང་།  
རྩི་ཚིང་མག་ལོ། ལུ་ཨི་བ། རྩི་ཀི་བ། ལུ་རི་ཀ་བ། རྩི་ཚིང་འཇུ་བ། ར་ལན་རྩ་རི་བ། ལག་  
པོ་སྤྱོད་པ་བ། དག་པའི་མགོན་པོ། ལུས་སྐལ་ཞབས། ལུ་བ་བ། ལུས་རྒྱལ་ཞབས། ཉི་  
ལོ་བ། ལུ་རོ་བ། ལ་ན་ཀ་ལྷོ། ལྷ་རྩི་རྩི་ཉ། བམ་མཐིང་བ་གསུམ། ལ་ན་ཀ་ལྷོ། ལྷ་རྩི་

1 །སྤྱིང་རྒྱགས་ལ། ཤོད་ཉི་མ་ཁ་གྲུ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ནི་ཤོད་གེ་སྤྱིང་ཤོད་ཞེས་ལེགས་གཉིས་ཞེས་པའི་མཚན་ཡིན་ཞིང། འདི་ལ་སྐྱེ་འབྲུམ་པར་  
མང་ཤོད་ཉི་མ་ཁ་གྲུ་ཞེས་བྱུང་། འདིའི་འོག་ཤོག་ངོས་264བ་དང་སྐྱེ་འབྲུམ་པར་མ་གཉིས་ཀར་ཡང་སྤྱིང་བ་རྒྱགས་ལ། ཤོད་པ་ཉི་མ་ཁ་གྲུ་  
ཞེས་བྱུང་བས་ཤོད་དང་འོ་ཡིན་ནམ་སྐྱེ། །

དམི་ཉ་གཉིས་ཀྱིས། ཀ་ན་ཀ་ལྷི། དེ་དང་པམ་མཐིང་བ་གཉིས་ཀ་ལ། ཟླ་ཉན་ཉས།  
 དེ་ལ་ལོ་རྒྱུད་གཤམ་མཚོག། །དམར་ཚོས་རྒྱལ། མངའ་རིས་སྤྱི་སྟོན། ལྷུང་ལ་བ།  
 ཐང་སྟེ་བ། གསེར་སྤྲིངས་པ། ཚོས་འོད། འཕགས་འོད། ལྷ་སྟོན་ལོ། །ཡང། དམར་  
 ཚོས་རྒྱལ་ནས། མེ་ཉག་ཚོས་རྒྱལ། མེ་ཉག་རྗེ་རྗེ་གཤམས། ལྷེ་མདོ་སེང། ལྷ་མ་སྟོན་  
 །ཤག། །ལྷ་སང། འཕགས་འོད། ལྷ་སྟོན་ལོ། །ཡང། ལྷེ་མདོ་སེང། ཚོས་འོད། འཕགས་  
 འོད། ལྷ་སྟོན་ལོ། བཞི་བ། གཉོས་ལྷགས་ཀྱི་བརྒྱུད་བ་ལི། རྗེ་རྗེ་འཚང། ཡེ་ཤེས་  
 མཁའ་འགྲོ་ལ། འག་པོ་བ། ལྷ་ཅུ་བ། རྣམ་རྒྱལ་ཞབས། ཉེ་ལོ་བ། ལྷ་རོ་བ། དམི་ཉ།  
 འག་པོ་ལྷ་ལ་དད་བ། པམ་མཐིང་བ་གསུམ་གྱིས་ལྷས། པམ་མཐིང་བའི་སྟོབ་མ་རྩ་  
 ཉན་ཉ་དང། འག་པོ་ལྷ་ལ་དད་བ་ལ། གཉོས་ལོ་རྒྱུ། གཉོས་ལྷ་ལ། གཉོས་དཔལ་ལེ།  
 ལྷག་ཁ་བ་རྗོ་འཇུམ། གཚང་ལྷ་སྟེང་བ། ལྷེ་རྗོ་མདོ། ལྷ་མ་སྟོན་ཤག། །ལྷ་མ་སྟོན་ལོད།  
 འཕགས་འོད། ལྷ་སྟོན་ལོ། །ལྷ་བ། མར་དོ་ལྷགས་ཀྱི་བརྒྱུད་བ་ལི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་  
 འགྲོ་ལ། ལྷ་ལི་བ། རྗོ་ལི་བ། ལྷ་བ་བ། ལྷ་རྒྱ་ལྷི། ཀ་ཚ་བ། དེ་ལ་ལྷ་བ། རྗོ་ལ་ལྷ་རྗེ་  
 ལ། འག་པོ་བ། ལྷ་ཤག་ལ་ན། ཉེ་ལོ་བ། ལྷ་རོ་བ། མ་ན་ཀ་ལྷི་རྒྱ་བ། བལ་པོ་རྩ་དན་ཉ།  
 མར་བ་དོ་བ། གཞེ་བ་སྟོན་ལྷ། གཞེ་བ་རྗོ་བདེ། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བ། ལྷོ་ཚང་བ། ལོ་  
 མཚོག། །དཔལ་ལྷན་བ། ལྷ་སྟོན་བའོ། །ལྷ་སྟོན་བ་ནས་ལྷ་མ་ལྷུང་ཚེབ་བ་ལི་དབང་གི་  
 བརྒྱུད་བ་ལི་ན། ཡང། ལྷ་སྟོན་བ་ནས་ལྷ་མ་ཚོས་ཀྱི་དཔལ་བ་ལི། ཅ་རྒྱུད་དང། དེ་ན་  
 པོ་ཚེ་བས་མཚན་བའི་རྗེ་ཀའི་བཤད་རྒྱུད་དོ། འག་པོ་བའི་དབང་གི་བརྒྱུད་བ་ལི། རྗོ་  
 རྗོ་འཚང། ལྷག་རྗོ་བ། ས་ར་ཉ། ལྷ་སྟོན་ཤག་པོ་ལི་བ། ལྷ་ལི་བ། ལྷ་རྗེ་ཀ་བ། རྗོ་རྗོ་  
 དེ་ལ་ལྷ་བ། ལྷ་ས་སྟོན་ཞབས། རྗོ་ལ་ལྷ་རྗེ་ལི་བ། འག་པོ་སྟོན་བ་བ། ལྷ་ཅུ་བ། རྣམ་

རྒྱལ་ཞབས། ཉེ་ལོ་ལ། ལྷ་རྩོམ་ལ། སམ་མཐིང་བ་སྐྱུ་མཆེད། ལྷོག་སྐྱུ་ཤེས་རབ་  
བརྟེན་ལ། མལ་ལོ་རྩོམ་ལ། ས་ཆེན། ལྷོ་བ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ། ཆོས་  
རྗེ་ས་སྐྱུ་ལ། ཆོས་རྒྱལ་འབབས་ལ། དགའ་ལྡན་ལ། བཟ་ཤེས་དཔལ་ཡིན་བ་འདྲ།  
ཞང་དགོན་མཆོག་དཔལ། ཡང་དགོན་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་འབྲུམ། ལྷ་མ་བག་སྟོན་  
གཞོན་ཚུལ། ལྷུང་བོ་ལྷ་ས་བ་སྐྱ་མ་དུས་འཁོར་བ། ལྷ་མ་ལྷུང་ཆེན་ལ། དེས་བདག་  
ལའོ། ཡང་། ཆོས་རྗེ་བ། ལྷ་ལོ། ཤེར་ཤེང་། བག་སྟོན། ལྷུང་བོ་བ་རྣམ་བ་གཉིས་སོ། །

༥ དེའི་བྱ་བའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་གི་བརྒྱུད་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ས་  
ལུགས་ལྟེ། གཞན་འདྲ་བ་ལ། ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱུ་བ་ནས། བོ་དོང་རིན་པོ་ཆེ་བཙུན་འབྲུམ་  
རོ་རྗེ། ལྷོ་ལྷུ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷུ་སྟོན། ཆོས་རྗེ་བསོད་རྒྱལ། དེས་བདག་ལའོ། བོ་དོང་  
རིན་པོ་ཆེའི་གནས་སྤྱ། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་བཙུག་པས་ཀྱང་ཆོག་ཅིང་། ཡང་ཅེ་  
བས་རིན་པོ་ཆེ་ལྷོ་ལྷུ་བ་ལ་ཐོབ། ཡང་ཅེ་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བས་མང་དུ་གསན་  
གདའོ། གཉིས་ལ། ལ་ཆེ་ལུགས་ལ་རིང་བརྒྱུད་ལྟེ། རོ་རྗེ་འཆང་། བག་ལོ། དེའི་བྱ་  
བ། དུ་རི་ཀ་ལ། དགའ་བའི་རོ་རྗེ། ཡན་ལག་མེད་པའི་རོ་རྗེ། ཨ་ལྷ་ཡ། དེ་བ་ལྷུ་  
ལྷུ་གྲུ། ལྷོ་ལྷུ་ས་མེད་གོ་དཔལ། ཞང་ཆ་རུ་བ། ལྷུང་མེམས་འགྲེ་ལྷུང་ལ། རིན་པོ་  
ཆེ་ལྷོ་ལྷུ་བ། ཡང་ཅེ་བའོ། གཉིས་ལ། ལྷུང་བརྒྱུད་ལྟེ། དེའི་བྱ་བ། དེ་བ་ལྷུ་  
ལྷུ་མན་སྐྱུང་བཞེན་ལས། ཡང་ཅེ་བ། ལྷུ་སྟོན། ཆོས་རྗེ་ལྷ་ལ། དེ་ལ་བདག་གིས་  
སོ། །བརྒྱུད་བ་འདི་ལ་ཡང་ཀུན་སྐྱོད་ཀྱི་བརྒྱུད་བ་ཡོད་དོ། །དེའི་བྱ་བ་ལྷུ་སྐྱེད་དབང་གི་  
བརྒྱུད་བ་ལྟེ། རོ་རྗེ་འཆང་། དེའི་བྱ་བ། ལང་ཀ་ལིང་ལ། ལག་པོ་སྐྱོད་བ་བ། དགོ་བའི་  
མགོན་སོ། ཉེ་ལོ་ལ། ལྷ་རྩོམ་ ལ་ན་ཀ་ལྷོ། ཀ་ན་ཀ་ལྷོ། སམ་མཐིང་ལ། འཛིགས་མེད་

གཤམ་པ། ལུ་མ་ཉི་ཀྱི་རྟེ། མར་པ་དོ་པ། གཟེ་བ་ལྷོ་ལྷན་མེད་ལ། །གཟེ་བ་རྫོ་བ་དེ།  
ཤག་རྫོ་པ། རོང་བ་ཚོས་མགོ་ན། ལོ་མཚོག། །དཔལ་ལྷན་པ། ལུ་སྟོན། རིན་རྣམ་པ།  
ལྷང་ཆེན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །

དེ་ལ་རྒྱ་གཞུང་གི་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་ཐོས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་བ་ལ་སྐྱ་མ་བས་  
གསལ་ནོ། །འདི་སྐྱ་མ་རྣམས་ལྷ་བ་པའི་བཅུ་གསུམ་མའི་དཀྱིལ་མཚོག་ལ་བརྟེན་  
ཅིང་སྐྱ་མ་ནི་བྱིལ་ལུ་པའི་དབང་བཅུའི་སྟེང་ནས་མཛད་པར་གདའོ། །

༥ བདེ་མཚོག་སྟོམ་འབྲུང་གི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རོ་རྗེ་འཆང་། ལུ་ཨི་པ། ལུ་  
རི་ཀ་པ། རོ་རྗེ་བྱིལ་ལུ་པ། ལུས་སྐལ་ཞབས། རོ་ལན་རྩ་རི་པ། དཔེ་མེད་དཔལ། རིན་  
ཆེན་འབྲུང་གནས་སྐས་པ། ཨ་རྩ་ཡ། དག་བའི་འབྲུང་གནས། ལེགས་སྟོད་ཞབས།  
རྩ་རྩི་ཏ། ཆག་ཚོས་རྗེ་དཔལ། གོ་ལུང་པ་མདོ་སྟེ་དཔལ། ཤོང་སྟོ་བརྟན། ལོ་  
མཚོག། །དཔལ་ལྷན་པ། ལུ་སྟོན། ལྷང་ཆེན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །བདེ་མཚོག་སྟོམ་  
འབྲུང་གི་དབང་བརྒྱད། འགྲེལ་བ་བརྒྱ་ཅན་གྱི་བཤམ་རྒྱད་ནི། རོ་རྗེ་འཆང་། རིན་  
ཆེན་མཚོ། ཚོས་རྗེ་དཔལ། མདོ་སྟེ་འབར། གཤམ་ལུག་པ། ལྷོ་སྟོས་བརྟན་པ། ཐར་  
ལོ། ལུ་སྟོན། ལྷོ་བ་དཔོན་རྒྱལ་མཚན་གཤམ་པ། དེ་ལ་བདག་གིས་སོ། །ཡང་། རོ་རྗེ་  
འཆང་། ལུ་ཨི་པ། ལུ་རི་ཀ་པ། རོ་རྗེ་བྱིལ་ལུ་པ། ལུས་སྐལ་ཞབས། རོ་ལན་རྩ་རི་པ།  
དཔེ་མེད་དཔལ། རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་སྐས་པ། ཨ་རྩ་ཡ། དག་བའི་འབྲུང་གནས།  
ལེགས་སྟོད་པ། རྩ་རྩི་ཏ། ཆག་ཚོས་རྗེ་དཔལ། གོ་ལུང་ལུ་པ། མདོ་སྟེ་དཔལ།  
ཤོང་སྟོ་བརྟན། ལོ་མཚོག། །དཔལ་ལྷན་པ། ལུ་སྟོན་པ། ལྷོ་བ་དཔོན་རྒྱལ་མཚན་  
གཤམ་པ། ལུ་སྟོན་པས་མཛད་པའི་བདེ་མཚོག་གི་ཚོས་འབྲུང་ཡང་ཐོས་སོ། །མི་ཏ་

ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཚོག་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རྟོ་རྩེ་འཆང་། བྱང་  
སེམས་མ། རྫོང་ལོ་ས་རིན་ཆེན། དམ་ཟེ་ས་ར་ཏ། མི་ཉི་ལ། རོ་ལ་པའི་རྟོ་རྩེ། མི་ཉ་རྩོ་གི།  
ཁོ་ལུལ་ལོ་རྩོ་ལ། བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ། ཁོ་ལུ་རིན་པོ་ཆེ། ཡང་ཅེ་ལ། ལུ་རྟོན་ལ།  
རིན་ཆུང་ལ། དེས་བདག་ལའོ། །འདི་ལ་མི་ཉི་བཅུ་གསུམ་མའི་བཀའ་ཡང་འདུས་  
ཡོད་གསུང་བྱ་བ་སྣང་འོ། །སྤྱི་མའི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་མི་སྣང་  
འོ། །

༥ བརྒྱ་བེ་བའི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རྟོ་རྩེ་འཆང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་མ།  
བརྟེན་པེ་མ་ལྷོ། བེ་རྩ་བེ་མ་ལྷོ། ལུ་མ་ན་ལྷོ། རྩུ་ཀ་ར། ལྷོ་ཨ་མ་ལ་རྩ་བ། བ་ལ་  
ལྷོ། ལུ་མ་ན་ལྷོ། ལོ་རྩོ་བ་ལུ་རྟོན། རྫོང་པ་རིན་ཆུང་། དེས་བདག་ལའོ། །གདན་  
བཞིའི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་མ། ལྷ་སྐྱུ་ལ། ལྷ་ཅུ་དེ་ལ། ཤེས་  
རབ་བཟང་པོ། ལུ་མ་ཉ་རི་ལ། མར་པ་ལོ་རྩོ། དཔུལ་བ་ལྷེ་ག། མཛོ་ལྷོ། རོ་རྩོ་ལ། ལུ་  
དགལ། རོ་ག་གཟི་བརྩེད། ཁམས་ལ། ལོ་མཚོག། །དབལ་ལུན་ལ། ལུ་རྟོན། ཡང་། རྟོ་  
རྩེ་འཆང་། ལུག་རོ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་མ། ལྷ་སྐྱུ་ལ། ལྷ་ཅུ་དེ་ལ། ཉི་ལོ་ལ། ལུ་  
རོ་ལ། མར་ལ། རོ་ག་ཚོས་རོ་ལ། ལྷ་ས་ཞེ་སྣང་རྟོ་རྩེ། དེའི་ལྷ་ས་ཚོགས་མེད་གྲགས་ལ།  
དེའི་ལྷ་ས་ལྷ་ས་ཚོར་མེད། ལྷ་པོ་བ་ལུང་པ་ལོན་ཉན་གྲགས། བར་ཐང་པ་ཚོས་  
གྲགས། ལྷ་ས་ལྷ་ག་གཞོན། ལྷ་ས་ལྷོ་ལུན། འཕགས་འོད། ལུ་རྟོན། ལྷ་ས་ལྷུང་པོ་ལ།  
དེས་བདག་ལའོ། །གདན་བཞིའི་ཡབ་ཀྱི་སྐྱུ་བ་ཐབས་དང་། དེའི་དཀྱིལ་ཚོག་སྤྱིང་པོ་  
མཛོར་བསྐྱེད་ལ། ལྷ་ཅུ་དེ་བས་མཛོར་བ་སྡེ་ལ། ཀ་མ་ལ་ལུ་རྟོན་དང་། ལོ་ཚེན་ཀྱི་  
འབྲུང་། ལྷོ་མ་ག་ལ་རྩ་བ་དང་། འགོ་ས་ཀྱི་འབྲུང་། གདན་བཞིའི་སྣ་བཅུ་གསུམ་ལུ་མ་

གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་ཐབས། ལྷོ་བ་དཔོན་རྩེ་བ་རྩེ་དྲམ་མངོན་པ། ག་ཡ་རྩེ་ར་དང་  
 འགོས་ཀྱི་འགྲུང་། ཤིང་གཅིག་མ་དང་། རྩེ་ཤིང་བུམ་པའི་རྒྱ་གཞུང་དང་། བ་ལང་  
 རྩིག་པ་དང་། བའི་ལུ་མ་སོགས་ཀྱི། འཁྲིད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ལོ། ལྷོ་མ་སྐོ་ལྷན་པ་ཡན་  
 བོང་བཞིན་ལ། ལྷུང་ཆེན་པོ། ལྷོ་བ་དཔོན་རྩེ་ལ་མཚན་གྲགས། དེས་བདག་  
 ལའོ། །གདན་བཞི་རྩེ་བའི་རྒྱུད་དང་། བཤད་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གསང་བ་དང་། ལྷགས་  
 ཀྱི་ཆའི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ལོ། གུར་ཏུ་གཞིགས་ཤུ་རི་ག་བཟོ། དེས་བདག་ལའོ། །མི་  
 ལུ་ལེ་ལ་བརྒྱུད་ལུགས་གསུམ་ལས། དབྱལ་ལུགས་ལོ། རོ་རྩེ་འཆང་། མཁའ་འགོ་མ་  
 ལྷལ་བཟང་། གུ་རུ་ཅ་ཅ། ཉི་ལོ་ལ། ལྷོ་རོ་ལ། འཛིགས་མེད་གྲགས་པ། དབྱལ་བསོད་  
 རྒྱལ། གུར་དགའ་རོ་རྩེ། ལྷོ་ལུང་ལ། ཆོས་བཟང་། ལ་མོ་རྩ། ཆོས་འོད། འཕགས་འོད།  
 ལུ་སྟོན། མཁའ་ཆེན་རྩེ་རྒྱ། ལྷོ་བ་དཔོན་རྩེ་ལ་མཚན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །

གཉིས་བ་རུ་ལུགས་ལོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་གི་མ། འག་པོ་ལ། ལྷ་དེ་ལ། ལྷ་མ་ལ། དེ་  
 བ་ལ། རོ་ཏེ་རི། ཡན་ལག་མེད་པའི་རོ་རྩེ་ལོ། ལྷོ་ལ་ཀ་ར་མ་ཉི། ལུགས་རྩེ་ཆེན་པོ། ལུ་  
 རོ་རྩེ་གྲགས། རོ་ག་མངོ་ལྷ། རོ་ག་སོགས་མེད་གྲགས་པ། གཙང་སྐྱ་མེད། ལྷོ་མངོ་  
 མེད། ཆོས་འོད། འཕགས་འོད། ལུ་སྟོན། མཁའ་ཆེན་རྩེ་རྒྱ། ལྷོ་བ་དཔོན་རྩེ་ལ་  
 མཚན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །གསུམ་པ་རོ་བོ་ལུགས་ལོ། ལྷོ་རོ་ལ། བརྒྱ་བཟོ།  
 ལྷོ་བ་དཔོན་བརྒྱ། ལྷོ་རྩེ་རྩེ། ལེགས་སྤིན་ཀ་ལ། ལྷོ་བ་པོ་རྩེ། ཅ་ལི་རྩེ། འཇམ་  
 དཔལ་བཟང་པོ། ལྷུང་ལྷུང་བཟང་པོ། ལྷོ་རྩེ་ལ། རོ་བོ་རྩེ། རོང་བ་མགར་དགེ་ལ། ལྷུང་  
 ལྷོ་མས་ཤེས་རབ། མཐའ་བཞི་དར་གྲགས། ལྷོ་བ་རྩེ་གསལ། ཤིང་བ་ཉི་མ་ཁ་རྩོ།  
 གཙང་བ་རྒྱལ་སྐྱེ། ལྷོ་ལ་རོ་རྩེ། ཤེས་རབ་རྒྱལ་པོ། ཤེས་རབ་གཙང་གཏོར། ལྷོ་

ཅ་ག། རྣམ་པ་རྣམ་པ། མཁའ་ཚེན་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་པོ། ཞིང་མོ་ཆེ་བ་བསོད་  
 བསམ་རྒྱལ་མཚན། ལྷ་མ་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་དོ་རྩེ། ལྷ་མ་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་།  
 འཕགས་འོད། འཇུག་མཁའ་ཚེན་རྣམ་པ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཚན་གྲགས། དེ་ལ་  
 སི་རྩུ་འའི་རྩི་ཀ་བྱ་སྟོན་པས་མཛད་པ་འདུ་མོས། འག་པོ་བའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ལ་  
 གཉིས་ལས། རྩུ་གས་ལི། དོ་རྩེ་འཚང་། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་ལ། འག་པོ་སློབ་པ་བ།  
 རྩེ་རྣམ་རྩེ། རྩེ་རྩུ་བ་བ། རྩེ་རྩེ་ཉ་རི། ཨ་འཕ་མཁའ་བཟོ། རྣམ་ཀ་ར་མ་ཉི།  
 བལ་པོ་ལྷགས་རྩེ་ཚེན་པོ། རྩེ་རྩེ་གྲགས། རྩེ་ཚོས་རབ། རྩེ་ཡེ་ཤེས་སེང་ག། རྩེ་  
 འབྲམ་སེང་། རྩེ་ལོ། ཤེས་སེང་། དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན། འཇུག་མཁའ་ཚེན་རྣམ་པ།  
 སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཚན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། གཉིས་པ་ས་ལྷགས་ལི། དོ་རྩེ་  
 འཚང་། དོ་རྩེ་ལག་ལོ། དོ་རྩེ་རིལ་བུ་བ། དེས་གཞུང་གསུམ་མཛད། དེའི་སློབ་པ་  
 རུས་སྐལ་ཞབས། དེ་ལ་སྤྱི་རོ་ལན་རྣ་རི་བ། དེས་སློབ་པའི་དོ་རྩེ། ལྷ་བྱ་བ། རྣམ་  
 རྒྱལ་ཞབས། ཉི་ལོ་བ། ལྷ་རོ་བ། བས་མཐིང་བ། སློབ་སྤྱི་ཤེས་རབ་བཅེགས། མལ་  
 ལྷོ། ས་ཚེན། ཅེ་ལོ། གྲགས་རྒྱལ། ས་བཤ། རིབ་པོ་ཆེ་ཚོགས་སློབ། ལྷ་ལྷག་པ་  
 དཔལ། རྒྱལ་གྲགས་ཚེན་པ། འཕགས་འོད། འཇུག་མཁའ་ཚེན་རྣམ་པ། རྒྱལ་མཚན་གྲགས།  
 དེ་ལ་འག་པོ་བས་མཛད་པའི་མཛོན་ཚོགས་ཀྱི་རྩི་ཀ་བྱ་སྟོན་པས་མཛད་པ་མོས། འཇུག་  
 སྟོན་པས་མཛད་པའི་ཚོས་འབྲུང་ཚེན་ལོ། རྒྱུད་སྤྱི་ཤེས་ལྷགས། རྣམ་མཚེན་  
 བཟོད་པའི་བདེ་ལམ་རྣམས་ལི་བྱ་སྟོན་པ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཚན་གྲགས་པ། དེས་  
 བདག་ལའོ། གསང་ས་རྒྱས་ཐོད་པ་ལྷ་དབྱུང་མ་དང་། ལྷ་ཉི་ལྷ་ཅེ་ལྷ་མའི་བརྒྱུད་པ་ལི།  
 ཚོས་རྩེ་བསོད་རྒྱལ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཚན་གྲགས་པོ། ལྷ་དབྱུང་མ་ལི། སློབ་དཔོན་



རྒྱལ་མཚན་གྲགས་ཀྱིས་ལྷུང་ཚེན་པ་ལ་གསུམ་ཅིང་དེ་ཡན་མ་དེས་འདུག་གསུང་།  
 མ་རྒྱལ་ཡའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྣམ་ཚུལ་རྒྱལ་བ། ལྷོ་བ་དཔོན་རྒྱལ་མཚན་  
 གྲགས། དེས་བདག་ལོ། དེ་ཡན་མ་དེས་འདུག་གསུང་། རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་  
 བཀའ་དང་། རྗེ་རྗེ་འབྲུང་བའི་བཤད་བཀའ་ལ་བརྒྱུད་པ་གསུམ་ལས་སྤྲོ་མ་ཁ་ཆེ་  
 ལུགས་ནི། སངས་རྒྱལ། ལུག་ན་རྗེ་རྗེ། རབ་གསལ་ལྷ་བ། ལྷ་གཙན་འདིན། དཔལ་  
 བོ་རྟ་ལ། ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ། བརྒྱ་སྟོན་དང་བཞིས་ཀྱི་ལྷ་ལྷོ་ལ། བརྒྱ་ལྷ་ལི་ཏ། བརྒྱ་  
 བོ་རྟ། ལུག་ཀོ་ཏ། འཕྲུ་ཀ་ར། ལོ་ཚེན། རྒྱང་པོ་ཚོས་ལྷོ། ལུམ་རྟོན་ཡེ་འབར། ལྷ་  
 ལན་བ། ལུམ་རྟོན་འབར་ཐོག། གཙན་ཡང་དག་རྗེ་རྗེ། གཙན་སྤྲོ་སེང། ལྷ་མདོ་སེང།  
 རྣམ་ཚོས་ལོད། འཕགས་ལོད། བར་པ་ལུམ་དབྱས་ནས་བརྒྱུད་པ་ནི། ལུག་ཀོ་ཏའི་  
 བར་སྤར་དང་འབར་བ་ལས། སངས་རྒྱལ་ཞི་བ། ལོ་ཚེན། ལོ་རྒྱང། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་  
 རྒྱང་པོ་ཚོས་ལྷོ། དེ་མན་ཚད་སྤར་དང་འབར་ལོ། གསུམ་པ་བངས་དཀར་ལུགས་ཀྱི་  
 བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང། ལུག་རྗེ་ད། ལྷོ་ལྷོ་ཉི་ཆེ་བ། བར་བ། རྒྱང་བ། ལྷ་ལྷོ་བ། ལྷ་  
 ལྷོ་བ། ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ། ལོ་ཉི་ཡ་ནའི་སྤྲོ་བའི་གཙན་གི་ལོར་ལྷ། ཀྱི་ལྷོ་དང་། རབ་  
 དབྱིངས་བཤེས་གཉེན། དེ་ལ་འཕྲུ་ཀ་ར། བརྒྱ་ཀ་ར། ལྷ་མ་ཀ་ར་གསུམ་ཀྱིས། དེ་  
 གསུམ་ཀྱི་བར་པ་ལ་ལོ་ཚེན། དེ་ནས་ལོར་རྒྱང། བངས་དཀར་ལྷོ་གསུམ་པ་སེང་རྒྱལ་  
 ལ། རྒྱང་ཚང་པ་རྟོན་ཚེ་དང་། རྗེ་ཤེ་གཉིས་ཀས་གསུམ། དེ་གཉིས་ལ་གཙན་ལྷ་རྟོང་  
 ལས། དེ་ནས་གཙན་སྤྲོ་སེང། ལྷ་མདོ་སེང། ཚོས་ལོད། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་སེང་གི། འཕགས་  
 ལོད། ལྷ་རྟོན། ལྷུང་ཚེན་པ་ནི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ལོ། ལྷ་རྟོན། ལྷོ་བ་དཔོན་རྒྱལ་  
 མཚན་གྲགས་ནི་ལོ་གའི་ཚོས་འབྲུང་དང་། རྗེ་རྗེ་འབྲུང་བའི་ལྷོ་གསུམ་ལས་མཛད་

བ་དང་བཅས་པའི་བཤད་པའི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ཞིང། བརྒྱུད་པ་བར་པ་བྱ་སྟོན། སློབ་  
 དཔོན་རྒྱལ་མཚན་གྲགས་ནི་དེ་ཉིད་སྣང་བའི་བསྟོད་འགྲེལ་གྱི་བརྒྱུད་པ་ཡང་ཡིན་  
 འོ། །དེ་ཉིད་སྣང་བའི་བར་འགྲེལ་མན་ཚད་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། བརྗེ་ཏ་ལྷགས་རྗེ་ཚེན་པོ།  
 ཟངས་དཀར་ལོ་རྩེ་བ། གཞུང་ཚེན་པོ། བརྗེ་སིང་ཏ། ལྷན་ཚོས་འབྲུང། ཅ་སྐྱ་ལོན་  
 ཏན་འབྲུམ། བྱི་བརྟན། ཡེ་རྒྱལ། ཚོས་རྒྱལ། འཕགས་འོད། འུ་སྟོན། སློབ་དཔོན་  
 རྒྱལ་མཚན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྣམ་སྣང་།  
 ལྷག་དོད། འབྲུ་གྲུ། ཡན་ལག་མེད་པའི་དོ་རྗེ། འཇམ་པའི་ར་པོ། །དཔེ་མེད་དོ་རྗེ།  
 སེང་གོ་དོ་རྗེ། །བརྒྱའི་དོ་རྗེ་ལྷ་གྲུ་ཞབས། ཨི་རྒྱ་ལྷ་ཉི་ཕྱི་མ། རྒྱལ་པོ་ལ་གྱི་མོ། སྣང་  
 བའི་དོ་རྗེ། །ཡུལ་དབྱས་གྱི་བྱ་མོ་གསང་བའི་དོ་རྗེ། ཨོ་དེ་འའི་རྒྱལ་པོ་བེ་སྲུ་གམ།  
 ཡུལ་དབྱས་གྱི་རྒྱལ་རིགས་ས་ར་ཏ། དེ་མེད་སྟོང་པོ། འུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞབས།  
 སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས། འུ་བྱ་བཤེས་གཉེན། དེ་ལ་དབྱ་རྒྱན་གྱི་དགོ་སྟོང་ཡོན་  
 ཏན་འབྲུང་གནས་གྱིས་ལུས་ནས། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་མཛད། འུ་རྒྱ་མན་ཚང་འབྲུམ་  
 དབྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྐྱ་མ་འཕགས་འོད་གསུང་ཟེད། ཡང་ཀོ་ས་ལའི་བརྒྱུད་  
 ལྷགས་གཅིག་ནི། སངས་རྒྱལ། ལྷག་དོད། རབ་གསལ་རྩེ་བ། རབ་འབྱོར་བརྒྱུངས།  
 གུན་སྟོང། འུ་རྒྱ་མ་ལི་ཏ། འུ་རྒྱ་པོ་རྗེ། ལྷ་ཉི་ཀོ་ཤ། འུ་རྒྱ་ཀ་པ། འུ་རྒྱ་ཕྱི། འུ་རྗེ། ལོ་  
 ཚེན། ལོ་རྩུང། གཉལ་བ་ཉི་མ་ཤེས་རབ། གཞུང་ཚེན་པོ་ཉི་མ་འོད་ཟེད། གཞུང་  
 བརྗེ་སིང་ཏ། ལྷན་ཚོས་འབྲུང། ཅ་སྐྱ་སྟོན་འབྲུམ། བྱི་བརྟན། གཞུང་ཡེ་རྒྱལ།  
 གཞུང་ཚོས་རྒྱལ། འཕགས་འོད། འུ་སྟོན། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཚན་གྲགས། དེས་  
 བདག་ལའོ། །འདིའི་བརྒྱུད་པ་ནི། གཞུང་བའི་བརྒྱུད་ཡིག་འགྲེལ་རེ་རྩེ་ལ་མི་གཅིག་

བར་སྐྱེད་བས་བརྟག་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེད། འདི་ལ་ཀུན་སྙིང་དོར་ཏེ་བྲུག་བཤེས་  
 གཉེན་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་ཅུ་སྐྱེད་བཤུང་ཟེད། ས་ཆེན། གཤེན་དོར་སེད། དབུས་  
 བ་དབང་ལྷག་གྲགས། སྐྱོང་སྙོན་ཤེས་རབ་དབལ། དབལ་འབྱོར་བཟང་པོ། མི་བརྟན།  
 ཡོ་རྒྱལ། ཚོས་རྒྱལ། འཕགས་འོད། ལུ་སྙོན། སྐོབ་དཔོན་རྒྱལ་མཚན་གྲགས་ནི་ཡོ་  
 ག་འཇམ་དབལ་གོ་ཚས་བསྐྱེད། ཨ་བ་ཉ་རེ་བརྒྱད་པའོ། །འདི་ལ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེས་  
 གཅིག་རྒྱ་གར་ཤར་སྤོགས་ན་ཡོད་ཅེས་གྲགས་སྐྱད། ས་ཆེན་ཡན་ཚད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་  
 གསལ་ཡིག་ན་མི་སྐྱེད། དོ་རྗེ་ཅེ་མའི་རྒྱད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི། སངས་རྒྱས། ལྷག་དོར།  
 རབ་གསལ་ལྷ་བ། དེ་ལ་སྐོབ་མའི་མཚོག་བཞི་སྟེ། བད་དཀར་ཡོ་ཤེས། ཡོ་ཤེས་དོ་  
 རྗེ། རྒྱལ་ལུ་སྐྱེད་གཅན་འཇིན་བཟང་པོ། ཉི་མའི་སྙིང་པོ་སྟེ་བཞིས་རྒྱལ་རིགས་ས་ར་  
 ཉ་བ་ལ། དེ་ནས་ཀུན་སྙིང་། ཐག་ན་བ། དག་དབང་གྲགས་པ། ལྷ་མ་ཟེ་རིན་མེད་ཆོ་དོ་  
 རྗེ། ལ་ཆེ་རྒྱུ་ན་ལྷོ། བངས་དཀར་ཡོ་རྩེ་བ། གཉན་སྙོན་ཚུལ་འབད། རོད་བ་དཔོན་ཆོ་  
 གྲགས། དགོ་བཤེས་དོ་སྐྱེད། རོད་བ་འོད་ཟེད། རོད་བ་ཚོས་མགོན། སྐོ་སྐྱེན་སེང་  
 བོ། །འཕགས་འོད། ལུ་སྙོན། སྐོབ་དཔོན་རྒྱལ་མཚན་གྲགས། དེས་བདག་པའོ། །

ཡང་བརྒྱད་ལྷགས་གཅིག་ལ། ལྷག་དོར། དོ་རྗེ་ཚོས། ཨི་རུ་བྱུ་ཏི་དང་པོ། ཉ་  
 མཚོག་ཞེ་ན་ལྷོ། ཨི་རུ་བྱུ་ཏི་བར་བ། ཨི་རུ་བྱུ་ཏི་ཚུང་བ། ལྷ་མ་ལམྱི་ཀར། རྒྱལ་ལུ་སྐྱེད་  
 ཅན་འཇིན་བཟང་པོ། ལེགས་པའི་སྐོལ་ལ། ལྷ་སྐྱེད། ལྷ་ལྷ་དེ་བ། ལྷ་འི་བྱང་ཚུལ།  
 ཚོས་ཀྱི་དོ་རྗེ། ལྷ་དོ་རྗེ། ཡོ་ཤེས་དོ་རྗེ། ཀུན་སྙིང་། དེ་ལ་རྒྱ་གར་ཤར་སྤོགས་དང།  
 ལྷོ་སྤོགས་དང། དབུས་འབྱོར་འཆར་གི་སྐོལ་ལྷགས་གསུམ་བྱུང། དང་པོ་ནི་དགོ་  
 སྐྱོང་ཨ་མོ་སྐྱ་སྐྱ་བ། རྣམ་འབྱོར་མ་ཀ་སྐ་མ་སྐ་ཏི། རོར་ལུ་སྐྱིང་བ་བདེ་བའི་དོ་རྗེ།

1 མེན

སྒྲིག་མ་ལ་མ་ཉི། བུམ་ཟེ་རིན་ཆེན་དོ་རྩེ། ཁ་ཆེ་རྒྱ་བ་ལྷོ། ཟངས་དགའ་དོ། །གཉིས་པ།  
དོ་རྩེ་ཅེ་མོ་སྤྲད་ལྷགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ལོ། ཀུན་སྙིང་། བརྒྱ་སི་རྒྱ། བརྒྱ་མ་ལི་ཉ། རབ་  
འབྲོར་བརྒྱད་ས། འབྲུ་ཀ་ར། བརྒྱ་ཀ་ར། རྒྱ་བ་ལྷོ། ཟངས་དགའ། གཡག་སྤེ་རྩེ་ལ་  
འབར། རོད་པ་དཔེན་ཆ་གཤགས། རོད་པ་འོད་ཟེར། རོད་པ་ཚོས་མགོན། རྩོ་ལྷན་སེང་  
གོ། །འཕགས་འོད། ལུ་སྟོན། རྩོ་བ་དཔོན་རྒྱལ་མཚན་གཤགས། དེས་བདག་ལ་འོ།  
གསུམ་པ་གསལ་ཡིག་ལ་མི་སྤང་དོ། །

དཔལ་མཚོག་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ལོ། ལུག་དོར། ཉི་མའི་  
དཔལ་ཞབས། དོ་རྩེ་གོ་ཆ། ཀུན་སྙིང་། འཇམ་དཔལ་འི་མེད་གཤགས་པ། རབ་འབྲོར་  
བརྒྱད་ས། འབྲུ་ཀ་ར། ལོ་ཆེན། ལོ་རྒྱུད། རྒྱུད་ལོ། ལུམ་སྟོན། ལྷེ་ཞལ། ལྷུལ་སྟོན།  
གཙང་ཡང་དག་དོ་རྩེ། གཙང་སྤེ་སེང་། ལྷེ་རོ་མདོ། ཚོས་འོད། འཕགས་འོད། ལྷུང་  
ཆེན་པ། དེས་བདག་ལ་འོ། །དཔལ་མཚོག་དོར་སེམས་ཀྱི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ལོ།  
འཕགས་འོད། ལུ་སྟོན། ལྷུང་ཆེན་པའོ། །དཔལ་མཚོག་ཤེར་དུམ་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ལོ།  
ཚོས་འོད། རྩོ་ལྷན་སེང་གོ། འཕགས་འོད། ལུ་སྟོན། རྩོ་བ་དཔོན་རྒྱལ་མཚན་གཤགས།  
འབྲུ་ལི་ཐིག་ཅ་འགྲེལ་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ལོ། འབྲུ། ལོ་ཆེན། ལོ་རྒྱུད། དེ་ལ་ལུམ་སྟོན་དང་།  
ལྷེ་ཞལ་གཉིས་ཀྱིས་གསལ། དེ་གཉིས་ཀལ་ལྷུལ་སྟོན་གྱིས། དེ་ནས་གཙང་ཡང་དག་  
དོ་རྩེ། གཙང་འབྲུང་གནས་སེང་གོ། ལྷེ་རོ་མདོ། ཚོས་འོད། རྩོ་ལྷན་སེང་གོ། འཕགས་  
འོད། ལུ་སྟོན། རྩོ་བ་དཔོན་རྒྱལ་མཚན་གཤགས་པ། དེས་བདག་ལ་འོ། །ཀུན་སྙིང་གིས་  
མཛད་པའི་སྤྱན་དབྱེའི་ཚོག་དང་། རབ་འབྲོར་བརྒྱད་ས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྱིན་སྤེལ་  
གི་ཚོ་གའི་བརྒྱད་པ་ལོ། དོར་འབྲུང་སྤྲད་ལྷགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ལས། ཚོས་འོད། རྩོ་

མེད། འཕགས་འོད། ལུ་སྟོན། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཚན་གྲགས། དེས་བདག་ལོ། །

ཀུན་སྣང་གི་རབ་གནས་ལ། ཆེ་ཆུང་གི་གསལ་ཁ་མི་སྤང་སྟེ་ཆུང་བར་མངོན་  
ལོ། །ཤུག་དགའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ། ལུག་དོར། རབ་གསལ་རྒྱ་  
བ། དེའི་སློབ་མའི་མཚོག་བཞི་ནི། བད་དཀར་ཡེ་ཤེས། ཡེ་ཤེས་དོན་རྗེ། རྒྱལ་ལུ་རྒྱ་  
གཙན་འཛིན་བཟང་པོ། ཉི་མའི་སྣང་པོ་སྟེ་བཞི་ས། རྒྱལ་རིགས་ས་ར་ཉ་པ་ལ། དེ་  
ནས་ཀུན་སྣང་། ཐ་ག་ན། རབ་དབང་གྲགས་པ། ལྷ་མཚན་ལྷོ་མི་བསྐྱོད་དོན་རྗེ། །ཤར་  
ལོ་ཆེན། ལོ་ཆུང་། འང་ཆབས་ལྷ་ཁང་གི་སྤུལ་སྟོན་ཡེ་འབར། གཉན་སྟོན་རྒྱལ་  
འབར། ཐོད་པ་དཔེན་ཚ་གྲགས། དགོ་བཤེས་རོ་ལུ། ཐོད་པ་འོད་ཟེར། རོང་པ་ཚོས་  
མགོན། ལྷོ་མེད། འཕགས་འོད། ལུ་སྟོན། ལྷུང་ཆེན་ལ། དེས་བདག་ལོ། །དེ་ཡན་  
ཆད་ཡོ་ག་སྤང་ལུགས་ཀྱི་སྟོར་རོ། །དོན་རྗེ་དཔྱིངས་ཀྱི་དབང་བཀའ་དང་། དོན་རྗེ་འཕྲུང་  
བའི་བཤེས་བཀའ་རྒྱུད་སྤེལ་སྟོན་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ། ལུག་དོར།  
རབ་གསལ་རྒྱ་བ། རྒྱ་གཙན་འཛིན། དཔལ་པོ་ཉ་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་དོན་རྗེ། ལྷུང་སྣོད་དང་  
བཞི་ས། ཀུན་སྣང་ལ། དེ་ནས་ལྷུང་སྣོད་ཉ་པ་ལ། རབ་འཕྲོར་བསྐྱུངས། ལྷུང་སྣོད་ལ། ལོ་  
ཆེན། བཙུན་འཕྲུས་རྒྱལ་མཚན། གཉན་པ་ཉི་ཤེས། གཙུང་ཉི་འོད། ཅ་སྐྱུ་པ་ཡོན་ཏན་  
གྲགས། སློབ་དཔོན་འག་འཕུལ། སངས་རྒྱལ་འཕུལ། ཚོས་འོད། འཕགས་འོད། ལུ་  
སྟོན། ལྷུང་ཆེན་ལ། དེས་བདག་ལོ། །དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་དང་བསྟོན་འགྲེལ་  
དང་དོར་འཕྲུང་དང་། དོན་རྗེ་སེམས་དབང་འཕྲུང་བ་ཆུང་བ་ནམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི།  
ལོངས་སྤྱོད་ལྷུང་སྣོད། ལྷུང་སྣོད་སེམས། ལུག་དོར། རབ་གསལ་རྒྱ་བ། རྒྱལ་  
རིགས་རྒྱ་གཙན་འཛིན་བཟང་པོ། ཀུན་སྣང་། ལྷུང་སྣོད་ཉ་པ་ལ། ལྷུང་སྣོད་ལ། ལོ་ཆེན།

བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཚན། གཉམ་ཉི། གཞུང་ཉི། བརྩོན་མི་ཉ། ལྷན་ཚོས་འབྲུང། ཅ  
སྐྱ་ཡོན་ཉན་འབྲུམ། ཁྱི་བརྟན། གཞུང་ཡེ་རྒྱལ། འཕགས་འོད། འུ་སྟོན། ལྷོ་བ་དཔོན་  
རྒྱལ་མཚན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །དཔལ་མཚོག་ཤེར་དུམ་དང། དེའི་འགྲེལ་  
བ་དང། ཤེར་དུམ་གྱི་འགྲེལ་རྩུང་རྣམས་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། ལོ་ཆེན་ཡན་སྲ་མ་དང་འབྲ་  
བ་ལ། རྒྱ་ཡེ་རྒྱལ། གཉམ་ཉི། དེ་མན་ཚད་སྤར་བཞིན་འོ། །

དཔལ་མཚོག་སྲགས་དུམ་མན་ཚད་གྱི་བརྒྱུད་དང་འགྲེལ་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི།  
གཉམ་ཉི་ནས། ཐག་སྟེ་བ། རྣམ་མཐུན་བ། ལྷོ་བ་དཔོན་སྟོན་ཚོས། དུམ་བ་སངས་  
རྒྱལ་འབྲུམ། ཁྱི་བརྟན། ཡེ་རྒྱལ། ཚོས་རྒྱལ། འཕགས་འོད། འུ་སྟོན། ལྷོ་བ་དཔོན་  
རྒྱལ་མཚན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །དཔལ་མཚོག་རིགས་བསྐྱུས་གྱི་དབང་གི་  
བརྒྱུད་པ་ནི། རྩོ་རྩེ་འཚང། ལྷག་རྩོད། རབ་གསལ་ལྷ་བ། རྒྱལ་བུ་སྐྱ་གཅན་འཛིན་  
བཟང་པོ། ཀུན་སྟིང། ལྷ་སྐྱོ་མ་ལི་ཉ། ལྷ་སྐྱོ་པོ་ཉི། རྣམ་སྲ་ལ། ལོ་ཆེན། རྒྱ་ཡེ་རྒྱལ།  
གཉམ་ཉི། གཞུང་ཉི། ཅ་སྐྱ་དཀོན་མཚོག་གྲགས། ལྷ་ལྷ་འབྲུམ། དུམ་བ་སངས་  
རྒྱལ་འབྲུམ། ཚོས་འོད། འཕགས་འོད། འུ་སྟོན་བ། ལྷང་ཆེན་བ། དེས་བདག་  
ལའོ། །དཔལ་མཚོག་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། འཕགས་འོད་ཡན་  
ཚད་སྤར་བཞིན་ལས། དེས་ལྷང་ཆེན་བ། དེས་བདག་ལའོ། །ཀུན་སྟིང་གི་རབ་  
གནས་ཆེན་མོའི་བརྒྱུད་པ་ནི། གཞུང་ཚོས་རྒྱལ། འཕགས་འོད། འུ་སྟོན། ལྷོ་བ་  
དཔོན་རྒྱལ་མཚན་གྲགས་ཉ། ཡན་ཚད་ལ་གསལ་ཁ་མི་སྤར་འོ། །ཆེ་མོ་རིགས་  
བསྐྱུས་གྱི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། ལྷ་ལྷ་ལྷ་བ། ལོ་ག་རྩེ་བ། ལྷ་ལྷ་ལྷ་བ། གཉམ་ཉི།  
གཞུང་ཉི། ལྷ་ལྷ་ལྷ་བ། ཁྱི་བརྟན། བསོད་ནམས་བཟང་པོ། ལྷ་མ་གྲགས་ཆེན།



བསྐྱོམ་ཆེན། དོམ་བསྐྱོམ་ཆེན་ཟེད། གྱི་ལོ་རྣམ་ལྷོ་ག། གཉལ་ཉི། གཉལ་ཉི། སྐས་བརྗོ་  
 སིང་ཉ། བྱང་རྒྱལ་འོད། གཉལ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན། གཉལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན།  
 གཉལ་ཚོས་འཕགས་རྒྱལ་མཚན། འཕགས་འོད། ལུ་སྟོན། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་མཚན་  
 གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །འཛིག་རྟེན་པ་ལྷུག་གིས་དབང་གི་གོ་མི་ཚོད་ཅེས་གསུང་  
 ཟེད། ལྷ་མ་འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལྷུག་གིས་དབང་གི་གོ་མི་ཚོད་  
 ཅེས་གསུང་ཟེད། དེ་ཡན་ཚད་ནི་ཡོ་ག་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོར་ལོ། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་  
 རྒྱལ་གྱི་རྟོག་པའི་བརྒྱད་པ་ནི། ལུག་ཚང་དགེ་སྟོང་། ལུ་ལུག་དགེ་སྟོང་། ལུ་ལུག་  
 དང་མ་བྱང་རྒྱལ། ལྷ་མ་གཞོན་བྱང་། རོ་གདན་སྐྱངས་དཔེ་བ། ཚོས་འོད། འཕགས་  
 འོད། ལུ་སྟོན། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་མཚན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །རྩི་ཚིང་པོ་རྒྱལ་  
 དང་། ལྷ་གསུང་ལུགས་གསང་བ་རྒྱལ་གྱི་བཀོད་པ་དང་། གསང་བ་ལོར་བུའི་ཐིག་  
 ཡེའི་རྒྱད་གསུམ་ཚོས་རྩི་ས་སྐྱ་བས་བརྒྱུད་པའི་བརྒྱད་པ་ནི། རོ་རྩི་འཚང་། ལུག་  
 རོར། ལྷ་རྒྱལ་ཡབ་ལྷས། མ་ཉམ་གྱི་བ། ལི་རྒྱ་ཉ་དེ་བ། ཁ་ཆེ་ལྷ་ཉི། ཉ་སྐྱ་ག་ཉ་ལྷི། ས་  
 ལྷ་པ་ཐེ་ཉ། ལྷོབ་པ་དཔལ། སང་འབྲུམ། ཚོས་འོད། འཕགས་འོད། ལུ་སྟོན། ལྷོབ་  
 དཔོན་རྒྱལ་མཚན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །

ནམ་མཁའ་བྱི་མེད་རྒྱུད་བ་རིགས་བལྟས་ཀྱི་དབང་བཀའ་དང་། ལུང་སྐྱོར་  
 གཉེས་ལས། དང་པོའི་བརྒྱད་པ་ནི། ལྷོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན། ལྷ་  
 སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས། ལྷ་རོ་བ། ཀན་དབང་ལྷུག་སྟོན་གྲོས། མགར་སྟོན་རོར་  
 ལྷིང་། ཉང་སྟོན་ལྷེ་འབར། ལོ་མཚོག་པ། ལྷི་སྟོན་ཀུན་དགའ་འོད། མཁན་པོ་ཚོས་  
 རིན། ཚོས་འོད། འཕགས་འོད། ལུ་སྟོན། ལུང་ཆེན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །གཉེས་པ་



མི། ལུ་སྟོན་པ་ཡན་སྐྱེད་བཞིན་ལས། དེས་སྟོན་དཔོན་རྒྱལ་མཚན་གྲགས། དེས་  
བདག་ལོ། །

ལུང་སྟོན་མི། མཚན་བརྗོད་འགྲེལ་རྒྱུ་ལོ་ཚེན་གྱི་འགྲུལ། རིགས་བསྐྱེད་  
གྱི་དགྱིལ་ཚོགས་སུ་རྟེན་དང་། ཚོས་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་འགྲུལ། འདི་ལོག་གི་རིགས་  
འགྲོལ་དང་བསྐྱེད་ན་སུ་བརྗོད་ཡིན་པ་འདྲ། རིགས་སོ་སོ་བ་ལ། ལུང་སེམས་རྩོ་རྩེ།  
ནམ་སྐྱེད། མི་བསྟོན་པ། ལྷང་མཐམ། རིན་འབྱུང་། རོན་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྷག་གི་དབྱུགས་  
དབྱུང་གི་དགྱིལ་ཚོགས་ལྷག་ཤིང་ལ། ལུ་བརྗོད་དང་། ཚོས་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་འགྲུལ་  
ཟེར་བ་སྐྱེད་ཞིང་། ལྷ་མ་ལྷ་ལ་འདིས་བསྐྱེད་མི་སྐྱེད་ཡང་འདྲ་བར་མདོན་ཞིང་ལོག་ཏུ་  
ཡང་འགྲུལ་གྲུང་མ་གྲུང་བ་ནམས་དེ་དང་འདྲ་ཞིང་མཛད་གྲུང་མེད་པ་ནམས་ཀྱང་  
འཇམ་དཔལ་བ་ཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པར་བཞེད་པ་སྐྱེད། མཚན་བརྗོད་གྱི་ལྷུས་  
ཚོགས། དེའི་ཟས་གྱི་ནམ་འགྲོལ། དེའི་གཏོར་ཚོགས། དེའི་མཚམས་གྱི་ཚོགས་ཤིང་ལ།  
དེའི་བསྟོན་པ་ལྷ་ཐབས། དེའི་ཡན་ལག་བདུན་པ། མཚན་བརྗོད་འདོན་པའི་མན་  
ངག། མཚན་བརྗོད་གྱི་དགོ་ཅ་བསྟོན་པ། དེའི་མི་ཉག་པ་བསྟོན་པ། དེའི་མི་ཉག་པས་  
འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ། དེའི་ཤེས་པ་དུག་གསུམ་ལས་བསྐྱོག་པའི་མན་  
ངག། ལྷུགས་འགྲོའི་ཚོགས། ཤེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོགས། ལུང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྟོན་  
པའི་མན་ངག། ཚང་མེད་བཞི་བསྟོན་པའི་མན་ངག། མཚན་བརྗོད་གྱི་སྟོན་པ་དུས་  
གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་ལ་བལྟ་བ། དེའི་སྟོན་པ་དབང་པོ་ཐ་མས་རྗེས་རྟེན་ལྷག་  
བསྟོན་པའི་མན་ངག། དེའི་སྟོན་པ་དབང་པོ་འགྲིང་གིས་ཉེན་འགྲེལ་བཅུ་གཉིས་  
བསྟོན་པའི་མན་ངག། དེའི་སྟོན་པ་དབང་པོ་རབ་གྱིས་དེ་ལོ་ན་ཉིད་བསྟོན་པ།

མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ཚ་ཚའི་ཚོ་ག། །དེའི་སྦྱོན་སྲེག་གི་ཚོ་ག་བསྐྱུས་པ། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་  
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་རིམ་པ། དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་སྐྱབ་ཐབས། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་  
 ཚོ་ག་མདོ་དང་བསྲེས་པ། དེའི་སྦྱོན་དབྱེད་ཚོ་ག། །དེའི་དབ་སྲགས་བྱང་ཀྱི་འཁོར་  
 ལོས་བསད་པ། དེའི་སྦྱིག་སྦྱོར་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཚོ་ག། །འཇམ་དཔལ་ཀྱི་རོ་  
 བསྲེག་གི་ཚོ་ག། །དབ་སོང་སྦྱོར་བ་འགོ་བ་རིགས་ཀྱི་གི་ཚོ་ག་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་  
 གཞུང་ཚན་པ་སོ་བདུན་གྱི་དབྱུ་བ་ནས་ཉེར་བདུན་པའི་བར་ལ། མགོ་ན། རྒྱ་གར་  
 ཀྱི་མཚན་དོན་མི་སྣང་ཞིང་། དེ་རྣམས་དང་། ཉེར་བརྒྱད་པ། སོ་གཉིས་པ། སོ་  
 གསུམ་པ། སོ་བཞི་པ། སོ་ལྔ་པ་རྣམས་ལ་ལོ་བཞུ་འདིས་བསྐྱུར་མི་སྣང་ཞིང་། སུམ་  
 ཅུ་པ། སོ་གཅིག་པ། སོ་དྲུག་པ། སོ་བདུན་པ་རྣམས་ལ་འང་མགོ་ན་རྒྱ་གར་གྱི་  
 མཚན་དོན་མི་སྣང་དོ། །ཡང་ཉི་ཤུ་པ་དང་། ཉེར་གསུམ་པ་དང་། ཉེར་བཞི་པ་ལ་  
 མཚན་བྱང་མི་སྣང་དོ། །

གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་འདིས་མཚན་ཟེར་བའི་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་  
 བྱང་རྒྱབ་སེམས་ཀྱི་སློབ་དོན་བཅུ་གཉིས་པ། བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་སློབ་པ་ཞེས་བ་  
 ཚིགས་བཅད་གཅིག་མ་དང་གསུམ་གྱི་ལྷང་མི་སྣང་དོ། །དབང་གི་བརྒྱད་པ་ལ་སློབ་  
 དཔོན་ཡན་ཚད་སློབ་པ་མི་སྣང་ཡང་། སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་བ་ལྟར། འཇམ་དཔལ་  
 ཅས། སློབ་དཔོན་ལ་བརྒྱད་པར་སྣང་དོ། །འཇམ་དཔལ་གསང་ལྡན་གྱི་དབང་དང་།  
 སྦྱིག་པའི་དོན་རྗེའི་ཚོས་སྦྱེད་བརྒྱད་པ་ལ་གཉིས་པས། དང་པོ་ནི། འཇམ་དབྱངས།  
 འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེག། སྦྱིག་པའི་དོན་རྗེ། ཉི་མའི་སྦྱིང་པོ། ལྷུ་ལྷུ་སིང་ཏ། ཚོས་ཀྱི་  
 དོན་རྗེ། ལྷ་ཏ་སི་རྒྱ། དེ་མ་ལུ་ད། དེས་ལུ་ཉི་གརྒྱ་དང་། སྦྱི་ཉི་རྒྱ་ན་གྱི་ཉི་གཉིས་ལ་

བཤད། སྤྱི་ཉི་མཚོར་སྡེ་དག་གི་དབང་ལྷན་ལ། དེས་ཁམས་པ་ཤེས་རབ་རྗེ་རྗེ། ཡང་  
ན་ལྷོ་ཉི་གཞུ། ཉི་མའི་དངོས་གྲུབ། སྤྱི་ཤེ་མ་ལུང་བ། སྤྱི་དང་ཉི་མ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁམས་  
པ་ཤེས་རབ་རྗེ་རྗེ། རྗེ་གཞོན་རྗེ་ད། སྤྱི་སྤྱི་བ་ཅན། རྗེ་གཞོན་སྤྱི། གཙང་སྤྱི་མེད། ལྷོ་  
མཛོ་མེད། དེ་ལ་རོང་བ་རྒྱ་ལོ། ཚོས་འོད། ལྷོ་ལྷོ་གཞོན་ལུ་གསུམ་གྱིས་ལུས། དེ་  
གསུམ་གལ། ལྷོ་སྤོ་ལུ་མེད་གེ། །དེ་ལ་དེའི་སྤྱི་མེ་བཙུན་པས་ལུས། ཡང་ན་རྗེ་ག་  
ཚོས་རྗེ་ད། རྒྱ་འམ་ཅན། ལྷོ་ལེད་གེ། །ཁྱི་སྤོན་ལུ་དགའ་འོད། ཚོས་འི་ན། ཚོས་  
འོད་མན་ཚད་སྤྱི་བཞེན་ལོ། །གཉིས་བ་ལོ། ཚོས་འོད་མན་ཚད་སྤྱི་བཞེན་ལས།  
འམགས་འོད། ལྷོ་སྤོན། སྤོ་བ་དཔོན་རྒྱ་ལ་མཚན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །

ཚོས་སྤོར་ལོ། ཡོན་ཏན་འཇུང་གནས་ཀྱི་དབང་དང། འགྲེལ་བ་སྤྲུགས་དོན་  
ནས་གཞིགས་སྤྱི་ཉི་མེ་རང་འཇུང་ལ། རྒྱ་གང་སྤྲུག་ན་རྗེ་རྗེ། སྤོ་ག་སྤྱི་ཤེས་རབ་  
བཅེགས་གཉིས་ཀྱིས་བཙོས་ཤིང། ལྷིས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བཙོས་བ་དང། མཚན་  
བརྗོད་ཀྱི་གསང་བ་དང་ལུ་བའི་སྤྱི་བ་ཐབས་སྤྱི་ཉི་མེ་རང་འཇུང། དཀྱིལ་ཚོག་ཡོན་  
ཏན་འཇུང་གནས་སྤྱི་ཉི་མེ་རང་འཇུང་ལ་འམགས་པ་མཚོག་གིས་ཀྱང་ལུས་ནས་  
གཏན་ལ་མབ་བ་དང། དེ་མ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྤེ་བའི་སྤྱི་བ་སྤྱི་ག་གི་ཚོ་ག་རྒྱས་བ་སྤྱི་  
ཉི་མེ་རང་འཇུང་དང། མཚན་བརྗོད་བསྐྲུགས་པའི་སྤོ་མ་ཁོག་མཁོ་ན་རྒྱ་གང་གི་  
མཚན་དང། མཇུག་ན་འཇུང་གུང་མེད་བ་རྣམས་སོ། །

སྤྱི་ཉི་མཚོ་ཚད་ལོ་གསང་ལུ་གི་སྤྱི་གི་ཚོ་དང་རབ་གནས་སྤྱི་ཉི་མེ་མཛོད་པའི་  
བརྗོད་བ་སྤྱི། དེ་གཉིས་དེའི་རང་འཇུང་འོ། །ཚོས་དབྱིངས་གསུང་དབང་གི་དབང་  
བཀའ་དང། འཇུག་དཔལ་གྱི་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ། དཀྱིལ་ཚོག་སྤོར་ལོ་རྒྱན་འཇུག་དཔལ་

གྲགས་པས་མཛད་པའི་ལུང་གི་བརྒྱུད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བ་ལ། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་དཔལ་སྤྲུལ་བཟང་པོ། བྲམ་ཟེ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ། ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྤྲུལ་པའི་དཔལ། བྲམ་ཟེ་བཞད་པའི་དོ་རྗེ། བརྒྱ་ཀ་ར། བརྒྱ་ཀ་ར་གཉིས་ཀྱིས་ལོ་ཆེན་ལ། དེས་ལོ་རྒྱུད། རྗེ་བུ་དགེ་སེར་ལ། རྒྱུང་པོ་དར་མ་གྲགས། མི་སྣོན་ཀུན་དགའ་འོད། མཁན་པོ་ཚོས་རིན། ཚོས་འོད། འཕགས་འོད། འུ་སྣོན། ལྷུང་ཆེན་ལ། དེས་བདག་ལའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་འོད་ཡན་སྤར་བཞིན་ལས། དེས་འུ་སྣོན། དེས་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཚན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །

དཀྱིལ་ཚོག་ལ་མགོ་ན་རྒྱ་གར་གྱི་མཚན་དང་། མཇུག་ན་མཛད་ལུང་དང་འབྱུང་ལུང་མི་སྣང་ལ། མཚན་ནི། རྗེ་བུ་ཚུན་འཇམ་དཔལ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་ནམ་མཁའ་རི་མ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣོན་པོ་འུ་བ་སྣང་། གཙུག་དགའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ། ལྷུག་དོར། རྗེ་བུ་ཕྱི་མི་ལ། དག་གི་དབང་སྐྱབ་གྲགས་པ། ཨ་རྒྱ་ཡ་ཀ་ར་གྲུ་ཤ། དོ་རྗེ་གདན་ལ། བེ་ལྷ་ཉ་དེ་ལ། ཁ་ཆེ་ལྷ་ཕྱི་ལ། དུ་ན་ལྷི་ལ། གཡག་སྤེ་ལོ་རྒྱུ་ལ། ལེགས་པའི་སློབ་ལོ་སྤྲུལ་དཔལ་ལྷན་ལ། འུ་སྣོན། ལྷུང་ཆེན་ལ། དེས་བདག་ལའོ། །ཀུན་རིག་གི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། བྲམ་སྣང། རྗེ་ཉ་རི་ལ། ཀུན་དགའ་སྣོན་པོ། རབ་འབྱོར་བསྐྱུངས། བ་ཡ་ཀ་ལ། མི་ཉི་ལ། དོ་རྗེ་གདན་ལ། བེ་ལྷ་ཕྱི་ལ། རྗེ་ཕྱི་ལ། རྗེ་ཕྱི་ལ། གཡག་སྤེ་ལོ་རྒྱུ་ལ། ལོ་མཚོག་དཔལ་ལྷན་ལ། འུ་སྣོན། ལྷུང་ཆེན། དེས་བདག་ལའོ། །

ཡང་། དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་དཔེ་མེད་མཚོ། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བ། ལྷ་ས་ཀ་ར་དེ་ལ། དོ་རྗེ་གདན་ལ། བེ་ལྷ་ཉ་དེ་ལ། ལྷུ་ཕྱི་ལ། བེ་ལྷ་ཉི་ཅན། གཡག་སྤེ་ལོ་རྒྱུ་ལ།

བ་མཐ་ཆད་སྤང་དང་འདྲའོ། །ཡང་ན། གཞུང་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་གཞུག་དགུ་དང་འདྲ་  
 བ་ལས། ཅ་སྐྱ་སྟོན་གྲགས། ལྷ་ལྷ་འབྲུག། འཛིན་པ། ལོ་མཆོག། །དཔལ་ལྷན་པ། ལྷ་  
 སྟོན། ལྷ་ཆེན། དེས་བདག་ལའོ། །མི་འཇུགས་པའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། སངས་  
 རྒྱལ། རྗེ་ཉ་འི། གསེར་གླིང་པ། རོ་པོ་རྗེ། ལོ་ཆེན། རྒྱུང་པོ་ཆོས་སྒོ། རྒྱུང་པོ་ཞིང་གི།  
 གཉེས་བ་སྟོན་སྟོན། འཇུག་སྟོན་གཞོན། རོང་བ་དགོན་མཆོག་འབར། མཁམ་པོ་  
 དབང་རིན། ཁམས་བ་ས་ཕྱག་པ། དབྱས་བ་སངས་འབྲུག། ཆོས་འོད། འཕགས་འོད།  
 ལྷ་སྟོན། ལྷ་ཆེན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །རབ་གནས་མདོར་བསྐྱས་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། གུན་མཁུན་འཛིན་  
 བརྗོད་དང་། འཕྲོ་ཤེས་རབ་གྲགས་ཀྱིས་བསྐྱར་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། གུན་མཁུན་འཛིན་  
 པ། ཡང་ཅེ་པ། རིན་པོ་ཆེ་པ། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆོན་གྲགས། དེས་བདག་  
 ལའོ། །ཡན་ཆད་མི་སྤང་དོ། །ནམ་སྤང་མདོན་བྱང་གི་དབང་དང་རྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི་  
 གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ། འཇམ་དཔལ། རྗེ་ཉ་འི། ཨ་ཤུ་ག་ལྷོ། རོ་པོ་  
 པའི་རོ་རྗེ། རོན་ཡོད་རོ་རྗེ། བ་རི་རིན་ཆེན་གྲགས། མཆིམས་བཙོན་སེང་། མཆིམས་  
 སྟོ་ལྷན། མཆིམས་དོན་ལྷོ། མཆིམས་ཆོས་སེང་། མཆིམས་སྟོ་བརྟན། མཆིམས་ནམ་  
 མཁའ་གྲགས། སྟོབ་དཔོན་དང་མ་རྒྱལ་མཆོན། ལོ་མཆོག། །དཔལ་ལྷན་པ། ལྷ་སྟོན།  
 ལྷ་ཆེན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །གཉེས་པ་ནི་གཞན་སྤང་བཞིན་ལས། ལྷ་སྟོན་པས་  
 སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆོན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །འཆི་མེད་རྩ་སྐྱའི་དབང་གི་  
 བརྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ། ཆེ་དཔལ་མེད། སྟོང་པོ་ཞབས། རྗེ་ཉ་འི། བོ་རྩི་རྩ་བ།  
 ཉིང་འེ་འཛིན་བཟང་པོ། རོ་རྗེ་གདན་པ། བ་རི་ལོ་རྩུ་བ། མཆིམས་བཙོན་སེང་། རྒྱ་  
 ཞང་ཕྱག་པ། འཇམ་པ་ཤེས་རིན། ཨེ་པ་འཕོན་སྟོན། འཇམ་དབྱངས་བཞི་ཐོག་པ།

བྱང་སེམས་རྒྱལ་ལོ། ལྷ་མ་གཤམ་ཆེན། ལྷ་མ་ཚོས་རྒྱལ། ཡང་ཅེ་བ། ལུ་སྟོན། རིན་  
 རྣམ་བ། དེས་བདག་ལའོ། །རྣམ་འཛོམས་དཀར་པོའི་སྐྱའི་རིགས་གཏང་གི་བརྒྱུད་པ་  
 ལོ། རྩི་ཚིང་འཆང། མཁའ་འགྲོ་མ་སེང་གའི་གདོང་ཅན། ས་བ་རི་བ། ར་བ་རི་བ། དེ་བ་  
 ལུ་རྒྱ་མ་ཉི། ལོ་རྩུ་བ་ཚོས་བཟང། རིན་ཆེན་དཔོས་ལུ་བ། དམར་ཚོས་རྒྱལ། སྐང་སྟོན་  
 ལེས་རབ་ལྷ་མ། ལེས་རབ་འབྲུམ། གཤམ་བ་རྩི་ཚིང་དང་མ་བྱང་རྒྱལ། ཡང་ཅེ་བ། ལུ་  
 སྟོན། ལྷང་ཆེན་པ་ལ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་ཚོ་ག་ཡང་ཚོས་སོ། །འདི་ལ་བརྟེན་པའི་ས་བ་རི་  
 པའི་ཚོས་ལྷའི་ནང་ནས། གཞུངས་གི་འགྲེལ་བ་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་བཞི་དང་  
 རྣམ་འཛོམས་གི་གཞུངས་གི་བརྒྱུད་པ་ལོ། ལུ་སྟོན་བ་ཡན་འབྲུམ། སྟོན་དཔོན་རྒྱལ་  
 མཚན་གཤམ་བ། དེས་བདག་ལའོ། །

གཞུངས་ག་ལྷའི་རིགས་གཏང་གི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ལོ། ཐར་པ་བའི་སྟོན་  
 དཔོན་ཚོས་ལུ་བ། ལྷང་ཆེན་བ། དེས་བདག་སྟོན་དཔོན་ཚོས་ལུ་བ་ཡན་མ་དེས་  
 འདུག་གཞུང། གཞུགས་དཀར་གི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ལོ། ཅན་ལོ་ལི། ལི་ར་མ་ཉི། རྩི་  
 རྩི་ཚིང་ལོ། བརྒྱ་ལུགས་ལུ། ལམ་ལེ་རིན་ཆེན་རྩི་ཚིང་། ལམ་ལེ་ས་ད་རོ་ན། མ་སྤྲོ་རོ་ནའང་  
 ལེད། འདི་སྐྱེ་རོ་ནའི་སྐས་ཡིན་ལེད་བའང་སྤང། གཏམ་པ་ལུགས་སྟོན་དགའ་  
 ལོ། །ལོ་རྩུ་བ་མག་སྟོན་ལེད། དུས་པ་སྟོན་བ་ཡེ་དབང། གདོང་སྟོན་བ། ལུ་ལ་སྟོན་  
 འབར་ཉོག། །གཏོས་སྟོན་འཛིང་བ། གཏོས་རོ་བསམ། ལུག་ཁ་བ་རོ་འབྲུམ། ལུ་མ་རོ་  
 སེང། རོང་བ་ལྷ་ལོ། ལུ་སྟོན་སེང། ཐར་པ་བ་སྟོན་དཔོན་ཚོས་ལུ་བ། ལྷང་ཆེན་བ།  
 དེས་བདག་ལའོ། །གཞུགས་དཀར་གི་རི་བ་ཉའི་རྩི་ཚིང་སྐྱེ་ལྷང་བ་ལྷ་སོ་གཅིག་གི་  
 རིགས་གཏང་དང་ཚོས་སྟོར་ལ། གཞུགས་དཀར་གི་ལུ་བ་ཐབས། ལྷང་འཁོར།

འཕྲུལ་འཁོར་བཅིང་ཐབས། བརྫོག་པའི་ཐབས། བགོགས་བརྫོག་ཅིང་གཟིང་བ།  
 དམག་དཔུང་གཞོན་པ། དངོས་ལྷུ་ལྷུ་ཐབས། འདྲིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པ། སེང་བ་  
 བསྐྱུང་བ། མཛེ་གསོ་བ། གཏོར་མའི་ཚོ་གསྟེ་བཅུ་གཅིག་པོ་ཅན་གོ་མིས་མཛད་པ།  
 རྗེ་གདན་པས་མཛད་པའི་གདུགས་དཀར་གྱི་ཉེ་བར་བཤད་པ་དང་། གི་རི་བ་ཉས་  
 མཛད་པའི་སྐྱུ་བ་ཐབས། གཙུག་ཏོར་ལྷ་ཡུལ་མའི་གཟུངས་རྣམས་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི།  
 སངས་རྒྱལ། གདུགས་དཀར། ལྷག་རྡོལ། བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ། བྲམ་ཟེ་ས་དུང་ལ།  
 དེའི་སྐས་མ་རྩ་ཇོ་ནམ་མངའ་རིས་སུ་བྱོན་ནས། གཉལ་བ་ལྷག་ལོ་རྒྱུ་དགའ་ལོ་ལ།  
 དེ་ནས་དབྱུང་བ་སྟོན་པ་ཡེ་དབང་། ལྷག་ཚལ་གདོང་སྟོན་པ་ལྷ་རྗེ་སྐྱུལ་སྟོན་འབར་  
 རོག་དང་། བྲ་བ་ཁ་གཅིག་ལ།<sup>1</sup> ལྷོ་འཛིང་ར་བས་གསན་ཟེར་ཉེ། ལྷུལ་སྟོན་རང་ལ་  
 གསན། དེ་ལ་རོ་བས་ལ། རོ་འབྲུལ། མི་ཉག་རྡོ་རྗེ་གྲགས། ལྷེ་མདོ་སངས་། རོང་བ་རྒ་  
 ལོ། ལྷོ་ལྷན་སངས་ལ། །ཐར་བ་བ་ཚོས་བྲུབ། ལྷ་མ་ཚོས་གྱི་དཔལ་བ། དེས་བདག་ཤདི་  
 ལ་ཅན་གོ་མི་དང་།<sup>2</sup> རྗེ་རྗེ་ལོ་མི་སྤང་བས། དེ་གཉིས་གྱིས་མཛད་པ་རྣམས་གྱི་  
 བརྒྱུད་པར་མི་རུང་། དེས་ན། ལྷ་སྟོན་པའི་གསན་ཡིག་ན། སངས་རྒྱལ། ལྷག་རྡོལ།  
 བསམ་གཏན་ས་བཅུ་གཉིས། ཅན་གོ་མི། གི་ར་ཟུ་ཉེ། རྗེ་རྗེ་ལོ་མི། བརྒྱ་ལྷགས་ལྷ།  
 བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ། ས་དུང་ལ། མ་རྩ་ཇོ་ནམ། གཉལ་བ་ཆག་སྟོན། དགའ་ལོ་བྲུ་བ་  
 ལྷགས་གཞན་གཅིག་དང་། ལྷོ་ལྷན་བ་ཡན་ཆད་སྤར་སྤར་ཡང་འབྱུང་བས་ཕྱི་མ་འདི་  
 ལ་དེད་ན་འཐད་དོ། །

ཡང་ན། ལྷ། ལོ་རོག་རྣམས་མདོ་རྗེ། དགོ་བཤེས་གཏུབས། མི་ཉག་རོ་མདོ་

1 །སྐྱུ་འབྲུམ་པར་མར་ལྷོ་བ་ཁ་ཅིག་ལ། ཞེས་བྱུང་། །  
 2 །བཤེས་ལྷན་པར་མར་ཅན་གོ་མི་དང་ཅན་གོ་མི་ཞེས་གཉིས་ཀ་བྲིས་འདུག་ལ། ལྷ་འབྲུམ་པར་མར་ཅན་གོ་མི་ཞེས་འདི་ཁོ་ན་བྲིས་འདུག་  
 པས་ཅན་དང་ཅན་གའ་དག་མ་ཤེས། །

སོགས་སོ། །སྲེའུ་ཚུང་བའི་བརྒྱུད་ཡིག་ལ། མི་ཉག་པའང་སྤང་སྟེ་མ་དག་པ་  
འདྲའོ། །དོ་རྩེ་གདན་པའི་ཉེར་བཤད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ལ་ཡང་། དོ་རྩེ་གདན་པ་དགོས་  
བས། ས་ལུགས་ནས་འོང་བར་སྤང་རོ། །སྲེའུ་ཚུང་བའི་བརྒྱུད་ཡིག་ལ། སྤྱད་པ་པོ་  
ནས་རིམ་བར་བརྒྱུད་པའི་མཐའ། བམ་ཟེ་རིན་ཆེན་དོ་རྩེ་ཟེར་བ་སྤང་བས། ལྷག་དོར་  
དང་རིན་དོར་བར་དུ་ཚོད་མ་ཚོད་གང་འཐད་བརྟག་གོ། །སྐྱ་མི་སྟོན་པའི་ཆེ་སྐྱུབ་ཀྱི་  
བརྒྱུད་པ་ནི། དག་བཙམ་པ་སློབ་སློལ་དཔལ། ཉར་དུ་ཅན། སློབ་དཔོན་དར་མ་གྲགས།  
ལྷ་མ་མངའ་རིས་པ། ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་པོ། ཤེས་རབ་གྲགས། རྣམ་ཐོག་དེའི་གཙུང་པོ་  
བསོད་ནམས་མགོན། ཡང་ཅེ་བ། ལུ་སྟོན་པ། དར་ལུལ་བ། དེས་བདག་ལའོ། །

སློབ་དཔོན་བསྐྱེད་ཆེ་སྐྱུབ་སྟོང་གཏམ་ཤོག་ཤིལ་མའི་བརྒྱུད་པ་ནི། ལྷ་མ་  
བསོད་ནམས་མགོན། ཡང་ཅེ་བ་མན་ཚད་སྤར་བཞིན་ནོ། །སྐྱུན་ལྷ་སྐྱུལ་སྐྱེའི་རྩེ་ས་  
གནང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། ལུལ་པ། འཇམ་དཔལ། ཞི་བ་འཚོ། ཁྱི་སྤོང་ལྷེའུ་བཙན། སད་  
ན་ལེགས། རལ་བ་ཅན། ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་དོ་རྩེ། འོད་སྤངས། དཔལ་འཁོར་བཙན།  
ཉི་མ་མགོན། བཟ་ཤིས་ལྷེ། ལྷ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད། ལྷ་ལྷེ། འོད་ལྷེ། ཅེ་ལྷེ། མངའ་རིས་  
པ། ལུ་ལྷན་པ། ར་ས་པ། དཔལ་ལྷན་གྱོ། སངས་རྒྱས་སྟོམ་པ། གཉགས་སྟོང་པོ་རྒྱལ་  
མཚན། ཀུན་སྟོན་གྲགས་དཔལ། རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། མཐན་ཆེན་  
གྲགས་ཤེ་བ། དེས་བདག་ལའོ། །

མདོ་ཚོག་དང་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་ཡང་ཐོབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཁོང་བས་རིན་པོ་ཆེ་  
བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལ་གསན་གདའ་ཞིང་། ཡན་ཚད་མ་དེས་གདའོ། །རྣམ་རྒྱལ་  
ལྷ་དགུ་ས་ལུགས་ཀྱི་རྩེས་གནང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱས། ལྷག་དོར་ རེ་ཉ་རི།



རྗེ་གདན་པ་ཆེ་བ། རྗེ་གདན་པ་གཉིས་པ། བ་རི་ལོ་རྩུ་བ། ས་ཆེན། ཅེ་ལོ། རྗེ་  
 བཅུན་པ། ཚོས་རྗེ་བ། སེ་ལུང་བ། དགའ་ལྡན་པ། ཁམས་པ་ཀུན་ལོ་ལྷ་ས་པ། ལྷོ་བ་  
 དཔོན་སྟོན་པ། བསོད་དབང་། མཚོག་ལྡན། དཔལ་ལྡན་པ། ལུ་སྟོན་པ། མཁན་ཆེན་  
 གྲགས་ཤེ་བ། དེས་བདག་ལའོ། །འོ་རྗེ་ས་ཏུས་མཛད་པའི་མཚོད་རྟེན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་  
 ལ་སོགས་པ་གདན་པའི་རྗེས་གནང་དང་ལུང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། ལ་སྟོན་པ་དེ་ནི།  
 མཁན་པོ་མཆིམས། མཁན་ཟླ། གྲགས་ཆེན། འཕགས་འོད། ལུ་སྟོན། ལྷོ་བ་དཔོན་  
 རྒྱལ་མཚན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །ལུ་སྟོན། རྣམ་སྤྱི་ནི་དེ་མེད་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་  
 བརྒྱད་པའོ། །ཡང་ན་སྤྲོད་སྤྱི་བརྒྱད་པ་དང་འབྲེལ་ས་མཁན་ཟླ་གསུང་སྟེ། དེ་ནི་  
 ལུ་བ་པ། འཛམ་དབྱངས། ཞི་བ་འཚོ། ཁྱི་སྲོང་ལྷེ་ལུ་བཅན། ལུ་ཁྱི་བཅན་པོ། སད་ན་  
 ལེགས། གཙང་མ། འོད་སྤྲངས། དཔལ་འཁོར་བཅན། སྤྱིད་སྟེ། ཉི་མ་མགོན། ཁྱི་བཟ་  
 ཤིས་མགོན། ཡེ་ཤེས་འོད། ལུང་རྒྱལ་འོད། ཞི་བ་འོད། འོད་སྟེ། ཅེ་སྟེ། མངའ་རིས་  
 དག་བཅོམ། ལུ་ལྡན། ར་ས་རྒྱ་ལྡན་པ། ལོ་ལོ་ཆེ། སངས་རྒྱལ་སྟོན་པ། མཆིམས་  
 བས་མཁའ་གྲགས་མན་ཆད་འབྲ། ཡང་གཙུག་ཉོར་དེ་མེད་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་བརྒྱད་  
 ལུགས་གཅིག་ལ། རོ་བོ་རྗེ། ལྷ་ཚོ་ལོ་རྩུ་བ། རོང་བ་སྤྱལ་སོར་བ། འཕན་ལུལ་ཀྱི་  
 ལུ་ཁ་བ། འདས་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱལ་བ་ཅན། གཡག་སྤེའི་ཞང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། དབང་  
 དེན། སང་འབྲུམ། ཚོས་འོད། འཕགས་འོད་མན་ཆད་སྤར་བཞིན་ལོ། །རི་ཁྲིད་ལོ་མ་  
 ཅན་སེར་མེའི་སྤྱབ་ཐབས་དང་ལུམ་ཚོག་འཕགས་པས་མཛད་པའི་བརྒྱད་པ་ནི།  
 སངས་རྒྱལ། ལུག་འོད། རྗེ་ཉ་རི་བ། དཔལ་འོད་རྗེ་རྗེ། ཁ་ཆེའི་བརྗེ་ཉ་རྟེན་ཉ། རྗེ་  
 གདན་པ་ཆེ་བ། རྗེ་བ། བ་རི་ལོ་རྩུ་བ། ས་ཆེན། “ཅེ་ལོ། རྗེ་བཅུན་པ། ཚོས་རྗེ་བ།

འགྲོ་མགོན་ཚོས་རྒྱལ། ལྷོན་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་པོ། མཁན་ཚེན་དཀའ་བཞི་པ་  
གྲགས་གཞོན། མཁན་ཚེན་བསོད་གྲགས་པ། མཁན་ཚེན་གྲགས་ཤེ་བ། དེས་བདག་  
ལའོ། །

ནམ་སྐུ་ཞི་བྲག་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་གནང་གི་བརྒྱན་པ་ནི། སངས་རྒྱལ། རྩི་རྩི་  
འཆང་ཚེན་པོ། ལྷག་ན་རྩི་རྩི། ལྷོད་མཛད་ཚོས་ཀྱི་རྩི་རྩི། དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ།  
སློབ་དཔོན་སློབ་ཐང་སྤྱིང་པོ། བརྗེ་ཏེ་རིན་ཚེན་རྩི་རྩི། ཁ་ཚེ་དགོན་པ་བ། ལྷ་མ་ཟངས་  
དཀའ་ལོ་རྩྭ། གཡོང་པོ་རྩི་སློབ། འབྲིད་ཕུ་བ་བརྒྱ་བཟུ་ཤིས། ཉག་པ་རྩི་བཟངས།  
ལོ་རྩྭ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ། ལྷ་མ་བསོད་ནམས་དབང་ལྷུག། །རིན་པོ་ཆེ་ཁྲི་ཕུ་བ་  
བསོད་ནམས་སེང་གོ། །ལྷ་མ་ཡང་རྩི་བ་རིན་ཚེན་སེང་གོ། །བྱ་སློབ་པ། སློབ་དཔོན་  
རྒྱལ་མཚན་གྲགས་སོ། །བྱ་སློབ་པས་མཛད་པའི་འདིའི་མངོན་རྟོགས་དང་བསྟོད་པ་  
རྒྱས་པ་གཉིས་ནི་བྱ་སློབ་པ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཚན་གྲགས་སོ། །མཁན་ཚེན་རིན་  
ནམ་པས་མཛད་པའི་འདིའི་ལས་ཚོགས་ནི། མཁན་ཚེན་རིན་ནམ་པ། སློབ་དཔོན་  
རྒྱལ་མཚན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །སློབ་སློབ་དོན་བདུན་མའི་ཁྲིད་ཀྱི་བརྒྱན་པ་ནི།  
ལྷུག་པ། ལྷུགས་པ། རོགས་མེད། དཀྱིག་གཉིན། རྣམ་ལྷོ་ལ་སྤྲེ། ལུ་ན་མི་བྲ། སེང་  
བཟང། གང་བ་སྤེལ། ལུ་སྤྲེ་མི་ཆེ་རྒྱང་གཉིས། གསེར་སྤྱིང་པ། ཨ་ཏི་པ། འབྲོམ་སློབ།  
པོ་ཏི་བ། ལ་ར་བ། འཆད་ཀ་བ། སེ་སྤྱིལ་ཕུ་བ། རོང་ལྷ་རིངས་པ་ཁུ་དཔོན་གཉིས།  
སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན། མཁན་ཚེན་བདེ་བ་དཔལ། མཁན་ཚེན་དཀའ་བཞི་པ། རིན་པོ་  
ཆེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། རྒྱལ་སྐུས་ཐོགས་མེད། སློབ་དཔོན་གཞོན་སློབ་པ། ཡང་  
ན། རྒྱལ་སྐུས་ཐོགས་མེད། ལྷ་མ་འཇམ་རིན། དེས་བདག་ལའོ། །

འབྲུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། སྤྱུང་བ། བྱམས་པ། རྟོགས་མེད།  
 དབྱིག་གཉེན། རྩོམ་སྡེ་གཉེས། མཚོག་སྡེ། དུལ་པའི་སྡེ། སེང་བཟང། ཀུ་སྤྲ་མི་ཆེ་  
 རྒྱུད་གཉེས། གསེར་གླིང་པ། རྩོ་བོ་རྗེ། འབྲོམ་སྟོན། སྤྱུན་མངའ་བ། བྱ་ལུལ་བ།  
 གཞོན་ལུ་འོད། ལྷ་སྐན་པ་ཆར་ཆེན་པོ། དཔལ་ལྷན་གྱོ། སངས་རྒྱས་སྟོན་པ།  
 མཚེམས་ནམ་མཁའ་གྲགས། སྟོབ་དཔོན་བསོད་ཡེ། མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་  
 གྲགས། རྒྱལ་སྤྲས་རྟོགས་མེད། འོ་རྩུ་བ་བྱང་ཅེ། སྤྱུན་མངའ་གྲགས་པ་བྱང་རྒྱལ།  
 དེས་བདག་ལའོ། །ཚོ་སྤྲ་སྟེ། ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་གྲུས་པས་འདུད། བྱང་རྒྱལ་  
 ཆེན་པོའི་སྤྱུབ་ཐབས་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ། བརྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་ཅ་བའི་གཞུང།  
 ཚིག་ལྷུག་པ་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ། ཚིག་ལྷུག་པའི་ཨ་ར་བ་ཅ་ན། ཨ་ར་བ་ཅ་ན་ཅ་བ།  
 རྣམ་དག་འཇམ་དཔལ་དུ། འཇམ་པའི་རྩོ་རྗེ། དག་གི་རྒྱལ་པོའི། རྒྱལ་པོ་རོལ་པའི།  
 རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྟོན་དུ་གསུངས་པ། ཡང་དེ་ཉིད་རྒྱས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོང་  
 བ་ཞེས་བྱ་བ། ཡན་ལག་མེད་པའི་རྩོ་རྗེའི། མཚན་བརྗོད་ཀྱི། ཚོས་དབྱིངས་དག་  
 དབང་གི། །འཇམ་པའི་རྩོ་རྗེ་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་ལོའི། འཕྲུལ་དུ་  
 རྫོང་བའི་འཇམ་དཔལ། གཤེན་རྗེ་གཤེད་ནག་ཞལ་རྒྱལ་པའི། གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཞལ་  
 གསུམ་པའི། ཞལ་རྒྱལ་ཞལ་གསུམ་གཉེས་ཀའི། རྩོ་རྗེ་ཚོས་ཀྱི། སེང་གེ་སྤྲའི། ཉ་ལ་  
 ཉ་ལའི། ཁ་སར་པ་ཉིའི། ཡི་གེ་རྒྱལ་པའི། ཉ་རི་ཉ་རི་རྩ་རི་ལ་ཞོན་པའི། ཉ་ལ་ཉ་ལ་  
 རྒྱུད་དུའི། བརྒྱ་གར་གྱི་དབང་རྒྱལ་གི། །རྒྱ་འཕྲུལ་བྱ་བའི་རིམ་པའི་སྤྱུན་རས་  
 གཟིགས་ཀྱི། སྟོན་མའི། སྟོན་མ་དཀར་མའི། སེང་སྟེང་ནགས་སྟོན་མའི། ཡང་སྟོན་  
 མ་དཀར་མའི། རྫོན་གྱི་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི། རྟོག་པ་ལས་གསུངས་པའི་འོད་ཟེར་ཅན་

གྲི། ལྟོག་པ་ལས་གསུངས་པའི་འོད་ཟེར་ཅན་དཀར་མོའི། རྒྱ་བླ་མེད་པའི་འིད་གྱི་  
 འོད་ཟེར་ཅན་གྱི། ལྷོན་གྱི་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི། ཡང་ལྷོན་གྱི་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི། ལྷོན་དའི་  
 གཞོན་གཞན་གྱི་ལུ་ལྷོ་ལོ་ལོ། རོང་རྒྱུན་ལའི། ལོ་གཉེར་ཅན་གྱི། འུམས་པའི།  
 ལེས་རབ་སྔོན་གྱི་ལའི། ཡང་ལེས་རབ་སྔོན་གྱི་ལའི། ཡང་སྔོན་གྱི་  
 ཡང་སྔོན་གྱི་ལའི། མི་གཤོས་ལའི། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྟོག་པའི། ལྟོག་པ་  
 ལེན་པའི། དོ་རྒྱུ་ལེན་པའི། རི་ལོད་ལོ་ལ་ཅན་གྱི། དོ་རྒྱུ་དཔུངས་ཅན་ལའི།  
 བགོགས་དཔུངས། རལ་བ་གཅིག་ལའི། འཕགས་མ་དུག་སེམས་གྱི། གུ་རུ་གུ་ལོའི། ལྟོག་  
 པ་ལས་གསུངས་པའི་གུ་རུ་གུ་ལོའི། ཡང་གུ་རུ་གུ་ལོའི། ལྷོན་གྱི་གུ་རུ་གུ་ལོའི།  
 ལམས་གསུངས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་རས་གཟིགས་གྱི། གཞོན་གཞན་གྱི། ལྷོ་  
 ལའི་ལའི་རིམ་པའི་རྒྱལ་ལའི། དོ་རྒྱུ་ལའི། ལའི་ལའི་ལའི། ལའི་ལའི་ལའི། ལའི་  
 ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི།  
 ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི།  
 ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི།  
 ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི།  
 ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི།  
 ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི།  
 ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི།  
 ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི།  
 ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི།  
 ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི།  
 ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི། ལའི་ལའི།

1 དད

བརྒྱད་ཡོད། །སྐྱུན་རས་གཟིགས་ལ་སྐྱུབ་ཐབས་བཅུ་གཉིས་ཡོད། །སྐྱོལ་མ་འོད་  
 ཟེར་ཅན་གཉིས་བདུན་བདུན་བཞུགས། །པ་རོལ་སྲིན་མ་ལུག་དང་ཀྱ་རུ་ཀྱ་སྐྱེ་  
 ལྷ། །གཤམ་རྗེ་གཤམ་པོ་དམར་ནག་གཉིས་ལ་བཞི། །མི་གཡོ་བ་ཡི་བཞི་དང་གོང་  
 གནས་ལ་ནི་གསུམ། །བདག་མེད་མ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །བྱམས་པ་རྩྭ་མཛད་  
 བགོགས་དབྱ་རྟ་མགིན་སྟོབས་པོ་ཆེ། །ཉེ་རུ་ཀ་དང་མགོན་ནག་ཚུན་དཀོན་རྒྱུན་ལོ་  
 གཉེར་ཅན། །དེ་མོད་ལོ་མ་དབྱངས་ཅན་རས་གཉིག་ལ། །དུག་སེལ་རྣམ་རྒྱལ་གཞན་  
 གྱིས་མི་སྐབ་དེ་རྗེ་གན་རྩ་དེ། །དོ་རྗེ་ལྷགས་སྐྱོག་དོ་རྗེ་པག་ལོ་རྒྱལ་མཚན་རྩ་མོད་  
 དབྱང་རྒྱན་དང། །བསིལ་བའི་ནགས་ཚལ་གསང་སྐྱགས་རྗེས་འཛིན་མ་བྱ་ཆེན་པོ་  
 དང། །སོ་སོར་འབྲངས་མ་སྟོང་ཆེན་རབ་འཛོམས་ཕྱིར་བསྐྱོག་ཆེན་པོ་གདུགས་  
 དཀར་པོ་སྟེ་ཉི་ཤུ་བདུན། །སྐྱུབ་ཐབས་དེ་དེ་ཡོད་དེ་དེ་སྟར་དགུ་བཅུ་རྒྱུག། །སྐྱུབ་  
 ཐབས་བསྐྱེམས་བའི་སྟོམ་ཚིག་རྗེ་གས་སོ། །འཁོར་ཆེན་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། །དོ་རྗེ་  
 འཆང། །ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་མ་སེང་གདོང་ཅན། །ཤ་བ་དེ་ལ། །རྩ་བ་དེ་ལ། །བལ་པོ་དེ་  
 བ་བུརྩ་མ་ཉི། །འགར་ཚོས་གྱི་བཟང་པོ། །གཤམ་སྟོན་རིན་ཆེན་དངོས་གྲུབ། །དམར་  
 ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ། །གངས་སྟོན་ཤེས་རབ་སྒྲ་མ། །གངས་སྟོན་ཤེས་རབ་འབྲུམ། །གྲུབ་  
 སྟོན་ཤེས་རབ་གྲུབ། །གྲུབ་དོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས། །རོང་བ་ཚོས་མགོན། །མཁས་པ་ཡོན་ཏན་  
 རྒྱ་མཚོ། །སྐུ་མ་རྩ་དེ་ལ། །ཡང་རོང་བ་ཚོས་མགོན་ནས་སྐུ་མ་མཚོག་ལྟ། །སྐུ་མ་  
 གཞོན་སེང། །དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚོས་རྗེ་དོན་རིན་པས་སོ། །ཆེ་དབག་མེད་ལྷ་དགུའི་  
 བརྒྱུད་པ་ནི། །འོད་དབག་མེད། །སྟོང་པོ་ཞབས། །རྗེ་ཉ་དེ། །བྱང་རྒྱུབ་བཟང་པོ། །དོ་རྗེ་  
 གདན་པ། །བ་དེ་ཡོ་རྩེ་བ། །འཚེམས་བཙོན་སེང། །འུ་ལྷུག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ།

1 ཆས

དབང་ལྷན་མགོན། སངས་རྒྱལ་འབྲུམ། མཚོག་ལྷན། ཡེ་ཤེས་དབལ། ཚོས་རྗེ་དོན་  
 རིན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །ཤྱི་དོ་རྗེ་འཇུག་པ་ནི། དོ་རྗེ་འཇུག། བདག་མེད་མ།  
 བེ་རྩ་པ། འག་པོ་པ། རྩ་མ་རུ་པ། ཨ་བ་རྩ་རྩེ་པ། ག་ཡ་རྩ་པ། འཕྲོག་མི་ལོ་རྩ། སེ་  
 མཁར་རྩུང་པ། འང་དགོན་པ་པ། ས་སྐྱ་བ་ཚེན་པོ། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། རྗེ་བཙུན་  
 རིན་པོ་ཆེ། ལྷ་མ་ཚོས་རྗེ། ལྷ་མ་འཕགས་པ། མཚོག་ལྷན། དབལ་ལྷན་པ། གྲགས་པ་  
 རྒྱལ་མཚོན། དགོན་མཚོག་རིན་ཚེན། ཚོས་རྗེ་དོན་རིན་པའོ། །བདེ་མཚོག་གི་  
 བཙུན་པ་ནི། དོ་རྗེ་འཇུག། དོ་རྗེ་བྱིལ་བུ་པ། རུས་སྐལ་འབས་ཅན། རོ་ལན་རྩ་པ།  
 འག་པོ་སློང་པ། གུ་བྱ་པ། རྩ་མ་རྒྱལ་འབས་ཅན། ཉེ་ལོ་པ། ལྷ་རོ་པ། བམ་མ་མཐིང་པ་  
 རྒྱ་མཚེན། མལ་ལོ་རྩ་པ། ས་སྐྱ་བ་ཚེན་པོ། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་  
 ཆེ། ཚོས་རྗེ་པ། ལྷ་མ་འཕགས་པ། མཁར་ཚེན་ཁོ་སྐྱ་པ། ལྷ་མ་ཅ་རི་པ། ཚོས་རྗེ་དོན་  
 རིན་པོ། །

ཡང་གཅིག་ལ། ལྷ་མ་འཕགས་པ་འོ། དོན་རིན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །མ་ལྷ་  
 ལྷ་ཡའི་དབང་གི་བཙུན་པ་ནི། ཉེ་རུ་ག། དོ་རྗེ་མཁར་འཕྲོ་མ། གུ་གུ་རི་པ། མཚོ་  
 རྩེས་དོ་རྗེ། རྩེ་རྩེ་པ། ཉེ་ལོ་པ། ལྷ་རོ་པ། ཞེ་བ་བཟང་པོ། མར་བ་ཚོས་ཤྱི་སློ་སློ་མ། ཞེ་  
 ལྷ་དོ་རྗེ། རྩེ་ག་མདོ་སྐྱེ། རྩེ་ག་ཚོས་སྐྱེ། རྩེ་ག་ཚོ་དགོན་མཚོག་འབར། དབལ་པ་  
 དབང་ལྷན་གྲགས། ལྷན་སྐྱེ་ཤེད་དབལ། ལྷ་མ་འཕགས་པ། དག་འཕྲན་པ་གུ་ར་  
 བལོད། བག་སློན་གཞོན་ཚུལ། ལྷ་མ་ཚུལ་གྲིམས་རྒྱལ་མཚོན། ཡང་ལྷན་གཅིག་  
 ལ། འཕགས་པ་ལ་ལོ་རྩ་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚོན། རོང་བ་ཤེད་མེད། བག་སློན། ལྷ་  
 མ་ཚུལ་གྲིམས་རྒྱལ་མཚོན། རྒྱལ་མཚོན་གྲགས། དེས་བདག་ལའོ། །ཤྱི་དོ་མགོན་

1 ཉིང

གྱི་བརྒྱད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་། བུ་མ་ཟེ་མཚོག་སྟེད། རོ་ར་ཕུ་སྟེང་པ་བདེ་བའི་རྗེ་རྗེ།  
 བུ་རྒྱ་ཀ་ར་མ་ར་མ། རྗེ་ལོ་རིམ་ཚེན་བཟང་པོ། ལྷ་མ་བྲག་སྟེངས་པ། མཁའ་ལོ་རྩལ། ས་སྐུ་  
 བ་ཡབ་སྲས། ཚོས་རྗེ། ལྷ་མ་འཕགས་པ། མཁའ་ཚེན་ཁོ་ལུ་བ། ལྷ་མ་ཙ་རི་བ། རོ་བ་  
 རིན་པ། ཡང་གཅིག་པ། ལྷ་མ་འཕགས་པ་འོད། ལྷ་མ་འོད། རོ་བ་རིན་ལོ། རྗེ་རྗེ་  
 འཛིགས་སྟེད་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་  
 མཁའ་འགྲོ་མ་སེང་གའི་གདོང་བ་ཅན། ལྷ་ལི་ཉ་བཟླ། ཨ་ལོ་རྣ་བཟླ། ཡེ་ཤེས་འཕྲུང་  
 གནས་སྐྱས་པ། བརྒྱ་བཟླ། རྗེ་ལི་ཀ་ར་རྣམ་ཉ།<sup>1</sup> རྗེ་རྗེ་གྲགས། རྗེ་ཚོས་རབ། རྗེ་ཡེ་  
 ཤེས་སེང་ག། རྗེ་འཕྲུམ་སེང་། རྗེ་བཅུན་ཀ་ལོ། རོང་བ་ཤེང་སེང་། ལྷ་མ་ཡེ་ཤེས་  
 དབལ། ཚོས་རྗེ་རོན་རིན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །

གྱི་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་། བདག་མེད་མ། བིརྒྱ་པ། བག་པོ་  
 བ། ལྷ་མ་རུ་བ། ཨ་མ་རྒྱ་ཉི་བ། ག་ཡ་རྣ་བ། རྗེ་འགྲོག་མི་ལྟ་ཡེ་ཤེས། མེ་མཁའ་  
 ཚུང་བ། ཞང་དགོན་པ། ལྷ་མ་ས་སྐུ་པ་ཚེན་པོ། ལྷོ་བ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། རྗེ་བཅུན་རིན་  
 པོ་ཆེ། ས་སྐུ་བརྗེ་ཉ། ཚོས་རྒྱལ་འཕགས་པ། ལྷ་མ་ཞང་དགོན་མཚོག་དབལ། ར་  
 བཟང་བྲག་ལུག་པ། བསོད་ནམས་དབལ། ལྷ་མ་དམ་པ། ལྷ་མ་འཇམ་རིན་པ། དེས་  
 བདག་ལའོ། བག་པོ་བས་མཛད་པའི་རྗེ་གས་རིམ་དམིད་གྱི་ཐིག་ལོ། རིམ་པ་བཞི་  
 བ། གསང་བའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ནམས་གྱི་བརྒྱད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་། རྗེ་རྗེ་ཕག་ལོ། ལུག་  
 བ་རྗེ་རྗེ། ས་ར་ཉ། འཕགས་པ་སྐུ་སྐུ་བ། འ་བ་རི། ལྷ་ཨི་བ། རྣ་རི་ཀ་བ། རིམ་ཕུ་བ།  
 རུས་སྐལ་ཞབས། ལྷི་རྗེ་ལན་རྣ་བ། བག་པོ་སྟོད་པ། ལྷ་ལུ་བ། རམ་རྒྱལ་ཞབས། ཉེ་

1 རྗེ་ལྷོ་ལྷོ་འཕྲུམ་པར་མར་རྗེ་ལི་ཀ་ར་རྣམ་ཉ་ཞེས་བཞོད་འདུག།

ལོ་ལ། ལྷ་རྩོད་ལ། བམ་མེད་མེད་པ་སྐྱེ་མཆོད། ལྷོག་སྐྱེ་ཤེས་རབ་བརྟེན་ས། བམ་ལྷོ་སྐྱོ་  
གྲོས་གྲགས། ས་ཆེན་ལ། རྗེ་བཙུན་བསོད་ཅེ། རྗེ་བཙུན་གྲགས་རྒྱལ། ས་པཎ། ཤར་  
བརྗོད་ལོད་ཟེད། ལྷ་མ་ལ་དུ་བ། ལྷ་མ་དབང་རྒྱལ། ཚོས་རྗེ་སྤང་ཁང་བ་གྲགས་པ་  
དཔལ། ཚོས་རྗེ་ས་བཟངས་པཎ་ཆེན། ལྷ་མ་རྟོགས་ལྡན་ལ། དེས་བདག་ལོ། །འི་པ་  
བྱ་བའི་རིམ་ལྡེའི་བརྒྱུད་པ་ཡང་དེའོ། །

འདུལ་བའི་བཤད་བརྒྱུད་ནི། བཙུན་ལྡན་འདས། ཉེ་བར་འཁོད། དེས་ཀུན་  
དགའ་བོ། ཉེས་སྐྱས། རྗེ་རྗེ་ཀ། །དག་བཙུན་ལོ། ལེགས་མཐོང་། ལྷིང་མི་འོང་སྐྱོ་  
མི་འབེབས། འདུལ་བཟང་། དབྱིག་གཉེན། ལྷོ་བ་དཔོན་ཡོན་ཉན་འོད། ལྷ་ལྷོ་འོད།  
མེད་གཉེན་གཤོང་པ་ཅན། དེས་དུ་ན་ལྷོ་ལ་དང་། རྗེ་ན་མི་འགཉེས་ལ། དེས་ལྷ་ལྷ་  
མེད་གཉེན་གཤོང་པ་ཅན། ལྷོ་བ་དཔོན་ཡོན་ཉན་འོད། །དེས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱན་  
ཚུལ་གྲིམས་བྱང་རྒྱལ་བ། ལྷོ་རྒྱུང་བ་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ། ལྷོ་བོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་  
མཚན། འཛིམས་ཤེས་རབ་འོད། །དེས་རྒྱལ་གྱི་བྱ་བའི་ལས། དང་པོ་གསུམ་དང་།  
རིན་ཆེན་རྒྱ་ལ། ལྷོ་བ་གྲིམས་རྒྱ་ལ། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མ་དུག་གིས་རྒྱལ་ལ་གསུངས།  
དེས་ཚོ་རོང་པ་ལ། དེ་གཉེས་ཀྱིས་ཡར་སྐྱོད་པ་ལ། དེས་ཀ་བ་དར་མ་སེང་གེ་ལ། དེ་  
གཉེས་ཀྱིས་མཁན་ཆེན་ལ། དེས་དཔོན་ལ། དེ་གཉེས་ཀྱིས་མཁན་པོ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་  
ཞིག་པོ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ལ། དཔོན་དང་ཤེས་སེང་གིས་མཁན་པོ་གཞོན་ལྷ་བཙུན་  
འབྲུས་ལ། དེས་དབང་རྒྱལ་ཤེས་རབ་ལ། དེས་ཤེས་རབ་རྗོད་ལ། དེས་མཁན་པོ་  
ཀུན་དགའ་འབྱུང་གནས་ལ། དེས་དགའ་བའི་བ་སྐྱོ་གྲོས་བཟང་པོ་ལ། ལྷ་མ་འབྲེལ་གྱི་

1 ཉིང



བརྒྱད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ། འཇམ་དབྱེངས། ཚོས་སྐྱོད། མེ་ཚིག་། དབྱིག་གཉེན།  
 རྩོགས་སྒྲུང། དབང་ལྷག་སྒྲེ། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ། ལྷ་དབང་སྒྲོ། ལྷ་ལྷོ། ཤེས་རབ་  
 འབྱུང་གནས། ཚོས་མཚོག། །རྩ་མ་རི། ཏུམ་པའི་ལྷ་དང། ཤང་ཀ་ར་ལྷ། ལྷ་ལྷ་  
 ལྷོ། ས་སྐྱ་པ། རིགས་སེང། བསྐྱེན་རྩོགས་ལྷོམ་པའི་བརྒྱད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ། ལྷ་  
 རིའི་ལྷ། ལྷ་གཙན་འཇིན། གམ་ཟེ་ལྷ་གཙན་འཇིན། ལྷ་སྐྱུ་ལ། ཡོན་ཏན་སྐྱོ་སྐྱོས་  
 མཚོག། །རིན་ཆེན་བཤེས་གཉེན། ཚོས་ཀྱི་བཟང་པོ། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ཚོས་ཀྱི་  
 མེང་བ། འབྱུང་གནས་སྐྱས་པ། བཏ་ཆེན་ལྷ་ལྷོ། རོ་རྩེ་དཔལ། མཁམ་པོ་ཚོས་རྩེ།  
 འོད་ཟེང་དཔལ། བསོད་ནམས་དཔལ། ཤེས་རབ་མགོན། རོན་ཀྱི་སྒྲུང་ཏུ་མཚན་  
 བས་སྐྱོས་ཏེ་མཁམ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་ནི་མཁམ་བརྒྱད་དོ། །ཏེ་ཏུ་ཀ  
 །དཔལ་རོ་རྩེ་མཁམ་འགྲོ་མ། ཀུ་ཀུ་རི་བ། མཚོ་སྐྱེས། རྩི་ལྷོ། ཏེ་ལོ་བ། ལྷ་རོ་བ། ཞི་  
 བ་བཟང་པོ། མང་བ་ཚོས་སྒྲོ། རོག་ཚོས་རོལ། ཞེ་སྒྲུང་རོ་རྩེ། མདོ་སྐྱེ། རོག་ཚོས་  
 ལྷ། དཀོན་མཚོག་དཔལ། དབྱུས་པ་དབང་ལྷག་གྲགས། ལྷག་བདེ་བ་ཤེར་དཔལ། ལྷ་  
 མ་འཕགས་པ། དགའ་ལྷན་བ་ཀུན་བསོད། བག་སྐྱོན་སྒྲ་མ། ཡང་འཕགས་པ། ལོ་རྒྱ་  
 བ་གྲགས་རྒྱལ། རོང་བ་ཤེར་སེང། བག་སྐྱོན། ལྷ་མ་ཚུལ་རྒྱལ་པོ། །རོ་བོའི་ཚོས་  
 ཚུང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རོ་བོ་རྩེ། དགོ་བཤེས་སྐྱོན་པ། པོ་ཏོ་བ། ཤང་བ། ལྷབས་ཀ་བ།  
 འང་སྐྱོན་པ། དཀོན་ཆེན་པོ་བ། གུར་སྐྱོན། མ་སྐྱོན། ཤེས་རབ་རོ་རྩེ། དཀོན་མཚོག་  
 རྒྱལ་མཚོན། ལྷ་མ་འཇམ་དཔལ་རིན་ཆེན། དེས་བདག་ལའོ། །

མ་བྱ་དུག་འཇོམས་དང་མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི། ལྷ་རྩི་  
 ཏ། རོ་བོ་ཆེན་པོ་ནས་ལྷ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོའི་བར་ལམ་རིམ་དང་འབྲེལ་བ། དེ་ནས།

སྤུས་པ་སྟོན་གཞིན། ལྷ་སྟོ་གྲོས་འོད། སང་འོད། གཞིན་སང། ཡང་ན་ལྷ་འགྲོ་མགོན།  
 ལྷ་ལྷུང་ཁང་པ། སང་འོད། གཞིན་སང། མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོ། དེས་  
 བདག་ལོ། །སེམས་པའི་རིམ་པ་དང། མཐའ་འཁོབ་འདུལ་བའི་རིམ་པ་ཆོས་བཞིའི་  
 བརྒྱད་པ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན། བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། གསེར་གླིང་པ་གཉིས་སོ་  
 སོ་ནས། རྩོ་བོ་ཆེན་པོ། དེ་ནས་སྤར་བཞིན་ནོ། །གཞུང་དེ་བཞིན། རིན་སྒང་པ་  
 རྣམས། འོད་འཛོལ་སངས་རྒྱས་དམར་སྟོན་གྲིས་བྱས་ཟེལ། གཞན་དག་དེས་ལྷ་  
 འགྲོ་མགོན་ལ་ཞུས་པས་མི་བདེན་ཟེར་རོ། །དགོན་པ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་  
 བརྒྱད་པ་ནི། རྩོ་བོ་རྩེ། དགོན་པ་པ། ལྷུ་ལྷུང་པ། ཐག་མ་དཀའ་ཆེན། རྣམ་སེང།  
 རྣམ་མཁའ་རྒྱལ་པོ། སེང་གོ་བཟང་པོ། མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་པ། དེས་  
 བདག་ལོ། །སྐྱབས་འགྲོ་དང། སེམས་བསྐྱེད་གོང་འོག་གི་བརྒྱད་པ་འང་དེ་བཞིན་  
 ནོ། །མི་གཡོ་བའི་དམིགས་སྐྱོར་གསུམ་གྱི་བརྒྱད་པ་ནི། ལྷུ་ལྷུང་པ་ནས། ལྷུང་  
 ཆེན་པོ། དཔོན་སྟོན། རྣམ་མཁའ་རྒྱལ་པོ་སོགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །དམ་ཆོག་གསུམ་  
 བཞོད། ལྷུང་བཤགས་སྐྱབ་པ། ལྷ་བ་རྩེས་དྲན། ལུག་སྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་  
 ཐབས་ཀྱི་ལག་ལེན། ལེ་ལུ་བྱམ་རྣམས་ཀྱང་རོ། །ལམ་སྟོན་བརྒྱད་པ་ནི། རྩོ་བོ་རྩེ།  
 སྟོན་པ། པོ་ཉོ་བ། ཤར་བ། ལྷ་འཆད་ཁ་བ། ཡེ་ཤེས་རྩོ་རྩེ། སེ་སྤྱིལ་བྱ་བ། ཆོས་ཀྱི་  
 རྒྱལ་མཚན། ལྷ་ཆེན་པོ། ལྷ་འགྲོ་མགོན། ཟངས་ཆེན་པ་དར་མ་བསོད་ནམས། མཆོ་  
 ལྷ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། ལྷོ་བ་དཔོན་དགའ་བ་བཟང་པོ། མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་  
 བཟང་པོ། དེས་བདག་ལོ། །ལམ་རིམ་བརྒྱད་པ་ནི། སངས་རྒྱས། བྱམས་པ།  
 ཐོགས་མེད། དབྱིག་གཉེན། ལྷོ་བཏན། ཀུ་སྤྱི་མི་ཆེ་ཆུང་གཉིས། གསེར་གླིང་པ། རྩོ་

བོན་ས་སྲར་ལྟར་ལ། མཚོ་སྐྱ་བ་ནས། མོན་གྲབ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟ་ཤེས། མཁའ་  
 ཚེན་ཚོས་སྐྱབས་བཟང་པོ། དེས་བདག་ལོ། །སེམས་ཙམ་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་བ་  
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡང་ལོ། །འུར་དང་སི་བྱུ་ལའི་བརྒྱད་རིམ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་། བདག་  
 མེད་ལ། བིརྩ་པ། རྗེ་རྗེ་ཉེ་ཏུ་ཀ། །ཨ་མ་ལ་བཟོ། འགས་ཚོད་པ། ལྟ་ར་བ་རི་བ།  
 བསོད་སྟོམས་བ་རྒྱལ་བ་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས། མི་ཐུབ་ལྷ་བ། དག་སྟོང་དཔལ་བོ་རྗེ་རྗེ།  
 འབྲོག་མི། ལྷ་མ་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་པོ། ལྷ་མ་ས་སྐྱ་བ་ཚེན་པོ། རྗེ་བཙུན་པ། ཚོས་  
 རྗེ་བ། འཕགས་པ། འཇམ་དབྱངས་རིན་རྒྱལ། ལྷ་མ་དཔལ་ལྡན་སེང་གོ། ལྷ་མ་སེང་  
 གོ་རྒྱལ་མཚན། རྒྱང་རོ་ཤེས་རབ་རིན་ཚེ། འད་སྟོན། ལྷ་མ་རྟོགས་ལྡན་པ། དེས་  
 བདག་ལོ། །འུག་ཚེན་ཐེག་ལའི་བརྒྱད་པ་ནི། ཚོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱི་བར་སྲར་བཞིན་  
 ལ། དེ་ནས་ཁང་སྟོན་སངས་རྒྱས་སྲས། བདེ་བ་ཅན་པ་ཡེ་ཤེས་མགོན། སེང་རྒྱལ་  
 བ་དབྱུ་མ་བ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། བདེ་བ་ཅན་པའི་འོག་ཏུ་བྱུང་བའི་སེང་གོ་རྒྱལ་  
 མཚན་དང་ལྷ་མ་གཉིས་མི་འབྲེལ། །རྒྱང་རོ་པ། འད་སྟོན་པ། ལྷ་མ་རྟོགས་ལྡན་པ།  
 དེས་བདག་ལོ། །དགོངས་བ་ལུང་སྟོན། ལྷ་མོ་བཞིས་ལུས། ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཀུན་  
 ལས་བརྟུས་ནམས་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་། འུག་ན་རྗེ་རྗེ། ལྷ་སྐྱབས། མ་ཉང་གི་ཉི་ལོ་པ། ལྷ་  
 རོ་པ། མར་པ། མཚུར་དབང་རེ། རྒྱ་ལོང་ལུག་བ་ཚེ་རྒྱང་། ཡར་ཐང་པ། ལྟན་མོ་སྐྱས་  
 བ་བྱང་རྒྱབ་དཔལ། རྟོད་ལུང་གྲགས་བ་འབྲུམ། བདེ་བ་ཅན་པ། སེང་རྒྱལ། དབྱུ་མ་  
 པ། རྒྱང་རོ་པ། འད་སྟོན། ལྷ་མ་རྟོགས་ལྡན་པ། དེས་བདག་ལོ། །

བཤད་རྒྱད་རྗེ་རྗེ་སེང་བའི་བརྒྱད་རིམ་ནི། བདེ་བ་ཅན་པའི་བར་སྲར་བཞིན་  
 ལ། འབྲེ་མཚོམས་བ་བགོན་མཚོག་སེང་གོ། སེང་རྒྱལ། དབྱུ་མ་པ། རྒྱང་རོ་པ། འད་

1 ། འདིར་སེང་རྒྱལ་པ། དབྱུ་མ་བ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། ཞེས་མཚན་གཉིས་ཡིན་པ་འབྲ། །



དཔལ་ འཕགས་པ། ལྷོ་ཆེན། བདེ་བ་ཅན་པ་ནས་མཁས་བཙུན་བར་སྤར་བཞིན་ལ།  
 རྟོགས་ལྡན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་དང་དབྱང་བཟང་གི་བརྒྱུད་  
 རིམ་ལོ། སངས་རྒྱལ། འཇམ་དཔལ། རྗེ་ཉ་རི། ལྷ་འཇམ་མེད་པའི་དཔལ། རོལ་པའི་རྩོ་  
 རྗེ། རོན་ཡོད་རྩོ་རྗེ། བ་རི་ལོ་རྩུ་བ། མཆིམས་བཙོན་མེད། མཆིམས་དོན་ལོ། ཆོས་  
 མེད། ལྷོ་བཏྲ། ལམ་མཁའ་གྲགས། འཕགས་པ། ཁང་སྟོན། སངས་རྒྱལ་སྤྲུལ།  
 བདེ་བ་ཅན་པ་ནས་ཞང་སྟོན་པའི་བར་སྤར་བཞིན་ལ། རྟོགས་ལྡན་པ། དེས་བདག་  
 ལའོ། །གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ལོ། སངས་རྒྱལ། ལྷག་རྩོད། རྗེ་ཉ་རི། རོ་རྗེ་  
 གདན་པ་ཆེ་རྒྱུད། བ་རི་ལོ་རྩུ་བ། ས་ཆེན་པ། བསོད་རྩེ་བ། རྗེ་བཙུན་པ། ས་བཤ།  
 ཞང་སྟོན། ཁང་ཨ་ལོ་ལ་ཀ་ལྷོ། སངས་རྒྱལ་སྤྲུལ། བདེ་བ་ཅན་པ་ནས་ཞང་སྟོན་པའི་  
 བར་སྤར་བཞིན་ལ། རྟོགས་ལྡན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །བསམ་གཏན་སྤི་མ་དང་  
 ལེགས་བྱུང་གི་བརྒྱུད་རིམ་ལོ། སངས་རྒྱལ། འཇམ་དཔལ། རྗེ་ཉ་རི། རོལ་པའི་རྩོ་  
 རྗེ། རོན་ཡོད་རྩོ་རྗེ། བ་རི་ལོ་རྩུ་བ། ས་ཆེན། རྗེ་བཙུན་པ། ཡང་ན་བ་རི་བ་ནས་  
 མཆིམས་པ་བཞི། སངས་རྒྱལ་སྤྲུལ། མཚོག་ལྡན་པ། བདེ་བ་ཅན་པ་ནས་ཞང་སྟོན་  
 པའི་བར་སྤར་བཞིན་ལ། རྟོགས་ལྡན་པ། དེས་བདག་ལའོ། །དབྱུ་མ་རིགས་ཚོགས་  
 དང་། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་སྟོང་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི། ལྷ་སྤྲུལ། སངས་རྒྱལ་  
 བསྐྱེད་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། རྒྱ་གྲགས། རིག་པའི་ལྷ་བྱུག །ས་ར་ཉ། ཉ་སྤུ་མ་ཉ།  
 ཀ་ན་ཀ་མཚ། བ་ཚབ་ལོ་རྩུ་བ། མ་བྱ་བྱང་ཡེ། མ་བྱ་བྱང་བཙོན། མ་བྱ་ལྷག་མེད།  
 ཀུན་མཁྱེན་མཆིམས། ལྷོ་སྟོན་པ། རྒྱུད་རོ་བཤ་ཆེན། དཔལ་ལྡན་མཆིམས། རིན་པོ་  
 ཆེ་ཀུན་རྒྱལ། དེས་བདག་ལའོ། །

ཚེ་ཤེ་ཚིག་གསལ་ལ་དང་བཅས་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། ལྷ་སྐྱབ་ལ། ལྷ་སྐྱབ་དེ་བ། སངས་  
 རྒྱལ་བརྒྱུད་ས། ལེགས་ལྷན་འབྲེད། དེ་བཞི་ག་ལ་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་གསལ། དེ་ལ་  
 རིག་པའི་ཁྱུ་བྱུག་གིས། ཁ་ཆེ་གཞོན་བྱུ་འབྲུམ། རོ་བོ་ཉ་སྐྱམ་ཉི། ཀ་ན་ཀ་མམ། དེ་  
 གསུམ་ག་ལ་པ་ཚབ་གྱིས་གསལ། དེ་ལ་མ་བྱ་བྱང་ཡེ། མ་བྱ་བྱང་བཙོན། མཚུང་  
 གཞོན་བྱུ་སེང་གེ། མ་བྱ་བྱུ་སེང་གེ། མཁམ་ཆེན་ཞང་པ། མཆིམས་ཐམས་ཅད་  
 མཁེན་པ། སྐྱོ་སྐྱོན་པ། སྐྱོ་བ་དཔོན་དགེ་འབད། དབྱ་ཚད་པ་འོད་ཟེང་བྱུག། མི་གཡོ་  
 བཟང་པོ། རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་རྒྱལ། དེ་ལ་བདག་གིས་སོ། །རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁེན་པའི་  
 གསལ་ཡིག་འདི། རྩེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་གྱིས་ལ་མ་སྐྱི་བྱས་པ་ལས་བརྒྱུད་ཅིང་།

འདིར་མ་འདུས་པའི་བཀའ་ལྷན་གསལ་པའི་བརྒྱུད་རིམ་དུ་མ་ཡོད་པར་སྣང་  
 ཡང་མ་རྟེན་དོ། །།མཛུ་ལོ། །

༡༡། །འབྲུག་ལྷན་མཚོག་བཟུང་ཚིའི་འཕྲུང་ལ་བཟུགས་ལོ། །

༡༢། །གསང་བའི་བདག་པོ་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དུས་གསུམ་སངས་  
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱགས་ཀྱི་དོ་ལོ། །གར་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་གི་སངས་རྒྱས་རྣམས་  
ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གསང་བདག་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་བྱིང་ནི། ལྷང་པོ་  
ཆའི་རྣ་བ་ཅན་ཡིན་པས། ཐེག་པའི་ཡང་ཅེ་ཞིག་བརྟན་དུ་གསོལ།

བྱིང་ནི་བཟང་པོའི་རྒྱན་དང་ལྷན་བ་ཡིན་པས། ལྷ་བ་མི་མཐུན་པ་བེང་བེང་བ་  
ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཞིག་བརྟན་དུ་གསོལ། བྱིང་ནི་རྣམ་པར་  
གཞོན་པ་ཡིན་པས། ལྷ་སྟོན་སྟོང་གསུམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་བྱ་བ་གཙོང་པའི་ཚོས་ཤིག་  
བརྟན་དུ་གསོལ། བྱིང་ནི་རིན་པོ་ཆའི་འབྲུང་ཁུངས་ཡིན་པས། ཞེ་གནས་དང་ལྷག་  
མཚོང་ལྷང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་  
ཤིག་བརྟན་དུ་གསོལ། བྱིང་ནི་བདེན་པའི་སྤྲིན་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་  
རྟོག་པའི་མེ་འབར་བ་གསོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་དབབ་པའི་གདམས་པ་ཞིག་  
བརྟན་དུ་གསོལ། བྱིང་ནི་འབར་བའི་མེ་སྟེ་ཅན་ཡིན་པས། དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་  
འཛིན་པའི་བྱང་ཤིང་སྟེ་གཤེག་པའི་གདམས་པ་ཐབ་མོ་ཞིག་བརྟན་དུ་གསོལ། བྱིང་ནི་  
གཟུགས་མཛེས་པ་ཡིན་པས། ཐུག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེ་བའི་གདམས་པ་དག་མཚོང་

1 །སྐྱེ་འབྲུམ་པར་མར་གོང་ལོག་ཀུན་ཏུ་ཐེང་བ་ཞེས་སྟོན་འདུག་མེད་པ་དང་པར་འདིར་སྟོན་འདུག་ཡོད་མེད་ཅེ་རིགས་ཟེས་འདུག། ༧  
2 བསྟིག

བས་མེག་མཆེ་མས་གང་པའི་གདམས་པ་ཞིག་བསྟན་ཏུ་གསོལ། རྗེ་མེ་ཡིད་  
 བཞིན་གྱི་འོང་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པས། དབང་པོ་རྗེན་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཐེ་  
 ཚོམ་ཚོད་ཅིང་དོན་རྟོགས་པ། ལྷན་པོ་བ་སྦྱང་རྗེས་ཀྱང་ཆོག་ཟེན་ཅིང་དོན་རྟོགས་  
 པའི་ཚོས་ཁ་གསལ་ལ་ཆོག་ཉུང་བ་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་སྐྱུང་ཏུ་  
 རྟོགས་པའི་ཚོས་ཅན། མ་ཉི་ལྷ་བྱ་བྱིས་ལྷུས་བ་དང་། བདག་ལས་གྱི་དོ་རྗེས་གསོལ་  
 བ་བཏབ་པའི་དོན་ཏུ་གདམས་པ་སྟན་མོང་མིན་པ་ཞིག་བསྟན་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ལྷུས་  
 བ་དང་། བདག་ལ་རོ་སྟན་མོང་མིན་པ་སོ་སྟན་གསལ་བབས་ལྷེའི་སྟེང་ཏུ་འབྲིལ་ཉེ་  
 མིད་ཚད་བྱུང་བས། དེ་ལྷ་མ་ཁྲོད་ཀྱི་སྟགས་རྗེ་ཡིན་པ་འདྲ། སྐྱ་ག་ལྷུགས་མི་སྟོན་  
 པའི་གཞོམ་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་སྐད་གསུང་། ལས་གྱི་དོ་རྗེ། མ་ཉི་ལྷ་བྱ་བྱི་ལ་དའི་གསང་  
 ཆོག་འདི་རྣམས་རྣ་བར་སྐྱོལ། ཡབ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་དགོངས་པ། ཡུམ་ཀུན་ཏུ་  
 བཟང་མོའི་སྟེང་གཏམ། དོ་རྗེ་འཛིན་པ་བདག་གི་གསང་ཆོག་ཐེག་པའི་ཡང་ཅེ། ལྷན་  
 མཆོག་ཆེན་པོའི་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་ཅད་ཚོད་གསུང་། ལས་གྱི་  
 དོ་རྗེ་བདག་གིས་ལྷུས་པ། འོད་གསལ་གྱི་དོ་བོ་རི་ལྷ་བུ་ལགས་ལྷུས་པས། ལས་གྱི་  
 དོ་རྗེ་འོད་གསལ་གྱི་དོ་བོ་རང་བཞིན་སྟགས་རྗེ་གསུམ་ཏུ་འདུས་གསུང་། ལས་གྱི་དོ་  
 རྗེས་ལྷུས་པ། འོད་གསལ་བསྐྱོམ་པའི་དུས་སྟུ། གོལ་ས་མཆིས་སམ་མ་མཆིས་ལྷུས་  
 པས། ཁྲོད་ཀྱི་བྱི་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས། གང་ཟག་གིས་མ་གོ་ན་གོལ་ས་ཡོད། དེ་ལ་  
 བཞི་ཡོད། གོལ་སྟགས། གོལ་རྟགས། ཉེས་སྐྱོན། གོལ་བའི་འབྲས་བུའོ། །དོ་བོའི་  
 གོལ་སྟགས་ཞི། སྤྱིར་དོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རང་གི་རིག་པའི་གནས་སྟགས་ཅིང་ཡང་  
 སྐབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་གསལ་ཏུ་ཡེ་གདོད་མ་ནས། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་བཙུགས་སྟེད་དང་



བལ་བ་འདི་ཀ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀའི་སྟེང་དུ་མི་འཛོག་པར་གང་ཟག་གིས་  
 སྟོང་ཉིད་དུ་བསྐྱོམས་པས། སྟོང་འཛིན་གྱི་སྟོང་ངང་མ་བལ་བས། སྟོང་བ་བྱང་ཆད་བྱ་  
 བར་གོལ་བ་ཡིན་གསུངས། གོལ་བའི་ཉལས་སུ་ཡར་སངས་རྒྱས་མེད། མར་དཔལ་  
 བ་མེད། ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཟེར་དུ་འོང། གོལ་བའི་ཉེས་སྦྱོན་ནི་  
 ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་འདུག་སྐྱམ་པའི་སྟོས། ཡར་མོས་གྲུས་དག་སྒྲང། སྐབས་འགྲོ་  
 སེམས་བསྐྱེད། བྱམས་སྤྱིང་ཇེ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་བོར་ནས། ཚེ་  
 འདིའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག །མར་མི་དགེ་བའི་ཚོས་ལ་འཛོལ་ཉོག་ཏུ་སྦྱོད། དེར་བདེན་བ་  
 འོག་པར་སྤྱད་པས་འགྲོ་ས་རྗེ་ཇེ་དཔལ་བ་ལས་མེད། དེ་ལྟར་འོག་པར་སྤྱད་པའི་  
 འབྲས་བུས་ནི། ཡར་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བདེན་བ་འོག་པས་སུ་སྟེགས་གྱི་ཆད་པར་  
 ལྟ་བར་སྟེ། མར་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བདེན་བ་འོག་པས། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་  
 མཚོར་འབྱམས། ལས་གྱི་རྗེ་ཇེ། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་ཟེར་བ་མང་བར་གངལ་སྟེ། དོན་  
 དམ་པའི་གནས་ལུགས་ཉོགས་བ་ཉུང་བར་གངལ། ལས་གྱི་རྗེ་ཇེ། རང་བཞིན་ལ་  
 གོལ་ས་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དང་པོ་རང་བཞིན་གྱི་གོལ་ས་ནི། རིག་པ་སྟོང་པའི་རང་  
 མདངས་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་གསལ་བ་འདི་ལ། སྐྱ་ལ་ཞལ་སྤྱག་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཁ་  
 དོག་གས། མཚན་མའི་རིགས་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། སྟོང་པའི་རང་མདངས་གསལ་  
 བའི་ཆ་ཅམ་དུ་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་བཞུགས་པ་ལ་གང་ཟག་གིས་གསལ་སྟོང་  
 དབྱེར་མེད་རྒྱང་འཇུག་ཏུ་མ་ཤེས་པས། རིག་པ་སྟོང་བར་གོལ་བ་བྱ་བ་ཡིན་  
 གསུངས། གོལ་བའི་ཉལས་སུ་ཚོས་སྒྲད་ཐམས་ཅད་ལ་བལ་དུ་འོང། རྒྱང་འཇུག་གི་  
 ཚོས་སྒྲད་བརྟན་ན། ཁོའི་སྟོང་མི་ཤོང། གོལ་བའི་ཉེས་སྦྱོན་ནི། ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་

དངོས་པོ་ཅན་དུ་འདུག་སྐྱམ་པའི་སྒོ་ས་སེམས་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་སྒོ་མེ་  
 འདུག། བྱུ་བ་མཐའ་ཁ་འཛིན་ཆེས་པས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དང་བྲལ། ལྷན་  
 བ་ཨ་འཐས་པས་གོལ་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན། གོལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི། ཕྱི་སྣང་བའི་འོད་  
 གསལ་ལ་ཆགས་པས། གཟུགས་ན་སྒྲོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟེ། ཉན་རིག་པ་གསལ་  
 ལྷོད་དུ་མ་ཤེས་པས་སྒོ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་འཁོར་ཏེ་གོལ་བའི་དུས་མ་མཆིས། ལས་  
 ཀྱི་དོ་རྗེ། འོད་གསལ་ཟེན་ཟེར་བ་མང་བར་གདའ་སྟེ། གསལ་སྒྲོང་ལུང་འདུག་དུ་  
 འགྲོངས་པ་ཉུང་བར་གདའ། ལས་ཀྱི་དོ་རྗེ། ཐུགས་རྗེ་ལ་ཡང་གོལ་ས་བཞི་ཡོད།  
 གོལ་ལུགས་ནི། རིག་པ་སྒྲོང་གསལ་གྱི་རང་མདངས་མི་འཆར་དགུ་འཆར་གྱི་རྣམ་  
 ཉོག་འདི། རི་ལྷར་ཤར་ཀྱང་རིག་སྒྲོང་ལས་མ་འདས་ཏེ། གང་ཟག་གིས་དེ་ལྷར་མ་གོ་  
 བས། རིག་པ་སྒྲོང་བར་གོལ་བ་བྱ་བ་ཡིན་གསུངས། གོལ་རྟགས་སུ་ལུས་ངག་ཡིད་  
 གསུམ་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སྒྲོད། གོལ་བའི་ཉེས་སྒྲོན་ནི། གང་ཟག་གི་རྟོག་  
 པ་ཚོས་སྐྱར་མ་ཤར་བའི་སྒོས་གང་ཤར་རྣམ་ཉོག་གི་བྲ་བས་བཅིངས་ནས་དགེ་  
 ལྷོད་ཀྱི་དུ། བག་ཆགས་ངན་གོམས་གཙོ་ཆེ་བས་ཆེ་འདི་ཁོ་ན་སྐྱབ། གཉེས་འཛིན་ཐེ་  
 ཚོམ་འདེད་གས་ཀྱི་སྒྲོག་གིས་བཅིངས་པས་རང་གིས་རང་བཅིངས་པ་ཡིན། གོལ་  
 བའི་འབྲས་བུ་ནི། རྣམ་ཉོག་གི་གོལ་ས་མ་ཤེས་པས་བག་ཆགས་སུ་ཨ་འཐས། རྒྱ་  
 འབྲས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མ་ཤེས་པས་ཡིངས་མ་ལམ་ལ་མི་ཆེ་བད། ཤི་ནས་ཁམས་  
 གསུམ་དུ་གོལ་བ་ཡིན། ལས་ཀྱི་དོ་རྗེ། ཉོག་པ་མེད་ཟེར་བ་མང་བར་གདའ་སྟེ། ཤར་  
 གོལ་གྱི་མཚང་རྟོགས་པ་ཉུང་བར་གདའ་གསུངས། ལས་ཀྱི་དོ་རྗེས་ལུས་པ། གོལ་  
 ས་གསུམ་པོ་དེ་མ་ཚོད་ན་དོན་མི་འདུག་པས་གོལ་ས་གསུམ་པོ་རྗེ་ལྷར་གཙོད་ལུས་



ཉེད་དུ་སྡོད་དེ། དེ་རྣམས་ནག་པོ་ཁ་འབྲུམས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཞེས་བྲ་སྟེ། ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་  
 ཀྱི་གོལ་བའི་རྩ་བ་ཡིན། མ་ཉི་ལྷ་བ་ལྷོ་མངོན་སུམ་གཉིས་མེད་རང་གསལ་ཀྱི་ལྷ་བ་  
 དང་རྒྱ་འབྲས་ཟབ་མོ་རྒྱང་འཇུག་ཏུ་སྡོད་དགོས། གནས་ཀྱི་གོལ་ས་ནི། སྦྱིར་གནས་  
 སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དེས་མཐར་ཐུག་གི་ལྷ་བ་སྡོད་དུ་གྱུར་བར་གྱེད་  
 བ་ལ་དེ་ཁོད་ལ་སོགས་པ་དབེན་ཞིང་དྲངས་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་དགོས། གནས་  
 སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྡོད་བ་ལ་དེ་ཁོད་འགྲིམ་དགོས། གནས་ངན་པས་ལྷ་བ་  
 གོལ་བ་ཡིན། མ་ཉི་ལྷ་བ་ལྷོ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ་དེ་ཁོད་དུ་སྡོད་དགོས། རྟོགས་  
 ཀྱི་གོལ་ས་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་དེ། ཚོས་དང་མཐུན་བ་  
 ཉོན་མོངས་བ་མི་འཕེལ་བའི་རྟོགས་དང་འགྲོགས་དགོས། རྟོགས་ངན་དང་འགྲོགས་  
 བ་ངན་པའི་སྡོད་པས་མི་གོས་བ་མི་སྲིད། དེས་ཆེ་འདྲིར་ཁྲིད་ནས་ལྷ་བ་སྡོད་དུ་མི་  
 ལྷེད། ཉོན་མོངས་བ་འཕེལ་བ་གོལ་བའི་རྩ་བ་ཡིན། ལས་ཀྱི་རྩོམ་རྩེ་དང་མ་ཉི་ལྷ་བ་ལྷོ།  
 དེར་མ་གོལ་བར་འདོད་ན། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་ལ་འཕྲེང་ཐག་ཚོད་ལ་གཅིག་སྲུང་  
 སྡོད་གསུངས། བཞི་བ་ཉོན་མོངས་པའི་གོལ་ས་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡོད་པའི་  
 གང་ཟག་དེས། ཉོན་མོངས་བ་འབྲུང་འཛོམས་ལམ་དུ་མི་སྡོད། ལྷོ་རོལ་གྱི་རྒྱུན་གང་  
 ཡང་རྒྱང་བས་ཉོན་མོངས་བ་སྡོད། དེར་སྐད་ཅིག་མས་ཀྱང་ལས་གསོག་བས། ལུན་  
 དུ་ལོན་ན་ལས་ངན་བ་སྡོད། ཚོགས་དུག་གི་སྤང་བ་ལ་དུག་ལྲས་ལས་ངན་སོ་སོར་  
 གསོག། དེ་ཡང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་འབྲུང་བས།  
 ཉོན་མོངས་བ་གང་སྟེས་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་མ་ལ་དྲན་པས་བརྒྱངས་ནས་ཤེས་བ་སྡོད་  
 ཀྱིས་སྡོད། ཉོན་མོངས་བ་དེ་ལས་ལྱབ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྲུམས་བ་དང་

སྣོང་རྗེ་བསྐོས། ཉོན་མོངས་པ་ལམ་དུ་སྣོངས་པར་བྱིན་གྱིས་སྣོང་པའི་གསོལ་བ་  
 གད་བ། བྱང་པར་བྲམ་མ་ལ་སྣོང་ཐག་པ་ནས་གསོལ་བ་གད་བ། ཉོན་མོངས་པའི་ས་  
 བོན་དེ་སྤགས་གྱིས་སྣོངས་ནས་ཡི་དམ་དུ་བསྐོས་ལ་སྣོང་པོ་བགད། དེའི་རྗེས་ལ་  
 ལྷ་བའི་རང་དུ་སྣོང་ལ་བསྡོམ་སྣོན་ལམ་རྒྱ་ཆེར་གད་བ། དེ་ལྷར་ལམ་དུ་སྣོངས་ན་  
 ཡོན་ཉན་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ། དེ་ལྷར་ལམ་  
 དུ་མ་སྣོངས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་འདམ་དུ་སོང་ནས་ལྷ་བ་སྣོང་དུ་མི་འགྱུར་ཉེ། གོལ་  
 བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལས་ཀྱི་དོན་དང་མ་ཉི་ཟླ་བ་ཤི་མ་གོལ་བར་འདོད་ན། ཉོན་  
 མོངས་པ་གང་སྐྱེས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན། ལམ་དུ་སྣོངས་པར་གྱིས། ལྷ་བ་སྤྱོད་ས་  
 མ་ཐུན་གྱི་གོལ་ས་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡོད་པའི་གང་ཐག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤུབ་  
 མཐའ་རང་གཞུང་གི་ལྷ་བ་ཤི་སྤྱོད་ཏུ་གོལ་ནས་ལྷང་སྤུབས་དང་། བདག་གཞན་དང་།  
 མཐོ་དམན་དང་། སྤྱོད་ས་ཤིས་དང་། བཟང་རན་དུ་སྤྱོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་བ་  
 མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོ་ལ་གང་ཐག་གིས་སྤར་ཆོད་སྣོད་ཆོད་བྱེད་པ་གོལ་བའི་རྩ་བ་ཡིན།  
 ལས་ཀྱི་དོན་དང་མ་ཉི་ཟླ་བ་ཤི། དེར་མ་གོལ་བར་འདོད་ན། ལྷ་བ་མཐའ་བྲལ་སྣོང་  
 ཡངས་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་གྱིས། དོན་གཉིས་པ་སྐོམ་པའི་གོལ་ས་ལ་བཞི། སྐོམ་རོ་  
 བོའི་གོལ་ས། གནས་ཀྱི་གོལ་ས། སྤྱོད་ས་ཀྱི་གོལ་ས། སྣོན་གྱི་གོལ་ས། ཉོན་མོངས་  
 ཀྱི་གོལ་སའོ། །དང་པོ་སྐོམ་རོ་བོའི་གོལ་ས་ནི། ལྷ་མས་རོ་བོ་རང་བཞིན་སྤྱོད་ས་རྗེ་  
 གསུམ་རྗེན་པར་རོ་སྤྱད་ཀྱང་སྣོན་མས་མ་གོ་སྟེ། རོ་བོ་རང་བཞིན་སྤྱོད་ས་རྗེ་གསུམ་  
 ལ་འཕྲིག་མ་ཚུད་དེ། གསལ་སྣོང་དབྱེར་མེད་དུ་མ་ཤེས་པས་གོལ་ཉེ། དེ་ཡང་སྣོང་  
 མའི་གདམས་དག་གི་སྤྱོད་ས་ལྷར་ཉམས་སུ་སྣོངས་པས་སྤྱོད་ས་མེས་ཀྱི་བདེ་བ་

བག་ཅམ་ལ་ཞེན་ནས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་མིར་གོལ། སེམས་གང་དུའང་མི་རྟོག་པ་  
 ཅམ་དུ་ཆགས་ན། གནས་གཅོད་མའི་ལྷར་གོལ། གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཅམ་ལ་  
 ཆགས་ན། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷར་གོལ། བདེ་བ་ལ་མི་རྟོག་པར་ཆགས་ན་འདོད་  
 ཁམས་ཀྱི་ལྷར་གོལ། ལྷོང་བ་ལ་མི་རྟོག་པར་ཆགས་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་  
 ལྷར་གོལ། དེ་དག་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་གོལ་བ་ཡིན། དབང་པོའི་ཡུལ་རྒྱུ་དུ་  
 འགགས་ན། ཉམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གོལ། གཉིད་འཇུག་པོ་ལོག་པ་  
 ལྷར་བྱུང་ཚོར་མེད་པར་འགགས་ན། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གོལ། ཤེས་ངོ་  
 ལ་གསལ་སྤང་འགགས་ན། ཉམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གོལ། གསལ་ངོ་ལ་  
 བདེ་བའི་མདངས་ཅམ། ལྷང་ངོ་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་སྐྱེས་ན། ཡོང་མིན་  
 མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གོལ། འདི་དག་ནི་ཞི་གནས་ལྷོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱང་བ་ཞེས་  
 ལུ་སྟེ། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཁམས་གསུམ་དང་རིགས་རྒྱག་ཏུ་འཁོར། ལས་ཀྱི་རྩོ་  
 རྩོ་དང་མ་ཉི་ལྟ་བུ་ལྷོ་སྐྱོམ་གྱི་གོལ་ས་གཅོད་མ་ཤེས་ན། ལྷོན་སྐྱོམ་གྱི་ཁམས་སྐྱོག་  
 འཁོར་བས་དགོས་བ་མེད། གཞན་ཡང་ལུས་སེམས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་མཐོང་བ་ལྷར་  
 འདོད་ན། ཐ་མལ་རང་རྒྱུད་དུ་གོལ། ཡོད་མེད་སྐྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ན། ལུ་སྟེགས་  
 རྟེན་ཆད་དུ་གོལ། སེམས་ལས་མ་གཏོགས་ཡུལ་གྲུད་དུ་འདོད་ན། ཉན་ཐོས་རང་  
 རྒྱལ་དུ་གོལ། །སྤང་བ་སེམས་སུ་འདོད་ན་སེམས་ཅམ་དུ་གོལ། ལྷོད་བཅུད་ལྟ་བུ་  
 འདོད་ན་སྤྲུགས་སུ་གོལ། གོལ་བའི་མཐའ་མ་ཚོད་པའི་སྐྱོམ་གྱིས་ཅི་བྱེད་གསུང་།  
 འོ་ན་གོལ་ས་གཅོད་པའི་ཐབས་ཤིག་ལྷོ་དང་བྱས་བས། གསང་བདག་གི་ཞལ་ནས།  
 དེར་མ་གོལ་བར་འདོད་ན། མ་ཉི་ལྟ་བུ་ལྷོ་བཞིན། དང་པོར་ཐོས་བས་རྒྱ་བསྐྱེད།

བར་དུ་རོ་སློང་གི་གདམས་པས་གནང་དུ་བསྐྱུན་པར་བྱ། བ་མར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་  
 དུས་སུ་གོང་གི་གོལ་ས་དེ་རྣམས་བསམ་གཏུན་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་ཡིན་མོད།  
 དམེ་ཞི་རི་པོང་ཁ་ཚང་དུ་ཉལ་བ་དང་། མདའ་མཁའ་གི་བསམ་གཏུན་དང་འབྲ་བས་  
 གོལ་དུ་མེད། ཉམས་གི་སྤང་བ་ལ་ཅི་ཤར་ཡང་གང་ཤར་གི་ཐོག་ཏུ་བཅས་བཅོས་  
 དང་རེ་དོགས་དགག་སྐྱབ་མེད་པར་སློང་ལ་ཞོག་དང་། གང་ཤར་ལ་འཛིན་པ་མེད་ན་  
 གོལ་སར་སྤང་དུ་མེད་གསུངས། གཉིས་པ་གནས་དང་གྲོགས་གི་གོལ་ས་བསྐྱུན་པ་  
 བྱི། སློམ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་དེ། གནས་མི་མེད་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་བསློམ་  
 དགོས། གནས་དགོན་འདུ་འཛི་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལྷ་རྒྱས་པའི་སར་བསྐྱུང་ན།  
 གི་བ་དང་། དགོར་དང་། ཆགས་སྤང་དབང་གིས་གོལ་འགྲོ། གྲོགས་ངན་དང་འགྲོགས་  
 བ། སློམ་འཕེལ་འགྲོ་འཆད། རང་སྤྱད་རང་གིས་ཉོས་པ་ཡིན། ལས་གི་དོ་རྗེ་དང་མ་  
 ཉི་རྩ་བ་ལྷོ། ཚོས་གཤམ་མ་གཅིག་གེད་ན་གནས་ངན་དང་གྲོགས་ངན་གི་འཁྲི་བ་  
 བཅོམ་ཚོད་དུ་སློང་བ་ཟབ་བོ་གསུང། གསུམ་པ་སློམ་གི་གོལ་ས་བསྐྱུན་པ་བྱི། སློམ་  
 སློང་བའི་དུས་སུ། གྲིང་ག། མོད་ག། འབྲམས་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། གྲིང་བ་ལ་གནས་  
 གིས་གྲིང་ག། གྲོགས་གིས་གྲིང་ག། དུས་གིས་གྲིང་ག། ཟས་གིས་གྲིང་ག། འདུག་  
 སྤངས་གིས་གྲིང་ག། སློམ་གིས་གྲིང་བའོ། །དང་པོ་གནས་གིས་གྲིང་བ་བྱི། བགས་  
 རོང་དམའ་བའམ། དུལ་དགོན་ཉམས་པ་དང་གི་བ་ཅན་དུ་བསྐྱུང་བས་ཤེས་པ་  
 ཚོངས། ཐེག་ལེ་མི་གསལ། རིག་པ་འབྲུམ། གཉིད་ཆེ། ལུས་སྦྱི། དེ་ལ་ཁུས་དང་  
 བཤགས་པ་བྱ། གནས་དྲངས་ཤིང་མཐོ་བའི་སར་འགྲོ། འདུག་ས་གསལ་བར་  
 བསློམ། སློ་དཀར་གི་བསེར་བུ་འབྲུག། །དམིགས་པ་གངས་གི་ཅེ་མོ་དང་། ལུས་

གཅེར་བུར་བཟང་ལྡན་ནས་བསྐྱོམས་པས་སེལ་ལོ། །གཉིས་པ། གྲོགས་ཀྱིས་བྱིང་བ་ནི།  
 མི་གྲིབ་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཟང་པས་འབྱུང་བ་ཡིན། བཤགས་པ་དང་ལྷུས་བྲ།  
 མི་དམ་ཉམས་དང་གྲིབ་ཅན་བསྐྱེད་སྲུངས་པས་སེལ་ལོ། །གསུམ་པ། དུས་ཀྱིས་བྱིང་བ་  
 བློ། དེ་བྱིང་དང་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་འཐེབས་ཤིང་བྱིངས་ན་གངས་རི་ལ་སོགས་པ་  
 མཐོན་པོར་བྱིན་ལ་བསྐྱོམས་པས་སེལ་ལོ། །བཞི་པ། ཟས་གོས་ཀྱིས་བྱིང་བ་ནི།  
 མིའི་ཟས་གོས་གྲིབ་ཅན་གྱིས་བྱིང་འགོ་བས། ལྷུ་བ་པའི་དུས་སུ་མིའི་ཟས་གོས་གྲིབ་  
 ཅན་ལ་འཛེམས་པས་སེལ་ལོ། །ལྷ་བ་འདུག་སྐྱངས་ཀྱིས་བྱིང་བ་ཡིན། ལས་དང་པོ་  
 བས་འགོ་འདུག་དང་ཉལ་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་བྱིང་འགོ་བས་སྐྱོམ་པའི་དུས་སུ་  
 བཞུགས་སྐྱངས་གསུམ་མཐ། རྗེ་རྗེ་སྤྱིལ་གྱུང་བཅས་ལ་ཤེས་བ་ཉུང་འདོན་དབང་པོ་  
 ལ་མདངས་བཏོན་ལ་སེང་ཡེར་རེ་བསྐྱོམས་པས་སེལ་ལོ། །དུག་བསྐྱོམ་ཀྱིས་བྱིང་  
 བ་ནི། བསྐྱོམ་པའི་དུས་སུ་ཤེས་བ་སྤྲོད་ནས་བསྐྱོམས་པས་སུང་བོམ་མེ་མཆིས་བ་  
 ཞིག་འོང། དེ་བྱིང་བ་ཡིན་པས་སྤོན་མེའི་གསལ་ཚོད་སྐྱར་བའི་དབང་པོ་མཁའ་ལ་  
 བཏེག་པས་སེམས་ཉིད་གསལ་ཕྱིག་གིས་རིག་པ་ལ་ངར་བཏང་བས་སེལ་ལོ། །ལས་  
 ཀྱི་རྗོ་རྗོ། སྐོམ་གྱི་བཤེགས་སེལ་གང་ཟག་བཙོན་འབྱུས་ཅན་མིན་པས་མི་སེལ།  
 ཉོན་མོངས་པའི་གོལ་ས་ནི། སྐོམ་སྐྱོང་བའི་གང་ཟག་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་དག་རྒྱ་རྒྱ་  
 མང་བས་ཅ་བ་དུག་ལྷ་པོས་བསྐྱེད་ནས། ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་མི་བཞི་སྟོང་འཆར་  
 བས། དེས་སྐོམ་གནས་སུ་མི་སྟེར་འཁོར་བར་འབྱིད། དེ་དག་ལམ་བུ་གཅིག་བསྟོར་  
 བ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མ་ཡིངས་པར་བྱས་ནས། བར་དུ་དུག་སྐྱུལ་བྱུང་བ་བཞིན་  
 དུ་སྐྱངས་ཤིང་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱོན་པས་བཟུངས་ལ་ལྟ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཁྱེད་དེ་





ལྷན་དུ་གཙོང་མ་ཤེས་བསམ་རྗེ་ཙམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་འོགས་མེད། གདམས་བ་དང་ལྷ་  
 མ་ལ་ལོག་ལྟ་སྟེ། ཉམས་ཉེགས་དང་གོ་ཤེན་མ་ལྟེད་བསམ། ལྷན་སྐྱོམ་དུ་སོང། དེ་ལ་  
 ལྷ་མ་ལ་གསོལ་བ་གདག། གདམས་བ་ལ་དེས་ཤེས་སྟེད། སྐྱོམ་ལྷན་དུ་བཅད་ལ་  
 གངས་མང་བར་བྱའོ། །བྱ་བ་དང་མ་འདྲེས་བར་སེང་ཡེ་རེ་བསྐྱོམ། གསལ་དུས་སྲ་  
 འཕྲོ་བཅད་ལ་བསྐྱོམ། དེས་འབྲུམས་བ་ཚོད་ནས་ཉམས་ལེན་གོང་ནས་གོང་དུ་  
 འཕེལ་བར་འགྱུར། གཉེས་བ་རྒྱེན་གྱིས་འབྲུམས་བ་ནི། ལྷ་རོལ་གྱི་རྒྱེན་གྱིས་དུག་  
 ལྷ་ཚོགས་དུག་གི་སྣང་བར་འབྲུམས་ཏེ། གཡོངས་ནས་དུན་པས་མ་ཐེན་བའོ། །དེ་ལ་  
 གཉེན་སོས་འཕྲལ་དུ་སྟེབ་བར་བྱས་ནས་སྣང་བའི་འདྲིན་བ་དུ་མ་བྱུར་བཅད། ལྷ་མ་  
 ལྷ་བྱུར་ཤེས་བར་བྱའོ། །ལས་ཀྱི་དོ་རྗེ་གོ་ལས་དེ་དག་ཚོད་བར་འདོད་ན། བག་སྣ་ལ་  
 གཏུན་སོ་སོང་གསུང། ཡང་གསང་བའི་བདག་བ་ལ། ལས་ཀྱི་དོ་རྗེས་ལྷས་པ།  
 གསང་སྣགས་བ་ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་མ་ལགས་སམ་ལྷས་པས། གསང་  
 བདག་གི་ཞལ་ནས། ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་ཨ་ཅང་ཆེ་སྟེ། དུག་གིས་ལྷོ་ཡོང་  
 བ་མ་བྱ་ལས་མེད། ཉོན་མོངས་མ་སྣངས་བར་ལམ་དུ་འབྱེད་ཀུས་བའི་གང་ཟག་དེ།  
 ལྷ་དུམ་མ་རའི་མེ་ཉོག་ལས་ཀྱང་དགོན། གང་ཟག་དབང་སོ་རབ་ལ་ཉོན་མོངས་བ་  
 མོགས་སྲ་འཆར་ཏེ། ཐ་མ་ལ་དུག་ཏུ་འགྱུར་བས་སྣོང་བ་ཟབ། དང་སོ་སྣོངས་བ་རྗེ་  
 ཙམ་ན་སྣོང་དུ་གྱུར་ནས་ཉོན་མོངས་དང་འདོད་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྣུ་མར་  
 ཤར་ནས་ཞེན་ཆགས་གང་ཡང་མི་སྟེ། ལྷང་ཡང་དགག་མི་དགོས། གཞོད་བ་མེད།  
 མ་བྱུང་ཡང་སྣུབ་སྟོ་མི་སྟེ། དེ་བ་མེད། དེ་ཙམ་ལམ་དུ་སྣོངས་བའི་ཚད་ཡིན། མཛོན་  
 ཞེན་མ་ལོག་གི་བར་དུ་ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་འབྱེད་བས་སྣང་བྱ་ཅིའི་བཅུད་ལ་འཁོར་

བས་འགྲུང་བ་དང་འདྲ། ལས་ཀྱི་དོ་རྗེ་དང་མ་ཉི་རྣམ་གྱི། ས་ལམ་གྱི་ཚོད་ལུགས་དེ་  
 ལྟར་གྱིས་དང་གསུང། དོན་གསུམ་པ་སློང་ལམ་གྱི་གོ་ལས་ལ་གཉིས། སློང་པ་དུས་  
 མིན་གྱི་གོ་ལ་ས་དང། སློང་པ་སྤྱི་ལོ་ལ་ས་གཉིས། དང་པོ་དུས་མིན་གྱི་གོ་ལ་ས་ནི།  
 བྱང་བ་ལྟ་བུའི་སློང་པ་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་སློན་དུ་འགོ་བས་ཏེ། ལས་དང་པོ་  
 བའི་སློང་པ་ཡིན་པ་ལ། བརྟམ་ཞུགས་ཀྱི་དུས་སུ་སླུང་ན་ལོག་པའོ། །དེ་དུགས་ལྟ་  
 བུའི་སློང་པ་ནི། ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་ཀྱི་སློང་པ་ཡིན་པ་ལ། བརྟམ་ཞུགས་ཀྱི་དུས་  
 སུ་སླུང་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་འགྲུང་བས་ལོག་པའོ། །སྐྱབས་པ་ལྟ་  
 བུའི་སློང་པ་ནི། ཉམས་ལེན་གཞན་དུ་བསྐྱུན་པའི་སློང་པ་ལ། བྱང་བ་ལྟ་བུའི་དུས་སུ་  
 སློང་ན་ཚིག་གི་དོན་མ་སྲུང་བས་ལོག་པའོ། །མི་བྱ་ཚང་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་སློང་པ་  
 བྱི་རང་ཉམས་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་སློང་པ་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བར་ཚད་དུ་འགྲུང་ལ།  
 འོད་མེད་ནས་ལོག་པའོ། །སློན་པ་ལྟ་བུའི་སློང་པ་ནི། ཉམས་བརྟེན་པའི་དུས་སུ་  
 སློང་པ་ལ། ཉམས་བག་དེ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་སླུང་ན། དོན་གྱི་མཐའ་མི་རྟེན་བས་  
 ལོག་པའོ། །མེད་གོ་ལྟ་བུའི་སློང་པ་ནི། ལྟ་བུ་སློང་དུ་གྲུང་པའི་དུས་སུ་སློང་པ་ལ།  
 ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་སླུང་ན་ལོག་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དུ་མ་གྲུང་ཅིང་སྤང་བ་  
 གཞན་གྱིས་ལོག་པར་འགྲུང་བས་ལོག་པའོ། །ཁྱི་བག་ལྟ་བུའི་སློང་པ་ནི། དབང་གི་  
 དུས་སུ་སློང་པ་ལ། དུས་མིན་གྱི་ཚེ་སླུང་ན་ལྟ་གི་ལེ་ཆད་པ་འོང་བས་ལོག་  
 པའོ། །སློང་པ་མ་ལོག་པར་སླུང་ན་རང་སྤང་ཚོས་ཉིད་དུ་འཆར་བས། གཞན་སྤང་མ་  
 དད་པ་བསྐྱུར་བུས། གསང་བ་གོ་ལ་བུས། རྩ་འཕྲུལ་གང་ཡང་སྐྱབས་བུས་ཏེ། ལྟར་བ་  
 འགྲུང་བ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བུས་པའོ། །གོང་གི་སློང་པ་དེ་ནམས་ལོག་ན་སློང་པའི་

གོལ་སར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་ངོ། །ལས་ཀྱི་དོན་རྗེ་དང་མ་ཉི་ཟླ་བ་ལྟེ།  
 ལྟོད་པ་ཚོས་སྤྱི་ལོ་གཞུང་དང་མ་ཐུན་པར་གྱིས། གཉིས་པ་ཚོས་སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་པའི་གོལ་  
 ས་ནི། འབྲས་བུ་སྤྱོད་པ་གཙོ་ཡང་ཚོས་དང་མི་མ་ཐུན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་མི་  
 འགྲོ་བས་ཚུལ་འཚོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྟོད་པའི་གོལ་ས་ཡིན། ལས་ཀྱི་དོན་རྗེ། ལར་སྤྱོད་  
 པའི་དུས་སུ་མ་གོལ་བར་འདོད་ན། ལྟོད་པ་ཅི་ལྟ་བུ་བྱེད་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་  
 དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་གྱིས་དང་གསུང་། དོན་བཞི་པ་འབྲས་བུའི་གོལ་ས་ལ་གཉིས་ཉེ།  
 གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གོ། །དང་པོ་གནས་སྐབས་ཀྱི་གོལ་ས་ནི། གདམས་བ་  
 ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་སྐྱབས་པའི་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་མཚོག་ཏུ་བརྒྱངས་ནས། ང་  
 རྒྱལ་དང་ཚོམ་པ་སྐྱེས་ན་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འགག་པའི་གོལ་ས་ཡིན། འབྲས་  
 བུ་ཐོབ་ཡང་དེ་དོགས་མ་ཞིག་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུར་གོལ་བ་ཡིན། ལས་ཀྱི་དོན་རྗེ་དང་མ་  
 ཉི་ཟླ་བ་ལྟེ། དེ་དོགས་ཀྱི་རྒྱ་གཞི་མེད་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་དང་གསུང་། ཡང་ལས་ཀྱི་  
 དོན་རྗེ་ས་ཁུལ་ལ། མངོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་གནད་འདི་རྟོགས་ན། སེམས་བསྐྱེད་  
 དཔོན་སམ་མི་དཔོན་ཁུལ་ལ། གསང་བདག་གི་ཞལ་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསང་  
 རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཁྱེད་པར་ཆེ་བ་ཡིན་མོད། འཆི་བ་དང་མི་རྟག་པ་ལས་  
 རྒྱུ་འབྲས་འཁོར་པའི་ཉེས་དམིགས་དུས་བཞིར་མ་བྱུན་ན། ཆེ་འདི་བར་ད་ལྟ་རང་  
 འགྲོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་དུས་རྟག་ཏུ་ལ་བསྐྱོམས་ན།  
 མིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཁས་ལེན་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དུ་གོལ་ཐེན། རྒྱུ་འབྲས་  
 ཆ་ལྷ་མོ་ལ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འདོར་ལེན་མ་ཤེས་ན། རྟོགས་པ་མཚོ་ཡང་མི་དགོ་བ་ལྟ་  
 ཚོགས་འབྱུང་། ལས་ཀྱི་དོན་རྗེ་ཚོས་གཤམ་མ་ཞིག་བྱེད་ན་རྟོགས་པ་དང་གོང་གི་དེ་

ཉམས་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་གསུང་། ཡང་ལས་ཀྱི་དོན་ལྷུས་པ། ལམ་ཉམས་སྲ་  
 ལེན་པ་ལ་བར་ཆད་གང་ཆེ་ལྷུས་པས། གསང་བདག་གི་ཞལ་ནས། དང་པོ་ལམ་ལ་  
 འཇུག་པའི་དུས་སྲོལ་ལྷོ་ལྷོ་ཅི་ལོག་ཏུ་འཁྲིད་པའི་རྒྱུན་གང་བྱུང་ཡང་བར་ཆད་ཡིན།  
 ལྷན་པར་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱུང་མེད་བདུན་དུ་ཆེ། བྱུང་མེད་ལ་སྐྱེས་པ་བདུན་དུ་ཆེ།  
 ལྷན་པར་དུ་སྐྱོ་གོས་བདུན་དུ་ཆེ་གསུང་། ཡང་ལྷུས་པ། ད་ལྟའི་གསང་སྲགས་པ་  
 ལམ་ཅིག་སྲུག་རྒྱ་མ་བསྐྱེན་པ་བོགས་ཆེ་ཟེར་བ་གདའ་བ་དེ། དེ་ལྟར་ལགས་ལྷུས་  
 པས། གསང་བདག་གི་ཞལ་ནས། ལམ་ཀྱི་བོགས་འདོན་པའི་སྲུག་རྒྱ་མ་གསེར་  
 ལས་དགོན། བྱུང་མེད་རན་པ་མོས་གྲུས་བྱི་ལོ་ལ་བྱེད། དག་སྣང་སྣང་སྲུག་པ་ལ་  
 བྱེད། ཚོགས་གསོག་བྱི་ལོ་ལ་འབྲུལ། ཞེན་ལོག་ལྷ་ཚོས་ལ་བྱེད། ཉན་ན་ཁྲི་ལ་ཡང་  
 ལྷོད། དད་པ་ཁ་ནས་སྐྱེ། ལྷོག་ན་སྣང་ནས་ལྷོག། །མེར་སྣ་མིག་མེར་ཆེ། ཡང་འགྲོ་  
 བའི་ལས་མི་གསོག་པར། མར་འདྲན་པའི་སྲུགས་ཀྱི་བྱེད། ཚོས་འཕེལ་བའི་བོགས་  
 འདོན་པ་མི་ཡོང་བར་ཆགས་སྣང་དང་སྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྣ་བསྲུ་བྱེད། ཆགས་པས་  
 ལྷོལ་དུ་རེ་ནས་བསྐྱེན་པར་གདའ་སྟེ། ཉོན་མོངས་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་མོང་། ཁམས་  
 རྒྱས་པའི་རྟེན་ཡོང་དུ་རེ་ཅ་ན། ཉམས་འབྲིབ་ཀྱི་སྲུམ་པོ་ཁྲིར་ཡོང་། དམ་ཚིག་མི་  
 བསྐྱུང་བའི་བྱུང་མེད་འཕྲོན་མ་བདུན་མོ་ཡིན་གསུང་། བསྐྱེན་དུ་རུང་ཅམ་དེ་གང་  
 ལགས་ལྷུས་པས། གསང་བདག་གི་ཞལ་ནས། ལོང་གི་སྐྱོན་དེ་ཉམས་ལས་ལོག་པ་  
 ཞིག་ཡིན། ལྷན་པར་དུ་ཚོས་ལ་མོས་པ། རྫོ་ཆེ་བ། རང་རྒྱུད་རིང་བ། དད་པ་དང་  
 ལྷོད་རྗེ་ཆེ་བ། བ་རོལ་ཏུ་སྐྱིན་པ་དུག་རྒྱུད་ལ་ཚོང་བ། ལྷ་མའི་བཀའ་སྐྱེལ་མི་སྐྱོག་པ།  
 ལྷུག་པ་པོ་ལ་གྲུས་པ། ལྷགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་མིག་འབྲས་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བ། དབང་

གི་དུས་མིན་པར་གཤེམ་མི་འཚོར་བ། གཙང་སྐྱེ་ལ་གནས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ལམ་གྱི་  
 གོ་གསུ་སྐྱེ་འགོ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཆགས་པ་ཅན་བྱངས་  
 པའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། དབང་པོ་རབ་གྱི་ཚོས་སྐྱེ་ཡིན། ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་  
 མོངས་པ་རང་དགར་འགོ་བས་དེ་ལས་ལྡོག་དགོས་སྡུག་གྱི་སྒོར་ཞུགས་ནས་དམ་  
 ཚིག་མ་བསྐྱངས་ན། སངས་རྒྱས་པ་ལ་རེ་བ་མ་བྱེད་ཨང་། ཡང་ལས་གྱི་དོ་རྗེས་  
 ཞུས་པ། ཚོས་སྒྱུད་པ་ལ་ལྟོ་གོས་དང་ལུས་གྱི་བདག་འཛིན་འདི་ཀས་ལན་འདུག་  
 པས། འདི་གསུམ་སྒོ་ཐོངས་པའི་གདམས་པ་ཞིག་ཏུ་བྱས་པས། གསང་བདག་གི་  
 ཞལ་ནས། ལས་གྱི་དོ་རྗེ། ལུས་འདི་རྣམས་ཀྱང་འཛིག་པ་ཡིན། ཚེ་ཚད་ཀྱང་སྡོན་  
 བས་བསྐྱོས་ཚར་ཉེ་ཡོད། རྒན་གཞོན་ལ་ངེས་པ་མེད། ཐམས་ཅད་འཚི་བ་ལས་མ་  
 འདས་པས། གཟུགས་ལེགས་ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་པས་མ་ཤི་བར་འདུག་པ་ངས་མ་  
 མཐོང་། ལུས་གྱི་གཅེས་འཛིན་ཐམས་ཅད་སྒོས་ཐོང་ལ་རེ་ཁྲོད་འགྲིམས། གོས་ནི་  
 དུག་པོ་ཤོན་ཀྱང་ཚོག་ལྟོ་ནི་དོ་དང་ཚུས་ཀྱང་འོང་སྟེ། མི་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བྱེད་མ་  
 ལུས་པ་ཡིན། ད་བྱམས་སྟིང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་  
 དགོ་བ་བྱས་ན་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡིན་ཉེ། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པར་འདུག། །ངའི་གསང་  
 ཚིག་གི་ཚོས་འདི་རྣམས་མཁའ་འགྲོའི་སྟིང་གཏམ་ཡིན་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་བདག་གི་  
 གསང་ཚིག་འདི་ནི། ཕྱི་ལྟར་གྱི་ལྟ་ལོ་དབྱངས་ཅན་ལ། བད་གི་ལྟ་ཡེ་ཤེས་གསང་  
 པའི་དབང་རྒྱལ་མས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མ་ཉེ་རྩ་བྱི་ལ་བདག་གིས་བརྟན་  
 ཉོ། །གདམས་པ་འདི་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་ལ་གཞན་ལ་མི་སྐྱེ་བར་རྒྱས་གདབ་  
 པོ། །གདམས་པ་འདིའི་མིང་ནི་ཞུ་ལན་སྟོན་མཚོག་བདུད་ཅིའི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

སྣན་འདི་དང་པོ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དང་ཁར་མི་འགྲོ་བའི་དཔེ་ཡོད། དང་ཁར་སོང་  
 ཡང་སྣུགས་པའི་དཔེ་ཡོད། སྣན་སྣོར་འདི་འཁོར་བའི་གཙོང་ནང་སེལ་བ་ལ་འདི་  
 ལས་ལེགས་པ་མེད་གསུང། སྣན་འདི་དང་པོར་གསོལ་ནས་བར་དུ་མི་སྣུག་པར་ལྷོ  
 དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཁོར་བའི་གཙོང་ནང་དམ་པོ་འདི་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་གསང་  
 བའི་བདག་པོ་ལ། ལས་ཀྱི་རྩོམ་ཞུས་པ། མ་ཉི་ལྷ་བྱ་བྱི་འདིའི་རྒྱུད་ཚོད་གང་  
 ལགས། འཚང་ནམ་རྒྱ། ཡི་དམ་གང་གིས་རྗེས་སུ་བརྒྱུངས། སྐྱེ་བ་སྣ་མ་གང་  
 འཇུངས་ལྷོས་པས། གསང་བའི་བདག་པོའི་ཞལ་ནས། རྣོ་བཟང་གྲགས་པ་འདི་ནི་  
 ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྣ་མ་སྐྱེ་བ་བདུན་  
 གྱི་བར། བརྗེ་ཉེའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མངོན། འདི་ཁའི་སྐྱེ་བ་སྣ་མ་  
 ཁ་ཆེའི་གི་བ་སྣན་གྱི་ཡུལ་དུ་བརྗེ་ཏམ་ཉི་ལྷ་བྱ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱེ་འཇུངས་ཏེ་སྣན་  
 སུམ་ཚོགས་པའི་འཁོར་ལྷ་བརྒྱུ་འདུས། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་སྣང་དོར་སྣོར་ལམ་ལ་གནས་  
 བར་གྲགས། ཁོ་པོ་སྤྲུག་ན་རྩོམ་གྲང་འདིའི་ཡོན་ཏན་དཔག་པར་མི་རུས་ཤིང་།  
 ལྷག་པའི་ལྷ་སྐྱི་ནང་གི་ལྷ་མོས་རྗེས་སུ་བརྒྱུངས་ཤིང་། རིགས་གསུམ་མགོན་པོས་  
 གྲང་རྗེས་སུ་བརྒྱུངས་ཏེ། ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིན། འཚང་ནམ་རྒྱ་ངས་མི་སྣོན། འཇམ་  
 དཔལ་དང་སྣུན་ངས་གཟིགས་ཀྱིས་ལུང་སྣོན་པར་འགྱུར་རོ། །མཚོང་ཚོས་དུན་རེག་  
 གསུམ་གྱིས་མན་ཡོན་ཚོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས། ཁོའི་རྒྱུད་ཚོད་གཞན་གྱིས་  
 ཚོགས་པར་མི་རུས་སོ། །ཡང་གསང་བདག་ལ་ལས་ཀྱི་རྩོམ་ཞུས་པ། ཁ་བ་ཅན་  
 གྱི་སྣོངས་སུ་བསྟན་པ་རི་ཅམ་གནས་ལྷོས་པས། ད་སྐོབ་ཆད་ད་ལྷ་ལུང་གི་དུས་  
 ཡིན། དེའི་ནང་ནས་གྲང་མདོ་སྤེའི་དུས་ཡིན། འདུལ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ལོ་སྣོང་ཚོ་

གཅིག་དང་བརྒྱ་ཚོ་གསུམ་གནས་གསུང་། ཡང་གསང་བདག་ལ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་  
 ལུས་ལ། བོད་ཁ་བ་ཅན་འདིར་བདེ་སྐྱབས་ཅི་འོང་ལུས་པས། ཉམས་པོའི་སྤྱོད་ཀྱིས་རྣམས་  
 རྒྱས་པའི་དཀར་པོའི་སྤྱོད་ཀྱིས་རྣམས་པམ་པས་མཐའ་མི་ཐམས་ཅད་དབྱུང་སྐྱེ་  
 ལྷགས། དེའི་སྤོབས་ཀྱིས་མཐའི་ལྷ་འདྲེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབྱུང་སྐྱེ་ལྷགས། དབྱུང་  
 ཀྱི་མི་ཐམས་ཅད་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྷགས། དབྱུང་གི་ལྷ་འདྲེ་ཐམས་ཅད་མཐའ་འཁོབ་  
 ཏུ་ལྷགས། དེའི་སྤོབས་ཀྱིས་ལྷ་འདྲེ་ལྷ་འདྲེར་མ་འཆམ། མི་མང་པོ་ལ་ལྷ་གོ་དང་  
 ཡམས་ནད་འབྱུང་། སེམས་ཅན་ལ་བདེ་སྐྱིད་མེད། རྒྱུ་སྤེ་གོག་འཛིན་པའི་སྤོབ་  
 དཔོན་རྣམས་སྤྱིར་རེ་རྩེ་གསུང་། མཐའ་ནས་དམག་ལྷགས་ཏེ་འཛོམས་པའི་དུས་ནི་  
 ད་ལྷ་ཡིན་མོད། དབྱུང་གི་སྤེ་བ་དང་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་པ་སྤྱིའི་རིམ་གྱི་  
 བག་ཅེས་བྱས་པའི་སྤོབས་ཀྱིས་སྤིར་བྱུང། ད་དུང་“ཡང་འ་བརྒྱུག་ཐབས་བྱས་ན་སྤིར་  
 བྱུང་མིད། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ལོ་བཅུ་མ་འགྲངས་པར་འབྱུང། དགོ་  
 འདུན་སྤེ་འཁྲུགས་ན་ནི། ལྷ་ར་དུ་འབྱུང་བའི་ཉམས་ཡིན། ཐེག་པ་མཚོག་གི་མི་རྟོག་  
 བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་འེ་འཛིན་བསྐྱུངས་པས་ལྷག་མཚོང་གི་སྤོང་བ་སྤྱེས་ཏེ་ཐབས་  
 ཐབ་ལོ་སྤྱིར་རྩེ་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པས་ལྷ་ར་དུ་སྤྱེ། ལྷགས་ཀྱི་བརྒྱས་ཐབས་ཐབ་ལོས་  
 ལུས་ལ་གནད་དུ་བརྟུན་པས་སེམས་ཐོག་ཏུ་རྟོགས་པ་རང་དབང་མེད་པར་སྤྱེ་བའི་  
 དོན། ལྷ་ར་རྩེ་ཆེན་པོ་ཐབས་ཐབ་ལོ་འཁྲིད་མཚོག་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད་པས་  
 ལྷེ་བར་འབྱུང་རོ། །རྩོས་པ་མེད་ན་གོལ་ས་གསང་སྤྱགས་ཁོ་ན་མང་བས་ལས་དང་  
 པོ་བའི་སྐབས་སུ་རྩོས་པ་ཡིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་གསུང། ད་ལྷའི་བསམ་གཏན་བ་བྱིན་གྱིས་  
 སེམས་བསྐྱེད་ལྷགས་འདིས་ཀྱང་ལྷག་མཚོང་གི་སྤོང་བ་བག་རེ་སྤྱེ་བ་ལས་འོས་ཅི་

1 ཀྱང་། རྒྱུ་འབྲུག་པར་མ་གཉིས་ཀར་ཀྱང་སྤེས་འདུག་མོད་ནོར་སྤྱུལ། །



ཡོད། གསང་སྤྲུགས་ཟབ་མོའི་གཟུངས་སྤྲུགས་བརྒྱུས་པས་སྤུན་མོང་གི་དངོས་སྤྲུག་  
 བག་རེ་འབྱུང་གི་ཡོད། དེ་བས་མཚོག་གི་དངོས་སྤྲུག་རྒྱུན་ཆགས་གཉིང་ནས་སྤྲེ།  
 དེས་ན་ཐམས་ཅད་ལ་དག་པའི་སྤྲང་བ་སྤྲེད་དགོས། ལྷག་མཐོང་རྣམ་དག་གི་སྤྲོང་བ་  
 སྤྲེ་བར་བྱེད་པ་ལ། ལྷ་མ་ལྷག་མཐོང་རྣམ་དག་སྤྲེས་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས། ལྷག་  
 མཐོང་རྣམ་དག་མི་སྤྲེ་ན། རའི་གསང་ཚིག་ཏུ་ལྷོས། གོལ་ས་རྣམས་གཙང་དགོས་པ་  
 ལགས་སོ། །ཞི་གནས་མེད་པ་ལ་ལྷ་བའི་གོ་ཡུལ་གཅིག་བཀའ་བས་ལྷག་མཐོང་  
 གིས་ཟིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྷ་བྱ་མི་  
 འབྱུང་གསུང། ལྷག་མཐོང་གི་སྤྲོང་བ་ཐོན་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གསང་སྤྲུགས་  
 ཀྱི་གདམས་པ་སྤུན་མོང་མིན་པ་སྤྲོད་དུག་དང་རྫོགས་ཆེན་ཡིན་གསུང། སྤྲིང་ཐར་  
 པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་མོད།  
 དེགས་བསྐྱུན་གསུམ་ཏུ་འདུས། དེའི་གསང་ཚིག་རྣམས་ལ་མང་དུ་ཡོད། ཚོས་བྱས་  
 པ་ལམ་ཏུ་སོང་མ་སོང་གི་ཁྱད་པར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྤུན་མོང་མིན་པ་རྒྱ་ཆེ་ཚུང་  
 གི་ཁྱད་པར་ཡིན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ། བྱེད་ལས་སེམས་  
 ཅན་ཀྱི་དོན་སྤྲུག་པ་སྤྲེ། སྤུན་མོང་མིན་པ་ཡིན། དེ་གསུམ་ཀྱི་གོ་ཡུལ་དང་སྤྲོང་བ་  
 རྣམ་དག་སྤྲེས་པའི་ཚད་རང་དོན་ཀྱི་འཁྲི་བ་ཚོད་ནས། གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་  
 སེམས་ཤིང་སྤྲུག་པ་ཞིག་འོང་གསུང། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྷ་བ་རྣམ་དག་ལགས་  
 སམ་ཞུས་པས། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ལྷ་བ་མཐོང་པོ་ཡིན་མོད། ལྷ་བའི་སྤྲོགས་ལ་  
 སྤོབ་དཔོན་སྤྲུག་དང་རྒྱ་བྲགས་ཀྱིས་བཀའ་བ་འདི་འཁྲུལ་མེད་ཡིན། དེ་ལ་མ་  
 བརྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་སྤྲེ་བ་མི་སྤྲིད་གསུང། ད་ལྷ་དཔུས་གཙང་ན་སངས་རྒྱ་བའི་

ལམ་མ་ཞོར་བ་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སློབ་འདོགས་ཚོད་ནས་གཞན་ལ་ལམ་  
 རྣམ་དག་འཁྲིད་སྟུབ་པ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། འཁྲིད་སྟུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁྲིད་  
 པའི་ངེས་པ་ཡང་མེད། འཁྲིད་མི་སྟུབ་པས་ཁྲིད་ན་སློབ་དཔོན་དང་བཅས་པ་ཐམས་  
 ཅད་རྒྱ་སོང་དུ་འགྲོ་བས་སྟོང་རྗེ་གསུང། ཡང་གསང་བདག་ལ་ལས་ཀྱི་དོ་རྗེས་  
 ལུས་པ། རྫོང་བཟང་གྲགས་པའི་སྐྱ་ཚེའི་ཚད་རི་ཅམ། འཁོར་ཁྱད་པར་ཅན་རི་ཅམ།  
 གནས་གང་དུ་འགྲོ་དོན་འཕེལ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གང་དུ་འགྲོ་དོན་བྱེད་བསྟན་དུ་གསོལ་  
 ལུས་པས། གསང་བའི་བདག་པོའི་ཞལ་ནས། གནས་གཞི་གཅིག་ཏུ་མ་བཞུགས་ན་  
 འགྲོ་དོན་འཕེལ། སྐྱ་ཚེའི་ཚད་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་ལས་མི་སྟུབ། སྐྱབ་པ་འབའ་ཞིག་  
 མཛད་ན། བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་སྟུབ། གཅིག་ན་དོན་གསུམ་འགྲོ་དོན་བྱེད་ན་སློབ་མ་  
 དཀར་མོའི་སྐྱབ་པ་དང་ཆེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐྱབ་པ། འཇམ་དཔལ་དང་འབྲེལ་པ་ཡོད་  
 པས། འཇམ་དཔལ་གཤེད་དམར་གྱི་སྐྱབ་པ་མཛད་ན་སྐྱ་ཚེ་རིང་། དེ་མ་མཛད་ན་  
 བག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བར་ཚད་འབྲུང་ཉེན་ཡོད། བོང་གི་སྐྱབ་པ་དེ་འིན་ཏུ་གཅིས།  
 འཁོར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གསུམ་འབྲུང། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་འཁོར་  
 མང་དུ་འབྲུང། ལམ་ནི་ཆེ་སྒྲ་མའི་ལུང་བསྟན་ལས་འཕགས་པས་ཚད་མི་ཟེན། བོང་  
 དུ་བསྟན་པའི་ཡི་དམ་ལྟ་སྟུང་དུ་ཞལ་གཞིགས། གཞིགས་ལུགས་རྣམ་པ་གསུམ།  
 རབ་དངོས་སུ་ཞལ་གཞིགས། འབྲིང་ཉམས་ལ་གཞིགས། ཐ་མ་མི་ལམ་དུ་ཞལ་  
 གཞིགས་པའོ། །ཡི་དམ་ལྟ་ཞལ་གཞིགས་པའི་སྟོན་ལ་ཚོ་འབྲུལ་གདུག་རྩལ་ཆེ་བར་  
 འབྲུང་ངོ། །བདུད་ཆེ་རིགས་ཉིད་ཡི་དམ་དུ་སྐྱལ་ནས་འབྲུང། དེ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་  
 ཉིང་འེ་འཛིན་བརྟན་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱབ་བྱངས་ནས་དེ་ལ་བསྟེན་པས། ཡི་དམ་

ཡིན་ན་གཟི་བཞིན་ཆེར་བསྐྱེད་ལོང་། བདུད་ཡིན་ན་ཡལ་ཉེ་འཕྲོ་ །དེ་ལ་སོགས་པ་  
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་འདུག་ནའང། དེད་ལ་དེ་ཀ་གོ་བདེ་བ་དང་སྐྱབ་བར་བྱུང་། ཇི་  
 ཅམ་དུ་ཡི་དམ་ལྟའི་ཞལ་གཟིགས་ཀྱང་སྒྲོ་དགའ་མི་འཚམ། དེ་བྱས་ན་བདུད་གྱིས་  
 འཁྲེང་བ་འདུག་གསུང་། ཡང་ཞུས་པ། ལྷོ་བཟང་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་སྐྱེ་བཉིད་མ་གར་  
 འཁྲུངས་ཞུས་པས། དགའ་ལྡན་དུ་བྱམས་པའི་དུང་དུ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་འཇམ་  
 དཔལ་སྣོད་པོ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱེ། དེ་ནས་དགའ་ལྡན་ནས་འཇམ་བུའི་གླིང་གཞན་དུ་  
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དགོངས་ཉེ། ཚོས་རྒྱལ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཉེ་སེམས་ཅན་  
 གྱི་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་། གསུམ་པ་འཇམ་བུའི་གླིང་འདིར། རྒྱ་གར་ཤར་  
 རྩོགས་སུ་རི་ཅ་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བརྗེ་ཏུ་རྫོ་ན་གྱི་ཞེས་བྱ་བར་འཁྲུངས།  
 འཁོར་ཉིས་སྟོང་དུ་འདུ་ཞིང་། འཁོར་རྣམས་ཀྱང་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱོར་  
 ལམ་ལ་གནས་པ་ཤ་སྟག་འབྱུང་ངོ་། །གསང་བདག་ཉིད་གྱིས་གསུངས་པའི་ཚིག་  
 རྣམས་གཞན་གྱི་སྒོར་མི་ཤོང་སྲིད་པས་སྲེད་པར་མཛད་པ་ཞུ། ཁྱེད་གྱི་སྐྱེའི་ཆེ་བ་  
 དང་ཡོན་ཏན་འགའ་ཞིག་གསུང་ནའང་། ཡི་གེ་ལ་འདེབས་ལོང་མ་བྱུང་བས་རྩོགས་  
 ཅམ་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཡིན་ལགས། ཇི་བ་རྣམས་ལའང་གང་དྲིས་དྲིས་ལ། དེ་ཡང་ཁོ་  
 རང་རང་རྒྱས་ཆེ་གསུངས་ནས། རྩོགས་འདི་ཅམ་ལས་མི་གདའ་བས་དེ་བཀོད་པ་  
 ལགས་སོ།། །།མདྲ་ཡི། ལྷ་ལྷུ།

༡༡། རྒྱབས་འདིར་བརྗོད་བར་བྱ་བ་ནི། སྐྱིད་གྱི་བྱ་བ་ཐོབ་རྣམས་གྱིས་  
 མཛད་ཚུལ་དང་། གདམས་ངག་རྣམས་ལུགས་རྣམ་དག་མང་དུ་ཡོད་མོད། དེ་བཞིན་

དུ་རྗེ་བཙུན་འདིའི་སྣོན་བརྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་སྐབས་རྣམས་ལ་ཡང་། ལྷག་ཆུ་ཆེན་  
 ལོ་དང་མ་ཐུན་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། དབུ་མ་ཆེན་ལོ་དང་མ་ཐུན་པའི་ལུགས་  
 གཅིག་དང་། རྗེ་གསུམ་པ་ཆེན་ལོ་དག་མ་ཐུན་པའི་ལུགས་གཅིག་སྟེ། མི་མ་ཐུན་པ་  
 གསུམ་གསུངས་པ་ནི། གདུལ་གྱི་དབང་གིས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ངེས་ཤིང་། ལྷན་  
 པར་དུ་སྣོན་མཚོག་བདུན་ཅི་འདི། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཉིད་ལ་གནང་བའི་གདམས་པའི་  
 མཚོག་ཡིན་ཏེ། མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། བདུན་ཅི་སྣོན་མཚོག་ཚོས་ཀྱི་  
 མཚོག་ཁེས་སོགས་གསུངས་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། འཕགས་པ་ལག་ན་  
 རོ་རྗེའི་གསང་ཚིག་ །ལྷག་ཆད་ལོར་གསུམ་ཀྱི་སྣོན་དང་བལ་བ། བདུན་ཅི་སྣོན་  
 མཚོག་ཁེས་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་མང་དུ་གསུངས་ཡོད་པ་ལ། དུས་ཤིས་ཀྱི་རྣམ་  
 འགྲུབ་པ་ཞིག་གིས་ཚོས་འདི་ཉིད་དབལ་རྗེ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ལན་གསེར་འབྲེང་  
 དང་ལོ་མ་དང་ཆུ་བསྐྱེས་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་འགལ་འདུ་དང་དཀའ་བའི་གནས་  
 རྣམས་ལ། བརྟམ་དབུད་ཆེར་མ་ལྷགས་ལགས། རྗེ་གསུམ་ཆེན་ལ་ལོས་པ་ཞིག་གིས་  
 བསྐྱད་པར་ངེས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡི་དམ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རྗེ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་  
 ཡང་ལྟ་བུ་མཚོན་པོ་ཡིན་ལོད། ལྷོད་རང་སྤྱོད་དང་རྒྱ་གྲགས་ཀྱིས་བཀའ་བའི་  
 ལུགས་བཞིན་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ལ། ལོང་གི་ལྟ་བུ་མཚོན་པོ་  
 ཡིན་ལོད་ཅེས་པའི་ཚིག་འདི་ལ། དབུད་གཞི་བྱ་བར་རིགས་ལ། འདིའི་རོ་སོ། རང་  
 བཞིན། ལྷགས་རྗེ་ཞེས་པ་རྣམས་ལྟ་སྟོན་སྟོན་གསུམ་དང་སྟེལ་ན། ལྷ་སྐྱབ་རྒྱ་  
 གྲགས་ཀྱི་ཞེ་ལྷག །མཉམ་རྗེས་སོགས་དང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་འདུག་པ་འདི་ལྟར་  
 བ། ལོང་གི་ཡི་དམ་ཀྱི་གསུང་ཡང་འགལ་བ་ཅན་དུ་འགྲུབ་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཉིད་

གྱིས་ཐུགས་རེས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་འདྲེན་པ་ལ་འགལ་བ་དུ་དང་བཤམ་ཞིང་། ལྷ་སྲོད་  
 གྱི་སྐྱབས་ཀྱང་ཞིབ་ཞིབ་འདྲ་ལ་ཕྱིར་བར་མ་སོང་བ་དགོས་མོད། དེ་སོགས་གྱི་  
 དབྱེད་གཞི་བྱ་རྒྱུ་མི་འདུག་པས། ཕྱིས་འབྲུང་ཚོས་འདིར་འཇུག་འདོད་རྣམས། དཔེ་  
 ཆ་མཐོང་བ་ཙམ་དང་གསུང་བ་སོ་དང་ཞུ་བ་སོ་བཟང་ཟེར་བ་ཙམ་ལ་དག་པ་སྦྱར་  
 བས་གཞུག་གྱི་བསྐྱེད་པ་མི་གོ་བར་མ་བྱེད། སྦྱིར་བསྟན་པ་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་  
 ཤིང་། གཞུང་ལུགས་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བ་དགོས་མོད། དེ་ལ་འགལ་འདུ་དང་  
 བཅས་པ་ཞིན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲོར་བས་ཉམས་སྲོང་ལ་བཅར་ནས་སྒོམ་དུས་ཐེ་  
 ཚོམ་གྱི་སྒྲོག་གིས་འཆིང་ཞིང་སྒྲོན་གྱི་སྒོ་དུ་མ་འབྲུང་བས་སོ། །འདིར་མ་ཕྱི་ལྟ་  
 མེད་གཏན་མ་རྟེན་པས། རྗེ་ཕྱག་དོར་བས་མཇེད་པའི་མཇེད་པ་ལ་སྒྲོན་སེལ་བའི་  
 ཕྱིར་ཡིག་ཚུང་འདི་བཀོད་པའོ། །

༄༅། །ཐུ་མ་ལྷ་པུ་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་སྐྱེ་བ་ལའི་རྩ་བ་ཀྱེ་རྣམ་

ཞེས་བྱ་བ་པུའུ་གས་མོ། །

༄༅། །ན་མོ་གུ་ཏུ་མཚུ་མོ་ལ། རྒྱལ་བ་ཀྱེ་གི་ཡབ་ཏུ་གྱུར་བྱང་རྒྱལ་མས་  
བཞོན་བུའི་སྒྲ། །འཇམ་པའི་གསུང་གིས་འགྲོ་དབུགས་འབྱེན་བྱང་བུའི་སྐྱེ་སྒྲ།  
པར་མཛད། །ཀྱེ་གི་སྐྱེ་བ་ཏུ་བུའུ་གས་བྱང་འགྲོ་བའི་བུ་མཛད་པའི། །འཇམ་  
དབུངས་དེ་ཡི་མཛད་བྱང་མཛད་པས་ཏུ་སྐྱོར་གྱུར་ཅིག །

གང་ཞེག་ཚུལ་བཞེན་བསྐྱེན་ན་ལེགས་ཚོགས་ཀྱེ། །པདེ་སྐྱེ་ཉིད་ཏུ་སྐྱེར་  
བའི་སྐྱོ་གཅིག་བྲ། །བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་བསྐྱེན་ཚུལ་ལྷ་བུའུ། །རི་རྣམ་ཏུ་ས་  
བཞེན་བདག་གིས་བཤད་པར་བྲ། །

རི་རྣམ་ཏུ་རྒྱུད་གི་རྒྱལ་ལོ་སྐྱེ་འབྱུང་བ་བའི་རིམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་ལོ་ལས། རེ་  
ཤིག་དང་ལོར་དོས་བྱུ་བ་ཞི། །སྐྱོབ་དཔོན་རྗེས་སུ་འབྲང་ཡིན་པས། །སྐྱོབ་དཔོན་  
མེད་པར་གྱུར་ན་ཞི། །དོས་བྱུ་བ་ཚོ་བ་པར་མི་འགྱུར་པས། །སྐྱོབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་  
བཤད་པར་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྐྱེར་མཚོག་དང་སྐྱེན་མོང་གི་དོས་བྱུ་བ་གི་ཅ་བ་  
ཞི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཚུལ་བཞེན་ཏུ་བསྐྱེན་པ་ཉིད་ལ་རྒྱལ་ལས་པའི་སྐྱེར། རྣམ་  
བསྐྱེན་པའི་ཚུལ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ལྷ་བུའུ་སྐྱོན་པའི་སྐྱེ་བ་ལྷ་བུའུ་ཞེས་བྱ་བ་  
འདི་བཤད་པར་བྲོ། །འདི་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འབྱུག་པའི་བྲ། །

བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།  
 མཚོད་པར་བརྗོད་པ་དང། བརྒྱུ་པར་དཔེ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྷན་དོ་རྗེ་  
 སེམས་དཔའི་གནས་ཐོབ་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི། །ལྷ་མའི་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱུར་རྗེ་བཞིན་བཏུང་  
 བྱས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བས་སྟོན་ཏེ། བཏུང་པར་བྱས་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ལ་བཏུང་བ་ནི།  
 ལྷ་མའི་ཞབས་ཉིད་བརྒྱུར་བཀོད་པ་དེ་ལ་སྟེ་སྦྱུང་ཆའི་དཔལ་ལོས་བརྒྱུར་བས་ཤིན་  
 ཏུ་གྲུས་པར་སྟོན་པའོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་བཏུང་བ་ནི་རི་བཞིན་ཞེས་པ་སྟེ་ལྷ་མ་ལ་སྟོ་  
 གསུམ་གྲུས་པའི་སྟོན་པ་རི་ལྟར་འདུད་པའི་ཚུལ་གསུང་རབ་ནས་འབྱུང་བ་རི་ལྟ་བ་  
 བཞིན་དུ་བཏུང་བའོ། །ལྷ་མ་རི་འདྲ་བ་ཞེ་ན། དཔལ་ལྷན་ཞེས་སོགས་ཏེ། གྲེ་དོ་རྗེ་འི་  
 བརྒྱལ་བ་དང་པོའི་ལེ་བུ་བཏུན་པ་ལས། སྤྱི་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཔལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ལྷན་  
 པའི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གནས་སམ་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱུའི་ཅ་བར་རྒྱུར་པའོ། །དོ་  
 རྗེ་སེམས་དཔའ་ནི་དོ་རྗེ་ཅེ་མའི་སེམས་དཔའ་བརྒྱུག་གི་བཤད་པ་ལས། ཅེ་སྤྱིར་  
 དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡིན། །བྱང་ཚུབ་མཚོག་གི་ཡེ་ཤེས་གང། །དེ་ནི་དོ་རྗེ་འི་དེས་  
 པར་བརྗོད། །ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ལས་བྱུང་བ། །དེ་ནི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བརྗོད། ཅེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་གསུམ་གྱི་མཚོག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པར་  
 ཟུགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྦྱུང་ཡེ་ཤེས་ནི་དོ་རྗེ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱུ་ནི་  
 སེམས་དཔའ་སྟེ་དེ་འདྲ་བའི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉེ་ཞེས་པ་འདིར་  
 ལྷག་མ་འདྲན་པ་ཡིན་པས་བཏུང་ནས་ཅེ་ཞིག་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་བསྟན་པ་ནི་རྗེ་མེད་  
 རྒྱུད་མང་ལས་གསུངས་པ། །མདོར་བསྟུན་བཤད་པ་འདི་ནི་གྲུས་པས་མཉན་པར་

གྲིས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བསྟེན་པ་ནི་བཤད་ཅེས་པས་སྒྲ་མ་དེ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་  
 འཆད་པར་བྱེད་པས་དེ་འདྲ་བ་འདི་ནི་ཚིག་ཙམ་མིན་པར་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་གཉན་  
 པར་གྲིས་ཞེས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་བསྐྱུལ་བའོ། །དེ་ལ་རང་བཟོ་སྤོང་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་  
 རྒྱ་མ་བསྟེན་ཚུལ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ཙམ་གྲིས་བཀོད་པ་ཡིན་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་མི་  
 རུང་བས་བྱེད་ཀྱིས་འཆད་པ་འདི་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་སྟམ་ན། འདི་ནི་རི་མ་མེད་པའི་  
 རྒྱད་མང་པོ་ལས་གསུངས་པ་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་པས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ། །རྒྱད་  
 གང་ལས་གསུངས་པ་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར་འོ། །དེ་ལྟ་བུར་རྒྱད་དེ་དག་ལས་  
 ཤེས་པར་བྱས་པས་ཚིག་པས་བྱེད་ཀྱིས་ཚོམ་པ་དོན་མེད་དོ་སྟམ་ན། དེ་དག་ན་  
 ཡོད་མོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་གོང་འོག་འབྲུགས་པ་དང་སྣ་ཚོགས་སུ་འཛོམ་  
 ཡོད་པས་འདིར་མདོར་བསྐྱུས་ནས་འབྲུགས་བསྟེན་པར་བཤད་པས་ན་དོན་མེད་པ་  
 མ་ཡིན་འོ། །འདིས་ནི་ལྷ་བུ་པ་དང་རྒྱད་རྣམས་སྒོམ་པར་བསམས་ནས་འདི་ཚོམ་  
 མི་དགོས་པར་དོགས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་འོ། །གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ་  
 ལ་གསུམ། རྒྱ་མ་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བསྟེན་ཚུལ་བཤད་པའི་དུས། བཤད་ནས་སྤོང་  
 རུང་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟེན་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། དེའི་  
 དམིགས་བསམ། བསྟེན་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་  
 དང་། ཞར་བྱུང་གི་དོན་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་མ་བསྟེན་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་  
 དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱ་མ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བའི་འཕད་པ།  
 གྲུས་པ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ། གྲུས་པའི་ཡུལ་དང་རྟེན་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་བ་  
 རྒྱུར་མཚོག་ཐོབ་དོན་རྩི། སྟོབ་དཔོན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། སྟོགས་བརྟུའི་



འདིག་རྟེན་ཁམས་བཞུགས་པས། །དུས་གསུམ་དུ་ནི་མངོན་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་པ་སྟེ་  
 དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སློབ་བྱེད་རྒྱུ་ལོ་དབང་དང་། གོ་ལ་བྱེད་ལམ་གྱི་དབང་དང་། གོ་ལ་  
 བ་འབྲས་བུ་ལོ་དབང་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དང་པོ་གཟུང་སྟེ་སློབ་བྱེད་གྱི་  
 དབང་ཚོལ་པའི་སློབ་དཔོན་ལ་སློབ་མས་བསྟེན་བཀུར་བུ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 རོ། །མཚོག་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་རྒྱུད་སྟེ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱར་བའི་  
 དབང་རོ། །དེ་གང་ལ་ཚོལ་པའི་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ནི་མན་དག་སྟེ་མའི་སྟེ་མ་ལྟ་བུ་  
 ལས། རྗེ་རྗེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་འདིག་རྟེན་དང་འདིག་  
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་སློབ་པ་སྟོན་པ་ནི་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཉེ་ལྷོ་མའོ། །ཞེས་གསུངས་  
 བ་ལྟར་རོ། །སློབ་དཔོན་དེ་ལ་ནི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་དེ་  
 བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གཤམ་གས་ཤིང་སྐབས་སུ་རྒྱུད་པའི་དེ་བཞིན་གཤམ་གས་  
 བ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་། །དུས་སྤྱོད་དང་པོ་དང་གྲུང་དང་ཕྱི་ཤོའི་ཐ་མའི་སྐབས་མཚམས་  
 གསུམ་དུ་ཕྱོན་ནས་ཕྱག་འཚལ་བར་བྱེད་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་སློབ་པ་རྣམས་གྱིས་  
 ལྟ་ཅི་སློབ་ཞེས་སྐྱ་མ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །འདི་ནི་  
 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལེ་ལུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། དེགས་གྱི་བུ་མངོན་བསྟན་ན།  
 ཕྱོགས་བཅུའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཇི་  
 སྟེད་འཁོད་ཅིང་འཚོ་སྐྱོང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་དུ་སྐབས་ནས་སློབ་  
 དཔོན་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤམ་གས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོན་པས་ཡང་དག་པར་མཚོན་  
 བས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དེ་དང་དེར་འགྲོ་ཞིང་དག་རྗེ་རྗེའི་ཡི་གེ་ཡང་འདི་སྐད་དུ་  
 “འབྲིན་ཏོ། །བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤམ་གས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་པའོ། །བདག་ཅག་དེ་

1 འབྲིན

བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱུས་པ་སྟེ་སྐྱུ་འབྲུལ་བྱ་བའི་རིམ་བར་སྐྱེ་བ་བཅུ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་བ་གྲགས་པ། "ཅི་<sup>1</sup>་ལུ་པ། །ལྷོ་ལ། །དེ་མེད་སྤྲོས་པ་ལ་སོགས་པ་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་ཀྱང་དེའི་འབྲེལ་པར་སྐྱ་སོར་བཞག་གི་བཤད་པ་མཛད་པ་དང་། ལྷ་བཅུ་བ་ཚོམ་པ་པོའི་བཞེད་པ་གཉིས་མ་ཐུན་པར་སྤང་བས་འདིར་ཞི་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བར་མཛད་ན་སྟོབ་མ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་ཆེས་ཆེར་གྲུས་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སྐྱར་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འབྲེལ་ཆེན་དུ་དབང་བསྐྱར་མཚོག་ཅེས་པའི་ཆོགས་བཅད་འདི་ལ་བྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོན་གཞན་དུ་བཤད་པ་མཛད་པ་ནི་འདི་གཉིས་གཞུང་གཅིག་ཡིན་ཡང་སྐབས་མི་གཅིག་སྟེ་འདིར་ཞི་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་ལས་དང་པོ་བའི་སྟོབ་མས་གང་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལུས་པའི་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཆེས་གྲུས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སྐྱར་དགོས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཤད་པ་གཞན་དུ་བྲས་ན་དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་བྱང་བའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱིར་ནི་རྒྱ་དུ་ཀྱི་དོ་རྗེའི་ཆོག་འེ་འེ་ལ་ཡང་བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྤང་བས་འགལ་བ་ཡང་མེད་དོ། །མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ལྷ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འདུད་པ་མི་རིགས་པར་བཞེད་པར་བཞེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་དམ་བསྟེན་པ་ལས། ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་སྤྲོས་རྣམས་ལ་ནི་འཁོར་བ་འཛོམས། །རང་ལུས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གནས་ནི་ཀུན་དུ་སྟོན། །དེ་ནི་ལྷ་མ་

1 ཅ

དཔལ་ཉེ་ལྷ་མ་དཔལ་གཞན་མིན། །དཔག་མེད་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་ཉལ་ཏུ་དེ་ལ་  
 མཚོད། །སྤྱོད་པ་བཞུགས་སངས་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཉལ་ཏུ་དེ་ལ་འབྲུད། ཅེས་  
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱུས་པ་ལས་ཀྱང། ཀུན་དགའ་པོ་གལ་ཉེ་  
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལེང་ཉེ་ནང་དུ་ཞུགས་ཉེ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྣམ་ཅེ་  
 དགའ་ཞིང་དགའ་མཁུར་སྤྱོད་ལ་དེས་ལེང་ཉེ་འདྲེན་པ་གཞན་མེད་ན་ཀུན་དགའ་པོ་  
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལེང་ལེང་ཉེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབྱེ་ལ་ཡང་བསྐྱར་  
 དོ། །ཞེས་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱང་པོའི་མདོ་བྱངས་པ་དང་ཡང་རིགས་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་  
 བོ། །གཉིས་པ་གྲུས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསྐྱེན་བཀུར་བྱ་བའི་ཚུལ་སྤྱིར་  
 བསྐྱེན་པ་དང་། དམིགས་གྱིས་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཚོག་ཏུ་དད་པས་དུས་  
 གསུམ་དུ། །དཀྱིལ་འཁོར་མེ་ཉོག་བཅས་ཐལ་མོས། །སྟོན་པ་ལྷ་མ་བསྐྱེན་བཀུར་  
 ཞིང་། །ཞབས་ལ་སྤྱི་པོས་བྱལ་བའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་དུས་གསུམ་  
 དུ་རང་ལ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལས་སྟོན་པའི་ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་པོས་གཏུགས་པའི་བྱལ་  
 བྱ་བའི་སྟོན་པ་བསྐྱེན་བཀུར་བའོ། །ཅི་བྱལ་ཉི་ཚེའམ་སྣམ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ་  
 མཚུལ་མེ་ཉོག་གི་ཚོམ་བྱ་བའོད་པ་དང་བཅས་པ་དབྱེལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཐལ་  
 མོ་སྤྱར་ཉེ་བྱལ་བའོ། །འདིར་ཆག་འགྱུར་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་མེ་ཉོག་ཐལ་སྤྱར་  
 དང་། །ཞབས་ལ་སྤྱི་པོས་བྱལ་འཚལ་བས། །སྟོན་པ་ལྷ་མ་བསྐྱེན་བཀུར་བྱ། ཞེས་  
 འབྲུང་བ་སྣང་ལེགས་སོ། །དེ་ཡང་མཚོག་ཏུ་དད་པ་སྟེ་དང་བའི་དད་པ་ཆེན་པོས་  
 ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཉེ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཆོ་དོ་རྗེ་  
 སྟོབ་དཔོན་བྱིམ་པ་དང་རང་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཆོ་སྟོབ་དཔོན་རབ་ཏུ་

ལྷུང་ཡང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་བསྐྱབ་པ་གཞོན་པའི་གསར་བུ་ཡིན་ན་སྲུང་  
 བ་གད་པའི་བསྟེན་བཀུར་བྱའམ་སྣམ་ན། བྱིས་པའམ་ཞི་གསར་བུ་ལ། །འཛིག་ཉེན་  
 ལྷོད་པ་སྲུང་བའི་བྱིས། །དམ་ཚེས་ལ་སོགས་བདུན་བདར་ཉེ། །བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་  
 བས་ལྷོས་བྱུག་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཉེ། རང་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་སློབ་དཔོན་བྱིས་  
 བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ལ་སྦྱིར་བཏང་ལ་བྱུག་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་  
 དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་དམ་ཚེས་སླེགས་བམ་དང་སོགས་ཀྱི་སྐྱས་བསྐྱས་པ་སྦྱ་  
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདུན་དུ་བཞག་ནས་དངོས་སུ་དེ་དག་ལ་ལུས་ཀྱིས་བྱུག་བྱ་  
 ལ་ལྷོས་ལྷ་མ་ལ་བྱུག་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དངོས་སུ་ལུས་ཀྱིས་བྱུག་བྱས་ན་འཛིག་ཉེན་  
 ཀྱིས་བསྟན་པ་“སློད་པའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཚེ་དེ་སྲུང་བའི་བྱིར་ཡིན་གྱི་དགག་བྱ་  
 མེད་ན་དེ་ལྟར་མི་བྱའོ། །བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ་ནི་འདིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བརྟུལ་  
 ཞུགས་དགོ་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཛིན་པ་ལ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བྱིས་པ་  
 སོགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལ་ལུས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བྱུག་མི་བྱེད་པའི་ཚེ་ལྷ་མའི་བསྟེན་  
 བཀུར་ཐམས་ཅད་མི་བྱའམ་སྣམ་ན། གདན་བསྐྱབ་པ་དང་ལྡང་བ་དང་། །དོན་གྱི་བྱ་  
 བ་སོགས་བསྟེན་བཀུར། །བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་ཀུན་བྱ་སྟེ། །བྱུག་དང་དམ་པ་  
 མིན་ལས་སྲུང་། ཞེས་གསུངས་ཉེ། ཡན་ལག་ལྡན་བྱུག་འཚེལ་བ་དང་དམ་པ་མིན་  
 པའི་ལས་རྐང་བ་བཀུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྲུང་བ་སྟེ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་བསྟེན་  
 བཀུར་ཀུན་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་སློབ་མས་བྱའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ལྷ་མ་དེ་དག་  
 ལ་རང་གི་གདན་བསྐྱབ་པ་དང་སློན་དུ་ལྡང་བ་དང་ལྷ་མའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་དགོས་པ་  
 སྦྱབ་པའི་བྱོགས་དང་ལོར་འབྲུལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །འདིར་བདེ་མཚོག་

1 ལྷོད

སྣོད་འགྲེལ་དུ་བྱིས་པ་དང་དགེ་ཚུལ་སྣོད་དཔོན་ཡིན་ཡང་གདན་བསྟུན་པ་ལ་  
 སོགས་པས་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་རྐང་པ་བཟུ་བ་སོགས་ཀྱིས་  
 བསྟེན་བཀུར་མི་བྱེད་དོ། །ཕྱག་མི་འཚལ་བ་ནི་ཚོས་བཤད་པའི་སྐབས་ལས་གཞན་  
 དུ་ཡིན་པས་ཚོས་འཚད་པའི་ཚེ་ནི་པོ་ཉི་ལ་སོགས་པ་མདུན་དུ་བཞག་སྟེ་ཕྱག་བྱ་  
 བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །དྲི་མེད་འོད་དུ་ཡང་  
 གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་མཛད་ལ་བདེ་མཚོག་སྣོད་འགྲེལ་ལས་དགེ་  
 སྣོད་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སྐྱ་མ་ལ་ནི་བསྐྱབ་པ་གཞོན་ཡང་ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་བསྟེན་  
 བཀུར་ཐམས་ཅད་བྱ་བར་བཤད་དོ། །འདི་ལ་ཉན་ཐོས་སྟེ་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེ་སྣོད་  
 ལས་རབ་དུ་བྱུང་བས་བྱིས་ན་གནས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཕྱག་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་།  
 ཕྱག་བྱ་བའི་གནས་ནི་སྣོད་པ་དང་རང་ལས་བསྐྱབ་པ་རྒྱན་པ་གཉིས་སུ་དེས་པར་  
 འདུལ་བ་ལས་བཤད་པ་གཉིས་འགའ་བས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚུད་  
 པའི་ལན་དུ་རབ་བྱུང་གིས་བྱིས་པའི་བྱང་མེས་ལ་ཕྱག་བྱེད་པའི་ཁྱུངས་ཀྱི་མདོ་  
 མང་དུ་བྱངས་ནས་བརྒྱལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རྟོག་གི་འབར་བར་བཤད་  
 པས་སྦྱིར་དགེ་སྣོད་གིས་སྣོད་དཔོན་བྱིས་པ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱག་བྱ་མི་  
 དགོས་པ་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ལ་བསྟེན་པའི་ཅ་བ་འདུལ་བའི་  
 བསྐྱབ་བྱིས་ལ་གཞོད་པའི་དགག་བྱ་ཤས་ཆེ་བས་དེའི་མཐའ་འགོགས་སུ་ཕྱག་མི་  
 བྱ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ན་དགག་བྱ་དེ་གཏན་ལོག་འདུག་ན་  
 ཡུལ་དེ་འདྲ་རྣམས་སུ་ཕྱག་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྣོད་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡོད་  
 བཞིན་དུ་བྱིས་པ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྐྱ་མར་མི་བྱ་བར་དྲི་མེད་འོད་ལས་གསུངས་པ་ཡང་

འདུལ་བ་ལ་ཆེས་ཆེར་གྲུས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་  
 དུ་གནས་པར་བྱ་བར་དགོངས་བཤོ། །ཚུལ་འདི་ལ་དོན་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་  
 བ་རེ་བྱིས་པ་དང་གསར་བུ་ཞི་དོན་རྗེ་སློབ་དཔོན་མིན་པའི་གོང་མོ་ལ་རྟོག་པའི་དུས་སུ་  
 ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་དོན་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲུལ་འཆོལ་བར་  
 གོང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་གསུང་བའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉེ། འདི་ནི་  
 དགག་བྱ་ཆེ་བའི་ཆེ་གོང་མ་ལ་དམིགས་བསལ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དོན་  
 རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་མི་སྣོད་ན་སྐབས་འཆོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །གསུམ་པ་གྲུས་  
 པའི་ཡུལ་དང་རྟེན་བརྟག་པ་ལ་གཉིས་པན་ཚུན་བརྟག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།  
 བརྟགས་ནས་སྤང་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འོན་དེ་ལྟར་གྲུས་པར་བྱ་བའི་  
 ཡུལ་སྐྱེས་པ་དང་གྲུས་པར་བྱེད་པའི་སློབ་མ་གཉིས་ཀྱི་དཔོན་སློབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་མ་  
 བརྟགས་པར་རམ་བརྟགས་ནས་བྱ་སྟོན་ན། སྐྱེས་པ་དང་ཞི་སློབ་མ་དག་མཚུངས་པར་  
 དམ་ཚིག་ཉམས་འགྱུར་བས། །དཔའ་བོས་དང་བོར་སློབ་དཔོན་དང་། །སློབ་པའི་  
 འབྲེལ་བ་བརྟག་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཉེ། དཔའ་བོ་ནི་འདིར་དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་བཀའ་  
 འདུག་ལོན་པ་དང་ལོན་པ་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་སྟེ་དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་བཀའ་འདུག་མ་མཐོས་  
 པའི་དང་བོར་ལོན་པས་ཀྱང་ལོན་པ་པོ་སྟོན་དུ་རུང་མི་རུང་བརྟག་ལ། ལོན་པ་པོས་  
 ཀྱང་ལོན་པ་དེ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་བརྟགས་པའི་སློབ་ནས་པན་ཚུན་དུ་འབྲེལ་  
 བ་བྱ་བར་འོས་མི་འོས་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་མ་བརྟགས་པར་གང་རུང་རུང་  
 དང་འབྲེལ་བ་བྱས་ན། ལོན་མིན་ལ་གསང་བ་བསྟན་པས་སྐྱེས་པ་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་  
 འགྱུར་ལ་སློབ་མས་ཀྱང་དམ་ཚིག་སྤངས་པ་རྣམས་བསྐྱུང་བར་མི་བྱས་པས་ཉམས་

བར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པར་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་འགྲུར་བས་བརྟག་  
 དགོས་ལ་བརྟགས་པའི་ཆེ་སྟོང་དང་མི་ལྡན་པར་མཐོང་ན་གསང་བའི་ཚོས་མི་  
 བཤད་དེ། བཤད་རྒྱུད་དོན་རྗེ་སྤང་བ་ལས། རི་ལྷར་སང་གའི་འོ་མ་ནི། །ས་ཡི་སྟོང་དུ་  
 གཞག་མི་བྱ། །དེ་བཞིན་རྣམ་འབྲོང་ཆེན་པོའི་རྒྱུད། །སྟོང་མིན་རྣམས་ལ་སྦྱིན་མི་བྱ།  
 །ཞེས་སོ། །མ་བརྟགས་པར་གང་རུང་རུང་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་  
 གཟིགས་ནས་རྒྱུད་དེ་ལས་ལོ་ནི་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་བརྟག། །ཅེས་སྤྱད་པོར་སྟོང་མ་  
 ཤེས་ན་ལུན་རིང་པོར་བརྟག་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་བ་ལ་གཉིས། སྤང་བའི་  
 མཚན་ཉིད་དང། བསྟེན་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤང་མར་འོས་མི་  
 འོས་བརྟག་དགོས་ན་མི་འོས་བ་དེ་རི་འབྲ་བ་ཞིག་ཡིན་སྟུང་ན། སྟོང་ལྡན་སྟོང་མས་སྤང་  
 མར་ནི། །སྟོང་རྗེ་མེད་ཅིང་ཁོ་ལ་གདུག། །ཁེངས་ཤིང་ཆགས་ལ་མ་བསྐྱམས་  
 དང། །སྟོམས་དང་བཅས་བ་མི་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་ལྡན་ཏེ་ཤེས་རབ་ཅན་  
 ཡི་སྟོང་མས་སྤང་མར་མི་བའོ། །གང་ལ་སྤང་མར་མི་བའོ། །ཞེས་སྟོང་རྗེ་མེད་པ་ནས་  
 སྟོམས་པའི་བར་ཡི་སྟོན་དང་བཅས་བ་དེའོ། །དེ་ལ་སྟོང་རྗེ་མེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་  
 རྣམས་སྤྱད་བསྐྱམས་རྒྱ་བཅས་ལས་བསྐྱམས་བར་འདོད་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་  
 མཚོག་གི་བཤེས་གཉེན་དུ་མི་འོས་སོ། །ཁོ་བ་ནི་ཞེ་སྤང་ཤིན་ཏུ་ཤིས་ཆེ་  
 བའོ། །གདུག་པ་ནི་ལུས་དག་གིས་གཞན་ལ་གཞོན་བ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བའམ་ཁོན་  
 འཛིན་དམ་པའོ། །ཁེངས་པ་ནི་ང་རྒྱལ་ཤིས་ཆེ་བའོ། །ཆགས་པ་ནི་ཡོ་བྱད་ལ་ཀུན་  
 འཛིན་དམ་པའོ། །མ་བསྐྱམས་པ་ནི་བསྐྱམས་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་སྟོང་གསུམ་སྟོང་བར་

འདུག་པའོ། །སྐྱོམས་པ་མི་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་གཞན་ལ་ངོམ་  
 པའོ། །གཞན་ཡང་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རིམ་བར་སྤེལ་སོ་གཉིས་པ་ལས། གང་ཡང་ཁོ་  
 དང་སྐྱུ་ཅན་དང་། །ངག་ནི་ལོན་ཏུ་རྩུབ་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་དག་གིས་ཚོག་ཤེས་  
 པ། །དེ་ནི་ལྷ་མར་བསྟེན་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་བསྟེན་པར་བྱ་  
 པའི་ལྷ་མ་དེ་རི་འབྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། །བརྟན་ཞིང་དུལ་ལ་སློ་བྲོས་ལྡན། །བཟོད་ལྡན་དང་  
 ལ་གཡོ་སྐྱུ་མེད། །སྤྲུགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཤེས། །སྦྱིང་བཅེར་ལྡན་ཞིང་བསྟེན་  
 བཅོས་མཁས། །དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས། །དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བའི་ལས་ལ་  
 མཁས། །སྤྲུགས་བཤད་པ་ཡི་སྐྱོར་བ་ཤེས། །རབ་ཏུ་དང་ཞིང་དབང་སོ་དུལ། །ཞེས་  
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བརྟན་པ་ནི་ལུས་བསྐྱམས་པ་དང་། །དུལ་བ་ནི་དག་བསྐྱམས་པ་  
 དང་། །སློ་བྲོས་ལྡན་ནས་སྐྱུ་མེད་པའི་བར་གྱིས་ནི་ཡིད་བསྐྱམས་པ་བསྟེན་པར་སྐྱུ་  
 འབྲུལ་བྱ་བའི་འབྲེལ་བར་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྦྱིང་བོས་བཤད་དོ། །སློ་བྲོས་དང་  
 ལྡན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཆེ་བའོ། །བཟོད་པ་ནི་གཞོན་བྱེད་དང་དཀའ་སྤྱད་དང་ཚོས་ཟབ་  
 མོ་ལ་བཟོད་པ་སྟེ་དེ་དང་ལྡན་པའོ། །དང་བ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་  
 གནས་པའོ། །གཡོ་དང་སྐྱུ་ནི་རྟེན་བཀུར་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ཞིང་འདོད་  
 ཆགས་དང་གཉི་སྤྲུག་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་པར་འབྲེལ་བ་ལ་རང་གི་ཉེས་པ་  
 ཐབས་གྱིས་མི་མངོན་པར་བྱེད་པ་དང་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་  
 ལྟེ་དེ་མེད་པའོ། །སྤྲུགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཤེས་ཞེས་པ་ལ་སྐྱུ་འབྲུལ་བྱ་བའི་  
 འབྲེལ་བར་གསང་སྤྲུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཤེས། །ཞེས་བཏོན་ནས་སྤྲུགས་དང་སྐྱུན་  
 ཀྱི་སྐྱོར་བས་བཞེགས་རྒྱོག་བྱས་པ་ལ་ཀུན་སྦྱིང་གིས་བཤད་དོ། །རྗེ་རྗེ་མཁའ་



འཕྲོའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སོ་གཉིས་པའི་སྐབས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཤེས། ཞེས་པའི་  
 འབྲེལ་བར་བྱུ་བ་ལྷ་དྲམ་སྐབས་ནི་ཞུང་པ་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱུད་ནི་རྣམ་  
 རྣམས་སོ། །སྐྱོར་བ་ནི་བྱ་བའོ། །ཤེས་པ་ནི་མཁས་པའོ། །ཞེས་སྐབས་དང་རྣམས་  
 གྱིས་རང་རང་གི་བྱ་བ་ནི་སོགས་སྐབས་པ་ཤེས་པ་ལ་བཤད་དོ། །སྙིང་བཅེར་ལྷན་བ་  
 བྱི་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱབ་བསྐྱབ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་བཅེ་བ་ཆེ་བའོ། །བསྐྱབ་  
 བཅོས་ལ་མཁས་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་གྲུང་ལས། རིག་པའི་གནས་རྣམས་ཀུན་ལ་མཁས།  
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནང་རིག་པ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཉིད་  
 བཅུ་ནི་རྣམ་འབྲོར་སྐྱེ་བའི་ཀྱུད་དོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་ལེ་བུ་ཐ་མ་ལས། ལྷིང་རྒྱོག་  
 གཉིས་ཀྱི་ཚོག་དང་། །གསང་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཁ་སྐྱོར་འབྲེད་པའི་ཚོ་  
 ག་དང་། །གཏོར་མ་རྡོ་རྗེའི་བཟུངས་པ་དང་། །དབུ་ཤུལ་སྐབས་པའི་ཚོ་ག་དང་། །རབ་ཏུ་  
 གནས་དང་དེ་གྱིས་འཁོར་སྐབས། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་ནོ། །དེ་གྱིས་འཁོར་ཉིང་  
 འཛིན་སྐབས་ཀྱི་དང་། །སྙིང་སྐབས་འདུག་སྙིངས་བཟུངས་བརྗོད་དང་། །སྐྱིན་སྐྱོག་  
 མཚོད་པ་ལས་སྐྱོར་དང་། །སྐྱར་སྐྱུད་པ་ཡི་རྣམས་པ་ནི། །སྐྱི་ཡི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་  
 བོ། །ཞེས་གསང་བ་སྡེ་ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་དང་སྐྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་  
 ལྷིང་རྒྱོག་པ་གཉིས་ནི་ཁྲི་པོ་བཅུ་ལྷ་བུ་ལ་བསྐྱོམས་ནས་སྐྱིང་རྒྱོག་པ་དང་བྱིས་  
 རས་འདོགས་པ་སོགས་བྱས་པས་སྐྱིང་རྒྱོག་པའོ། །གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་  
 ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་གཉིས་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་གསང་དབང་བུམ་དབང་ཐོབ་  
 པ་ལ་བསྐྱར་བས་དེས་བུམ་དབང་མཚོན་ལ་གསུམ་པས་བཞི་བ་མཚོན་བས་དེ་དེར་  
 བསྐྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ་ལས་དབང་བཞི་ཀ་གསུངས་སོ། །ཁ་སྐྱོར་དབྱེ་བ་ནི་

1 ཚོག

དབྱའོ་སྤང་མ་དང་སྤལ་ནས་མངོན་སྲོད་བྱེད་པའོ། །གཏོར་མ་ནི་ཚོགས་སྲོད་བཙོ་  
 ལྷའི་གཏོར་མ་ལྟ་བུའོ། །དོ་རྗེའི་བཟླས་པ་ནི་ཡིད་དང་རག་གི་དོ་རྗེའི་བཟླས་པ་རྟེ་  
 གཞན་ཡང་སྤྲུགས་རྣམས་སྤེལ་ནས་བཟླས་ལུགས་མང་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ་ལས་  
 བཤད་དོ། །དག་ཤུལ་སྐྱབ་པ་ནི་དབང་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་དང་སྲོམ་པ་དང་ལྡན་པས་  
 སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྲུང་བ་བཞིན་ཟླ་བ་བཙོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པར་བསྐྱབས་ཀྱང་མ་  
 གུབ་ན་ལྟ་ལ་དག་པོའི་སྲོད་བས་ལུང་བས་འདེབས་པའོ། །རབ་གནས་ནི་གོ་བར་  
 ཟད་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་ནི་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་  
 ལ་མཚོན་ཅིང་བསྐྱོད་པ་དང་དེར་ལུགས་ནས་དབང་ལེན་ཅིང་རྗེས་སུ་གནང་བ་ནོད་  
 པའོ། །རྒྱས་པར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུའི་  
 དཀྱིལ་འཁོར་ནི་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་  
 རོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་ལྷའི་རྣམ་འཕྲོར་ཉེ་དང་པོ་སྲོད་བ་སོགས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་ནི་ལྷ་  
 ལ་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་སོ། །རྣང་སྤྲུགས་དང་འདུག་སྣངས་དང་ལས་  
 ལ་སྲོད་བ་དང་སྤང་བསྐྱབ་པ་བཞི་ནི་རིམ་བ་ལྟར་གཡས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དང་དོ་  
 རྗེ་སྤེལ་ཀྱང་ལ་སོགས་པ་དང་། བསྐྱེད་ཞིང་སྐྱབ་པར་བ་སོགས་དང་མཚོན་བསྐྱོད་  
 སོགས་སྲོན་དུ་འགྲོ་བས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་ལ་སློབ་དཔོན་རབ་ཞི་བཤེས་  
 གཉེན་གྱིས་སྐྱུ་འབྲུལ་དུ་བའི་འགྲོལ་པར་བཤད་ལ་ཀུན་སྡིང་གིས་ལས་ལ་སྲོད་བ་  
 ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་ལ་སྲོད་བ་ལ་བཤད་ཅིང་གཞན་གསུམ་དོན་འདྲའོ། །བཟླས་  
 བརྗོད་སོགས་སྤྲུག་མ་གསུམ་ནི་གོ་སྲོའོ། །སྐྱུ་འབྲུལ་དུ་བའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་ཐ་མར་དེ་  
 ཉིད་བཅུ་གསུངས་པ་ཡང་བཅུ་ཚོན་ཕྱི་མ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་སྤེལ་ལའི་དོ་

རྗེ་སློབ་དཔོན་ཡིན་ན་བཅུ་ཚོན་ལོག་མ་དང་། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་  
 བཅུ་ཚོན་དང་པོའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་བའི་  
 ལས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཐེག་གིས་བྱི་བ་དང་ཚོན་གྱིས་བྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་  
 མཁས་པའོ། །དེ་དག་ནི་སྐྱུ་འཇུལ་བྲ་བ་ལས། བརྟན་ཞིང་དུལ་ལ་སློ་གྲོས་  
 ལྡན། །བཟོད་ལྡན་བྲང་ཞིང་གཡོ་སྐྱུ་མེད། །གསང་སྤྲུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་ཤེས་  
 པས། །དཀྱིལ་འཁོར་བྱི་བའི་ལས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ཤིང་། །སེམས་  
 ཚན་ཀུན་ལ་མི་འདིགས་སྦྱིན། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་རྟག་དགའ་བ། །དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཡིན་  
 པར་གསུངས། །ཞེས་བཤད་པ་བསྐྱུས་པའོ། །སྤྲུགས་བཤད་པ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཤེས།  
 །ཞེས་པ་ལ་ཆག་འགྲུང་དུ། སྤྲུགས་འཆད་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་ནི། །ཞེས་འབྲུང་བ་  
 ལྟར་བདེ་སྟེ་གཞན་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་འཆད་པ་ལ་མཁས་པའོ། །རབ་རྒྱ་དང་བ་ནི་  
 ཐེག་པ་ཆེ་ལ་རྟག་དགའ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྦྱི་དང་ཁྲད་པར་  
 དུ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་རབ་རྒྱ་གྲུས་པའི་དང་བ་བརྟན་པའོ། །དབང་པོ་དུལ་བ་ནི་བྲན་  
 ཤེས་ཀྱིས་དབང་པོའི་སློ་བསྐྱམས་པས་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་ཚར་བཅད་  
 པའོ། །དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྐྱུ་ན་སྣང་རྗེ་ཆེ་བ། ཐེག་ཆེན་ལ་མི་སྲེད་པའི་དད་པ་  
 བརྟན་བ། ཐེག་པ་སྐྱུ་མོང་བ་དང་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱུ་བཙུན་ལེགས་པར་  
 ཤེས་པ། གདུལ་བྱ་འཁྲིད་པའི་རིམ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ། སློ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྦྱོད་  
 བསྐྱམས་པས་དབང་པོ་དུལ་བ་སྟེ་ཚོས་ལྡང་ལྡན་པ་ཞིག་སློ་དང་ལྡན་པའི་སློབ་  
 མས་རྒྱ་མར་བྱའོ། །རྗེ་སློབ་ཀྱི་ལེ་ཏུ་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱང་། རྗེ་སློབ་དཔོན་མཚན་  
 ལྡན་ཉིད། །དེ་ཡིས་ཉེ་བར་བསྐྱུ་བའི་སྤྲུགས། །སྤྲུབ་པ་པོ་ལ་འབྲུབ་པོ་གྱི། །བརྟན་

ཞིང་ཟབ་མོའི་ཚོས་ལྷན་དང། །རིག་པའི་གནས་ལྷན་ལ་མཁས། །སྦྲིན་སྟེག་  
 དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུགས་ཤེས་ཤིང། །རབ་གནས་གཏོར་མའི་བ་རོལ་སོན། །དེ་ཉིད་  
 བཅུ་ལོ་ལྷན་པར་རིག །ཉན་ཐོས་སྦྱོར་པ་སྦྱོར་བྱེད་ཅིང། །སྤྲུགས་ཀྱི་སྟེག་པའི་རིམ་  
 པར་གྱུས། །གཟུགས་ལྷན་མཐོང་ན་དགའ་བ་དང། །དཀྱིལ་འཁོར་འཛི་མཁས་  
 བཟུངས་པར་ལྷན། །ཅུ་བའི་སྦྱང་བ་རབ་འཛོམས་ཤིང། །སྤྲུགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་རབ་  
 སྦྱོར་གྱིས། །འཛིག་ཉེན་ལྷན་པ་ལ་བདེ་སྟེར་བ། །དེ་འབྲའི་སྦྲུང་དངོས་གྲུས་  
 ཉན། །གང་གིས་ཀྱང་འཛི་སྦྱང་མི་བྱ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ་ཁྱད་པར་དུ་དོ་རྗེ་  
 སྟོབ་དཔོན་ལ་ཅུ་བའི་སྦྱང་བ་དང་མི་ལྷན་བ་དགོས་པར་འདི་དང་སྟོམ་བ་འབྱུང་བ་  
 ལས་གསུངས་པ་ནི་མེད་མི་རུང་ཡིན་པས་སྤར་བ་འདད་པའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྦྱོར་  
 བཟུངས་པའི་གཙོ་བར་གཟུང་དོ། །ཉན་ཐོས་སྦྱོར་པ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ནི་བའདད་  
 རྒྱུད་དོ་རྗེ་སྟེང་བ་ལས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཚོན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱི་རུ་སོ་སོར་ཐར་བ་  
 སྦྱོར་ཅིང་ནང་དུ་འདུས་པའི་དོན་ལ་དགའ་བར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་སོ་  
 སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་བ་དང་ལྷན་བ་སྟེ་དེ་ཡང་དགེ་སྟོང་དོ་རྗེ་འཛིན་བ་མཚོག་དང་  
 དགེ་ཚུལ་དོ་རྗེ་འཛིན་བ་འབྲིང་དང་རབ་རྒྱུད་གི་སྟོམ་བ་དང་མི་ལྷན་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་  
 སྟོམ་ལྷན་གྱིས་པ་ནི་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཐ་མའོ། །དེ་སྦྱང་ཡང་དཔལ་དུས་  
 ཀྱི་འཁོར་མའི་དབང་གི་ལེ་འུའི་འབྲེལ་བར་བྱངས་པ་ལས། དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་  
 ཤེས་པ། །གསུམ་ལས་དགེ་སྟོང་མཚོག་ཡིན་འབྲིང། །དགེ་ཚུལ་ཞེས་བྱ་དེ་དག་  
 ལས། །བྱིས་ན་གནས་པ་ཐ་མའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་ལེགས་པར་  
 གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྩལ་བཞིན་དུ་སྟོབ་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོམ་

ལྷན་དགེ་སློང་ནི་སྤྲུལ་སྤྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་མཚོག་ཏུ་གསུངས་པས་སོ་སོར་ཐར་  
 པ་གང་ཡིན་ཐེག་དམན་གྱི་ཡིན་པར་བརྒྱུད་ནས་གསང་སྤྲུལ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་  
 པར་འདོད་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་སྤྱི་དེ་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་  
 པར་བྱའོ། །མཚོན་ཉིད་ཏུ་གསུངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་རྟེན་ན་  
 རི་ལྷར་བྱ་བ་ནི་དཔལ་དོན་དམ་པའི་བསྐྱེན་པ་ལས། ཚོད་ལྷན་དབང་གིས་སྐྱེན་  
 དང་ཡོན་ཏན་འབྲེས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྲིག་པ་མེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ཞིག་ཡོན་  
 ཏན་ལྷག་པ་ཡང་ནི་ལེགས་དབྱུང་ནས། །བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་  
 བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་མཚོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་རྟེན་ན་ཡོན་ཏན་  
 །ཤས་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ནི་དངོས་བྱུང་གྱི་ཙ་བ་ཡིན་པས་  
 རྒྱུད་ལྡེ་ཏུ་མ་ནས་མཚོན་ཉིད་མང་ཏུ་གསུངས་པས་མཚོན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཤེས་  
 པར་བྱས་ལ་སློབ་མ་བསྐྱེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྷན་པ་  
 ལ་འབད་ཅིང་སྐྱེས་པ་བསྐྱེན་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་འཚོལ་བ་ལ་འབད་ལ་  
 མ་རྟེན་ནའང་དེ་འདྲ་བའི་མཚོན་ཉིད་ཅན་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུར་ཚོགས་  
 གསོག་པ་དང་སློབ་ལམ་ལ་བརྩོན་དགོས་པས་སྐྱེས་པའི་མཚོན་ཉིད་དེ་དག་ཤེས་པར་  
 བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །བསྐྱེན་བྱའི་སློབ་མ་རི་འདྲ་བ་ཡང་སྐྱེ་འབྱུང་བའི་རིམ་  
 པར་བྱེ་བ་དང་ཕོ་ལས། དགེ་དང་སློམ་ལ་དགའ་བ་དང་། །རྟག་ཏུ་སྐྱ་མ་ལ་གྱས་  
 དང་། །རྒྱུན་ཏུ་སྤྲོ་རྣམས་མཚོད་བྱེད་བའི། །ཡོན་ཏན་ལྷན་ན་སློབ་མ་ཡིན། །ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྷར་ཤེས་པར་བྱ་ལ་སྤང་བྱའི་སློབ་མ་ནི། །སྤྲོད་རྗེ་མེད་ཅིང་ཁོ་ལ་  
 གཏུག་ །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སློབ་དང་ལྷན་པ་དང་འདྲིར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ལས་

བསྐྱོག་པ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སློབ་མའི་སློབ་ཡོན་དེ་དག་གྱང་ཤེས་པར་  
 བྱས་ལ་སློབ་སློང་བ་དང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་རང་ལ་ལྷན་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་པར་  
 བྱའོ། །གཉིས་པ་བསྟེན་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མ་གུས་པ་སྤང་བ་དང་།  
 གུས་པ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བརྟམས་པ་དང་སློད་པ་སྤང་བ། ཐུགས་  
 དུགས་པ་སྤང་བ། མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེ་  
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་  
 འདྲའི་མགོན་ལ་བསམས་བྱས་ནས། །སློབ་མར་གྱུར་ནས་བརྟམས་ན་ནི། །སངས་  
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྟམས་པས་ན། །དེས་ནི་ཏུག་ཏུ་སྐྱབ་བལྟལ་འཕོབ། ཅེས་པས་སློབ་  
 འོ། །ལྲང་བཤད་པའི་དེ་འདྲ་བའི་མགོན་པོ་སྐྱ་མ་ལ་བརྟམས་སམ་སྤྲད་ན་ནི་ཏུག་ཏུ་སྐྱེ་  
 རྒྱུན་ཏུ་ཚོར་བ་སྐྱབ་བལྟལ་འཕོབ་པར་འགྱུར་འོ། །རི་ལྟར་ཏུ་བརྟམས་པས་འཕོབ་ཅེ་  
 བ། བསམས་བྱས་ནས་ཉེ་བསམས་བཞིན་ཏུ་བརྟམས་སློད་བྱས་ནའོ། །གང་གིས་  
 བརྟམས་པས་ཤིན། དེའི་སློབ་མར་གྱུར་པ་སྟེ་སློབ་མ་བྱས་ནས་དེ་ནས་དེས་བརྟམས་  
 བའོ། །བརྟམས་སློད་བྱས་ཚུལ་ནི་དཔལ་མཚོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་གིས་རྣལ་  
 འབྱོར་བ་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་ཁྱོད་ཚུལ་ཁྲིམས་  
 འཆལ་བ་དང་བཙོན་འགྲུས་ཞན་པ་དང་། ཚོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲད་པར་མི་  
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་འཆལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སློད་པ་དང་བརྟམས་  
 པའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱད་དང་མན་  
 དག་འཆད་པའི་སློབ་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་གཞུག་དགོས་པས་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་  
 བྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་སློབ་དཔོན་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པས། བརྟམས་པ་དང་སྤྲད་པའི་ཉེས་

དམིགས་ཀྱིས་ཞེ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སྤྱི་ལོ་དབང་དུ་བྱས་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཡུལ་  
 ཡང་རང་གི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཡིན་ན་རྗེ་འབྲུག་གི་ཡང་མ་གུས་པ་སྤང་དགོས་ཏེ་  
 དཀྱིལ་ཚོགས་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་ལྷོ་བཟང་གི་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་  
 བ་ནི་སླ་མ་ཚུལ་གྲིམས་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ན་ཡང་མ་གུས་པར་མི་  
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྟམས་པས་ན། ཞེས་པ་ནི་  
 བརྟམས་པས་རྟུག་ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་འཕྲོ་བ་པའི་རྒྱ་མཚོན་སྟོན་པ་སྟེ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་  
 མཚོད་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་  
 བེ། འོ་ན་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟམས་སྟོན་བྱས་པ་དེས་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་འཕྲོ་  
 ཅེ་ན། སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སྟོན་པ་དེ། །ཡམས་དང་འཆེ་བའི་ནད་ཀྱིས་དང་། །གཞོན་  
 དང་རིམས་དང་དུག་ཀྱིས་ཀྱིས། །ཚོངས་ཆེན་དེ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་མེ་  
 དང་སྐྱེལ་གཏུག་དང་། །རྩ་དང་མཁའ་འགྲོ་རྒྱན་པོ་དང་། །གཞོན་དང་ལོག་འདྲེན་  
 ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱང་། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་  
 སོ། །ཆོག་འགྱུར་ལས། ཡམས་དང་ཉེར་འཆེ་ནད་ཀྱིས་དང་། །གཞོན་དང་རིམས་  
 དང་དུག་གིས་ཀྱང་། །སླ་མའི་ཞབས་ལ་སྟོན་པ་ཡི། །ཚོངས་ཆེན་དེ་ནི་འཆི་བར་  
 འགྱུར། ཞེས་འགྱུར་བ་བདེ་ལ་དེ་ཡང་མཐོང་ཚོས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དང་མ་མཐོང་བ་  
 སྤྱི་བ་ཕྱི་མའི་ཉེས་དམིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚིགས་བཅད་དང་པོ་དང་རྒྱལ་  
 པོ་ནས་ལོག་འདྲེན་ཀྱིས་བསད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན་ལ། གཉིས་པ་ནི་  
 སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགྲོ་ཞེས་པས་བརྟན་ལོ། །དེ་ལ་ཡམས་ནི་རིམས་ལས་  
 གཞན་པའི་འགོ་ནད་མི་བཟང་པའོ། །ཉེ་བར་འཆེ་བ་ནི་ལོག་གི་སེམས་ཅན་གྱི་གཞོན་

བ་ལས་གཞན་པའི་སློབ་ཆགས་གཏུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནོད་པའོ། །ནད་ནི་ཡམས་  
 དང་རིམས་ལས་གཞན་པའི་ནད་དེ་གྲུང་གི་ལེ་ཏུ་བརྒྱད་པ་ལས། གཡོ་དང་སྐྱ་ཡི་  
 རབ་སྐྱོར་བས། །བསྐྱེན་བཀུར་ལོག་པས་གསལ་བྱེད་ན། །སློ་ཁག་མངོ་ནད་ནད་  
 ཆེན་གྱིས། །ཤི་ནས་དཔྱུལ་ལ་སོགས་པར་འགོ་ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །གདོན་  
 བོ་སྣ་དང་སྐྱའི་གདོན་ལ་སོགས་པའོ། །རིམས་ནི་ཉིན་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་གསོར་  
 མི་རུང་བ་རྣམས་སོ། །དུག་ནི་སྐྱར་དུག་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་དག་གིས་འཆི་རྒྱུན་བྱས་  
 བས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་སྐྱོངས་པའི་སྐྱོངས་ཆེན་ལྷ་མ་  
 ལ་སློད་པ་དེ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་དང་དུག་སྐྱུལ་དང་ཤ་ཟའི་  
 མཁའ་འགོ་དང་ཚོམ་རྒྱན་པ་དང་ལོག་འདྲེན་གཏུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསོད་ལ་  
 མེ་དང་རྩུང་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་ཞིང་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་དཔྱུལ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་  
 བར་འགྱུར་དོ། །དེ་དག་ནི་དཔལ་མཚོག་དང་པོའི་དུས་བྱ་དང་པོ་ལས། སངས་རྒྱས་  
 ཀུན་མཚུངས་སྐྱེ་མ་ཡི། །སློབ་དཔོན་ལ་ནི་གང་སྤྲད་པ། །དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་  
 སྤྲད་པས། །ཉལ་ཏུ་སྐྱུག་བཟུལ་ཐོབ་འགྱུར་ཉེ། །རིམས་དང་དུག་དང་སྐྱར་དུག་  
 དང་། །མཁའ་འགོ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་པ་དང་། །གདོན་དང་ལོག་འདྲེན་གཏུམ་པོ་  
 ཡིས། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བར་ལྷུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་བསྐྱུས་  
 པའོ། །གཉིས་པ་ཐུགས་དགྲུག་པ་སྤང་བ་ནི། བམ་ཡང་སློབ་དཔོན་དག་གི་ནི། །ཀུན་  
 ཏུ་སེམས་དགྲུག་མི་བྱ་སྟེ། །གལ་ཉེ་སྐྱོངས་པས་བྱས་ལྟར་ན། །དཔྱུལ་བར་ངེས་བར་  
 འཆི་དཔར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཉེ། རང་གི་ཀུན་སློད་གང་གིས་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་  
 དག་གི་སེམས་དགྲུག་པ་སྟེ་སེམས་སུན་དབྱུང་བ་དུས་ནམ་ཡང་མི་བྱ་སྟེ་གལ་ཉེ་



སློབ་མ་སློངས་པས་དེ་བྱས་ན་དཔུལ་བར་འཆེད་ཅིང་སྲེག་བར་འགྱུར་རོ། །ལས་དེ་  
 ལོན་ཏུ་སློབས་དང་ལྡན་པས་ངེས་བར་ཉེ་གདོན་མི་བ་བར་འབྲས་བུ་འབྲིན་བར་  
 འགྱུར་བའོ། །སློང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཀྱང་སློབས་བཞིས་འདག་བར་བརྒྱད་སློང་  
 འབྲེལ་ཆེན་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་ལས་ཀྱི་རིམ་བར་རྒྱས་བར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་བར་  
 བྱའོ། །ཚིགས་བཅད་འདི་རྒྱ་གསང་ཐེག་ལེ་ལས་བསྡུས་པའོ། །གསུམ་པ་མ་མཐོང་  
 བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ་ནི། མནར་མེད་ལ་སོགས་འདིགས་རྩུང་བའོ། །དཔུལ་  
 བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སློབ་པ་རྣམས། །དེར་ནི་གནས་པར་ཡང་  
 དག་བཤད་ཅེས་པའོ། །སྲུང་བཤད་པའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་འགྲོ་ཞེས་པའི་  
 དཔུལ་བ་ནི་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེར་མནར་མེད་དང་སོགས་པས་བསྡུས་པ་རབ་ཏུ་ཆ་བ་  
 ལ་སོགས་པའི་དཔུལ་བ་འདིགས་སུ་རྩུང་བ་སྟེ་སྤྲུག་བསྡུས་ཆེ་ཤོས་དེ་རྣམས་སུ་  
 སློབ་དཔོན་ལ་སློབ་པ་རྣམས་གནས་ནས་སྤྲུག་བསྡུས་ཡུན་རིང་པོར་སློང་དགོས་  
 བར་བཤད་དེ། རྩོམ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད་གྱི་ལེ་ཏུ་བཅུ་བཞི་བ་དང་སྐྱེ་འབྲས་བུ་བའི་  
 རིམ་བར་བྱེ་བ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པ་བསྡུས་པའོ། །སྲུང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་  
 སྲུང་སྟེ་རྩོམ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་ལས། དན་བ་གཏུམ་པོ་རྒྱན་ཆེན་དེ། །སྲོགས་བཞི་དག་ཏུ་  
 སོང་གྱུར་གྱང་། །སློབ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྲུང་བར། །མདུང་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་ཆ་  
 ཡིས། །ཁ་ན་མ་རྩོ་བྱེད་པ་གསོད། །ཅེས་སོ། །འདུས་པའི་ལེ་ཏུ་ལྷ་བ་ལས་ཀྱང་།  
 སེམས་ཅན་མཚམས་མེད་ལ་སོགས་པ། །སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཡང་། །རྩོམ་སྤྲིག་  
 བ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །ཐེག་པ་མཚོག་ནི་འདི་ལ་འགྲུབ། །སྤྱིང་ནས་སློབ་དཔོན་སློབ་པ་  
 དག། །བསྡུས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་ཡོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འབྲེལ་བ་

སློབ་གསལ་ལས་པ་མ་དང་དག་བཅོམ་གསོད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་འདུན་གྱི་སྤྱོད་པ་དམ་ཚེས་སྤོང་བ་སྟེ་ཤི་མ་ཐག་དཔུལ་བར་ལྷུང་བའི་མཚམས་མེད་ལྷ་དང་སོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་དང་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་ཅ་ལྷུང་བཞི་སྤྱི་དཔ་རྣམས་གྲང་སྒྲ་མའི་རིན་གྱིས་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་ན་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཡང་། དང་པོར་སློབ་དཔོན་ལ་བསྟུན་བཀུར་བྱས་ཏེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་དེ་ཞོན་ཉིད་རྟོགས་ནས་དེ་ནི་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་སྒྲ་མ་ལ་བརྟུན་པར་བྱེད་པ་ནི། སྤྱིར་ནས་སློབ་དཔོན་སློབ་པ་སྟེ་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བར་བེད་གྱི་ལོངས་སློབ་གྱིས་དགའ་བར་བྱེད་པས་གྲང་མི་འགྲུབ་ན་དེས་མི་འགྲུབ་པ་སློས་ཅི་དགོས། ཞེས་ཚེས་སྤོང་དང་མཚམས་མེད་ལས་གྲང་སྤྲིག་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཉེས་སློབ་དེ་དག་ནི་དཔོས་བྱུ་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་ཅིང་རྣ་འཕྲོ་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ང་བའི་སྤྱི་གསལ་གྱི་ཅ་བར་རྒྱད་སྟེ་ལས་ཡང་ཡང་ནན་ཆེ་བར་གསུངས་པས་གནས་འདི་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཟབ་པར་བྱའོ། །འདི་ཡང་ལས་འབྲས་སྤྱི་རྒྱུན་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་དང་བྱེད་པར་ཏུ་སྒྲ་མ་ལ་བརྟུན་སྤྱད་དང་ཐུགས་དཀའ་གསལ་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་འབྲས་བུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་བསམས་ནས་ཉེས་དམིགས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་པ་དང་དེ་ཡང་རྒྱ་དེ་དག་ལས་འབྲུང་བ་ལ་དེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པ་ལ་རག་ལས་ཉེ་དེ་གཉིས་ཚིག་ཅམ་ཏུ་སོང་ན་ཉེས་སློབ་དེ་དག་ལ་འདྲེམ་པ་ཡང་ཚིག་ཅམ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དོ། །སྒྲ་མ་ལ་བརྟུན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་ལ་དེ་མི་སྤྲུམ་པར་འཇུག་ཅིང་བསྐྱུང་སྟོམ་ཡལ་བར་དོར་ནས་ལམ་བསྐྱོམ་པ་སྤྱད་བྱས་གྲང་རྣ་འཕྲོའི་སྟོ་འབྲེད་པར་གསུངས་པས་ཁས་སྤྱངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་བསྐྱུང་བ་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས་ལམ་བསྐྱོམ་པ་

དཔོན་ཉེ། རྗེ་རྗེས་པོ་རྒྱལ་གྱི་ལེ་ཏུ་བཟུང་བཞི་བ་ལས། གང་གིས་སློབ་དཔོན་ཡང་  
དག་སྦྱང། །དེ་ཡིས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་པའི་མཚོག། །གཉིད་དང་འདྲ་འཛིན་ཅམ་སྦངས་  
ཉེ། །བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཏུ་ལེགས་བསྐྱབས་ཀྱང། །དམུལ་སོགས་སྐྱབ་བར་བྱེད་  
བཤོ། །ཞེས་དང། །བདེ་མཚོག་ཅ་རྒྱུད་གྱི་ལེ་ཏུ་དང་པོ་ལས་ཀྱང། །ཤིན་ཏུ་མཉམ་  
བཞག་སྐྱབ་བ་པོས། །ཉག་ཏུ་དམ་ཚིག་བསྐྱང་བར་བྱ། །དམ་ཚིག་ཉམས་བས་  
དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །དབང་སྐྱར་དངོས་བྱུབ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་  
བ་དོན་བསྐྱབ་བ་ནི། །དེ་བས་འབད་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས། །རྗེ་རྗེས་དཔོན་སློབ་གྲོས་  
ཆེ། །དགོ་བ་རབ་ཏུ་མི་སློམས་པ། །ཞུ་ཡང་སྦྱང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སློབ་  
དཔོན་ལ་སྦྱང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དེ་བས་ན་ལུས་བ་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་  
གྱིས་འབད་ནས་རྗེ་རྗེས་དཔོན་སློབ་གྲོས་ཉེ་མཁུན་བ་ཆེ་བ་དང་དགོ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་  
མི་སློམས་བར་སྦྱང་བ་ལ་དུས་ནམ་ཡང་སྦྱང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སློབ་མ་སྤྱི་དང་  
ཁྱད་བར་དུ་ཚོས་ཤིན་ཏུ་ཐབ་བ་ནམས་གང་བྱུང་བྱུང་ལ་ཞུ་བ་ལ་བཙོན་ཞིང་གཅིག་  
ལ་ཡང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་མི་བྱེད་བ་ནམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་འདོམས་  
བཤོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་སློབ་དཔོན་ལ་མི་སློང་བ་ཅམ་དུ་མ་ཐད་གཞན་སློང་བ་གྲོགས་  
སུ་བྱས་ནའང་སྦྱང་བཤེས་བ་ལྟར་རང་གི་དངོས་བྱུབ་ཀྱི་གོགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་  
བས་ནམ་བཤམས་ཅད་དུ་སྦང་བར་བྱ་སྟེ། །སྐྱུ་འགྲུལ་བྱ་བའི་རིམ་བར་བྱེ་བ་དང་པོ་  
ལས། །སློབ་དཔོན་སློང་བར་བྱེད་བ་དག། །མི་ལམ་དུ་ཡང་མཐོང་མི་བྱ། །སློབ་དཔོན་  
སློང་བ་གང་ཡིན་ཉེ། །བགོགས་དང་ལོག་འདྲེན་ནམས་གྱིས་བཟུང། །རན་བ་གཏུ་མ་  
པོའི་ལས་བྱེད་པ། །མཁས་བས་ཉག་ཏུ་སྦང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་བ་གུས་བ་རི་

ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྒྱད། ཡོན་དབྱལ་གྱི་སངས་རྒྱལ་སྲུ་བཏུ་གྱི་བཀའ་བསྐྱབ་པ་གྱི་  
 ལྟར་ལེ་རྩལ་དང་འཁོར་ལ་རྩེ་ལྟར་བྱ་གྱི་ལས་ལ་གྱི་ལྷན་སྲོེད་དག་པར་བྱ་གྱི་ལྟས་  
 དག་གིས་བསྐྱེན་འབྲུང་བའི་ཁྱད་པར། ད་རྒྱལ་སྤང་གྱི་རང་དབང་དུ་མི་འཇུག་  
 པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མ་གྲུས་པའི་དག་ལྷེད་དུ་ཡོན་དབྱལ་གྱི་ལོངས་སྲུ་བརྒྱུང་བ་  
 ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་ལྷེད་པའི་འཐད་པ། ལྷན་གྱི་དམ་ཚིག་གསུམ་  
 བསྐྱུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་མ་ལ་ནི་གྲུས་བཅས་ཡོན། རྩེས་མཐུན་སྲོེད་གྱིས་  
 ལྷུན་པར་བྱ། །དེས་ནི་རིམས་སོགས་གཞོན་པ་རྣམས། །ཕྱིར་ཞིང་འབྲུང་བར་མི་  
 འབྲུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བག་མེད་པས་སྐྱ་མ་ལ་བརྟམས་ན་སྐྱ་མ་དེ་ལ་  
 བྱི་ལོན་ཏུ་གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་ཞལ་ཟས་བསྐྱབས་ལ་རྩེས་སྲུ་མཐུན་པ་སྟེ་གང་  
 ཡིད་དུ་ཡོང་བའི་ཡོན་དེ་དང་དེ་སྲོེད་གྱིས་དབྱལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པ་དེས་ནི་  
 ལྟར་བཤད་པའི་རིམས་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་སྟེ་སྐྱུང་ཡང་འབྲུང་  
 བར་མི་འབྲུང་རོ། །འདི་དཔལ་མཚོག་འགྲེལ་ཆེན་དང་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་  
 པར་སྐྱ་མ་ལ་བརྟམས་པ་སྐྱུང་གསོ་བའི་ཐབས་སྲུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་  
 དམ་ཚིག་སློབ་དཔོན་ནི། །སྤྱིན་མིན་བྱ་དང་ཚུང་མ་དང་། །རང་སློག་གིས་ཉག་  
 བསྐྱེན་བྱུ། །ཡོངས་སྲོེད་གཡོ་བས་སློས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་དམ་  
 ཚིག་སློབ་དཔོན་ནི་ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་རང་ལ་དམ་ཚིག་སྤྱིན་པ་དང་ཁ་ཅིག་རང་གི་དམ་  
 ཚིག་བསྐྱུང་བའི་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། དཔལ་མཚོག་འགྲེལ་ཆེན་  
 པས། ཉག་ཏུ་རང་གི་དམ་ཚིག་བསྐྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ལྷག་པའི་སྣའི་སྐྱུ་གསུང་  
 རྒྱལས་གྱི་རྩོ་རྩེ་ནི་རང་གི་དམ་ཚིག་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་ལ་འཕྱེ་བས་ཀྱང་རང་གི་

ལྷའི་རྣམ་འབྲོར་ལ་བཞད་པས་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དང་དབྱེར་  
 མི་ལྷེད་པར་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་སློབ་དཔོན་ནི་རང་གི་དམ་ཚིག་གི་སློབ་དཔོན་ལོ། །དེ་  
 བེ་སྐྱེན་མིན་ཏེ་སྐྱེན་པར་དཀའ་བའི་བྱ་དང་རྩལ་མ་དང་རང་གི་སློབ་ལོན་དུ་སྦྱུང་  
 བས་ཀྱང་མཉེས་པར་བྱ་དགོས་ན་ཕྱིའི་ལོངས་སྤོང་གཡོ་བ་སྟེ་མི་རྟག་པའི་ཟང་ཟིང་  
 གི་རྣམ་གྲིས་མཉེས་པར་བྱ་བ་སློབ་ཅི་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟར་ཡང་སི་བྱ་ལྷའི་བརྟག་པ་  
 གཉེས་པའི་རབ་བྱེད་དང་ལོ་ལས། རང་གི་རྩལ་མ་བྱ་ལོ་དང་། །བཟུ་ལོ་བཟུ་ལོ་སྤིང་  
 ལོ་ཉིད། །ཐུག་འཚལ་ནས་ནི་དབྱུང་བར་བྱ། །བདག་གི་དངོས་ལོ་ཐམས་ཅད་  
 གྱིས། །སློང་དང་ལྡན་པས་སྤྲོ་མར་དབྱུང། །དེ་རིང་རྩལ་མ་དང་བདག་བཟུ་དུ། །སྤོང་ལ་  
 བདག་ནི་འབྲུལ་ལགས་ཞེས། །དེ་ལྟར་ལྷུ་བ་བྱས་ལྷུང་པས། །ཞེས་གསུངས་  
 ལོ། །གསུམ་པ་ནི། །ལོན་རང་ཉིད་བཟུ་དུ་དབྱུང་བ་རྩལ་མ་དང་གྱིས་མཉེས་པར་བྱ་  
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྐྱུ་ལ། གང་ཕྱིར་བསྐྱུང་བ་བྱེ་བ་ནི། །གངས་མེད་  
 པར་ཡང་རྟེན་དཀའ་བའི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་བཙོན་ལྡན་ལ། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་  
 ལྷེར་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་བསྐྱུང་བ་བྱེ་བ་གངས་  
 མེད་པས་ཀྱང་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རྩོམ་ཐེག་པ་འདིར་ཆེ་  
 འདི་ཉིད་ལ་ལྷེར་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མཉེས་པར་བྱ་དགོས་ལོ། །སྦྱུང་ལ་ཞེ་  
 བ། བཙོན་འབྲུས་དང་རྩལ་མ་ལྷུ་ལྷུ་འབར་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་མཚོག་རྣམས་  
 ལ་ལྷེར་བར་བྱེད་དེ་བཙོན་པ་མེད་པས་བྱང་རྩལ་པར་མ་གྱུར་པ་ནི་སློབ་མ་ཉིད་གྱི་  
 ཉེས་པའོ། །ཀྱང་ཞེས་པས་སུན་ལོང་གི་དངོས་ལྷུ་བ་རྣམས་ཆེ་འདི་ལ་ལྷེར་བར་མ་  
 ཟང་ཅེས་པའི་དོན་ལོ། །བཞེ་བ་ནི། རྟག་ཏུ་རང་གི་དམ་ཚིག་བསྐྱུང་། །རྟག་ཏུ་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་མཚོན། རྟག་ཏུ་ཟླ་མ་ལ་ཡང་དབུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་  
 དང་འབྲ། །མི་ཟད་དེ་ཉིད་འདོད་པ་ཡིས། །ཅུང་ཟད་ཡིད་ལོང་གང་དང་གང། །ཤིན་ཏུ་  
 བྱུང་བར་གྱུར་བ་ཉིད། །དེ་དང་དེ་ནི་ཟླ་མར་དབུལ། །དེ་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་  
 ལ། རྟག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །དེ་ཕྱིན་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་  
 ལས་དངོས་གྲུབ་མཚོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷའི་སྐྱ་  
 གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་དམ་ཚིག་སྟེ་དེ་རྟག་ཏུ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །རྟག་ཏུ་  
 ཞེས་བྱ་བ་མི་ཟད་པའི་དགོ་བ་དང་བསྐྱུང་བའི་དོན་སྟོམ་པ་ལ་གནས་ཤིང་མི་གཡོ་བ་  
 ལ་ལྷན་པས་བཤའ་དོ། །རྟག་ཏུ་དོ་རྩེ་སེམས་དབང་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་གི་མཚོན་  
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ཁྲབ་པར་བྱས་ལ་མཚོན་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རྟག་ཏུ་  
 ཟླ་མ་ལ་ཡོན་དབུལ་བར་བྱ་སྟེ་འདི་ནི་ཚོགས་བསལ་པའི་ཞིང་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀུན་  
 དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཡང་ཞེས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཚོན་པའི་  
 མཚོན་པས་ཀྱང་མཚོན་པར་བྱ་བ་སྐྱད་དེ་མདོར་ན་སྤར་བཤའ་བ་ལྷར་མཇུག་དང་  
 ཕྱི་ནང་གི་མཚོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཟང་ཟིང་གི་གཏོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་ཏུ་མཚོན་  
 པར་བྱའོ། །དོ་རྩེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་ལེའུ་བཞི་བ་ལས་ཀྱང་། རྩོ་ལྷན་དོ་རྩེ་སྟོབ་མ་  
 ཡིས། །ཅི་སྟེ་བདེ་བ་ཀུན་འདོད་ན། །དད་ལོས་སེམས་ཀྱིས་དབུལ་བར་བྱ། །ཡིད་ལ་  
 གང་བསམས་མ་སྤུལ་ལམ། །ཁས་སྐྱངས་དེ་ནི་མ་སྤུལ་ན། །ཡི་དྲགས་དཔུལ་བ་རྣམ་  
 གཉིས་སྟུ། །དེས་པར་སྐྱེ་སྟེ་བཟླག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་ཟད་པའི་དེ་  
 ཉིད་ནི་གང་ཐོབ་ན་ནམ་མཁའ་རི་སྲིད་པར་ཟད་པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་ཚོས་ཀྱི་

སྤྱོད། །དེ་འདྲོད་པའི་སློབ་མ་ཡིས་རང་ལ་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅུང་ཟད་ནས་ཤིན་ཏུ་  
 བྱུང་བར་དུ་གྱུར་པའི་བར་གྱི་ཡོན་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་རྣམས་སྐྲ་མ་ལ་  
 དབུལ་ཞིང་སྐྲ་མས་ཀྱང་སློབ་མའི་སྲིད་པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱང་བར་བྱ་སྟེ། སི་ཕུ་  
 ལའི་བཏག་པ་གཉིས་པའི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། གང་དང་གང་ཞིག་སྤྱུག་པའི་  
 རྗེས། །རེ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །དེ་དང་དེ་ཉིད་སྐྲ་མར་དབུལ། །སྐྲ་མའང་  
 སྤྱིང་རྗེ་ལྷན་བས་ནི། །སློབ་མའི་ཞེན་པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་བན་པའི་བསམ་  
 པས་གཟུང། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་སྐྲ་མ་དེ་ལ་ཏག་ཏུ་  
 གྱིན་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཏག་ཏུ་གྱིན་པ་དང་འབྲ་བའི་བསོད་ནམས་  
 གྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་འགྱུར་ལ་ཚོགས་མང་དུ་བསགས་པ་དེ་ལས་ནི་དངོས་གྲུབ་  
 གྱི་མཚོག་སངས་རྒྱས་སྤྱིར་དུ་འཕྲོལ་ན་དངོས་གྲུབ་གཞན་ལྟ་ཅི་སློས། འདིས་ནི་  
 སྤྱིབ་པ་པོ་ལ་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ནི་རྒྱ་མེད་དང་མི་མ་སྤུན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་འགྱུར་  
 བས་རྗེས་སུ་མ་སྤུན་པའི་རྒྱ་ལ་རག་ལས་ལ་དེ་ཡང་ཚོགས་མང་དུ་གསོག་པ་ཉིད་  
 ཡིན་ཞིང་ཚོགས་ཀྱང་སྐྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བས་དོ་རྗེ་  
 སློབ་དཔོན་ཉིད་ཚོགས་གསོག་པའི་ཞིང་མཚོག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དིམ་ལྗེའི་  
 བདག་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དིམ་པ་ལས་ཀྱང། མཚོད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་  
 བས། །སྐྲ་མ་ལ་མཚོད་ཡང་དག་བཅུམ། །དེ་མཉེས་བས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པའི། །ཡེ་  
 ཤེས་མཚོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །སྐྲ་མེད་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་གྱི། །དོ་རྗེ་སེམས་  
 དཔའ་མཚོད་བྱས་བས། །དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ཅི། །དཀའ་ལྷུང་མ་བསྟེན་  
 གང་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས། །ཞེས་བ་ནས།

ཚོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཚོག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་བཅད་ཤུག་པ་  
 མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ནི་དབལ་མཚོག་དང་པོའི་དུམ་བུ་གཉིས་པ་ནས་འབྱུང་བ་  
 བསྐྱུས་པ་སྟེ་ཚོགས་བཅད་དང་པོ་དང་ལྔ་པ་ནི་གྱུར་གྱི་ལེ་འུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས་  
 །གྱང་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་བ་ལ་གཉིས། དངོས་གྱི་དོན་དང་།  
 གྲིམ་མ་སོགས་ལའང་མ་གྲུས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བས་སློབ་མ་སྣེ་རྗེ་  
 གཏོང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན། །སློབ་དཔོན་དང་ནི་དོན་རྗེ་འདྲིན། །ཐ་  
 དང་པར་ནི་མི་བརྟག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་མ་དེ་ཉིད་ཚོགས་གསོག་པའི་ཞིང་དུ་  
 སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ་པ་དེ་བས་ན་སློབ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་རྗེ་སློབ་  
 དཔོན་དང་དོན་རྗེ་འདྲིན་པ་དོན་རྗེ་འཆང་གཉིས་ཐ་དང་དུ་མི་བརྟག་པར་དེ་ཉིད་དོན་རྗེ་  
 འཆང་དུ་མོས་པར་བྱའོ། །སློབ་མ་དམ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཅ་བ་སྣེ་རྗེ་དང་ལུས་དང་  
 ཡོངས་སློང་དང་དགེ་བ་རྣམས་ལ་རང་དོན་གྱི་ཀུན་འདྲིན་དོར་ནས་སེམས་ཅན་ལ་  
 བསྐྱོ་བའི་གཏོང་བ་དང་ཁས་སྲུངས་པའི་སློམ་པ་ཡོངས་སུ་དགག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་  
 དང་སེམས་ཅན་གྱི་ལོག་སྐྱབ་དང་དཀའ་སྐྱབ་ལ་མི་སྐྱོ་བའི་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་  
 རྣམས་དང་ལྡན་པའོ། །ལྷ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་བ་འདི་ནི་རྒྱུད་སྟེ་དུ་མ་ལས་  
 གསུངས་ཏེ་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལེ་འུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། བཙུམ་ལྡན་འདས་  
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོན་རྗེ་གསང་བ་  
 གསང་བ་འདུས་པས་མངོན་པར་དབང་སྐྱུར་བའི་སློབ་དཔོན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་  
 པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་ཐམས་ཅད་གྱིས་རི་ལྟར་བལྟ་བར་བཀྱི།  
 དེགས་གྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་རྣམས་



གྲིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དོན་རྗེ་བཞིན་དུ་བཟླ་བར་བགྱིདོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློབ་  
 དཔོན་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་མཉམ་ཞིང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་དོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པའི་འདུས་པའི་དབང་བསྐྱར་བས་ནི་རྒྱུད་གཞན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ཡང་  
 མཚོན་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་ནི་དོན་རྗེ་སློབ་དཔོན་གཞན་ཡང་མཚོན་ནོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་  
 སེམས་དོན་རྗེ་ནི་དོན་རྗེ་འཆང་གི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །“ཅི”ལུ་པའི་གསང་འདུས་  
 གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་  
 སེམས་དོན་རྗེའི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ལས་ལོངས་སློང་རྗེ་གསུང་བ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་  
 པའི་གཟུགས་རྣམ་པར་གནས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དུས་སུ་དེའི་  
 ལུས་ལ་རྣམ་པར་གནས་ནས་གཞན་གྱི་ལས་གྱི་སྐྱིབ་པ་ལ་སོགས་སློང་བར་བྱེད་  
 པས་ནའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་མི་རུས་པ་ད་ལྟ་འདྲ་བའི་དུས་སུ་  
 སངས་རྒྱས་རྣམས་དོན་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུས་ལ་བཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་  
 མཛད་པར་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་དང་དབྱེར་མེད་པར་ལྟ་བའི་དགོས་པ་ནི་དོ་  
 རྗེ་འཆང་དང་ལྷ་མ་ལ་དད་པ་མཉམ་པར་བྱ་བ་དང་དོན་རྗེ་འཆང་གི་ར་རྒྱལ་བཟན་པར་  
 བྱ་བ་དང་ཆེགས་རྒྱུད་དུས་ཚོགས་བསགས་པས་སྐྱུར་དུ་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་  
 པར་ལྷན་པས་གསང་འདུས་གྱི་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །དོན་རྗེ་འཆང་ཉིད་སེམས་  
 ཅན་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་ཐ་མལ་པར་སྐྱེལ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་གཟུགས་འཛིན་པར་  
 གྲུང་གྱི་ལེ་ལུ་བཙུ་བ་ལས་གསུངས་ཉེ་འདྲ་དུ། གང་ཉིད་དོན་རྗེ་སེམས་དབང་  
 ཞེས། །དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་འཛིན། །སེམས་ཅན་ཕན་གདགས་དམིགས་  
 རས་ནི། །ཐ་མལ་བ་ཡི་གཟུགས་སུ་གནས། ཞེས་སོ། །ལྷ་མ་ལ་རིགས་ལྗེའི་སངས་

1 ཅི

རྒྱལ་སྤུ་བལྟ་ཞིང་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་སྒོ་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་སྒྲོན་རྟོག་པའི་སྒོ་  
 ལ་སྒོམ་སེམས་མང་དུ་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གང་ཡོད་ཀྱི་དོས་ནས་བརྟགས་ན་རང་ལ་  
 དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་བྱེད་ལ་སྒྲོན་ཅུང་ཟད་དེ་ཡོད་པའི་དོས་ནས་བརྟགས་ན་  
 གདོན་མི་ཟ་བར་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོགས་སྤུ་འགྲུང་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དོ་རྩེ་  
 སྤྱིང་བོ་རྒྱན་གྱི་ལེའུ་བཅུ་བཞི་བ་ལས། རྟག་ཏུ་སྒྲུ་མ་ལ་གྲུས་པའི། །སྒོ་བ་མས་སྒྲུ་མ་  
 འདི་ལྟར་བལྟ། །སྒྲུ་མ་སངས་རྒྱལ་གྱུན་དང་མཉམ། །དེ་ཉིད་རྟག་ཏུ་དོ་རྩེ་འཆང། །དེ་  
 བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་འབྲུང། །དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །ཡིད་བཞིན་ལོར་  
 ལུ་རིན་ཆེན་སྤྱིན། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གཟུང། །སྒྲོན་གྱུན་སེམས་གྱིས་ཀྱང་  
 མི་བསམ། །ཡོན་ཏན་གཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་འཛོལ། །སྒྲོན་གྱིས་དངོས་གྲུབ་ཉམས་  
 པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་ཏེ་སྤྱི་འབྲུལ་བ་བར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །ཆེད་དུ་  
 རྒྱས་ནས་སྒྲོན་རྟོག་པའི་སྒོ་ལ་སྒོམ་སེམས་མང་དུ་བསྟེན་ཞིང་དེ་ལས་འདས་ན་  
 བཤགས་བལྟམ་བྱེད་པ་དང་ཡོན་ཏན་གང་མཐོང་པའི་སྤོགས་སྒོས་ཡང་ཡང་འཛིན་  
 པ་འདི་ནི་སྒྲུ་མ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་སྤྱིང་ཐབས་ཟབ་མོའོ། །སྒྲུ་མའི་སྤྱི་ལ་ཡོན་  
 ཏན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བལྟ་ཚུལ་བྲད་པར་ཅན་ནི་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་སོ་གཉིས་པ་  
 ལས། སངས་རྒྱལ་གྱུན་གྱི་རང་བཞིན་སྤྱི། །ཡན་ལག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་  
 སྟེ། །བསྐྱུ་རྣམས་ནི་དབྱ་བཅོམ་ཉིད། །སྤྱི་གཙུག་རིགས་ལྡེའི་སངས་རྒྱལ་ཏེ། །འཛིག་  
 རྟེན་པ་ནི་ཞབས་ཀྱི་གདན། །འོད་ཟེར་གཞོན་སྤྱིན་གསང་ལ་སོགས། །དེ་ལྟར་ཡོན་  
 ཏན་རང་བཞིན་ལུས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་རྟག་ཏུ་བལྟ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་གདན་  
 བཞིའི་གསང་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་དག་པོ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་

ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷན་གྱི་དེར་བཞུགས། །མིག་དང་ཡན་ལག་  
 རྣམས་སའི་སྤྲིང་པོ་ལ་སོགས་པར་བཞུགས། །བ་སྐྱེ་རྣམས་དག་པོ་མ་བ་ཤེ་བ་འབྲུམ་  
 སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ལོ། །གདན་བཞི་ལས། དབྱ་རྒྱུ་རིགས་ཀི་ལྷ་ཉིད་དེ། ཞེས་  
 གསུངས་ཤིང་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བཀའ་བས་རིགས་ལྷ་ཀི་དབྱ་རྒྱུ་  
 ལོ། །ཚངས་ས་དང་ལྷ་ཚེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་འདིག་རྟེན་བ་རྣམས་ཀི་ཞབས་འོག་གི་  
 གདན་ལོ། །གཞོན་སྤྱིན་ཀི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དང་གསང་བ་རྗེ་ཟ་དང་སོགས་ཀྱི་  
 རྒྱས་འབྲུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་རོ། །ཞེས་གདན་བཞིའི་འགྲེལ་བར་བྱ་བ་རྣ་པ་  
 བཤད་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་གསང་བའི་རིས་གཞོན་སྤྱིན་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་  
 ལོ་ཞེས་བྲན་བ་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པས་གདན་བཞིའི་འགྲེལ་བར་བཤད་ལ་རྒྱུད་ཚིག་  
 ལ་བཞུས་ན་སྤྲིང་པོ་ལྷོ་འོད་ཟེར་རྣམས་གསང་བ་གཞོན་སྤྱིན་ལ་སོགས་པའི་རང་  
 བཞིན་དུ་བཞུ་བ་འདྲའོ། །འདི་ཀི་སྤྲིང་པོ་རྣམས་འཕྲོར་རྒྱུད་སྤེལ་གསུངས་པའི་ཁྱད་  
 པར་ཅན་ཞིག་ལོ། །གཉིས་པ་གྲིམ་མ་སོགས་ལའང་མ་གྲུས་པ་དགག་པ་ནི། མཚོད་  
 རྟེན་བཞིག་འདྲའི་སྤྲིག་འདིགས་པས། གྲིབ་མའང་འགོམ་པར་མི་བྱ་ན། །ལྷམ་དང་  
 ལྷན་དང་བཞོན་པ་སོགས། །འགོམ་མི་བྱ་བ་སློས་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཏེ།  
 མཚོད་རྟེན་འདིག་པ་ཀི་ཉེ་བའི་མཚན་མེད་དུ་གསུངས་ལ་སྤྲིང་པོ་གྲིབ་མ་བཞི་བ་  
 ཡང་དེ་དང་སྤྲིག་འདྲ་བས་སྤྲིག་པ་དེ་ལ་འདིགས་པས་གྲིབ་མ་ལ་ཡང་འགོམ་པར་མི་  
 བྱ་ན་ལྷམ་ལ་སོགས་པ་སློས་ཅི་དགོས། ལྷ་འབྲུམ་པ་བའི་རིམ་པར་སྤེ་བ་དང་པོ་  
 ལས། དེ་ཡི་གྲིབ་མ་མི་འགོམ་སྟེ། །མཚོད་རྟེན་བཞིག་དང་འདྲ་བར་གསུངས། ཞེས་  
 འདི་གཉིས་སྤྲིག་པ་མཉམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར། དོ་རྗེ་སྤྲིང་པོ་རྒྱུད་དང་དོ་རྗེ་མཁའ་

འགྲོ་དང་གདན་བཞི་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ནི་བྱུང་གི་  
ལེ་ལུ་བརྒྱད་པ་ལས། ལྷ་མའི་སྤྱུག་དང་གི་བ་མ་དང་། །བཅང་ལྷ་མ་སྤྲོད་དང་སྤྲུ་  
རྣམས་ལ། རྫོངས་ཆེན་གང་ཞིག་འགོ་མ་བྱེད་ན། །དེས་ནི་མི་རྣམས་སྤྱིར་ལྷོང་།  
ཞེས་དང་དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་སོ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་གྱི་ནི་མལ་སྤྲོད་  
དང་། །སྤྲུམ་དང་གདུགས་དང་ན་བཟའ་སོགས། །ཉེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་  
དང་། །གི་བ་མཁའ་འགོ་མ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །ཚོ་འདྲི་བར་ནི་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བྱས་ན་  
དུས་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་ །དེ་ནི་ཀྱན་ཏུ་གཟིར་འགྱུར་ཞིང་། །དོན་ཉམས་དཔལ་ལས་རིང་དུ་  
འགྱུར། ཞེས་སོ། །མི་འགོ་མ་དུ་མི་རུང་བ་བྱུང་ན་འདུལ་བ་མདོའི་གནས་མལ་གྱི་  
གཞི་ལས། དཀོན་མཆོག་གི་དོན་དུ་ཕྱག་བདར་བྱས་པ་དང་ཞལ་ཞལ་བྱས་པ་དང་  
བྲི་གཙང་ཁང་དང་། ལྷ་གཟུགས་དང་། མཆོད་ཉེན་དང་སློབ་ཤིང་གི་གི་བ་མ་ལ་  
གཙུག་ལག་གི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་ཞིང་བགོ་མ་སོ། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་བསྐྱེ་  
བར་བྱའོ། །སྤྲུགས་གྱི་ལུགས་གྱིས་ཉེས་མེད་དུ་བྱ་ཚུལ་ནི་སློབ་པ་བསྐྱབས་པའི་  
བཤད་པར་འདྲི་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་བཀའ་བསྐྱབས་པ་ནི། སློ་གྲོས་ཆེན་པོས་  
དགའ་སེམས་གྱིས། །སྤྲུམ་པའི་བཀའ་ནི་འབད་དེ་མཉན། །རིགས་པ་ཡིས་ནི་མི་རུས་  
ན། །མི་རུས་དེ་ལ་ཆོག་གིས་སྤྱང་། །སྤྲུམ་པ་ལས་ནི་དངོས་བྱུང་དང་། །མཐོ་རིས་དང་  
ནི་བདེ་བ་འཕྲོག། །དེ་བས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས། །སྤྲུམ་པའི་བཀའ་ལས་འདད་མི་  
བྱ། ཞེས་གསུངས་པའོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་སློབ་མས་རང་གི་སྤྲུ་  
མའི་བཀའ་སྟེ་བསྐྱོ་བ་ནི་འབད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་མཉན་ཅིང་བསྐྱབས་པར་བྱའོ། །དེ་  
ཡང་མི་འདོད་བཞེན་དུ་མ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཞིང་རངས་པའི་སེམས་གྱིས་

1 །སྤྲུམ་པའི་བཀའ་གདུགས་ཞེས་བྲིས་འདུག།

བྱའོ། །འོ་ན་རྒྱ་མམ་བསྐོ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་དགོས་མམ་སྐྱམ་ན། ཚོས་དང་ལྡན་པའི་  
 བསྐོ་བ་ཡིན་ཡང་རང་གི་ས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་བྱས་པའི་བསྐོ་བ་  
 དེ་ལ་མི་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལེགས་པར་བརྟེན་པའི་ཚིག་གིས་བཤད་སྐྱབ་བྱས་  
 བས་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བྱ་བ་དེ་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐོ་  
 བས་བསྐྱབ་པར་བྱས་པ་མིན་པར་མི་རིགས་པ་ཚོས་མི་ལྡན་གྱི་བསྐོ་བ་ཡིན་ནའང་  
 ལྟར་ལྟར་ཤད་སྐྱབ་བྱས་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དཔལ་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
 སྤྱི་ལོ་ཚོ་ག་སྟེང་པོ་རྒྱན་ལས་འཇུག་དཔལ་གྲགས་པས། མི་དགའི་ལས་སྤྱོད་ཚིག་  
 དག་ལ། །གདས་པར་གསོལ་ཏེ་བཏང་སྟོམས་གཞག་ཤེས་གསུངས་སོ། །འདུལ་བ་  
 མདོ་ལས་ཀྱང་། ཚོས་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་ན་བསྐོ་བ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།  
 དགོན་མཚོ་གསྐྱེན་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་ཚོས་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་ལ་མི་དགེ་  
 བ་ལ་མི་མཐུན་པར་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་དང་  
 འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནན་གྱིས་བསྐྱལ་ན་དེ་ལ་ནི་འཇུག་པར་  
 མི་བྱེད་དེ་འོན་ཀྱང་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མ་དང་བ་དང་སྤྱོད་བརྗོད་པ་སོགས་  
 ཀྱང་བྱར་མི་རུང་ངོ། །དེ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྐོ་མའི་ཚོས་ལྡན་གྱི་བཀའ་བསྐོ་བ་  
 ཐམས་ཅད་ལས་འདྲའ་བར་མི་བྱ་བ་ལ་འབད་བ་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབད་དེ་  
 དངོས་བྱབ་མཚོག་ཐུན་མོང་གཉིས་དང་མཐོ་རིས་ལྷ་མིའི་རྟེན་དང་དེ་ལ་ཉེ་བར་མཐོ་  
 བའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐོ་མ་ལས་འཐོབ་ལ་དེ་ཡང་སྐོ་མའི་གསུང་ཉིད་སྐོ་བ་མ་ལ་  
 འུན་རྒྱལ་འཇུག་པའི་སྤྱི་ལོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་གནས་དེ་ལས་འགལ་བར་མི་  
 བྱའོ། །ཚིགས་བཅད་ཀྱི་མ་འདི་རྒྱ་གསལ་ཐིག་ལེ་ལས་བསྐྱུས་པའོ། །བཀའ་ལས་

འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི་གྲུང་གི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། དེ་ཚེ་དབང་བསྐྱུར་  
 མཚོག་ཐོབ་པའི། སློབ་མའང་ལྷ་མའི་བཀའ་འདས་ན། །འདིག་རྟེན་འདིར་ཡང་སྤྱུག་  
 བསྐྱེད་ཞིང། །འདིག་རྟེན་པ་རོལ་དཔྱུལ་བར་འགོ་ཞེས་སོ། །ལྷ་མ་ལས་དངོས་གྲུབ་  
 གཉིས་འགྲུབ་ཚུལ་ཡང་གྲུང་གི་ལེའུ་བཙུ་ལ་ལས། འགོ་བའི་སྟོན་པ་སློབ་དཔོན་  
 ཏེ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་བྱས་པ། །བདག་ཅག་གི་ནི་ས་དང་མར། །འདི་  
 ལྟར་དེ་ནི་ཡིད་ལ་བསམ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་  
 གསུགས་པ། དོ་རྗེ་སེམས་དང་སངས་རྒྱལ་དང། །དོ་རྗེ་ཚོས་དང་གཟི་བརྗིད་  
 དང། །རྟེན་རྒྱལ་པོའི་དངོས་གྲུབ་ནི། །གང་ཕྱིར་དེས་ནི་དཀའ་བ་མིན། །མིག་སྐྱོབ་  
 དག་ནི་རྐང་མཚོགས་དང། །འཕམ་གྱི་དང་ནི་ས་ལོག་འགྲུབ། །དི་སྤྱི་དང་ནི་མཁའ་  
 སློབ་ཉིད། །མི་སྣང་བ་དང་བརྟུན་གྱིས་ལེན། །གང་ཕྱིར་དེས་ནི་དོ་རྗེ་ཅན། །མཉེས་  
 པར་བྱས་པས་སྐྱུར་དུ་འཐོབ། །དེ་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་མཉུན་ལྷོན་ནས། །དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་རྣམས་སྤྱུག་འཚལ་སོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལྷ་མའི་རྣམ་དང་འཁོར་ལ་རི་  
 ལྟར་བྱ་བ་ནི། ལྷ་མའི་རྣམ་ཉི་སློག་ངེ་བཞིན། །དེ་ཡི་སྤྱུག་པའང་ལྷ་མ་བཞིན། །ལྷ་  
 མའི་འཁོར་ནི་གཉེན་བཞིན་དུ། །མཉམ་པར་བཞག་པས་རྟག་ཏུ་བསམ། །ཞེས་  
 གསུངས་ཏེ། །རང་གི་སློག་ལ་"སངས་"པར་བལྟས་ནས་མི་ཉམས་པར་སྐྱོང་བའི་ལྟ་  
 བ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མའི་རྣམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱུངོ། །ལྷ་མ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བར་མ་  
 ཟད་ལྷ་མ་དེའི་སྤྱུག་པ་བྱ་དང་སྤྱུག་རྒྱ་སོགས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་གྲུས་པར་བྱ་ལ་ལྷ་  
 མའི་འཁོར་ཉེ་བར་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གཉེན་ལ་བརྟེན་བ་བཞིན་དུ་བརྟེན་བར་བྱེད་  
 པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་སེམས་ཚེ་གཅིག་པས་དུས་རྟག་ཏུ་བསམ་པར་

1 འདས

བྱེད་ །ལྡ་པ་ལས་ལྡ་ལྱི་ །ཀུན་སྐྱོད་དག་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། མི་རིགས་པའི་ཀུན་སྐྱོད་  
 དགག་པ། རིགས་པའི་ཀུན་སྐྱོད་བསྟེན་པ། །མི་རིགས་པའི་སྐྱོད་ལམ་འགོག་ཚུལ་  
 གཞན་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐོང་བའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། རོས་  
 པའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། མལ་སྟན་འདུག་དང་སྐྱོན་འགྲོ་  
 དང་། །གཙུག་ཉོར་དག་དང་བཅས་པ་དང་། །སྟན་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་པར་ལོ། །ལག་  
 བཞག་མཉེ་བར་མི་བྱེད། །ལྷ་མ་དག་ནི་ལངས་པ་ན། །ཉལ་དང་འདུག་པར་མི་  
 བྱེད། །ཉལ་ཉུ་དེ་ཡི་བྱ་བ་ལ། །ལྷང་མཁས་སུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱ། །མཆིལ་མ་ལ་  
 སོགས་འདོར་བ་དང་། །སྟན་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་བ་དང་། །འཚག་དང་ཚོད་པར་སྐྱ་བ་  
 དག །ལྷ་མའི་མདུན་དུ་མི་བྱེད། །ཡན་ལག་མཉེ་དང་གར་དག་དང་། །སྐྱ་དང་རོལ་མོ་  
 མི་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་ཚོགས་བཅད་སྟེད་དང་བཞིས་བསྟན་འོ། །མལ་སྟན་ལ་འདུག་པ་སྐྱ་  
 མའི་མདུན་དུ་མི་བྱེད་ཞེས་སྐྱར་ཉེ་སྟན་ཅམ་ལ་འདུག་པ་ནི་མ་བཟུག་གོ། །འགོ་བའི་  
 ཚེ་སྐྱ་མའི་སྐྱོན་ཉེ་མདུན་དུ་འགོ་བར་མི་བྱ་སྟེ་རྗེ་རྗེ་སྐྱར་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས།  
 མདུན་འགོ་བ་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་བ་བརྒྱུད། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་མི་བྱེད། །ཞེས་བཤད་  
 རོ། །གཙུག་ཉོར་དག་དང་བཅས་པ་ནི་མོད་བཅེང་བ་སྟེ་དེ་སྐྱ་མའི་མདུན་དུ་མི་  
 བྱེད། །དེ་སྐྱར་ཡང་རྗེ་རྗེ་སྐྱར་པོ་རྒྱན་གྱི་ལེ་ལུ་བཅུ་བཞི་བ་ལས། མགོ་མོད་བཅེང་  
 དང་མཚོན་དབྱེག་པ། །ལྷ་མའི་སྐྱར་དུ་མི་བྱེད། །ཞེས་སོ། །སྟན་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་  
 གདན་ལ་“འཁོར་པའི་ཚེ་སྐྱ་མ་ལས་སྐྱར་གདན་སྟེད་དུ་འགོ་བ་དང་སྐྱ་མ་ས་སྟེ་མོ་  
 ལ་གནས་པའི་ཚེ་རང་སྟན་ལ་གནས་པ་སྟེ་དེ་མི་བྱེད། །རྒྱུད་པར་ལོ། །ལག་བཞག་  
 མཉེ་བར་མི་བྱ་བ་ལ་ཚག་ལོས། །ལག་བཞག་སྐྱར་དུ་མི་བྱེད། །ཞེས་བསྐྱར་བ་བདེ་སྟེ་

1 འཁོར་

ཡན་ལག་མཉེ་བ་འགོག་པ་ལོག་ཏུ་སྒྲོན་པས་སོ། །དེས་ན་རྟེན་བར་ལག་པ་གཉིས་  
 བཞག་ནས་གྲུ་མོ་བསྐྱུང་བསྐྱུང་པོར་བྱེད་པ་སྐྱ་མའི་བྱུང་བུ་མི་བྱའོ། །སྐྱ་མ་དག་ནི་  
 ཞེས་སོགས་ལ་ཆག་འབྱུང་དུ། སྐྱ་མ་དག་ནི་བཞུགས་བཞེངས་ན། ཉལ་དང་འདུག་  
 བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། སྐྱ་མ་བཞེངས་པའི་ཚེ་ཉལ་བ་དང་འདུག་པ་གཉིས་  
 དང་བཞུགས་པའི་ཚེ་ཉལ་བར་མི་བྱའོ། །དུས་ཉག་ཏུ་སྐྱ་མ་དེའི་བསྐྱེན་བཀུར་བའི་བྱ་  
 བ་ལ་ལྡང་མཁས་ཉེ་ལྡང་བ་ཡང་བ་དང་དེ་དག་སྐྱབ་པ་ལ་མཁས་པ་ཕུན་སུམ་  
 ཚོགས་པར་བྱའོ། །མཆིལ་མ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་སྐྱབས་དང་ལུང་བ་སོགས་  
 འདོར་བ་དང་སྟན་ལ་འཁོད་པའི་ཚེ་རྟེན་བར་རྟེན་བར་མཉེན་ཏུ་འཆག་པ་“དང་”  
 ཚོད་བར་སྐྱ་བ་སྟེ་ཁ་སྟོབས་འབྱེད་པ་རྣམས་སྐྱ་མའི་སྐྱ་མའུན་ཏུ་མི་བྱའོ། །ཡན་ལག་  
 ལག་པ་ལ་སོགས་པ་མཉེ་བ་དང་གར་དང་གྲུ་དང་རོལ་མོ་རྣམས་ཚོགས་འཁོར་  
 སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་སྐྱ་མའི་བྱུང་བུ་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི།  
 གཏམ་གྱི་སྐྱོར་བ་མང་པོ་རྣམས། རོས་པའི་ཉེ་འཁོར་དུ་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཉེ། བྲེ་  
 མའི་གཏམ་གྱི་སྐྱོར་བ་མང་པོ་རྣམས་སྐྱ་མ་དེས་རོས་པའི་ཉེ་འཁོར་དུ་མི་  
 བྱའོ། །མཆིལ་མ་ཞེས་པ་ནས་ཉེ་འཁོར་དུ་མི་བྱ། ཞེས་པའི་བར་པལ་ཆེ་བ་ནི་བཤད་  
 རྒྱུ་དོན་གྱི་སྐྱོར་བ་ལས་གསུངས་སོ། །རྩོམ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། མོ་  
 བརྟུང་བ་དང་བཀམ་ཚིག་དག རོས་པའི་ཡུལ་ནས་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་  
 རིགས་པའི་ཀུན་སྐྱོད་བསྐྱེན་བ་ནི། བཏུད་དེ་སྟན་ལས་ལྡང་བ་དང་། །གྲུས་པ་ཡིས་  
 བྱི་འདུག་པར་བྱ། །མཚན་རྒྱ་འཛིགས་བཅས་ལམ་དུ་ནི། །བསྐྱོ་བ་ཐོབ་ནས་མའུན་  
 འཕྲོ་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཉེ། སྟན་ལས་ལྡང་བ་དང་འདུག་པ་ལ་གྲུས་པའི་སྐྱོད་ལམ་



གྲིས་བྱ་སྟེ་བཏུད་དེ་ཞེས་བ་ཡང་གྲུས་པའི་སྐྱོད་ལམ་ལོ། །མཚན་མོ་དང་ཚུ་བཀལ་  
 བ་དང་འདྲིལ་ས་པ་ཡོད་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་ནི་སྐྱོན་དུ་སོང་ཞེག་ཅེས་པའི་བསྐྱོ་  
 བ་ལྷ་མ་ལས་ཐོབ་ནས་མདུན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་སྐྱོན་འགྲོ་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་  
 དམིགས་བསམ་ལོ། །དེ་ནི་དོ་རྗེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། མཚན་མོ་དང་ནི་ཚུ་  
 བཀལ་དང་། །གཙང་རོང་དག་ཏུ་གནས་གྱུར་ན། །བཀལ་ལུང་གཉེར་དུ་དགུམ་པའི་  
 ཕྱིར། །མདུན་དུ་འགྲོ་བ་ཉེས་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་བ་མི་དེགས་  
 པའི་སྐྱོད་ལམ་དགག་པ་གཞན་བསྟན་བ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་མཐོང་མདུན་དུ་  
 བློ་དང་ལྡན་པས་ལུས་གཏུ་དང་། །ཀ་བ་ལ་སོགས་བརྟེན་མི་བྱ། །སོར་མོའི་  
 ཚིགས་ནི་བགང་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་མདུན་དུ་སློབ་ལྡན་གྱི་སློབ་  
 མས་ལུས་པན་ཚུན་དུ་གཏུ་བ་དང་ཀ་བ་དང་ཅིག་པ་སོགས་ལ་རྒྱབ་བརྟེན་བ་དང་  
 སོར་མོའི་ཚིགས་བགང་བར་མི་བྱའོ། །སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། ཚིགས་ཉེད་པ་དང་རྐང་  
 རྒྱུད་དང་། ཞེས་འབྲུང་བས། ཚིགས་འཐེན་ཞིང་ཉེད་པ་མི་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། གཞུང་ཁ་  
 ཅིག་ལས། སོར་མོའི་ཚིགས་ནི་དང་མི་བྱ། ཞེས་འབྲུང་བ་དག་པར་སྤང་རོ། །དུག་པ་  
 ལུས་དག་གིས་བསྟེན་བཀུར་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་བ་ལ་གཉེས་ལས། ལུས་གྲིས་  
 བསྟེན་བཀུར་བའི་ཁྱད་པར་ནི། རྐང་བཀུར་བ་དང་ལུས་བཀུར་དང་། །འིལ་དང་མཉེ་བ་  
 ལ་སོགས་ལ། །ཕྱག་ནི་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བས་བྱ། །དེ་བཞིན་མཐར་ཡང་ཅི་བདེར་བྱ།  
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་མའི་ཞབས་ཉི་ཆེ་དང་སྐྱུ་ལུས་དེལ་པོ་རྣམས་འཁྲུ་བ་དང་སྐྱུ་ལ་  
 དེལ་གྱིས་བྱེད་བ་དང་སྐྱུ་མཉེ་ལ་སོགས་བྱེད་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་  
 སྐྱོན་དུ་བཏང་ནས་བྱ་ཞིང་སྐྱོན་དུ་ཕྱག་འཚལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་དེ་དག་ཐེན་པའི་

མཐར་ཡང་བྲུག་བྱའོ། །དེ་ནས་ནི་རང་གི་བྱ་བ་ལ་ཅི་བདེར་འཇུག་པར་བྱའོ། །དག་གིས་བསྟེན་བཀུར་བའི་ཁྲད་པར་ནི། དེ་ཡི་མཚན་སྟོས་བརྗོད་ན་ནི། །མིང་མཐར་ཞལ་སྔ་ལྟ་བུར་བྱ། །གཞན་དག་གུས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་དག་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་མ་དེའི་མཚན་ནས་སྟོས་ཏེ་བརྗོད་དགོས་པ་བྱུང་ན་ནི་མིང་གི་མཐར་ཞལ་སྔ་ནས་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་བྲུས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཙམ་དུ་བྱེད་དམ་སྟུམ་ན། ཁྲད་པར་ཅན་ཏེ་བཀུར་བའི་ཚིག་གཞན་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་གཞན་དག་ལྷ་མ་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དཔེར་ན་ལྷ་མའི་མཚན་རིག་ཚེན་དོ་རྗེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རིག་ཚེན་དོ་རྗེའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་མིག་འདྲེན་བྲུས་ནས་གཞན་དག་ལྷ་མ་ལ་གུས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཆག་ལོས། དེ་མཚན་མདོར་བརྗོད་གསུང་བྱ་མིན། །མཚན་མཐར་ཞལ་སྔ་ཡང་དག་ལྟ། །གཞན་རྣམས་གུས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་རྣམས་བརྗོད། །ཅེས་བསྐྱེད་མོད་གྱི་འགྱུར་སྔ་མ་ལོགས་པར་མཐོང་དོ། །བདུན་པ་ང་རྒྱལ་སྲང་བ་ལ་གསུམ། བསྟོོ་བ་ཉན་པ་ལ་ང་རྒྱལ་སྲང་བ། ཚོས་ཉན་པ་སོགས་ལ་ང་རྒྱལ་སྲང་བ། ཀུན་སྟོན་སྤྱི་ལ་ང་རྒྱལ་སྲང་བར་བཞུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་མ་ལ་ནི་བཀའ་སྟུམ་ཞུ། །བཀའ་བཞེན་བསྐྱེད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ། །ཐལ་མོ་སྐྱུར་ཞིང་མ་ཡིངས་པར། །ལྷ་མས་བསྟོོ་བ་མཉན་པར་བྱ། །ལོད་དང་ལུང་བ་ལ་སོགས་ལ། །ལག་པས་ཁ་ནི་དགབ་པར་བྱ། །བྱ་བ་ཟེན་ནས་འཇམ་པ་ཡི། །ཚིག་དག་གིས་ནི་གདས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་མ་ལ་ཐོག་མར་བདག་གིས་གང་བསྐྱེད་དགོས་པ་བཀའ་སྟུམ་བར་ཞུ་ཞེས་ཞུས་ལ་འདི་དང་འདི་གྱིས་ཞེས་ལྷ་མས་བསྟོོ་བ་ན་སྐྱུས་

ཐལ་མོ་སྐྱུར་ཞིང་སེམས་གཞན་དུ་མ་ཡངས་པར་མཉན་པར་བྱ་ཞིང་དག་རྫོགས་  
 པའི་ལོག་ཏུ་རྩི་ལྟར་བཀའ་སྐྱུལ་བ་བཞིན་བཤིད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་  
 གང་གིས་གསུང་བའི་བྱ་བ་དེ་བསྐྱབས་ཐེན་ནས་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པའི་ཚིག་དག་གིས་  
 བྱི་འདི་ལྟར་བཤིས་ལགས་ཞེས་གདས་པ་སྟེ་གོ་བར་བྱའོ། །བསྐྱོ་བ་ཉན་བ་དང་  
 སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་ལུང་བ་ལུ་བ་དང་། རྗོད་བ་དང་སོགས་གིས་བསྐྱུས་བ་སྐྱུལ་བ་  
 ལ་སོགས་པའི་ཚེ་མི་མངོས་པ་སྤང་བའི་སྤྱིར་ལག་པས་ཁ་བཀའ་ལ་བྱའོ། །ཚག་  
 ལོས། ལྷ་མ་ཡིས་ནི་བཀའ་སྐྱོལ་ལ། །བཀའ་སྐྱུལ་ལགས་ཞེས་སྐྱུར་དུ་བརྗོད། ཅེས་  
 བསྐྱུར་བ་ནི་ད་ལྟར་ཡང་ལུལ་འགའ་ཞིག་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་སྤང་མོད་ཀྱང་སྤྲ་མ་  
 ལེགས་པར་རྫོགས་སོ། །རྩི་རྩི་སྤྱིར་ལོ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། དེ་བས་ལྷ་མའི་  
 ཞབས་བྱེད་དུ། །བག་མ་བཞིན་དུ་དོ་ཚེ་བསྐྱུང་། །སྤོ་དང་རྗོད་པ་ལུང་བ་སོགས། །ཁ་  
 ལ་ལག་པས་བཀའ་ནས་སུ། །ཤིན་ཏུ་འཇམ་པར་སྐྱུ་བར་བྱ། ཞེས་དང་། ལས་ནི་  
 གང་དག་བྱེད་པའམ། །མཉན་པ་ལ་སོགས་འདོད་དེ་ལ། །གཟུང་སྤྱིར་ཐལ་མོ་མ་  
 བཤིག་པར། །གནས་ནས་ལངས་ཏེ་མཐོང་ལུལ་དུ། །རྒྱབ་གིས་སྤོགས་པར་མི་བྱ་  
 རྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་ལྷ་མས་མཐོང་བའི་ཉེ་འཁོར་འདས་འདས་སུ་རྒྱབ་བསྐྱུན་ཏེ་  
 མི་འགྲོ་བར་ཡང་གསུངས་སོ། །གཉིས་བ་ནི། མདུན་དུ་དུལ་བར་འདུག་པ་  
 དང་། །གོས་སོགས་ཚུལ་ནི་བསྐྱུལ་པ་དང་། །བྱས་བཅུགས་ཐལ་མོ་སྐྱུར་བ་  
 ཡིས། །ཉན་སོགས་འདོད་པས་གསོལ་གསུམ་གང་བ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚོས་ཉན་  
 པར་འདོད་པའི་སྤོབ་མས་ཚོས་དེ་ལྟེ་བའི་དུས་སུ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་དུ་གདབ་  
 བོ། །སྤོད་ལམ་ཅི་འདྲ་བས་ཤེ་ན། ལྷ་མའི་མདུན་དུ་འབྱིད་བ་སྤངས་ཏེ་དུལ་བར་

འདུག་པ་དང་གོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐོན་ས་ཀུན་སྲོད་བག་མེད་  
 དུ་མ་སོང་བར་བསྐྱམས་པ་དང་བྱས་མོ་ས་ལ་བཅུགས་ཤིང་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་  
 གསོལ་བ་གདབ་པོ། །སོགས་ཀྱི་སྐྱས་ནི་དབང་དང་སྣོམ་པ་ལྷུ་བ་ལ་སོགས་པ་  
 རྣམས་གཟུང་སྟེ་ཉན་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་  
 ཉན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྟེན་བཀུར་སྲོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །ཡིད་ནི་ང་རྒྱལ་མེད་  
 པར་གྱ། །ངོ་ཚ་འདྲིགས་ཤིང་བསྐྱམས་པ་ཡིས། །བག་མ་གསར་བའི་ཚུལ་གནས་  
 གྱ། །སྐྱེག་པ་ལ་སོགས་བྱ་བ་ཀུན། །རྟོན་པའི་མདུན་དུ་སྤང་བར་གྱ། །གཞན་ཡང་དེ་  
 འདྲའི་བྱ་བ་ནི། །རང་གིས་བཏགས་ལ་དོར་བར་གྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྤར་བཤད་  
 པས་མཚོན་ནས་སློམ་བསྟེན་བཀུར་བའི་རང་གི་ཀུན་སྲོད་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་ང་  
 རྒྱལ་དང་མ་འདྲེས་པར་བྱ་སྟེ་ཡུམ་དམ་པ་ལ་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེས་  
 ལྷི་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་གསུངས་པས་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་  
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀུས་པས་འདྲེམ་པའི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་སློམ་ལ་འདྲིགས་ཤིང་  
 ཀུན་སྲོད་ཤིན་ཏུ་བསྐྱམས་པའི་སྐོན་ས་བག་མ་གསར་པ་བཞིན་དུ་གནས་པར་  
 བྱའོ། །སྐྱེག་ཚོས་སྐྱ་འགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཀུན་རང་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་སློམ་པའི་  
 མདུན་དུ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་ཡང་ང་རྒྱལ་དང་སྐྱེག་ཚོས་སྐྱ་འགྱུར་བ་དེ་  
 དང་འདྲ་བའི་ཀུན་སྲོད་མི་རིགས་པའི་བྱ་བ་ཀུན་རང་གི་སློམ་བཏགས་ལ་འདི་མི་  
 རུང་ངམ་སྐྱམ་པ་ཐམས་ཅད་དོར་བར་བྱའོ། །བརྒྱད་པ་རང་དབང་དུ་མི་འཇུག་པ་ལ་  
 བཞི། །གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཚ་གནང་བ་ཞོད་པ། །ལྷགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྙེད་  
 པ་བསྟུབ་པ། །སློམ་སྐྱེན་སྤར་གཞན་གྱི་བསྟེན་བཀུར་བདག་གིར་མི་བྱ་བ། །ལུས་

གྱི་སྒྲོན་ལམ་ཆེས་གུས་བར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རབ་གནས་དགྱིལ་ལོངས་  
 སྒྲིབ་སྲེག་དང། སྒྲོབ་མ་བསྐྱུ་དང་འཆད་པ་རྣམས། །ཡུལ་དེར་སྐྱ་མ་གནས་པ་  
 བོ། །རྗེས་མ་གནང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རབ་གནས་དང་དགྱིལ་ལོངས་  
 ཉེ་དབང་བསྐྱུར་བ་དང་སྒྲིབ་སྲེག་བྱེད་པ་དང་སྒྲོབ་མ་བསྐྱུས་ནས་ཚོས་འཆད་པ་  
 རྣམས་ལ་ཡུལ་དེ་ན་སྐྱ་མ་གནས་པ་ན་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཞུས་ལ་སྐྱ་མས་གནང་ན་  
 བྱའི་མ་གནང་བར་མི་བྱའོ། །ཡུལ་དེར་སྐྱ་མ་མེད་ན་ནི་གནང་བ་ཞུ་མི་དགོས་  
 ལོ། །ཤེས་པ་ནི། སྒྲིབ་འབྱེད་སོགས་ལ་ཅི་ཐོབ་པ། །དེ་ཀུན་སྐྱ་མ་དག་ལ་  
 དབུལ། །དེ་ཡིས་བསྐྱབས་པ་སྐྱངས་ནས་ནི། །གཞན་དག་ལ་ནི་ཅི་བདེར་བྱ། ཞེས་  
 གསུངས་ཏེ། སྒྲིབ་འབྱེད་ནི་རབ་གནས་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཉེ་དེ་དང་དབང་  
 བསྐྱུར་སོགས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཅི་ཐོབ་པ་ཀུན་རང་གི་སྐྱ་མ་ལ་དབུལ་  
 ལོ། །ཆག་ལོས། དེ་ཡིས་དེ་ལ་འདོད་སྐྱངས་ནས། ཞེས་བསྐྱུར་བ་ལྟར་སྐྱ་མ་དེས་  
 སྒྲོབ་མས་བསྐྱབས་པ་དེ་ལས་རང་གང་འདོད་པ་ཞིག་སྐྱངས་ནས་ལྷག་མ་གཞན་  
 དག་ལ་ནི་སྒྲོབ་མས་ཅི་བདེར་ཡོངས་སྐྱུད་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་མའི་སྒྲོབ་མ་  
 སྒྲོབ་མར་མིན། སྒྲོབ་མའང་སྐྱ་མའི་མདུན་དུ་མིན། །བསྐྱེན་བཀུར་དག་དང་ལྡང་བ་  
 དང། །བྱུག་སོགས་བྱེད་པ་བརྒྲོག་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱ་མའི་སྒྲོབ་མ་རང་  
 གི་སྒྲོབ་མར་བྱ་བ་མིན་ལ་རང་གི་སྒྲོབ་མ་འཕང་སྐྱ་མའི་མདུན་དུ་ཚོས་བསྐྱབ་པར་བྱ་  
 བ་མིན་ནོ། །སྐྱ་མའི་སྒྲོབ་མ་རང་གི་སྒྲོབ་མར་མི་བྱ་བ་ལ་བརྗེ་ཉ་ཁ་ཅིག་དེས་རང་ལ་  
 བསྐྱེན་བཀུར་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་མ་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་ཚུང་དུ་འགོ་ན་སྒྲོབ་མར་མི་བྱ་བ་ཡིན་  
 ཞེས་རྗོག་ཞེ་སྤང་རྗོ་རྗེ་གསུང་ཡང། གཞུང་དག་པ་རྣམས་ལས། སྒྲོབ་མའང་སྐྱ་མའི་

མདུན་དུ་མིན་ཞེས་འད་གི་སྐྱ་ཡོད་པས་སྐྱ་མའི་སྐྱོབ་མ་སྐྱ་མའི་མདུན་དུ་སྐྱོབ་མར་  
 མི་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རང་གི་སྐྱོབ་མས་སྐྱ་མའི་མདུན་དུ་གོས་གཡོག་པ་སོགས་  
 གྱི་བསྐྱེན་བཀུར་དང་སྟོན་ལས་ལྡང་བ་དང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་སྤང་ན་དེ་  
 ལྟར་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། སྐྱོབ་དཔོན་ལ་ནི་གང་འབྲུམ་  
 དང་། །སྐྱ་མས་ཀྱང་ནི་གང་སྐྱལ་བ། །དེ་ལ་བརྟུན་དེ་ལག་གཉིས་ཀྱིས། །སྐྱོད་དང་ལྡན་  
 པས་སྐྱང་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱོབ་དཔོན་ལ་ཡར་གང་འབྲུམ་བ་དེ་སྐྱོད་དང་  
 ལྡན་པའི་སྐྱོབ་མས་གྲུས་པས་བརྟུན་དེ་ལག་པ་གཉིས་ཀས་དབུལ་ཞིང་དེར་མ་བྱ་སྐྱ་  
 མས་ཀྱང་རང་ལ་གང་སྐྱལ་བ་དེ་ནི་བརྟུན་དེ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱང་བར་  
 བྱའོ། །ཆག་འགྲུར་ལས། དེ་ནི་བརྟུན་དེ་ལག་གཉིས་ཀྱིས། །སྐྱོད་དང་ལྡན་པས་དབུལ་  
 ཞིང་སྐྱང། ཞེས་འབྲུང་བ་བདེའོ། །སི་བུ་ཏ་ནས། གང་ཞིག་བྱིན་པ་དེ་དང་དེ། ལྷག་  
 ལྷས་ནས་ནི་སྐྱང་བར་བྱ། ཞེས་བྱིན་པ་ལེན་པ་ལ་ལྷག་བྱེད་པར་གསུངས་  
 སོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་གི་དོན་ནི། རྩན་པ་བརྗེད་མེད་བྱུང་པ་དང་། །རང་གི་ཀུན་  
 སྐྱོད་ལ་བཅོཅ་པས། །སྐྱུན་གྱི་རང་སྐྱོད་ལས་འདས་པ། །དགའ་བས་མན་ཚུན་བརྗོད་  
 པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་དམ་ཚིག་རྣམས་ལ་རྩན་པ་བརྗེད་པ་མེད་པ་ནི་  
 མཚོན་པ་སྟེ་དེ་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཉམས་པར་བྱུང་བ་ཡིས་རང་གི་ཀུན་སྐྱོད་དོ་རྗེ་  
 འཆང་གི་བཅས་པ་རྣམས་ལ་བཅོཅ་པར་བྱས་པའི་སྐོན་ས་སྐྱུན་ཏེ་སྐྱ་མ་གཅིག་པའི་  
 རྣོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ཀུན་སྐྱོད་བཅས་མཚོན་པ་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱང་  
 བརྗོད་ནས་བཅས་པ་དང་མི་འགལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དགའ་བའི་བསམ་པས་མན་  
 ཚུན་ཏེ་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་ཚོས་ཀྱི་རྣོགས་བྱའོ། །ཆག་ལོས། རྩན་པ་བརྗེད་མེད་

ལྷོ་བ་ཡིས། ཞེས་བསྐྱར་དོ། །འདི་ཅི་ལྷོ་མ་ལ་ཅི་ལྷོ་བ་ལ་འདི་སྐབས་སུ་ཞུ་ཞུ་ལ་  
 སྐོགས་ལ་ཅི་ལྷོ་བ་བསྐྱར་དོ། །གཉིས་བ་དམིགས་ཀྱིས་བསམ་བཤི། ཅ་བས་  
 ལྷོ་མའི་བྱ་བ་ལ། །བཏུང་དེ་རྗེས་མ་གནང་བ་ཡང་། །བཀག་བ་རྣམས་ཅི་སྐྱད་བྱས་  
 ཡང་། །དགེ་སེམས་ཅན་ལ་སྤྲིབ་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འདིས་ནད་བ་ལ་ཉེས་  
 མེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་སྟོན་འོ། །དེ་ཅི་ལྷོ་མ་ལ་བརྟམས་བ་དང་སྟོན་བ་དང་སྐྱགས་དགུག་  
 བར་བྱེད་བ་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་གནང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མལ་སྟན་འདུག་  
 དང་སྟོན་འགྲོ་དང་། ཞེས་བ་ལྟ་བུའི་བཅས་བ་རྒྱུང་བའི་ཉེས་བ་འགའ་ཞིག་ནད་བ་ལྟ་  
 བུ་ལ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་གནང་བ་ཡིན་འོ། །དེ་ཡང་ནད་བས་སྐྱ་མའི་བསྟེན་བཀུར་བ་  
 བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་བཏུང་དེ་ཞེས་བ་གྱུས་བས་སྐྱབ་པར་འདོད་ནའང་ནད་གྱི་  
 དབང་གིས་སྐྱབ་པར་མ་རུས་བ་དང་སྐྱ་མའི་མདུན་དུ་མལ་སྟན་ལ་འདུག་བ་ལྟ་བུ་  
 མིན་པའི་ཚེ་བཀག་བ་རྣམས་ཅི་སྐྱད་བར་བྱས་ཡང་། །འིན་ཏུ་དགེ་བའི་སེམས་དང་  
 ལྷན་བ་ལ་བཅས་པའི་སྤྲིབ་སྤེ་ལྷང་བར་མི་འགྱུར་དོ། །འོ་ན་དེ་དག་ལ་སྐྱ་མ་ལ་གནང་  
 བ་ཞུ་དགོས་སམ་སྟུམ་ན། དེའི་ཚེ་རྗེས་སུ་མ་གནང་བར་ཡང་ཞུགས་བ་ལ་ཉེས་བ་  
 མེད་པས་གནང་བ་གསོལ་མི་དགོས་སོ། །ཆག་ལོས། ཅ་དང་སྐྱ་མའི་བྱ་བ་  
 ལ། །བཏུང་དེ་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཡིས། །བཀག་བ་རྣམས་ཅི་སྐྱད་བྱས་ཡང་། །དགེ་  
 སེམས་ཅན་ལ་ལྷང་མེད་འགྱུར། ཞེས་བསྐྱར་བ་ལྷོ་བ་ནད་བ་མིན་ཡང་བཅས་བ་  
 རྒྱུང་བའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱ་མས་རྗེས་སུ་གནང་ནའང་ཉེས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་  
 སྟོན་པའོ། །ཉེས་མེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་རྒྱས་བར་ཅི་སྟོན་པོ་རྒྱན་ལས། ཅ་དང་དབང་  
 ཅམས་བྱ་བ་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་དང་དོན་ཚེན་དང་། །སྤྱི་མེད་བསྟན་བ་དགོས་ལྷན་

དང་། །བྱུས་པ་རྙེད་དང་གནད་བ་དང་། །བཀའ་བསྐྱོད་བ་དང་བར་ཚད་ལས། །ཉེས་པ་  
 མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྟུ་བ་  
 བློ། །འདིར་མང་སྐྱོད་པ་ཅི་ཞིག་དགོས། །ལྷ་མ་དབྱེས་བྱེད་གང་ཡིན་བྱ། །མི་མཉེས་  
 བྱེད་ཀྱུན་སྦང་བ་བློ། །དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་བྱ། །དངོས་གྲུབ་སློབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་  
 ཞེས། །དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་གསུང་བར། །ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ལྷ་  
 མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །ལྷ་མ་བསྟེན་པའི་སྐབས་འདིར་མང་  
 པོ་སྐྱོད་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་ལྷ་མ་བསྟེན་པའི་གནད་བསྟུས་པ་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ནི་ལྷ་  
 མ་དབྱེས་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྐྱབ་པ་དེ་དང་མི་མཉེས་པའི་རྒྱ་  
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྦོང་བ་དེ་ལ་ནི་འབད་དེ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་  
 ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཉེས་པར་བྱས་པའི་རྗེས་  
 སུ་འབྲང་བ་སྟེ་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་བྱེད་དོ་ཞེས་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པས་  
 དེ་ཤེས་ནས་སློབ་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷ་མ་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཉེས་  
 པར་བྱའོ། །དོ་རྗེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དེ་བས་ཐམས་ནི་ཐམས་ཅད་  
 ཀྱིས། །དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལྷ་མ་མཚོག་། །རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པས་མཉེས་པར་བྱ། །དེ་མཉེས་  
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས། །ཞེས་སོ། །གཉེས་པ་བསྟེན་ཚུལ་བཤད་པའི་དུས་  
 བློ། །བསམ་པ་དག་པའི་སློབ་མ་བློ། །དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་ལ། །ལྷ་  
 མའི་རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་འདི། །ཁ་ཉོན་བྱ་བར་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །སྦྱིན་  
 པར་བྱ་ཞེས་བཤད་གཞིར་བྱའོ། །གང་སྦྱིན་ན་རང་དབང་དོར་ནས་ལྷ་མའི་རྗེས་སུ་  
 འབྲུག་པའི་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་གཞུང་འདིའོ། །ཅི་ཞིག་གི་དོན་དུ་སྦྱིན་ཞེ་ན། །ཁ་ཉོན་བྱ་



བར་སྐྱིན་པ་སྟེ་གཞུང་འདིའི་ཚིག་མི་བརྗེད་བར་ཡང་ཡང་འདོན་པ་དང་དོན་རྒྱལ་ས་  
 ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་ལ་བྲན་ཤེས་བསྟེན་ཏེ་འཇུག་ལྟོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱ་བའི་  
 ཕྱིར་དུ་སྐྱིན་ནོ། །གང་ལ་སྐྱིན་ན་སྟོབ་མ་ལ་འོ་ལོ། །སྟོབ་མ་ཅི་འབྲ་བ་ཞིག་སྟུམ་ན།  
 ཁྱད་པར་གཉིས་དང་ལྷན་བ་སྟེ་དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ཏེ་  
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་སྟེ་སྐྱབས་འགོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་  
 སྟོམ་པ་དང་ལྷན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་པ་དག་བ་སྟེ་སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་  
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའོ། །འདི་ས་ནི་སྤགས་  
 དང་བར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོ་ལེགས་པར་  
 སྐྱངས་པ་ལ་གཞུང་འདི་འཆད་བར་བསྟན་ནོ། །སྐྱབས་འགོ་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་  
 རྣམ་པ་གཉིས་ལ་མཐའ་དག་པར་སྟོབ་ཚུལ་ནི་བདག་གིས་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་  
 པར་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབ་བེན་ནོ། །འདིའི་འོག་ནས། དེ་ནས་སྤགས་སོགས་ཕྱིན་  
 པ་ཡིས། །དམ་ཚོས་སྟོད་དུ་བྱས་ནས་སྟ། །

ཞེས་སྐྱ་མའི་བསྟེན་ཚུལ་བསྐྱབས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སྤགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྟོད་དུ་  
 བྱེད་བར་གསུངས་པས་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྐྱངས་ཏེ་སྤགས་ཀྱི་“སྟོད”འཇུག་  
 འདོད་པ་ན་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་དོ་རྗེ་སྟོབ་མས་འདི་སྟུང་བསྟེན་དགོས་སོ་ཞེས་འཆད་  
 པ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱ་ཚེན་འགྲོག་མི་སྟོག་གྱི་སྐྱབས་སུ་  
 སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་པའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་དངོས་གཞིའི་གོང་དུ་ལྟ་བུ་བ་  
 འཆད་པར་བཞེད་ཀྱང་། མལ་གྱི་འོ་རྩ་བ་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྐྱངས་ནས་སྤགས་ཀྱི་  
 དཔོན་སྟོབ་བྱེད་འདོད་པ་མ་བྱས་པའི་གོང་དུ་གཞུང་འདི་འཆད་པ་རྣ་རོ་པའི་བཞེད་

1 ལྟོད

བ་ཡིན་གསུང་བ་ལེགས་སོ། །གཞུང་འདིས་སློབ་མ་བགྱི་བའི་རིམ་པ་འདི་ནི་སློབ་  
 བསྟུས་དང་མ་སྟུན་ལ་གཞན་གྲང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་ལམ་རིམ་དུ་བདག་གིས་བ་ཤད་ཟེན་  
 ཏོ། །གལ་ཏེ་སྟགས་ཀྱི་དབང་མ་བསྐྱར་བའི་སློབ་དུ་ལྟ་བུ་ལ་འཆད་པ་མི་རིགས་ཏེ་  
 གསང་བ་སློབ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། སློབ་མེད་དེ། གཞུང་འདིར་  
 སྟགས་ཀྱི་སྟུན་མོང་མིན་པའི་ཚོས་སྐད་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་དང་དེ་དག་གི་  
 བ་ཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་མདོར་བསྟུས་པའི་མི་གསལ་བ་ཙམ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་  
 གཞན་ཡང་དཔེར་ན་སློབ་མས་ཐོག་མར་དབང་བསྐྱར་བར་གསོལ་བ་བཟུབ་པའི་  
 དུས་སུ་ཡོ་བྱད་མ་འཚོགས་ན་དེ་ལ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྟའི་བསྐྱོམ་བསྐྱུས་འགའ་  
 ཞིག་དབང་མ་བསྐྱར་བའི་སློབ་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་གསང་སྟོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་  
 དང་འབྲ་བར་འདིར་ཡང་ལམ་སྟུན་མོང་བ་ལ་སྐྱུངས་ནས་སྟགས་ལ་འཇུག་འདོད་  
 པའི་ཐོག་མར་བྱེད་ཀྱི་སུ་རུང་རུང་ལ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རིམ་པར་  
 ཟུང་བ་ཞེ་དུག་པ་ལས། སློབ་མ་ཡི་ནི་རྐང་མཐིལ་དུ། །གཞུང་འདི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་  
 འཁོར་བསམ། །ལྟེ་བར་ཡེ་ཤེས་མེ་འབར་བ། །དེ་ཡི་འོད་ཟེར་སྤྱིང་ཁར་  
 འབར། །འབར་བས་ཀུན་ནས་“འཁྲིགས་”པར་བསྐྱོམ། །འི་ལས་ལྷུང་བའི་མི་སྟུག་  
 གཟུགས། །སྟིག་ནི་སྣ་ཡི་སྐོ་ནས་དབྱུང། །དེ་ནས་ཁོ་བོའི་གཟུགས་བསྐྱོམས་  
 ལ། །དེས་ནི་ཀུན་ནས་ཟ་བར་བསྐྱོམ། །ཞེས་དང། བསྐྱུབ་བྱ་ལྟ་གཟུགས་བསྐྱེད་ནས་  
 བེ། །བསྐྱར་བ་དག་ནི་དགོད་པར་གྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟེ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་“བོ་སྟེ་  
 དེའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱེད་པར་གཞུང་མང་པོ་ནས་གསུངས་སོ། །སློབ་མ་ལ་མི་སྟུ་

1 འཚོགས  
 2 བ

བར་སློབ་དཔོན་རང་གིས་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་མིན་ཏེ་དབྱིལ་ཚོགས་རྗེ་  
 མེད་པ་ལས། འབྲེལ་བའི་སྐབས་ཀྱང་བརྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་འདི་ལ་སྦྱིན་ནོ། །ཞེས་  
 སློབ་མ་དེ་ཉིད་ལ་བརྒྱས་པའི་སྐབས་ཀྱང་སྟེར་བར་གསུངས་ཤིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་  
 བ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀས་བསྐོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་  
 ལྟར་ན་སྤྱིར་ཐེག་པ་གང་གི་སྐོར་འཇུག་ཀྱང་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་བསྟན་ཚུལ་གཤམ་ཆེ་  
 བར་མང་དུ་གསུངས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་ཐམས་  
 ཅད་ནི་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་རྒྱུད་དུ་མ་ལས་ནན་ཏན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་  
 བས་ལམ་གྱི་ཅ་བའི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་བསྟན་ཚུལ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དམིགས་པ་  
 ཟུན་རེ་ཙམ་གྱི་སྐྱེས་པའི་རྣམ་འགྲོར་གྱིས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་འདི་རྣམས་མི་ཤེས་པས་  
 གཞུང་འདིའི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོ་བྱའོ། །ཤེས་པར་བྱས་  
 བས་ཀྱང་དོ་རྗེ་འཆང་གི་བཅས་མཚམས་རྣམས་ལ་བྲན་ཤེས་བསྟན་ནས་བསྐྱུང་བ་  
 ལ་འབད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་རྗེ་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་ཞིང་བཅས་  
 མཚམས་ལས་འདས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འགྲོད་པ་སྦྱིས་ནས་སྤྱིར་འཚོས་པར་འདོད་  
 བ་འབྱུང་བས་ཆེ་འདིའམ་སྦྱེ་བ་གཞན་དུ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བཤེས་གཉེན་  
 བསྟན་པ་ལ་མཁས་ཤིང་མཁས་པ་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཏུས་པ་གཞོན་ཏུ་ལོར་  
 བཟང་དང་དཔའ་པོ་རྟག་ཏུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ལ། འདི་དག་ཤེས་པར་མ་བྱས་པའམ་  
 ཤེས་ཀྱང་སྐྱུང་བའི་གོ་ཆ་མ་བཟུང་ན་འབྱུང་ཉེ་ལ་གངས་མང་བའི་ཉེས་པ་འདི་  
 རྣམས་གྱིས་རྒྱན་དུ་གོས་པར་འགྱུར་ཞིང་ཆེ་རབས་མང་པོར་ཡང་བཅས་པ་དེ་དག་  
 ལ་སློབ་ཏུས་པར་མི་འགྱུར་བས་ཤེས་པ་ཅན་རྣམས་གྱིས་གཞུང་འདི་སྐྱེས་པའི་རྣམ་

འགྲོང་གི་གདམས་པའི་མཚོག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །གསུམ་པ་བཤད་ནས་སྡོད་  
 རུང་རུ་རི་ལྟར་བྱ་བཞི། དེ་ནས་སྐགས་སོགས་བྱིན་པ་ཡིས། །དམ་ཚོས་སྡོད་རུ་  
 བྱས་ནས་སྟ། །རྩ་བའི་ལྟར་བ་བཅུ་བཞི་ཞི། །བསྐྱུག་དང་འཛིན་པ་ཉིད་རུ་བྱ། ཞེས་  
 གསུངས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་ལམ་རིམ་ལ་སྦྱངས་ཤིང་སྐྱེ་བའི་བསྐྱེན་ཚུལ་ལ་བསྐྱབས་  
 པའི་རྗེས་དེ་ནས་སྡོབ་མ་དེའི་རྒྱུད་སྡོད་རུང་རུ་བྱའོ། །གང་གི་སྡོད་རུ་རུང་བར་བྱ་  
 ལྷམ་ན། དམ་པ་འི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སོ། །ཚོས་ནི་དེས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་  
 རྗོད་བྱེད་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་དང་བརྗོད་བྱ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་  
 ལྟེ་དེ་དག་ཉན་པ་དང་སྐྱབ་པའི་སྡོད་རུ་བྱའོ། །ཐབས་གང་གིས་སྡོད་རུ་བྱ་སྐྱམ་ན།  
 སྐགས་སོགས་ཞེས་པ་ལ་དམ་ཚིག་གི་ཚོག་ཀུན་ལས་བརྟུས་པར། དེ་ནས་གསང་  
 སྐགས་བྱིན་པ་ཡིས། ཞེས་འབྲུང་བས་གསང་ཞིང་སྐྱས་པས་འབྲུག་པ་དང་སྡོད་མིན་  
 གི་ཡུལ་མིན་པས་ན་གསང་བའོ། །སྐགས་ནི་དེའི་རྒྱད་དོད་མཚུ་ལ་མ་ན་ཡིད་དང་ཅ་  
 ཡ་སྡོབ་པ་སྟེ་ཡིད་སྡོབ་པས་ན་སྐགས་ཏེ་འདུས་པའི་ལེ་ལུ་བཙུ་བཙུ་བ་ལས།  
 དབང་པོ་དང་ནི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱུན་གྱིས་གང་དང་གང་བྱུང་ཡིད། །ཡིད་དེ་མན་  
 ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །འུ་ནི་སྡོབ་པར་བྱེད་པའི་དོན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡིད་སྡོབ་  
 བ་ལ་མང་རུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ནི་དབང་བསྐྱར་ནས་ཡིད་སྡོབ་པ་ལ་བྱེད་  
 དགོས་པས་དེ་བྱིན་པ་ཡི་སྡོ་ནས་སྡོད་རུ་བྱས་པའོ། །ཡིད་གང་ལས་སྡོབ་པ་ནི། དན་  
 འགྲོ་དང་སྲིད་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་བསྐྱང་བས་ན་སྡོབ་  
 པའོ། །ཞེས་འུ་རྩེ་བས་གསུངས་པ་ལྟར་འོ། །དེ་ལྟར་སྡོད་རུང་རུ་བྱས་ནས་དེ་ནས་ཅི་  
 ཞིག་ཐོག་མར་བྱ་ཞེ་ན། ཐོག་མར་བྱ་བ་ནི་དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་སུ་སྡོབ་པའི་དམ་

ཚིག་དང་སྡོམ་པ་མ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་སྟེ་སྡོམ་པ་བཏང་ན་དངོས་  
 གྲུབ་འཛོལ་པའི་ཙུ་ཆད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ནས་ལམ་བསྐོམ་པ་དང་རྒྱད་འཆད་ཉན་  
 སོགས་བྱེད་པ་ནི་མང་མེད་པའི་ཚོགས་བྱེད་འདོད་པ་དང་འབྲེལ། །དེས་ན་དབང་བསྐྱར་  
 བ་བྱས་པའི་མཚུགས་ཐོགས་སུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་མཚམས་ལེས་ནས་  
 བསྐྱར་བ་དགོས་པས་སྒྲགས་གྱི་སྡོམ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལྷ་མས་བཤད་ནས་སྡོམ་  
 མས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་དབང་མ་བསྐྱར་བའི་སྤོ་རོལ་ཏུ་སྒྲགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་  
 ཚང་བར་ཉན་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །བསྐྱབ་བྱ་མང་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་སྡོམ་པ་གཅོད་  
 པའི་རྒྱ་ཙུ་ལྷུང་རྣམས་གཞན་དང་མི་འབྲ་བས་ཙུ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་པའི་ཚིག་དག་  
 ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་དོན་ཡིད་ལ་འཛིན་པ་ཉིད་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཙུ་ལྷུང་གིས་མ་གོས་པ་ལ་  
 ཚེས་ཚེར་འབད་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་དཔེར་ན་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉམ་མཁའི་སྤྱིར་  
 པའི་མདོ་སྟེ་ནི། ཚོགས་མ་ཉིད་ཏུ་བལྟ་བར་བྱ། ཞེས་ཙུ་ལྷུང་རྣམས་དེ་ལས་བསྐྱར་  
 པས་བྱང་སེམས་གྱི་སྡོམ་པ་བསྐྱར་བས་དེ་ཚོགས་མར་བལྟ་དགོས་པར་གསུངས་པ་  
 དང་འབྲ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་ལ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །འདི་ན་ལྷ་ན་མེད་  
 པའི་ཐེག་པ་ལ་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་སྡོམ་པར་འདོད་པ་དག་ཀྱང་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་  
 པའི་འོག་ཏུ་ཚོགས་མར་ཙུ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱར་མཚམས་ཤེས་པར་  
 བྱས་ནས་མི་སྐྱར་པར་ལམ་བསྐོམ་པ་དང་རྒྱད་བཤད་ཉན་བྱེད་པ་སྐད་བྱེད་པ་ནི་རྟོ་  
 རྗེ་ཐེག་པའི་རྩོམ་ལས་རྣམ་པར་འབྲམས་པ་ཡིན་པས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་  
 བདག་གིས་ནི་དབང་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྐྱར་བ་གཞིར་བྱས་ཏེ་  
 སྒྲགས་ལ་ཐོས་བསམ་སྡོམ་གསུམ་བྱའོ། །གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་

བློ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མའི་རྗེས་འཇུག་སློབ་མ་ནི། །མ་ལུས་པན་སྐྱེད་སྐྱོན་མེད་འདི་བྱས་  
 པའི། །དགེ་བ་མཐའ་ཡས་བདག་གིས་གང་བསགས་པ། །དེས་ནི་འགྲོ་བ་ལྷུང་དུ་  
 རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། །ལྷ་བཅུ་བ་འདི་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་  
 དོན་དུ་མཐའ་ཡས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་ནས་བྱས་པ་སྟེ་བརྟམས་པའི་དགེ་བ་  
 མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལྷ་བཅུ་བདག་གིས་གང་བསགས་པ་དེས་ནི། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་  
 ལྷུང་དུ་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གཞུང་བརྟམས་པའི་ངལ་བ་  
 ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་མི་ཟད་ཅིང་སྟེལ་བའི་བྱིར་དུ་བསྐྱོ་བའོ། །ལྷ་བཅུ་བ་རྗེ་  
 འབྲ་བ་ཞེན། །སྒྲུང་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རང་དབང་དོར་ནས་སྒྲུབ་མའི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པར་  
 འཇུག་པའི་སློབ་མ་ལ་ནི་འགྲུལ་དང་ཡུན་དུ་པན་བ་མ་ལུས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་མ་  
 བཤད་ལོག་བཤད་ཏུ་ཅང་བཤད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་དང་བྲལ་  
 བའོ། །ཞུང་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། །བསོད་ནམས་བྱས་པའི་ཚོགས་དག་  
 བློ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་བསྟོན་གྱི། །བཙུན་ལྷན་གྲིང་གིས་གང་གསུངས་  
 པ། །དེ་གཞན་བསྟན་བཙུན་ལས་མ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུང་བརྟམས་  
 པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བསྟོན་པ་འདི་ནི་བྱི་རོལ་བ་ལ་མེད་པས་སྐབ་  
 པའི་བསྟན་པའི་ཞུང་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་ཐབས་མཁས་ཆེན་པོའོ། །།

ས་གསུམ་འབྲེན་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལས། །རི་བཞིན་བཅུས་པའི་སྒྲུབ་མ་  
 ལྷ་བཅུ་བ། །གྲུས་ལྷན་སློབ་མའི་ཡིད་ལ་རེ་བའི་དཔལ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྐོང་  
 པའི་གཞུང་མཚོག་འདི། །ཟབ་མའི་རྒྱུད་དང་དེ་ལ་རིང་མོ་ནས། །སྐྱུངས་པས་མཁས་  
 པའི་གོ་འཕང་མཚོག་བརྟེན་པའི། །གཞུང་མང་བསྟན་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་

བློ། །དམ་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པས་ལེགས་པར་བཤད། །གང་དེ་བཤེས་གཉེན་  
 བསྐྱེན་ཚུལ་མི་མཁས་ཤིང་། །ཅུང་ཟད་ཤེས་ཀྱང་དེ་དོན་བསྐྱེད་པ་ཡི། །བཙོན་པ་  
 ཆེན་པོས་རྣམ་པར་དམན་པ་ཡིས། །སློབ་གསུམ་བག་མེད་དབང་དུ་སོང་གྱུར་  
 བ། །བདག་དང་བདག་འདྲ་འགའ་ཡི་ཡིད་ལ་ནི། །ལམ་བཟང་འདི་ལ་གོམས་པ་  
 བསྐྱེད་ཕྱིར་ཡིན། །འདི་ལས་བྱུང་བའི་རབ་འབྲམས་དགོ་ཚོགས་ཀྱང་། །མཐའ་ཡས་  
 འགྲོ་བའི་ཉེར་འཚོའི་རྒྱ་དུ་བསྡོ། །དེས་ནི་པན་འདོགས་ཞིང་གི་མཚོག་གྱུར་  
 བ། །བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་ལོག་པར་བསྐྱེད་པས་པའི་ལས། །ཐོག་མ་མེད་ནས་  
 བགྲིས་དང་བགྲིད་སྦྱལ་དང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བགྲིས་པར་གྱུར་པའི་ལས། །སྐྱེ་པོ་  
 འདི་ཡིས་གང་དང་གང་བསགས་པ། །མ་ལུས་སྦྱར་དུ་གྱང་ནས་དམ་པའི་  
 མགོན། །ཚུལ་བཞིན་བསྐྱེན་ལ་དཔའ་ཞིང་རྒྱལ་པོད་པའི། །རྟག་ཏུ་དང་དོར་བཟང་  
 འདྲ་བར་ཤོག །

ཅེས་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་བེ་ལྷས་མཇོད་པའི་སྐྱ་མ་ལྷ་བཟུ་བ་རྒྱ་  
 གར་གྱི་མཁན་པོ་བསྐྱེད་ཀར་མཇོད་དང་། །ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དགོ་སློང་འི་ཆེན་བཟང་  
 པོས་རྒྱ་སྐྱད་ལས་པོད་གྱི་སྐྱད་དུ་བསྐྱེད་ཞིང་ཚོག་དང་དོན་ལ་ལྷ་ཆེན་གྲས་ཏེ་ཉན་  
 བཤད་གྱིས་གཉན་ལ་པའི་རྣམ་པར་སློབ་མའི་རེ་བ་ཀུན་སློང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་  
 བློ། །གཞུང་འདི་ལ་རྒྱ་གར་བའི་འབྲེལ་བ་མི་རྣམས་ཡང་འདི་གང་ལས་གཙོ་ཆེར་བཏུས་  
 པའི་རྒྱུད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་དོ་རྗེ་སྤེངས་བ་དང་དོ་རྗེ་སྤྱིར་པོ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུད་  
 དང་རྒྱུ་འབྲེལ་བ་དང་སྤྱི་བྱ་བ་དང་དོ་རྗེ་གྱུར་དང་། །དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་དཔལ་  
 མཚོག་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། །སྤགས་གྱི་བསྐྱེད་བཙོས་གཞན་རྣམས་

ལའང་བརྟེན་ནས། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོ་དང་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་དཔལ་འབྲི་བྱུང་བ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཏུང་རྒྱུད་དུ་འབྲུངས་ནས་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་འདྲེན་པར་གྱུར་བ་ལུ་ཕྱི་ཆེན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་བ་དང་། རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་སྦྱངས་པའི་དོན་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་སྐྱམ་ཚོས་སློབ་བཟང་གིས་རིན་ཆེན་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་ཞིང་། དུས་ཕྱིས་མདོ་སྐྱགས་ཀྱི་བསྟན་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནད་རྣམས་མཐུན་ནས་གཅིག་དུ་བསྟན་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཅེས་སྦྲས་སུ་མཛད་པའི་གནས་བརྟན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱབས་མཚོ་གདམས་བཟང་པོའི་གསུང་གིས་ཉེ་བར་བསྐྱེལ་བའི་དོན་དུ། དག་སློང་དོན་རྗེ་འཛིན་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་བྱང་ར་སྐྱེད་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་ཀྱི་ཡང་དགོན་བྲག་སང་གའི་ཞོལ་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་མི། ཉང་རིག་པ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་གཏུན་ཚིགས་རིག་པའི་ཚུལ་ལ་སློབས་བ་དག་བ་ཅན་སྡོམ་བཙོན་དང་མ་རིན་ཆེན་ནོ།། །།

འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བསྟན་བ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

ཐེག་པ་གསལ་བའི་སྐྱེད་ཚལ་དུ། །རིམ་གཉིས་དགའ་སྟོན་དོན་གཉེར་བ། །དང་པའི་ལང་ཚོ་གཡོ་བ་ཅན། །རིག་འཛིན་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གྲུ་ལ། །མདོན་འདོད་བསྐྱབ་པའི་དོ་ཤལ་དང་། །དམ་ཚིག་ཞོར་བུའི་ན་ལུང་རྣམས། །རྒྱུད་གཞུང་གསལ་བའི་མཛོད་ཕྱེ་ནས། །མ་ཁོལ་མ་མས་བཙེ་བས་བྱིན། །དུས་ཀྱིས་དྲི་མའི་སྐྱོན་ཆགས་ཏེ། །བཅས་མཚམས་གཟུགས་བརྟན་མི་གསལ་བ། །སློབ་བཟང་མཐུན་བཙུའི་འོད་སྟོང་འབར། །གྲགས་པ་རྒྱ་ལྷང་རྒྱས་པ་དེས། །གསལ་མཛད་ཞོར་བུའི་སྐྱེད་བ་འདི། །རིག་



བྱེད་མཁས་པའི་མཐར་སོན་པའི། །ཚོག་མའི་ལྷ་མཚོག་སྐྱབ་པ་ཡིས། །ཡི་གེའི་  
གཟུགས་བརྟན་མི་བད་པ། །གསར་དུ་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་དཀར་འོད། །ཁམས་གསུམ་  
ར་བ་ལས་འགོངས་ཏེ། །དཔལ་ལྷན་སྐྱ་མ་ཚོས་རྗེ་དེའི། །བཞེད་དགོངས་སྦྱང་པོ་  
མཐར་ཕྱིན་ནས། །སྲིན་ལས་བ་དན་གཡོ་བ་ཅན། །སྲིད་གསུམ་ཀུན་ལ་འཁྱུད་གྲུང་  
ཅིག། །།

ཨོ་སྲ་སྟེ། །གང་གི་བྲིན་གྱིས་སྐྱ་གསུམ་གོ་འཕང་མཚོག། །ཡུད་གྱིས་སྣོལ་  
མཐོང་དོ་རྗེ་སྣོབ་དཔོན་ཆེ། །བསྟེན་ཚུལ་རྣམ་བཤད་དོ་མཚར་སྤང་བྱུང་འདི། །བཟ་  
ཤིས་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པའི་ཚོས་བྲུ་ཆེད། །བར་དུ་བསྐྱབས་པའི་རྣམ་དཀར་སྤང་པོའི་  
མཐུས། །ཡིད་ཅན་ཀུན་གྱིས་གསུམ་ལྷན་དོ་རྗེ་འཛིན། །དངོས་བྱུབ་ཀུན་གྱི་ཅ་བར་  
ལེགས་གོ་ནས། །བསམ་སྦྱོར་དག་པས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་དང། །ཉེས་ལྷུང་སྲ་  
ཚོས་རྣམ་ཡང་མི་གོས་ཤིང། །རིམ་གཉིས་བབ་མའི་ལམ་གྱི་མཐར་སོན་ནས། །སྦྱོན་  
བྲལ་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྷན་པ་ཡི། །དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྐྱར་བོབ་ཤོག། །།མདྲ་  
ལོ།

༡༡། །ལ་མང་ལྷགས་ཀྱི་རྩོམ་གྱི་རྣམས་ལ་བཞད་དངོས་བྱུང་གི་  
རྩེ་མ་ཞེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༢། །ན་མོ་གུ་རུ་མཚུ་ལྟོ་ལ། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་གསང་སྤགས་ཀྱི་རྣོ་  
ནས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩོམ་གྱི་བསྐྱབ་པ་  
ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་རྩོམ་རྣམས་པར་བཞད་པ་དངོས་བྱུང་གི་སྤྱེ་མ་ཞེས་བྲ་བ།  
རྩེ་བཅུ་དམ་པ་ལྷགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གྱུས་པས་བྱུག་  
འཚམ་སོ། །

གང་གི་སྤྱགས་ཀྱི་བཙེ་བས་ཉེར་དགོངས་ཆེ། །སྤྱན་སོགས་ལྷ་ལོས་མཚོག་གི་  
དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཤིས་པའི་གདངས་སྤྱན་སྤྱོག་གི་སྤོ་བའི་  
དབང་པོས་བགེགས་དཔུང་གུན་བཙོམ་ནས། །དངོས་བྱུང་རབ་འབྱུངས་འཕྲོ་ལ་  
སྤོམ་མཛད་པའི། །བྲུབ་བདག་དཔལ་ལྷན་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དེས། །བདག་ལ་བྱ་  
བཞེན་ཉེ་བར་དགོངས་མཛད་པ། །བདེ་སོགས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མེད་འདུ་བར་  
མཛད། །སྤྱས་བཙུག་རྒྱལ་བས་རྟལ་རུ་བྱིན་རྣོ་བ་ཅིང་། །ལནས་གསུམ་མཁའ་  
འཕྲོས་བཙེ་བས་སོགས་མཛད་པས། །དོ་རྩེ་སྤོག་པའི་རྣོར་ལྷགས་སྤྱུབ་པ་  
པོའི། །ཡོན་ཏན་ཡར་རོའི་རྣེ་བཞེན་འཕེལ་བའི་གཞི། །དམ་ཚིག་སྤོམ་པ་དག་པར་

བྱེད་པའི་ཚུལ། །མཁས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འདིར་བཤད་ཀྱིས། །ཟབ་མོ་དོ་རྗེ་  
ཐེག་པས་འགྲོ་འདོད་རྣམས། །ཡིད་རབ་བཏུང་དེ་གྲུས་པས་མཉམ་པར་གྱིས། །

རི་སྐད་དུ་སྒྲ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། དེ་ནས་སྒྲགས་སོགས་གྱིན་པ་ཡིས། །དམ་  
ཚོས་སྣོད་དུ་བྱས་ནས་སྟ། །རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་ནི། །བསྐྱལ་དང་འཇིན་པ་ཉིད་  
དུ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་མ་མེད་པའི་དབང་བསྐྱར་བས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་  
གྱི་སྣོད་དུ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བ་པོ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ནས་འགྲོ་བར་འདོད་པ་རྣམས་  
གྱིས་ནི། ཐོག་མར་དངོས་བྱལ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་རྣམས་པར་དག་  
པར་བྱ་བ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ་བདེ་མཚོག་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་ཏུ་དང་པོ་ལས། །ཤིན་ཏུ་  
མཉམ་གཞག་སྐྱབ་བ་པོས། །ཉག་ཏུ་དམ་ཚིག་བསྐྱར་བར་བྱ། །དམ་ཚིག་ཉམས་  
པས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །དབང་བསྐྱར་དངོས་བྱལ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དཔལ་  
སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མཁའ་འགྲོ་མ་སྐྱུ་མ་བདེ་མཚོག་གི་  
བཟླ་པ་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞེ་མ་ཞུགས་ཤིང་། །དམ་ཚིག་  
རྣམས་ནི་སྤངས་པ་དང་། །གསང་བ་ཡང་དག་མི་ཤེས་པས། །བསྐྱབས་ཀྱང་ཅ་ཡང་  
མི་འགྱུབ་པོ། །ཞེས་བསྐྱར་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཚིག་རྣམས་མ་བསྐྱངས་པར་ཡལ་  
བར་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་བསྐྱབས་ཀྱང་དངོས་བྱལ་ཅི་ཡང་མི་འགྱུབ་པར་  
གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་འདིར་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་ཡན་  
ལག་གི་དམ་ཚིག་རྣམས་བཤད་པར་བྱའོ། །

འདི་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐོག་མར་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་རི་ལྷུང་ཁས་སྤངས་  
པའི་ཚུལ་དང་། །ཁས་སྤངས་པའི་སྟོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ལྷུང་བ་གཉན་ལ་དབབ་

བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྫོམ་པ་བསྐྱབ་པ་བཤད་པ། རྫོམ་པ་གཟུང་བ་བཤད་  
པ། རྫོམ་པ་བཟུང་མ་བཟུང་ལ་དབང་རི་ལྟར་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་  
གཉིས། རིགས་ལྡེ་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་དང་། སྤྱིའི་དམ་ཚིག་གོ། །

དང་པོ་ལ་ལྟ། རྣམ་སྣང་གི་དམ་ཚིག་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་དམ་ཚིག་དང་། རིན་  
འབྲུང་གི་དམ་ཚིག་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་། འོན་ཡོད་ལྲུབ་པའི་  
དམ་ཚིག་གོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་ཚུལ་ཚུལ་དང་དགོ་འདུན་ཏེ། །དཀོན་མཆོག་  
གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། །འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་རིགས་དགའ་བའི། །དམ་ཚིག་  
བརྟན་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་དང་ཚུལ་དང་དགོ་འདུན་ཏེ་  
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོངས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱུལ་ནས་དེ་འབྲ་བ་འདི་ནི་  
སངས་རྒྱལ་ཏེ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གོ། །དག་པ་ཞེས་རྒྱ་གཞུང་མང་པོ་  
ནས་འབྲུང་ཡང་ནག་པོ་སྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་ཚོག་གཉིས་དང་མཚོ་སྐྱེས་སོགས་ཀྱི་  
དཀྱིལ་ཚོག་ཏུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། །འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་  
རིགས་ཡིད་འོང་། །ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་རིགས་དགའ་བའི་ཞེས་  
འབྲུང་བདག་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟན་པ་ནི་མི་མ་སྐྱུན་སྤོགས་ཀྱིས་སྤྱེད་པར་དཀའ་བའི་  
དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྗེ་རྗེའི་ལ་བྱ་བྱ་རྒྱ་ཡང་། །སློབ་ཆེན་གྱིས་ནི་གཟུང་བར་  
གྱིས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་གང་དེ་རྗེ་རྗེ། །ཤེས་རབ་རྗེའི་ལ་བྱ་ཞེས་བཤད་དོ། །སློབ་  
དཔོན་དག་ཀྱང་གཟུང་བར་བྱ། །སློབ་སངས་རྒྱལ་ཀྱང་དང་མཉམ། །འདི་ནི་རྗེ་རྗེའི་  
རིགས་དག་པའི། །རྫོམ་པ་དམ་ཚིག་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྗེ་རྗེ་  
དང་རྗེའི་ལ་བྱ་དང་བྱ་བྱ་རྒྱ་དག་སློབ་སློབ་ཆེན་པོ་ཅན་ཁྱོད་གྱིས་གཟུང་བར་གྱིས་ཤིག་

ཅེས་སྒྲོག་པའོ། །གཟུང་བར་བྱ་བ་དེ་གང་ཡིན་སྟམ་ན། །བྱང་ཚུབ་སེམས་གང་ཞེས་  
 སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ་འདི་གསུམ་ནི་སྟོམ་པ་གཟུང་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་བར་  
 བྱའོ། །དེ་གསུམ་དུ་མ་ཟད་དོན་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་དག་གྱང་གྲུས་པས་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ་མ་  
 མ་ནི་གྲུས་བ་དང་མ་གྲུས་པའི་མན་ལོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱལ་  
 གུན་དང་མཉམ་པ་སྟེ་འདྲ་བའི་སྲིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཞི་པོ་བཟུང་བ་འདི་ནི་དོན་རྗེ་སྟེ་མི་  
 བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བ་  
 རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་དཀྱིལ་ཚོག་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་  
 པའི་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བས། དམ་ཚིག་ནི་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །སྟོམ་  
 པ་ནི་བྱ་བ་དང་མི་བྱ་བའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་བྱ་རྒྱ་མི་བྱེད་པ་དང་མ་བྱེ་རྒྱ་བྱེད་པ་  
 འགོག་ཅིང་སྟོམ་པ་དང་རྗེ་ལྟར་བཅས་པ་ལྟར་འདའ་བར་མི་བྱ་བར་ཉམས་སུ་སྦྱངས་  
 པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་དཀྱིལ་ཚོག་དོན་རྗེ་སྟེ་མེད་པ་དང་དོན་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་པར་  
 ཡང་བཤད་པས་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། རིན་ཆེན་རིགས་མཚོག་  
 ཆེན་པོ་ལ། ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཟང་ཟེང་མི་འཇིགས་ཚོས་དང་  
 བྱམས། །སྤྱིན་པ་རྣམ་བཞི་རྟག་ཏུ་སྤྱིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིན་ཆེན་ནི་རིན་འབྲུང་  
 སྟེ་དེའི་རིགས་ལ་ཉིན་ལན་གསུམ་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་སྟེ་དུས་དུག་ཏུ་ཟང་  
 ཟེང་གི་སྤྱིན་པ་སོགས་སྤྱིན་པ་བཞི་རྟག་ཏུ་སྤྱིན་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་རིགས་  
 དག་པའི། །དམ་ཚིག་སྟོམ་པ་ཡིན་པར་གསུངས། ཞེས་པ་ནི། དོན་རྗེ་ཅེ་མོན་མི་སྣང་  
 ཞིང་དེ་ཉིད་སྣང་བ་དང་དཔལ་མཚོག་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་ནའང་མི་སྣང་སྟེ་ཀར་པ་  
 དང་པོས་དེའི་དོན་བསྟན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལས་རིགས་ལའང་ཤེས་པར་

བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། རྩི་དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །དམ་ཚོས་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་  
 བར་གྱ། །འདི་ནི་བརྗེ་འཛིན་རིགས་དག་པའི། །དམ་ཚིག་སློམ་པ་ཡིན་པར་གསུངས།  
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཚོས་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་  
 བར་བྱ་སྟེ། །འདི་ནི་བརྗེ་སྟེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དམ་ཚིག་  
 དང་སློམ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། །ལས་ཀྱི་རིགས་མཚོག་ཚེན་པོ་ལ།  
 སློམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་པར་ནི། །ཡང་དག་ཉིད་ཏུ་གཟུང་བར་གྱིས། །མཚོད་པའི་  
 ལས་ཀྱང་ཅི་ལུས་གྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། །ལས་ནི་དོན་གྲུབ་པ་སྟེ་དེའི་རིགས་ལ་སློམ་  
 པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་གཟུང་བ་དང་མཚོད་པའི་ལས་ཀྱང་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རིགས་ལྷ་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་ལ་གསུམ། ཅུ་བའི་དམ་ཚིག་དང་ཡན་ལག་  
 གི་དམ་ཚིག་དང་། དོན་བསྐྱུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པ་བརྟུ་བཞི་ནི།  
 བས་པམ་པར་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །སྤང་ཞིང་དོར་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་ཞེས་  
 བཤད་དོ། །ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་ཏུ། ཉིན་རེ་ཞིང་ནི་བརྗེ་བར་གྱ། །གང་ཚེ་  
 ཉམས་གྱུར་རྣལ་འབྱོར་པ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་སློམ་པོར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིགས་  
 ལྷ་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་སྐྱུན་མོང་གི་དམ་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་  
 ཀྱིས་སྤང་ཞིང་ལུས་དག་གིས་དོར་བར་མི་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ཐོག་མར་  
 ཅུ་བའི་དམ་ཚིག་སྟོན་པ་ནི། བས་པམ་པར་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ལས་རབ་ཏུ་བཤད་པའི་  
 བརྟུ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་བཅས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་མིང་གཉིས་པ་ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་ཞེས་ཀྱང་  
 བཤད་དོ། །དེས་སློམ་པ་གཙོད་པས་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་པམ་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་  
 པ་རོལ་མི་མ་སྐྱུན་ཕྱོགས་ནས་ཚུར་ལ་པམ་པར་བྱས་པས་པམ་པམ་མོ། །སྤྲ་མ་ཁ་

ཅིག་ཅུ་ལྟར་རྣམས་སྤང་ཞིང་དེ་དག་གི་གཉེན་སོ་དོར་བར་མི་བྱ་ཞེས་འཆད་  
 དོ། །བཅུ་བཞི་སོ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེན། འདི་ལ་སྡོན་གྱི་ལོ་ག་པ་ཁ་ཅིག་རིགས་དང་  
 སོ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ། གཉེས་པ་ལ་དོ་རྗེ་བྱིས་བྱ་སྤོང་དཔོན་གསུམ། གསུམ་  
 བ་ལ་སྡོན་པ་བཞི། བཞི་པ་ལ་ཆོས་གསུམ། བ་མ་ལ་མཆོད་པ་གཅིག་བྱ་སྡེ་བཅུ་  
 བཞི་སོ་དེ་དག་ལས་འདས་པ་ལ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྲོག་ཆགས་གསལ་མི་བྱ་  
 ཉས་ཆང་སྡོང་བའི་བར་ལས་སྡོག་པ་ལ་ལྟ། དམ་པ་བསྟེན་པ་དང་རྣམ་འབྱོར་པ་  
 བསྟེན་བཀའ་བ་ལས་བསྐྱོག་པ་གཉེས། ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལོག་བའི་  
 མི་དགོ་བཅུ་ལ་གཅིག་ བཟེན་དམན་འདོད་མི་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལོག་པ་བཞི། ལྟ་  
 སོགས་བརྟམ་པ་དང་མཆོན་མ་འགོམ་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཉེ་ཅེ་མ་ནས་  
 བཤད་པ་འདི་རྣམས་རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཁོ་ནའི་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་འབྱོར་སྐྱེད་གྱི་  
 སྡོམ་པ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། དེའི་ཆེ་དེ་ལས་གཞན་  
 བ་བཅུ་བཞི་ཞེས་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་སྲིད་རྟོ། །ཁོ་ན་སྐྱེད་  
 གྱི་སྐབས་སུ་འདིས་སྡོམ་པ་བསྐྱབས་པ་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན། ཡོད་དེ་འདུས་པའི་  
 དཀྱིལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཆོགས་  
 བཅད་དགུ་བརྒྱ་པ་ལས་རིམ་པ་ལྟར་འབྲུག་པ་དང་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་སྡོམ་པ་བསྐྱབ་  
 བ་ཅེ་མོ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་གསུངས་ནས་དེ་ནས་སྡོམ་པ་འདྲིན་བར་གསུངས་  
 ཤིང་། གཞན་ཡང་སྡོམ་པ་གཟུང་བའི་ཅེ་མོ་ནས་གསུངས་པ་དང་སྐྱེད་“ནས་”  
 གསུངས་པ་རྣམས་ཆོ་ག་འབྲ་བར་སྤང་བས་གཟུང་རྒྱུའི་དམ་ཆོག་བསྐྱབ་པ་རྣམས་  
 ཀྱང་སྐྱེན་མོང་བ་ཡིན་ཞོ། །དེའི་སྲིད་རྒྱ་གར་པའི་སྐྱེད་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་རྣམས་སུ་

ཅེ་མོའི་སྒྲོམ་པ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་རྣམས་ཚང་མ་ཚང་ཅི་རིགས་པར་དངས་པ་དུ་མ་  
 ཞིག་སྤང་འོ། །གལ་ཏེ་ལུགས་སྲ་མ་ན་རིགས་ཏེ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་དུམ་བུ་དང་མོའི་  
 འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཇི་ལྟར་དུ་ས་  
 གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས། །བྱང་ཚུབ་དུ་ནི་ངེས་མཛད་པ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་  
 བས་པམ་པ་བཅུ་བཞི་ལས་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་མཚོག་  
 གི་དུམ་བུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་འདི་དག་  
 ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་བྲག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་བྱ་  
 བས་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་ན་པམ་པར་འགྱུར་འོ། །ཞེས་དོ་རྗེ་བྱིལ་བུ་བྲག་རྒྱ་  
 རྣམས། །ནམ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤང་མི་བྱ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་  
 ཞེ་ན། དེ་ནི་འཐད་པར་མི་སྤང་སྟེ་ལུང་སྲ་མའི་དོན་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེས་སོགས་གྱིས་  
 བསྟན་པའི་རིགས་ལུའི་སྒྲོམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་བསྟན་ནས་  
 ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཉེས་སྲོད་ལས་ལྡོག་པ་ཡིན་ན་གང་ལས་ལྡོག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།  
 བས་པམ་པ་བཅུ་བཞི་ལས་ལྡོག་པ་ཞེས་སྟོན་པས། དེ་ཅམ་གྱིས་རིགས་ལུའི་དམ་  
 ཚོག་དེ་དག་གི་བསྐྱོག་སྟོགས་ལ་པམ་པར་སྟོན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རུས་ནའང་  
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱོག་སྟོགས་ལ་པམ་པར་སྟོན་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་བགྲངས་  
 པའི་ཕྱིར་དང་ཅེ་མོར། དེ་ལས་གཞན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འོ། །ལུང་བྱི་མས་  
 བྱི་བྲག་རྒྱ་སྤོངས་པའང་པམ་པར་བཤད་པས་དོ་རྗེའི་རིགས་ལ་བྲག་རྒྱ་མི་འདྲེན་པ་  
 ལ་གཞོན་པའང་ཡིན་ནོ། །དཔལ་མཚོག་གི་དུམ་བུ་གཉིས་པ་ལས། དམ་ཚོག་སྒྲོམ་  
 པ་བྲུབ་པ་འདི། །ཁྲིད་གྱིས་རྟག་ཏུ་བསྐྱང་བར་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་



བར་གསུངས། །དམ་པ་རྟག་པའི་བཀའ་ཡིན་ལོ། །གང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་  
 བློ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་དོགས་མེད་པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་གཏང་མི་བྱ། །ཕྱག་  
 རྒྱ་དོ་རྗེ་གང་ཡིན་པའོ། །དམ་པའི་ཚོས་ནི་མི་སྤྲད་ཅིང། །ནམ་ཡང་གཏང་བར་མི་  
 བྱའོ། །མི་ཤེས་བཤམ་ཚོངས་པ་ཡིས། །དེས་ནི་སྤྲད་པར་མི་བྱའོ། །རང་གི་བདག་  
 ཉིད་ཡོངས་སྤངས་ནས། །དཀའ་བྱུང་རྣམས་གྱིས་གསུང་མི་བྱ། །ཅི་བདེ་བར་ནི་བདེ་  
 བར་བཟུང། །འདི་ནི་མ་བྱོན་རྗེས་སངས་རྒྱས། །དོ་རྗེ་འི་ལ་བྱ་བྱག་རྒྱ་  
 རྣམས། །ནམ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤང་མི་བྱ། །སློབ་དཔོན་སྤྲད་པར་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་  
 གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་རྣམས་ལ་སྤྲད་བྱངས་པ་ལྟར་དམ་ཚིག་གསུམ་སྤངས་པ་ལ་  
 “མམ་བར་བཤད་ཅིང། དམ་པའི་ཚོས་ནི་མི་སྤྲད་ཅིང། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་  
 གྲང། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་”ཞེས་<sup>2</sup>  
 བར་འགྲུང་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལས་གསུངས་བཤམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་  
 པ་ལས་གསུངས་བཤམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་ལ་སུན་  
 འབྲིན་ན་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་ཅིང་ཕམ་པར་གྱུར་ཅིང་མནར་  
 མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྤྲིང་པོའི་མདོ་ལས་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོས་སྤངས་པ་ལ་ཡང་རྩ་ལྟར་དུ་  
 བསྐྱབས་པ་ལྟར་ཤུལ་པས་ཀྱང་མཛད་དོ། །དེས་ན་དེ་དག་གི་ལྷག་མ་བྱང་ཆུབ་གྱི་  
 སེམས་བཏང་བ་དང་རང་གི་སྤྲང་པོ་གཟེར་བ་དང་སྤྲོ་མ་ལ་བརྣམས་པ་ལ་ཡང་རྩ་ལྟར་  
 དུ་ཞེས་པར་བྱའོ། །དབལ་མཚོག་གི་དམ་ཚིག་འདི་རྣམས་ཀྱང་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་བ་

1 བམ  
 2 ཤས

ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཚོག་དུ་མར་གསུངས་པས་སྐྱེ་མེད་དང་རྣམ་འབྱོར་  
རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་བཅས་པ་སྐྱེ་མེད་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་གསང་བས་  
ཀྱང་སྣ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྐྱེ་མེད་བ་རྒྱུད་གཞན་ལས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་  
དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་དང་། དཔལ་ཅེ་གཉིས་ཀྱི་དམ་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བའི་  
ཤེས་བྱེད་དུ་དཔལ་མཚོག་གི་གཞུང་དེ་རྣམས་བྲངས་ནས་ཨ་བ་ཉར་ལས་བཤད་  
དོ། །དོར་དབྱིངས་དོན་བསྐྱུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་། དཔལ་མཚོག་གི་གཞུང་དེ་  
རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཅ་སྣང་དང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ཅ་སྣང་རྣམས་སྣང་  
དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་དེ་འདིས་ཀྱང་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་ཅ་སྣང་འབྲ་བར་  
བསམས་སོ། །དེ་ལ་དམ་ཚིག་དང་སྣོམ་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བྲུབ་པ་ནི་དོ་རྗེ་  
སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་བྲུབ་སྣོམ་བས་ན་རྗེ་གས་པའོ། །འུ་རྗེ་པས་དོན་  
ཡོད་པ་ལ་བཤད་དེ་དོན་འབྲའོ། །འདི་ཞེས་པ་ནི་འཆད་འགྲུང་གི་དམ་ཚིག་རྣམས་  
སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་སྡེ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བསྐྱུང་ཞིང་བསྐྱུང་ངོ་། །མ་སྐྱེན་པར་  
གསུངས་པ་ནི་དུས་གཅིག་ཏུ་མགྲིན་གཅིག་གིས་གསུངས་པའོ། །དམ་པ་སྡེ་མཚོག་  
ཏུ་ངང་རྟག་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཉེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་  
སེམས་ནི་གཏང་མི་བྲ། ཞེས་བྲུ་བ་ལ་སོགས་པས་གང་གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་  
སྣོམ་པ་བྱེད་ལ་རྟག་ཏུ་བྲུབ་པས་བྲུས་པས་བསྐྱུང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་ནི་རང་གི་སེམས་  
རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་རྗེ་གས་བྱང་ངོ་། །སེམས་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་དེ་  
ཐོབ་པའི་རྒྱ་སྡེ་སྣོན་པ་དང་འདུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཅོམ་  
གྱིས་ཕྱིར་མི་སྡོག་པའི་བག་ཆགས་སྐྱེད་པས་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

བམས་ཅད་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ད་ལྟར་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་བས་  
 ཤེས་པར་བྱ་བ་འདི་ལ་ནི་དོགས་པ་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་མི་བྱའོ། །དེས་ན་དེ་སྤང་བར་མི་  
 བྱའོ། །སེམས་དེ་རི་ལྟར་ཏུ་བསྐྱེད་སྟམ་ལ། ལྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་དོན་རྗེ་ཅེ་ལྟ་  
 བའི་བྱུག་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་སྤྱིང་ཁར་རྒྱ་བའི་“སྤྱང་<sup>1</sup>”ཏུ་  
 བསྐྱེད་པའོ། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཚོས་ལ་འདིས་ཅི་  
 ཞིག་བྱ་ཞེས་སྤང་བར་མི་བྱ་བ་དང་བདག་ལ་འདི་དགོས་པ་མེད་པས་བདག་གིས་  
 འདི་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་ངག་གམ་ཡིད་གང་གིས་ཀྱང་ནམ་ཡང་ཚོས་དེ་རྣམས་སྤང་  
 བར་མི་བྱའོ། །ཐོས་པའི་ཤེས་བས་ཚོས་ཀྱི་དོན་མ་དེས་པའི་མི་ཤེས་བའམ་ཐོས་  
 བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་མེད་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པའི་  
 ཚོངས་པའི་དབང་གིས་ཐེག་གསུམ་གྱི་ཚོས་ལ་སྐྱབ་པ་པོ་དེས་ནི་སྤང་བར་མི་  
 བྱའོ། །བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། མི་ཤེས་བའམ་ཚོངས་པ་ཡིས། །ཚུལ་ཚེན་བསྟན་  
 བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་པ་ལས། དམ་ཚོས་ཀྱི་ཚིག་དང་དོན་ཉན་པ་ལ་  
 སྐལ་བ་མེད་བའམ་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པས་ཐེ་ཚོམ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་  
 ཚེ་དེ་ལ་ཡི་གེའི་དོན་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཡང་རང་  
 གི་སྐྱས་བརྗོད་པ་ཡོད་པས་དེ་གཅད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་དང་བདག་ཉིད་ཅེས་གཉིས་  
 སྟོས་སོ། །རང་གི་ལུས་སྟོག་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་བྱ་རྒྱུད་  
 ལས་གསུངས་པའི་མི་བཟང་བའི་དཀའ་ཕྱབ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་  
 གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་བཟང་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཕྱབ་གྱིས་གཏུང་བར་མི་  
 བྱའོ། །བཅོ་བརྒྱད་ནི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་བསྟོའོ། །འོ་

1 ལྟང

ན་ཅི་ལྟར་གསུང་སྟུང་ན། ཅི་པདེ་པ་ནི་དགའ་ལྷན་དང་དགའ་སྦྱད་དེ་རྣམས་མེད་  
 པའོ། །དེས་བཟུང་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྦྱོར་པའི་གནས་མཉམ་དང་  
 བཟུང་བརྟུང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བར་བཟུང་ནས་འཕེལ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་  
 བོ་སྤྱིར་མི་སྟོག་པར་དེས་པའི་སྤང་པོ་ལ་གནས་པས་མ་གྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་  
 པས་སོ། །ཤུནྟི་པས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་རྣལ་འབྱོར་དང་  
 མི་མ་སྦྱོར་པས་གཟིང་བར་མི་བྱ་ཞེས་འཆད་དོ། །དོན་རྗེ་བོ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྟོན་  
 བར་བྱེད་པའི་དང་པོའི་དོན་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཕྱག་འཆོན་ནོ། །དེལ་བྱ་བོ་དང་  
 པོའི་དོན་རྗེས་མཆོན་པའི་དེལ་བྱ་ཤེས་རབ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིའི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་  
 ཕྱག་མཆོན་ནོ། །དམ་ཚིག་དང་ཚོས་དང་ལས་དང་ཕྱག་ཆེན་ཉེ་བཞི་བོ་ཕྱག་  
 རྒྱུའོ། །སྤོང་ཚུལ་ནི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟོམས་པས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་  
 ཡིན་ན་དོར་དེལ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟུང་པ་ལ་ཤུནྟི་པས་  
 བཤད་ཅིང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་དཔལ་མཚོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས་སྤར་བྱངས་པ་ལྟར་ཅ་  
 ལྟར་དུ་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཉེ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་བ་འདི་རྣམས་ལ་གཟབ་  
 པར་བྱའོ། །ཁྲ་མ་ལ་སྟོད་པ་ནི་ཚུལ་འཆོལ་ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོད་པའོ། །འདི་ནི་  
 རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱེ་བའི་དཀྱིལ་ཚོག་དུ་མར་འབྱུང་བའི་དམ་ཚིག་སྟོབ་  
 མ་ལ་གོ་བར་བྱ་རྒྱ་རྣམས་ཡིན་པས། དཔལ་མཚོག་འགྲེལ་ཆེན་ནས་འབྱུང་བ་  
 བཞིན་དུ་གསལ་བར་བཤད་དོ། །གལ་ཉེ་སྤར་བསྟན་པའི་ཕྱག་སྦྱོར་དེ་དག་གིས་  
 བཤད་པ་དེ་དེ་ལས་གཞན་པ་བརྟུ་བཞི་ཞེས་པའི་དོན་མིན་ན་ལོན་གང་ཡིན་སྟུང་ན།  
 རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་ཅ་ལྟར་བརྟུ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པ་ནི་དོན་རྗེ་ཅེ་ཅེ་མོ་ལས་

གསུངས་མོད་ཀྱང་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་གྲངས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་གཞུང་  
 ལྷངས་མ་གཞན་ནས་བཤད་པ་མི་སྤང་ལ་དོར་དབྱིངས་དོན་བསྐྱུས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་  
 ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་རྣམ་རྒྱུ་རའི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་རྟེ་བྱ་པས་རན་  
 མོང་སློང་རྒྱད་ཀྱི་འབྲེལ་བར། དེ་ནས་དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བདག་གི་དེ་  
 ཉིད་དང་ནི་སྐྱེགས་སོགས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལྷང་པར་གྱི་སློབ་པ་  
 ལུན་མོང་བ་པོག་ལ། དེ་ནས་ཅ་བའི་ལྷང་བ་བཅུ་བཞི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སློབ་  
 དཔོན་དུ་འོས་པ་ལ་སློབ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ནས་དམ་ཚིག་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ། རྗེ་  
 རྗེ་མ་རྣམས་ཉིད་ལ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སྐྱུལ་བྱེད་མ་དང་རལ་བ་  
 གཅིག་མ་དང་སྐྱ་མ་གྱི་དང་སློབ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ལྟ་བུར་མི་བྱེད་པས་  
 རྣམ་འབྱོར་མ་ཉིད་དུ་བསྟན་བ་རྣམས་ལ་འོ། །རྣམ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་  
 སྐྱེགས་པས་སོ། །བརྟན་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་མེད་དུ་གནས་པས་སློབ་པ་སྲིད་  
 པས་དགག་པ་སྟེ། བྱད་མེད་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་པས། །དེ་ལ་བརྟན་པ་བཅུ་བཞི་  
 པ། ཞེས་ཅ་བའི་ལྷང་བར་ཡང་འདི་དག་ལ་བརྟན་པ་ཉིད་གཞག་གོ། ཞེས་བྱད་མེད་  
 པ་སློབ་པའི་ཅ་ལྷང་རྣམ་འབྱོར་རྒྱད་ཀྱི་ཅ་ལྷང་དུ་གསུངས་པས་གཞན་བཅུ་གསུམ་  
 ཡང་རྒྱ་མེད་དང་འབྲ་བར་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །འདི་ཉིད་ནི་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཅ་  
 ལྷང་བཅུ་བཞི་ནི་རིགས་ལྡེ་སློབ་པ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བཅས་པ་ཡིན་ལ་རིགས་  
 ལྡེ་སློབ་གཟུང་གི་ཚོ་གཞི་དོ་རྗེ་ཅེ་མོ་དང་སློབ་པ་དང་དོ་རྗེ་མཁའ་འབྱོར་ནས་  
 བཤད་པ་རྣམས་འབྲ་བར་སྤང་ལ་ལྷང་པར་དུ་སློབ་པ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཅ་ལྷང་  
 བཅུ་བཞི་བསྐྱབ་པ་ལུན་མོང་པར་གསུངས་པའི་སྲིད་མོ། །དེས་ན་རྒྱད་ལྡེ་རི་མ་པ་

ཐ་དང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་པའི་ནང་ཚོན་འགའ་ཞིག་ལ་མི་འདྲ་བ་སྤྱད་ཡང་སྤྱི་ལོ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་སྤྱི་ལོ་རོ་བོ་ནི་ཅ་སྤྱད་བཅུ་བཞི་པའི་གཞུང་ནས་འབྲུང་བ་དང་མ་ཐུན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཟླ་མེད་དང་ཡེ་མི་འདྲ་བའི་ཅ་སྤྱད་བཅུ་བཞི་ཡོད་ན་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་ན་འང་མིང་འདོགས་ཀྱི་གྲངས་གསལ་བ་ཅམ་ཞིག་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཆད་དེ། སྤྱིར་དམ་ཚིག་དག་ལྡོམ་པ་ཤེས་ནས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཅ་སྤྱད་རོས་ཟིན་ནས་སྤྱད་བཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྤྱད་ཡང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་གསང་བས། ང་ནས་ཟླ་མ་མཉེས་པར་བྱས་པ་དེ་དེས་བརྟན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དང་དམ་ཚིག་དང་ཚོས་དང་ལས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཚོ་ག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཚོགས། ལྡོམ་པ་བཟུང་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་དང་འདུལ་བ་དང་སྲོད་པ་དང་སྲོད་ལུལ་རྣམས་ལ་ཚོ་ག་ཇི་བཞིན་དུ་མཁས་པར་བྱས་པས། དེ་ཕྱིན་ཆད་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྤངས་པ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་རྟག་དུ་སློབ་པ་མི་སློད་པར་བྱ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་འགྲུབ་པ་ལ་དེ་ཐོག་མར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཨ་བ་ཏ་ར་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་སྤྱད་ན་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཅ་བའི་སྤྱད་བ་བཅུ་བཞི་ནི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་དེས་པར་འདོད་པར་བྱ་སྟེ་འོག་དུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཅ་བའི་དམ་ཚིག་རྣམས་སྤྱོད་ཚུལ་ནི་ཉིན་མོ་ལན་གསུམ་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ནི་ཟླ་བ་སྟེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཉེས་པས་གོས་མ་གོས་བསྟོ་བཟང་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་བསྟོ་བཟང་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་དེ་

ཉམས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་ཆག་ན་དེའི་ཆེ་རྒྱལ་འབྲོར་པ་དེ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ། ལྷུང་པ་  
 སྟོམ་ཐོ་འབྲུང་བར་འབྲུང་རོ། །འདི་ཡང་རྩ་བའི་དམ་ཆེག་ལ་མཚོན་པ་ཅམ་ཡིན་  
 པས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཐོང་  
 པའི་དཀྱིལ་མཚོག་ཏུ་ས་ར་ཉམས། སེམས་དག་ཐོ་རངས་དུས་ལངས་ཏེ། །བཟའ་དང་  
 བསྐྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི། །སྟོམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་བསྐྱུང་ངོ། །ལུས་དང་སྟོག་ལ་  
 མི་སྟོམ་པར། །དམ་ཆེག་དང་ནི་“སྟོམ་པ་བསྐྱུང། །ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་  
 དུ། །ཉམས་ཏུ་བསྐྱུས་ལ་གཞོལ་བར་བྱོས། །གང་ཆེ་ཉམས་ན་རྒྱལ་འབྲོར་པ། །ཁ་ན་མ་  
 ཐོ་སྟོམ་ཐོར་འབྲུང། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལ་བ་པ་དང་ནག་པོ་སྟོང་པས་ཀྱལ་བདེ་  
 མཚོག་གི་དཀྱིལ་ཆེག་ལས་བཟའ་བ་དང་བསྐྱུང་བའི་དམ་ཆེག་སྤྱི་ལ་གསུངས་པའི་  
 སྤྱིར་རོ། །ད་ལྟ་ལས་དང་པོ་པས། །ཞག་གཅིག་ལ་དུམ་བུ་བྱག་ཏུ་བཅད་ནས་བྲན་  
 ཤེས་བསྟེན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཉེས་པ་སྤྱང་མ་སྤྱང་རྟོག་པ་འདི་ནི་དམ་ཆེག་  
 བསྐྱུང་བའི་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས་སྤྲགས་པས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཅས་པ་འདི་  
 གཞན་ཆེ་བར་བྱངས་ཤིག། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་ལ་གསུམ། སྟོང་བའི་  
 དམ་ཆེག་ །བསྟན་པའི་དམ་ཆེག་ སྟོང་བའི་དམ་ཆེག་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།  
 །ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོག་ཆགས་གསལ་མི་བྱ། །མ་གྱིན་པར་ཡང་མི་སྤྱང་ངོ། །འདོད་པ་ལོག་  
 པར་མི་སྤྱད་ཅིང། །བརྟུན་དུ་སྤྱོད་པར་མི་བྱའོ། །སྤང་གོལ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡི། །ཆང་ནི་  
 རྣམ་པར་སྤྱང་བར་བྱ། །སེམས་ཅན་འདུལ་སྤྱིར་མ་གཏོགས་པ། །བྱ་བ་མ་ཡིན་  
 ཐམས་ཅད་སྤྱང། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོག་གཅོད་པ་ནས་རྟུན་གྱི་བར་སྟོང་བ་བཞིའི་

1 ལྷོས

“སྟེང་<sup>1</sup>་དུ་ཆང་འབྲུང་བ་སྟོང་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལུ་ནི་དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་པའི་གཞིར་བསྐྱར་དགོས་ཏེ། རྩེ་ཚོ་མོ་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་གྲུབ་མཚོག་འདོད་བ། །དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་སྟེ། །བསྐྱབ་པ་ལུ་ལ་རྣམ་པར་གནས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་མཚོག་བཅོཅ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །ཆང་འབྲུང་བ་ཕྱང་གོལ་ཏེ་ཉེས་དམིགས་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་གསུངས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཁོ་ནའི་མ་ཡིན་གྱི་ལྷ་མེད་དང་སྐྱབ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཚོག་ཚད་ལྡན་དུ་མར་ཡང་ཅེ་མོ་ནས་འབྲུང་བ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཞན་ཡང་སྟོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉེས་སྟོང་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་སྟེ་ལོན་ཀྱང་ཐེག་པ་མཚོག་གི་སྟོམ་པ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་ཞིང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བརྟན་པའི་རྒྱལ་སྐྱས་འགའ་ཞིག་ལ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོག་གཙོད་པ་སོགས་ལུས་དག་གི་བདུན་ལ་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་པས་དེ་འདྲ་བའི་ཚེ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དམ་པ་ནེ་བར་བསྟེན་བྱ་ཞིང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་བསྟེན་བཀུར་བྱ། །ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་གསུམ་དང་། །དག་གི་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་དང་། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དག་ནི། །ཅི་རུས་པར་ནི་རྩེས་སུ་སྟོངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམ་པའི་བཞེས་ལ་ཉེ་བར་བསྟེན་ནས་སྐགས་ཀྱི་རིག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཅེ་མོ་ལས་རྣལ་འབྱོར་རིག་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལའང་མི་བརྟན་པར་བསྟེན་བཀུར་བར་བྱའོ། །ལུས་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་གསུམ་གྱི་དཀར་པོའི་ལས་ལམ་བརྟུ་རུས་པ་ཅི་ཡོད་པས་ནི། རྩེས་སུ་སྟོང་བ་སྟེ་སྟེལ་ཅིག་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཚེག་

1 ལྟོང



ལས་སྒོག་པའི་རྒྱ་སྤང་བ། བརྟམ་པ་དང་འགོམ་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།  
 ཐེག་པ་དམན་ལ་འདོད་མི་བྱ། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་རྒྱབ་སྲོགས་མིན། །འཁོར་བ་  
 དག་ཀྱང་སྤང་མི་བྱ། །ཉལ་ཏུ་སྤྱང་བ་འདས་མི་ཆགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་  
 དམན་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དང་འབྲས་བུ་བྱང་ཚུབ་དམན་པ་ཉན་རང་གི་  
 ལམ་སྟེ། དེ་ལ་ལམ་དེས་རང་བཟོར་པར་འདོད་པ་མི་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཐེག་པ་དམན་  
 པའི་སྡེ་སྟོན་གྱིས་བདག་ལ་ཅེ་བྱ་ཞེས་སྟོང་དུ་མི་རུང་བར་སྤར་བ་སྟུན་ཟིན་  
 ཏོ། །སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པའི་དོན་བྱ་བའི་ཁྱར་འཁྱར་བ་ལ་སྦྱིད་ལུག་པ་ལ་  
 སོགས་པའི་སྟོན་ས། རྒྱབ་གྱིས་སྲོགས་པ་སྟེ་མི་དགའ་བར་མི་བྱ་བར་སྟོབ་ཞེན་དུ་  
 དེའི་ཁྱར་གཟུང་ངོ། །འཁོར་བ་མི་སྤང་བ་ནི་ཅེ་མོ་ལས། འཁོར་བ་མཐར་ཐུག་པར་  
 དུ་ནི། །བདག་འཚང་རྒྱ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི། །དེ་  
 ཉིད་སྦྱབ་པར་བྱེད་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་བ་རི་སྲིད་པར་འཁོར་  
 བར་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་གོ་ཆ་གྲོན་པའོ། །ཉལ་ཏུ་སྟེ་དུས་ནས་  
 ཡང་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཅོམ་གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་ཆགས་པ་  
 སྟེ་ཐོབ་བྱར་མི་བྱེད་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱའོ། །གཉིས་  
 པ་ནི། ལྟ་དང་ལྟ་མིན་གསང་བ་ལ། །ཁྱོད་གྱིས་བརྟམ་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །བྱལ་རྒྱ་  
 བཞོན་པ་མཚོན་ཆ་དང་། །མཚན་མ་འགོམ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ག་  
 ཉེན་ལས་འདས་མ་འདས་གྱི་ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་ལྟམས་དང་གསང་བ་བ་གཞོད་སྦྱིན་  
 ལྟམས་ལ་བརྟམ་པར་མི་བྱའོ། །རྒྱལ་བ་བཟང་པོས། གསང་བ་གསུམ་གྱི་ལྟ་ལྟམས་  
 ལ། །བརྟམ་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་ཀྱང་འདོན་ནོ། །བྱལ་རྒྱ་ནི་ལྟའི་གཟུགས་གྲིས་

བ་སོགས་སོ། །བཞོན་བའི་ལྷ་འི་བཞོན་པའི་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་དང་སྐྱེ་མའི་བཞོན་  
 པའོ། །མཚོན་ཚའི་ལྷ་འི་བྲུག་མཚོན་གྱི་རལ་གྱི་སོགས་སོ། །མཚོན་མ་འི་ལྷ་འི་བྲུག་  
 འཚོལ་འཁོར་ལོ་དང་རྩོེ་རྩེ་སོགས་འགོམ་པར་མི་བྱའོ། །ཅེ་མོ་ལས། འཁོར་ལོ་རྩོེ་རྩེ་  
 པརླ་སོགས། །མཚོན་མའི་བྲུག་རྒྱ་གང་ཡིན་པ། །འགོམ་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱ་ཞིང་། །བཟའ་  
 བར་ཡང་འི་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དམན་མ་ལྷ་ཡི་གྲིབ། །རྐང་བ་དག་གིས་བརྩེ་མི་  
 བྱ། །དེ་ཡི་སྟེང་དུ་འདུག་མི་བྱ། །སྐར་ཡང་གཞག་པར་མི་བྱའོ། །ལྷ་ཡི་བྲུག་མཚོན་  
 བཟང་པོ་དང་། །ལྷ་ཡི་བཞོན་པའི་མཚོན་མ་རྣམས། །འགོམ་ཞིང་བརྣམས་པར་མི་བྱ་  
 རྟེ། །སེམས་ཅན་ལ་འི་གཞོན་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། །ལྷ་ཡི་སྐྱེ་དང་བྲུག་མཚོན་དང་། །ལྷ་  
 མི་བཞོན་བ་དག་དང་འི། །དམན་མ་ལྷ་ཡི་གྲིབ་མ་དང་། །ལྷ་ཡི་མཚོན་མ་ཐམས་ཅད་  
 དང་། །བཟའ་བ་དག་འི་སྐྱ་ཚོགས་པ། །མཚོན་མའི་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་དང་། །འགོམ་  
 པར་མི་བྱ་བཟའ་མི་བྱ། །བཟའ་བ་དག་འི་སྐྱ་ཚོགས་པ། །མཚོན་མའི་གཟུགས་སུ་  
 བྱས་པ་དང་། །ཁམ་ཡང་བརྩེ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་དམན་མ་འི་མཚོན་  
 རྩེས་སུལ་བ་རྩིང་པའོ། །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་འདུག་པ་དང་ཡོ་བྱད་གཞན་དེ་དག་གི་  
 སྟེང་དུ་བཞག་པ་སོགས་མི་བྱའོ། །གྲིབ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འགོམ་དུ་མི་རུང་བ་  
 རྣམས་འི་ལྷ་འི་བྱ་བ་འི་ཨ་བ་ཏ་ར་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། །རི་སྐད་དུ། །ཡང་  
 །ཡུམ་དང་དུས་གྱི་དབང་གིས་མི་འགོམ་པ་འགོམས་པ་དང་བརྩེས་པ་ལ་སོགས་པ་  
 །ཡང་རྩོེ་རྩེ་བྲུགས་དང་ལྷན་བ་དང་བྲུག་རྒྱ་ཚེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་འི་གནང་སྟེ།  
 །དེ་བས་ན་དེ་གཉིས་དེ་ལྷ་སུའི་ཡུལ་དང་དུས་གྱི་དབང་གིས་བྱས་ན་མི་འགོམ་པ་  
 །འགོམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །རི་སྐད་དུ་གཞན་

དག་ལས། མི་ཤེས་པའམ་གཉི་སྤྲུག་དང་། །དེ་བཞིན་ལེ་ལོ་འམ་མི་བྱན་པས། །དོན་རྗེ་  
 རི་མོ་ལ་སོགས་བརྗེས། །དེས་པར་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་འགྱུར། །དེ་བས་འན་ཉན་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དོན་རྗེ་ལྷགས་ཀྱིས་མ་གཤེདས་པར། །ཤེས་རབ་ཅན་ཀྱིས་ཤེས་  
 པར་བྱ། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལོ། །དམན་མ་དོན་རྗེ་ལེ་ལོ་མཚན། །སངས་  
 རྒྱུ་ལ་སྤྲུག་རྒྱ་ལ་སོགས་ཚོགས། །དམན་འམ་བརྗེས་པར་གྱུར་བ་ཡང་། །དོན་རྗེ་  
 ལྷགས་ལྷན་ཉེས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲུག་རྒྱུ་ལེ་རྣམ་འཁོར་གྱི་དབང་དུ་  
 བྱས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཏེ། །དོན་རྗེ་ལྷགས་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱེའི་གནས་སུ་  
 སྤྲུག་རྒྱུ་ལེ་རྣམ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱར་བརྗོད་པར་བྱལོ། །ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་གསུང་  
 རོ། །དེ་ལ་དེ་ཤིག་འདིར་དོན་རྗེ་ལྷགས་ཀྱི་སྤྲུག་རྒྱ་དང་གསང་སྤགས་ཀྱི་རྣམ་འཁོར་  
 དག་བསྟན་པ་འདི་ལྟར། རི་མོ་འམ་དོན་རྗེ་སྤྲུག་བྱའམ་རུང་། །ཡིད་ཀྱིས་གྲེན་དུ་བཏེག་  
 བས་ནི། །འཇུག་ཅིང་འཇུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །དམ་ཚིག་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་  
 རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་རྗེ་ལེ་ལོ་དང་དོན་རྗེ་ལེ་སྤྲུག་སྤྲོས་པ་ཡང་ཉེ་བའི་མཚན་  
 ཉིད་དེ། དེ་བས་ན་སྤྲུག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་འགོམ་པར་མི་བྱ་བ་གཞན་ཡང་འདུས་པར་  
 བལྟལོ། །འདི་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྤྲུག་རྒྱ་སྟེ་དེའི་སྤྲུགས་ནི་འདིལོ། །བརྗོད་པའི་ག་ཨ་ག་མ། །ཞེས་  
 སོ། །དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དུམ་སུ་གཉིས་པ་ལས་ནི། །དེ་ལ་དོན་རྗེ་ལྷགས་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་ནི་  
 འདི་ཡིན་ལོ། །ཚོ་བརྗོད་པའི་ག་ཨ་མ་སྦྱོ། དེ་བཞིན་དུ་དོན་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་  
 སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྤྲུག་བྱ་ལ་བརྒྱལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་  
 འགྲོ་བར་བྱལོ། །དེ་ནས་འདིའི་སྦྱིང་པོ་བཤད་དོ། །ཡིད་ཀྱིས་རི་མོ་བཏེག་བས་  
 བེ། །དོན་རྗེ་སྤྲུག་བྱའམ་གཞན་ཡང་རུང་། །སྦྱིང་བྱུང་ནང་དུ་ཞུགས་ཀྱང་ནི། །དམ་ཚིག་

འགལ་བར་དེ་མི་འགྲུག། ཞེས་འབྲུང་དོ། །རི་མོ་ནི་ཚོན་ཚིའི་རི་མོ་དང་དོ་རྗེའི་སྤང་  
 བུ་ནི་ཚོན་ཚི་ལྡེའི་སྤྲུང་པའི་རི་མོ་དང་བཏེག་པ་ནི་དེ་དག་གི་འོག་ནས་འཇུག་པར་  
 ཡིད་གྱིས་བསམས་པ་ལ་ཀུན་སྣང་གིས་བཤམ་དེ། གཞན་ཡང་རྩེ་ཞེས་གསུངས་  
 བས་དེ་རྣམས་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དག་ཏུ་སྤྲུགས་དེ་བརྗོད་ཅིང་ཡིད་  
 གྱིས་གང་ལ་འགོ་མ་པའི་གཞི་དེ་རང་གི་སྣང་ཏུ་བཏེག་ནས་དེའི་འོག་ནས་འཇུག་  
 བར་བསམས་ལ་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྣོན་ནས་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་འདྲིགས་པས་ཉེས་  
 མེད་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་གསུངས་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤོ་མོ་རྣམས་བསྐྱུང་བ་ལའང་འབད་  
 དགོས་ཏེ་ཅེ་མོ་ལས། དེ་ནས་རིག་པའི་བརྒྱལ་བ་ལྷན་སྦྲུང་། །སྣོན་པའང་དོར་བར་  
 མི་བྱ་ཞིང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་རྒྱལ་ཙམ་ལའང་། །འགྲོད་པ་རུ་ནི་བྱ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་  
 པའི་སྤྱིར་དོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུས་པ་ནི། འདི་དག་དམ་ཚིག་ཡིན་པར་  
 བཤམ། །འོད་གྱིས་རྟག་ཏུ་བསྐྱུང་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་སྤང་བཤམ་པའི་  
 སྤུན་མོང་གི་དམ་ཚིག་བསྐྱུག་པ་མན་ཚད་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་བར་བྱ་སྟེ་རིགས་ལྡ་  
 སོ་སོའི་དམ་ཚིག་རྣམས་ལ་རྐང་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ནས་རྗེས་  
 མཐུན་སྣོན་པ་རྒྱ་ཆེར་ནི། །གསང་བའི་རྒྱུད་ལས་རབ་ཏུ་བཤམ། ཅེས་པ་ནི་སྤང་  
 བཤམ་པ་དེ་དག་དང་འདྲ་བའི་སྣོན་པ་སྟེ་བསྐྱུག་པའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་ནི་རྒྱུད་ཀུན་  
 ལས་རབ་ཏུ་བཤམ་དོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྣོན་པ་དེ་ཙམ་ཏུ་ཟད་དམ་སྣམ་པ་སྤང་བའི་  
 སྤྱིར་དུ་འོ། །དེ་རྣམས་ནི་གང་ཁས་སྤང་རྒྱུའི་དམ་ཚིག་རྣམས་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དུ་  
 བསྐྱུགས་ནས། དེ་ནས་དེ་རྣམས་བསྐྱུང་བའི་བསམས་པས་འོག་ནས་འཇུག་པ་ལྟར་  
 སྣོན་པ་གསུང་བའི་ཚོགས་འདྲིན་པ་སྟེ་མདོར་ན་སྣོན་པ་ལེན་པའི་ཆེ། ཐམ་ཐོམ་ཏུ་

མ་སེང་བར་དམིགས་སྲུང་བར་བྱས་ནས་འཛིན་བཤོ། །དཀྱིལ་ཚོག་འགའ་ཞིག་ཏུ་  
སློམ་པ་བསྐྱབ་པའི་གཞུང་མ་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་པས་དེར་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་  
སློམ་གཞུང་གི་དོན་རགས་པ་རྣམས་སློབ་མ་ལ་བད་སྲད་བར་བྱས་ལ་འཛིན་ཏུ་  
གཞུག་གོ། །སློམ་པ་བསྐྱབ་པའི་གཞུང་དེ་རྣམས་ནི་དོན་ཅེ་མོ་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་  
འདིར་བཀོད་བཤོ། །

གཉེས་པ་སློམ་པ་གཞུང་བ་བཤད་པ་ནི། སློམ་པ་གཞུང་བའི་ཚོག་འདི་སྐྱུ་  
ལའི་བརྟག་པ་གསུམ་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་བ་དང་དོན་ཅེ་མཁའ་འགྲོའི་རིམ་བར་བྱེ་བ་  
བཅུ་གཉེས་པ་དང་དོན་ཅེ་ཅེ་མོའི་དོན་ཅེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་གྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་  
རྣམས་ལས་འདིར་ཅི་ཅེ་མོའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཤད་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉེས།  
གསོལ་བ་གདབ་བ་དང་། སློམ་པ་གཞུང་བཤོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ཅེ་ཅེ་མོ་ལས། གཙོ་པོ་  
བདག་ལ་སློམ་པ་སློལ། །ཐུབ་པ་ཉི་མ་མ་ལུས་པའི། །སངས་རྒྱས་བདག་ལ་དགོངས་  
སུ་གསོལ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སློབ་མ་ལ། གསང་བ་ཆེན་  
པོའི་རིགས་དག་པའི། །གསང་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་ནི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱོད་  
འདོད་དམ། །ཞེས་སློམ་པ་ལ་སླིང་ནས་ལེན་འདོད་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ནས། དེ་ནས་སློབ་  
མ་དེ་ལ་དོན་གཉེར་འདུག་ན་སློབ་ཏུ་སློམ་པ་བསྐྱབ་པ་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ། དེ་  
ཉིད་གྱིས་ཀྱང་བརྗོད་བར་བྱ། །འདིར་ནི་སློབ་དཔོན་བདག་ལ་གསོན། །ཞེས་སློབ་  
དཔོན་ལ་གསོལ་ནས། སློམ་པ་འཛིན་པ་མཛད་དོ། །ཡང་ཅེ་མོ་ལས། སློབ་ལ་སློམ་  
པ་འདི་དག་ནི། །རི་རྩེར་འདོད་ཅིང་མོས་བ་ཏུ། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་སྤྱིན་བྱ་སྟེ། །རང་  
དབང་མེད་པར་སྤྱིན་མི་བྱ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་དད་བྱུང་ན། །དེ་ལ་སློམ་པ་སྤྱིན་པར་

བྱ། རྫོམ་པ་གསུམ་ལ་བཞོད་ནས་མི། །དེ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་  
སློབ་མ་ལ་ལེན་འདོད་མེད་བཞིན་དུ་མི་སྦྱིན་པ་དང་། ལེན་པར་འདོད་པའི་དད་པ་  
ཡོད་ན་སྟེར་བར་གསུངས་ལ་སྤར་བྲངས་པ་སྟེར་སྦྱིང་ནས་ལེན་འདོད་ཡོད་མེད་འདི་  
བར་ཡང་གསུངས་པས། སྦྱིར་དབང་བསྐྱར་ཞུ་སྟེ་མ་ཅམ་གྱི་གཡམ་ལ་རྒྱགས་  
མིན་པར་སློམ་པ་ལ་དམིགས་ཕྱག་པའི་ལེན་འདོད་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གལ་  
ཆེ་སྟེ། འདི་མེད་ན་སློམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་མ་ལ་སློམ་པ་ལེན་འདོད་ཡོད་  
ཀྱང་སློབ་དཔོན་ལ་ཅ་ལྟར་བྱུང་བའི་སློ་ནས་སྤགས་གྱི་སློམ་པ་སྤར་ཐོབ་པ་བཏང་  
ནས་ད་ལྟ་མེད་ནའང་མི་སྐྱེ་བས་རྩོམ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རྩོམ་གྱིང་དང་  
སློམ་འབྱུང་སོགས་སུ་ཅ་ལྟར་དང་མི་སྤྲོན་པ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། གསང་བ་  
ཐམས་ཅད་གྱི་སྦྱིའི་ཚོ་ག་སྦྱང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སློམ་པ་གསུམ་པོ་མི་འཛིན་  
ཞིང་། །ཅ་བའི་ལྟངས་ཉེར་གནས་དང་། །ཚོས་ལ་ལེར་སྣ་ཀྱན་སྦྱོང་ཅིང་། །དམན་  
པའི་ལས་ལ་སྦྱོར་བྱེད་པའི། །སློབ་དཔོན་རིང་ནས་སྤར་བར་བྱ། །དེ་བསྟེན་དཔུལ་  
སོགས་འབྲས་ལ་སྦྱོར། ཞེས་འཇམ་དབལ་གྲགས་པས་གསུངས་སོ། །གལ་ཉེ་དེ་ལྟ་  
ཡིན་ན། རྩོམ་པའི་ཅ་ལྟར་ནི་གངས་མང་ལ་འབྱུང་ཉེ་བར་སྤར་ལ་བསྟན་པ་  
འགྲིབ་པ་ལ་ཉེ་བར་སློབ་པས་གོང་མ་གཉིས་གྱི་ཐ་ན་ཅ་བའི་བསྐྱབ་ཚིགས་ཅམ་ཡང་  
དེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་བར་སྤར་བས་ཐེག་པ་མཚོག་གི་སློམ་པ་  
དང་སྤྲོན་པ་མེད་པར་མི་འབྱུང་རམ་སྟེ་ན། དེའི་སྦྱོན་མེད་དེ་སློབ་མ་དབང་བསྐྱར་  
བ་རྣམས་ལ་སློན་དུ་སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་དང་  
དམ་ཚིག་དང་སློམ་པ་རྣམས་ལེན་པའི་བྱག་ལེན་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་དེའི་ཆེ་དམ་ཚིག་

དང་སྐྱོམ་པ་ལེན་འདོད་ཀྱི་བསམ་བས་ཚོ་ག་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བྱེད་བ་རྣམས་ལ་སྐོན་
 ཀྱི་སྐོམ་པ་ཉམས་ནའང་སྐྱར་སྐྱེ་བས་སྐོབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ན་སྐོམ་པ་དང་ལྡན་
 བར་འགྱུར་བའི་སྲིད་རྟོ། །དེས་ན་སྐོབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐོན་ཏུ་བདག་ཉིད་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཏུ་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ་
 དེ་ཉིད་བསྐྱས་པའི་འགྲེལ་པ་གོ་ས་ལའི་རྒྱན་ཏུ་ཤུག་བཤེས་གཉེན་གྱིས། སྐོབ་མ་
 གཞུགས་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་དང་སྐོབ་དཔོན་འཇུག་པའི་ཚོ་ག་དང་པོར་བྱ་དགོས་ཏེ།
 གང་གི་སྲིད་གང་ལ་ལ་དག་བཟེད་ངས་པས་དམ་ཚིག་དང་འདས་པ་འགའ་ཞིག་
 འབྱུང་བ་དག་སྲིད་པས་ན་དེའི་སྲིད་སྐོབ་དཔོན་ཉིད་དང་པོར་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 གུམ། །ཀུན་ནས་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་པར་གསུངས་
 ཏེ། སི་རྩུ་ཁར་ཡང་དེ་དང་མ་ཐུན་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ནི་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་ནི་ལྷའི་ཚོགས་ཡིན་ལ་དེ་དག་རང་གི་
 སེམས་སུ་ཤེས་ནས་ལྷའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་གང་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་
 བྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའོ། །དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་
 དང་བཅས་པས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་བདག་གི་བར་མཛོད་ཅེས་པ་ལ་སྐྱབ་
 ཟླ་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅེ་མོར་གཙོ་བོས་རི་ལྟར་བཀའ་སྐྱལ་བ། དེ་བཞིན་
 ཏུ་ནི་བགྱིད་པར་འཚོལ་ཞེས་བསྐྱས་ཏེ་ཁས་ལེན་བ་ཞིག་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་
 གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་པ། སྐོམ་པ་གཟུང་བ་དངོས། དོན་བསྐྱས་ཏེ་ཁས་སྐྱང་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས། །བྱང་ཚུབ་ཏུ་ནི་ངེས་མཛོད་

པའི། །བྲང་རྒྱལ་སེམས་ནི་མྱོན་མེད། །དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱི། ཞེས་  
 གསུངས་ཏེ། རི་ལྟར་ཉེ་དཔེར་ན་འདས་མ་འོངས་དུས་གསུམ་དུ་གཤེགས་པ་དང་  
 གཤེགས་བཞེན་པ་དང་མ་གྲོན་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱོབ་པས་ན་མགོན་  
 བོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྲང་རྒྱལ་སེམས་དཔེ་གནས་སྐབས་ན་བྲང་རྒྱལ་ཏུ་ནི་སྟེ་དོན་  
 གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བྲང་རྒྱལ་གྱི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་མ་ལུས་  
 པ་སྐྱེད་པའི་བྲང་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་ངེས་པར་ཉེ་ཅེ་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་མཛད་པ་དང་།  
 བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞེན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་  
 བགྱིའོ། །བསྐྱེད་བའི་བྲང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི་སློན་འཇུག་གཉིས་ལ་གསུངས་ཏེ་འདི་  
 བོ་སྐྱ་བ་རྣུ་ཉ་དང་ཨ་བྱ་ཀ་ར་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པའི། །སྐབས་འདིའི་འཇུག་  
 སེམས་ལེན་པ་ནི་བྲང་རྒྱལ་སེམས་དཔེ་སློན་པ་ལེན་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྐགས་ཀྱི་སློན་  
 པ་ལེན་པའི་ཡན་ལག་ཅུ་སྟེ་དཔེར་ན་སློན་འཇུག་ཏུ་འཇུག་སློན་ལེན་པའི་ཚོགས་  
 སློན་སེམས་གསུངས་པ་བཞེན་འོ། །དོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་ལས། ཡང་དག་བྲང་རྒྱལ་ངེས་  
 མཛད་པ། །དེ་བཞེན་མྱོན་མེད་བྲང་རྒྱལ་སེམས། ཞེས་དང་། དཔལ་མཚོག་“འགྲེལ་”  
 ཚེན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྐྱུར་བ་བདེ་སྟེ་དི་ལྟར་ཞེས་པ་དང་སྐྱུར་དགོས་པས་སོ། །དེ་  
 ལ་སློན་པ་ནི་བདག་རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔེར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གོ་  
 འཕང་དེ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །སྐྱམ་པའི་འདོད་པ་དང་བཅས་པའི་སློན་ལམ་  
 མོ། །འཇུག་པ་ནི་དེའི་ལམ་སྦྱིན་སོགས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རང་བཞེན་ཉེ་དེ་གཉིས་  
 བོ་མྱོན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་མྱོན་མེད་པ་དང་དམ་པའོ། །འདི་ནི་  
 ལྷ་བ་རྣུ་འདི་དགོངས་པའོ། །གཞུང་དེའི་སློན་དུ་གང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མིང་

1 དཔྱེལ



སྒྲོམ་ནས་དུས་ཅི་སྲིད་དུ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་གཞི་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལ། བདག་མིག་  
 འདི་ཞེས་བཀྲི་བམི། །དུས་འདི་ནས་བཟུང་ཅི་སྲིད་དུ། །བྱང་ཆུབ་སྣོད་པོར་མཆིས་  
 གྱི་བར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ས་བྱུ་འུ་ལས་ཀྱང་འོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་མི་གནས་པའི་  
 ཟུང་འདས་ཉེ་སྣོད་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་དང་མཆིས་པ་ནི་དེ་ཐོབ་པ་དང་།  
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཀྲི་བ་ཞེས་རང་མིང་ནས་སྒྲོམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཁས་ལེན་  
 པའི་དོན་དང་། དུས་ཉེ་གནས་སྐབས་འདི་ནས་བཟུང་བ་སྟེ་ཉེ་བར་བརྩམས་ནས་  
 ཞེས་པའམ་ཡང་ན་བཟུང་བའི་དོན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་  
 ཤིག་རྒྱུར་བྱས་བ་ནས་བརྩམས་ཉེ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་ཟླ་ལྷན་བཤམ་དོ། །རང་  
 གིས་ཁས་སྐྱེས་པ་ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་“དོན་དུ་རང་མིང་ནས་སྒྲོམ་པར་ཨ་  
 རྒྱུས་བཤམ་པ་ལྟར་སྐྱེ་མ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉེས་པ་ལ་ལྟ། །རྣམ་སྐྱེད་གི་སྒྲོམ་པ་གཟུང་བ། མི་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོམ་པ་གཟུང་  
 བ། རིན་འབྱུང་གི་སྒྲོམ་པ་གཟུང་བ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཟུང་བ། དོན་ཡོད་  
 རྒྱབ་པའི་སྒྲོམ་པ་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམ་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་ལ། །ཚུལ་  
 གྲིམས་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །དགོ་བའི་ཚོས་ནི་སྤྱད་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་གྲེད་  
 ཚུལ་གྲིམས་གསུམ། །བདག་གིས་བརྟན་པོར་གཟུང་བར་བཀྲི། །སངས་རྒྱས་ཚོས་  
 དང་དགོ་འདུན་ཉེ། །རྒྱ་ན་མེད་པའི་དགོན་མཚོག་གསུམ། །དེང་ནས་བརྩམས་ཉེ་  
 གཟུང་བར་བཀྲི། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། སངས་རྒྱས་  
 རྣམ་འབྱོར་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པ། །སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ཉེ། །རྒྱ་ན་མེད་པའི་  
 དགོན་མཚོག་གསུམ། །དེང་ནས་བརྩམས་ཉེ་མཚོག་ཏུ་གཟུང་། །བསྐྱབ་པ་ཡི་ནི་

ཚུལ་གྱི་མཁུ་དང་། །དགོ་བའི་ཚོམ་ནི་བསྐྱ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་གྱི་དྲུང་ཚུལ་  
 གྱི་མཁུ་གསུམ། །བདག་གི་ས་སོ་སོར་བརྟན་སོར་བརྒྱད། །ཞེས་ཚུལ་གྱི་མཁུ་གསུམ་  
 གསུང་བ་ཡང་རྣམ་སྣང་གི་སྣོམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྣོམ་པར་གསུངས་ཀྱི་དེ་བཞིན་དུ་  
 བཤད་པ་ཨ་མུ་ཀ་རས་བཤད་པ་ལ་གསལ་ཁ་མི་སྣང་དོ། །འདི་ནི་སྣོམ་པ་ལེགས་ཏེ།  
 ཚེ་མོ་དང་དོ་རྩེ་མཁུ་འགྲོ་གཉིས་ལས་རྣམ་སྣང་གི་སྣོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། དཔལ་  
 མཚོག་འགྲེལ་ཆེན་དང་དོ་རྩེ་འབྱུང་བ་དང་ནག་པོ་སྣོམ་པའི་མཚུ་སྣོམ་པའི་དཀྱིལ་  
 ཚོག་དང་རྒྱལ་བ་བཟང་པོའི་བདེ་མཚོག་གི་དཀྱིལ་ཚོག་ལ་སོགས་པར་ཡང་ཚེ་མོ་  
 བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འོན་ཀྱང་འབྱུང་ནི་དོ་རྩེ་མཁུ་འགྲོ་ལྟར་ཤིན་དུ་  
 ལེགས་སོ། །དོ་རྩེ་སྣོམ་པོ་རྒྱན་གྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་  
 བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དུ་གསུངས་པའང་  
 ཡོད་དོ། །འོན་སྣོམ་པ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ། དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐབས་འགྲོ་  
 ཅམ་ཞིག་རྣམ་སྣོམ་གི་སྣོམ་པར་གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་སྣོམ་པ་སྐབས་འགྲོ་  
 སྐབས་སུ་ཐུན་མོང་གི་དམ་ཚིག་རྣམས་བྱང་ཡང་གསུང་བའི་སྐབས་སུ་མ་བྱང་བ་  
 དང་འབྲེལ་བས་འགལ་བ་མེད་དོ། །འདུག་སེམས་འདྲིན་པ་ནི་སྣོམ་པོང་དུ་སོང་ཟིན་  
 པས་གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཚུལ་གྱི་མཁུ་གསུམ་ལ་སྣོམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་  
 འདུག་སྣོམ་འདྲིན་པ་ལ་སྣོམ་པ་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་སྣོམ་པ་དཔོན་ལུ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་  
 རི་ལྟོ་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱིས་སྣོམ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་སྣོམ་པ་ཀྱི་  
 སྣོམ་སྣོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་བའི་པར་སྣོམ་པ་ཀྱི་སྣོམ་པ་གསུང་བ་ནི་  
 ཚུལ་གྱི་མཁུ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱིས་བསྐྱབ་ནས་ཐུན་མོང་

མ་ཡིན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་མན་ཚད་ཀྱིས་  
 བསྟན་པར་འཆད་པ་ཡང་འཐད་པར་མི་སྣང་ངོ། །འདི་ལ་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ལས།  
 བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་བྱང་པར་  
 དང་བཅས་པ་དབང་སྐྱར་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་སྡོམ་པ་བྱང་  
 པར་དང་བཅས་པ་ལ་སྟགས་ཀྱི་སྡོམ་པར་གསུངས་པའི་བྱང་པར་ནི་དཀྱིལ་ཚོག་རྩོད་  
 རྗེ་སྤེང་བ་ལས་རིགས་ལྡུག་པ་ལྟུག་པ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་ལྡེའི་སྡོམ་  
 པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་རིགས་གཞན་གྱི་དམ་ཚིག་དང་  
 ཡང་སྐྱར་དགོས་མོད་ཀྱང་རྣམ་སྣང་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེའི་  
 དམ་ཚིག་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གཟུང་ཞེས་པ་  
 བཤད་གཞིའོ། །འདི་རྣམས་ལ་དུས་རི་སྲིད་ཏུ་གཟུང་བ་དང་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་  
 ཏུ་གཟུང་བ་ནི་སྐར་བཤད་པའི་བྱང་ཚུབ་སྣང་བའི་བར་དང་འོག་ནས་སེམས་ཅན་  
 ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་འོ། །གང་གཟུང་བ་ནི། སངས་  
 རྒྱས་ནི་རྣམ་སྣང་ངོ། །བསྐྱེད་པའམ་སྐྱེས་པ་ནི་དེའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་  
 པའི་སྐྱབ་པ་པོའི་སློབ་གསུམ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་རྫོག་ཅིང་སྐྱད་པས་ན་སྡོམ་པ་སྟེ་  
 དེའོ། །དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐུགས་སུ་རྒྱན་ཅིང་སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཚགས་དང་བཅས་པ་  
 སྐངས་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་དང་འཛིན་པས་ན་ཚོས་ཏེ་ལྷང་  
 དང་རྟོགས་པ་དང་འདུས་པས་ན་དགེ་འདུན་ཏེ་འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་  
 སེམས་རྣམས་དགོན་པའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན་མཚོག་ཡིན་ལ་དེས་ན་རྒྱན་  
 མེད་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དུས་རི་སྲིད་ཏུ་གཟུང་བ་

བེ་དེང་ནས་བརྒྱུ་མཚམས་ཉེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྣང་པོའི་བར་དུ་ལོ། །ཚུལ་ལྷོ་རྩེ་ལྷུང་ན་མཚོག་གི་  
 ཏུ་སྟེ་གཙོ་བོར་རྟོ། །གཟུང་བའི་དོན་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་སྟེ་དང་པོར་སྐྱབས་སུ་སོང་  
 བས་དེའི་འོག་ཏུ་སྟེ་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའོ། །ཡང་གཟུང་ཞེས་བྱའོ། །གང་  
 གཟུང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་མོ། །དེ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བ་སྟེ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་  
 ཁྲིམས་ནི་མི་དགོ་བ་ལས་སྟོག་པའོ། །དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་སྐྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་  
 བེ། དགོ་བ་ལ་འཇུག་པའོ། །སེམས་ཅན་དོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་  
 གྱིད་པའོ། །དང་པོས་སེམས་གནས་པ་དང་གཉིས་པས་རང་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་  
 ཚོས་སློབ་པ་དང་གསུམ་པས་གཞན་རྒྱུད་སློབ་པར་གྱེད་པར་མན་ངག་སྟེ་མ་ལས་  
 བཤད་པའི་བྱང་པའི་དོན་ནོ། །མན་སྟེ་དགོ་དང་ཚོས་ནི་བསྐྱབ་བ་དང་། ཞེས་པའི་  
 ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དགོ་བ་ནི་མི་དགོ་བ་དང་བྲལ་བའི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་  
 བཤད་དོ། །གང་གིས་གཟུང་བ་ནི། བདག་གིས་ཞེས་བ་སྟེ་འགོ་བ་རྣམས་བསྐྱུལ་བའི་  
 ལྷིང་། ཁས་སྲུང་ཞིང་རྒྱལ་བྱའོ་ཞེས་འཆད་དེ་སེམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱེད་པའོ། །རི་  
 ལྷུང་གཟུང་བ་ནི། སོ་སོར་ཉེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཛིན་པ་དང་བརྟན་པོར་ནི་སེམས་  
 བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཁས་སྲུང་ས་བ་དེ་དག་ལ་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་སྐྱུང་སྟོག་  
 པར་མི་གྱེད་པའོ། །སོ་སོར་བརྟན་པར་ཞེས་བ་འདི་འོག་མ་ཀུན་ལ་སྐྱུང་དོ། །དཔལ་  
 མཚོག་འགྲུལ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་རྣལ་འབྱོན་སྟོམ་པ་ལ། །སྟོམ་པ་ཡི་ནི་ཚུལ་  
 ཁྲིམས་དང་། ཞེས་འབྱུང་དོ། །སོ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་རྣལ་  
 འབྱོར་ཞེས་སོགས་འོག་ཏུ་བརྟོན་ནས་དེའི་སྟོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གཟུང་བ་  
 གསུངས་པ་རྣམས་སུ་ཡང་དོན་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རོ་རྩེ་

རིགས་མཚོག་ཚེན་པོ་ལ། །རྗོ་རྗེ་རྗེ་ལ་བྱ་བྱུག་རྒྱ་ཡང་། ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་  
 བཟུ། །སློབ་དཔོན་དག་ཡུང་གཟུང་བར་བཟུ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུང་བར་  
 བྱའོ། །གང་གཟུང་བ་ནི་སྣ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྗོ་རྗེ་ལི་དམ་ཚིག་  
 དང་རྗེ་ལ་བྱའི་དམ་ཚིག་དང་བྱུག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་དང་དེར་མ་ཟད་སློབ་དཔོན་དག་  
 ཡུང་གཟུང་དོ། །དེ་དག་གཟུང་བ་གང་གི་དམ་ཚིག་ལ་ཡིན་ཞེ་ན། རྗོ་རྗེ་རིགས་མཚོ་  
 ཚེན་པོ་ལ། །ཞེས་རྗོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར་གསུངས་པའི་དོན་རྗོ་རྗེ་མཚོ་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་  
 དང་རིགས་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱབ་བ་པོ་ལ་བཤད་པས་དེ་དག་གི་དམ་ཚིག་ལ་འོ།  
 ཡང་ན་སློམ་བ་ཉིད་རྗོ་རྗེ་ལི་རིགས་མཚོ་ཚེན་པོ་སྟེ། མི་བསྐྱོད་པའི་རང་བཞིན་ནོ་  
 ཞེས་ཡུང་བཤད་དོ། །ཨ་བྱས་རྗོ་རྗེ་ཚེན་པོ་ལི་རིགས་བསྐྱས་པ། །ཞེས་བཏོན་ནས་རྗོ་  
 རྗོ་ཚེན་པོ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་རིགས་ནི་དེ་ལས་སྐྱལ་པའི་དབག་ཏུ་མེད་པའི་ལྷ་  
 ཚོགས་ཏེ། དེ་རྣམས་མི་བསྐྱོད་པས་བསྐྱས་པ་ལ་བཤད་དོ། །རི་ལྷར་གཟུང་བ་ནི་  
 ཡང་དག་ཉིད་དུ་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཟུང་བའོ། །ཡང་སི་བྱུ་ལ་ལས། དེ་ཉིད་ལས་ནི་  
 སོ་སོར་གཟུང་། །ཞེས་འབྲུང་བས་རྗོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེ་ཁ་ན་ཉིད་ཀྱི་སློ་ནས་  
 གཟུང་བར་བྱའོ། །འདི་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སློ་ནས་འདི་ན་ཚུ་ལ་རི་ལྷར་ཡིན་ཞེ་ན།  
 དེ་ལ་རྗོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རིམ་བར་བྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་གསུངས་པ་  
 ལྷར་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་རྗོ་རྗེ་དང་རྗེ་ལ་བྱ་འདི་ན་བ་ནི་རྣམས་ཀྱི་རྗོ་རྗེ་ལ་  
 འདི་ན་བ་ཡིན་ལ་དེས་གང་མཚོན་པའི་དོན་གཤམ་ནས་རྗོ་རྗེ་འདི་ན་ཞིང་རྗེ་ལ་བྱ་  
 དཔོལ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ན་བའོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུངས་པ་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་གཉེས་སུ་མེད་པའི་ཕྱགས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་གསང་བའམ་ནང་གི་རྗོ་རྗེ་

ཡིན་ལ་སྤྱིའི་དོན་རྗེ་འཛིན་པའི་ཚོ། དེ་བཞུགས་པའི་འཛིན་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་  
 པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་མཚོག་ཏུ་མ་བྱ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། །དོན་རྗེ་གསང་  
 པའི་དོན་སྲུང་ལྟར་བཞག་པའི་རྗེས་སུ་དོན་རྗེའི་དོན་འདི་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱས་ཤིང་དེ་  
 བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོན་རྗེ་  
 རྒྱངས་ཏེ་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོན་རྗེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་  
 གཟུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་དེའི་དོན་རྗེས་  
 བྱི་རིགས་གཞན་ཡང་མཚོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནས་མཁའ་མོགས་པའི་རྗེས་ཐམས་ཅད་  
 བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་དངོས་པོ་ཐམས་  
 ཅད་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་དེ་དོན་དམ་པར་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་  
 རོ། །ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའམ་འབྲ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེའི་སྐྱོར་བ་ནི་  
 རྣལ་འབྱོར་བའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱུར་  
 པའོ། །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཀྱང་མཚོག་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་  
 ཉིད་དེ་གསལ་བ་སྟེ་ཁྱབ་པའོ། །ཤེས་རབ་རྗེས་སུ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་  
 བུའི་ཤེས་རབ་ནི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་ཡིན་ལ་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དགོལ་བ་ནའང་དེ་འབྲ་  
 པའི་སྐྱོགས་པར་བསམས་ནས་དགོལ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པའོ། །དེ་  
 ལྟར་ཡང་ཏུ་མ་བྱ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་  
 ཅན། །ནམ་མཁའ་ཡང་ནི་མཚན་ཉིད་མེད། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་སྐྱོར་བ་  
 ཡིས། །ཀྱང་མཚོག་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་གསལ། ཞེས་བུ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོགས་པས་  
 སྐྱོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བུ་བས་རྗེས་སུ་དགོལ་ཞིང་དེའི་སྐྱོགས་ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་བུ་

བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱག་རྒྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཛིན་པ་ནི་རིགས་གང་གི་  
 ལྷུ་བ་པ་པོ་གང་ཡིན་པས་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུར་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་  
 ཁམས་སྐྱོང་ཞིང་བཟླས་སྐྱོམ་གྱེད་པ་སྟེ། དཔལ་མཚོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་  
 ག་ཤེགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་རང་གི་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་  
 བར་འདོད་པས། རི་ལྷར་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་དོ་རྗེ་བཟུང་ལ་ཚོས་ཀྱི་རིལ་  
 བུ་དགོལ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་རང་གི་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་  
 བཅིངས་ལ་གཟུགས་གང་དང་གང་གིས་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་འགྱུར་བའི་  
 གཟུགས་དེ་དང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྐྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་བདག་ཉིད་བྱ་བ་  
 བྱས་པ་ལྷ་བུའི་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པར་བསམས་ལ་བཟླས་པའམ་སྐྱོམ་བ་བྱ་བ་  
 ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་རིགས་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་  
 མོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དོ་རྗེ་བཟུང་། །ཚོས་ཀྱི་རིལ་བུ་དགོལ་བར་བྱ། །དམ་ཚིག་གི་ནི་  
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེད། །ཤེན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྦྱིང་པོ་བཟླ། །ཞེས་དཔལ་མཚོག་ནས་  
 འབྱུང་བ་འདི་གོང་མ་རྣམས་སུ་ཡང་དམ་ཚིག་གསུམ་སྦྱིན་པའི་སྐབས་སུ་བྲངས་  
 པའི་དོན་ལོ། །འདི་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་རྒྱ་མེད་གཉིས་ཀའི་དམ་ཚིག་གསུམ་སྦྱིན་  
 མོང་བ་ཡིན་པས་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་ཡབ་ཡུམ་པན་ཚུན་འཇུང་པའི་རྣམ་བཤེན་ཁོ་  
 བར་མི་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་འཛིང་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ་སྐབས་དང་སྐྱུར་  
 རོ། །སློབ་དཔོན་ནི་རང་གི་རྒྱ་མ་ལ་གྱེད་པ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱུར་བ་ལ་  
 གྱེད་པ་གཉིས་འགྲེལ་བར་གསུངས་ཀྱང་སྤྲོམ་སྤྲོམ་པ་བསྐྱག་པ་དང་མཚུན་ལོ། །དེ་  
 འཛིན་ཚུལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་འཆར་བའི་རྒྱུར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མན་སྦྱིར་

བཤད་དེ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྲུང་གནས་དམ་པར་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རིན་ཆེན་  
 རིགས་མཚོག་ཆེན་པོ་ཡི། །དམ་ཚིག་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ། །ཉིན་རེ་ཞིང་ནི་དུས་ལྷན་  
 ཏུ། །སྦྱིན་པ་རྣམ་བཞི་རབ་ཏུ་སྦྱིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །སྦྱིན་ཞེས་པར་ངོ་། །གང་ན་  
 །སྦྱིན་པར་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཞི་པོ། །དེ་ནི་ཟང་ཟིང་དང་ཚོས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་  
 །བྲམས་པའོ། །ཡང་ན་གསེར་ལ་སོགས་པའི་ཞོར་དང་འབྲུ་དང་བྲན་ལ་སོགས་པའི་  
 །ཞོར་གྱི་སྦྱིང་པོ་ལས་ཞོར་གྱི་དང་པོ་དང་རྐང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་མགོ་  
 །དང་རྐང་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གི་སྦྱིང་པོ་ལས་ཡན་ལག་གི་དང་པོ་བཞི་པོ། །མན་  
 །སྦྱིང་བྲམས་པའི་དོད་ལ་སྦྱན་པར་སྦྱ་བ་དང་བྱི་མ་བཞི་ལ་ཞོར་དང་ཡན་ལག་དང་  
 །ཤིན་ཏུ་བའི་ཞོར་དང་ཡན་ལག་ཅེས་པའི་ཐ་སྦྱད་མ་གཏོགས་པ་འདྲའོ། །གང་གི་དམ་  
 །ཚིག་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱིན་ཞེས། རིན་ཆེན་ནི་མཉམ་ཉེད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། རིགས་ནི་དེ་  
 །ལས་བྱུང་བས་ན་རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྡན་འོ། །རྣལ་འབྱོར་ནི་དེའི་རྣམ་པར་སེམས་ཅེ་  
 །གཅིག་གིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱོར་བ་རིན་འབྲུང་གི་རིགས་ཀྱི་སྦྱབ་པ་པོ་སྟེ་དེའི་  
 །འདའ་བར་མི་བྱ་བར་ཉམས་སྲུ་ལྡང་བར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་དགའ་བ་  
 །རྣམས་དེ་ལ་སྦྱོར་བས་དེ་དག་དགའ་བར་བྱེད་པའི་སྦྱིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་ལས། །དྲོ་  
 །རྩེ་མཁའ་འགོ་ལས། རིན་ཆེན་རིགས་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་གྱི། །དམ་ཚིག་ཡིད་དུ་འོང་  
 །བལ། །ཞེས་བརྒྱུར་བ་ལྟར་སྦྱ་ཁར་ཡང་འབྲུང་ངོ། །མན་སྦྱར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ནི་  
 །རིན་འབྲུང་གི་སྦྱིན་པས་སེམས་ཅན་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལ་དབང་བ་ལ་བཤད་  
 །དོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་སྦྱིན་པ་ནི། །ཉིན་ལན་གསུམ་དང་མཚན་ལན་གསུམ་སྟེ་དུས་ལྷན་  
 །ཏུ་རབ་ཏུ་སྦྱིན་འོ། །དེ་ཡང་ཉིན་རེ་ཞིང་བྱ་སྟེ་ཨ་བ་ཏ་ར་ལས། །བདག་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་



བའི་དངོས་པོ་མང་དུ་མི་བདོག་གོ་ཞེས་ཉིན་རེ་ཞིང་སྦྱིན་པའི་བར་ཆད་མི་ཤུའི་ཅེ་  
 ལུས་པར་རྒྱང་ངམ་ངན་གྱང་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ་ཡོང་ཡེ་དེས་དེ་ལས་འདའ་བར་མི་  
 གུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རབ་ཏུ་ཞེས་རྒྱུད་གཞན་གཉིས་ལས་གྱང་འབྱུང་  
 རོ། །སློམ་པ་གཞུང་བསྐྱབ་གི་སྐབས་སུ་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཚིག་ལ་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་  
 གངས་རྗེ་ཅམ་བྱ་བ་གསུངས་ནས་གཞན་ལ་མ་གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྤར་  
 བཤད་བ་ལྟར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་རྣམས་ལ་བསྟོ་བགྱང་བྱེད་པའི་སྐོ་  
 ལས་ཉེས་པས་གོས་མ་གོས་རྟོག་པ་ལ་འབྱུག་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་མིན་ཏེ་འདི་ནི་  
 ཉིན་རེ་ལ་སྦྱིན་པ་ལན་འབྲུག་གཏོང་བའོ། །དེ་འབྲུག་པའི་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཚིག་ལན་  
 འབྲུག་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་དམ་ཚིག་གཞན་ལ་ཡང་མཚོན་པ་འབྲུག་སྟེ། ཅེ་མོ་ལས།  
 སྤོ་སྤོ་མ་པ་སྤང་བྱ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ཉི་ཤེུད་དང་མཚམས་སུ། ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་  
 གསུམ་དུ། །སངས་རྒྱས་རྗེ་རྗེ་ལོར་བྱ་དང། །བརྒྱ་བྱེད་པའི་རྣམ་འབྲོར་གང། །རྣམ་  
 བ་བཞི་པོ་དེ་ལས་སྦྱོར། སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་ཚོགས་བྱང་ཚུབ། ཉིན་དང་མཚན་  
 ལ་རྣམ་པ་འབྲུག། །རྗེ་རྗེ་བྱིལ་བྱ་ཚོགས་སྟོབ་དཔོན། །རྗེ་རྗེ་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་  
 འབྲུག། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་ནི་སྐབས་འགྲོ་ཡིན་ལ་  
 བྱང་ཚུབ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །རྗེ་རྗེ་ཅན་ནི་སྤྱུག་རྒྱུའི་དམ་ཚིག་གོ་ །དེ་  
 རྣམས་ཉིན་ལན་གསུམ་དང་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་འབྲུག་གོ། །དེ་དག་ཏུ་  
 ལས་རིགས་མ་སྟོས་པ་ནི་གཞན་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་ནང་དུ་ལས་རིགས་  
 བལྟས་ནས་བཞིར་གསུངས་པ་ཡོད་པས་དེ་ཡིན་ནམ་རྟག་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཡང་  
 རིགས་གཞན་གྱི་དམ་ཚིག་ལ་འབྲུག་ཏུ་བྱས་ནས་འདི་ལ་མི་བྱེད་པ་མིན་ལོ། །འོ་ན་

ལུང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ནས། །ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་ཚོས་དང་ལོ། །བྱམས་པ་ཉིན་ལག་  
 ཀུན་ལ་བརྒྱད། །ཚོས་གསུམ་ཚངས་པ་བཞི་ཞེས་པ། །རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་བརྒྱས་པར་  
 བྲ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་སྟུང་། སྤྱིན་པ་བཞི་ལན་དུག་བྲ། བར་གསུངས་  
 པ་ནི་དུས་ཀྱི་སློན་ནས་ཡིན་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་དབྱེ་བའི་སློན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ་དུས་རེ་རེར་  
 ཡང་བཞི་བཞི་བྱེད་བས་སོ། །བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་སྤྱིན་པ་  
 ལ་ནང་ཚན་གྱིས་བྱེ་ན་བཞི་བཞི་ཡོད་བ་ལ་དགོངས་སོ། །ཚོས་གསུམ་ནི་འོད་  
 དཔག་མེད་གྱི་དམ་ཚིག་གི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་བྱི་དང་གསང་བ་དང་ཐེག་པ་  
 གསུམ་གྱི་ཚོས་ཡིན་ལ་དེ་ལ་སྤྲ་མ་གཉིས་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཚོས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་  
 བྲས་ནས། ཉིན་མཚན་རེ་རེའི་ཚོས་འཇིག་པ་ལ་ནང་ཚན་གྱིས་བྱེ་བ་བརྒྱད་དུ་བྱེད་  
 པ་འདྲ་སྟེ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཚངས་པ་བཞི་ནི་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་དུ་བྲགས་པའི་  
 ཚང་མེད་བཞི་སྟེ་དོན་བྲུབ་བྲ། སྤྱི་བ་ཡི་ཤེས་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་བྲ་བ་  
 སྤྱི་བ་པའི་ཐབས་དམ་པ་ནི་ཚང་མེད་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་ཉིན་དང་མཚན་དུ་སློམ་པ་  
 ལ་ནང་ཚན་གྱི་བྱེ་བ་ཡིན་ནས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །སྤྱིན་པ་བཞིའི་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་  
 སྤྱིན་པ་སྤྲ་ལ་བྱེ་མ་གཉིས་ནི། ཅེ་མོ་ལས། དག་དང་གོགས་དང་པར་མ་ལ། །སེམས་  
 ལྟོམས་མི་འཇིགས་རབ་ཏུ་སྤྱི་ན། སྤྱན་ཅིང་བདེན་པར་སྤྲ་བ་ཡིས། །ཞེ་སྤང་འཛོམས་  
 བྱེད་བྲམས་པ་བསྟོམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉིན་རེ་ལ་སྤྱིན་པ་  
 བྱེད་ལུགས་ནི་ཟང་ཟིང་དང་ཚོས་ལ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བའི་ཚེ། དང་གི་ལུས་  
 དང་ཡོངས་སྤྱོད་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་བ་དང་དང་གི་དགེ་བའི་ཚོས་གཞན་ལ་  
 བསྟོ་བའི་བསམ་བ་སྤྱངས་ཏེ། །གཏོང་སེམས་སྟེལ་བ་ཉིད་སྤྱིན་པ་ལ་སྟོབ་པའི་གཙོ་

བོ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །བཏང་སྟོམས་དང་བྱམས་པ་བསྟོམས་ནས་ཀྱང་མི་འཛིགས་  
 པ་དང་བྱམས་པའི་སྲིན་པ་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམ་ཚོས་འཛིན་པ་དང་མཚོད་པ་ལ་  
 ཡང་དངོས་དེ་ཚོས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱོན་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ་རིགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ནི་  
 གོ་སྟོའོ། །བཞི་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བ། བསྐྱའི་རིགས་ཆེན་དག་པ་  
 ལ། །སྲི་དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །དམ་པའི་ཚོས་ནི་གཟུང་བར་བཤྱ། །ཞེས་  
 གསུངས་ཏེ། གཟུང་བར་བྱའོ། །གང་གཟུང་བ་ནི། དམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ་དེའི་  
 ཚོས་ནིའོ། །དེ་ཡང་སྲི་ནི་གང་དུ་ཁྱུས་དང་གཅང་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་  
 དང་སྲི་རོལ་གྱི་བཀོད་པ་དང་གིས་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ལ་དམིགས་པ་སྟོན་པ་བྱ་  
 བའི་རྒྱུད་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་དང་འབྱུང་པོ་འདུལ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོད་  
 པའི་རྒྱུད་རྣམ་སྐྱང་མངོན་བྱང་ལ་སོགས་པའོ། །གསང་བ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་  
 འཕྱོར་གྱི་རྒྱུད་ནི་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ་སོགས་སོ། །རྣམ་འཕྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ནི་གསང་  
 འདུས་ལ་སོགས་སོ། །རྣམ་འཕྱོར་སྐྱ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ནི་རྣམ་འཕྱོར་མའི་རྒྱུད་  
 རོ། །ཐེག་པ་གསུམ་ནི་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་དང་པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པའི་མཚན་ཉིད་  
 ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ་ཐུགས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ནི་སྲི་དང་གསང་བར་གསུངས་པའི་སྲིར་  
 རོ། །ཞེས་མན་སྟེར་བཤམ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དེ་དང་དགོངས་པ་མ་ཐུན་པར་སྐྱང་  
 རོ། །འདི་ལ་སྟོབ་དཔོན་སྲུ་ལྷོ་ལྟ་བུས་ཉན་རང་གཉིས་དང་པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པའི་ཐེག་  
 པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་ལ་སྲི་དང་བྱ་བ་དང་སྟོད་པ་དང་རྣམ་འཕྱོར་གྱི་ཐེག་པ་ལ་  
 གསང་བའི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཚོས་འདི་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་སྐྱབས་  
 གནས་འདྲ་ཞིང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་སོགས་བཞི་པོ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱིས་

ཕྱི་ནང་དུ་འདྲོག་པས་ཉན་རང་སོགས་ཕྱི་བར་འདྲོག་པ་མི་འཐད་ཅེས་སྲུབ་སྦྱང་  
 བས། རང་ལུགས་ནི་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་ཚོས་དང་ཉན་རང་དང་  
 ཐེག་ཆེན་གསུམ་གསང་པའི་ཐེག་པར་འདྲོག་སྟེ། འདིས་ནི་གསང་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་  
 འདོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་བ་དག་གིས་ནི་ཕྱི་དང་གསང་བ་ཞེས་བཏོན་ནས་བཤད་  
 བ་མཛད་ལ་རྟོ་རྟེན་སྤྱང་བོ་རྒྱན་གྱི་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་ནི། བརྗོད་སྤང་པའི་རིགས་དག་  
 ལ། །ཕྱི་དང་ནང་དང་གསང་བ་ཡི། །དམ་ཚིག་རབ་ཏུ་གཟུང་བ་ཡིས། །སྐྱེ་མེད་བྱང་  
 ཚུབ་ཐོབ་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དམ་ཚོས་གཟུང་བ་དེ་གང་གི་དམ་  
 ཚིག་ལ་བྱ་ཞེན། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་  
 བ་ལ་སོགས་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་བརྗོད་ཐོ་  
 སྤང་བ་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ནི་གཟུང་འདྲིན་ལ་སོགས་པར་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་  
 པས་ན་དག་པའོ། །རིགས་ནི་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་  
 དམ་ཚིག་ལའོ། །མན་སྟེང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་  
 མེད་པའི་ངག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དག་པའོ། །དེ་ན་འདི་ལས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་  
 ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཚོས་དེ་རྣམས་འདྲིན་ལུགས་ནི་སྤང་  
 བཤད་པ་ལྟར་འདིས་བདག་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་མི་སྟོང་བར་འདྲིན་པའོ། །ལྷ་  
 པ་དོན་ཡོད་ལུབ་པའི་སྟོམ་པ་གཟུང་བ་ནི། ལས་ཀྱི་རིགས་མཚོག་ཆེན་པོ་ལ། སྟོམ་  
 པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་པར་ནི། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བསྟེ། །མཚོན་པའི་ལས་  
 བྱང་ཅི་རུས་བསྟེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྟེན་ཞེས་བྱའོ། །གང་ན་ཚོན་པའི་ལས་  
 སོ། །དེ་སྟོན་པ་ནི། སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་པར་ནི། །ཞེས་པ་སྟེ་ཕྱི་དང་གསང་པའི་

མཚོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་མཚོན་པ་ལོ། །དེ་ཉིད་ནི་མཐོང་སྟེང་། འདིར་སྟོམ་པ་  
 བྱི་དོན་ཡོད་ཀྱུ་བ་པའི་རིགས་ཀྱི་མཚོན་པ་བྱ་བ་ནན་ཉན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོའི་སྲིང་  
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་ངོ། །མཐོང་སྟེང་  
 ཉེར་སྟོན་ལྟ་སྲིདེ་མཚོན་པ་དང་བསྟོམས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རང་གི་ས་བོན་ལ་  
 སོགས་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པ་གསང་བའི་མཚོན་པ་དང་ལུས་དང་  
 སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་དགའ་བ་བཞིའི་རིམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་དག་པའི་གོ་འཕང་  
 མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་པ་དང་། མངོན་བཟོན་ལྡན་ལས། རང་  
 བཞིན་མེད་པའི་གནས་གོམས་པས། །ལྷ་ཡི་སྟིང་པོ་སྟོམ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་མཚོན་པ་  
 ཚེན་པོར་འདོད། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཉོགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས།  
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་རང་གི་ལྟའི་ངོ་བོའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་  
 བསྟོམས་པས་མཚོན་པ་སྟོན་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་པར་བཤད་  
 རོ། །མཚོན་པའི་དམ་ཚིག་འདི་རྒྱད་ཕྱེ་གཉིས་སྟུན་མོང་བ་ཡིན་པས་རང་རང་གི་  
 རྒྱབས་དང་རྒྱར་རོ། །ཚུལ་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཅི་ལྟས་ཞེས་ཉེ་རང་གི་སྟོབས་ཅི་ཡོད་  
 བ་བཞིན་ཁས་ལེན་པའོ། །ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་སྟོས་པའོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་  
 སྲིད་དམ་ཚིག་ལ་བྱ་སྟོམ་ན། ལས་ཀྱི་རིགས་མཚོག་ཚེན་པོ་སྟེ་དོན་ཡོད་ཀྱུ་བ་པའི་  
 བདག་ཉིད་ཀྱི་དམ་ཚིག་པའོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུས་ཉེ་ཁས་སྒྲང་བ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་སྟོན་མེད། །དམ་  
 པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་བསྐྱིས་ནས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་སྲིད། །བདག་གིས་  
 སྟོམ་པ་མ་ལུས་གཟུང་། །མ་གྲོལ་བ་ནི་དགོལ་བར་བསྐྱེ། །མ་བཞུལ་བ་ནི་བསྐྱེལ་

བར་བསྐྱེ། །དབུགས་མ་ཕྱིན་བ་དབུགས་དབྱུང་ཞིང་། །སེམས་ཅན་སྤང་བ་འདས་ལ་  
 དགོང་། ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཀྱང་བ་དང་པོ་གཉིས་ནི་སློན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་  
 དང་། དེ་ནས་གཉིས་ནི་སློན་པ་ལྟའི་དོན་བསྟུ་ལོ། །ལ་ལོ་ལ་བ་ནི་གཉི་ལྷག་སོགས་  
 སྐྱབ་བ་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་བས་བཅིངས་པའི་ཚངས་བ་ལ་སོགས་བ་སྟེ་དེ་རྣམས་  
 དམོལ་བ་དང་ཉན་རང་ཤེས་སྐྱབ་ལས་མ་བརྟམ་བ་རྣམས་དེ་ལས་བསྐྱལ་བ་དང་།  
 དམུལ་བ་ལ་སོགས་བ་དབུགས་མ་ཕྱིན་བ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་ཞིང་སེམས་ཅན་  
 ཀུན་མི་གནས་པའི་སྤང་བ་ལས་འདས་པ་ལ་དགོང་དོ་ཞེས་བ་ནི་མན་སྟེ་དང་དོ་རྩེ་  
 མཁའ་འགྲོའི་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ལོ། །ཆོགས་བཅད་ཐ་མ་འདི་འཇུག་  
 སེམས་བསྐྱེད་བ་ལ་མན་སྟེ་ར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་སྤྱང་གི་སློན་བ་མན་ཆད་ཀྱི་  
 བཤད་བ་གསལ་ཁ་མེད་བ་རྣམས་སྐྱ་བ་ལྟ་བུའི་དགོངས་བ་བཞིན་བཤད་པ་ལོ། །སློབ་  
 དཔོན་སྤྱ་ལྟེན་ལྟ་བུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་  
 གཟུང་བ་གཅིག་དང་དོ་རྩེའི་རིགས་ལ་དོ་རྩེ་དང་བྲིལ་བུའི་ལྷག་ཀྱང་དང་སློབ་དཔོན་  
 གཟུང་བ་གསུམ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ལ་སྐྱིན་བ་བཞི་དང་། བརྒྱའི་རིགས་ལ་སྐྱི་  
 རོལ་གྱི་ཆོས་དང་ཐེག་བ་གསུམ་སྟེ་བཞི་དང་ལས་ཀྱི་རིགས་ལ་སྤོམ་བ་ཐམས་ཅད་  
 དང་ལྡན་བར་བྱ་བ་དང་མཚོད་པའི་ལས་བྱ་བ་སྟེ་བཅུ་བཞིར་འཆད་དོ། །བྲིལ་བུའི་  
 ལྷག་ཀྱང་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་བ་ནི་སློབ་དཔོན་ཀུན་སྤྱིར་གིས་དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་  
 བར་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་བ་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་ལ། བརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱི་  
 རོལ་གྱི་བཤད་བའང་འཐད་སྐྱུམ་བ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ལས་རིགས་ལ་གཉིས་བྱེད་བ་  
 བེ། དོ་རྩེ་སྤྱིར་པོ་རྒྱན་གྱི་བཅུ་གཉིས་བ་ལས། ར་སྐྱ་ལས་ཀྱི་རིགས་མང་པོ། །དམ་

ཚིག་དང་ཞི་སྒོམ་པར་ལྡན། །བསྐྱེན་བཀུར་མཚོད་པ་སེམས་ཅན་དོན། །བྱས་པས་དེ་  
 ཡི་ཡོན་ཏན་འཛོམ། ཅེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ལ། དེར་ཞི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་  
 བྱེད་པ་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་སྤར་ནི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སུ་  
 བཤད་དོ། །དམ་ཚིག་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རིགས་སོ་སོའི་སྐྱབ་པ་སོ་ཐམས་ཅད་  
 གྱིས་བསྐྱེད་དགོས་མོད་ཀྱང་རང་གི་རིགས་གང་ཡིན་པའི་དམ་ཚིག་ལ་ལྷག་པར་  
 བཞུགས་པའི་དགོས་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་གསུངས་ཏེ་ཨ་བ་ཏ་ར་ལས། དེ་  
 བས་ན་གང་ཡང་རྒྱུད་བའི་རིགས་ལ་རང་གི་ལྷ་མཉེས་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་  
 རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པའི་དམ་ཚིག་གི་བྱེ་བྲག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཅི་  
 ལུས་པར་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །མཉེས་པར་བྱ་བ་རང་གི་ལྷའི་རྗེས་སུ་མཐུན་  
 པའི་དམ་ཚིག་གང་ཡང་རྒྱུད་བ་ལ་འིན་ཏུ་ལྷག་པར་བཞུགས་ཏེ་བྱེད་དགོས་ཏེ་ལྷན་  
 པར་ཞི་དེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་བསྐྱོད་པའམ་དེའི་རིགས་ལ་མེ་  
 ཏོག་སོག་པའི་སྐྱབ་པ་སོ་ཡིན་ན་དམ་ཚིག་གསུངས་དང་སློབ་དཔོན་གསུང་བ་ལ་བཞུགས་  
 ཏན་ཏུ་བྱ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་སྒོམ་པ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ཐུན་མོང་གི་དམ་  
 ཚིག་རྣམས་བསྐྱབས་ནས་འཛིན་པའི་ཚེ་དེ་དག་གསུང་བ་མི་འཆད་བ་ཅི་ཡིན་སྐྱེས་  
 བ། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱང་  
 རིགས་ལྡེའི་སྒོམ་པ་གསུང་བའི་འོག་ཏུ་དངོས་སུ་འཛིན་པ་མཛད་པ་ཡོད་དོ། །འོ་ན་  
 ཀྱང་སྒོམ་པ་འབོགས་པའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་རིགས་ལྡེའི་དང་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་  
 རགས་རིམ་ཞིག་བཤད་པ་དེ་ནས་རིགས་ལྡེའི་དང་འགྲེལ་བའི་སྐྱབ་པ་སོ་རྣམས་ཀྱིས་  
 གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབ་པོ་སྐྱེས་པའི་སྒོམ་པ་

1 ཚིག

འཛིན་འདོད་བསྐྱེད་ས་ནས་ཐོག་པས་ཚོག་པས་རྒྱར་པ་མེད་ཀྱང་ཚོག་ཆད་བའི་  
སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱོན་གཟུང་གི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་འདོད་འགྱུར་ཏེ་  
དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་བས་སུ་འགོ་བ་བྱས་ནས་རང་ཉིད་ལྷའི་སྐྱེ་བུ་ག་  
རྒྱ་ཚེན་པོར་བསྐྱེད་ལ་རྩོམ་རྩེད་འཕྲི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅས་ཏེ་བཟུང་ནས་རང་ལ་  
མཚོད་པར་བྱེད་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་ཉེས་སྦྱོར་མཐའ་དག་  
ལས་ལྡོག་པ་དང་། དག་བའི་ཚོས་མཐའ་དག་བསྐྱེད་ནས་སྐྱོན་པ་བཞིའི་སྐྱོན་ས་  
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །སྐྱེ་བུ་གི་དཀྱིལ་ཚོག་ལས། སྐྱོབ་མ་དང་ནི་སྐྱེ་མ་  
ཡིས། །དང་པོར་ལན་གསུམ་བཟོད་ནས་ནི། ཞེས་སྐྱོབ་པ་གཟུང་བའི་ཚོག་སྐྱོབ་  
དཔོན་གཉིས་ཀས་ལན་གསུམ་གསུམ་བཟོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་གཅན་  
འཛིན་དཔལ་བའེས་གཉེན་གྱི་དཀྱིལ་ཚོག་དང་དཀྱིལ་ཚོག་རྩོམ་སྐྱེད་བར་ཡང་ལན་  
གསུམ་བྱེད་པར་གསུངས་པས་ལན་གསུམ་བྱ་དགོས་ལ། རྒྱད་པར་དུ་སྐྱོབ་པ་ཐོག་  
མར་ལེན་པ་དང་། ཉམས་པ་གསོ་བ་ཡིན་ན་ངེས་པར་ཚད་བ་ལན་གསུམ་བྱ་དགོས་  
ཏེ་དེ་མ་ཚང་ན་ཚོག་མ་ཚང་བས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་གཞན་དང་འདྲ་བར་སེམས་སོ། །འོ་ན་  
སྐྱོན་པ་ཐོབ་ཐེན་ལ་མ་བཏང་བས་ཀྱང་ཡང་ཡང་ལེན་པར་གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་སྐྱེ་  
བ། དེ་ནི་དམ་ཚིག་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། ཨ་བ་  
ཏ་ར་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱེན་སྲུང་སྐྱིའི་ཚོག་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་  
ཚེན་པོའི་སྐྱོབ་པ་སྲུང་མཛོས་སུ་ཐེན་ཀྱང་སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་  
བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱོབ་པ་འདི་ལེན་པའི་སྐྱབས་ནི་ཚོག་ཉི་ཤུ་བ་  
གཉིས་དང་དཀྱིལ་ཚོག་རྒྱང་འཇུག་གསལ་བ་དང་རྩོམ་སྐྱེད་བ་སོགས་མང་པོར་སྐྱེ་



གོན་གྱི་སྐབས་སུ་ལེན་པ་མཛད་ལ། རྡོ་རྗེ་ཅེ་མོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སློབ་དཔོན་
 ཀུན་དགའ་སྣེད་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་ལེན་པ་མཛད་
 དོ། །མར་མེ་མཛད་བཟང་པོས། མི་ལམ་བཟང་ངན་རྗེས་ནས་ནི། །མེ་དགེ་ཐབས་
 སློབ་དག་གིས་གཞོན། །སློབ་མ་ལེགས་བསྐྱེད་སློབ་གྲུང་ལ། །དེ་ནས་སློབ་པ་
 འཛིན་དུ་གཞུག། །ཅེས་སློབ་མ་ལ་མི་ལམ་བཟགས་པའི་འོག་དངོས་གཞི་མ་ལུག་
 པའི་བར་དུ་ལེན་པར་མཛད་དེ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡང་མང་ངོ། །དེ་ལྟར་བ་དེ་
 དག་ནི་གང་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་སྐྱེད་ཀྱང་སྐྱེ་བར་གསལ་ལོ། །སློབ་པ་སྐྱེ་བ་ནི་
 འབོགས་པའི་ཚོ་ག་ལན་གསུམ་གྲས་པའི་མཐར་སྐྱེའི་དབང་རྫོགས་པ་ལ་མི་སྣོས་
 སོ། །དེ་དག་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོག་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་གྲས་གྱི་གཞན་ནི་
 མངོན་རྟོགས་བསྐྱོམ་པའི་དུས་སུ་ཡང་ལེན་པ་ལྟར་མ་དེས་སོ། །དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་
 ལས་ནི་གཞན་རྣམས་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ་འོག་ཏུ་སློབ་འོ། །སློབ་པ་
 གཟུང་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་སློབ་པ་བཟུང་མ་བཟུང་ལ་དབང་བསྐྱེད་མི་
 བསྐྱེད་གྱི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སློབ་པ་མི་འཛིན་པ་ལ་དབང་མི་སྐྱེད་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་
 ཚོད་པ་སྐྱེད་ཏེ་དབང་བསྐྱེད་པས་སློབ་པ་འཛིན་ཚུལ། བྱ་སྤྱོད་གྱི་དབང་བསྐྱེད་པ་
 ལ་སློབ་པ་གང་འཛིན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་འབྲུང་བ་ལས། གང་ཞིག་སློབ་
 པ་འཛིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་དང་ཁྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བརྗོད་པར་
 མི་བྱ་སྟེ་སློབ་དཔོན་དུ་རྗེས་སུ་གཞན་བ་དང་དབང་བསྐྱེད་བར་མི་བྱའོ། །འཇུག་པ་
 ཅམ་ཞིག་བྱེད་དུ་གཞུག་པོ། །ཞེས་སློབ་པ་མི་འཛིན་ན་མེ་ཏོག་དོར་ནས་ལྟོང་སློབ་པ་
 ཡན་ཚད་འཇུག་པ་ཅམ་ཞིག་བྱེད་ལ་དབང་མི་སྐྱེད་ཞིང་འཇུག་པའི་སྐབས་གྱི་ཡང་

དམ་གཞག་གི་སྐབས་མི་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲ་བ་ལ་སློམ་པ་འདྲིན་པའི་  
 གསོལ་གདབ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཞག་དགོས་སོ། །གཞུག་པ་ཙམ་ལ་ནི་སློད་དང་  
 ལྷན་མི་ལྷན་བརྟམ་མི་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ་ཅེ་མོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདྲིར་ནི་མ་ལུས་ཤིང་  
 ལུས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཙན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་འཇུག་ཏུ་རུང་ངོ། །སློད་དང་  
 སློད་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་བརྟམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། གཞུག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་  
 ཡོངས་སུ་གཞུང་བར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་  
 བ་ཙམ་གྱི་མོད་ལ་ཕྱིར་མི་སྟོག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ངོ། །དད་པ་མེད་པ་དང་དགོ་བའི་ཅ་  
 བ་མ་བསགས་པ་དང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སློབ་པ་དང་མོས་པ་མེད་པ་མང་ཏུ་བྱེན་ཀྱང་  
 འོན་ཀྱང་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་གཞུག་པ་དང་  
 ལུགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་གཉིས་ལས་གཞུག་པ་ནི་སློད་དང་མི་ལྷན་པ་ལའང་མ་  
 བཀག་པ་ཡིན་གྱི་དབང་སྐྱར་བ་མི་འགོག་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཅེ་མོ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ནི་  
 སློད་མིན་ན། དེ་ལ་གཞུག་པ་སློབ་པར་བྱ། ཞེས་དང་། གཞུག་པ་ཙམ་ཞིག་སློབ་  
 བྱའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་མིན། ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཅ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པར།  
 དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འདྲིར་གཞུག་པ་ལ་སློད་ཏུ་གྱུར་བ་དང་སློད་ཏུ་མ་གྱུར་བ་  
 བརྟམ་མི་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་བཤད་རྒྱུད་ཅེ་མོས་བཀྲམ་  
 བའི་དོན་མཁས་པ་ཀུན་སྙིང་གིས་གསུགས་པ་དེའོ། །འོ་ན་དབང་མི་བསྐྱར་བར་  
 དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་འཇུག་པ་ཙམ་བྱེད་པ་དེ་རྒྱུད་སྟེ་གཞན་ལ་རུང་ངམ་མི་རུང་ཞེ་ན།  
 འདི་ལ་རྣམ་སྐྱར་མངོན་བྱང་ལས། གསང་བ་པའི་བདག་པོ་གང་དག་གིས་སྟོན་ཐེག་

བ་ཆེན་པོ་གསང་སྤྲུགས་སྐྱོད་པའི་ཚུལ་སྐོ་མཐའ་ཡས་སྐྱབ་པ་ལ་གོ་མས་བར་བྱས་  
 བ་དེ་དག་ནི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཚམས་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་སྲིད་གངས་གྱི་  
 ཚད་འདི་བྱས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྐོ་བ་དཔོན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་སེམས་ཅན་  
 གྱི་ཁམས་མ་ལུས་བ་བསྐྱལ་བར་ཡི་དམ་བཅའ་བ་ཁོ་ནར་བྱ་སྟེ། དེས་བྱང་ཚུབ་གྱི་  
 སེམས་གྱི་རྒྱ་འགྲུང་བར་བྱ་བའི་སྲིད་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་  
 བཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། ལོང་དུ་གངས་སུ་བཅད་  
 བ་ནི་སྐྱབ་པའམ་སྐོ་བ་དཔོན་དུ་སྡོམ་པར་བྱ་བའི་སྐོ་བ་མ་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་  
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། དགྱིལ་འཁོར་དེར་བཅུད་ན་  
 སྐོ་བ་དཔོན་རྣམས་སྐྱབ་པ་པོར་མི་འགྲུང་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུད་ཅིང་བྱང་ཚུབ་ཏུ་  
 སེམས་བསྐྱེད་ན་བྱང་ཚུབ་གྱི་རྒྱའི་ས་པོན་དུ་འགྲུང་བའི་སྲིད་ཚད་དང་གངས་ཚད་  
 བ་མེད་པར་གཟུང་རོ། །ཞེས་འཆད་ཅིང་སྐོ་བ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་གངས་ངེས་  
 མཛད་པ་ནི་དེ་འདྲ་སྟེ་དགོན་ཞིང་མང་དུ་མི་འགྲུང་བའི་སྲིད་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་  
 ལྟར་ན་སྐོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་གསང་བ་ནི་བྱ་སྐྱོད་གཉིས་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་རུང་བར་  
 བཞེད་དེ། རྣམ་སྐྱང་མངོན་བྱང་གི་རྒྱུད་ནི་ཐབས་ཤེས་གཙོ་བོར་གྲུང་བ་སྐྱོར་བའི་  
 རྒྱུད་ཡིན་ཡང་བྱ་བའི་རྒྱུད་དམ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལྟ་བུར་སོ་སོར་བརྟགས་ཤིང་  
 གྲགས་སོ། །ཞེས་བཞེད་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་ཉིད་བསྐྱས་པའི་སྐོད་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་  
 བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་འདིར་ཅིའི་སྲིད་མི་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏུན་ཚིགས་  
 ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། འདིར་རྒྱུད་ནི་ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐོས་ཏེ།  
 ཞེས་དང་གོ་ས་ལའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང། རྒྱུད་གཞན་ལས་སྐོད་དང་སྐོད་མ་ཡིན་པ་རྟོག་

བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་སྡོད་དུ་གྱུར་པ་དང་སྡོད་དུ་མ་གྱུར་པ་བཟླ་གཅིག་མི་  
 འཚོམ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བྱ་སྡོད་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་བཟླ་དགོས་  
 བ་ལྟར་འདིར་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་ཚོས་མི་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་  
 དང་ཚོས་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཞུགས་ན་དོན་ཆེ་བ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་བྱ་སྡོད་ལ་  
 ཡང་མཚུངས་པས་མི་འབྲང་དོ། །དེས་ན་བྱ་སྡོད་ལ་དམ་ཚིག་ལ་མི་དགའ་བ་དང་  
 ལྷན་སྦྱད་མི་ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་བསྐྱར་བའམ་ལམ་གྱི་སྡོད་དུ་མི་རུང་ཞིང་  
 དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་སྡོད་རུང་དགོས་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་  
 དགོས་ཞེས་སྐྱར་དགོས་པ་འདྲ་བས་སློབ་དཔོན་ཀུན་སྡེད་སོགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་  
 གསང་བ་འདྲ་བར་མངོན་ནོ། །དམ་ཅན་གཞི་འབྲེལ་བ་རིན་ཆེན་སྡོན་མར་དེ་ཉིད་  
 བསྐྱས་པའི་ལུང་བྲངས་ནས་སློབ་གཙོན་པ་ལས་ལྡོག་ན་གཞུག་པ་ཅམ་བྱེད་པ་དང་  
 མི་ལྡོག་ན་བཏང་སྡོམས་སུ་བཞག་པའམ་ཡང་ན་ནན་ཏུར་གྱིས་གཞུག་པར་བཤད་  
 དེ། འདིས་ནི་ཚུལ་དེ་ལྷ་མེད་ལའང་རུང་བར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྡོ་རྗེ་འབྲུང་བ་དང་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པའི་སྡོད་འབྲེལ་ལས།  
 ལྡོམ་པ་མི་འཛིན་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བཀའ་བ་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། མེ་  
 ཏོག་གི་ལྷེང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ཕུག་རྒྱུ་དེ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་རྡོ་རྗེ་འབྲུང་  
 བསྐྱར་བ་དང་བདག་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་མིང་གི་དབང་བསྐྱར་བ་གསུངས་པ་  
 འདི་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་བོན་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ཡིན་པས་  
 ལྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་དང་སྡོམ་པ་མ་གཟུང་བའི་སྤྱིའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་  
 བོ། །ཞེས་སྡོམ་པ་མི་འཛིན་པ་ལའང་དབང་བསྐྱར་བར་བཤད་པ་གཉིས་འགའ་ལོ་ཞེ་

བ། མི་འགལ་ཉེ་འཇུག་པ་ཙམ་ཞིག་གྲེད་ཏུ་གཞུག་གོ། །ཞེས་ཙམ་གྱི་སྐྱེས་དབང་  
 བསྐྱུར་བ་བཅད་བཞི་སྟགས་གྱི་སྐྱོམ་པ་མི་འཇིན་པའི་ཚོས་མི་ལྡན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་  
 བ་སྟེ་ཅེ་མོའི་ལུང་དངས་པ་ལྟར་རོ། །སྟོན་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ཞི་སྟགས་གྱི་  
 སྐྱོམ་པ་མི་འཇིན་ཡང་སྟོབ་མའི་དབང་གི་སྟོན་ཏུ་རུང་བ་སྟོབ་མའི་དབང་ཙམ་བསྐྱུར་  
 བ་ཡིན། དེས་ན་སྟགས་གྱི་སྐྱོམ་པ་མི་འཇིན་པ་ལ་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་མི་  
 བསྐྱུར་བར་དེས་ཀྱང་སྟོབ་མའི་དབང་བསྐྱུར་མི་བསྐྱུར་གཉིས་ཡོད་དོ། །འོ་ན་སྟོབ་  
 མའི་དབང་ཙམ་བསྐྱུར་བའི་སྟོན་ཏུ་རུང་བ་དེ་ཅི་འབྲ་ཞིག་ཡིན་སྟམ་ན། འདི་ལ་  
 མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྟོབ་མའི་དབང་བསྐྱུར་བ་ཙམ་ཞིག་གྲངས་ནས་དངོས་བྱུབ་སྐྱུབ་  
 བར་འདོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཞི་དོན་མིན་པས་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་  
 བར་འབྲུག་པས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རྒྱན་ཏུ། ཡང་གང་ཞིག་པ་རིག་  
 པའི་དབང་བསྐྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཙམ་སྐྱིན་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་ཏུ་དབང་བསྐྱུར་བ་དོན་  
 ཏུ་མི་གཉེར་བའམ་དེ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་སྐྱིད་སྐྱོམ་པ་ཉི་ཆེ་ཙམ་ལེན་པར་བྱེད་གྱི་སྟོབ་  
 དཔོན་གྱི་སྐྱོམ་པ་ཞི་མ་ཡིན་པ་དག་ལའོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱུར་དོན་ཏུ་  
 གཉེར་མི་གཉེར་གང་ཡིན་ཡང་སྐྱུན་མོང་གི་སྐྱོམ་པ་ཙམ་ཞིག་འཇིན་གྱི། སྟོབ་དཔོན་  
 གྱི་སྐྱོམ་པ་མི་འཇིན་པ་ལ་སྟོབ་མའི་དབང་ཙམ་བསྐྱུར་བར་གསུངས་སོ། །སྐྱོམ་པ་དེ་  
 གཉིས་ཀྱང་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་སྐྱོམ་པ་གང་སྟོབ་དཔོན་ཏུ་མི་བྱེད་ཀྱང་  
 སྐྱིན་པ་དེ་ནི་སྐྱིད་ཡིན་ཉེ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་  
 གྱི་མཚན་ཉིད་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཏུ་བྱེད་པར་བྱིན་པ་གང་  
 ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱོམ་པ་སྟེ་རིགས་ལྡན་བསྐྱུས་པའོ། །ཞེས་སྐྱབས་སུ་

འགྲོ་བ་སྒོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྲང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒོམ་བ་ནི་སྒོམ་དཔོན་གྱི་  
 དབང་དང་སྒོམ་མའི་དབང་ཅན་དོན་དུ་གཉེན་བ་གཉེས་ཀས་འཛིན་དགོས་པས་  
 སྐྱེའི་སྒོམ་པའམ་སྐྱེན་མོང་གི་སྒོམ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་དུས་གསུམ་ཞེས་སོགས་གྱིས་  
 གཟུང་བའི་རིགས་ལཱི་སྒོམ་བ་ནི་སྒོམ་མའི་དབང་ཅན་བསྐྱེད་བ་ལ་མི་སྟེར་གྱི།  
 སྒོམ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱེད་བ་ལ་སྟེར་བས་སྒོམ་དཔོན་གྱི་སྒོམ་པའམ་སྐྱེན་མོང་མ་  
 ཡིན་པའི་སྒོམ་པར་གསུངས་སོ། །ལུགས་འདི་ནི་དཀྱིལ་ཚོགས་དོ་རྩེ་སྲང་བར་ཡང་  
 བཀོད་ལ་སྒོམ་འབྲུང་གི་བཀའ་འགྲེལ་བསྐྱེད་ཅན་དུ་ཡང་དེ་གཉེས་གྱི་རྩེས་སུ་འབྲང་  
 བར་སྣང་སྟེ་འིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཅན་  
 ཞིག་གེད་པ་ནི་སྐྱེན་མོང་ཡིན་མིན་གྱི་སྒོམ་པ་གཉེས་གང་ཡང་མི་འཛིན་བ་སྟེ་དེ་  
 ཡང་མཚམས་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་གེད་པ་དང་རྒྱུ་སྲིད་དང་བཟའ་  
 བརྟུང་དང་འདོད་ཡོན་ལྡན་ལ་ཆགས་པ་ཆེ་ཞིང་། དམ་གཞག་གི་དམ་ཚིག་སྲུང་བ་ལ་  
 མི་དགའ་ལ་སྲར་སྲུད་བཅོམ་རྒྱུད་མི་རུས་པ་དང་དགོ་བསྟེན་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་  
 པའི་གཞི་འཛིན་པ་ལ་སྐྱག་ཅིང་ལྷ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་ཉེན་པའི་ལྷའི་  
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པར་མོས་པ་ལ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ཅ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་  
 རྣམས་སོ། །ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་ལས་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་  
 གེད་པ་མི་འགའ་བས་དེ་བྱས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྷགས་ན་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཅད་  
 ཐོབ་པར་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སྒོན་སེམས་"ཅན་ཡིན་ཏེ།  
 འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཚོགས་འཛིན་ན་སྐྱེན་མོང་གི་སྒོམ་པ་བཟུང་བ་ཡིན་པས་སོ།  
 དེས་ན་དེ་དག་ལ་སྐྱེན་མོང་གི་སྒོམ་པ་འཛིན་པའི་སྐོར་རྣམས་ཀྱང་མི་བྱའོ། །འདི་ནི་

སྤྲུལ་སྤྲོམ་མི་ལྷན་ཤིང་སྤྲུགས་ལ་ཡང་མོས་པ་རྣམས་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་བཀ་ཆགས་  
 “བསྐྱོས་”པའི་ཐབས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་བ་གཅིག་སྤྲུང་བས་ཤེས་བར་གྱིས་  
 ཤིག། །འདིར་སྤྲོམ་པ་གཉིས་འདྲིན་མི་འདྲིན་ནི་བརྒྱུད་པའི་ཆད་དེས་བར་བསྤྲུང་  
 དགོས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱི། སྤྲུང་སྤྲོམ་མི་ཤེད་པར་ཚོགས་འདྲིན་“བ་ཅམ”གང་  
 མང་ལྟ་བུ་ལ་མིན་པས་ཅི་ཅམ་སྤྲུང་བྱས་པའི་སྤྲོམ་པ་འདྲིན་པ་དང་སྤྲུང་བ་ནས་དབང་  
 ཡང་དེ་ལ་གའ་འཚམ་བསྐྱུར་བར་གསུངས་པའོ། །དེས་ན་རིགས་སྤྲི་སྤྲོམ་པའམ་  
 སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་སྤངས་ནས་མི་སྤྲུང་ན་རྒྱ་རྒྱ་སྤྲོམ་དཔོན་གྱི་དབང་ལྷ་བར་འདོད་  
 གུང་མི་བསྐྱུར་བར་གསུངས་ན་དེའི་གོང་མ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྤྲོས། ལྷན་མོང་གི་སྤྲོམ་པ་  
 དེ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་  
 བཤགས། །འཕྱོ་བའི་དགོ་ལ་རྗེས་“ཡི”རང་། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་གྱིས་  
 གཟུང་། །ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སྤྲོམ་བར་ལྷན་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ཨ་མུ་ཀར་དང་  
 རྒྱ་རྒྱ་ཉ་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་མཛད་དེ་འདིའི་རྐང་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་སྤྲོན་  
 འཕྱོ་བསྐྱུར་ལ་བཞི་བས་དཀྱིལ་ཚོག་ཡོན་ཉན་ཀུན་འབྱུང་ནས། སངས་རྒྱས་བྱང་  
 ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྤྲོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྲོན་  
 སེམས་ཅམ་ནི་སྤྲོམ་པར་མི་རྒྱུད་བས་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སྤྲ་  
 མས་ལེགས་པར་བརྟེན་འབྱོར་བ་དགོས་སོ། །སྤྲོམ་པ་འདིའི་ཚོག་ནི་རྒྱ་རྒྱ་གྲུང་ལ་  
 སོགས་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་མང་བས་ཚོག་པའི་ཚིག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་ལ་  
 སྤྲུང་བསྐྱུར་པ་འདི་འདྲ་བའི་ཚིག་ཉུང་ཏུ་ས་ལེན་པ་ནི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཚོ་བས་དེ་

1 བསྐྱོད  
 2 བཅམ  
 3 མི

ཅམ་གྱིས་སྡོམ་པ་ལེན་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། ཨ་རྒྱ་ཀ་ར་ས།  
 སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་ཚོགས་མཚོག་ལ། །བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཞེས་  
 པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གྱིར་མི་སྟོག་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་  
 དགོ་འདུན་གྱི་སྐྱབས་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་  
 རྒྱས་སུ་གྱུར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་འདི་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་བཏོན་ནས་ཡང་དག་  
 པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་སྐྱུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་རབ་  
 མདོར་བསྐྱེད་པས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྡོམ་པའི་རང་བཞིན་སྐྱེད་པར་བྱེད་  
 ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །རྩི་ཚིང་མོ་ལས། སྟོག་གཙོད་རྒྱ་དང་འབྲིག་པ་  
 དང་། །རྩུབ་དང་སྡོམ་བྱེད་ནས་པར་སྤང་། །ཁྱིམ་པའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་ནས། །དེ་ཚེ་  
 རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་བསྐྱེད། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་རབ་རྒྱུད་གྱུར། །སྡོམ་པ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་  
 གནས། །སོ་སོར་ཐར་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས། །རིག་འཛིན་སྡོམ་པ་མཚོག་ཡིན་  
 བོ། །ཞེས་སྐགས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རབ་རྒྱུད་གིས་སྡོམ་པ་གསུམ་དང་འཕྲན་པར་བྱ་  
 བར་གསུངས་ཀྱང་སྐགས་སྐྱབ་པའི་ཁྱིམ་པ་ལ་སྡོམ་པ་གསུམ་མེད་པ་ནི་མིན་ཏེ།  
 དགོ་བསྟེན་གྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་གནས་དགོས་པར་གསུངས་ལ་སྐགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་  
 པའི་སྡོམ་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འོན་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་  
 གཙོ་བོ་རབ་རྒྱུད་གི་སྡོམ་པ་ཡིན་པས་དེ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྡོམ་  
 པ་གསུམ་ལ་བཀོད་ནས་ནི། །དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་  
 པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་སྟེ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོད་  
 དུ་རྒྱུད་ན་སྡོམ་པ་གསུམ་ཕྱན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་དགོས་ལ་ཁྱེད་པར་དུ་བྱང་སེམས་

1 དཔལ



གྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་ག་རྣམས་སྲུ་ཡང་  
 མང་དུ་གསུངས་ཡོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཅམ་ཡང་མི་འདུག་ཅིང་རྣམ་  
 གཞག་ཆགས་པ་ཉུང་བར་སྤང་བས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤར་བྲངས་པའི་ཚིགས་  
 བཅད་གཉིས་པོ་དེ་ཚེ་མོ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་སྤང་ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་དག་སྟེ་  
 སངས་རྒྱལ་གསང་བ་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་ལུང་དེ་རྒྱུད་དེ་ནས་བྲངས་པས་  
 སོ། །སྡོམ་དཔོན་ཀུན་སྡིང་གིས་ནི་སྡོམ་པ་སྤུན་མོང་བ་འཛིན་ཚུ་ལ་རྣམས་སྟོག་གྱི་  
 རྒྱབས་སྲུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྲང་སེམས་གྱི་སྡོད་པ་ལ་སྡོམ་བར་ཁས་ལེན་པའི་སྡོ་  
 བས་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དཀྱིལ་ཚོག་དོ་རྗེ་སྤང་བ་ལས། སྤང་བ་དང་ཚུ་ལ་  
 སོགས་པ་དབང་བྱལ་པོ་འདི་རྣམས་གྱིས་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་ལུས་པ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་  
 བར་བྱེད་པས་རིག་པའི་དབང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དབང་འདི་རྣམས་བསྐྱར་བའི་སྡོམ་མ་  
 རྩ་བ་དང་སྡོད་པའི་རྒྱུད་དག་ཉན་པ་དང་བཤད་པ་དང་སྤྲལས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་  
 དབང་བར་འཇུག་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་སྡོམ་འཇུག་གི་བཀའ་འགྲེལ་བསྐྱ་ཅན་  
 ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་ཨ་མུའི་བཞེད་པས་རྒྱུད་སྟེ་གོང་མ་གཉིས་མ་  
 གཏོགས་པའི་འཇུག་པོ་འདུལ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དོ་རྗེ་སྤང་བར་  
 གསུངས་པ་རྣམས་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ན་རིགས་ལུའི་སྡོམ་གཟུང་གིས་སྡོམ་པ་  
 འཛིན་པ་དོར་ནས་སྡོམ་པ་སྤུན་མོང་བ་ཅམ་བཟུང་ནས་དབང་བསྐྱར་བས་ཚོག་སྟེ་  
 སྡོམ་མའི་དབང་ཅམ་གྱིས་བྱ་སྡོད་གྱི་རྒྱུད་འཆད་ཉན་དང་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་བར་  
 འཇུག་པའི་སྤྱིར་དང་སྡོམ་དཔོན་གྱི་དབང་མི་བསྐྱར་བ་ལ་དོ་རྗེ་སྡོམ་དཔོན་གྱི་སྡོམ་  
 པ་མི་སྟེར་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །སྡོམ་དཔོན་ལྷ་བ་པའི་དཀྱིལ་ཚོག་ལས་ཀྱང་།

དེ་ལྟར་རིག་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་ཅམ་འདོད་ན་ནི་སྐར་བསྐྱབ་པའི་སློབ་དཔོན་
 གྱི་སློབ་པ་མི་གཟུང་བར་དབང་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྗེས་སུ་གནང་བ་
 དང་བརྟུལ་ཞུགས་སྦྱིན་པ་དང་ལུང་བསྐྱབ་པ་དང་དབྱུགས་དབྱུང་བ་བཞི་སྦྱིན་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་སློབ་པའི་དབང་ཅམ་ལས་མི་བསྐྱར་ན་རིགས་ལྡེའི་སློབ་གཟུང་མི་བྱེད་
 པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྣང་བོ་དང་ལྷ་བ་པ་དང་ལྷ་རྩི་བ་
 དང་ཨ་བྱ་ཀ་ར་དང་རྩྭ་རྩྱི་ཏ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་པའི་དབང་ཅམ་ལས་མི་བསྐྱར་བ་
 ལ་རིགས་ལྡེའི་སློབ་པ་གཟུང་བ་མི་བྱེད་པར་བཞེད་པས་བྱ་སློབ་རྣམས་ལ་རིགས་
 ལྡེའི་སློབ་པ་འཛིན་པ་མི་འཐད་ལ་དེ་མེད་ན་སྐགས་ཀྱི་སློབ་པ་སྐྱབ་མོང་མིན་པ་མེད་
 པས་བྱ་སློབ་གཉིས་ལ་ནི་སྐྱབ་མོང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སློབ་པ་དང་འགའ་ཞིག་ལ་
 སོ་ཐར་ཡོད་པས་སློབ་པ་གཉིས་སྐྱབ་ནོ། །དག་དབང་གྲགས་པ་དང་སྐྱ་གཅན་འཛིན་
 དཔལ་བཤེས་གཉེན་དང་དགའ་བའི་རྗེ་རྗེ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུ་དབང་སོགས་ལྟ་དང་སློབ་
 དཔོན་གྱི་དབང་སྟེ་འུག་པོ་རྣམས་བྱ་རྒྱུ་རྣམས་སུ་ཡང་མི་འགའ་བར་གསུངས་
 པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ནི། དེ་དག་གིས་རིག་པའི་དབང་ལྡེའི་མཇུག་ཏུ་ཡང་རྗེས་
 གནང་དང་རྗེ་རྗེའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་ལུང་བསྐྱབ་དང་དབྱུགས་དབྱུང་བཞི་བྱེད་པའི་
 ཚུ་ལ་གསུངས་ལ། རྣམ་སྐྱང་མཛོན་བྱང་ལས་འཁོར་ལོ་དང་དྲུང་བྱིན་ནས་ཚོས་
 བཤད་པའི་རྗེས་གནང་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་པར་སློབ་
 དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་གསུངས་ཤིང་གསང་བ་སྦྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་
 འདི་རྒྱུད་བསྟོམ་པར་བྱ། །དེ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་སློབ་དཔོན་གྱུར། །གསང་སྐགས་རྒྱུད་
 ཀྱང་འཛིན་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །ལྟ་རྣམས་ཀྱང་

བྱི་ཀུན་གྱིས་བཀྱུར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྣང་བ་ཅེའི་ཕྱིར། །ཁྱོད་གྱིས་དགྱིལ་  
 འཁོར་ཚོ་ག་བཞིན། །འཛུགས་བསྐྱེད་དེ་གི་བར་གྱ། །སྐྱུ་བ་པ་ལོ་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྣོད་ཀྱི་  
 ཞེས་དགྱིལ་འཁོར་གི་བཤད་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཤིན་ཏུ་ལྷོ་བ་འཁོར་གྱི་  
 སྣོབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་རིགས་ཀྱི་དགྱིལ་  
 འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱུར་བ་དེ་རིགས་གསུམ་གའི་དོ་རྗེ་སྣོབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བར་  
 གསུངས་པས། །འཁྱོད་རང་རང་གི་སྣོབ་དཔོན་དུ་བྱེད་པའི་དབང་ལ་དགོངས་  
 སོ། །ཨ་མུ་ཀ་ར་དང་རྒྱ་དགྱི་ཉམ་གྱང་སྣོབ་མའི་དབང་ཅམ་ལས་མི་བསྐྱུར་བ་ལ་  
 ཡང་མཐའ་ཉེན་སྲུང་སྲུང་བྱེད་པ་དང་དབང་དེ་ཅམ་གྱིས་འཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་འཚད་ཉན་  
 དང་སྐྱབས་སྐྱབ་པ་ལ་དབང་དོ་ཞེས་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱིར་གསུངས་ཀྱི་འཁྱོད་  
 གཉིས་སོ་སོར་དབང་གི་ཁྱད་པར་མ་མཛད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་བུ་  
 བཅུ་གཉིས་པ་ལས། །རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ནི་རིམ་པ་ཡིས། །དབང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པ་བསྐྱུར་  
 པའོ། །རྒྱ་ཡི་དབང་བསྐྱུར་དུ་རྒྱུན་དག། །འཁྱོད་ལས་རབ་ཏུ་བྱགས། །དོ་རྗེ་  
 རིམ་བུ་དེ་བཞིན་མིང་། །སྣོད་པའི་རྒྱུད་ལས་རབ་ཏུ་གསལ། །སྤྱིར་མི་སྣོག་པ་ཡི་ནི་  
 དབང་། །རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་བྱས། །དེ་ནི་རྒྱལ་གི་བྱེ་བྱག་དབང་། །དེ་  
 བྱི་སྣོབ་དཔོན་དབང་ཞེས་གྱ། །ཞེས་འཁྱོད་ལ་དབང་མང་ཉུང་གསུངས་ལ་དོ་རྗེ་སྣོབ་  
 དཔོན་གྱི་དབང་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོ་རྗེ་སྣོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ནི་རིགས་སྣའི་  
 སྣོམ་པ་བརྒྱུད་པ་ལ་བསྐྱུར་བའི་དོ་རྗེ་སྣོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡིན་གྱི་དོ་རྗེ་སྣོབ་དཔོན་  
 ཅམ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་པའི་དབང་མིན་ལོ། །དེ་ནི་རྒྱལ་གི་ཞེས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་  
 ཅིག་འགྲེལ་བས་སྲ་མ་ལུ་དང་སྣོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་རྒྱལ་ལ་བཤད་པ་མིན་གྱི་

ཕྱིར་མི་སྡོག་པའི་དབང་གསང་དབང་རྗེས་གཞན་ལུང་བསྟན་དབུགས་དབྱེང་  
 གཞེངས་བསྟོན་དེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་རང་ལ་བྱུག་ཏུ་བྱས་ནས་སྡེ་མ་སྡེ་དང་བཅུ་  
 གཅིག་དབང་གོང་མ་གསུམ་དང་བཅུ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བདུན་གཉིས་བྱེ་  
 བལ་ཏུ་ནི་ཡོད། ཅེས་ཚུ་ནས་དབང་བཞི་པའི་བར་ལ་བཅུ་བཞིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་  
 རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེས་ན་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དང་དོ་རྗེ་སློབ་མའི་  
 དབང་གཉིས་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་དེ་གོང་མ་གཉིས་ལ་ཡོད་ཀྱི། འོག་མ་ལ་ནི་གོང་མའི་དོ་  
 རྗེ་སློབ་མའི་དབང་དུ་གྲགས་པའི་ཚུ་དབང་ལ་སོགས་པ་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པ་  
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཟུར་བ་མེད་ལ་དེ་ཉིད་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་  
 དབང་ཡང་འདུས་སོ། །འོན་ཀྱང་མིང་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི་དོན་ནི་རྒྱ་དེ་གོང་མ་གཉིས་  
 ཀྱང་ཚུ་དབང་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲ་ན་འོག་མ་ནི་ལྟ་ཅི་སློབ། དེའི་ཕྱིར་བརྒྱ་ལྷགས་  
 ལུས་གཏུགས་དཀར་གྱི་དཀྱིལ་ཚོག་ཏུ་རིགས་ལྡེའི་སྡོམ་གཟུང་བྱས་ནས་རང་  
 ལུགས་ལ་ཚུ་ཚོད་པན་དོ་རྗེ་དེའི་བྱ་བཞི་སྒྲ་མེད་དང་འདྲ་རུང་ཅིག་བསྐྱར་ནས་མིང་  
 དང་ཕྱིར་མི་སྡོག་གི་དབང་བསྐྱར་བ་ཡང་ཡོད་ཅེས་གཞན་ལུགས་བཀོད་པ་དང་།  
 གཞན་ཡང་དོ་རྗེ་གོ་ཆ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རིགས་ལྡེའི་སྡོམ་བ་འདྲིན་བ་  
 སོགས་བཤད་པ་ནི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགའ་བས་བྱ་སྟོན་གྱི་སྐྱབ་བབས་  
 དང་ཚོ་ག་མཛད་པའི་མཁས་པ་གཞན་པལ་མོ་ཆེས་རིགས་ལྡེའི་སྡོམ་བ་འདྲིན་བ་  
 མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་གྱི་སེམས་འདྲིན་བར་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་  
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱ་སྟོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སྐྱབ་མོང་མིན་པའི་དམ་ཚིག་མང་པོ་  
 ལྡང་ནའང་བཅས་པ་དང་འགའ་ན་ཅ་རྒྱུང་སྟེད་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྡོམ་བ་ནི་བྱང་

སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྡོམ་པ་དེའི་རྩ་རླུང་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་  
 བསྐྱེད་རྟོག་། །དེ་ལྟ་མིན་པར་རིགས་ལྡེའི་སྡོམ་ག་ཟུང་གིས་སྡོམ་པ་འདྲིན་པར་འདོད་  
 བ་ནི་དབང་ཡང་སྡོམ་དཔོན་གྱི་དབང་མན་ཆད་བསྐྱེད་དགོས་ལ་རྩ་རླུང་ཡང་བཅུ་  
 བཞི་ཡོད་དགོས་ཏེ་སྡོམ་པ་དེ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་རྩ་རླུང་བཅུ་བཞི་བསྐྱབས་པའི་  
 ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་དམ་ཚིག་བསྐྱབ་པ་ལས། དེ་ལ་རྒྱུ་གངས་ནི་སྐྱབ་མོང་གི་རྩ་  
 བའི་རླུང་བ་བཞི་དང་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྩ་བའི་རླུང་བ་བཅུ་གཉིས་དང་གི་ཡིའི་རླུང་  
 གི་རྩ་བའི་རླུང་བ་སུམ་ཅུ་དང་སྟོད་པའི་རླུང་གི་རྩ་བའི་རླུང་བ་བཅུ་བཞི་དང་རྣམ་  
 འཕྲོར་རླུང་གི་རྩ་བའི་རླུང་བ་བཅུ་བཞི་དང་རྣམ་འཕྲོར་ཆེན་པོའི་རླུང་གི་རྩ་བའི་  
 རླུང་བ་བཅུ་བཞི་དང་ཡང་ལྷ་དང་ཡང་བཞི་སྟེ་རྩ་བའི་རླུང་བ་བདུན་ཅུ་ཐམ་  
 པའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལ་ནི་ཡིད་བརྟན་མི་སྤང་སྟེ། དེ་དག་ལ་གོ་བདུན་འདུག་པ་ལ་  
 བདུན་ཅུ་ཐམ་པར་བྱས་པས་གངས་ཚམ་ལ་ཡང་འབྲུལ་འདུག་པ་དང་སྤྲ་པའི་དམ་  
 ཚིག་ཉམས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་འདུག་ལ་སྐྱབ་གྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་ན་དབང་མི་  
 དགོས་པར་བསྐྱང་ཐབས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་འདོད་པ་གཞན་ཡང་སྤང་སྟེ་འོག་  
 ཏུ་འགོག་གོ། །ཡང་དེའི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། བྱ་རླུང་ལ་རྩ་རླུང་བཅུ་གསུམ་ཞེས་གྲང་  
 འབྲུང་མོད། དེ་ལྟར་བྱས་གྲང་གངས་འགྲིག་པར་མི་སྤང་རོ། །རྩོ་པོ་ཆེན་པོ་འདས་  
 རེས་སུ་ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྗེ་རྗེ་པོ་དུ་སྟོན་ནས་ལོ་རྒྱུ་བ་ནག་ཚོ་དང་གཉིས་ཀྱིས་  
 མང་ཏུ་བསྐྱེད་བ་ཡོད་ལ་འདི་ན་བདག་གི་སྤྲ་མ་རྗེ་བཅུན་དམ་ཚིག་རྗེ་རྗེའི་ཞལ་ནས་  
 བེ་ཞེས་ཟེར་བ་སྤྱད་བས་པམ་ཆེར་སྤྲ་མ་དེའི་གསུང་བཟོས་འདྲ་དང་པར་བསྐྱེ་རྒྱུར་  
 བསྐྱེ་བྱས་པ་ཞེས་ཏུ་མཛོན་ནོ། །དེས་ན་འདི་རྩོ་པོ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་མིན་

མོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་འདིས་བསྟན་པའི་ཚ་ལྷུང་ལ་ཚད་མར་བྱས་ནས་སྲོད་རྒྱུད་ཀྱི་  
 ཚ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་ལ་རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ནས་ཚ་ལྷུང་དུ་གསུངས་པ་བཞི་དང་ཡང་  
 དེར་མི་དགོ་བ་བཅུས་སྡོམ་པ་ཉམས་ཤིང་ཚ་བ་ནས་ཚད་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་  
 གསུང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ་རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་རྒྱལ་  
 སེམས་དཔའི་རྣམས་ལ་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཉམས་པ་  
 དང་ཤིན་ཏུ་ཚ་བ་ནས་ཚད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་  
 དཔའ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ལྷུག་དང་བྲིས་པ་དང་བུ་དང་བུ་མོ་དང་ཉེ་དུ་དང་སྐྱལ་གི་  
 གཉེན་མཚམས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བ་སྲོང་བར་  
 བསྲིད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་བ་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་དགོ་བཅུའི་སྡོམ་པ་  
 ཉམས་པ་དང་ཚ་བ་ནས་འཚད་པར་འགྱུར་པའི་རྒྱ་བྲིས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའས་  
 རྒྱལ་སྲིད་ལ་སྲོད་ཀྱང་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་པའི་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞུས་པས་མི་དགོ་  
 བ་བཅུ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། དེ་ལ་དགོ་བཅུའི་  
 ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཉམས་པ་དང་ཞེས་པ་ནི་བྲིས་ལྡེ་སྡོམ་པ་  
 མཚོས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཇི་  
 ཅམ་གྱིས་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དེ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ལན་དུ་དེ་ཉིད་ལས། གསང་བ་པའི་བདག་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ལ་  
 ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཡིད་ལ་རྒྱུངས་ཤིག་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་  
 འདུལ་བའི་ལྷུང་བ་རྣམས་པར་པའི་ལ་མཁས་པ་བཤད་དོ། །གསང་བ་པའི་བདག་པོ་  
 དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྲིས་

བ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་བྲིམ་པ་ནི་བྲིམ་ན་གནས་  
 ཤིང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྷ་བཟུང་སྟེ། ཐབས་དང་ཚུལ་སྣ་ཚོ་གས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་  
 དབང་བྱེད་དོ། །གསང་བ་པའི་བདག་པོ་དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ལྷལ་དང་དུས་  
 ཀྱི་དབང་གིས་ཐབས་ཅན་མཁུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཐབས་ཀྱིས་  
 ཡོངས་སུ་ཟེན་པར་སྤྱད་དོ་ལོ་ལོ་དང་མིག་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པའི་བཟོ་གནས་རྣམ་  
 བ་སྣ་ཚོ་གས་སྟོན་ཅིང་ཐབས་དང་ཚུལ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་  
 བཞིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་  
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལ་སློབ་གཙོད་པ་དང་མ་བྱིན་པར་  
 ལེན་པ་དང་འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་བརྩུན་དུ་སྐྱ་བ་དང་ལོག་པར་ལྷ་བ་  
 རབ་ཏུ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་བྲིམ་པས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དེ་ལྷ་  
 བཟུང་ནས་བསྐྱབ་པ་རི་སྐད་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སློབ་ཅིང་དད་པས་སློབ་ཀྱི་དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་ནི་བྱི་བ་ལོག་པའི་ལན་  
 མཛད་ལ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྐྱ་ན་མེད་པ་དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པས་བསྐྱབས་པ་ལ་གནས་ཏེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་ཐབས་དང་  
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པར་སྤྱོད་ཅིང་ལྷུང་བའི་ཅ་བ་བཞི་ནི་སློབ་གི་ཕྱིར་  
 ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་བྱའོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། དམ་པའི་ཚོས་སློང་བ་དང་བྱང་  
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བ་དང་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་  
 པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་དག་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཏུ་མི་ལྡན་པ་དང་རང་  
 བཞིན་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏེ་སྤྱད་གསོར་མི་རུང་བའོ། །ཞེས་པས་ནི་བྱི་བ་

1 གསོང

དང་པོའི་ལན་བརྟན་ནོ། །འདིར་རབ་བྱུང་གི་བསྐབ་པ་མ་གསུངས་པར་གྲིམ་པའི་  
 བསྐབ་པ་བཤད་པ་ནི་རྟེན་དེ་གཉིས་ཀའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཙོ་བོ་ལེ་  
 བོ་འབྲེལ་བའི་གྲིམ་པ་ལ་བཤད་པས་གོ་བྱས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་རྩ་ལྷུང་འདིར་བརྟན་མི་  
 དགོས་ཤིང་དེ་བའོག་མས་གྲིམ་པ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་སྤྲེལ་ནས་དེས་པའི་ལན་བརྟན་  
 དགོས་པས་སོ། །འདིའི་རྩ་ལྷུང་ཐ་མ་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དང་  
 པོ་ནི་ནམ་སྟེང་གི་མདོ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ནས་རྩ་ལྷུང་དུ་  
 གསུངས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་རྩ་ལྷུང་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ནི་རྒྱས་པར་  
 བདག་གིས་རྩལ་གྲིམས་ལེ་འུའི་རྣམ་བཤད་དུ་གཏན་ལ་ཐབས་པས་དེར་བཟོས། །དགོ་  
 བཅུའི་སྡོམ་པ་ཉམས་པ་དང་རྩ་བ་ནས་འཆད་པ་གཉིས་ཞུས་པའི་དང་པོ་ནི་  
 གྲིམས་ལྡན་གཞན་ལས་མཐོས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་གཞན་ལས་གྲིམས་ལྡན་མ་མཐོས་  
 པར་རང་གིས་ཡི་དམ་བཅས་ནས་སྤྱང་བའི་བྱང་སེམས་གྲིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་  
 པར་འབྲེལ་པ་ལས་བཤད་དེ། ལྡན་པ་ཡིན་ན་རྩ་ལྷུང་བཞིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་  
 བཅུའི་སྡོམ་པ་ཉམས་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་ལ། ལྷི་མ་ཡིན་ན་སྡོམ་པ་གཉིས་  
 གང་ཡང་མེད་པས་རྩ་བ་ནས་ཆད་པ་ཞེས་གསུངས་པར་དགོངས་སོ། །“དེས་ཀྱི་  
 གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་རྩ་བ་ནས་ཆད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་འབྲུང་བ་མ་དག་གོ། །དམ་  
 ཚོས་སྤོང་བ་ནི་ཚོས་དང་ཚོས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཟེའིང་སྐྱུར་བ་འདེབས་ལ་ལོག་པར་  
 ལྟ་བུ་དང་། ཉིན་རེ་ཞིང་ཚོས་ཉན་སེམས་སྡོམ་པའི་ཤོག་མཚོད་པ་སོགས་གང་རུང་  
 གཅིག་མ་བྱས་པའོ། །བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བ་ནི་སྡོམ་པ་དང་འཇུག་པའི་

1 སྡོམ་

2 དེས་



སེམས་སྤོང་ཉིད་སྐྱོམ་བ་གཏོང་བའོ། །སེར་སྣ་ནི་ཚོས་དང་ཚོར་བདག་ལ་ཡོད་ལ་  
 གཞན་ལ་སྐྱིན་རིགས་བ་ལ་མི་སྐྱིན་བའོ། །སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པ་ནི་སྐོ་གསུམ་  
 གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་འཕྲུལ་དང་ཡུན་གྱི་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ་འགྲེལ་བས་བཤད་པ་ནི་  
 སྐྱིའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། ཅུ་ལྟར་དུ་འགྲུང་ཚུལ་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་བར་  
 བྱའོ། །སྐར་གསོར་མི་རུང་བ་ནི་སྐོམ་པ་བཏང་བ་སྐར་སྐར་དུ་མི་རུང་བ་མིན་གྱིས།  
 ལྷ་མ་གསུམ་དང་ཞེ་སྐར་གིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་གཞོན་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་  
 རྒྱུན་ལ་སྐོས་ཏེ་གཞན་བ་མང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་དོན་  
 འོ། །འདི་དག་གི་སྐོམ་པ་འདྲིན་ཚུལ་ཡང་རྣམ་སྐར་མཛོན་བྱང་ལས་དུས་གསུམ་དུ་  
 སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་སྐོམ་པ་ལ་གནས་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་མཉེས་པར་  
 འགྲུང་བའི་སྐོམ་པ་གང་ཡིན་ཞུས་པའི་ལན་དུ་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་ལ་རང་གི་  
 ལུས་གཏོང་བ་སྟེ་དེ་བཏང་བས་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་བཏང་བས་ན་བྱང་སེམས་  
 གྱིས་རང་གི་སྐོ་གསུམ་བསྐྱམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སངས་རྒྱས་བྱང་  
 སེམས་ལ་རང་ཉིད་སྤུལ་བ་ན་རང་ལ་དབང་མེད་གྱི་དེ་དག་དབང་ལ་དེ་དག་གི་  
 ལུགས་ནི་ཉེས་སྐྱོད་ལ་མི་འཇུག་བ་ཡིན་པས་དེས་ན་སྐོམ་པ་བརྒྱང་བར་འགྲུང་བ་  
 དང་། སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་སྐོམ་པ་ཡང་མི་དགོ་བ་བརྒྱ་སྐྱོང་བའི་སྐོམ་པ་ལ་འགྲེལ་བས་  
 བཤད་དོ། །ཀུན་གཞན་དུ་དེ་སྐོམ་པའི་ཚུལ་གྲིམས་སུ་གསུངས་པས་དེས་མཚོན་  
 བས་དགོ་བ་ཚོས་སྤྱད་སོགས་གསུམ་གྱི་“སྐོམ་པ་མེན་པའོ། །བདག་སྤུལ་བའི་སྐོ་  
 བས་སྐོམ་པ་འདྲིན་པའི་ཚོ་ག་གསལ་བར་ནི་དམ་ཚིག་གསུམ་བཤོད་ལས། དེ་ལ་  
 དམ་ཚིག་དང་སྐོམ་པ་སྐྱང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་ཐམས་ཅད་

1 སྐོམ

བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བཀྲི་བ་སངས་རྒྱས་དང་བྲང་  
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་འབྲུལ་གྱི་ཐམས་ཅད་གྱིས་དུས་ཐམས་ཅད་  
 དུ་བདག་ལ་རབ་ཏུ་གཟུང་དུ་གསོལ། སངས་རྒྱས་དང་བྲང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་  
 རྣམས་གྱིས་བདག་གི་ཉ་གྱིས་བརྟུན་ཏུ་གསོལ། ལྷགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་  
 སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པར་མཛད་པ་རྣམས་གྱིས་བདག་  
 ཡོངས་སུ་བརྟུན་ཏུ་གསོལ། ལས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དམ་ཚིག་ཆེན་  
 པོ་བདག་ལ་སྦྱུང་དུ་གསོལ། ཞེས་དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་པར་  
 བྱའོ། །ཞེས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་སྒོམ་པ་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་  
 གསུངས་སོ། །རྒྱ་དའི་འགྲེལ་པར་ཀུན་སྡིང་གིས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་བྲང་རྒྱལ་ཡིད་  
 གྱིས་གཟུང་། ཞེས་བརྟུན་པ་འདི་ནི་བྲང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེས་ན་  
 བདག་དབྱུང་བ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མ་གསུངས་པར་ཤེས་པར་  
 བྱའོ། །ཁང་གིས་བྲང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེས་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་  
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། དེ་  
 ཡི་རུབ་མོ་ཅི་རུས་པར། །དེ་བཞིན་སྒོམ་པ་འཛིན་དུ་གཞུག། ཅེས་གསུངས་ནས།  
 དང་པོ་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་བཏང་། །དེ་ནས་སྐྱམས་བྲང་རྒྱལ་སེམས། །མ་བསྐྱེད་  
 པ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །བསྐྱེད་པ་དག་ཀྱང་དག་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཚིགས་  
 བཅད་ཕྱི་མ་འདི་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱུ་པར་བཞོད་པའི་འགྲེལ་པར་བྱུ་ཉི་ཤས་སུ་ན་མོར་  
 གི་སྒོམ་པ་འཛིན་པའི་ཚོ་གས་འཛིན་པར་གསུངས་པ་དང་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་  
 ལས་ཀྱང་། ཚོས་གསུམ་དང་ལྡན་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ཡོགས་སུ་རྩོགས་པར་

1 ལྷོས

འགྲུང་ཉེ་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་  
 དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བསྐྱུང་བ་དང་རང་གི་སྐྱགས་  
 ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱ་སྡོམ་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་  
 བ་མཚོག་གི་“སྡོམ་པ་འཛིན་པའི་ཚོག་རྣམས་ནི་འཇུག་“སྡོམ་པ་འཛིན་པ་ཁོ་ནར་  
 ལྷང་བས་རིགས་ལྡེའི་“སྡོམ་པ་མིན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་ལ་གདོན་མི་  
 ཟ་བར་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ན་མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རིན་ཐེང་ཤུགྲི་པས་མཛད་ཟེར་  
 བ་ལས་རིགས་ལྡེའི་“སྡོམ་པ་ལྟར་ནི་སློབ་པའི་དབང་བསྐྱུང་བ་ལ་སློབ་པའི་“སྡོམ་པ་  
 འཛིན་པར་བྱས་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་པའི་ཚོག་བྱུང་བ་བཤད་པ་ནི་  
 ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བས་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །ད་ལྟ་སྡོམ་རྒྱུད་  
 ཀྱི་དབང་བསྐྱུང་མང་པོ་མི་སྤང་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མང་པོ་བསྐྱུང་བར་སྤང་ལ་དེ་  
 ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྡོམ་པ་རི་ལྷང་འཛིན་དང་ཅ་སྤྱང་གང་སྤང་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་སློ་ཁ་  
 རྩོགས་པ་ཉུང་བས་སྡོམ་པ་ཐོབ་མ་ཐོབ་དང་། ཐོབ་པ་རྣམས་ཤོར་མ་ཤོར་གྱི་སྤང་  
 མཚམས་མི་བེན་པར་མཐོང་ནས་གལ་ཉེ་གང་ཟག་དམ་པ་ཐེག་པ་མཚོག་གི་སྡོམ་པ་  
 ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པ་རེ་རེ་ཅམ་བྱུང་ན་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བསམས་ནས་བཤད་  
 བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་སྡོམ་པ་གང་ཡང་མི་སྤང་ན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཅམ་  
 ཞེག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དབང་ཡན་ཆད་ཡེ་མི་བསྐྱུང་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྤངས་  
 བས་བསྐྱུང་ཡང་རིགས་ལྡེའི་སྡོམ་པ་སྤངས་ཉེ་མི་བསྐྱུང་ན་རྒྱ་དབང་སོགས་བསྐྱུང་  
 གྱི། རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཆད་བྱར་མི་དུང་སྟེ། བྱུང་གྱི་ལེ་ཏུ་  
 བཅོ་ལྔ་པ་ལས། དང་པོར་རྒྱ་ཡི་དབང་ཡིན་ཉེ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཅོད་པན་

1 ལྷོ་པོ་འཛིན་གྱི་སྡོམ་པ་མང་ཚེ་བར་སྡོམ་ཐེང་འཇུག། ལྷོ་པོ་མི་ཡོད་པའི་སྡོམ་རྣམས་ཀྱི་གོང་དུ་མཚམས་ཉམས་སྤྱང་ཡོད། །

དབང་། །གསུམ་པ་རྩོམ་ཞེས་དབང་གིས་སོ། །བཞི་པ་རང་གི་བདག་སོ་ཡིན། །ལྷ་པ་ལ་  
ཞི་མིང་དབང་བསྐྱུར། །འཇུག་པ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འབྲུམ་པའི་དབང་ཞི་  
བདུན་པ་སྟེ། །བརྒྱད་པ་གསང་བའི་དབང་ཡིན་ལོ། །དབྱུ་པ་ཤེས་རབ་དབང་བསྐྱུར་  
ཏེ། །དེ་ཉིད་རྩོམ་ཞེས་སྟོང་བ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་རྩོམ་བརྒྱུས་ལྷུགས་སྦྱིན། །རང་ཉིད་  
སྟོན་པ་ལུང་སྟོན་ཏེ། །འདི་དག་དབང་ཚོགས་ལོ། །ཞེས་དཀྱིལ་ཚོགས་རྩོམ་སྟེང་  
བར་བྲངས་པ་ལྟར་དབང་གི་གོ་རིམ་ས་ངེས་པར་གསུངས་སོ། །སྟོན་པ་བཟུང་མ་  
བཟུང་ལ་དབང་བསྐྱུར་མི་བསྐྱུར་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་བཤའ་བེན་ཏོ། །།།

གཉིས་པ་ཁས་སྐྱངས་པའི་“སྟོན་པ་དང་འགལ་བའི་ལྷུང་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་  
ལ་གསུམ། གང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྷུང་བ་སྦྱེད་པའི་ཉེན་ངོས་གཟུང་བ། ཉེན་དེ་ལ་བཅས་  
པའི་ལྷུང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤའ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གསང་སྟགས་ཀྱི་སྟོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་“སྟོན་པ་ཐོབ་ནས་མ་བཏང་  
བ་བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། རྒྱུད་པར་གཉིས་དང་ལྷན་པ་དགོས་ཏེ། སྟོན་  
པ་དང་མི་ལྷན་ན་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཉེས་སྟོད་བསྐྱེད་ཀྱང་བཅས་པ་  
དང་འགལ་བའི་ལྷུང་བ་མི་སྦྱེད་པའི་ལྷུང་དང་། སྟོན་པ་སོགས་ཀྱིས་བྲན་པ་རྣམས་དུ་མི་  
གནས་ན་ལྷུང་བ་མི་སྦྱེད་པར་བྱང་ས་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་“སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་  
གསུངས་པ་འདི་ལའང་འདྲ་བའི་ལྷུང་པོ། །གཉིས་པ་ཞི་རྩོམ་སྟེང་བ་ལས། རྩོམ་  
སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་དང་ལྷན་པ་འདིའི་ལྷུང་བ་ཞི་རིམ་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ་ཅ་བའི་ལྷུང་  
བ་དང་སྟོན་པའི་ལྷུང་བའོ། །ཞེས་རིས་སམ་སྟེ་ཚན་གཉིས་སུ་མཛད་པ་ལེགས་ཏེ་  
དུས་འཁོར་ཅ་འགྲེལ་དང་སྟོན་པ་འབྱུང་དང་རྩོམ་ཅེ་ཅེ་མོ་རྣམས་སུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་

འདོགས་ལས་གཞན་མ་གསུངས་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་མེད་གཞན་  
 གྱི་ལྷུང་བ་བཤད་བ་དང་དུས་འཁོར་ནས་འལྷུང་བའི་ལྷུང་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་  
 གཉིས། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་དང་། སྲོམ་པོའི་ལྷུང་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།  
 མཚན་གྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་  
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་ནི་གསང་འདུས་ཀྱི་ལེ་ལུ་བཙོ་ལྷ་བ་ལས། རྗེ་རྗེའི་  
 ཐེག་པ་སྐྱ་ན་མེད། ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར་ལྷོ་ཉེ་བས། རྗེ་རྗེའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་  
 པ་ཚེན་པོ་མ་ལུས་པ་བསྐྱས་པ་ནི་བ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པ་བྱུག་ཡིན་ལ། དེ་ནམས་བསྐྱས་  
 པ་ནི། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་གྲང་བསྐྱས་པ་རོ་གཅིག་པ་དེ་ནི་བྱང་  
 ལུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་  
 རྗེ་རྗེ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་རྗེ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཐེག་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་སྟེ་སྐགས་  
 ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དབྱེར་  
 མེད་པར་སྦྱོར་བའི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ནལ་འཁོར་ནི་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་ཡང་དེའོ། །དེ་  
 ལ་འདིས་འགྲོ་བ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་འདིར་འགྲོ་བ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་གཉིས་སོ། །ཐེག་  
 པ་དེས་འགྲོ་བའི་སྐགས་ཀྱི་སྲོམ་ལྷན་ནམས་ལ་བཅས་པའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་  
 ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ནི་གནས་འོག་མར་འབྲིད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གོང་མ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱིབ་  
 པས་ན་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཅ་བའི་ཞེས་ཁྲད་པར་སྦྱར་བ་ནི་ལྷུང་བ་གང་གིས་  
 གོས་ན་སྲོམ་པ་གཙོད་པ་སྟེ་ལྷུང་བའི་མཐར་ཐུག་ཤོས་ཡིན་གྱི། བསྐྱངས་ན་དངོས་  
 བྱུང་དང་མ་བསྐྱངས་ན་སྦྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཅ་བ་ཞེས་མི་བྱསྟེ། ལྷན་སྦྱང་མཛོན་བྱང་དང་  
 ལྷན་སྦྱང་གི་མཛོན་ལྷུང་བའི་ཅ་བ་ཞེས་གྲང་བསྐྱར་བས་ཅ་བ་ནི་སྦྱངས་བྱ་ལ་བྱེད་

དགོས་པའི་སྲིད་དང་བསྐྱབས་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བར་སོང་བས་ལྷུང་བ་རྩ་བར་  
འགྲོ་མི་དགོས་པའི་སྲིད་རྟོག་། །གཞན་ཡང་རྩ་ལྷུང་གི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་  
ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བ་ཉམས་ན་མི་འདོད་པའི་འགྲུས་བྱ་མཐོང་བ་ནི་ལྷུང་བའོ། །ཞེས་  
བཤད་པ་ནི་དོན་མིན་ཏེ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་རྩ་ལྷུང་གི་རྩ་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་  
འོང་"དོན་མེད་པའི་སྲིད་རྟོག་། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བཤད་པ་  
ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་སྟོན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚོན་  
བར་བརྗོད་པ་དང་། བརྒྱུས་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གུན་ནས་དང་བས་  
སྐྱེ་མ་ཡི། །ཞབས་ཀྱི་བསྐྱར་རབ་བཏུང་དེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཏུང་ཅེས་བྱའོ། །གང་  
ལ་ན། རྩོམ་པ་པོ་རང་གི་སྐྱེ་མའི་ཞབས་ཉིད་བསྐྱར་བཀོད་པ་དེར་བཏུང་བ་སྟེ་སྐྱེ་  
ཚའི་དམའ་ཤོས་བཟུང་བས་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་སྟོན་པའོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན། གུན་ནས་  
སྐོ་ཐམས་ཅད་ནས་དང་བའི་དད་བས་གུན་ནས་བསྐྱབས་ནས་རབ་ཏུ་བཏུང་བའོ། །དེ་  
ལྟར་མཛད་པའི་དགོས་པ་ནི་དམ་པ་རྣམས་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོབས་མར་  
ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྤྲུལ་དང་མཚོན་པ་མཛད་པས་དེ་དག་གི་སྦྱོད་པ་དང་མཐུན་  
བར་བྱ་བ་དང་རྩོམ་པའི་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་སྲིད་ཏུའོ། །དེས་ནི་རྩོམ་པར་  
མ་ཐད་ཚོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོབས་མར་སྐྱབས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་  
གྲུས་པས་མཚོན་པ་སོགས་བྱ་དགོས་པ་མཚོན་པར་སྐྱེ་མ་དམ་པ་གོང་མ་མང་པོ་  
གསུང་རྟོག་། །གཉིས་པ་ནི། རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་ནི། རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་བཤད་

1 དེན

བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་“ཉེ། བཤད་བར་བྱའོ། །གང་ན་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་པོ་  
 བེའོ། །གལ་ཉེ་མྱོད་ཀྱིས་དེ་འཆད་པ་དེ་རང་གི་སྒོས་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ཡིད་  
 ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་མེད་དེ། རྒྱུ་ཆགས་པས་ན་རྒྱུད་དེ་དེ་ལ་  
 རྫོང་བྱེད་གཞུང་དང་། བརྫོང་བྱ་དོན་གཉིས་ལས་འདིར་མི་རྫོང་བྱེད་གཞུང་རྣམ་དག་  
 རྣམས་ལས་གསུངས་པ་འཆད་པས་སོ། །དེ་ཡང་གཤམ་དམར་གྱི་རིམ་བར་སྤེ་བ་  
 བཅོ་བརྒྱད་པ་དང་དགའ་ནག་གི་རིམ་བར་སྤེ་བ་བཅུ་བདུན་པ་དང་དོ་རྩེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱུ་  
 གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་ལུ་བཅུ་གཉིས་པ་རྣམས་ནས་བཅུ་བཞི་ཚང་བར་གསུངས་ལ་དོ་རྩེ་  
 གྲུང་གྱི་ལེ་ལུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས་བཅུ་གསུངས་སོ། །གཞན་རེ་རེ་ལ་སོགས་པ་བཤད་  
 པའི་རྒྱུད་ནི་མང་ངོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་ཚང་བར་གསུངས་པ་ནི་འཆད་པར་  
 འགྲུང་ངོ། །ད་ལྟར་བརྩམ་པར་དམ་བཅས་པའི་དགོས་པ་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཅི་རུང་  
 རུང་དུ་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་ལ་ཁས་གང་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲུང་མི་འདོར་བས་ཚོམ་  
 པ་མཐར་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འདིས་སྒོམ་པ་ཁས་སྤངས་པ་སོགས་ཀྱང་མཚོན་  
 པར་གོ་དགོས་ཞེས་དམ་པ་སྤྲ་མ་འགའ་ཞིག་གསུང་ངོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས། རྩ་ལྷུང་གིས་མ་གོས་པར་  
 བྱ་བ་དང་། ཉམས་ན་སྤྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྩ་ལྷུང་“ངོས་”  
 གསུང་བ་དང་། དེས་མ་གོས་པར་བསྐྱུང་བའི་སྐྱུང་འདོད་བསྐྱེད་པ་དང་། རི་ལྟར་  
 བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་ལྷུང་སོ་སོར་བཤད་པ། བསྐྱུས་ཉེ་བརྟན་  
 པའོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་ལས། རྩ་ལྷུང་དང་པོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྩ་ལྷུང་

1 ཏ  
 2 རྩས

དངོས་དང་། ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་ལྷུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་རྒྱུ་ལྡིན་པ་  
 ཡིས། །དངོས་གྲུབ་སློབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་གསུངས། །དེ་བས་དེ་ལ་བརྟུན་པ་ནི། །རྩ་  
 བའི་ལྷུང་བ་དང་པོར་བཤད། ཅེས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས་ཡུལ་ནི་རང་གི་སློབ་  
 དཔོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལོ། །འདི་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དགོས་པར་རྩ་ལྷུང་གི་འགྲེལ་པ་  
 བདུན་ཅི་ཆེ་བ་དང་ལཱོ་ཀ་རའི་འགྲེལ་པར་བཤད་ཀྱང་། དཔྱ་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ་  
 རིན་ཆེན་སློན་མ་ལས། ཅི་དབང་བསྐྱར་བ་འབའ་ཞིག་སློབ་དཔོན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།  
 སློབ་དཔོན་ཡང་གང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་རྒྱུད་བརྟན་པ་དང་གང་གི་ཐད་ནས་  
 ལས་ཀྱི་མན་རག་མཚོས་པ་དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་  
 སྤག་དོག་མེད་ཅིང་མན་པར་འདོད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་པ་གསུང་  
 རོ། །དེ་བས་ན། གང་ཞིག་དམ་ཚོས་སློབ་པ་དང་། འཆད་དང་མན་རག་སྟོན་པ་དང་།  
 དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལས་བྱེད་པ། སློབ་དཔོན་ཞེས་ནི་བྱ་བ་ཡིན། ཞེས་ཚིགས་སུ་  
 བཅད་ཅིང་། ཡང་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཅུ་མ་མཉམ་པ་ལ། གང་གིས་སློབ་པར་མི་འདྲིན་  
 བ། །ཁྱི་ཡི་སྐྱེ་གནས་བརྒྱུ་སྐྱེས་ནས། །སྐྱེ་ལ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་  
 སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་རྟེ་རུས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་  
 ལྟར་དུ་བཤད་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་སློབ་དཔོན་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོར་འཆད་པ་  
 ལྟར་འཐད་པས་སློབ་དཔོན་གསུམ་མོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་  
 བ་སྟོན་པ་ཁུངས་སུ་བྱས་པ་ནི་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་ན་ཡོད་དོ། །དབང་ལ་སོགས་པ་  
 གསུམ་ནི་རྒྱུད་སྤེ་བོང་མ་གཉིས་མི་དགོས་ཀྱི་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་འདྲའོ། །རྒྱུད་  
 དང་མན་རག་སྟོན་པ་ལ་རྒྱུད་རྩོགས་མ་རྩོགས་དང་ལེ་ཏུ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་ཀྱི་



སློབ་པ་མཚམས་མི་ཟེན་པས་སྲུང་བ་དང་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཅམ་འཛིན་  
 པ་དང་། ཞེས་པ་དང་གསང་འདུས་ལེ་ལུ་ལྷ་པའི་སློབ་པ་སློབ་དཔོན་སློབ་པ་དག་  
 ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། འདིར་གང་ལ་སྲགས་སམ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡང་དག་པ་ཞིག་  
 སློབ་པ་དེ་ཡང་དེའི་སློབ་དཔོན་ཡིན་ན། ཞེས་ལྷོ་བཟང་པས་བཤད་ཅིང་སྲུང་པ་ཞི་ཅུང་  
 བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་དོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། སྤི་མ་ཡང་དག་ནག་  
 གི་འགྲེལ་པར་ཅུང་སློབ་པའི་སྐབས་སྲུང་གསུངས་པས། སྲགས་གྱི་སྲུང་པོང་མ་  
 ཡིན་པའི་བསྐྱེད་ཚོགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཅམ་ཡན་ཆད་དུ་  
 མོངས་པ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱའོ། འནག་པོ་པས་རྒྱུད་འཆད་པ་སོགས་གསུམ་གཅིག་  
 ལ་སྐྱེད་པ་དང་། གཉིས་གཅིག་ལ་སྐྱེད་པ་དང་དེ་དེ་སྐྱེད་པ་གསུམ་ག་འདིའི་སྐབས་  
 གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་གསུངས་པས་གསུམ་སྐྱེད་སོགས་ལ་སྤྱི་ཡང་གི་དེམ་པ་ཡོད་ཀྱང་  
 ཅུང་བསྐྱེད་པ་ལ་འབྲའོ། །ཡུལ་དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་འབྲ་བ་ཞིག་བྱས་པས་ཅུང་དུ་  
 འགྲུང་བ་ཞི། སློབ་དཔོན་དེ་ལ་བརྟམས་པ་བྱས་ན་ནི་ཅུང་དོ། །འོ་ན་དེའི་ཆད་ཅི་  
 ཅམ་ཞིག་ལ་བྱེད་སྐྱམ་ན། འདི་ཡང་དག་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། རྩོམ་སློབ་  
 དཔོན་ནི་གང་གིས་དབང་བསྐྱུང་བ་པོའོ། །དེད་ལ་བསྐྱེད་སྐྱེད་མེད་པ་ནི་ཤོད་འཛིན་  
 ཅིང་བརྟམས་ཐབས་བྱེད་པའོ། ཞེས་བཤད་པ་ལྷ་བྱ་སྤེ་དེ་སྤང་དོ། །འདིར་དེ་མ་སྤངས་  
 བ་ཅུ་བའི་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དི་སྐྱེད་དུ། སློབ་པ་སློབ་དཔོན་སློབ་པ་དག །བསྐྱེད་པས་  
 གྱང་འགྲུབ་པར་ཡོང་མི་འགྲུང། ཞེས་བྱ་བ་ལ་གང་གི་ཐད་ནས་གདམས་དག་ལ་  
 སོགས་པ་སྤངས་ནས་དེ་ནི་གདམས་དག་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པས་ཅི་ཞིག་དགོས་  
 ཞེས་པ་ནི་སློབ་པས་སློབ་དཔོན་སློབ་པའོ། ཞེས་བཤད་པ་ལྷ་བྱའི། དེ་བས་ན། ལྷ་

མ་དགེལ་འཁོར་སྟོན་པ་ཞི། །སྟོན་པ་ངན་པར་གྱུར་ན་ཡང། །ལུས་སམ་ཡང་ན་ཡིད་  
 གྱིས་ཀྱང། །ཤེས་པས་ནམ་ཡང་སྤང་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ལུང་སྡེ་མར་  
 བཤད་པའི་བསྟེ་སྟང་མེད་པར་བརྟམ་ཐབས་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་སྟོབ་དཔོན་དེ་སྤངས་  
 བ་ཅ་ལྟར་དུ་འགོ་བའི་བརྟམ་པ་བྱེད་ཚུལ་ལུང་འོག་མས་བསྟན་པར་འཆད་པར་ལྟར།  
 སྟོན་རྒྱད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ལ་བརྟམ་པར་མི་བྱ་བའི་འབྲེལ་པར་ཀ་མ་རྩེ་རུས་ཀྱང་  
 བཤད་པས་དེ་ལྟར་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྲངས་པའི་ལུང་སྡེ་མ་ནི་ཀོས་ལའི་རྒྱན་ན་ཡོད་  
 ལ། འི་མ་ནི་གསང་འདུས་ལེ་བྱ་ལྡ་བའི་འབྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་ན་ཡོད་ཅིང། ལྷ་མ་  
 དགེལ་འཁོར་ཞེས་སོགས་ནི་ལེགས་བྲུབ་ཀྱི་རྒྱད་ནས་ཀ་མ་རྩེ་རུས་བྲངས་  
 སོ། །དེས་ན་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་བཀའ་བྲིན་མཛོལ་པའི་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་  
 གང་ཡིན་ཀྱང་སྤེལ། སྤགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་གསུངས་ནས་སྟོ་  
 གསུམ་ཀྱི་གྲུས་པས་བསྟེན་བཀུར་བའི་ཞིང་གོང་མར་འཛིན་པའི་སྟོན་པ་སྟོབ་མར་  
 འཛིན་པའི་ཁྲུང་“དེ་ནི་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟམ་དུ་པོར་བའི་བརྟམ་པ་འབས་སྤྲད་པས་  
 ཅ་ལྟར་དུ་འགོ་བའི་ཚད་དོ། །རྗེ་རྗེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་ཀྱི་ཅ་ལྟར་དང་པོའི་མིང་འདོགས་ལ་  
 ཡང། སྟོབ་དཔོན་སྟོང་ནས་སྟོན་པ་དང། ཞེས་གསུངས་པས་ཅ་ལྟར་དང་པོར་འགོ་  
 བའི་བརྟམ་པའི་ཚད་འཛིན་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་སྤང་ནའང་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་  
 པོ་དེའི་ལུགས་ལེགས་སོ། །ཤུ་རྩེ་པས་དབྱ་ནག་འབྲེལ་པར་ཅ་ལྟར་དང་པོར་འགོ་བ་  
 ལ་ཡང་སྟོང་ནས་སྟོབ་དཔོན་སྟོན་པ་ཞེས་གསང་འདུས་ནས་གསུངས་པ་དེ་དགོས་  
 པར་གསུངས་ལ། གསང་འདུས་འབྲེལ་བར་སྟོབ་དཔོན་དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོན་  
 པར་བྱེད་པ་དང། དེས་ཀྱང་དགའ་བར་བྱེད་ཀྱི་འགྲོད་བར་ནི་མི་བྱེད་པ་དང་ཚོས་

བཞེན་དུ་སྲིར་འཚོས་བར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྣོད་ནས་སློབ་དཔོན་སློབ་པ་  
 སྟེ། ཞེས་སྣོད་ནས་སློབ་དཔོན་སློབ་པ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་སོགས་དེ་རྣམས་དགོས་  
 བར་གསུངས་པས་ཅ་ལྟར་དུ་འགྲུང་བ་ལ་ཚོས་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཚང་དགོས་སོ། །དེ་  
 རྣམས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སློམ་པའི་ཅ་ལྟར་ལ་ཀུན་དགུས་ཆེན་པོ་དགོས་པའི་ཚོས་  
 རྣམས་སུ་སྤང་ལ། ཀུན་སྣོད་དང་ལྷན་པས་ནས་སྣོད་གི་མདོ་བྱངས་ནས་ཐེག་པ་  
 གསུམ་གྱི་ཚོས་སློང་བ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུགས་སུ་ཅ་ལྟར་དུ་བསྐྱབས་ཤིང་ཅ་ལྟར་དེ་ལ་  
 ཀུན་དགུས་ཆེན་པོའི་ཚོས་རྣམས་ཚང་བ་དགོས་པས་ན་ཅ་ལྟར་གཞན་ལ་འང་  
 རིགས་པ་མཚུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུན་མ་ཚད་པའི་དོན་ཉེ་  
 སྤྲུམ་སྤྱད་ནས་ད་དུང་སློབ་འདོད་མ་ལོག་པའོ། །དེས་ཀྱང་དགའ་བར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་  
 བ་དེས་སེམས་ལ་རངས་པ་འཛོལ་པའོ། །འགྲོད་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་བ་  
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྷ་བའོ། །སྲིར་འཚོས་བར་མི་བྱེད་པ་ནི་  
 རང་ལ་ལྷོས་པའི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་གཞན་ལ་ལྷོས་པའི་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱིས་ཉེས་པ་དེ་  
 དང་དེ་དག་ལ་འཇེམ་པ་མེད་པའོ། །འདི་རྣམས་ནི་ཁོ་བོས་ཚུལ་གྲིམས་ལེ་ལུའི་རྣམ་  
 བཤད་དུ་གཏན་ལ་བབ་བེན་ཏོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པ་རྣམས་ནི་ལྟར་བ་དེ་དག་གི་  
 ཀུན་སློང་བ་རྣམས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་དངོས་བཞེས་ལས་པའི་དེ་མ་ཐག་  
 ཡན་ཚད་དུ་མེད་དགོས་ལ། ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་བར་དེ་དག་ཏུ་ཡོད་པ་དགོས་པས་  
 ཡོད་མེད་དེ་དག་ལས་གང་རུང་ཞིག་མ་ཚང་ནའང་པམ་པར་མི་འགྲུང་འོ། །འདི་ལྟར་  
 བ་དང་པོ་ལ་དགོས་པར་གསུངས་པས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་འདོད་མ་གཏོགས་པ་  
 ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པས་སྤྱར་ཉེ་འདི་ནི་ཅ་ལྟར་རྣམས་ཀྱི་ཡན་

ལག་སྐྱོན་མོང་བའོ། །རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་འགོ་ས་གྱིས་གསང་འདུས་སྟོང་སྐྱོན་དུ་དེ་དག་ལ་  
 སྟོང་བ་ལ་ངོ་ཆ་མེད་དངོས་གཞི་ལ་གཉེན་པོས་མ་སྐྱེ་བ་པ་རྩེ་ས་ལ་འགྲོད་པ་མེད་ན་  
 བམ་བ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་པ་ཡང་སྐྱ་མ་དང་དོན་འདྲ་བར་སྤང་ངོ། །གཞུང་འདིར་མིང་  
 འདོགས་མཛད་པ་ལྟར་དམར་ནག་གི་རྒྱུད་དང་མན་དག་སྟེ་མར་ཡང་མཛད་ལ་གྲུར་  
 དང་འདུས་པའི་རྒྱན་ལས་སྟོབ་དཔོན་སྟོན་བ་ཞེས་འབྲུང་ཡང་དོན་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་  
 བོ། །རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། སྟོབ་དཔོན་འཚོ་བ་དང་སྤལ་བ་ལ་སྤྲིས་ཚད་ལས་མ་  
 འདས་པར་བཤགས་ན་ཅ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེ་ལས་འདས་ན་བམ་བ་དང་འཚོ་བ་དང་མ་  
 སྤལ་ན་སྟོམ་པའོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་བཤོངས་ཀྱང་པམ་བར་མི་འགྲུར་བ་དང་པམ་བ་  
 དང་ཅ་ལྟར་སོ་སོར་འདོད་པ་ནི་ཆེས་ཆེར་རྣམ་པར་འབྲུམས་པའོ། །ཅ་ལྟར་བཀའ་  
 འགྲེལ་ལས་ལྟར་བར་འགྲུར་ཚུལ་མང་དུ་བཤད་པ་ལ་ཡང་མི་འཐད་པ་སྤང་མོད་གི་  
 ཚིག་མངས་སུ་དོགས་ནས་དགག་གཞག་མ་བྱས་སོ། །ལྟར་བར་འགྲུར་བའི་རྒྱ་  
 མཚན་ནི་དེ་ལྟར་སྤང་བས་ལྟར་བར་འགྲུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ན་སྟོབ་མའི་  
 རྒྱུད་ལ་དངོས་གྲུབ་གཉེས་གང་འགྲུབ་པ་ནི་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་མཉེས་པར་བྱས་པ་ཁོ་  
 བའི་རྩེ་ས་སུ་འབྲང་བར་དོ་རྩེ་འདྲིན་པ་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་གསུངས་པ་དེ་བས་ནའོ། །དེ་  
 ལྟ་བུའི་ལྟར་བའི་ཅ་བའི་ལྟར་བ་དང་པོར་རྒྱུད་རྣམས་ལས་བཤད་དོ། །

གཉེས་པ་ནི། དུལ་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཅ་ལྟར་གི་ཚད་དུ་མ་སྐྱེ་བ་པའི་བརྣམས་སྟོན་  
 སོགས་བྱས་པས་ནི་ཡན་ལག་"མ་ཚང་"བས་ཅ་ལྟར་མིན་ཡང་པམ་པའི་སྟེ་ཚན་དུ་  
 གཞག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱང་སེམས་གི་སྟོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཟག་བ་རྒྱུང་འབྲིང་

1 མཚང

བམ་བའི་སྡེ་ཚོན་དུ་འཛོག་པ་དང་སོ་ཐར་གྱི་སྐབས་སུ་" བམ་<sup>1</sup>ལྟག་གི་སྐབས་ཀྱི་  
 སྡོམ་པོ་དང་ཉེས་བྱས་རྣམས་དེ་དག་གི་སྡེ་ཚོན་དུ་འཛོག་པ་བཞིན་ལོ། །འདི་འདྲ་  
 རྣམས་ལ་ཅ་ལྟར་གི་འགྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཉེས་བྱས་སུ་འཆད་དེ། དེ་ལྟ་བུར་སྡེ་  
 ཚོན་ཞི་སྲར་ལྟར་བྱ་སྟེ་བམ་བའ་དང་སྡོམ་པོའི་སྡེ་ཚོན་གཉིས་སུ་དེས་ལ་སྤྱི་མ་མ་ཡིན་  
 བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་འོག་མ་རྣམས་ལ་འང་ཤེས་བར་བྱའོ། །མཚམས་མེད་དང་  
 དམ་ཚོས་སྡོར་བས་ཀྱང་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྡོར་ལྷགས་ནས་བསྐྱབས་ན་དངོས་བྱུབ་  
 མཚོག་འགྲུབ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྲར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་སྡོབ་དཔོན་སྡོར་ནས་སྡོད་པས་ནི་  
 བསྐྱབས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་མཚམས་མེད་སོགས་ལས་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་  
 གསལ་འདུས་ལས་གསུངས་པས་ཅ་ལྟར་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་འདིས་མ་གོས་པ་  
 ལ་འབད་དོ། །འདི་ཡང་སྲར་གསོ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་སྤྱིར་བཙོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་  
 བ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་དག་ག་ལུས་ཀྱང་དངོས་བྱུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཆེས་རིང་དུ་སོང་  
 བའོ། །མཚོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྡོམ་བ་གཉིས་སྟེར་མཁན་དང་སྡོར་བ་དང་སྡོར་རྗེ་ལ་  
 སོགས་པའི་ལམ་རྣམས་པར་དག་པ་འཆད་པའི་སྲུ་མ་རྣམས་ལ་སྤྲད་པ་ལ་ཅ་ལྟར་དུ་མ་  
 བཅས་ཀྱང་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་མོད་ཀྱང་། ལྟར་བ་ཆེ་ཆུང་དང་ཉེས་བ་ལྡི་ཡང་  
 མི་འདྲ་སྟེ་ལྟར་བ་ཆེ་ཆུང་ནི་བཅས་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ལ་སྡེ་ཡང་ནི་ཞིང་དང་  
 བསམ་བ་བྲག་ཞན་སོགས་ཀྱིས་འཛོག་པར་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་  
 སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གཞབ་པར་བྱའོ། །སྤྱོགས་མ་ཐུན་ནས་ཤན་  
 འདྲའི་ཉེས་བ་ནི་སྡོར་པོ་རྒྱན་ལས། དེ་ལ་དོ་རྗེ་སྡོབ་དཔོན་སོགས་དོར་ངའི་ཁན་མ་  
 ཐོ་བ། ལྡི་དང་ཡང་དང་དག་པ་དང་། །ཤན་འདྲ་བར་ནི་ཤེས་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་

1 བམ

ཤིང་། རྣམ་པོ་བས་ཀྱང་བཤད་མོད། ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་ལྷག་བ་ལས་གྲུང་ན་  
 མེད་དོ། །རྩ་ལྷུང་གཉིས་པ་བཤད་བ་ནི། བདེ་གཤེགས་བཀའ་ལས་འདས་པ་  
 བྱི། །ལྷུང་བ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་བཤད། ཅེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། རྣམ་  
 འབྲེལ་ལས། རྩ་སྤངས་ཡོན་ཏེན་གསུམ་བདེ་གཤེགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།  
 མིན་པའི་ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པས་ལེགས་པར་རས་མངོས་པར་གཤེགས་  
 པ་དང་བདག་ལྷའི་ས་བོན་ཟད་པས་སྤར་མི་ལྡོག་པར་གཤེགས་པ་དང་སྤང་བྱ་མཐའ་  
 དག་ཟད་པས་མ་ལུས་པར་གཤེགས་པས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་  
 སོ། །དེའི་བཀའ་ནི་རྣམ་པོ་བས་ཟེག་བ་གསུམ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་  
 བྱས་པས་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ནི། བཀའ་དེ་ལས་འདས་པར་བྱས་ན་ལོ། །འདས་  
 ལུགས་ནི་རྣམ་པོ་བས་“སྒོ་མ་”པ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་མི་འགལ་བར་ཡར་  
 ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བཀའ་ལས་མི་འདའ་བར་བཤད་པས་དེ་དག་ལས་  
 འདས་པ་ལ་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་བར་བྱས་པ་  
 ཅོམ་ལ་བྱས་ན་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་རྩ་ལྷུང་གཉིས་པར་འགྱུར་བས་རྣམ་པོ་བའི་བཞེད་  
 པ་ནི་དེ་མིན་ནོ། །འབྲུག་པས་བཀའ་བྱུང་དུ་གསོད་པ་ལ་བཀའ་འདས་སུ་བཤད་  
 དོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྒོ་མ་གསུམ་གང་རུང་གི་བཅས་པ་  
 ཡིན་པ། དེ་ལ་ཤེས་བཞེན་དུ་འགལ་བར་བྱས་པ། བྱུང་དུ་གསོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྒོང་  
 ཡོད་པ་སྟེ། ཚོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་བྱས་ནས་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀའི་  
 དགོངས་པ་གཅིག་དུ་བསྐྱེད། །འབྲེལ་བ་གཞན་རྣམས་ནས་བཀའ་དང་དེ་ལས་  
 འདས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཁོ་ན་སྤང་ལ་བྱུང་བར་དུ་རྩ་ཚེར་འབྲེལ་ལས་ལྷུང་བ་འདི་ལ་

1 རྩོམ

བམ་བ་མེད་བར་བཤད་ཅིང་བཀའ་འདས་ལ་རྒྱད་ཀྱི་ལྷུང་གསལ་གསལ་འབྲ་བ་  
 མང་དུ་བྲངས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡིད་བརྟན་མི་སྤང་བས་མ་གྲིས་སོ། །འོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་  
 ཅིག་བྱང་སའི་བམ་བ་བརྒྱད་དང་སོ་བར་གྱི་བཞི་བཀའ་འདས་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་དུ་འཆད་  
 བ་ནི་རྒྱ་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་བ་མི་སྤང་ལ་འཐད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། སྒོམ་  
 གསུམ་གང་གི་ལུགས་ལའང་སྒོམ་པ་དེའི་ཅ་ལྷུང་ལ་སྒོམ་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ནམ་ཡང་  
 གནང་བ་འབྱུང་མི་སྲིད་ལ། སྒོག་གཙོད་སོགས་ལ་སྒོམ་པ་འདི་ལ་ལྟོས་ཏེ་གནང་  
 བའི་སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལྷུང་བ་དེ་ནི་ཅ་ལྷུང་གཉིས་པ་ཡིན་པར་  
 རྒྱད་ལྗེ་ལས་བཤད་དོ། །འདི་དང་མ་ཐུན་པར་དམར་ནག་གི་རྒྱད་དང་གྲུང་དང་དོ་རྗེ་  
 ལྷིང་པོ་རྒྱན་དང་འདུས་པའི་རྒྱན་དང་མན་ངག་སྟེ་མར་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་  
 བཀའ་འདས་ཀྱི་ལྷུང་བར་མཛད་དོ། །སྒོམ་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་ལས་གཞན་པའི་  
 ཚོས་ལ་བྱུང་དུ་“གསོད་<sup>1</sup>་བ་དང་མ་ཤེས་པར་བྱུང་དུ་“གསོད་<sup>2</sup>་བ་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་  
 མ་ཚང་བའི་ལྷུང་བ་སྟེ་འོག་མ་རྣམས་སུ་ཡང་རང་རང་གི་སྐབས་དང་སྐྱུར་དོ། །ཅ་  
 ལྷུང་གསུམ་པ་བཤད་པ་ནི། རོ་རྗེ་སྐྱུན་ལ་འཁོས་ནས་ནི། ཉེས་པ་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་  
 ཡིན། ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། རོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་གནས་  
 གཅིག་པས་སྐྱུན་དུ་གྲུང་བའོ། །འདི་ལ་ནག་པོ་དམ་ཚིག་རོ་རྗེས་སྒོ་བ་དཔོན་དང་  
 དཀྱིལ་འཁོར་དང་རིག་བའམ་རིག་མ་རྣམས་གཅིག་ལས་དམ་ཚིག་ཐོབ་པ་ནི་བྱུང་  
 བར་གྱི་རོ་རྗེ་སྐྱུན་དང་དེ་རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག་སྟེ་སོ་སོར་ཐོབ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་རོ་རྗེ་སྐྱུན་  
 དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ནི་ཉེ་བའི་སྐྱུན་འོ། །དེའི་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཅ་

1 གསད  
 2 གསད

སྤྱད་དུ་བཞག་ལ་གཞན་ལ་ཆ་མ་སྤྱད་པའི་ཞེས་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་ལས། རྩི་རྩེ་སྤྱད་ལ་མི་མཛེས་དང་། ཞེས་བྱ་བ་མི་སློབ་དཔོན་གཅིག་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ་དེ་དང་མི་མཛེས་བཞི་དེ་དང་ཡང་དེར་ཞེ་འགྲམས་པའོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་ཉི་པས། སྤྱད་ཞེས་བྱ་བ་མི་གང་དང་སློབ་དཔོན་གཅིག་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་ཐོབ་པ་སྟེ་དེ་ལ་སྲག་དོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུས་སྤྱོན་རྣམས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་གཅིག་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལེགས་ཏེ་སླ་མ་མི་གཅིག་ག་སྐྱེ་གནས་མི་ཅིག་པས་སྤྱད་ཀྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདི་ལ་ཡང་རྒྱུད་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་གསུམ་ཡོད་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་དབང་གི་སྤྱད་ཡིན་ལ་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཀྱང་ཚོག་གོ། །ལས་ལྷོ་ཀ་རས་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ལ་དབང་དང་དམ་ཚིག་སྤྱད་མོར་དུ་ཐོབ་པ་དང་སྤྱད་པ་སྤྱི་ལ་བྱས་པ་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་དེ་དག་ལ་ཉེས་པ་ལྷི་བར་འགྱུར་ཡང་ཅ་སྤྱད་སྤྱེད་པ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་པ་མི་དགོས་སོ། །དྲི་མེད་འོད་ལས་ རྩི་རྩེ་སྤྱད་ཅན་པོ་འཕམ་གཞོན་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་རབ་ཏུ་ཞོ་བར་བྱེད་ནའོ། །ཞེས་སྟོམ་ལྷན་དུ་གསུངས་ལ་སྟོམ་པ་ཡང་སྐབས་ཀྱིས་སྤྱགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལ་བྱ་དགོས་པས་དེ་ནི་འདིར་ཡང་འབྲ་བས་སྤྱགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་ལྷན་པའོ། །དན་སོར་སྤྱོད་རྒྱུད་ལས། རྩི་རྩེ་སྤྱད་དང་སྤྱིར་མོ་དང་། རྩི་རྩེ་མ་རྣམས་ཉིད་ལ་ནི། རྣམ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་བརྟམས་མི་བྱ། ཞེས་སྤྱད་དང་སྤྱིར་མོ་སོ་སོར་མཛེས་པའི་སྤྱིར་མོ་ནི་འདིར་སྤྱད་དུ་བསྐྱེད། དེ་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་འགྲེལ་བར་སློབ་དཔོན་གཅིག་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སྤྱད་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱད་ནོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་



ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ལྟེ། །ཁྲོས་ནས་ཉེ་ཡིད་བཞུགས་ནས་ཉེས་པ་སྟེ་མཚང་འབྲུ་བ་ལ་  
 སོགས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པའོ། །འདིར་འགྲེལ་བ་བདུད་ཅི་ལྷ་བ་དང་ལཱི་ཀར་ས་སྐྱུན་  
 བ་རོལ་ལོས་གོ་བ་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་ཕྱི་མས་སྐྱུན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་བཤད་པ་  
 འདིར་ཡང་དགོས་སོ། །རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་ལུས་དག་མི་གཙོ་བས་ཁྲོས་པའི་  
 སེམས་ལ་ལྷུང་བར་བྱས་ནས་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་སྐྱོན་བརྗོད་ལ་མི་བྱེད་པར་ལྷུང་བ་ལ་  
 འཆད་ཅིང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ་དམར་ནག་  
 གི་རྒྱུད་གཉིས་ལས། དེ་བཞིན་སྐྱུན་ལ་ཁྲོ་བ་དང་། །ཉེས་པ་བསྐྱབ་པར་མི་  
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དཔལ་འཛིན་གྱི་དགྲིལ་ཚོག་གཉིས་སུ་ཡང་། དེ་བཞིན་  
 ཁྲོས་ནས་སྐྱུན་ལྷ་ཡི། །ཉེས་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་འབྲུང་ལ། དག་ནག་གི་  
 འགྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བཀའ་བའི་བྱིར་དང་། རྗེ་རྗེ་སྤྱིར་པོ་རྒྱན་ལས་  
 ཀྱང་། །ཞེས་པ་གིས་ནི་མཚད་སྐྱུན་འབྲིན། །ཞེས་དང་མན་དག་སྟེ་མ་དང་འདུས་  
 པའི་རྒྱན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་འབྲུང་བའི་བྱིར་དོ། །དེས་ན་གྲུང་ལས། སྐྱུན་ལ་མི་སྤང་བ་  
 ཉིད་དང་། །ཞེས་འབྲུང་ཡང་སྤང་མ་རྣམས་དང་འབྲུ་བར་བྱའོ། །གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། རྗེ་  
 རྗེ་སྐྱུན་ལ་ཁྲོས་པ་ནི། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྷུང་འདོན་ནའང་ཁྲོས་པས་ཞེས་བྱེད་ཚིག་  
 གཤོན་དགོས་སོ། །མདོར་བསྐྱུན་ལྷ་མ་གཅིག་ལས་དབང་བསྐྱུར་ཚོབ་པའི་རྗེ་རྗེ་སྐྱུན་  
 ཡིན་པ། སྐྱབས་ཀྱི་སྤོམ་པ་དང་ལྷན་པ། དེར་འདུ་ཤེས་ན། །ཞེས་པ་གིས་ཀྱུན་ནས་  
 བསྐྱངས་ནས་དེའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ། བརྗོད་པ་དེ་མོས་ནས་དོན་གོ་བ་སྟེ་ཚོས་ལྷ་ཚང་  
 བ་ནི་ཅ་ལྷུང་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཅ་ལྷུང་བཞི་བ་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་  
 བྱམས་པ་སྤོང་། །བཞི་བ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་

1 ལྷ

ལས་ཡུལ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་མང་ཚིག་ཏུ་འབྲུང་ཡང་སེམས་ཅན་གང་  
 ཡང་རུང་བ་གཅིག་གོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་ལྷུང་བར་འབྲུང་བ་ནི། ཐེག་  
 ཚེན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་བསམ་ཞིང་དུས་ཐམས་  
 ཅད་དུ་གཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་ཚེན་པ་ནི་སྲིན་བྱ་  
 མི་ཁྲེང་ལ་ཉི་འོད་དང་ལྷན་པར་བཏགས་པ་དང་འདྲ་བར་མིང་ཅམ་པའོ། །ཞེས་ནག་  
 བོ་པས་བཤད་པ་དང་། བྱམས་པའི་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་པན་  
 བདེ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་སྟེ་དེ་ནམ་ཡང་དོར་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཤུགས་པས་བཤད་པ་  
 གཉིས་དོན་འདྲ་བས་དེའི་བརྗོད་ཚུལ་ནི་བྱམས་པའི་སེམས་སྟོང་པའོ། །སེམས་  
 ཅན་ལ་པན་བདེ་བསྐྱབ་པ་ནི་མི་རུས་པར་འདུག་སྟམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོན་ནས་དེ་  
 བཏང་ན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བས་འོག་མ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འབྲུང་རོ། །དེས་ན་དེ་  
 བཏང་ཚུལ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་ཁོང་ཁོ་སྐྱེས་པ་དང་དེ་ལ་སྐོས་སུ་བྱམས་པའི་  
 སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དང་བདེ་བ་དང་མ་སྤྲད་ན་སྟམ་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡིན་སྟམ་ན།  
 དམར་པོའི་རྒྱུད་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱམས་པའི་སེམས། །ནམ་ཡང་གཏང་  
 བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། །དོ་རྗེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། བྱམས་སེམས་མེད་པར་  
 སེམས་ཅན་སྤངས། ཞེས་བྱམས་པའི་སེམས་དོར་བ་ལ་གསུངས་པས་བདེ་བ་དང་  
 བྲལ་ན་སྟམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱའོ། །བྱམས་པ་སྟོང་མི་སྟོང་ནི་བྱམས་པའི་  
 སེམས་དོར་མ་དོར་ལ་རྒྱུད་དེ་དག་ལས་གསུངས་པས་འགྲེལ་བ་བདུན་ཅི་རྒྱ་བ་དང་  
 ལ་ལྷོ་ཀ་རས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་མ་ལ་བའི་མ་ལ་ལོད་  
 བཞིན་དུ་ཡལ་བར་འདོད་པ་ལ་འཆད་བ་སོགས་དོན་དུ་མི་སྣང་རོ། །འདི་བྱམས་པ་

རོར་བའི་ཅ་ལྷུང་དུ་གཞུང་འདིར་གསུངས་པ་ལྟར་སྒར་བཤད་པའི་ཁུངས་དེ་དག་  
 བས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རྒྱང་བ་གཅིག་  
 ལ་དམིགས་ནས་འདི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་སྐྱམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་  
 བྱམས་པ་བཏང་བ་ནི་ཅ་ལྷུང་བཞི་བ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་  
 སོ། །འདི་དག་ནག་ཏུ་བྱུང་མཐའ་ལ་སློང་པའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ནག་པོ་པས་ཀྱང་  
 བཤད་ཅིང་ཤུ་རྩེ་པས་ནི་འདི་དང་གོ་རིམས་མ་ཐུན་པར་བཤད་དོ། །ཅ་ལྷུང་ལྟ་བུ་  
 བཤད་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་ཅ་བ་བྱང་རྩལ་སེམས། །དེ་སློང་བ་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞེས་  
 སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། བྱང་རྩལ་ཀྱི་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་  
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་སྟེ། དེ་ནི་སློང་པོ་བཞོད་པ་ལས།  
 རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་རྩལ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་  
 བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་  
 བུའོ། །ཤུ་རྩེ་པས་གཞན་སྐྱབ་བསྐྱུ་རྒྱ་བཅས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སློང་ཇེ་ལ་  
 བྱང་རྩལ་ཀྱི་སེམས་སུ་གསུངས་པ་ནི་འགོ་བ་སྐྱབ་བསྐྱུ་ལས་འདོན་པའི་ཕྱིར་དུ་  
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་དམ་འཆའ་བའི་སློགས་གཅིག་གིས་གཞན་ཡང་མཚོན་པས་  
 བཤད་པོ་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་སློས་སེམས་ལ་བུའོ། །འདི་དང་བྱམས་པའི་ཁུངས་ལ་  
 བཤད་པོ་པས་བྱམས་པ་ནི་སློན་དུ་འགོ་བ་དང་བྱང་རྩལ་ཀྱི་སེམས་ནི་དེ་སློན་དུ་སོང་  
 བའི་དངོས་གཞི་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ནི།  
 བདག་གིས་སེམས་ཅན་མཐའ་ལས་པའི་དོན་དུ་བྱང་རྩལ་སྐྱབ་པར་མི་རུས་སྐྱམ་  
 བས་སློན་སེམས་དེ་སློང་བ་ན་ཅ་ལྷུང་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ནག་པོ་པས་སེམས་དེ་དང་

བོད་དམ་བཅས་པ་ལས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་མི་གཏོར་བའི་དོན་དུ་བཤད་བས་  
 སྤངས་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་རྩ་ལྷུང་གི་འགྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་ནས་ཀྱུན་ད་ལྟ་བུ་  
 གཏོར་བ་ལ་ཡང་བཤད་པ་ནི་དུས་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །རྣམ་པའི་  
 མིང་འདོགས་ཀྱང་གྲུར་མ་གཏོགས་པ་སྤར་བ་སྟན་པའི་ཁྱེད་ས་རྣམས་དང་  
 འབྲའོ། །འདི་ནི་དོར་བ་ཅམ་གྱིས་རྩ་ལྷུང་དུ་འགྲོ་བས་ཡན་ལག་གཞན་མ་ཚང་ཡང་  
 བམ་བའོ། །རྩ་ལྷུང་དུག་པ་བཤད་པ་ནི། རང་རམ་གཞན་གྱི་བྱུང་བའི་མཐའ། །ཚོས་  
 ལ་སློད་པ་དུག་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། ཉག་པོ་བས་རང་ནི་  
 སངས་རྒྱས་བ་དང་གཞན་ནི་སྤྱ་སྟེགས་ཅན་དང་ཚོས་ནི་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ལམ་  
 ལ་བྱས་ནས། སྤྱ་སྟེགས་ཅན་ལ་སྤང་བྱས་ན། །རྣམ་པར་སྤང་མཛད་རིང་བའི་རྒྱ།  
 ཞེས་འདྲེན་འོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱ་སྟེགས་ལ་སློབ་གདགས་འདོད་གྱིས་སྤང་ན་ཉེས་པ་  
 འབྱུང་ཡང་འདིར་རྩ་ལྷུང་གིས་ཡུལ་སྟོན་བས་མི་བདེའོ། །དེས་ན་རྩ་ལྷུང་བཀའ་  
 འགྲེལ་ལས། རང་གི་བྱུང་བའི་མཐའ་གསང་སྤྲུགས་དང་གཞན་གྱི་བྱུང་བའི་མཐའ་བ་  
 རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །ངམ་ཞེས་པ་ནི་སློད་པའི་ཡུལ་ལ་  
 གང་དུང་ཞིག་གིས་ཚོག་པར་སྟོན་པའོ། །མན་སྟེ་དང་“སྟོམ་”འབྱུང་གི་འགྲེལ་བ་དང་  
 བསྟན་པའི་ཞོར་ཐམས་ཅད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་འདུས་པའི་རྒྱན་དུ་ཡང་ཐེག་པ་  
 གསུམ་ལ་སློད་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་མཛད་པའི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་དང་  
 འབྲའོ། །དམར་ནག་གི་རྒྱད་དང་འདི་གཉིས་དོན་འབྲེལ། རྩེ་རྩེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་ལས།  
 བདག་གཞན་གྱུང་བའི་མཐའ་སློད་བྱེད། ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཤུར་ལས།  
 གཞན་གྱི་ཚོས་ནི་སྤྱན་མེ་འབྲིན། ཞེས་འབྱུང་བས་ཆ་གཅིག་བསྟན་པ་འབྲའོ། །དེ་ལ་

1 ལྷོས

བྱ་བ་ཅི་ཞེས་བྱས་པས་ཅ་ལྟར་དུ་འགྲུང་བ་ནི་ཚོས་དེ་བཀའ་དེ་གཉིས་ལ་སློང་  
 བའམ་སུན་འབྲེན་པ་བྱས་ནའོ། །སློང་ཚུལ་ནི་ནག་པོ་པས་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ།  
 བཞི་བརྒྱ་ལྡ་བ་ཅུ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས། མི་སྤང་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྗོངས་  
 བོའི་མདོ་ལས། རི་སྐད་དུ། གང་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་  
 བཤད་པའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཤད་པའམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་  
 བཤད་པ་སློང་ཞིང་འགོག་ཏུ་འཇུག་པ་འདི་ནི་ཅ་བའི་ལྟར་བ་གཉིས་པའོ་ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོས་སྤངས་པ་ལ་ཅ་ལྟར་དུ་བསྐྱབས་  
 ཤིང་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྣང་བོས་ཀྱང་སྤང་བ་སྟན་པ་ལྟར་གསུངས་པས་ཐེག་པ་  
 གསུམ་གྱི་བཀའ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་  
 གསུངས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྤྱད་པ་འདེབས་པའོ། །“ཐེག་ཆེན་  
 ཀྱི་ཚོས་སློང་བ་ལ་སྤང་བཤད་པའི་ཡན་ལག་ལྷན་མོང་བ་རྣམས་མ་ཚང་ན་མམ་བར་  
 མི་འགྲུང་བར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ལྷན་ཉིད་པས་དག་  
 བཤད་འབྲེལ་བར། སྤང་མི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོད་པས་སུན་དབྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ་འགོ་བ་  
 དག་ནི་རང་རང་གི་འདུན་པའི་ཐེག་པ་ཚམ་ལས་འཇིགས་ཀྱིས་འཇུག་ཤིང་བྱང་ཚུབ་  
 བར་འགྲུང་གི་བཅོན་ཐབས་སུ་འདུན་པ་བརྒྱོག་པ་ནི་སྤང་བ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཚམ་  
 ཡིན་པས་བཞག་སྟེ། ཞེས་བྱུབ་མཐའ་འདྲིན་པ་སུན་འབྲེན་པ་ལ་སློང་བར་གསུངས་  
 པ་ཇི་སྟར་ཡིན་སྟུང་ན། སྤགས་སམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སློབ་བཀའ་ནས་  
 བཀའ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སུན་སྤང་བ་ན་དེ་དག་གི་བྱུབ་མཐའ་འདྲིན་པའི་ཡང་འདུན་  
 པ་ལྡོག་པ་ལ་བཤད་པས་སློབ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་པས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་

1 ཐོག

མོས་པ་སྐྱེ་དཀའ་བས། མོས་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱུར་པ་མི་འདེབས་ན་ཉེས་པ་མེད་པར་  
 བྱང་ས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེ་མཚོག་ཅ་རྒྱུ་དུ་ཡང་གསུངས་ཏེ་རི་སྐད་དུ།  
 མོས་པ་དུ་མའི་སེམས་ཅན་ལ། །སྐྱོད་བ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་མཛད་དེ། །སྣ་ཚོགས་ཚུལ་  
 གྱིས་གདུལ་བྱ་ལ། །ཐབས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་ཡིན། །ཐབ་མོའི་ཚོས་ནི་སྟོན་པ་  
 ལ། །གལ་ཏེ་མོས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །སྐྱོད་པ་དག་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །ཚོས་ཉིད་བསམ་མི་  
 རྒྱབ་ཐོན་བྱ། །གང་གིས་འདི་བདག་ཡུལ་མིན་པ། །བདག་གིས་ཚོས་ཉིད་མི་ཤེས་  
 ཡིན། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་དེ་སྲས་ནི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་མཐུན།  
 །ཞེས་གསུངས་ཤིང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་དང་རིན་ཆེན་སྲེད་བ་ལས་ཀྱང་། །བཏང་སྟོམས་སུ་  
 །བཞག་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་འདི་གནད་ཆེའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོས་  
 སྐྱོང་བ་དེ་ནི་ཅ་ལྟར་བྱག་པ་ཡིན་འོ། །ཅ་ལྟར་བདུན་པ་བཤད་པ་ནི། །ཡོངས་སུ་མ་  
 སྟོན་སེམས་ཅན་ལ། །གསང་བ་སྟོག་པ་བདུན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་  
 ལས་ཡུལ་ནི། །དམར་ནག་གི་རྒྱུད་གཉིས་དང་མན་སྟེ་དང་འདུས་པའི་རྒྱན་རྣམས་  
 འདི་དང་འདྲ་ལ་རྩོམ་སྟེ་སྐྱོང་པོ་རྒྱན་ལས། །སྟོད་མི་རུང་ལ་གསང་བ་བསྟན། །ཞེས་དང་།  
 །གྲུང་ལས། །དེ་ཉིད་སྐལ་མེད་ལ་མི་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལམ་སྟོན་པའི་སེམས་  
 ཅན་ནི་དབང་གིས་རྒྱུད་སྟོད་དུ་རུང་བར་མ་བྱས་པ་སྟེ་སྐལ་མེད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་  
 པས། ཅ་ལྟར་བཀའ་འབྲེལ་དང་བདུན་ཅི་རྒྱ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གསང་བ་བསྟན་གས་  
 བ་མ་དང་པ་སྐྱེ་བའོ། །འདི་ལ་ནག་པོ་བས་སྟོད་གྱིས་མ་སྟོན་པ་ནི་ལོག་སྟེད་ཅན་  
 འོ། །ཚོགས་མ་སྟོན་པ་ནི་བྱས་དབང་མ་ཐོབ་པའོ། །ཚོགས་ཚོགས་པས་མ་སྟོན་པ་ནི་  
 །གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་པའོ། །ཉམས་པས་མ་སྟོན་པ་ནི་ཅ་ལྟར་

སོགས་བྱུང་བ་ཕྱིར་མ་བཅོས་པའོ། །ཟབ་མོ་འདྲིགས་པས་མ་སྒྲིན་པ་ནི་དབང་བཞི་  
 པའི་དེ་ཉིད་མ་ཚོང་བ་སྟེ་མ་སྒྲིན་པ་ལྡར་བ་འདད་ནས་ཅ་ལྟུང་གི་ལུལ་ལ་གསལ་ཁ་མི་  
 ལྟར་ངོ། །འལྲུ་པས་མ་སྐྱུངས་པ་ནི་ཤེས་རབ་མ་བསགས་པ་སྟེ་ཞེས་བ་འདད་དེ་  
 གསང་དོན་གོ་ནས་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་  
 ཞེས་བྱས་པས་སྐྱུང་བར་འགྱུར་བ་ནི། དེ་ལ་གསང་བ་སྒྲོག་བར་བྱེད་ནའོ། །བསྐྱུག་  
 ལྟུང་གསང་བ་ནི་འལྲུ་པས་དེ་ལ་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོང་བ་དང་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་  
 ཚིག་སྐྱ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཅམ་མིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་  
 བཅས་པའི་སྐགས་གྱི་གསང་བའོ། །ནག་པོ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་དང་དམ་ཚིག་གི་  
 ལུག་རྒྱ་གཅིག་ཅམ་དང་བརྟུགས་དང་བའི་དམ་ཚིག་ཅམ་དང་ཚོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་  
 སོགས་པ་འདུས་པ་གཅིག་དང་བྱུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་གསང་བར་བྱས་ནས་དེ་  
 མི་བསྟན་པར་བའདད་དོ། །མདོར་ན་རིམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྐགས་གྱི་གསང་  
 བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་ནོ། །ཤུར་ལས། དེ་ཉིད་ཅེས་འཇུང་བ་ཡང་དེ་ལྟར་  
 བྱའོ། །ལཱོ་ཀ་རས་མ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་དང་དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང་དགོས་པ་ཁྱད་  
 པར་ཅན་མེད་པ་ཡང་དགོས་པར་བའདད་དོ། །དགོས་པ་ནི་གཞན་འདུལ་བའི་དགོས་  
 པ་ཆེན་པོའི། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རྒྱན་བྱུག་གིས་སྐྱ་སྐྱེགས་བམ་ཅང་ཉེ་ལུ་སོགས་  
 རྣམ་གསང་བ་བསྟན་ན་ཡང་ཅ་ལྟུང་དུ་སྐྱ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་བ་  
 རྣམས་ལས་གསང་ཚོས་ན་བར་བསྐྱུགས་པའི་ཉེས་པར་བའདད་གྱི་རྣམ་མིག་ལ་  
 བསྟན་པ་ཉེས་པར་མ་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་འོག་མའི་དབང་ཅམ་  
 བསྐྱུར་བ་ལ་གོང་མ་གོང་མའི་ཕུན་ཚོང་མིན་པའི་གསང་བ་རྣམས་བསྟན་དུ་མི་རུང་

ལ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་མེད་གྱི་སློབ་མའི་དབང་ངམ་བྱམ་དབང་ཙམ་ལས་མ་ཐོབ་པ་ལ་  
 དབང་གོང་མ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱེན་མོང་མིན་པའི་གསང་བ་རྣམས་བསྟན་ཏུ་  
 མི་རུང་ངོ། །བྱ་རྒྱུད་ཡན་ཚད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་རྩེ་དབང་ཡན་ཚད་  
 ཅིག་མ་ཐོབ་ན་བདག་སྐྱེད་སོགས་བྱས་ནས་སྣ་སྐྱབ་པ་སོགས་བྱར་གཏན་ནས་མི་  
 རུང་སྟེ། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དུམ་བུ་དང་པོ་ལས། ཁྱོད་གྱིས་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་མ་  
 མཐོང་བ་རྣམས་ལ་མ་སྐྱེ་ཞིག་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། རྩེ་  
 སེམས་དཔལ་དེང་ཁྱོད་གྱི། སྐྱོང་ལ་ཡང་དག་ཞུགས་པར་གྱུར། །གལ་ཏེ་རྩེ་ལ་འདི་  
 སྐྱུས་ན་ནི། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱལ་ཏེ་གཤེགས། ཞེས་སྟོན་མཁན་གྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་  
 དང་སྐྱོང་ལ་རྩེ་སེམས་དཔལ་སྤར་ཞུགས་པ་མི་བཞུགས་པར་འབྱོན་པ་སོགས་གྱི་  
 སྟོན་མཁན་གཞུང་དུ་མར་གསང་བ་མི་བསྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་ཆེ་བར་གསུངས་ཤིང་སྤར་  
 མཉམ་སྐྱོར་གྱི་ལུང་བྲགས་པ་ལྟར་དགྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་པས་བསྐྱབས་ཀྱང་ཅི་  
 ཡང་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས་སློབ་མ་དེས་བསྐྱབས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་ཁྱུང་པར་  
 ཅན་གཏན་མི་འཐོབ་པས་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་ལེའུ་  
 གསུམ་པ་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་བྱ་ཆ་མེད་པའི་བྱིམ། །ཤི་བ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་བ་  
 ཉིད། །དེ་བཞིན་དབང་དང་བྲལ་ན་ནི། །ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད། །དཔེར་ན་མི་  
 རྩེ་སྐྱོར་ཀུན་ཚོགས། །རྒྱུད་དང་བྲལ་ན་བརྒྱུད་མི་རུང། །དེ་བཞིན་དབང་དང་བྲལ་  
 བ་ནི། །སྐྱགས་དང་བསམ་གཏན་འགྲུབ་མི་འགྲུབ། ཞེས་གསུངས་ལ་སྟོན་མཁན་དང་  
 ཉན་མཁན་ལ་ཡང་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལས། རྩེ་སེམས་པ་གང་ཞིག་  
 དབང་མེད་པར། །བདག་ནི་དབང་བསྐྱར་ཞེས་སྐྱེ་བ། །རི་སྲིད་སངས་རྒྱས་བཞུགས་



གྱི་བར། །སློབ་མར་བཅས་ཉེ་དཔུལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་ཉེ་མི་འཇིགས་པའི་  
 གཞུང་འགྲེལ་ལས་དཔུལ་བ་དེ་མ་སྟོངས་པའི་བར་དུ་གནས་པ་ལ་བཤད་  
 རོ། །ཚིགས་བཅད་དེ་གསུམ་ཐོང་པའི་བཀའ་འགྲེལ་ཡེ་ཤེས་ལྡན་དུ་དབང་གོང་མ་  
 གསུམ་ལ་སྐྱར་བ་ནི་མཚོན་པ་ཅམ་སྟེ་མི་འཇིགས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་ལས། འདིས་  
 བྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་གདོན་མི་ཟ་བར་གཟུང་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྦྱིར་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཕྱལ་ཆེན་ཐིག་ལེ་འུ་གཉིས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་  
 རྒྱལ་གྱིས། །དབང་བསྐྱར་མེད་ལ་འཆད་བྱེད་པ། །སློབ་དཔོན་སློབ་མ་ཤི་མ་  
 ཐམ། །དངོས་བྱུང་ཐོབ་ཀྱང་དཔུལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་འགའ་  
 ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀ་དཔུལ་བར་སྦྱེ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མི་  
 གཡོ་བ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་གནང་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཡན་ཆད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་  
 དུ་བཅུག་པ་ཡན་ཆད་ཅིག་ལ་བྱ་དགོས་ལ་ཤེས་རབ་གསལ་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པའི་  
 རྗེས་གནང་ནི་སླ་མེད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་པ་ཡན་ཆད་ཅིག་ལ་བྱ་དགོས་གྱི་  
 དབང་མ་ཐོབ་པར་དེ་དག་གི་རྗེས་གནང་ཅམ་བྱས་ནས་ལྷ་དེ་དག་སྐྱབ་པ་སོགས་  
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དབང་བསྐྱར་ནས་སྦྱིན་པར་མ་བྱས་པ་  
 གསང་བ་བསྐྱབས་པ་ལ་མ་དད་པ་སྦྱེ་བ། དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་  
 པའི་གསང་བ་བསྐྱབས་པ། དེ་གོ་བ་གཞན་འདུལ་བའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་དང་མི་ལྡན་  
 པའི་ཚོས་བྱུག་ཚང་ན་ཅ་ལྟར་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐར་བཤད་པ་ལྟར་དབང་མ་བསྐྱར་  
 ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པར་རུང་བ་ནི། དེ་ལ་གནང་བའི་ལས་ཡིན་པས་གསང་  
 སློབ་གི་ཉེས་པ་མེད་དེ། འདི་འདྲའི་རིགས་འདུལ་བ་ལ་ཡང་འགའ་རེ་ཡོད་

དོ། །མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་ཚོས་སྣོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་བྲིན་ན་འདིའི་རྩ་ལྟར་དུ་མི་  
 འགྲུང་ཡང་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་ཉེས་པར་འགྲུང་རོ། །རྩ་ལྟར་བརྒྱད་པ་བཤད་པ་  
 བློ། ལུང་པོ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་བདག་ཉིད། །དེ་ལ་བརྟམས་བྲེད་བརྒྱད་པ་ཡིན། ཞེས་  
 སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྲེད་  
 དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྤང་དང་རིན་འཛུང་དང་  
 འོད་དཔག་མེད་དང་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ལྟའི་བདག་  
 ཉིད་དེ་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པའོ། །དམར་ནག་གི་རྒྱད་གཉིས་དང་གྲུང་ལས་རང་  
 གི་སྤང་པོ་ལ་གསུངས་པས་རྩ་ལྟར་གི་ཡུལ་ལ་རང་གི་སྤང་པོ་དགོས་སོ། །བྲ་བ་ཅི་  
 ཞིག་བྲས་པས་སྤྱང་བར་འགྲུང་བ་ནི། དེ་ལ་བརྟམས་པའམ་སྣོད་པར་བྲེད་ན་ལྟར་  
 བའོ། །བརྟམས་སྣོད་བྲེད་ལུགས་ནི་ནག་པོ་བས་སྤང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་  
 གནས་པ་དང་སངས་རྒྱས་སུ་སྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་  
 མཐུས་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པར་བྲས་པ་ལ་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་གིས་མཚོད་ཅིང་བདེ་  
 བས་བདེ་བ་བསྐྱབ་པར་བྲ་རྒྱ་ལ། འགོག་པ་དང་གཡང་སར་མཚོང་བ་དང་དམན་  
 པའི་བརྟམས་ལུགས་དང་གནས་མིན་གྱི་བཟོད་པ་དང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་གཅོད་པ་  
 དང་སྤྱང་བར་གནས་པ་དང་དཀའ་སྤྱོད་དང་དཀའ་སྤྱད་སོགས་བྲེད་པ་བརྟམས་པའི་  
 དོན་དུ་བཤད་དོ། །འབྲུག་པས་སྤྲགས་ཀྱི་ཚུལ་འདིས་ནི་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་ཉིད་ལ་བྲང་  
 ཚུབ་བཅོམ་འགྲུས་གྱིས་གནས་པའི་བྱིར་དང་། བདག་སྣོད་རོ་ཡིན་སྟེས་ལྟའི་སྦྱིད་པ་  
 འཛིག་པར་བྲེད། ཅེས་བཤད་པའི་བྱིར་སྤྱད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ལྟར་གྱི་བྱིར་ན་སྤང་  
 པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྣོད་པ་ལ་བཤད་དེ། མདོར་ན་རང་གི་སྤང་པོ་ལ་རྒྱད་པར་

བྱ་བའི་བསམ་བས་གདུང་བའི་ཐབས་གང་ཡང་རུང་བའི་སྐོ་ནས་གདུང་བར་བྱས་  
 བས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བར་བྱུང་བ་ནི་ཅ་ལྟར་བརྒྱད་པའོ། །དམར་ལག་གི་རྒྱུད་གཉིས་  
 དང་གྱུར་ལས་ཕྱང་པོ་སྦྱང་བ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ལ། རྩོམ་སྦྱང་པོ་རྒྱན་དང་མཐོ་སྦྱོ་  
 དང་འདུས་པའི་རྒྱན་དང་བཀའ་འགྲེལ་པར་ཅན་ལས། རྒྱལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱང་  
 པོ་སྦོད་བ་ཞེས་འདི་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱུས་ལྡེའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པའི་  
 རྒྱད་པར་སྦྱར་བའི་དོན་ནི་བརྒྱ་ཅན་ལས་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་བ་ནི་  
 ཕྱང་པོ་ལྷ་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལྷ་ལ་དབྱེ་བ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་  
 འདིར་མངོན་པས་གཙང་མི་གཙང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕྱང་པོ་ལྷ་དེ་  
 བཞིན་གསེགས་པ་ལྷར་བསྐྱོམ་དུ་མི་རུང་དོ་ཞེས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་འབྲེད་པའི་  
 བརྒྱས་པ་བྱས་ན་ཅ་ལྟར་དུ་འགྲོ་བའི་སྐོ་གཅིག་དང་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ལྷར་གྱི་སྐོ་གཅིག་  
 ལྷེ་ཕྱང་པོ་ལ་བརྒྱས་པའི་ཅ་ལྟར་དུ་འདྲ་བ་ལ་ལྷར་བའི་སྐོ་གཉིས་ཡོད་པར་སེམས་  
 སོ། །འདིར་ཅ་ལྟར་བཀའ་འགྲེལ་ལས་དུག་ལ་སོགས་པས་རང་གི་སྐོ་ག་བཅད་ན་ཅ་  
 ལྟར་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་ནི་ཞོར་བ་ཆེན་པོ་སྦྱོར་བ་ལི་ན་ལྟར་  
 བ་བསྐྱེད་པའི་ཉེན་མེད་པའི་སྦྱིར་དོ། །དེས་ན་འདི་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པ་མི་སྣང་  
 དོ། །རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་ལུས་མི་གཙང་བའི་དབྱེ་བ་ཉེར་གཞག་སྐོམ་པ་ལ་ཅ་ལྟར་  
 དུ་བཤད་པ་ལྷར་ལུས་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་མི་གཙང་བ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ཅ་ལྟར་  
 དུ་སྦྱོར་བ་གཞན་ཡང་སྣང་མོད་ཀྱང་འཕད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅེ་མོ་ལས། འགྲིག་པ་  
 བདུན་དང་ལྷན་པ་དག། མི་སྐྱུག་བསྐྱོམས་པས་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་མི་གཙང་བསྐྱོམ་

1 ལྷ་པདུ  
 2 བསེད

བ་གསུངས་ཤིང་སྐྱོད་བསྐྱུས་ལས། རིམ་བ་འདིས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོས་བ་མེད་པའི་སྐྱོད་པ་  
 ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཞོན་རྒྱུ་བ་པོས་  
 འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུས་བྲན་པར་བྱས་ལ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་  
 པའི་བདེ་བ་འདོད་པས་འདུ་འཇིགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་བར་བྱ་ཞིང་ཐ་ན་རྒྱལ་  
 མིན་གྱི་དབང་སྐྱུག་ལ་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱུས་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་མི་  
 གཙང་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱུས་སྐྱོམ་པ་དུ་མ་སྐྱུགས་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་  
 ཕྱིར་དོ། །ཅུ་ལྷུང་དགུ་པ་བཤའ་བ་ནི། རང་བཞིན་དག་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ། །སོམ་ཉི་  
 ཟ་བ་དགུ་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་  
 དག་པ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱོང་བ་ཉིད་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །མན་དག་སྟེ་མ་  
 ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་།  
 ཞེས་དང་། །ལྷོ་བས། དངོས་མེད་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བ་  
 སྟེ་དེ་ལ་ནམ་ཡང་མི་སྤང་དེ། ཐོས་ནས་སྐྱོ་རྒྱུང་དེ་ཡིས་འདི་ནི་སྐྱོང་བྱེད་དེ། །སྤངས་  
 བས་སྐྱུགས་མེད་གྱུར་བ་དེ་ནི་མནར་མེད་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རང་བཞིན་  
 དག་པ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བཤའ་བ་མང་པོ་སྤང་ནའང་སྐྱ་མ་ལེགས་སོ། །རྩི་ཚིང་ཕོ་  
 རྒྱན་ལས། མིང་འདོགས་འབྱུང་བ་ནི་གཞུང་འདི་དང་འདྲ་ལ་དབྱེ་བ་ལས། མྱོང་  
 བའི་ཚོས་ནི་སྐྱུན་མི་གཤོན། ཞེས་བ་སྐྱུང་ནག་པོ་པའི་འགྲེལ་བར་ཡང་བྱུང་ནའང་དེ་  
 ལ་གསལ་ཁ་མི་སྤང་དོ། །དཔལ་འཇིགས་གྱི་ནག་པོའི་དཀྱིལ་ཚོག་ཏུ། འཁོར་བའི་  
 ཚོས་ནི་ཡོང་མི་སྤང་། ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་དོ། །འོན་ཀྱང་ལྷོ་བས། དངོས་མེད་ཚོས་ནི་  
 མི་སྤང་དོ། །ཞེས་འདོན་བ་དང་དཔལ་འཇིགས་གྱི་དམར་པོའི་དཀྱིལ་ཚོག་ཁ་ཅིག་

ལས་ཀྱང། རོ་བོའི་ཚོས་རྣམས་སུ་མི་དབྱུང། ཞེས་འབྱུང་བས་དམར་པོའི་རྒྱད་  
 ལས། བཙོམ་ལྡན་ཚོས་ནི་སུ་མི་དབྱུང། ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཤུ་རྩེ་པ་ལྟར་  
 བྱའོ། །འདུས་པའི་རྒྱན་ལས་དམ་ཚོས་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཞེས་པ་དང། བདེ་མཚོག་ཅ་  
 རྒྱད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྐྱལ་ལྡན་གྲགས་པས་མཛད་པ་ལས། ཐེག་ཚེན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་བ་  
 ཞེས་འབྱུང་ཡང་དོན་ནི་སྲར་ལྟར་བྱའོ། །བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་  
 བྱི། དེ་ལ་སོམ་ཉི་བ་བ་སྟེ་ཡིད་མ་ཚེས་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དམར་ནག་གི་རྒྱད་  
 ལས་སུ་འབྱུང་བ་ལ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་ཡིད་མ་  
 ཚེས་ནས། སྟོང་བ་ནི་ཅ་ལྷུང་དགུ་པ་ཡིན་ཅོ། །འདི་ལ་ནག་པོ་པས་གྲུབ་མཐས་སྟོ་མ་  
 བསྐྱར་བའི་བྱང་དོན་འདོད་པ་ལ་དེས་དོན་སྟོན་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་བཤད་ནས་  
 གཞན་གྱི་སེམས་སུ་འབྲིན་པའི་ལོག་སྐྱབ་བྱེད་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་ཤུ་རྩེ་པ་ལྟར་  
 ལེགས་སོ། །ཅ་ལྷུང་བཅུ་བ་བཤད་པ་ནི། གའུག་ལ་རྟག་ཏུ་བྱམས་ལྡན་པར། བྱེད་  
 བ་འདི་ནི་བཅུ་བར་འདོད། ཅེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། དགོན་མཚོག་  
 གསུམ་དང་སྐྱེ་མ་སྟོང་བ་དང་བསྟན་པ་འདིག་པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་མངོན་སྟོང་  
 བྱ་བའི་ཡུལ་གའུག་པ་ཅན་རྣམས་ཉེ་དམ་སོང་སྟོང་རྒྱད་ལས། ལྷན་པས་དགོན་  
 མཚོག་གསུམ་སྟོང་དང། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་གཞོད་བྱེད་དང། །སྐྱེ་མ་སྟོང་ལ་  
 བཙོན་པ་རྣམས། །མཁས་པས་བསྐྱིམས་ཉེ་གསད་བར་གྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས་  
 སོ། །བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ནི། དེ་ལ་མཛད་པོར་བྱས་ནས་ལུས་  
 དག་གིས་བྱམས་པར་བྱེད་ནའོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་མངོན་སྟོང་བྱེད་པའི་ཚེ་ནའང་སྟིང་  
 རྗེ་ཚེན་པོ་སྟེད་དགོས་པར་གསུངས་པས་སེམས་ཀྱིས་བྱམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་

བར་བཅས་པ་མིན་ལོ། །སྤར་བཤད་པ་འདི་ལ་འགྲེལ་བ་གཉིས་དགོངས་པ་  
 འབྲེལ། །འདི་ནི་དེ་ལ་མཛེལ་བར་བྱས་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་མངོན་སྲོད་མ་བྱས་  
 བ་ཅ་ལྷུང་དུ་སྟོན་པ་མིན་ལོ། །འོ་ན་གདོང་དུག་གི་རྒྱུད་ལས། རྩོད་ལྷན་སྐབས་སོས་  
 སེམས་ཅན་ལ། །པན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སློབ་མི་གཙོ་དུ། ཅེས་གསུངས་ནས། གདུག་  
 པ་རྣམས་ལ་བརྒྱུག་སྟེ་བྲ། དངོས་སུ་འཇམ་ཡང་ན་སྤྲུགས་དང་གཞན། །འབྲུལ་འཁོར་  
 དང་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན། །སྤོན་གྱིས་ཀྱང་ནི་བྱ་བ་སྟེ། །དེ་ལྟར་མི་བྱེད་དེ་ཡི་ནི། །དམ་  
 ཚིག་རེས་པར་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསད་  
 བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རྣམ་དག་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བར་བྱེད་ཀུས་པ་དང་།  
 རྣམ་ཤེས་སྤར་ཡང་ལུས་ལ་འབྲུག་ཀུས་ཤིང་“སྟོན”དང་བྱི་མའི་མཐའ་ཤས་པའི་  
 མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་སྤིང་ཇི་ཆེན་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་“དེ”ལས་  
 ཐབས་གཞན་གྱིས་བརྒྱུག་པ་ཀུས་ན་དེའི་ངན་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱུན་རིང་སྲོང་བ་  
 དགག་པའི་སྤིང་དུ་མངོན་སྲོད་བྱ་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་མངོན་སྲོད་  
 མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ཅེས་དུ་མ་ཟད་བྱས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱེད་  
 དེ།“སྟོན”འབྲུང་གི་འགྲེལ་བ་ལས། ལས་དེ་དག་ནི་རྣམ་འབྱོར་བས་ལུས་ལས་འཕོ་  
 བར་བྱས་ནས་མཐོ་རིས་སམ་རྣམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལ་སྐྱེ་བར་བྱེད་  
 ཀུས་པའམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་གཞུག་པར་ཀུས་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་  
 བའོ། །འོ་ན་ཀྱང་འདི་གས་ཉེ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་བཀག་ཀྱང་མི་  
 རྒྱོག་ན། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྣམས་ལ་མཁྱེན་པར་

1 མངོན  
 2 ད  
 3 སྟོན

གསོལ་བ་བཏབ་ལ། ལྷིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་པར་  
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ་སློབ་གཙུག་པོ་པ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དེས་ཀྱི་དམ་ཚིག་རྒྱས་  
 པར་བྱི་མེད་འོད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ཚ་ནག་གུ་  
 ཞེས་བྱ་བ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་གིས་མངོན་སྲོད་བྱས་པས་ཆེ་  
 འཕོས་ནས་མཉམ་མེད་ཏུ་སྐྱེ་བ་གསུངས་ན་གཞན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སློས་ཏེ། རི་རྒྱན་དུ།  
 ཚ་ནག་གུ་ཞེས་རྣམ་བསྐྱགས་པ། །བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུས་ཁོ་པོ་གྲུབ། །གཤེན་རྗེའི་གཤེད་  
 ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཁྲོ་བཙུན་དེས་ནི་དེ་ཡང་གྲུབ། །དེས་ནི་ཁོ་བས་ཟེའི་གྱིས་ནོན། །སློབ་  
 ཚགས་དག་གི་འཆོ་བ་བཅད། །དེ་ཆེ་རྒྱལ་པོ་གསུམ་གྱི་བཟ། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟང་  
 ལྷིག་པ་བྱས། །དེ་ནི་དུས་རིང་འཆོ་བ་ཡི། །བྲམ་ཟེ་བཙུན་པ་འཇུང་བར་འཇུང། །དེ་ཡི་  
 ལྷགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །ལུས་དེས་ལྷ་མིན་སྟེན་པར་བྱེད། །ལྷ་མིན་ལུས་ལ་འཁྲུགས་  
 བས་ནི། །དེ་ནི་དུས་རིང་འཆོ་བར་བྱེད། །དེ་ནས་ལུས་དེ་ཞིག་ནས་ཀྱང་། །མཉམ་  
 མེད་དཔལ་བར་ཡང་དག་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ལྷ་  
 གཏུག་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ། དེ་ནས་འཕོས་ནས་རྩ་འཇུག་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཡི་  
 དུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་སོགས་གསུངས་པའི་མཐུ། དེ་བས་སྐྱགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་  
 ནི། །མངོན་སྲོད་དག་ནི་ཡོངས་མི་གྲ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་  
 ཡིས། །མངོན་སྲོད་རབ་ཏུ་བཀག་པ་ཡིན། ལྷིང་རྗེ་མཚོག་ལྷན་སངས་རྒྱས་  
 དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩ་འཇུག་ཆེ། །སྐྱགས་རྣམས་མཐུ་བསྟན་དོན་ཏུ་  
 ནི། །ལས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་འཇམ་པོ་གསུམ་མ་  
 གཏོགས་དྲག་ལས་རྣམས་པལ་ཆེར་བཀག་པས་ན་སྐྱགས་ནས་གསུངས་པ་ཅམ་ལ་

སྣང་བཏགས་ནས་འཇུག་པར་མི་བུའོ། །གཞུང་འདིར་གདུག་པ་ལ་བྱམས་པར་བྱས་  
 པ་ལ་ལྷུང་བར་བཤད་པ་ལྟར་དམར་ནག་གི་རྒྱུད་དང་དོ་རྩེ་སྣང་པོ་རྒྱན་དང་མན་  
 སྣང་ཡང་འབྲུང་ལ་སྡོམ་འབྲུང་གི་འགྲེལ་བར། གདུག་ལ་ཐོག་མ་བར་མཐར་བྱམས།  
 ཞེས་བྱམས་པར་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །འདུས་པའི་རྒྱན་  
 ལས། ལྡང་ལ་བྱམས་དང་དགའ་བྲལ་བས། ཞེས་དེ་ལ་རྩ་ལྷུང་དུ་བཤད་ལ། རོ་བོས་  
 མཚན་ཟེར་བའི་གཞུང་འདིའི་འགྲེལ་བར་ཡང་དེ་ལྟར་བྲུང་མོད་ཀྱང་དོན་ནི་སྣང་ལྟར་  
 བུའོ། །བདུད་ཅི་རྩེ་བ་དང་ལ་སྡོམ་ཀ་པའི་འགྲེལ་བར་འདི་དང་རྩ་ཚིག་མི་མ་སྟུན་པར་  
 ལྷུང་ཡང་དེ་དག་ནི་གཞུང་འདིའི་འགྲེལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྩ་ལྷུང་བཅུ་གཅིག་པ་བཤད་  
 པ་ནི། མིང་སོགས་བྲལ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ། །དེར་རྟོག་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པ། ཞེས་  
 སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། དོན་དམ་པར་མིང་དང་སོགས་ཀྱི་སྣམ་ཚིག་དང་  
 དག་གི་བརྗོད་པའི་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཉེ་མན་སྡེ་ལས།  
 ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབྱུས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་  
 དབྱུས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཞེས་བཅུ་གཅིག་པའི་དོས་འཛིན་ལ་གསུངས་ཤིང་སྡོམ་  
 འབྲུང་གི་འགྲེལ་བར་ཡང་། གུན་རྟོག་གུན་ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་པར་དང་ཐ་མ་  
 སྡེ་ཚོས་རྣམས་སྣང་བ་ཉིད་ལ་ཐོག་མ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་  
 དང་། སྣང་ཉིད་དེ་དང་དེར་རྟོག་པ། ཞེས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པས་  
 སོ། །དོ་རྩེ་སྣང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སྣང་བ་ཐལ་བྱུང་ལ་རྟོག་པ། ཞེས་གསུངས་ཉེ།  
 སྣང་བ་ཐལ་བྱུང་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྣང་བ་ཁོ་ནའི་ཚོས་རྣམས་ལ་རྟོག་ན་ཞེས་པའི་  
 དོན་ནོ། །བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་བས་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཚོས་རྣམས་ལ་མིང་སོགས་



གྱི་མཚན་མ་དང་རྟོག་པ་བྱས་ན་ལྟོང་བ་སྟེ་མཉམ་སྟེ་དང་བསྟན་པའི་ལོར་ཐམས་ཅད་  
 བ་དང་སྟོམ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཚོས་  
 རྣམས་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཚགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མི་སྟེ་  
 བ་དགོས་ན་ནི་སྐྱབ་པར་མི་ལུས་ལ། གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་བདེན་པར་སྟོོ་འདོགས་  
 བ་ལ་བྱེད་ན་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྲུང་སྲུང་ནས་དོར་བ་དགུ་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་  
 བར་འབྱུང་ཏེ་དགུ་བ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་བཀའ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་ལྟར་བ་ཡིན་ན་  
 རྣམས་པར་འབྱུང་བས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཚོས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རྟེན་ནས་ལྟ་བ་དེ་  
 རྒྱན་དུ་བསྟེན་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་བསྟེན་ན་ལྟོང་བར་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ན་གླིས་  
 མཐའ་གཉིས་སེལ་བ་ལས། དེ་ཡང་སྤྲུགས་པ་དག་གིས་སྤྲུགས་ལ་སྟོར་བ་ནི། དུས་  
 དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་སྐྱུ་མ་དག་འབྲ་བར་  
 ལྟ་བ་དང་མི་འབྲེལ་བས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མང་དུ་སྐྱ་བ་འདིར་ཅི་  
 དགོས། །དོ་རྗེ་ཐེག་བར་དེ་ཉིད་ནི། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་གང་གང་དམིགས། །དེ་དང་  
 དེ་ནི་སྐྱུ་མར་བཟུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་  
 རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུ་མ་དང་འབྲ་བར་ལྟ་བ་དང་མ་བྲལ་བས་ཉོན་  
 མོངས་པ་ཚེགས་མེད་པར་སྟོང་བ་དང་དགོ་བ་ལ་རྣོམ་སེམས་ལ་སོགས་པ་འདོར་  
 ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྲུང་སྲུང་ཚོགས་པ་མ་ལུས་པ་  
 འཐོབ་པས་ན་སྤྲུགས་ལ་གནས་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའོ། །ཞེས་ལྟ་བ་  
 དང་དུས་རྒྱན་དུ་མི་འབྲེལ་བར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ནས་དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་དབྱ་མ་  
 བ་དང་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ནི། དེའི་རྗེས་ནས་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་དབྱ་མ་བས་ཀྱང་“འདོད་པ་

1 ལྟད

ཉིད་དེ་བདག་གི་མཉམ་པར་བཞག་པའམ་ལངས་ཞེས་རྫོམ་སེམས་མེད། ཅེས་པ་  
 དང། ཇི་ལྟར་དུག་དང་འབྲེས་པའི་ཁ་ཟས་བཟང་ཟ་བ། །དཀར་པོའི་ཚོས་ལ་དམིགས་  
 པའང་དེ་འབྲར་རྒྱལ་བས་གསུངས། ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པས་དུས་དང་གནས་  
 སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་ཐམས་  
 ཅད་སྐྱུ་མ་དང་འབྲ་བར་བལྟ་བར་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་  
 བེ་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ལམ་དེར་བེ་སྒོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བལྟས་  
 བ་སྒོམ་པ་ཉིད་ཉམས་པ་ཞེས་མ་བཞག་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལེན་ཏུ་གཤེལ་བས་བརྒྱ་  
 ལམ་ན་ཉེས་པ་དེ་འབྱུང་བ་དང་འབྲལ་བ་ཡིན་ལ། ལམ་འདིར་བེ་སྐྱ་གསུང་སྤྲུགས་  
 ཀྱི་དམ་ཚིག་ལས་འགལ་ཏེ། ལེས་པ་དེ་དང་བྲལ་བན་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་  
 པར་བཞག་པས་ན་དེས་འཛིགས་པས་བསྐྱལ་ཏེ་རྟག་ཏུ་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དང་འབྲལ་  
 པར་མི་བྱེད་ཅིང་བྲལ་བར་སྦྱང་ན་ཡང་བག་ཡོད་པས་སྒོམ་ཞིང་འཆགས་ལ་ཡང་  
 སྦྱོར་བས་ན་རྟག་ཏུ་མ་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་  
 སྤྲུགས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལས་རྟག་ཏུ་དབེན་པ་ལྟར་སྤྲུགས་པའི་ལེས་པ་ཡང་  
 རྟག་ཏུ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལས་ལྡོམ་ཞིང་སྐྱུ་མ་དང་འབྲ་བར་རང་བཞིན་གཅིག་པ་  
 ལས་མི་བྱེད་པས་འདི་བེ་རྩོད་ཅེའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྲ་ལ། ལམ་གཞན་པས་སྦྱར་བ་ཡིན་  
 འོ། །དེ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་བེ་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་  
 འོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་རིགས་འབྲ་བར་མ་ཆད་དུ་དགོས་ན་ཉ་ཅང་  
 ཐལ་བས་དེ་མ་ཡིན་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཅི་ན་དེ་བཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན་སྦྱིར་  
 དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་ཅམ་ཞེག་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཅ་ལྟར་དུ་མི་འགྲུར་ལོ། །དེས་

1 བསྟན

བ་ཅ་ལྷུང་དུ་འགྲོ་བའི་ཚད་ནི་གཞན་ནས་བརྒྱད་པ་མི་སྣ་བས་རྒྱུ་བས་རྒྱུ་བས་མཛད་ཟེར་  
 བའི་ཅ་ལྷུང་གི་འབྲེལ་བར་མིང་སོགས་གྲུལ་བའི་ཚོས་ནི་འོད་གསལ་བ་དང་རྒྱད་དུ་  
 འཇུག་པའོ། །དེར་རྫོག་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་མི་མ་སྣུན་པར་གཞན་དུ་  
 རྫོག་པས་ཉིན་མཚན་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ལེགས་སམ་སྣམ་  
 མོ། །དེས་ན་སྣགས་ཀྱི་སྣོམ་ལྡན་སྣངས་ན་སྣོད་ཉིད་གོ་བུས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་  
 བ་ཡིན་ན་ཚོས་བདག་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ་མ་བཅའ་ན་ཅ་ལྷུང་མི་འབྱུང་ཡང་ཉེས་པ་ཞིག་  
 འབྱུང་བར་གསལ་ལ་ལྷ་བ་རྟེན་ནས་ནི་སྣང་ལྷུང་གྲ་དགོས་སོ། །དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པར་  
 ལྷ་བ་གོ་མ་གོ་གང་ཡིན་ཡང་སྣགས་ཀྱི་སྣོམ་ལྡན་གྱིས་མཚན་འདིན་གཙོད་པའི་ལྷ་  
 བ་དང་མི་འབྲེལ་བར་མ་གྲུས་ན་ཅ་ལྷུང་དུ་འབྱུང་རོ་ཞེས་བསྟུན་པ་འཆའ་ན་ཉ་ཅང་  
 ཐལ་ལོ། །འོ་ན་དབྱུ་མ་ཁོ་ནའི་ལྷ་བ་དགོས་སམ་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྷ་བས་ཀྱང་ཚོག་  
 སྣམ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིན་པོ་ཆེ་སྣང་བའི་རྣམ་བཤད་ལས། སྣགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་  
 རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྣང་བ་དང་དབྱུ་མ་པའི་འདོད་གཞུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་  
 རོ། །ཞེས་དཔལ་ངག་དབང་གྲགས་པས་གསུངས་པ་ལྷུང་དབྱུ་སེམས་གཉིས་གང་  
 རུང་གི་ལྷ་བས་ཚོག་གོ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྤོད་པའི་ལྷ་བ་འདི་ན་  
 པའི་རོ་རྩེ་སྣོབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་དུ་མ་ཞིག་ལྱོན་སྣང་བས་ཅ་ལྷུང་དགུ་བ་  
 ཡང་སྤྱིར་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅམ་སྣུན་སྣང་བ་ལ་གྲུའི་དབྱུ་སེམས་པན་ཚུན་དུ་  
 གྲུབ་མཐའ་ལ་སྣུན་འབྲེན་མཛད་པ་རྣམས་ལ་མི་གྲུའོ། །ཅ་ལྷུང་འདི་ལ་འདུས་པའི་  
 རྒྱད་ལས། ཚོས་ལ་མཐའ་གཉིས་སྣོ་འདོགས་པས། ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་སྣ་མ་རྣམས་  
 དང་མ་སྣུན་ཞིང་དམར་ནག་གི་རྒྱད་ལས་ཚོས་ལ་ཚད་འཇུག་བར་གྲུད་པ་ལ་

གསུངས་ཤིང་། གུར་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་འབྲུང་བ་ལ་ཤུའི་བས་ནི་ཚོས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་  
 བདེན་པ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ལུང་དང་མན་ངག་མེད་པར་རང་དགར་རྟོག་  
 གོ་ཚམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་ལ་བཤད་དོ། །ནག་པོ་པས་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་  
 རིག་པའི་རྟོགས་པའི་ཚོས་མིང་ཚིག་ཡི་གོ་དང་བརྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་དང་  
 བལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡིན་མིན་ཚོད་པ་དང་ཡོད་མེད་དུ་རྟོག་པ་དང་གཞན་ལུང་  
 རིགས་ཀྱིས་བྲིད་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟར་འཇུག་པ་ལ་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱུད་སྡེ་དེ་  
 རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུས་པའི་གཞུང་འདི་མཇུག་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ནི་ཨ་མུ་  
 ཀ་ར་དང་བྲི་མེད་སྤུས་པ་དང་རྩྭ་རྒྱུ་ཉ་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་སྤར་ལྟར་བཀའ་བ་  
 ཡིན་པར་སྤང་བས་འདིར་ནི་གཞུང་འདིས་བཀའ་བ་འདི་ལ་ཚད་མར་བུའོ། །དེ་ལྟར་  
 བ་ཚོས་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་ཡོད་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱུངས་པར་ཞག་གཅིག་འདས་ན་  
 ཅ་ལྷུང་བཅུ་གཅིག་པའོ། །ཅ་ལྷུང་བཅུ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཅན་དད་དང་  
 ལྷན་པ་ཡི། །སེམས་སུན་འབྲིན་པ་བཅུ་གཉིས་པ། ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་  
 དུལ་ནི། དམར་ནག་གི་རྒྱུད་དང་རྩི་རྩིང་པོ་རྒྱུན་དང་མན་སྟེ་དང་འདུས་པའི་རྒྱུན་  
 རྣམས་འདི་དང་འདྲ་ལ། གུར་ལས། ལྷལ་ལྷན་སེམས་ཅན་ཞེས་འབྲུང་བས་ལམ་གྱི་  
 སློབ་དུ་རུང་བའི་སེམས་ཅན་དད་པ་དང་ལྷན་པའོ། །དད་ཚུལ་ནི་ནག་པོ་པས་མ་  
 བཤད་ལ་ཤུའི་བས། དད་ལྷན་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་པའི་བཤོ་སྐལ་གྱི་  
 དུལ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་རང་གི་ལྷ་མས་སློབ་མ་ལ་བཤོ་བཤའ་  
 རྱེད་པའི་གདམས་པ་ལ་རབ་ཏུ་དད་པའོ། །དེ་ཡང་སྐབས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐེག་པ་  
 མཚོག་གི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་བུའོ། །བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ནི། རྩི་རྩི་

སྤྱི་ལོ་རྒྱ་དང་ཡུར་དང་མཁ་སྤྱི་དང་འདུས་པའི་རྒྱ་དང་སྤོམ་འཕྲུང་གི་འགྲེལ་པ་  
 རྣམས་འདི་དང་འབྲེལ་དམར་ནག་གི་རྒྱ་དང་ལས་སེམས་ཅན་དེ་སྤྱི་བ་ལ་བཤད་པ་ནི་  
 རྣམས་ལོ་ལས་ཡུང་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་ལ། ལྷོ་ལས་དང་ལྷན་སེམས་ཅན་བརྗོད་པ་  
 ཡིན། ཞེས་པར་འདོན་ཞིང་དེའི་སེམས་རྗོད་ལུགས་མ་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདུན་  
 བ་རྗོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་བསམ་དེའི་སེམས་སྤྱན་འབྲིན་པ་བྱས་ནའོ། །འདི་ལ་འདུན་པ་  
 ལོག་པ་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཤེ་ན། འགྲེལ་པ་བདུན་ཅིའི་ཚུ་རྒྱ་དང་བདུན་ཅི་ཟླ་  
 བ་དང་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་རྣམས་ལས་ལོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་དེ་ཅ་ལྟར་དུ་  
 འགྲོ་བ་ལ་དེ་དགོས་པ་འདུའོ། །ནག་པོ་ལས་གྲེ་སྤང་སོགས་ལ་གཡོ་བྱེད་པ་དང་སྤྱི་  
 མ་དང་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་བས་སྤྱི་བ་དང་ཚོས་ལོག་བསྟན་ནས་སྤྱི་བ་སོགས་ལ་  
 བཤད་ནས་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཅ་ལྟར་གང་ལ་སྤྱེད་པའི་གསལ་ཁ་མ་མཛད་  
 དོ། །འོན་ཀྱང་ལྷོ་ལས་གཞུང་འདི་དང་མཐུན་པར་སེམས་རྗོད་པ་ནག་པོའི་རྒྱ་  
 གྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ་མཁས་པ་གཞན་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྤང་བས་སེམས་སྤྱན་  
 ལྟར་བའི་ཅ་ལྟར་དུ་བྱས་ན་ལེགས་པར་མཛོད་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤོད་དུང་  
 གི་སེམས་ཅན་ཐེག་པ་མཚོག་གི་གདམས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་དད་པ་ལ། དེའི་འདུན་པ་  
 རྗོད་འདོད་ཀྱི་སེམས་སྤྱན་འབྲིན་པའི་ཐབས་བྱས་ནས་འདུན་པ་ལེགས་ཅ་ལྟར་བཅུ་  
 གཉིས་པའོ། །ཅ་ལྟར་བཀའ་འགྲེལ་སོགས་ནས་དང་ལྷན་ལ་ཚོས་ལོག་པར་བསྟན་པ་  
 འདིའི་དོན་དུ་འཆད་ཀྱང་དེ་ནི་སྤོམ་པོར་གསུངས་པས་འདིའི་སྤྱབས་དོན་དུ་མི་སྤང་  
 དོ། །ཅ་ལྟར་བཅུ་གསུམ་པ་བཤད་པ་ནི། དམ་ཚིག་ལ་ནི་རི་བཞིན་རྟེན། །མི་བསྟན་  
 པ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ། ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། ལྷ་མེད་ཀྱི་ཅ་ལྟར་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་།

ནལ་ཤོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་ལྷུང་དུ་འགོ་རྩུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ལུལ་ནི། དམ་  
 ཚིག་ཅེས་པ་སྟེ་སྤྱིར་བཟའ་བསྐྱུང་གི་དམ་ཚིག་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདྲིར་བཟའ་བ་དང་  
 ཡོངས་སྤྱོད་པའི་དམ་ཚིག་ལ་དུ་རི་ཀ་པས་གསུངས་པ་སྟུང་བུའོ། །ཤུནྟེ་པས་བདུད་  
 ཅི་ལྟའི་དམ་ཇུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་མི་སྤྱོད་པ་ལ་བཤད་པ་ནི་སྤོགས་གཅིག་  
 མཚོན་པ་ཅེས་ལོ། །བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་སྤྱང་བར་འགྱུར་བ་ནི། དམ་ཚིག་གི་ཇུས་  
 དེ་ལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་བསྟེན་ནའོ། །དམ་ཇུས་རི་འདྲ་བ་ཞེ་ན། དམ་ཚིག་ཅན་  
 གྱིས་བསྟེན་པ་ལས་རྙེད་པའམ་ཐོབ་པའོ། །འདྲི་ནི་ཚོགས་འཁོར་རམ་དཔའ་པོའི་  
 སྟོན་མོའམ་དབང་པོའི་སྟོན་པོའི་ཚོགས་རྩུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་ཚེ་དམ་ཇུས་བཟའ་  
 བརྟུང་ཤ་ལྡ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་པའི་ཚེ་མི་གཙང་བའི་བསམ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཐོས་  
 བས་དང་དུ་མི་ལེན་པའོ། །སྤྱིར་བོ་རྒྱན་ལས། འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་  
 ལྟར། །གཉིས་ཀའི་ལོགས་སྤྱོད་ལ་རབ་གནས། །པན་རྩུབ་དམ་ཚིག་གཏམ་སྤྱི་  
 ཞིང་། །དགའ་བའི་སེམས་གྱིས་འོངས་པ་དང་། །མདོར་ན་རྩ་བ་ཉམས་འགྱུར་  
 བས། །འབད་པས་དམ་ཚིག་ལོགས་དྲན་བྱ། །ཞེས་ཚོགས་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་རིག་  
 མས་འདོད་པ་བསྟེན་པ་དང་དུ་མ་སྤངས་ན་རྩ་ལྷུང་དུ་བཤད་དེ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་  
 ལྟར་གྱི་རིག་མ་བསྟེན་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པ་དང་དགག་བྱ་གཞན་མེད་པའི་རྟེན་འགའ་  
 ཞིག་ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྐབས་གཞན་དུ་འདྲ་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་སྤྱི་  
 ལ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་སྟུང་མི་རྒྱས་པ་དང་རབ་བྱུང་གིས་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་  
 ལ་རྟེན་པ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དམ་ཚིག་ལྡ་བ་ལས། ཕྱི་རོལ་དམ་པའི་ཕྱག་རྒྱས་འབྱུང། །རང་  
 གི་སྟོབ་མས་ཡོངས་སུ་བསྟོར། །དེས་ཀྱང་རང་རིག་མ་ལ་འབྱུང། །མི་རྒྱས་བསམ་

གཏན་དག་གིས་བྱ། ཞེས་དམིགས་བསམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་རྣམས་ཀྱི་  
 རྒྱལ་ལས། དམ་ཚིག་དང་ལྡན་ཅེ་མི་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་པ་ལ་  
 དགོངས་པ་འདྲའོ། །དམ་ཚིག་དོན་དང་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་  
 བསྐྱུང་བའི་དམ་ཚིག་མི་བསྟེན་པ་ལ་བཤད་པ་ནི་ལེགས་པར་མ་མཐོང་རོ། །སྤྱིར་བ་  
 འདིའི་མིང་འདོགས་ནི་མན་སྟེ་དང་འདུས་པའི་རྒྱལ་དང་སྟོན་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པར་  
 ཡང་འདི་བཞིན་དུ་འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་ནི། དམ་ཚིག་ཅེས་བ་སྟེ་དོན་དང་  
 འིལ་བྱ་དང་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཅི་ཞིག་བྱས་པས་ལྷུང་བར་  
 འགྱུར་བ་ནི། རྟོག་འདྲ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སྦྱང་ནས་དེ་དག་མི་བསྟེན་པར་དོར་ན་ལྷུང་  
 བའོ། །སྟོན་ཚུལ་ནི་དཔལ་མཚོག་དུམ་བྱ་གཉིས་པའི་འབྲེལ་ཆེན་ལས། དད་པ་མེད་  
 པས་བཞད་གང་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལ་དོན་དེ་ལ་སོགས་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟོན་  
 པ་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ལག་པ་རྣམས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་  
 ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྟེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་གནས་ནས་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དམ་  
 ཚིག་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེ་དག་ལ་པམ་པར་གསུངས་  
 པ་ནི་སྤར་བྲངས་ཟེན་ལོ། །གལ་ཏེ་འདི་ནི་ཁྱད་གསོད་ཡིན་པས་དེའི་ལྷུང་བ་ནི་ཅ་  
 ལྷུང་གཉིས་པ་ཡིན་གྱི་བཅུ་གསུམ་པ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ་ཅ་ལྷུང་གཉིས་པ་ནི་  
 འདི་ཙམ་ལས་འདས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞེས་བཅས་པ་ཁྱད་དུ་གསལ་  
 བས་བཅས་མཚམས་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྤར་དཔལ་མཚོག་འབྲེལ་བའི་  
 ལྷུང་བྲངས་པ་ལྟར་ཡིད་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་རྟོག་འདིལ་  
 སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་འབྱུང་བས་དེ་དག་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་དམ་ཚིག་བསྟེན་པ་

དོར་བ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཆེ་བའི་སྲིད་རྡོ། །སྲ་མ་ནི་འོག་མ་ལ་བཅས་པའི་རྩ་ལྟུང་  
 མིན་ཡང་འདི་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་རྩ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་སྐྱམ་མོ། །དམར་ནག་གི་རྒྱད་ལས།  
 ཉག་ཏུ་དམ་ཚིག་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་དམ་ཚིག་མི་བསྟེན་པའི་ལྟུང་བར་བཤད་  
 བོ། །སྲར་བཤད་པ་དེ་འདྲ་བ་ནི་རྩ་ལྟུང་བཅུ་གསུམ་པའོ། །རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་པ་བཤད་  
 བ་ནི། ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བྱད་མེད་ལ། །སྟོན་པར་བྱེད་པ་བཅུ་བཞི་པ། ཞེས་  
 མོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། བྱད་མེད་ཀྱི་རྩ་ལ་འཛིན་པའི་རྩོ་རྩེ་པག་མོ་སོགས་  
 འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་དང་། བྱད་མེད་མཚན་ཉིད་པ་གང་ཡག་བྱང་བ་  
 གཅིག་གོ། ཤེས་རབ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ནི་འདིར་  
 འབྱུང་བའི་དོན་ཉེ་རྣམ་འཕྲོར་པ་ལ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོར་གསུངས་  
 པའོ། །བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་ནི། དེ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་ནའོ། །སྟོན་  
 ལུགས་ནི་སྲ་མ་ལ་སྟོན་གངགས་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་གིས་སྟོན་གང་ཡང་བྱང་བ་  
 བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ལྷི་མ་ལ་ནི་སྟོན་གངགས་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་གིས་བྱད་མེད་ཀྱི་  
 ཉེན་སྲི་ལ་སྟོན་ཚིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྟོན་བརྗོད་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱད་མེད་ཀྱི་གོ་བ་  
 དགོས་པར་བདུད་ཅི་རྩེ་བ་དང་ལ་སྟེ་ཀ་རས་བཤད་པ་ནི་ལྷི་མ་ལ་དགོས་སམ་སྐྱམ་  
 མོ། །དུས་འཁོར་དང་དུ་རི་ཀ་བས་བྱད་མེད་སྲི་ལ་བཤད་ཅིང་མན་སྟེ་དང་“སྟོན་མ་”  
 འབྱུང་གི་འགྲེལ་བར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་གཞུང་འདི་དང་མཐུན་པར་སྣང་  
 ལ། སྲར་ཀ་མ་རྟེ་བུའི་ལྟུང་བྲངས་པ་ལྟར་དང་དག་ནག་གི་འགྲེལ་བ་གཉིས་ལས་  
 གྲང་རྩོ་རྩེ་པག་མོ་ལ་སོགས་པ་བྱད་མེད་ཀྱི་གསུགས་འཛིན་པ་ལ་སྟོན་པ་རྩ་ལྟུང་དུ་  
 བཤད་པ་ནི་རྒྱད་ལྟེ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་མོང་འོ། །འདིར་དམ་ཚིག་རྩོ་རྩེ་ས་ཀུ་ཏུ་ཀུལྷི་

1 ལྷོས



ལ་སོགས་པ་དང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱའི་བྱད་མེད་ལ་སྦྱད་པ་ལ་ཅ་ལྟར་དང་བྱད་མེད་  
 གཞན་ལ་ཤུ་འདྲ་བུ་མཛད་ཅིང་འདུས་པའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལས་  
 །ཡང་རང་གི་རིག་མ་ཁྲད་པར་ཅན་ལ་སྦྱད་པ་ལ་བཤད་པ་སྦྱང་ནའང་རང་གི་ཕྱག་ས་  
 བོ་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱི་བའི་ཁྲད་པར་ཡོད་མོད་ཡང་ཅ་ལྟར་དུ་འགྲོ་བའི་  
 མཚམས་སྡེ་ལ་ལྟར་དོ། །འབྲུག་པས་ཚོད་པའི་དུས་འདིར་འགྲོ་བ་རྣམས་བྱད་མེད་ལ་  
 རབ་དུ་ཞེན་པས། དེ་རྣམས་གཏུལ་བའི་སྲིར་བྱད་མེད་དུ་སྦྱུལ་པའི་ལྷ་རྣམས་འདི་ན་  
 གནས་པས་མི་སྣོད་ཅེས་སམ་བྱད་མེད་ཀྱི་ཁྲོད་ན་དོ་རྗེ་པག་མོ་སོགས་གནས་པས་  
 དེས་ན་གང་ཡིན་མི་ཤེས་པས་བྱད་མེད་རྣམས་ལ་མི་སྣོད་པར་བཞེད་པའི་སྲིར་  
 བཅས་པའི་སྦྱི་མཚམས་འདྲིན་པ་ལ་བྱད་མེད་ཅམ་ནས་བྱེད་པར་གསལ་ལོ། །དེས་  
 བ་འགྲེལ་བ་དེར་གོང་དུ་དོ་རྗེ་པག་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱད་མེད་དུ་བཤད་ཡང་དེ་  
 དག་ཁོ་ན་ལ་བཞེད་པ་མིན་ཅོ། །ཡང་འབྲུག་པས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་  
 འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉོག་ལས། ཚངས་པ་སྤུན་སྦྲུམ་ཚོགས་པའི་དབང་སྤྲུལ་ཅེས་བྱ་  
 བ་དེ་སྤུས་བརྒྱན་ཉེ་བྱད་མེད་དུ་བསྦྱར་ནས་རྒྱལ་བ་ཆེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྤུན་སྦྲུམ་  
 འཁོད་པ་ལ། བརྒྱ་བྱིན་གཙུག་སྤྱད་འདྲིན་གྱིས་སྲིད་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་  
 སྤུན་སྦྲུམ་མ་འདུག་ཅིག །བག་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་སོགས་སྦྱས་པ་ན། སངས་  
 རྒྱལ་དེས་ལྟའི་དབང་པོ་རྟོགས་ལ་སྦྱོས་ཤིག །ཁྲོད་ལ་དེས་མི་སྤྲུལ་པའི་འབྲས་བུར་  
 ལྷུང་ཉ་ལེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚོད་པའི་སྲིར་དུ་བྱད་མེད་དུ་སྦྱུལ་བ་  
 ཡིན་གྱི། འདི་ལ་བྱད་མེད་ཅེས་མ་བརྗོད་ཅིག་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་  
 གྱིས་དེ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ཞིང་། དེ་སྐད་སྦྱས་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྤྲུལ་པ་ཚོ་བཟང་

མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྐྱུས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་སེམས་ལྟར་མོ་ཅན་གྱིས་བརྒྱ་བྲིན་གྱིས་དེ་  
 མ་བཤགས་ན་རྣམ་སྒྲིབ་ཅི་འདྲ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཞུས་པ་དང་། མ་བཤགས་ན་ཆེ་  
 རབས་བརྒྱད་ཁི་བཞི་སྟོང་དུ་བྱང་མེད་དུ་སྐྱེའོ། །དེས་ན་རག་གི་ལས་བསྐྱུང་བར་  
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་བྲངས་སོ། །དམར་ནག་གི་རྒྱད་དང་དོ་རྩི་སྟོང་པོ་རྒྱན་  
 ལས་བྱང་མེད་ལ་སྟོན་པའི་ཉེས་བར་བཤད་ལ། གྱུར་ལས་བཅུན་མོ་རྣམས་ལ་  
 བརྟམ་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་དོ། །བྱང་མེད་རང་བཞིན་པ་ལ་སྣང་པའི་ཅ་ལྟུང་ནི་རྣམ་  
 འཕྲོར་རྒྱད་ལ་མི་སྦྱར་དོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་བྱང་མེད་གྱིས་ནི་སྐྱེས་པ་ལ་སྣང་ན་ཅ་  
 ལྟུང་དུ་སྐྱ་བཞི་རྒྱ་གཞུང་ལྷངས་མ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡང་  
 མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་དང་རྒྱ་འབྲེལ་ལྷངས་མ་དེ་དག་ནས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་འབྱུང་བའི་  
 ཅ་ལྟུང་དེ་དག་ནི་སྐྱེས་པ་དང་བྱང་མེད་གྱི་རྟེན་སོ་སོར་མ་སྐྱེ་བར་སྐགས་གྱི་སྟོན་  
 ལྟར་སྐྱེའི་ལྟར་བར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྤར་བཤད་པ་དེ་འདྲ་བའི་ལྟུང་བ་  
 དེ་ནི་ཅ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ཅ་ལྟུང་རྣམས་གྱི་བསྐྱུ་བ་བཤད་པར་  
 བྱ་སྟེ། ལྟུང་བ་འདི་རྣམས་གསུངས་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་དགག་པའི་  
 ཕྱིར་དུ་བཅས་པ་ཡིན་ལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་པ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཡུལ་གྱི་  
 གཙོ་བོ་ནི་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་པོ་དང་། ཚོས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་  
 དང་། ཉམས་སུ་སྐྱང་བྱའི་ཚོས་སོ། །དང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འགོག་པ་  
 ནི་ལྟུང་བ་དང་པོའི་བཅས་པའོ། །གྲོགས་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་གྲོགས་དང་།  
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གྲོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་འགོག་པ་ནི་ལྟུང་བ་གསུམ་  
 པ་དང་བཅུ་གཉིས་པའི་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་མཛེས་བར་བྱེད་པ་འགོག་པ་ནི་

བཅུ་པའི་བཅས་པའོ། །ཚོས་ལ་གཉིས་ཏེ་ལུང་དང་སྐྱབ་པའི་ཚོས་སོ། །ལུང་ལ་ཁྱད་  
 གསོད་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་“ཞེས་སྐྱབ་པ་འདེབས་པ་དང་། བརྟན་  
 པ་མི་འོས་པ་ལ་སྟོན་པ་འགོག་པ་ནི་ལྷུང་པ་གཉིས་པ་དང་བུག་པ་དང་བདུན་པའི་  
 བཅས་པའོ། །སྐྱབ་པའི་ཚོས་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་གྱི་རྟེན། ལམ་གྱི་གོ་བོ། ལམ་གྱི་  
 ཡན་ལག་གོ། །ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་གང་གི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་  
 འོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་སེམས་རང་གི་ངོ་བོ་འདོར་བ་འགོག་པ་ནི་ལྷུང་བ་བཞི་བ་དང་  
 ལྷ་པའི་བཅས་པའོ། །ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། རྫོགས་  
 པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་གང་ལྟར་སྟོན་པའི་གཞི་སྤང་པོ་ལ་བརྟན་པ་འགོག་པ་ནི་  
 ལྷུང་བ་བརྒྱད་པའི་བཅས་པའོ། །རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། ལྟོང་བ་ཉིད་དང་པོ་ནས་  
 སྤང་བ་དང་རྫོགས་ཀྱང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདོར་བའོ། །དེ་གཉིས་འགོག་པ་ནི་དགུ་བ་  
 དང་བཅུ་གཅིག་པའི་བཅས་པའོ། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་གཞི་དམ་  
 ཚིག་དང་། ལམ་གྱི་གོ་གས་བྱུང་མེད་དོ། །དང་པོ་མི་བརྟེན་པ་དང་གཉིས་པ་ལ་སྟོང་  
 པ་འགོག་པ་ནི་ལྷུང་བ་བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པའི་བཅས་པའོ། །ངོ་བོས་མཛད་  
 ཟེར་བའི་རྩ་ལྷུང་གི་འགྲེལ་པ་དང་ལཱོ་ཀརས་བྱས་པའི་འགྲེལ་པར་སྐྱད་ཚུལ་  
 གཞན་ཡང་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་སྤང་འདོད་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་པའི་མན་  
 ཡོན་བསམ་པ་དང་། མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྐགས་  
 པས་འདི་དག་སྤངས་ན་ནི། །དངོས་བྱུབ་ངེས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་  
 ཏེ། ཐོབ་པར་འགྱུར་དོ། །གང་ན་མཚོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུབ་ཐམས་ཅད་  
 དོ། །གང་གིས་ན་གསང་འདུས་ཀྱི་བཤད་སྐྱུར་སྟོན་པའི་མེ་ཉོག་གི་ལེུ་བཙོ་བརྒྱད་

1 ཞུས

བའི་འགྲེལ་པ་ལས། སྤགས་ནི་རང་གི་ལྟོ་། །དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ན་སྤགས་པ་སྟེ་  
 དེའི་ར་རྒྱལ་བརྟན་པར་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་ལྟོ་ཉིང་རེ་  
 འཛིན་གྱི་སྤགས་དང་ལྟན་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཅི་ཞིག་བྱས་ན་འཛོལ་ཅེ་  
 བ། སྤར་བཤད་པའི་རྩ་ལྟར་འདི་དག་གིས་མ་གོས་པར་བྱས་ནས་སྤངས་ན་ནི་འཛོལ་  
 པོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དངོས་བྱུང་འཛོལ་པས་ན་ངེས་པར་ཞེས་  
 མོད་པ་སྟེ་རྟེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དོ་རྩེ་སྤྱང་པོ་རྒྱན་ན་སྤང་རོ། །དངོས་བྱུང་འབྲུབ་  
 ལུགས་ནི་ཐོད་པའི་བཀའ་འགྲེལ་དུ་ས་ར་ཉམས། དེ་ཡང་གསང་བའི་མཛོད་ལས་  
 གསུགས་པ། དབང་བསྐྱར་ཡང་དག་སྦྱིན་“ལྟན”ལ། །སྦྱེ་དང་སྦྱེ་བར་དབང་བསྐྱར་  
 འབྲུབ། །དེ་ཡིས་སྦྱེ་བ་བདུན་ལ་ནི། །མ་བསྐོམས་པར་ཡང་དངོས་བྱུང་འཛོལ། །གང་  
 ལ་སྐོམ་པ་དང་ལྟན་ཞིང་། །གལ་ཉེ་དམ་ཚིག་“སྐོམ”ལ་གནས། །སྦྱེ་འདིར་ལས་  
 དབང་གིས་མ་བྱུང། །སྦྱེ་བ་གཞན་དུ་དགོས་བྱུང་འཛོལ། །རེ་ཤིག་དམ་ཚིག་ཉམས་  
 པ་ལ། །དངོས་བྱུང་ཐོབ་པ་ལྟ་ཞོག་གི། །མི་ཡི་སྦྱེ་བའང་རྟེན་པར་དགལ། །ཞེས་གསང་  
 བའི་མཛོད་ཀྱི་ལྷང་དྲངས་པ་ལྟར་ཉེ་ཆེ་འདིར་འབད་པ་ཆེན་པོས་མ་བསྐོམས་ཀྱང་  
 སྦྱེ་བ་བདུན་ན་དངོས་བྱུང་འབྲུབ་པ་དང་དེ་ཡང་རྣམ་འབྱོར་རྩུང་ཟད་སྐོམ་པ་དང་  
 དམ་ཚིག་དང་སྐོམ་པ་དག་པས་འབྲུབ་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་ན་དགོས་བྱུང་འབྲུབ་པ་  
 ལྟ་ཞོག་རན་འགྲོར་འགྲོ་བས་མདེ་འགྲོ་ཡང་རྟེན་དགའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཚིག་  
 ལྟ་བུ་ལས། །གལ་ཉེ་ལྟར་བ་མེད་ལྟར་ན། །སྦྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ལ་འབྲུབ། །ཅེས་དང་།  
 བེ་ལྟོ་ཉི་ཅུ་རྣམས་ཀྱང་། །མ་བསྐོམས་བྱུང་ཀྱང་ལྟར་མེད་ན། །སྦྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་

1 ལྟན  
 2 སྐོམ

འགྲུག་ ཅེས་གསུངས་པས་ཙུ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ཉེས་པས་མ་གོས་པའམ་གོས་  
 གྲང་མྱིར་བཅོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་དམ་ཚིག་དང་“སྟོམ་བ་དག་པར་བསྐྱབ་  
 རྒྱུ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་མཚོག་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །བདུན་དང་བཅུ་དྲུག་གི་  
 ཁྱད་པར་ནི་བི་བྱུ་ཏི་ས་མ་བསྟོམས་གྲུར་གྲང་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་སྟོམ་པའི་  
 བཅོན་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ཡིན་ཏེ་སྟེ་མ་ལ་གང་ཡང་སྟོམ་བ་དང་ལྡན་ཞེས་གསུངས་  
 པས་སོ། །དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ལས་དབང་གིས་མ་གྲུབ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆེ་འདི་ལ་  
 མཚོག་འགྲུབ་མ་རྣམས་པའི་ལམ་སྟོམ་པའི་བཅོན་བ་ཅན་དམ་ཚིག་དག་པས་“སྟེ་<sup>1</sup>བ་  
 བདུན་ཚུན་ཚད་ལ་འགྲུབ་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་དམ་ཚིག་དག་པ་ལ་ཙུ་ལྟར་གིས་དག་བ་  
 ཅོམ་གྱིས་མི་ཚོག་པས་ཡན་ལག་གི་ལྟར་བ་སྟོམ་པོས་གྲང་དག་དགོས་ཏེ། རོ་རྩེ་  
 ལྷིང་པོ་རྒྱན་ལས། དེ་ལ་སྐགས་བ་ཡོངས་འདས་ན། །དེས་པར་བདུད་དང་སྤྲད་པར་  
 འཇུག། །ནད་དང་སྤྲུག་བསྐྱལ་འཕེལ་འགྱུར་ཏེ། །བསྟིར་མེད་སྤྱི་ལུ་ཚུགས་དཔུལ་  
 བར་འགོ། །སྟོམ་པོ་ལྟར་བྱེད་ཉེས་དམིགས་གྲང་། །དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ།  
 ཞེས་གསུངས་ལ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་གྲུབ་ལྟ་ཞོག་བདེ་འགོ་ཡང་རྟེན་དཀའ་བའི་  
 ལྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་སྐས་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མེད་ཚོགས་རྣམས་  
 གྱིས་དགྲེས་བཞིན་དུ་སྐྱང་བས་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་བདུད་ལ་  
 སོགས་པས་སྐྱགས་མི་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ལ་མེད་དུ་བྱངས་  
 བས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྱུར་བས་པན་ཡོན་དེ་རྣམས་བསམས་ནས་དམ་ཚིག་དང་  
 སྟོམ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོ་ལྟགས་ཆེ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་དུ་དམ་ཚིག་ལས་  
 ཉམས་ན། ཉམས་པ་བདུད་གྱིས་བརྒྱུང་བར་འཇུག། །དེ་ནས་སྤྲུག་བསྐྱལ་སྟོང་

1 ལྷ

འགྲུང་ཞིང་། །སྤར་དུ་བལྟས་ཏེ་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །སྤར་བ་དེ་རྣམས་  
སྤར་བར་གསུངས་པ་ལས་གཞན་དུ་དམ་ཚིག་སྟེ་བཅས་མཚམས་ལས་འདས་ཤིང་  
ཉམས་ན་ཉམས་པའི་སྒྲགས་པ་དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཆེ་  
འདིའི་ཉེས་དམིགས་ནི་བདུད་དང་ལོག་འདྲེན་ལ་སོགས་པས་འདྲིན་པས་དེ་དག་གི་  
དབང་དུ་འགྲུང་ལ། དེ་ནས་ནི་བཟ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ནས་ལུས་  
དང་སེམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མང་དུ་སློང་བར་འགྲུང་བའོ། །ཆེ་སྤི་མའི་ཉེས་དམིགས་  
ནི་མཚོན་ལས། དཔྱལ་བ་ཡི་ནི་སྤྱི་ཚུགས་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤར་དུ་བལྟས་བ་སྟེ་  
བར་དེའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་ཉེས་ཚུགས་སུ་བྱས། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་  
འགྲོ་བར་འགྲུང་ངོ་། །རྒྱ་གསང་ཐིག་ལེ་ལས་ཀྱང་། །སྒྲགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་དོན་འདོད་  
པས། །དམ་ཚིག་སྤར་ལ་བཅོམ་བར་བྱ། །གཞན་དུ་བྱས་ན་སྒྲགས་མཁན་  
ཀྱིས། །སྒྲགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་མི་འགྲུབ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ནི་དམ་ཚིག་  
གི་གསོལ་ཡང་བཞེས་སུ་མི་སྤང་སྟེ། །འདིག་ཉེན་འདི་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེ། །འདིག་  
ཉེན་པ་རོལ་དཔྱལ་བ་རྣམས། །དམ་ཚིག་སློང་བ་འདས་པ་ཡི། །མྱོངས་པའི་བདག་  
ཉིད་དེ་འཛོལ་པོ། །སློབ་མ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། །སྤང་ཞན་སྤྲུག་བསྐྱེད་འཛོལ་འགྲུང་  
ཏེ། །དེས་ན་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་མི་སྤྲིན། །ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མཚོག་ཏུ་བདེ། །དམ་ཚིག་མིང་  
པའི་སློབ་མ་ལ། །ནམ་ཡང་སྤྱིན་པར་མི་འགྲུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། །ལྷ་རྣམས་  
ཀྱང་ནི་“ཞེས་<sup>1</sup>སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་རྣམ་པ་བོདྱིས། །སློབ་དང་”མེ<sup>2</sup>ཉོག་ལ་སོགས་  
པ། །སྤྲུལ་ཡང་བཞེས་པར་མི་འགྲུང་ངོ། །ཞེས་བྱངས་པ་ལྟར་དམ་ཚིག་རྣམས་ལས་

1 ལས  
2 མ

འདས་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་མཚོན་པ་ལུལ་ཡང་མི་བཞེས་  
 པའོ། །མཁའ་འགྲོ་ལ་སོགས་པས་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ལ་འཆོ་བར་བྱེད་པ་དང་དེ་ལ་  
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྐྱོབ་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། བདེ་མཚོག་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་  
 བརྒྱད་པ་ལས། དམ་ཚིག་འཛོམས་ཤིང་ངན་སྐྱོད་པ། །བྲམ་ཟེ་གསོད་པར་ཟེ་ཚོམ་  
 མེད། །སྤྲིག་སྐྱོད་ཚོངས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །བསྐྱུས་འཕྱུར་ངན་པའི་བདག་ཉིད་  
 དེ། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡིས་ཐོས་ལྟར་ཀྱང་། །དེ་ལང་ནི་སྐྱོབ་མི་བྱེད། །གསང་བ་བ་ཡི་  
 བང་ན་ནི། །སྐྱབ་པོ་དེ་ནི་སྤྲུགས་དང་འབྲ། །ཞེས་སོ། །འདི་མཁའ་འགྲོའི་སྤྲུགས་བག་  
 མེད་པས་འདོན་པ་ལ་གསུངས་ཀྱང་དམ་ཚིག་གཞན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་འབྲ་  
 བས་རྣམས་ན་བོ་རྟེན་སྐྱིད་དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཁྱེད་སྲུབ་སྲུབ་སྲུབ་  
 སོ། །དེས་ན་རྩོ་རྩེ་འཆང་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་གནས་པས་བཤད་ཟིན་པའི་ཅ་རྒྱུད་དང་  
 འཆང་འཕྱུར་གྱི་ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་རྣམས་སྐྱོང་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའི། དེ་ལྟར་ཤིང་  
 རོག་ཀྱུན་མན་ད་སྤྱི་མཛེས་ཀྱང་ནང་རྩལ་བ་བཞེན་དུ་སྤྱི་གསང་སྤྲུགས་པ་ལྟར་  
 བཅོས་ནས་ནང་གི་དམ་ཚིག་དང་སྐྱོམ་པ་ཉམས་པར་མི་བྱ་བར་ཨ་རྒྱ་ཀ་རས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་སྤྱེ་མན་དག་སྤྱེ་མའི་སྤྱེ་མ་ལྟ་བུ་ལས་ཅ་རྒྱུད་དང་སྐྱོམ་པོ་  
 བཤད་ཟིན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། རོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ་གནས་པས་རྣམ་པ་  
 ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྐྱོན་དུ་བྱེད་  
 པའི་གནས་སྐབས་ལས་འདིར་འོག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ལྟན་ཅིག་སྤྱེས་པ་བསམ་  
 ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོར་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་བས་རི་ལྟར་འདོད་པར་སྐྱོད་  
 པས་ཤིང་རོག་ཀྱུན་མན་ད་ནང་རྩལ་བ་བཞེན་དུ་སྤྱི་རོལ་ཅམ་གྱིས་གནས་པར་མི་

བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ནི་བསྟན་པའི་འོར་ཟམས་ཅད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་  
གསལ་བར་གསུངས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་འོག་མའི་སྐབས་  
སུ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ལ་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་ཆེས་གྱིས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་  
རྣམས་ལ་ཅི་རུང་རུང་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཤུལ་པས་ཀྱང་དག་  
ནག་གི་འབྲེལ་བ་ལས། དེའི་སྱིར་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་འདི་དག་ནི་སྐབས་པ་  
རྣམས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་གནས་ལྟ་བུར་མི་བཟད་པའི་གནས་ཡིན་པས་རབ་རྩ་ཡང་  
འབད་པས་བསྐྱང་ངོ། །གལ་ཏེ་ཉམས་པ་ལྟ་བུ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་གསོ་བར་  
བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་རི་ལྟར་ཤིང་ཉ་ལ་ཡ་ཐོག་བསྐྱམས་པ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྣམ་འབྱོར་  
ལ་སོགས་པས་འབྲས་བུ་འབྲིན་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་ཅ་ལྷུང་སྡོང་བའི་དམ་ཚིག་  
ནི་སྐབས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་དམ་པ་ཡིན་པས་འབད་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དང་པོ་ནས་  
མ་གོས་པར་བྱ་བ་དང་གལ་ཏེ་ཉམས་ནའང་རི་མི་སྐྱམ་པར་མི་འཛོག་པར་སྱིར་  
བཙོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་གསོ་དགོས་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་དེའི་ལྷག་མ་རྣམ་  
འབྱོར་བཞི་སྐོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འབྲིན་མི་རུས་པ་ཉ་ལ་ཡ་ཐོག་བསྐྱམས་  
པའི་དབུས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཚོད་བ་སྤང་བ་ཡང་དེར་གསུངས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། འོ་  
ན་ཤིན་རྩ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་དུ་བྱིན་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྷན་པས་  
བསྐྱབས་ན་འགྲུབ་པར་འཇུག་པས་ཡི་ཆད་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་  
གསུངས་པ་རི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། བསྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་ལྷུང་བ་ལས་བསྐྱང་བའམ་དུས་དང་  
པོའི་དབང་ངམ་ཡིད་ལ་རེ་བ་ཆད་པ་དག་སྐབས་རྗེས་གཟུང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྱིར་དེ་རྒྱད་  
ཅེས་གསུངས་པར་གསལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །སློབ་དཔོན་རྩོམ་པ་རྣམས་ལས་དང་པོ་



པའི་དམ་ཚིག་བསྐྱེས་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་རིག་སྐྱགས་  
 བརྒྱང་བ་ཉིད་དུ་རེས་པས་ནི། "སྣོམ་<sup>1</sup>་པ་དང་དམ་ཚིག་ཚུལ་བཞིན་མ་བསྐྱེདས་ན་  
 འཕགས་པ་རྣམས་བསྐྱེས་པ་བདག་ཉིད་ལ་འཁྱུ་བར་བྱེད་པ་དངོས་གྲུབ་ལ་རྒྱབ་  
 གྱིས་སློབས་པ་དེ་ནི་གཡོ་ཅན་ཤིང་རྩལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དམ་ཚིག་ལ་མི་གནས་  
 བར་གསང་སྐྱགས་ཚིག་ཅམ་གྱིས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ལས་སྣོམ་གས་བྱེད་  
 པ་ནི་དཔེར་ན་མཛེ་ཅན་ནང་ན་འབྲུས་རྣེདས་པ་ལ་སྤེ་རོལ་གྱི་གོས་དང་རྒྱན་གྱིས་  
 བཀའ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་བདག་གི་དོན་ཡང་བྱ་བར་མི་རྩུས་ན་གཞན་གྱི་  
 དོན་ལྟ་བུ་ཅེ་<sup>2</sup>སྣོམ། དེ་ནི་སྣོམ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་སྣོམ་ཅིང་གཤུང་བ་ཡིན་  
 བོ། །ཞེས་དང་། གསང་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱི་ལོ་ཚོ་ག་སྣོམ་པོ་རྒྱུ་ལས་རི་སྐད་དུ།  
 སྣོམ་སོགས་སྤྲ་བའི་སྤྲ་བའི་མཐའ། །ཉེས་པ་རྟག་ཏུ་བསམ་པར་བྱ། །སྤྲ་ཅམ་ལ་ནི་  
 རབ་གཞོལ་བའི། །སྐྱགས་པ་མནར་མེད་སོགས་འགོ་བས། །ངན་སྐྱགས་པ་ཞེས་  
 སྣོབས་ཤིང་། །གསང་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཡལ་བར་དོར་མི་  
 བྱ། །དཀར་པོའི་གོས་ལ་རབ་གནས་ཏེ། །དོ་ཚོ་རྣམ་པར་དོར་ནས་སྤྱ། །ལོག་པར་  
 གཡེམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན། །དུ་འབོད་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགོ་ཞེས་དང་། དོ་རྗེ་  
 ཐེག་པ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་  
 བར་འབྲུང་བའི་ལམ་ཁྱད་དུ་གསལ་དུ་ནས་དགེ་བ་ལ་མི་སྣོམ་བར་གནས་པ་དང་།  
 དུས་དང་དགོས་པ་ལ་མི་སྣོམ་བར་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་  
 དང་གཞན་མ་དད་པ་བརྗོད་པར་མི་རྩུས་པས། །ཡུལ་གྱི་སྣོམ་དང་འགལ་བར་

1 སྣོམ  
 2 ཅ

བྱེད་པ་དང་རང་དབང་མེད་པ་དང་དོན་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལས་མ་གཏོགས་  
 བར་རང་གི་རྣམ་འགྲུབ་དང་སྲོད་པའི་རྩལ་འདོར་བའི་རྩལ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་  
 ག་ཤེགས་པའི་བཀའ་ལས་འདའ་ཞིང་ལྷུང་བ་དང་སྣོན་ཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྲུབ་  
 བས་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འབད་བས་དམ་ཚིག་ལས་མ་  
 ཉམས་པའི་རྩལ་གསུམ་གྱིས་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་སྡེ་  
 དང་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུངས་པའི་བན་ཡོན་  
 "སྡོམ་པ་གཞན་ལས" ཆེ<sup>1</sup>་བ་དང་མ་བསྟུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་གཞན་ལས་  
 ཆེ་བར་གསུངས་བ་རྣམས་ལ་རིང་དུ་བསམས་ནས་བན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་  
 རྒྱུ་འབྲས་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་སྟེ། ངེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་  
 བ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྟུང་བ་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་འོང་ལ། དེ་ཚིག་ཅམ་དུ་སོང་ན་  
 དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྟུང་བ་ཡང་ཚིག་ཅམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དོ། །གཞན་ཡང་སྡེ་  
 སྡོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་མ་མཐོང་བ་དང་ཅུང་ཟད་"མཐོང་<sup>2</sup>་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་  
 རྣམས་ཀྱི་མདོར་བསྟུངས་པའི་ཚིག་འཁྲུལ་ས་ཡོད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གཏུན་ལ་  
 འབབས་པའི་བཤད་རྒྱུད་རྣམས་ངེས་པར་མ་བྱས་པར་རྒྱུད་ལ་སྐྱ་ངེ་བཞིན་པར་  
 བཟུང་ནས་ཞིབ་ཏུ་མི་རྟོག་པར་ཉེས་སྲོད་ལ་འཇུག་བ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་  
 མི་བྱ་སྟེ་དེར་སང་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ནས་འཇུག་དགོས་སོ། །ཞེས་ལྷོ་ཉི་ཤེས་གསུངས་  
 པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་དགོས་ཏེ་ངེ་སྐད་དུ། འོན་ཀྱང་གང་དག་བཙོམ་  
 ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྟེ་སྟོད་དུ་

1 ཆ  
 2 མཐང

གཏོགས་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་མཐོང་ཞིང་མ་ཐོས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་དང་  
 རྣམ་འབྱོར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་ཅུ་བ་དང་སྤྱི་མ་དང་སྤྱི་མའི་སྤྱི་མ་དང་བཅས་པ་  
 འཇུག་པའི་གནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མ་ཐོས་ཤིང་མ་མཐོང་བར་རྒྱད་མདོར་  
 བསྐྱུས་པ་འགའ་ཞེག་གི་ཆོག་ལ་སྐྱ་རིེ་བཞིན་པར་འདྲིན་བསམ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་  
 ཆོག་དང་། བྱ་བའི་རྒྱད་ལ་སོགས་པ་ལས་དང་བྱ་བ་རབ་ཏུ་སྟོན་བ་དེ་དག་ལས་ནི།  
 ལམ་སྐྱབས་བསྐྱེད་ལ་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་ཅན་བཟུང་བ་ཡིད་ལ་གང་འདོད་པ་  
 སྤྱད་དུ་མེད་པའོ། །རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་འདི་ལས་ནི་རིེ་ལྟར་  
 དགའ་བས་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་འགའ་ཡང་གང་དུ་ཡང་ནམ་ཡང་མི་ཉམས་ཏེ། རིེ་ལྟར་  
 དགའ་བ་སྦྱོད་ལ་རག་གོ། །འདྲུང་མེད་དང་ཆང་དང་ཤ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་  
 མཚོན་པ་ཆེན་པོ་མཚོན་པ་བཟང་པོ་སྤྱད་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སྐྱབ་བ་དེ་  
 དག་རབ་ཏུ་མ་རུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་བཙོན་ལྡན་འདས་དུས་གསུམ་སྐྱབ་བ་  
 མེད་པར་མཁྱེན་པའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་འབྱུང་བར་གཟིགས་ཏེ། ད་ཡོངས་  
 སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ལོན་ནས་བདུད་སྤྲིག་ཅན་གྱིས་ངའི་  
 བསྟན་པ་སྤེལ་བའི་ཞིང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེ་ཉིད་རོ་ཤེས་པར་བྱ་  
 བའི་སྤྱིར་ནི་ཚོས་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་  
 བཏབ་ཅིང་འདར་མི་རུང་བར་“མཛད་པ་ལ་ནག་པོར་བཞད་པ་དང་ཆེན་པོར་སྟོན་པ་  
 རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མཛད་པས་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་བརྟག་པ་རྟོ་ཀ་ཤི་ལྟ་བུ་བཞག་པ་  
 མཛད་དེ་དེའི་སྤྱིར་དེང་སང་བསྟན་པ་ལ་ལྷགས་པ་དག་གིས་ཞིབ་པའི་སྟོས་བརྟག་  
 པར་བྱ་བའི་རིགས་ཀྱི་མ་བརྟགས་པར་གཞན་གྱི་སྤྲིག་པ་ཅན་ལ་འཇུག་པར་མི་

1 མཛད

བྱལོ། །ཞེས་སོ། །གང་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་བ་ལ་གང་ཡང་གནང་  
 བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྡེ་རྟེན་བྱས་ནས་རང་གཞན་བག་མེད་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡང་  
 གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྣང་བ་ལས་ཞེས་བར་དགག་པ་མཛད་དོ། །དེ་སྐད་དུ། འོན་  
 ཉེ་དེ་ཉིད་རྣམ་འབྱོར་པ། །བདག་ཅག་ལ་ནི་ཁ་ཟས་དང་། །སྦྱོད་ལམ་སོགས་ཀྱི་  
 ཅི་དགའ་བར། །རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་སྦྱོབ་པས་གནང་། །དེ་ཡང་དེ་ཉིད་གསལ་ཉིད་  
 དུ། །རྒྱ་གསང་ཐེག་ལེ་ལ་སོགས་ལས། །རྣམ་འབྱོར་བ་ཡིས་མི་བྱ་བ། །ཅི་ཡང་མེད་  
 ཅེས་གསུངས་བ་ཡིན། །ཞེས་སྦྱས་པའི་ལན་དུ། །ཡང་དག་བ་ཡི་རྣམ་འབྱོར་  
 བ། །དངས་མེད་རྟོགས་ཤིང་བཅེ་ལྡན་བ། །རྒྱལ་བས་འདི་གསུངས་བདེན་མོད་  
 གྱི། །ད་ལྟར་འདི་འབྲ་འགའ་མ་མཐོང་། །རྫོགས་སགས་རྒྱས་ལྟར་འཛིག་རྟེན་  
 འདིར། །ཅི་བདེར་གནས་བྱ་གང་སྤྲ་བ། །ཁྱོད་ལ་རྫོགས་སངས་མཚན་མའི་ཆ། །ཡོད་  
 བར་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་སྤང་། །གལ་ཉེ་སྔགས་ཀྱི་བཟུན་བ་ལ། །སྟོང་དུ་གྱུར་བ་ཁྱོད་ཡིན་  
 བ། །བདག་ཅག་དམ་ཚིག་ལ་སྤང་བས། །འགལ་བ་སྤྲ་བར་གྱུར་བ་ཡིན། །གལ་ཉེ་  
 ཟས་སྟོམ་སྟོན་ལ་ནི། །རྣམ་སོགས་མཉམ་པར་སྟོབ་བྱེད་ན། །སྦྱིན་ལ་སོགས་པའི་  
 ལམ་གྱིས་ནི། །མི་སྟོབ་ཅེས་པའི་མཚར་ཆེ། །གལ་ཉེ་སྦྱུ་མ་ལྟར་གནས་པ། །འདི་ལ་  
 ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོག་བཅས་ན། །བཤེས་སྟོམ་གང་སོགས་གཞོད་པ་ལ། །ཁྱེད་ཀྱི་སྦྱུ་མ་གང་  
 དུ་སོང་། །འཛིག་རྟེན་གཉེན་གྱིས་སྔགས་བ་ལ། །རྫོགས་ཅན་བྱང་བར་ཅན་གསུངས་  
 བ། །དེ་ཆ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་མིན་པས། །རྒྱ་མེད་འབྲས་བུ་གང་ལས་བྱུང་། །བདེ་བས་  
 བྱང་ཚུབ་ཐོབ་འགྱུར་དང་། །དཀའ་བར་སྦྱོད་པའང་སྤང་བ་ནི། །ཉིན་མཚོན་བསྟོམ་  
 བཅོམ་རྣམ་འབྱོར་བ། །གང་ཡིན་དེ་ལ་དེ་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནན་ཆེ་

1 འབྲུམ

བར་སློབ་དཔོན་མཛོ་བཅུན་གཙོ་ལེགས་གྱིས་གསུངས་ཏེ་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་  
 བས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སློབ་སོ། །གསུམ་པ་རི་ལྟར་བསུང་བའི་རྩལ་ལོ། དེ་བས་ང་  
 རྒྱལ་ངེས་བཙུག་ནས། །བདག་ཉིད་མ་འཁྲུལ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །བསུངས་ན་  
 བན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ་མ་བསུངས་ན་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུགས་  
 པ་དེ་བས་ན་སྐགས་པས་འབད་དེ་བསུང་བར་བྱའོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། འཕགས་པ་  
 རོགས་མེད་གྱིས་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྐོ་བཞིར་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པས་སྐོ་བཞི་  
 འགོག་པ་ནི་ལྷུང་བ་ལས་སེམས་བསུང་བའི་ཐབས་སྐྱ་ན་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་  
 འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་མཚམས་གང་ཡིན་མ་ཤེས་ན་མི་ཤེས་པ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་  
 ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་  
 པར་བྱའོ། །ཤེས་ཀྱང་གོགས་དང་བཙས་པ་སོགས་ལ་མི་གྲུས་ནམ་གྲུས་པ་ལྷུང་བ་  
 འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ང་རྒྱལ་ངེས་པར་བཙུག་ནས་གྲུས་པར་བྱའོ། །གྲུས་ཀྱང་  
 བག་ཡོད་དང་བྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ན་དེ་མི་བསྐྱེན་ན་བག་མེད་པ་ལྷུང་བ་འབྱུང་  
 བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་བདག་ཉིད་མ་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་སྲོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་བག་ཡོད་སོགས་དང་  
 ལྷན་པར་བྱའོ། །ཤེས་ཤིང་གྲུས་ལ་བག་ཡོད་པར་སྲོད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེ་ན་  
 ཉོན་མོངས་མང་བ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ང་རྒྱལ་གྱིས་མཚོན་ནས་ཉོན་  
 མོངས་གཞན་གང་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཡང་གཉེན་པོ་བསྐྱེན་ལ་མ་སྐྱུང་དུ་གཏང་ངོ། །དེ་  
 ལྟ་ན་དོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། དམ་ཚིག་ཉིད་ནི་ཉམས་གྱུར་ན། །འབྲས་བུ་འདི་ནི་རྩོབ་མི་  
 འབྱུང། །འདི་ནི་ཁྱོད་གི་དཔྱལ་བའི་རྒྱ། དམ་ཚིག་འདས་ན་སྐྱེག་པར་བྱེད། །དམ་  
 ཚིག་བསུངས་པས་འབྲུབ་པར་འབྱུང། །འབྲངས་ཤིག་དོ་རྗེ་བདུད་རྩི་འབྲུང། །དོ་རྗེ་

སེམས་དཔའི་མནའ་ཡི་ནི། །སྤྱིང་པོ་འདི་ཡིས་མནའ་བསྐྱག་གོ། །ཞེས་མནའ་ཚུ་སྤྱང་  
 བས་དམ་ཚིག་སྤྱངས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས་འབད་དགོས་ཏེ། འཛིག་ཉེན་ན་མི་ཐ་  
 མལ་པ་དག་གྲང་མི་མ་ཡིན་པ་མོ་འགའ་ཞིག་གི་དྲུང་དུ་མནའ་དོར་ན་མཚམས་དེ་  
 ལས་མི་འདའ་ན་སྤྱིར་ཐེག་ཚེན་པ་དང་བྱད་པར་དུ་རྩོམ་ཞེ་ཐེག་པ་པར་ཁས་འཆེས་  
 བས་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཙུན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཐུག་ཅུ་བའི་དམ་ཚིག་ཅེས་  
 ལ་ཡང་སྤྱང་སྤོམ་མི་བྱེད་དུ་ག་ལ་རུང་སྤྱོད་དུ་བསམས་ལ་བསྤྱང་བར་བྱའོ། །དེས་  
 བ་དམ་ཚིག་སྤྱི་དང་བྱད་པར་དུ་ཅུ་བའི་དམ་ཚིག་རྣམས་ལ་འབད་ལུགས་ནི་སྤྱི་པ་  
 འབྱུང་བས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། ཅི་སྟེ་དངོས་བྱུབ་མཚོག་འདོད་  
 བ། །སྤོག་ནི་ཡངས་སུ་གཉོང་ཡང་ལྷ། །འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་གྲང་བའི། །རྟག་ཏུ་དམ་  
 ཚིག་བསྤྱང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །སྤྱི་གས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཅན་དུ་མ་ཟངས་སྤྱི་གས་པ་རབ་  
 སྤྱང་གིས་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་ཡང་འབད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ།  
 མཚོག་གི་གསང་ཚེན་འདིར་ཞུགས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། །བྱ་  
 བ་མ་ཡིན་ཀུན་ལ་འཇུག། །འཛིག་ཉེན་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱན་པོ་འབྱུང་། །ཞེས་མང་དུ་  
 གསུངས་པའི་འོག་ཏུ། །ལེགས་པར་གསུངས་པའི་འདུལ་བ་ལ། །རབ་ཏུ་མི་གནས་  
 སྤྱང་མི་བྱེད། །སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་མཚན་སྤྱོད་འབྱེད་ཞིང་། །པས་པ་མ་ལ་སོགས་  
 རབ་ཏུ་བྱེད། །གང་གིས་བརྟུང་བའི་མཚོག་མི་ཤེས། །ས་ལི་ལ་སོགས་བཙོས་སྤྱིར་  
 བའི། །སྤོས་པའི་བརྟུང་བ་འབྲུག་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ཡིས་སྤྱང་གྲོལ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། ཅེས་  
 རྒྱལ་པོ་རྒྱ་བ་བཟང་པོས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དུ་རི་ག་པའི་དབང་གི་རབ་བྱེད་གྱི་  
 འབྲེལ་བར་དྲངས་སོ། །སྤྱིར་སྤྱི་གས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མར་སྤྱི་གས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡང་སོ་

ཐར་དགོས་པ་མང་དུ་གསུངས་གིང། ལྷན་པར་དུ་དགེ་སློང་དོན་རྗེ་འཇིན་པ་སོགས་  
 གསུམ་གྱི་དོན་རྗེ་འཇིན་པའི་མཚོག་དམན་དང་དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་དང་ཁྲིམ་པ་  
 ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ན་གདན་གྱི་སློབ་ས་ཀྱང་མཚོག་དམན་འབྲེད་པ་  
 ལ་སོགས་པ་དུ་མའི་སློབ་ས་སོ་སོར་ཐར་བ་ལ་གཅས་སྐྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་  
 དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་སློང་ཚམས་གསལ་བར་སྣང་ངོ། །གཉིས་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་  
 བཅོས་པའི་ཐབས་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པས་སླེ་མ་ལ། །ཅི་འགྲོར་བ་ཡིས་མཚོད་  
 བྱས་ལ། །གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་ནས་བཅུམས་ཏེ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་སོགས་“སློམ་”  
 པ་ནི། །གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཐན་འདོད་ན། །སྐྱགས་པས་འབད་དེ་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་  
 སོ། །སྐར་བཞད་པ་ལྟར་བསྐྱངས་ཀྱང་བག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་སླེ་མ་  
 ལ་སློང་པ་སོགས་གྱི་ཚ་སྐྱང་གང་རུང་བྱང་ན་དེས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་  
 པས་ཏེ། ཡིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་སློབ་མོ་སློབ་དུ་འགྲོ་བའི་འབྲུལ་བ་ཅི་འགྲོར་བ་  
 ལྟེ་རང་གི་བྱས་པ་ཆེ་ཚུང་དང་མཚོམ་པས་སླེ་མ་ལ་མཚོད་པ་བྱས་ལ་ཉེས་པ་དེ་  
 ཚམས་སླེ་མའི་མདུན་དུ་བཞགས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ནི་སྐྱགས་པ་དེས་གལ་ཏེ་  
 བདག་ལ་འཕྲུལ་དང་ལུན་དུ་བདེ་ཞིང་“ཐན”པ་ཞིག་འདོད་ན་སྐར་ཡང་སློམ་པ་ནི་  
 གཟུང་བར་བྱའོ། །“སློམ་པ་”འདྲ་བ་སྐྱམ་ན། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་  
 འགོ་བ་ནས་བཅུམས་པ་སྟེ་སྐྱབས་འགོ་སློབ་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་  
 དཔའི་“སློམ་པ་”དག་སོགས་གྱི་སྐྱས་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་སློབ་པའོ། །དེ་ཡང་འབྲུབ་  
 བའང་ལེགས་མ་གྲུབ་ནའང་དེར་བས་མོད་སྐྱམ་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་འབད་བ་འག་པོ་

1 སློམ་  
 2 ཐན

བྱས་ཏེ་གཟུང་རོ། །དཀྱིལ་ཚོགས་ཅི་ཅི་མེད་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་མ་སྒྲོད་པ་ལ་སོགས་  
 པའི་ཉེས་པ་ལ་བྱས་པ་འི་ལྷ་བར་སྟོན་མོ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་དབུལ་བ་བྱས་ནས་ལྷ་  
 མའི་མདུན་དུ་བཞགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་སྟོན་པ་སྟོན་པ་བཞེན་དུ་གཟུང་བར་  
 “བྱའོ<sup>1</sup> །ཞེས་སོ། །ནག་པོ་པས་ལྷ་མ་དང་དོ་ཅི་ཅི་སྟོན་ལ་ཚོགས་འཁོར་བསྐོར་ཏེ་སྟོན་  
 པ་ཉེས་པ་འདི་བྱས་བརྗོད་ནས་བཞགས་པ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྟོན་པ་  
 བསྐྱུག་གཟུང་གི་ཚོ་ག་ཅམ་ཞིག་ཟུང་དུ་ལྷ་མས་བྱས་པས་ཚོ་ག་གམ་དབང་དང་  
 སྟེལ་དགོས་སྟུམ་ན། སྟོན་པ་སྟོན་པ་བཞེན་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དང་པོ་  
 “སྟོན་པ་ལེན་པའི་ཚེ་དཀྱིལ་འཁོར་གི་ཚོ་ག་དང་སྟེལ་ནས་སྐྱངས་པ་འི་འདྲ་བ་དེ་  
 བཞེན་དུ་བྱ་”དགོས<sup>2</sup>པའི་དོན་ནོ། །གཞུང་འདིར་སྟོན་པ་སྐྱང་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་  
 དབང་དགོས་པ་མི་གསལ་ཡང་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། དུས་འཁོར་གི་ལེ་ལུ་གསུམ་པ་  
 ལས། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཞིག་དག་པའི་སྐད་དུ་སྐྱར་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་  
 འདིར་ནི་འདུག་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་”པ་<sup>3</sup> དབྱུག་གི་བཅུ་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་།  
 གལ་ཏེ་བག་མེད་བྱུང་བྱུང་པས། །ལྷ་མ་དམ་ཚོགས་ལ་གཞོད་ན། །དེས་ནི་དཀྱིལ་  
 འཁོར་གིས་བྱས་ལ། །བདེར་གཞུགས་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་བཞགས། ཞེས་གསུངས་  
 པའི་ལྷ་མ་དང་དམ་ཚོགས་སོ་སོར་སྐལ་ནས་དམ་ཚོགས་ནི་བདེ་བར་གཞུགས་པའི་  
 བཀའ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱས་ནས་དེ་ལ་གཞོད་པ་ནི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ལ་ནག་པོ་པས་  
 བཞག་དོ། །འབྲུག་པས། ལྷ་མ་བརྟན་པར་གྱུར་པའམ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་  
 ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་སྐྱར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྷགས་ལ་དབང་སྐྱེ་རྗེ་རྐྱེད་དུ། ཅ་

1 ལུང  
 2 དགས  
 3 ས



བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ལ། །སྤྱང་གྱིར་དགྱིལ་འཁོར་ལྷགས་ནས་ཞི། །བཀའ་ཐོབ་བྱས་ན་  
 ལྷུང་བ་ཡང། །རྩུང་དུ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྡོམ་འབྱུང་  
 གི་ལེའུ་“ཉེར་”བདུན་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང། །འདི་རྣམས་གང་ཕྱང་ལྷུང་བ་ལ། །སྤྱང་  
 ཡང་དབང་བསྐྱར་གྱིས་དག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ལ། །རྣམ་པོ་རྗེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་  
 གསུངས་སོ། །འོན་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་པ་གཟུང་བའི་སྐབས་སུ་སྡོམ་པ་  
 ཐོབ་པ་ན་སོར་ཚུད་པས་དབང་མི་དགོས་སམ་སྐྱམ་ན། །དབང་བསྐྱར་ནས་སྡིག་པ་  
 ལྷོང་བ་དང་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་ནས་ཅ་ལྷུང་དག་པར་བྱ་དགོས་གྱི་  
 ལྷོམ་པ་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོགས་པས་དབང་བསྐྱར་བ་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཅ་ལྷུང་  
 དང་པོ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དབང་ལ་མི་ལྷོས་པར་དེ་དག་ལས་ལྷུང་བའི་ཐབས་ཅ་  
 ལྷུང་བྱ་ཆེར་འགྲེལ་དང་ལསྡོམ་ཀ་ར་དང་བདུན་ཅི་ལྷ་བ་སོགས་གྱིས་བཤད་པ་ནི་རྣམ་  
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཐད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་འགྲེལ་པ་བདུན་ཅི་ལྷ་བ་ལྷོ་ཉི་པས་མཛད་  
 ཟེར་བ་ཡང་དེ་ལ་ཁ་གཤམ་བར་སྤྱང་དོ། །ཅ་ལྷུང་བཀའ་འགྲེལ་ལས་ནི་དབང་  
 དགོས་པར་འཆད་དོ། །འོན་སྤྱང་གསོ་བ་འདི་ལ་ངེས་པར་སྤྱང་མ་ཞིག་ལ་དབང་ལུ་བ་  
 དགོས་སམ་རང་གིས་བདག་འཇུག་བྱས་པས་ཀྱང་ཚོགས་སྐྱམ་ན། །སྤྱང་མ་མཚན་ཉིད་  
 ཚང་བ་མེད་པའམ་ཡོད་ཀྱང་ལམ་ལེན་ཏུ་རིང་བ་དང་བསྐྱོད་དཀའ་བའི་འཆེ་བ་ཡོད་  
 བ་བདག་འཇུག་གིས་ཀྱང་ཚོགས་སྡོམ། དགྱིལ་ཚོགས་རྗེ་རྗེས་ལ་ལས། །རང་ཉིད་ཀྱང་  
 དམ་ཚིག་ཉམས་ན་འདི་ལྷ་བུའི་དབང་ཉིད་རི་ལྷ་སྤོབ་དཔོན་འཇུག་པའི་ཚོགས་  
 གཟུང་བར་བཤད་པ་དེ་ལྷ་སྤྱང་བར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་གལ་ཉེ་སྤྱང་མ་དམ་པ་ལེན་ཏུ་  
 རིང་བ་དང་ལམ་བསྐྱོད་དཀའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་འཆེ་བས་བསྐྱོད་པར་མི་

1 ཉར

ལུས་པའི་སྐྱོགས་ན་གནས་ན་སྟེ་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདི་དང་  
 སྤང་གོ་ས་ལའི་རྒྱན་དངས་བ་ནས་འབྲུང་བ་འདི་ངོ་མཚར་ཏེ་གཞན་དུ་ན་མེན་ས་  
 སྐྱོམ་ལྡན་ཡང་འིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བས་སོ། །སྤང་གསོས་ནས་སོར་ཚུད་པ་འདི་  
 ཡང་དབང་དང་བདག་འཇུག་བྱས་པས་སྐྱེ་བ་ཡིན་སྟེ་ལྷན་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི། ལྷིང་  
 ཐག་བ་ནས་སྤྱིན་ཆང་ལྷང་བས་མ་གོས་པར་བྱ་སྟེ་ལྷན་པའི་སྐྱོམ་སེམས་མེད་པ་ལ་ནི་  
 མ་ཡིན་པ་དཔེ་དང་བཅས་པས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ་དུ་རི་ཀ་པས། དེ་ཡང་སྤྱིས་  
 མི་བྱེད་པའི་དམ་འཆའ་བ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི་སྤྱིས་སྐྱོམ་པའི་བསམ་བ་མེད་པ་རྣམས་  
 ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་དུག་གིས་ཟེན་ན་སྤོང་བ་འགས་དེ་  
 བརྒྱུག་པའི་སྤྱིར་སྤོང་གྱི་ལྷང་བ་སྤྱད་ནས་སྤང་བ་ཞེན་དུ་དུག་ཟ་བ་དང་མཚུངས་  
 སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྤང་མ་ལ་འགྲོད་པ་དང་སྤྱིས་མི་བྱེད་པའི་སྐྱོམ་སེམས་  
 དག་པོ་བསྐྱེས་ནས་སྤངས་ན་སོར་ཚུད་པ་ཡིན་པས་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་  
 ལྟ་མོད་ཀྱི་ཅ་ལྷང་བྱུང་ནས་གསོ་བའི་ཐབས་ཚུལ་བཞེན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱོམ་ལྡན་དུ་  
 སོར་བ་དང་། དང་པོ་ནས་ཅ་ལྷང་གིས་མ་ཕོག་པའི་སྐྱོམ་ལྡན་གཉིས་ཁྱད་པར་འིན་  
 ཏུ་ཆེ་སྟེ་དཔེར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོམ་ལྡན་ལ་ཅ་ལྷང་བྱུང་བ་ན་སྤང་སྤངས་པས་  
 སྐྱོམ་པ་སྐྱེ་ཡང་ཆེ་དེ་ལ་བསམ་བ་དག་པའི་ས་དང་པོ་ཐོབ་མི་སྤྱིད་པར་བྱང་ས་ལས་  
 གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་པར་འཐག་པ་བསྐྱུས་པ་ལས། དེ་ནས་བཤའ་བའི་  
 ཆེས་སྤོང་གི་ཉེས་པ་བྱུང་བ་ཞིག་གིས་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཉིན་དེ་ལ་ལན་གསུམ་  
 གསུམ་བཤའ་པས་སྤིག་དེ་འདག་ཀྱང་བཟོད་པ་འཐོབ་པ་ལ་སྤྱི་ནའང་བསྐྱེད་པ་  
 བཅུ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཅ་ལྷང་སྤྱིར་མི་བཅོས་ན་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པར་

སྐྱེ་བ་སྐྱར་གསོ་བའི་ཐབས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་དག་ཡང་ལམ་གོང་མའི་ཡོན་  
 ཉན་སྐྱེ་བ་ཆེས་བྱལ་བར་འགྱུར་ཉེ་སྐྱར་ཅ་ལྟར་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བཤའ་བ་བཞིན་  
 བོ། །ཅ་ལྟར་དུ་མ་ཟད་ལྟར་བ་གང་ལའང་འོག་མང་འཁྲིད་བ་དང་གོང་མའི་ཡོན་ཉན་  
 སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱིབ་བར་གསུངས་པས་དང་པོ་ནས་མ་གོས་བ་ལ་"འདྲེ་མ"པར་  
 བྱ་ལ། བྱད་པར་དུ་ཅ་ལྟར་གིས་པོ་གཞན་ཡང་སྐྱོམ་བ་སྐྱེ་མོད་ཡང་རྒྱད་རྒྱུད་  
 རོས་ནས་ཡོན་ཉན་སྐྱར་ཡོད་ཉམས་སྐྱ་བ་དང་སྐྱར་མེད་སྐྱེ་དཀའ་བས་ཅ་ལྟར་ལ་ནི་  
 སྐྱོམ་འབྱུང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐོག་བསྐོས་བྱའོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟེགས་  
 བས་དམ་བ་རྣམས་ལྟར་བ་སྤ་མོ་ལའང་སྐོག་གི་ཕྱིར་དུ་ཡང་མི་འཇུག་པར་གསུངས་  
 གྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་བཤའ་བས་དག་པ་དང་དང་པོ་ནས་མ་བྱུང་བའི་དག་པ་གཉིས་  
 བྱུང་མེད་ན་དེ་ཙམ་གྱེད་གན་དགོས་འདི་རྣམས་གལ་ཆེ་བས་བྱངས་དེ་རྣམས་བྱང་  
 དགོས་ནའང་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །ཅི་ཙམ་ནས་"ལྟར"པའི་མིང་  
 རིགས་བརྗོད་པའི་སྐོ་ནས་གང་ཟག་གཞན་ལ་ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅོས་གྱེད་པ་འདི་སྐོམ་  
 བ་དང་ལྟན་བ་ཞིག་གིས་གྱེད་ལ་ཅ་ལྟར་མིན་པའི་ལྟར་བ་ལ་གྱེད་པ་ཡིན་ནའང་  
 འདིར་ནི་ཅ་ལྟར་བྱུང་བ་དེས་སྐྱོམ་ལ་སྐོན་དུ་བཤའ་བར་ཨ་རྒྱ་དང་ནག་པོ་བ་  
 གཉིས་གྱིས་བཤའ་བས་སྐོམ་བ་བཏང་བ་རྣམས་གྱིས་ཡང་སྐྱོམ་ལ་ཡིན་ན་རབ་དེ་  
 མིན་ནའང་སྐྱགས་གྱི་སྐོམ་ལྟན་ལ་བཤའ་བར་བྱའོ། །སྐོམ་པོའི་ལྟར་བ་བྱུང་ན་  
 བཤའ་བར་བྱ་ཞེས་སྐོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་དང་རྟ་དབྱངས་གཉིས་ཀས་གསུངས་པ་  
 ལ་བཤའ་བ་གྱེད་རྩལ་གཞན་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ལ་རྟ་དབྱངས་

1 འདྲེ་མ  
 2 ལྟར

གྱིས་མཛད་ཟེར་པའི་སློབ་པོའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་སྤྱིར་བཙུག་ནི་འབྲོར་བར་གྱུར་
 བ་ཚོགས་ལ་དཔལ་པོའི་སྟོན་མོ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་མདུན་དུ་དངོས་པོ་བརྗོད་པ་
 སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་བཤའ་བ་དང་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་བྱས་
 བས་ལུལ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཁྲོར་བའི་ཚུ་ལ་ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་ལན་བདུན་བརྒྱུས་པ་སྦྱིན་
 བར་བྱའོ། །དེའི་མེད་སར་མིང་སྟེལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་འབྲུང་ངོ། །མེད་སར་མིང་
 སྟེལ་བ་ན་སར་སིངྷཱེ་མེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མེ་གང་གྱུང་བ་དེར་པ་རོལ་པོ་དེའི་
 མིང་གཞུག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །སྤྱིང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ལྷུང་སོགས་ཉེས་པ་རིམ་པ་
 ལས། དང་པོར་བདག་སེམས་སུན་དབྱུང་སྟེ། །ལུལ་མདུན་སྟོན་གསན་པ་བ་ནས་
 ཀྱང་། །གསུམ་བསྐྱང་གསུམ་འགལ་བ་བཤའ་བ་དང་། །ཞེས་གང་ཟག་ལ་སྤྱིར་
 འཚོས་པ་གསུངས་པ་ནི་རོ་ཚོ་ཁྲིལ་ཡོང་སྟེ་སྟོ་བ་དང་བཙས་པའི་མཚམས་སྟེ་
 རགས་རྣམས་སྟེད་པར་འབྱུང་བ་དང་ཉེས་སྟོན་གྱི་མ་ལ་འདུག་པ་ཆེས་ཉུང་དུ་འགྲོ་
 བར་སྟོ་བ་སོགས་ཀྱི་“དགོས་”པ་དུ་མ་ཞིག་འདུག་པས་ལྷུང་བ་སྦྱང་བའི་སྟོ་མང་དུ་
 ལྷུང་ནའང་འདི་གནད་ཆེ་བར་སྟོ་ངོ། །སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་སྟེགས་ལྷུང་སོ་
 སོར་མ་སྟེ་བར་རྒྱལ་བ་སྟེགས་བཙས་ཀྱི་སྟེན་སྟེགས་པ་འཆགས་པའི་ཚིག་དུ་མ་
 འདུག་ནའང་། གང་ཟག་ལ་སྤྱིར་འཚོས་པའི་ལྷུང་བའི་མིང་རིགས་བརྗོད་པའི་གཞུང་
 ཁྲུངས་ཐུབ་པ་ལྷུང་བ་མི་མཚོང་བས་བཤའ་བའི་ཚོ་ག་ནི་རྗེ་བཙུན་ས་སྟུ་པའི་
 ལུག་ལེན་ལ་འདུག་པ་ལྷུང་བར་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལྟན་གྱི་ལྷུང་བ་བཤའ་བའི་ཚོ་ག་
 ཉིད་ལ་ལྷུང་ཟད་འདོན་པ་སྟོས་ལ་བྱའོ། །དེ་ནི་སོག་མར་ལུལ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོམ་ལྟན་
 ཞིག་ལ་རྒྱན་ན་ལུག་འཚོལ་གཞོན་ན་གྲུས་འདུད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ཅམ་བྱས་ལ་ཉེས་པ་

འདི་དག་འདི་རྒྱང་བ་འཆགས་པ་ལ་རྒྱགས་གཏད་པར་ཞུ་ཞེས་སྟོན་གསལ་པ་བ་ནས་  
 དམའ་བའི་སྲོགས་སུ་ཙོག་ཙོག་པོར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ལ་འཁོད་པོ།<sup>1</sup> །དེ་ནས་སློབ་  
 དཔོན་ཡིན་ན་སློབ་དཔོན་ཞེས་དང་སྲོགས་ཡིན་ན་རིག་པ་འཛིན་པ་འཕམ་བཅུན་པ་  
 དགོངས་སུ་གསོལ། །བདག་མིང་མི་བསྟོད་དོ་རྗེ་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་རི་སྐད་ཡོངས་སུ་  
 བརྗོད་པའི་ཐམ་པའི་གཞི་ལས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་འདུལ་བ་དང་འགལ་བའི་ནོངས་པ་སྐྱ་  
 མ་ལ་སྦྱད་པ་རྒྱང་སྟེ་དེ་དག་སློབ་དཔོན་ནམ་རིག་པ་འཛིན་པ་ལ་འཆགས་ཤིང་  
 མཐོལ་ཉེ་མི་འཆབ་པོ། །བཤགས་ཤིང་མཐོལ་བས་བདག་བདེ་བར་གནས་པར་  
 འགྱུར་གྱི་མ་མཐོལ་ཞིང་མ་བཤགས་ན་བདེ་བར་གནས་པར་མི་འགྱུར་པོ། །ཞེས་  
 ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་མཐར་ཡུལ་གྱིས་ཁྲོད་གྱིས་འདི་རྣམས་ཉེས་པར་མཐོང་ངས་  
 ཞེས་བྲིས་བ་ན་མཐོང་ངོ་ཞེས་བ་དང་བྱིས་ཀྱང་སྟོམ་པར་བྱེད་དམ་ཞེས་བྲིས་བ་ན་  
 ཚོས་བཞེན་འདུལ་བ་བཞེན་དུ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྦྱི་བོས་ནོད་པར་བགྱིལ། །ཞེས་  
 ལན་གསུམ་བྱས་ནས་ཡུལ་གྱིས་ཐབས་ཡིན་ནོ། །བཤགས་པ་བྱེད་མཁན་གྱིས་  
 ལེགས་སོ་ཞེས་ལན་ཅིག་བྱུལ། །དོ་རྗེ་འགྱུར་བ་ལས་བཤགས་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་  
 སུ་བདག་མིང་དོ་རྗེ་འདི་ཞེས་བྱ་བས་ཞེས་འགྱུར་བས་གསང་མཚན་ནས་འདོན་  
 དགོས་པར་མཛོད་ནོ། །གཞན་ཡང་རིམ་བཤགས་བསྟོམ་པ་དང་བརྒྱས་པ་དང་  
 གཏོར་མ་དང་མཇུག་དང་ཉེན་གྱི་མདུན་དུ་བཤགས་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་  
 བསྐྱུབ་པ་དང་། བཀའ་བསྐྱབ་པ་དང་ཚོ་ཚོ་གདབ་པ་དང་སྟོག་པའི་གཟུགས་  
 དམིགས་ཉེ་ཉིལ་མེར་བསྐྱེད་པ་དང་ངན་འགྲོ་དབྱུག་བྱེད་དང་ལུང་པོ་གསུམ་པ་  
 གཏོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྟོན་སྟོན་ལྟར་ལྟར་བར་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས་གསུངས་

1 རྩོ

ཤིང་། རྟག་ཏུ་བག་མེད་པར་གནས་ན། ཉེས་པ་རྒྱུད་ཏུ་སྤོལ་ཡང་། །སྐྱུལ་གྱི་མཆེ་  
 བས་བཏབ་བཞིན་ཏུ། །ལུས་དག་སེམས་ནི་ཉམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གཤམ་ཉེ་བལ་  
 མེད་པར་བྱས་ན་ཉེས་པ་སྤོལ་ཡང་རྣ་ལ་གོས་པའི་དུག་བཞིན་ཏུ་འཕེལ་བར་  
 གསུངས་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་མི་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱང་གསུངས་ཉེ་དེ་ཉིད་  
 ལས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐྱེ་གཅིག་ལུ། །བད་དཀར་རྩ་བའི་དབུས་གནས་  
 ཤིང་། །དོ་རྩེ་བྱིལ་བུ་རྒྱན་སྤྲས་པའི། །དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་དམིགས་ཤིང་། །ཡི་  
 གོ་བརྒྱ་བ་ཚོ་ག་བཞིན། ཉི་ཤུ་ཅེ་ལེ་ལེ་བརྒྱས། །ལྷུང་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་  
 བྱུང་བས། །འཕེལ་བ་རུ་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས། །ལྷུང་བ་མཚོག་རྣམས་གྱིས་བཤད་  
 བས། །སྤུན་མཚམས་སུ་ནི་སྤྱད་པར་བྱ། །འབྲུམ་སྤག་ཏུ་ནི་བརྒྱས་བྱུང་ན། །རྣམ་  
 པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དོན་ཡོད་ལྷུང་བ་ལ་ནི་དམ་ཚིག་དོ་རྩེ་  
 ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ལ་དེ་ནི་ལྷག་པར་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་རྣམས་དག་པར་བྱེད་པའི་  
 ལྷུང་གསུངས་པས། །དེའི་སྐོ་ནས་སྤྲ་མ་ལ་བརྟམས་པ་སོགས་སྤྱོད་པའི་གདམས་བཞི་  
 འཇམ་པའི་དབྱུངས་གྱི་སྤྲས་པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་གྱིས་མཛད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀུན་  
 བཟང་རྩེས་འགྲུང་དང་བཅས་པ་ན་ཡོད་པས་སྤུན་མཚམས་སུ་དེ་ཡང་བྱ་སྟེ་འདྲིར་  
 ཚིག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། །གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་  
 ནི་དོ་རྩེ་སྤེལ་པའི་ཅ་པའི་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྤོབ་དཔོན་རྩ་བུ་ལྷས་མཛད་པ་རྩོགས་  
 སོ། །ཞེས་པ་སྟེ་འདི་ནི་རྒྱུད་ཚིག་བཏུས་པའི་ཅ་ལྷུང་གི་མིང་ཅམ་ཞིག་སྟོན་པར་སྤྱང་  
 ལ། །འདི་དང་མན་དག་སྟེ་མ་དག་“སྟོམ”འབྱུང་གི་འགྲེལ་བ་དང་བརྟན་པའི་ཞོར་  
 ཐམས་ཅད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་རྣམས་ཅ་ལྷུང་གི་མིང་འདོགས་འདྲ་བར་སྤྱང་དོ། །གཞུང་

1 ལྷུང་

འདི་ལ་འགྲེལ་བ་ཚད་ལྡན་མི་སྤང་ལ་འགའ་ཞིག་འདུག་པ་ལ་འང་མི་མ་སྤྲོད་པ་མང་  
 འོ། །གཤམ་དཔལ་དང་དོ་རྗེ་སྤྱིར་པོ་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོད་གཉིས་ལ་འགྲེལ་བ་མི་སྤང་ལ་  
 གྲུང་འགྲེལ་གཉིས་དང་ཕྱི་རྒྱ་ར་དང་གཞོན་ལུ་ལྷ་བའི་དགྲ་ལྟག་གི་འགྲེལ་བ་གཉིས་  
 ལ་ཅ་སྤྱང་ལ་བའདད་བ་མི་སྤང་བས་ཅ་སྤྱང་དུ་འགོ་མི་འགོའི་ཚད་ཞིབ་ཏུ་འདྲིན་བ་  
 ལེན་ཏུ་དཀའ་བར་སྤང་ནའང་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པ་ཤུའི་པའི་དགྲ་  
 ལྟག་གི་འགྲེལ་བའི་བའདད་བ་རྣམས་གཞིར་བྱས་ཤིང་ནག་པོ་འགྲེལ་བའི་བའདད་བ་  
 ཡང་མལ་ཆེར་བྱངས་ནས། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་དང་རྟ་དབྱངས་དང་ཤུའི་བ་དང་  
 རོ་བོ་དང་སྤྱིར་པོ་ཞབས་ལ་ཁ་གཡར་བའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་དང་ལ་ཤི་ཀ་རའི་འགྲེལ་  
 བ་ལས་ཀྱག་ལེགས་ཚ་འགའ་ལེ་སྤངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་གཞན་  
 རྣམས་ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་ཏེ་ཅ་སྤྱང་བཅུ་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བའདད་བ་བཀྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤོམ་པའི་ལྷང་བ་བའདད་བ་ལ་གཉིས། མཚན་གྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་  
 དོན་ལོ། །དང་པོ་ནི། རོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྤོམ་པའི་ལྷང་བ་ཞེས་པ་སྤྱི་རོ་རྗེ་ཐེག་པ་དང་ལྷང་  
 བའི་དོན་ནི་བའདད་ཐེན་ཏོ། །སྤོམ་པོ་ནི་འགྲུང་འགའ་ཞིག་ལས་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་ཏེ་དོ་  
 རྗེ་ཐེག་པའི་སྤོམ་པ་ལ་སྤོམ་ཏེ་པམ་པའི་སྤེ་ཚན་དུ་མི་འགྲུང་བའི་སྤྲུག་པའི་ཉེས་  
 པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བའདད་བ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། བའདད་བ་ཉིད་ཉེ་  
 བར་དགོད་པ། བའདད་བ་མཐར་སྐྱོན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་མའི་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱེ་  
 ལ། །ཀུན་ནས་དང་བས་བྱུག་འཚལ་ཏེ། སྤོམ་པའི་ལྷང་བ་རྣམས་བཟུང་། ལྷང་དུ་  
 གསུངས་པ་བྱི་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདི་ཡང་སྤར་བའདད་བས་ཤེས་པར་  
 བྱའོ། །སྤྱིར་སྤོམ་པའི་ལྷང་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སྤོམ་པོ་གང་ཡིན་

བམས་ཅད་མི་སྟོན་གྱི། སྟོམ་པོའི་སྡེ་ཚོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཁ་བ་མ་ཐོ་བའི་སྟོ་ཆེ་བ་  
 བམས་བརྒྱད་དུ་བསྟུས་ནས་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད་ལས་སྟོམ་པོ་དང་པོ་  
 བཤད་པ་ནི་ཤེས་རབ་སྟོབས་གྱིས་ལེན་པ་དང་། ཞེས་པ་སྟེ་ལོག་ནས་འདི་བམས་  
 སྟོམ་པོའི་ལྷུང་བ་བརྒྱད་ཅེས་པ་དང་སྦྱར་ལ་བཤད་དོ། །ཤེས་རབ་ནི་བྱད་མེད་  
 དོ། །ལེན་པ་ནི་རིག་མར་བསྟེན་པའོ། །དེ་ཡང་སྟོབས་གྱིས་ཉེ་རིག་མ་ཡོངས་སུ་མ་  
 སྦྱངས་པར་རང་གི་མཐུ་ཙམ་གྱིས་རིག་མར་བསྟེན་པའོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་ནི་  
 དབང་གིས་སྟོན་པར་བྱས་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་ལ་བཀོད། རྣམས་དང་རྒྱད་  
 ལེགས་པར་བསྐབས་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་དོ། །སྟོབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་གྱིས། བལ་  
 འཕྲོར་གང་ཞིག་རིག་མ་ནི། །དམ་ཚིགས་མེད་ལའང་སྟོབས་གྱིས་སྟོད། །དེ་ལ་འཕྲ་  
 བར་བྱེད་པ་ཡང་། །དེ་ཡི་ལྷུང་བ་དང་པོར་གསུངས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་དམ་ཚིག་  
 མེད་པ་དབང་གིས་མ་སྟོན་པ་དང་སྟོན་ཡང་ན་བ་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་གནས་པ་  
 དང་རྒྱལ་མི་ཕོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟེན་པ་བདག་གིར་མི་བྱེད་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་  
 སྟོད་པ་དང་། ཡན་ལག་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་འཕྲ་ཞིང་དེའི་སེམས་ཞུམ་པར་  
 འཕྲུང་བའི་བཞད་གང་བྱེད་ན་སྟོམ་པོ་སྟེ་དེ་ལ་སྟོམ་པོ་གསུམ་ཡོད་པར་འཆད་  
 དོ། །རྟོ་རྟོ་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། དམ་ཚིག་མི་ལྟན་པ་རིག་མར་བསྟེན་པ་ལ་སྟོམ་པོར་  
 གསུངས་ཤིང་གཞུང་སྣ་མ་ལ་དམ་ཚིག་མི་ལྟན་པ་རྒྱར་དུ་མ་རྒྱུད་བས་སྟོབས་གྱི་  
 དོན་སྣང་ལྟར་བྱ་ལ། སྦྱིར་ནི་བཤད་པ་གྱི་མ་ལྟར་ཡང་བྱའོ། །སྟོམ་པོ་གཉིས་པ་  
 བཤད་པ་ནི། དེ་ཡི་བདུད་ཚི་སྟོབས་གྱིས་ལེན། ཞེས་གསུངས་ཉེ། རིག་མ་དེའི་  
 བདུད་ཚི་སྟོབས་གྱིས་ལེན་ན་སྟོམ་པོའོ། །འདི་ལ་རྟ་དབྱངས་གྱིས། རྒྱད་ལས་མ་



གསུངས་རིམ་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་བདུད་ཅི་བསྟེན་པ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་  
 འགྲེལ་བར་སྒྲུབ་པ་རྒྱལ་མེད་པ་དང་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་དང་མ་དད་པའི་མདུན་  
 དང་ཁྱད་པར་གྱི་དུས་མ་ཡིན་པར་ལོངས་སྤྱད་པ་ལས་སྤྱང་བར་འགྲུང་ཏེ་རྒྱུད་ལས་  
 བཀག་པའི་རིམ་པས་སོ་བསྟེན་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སློམ་སོ་གསུམ་པ་འཆད་པ་  
 བེ། སློད་མིན་ལ་ནི་མི་གསང་དང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཨ་མུ་དང་རྒྱ་གྲི་རྟིས་གསང་  
 བ་མི་སྲིད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སློད་མིན་ཏེ་དབང་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་ཀྱང་མི་  
 དད་པ་ལ་བྲིས་སྤྱད་དང་སྲིགས་བམ་དང་རྒྱན་རྒྱག་སོགས་གསང་བའི་རྗེས་རྣམས་མི་  
 གསང་བ་སྟེ་མི་སྲིད་པར་སྟོན་པ་དང་ཕྱག་རྒྱ་འཛིང་བ་སྟོན་ན་སློམ་སོ་ལོ། །སོ་སྤྱུ་ལའི་  
 བརྟག་པ་དགུ་པའི་རབ་བྱེད་གསུམ་པ་ལས། སྲིགས་བམ་དང་ནི་བྲིས་སྤྱད་ཉིད། །གལ་  
 ཏེ་སྐལ་བ་མེད་མཐོང་ན། །སྤྱེ་བ་འདིར་ནི་འགྲུབ་མི་འགྲུབ། །འདིག་རྟེན་པ་རོལ་སློད་  
 ཡུལ་མིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་བཤད་རྒྱུ་དོ་རྗེ་སྲིད་བར་ཡང་ནན་ཏན་ཆེ་བར་  
 གསུངས་ཏེ་བྲིས་སྤྱད་སློད་མིན་ལ་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ལ་  
 ཆེས་རིང་དུ་བྱེད་དོ། །ཤོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་ཤེ། དོར་བྲིལ་གྱིས་ནི་ཁྲབ་པར་  
 ལྷང་བས་སྤྱབ་པར་མི་རུས་པས་ན་དམ་ཆིག་དོར་བྲིལ་ལྷུང་བ་མི་སྟོན་པ་ཞིག་བཅང་  
 གསུང་སྟེ་ལེགས་པ་འདྲའོ། །དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དུས་སུ་དང་སོ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱག་  
 རྒྱ་མི་ཤེས་པ་གཞན་སུ་ཡང་རུང་བ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་གར་ཡང་རུང་བ་བསྟན་པར་མ་བྱེད་  
 ཅིག །ཅེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་བར་ཡང་། མ་ན་གཅིག་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་  
 ལྷའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་མི་ཤེས་པ་ནི་དམ་ཆིག་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ།  
 གཞན་ནི་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་ལས་སུ་སྟེགས་དང་དེ་ཉིད་སྤང་བས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་

ལྷགས་པ་ལ་བཤད་དོ། །ཡན་ལག་གི་སྤྱང་བ་འགའ་ཞིག་ལས། ལྷག་རྒྱ་མི་མཁས་པ་  
 ལ་ལྷག་རྒྱ་མི་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེའོ། །སློམ་པོ་བཞི་བ་བཤད་པ་ནི།  
 ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཚོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོགས་འཁོར་རམ་དཔལ་པོ་དང་  
 དཔལ་མའི་སྟོན་མའི་དུས་སུ་ཚོད་ན་སློམ་པོའོ། །དེར་ལྷགས་པ་ན་སྤྱིར་རྒྱལ་དང་  
 སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཡོན་པདག་གི་ཚོགས་བསག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གནས་  
 དགོས་པ་ལ་བན་ཚུན་དག་ཚོད་པ་དང་ལུས་ཀྱིས་ཐན་ཐལ་མོ་དེག་པ་ཅམ་བྱེད་ཀྱང་  
 རུང་སྟེ་སློམ་པོའོ། །ཞེས་སློམ་པོའི་འགྲེལ་བ་ལས་སོ། །འདི་ལ་རིམ་ལྡེའི་འགྲེལ་བ་  
 གཉིས་སུ་པམ་པར་འཆད་པ་དོན་མིན་ལོ། །སྤྱིར་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། བྲེ་མའི་གཏམ་  
 ཀྱིས་འདུ་འཛིན་སེམས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། །བྲས་ན་དཔྱལ་སོགས་འབྲས་  
 ཐོབ་འཇུག། །མཚོད་ཚེ་གཤུང་ན་དུ་འབོད་དེ། །སྟེད་པས་ཡི་དུགས་དེས་པར་  
 འཇུག། །རང་གི་བསམ་གཏན་བྲལ་གྱུར་ན། །དུང་འགྲོའི་གནས་སུ་སྤྱང་བྱིར་དང་།  
 ཞེས་ཚོགས་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་གཞན་ལ་སློད་པ་ལ་སོགས་པའི་“ཉེས་”དམིགས་  
 གསུངས་སོ། །སློམ་པོ་ལྷ་བ་བཤད་པ་ནི། དད་ལྡན་ལ་གཞན་ཚོས་སྟོན་དང་། ཞེས་  
 གསུངས་ཏེ། དད་ལྡན་སྟོད་རུང་གི་གང་ཟག་གི་ཚོས་ལ་འདྲི་བ་ནི་ཚོས་གཞན་སྟོན་  
 པ་སྟེ། དཔེར་ན་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་འདྲི་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་  
 ལྷ་བྱ་ལ་འགྲེལ་བས་འཆད་དོ། །རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་། དད་ལྡན་ཚོས་ལ་འདྲི་བ་  
 བ། །ཚོས་ཉིད་གཞན་དུ་སྟོན་པ་ནི། །དེ་ལ་སློམ་པོར་བཤད་པ་ཡི། །སྤྱང་བ་ལྷ་པར་  
 རྒྱལ་བས་གསུངས། ཞེས་སོ། །སློམ་པོ་དུག་པ་བཤད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ནང་དུ་ཞག་  
 བདུན་གནས། ཞེས་ཏེ། གསང་སྤགས་ལ་སུན་འབྲིན་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་

1 ཉས

བའི་ནང་དུ་ཞག་རྒྱག་གནང་བ་ལ་ཞག་བདུན་གནས་ན་སློམ་པོ་ལོ། །སློག་ལ་སོགས་  
 བའི་བར་ཆད་དང་རྒྱལ་པོ་ལོ་བཀའ་སློང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་ཉེས་མེད་དུ་འཆད་  
 ཏོ། །སློམ་པོ་བདུན་པ་ནི། རྩལ་གྱིས་རྣམ་འབྱོར་རྒྱལ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་ཏེ།  
 ལྷའི་སྐྱབ་ཐབས་ཅམ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པར་རྒྱལ་གྱིས་གནས་  
 ཤིང་སློན་ན་སློམ་པོར་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །ཞུ་རྒྱས་རྣམ་འབྱོར་མི་ཤེས་པར་  
 རྣམ་འབྱོར་པར་མངོན་པའི་རྒྱལ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་དོན་འབྲེལ། སློམ་  
 པོ་འདི་ད་ལྟ་འབྲུང་ཉེ་བར་སྤང་དོ། །སློམ་པོ་བརྒྱད་པ་ནི། དད་པ་མེད་ལ་ཚོས་སློན་  
 པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་དབང་གིས་མ་སློན་པའི་སྲགས་ལ་མི་དད་པ་ལ་དབང་  
 བསྐྱར་བའམ་སློན་ཡང་སྲགས་ལ་མི་དད་པར་ཕྱིད་ཚོས་ལ་མོས་པ་ལ་སྲགས་ཀྱི་  
 གསང་བ་བསྟན་པའི་སློམ་པོ་སྟེ། ཏྲ་དབྱངས་ཀྱིས། གང་ཞིག་སློད་མིན་སེམས་ཅན་  
 ལ། ཕྱི་ཡི་ཚོས་མོས་དེ་ལ་ཡང་། གསང་བའི་ཚོས་ནི་ཡང་དག་སྟོན། ཞེས་སོ། །མ་  
 སློན་པ་ལ་སྲགས་ཀྱི་གསང་བ་བསྐྱབས་པའི་ཉེས་པ་ནི་ཅ་ལྷུང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་  
 ཟིན་ཏོ། །འདི་རྣམས་སློམ་པོའི་ལྷུང་བར་བཤད། ཅེས་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཅ་ལྷུང་  
 སློམ་པོའི་རིམ་པ་དག་ཚོ་ག་ཡིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཞིང་། ཉམས་པར་གྱུར་ན་བཤགས་  
 བར་བྱ། ཞེས་པ་ནི་ཅ་ལྷུང་དང་སློམ་པོ་རྣམས་ཤེས་པར་གྲུས་ལ་དེ་དག་གིས་རང་  
 རྒྱུད་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ཚོ་ག་བཞིན་དུ་བཤགས་པར་གྲུའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་ཏྲ་  
 དབྱངས་ཀྱི་གལ་ཏེ་བྱུང་ན་ཚོ་ག་བཞིན། བཤགས་ན་དཔུལ་བར་མི་འགྲོ་ལོ། ཞེས་  
 སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྩ་རྩེ་ཐོག་པའི་སློམ་པོའི་ལྷུང་བ་སློབ་དཔོན་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྐ་  
 བས་མངོན་པ་རྩོགས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ་འདི་ནས་རི་ལྷུང་བཤད་པ་བཞིན་དུ་མན་སྟེ་

དང་བསྟན་པའི་ཞོར་ཐམས་ཅད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་“སློམ”<sup>1</sup>འབྱུང་གི་འགྲེལ་པ་  
 རྣམས་སུ་སློམ་པོ་བརྒྱད་དུ་མངོན་ལ་རྟོག་དབྱངས་ཀྱི་སློམ་པོའི་གཞུང་དང་ཡང་མི་  
 མཐུན་པ་མི་སྤང་རོ། །དོ་རྗེ་སློང་པོ་རྒྱན་གྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། དམ་ཚིག་མི་  
 ལྡན་རིག་མར་བསྟེན། །ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཚོད་པར་གྲེད། །གསང་བའི་ཚོས་ནི་  
 ལྟོན་པ་དང་། །དད་ལྡན་རྣམས་ལ་གཞན་དུ་སྟོན། །ཉན་ཐོས་ནང་དུ་ལུན་རིང་  
 གནས། །སློད་མི་རུང་ལ་གསང་བ་བསྟན། །ཁ་ན་མ་ཐོ་སློམ་འབྱུང་ཉེ། །སྐྱགས་བ་དེ་  
 ཡི་དམ་སློམ་ཟད། །ཟད་པས་འབྱུང་བར་ཡོངས་མི་འབྱུང། །དེ་བས་ཉིན་རེ་ལན་  
 གསུམ་དུ། །ཁ་ཉོན་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྲ། །ཞེས་སློམ་པོའི་ལྷུང་བས་ཀྱང་དངོས་  
 གྲུབ་འབྱུང་ཉུ་མི་སྟེར་བ་དང་སྤར་བྱངས་པ་ལྟར་དབྱུང་བ་ཆེན་པོར་འཕེན་པ་ཅ་ལྷུང་  
 དང་འབྲ་བར་གསུངས་སོ། །འདིར་སློམ་པོ་དུག་ལས་མ་བསྟན་ཡང་དང་པོའི་ནང་དུ་  
 སྤར་བ་ཤད་པའི་དང་པོ་གཉིས་འདུས་ཉེ་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ལེན་པ་ནི་ལུལ་  
 “མཚན”<sup>2</sup>ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་སྤྱད་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་བྱང་ཚུབ་  
 ཀྱི་སེམས་ལེན་པ་ནི་ལུལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ཡང་བསྟེན་ཚུལ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་  
 བ་ལྟར་མ་བྱས་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསང་བའི་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་གྲིས་སྐྱ་  
 དང་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་སྟོན་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་རྒྱལ་བྱས་ནས་སྟོན་པ་གཉིས་སུ་  
 དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློམ་པོ་དེ་རྣམས་པལ་ཆེར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལའང་འབྲ་  
 བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། དམ་ཚིག་དག་དང་མི་ལྡན་པའི། །རིག་མ་བསྟེན་  
 བར་དགའ་བ་དང་། །ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཚོད་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དད་དང་ལྡན་

1 སློམ  
 2 མཚན

བ་ལ། །དམ་ཚཱ་གཞན་དུ་སྟོན་པ་དང་། །ཉན་ཚོས་དག་ཏུ་རྫོམ་གྱེད་པའི། །ནང་དུ་  
 ཞག་བདུན་འདས་པ་དང་། །སྐྱོར་བ་ལེགས་པར་མ་བྱས་པའི། །སྐྱལ་མེན་གསང་བ་  
 སྟོན་པ་དང་། །གང་ཞིག་ཕྱག་རྒྱ་རྩེ་མི་མཁས་ལ། །ལུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟོན་པ་  
 དང་། །བསྟེན་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པར། །དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ལ་འཇུག་པ་  
 དང་། །“སྟོམ”<sup>1</sup>པ་གཉིས་ཀྱི་བཅས་པ་ལ། །“དགོས”<sup>2</sup>པ་མེད་པར་འདའ་བ་དང་། །ཞེས་  
 བ་ལ་ལསྟོམ་ཀ་རས་འབྲེལ་བ་མཛད་ཅིང་ཚིག་རེ་རེ་ཅས་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་པ་  
 དམ་ཚིག་ཀུན་གྱི་ཚོགས་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ་རྒྱུད་གང་ནས་  
 བརྟུས་མ་ཤེས་སོ། །སྐྱོར་བ་ལེགས་པར་མ་བྱས་པ་ནི་དམ་ཚིག་སྤར་ཚོབ་ཀྱང་  
 ཉམས་ནས་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་དབང་དང་འབྲེལ་བ་གསུམ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་  
 མེད་པར་བསྟན་ནས་གོ་བ་ལ་ལསྟོམ་ཀ་རས་བཤའ་ལ། །བསྟེན་སོགས་དག་པར་མ་  
 བྱས་པ་ནི་གངས་དང་དུས་དང་མཚན་མ་གང་རུང་གི་བསྟེན་པ་དང་སྦྱིན་སྲེག་དང་  
 ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པར་གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་འཇུག་  
 བ་ལྟ་བུའོ། །སྟོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བཅས་པ་ལ་དགོས་མེད་དུ་འདའ་བ་ནི། དཔེར་ན་དགེ་  
 སྟོང་རྗེ་རྗེ་འཇིན་པས་སྦྱིན་སྲེག་གྱེད་པ་ན་མེ་རེག་གི་དུས་དྲན་དང་འབྲུལ་རུང་བ་  
 མི་གྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་འདྲ་དེ་ལ་སྤྲགས་ཀྱི་སྟོམ་པོ་དང་“སྟོམ་པ་གཞན་གྱི་ལྷུང་གྱེད་  
 སོགས་ལྷུང་བ་གཉིས་སྦྱེད་པར་སྟོན་པའོ། །གཞན་རྣམས་ནི་སྤར་བཤའ་ཐེན་ཏོ། །རྒྱ་  
 ཚེར་འབྲེལ་ལས་འདི་དང་རྒྱང་ཟད་མི་འདྲ་བའི་ཡན་ལག་གི་ཉེས་པ་བརྒྱད་དང་བཙོ་  
 ལྷ་དང་བདུན་བཤའ་ལ། སྤེམ་གཉིས་དམ་ཚིག་གི་ཚོགས་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་ཀྱང་

1 སྟོམ  
 2 དགས

འབྲུང་ནའང་མྱི་མ་དེར་བཅོ་ལྷ་ལོ་དུས་འཁོར་ལས་གསུངས་པའི་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་གི་  
 ཏུ་བཤད་སྒྲུང་བས་དེ་དག་ལ་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་གི་དོན་མེད་ཅིང་། རྒྱངས་ལ་ཡིད་  
 བརྟན་མི་སྒྲུང་བ་དང་མཁས་པའི་གཞུང་གཞན་ལས་ཀྱང་མ་མཐོང་བས་འདིར་མ་  
 གིས་སོ། །དེས་ན་དམ་ཚིག་གི་ཚོ་ག་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་  
 མིན་པར་གོའོ། །དེ་དག་ནི་བསྐྱུང་བའི་དམ་ཚིག་ཆེས་ཆེ་བ་རྣམས་ཡིན་གྱི། རྒྱས་  
 བར་ནི་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལྡེ་རྣམས་ལས་བཀའ་རྩལ་ཏོ། །བཟའ་བའི་དམ་  
 ཚིག་ཤ་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་བརྟེན་དགོས་པར་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་  
 གསུངས་པ་རྣམས་ལ་གྲུབ་ན་ལས་དང་པོ་བས་དེ་ལུ་བྱས་ནས་ཉི་མ་དེ་དེ་ཞིང་  
 བརྟེན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ལ། མ་གྲུབ་ན་བཟའ་བཏུང་ལ་དེ་དག་བསམ་གཏན་  
 ཅོམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཡོངས་སྟོན་པར་བྱས་པས་ཀྱང་འབྲུབ་སྟེ་དམ་ཚིག་ལྷ་བ་  
 ལས། བང་ཡང་དག་ནི་མི་རྟེན་པའས། །སྟོན་མ་ཡིན་པས་འཇིགས་པ་ཡང་། །བདུད་  
 ཅི་ལྷ་དང་ཤ་ལྷ་དག། །བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག་ །ཅེས་སོ། །དེ་བཞིན་  
 དུ་རྗོང་བྱིལ་དང་བགྱང་སྟེང་ལ་སོགས་པ་གཟུང་བ་བརྟེན་པའི་དམ་ཚིག་ལ་ཡང་  
 གནས་དགོས་ཏེ། ལྷིང་པོ་རྒྱན་ལས། དེ་ལུ་ལ་སོགས་དམ་ཚིག་དང་། །རྗོ་རྗོ་སྟེང་  
 སོགས་ཡོ་བྱང་རྣམས། །གསང་བའི་རྣམ་སུ་རྣམས་བརྟགས་ཏེ། །ནམ་དུ་ཡང་ནི་  
 འབྲུལ་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། གུར་ལས་ཀྱང་། །རྗོ་རྗོ་བྱིལ་བུ་བཅང་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་  
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་ལྷུང་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི།  
 དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་གཞག་པལ་ཆེ་བ་ནི་སྤྲུགས་གཞན་སྟེ་འགྲོ་དང་མི་འབྲུ་བ་  
 མང་བས་གྲུང་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས། །ཐོག་མར་སྟོམ་པ་གཟུང་ཚུལ་

དང་། དེ་དང་འགལ་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་མི། དབང་ལེ་ལས། འདོད་པའི་རྩོད་  
 རྗེ་ལ་ཉི་དོ་རྗེ་རིལ་བུ་ལུག་རྒྱ་སྐྱེ་མ་དག་གྲང་སྦྱི་པོས་གཟུང་བར་བཤི། རིན་ཆེན་ལ་  
 ཉི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་བཤི། འཁོར་ལོ་འདི་ལ་རྒྱལ་པ་མཚོག་གི་དམ་ཚིག་བསྐྱུང་བར་བཤི།  
 རལ་གྱི་ལ་ཉི་མཚོད་པ་བཤི། རྟེ་གསལ་བར་རྩ་སྦྱེས་རིགས་ལ་སྦྱོམ་པ་རྣམས་ཉི་  
 བསྐྱུང་བར་བཤི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཉི་ཐར་པའི་སྦྱང་དུ་རྒྱལ་བ་སྦྱེད་མཛད་རིགས་  
 ལ་བྱང་རྩལ་བདག་གིས་བསྦྱེད་པར་བཤི། ཞེས་པ་འདིས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་  
 སྦྱོམ་པ་འཛིན་པ་མཛད་དོ། །དེ་ལ་དོ་རྗེའི་རིགས་ལ་དོ་རྗེ་རིལ་བུ་ལུག་རྒྱ་སྐྱེ་མ་  
 གཟུང་བ་བཞི་རིན་ཆེན་ལ། རིན་ཆེན་ལྷགས་ཟངས་པ་ལང་ཉ། ལྷང་ཆེན་བུ་མོ་ལོར་  
 འཛིན་དང་། །འདོད་པའི་རྩུང་མ་རང་གི་ཤ། རྦྱིན་པ་རྣམས་པ་བཅུ་དུ་འདོད། ཅས་པ་  
 ལྷུང་སྦྱིན་པ་བཅུ་སྦྱིན་པ་དང་འཁོར་ལོའི་རིགས་ལ་ཤ་སྦྱ་དང་བདུད་ཅི་སྦྱ་དང་སྤང་  
 པོ་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་བསྐྱུང་བ་དང་བསྐྱུང་བའི་རིགས་ལ་འཛོག་པ་མེད་པའི་  
 ཚངས་སྦྱོད་ཀྱི་སྦྱོམ་པ་སྦྱོང་བ་དང་རལ་གྱིའི་རིགས་ལ་དགོན་མཚོག་སོགས་  
 མཚོད་པ་དང་རྒྱལ་པ་སྦྱང་མཛད་དོ་རྗེ་ཅེ་གཅིག་པའི་རིགས་ལ་སྦྱོང་བ་དང་སྦྱིང་  
 རྗེའི་བདག་“ཉིད་”ཀྱི་ལུག་ཆེན་ཀྱི་དངོས་བྱུབ་བསྦྱེད་པར་བཤི། ཞེས་གསུངས་བས་  
 སྦྱ་མ་འགའ་ཞིག་ལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ལ་སྦྱི་མ་འདི་གཞན་ལ་མེད་ནའང་མི་  
 བསྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྦྱོང་བར་ཁས་སྐྱེས་པ་ཉིད་  
 ཀྱིས་སྦྱོམ་པ་འཛོམ་བས་སྦྱོམ་པ་སྦྱེ་བ་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་ལོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་  
 རྣམས་ལྟེད་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྦྱོན་ལམ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་བས་འདི་སྦྱོམ་པ་  
 འཛིན་པ་མིན་པ་དང་སྦྱགས་ཀྱི་སྦྱོམ་པ་དབང་ཐམས་ཅད་རྩོགས་ནས་སྦྱོམ་ཞེས་ཁ་

1 ཉིད

ཅིག་སྐྱབ་བའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་ཚོ་ག་མིན་ན་ནི་དུས་འཁོར་  
 བའི་ལུགས་ལ་རིགས་ལྡེའི་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་ཚོ་ག་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།  
 བརྟུལ་ཞུགས་ཉེ་ལྷ་སྦྱིན་པ་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་ཚོ་གའོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཉེ་དེ་  
 བའི་སྲོག་གཙོ་སོགས་བཞི་དང་ཚང་ལ་སོགས་པ་ལས་སྡོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྡོམ་  
 དཔོན་གྱིས་སྡོན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྡོམ་པས་ལེན་པའི་ཚོ་གར་མ་གསུངས་པའི་  
 ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ལ་སྐྱབས་ཀྱི་སྐུན་མོང་མིན་པའི་“སྡོམ་པ་ལེན་པའི་ཚུལ་  
 མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྡོན་ལམ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་ཅམས་བདག་གིས་བསྐྱུང་  
 བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་སྡོན་པ་བྱས་ནས་འདྲིན་པ་ལ་གསུངས་པས་དེ་ཅམ་གྱིས་སྡོམ་པ་  
 ལེན་པར་འགལ་ན་སྡོན་པ་ལེན་པའི་ཚོ་ག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་  
 ཅམས་བསྐྱུང་དོ་སྡོམ་དུ་བྱས་ནས་འདྲིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་སྡོམ་པའི་ཚོ་ག་མ་ཡིན་  
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་ལས། ཅ་བའི་སྣང་བ་ཅམས་པར་དག་པར་འགྱུར་ཉེ་  
 ཡོན་ཉན་ལྡན་པ་དབང་བདུན་ལ་གནས་དག་གིའོ། །ཞེས་ཚུ་དབང་སོགས་བདུན་  
 ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་ཅ་སྣང་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ་“སྡོམ་པ་མེད་ན་ཅ་སྣང་འབྱུང་མི་སྲིད་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐུན་མོང་གི་“སྡོམ་པ་ཡང་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་མར་  
 ཕྱིན་བཅུའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་ཅམས་ཀྱིས་སྡོན་པས་གསུང་“དགོས་པ་  
 སོ། །དཀྱིལ་ཚོག་རྗེ་རྗེ་སྲིང་བར་ཡང་དུས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་  
 ཅམས་ལ་“སྡོམ་པ་ལེན་ཚུལ་བྱར་བ་མ་བཤད་པར་སྦྱིར་རིགས་ལྡེའི་སྡོམ་གསུང་  
 རྒྱུད་གཞན་ན་ཡོད་པས་འདྲིན་པར་བཞད་པས་ན་“སྡོམ་གསུང་གི་ཚོ་ག་ཅམས་དོན་

1 སྡོམ་  
 2 དགས་



འབྲ་བ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དབང་གོང་མ་རྣམས་ལ་བསྐྱར་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་  
 གཉིས་མཛད་པ་དང་ཚུ་དབང་དགེལ་འཁོར་གྱི་བྱང་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་  
 རྩོགས་སོ་སོའི་ངེས་པ་དང་དབང་བདུན་ཅམ་བསྐྱར་བ་ལ་རིགས་ལཱི་སྡོམ་པ་སྟེར་  
 བར་མཛད་པ་ནི་མི་འབྲ་བའི་བྱད་ཚོས་ཡིན་པས་གཞན་རྣམས་དང་འབྲ་བ་མ་ཡིན་  
 “ནོ།”<sup>1</sup> །གཉིས་པ་ནི། དབང་ལེ་ལས། དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མའི་ཐུགས་དགུགས་པ་ལས་བྱ་  
 རྣམས་ཀྱི་ནི་ཅ་བའི་ལྷང་བ་དེ་བོང་འཛིན་པར་འགྱུར། དེ་ཡི་བཀའ་ལ་འགོངས་པས་  
 གཞན་དུ་འགྱུར་ཉེ་ངེས་པར་དེ་བཞིན་སྐྱེན་ལ་ཁྲོས་པས་གསུམ་པའོ། །བྱམས་པ་  
 བཏང་བས་བཞི་པར་འགྱུར་ཉེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་ཉམས་ཡ་ལས་ཀྱང་མདའ་  
 ཏུ་འགྱུར། ཏུག་པ་བྱུབ་པའི་མཐའ་ལ་སྟོད་པའོ་དེ་བོ་དག་ཀྱང་མ་སྟོན་མི་ལ་གསང་  
 བ་བྱིན་ལས་སོ། །འཕྲང་པོ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སྐྱ་ཏུ་འགྱུར་ཉེ་སྐར་ཡང་དགུ་བ་དག་  
 པའི་ཚོས་ལ་མ་དད་གང་། །སྐྱ་ཡི་བྱམས་པ་དང་ནི་མིང་སོགས་བྲམ་བའི་བདེ་བ་  
 སྟེར་ལ་རྟོག་པ་རྩོགས་དང་བྲག་པའོ། །དག་པའི་སེམས་ཅན་དག་ལ་སྟོན་བཟོད་པ་  
 ལས་ཉི་མའོ་དམ་ཚིག་“ཐོབ་”པ་གཏོང་བ་བས་ཀྱང་གཞན། འཕྲང་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་  
 སྟོད་ངེས་པར་མ་རུར་འགྱུར་ཉེ་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པར་གནས་པ་རྣམས་ལའོ། །ཞེས་སོ། །རྗོ་  
 རྗེ་ཐེག་པར་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་ནི་ལྷང་བ་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་སྟོན་པ་  
 “སྟེ”<sup>2</sup> དབང་བསྐྱར་ཞིང་སྡོམ་པ་བཟུང་བ་རྣམས་སོ། །དེ་བོང་འཛིན་པ་ནི་གཅིག་གི་  
 མིང་སྟེ་སྐྱེ་མའི་ཐུགས་སྐྱེན་བྱང་བའི་ལྷང་བ་དང་“པའོ།”<sup>3</sup> །འདི་ལ་སྐྱ་མ་ནི་རང་གི་རྗོ་

1 ཉོ  
 2 ཐེབ  
 3 ལྷ  
 4 པའོ

རྒྱ་སློབ་དཔོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་དོན་ལ་ཐུགས་འཇུག་པ་ནི་དམ་པར་མི་རུང་  
 བས་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་སློབ་མ་དེས་མི་དག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་  
 རྣོན་ས་ལྔ་མའི་ཐུགས་འཇུག་པར་བྱས་ན་ཅ་ལྟར་དུ་གསུངས་ལ། དེ་རི་ཀ་པས་སློབ་  
 མ་དམ་པར་ཤེས་པ་དང་དེ་མི་དགུས་པར་ཤེས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱངས་  
 པའི་ལུས་དག་གི་ལས་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཡིན་པ་དང་རང་གི་དོན་ལྟར་སླང་བའི་  
 བསམ་པ་དང་སླར་སླུང་བསམ་མེད་པ་རྒྱག་ཚང་ན་ཅ་ལྟར་དུ་འཆད་དོ། །གཞན་ནི་  
 ལྟར་བ་གཉིས་པ་སྟེ་སློབ་མ་དམ་པ་དེའི་བཀའ་ལ་འགོངས་པ་སྟེ། བཀའ་བསློམ་ཉན་  
 པའོ། །འདི་སློབ་མའི་སློབ་ཀྱི་མི་དགོ་བ་བཅུ་གྲེད་པ་ལ་གསུངས་པ་ཅམ་ལས་མི་སྣང་  
 བ་ལ་དེ་རི་ཀ་པས་སློབ་མ་རྒྱག་དང་ལྡན་པ་ལ་བཤད་དེ་མི་དགུས་པར་ཤེས་པ་རང་ལ་  
 ཆེད་དུ་གཏད་པའི་ཚོས་གྱི་བསློབ་བཅུག་ནས་ཉེས་སྲོད་ལ་འཇུག་པ་ལ་བྱ་དགོས་  
 སོ། །དེས་ན་སློབ་མ་ནི་རང་ལ་སློབ་མས་བསློབ་མིན་ཡང་རང་ཉེས་སྲོད་ལ་འཇུག་པ་དེ་  
 ལ་སློབ་མའི་དོན་དུ་སློབ་མ་མི་དགུས་པར་ཤེས་པ་ཞིན་དུ་དེ་ལ་རི་མི་སྣམ་པར་བྱས་  
 བས་རང་ཉེས་སྲོད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སློབ་མ་ལ་མི་དགུས་པ་མེད་ཀྱང་རང་  
 གིས་སློབ་མའི་དཀའ་དང་འགལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རི་མི་སྣམ་པར་བྱས་ནས་ཉེས་སྲོད་ལ་  
 ཞུགས་པའོ། །སླར་སླུངས་བསམ་མེད་པའི་དུས་ལ་གསལ་ཁ་མི་སྣང་ཡང་བྱ་བ་དེའི་  
 འགོ་བཅུམས་པ་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཡན་ཆད་དུ་མེད་པ་ལ་བྱ་  
 དགོས་སོ། །སླུན་ལ་ཁྲོས་པ་ནི་དོ་རྗེ་སླུན་བསྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཁྲོས་པ་ཞེས་པ་  
 ཅམ་ལས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་མ་གསུངས་ཀྱང་དོན་དམ་བསྟེན་པ་ལས། སླུན་ལ་རབ་ཏུ་  
 ཁྲོས་ནས་སྐྱུས་པ་གསུམ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་སླར་བཤད་པ་ནམས་དང་འདྲ་

བར་མངོན་ལོ། །དུ་རི་ཀ་བས་སྐྱེས་ཀྱི་ཚོས་དུག་གི་སྤྲོད་ཏུ་རྗེ་སྤྱོད་ཡིན་པ་སྤྲོ་ཚོས་  
 བདུན་ལྡན་དང་ཞེ་སྐྱེས་སྤྱོད་ཀྱི་བཀའ་བསྐྱོད་བ་བཅུག་པ་ལ་འཆད་དོ། །དེའི་ལྟར་  
 བ་དང་པོ་གཉིས་སྐོག་པ་དམ་པར་ཤེས་པ་དང་དེའི་བཀའ་བསྐྱོད་བ་བཅུག་པ་ཞེས་  
 བས་བརྗེད། །དུ་རི་ཀ་བས་སྐྱེས་པ་གཅིག་གིས་བསྐྱེས་པའི་སྤྱོད་ལ་བཤད་པ་ཅམ་མ་  
 གཏོགས་པ་རི་ལྟར་བསྐྱེས་ཚུལ་མ་བཤད་དོ། །བྲམས་པ་བཏང་བ་ལ་ཚུང་དུ་ཉི་ཚུ་  
 ལ་རི་མོ་གྲིས་པ་ལྟར་སྐྱེད་ཅིག་ཅམ་བྲལ་ཡང་དེ་ནས་སྐོག་བཤོ། །འབྲིང་ནི་བྲེ་མ་ལ་  
 རི་མོ་གྲིས་པ་ཚུང་གིས་འབྲལ་ལ་ཉམས་པར་བྱེད་པར་ལྟར་དོ། །ཆེན་པོ་ནི་ས་གས་  
 བ་དབྱེས་ཀྱི་ཚུས་སྐྱེས་ཡང་མཉམ་པར་བྱེད་པ་ལྟར་དོ། །ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནི་རྩ་སོ་  
 སོར་སོར་བ་སྐྱེས་མི་འབྱོར་བ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་འབྲེ་བའི་བྲམས་པ་བཏང་བ་ལ་ཚུང་དུ་  
 གསུངས་ནས་དུས་ཀྱི་ཚད་མ་གསུངས་པ་ལ་དུ་རི་ཀ་བས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཚུན་  
 ཚད་དུ་བྲམས་པ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་བཤད་དོ། །བྲང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ལྷ་བསྐྱེད་  
 ཁོ་ན་ཉིད་མེད་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བས་འཆོང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ལ་ཚུང་དུ་  
 གསུངས་པས་བསམ་པ་དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱེས་ནས་ས་བོན་ཉམས་པར་བྲམས་པ་  
 ཞིག་དགོས་པ་འདྲ་བ་ལ། དུ་རི་ཀ་བས་ནི་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཤེས་  
 བ་དང་འགྲུང་བའི་བདེ་བ་ཅམ་དང་དུ་སྐྱེས་པའི་བསམ་པ་དང་དེ་ལ་ལེགས་པར་  
 འཛིན་པ་དང་གསང་དབང་དང་གཞན་ཀྱི་དོན་དང་རི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་  
 བ་སྤྲོ་བཞི་དང་ལྡན་ལྟར་ཚུང་དུ་འཆད་དོ། །རྒྱལ་བ་ནི་འབྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷ་བ་པའི་  
 མཐའ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་  
 ལེ་ལུའོ། །དེ་ལ་སྐྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྐྱོད་ཚུལ་ནི།

ཏུ་རི་ཀ་པས་གྲུབ་མཐའ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་  
 སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་ཐ་དད་པར་འཇིན་པ་ནི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ཡིན་ཞིང་ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་  
 སྤྲུགས་དང་པར་སྤྱིན་ཀྱི་ཐེག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ལ་མཚོག་དམན་ཏུ་བརྒྱང་  
 བས་སློང་བའོ། །དེ་ཡང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཤེར་སྤྱིན་ཀྱི་ཐེག་པ་  
 དང་ཞེས་སྤངས་ལ་གནས་ནས་སློང་ཚིག་སྤྲུས་པ་དང་གཞན་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་  
 ལེགས་པར་འཇིན་པ་དང་འགྲོད་པ་མེད་པ་ལྡེང་ཚེན་རྩ་ལྷུང་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་  
 པའི་ཐེག་པ་ལ་སྤྲུག་པ་ལ་རྩ་ལྷུང་མེད་ཀྱང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འཕྲོག་པར་འཆད་  
 དོ། །དེ་ཡང་སློང་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །རི་  
 བོ་ནི་བདུན་པ་ཡིན་ལ་མ་སྤྱིན་པའི་མི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལས་ལ་གནས་པ་ལ་གསུངས་པ་  
 ནི་སྤྲུགས་ལ་མི་དད་པའི་མཚོན་བྱེད་དོ། །སྤྲོག་པའི་གསང་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱིན་  
 པ་ལས་སློབ་དཔོན་རྣམས་ལ་ལྷུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་བས་བདེ་སྣོང་དབྱེར་མེད་  
 པའི་གསང་བ་བསྐྲུགས་པའོ། །ཏུ་རི་ཀ་པས་གསང་བ་བསྐྲུགས་ན་མི་མོས་བ་སྐྱེ་བ་  
 དང་གདུལ་བའི་དོན་མིན་པ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གསང་བ་བསྟན་པ་སྟེ། ཚོས་  
 གསུམ་ཚང་ན་རྩ་ལྷུང་ཡིན་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གསང་བ་ལས་གཞན་བསྟན་པའི་  
 ལྷུང་བས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཉམས་པར་བྱེད་པར་བཤགས་དེ་དབང་ཐོབ་མ་  
 ཐོབ་ཀྱི་གསལ་ཁ་མི་སྤང་དོ། །འོན་ཀྱང་དབང་མ་ཐོབ་པ་དགོས་པར་མངོན་ཏེ་དོན་  
 དམ་བསྟེན་པ་ལས། སྤྲུགས་པ་མིན་ལ་ཤེབས་པར་སྤྲོ་བས་རི། །ཞེས་གསུངས་པས་  
 སྤྲུགས་པ་མིན་པ་ནི་དབང་གིས་མ་སྤྱིན་པའོ། །ཤེབས་པར་སྤྲོ་བ་ནི་གསང་བའི་  
 གནས་མི་གསང་བར་འཆད་པ་སྤྱི་ལ་གསུངས་པས་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བདེ་བ་ཆེན་

1 ལྷང

བོད་གསང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་བོའི་སྐོན་ས་མཚོན་པ་འདྲའོ། །སྐྱེ་བ་བྱུང་  
 བ་སྟེ་ཕྱང་པོ་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པའི་སྐྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་སྐྱུང་བར་གནས་པ་ལ་  
 བཀོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལུས་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ལ་གསུངས་ཏེ།  
 ལུས་ལ་རང་དགར་ཚ་གངས་དང་བཟའ་བཏུང་གཙོད་པ་དང་ཡན་ལག་གཙོད་པ་  
 སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པར་རམ་སྦྱག་བསྡུལ་བར་བྱེད་པའོ། །དུ་རི་ཀ་པས་རང་  
 གསོད་པར་བྱེད་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ནས་རྩ་སྐྱུང་དང་ཕྱང་སོགས་རྒྱལ་བ་དང་  
 ལྷ་མོ་དང་སེམས་དབང་ཤེས་པ་དང་དེ་མནར་བས་བདེ་བ་ལས་ཉམས་པར་ཤེས་པ་  
 དང་། གཞན་འདུལ་བའི་དོན་མིན་པ་གསུམ་ཚང་ན་རྩ་སྐྱུང་དུ་འཆད་དོ། །ཁ་ཅིག་རང་  
 ཉིད་སྐྱར་སྐོམ་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས་བཟའ་བཏུང་གཙོད་པའི་སྐྱུང་གནས་བྱས་ན་རྩ་  
 སྐྱུང་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཉ་ཅང་མ་བཟུགས་པར་སྐྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འུ་སྐྱོད་ཀྱི་  
 རྒྱབས་སུ་ཡང་སྐྱར་བསྐོམ་པ་དང་སྐྱུང་གནས་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་གསུངས་པ་དང་  
 རོར་དབྱིངས་ལྟ་བུའི་ལྷའི་སྐོམ་བསྐྱེས་མཐར་ཕྱིན་པས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནམ་  
 མཁའ་ལ་འཛོག་ཀྱས་པའི་སྐོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱུང་བར་གནས་པ་བྱ་བར་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་རྗེ་འབྱུང་བ་ལས་སྐོབ་དཔོན་གྱིས་སྐོབ་དུ་བསྐྱེན་པ་བྱས་  
 པའི་ཡོན་ཏན་སྲང་སྐྱར་བཤད་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་ཞག་ནི་སྐོབ་དཔོན་  
 སྐོབ་མ་དང་བཅས་པ་སྐྱུང་བར་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་  
 སྐྱུང་བ་བརྒྱད་པར་འགྲོ་བའི་སྐྱུང་གནས་ནི་རང་དགར་སྐྱང་པོ་གཟེར་འདོད་ཀྱི་  
 བསམ་བས་ལུས་སྦྱག་བསྡུལ་བར་བྱེད་པ་ལ་འཛོག་པས་སྐྱུང་གནས་ཀྱི་མིང་འདྲ་  
 ཡང་དོན་མི་འདྲའོ། །དག་པའི་ཚོས་ནི་སྐྱོང་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ལ་མ་དད་པ་ནི་འཛོག་པ་

ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་སྣོང་ཉིད་ཟབ་མོ་སུན་འབྲིན་པ་ལ་དུ་རི་ཀ་པས་བཤད་པ་  
 ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གདུལ་བའི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་སྣོང་ཉིད་སྤངས་ནས་སྣོས་  
 བཅས་དང་དུ་སྤངས་པ་སྟེ་ཚོས་གཉིས་ཚང་ན་ཅ་ལྟར་དུ་བཤད་དོ། །སྟོགས་ནི་བཅུ་  
 བ་སྟེ་སྐྱུ་ཡི་བྲམས་པའོ། །དེ་ནི་ཁ་ནས་ཚིག་གཞན་འདོན་ཞིང་སྟོང་ལ་གཞན་སེམས་  
 བ་ལ་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་བསྟེན་པ་ལས་ཀྱང་། གདུག་པ་དང་བཅས་བྲམས་པ་  
 བཟུང་བས་སྟོགས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཞེ་ལ་གདུག་པ་འཛིན་ཞིང་ཁ་ལ་བྲམས་  
 བ་བྱེད་པ་འབྲན་འའང་དུ་རི་ཀ་པས་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་པ་དད་པའི་སྐོན་ནས་མི་སྤང་  
 བར་རྟེན་པ་དང་ཚིགས་བཅད་ལྟར་ལེན་པའི་“ཚུལ་”ཀྱིས་སྤང་བ་ལྟར་བྲམས་ནས་  
 སྟོག་ཏུ་མི་དགོ་བ་བྱེད་པ་ལ་བཤད་དོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། མིང་སོགས་བྲམས་པའི་  
 བདེ་བ་སྟར་ལ་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་  
 དེ་ནི་དྲག་པོ་ཞེས་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་པའི་དོན་  
 དུ་རི་ཀ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་སྤྲུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་  
 ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱ་བའི་བདེ་བ་འགྱུར་བ་མེད་  
 བ་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་དཔེར་བྱ་བ་དང་བྲམས་པ་བྲིན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་  
 དབང་གིས་དང་དུ་མི་ལེན་ཞིང་རྟག་པར་བྱེད་ན་ཅ་ལྟར་སྟེ། དེ་ཡང་འགྱུར་བ་དེ་མ་  
 ཡིན་པ་དང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དཔེར་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་དང་གདུལ་བའི་དོན་མ་  
 ཡིན་པ་དང་གསུམ་ཚང་བ་ལ་འཆད་པའི་དང་པོ་ལ་དགོས་པ་མི་སྤང་ངོ་། །དོན་དམ་  
 བསྟེན་པ་ལས། དམ་པའི་ཚོས་ལ་ཀྱན་རྟོག་དབང་གི་དྲག་པོ་ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །ཉི་མ་  
 བེ་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ་དག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཕྱོར་བ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པའོ། །དེ་

1 ཚུལ་

ཅམ་ལས་མ་གསུངས་པ་ལ་དུ་རི་ཀ་པས་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ངང་ཚུལ་དང་  
 ལྷན་པ་དང་ལྷག་དོག་གི་དབང་གིས་སྐྱུས་པ་དང་གཞན་གཤམ་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་  
 ལྟེ་ཚོས་གསུམ་ཚང་ན་ཅ་ལྷུང་དུ་འཆད་དོ། །དོན་དམ་བསྟེན་པ་ལས། དག་པའི་  
 སེམས་ཅན་སུན་འབྱེན་པ་ཡིས་ཉི་མ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་ལུལ་དེའི་མཛུགས་དུ་  
 སྐྱོན་བརྗོད་ནས་དེའི་སེམས་སུན་ལྷུང་བ་དགོས་པར་མངོན་གོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ནི་  
 ཚོགས་གྱི་འཁོར་ལོར་དམ་ཚིག་ཐོབ་པ་གཏོང་བ་ལས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་  
 པའི་དོན། དུ་རི་ཀ་པས་ཚོགས་འཁོར་དང་དབང་བོའི་བཟང་བའི་དུས་ལྟ་བུའི་དམ་  
 ཚིག་གི་དུས་ལ་བབ་པ་དང་གཞན་གྱི་ངོ་བསྟུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་གཞན་འདུལ་པའི་  
 དོན་མ་ཡིན་པར་དུས་ལ་བབ་པའི་བཟང་བའུང་དང་བུད་མེད་ལ་མེ་སྤུན་བྱ་བ་དང་  
 དུ་མི་ལེན་ན་ཅ་ལྷུང་དུ་འཆད་དོ། །མེ་སྤུན་ནི་རིག་མ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ་  
 འདི་ནི་དེ་“ལྷུང་”ལྟེ་དཔེ་རུས་པ་ཐོབ་པའི་རྣམ་འབྱོར་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །མ་  
 ལུ་ནི་བཅུ་བཞི་བ་སྟེ་བུད་མེད་ལ་སྟོད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ལ་སྟོད་ཅེས་པ་ནི་སྟོད་ས་  
 གཅིག་ཡིན་ནའང་སྟོད་ཚུལ་བུད་མེད་གྱི་ཉེན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོད་ཚིག་དུ་འབྲོ་བས་  
 སྟོད་ན་དེས་པར་ཉེ་གཤོན་མི་ཟ་བར་ལྷུང་བར་འགྲུང་ཉེ་གཞན་འདུལ་པའི་དོན་མ་  
 གཏོགས་པར་དུ་རི་ཀ་པས་བཤད་པས་སྐྱོན་གཤགས་འདོད་གིས་སྐྱུས་པ་དང་དེས་  
 བོ་བ་རྣམས་དགོས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷུང་བ་སྟོམ་པོ་རྣམས་ནི་དུ་མ་སྟེ་དེ་  
 རྣམས་ལ་ཆད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བར་འགྲུང་པོ། །ཞེས་གསུངས་ཉེ་དེ་དག་ནི་སྤར་  
 བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྷུང་སྤར་བཤད་པའི་སྤགས་སྤྱི་འབྲོ་དང་འདི་གཉིས་ལ་འབྲ་བ་  
 ཡང་སྤང་མོད་ལྱང་ཅ་ལྷུང་དང་པོ་གཉིས་དང་ལྟ་བུའི་སྟོན་སེམས་གཏོང་བ་དང་བྱལ་

1 ལྟར

པའི་ཚོས་སྒོར་ལྟ་བུ་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་ཡང་སྤང་ངོ་། །“འོན་ཀྱི་འདི་ལ་  
 ལྷ་མེད་ཀྱི་སྒོམ་ལྟ་བུ་ལྱིས་རི་ལྟར་བྱ་སྟམ་ན། དུས་འཁོར་དང་ལྷ་མེད་གཞན་རྣམས་  
 དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་དང་དྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་སྤང་  
 བས། དཔེར་ན་བདེ་“མཚོག་པོ་བ་ལ་ལག་བ་གཡོན་པས་བས་སྤངས་ཏེ་བའི་དམ་  
 ཚིག་སྤང་བ་བཞིན་དུ་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་  
 བ་དང་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚོག་ལྟར་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་“ཚོག་པོ་གཞན་གྱི་སྒོམ་  
 དབང་བསྐྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་སྤྲེལ་ཚོས་ཡིན་ནམ། །ཡང་ན་བྱང་ས་ནས་པམ་བ་  
 བརྒྱད་ལས་མ་བཤད་བ་དང་ནམ་སྤྱིང་གི་མདོ་ནས་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བའི་པམ་བ་  
 མང་དུ་བཤད་བ་ལ་རྒྱལ་སྤྲེལ་ཞི་བ་ལྟས་གཉིས་ཀ་བསྐྱེས་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་  
 ལྟར་སྤྱིའི་རྩ་རླུང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གི་མི་འདྲ་བ་རྣམས་པན་ཚུན་  
 མཚོན་བའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་ལྷ་མེད་ཀྱི་“སྒོམ་ལྟ་བུ་ལྱི་རྩ་རླུང་དུ་བྱེད་བ་གང་  
 འཐད་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོས་ནི་གང་རུང་ཞིག་གི་  
 ཤེད་ཁྲིར་བྱས་ནས་ཅིག་ཤོས་འདོར་བ་དང་མི་འགྲིག་བཞིན་དུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་  
 གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ཏེ་བཞག་པ་ལའང་གདུལ་  
 བྱའི་བྱེད་པར་ནི་འདི་འདྲའོ། །དེས་ན་དེ་ལ་བཅས་པ་འདི་འཛོག་ལ་འདི་མི་འཛོག་གི་  
 སོ་སོར་དེས་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་དག་པ་མ་རྟེན་དོ། །འོན་ཀྱང་ལྷ་མ་ལ་མི་དབྱེས་པ་  
 མ་བྱུང་ཡང་སྤང་སྟེགས་སྤྱི་འགྲོའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་མ་ལ་བརྟམས་ལུགས་དེ་འདྲ་བྱས་ན་

1 འོན  
 2 མཚོག  
 3 ཚོག  
 4 སྒོམ



དུས་འཁོར་བས་ཀྱང་ཙུང་ལྷོ་དུ་འདོད་དགོས་པ་འདྲ་ཞིང་ཁྱད་བར་དུ་སློབ་པའི་  
 སེམས་བཏང་བ་དང་དམ་ཚོས་སློང་བ་ལ་ཡང་ཙུང་ལྷོ་དུ་བཞག་དགོས་པ་འདྲ་བར་  
 ལྷང་བས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་རྟེན་རིང་ལ་ལག་ལེན་དོག་ཚོགས་ནས་བྱས་ནས་དེ་  
 གཉིས་གང་གི་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་ཙུང་ལྷོ་གིས་མ་གོས་སྐྱམ་པའི་གདེང་ཐོབ་པ་བྱས་  
 བ་འཐད་དམ་སྐྱམ་མོ། །ཙུང་ལྷོ་ཚིག་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་དེ་གསོ་བའི་  
 ཚུལ་དུས་འཁོར་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་དབང་གི་ལེའུ་ལས། གལ་ཏེ་གཡོ་སྐྱེའི་  
 དབང་གིས་ཙུང་ལྷོ་བ་བྱུང་ན་དཔུལ་བར་འགོ་སྟེ། འདི་དག་སྐྱབ་བསྐྱལ་  
 ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཅི་སྟེ་གཡོ་སྐྱེའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་  
 མི་དགོ་བ་བཅུ་ལ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཙུང་ལྷོ་བ་བྱུང་  
 བ་དེའི་དབང་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་མཐའ་དག་དཔུལ་བར་སྐྱབ་བསྐྱལ་དུ་འགྱུར་ཏེ་  
 ལྷོ་ཅི་ལོག་གི་དབང་གིས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་འགྲེལ་ཆེན་  
 ལས། ཙུང་ལྷོ་བ་བྱུང་བ་གང་ཞིག་དག་པའི་སྐད་དུ་སྐྱར་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་  
 འདིར་ནི་འཇུག་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནི་འདིར་གང་གི་ཆེ་དབང་བདུན་ལ་གནས་པའམ་  
 ལུས་པ་དང་གསང་བའི་དབང་ལ་གནས་པ་ལ་ཙུང་ལྷོ་བ་བྱུང་བར་གྱུར་ན་དེའི་  
 ཆེ་དེ་དག་པའི་སྐད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་གིས་ནས་སྐར་མི་བྱེད་པའི་དོན་དུ་སྐྱར་  
 ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །དེ་ནས་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཐོབ་  
 བས་སྐྱར་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་འདུས་པར་ཞེས་པ་རིགས་ཀྱི་དཔུས་སུ་སྐར་མུ་བོའི་མིང་  
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་གཞན་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་འོ་ཞེས་པ་སྐར་མི་  
 བྱེད་པའི་སྐྱོམ་པའི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངེས་པ་སྟེ་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་

གདོན་མི་ཟ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷན་པར་དུ་སྐྱར་གསོ་བའི་སྤྱི་ཚང་མི་  
 བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པས་འདི་གལ་ཆེའོ། །འོན་དབང་བསྐྱར་  
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་དཔྱུལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་  
 ལྟམ་ན། འདི་ནི་དགོ་སྤོང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས། ལ་ལའི་ཚུལ་གྲིམས་བདེ་  
 བ་སྟེ། །ལ་ལའི་ཚུལ་གྲིམས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན། །ཚུལ་གྲིམས་ལྡན་པ་བདེ་བ་  
 སྟེ། །ཚུལ་གྲིམས་འཆལ་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལོ། །ཞེས་ཁས་སྐྱེས་པའི་སྤོང་བ་བསྐྱེས་  
 བ་བདེ་བ་དང་མ་བསྐྱེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་  
 དང་། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དཔྱུལ་བའི་ཚུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དཔྱུལ་ཚུ་དང་བདུད་རྩི་  
 གཉིས་ཀར་གསུགས་པ་ལྟར་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་དབང་དང་དམ་ཚིག་  
 དང་སྤོང་བ་རྣམས་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ནས་མི་ཉམས་པར་  
 བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་བ་དང་། འབད་ཀྱང་ཅ་བའི་དམ་ཚིག་ཉམས་ན་སྐྱར་གསོ་བ་ལ་  
 བཅོམ་པར་བྱས་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྤོང་བ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ཏེ། སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་  
 ལ་ཐོས་བསམ་སྤོང་གསུམ་བྱེད་པ་ནི་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་གསུང་བར་  
 བྱའོ། །ལམ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས་ལས་རི་ལྟར་སྤོང་བ་ནི་འདིར་དེ་ཞིག་མི་སྤོང་ལ་ལམ་  
 རི་ཅམ་ཞིག་བསྤོང་པར་བྱ་སྤོང་ན། འདི་ལ་ནི་འཇུག་ས་ཆེ་བས་སྤོང་དཔོན་འཇུག་  
 དཔལ་གྲགས་པས་རི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉིད་བཤད་པ་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤྱིང་པོ་  
 རྒྱན་ལས། དྲང་སྤོང་ཆེན་པོ་མི་ལུ་མི་ཉ་དང་། རིག་སྤྱགས་འཆང་གི་སྤོང་དཔོན་  
 གཞོན་ལུ་ལྟེ་དང་། རྒྱལ་བའི་ཞབས་དང་། རིན་ཆེན་ལྡན་དང་། བམ་ཟེ་བཟང་པོའི་  
 བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་

པ་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལས་སྦང་པའི་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་  
 བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྐྱབས་པས་སོ། །ལམ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་བས་ཐ་མལ་  
 བའི་དངོས་པོ་སྤངས་ཏེ། གུལ་གས་ཀྱི་སྐྱུས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ནི་  
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བས་ལྷའི་རྣམ་པ་དང་སྐྱོད་པ་  
 ཟུན་ཅི་མ་ལོག་པས་བསྐྱབ་པར་བུའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁ་  
 ཅིག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ནི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་སྦང་བར་བྱ་བ་  
 ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་  
 པས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པའི་དངོས་པོ་སྤངས་ནས་གུལ་གས་སྐྱུས་  
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བས་ལྷ་སྐྱོམ་པ་དང་སྐྱོད་  
 རྩོགས་ཟུན་ཅི་མ་ལོག་པས་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པར་བུའོ་ཞེས་འདོད་པ་དང་། ཡང་  
 དེ་ཉིད་ལས་གཞན་ཡང་བྲམ་ཟེ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་དང་། ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་རབ་ལྗང་བྱེད་  
 དང་། ལྷུན་ལྟ་བུ་དང་། དགེ་བསྟེན་སི་ཉི་ཀ་ར་དང་། མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་གྱི་  
 སེང་གོ་དང་། ལྷང་མཛད་དོ་རྗེ་དང་། དགེ་སྟོང་ཐེག་ཆེན་དཔལ་དང་། ལེགས་སྦྱིན་  
 བཟང་པོ་དང་། དཔལ་ཤམ་ཐབས་སྟོན་པོ་ཅན་དང་། རྒྱལ་བའི་ཞབས་དང་། རིན་  
 ཆེན་ལྡན་དང་། བྲས་ཟེ་བཟང་པོའི་བཤེས་གཉེན་དང་། དགེ་སྟོན་མ་དགའ་མོ་ལ་  
 སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་སྐྱོད་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི་ཆད་པར་སྐྱ་བ་  
 དགག་པ་དང་། ཉེན་འབྲེལ་གྱིས་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཟབ་མོའི་  
 དོན་གྱིས་འཇིགས་པའི་འཇིག་ཉེན་པ་རྣམས་ཏེ་ཞིག་གཟུང་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་  
 པ་ལས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡོ་ཤེས་

བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་མི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པས་འདིར་  
སྟོང་བ་ཉིད་མཚན་མ་མཐོང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་ཅིང་སྐྱོས་པ་རྣམས་པར་ཚད་པ་ནི་  
རྣམ་འགྲོར་པས་བསམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདི་ག་རྟེན་ན་འགྲུས་བྱ་མཚོག་དང་ལྡན་  
འོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁ་ཅིག་བསྐྱེད་རིམ་དང་སྐྱོད་པ་རྣམས་  
གསུངས་པ་ནི་ཚད་ལྷ་དགག་པ་དང་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་འདི་གས་པ་རྣམས་རེ་ཞིག་  
གསུང་བའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པས། སངས་རྒྱལ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་  
རྣམས་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་སྐྱོས་པའི་རྟོག་པ་ལས་མི་  
སྐྱེའོ། །དེས་ན་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཙམ་ཞིག་བསྐྱོན་པས་སངས་རྒྱའོ་  
ཞེས་འདོད་དེ་དེ་གཉིས་ནི་སྐྱོགས་རེ་རེ་བས་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ཡིན་འོ། །དེ་  
བཀག་ནས་ལམ་སྟོན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསུངས་པ་ནི་ལུང་སྲ་མའི་འཕྲོ་ཉིད་ནས། དེ་  
ཞིག་སྐྱོགས་ཙམ་མཐོང་བས་ཞུགས་པ་སྟེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་  
གྱི་ལམ་རེས་པར་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྐྱོགས་སུ་རྣམས་པར་ལྟ་བུ་དང་བྲལ་བས་  
གནས་པར་བྱ་སྟེ། ལྟ་བའི་ཚུལ་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་རྟོགས་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་  
པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་ལ་རིམས་གྱིས་འཇུག་པ་དང་། དམ་ཚིག་  
རྣམས་ཉེ་བར་བསྟེན་པ་དང་རིམས་གྱིས་འཇུག་པས་སྐྱོད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པ་རྣམས་  
ནི་ཐེག་པ་མཚོག་ལ་རེས་པར་སྐྱེས་པ་སྟེ། རོ་རྩེ་འདྲིན་པའི་ལམ་གྱིས་དེ་ཉིད་མཐོན་  
དུ་རྟོགས་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་  
སྐྱུར་ཉེ་ཚུལ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་འདི་ཉེ་བར་གསུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ལམ་སྐྱོགས་རེ་  
བར་མ་སོང་བར་ལྟ་སྐྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་དགོས་པ་དང་དམ་ཚིག་རྣམས་བསྟེན་

ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་གསུང་  
 རབ་སྦྱི་དང་བྱུང་པར་དུ་རྒྱུད་ལྡེའི་དོན་ལུང་དང་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་  
 ལ་མཁམས་པའི་ཐར་འདོད་སློབ་སྦྱོར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་  
 གཞག་ཡིན་པས། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩལ་གཉིས་ཀྱི་ལིང་རྟའི་སྲོལ་  
 ཆེན་པོ་འདིར་ཞུགས་ནས་དེ་རྗེ་འཆང་གི་སར་འགོ་བར་བུའོ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་  
 མཚོགས་ལྟར་དོ་རྗེའི་ཐེག་ །སློབ་ཆེན་ལྷན་ལ་མཇུག་བྱུང་དགའ་སྐྱེད་པ། །དེར་ཞུགས་  
 རྣམས་ཀྱི་དངོས་ལྷུབ་འགྲུབ་པའི་གཞི། །དཔལ་ལྷན་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་“སློམ་པ་  
 བྱི། །ཐོག་མར་ལེན་དང་བར་དུ་སྦྱང་བ་དང་། ཐ་མར་ཉམས་ན་སྦྱར་ཡང་གསོ་བའི་  
 རྩལ། །གསུང་རབ་སྦྱི་དང་བྱུང་པར་སྦྲགས་ཀྱི་གཞུང་། །རབ་འབྲམས་ལྷས་ནས་  
 ལིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད། །དོ་རྗེ་འཆང་གི་བཅས་པ་དོར་བྱས་ནས། །རང་ཉིད་རི་  
 ལྷར་འདོད་བཞིན་འཇུག་པ་ཡི། །བག་ཡངས་སྦྱོད་པས་གོལ་བར་གང་སྦྱ་བ། །དེ་  
 དག་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་མི་འབབ་མོད། །སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་སྦྱན་སྲར་ཁས་  
 གྲངས་ནས། །རྣམ་དག་དམ་བཅའི་ལུང་ཆེན་མི་འདོར་བར། །རྩལ་བཞིན་སློབ་པའི་  
 དམ་པའི་རྗེས་འཇུག་པའི། །སྐལ་བཟང་སྦྲགས་པའི་དགའ་སློབ་ཆེད་དུ་བྱས། །དོ་རྗེ་  
 འཇིན་པའི་བཅས་པ་ལིན་ཏུ་ཐབ། །བདག་ནི་ལེས་རབ་བཙོན་འགྲུས་སྦྱངས་བ་  
 དམན། །དེ་སྦྱང་འདི་ལ་ལོངས་པ་གང་མཆིས་པ། །སྦྱིང་ནས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱན་  
 སྲར་འཆགས། །གང་ལ་སྦྱབས་སུ་བརྒྱང་བས་བདག་འདྲས་ཀྱང་། །ཐབ་མའི་གཞུང་  
 ལ་རྩུང་ཐད་དཔྱོད་བྱས་པ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་དང་གྲམ་ཡི། །ཞབས་ཀྱི་  
 བརྗོད་སྲར་ཡང་མགོས་ལྷག་འཆོལ། །འདིར་ནི་འབད་ལས་མཁའ་ལྷར་རྒྱ་ཆེ་

1 ལྷོ་

བའི། །བསོད་ནམས་གང་ཞིག་བདག་གིས་བསགས་པ་དེས། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་  
 བན་བདེའི་གཏེར་གཅིག་ལ། །ཐུབ་བསྟན་མ་ལུས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་ལྷུང་ཅིག་ །བསྟན་པ་  
 ཉག་ཅིག་འགྲོ་བའི་བན་བདེའི་གཞིར། །གསུངས་པའི་དོན་ལ་སྣོད་ནས་ཡིད་ཆེས་  
 ཏེ། །ལུས་སློབ་ཡལ་བར་དོར་ནས་དམ་པའི་ཚོས། །ཚུལ་བཞིན་བཟུང་ནས་རྒྱལ་བ་  
 མཉེས་བྱེད་ཤོག །ཚུལ་འདི་བསྐྱབ་ཕྱིར་བསམ་དང་སྦྱོར་བ་ཡིས། །སློབས་བགྱིད་  
 དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་དུས་ཀྱན་ཏུ། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་མཐའ་དག་འཛིན་པ་ལ། །སློབ་  
 པ་མེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་པར་ཤོག །ཅེས་བྱང་ཚུང་སེམས་དཔའ་གསང་  
 རྒྱགས་ཀྱི་སློན་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་  
 བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྣམས་པར་བཤད་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྣེ་མ་  
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྣོད་ནས་སློབ་པར་འདོད་པ་མང་པོ་  
 དང་། འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་འབྲི་ཁྱེད་བཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཏུང་  
 རྒྱུད་དུ་འཁྱུངས་ནས་འགྲོ་བ་དུ་མའི་འདྲེན་པར་གྱུར་བ་གྲུ་ཤི་ཆེན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་  
 པོ་བ་དང་། དེག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་སྦྱངས་པའི་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཚོས་སློ་  
 བ་བཀྲ་ཤིས་ཤིན་ཆེན་པ་དང་། མདོ་རྒྱགས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་ལུས་པའི་གནད་ངི་  
 བཞིན་དུ་མཁྱེན་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ཤིན་པོ་ཆེའི་ཁྱེད་ཆེན་པོ་འཁྱེད་ཞིང་བསྐྱབ་  
 པ་ཤིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆེས་ཆེར་གཅེས་སྤྲས་སུ་མཛད་པའི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཤེས་  
 གཉེན་ཆེན་པོ་སྐྱད་གཉེས་སྤྲོ་བ་སྦྱབས་མཚོག་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་གིས་ཉེ་བར་  
 བསྐྱལ་བའི་དོན་དུ། །ལུ་གྱའི་དགོ་སློང་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་སློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་  
 གྱིས་རྒྱགས་ཀྱི་གཞུང་རབ་འབྲུམས་ལས་བཏུས་ནས་བྱང་དུ་སྦྱོང་རྒྱལ་བའི་དཔེན་

གནས་ཀྱི་ཡང་དགོན་གྲག་སང་གའི་ཞོལ་གྱི་རི་ཁོད་དུ་སྐྱུར་བའི་ཡི་གེ་བའི། བང་  
རིག་པའི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་གཏུན་ཚིགས་རིག་པའི་ཚུལ་ལ་སྡོམས་བ་དགའ་བ་ཅན་  
སྡོམ་བཅོན་དང་མ་རིན་ཆེན་ལོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་  
བར་འགྲུང་ཅིག། །།

སྣ་ཉྱི་ རྩོགས་རིམ་ཁོར་ཡུག་གཉིང་ཟབ་ཅིང་། །བསྐྱེད་རིམ་རྒྱ་རྒྱར་གཟུགས་  
བརྟན་བཟ། །འཕྲིན་ལས་དུས་རྒླབས་ཅི་ཡང་གཡོ། །རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པ་  
ཡི། །དོན་མ་ཐུན་འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་ཆེ། །དངོས་གྲུབ་བསམ་འཕེལ་སྡོལ་མཛད་  
བ། །ལམ་གསུམ་དཀར་བས་བརྟེས་པའི་ཐབས། །འཕགས་ཡུལ་དཔའ་པོས་གསལ་  
བར་མཛད། །གང་དེའི་བཞེད་གཞུང་བསྐྱོའི་ཚལ། །སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་ཆ་ཟེར་  
གྱིས། །སྐྱར་ཡང་སྡེ་བས་སྐྱར་ཅིའི་བརྟུང། །འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པའི་གོ་སར་གཡོ། །ཟེ་  
འབྲུའི་ཐེང་ལྷན་གསལ་བ་འདི། །གཞོན་ལུ་སློབ་སང་གོ་ཡིས། །ཡི་གའི་རིན་ཆེན་  
འབྲུང་གནས་བསྐྱུན། །གང་དེས་འཇུག་མཚོག་ཚོས་ཀྱི་རྗེའི། །མཁེན་དགོངས་དཀར་  
བ་འོ་མའི་མཚོ། །སྲིད་ཅེའི་བར་དུ་ལུད་ནས་ཀྱང་། །སྲིད་གསུམ་ཁོར་ས་འདིར་  
འབྲིལ་གྲུང་ཅིག། །།

༩ སྣ་ཉྱི་ སྐྱུ་བཞེའི་རོ་བོ་རོ་རྗེ་འཆང་དུ། །བསྐྱོད་པའི་ལམ་ཟབ་རོ་རྗེ་ཐེག་  
པའི། །སློབ་ཞུགས་མཚོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས། །དམ་ཚིག་སྡོམ་བ་རྣམ་བར་  
དག་ལ། །རག་ལས་སྐྱང་དོར་གསལ་གྱེད་རྣམ་བཤད། །ཚོས་སྐྱིན་འཛད་མེད་ལྷ་  
ལམ་མཛོད་འགྲན། །བཟ་ཤིས་སློབ་འཕམ་ལྷན་གྲུབ་ཆེན་པོར། །བར་དུ་བསྐྱབས་པའི་  
རྣམ་དཀར་དགའ་འདིས། །མ་ཐུན་རྒྱུན་སྐྱུབ་པའི་གྲོགས་དང་འགྲོ་ཀུན། །མ་རིག་སྐྱིབ་

རྩེ་ཚོང་ཁ་བའི་གསུང་འབྲུག། ༡༧༽

---

གཉིས་གཡུལ་ལས་རྣམ་རྒྱལ། །རིམ་གཉིས་ཐེམ་སྐྱས་ཐབ་མོར་སོན་ནས། །མྱེང་  
འཇུག་གོ་འཕང་ཐོབ་བའི་རྒྱར་བསྐྱོ། །སྤྱོད་མཁྱེད། །



༡༧། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའི་རྣམ་ཐོན་ཕྱི་རྣམ་པ་བཤད་བྱང་།

རྒྱལ་གཞུང་ལམ་བཟུགས་སོ། །

༡༨། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའི་“སྟོན་པ”པ་བཟུང་ནས་རྣམ་ཐོན་ཕྱི་སྲུང་པོ་  
ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་རྣམ་ཐོན་ཕྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་བྱང་རྒྱལ་གཞུང་ལམ་ཞེས་བྱ་བ།  
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་ལྷན་འཛུགས་  
སོ། །

གང་གི་ལྷན་འཛུགས་ཞི་རྒྱལ་སེམས་ཆེན་སྲིད་རྗེས་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་ལྷུང་བས། །འཕྱི་ཏུ་བྱ་  
དཀའི་ལྷན་འཛུགས་ཞི་དཔལ་མེད་བསྐྱེད་པར་བཞེས་པ་ཡིས། །གོ་འཕང་རྒྱ་ནག་མེད་པར་  
གཤེགས་ནས་གསུང་དབྱངས་མཐོན་པོ་ཡིས། །འགྲོ་བ་མ་རེག་གཉིད་ལས་སད་  
མཛད་དེ་ལ་གུས་སྲུག་འཛུགས། །རྒྱལ་བ་དེ་ཡིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ལ། །གང་ལ་  
གཏད་པ་རྒྱལ་ཆོས་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །ས་ཡི་དབང་སྲུག་མི་པམ་མགོན་དེ་ཡི། །དྲི་མེད་  
མཛད་པས་འགྲོ་རྣམས་སྐྱོད་ལྷུང་ཅིག །དེ་ཡི་ཞབས་རྒྱུ་ཡིད་འོང་བརྒྱའི་  
རྣམས། །གང་ལ་རེག་རྣམས་བཟ་ཤིས་རྒྱས་བྱེད་ལ། །གུས་བས་གཙུག་ཏུ་སྟེན་མཛད་  
རྒྱལ་ཆོས་སྲས། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ལ་མགོས་སྲུག་འཛུགས། །མི་པམ་  
ཞལ་ནས་བྱོན་པའི་གདམས་པའི་སྲུག། །རྒྱལ་སྲས་སྐྱོད་ལ་སྐྱོབ་པར་ཁས་ལྷོངས་

1 ལྷོས

ནས། ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་རིམ་པ་འདིར་བཤད་ཀྱིས། རྟེན་མཚོག་དགའ་སྟོན་  
འདོད་ལྷན་གྲུས་པས་ཉོན། འདི་ན་ཟེག་ཆེན་པ་ཞེས་ཁས་འཆེ་བ། འཁུལ་རྒྱལ་  
སྲས་ལྷན་གྱི་འཇུག་ལྟོག་གི། བཅས་པའི་གནས་པ་སློ་མིག་ལྷན་གྲུང་  
ཅིང་། འགཞན་དག་ཚིག་ཅམ་འདོན་ཡང་གནས་དེ་ལྷན་ས། རྟེན་མཚོག་པ་སྐྱབ་  
པ་སྐྱར་ལེན་པའི། རྒྱལ་སྲས་ལྷན་གྱི་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ།<sup>1</sup> གདམས་པའི་  
མཚོག་ཏུ་ངེས་པ་མ་རྟེན་པས། རྒྱབ་པའི་བཅས་པ་དོར་ནས་བག་ཡངས་  
སྲ། ལྷགས་ཏུ་མེད་པའི་སྐྱང་ཆེན་བཞིན་འཇུག་པ། རྟེན་དག་ལྷན་གྱི་སྣང་ལ་མི་  
འབབ་ཀྱང་། རྟེན་མཚོག་རིགས་ཀྱི་ཏུས་པ་མི་དམན་པའི། རྐྱལ་བཟང་ལྷན་གྱི་  
དགའ་བ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །

༥ འདིར་འཇམ་དཔལ་ཅ་པའི་རྒྱད་ལས།<sup>2</sup> རྟོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སྟོང་  
ནི། བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། མདོ་སྤེ་ངེས་དོན་བྱང་བའི་དོན། ལྷན་པ་  
མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད། འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། འགཞུང་འབྱེད་ངང་ཚུལ་  
ཅན་ཏུ་འགྱུར། རྟེན་ཡི་རིག་པ་བྱུབ་པ་འདི། རས་ལའི་སོ་ཉ་མོ་ཞེས་བརྗོད། རྟེན་ཡི་  
སྐྱགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། རྟོན་མི་བཟང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། བསྟན་པ་ལུན་རིང་གནས་  
བྱའི་བྱིད། མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་ལྷུང་བྱེད། རོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱུར་འཚོ། རྟེན་ལུས་  
ཞིག་ནས་ལྷ་ལུལ་འགོ་<sup>3</sup> འཁོར་བ་ལྷན་སུ་འཁོར་བ་ན། ལུན་རིང་བདེ་བ་རྗེས་  
སྟོང་ནས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་དེ། རྐྱང་རྒྱབ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་  
ཡིན་ཞེས་སྐྱེད་བསྟན་པ། དམ་པའི་ཚོས་འཇིན་པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏབ་པ་

1 - །  
2 - །  
3 - །

“སྐྱེ་བ་ཏུ་མར་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསོག་པ་ལ་གོམས་པ་ལྟར་མངོན་པ།  
 ཚོས་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟེན་པ་རང་དང་གཞན་གྱི་བྱུང་བའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་  
 ལྟ་བུའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཐུ་གཞན་གྱིས་དཔག་  
 པར་དཀའ་བ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེས། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་སྦྱིར་  
 ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུན་ཅིང་བྱེད་པར་ཏུ་ཐེག་པ་མཚོག་གི་ལམ་  
 དང་འབྲས་བུའི་རྒྱལ་རྒྱ་ཆེར་གསུན་པའི་དོན་ཉེ་བར་བསྐྱུས་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་  
 དཔའི་ས་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཉེ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟར་འདེད་ལ་ནི་  
 ཐེག་པ་མཚོག་ལ་སྦྱོན་གྱི་གོམས་པ་རྒྱང་བ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྟོབས་དམན་ཞིང་  
 བཙོན་པའི་མཐུ་རྒྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་པར་མཐོང་ནས་དེ་རྣམས་  
 ཀྱི་དོན་ཏུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་ཡི་རྒྱལ་བྱིན་ཀྱི་ལེའུ་ཡི་དོན་ཅམ་ཞིག་སྟོ་  
 དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་སླ་བར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་  
 རྣམས་གང་ལ་གནས་པའི་རྟེན་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཐོག་མར་མན་ངག་བཞིན་བསྐྱེད་  
 བས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྟོན་ས་སྟོམ་པ་  
 བཟུང་བ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོབ་པ་མེད་  
 པར་ནི་འགའ་ཡང་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་མེད་པའི་སྦྱིར་  
 རོ། །དེའི་སྦྱིར་འདི་ཉིད་ཏུས་གསུམ་གྱི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཟོད་  
 པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་རྒྱལ་བྱིན་གསུམ་  
 བཤད་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ། དེ་ལ་ནི་འདས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་  
 པོ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱབས་སོ། །མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོབ་པར་འགྱུར་

1 ལྟེན

རོ། །ད་ལྟར་སྟོགས་བརྩའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སྟུ་མེད་པ་ན་གནས་པ་  
 དག་ཀྱང་སྟོབ་པོ། །ཞེས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེ་འུའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། སྦྱེས་བུ་  
 གང་ལྟར་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐོར་ཞུགས་པ་  
 བདག་དང་གཞན་ལ་སན་པར་འདོད་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ལ་  
 བཙུན་པར་འདོད་པའི་སྦྱེས་བུ་གང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཁས་འཆེ་བ་དེ་དག་གིས་བྱང་  
 ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་  
 བྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་ན་དེ་ལ་སྟོབ་པའམ་དད་པ་མེད་ན་ཐེག་  
 པ་ཆེན་པོ་པ་ཞེས་སྐྱབ་པ་ཡང་ཁས་འཆེ་བ་ཙམ་སྐྱའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཙམ་དུ་བྱ་བའི་  
 གདོན་མི་བ་བར་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་  
 ཀྱང་བསྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་མི་སྐྱབ་ན་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པས་བྱང་ཚུབ་  
 འདོད་པས་ནི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོབ་པའི་སྐྱབ་པ་སྤྱང་བོར་བྱ་སྟེ། འབགས་པ་སྟོམ་པ་  
 གསུམ་བསྟན་པ་ལས། འོད་སྤངས་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་བྱང་ཚུབ་  
 སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་གང་ཞིག་ཚོས་དེ་དག་ཐོས་མ་ཐག་  
 ཏུ་ནན་ཏན་གྱིས་མི་སྐྱབ་ན་དེས་ལྟར་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་  
 མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བྱས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོད་སྤངས་  
 ནན་ཏན་གྱིས་ལྟར་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་འཛོལ་གྱི་ནན་ཏན་  
 མེད་པས་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོད་སྤངས་གལ་ཏེ་ནན་ཏན་མེད་པར་ལྟར་མེད་  
 པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་འཛོལ་ཏུ་ཐེན་ན་རི་བོར་དང་བྱི་ལ་ཡང་ལྟར་  
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་

འགྲུང་རྟོ། །དེ་ཅི་འདི་སྲིད་ཞེ་ན། འོད་སྲུངས་གང་དག་ལ་ནལ་ཉན་མེད་པ་དེ་དག་རྒྱ་ནག་  
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་འགྲུང་དུ་ཟིན་ན་ནི། འོད་སྲུངས་སྲུ་  
ཡང་རྒྱ་ནག་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་  
འཚང་རྒྱ་བར་འགྲུང་བའི་སྲིད་ཏེ། སངས་རྒྱལ་སྲུ་འགྲུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་པས་  
སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་སངས་རྒྱལ་སྲུ་འགྲུང་བའི་རིགས་སོ། །ཞེས་  
གསུངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །

གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་བརྒྱུད་ནས་དེའི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་སྲུ་  
ལེན་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་ན་ཡིན་གྱི། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོ་  
ནས་འཇུག་པ་ལ་མི་དགོས་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་  
ལོ་སྤྲུལ་ན། འདི་ནི་ལོག་པར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ་དཔལ་སྤྲུལ་ཏེ་དང་རྗོ་རྗོ་མཁའ་  
འགྲོ་དང་རྗོ་རྗོ་ཅེ་མོ་རྣམས་སྲུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་རྒྱ་ནག་མེད། །དམ་པ་བདག་གིས་  
བསྐྱེད་པར་བགྱི། །རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །དགེ་བའི་ཚོས་ནི་སྲུད་པ་  
དང་། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་རྒྱལ་ཁྲིམས་གསུམ། །སོ་སོར་བརྟན་པོར་བདག་གིས་  
གསུང་། །ཞེས་རྗོ་རྗོ་ཐེག་པའི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་ཁྲིམས་  
རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྐྱོབ་པར་ཁས་རྒྱངས་པ་དང་སྐྱེལ་ནས་རིགས་ལཱའི་སྡོམ་པ་འཛིན་  
པ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་ག་ཁྲུངས་སྲུབ་པ་དུ་མར་ཡང་  
སྲུན་མོང་དང་སྲུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གཉིས་གཉིས་འཛིན་དགོས་པར་  
གསུངས་པའི་སྲུན་མོང་བ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་།  
སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བརྒྱུད་སྟེ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ལྟར་རྒྱལ་

ཁྲིམས་གསུམ་མཐ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྒྱག་ལ་སློབ་བ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་པ་རོལ་  
 ཏུ་སྤྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ཡང་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་  
 རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གང་གི་སྒྲོར་འཇུག་གྲུང་དགོས་པའི་སྤྱིར་སེམས་བསྐྱེད་དང་མར་སྤྱིན་  
 རྒྱག་གི་ལམ་ནི་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་དང་། བར་སྤྱིན་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་  
 ཡིན་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདོར་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་  
 ཡང་འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། ཚོས་གསུམ་དང་ཐུན་ཅན་སྤྲུགས་ཀྱི་སློབ་པ་  
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་  
 ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་དང་བྲང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སློབ་པ་  
 བསྐྱེད་བ་དང་རང་གི་སྤྲུགས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། དོ་རྩེ་ཅེ་མོ་  
 ལས་གྲུང་། བ་རོལ་སྤྱིན་རྒྱག་སློབ་པ་ལ། །གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་  
 བྱ། །སེམས་ཅན་ཀྱི་ནི་དོན་ཐུན་པས། །བྲང་རྒྱབ་སེམས་པའི་སློབ་པ་སྤྱད། །ཅེས་  
 དང་། དོ་རྩེ་གྲུང་ཀྱི་ལེ་ལུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་གྲུང་། བདག་གིས་བྲང་རྒྱབ་མཚོག་  
 སེམས་བསྐྱེད། །ཞེ་མའོ་སེམས་ཅན་གྲུན་འགྲོན་གཉིད། །བྲང་རྒྱབ་སློབ་མཚོག་  
 མཛད་བཞིན་སྤྱད། །འགོ་ལ་བན་སྤྱིར་སངས་རྒྱལ་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་  
 རོ། །

དེས་ན་ཐེག་པ་སྡེ་གཉིས་ལ་གནང་བཀག་མི་འདྲ་བ་འགའ་མེ་ཡོད་གྲུང་པལ་ཆེ་  
 མ་ཐུན་པ་ཡིན་པས་མར་སྤྱིན་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གང་གི་སྒྲོར་  
 འཇུག་གྲུང་སློབ་པ་འདི་དེས་པར་གཟུང་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ད་ནི་རྒྱལ་  
 ཁྲིམས་ཀྱི་ལེ་ལུ་བཅུ་དཔར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས། “སློབ་པ་དུ་བསྐྱབ་དང་། “སློབ་ཀྱི་

1 སློབ་ །རྩེ་ཚོང་ཁ་པའི་འདི་ནང་དུ་སློབ་མང་ཆེ་བར་སློབ་ཐེས་འཇུག་པས། འོག་ཏུ་སློབ་པ་སློབ་ཐེས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་མཚམས་རྟགས་ལས།

འོན་པ་ལྟར་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཚུལ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞེ་  
 བ། ཚུལ་ཁྲིམས་“མདོར་<sup>1</sup>་བསྐྱུས་པའི་སློམ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་  
 དང་། །དཀའ་བ་དང་ནི་སློ་ཀུན་དང་། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལྡན་པ་དང་། །དེ་བཞིན་རྣམས་པ་  
 ཐམས་ཅད་དང་། །སོངས་ཤིང་འདོད་དང་ལྡན་པ་དང་། །འདི་དང་གཞན་ཏུ་བདེ་  
 འགྱུར་དང་། །རྣམ་པར་དག་དང་རྣམ་དགུ་སྟེ། །མདོར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡིན་  
 འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམས་པ་དགུའོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་སྤྱིའི་  
 མཚན་ཉིད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་དངོས་པོའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་  
 པའོ། །དཀའ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སྐྱབ་དཀའ་བ་ལ་འཇུག་པས་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་  
 རྒྱད་པར་འོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློ་ནས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་གང་ནས་སམ་རི་ལྟར་འཇུག་  
 པའི་དབྱེ་བའོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉེན་ཀྱི་རྒྱད་པར་  
 འོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །སོངས་ཤིང་  
 འདོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་སྐྱབ་བསྐྱུས་སེམས་པའི་བྱེད་པའམ། ཡང་  
 བ་ཡུལ་དང་བྱེད་པའི་རྒྱད་པར་གཉིས་སོ། །འདི་དང་གཞན་ཏུ་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་  
 ཚུལ་ཁྲིམས་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་འབྲས་བུའི་རྒྱད་པར་ཉེ། དེམ་པ་  
 ལྟར་སློང་བ་དང་ཐོབ་པས་རྒྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའོ། །“སློམ་ཀྱི་དོན་བཤུགས་པ་ལ་  
 ཏུག །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བསྐྱུས་པ། ཐམས་ཅད་པས་རྒྱས་པར་བཤུགས་པ། བཤུགས་  
 པ་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པན་ཡོན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ། ཚུལ་  
 ཁྲིམས་ཀྱི་བྱེད་པས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རོ་བོ་ཉིད་དང་། དེའི་ཆེ་བའོ། །རོ་བོ་ཉིད་

འགྲེལ་བཤུགས་པ།  
 1 མདོར་

ལ་བཞི་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མདོར་  
 བསྐྱུ་ན་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྷན་བ་སྟེ། བ་རོལ་ལས་ལེགས་པར་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་  
 པའི་ཡོན་ཏན་དང་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཉམས་ན་སྲིར་  
 གསོ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་སྲིར་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ནས་བྲན་བ་ཉེ་  
 བར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་བ་ནི། བ་རོལ་ལས་སྒྲངས་པས་ནི།  
 བསྐྱེད་པ་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཉེ་བ་ན་གཞན་གྱིས་སྤྲད་ན་མི་རུང་རོ་སྤྲུམ་ནས་ཉེས་  
 སྲོད་ལ་འཇེམ་པའི་ཁྲིལ་ཡོད་པ་བསྐྱེད་དོ། །བསམ་པ་དག་པས་ནི། བསྐྱེད་པ་ལས་  
 ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཉེ་བ་ན་རང་ངམ་རང་གི་ཚོས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྲུས་ནས་ཉེས་སྲོད་ལ་  
 འཇེམ་པའི་རོ་ཚ་ཤེས་པ་སྐྱེད་དོ། །ཉམས་ན་གསོ་བ་དང་མ་ཉམས་པར་བྱེད་བ་  
 གཉིས་གྱིས་ནི་འགྲོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཉེ་འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་དང་  
 བསམ་པ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རོ་ཚ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་དང་ལྷན་བ་མི་ཉམས་  
 པར་བྱེད་པ་དང་ཉམས་ན་གསོ་བའི་སློ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་  
 ལྟར་བསྐྱེད་པ་ན་ནི་ལྟར་བ་དང་མི་ལྷན་པར་མཐོང་ནས་འགྲོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་  
 རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་འདི་སྐད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། “སློམ་པ་སྒྲངས་པ་རྣམས་གྱིས་ནི།  
 ཚུལ་བཞེན་དུ་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ངེ་ཅམ་བརྟགས་ཀྱང་“ལྟར་  
 བ་སྐྱེད་པ་གང་དང་ཡང་མི་ལྷན་པར་མཐོང་ནས་ཡིད་ལ་འགྲོད་པ་མེད་པའི་རྒྱུད་  
 གཙང་སིང་འེ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །

དེ་ལ་ཡང་དང་པོ་ནས་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་སྲིར་དུ་འབད་བ་དང་བརྒྱ་ལ་  
 བརྟེན་ངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པས་གོས་ན་ཡང་ངེ་མི་སྤྲུམ་པར་མི་འཇོག་པར་

1 ལྟེན



བཞགས་བ་དང་བསྐྱམ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིར་འཚོས་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལོང་བ་  
 ལ་ནི་རོ་ཚ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་དགོས་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སྣོན་པ་ལེན་  
 བའི་ཆེ་ལུལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཅིག་ལ་སྦྲངས་བ་དང་། ལེན་  
 བའི་བསམ་བ་ཡང་གཞན་གྱི་གཡམ་ལ་རྒྱག་ལ་སོགས་བ་མིན་བར་སྦྱིང་ཐག་བ་  
 ཅས་དང་། འཚོ་བའི་ཕྱིར་ལ་སོགས་བ་བསམ་བ་དམན་བ་མིན་བར་བསམ་བ་དམ་  
 བས་སྦྲངས་བ་ཞིག་དགོས་བས་ཐོག་མའི་རྒྱ་གཉིས་པོ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱའོ། །ཡོན་  
 ཏན་དང་པོ་ལེན་བར་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་གསུམ་བསྐྱུང་བ་ལ་འགྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་  
 བཞག་ཀྱང་གཞུང་ཚ་བ་ནས་དང་པོ་གཉིས་ཀ་བསྐྱུང་བའི་རྒྱར་གསུངས་བ་དང་།  
 “སྣོན་བ་ཉི”་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱང་། དེ་ནི་བསམ་བ་དམ་བ་ཡིས། །སྣོན་སྣོན་ལ་གནས་  
 ཤིང་མཁས། །རྒྱས་དང་ལྡན་ལས་སྦྲང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་  
 དང་པོ་གཉིས་ལེན་བ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་བསྐྱུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུའོ། །སྣོན་བ་འདི་  
 སྣོན་མ་མ་རྟེན་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམས་བསམས་ཏེ་དེའི་  
 རྒྱན་ལྡང་སྦྲངས་བས་སྐྱེ་ཡང་བ་རོལ་པོ་ལས་སྦྲངས་བ་དགོས་བར་གསུངས་བ་ནི།  
 རྟེན་བ་ཡོད་ན་ནི་དེས་བར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཙའ་ནས་སྦྲང་དགོས་བར་སྣོན་  
 བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྦྲངས་ན་ནི་བསྐྱུང་བ་སྐྱུང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་གྲུས་བ་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་  
 སྐྱེས་ནས་རྒྱལ་ཁྲིམས་དག་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱུང་བ་ཀྱང་  
 ལས་བརྒྱས་བ་ལས། “སྣོན་བ་གཞུང་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱུང་བའི་  
 གནས་ལ་གོམས་བ་སྐྱུར་བྱེད་བ་”སྣོན་བ་དང་ལྡན་བ་ལས་མཐོན་བར་བྱ་སྟེ། དེ་  
 ལྟར་བྱས་ན་དེ་བསྐྱུང་བ་ལས་འདས་ན་རབ་ཏུ་རོ་ཚ་བར་འགྱུར་ཞིང་སྣོན་མ་ལ་བསྐྱུས་

1 ལྷན

བར་དོགས་པའི་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བའམ། དེ་ལ་ནམ་ཉན་བྱ་མི་དགོས་པར་དགའ་བ་  
 དང་གུས་པ་འབྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་དེ་  
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེན་སྲུང་བསྐྱབ་པ་འདིའི་ནང་ནས་བསྐྱབ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་  
 འབྲུབ་པར་འདོད་པས་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར་  
 རོ། །ཡོན་ཉན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ཡོན་ཉན་སྲ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྲི་མ་  
 གཉིས་འབྲེན་པར་བྱེད་པས་སྲ་མ་གཉིས་རྒྱ་དང་སྲི་མ་གཉིས་འབྲས་བུར་རིག་  
 བར་བྱ་སྟེ་འབྲེན་ཚུལ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཡོན་ཉན་གྱི་བྱངས་ངེས་ནི།  
 ཅིའི་སྲིར་ཡོན་ཉན་བཞིར་ངེས་ཤིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་དང་  
 བོ་ནས་ཉེས་པས་མ་གོས་པར་བྱེད་པ་དང་གོས་ན་སྲིར་དག་པར་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་  
 ངེས་ལ། བ་རོལ་ལས་སྐྱངས་པ་དང་བསམ་པ་དག་པ་དང་མི་ཉམས་པའི་སྲིར་དུ་བྲན་  
 བ་སྟེན་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་མི་ཉམས་པར་བྱེད་ལ། ཉམས་ན་སྐྱང་གསོ་བས་ནི་སྲིར་  
 འཚོས་ཤིང་ལྷུང་བ་ལས་སྐྱོང་བའི་སྲིར་བཞིར་ངེས་སོ། །

འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ནི་ཡོན་ཉན་བཞིའི་སྲུང་ཚུལ་བཞིར་བཤད་དེ། དང་བོས་  
 རྐང་བ་དང་སྲི་མ་གསུམ་དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བ་ནི། དང་བོའོ། །བསམ་པ་ལ་གཅིག་  
 དང་སྐྱོར་བ་ལ་གསུམ་ནི་གཉིས་པའོ། །བསམ་པ་དག་པས་ལན་པ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་  
 ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ནི་གསུམ་པའོ། །ལེན་པ་ལ་ཡང་རང་གི་ཚིག་བཟུན་པར་བྱ་བ་  
 དང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བྱ་བ་དང་དབང་རྒྱལ་གྱི་བདག་པོ་ཐོབ་པ་ན་  
 སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་སྐྱང་བའི་སྲིར་ལེན་པ་གསུམ་མོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ནི་  
 རྐང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྲིར་གསོ་བར་བྱ་བ་དང་བསྐྱང་བར་བྱའི་ཚུལ་ཁྲིམས་

1 ཟླ

སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་རྒྱ་གཉིས་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ནི་བཞི་པའོ། །ཚུལ་  
 ཁྲིམས་ཀྱི་ཆེ་བ་ལ་བཞི། དགོ་བ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། བན་འདོགས་པ་དང་།  
 འབྲས་བུ་དང་བན་ཡོན་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ཚུལ་  
 ཁྲིམས་དེ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་དང་སྒྲངས་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་  
 ཡོད་ཅེ་ན། བདག་ལ་པན་པ་སོགས་སོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ལ་  
 བན་པ་ནི་བདེན་པ་ཤེས་པས་ཉན་ཐོངས་པ་དང་སྐྱབ་བསྐྱལ་སངས་པ་ཐོབ་པའི་  
 ཕྱིར་དུ་དོན་དང་བྱ་བ་ཉུང་ལ་རང་ཞི་བ་དང་དུལ་བ་ཙམ་སྐྱབ་པའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་  
 བདག་ལ་པན་པ་ནི་སྒྲངས་པ་གཉིས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སོ། །གཞན་ལ་པན་པ་ནི་  
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་ན་རིགས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་པན་པར་ཞུགས་  
 པའོ། །རིགས་མེད་པ་ལ་པན་པ་འཆད་པ་ན། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་པན་པ་ནི་རེ་ཞིག་ངན་  
 འགྲོ་ལས་སྐྱོབ་པ་མི་དགོ་བ་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པ་སྐོང་བའོ། །སྐྱེ་བོ་མང་  
 པོ་ལ་བདེ་བ་ནི་བདེ་འགྲོ་ལ་འགོད་པ་དགོ་བ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པ་སྐྱེལ་  
 བའོ། །འཛིག་ཉེན་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བ་ནི་རིགས་མེད་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཞེ་  
 འབྲས་པ་དང་སྐལ་བ་མེད་པ་དང་སྣོད་དུ་སྐྱུར་གྱང་ལོག་པར་སྐྱུང་བ་ངན་འགྲོར་སོང་  
 བ་མགོན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་པན་བདེའི་བསམ་པ་མི་གཏོང་བར་དུས་ལ་སྣོད་པའོ། །རིགས་  
 ཡོད་པ་ལ་པན་པ་འཆད་པ་ན། ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་རིགས་ཡོད་པ་དག་དགོ་  
 སྐྱོང་གི་ཚུལ་ལ་འགོད་པའོ། །པན་པར་འགྱུར་བ་ནི་དགོ་སྐྱོང་གི་ཚུལ་དེ་འདྲེན་པའི་  
 ལམ་ཚོགས་སྐྱོར་པོ། །བདེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སྟེ་  
 ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་པས་ལུས་སེམས་སིམ་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་སྐྱོང་

བའོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་སྤྱིར་ན་དགེ་བ་སྟེ་མི་སྐྱེ་བའོ། །འགྲེལ་པ་རྣམས་ནས་རྣམ་  
 བྲལ་ས་གཞན་ཡང་བཤད་མོད་ཀྱི་མ་གྲིས་སོ། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་  
 བསྐྱབ་པའི་གཞི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱུས་པའོ། །པན་འདོགས་པ་ནི། འཇུག་པ་དང་  
 འབྲས་བུའི་དུས་ན་སེམས་ཅན་ལ་པན་བ་དེའི་སྤྱིར་གནས་པའོ། །འབྲས་བུ་དང་པན་  
 ཡོན་ཆེ་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱབས་ན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་འབྲས་བུར་འཛིན་  
 པས་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་དང་སངས་རྒྱས་པའི་སྐྱབས་ན་གཞན་ལ་འབྲས་བུ་སྦྱིན་པས་  
 པན་ཡོན་ཆེ་བའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཐོག་མར་དགེ་བ་སོགས་  
 ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གྲིམས་འབའ་ཞིག་ལ་ཡང་དེ་དག་ཡོད་དེ། དང་པོར་  
 སེམས་བསྐྱེད་དུས་ནས་རང་གཞན་ལ་པན་བ་རྒྱས་བཤད་དང་བཅས་པ་ནི་ཐོག་  
 མར་དགེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་པན་འདོགས་པ་ནི། བར་དུ་དགེ་བ་དང་འབྲས་བུ་  
 དང་པན་ཡོན་ཆེ་བ་ནི་ཐ་མར་དགེ་བའོ། །

ཐམས་ཅད་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྒྱང་བུའི་ཚུལ་གྲིམས་བཤད་  
 པ་དང་། ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་  
 བཞི། དབྱེ་བ་དང་། རང་བཞིན་དང་། སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་དང་། དོན་བཟུ་  
 བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་གྲིམས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཉེན་གྱི་  
 དབྱེ་བ་ནི། ཉེན་གྱི་ནང་ཚན་མང་ཡང་རིགས་མདོར་བཟུ་ན་གཉིས་ཏེ། བྱང་སེམས་  
 གྲིམ་པ་དང་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་སུ་གཉོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཉེན་ལ་  
 ཡོད་པའི་ཚུལ་གྲིམས་ནི་“ཚུལ་”གྲིམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བྱང་སེམས་གྲིམ་པ་  
 དང་རབ་བྱུང་གི་ཉེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གྲིམས་ཡིན་

1 ཚུལ་

སའི་ཕྱིར་རྟོ། །དེ་ཡང་འགྲོ་བ་གསུམ་ལས་ངན་སོང་དང་ལྷའི་འགྲོ་བ་ན་ཡོད་སའི་  
 ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི་ཁྲིམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། མིའི་འགྲོ་བ་ལ་ཡོད་པ་ནི་  
 གཉིས་ཀའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཞེས་ངེ་ན་སྲ་ཏུས་བཤད་ཅིང་། ས་སྲ་ཏུ་མེ་རྟམ་བྱས་  
 ཟེར་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་ནི་ངན་སོང་དང་གཟུགས་ཁམས་ན་པ་རོལ་ལས་ལེན་པ་  
 མེད་པས་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་ཁྲིམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །འདོད་  
 སའི་ལྷ་དང་མི་ལ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་པ་རོལ་ལས་ལེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་  
 དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཁྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །བྱང་སེམས་  
 ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལི་འཕོས་ཀྱང་མི་གཏོང་བས་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་སའི་  
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པར་འཆད་དོ། །སྤྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལི་འཕོས་ཀྱང་  
 རེས་སུ་འབྲང་བས་འགྲོ་བ་གསུམ་ག་ན་ཡོད་པ་འཐད་ལ། ཁྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་  
 ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འབྲེད་པ་ནི་དགོ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རབ་བྱུང་སྡེ་ལྷའི་སྒྲོམ་པ་དང་  
 ལྷན་པ་དང་མི་ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱི་  
 དབྱེ་བ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་མདོར་བསྟུན། སྒྲོམ་པ་  
 དང་དགོ་བའི་ཚོས་སྤྱད་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་འདོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་  
 གསུམ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་ནི་གསུམ་  
 སོ་འདིར་འདུས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དུ་བྱས་ཤིང་། ཉན་  
 ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅེ་འཇིལ་བའི་སོ་ཐར་དང་རྐྱེན་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་མི་  
 ལྷང་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་། རྒྱུན་གཙོད་པའི་ཐག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་  
 ཡོད་པ་དང་བྱངས་མཐུན་པར་བྱས་པའོ་ཞེས་འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས་འཆད་མོད་

1 ལྷན

ཀྱང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་“གཉིས་”ལྟ་བུ་དེ། རང་གི་རྒྱུད་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་  
 སློན་བར་བྱེད་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཉེས་སྦྱོར་སྦྱོར་བ་དང་ལེགས་སྦྱུང་བ་སྦྱོར་བ་གཉིས་སུ་  
 དེས་བས་སྒྲིམ་བ་དང་དགེ་བ་ཚོས་སྦྱུང་གཉིས་ཡིན་ལ། གཞན་སློན་བར་བྱེད་བ་ལ་  
 སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དགོས་པའི་སྤྱིར་གསུམ་དུ་དེས་སོ་ཞེས་  
 བཤད་ན་ལེགས་སོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་དེས་ཤེ་ན།  
 ཉན་ཐོས་དང་སྐྱབ་མོང་བ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་སྐྱབ་མོང་  
 མ་ཡིན་པ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། བདག་མ་གྲོལ་བས་གཞན་སྦྱོལ་བར་མི་  
 དེགས་བདག་མ་ཞི་བས་གཞན་ཞི་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པས་དགེ་བ་སྦྱུང་བ་  
 དང་པོར་མ་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་བར་མི་འགྱུར་བས་དེམ་པ་དེས་བར་  
 ས་སུ་བྱ་བེ་རྣམས་བྱས་ཟེར་བའི་འབྲེལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་འཇགས་དོ། །

རང་བཞིན་ལ་གསུམ་ལས། “སྦྱོལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྦྱོལ་བ་  
 དེས་བདུན་པོ་སྟེ་དེ་ཡང་དགེ་བ་སྦྱོར་བ་མ་དང་དགེ་བ་སྦྱོར་བ་དང་དགེ་བ་ཚུལ་པ་མའི་  
 ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་དང་དགེ་བ་སྦྱོན་པ་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བྲིམ་བའི་  
 ཕྱོགས་ཡིན་ལོ། །སོ་ཐར་དེས་བརྒྱུད་ཡོད་ཀྱང་བསྟེན་གནས་མ་གསུངས་པ་ནི་  
 “སྦྱོལ་བ་ཉི་ལུ་བའི་དཀའ་འབྲེལ་ལས། ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་  
 བ་ནི་དཀའ་བ་སྦྱོར་བ་དང་འདོད་པ་ལས་དབེན་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་ཡུན་རིང་  
 བར་རྗེས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་འདི་ལ་འོས་པ་མ་ཡིན་པས་མ་བསྟེན་ལོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ས་སུ་བྱ་བེ་རྣམས་བྱས་ཟེར་བའི་འབྲེལ་བར་བསྟེན་གནས་ལ་ཉེ་

1 གཉིས  
 2 སྦྱོར

བར་གནས་པའི་དགོ་བསྟེན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་དགོ་བསྟེན་དུ་འདུས་པས་མ་བསྟན་
 པའི་བཤད་ཡམས་དང་དགོ་སྟོབ་མའི་སྟོམ་པ་དགོ་སྟོབ་མའི་སྟོམ་པར་བསྟུས་པ་ནི་
 འཐད་པར་མི་སྤང་རྟོ། །གཤམ་ཉེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རིས་བདུན་
 ལས་གཞན་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་བྱང་སར་རིས་བདུན་ལས་གཞན་མ་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་ལོ། །མེད་ན་སོ་ཐར་གི་འཕོས་པས་གཏོང་བས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལྡན་
 གི་འཕོས་པ་ལ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པར་འགྲུང་ཞིང་། ལྷའི་རྟེན་གྱི་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔལས་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སྟོབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་
 པ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལྡན་རབ་བྱུང་
 ཡིན་ན་སོ་ཐར་རིས་ལྷ་གང་རུང་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སྟོམ་ལྡན་དགོ་བསྟེན་པ་མ་ལྟ་བུའི་ཁྲིམ་པ་ཡིན་ན་སོ་ཐར་རིས་གཉིས་གང་རུང་
 སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གསུང་རོ། །ལྷ་ལྟ་བུ་སོ་ཐར་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལྡན་ཡིན་ན་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྟོང་བའམ་ལུས་དག་གི་མི་དགོ་བ་
 བདུན་སྟོང་བའི་སྟོང་བ་བདུན་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟོང་བ་སོ་ཐར་རིས་
 བདུན་དང་ལྷན་མོང་བ་རྣམས་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་གྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་
 པ་དངོས་མིན་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ལམ་སྟོན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་བ་བསྐྱུང་བའི་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་གྱི་སྟོམ་
 པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསྐྱུང་བ་མི་དགོ་བ་བཅུ་བསྐྱུང་བའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི་སོ་ཐར་དངོས་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་ནི་སོ་ཐར་རིས་བདུན་དང་ལྷན་
 མོང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དགོངས་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་

ཁྲིམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྡོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་རྡོ། །དེ་ཡང་སྡོང་བ་རྣམ་པ་  
 བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་ཡང་དག་  
 པའི་ལྷ་བ་རྣམས་ཏེ་ཚོས་གསུམ་ནི་དེ་ཀུན་ནས་སྡོང་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་།  
 ཀུན་ནས་སྡོང་བར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དག་བ་  
 བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྡོམ་བ་ཉི་ཤུ་  
 བའི་དཀའ་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱང་སར་སོ་ཐར་རིས་བདུན་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་  
 སུ་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྡོམ་བ་ནི་བྱང་ཚུབ་  
 སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་སྡོག་གཅིག་ཉིད་དུ་རིག་  
 པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྡོམ་བ་གཞན་དང་ལྡན་པ་འདིས་བྱང་ཚུབ་  
 སེམས་དཔའི་སྡོམ་བ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སྡོད་དུ་གྱུར་པ་ལ་བསྐབ་པའི་ཚིག་  
 འདི་ཡང་སྡིན་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ལ་སྡོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་  
 ལས་སྡོག་པའི་ཚོ་ག་གཞན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྡོག་པ་མ་  
 ཡིན་པ་ལ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་བ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སྡོད་དུ་གྱུར་བ་  
 ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྡོག་གཅོད་སོགས་ལས་སྡོག་འདོད་མེད་པ་ནི་བྱང་  
 སེམས་ཀྱི་སྡོམ་བ་སྐྱེ་བའི་སྡོད་དུ་མི་རུང་ལ། དེ་དག་ལས་སྡོག་པའི་ཚུལ་ཡང་སོ་  
 ཐར་དང་ཐུན་མོང་བ་ལ་དགོངས་ནས་སོ་ཐར་རིས་བདུན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་  
 སྡོག་གཅིག་ཏུ་བྱང་སར་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་ལ་  
 འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྡོག་གཅོད་སོགས་ལུས་ངག་གི་བདུན་གནང་བའི་སྐབས་  
 མིད་ཀྱང་སྡོག་གཅོད་སྡོང་བ་སོགས་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྡོན་མེད་



དེ། དམེར་ན་ཚང་མ་གཏོགས་པའི་བཅས་པ་རྒྱང་བ་རྣམས་ནད་པ་ལ་གནང་ཡང་  
སྤྱིར་དགོ་སྤོང་གི་སྤོམ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལས་སྡོག་དགོས་པ་དང་། དགོ་སྤོང་གི་  
སྤོམ་པ་ལེན་པ་ན་ཡང་ཡན་ལག་ངེས་པ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་འདོད་པས་  
མྱེད་དགོས་པ་བཞིན་ཏེ། ལུས་ངག་གི་བདུན་དམིགས་བསལ་གྱི་སྐབས་མ་གཏོགས་  
པར་སོ་ཐར་བཞིན་དུ་སྡོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་འཇུག་པར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་  
ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལམ་སྤོན་དུ། སོ་ཐར་ཐར་པ་རིས་བདུན་གྱི། རྟག་དུ་སྤོམ་གཞན་ལྡན་  
བ་ལ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤོམ་བ་ཡི། །སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། ཞེས་  
གསུངས་པ་ཡང་ལས་དང་པོ་བ་ལ་སོ་ཐར་རིས་བདུན་གང་རུང་མེད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་  
ཀྱི་སྤོམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱི་བའི་སྐལ་བ་མེད་ལ། སོ་ཐར་རིས་བདུན་དང་སྐྱུ་མོང་  
བ་རང་བཞིན་སྤོང་བ་མེད་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤོམ་པ་ཅན་སྤྱི་བའི་སྐལ་བ་མེད་ཅེས་  
སྤོན་པ་ཡིན་གྱི། སོ་ཐར་རིས་བདུན་མཚན་ཉིད་པ་གཅིག་མེད་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་  
སྤོམ་པ་མི་སྤྱི་བར་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། ལམ་སྤོན་འགྲེལ་བར། གཞུང་དེའི་མཚན་ས་  
སྤོར་དུ། ད་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤོམ་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པར་འདོད་ནས་  
ཞེས་པ་དང་། གཞུང་དེ་སྤོབ་དཔོན་བྱང་ཚུབ་བཟང་པོའི་འགྲེལ་བ་སྤྱར་བྱངས་པ་དེའི་  
དོན་བསྐྱེས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་ལ་སྤོན་གྱི་དུས་སུ་ལྷགས་  
གཉིས་བྱང་སྤྱི། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤོམ་པ་སྤྱི་བ་དང་གནས་པ་ལ་སོ་ཐར་རྟེན་  
དུ་དགོས་པར་འདོད་པ་རྟེན་ཅན་བ་དང་། སོ་ཐར་གང་ཡིན་ཉན་སོས་ཀྱི་ཡིན་པར་  
བསྐྱེད་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤོམ་པའི་གོགས་སུ་འདོད་པའི་རྟེན་“མེད་པའོ། །དེ་ལ་

1 མད

ཉེན་ཅན་པ་རྣམས་ན་ལེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་གསུངས་པས་  
 ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གཉིས་ཀའི་སོ་ཐར་རིས་བདུན་བདུན་ཡོད་ལ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་  
 ལས་ལོག་པའི་སོ་ཐར་རིས་བདུན་སྤྱི་ཙམ་པ་ཞེས་ཉེན་ཏུ་དགོས་ཏེ་<sup>1</sup>“ཐན་འདོགས་  
 བ་ལ་གཞོད་པ་ལས་ལོག་པས་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་ཁྱད་  
 བར་ཡང་རྒྱུ་ཆགས་པ་དང་གཞན་སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བ་དང་བཅས་པ་དང་  
 སྐར་གསོར་རུང་བ་དང་གཞན་དོན་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་བསམ་པས་སྤྱེ་བ་དང་དེ་ལས་  
 བསྐྱོག་པའོ། །བྱེ་བྲག་དང་བྲལ་བའི་སྤྱི་མི་སྲིད་པས་ཐེག་དམན་གྱི་སོ་ཐར་ནི་ཉེན་ཏུ་  
 འགལ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སོ་ཐར་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེབ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རང་ཉིད་  
 རང་གི་ཉེན་ཏུ་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་དེ། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་སོ་ཐར་གྱི་  
 སྤོམ་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེབ་པ་ཐ་དད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཐེག་ཆེན་  
 གྱི་རིས་བདུན་ཡང་ལེན་པ་དང་བསྐྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འདུལ་བ་ལྟར་བྱའོཞེས་  
 ཐེར་དོ། །འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རིས་བདུན་གྱི་སོ་ཐར་སྤྱི་བའི་ཉེན་ཏུ་དགོས་ན་བྱང་  
 སེམས་ཀྱི་སྤོམ་པ་སྤྱི་བའི་ལྷ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། གནས་པའི་ཉེན་ཏུ་དགོས་པ་  
 དང་འི་འཕོས་པས་མི་གཏོང་བའི་རྒྱུ་ཆགས་པ་ཡིན་ན་ལྟ་དང་རུད་འགྲོའི་དགེ་  
 སྤོང་སོགས་སྲིད་པར་འགྱུར་དོ། །སོ་ཐར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤོམ་པ་སྤྱི་བའི་ཉེན་ཏུ་མི་  
 དགོས་པ་ནི་སྤུབ་པའི་དགོངས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་འགྱུར་སྟེ། རི་སྐད་དུ། གང་ཞེས་  
 དགེ་བསྟེན་དང་དགེ་བསྟེན་མ་དང་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་དང་དགེ་སྤོང་མ་དང་  
 དགེ་སྤོང་དང་དགེ་སྤོང་མའི་དབྱེ་བས་རི་སྲིད་འཚོ་བ་པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤོམ་པ་  
 བདུན་པོ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤོམ་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་

1 བ

ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་རྒྱང་བར་བྱ་ཡི། གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་  
ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་  
པོ་ལ་ཡོངས་སུ་ངལ་བ་མང་པོ་མ་བྱས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྡོམ་པ་མེད་  
བར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་ན་ནི་དེའི་ཚེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོ་  
སྡོད་ལ་སོགས་པ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གཞུང་དུ་འདྲི་དེའི་རྩ་བར་བཤད་པར་  
འགྲུང་རོ། །དགོས་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་དབེར་ན་ཐེག་པ་  
ཆེན་པོར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བར་དུ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཟུང་བྱ་ཡོད། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན་བྱང་མར་སྡོམ་པའི་ཚུལ་གྲིམས་ངོས་བརྒྱང་བའི་སྐབས་སུ་སོ་ཐར་  
རིས་བདུན་ལ་གསུངས་པ་ནི། སོ་ཐར་རིས་བདུན་དངོས་དང་དེ་དག་དང་བྱང་  
སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་སྟེན་མོང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྡོང་བ་གཉིས་  
ཆར་ལ་གོ་བར་བྱའི་རིས་བདུན་འབའ་ཞིག་ལ་མི་གསུང་རོ། །འདི་ལ་སོ་ཐར་དང་  
སྟེན་མོང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྡོང་བའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་གྲིམས་ན། བྱང་  
སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བརྒྱང་བ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བས་དེ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་  
རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཅི་བའི་དོན་མེད་ལ། སོ་ཐར་རིས་བདུན་དངོས་ལྟ་བུ་ལ་ནི་སྲར་མ་  
རྒྱངས་”ཀྱང་”ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་རྟེན་དུ་རྒྱང་ན་སྡོན་དུ་གྲིམ་  
པ་དང་རབ་བྱུང་གང་རྒྱང་གི་སོ་ཐར་ཞིག་རྒྱང་བར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱལ་བའི་  
བསྟན་པའི་རིམ་པ་ལས་འདས་པར་འགྲུང་བའི་སྲིད་ཏེ། དབེར་ན་དགོ་ཚུལ་མ་  
རྒྱངས་པར་དགོ་སྡོང་གི་སྡོམ་པ་རྒྱངས་ན་སྐྱེ་མོད་ཀྱང་བྱང་བའི་རྒྱང་བ་བཞིན་  
འོ། །རྟེན་མེད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་དོན་གྱི་བསམ་པ་མ་ལོག་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་

1 རྟོན

པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་གོགས་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་གྱིས་རང་དོན་
 ཀྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ན་སྡོམ་པ་དེ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གནས་པའི་གོགས་སོ་
 ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་བསམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་
 མ་སྐྱེད་པའི་འབྲུག་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་
 བསམ་པ་གཏང་དགོས་ཀྱང་སོ་ཐར་གཏང་མི་དགོས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡོམ་ལྡན་གྱིས་
 “ཐེག་དམན་གྱི་བསམ་པ་”བསྐྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་ཀྱང་སོ་ཐར་མི་གཏོང་
 གྱེ། སོ་ཐར་ནི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བསམ་པ་དེ་སོ་ཐར་
 ཀྱི་གཏོང་རྒྱུར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་ལྡན་གྱིས་སྡོམ་པ་གོང་མ་
 ལེན་པ་ན་སྐྱེན་སྐྱུ་ཚོགས་པའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྡོམ་པ་གོང་
 མ་ལ་གནས་པས་འོག་མ་འདོར་བར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བ་གཙོ་བོ་
 བར་བྱེད་པ་སྐྱེ་དགའའི་མན་བདེའི་ལོ་ཐོག་གི་སེར་བ་ཆེན་པོ། གཞུང་གོང་འོག་གི་
 གནད་གཏན་ནས་མ་གོ་བའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པས་རྒྱུར་རིང་དུ་དོར་བར་
 བྱའོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་སྡོམ་པ་
 གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལས། དེས་ངི་སྐྱེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་མ་སྐྱེན་པར་
 བྱའོ། །འོད་སྲུངས་གང་དག་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་མི་མ་སྐྱེན་པར་བྱ་བར་སེམས་པ་དེ་
 དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་མི་མ་སྐྱེན་པར་བྱ་བར་སེམས་
 པའོ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་མི་མ་སྐྱེན་པར་བྱ་
 བར་སེམས་པ་དེ་དག་ནི་འདས་པ་དང་མ་སྐྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་

1 བར  
 2 ཐག  
 3 བསྐྱེད

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་དང་མི་མ་སྐྱེན་པར་བྱ་བར་སེམས་པ་སྟེ། དེའི་  
 རྣམ་པར་སྐྱེན་པས་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདེག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་  
 ཅན་རི་སྟེང་པ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་སྟོང་བའི་ཚོར་བ་དག་  
 དེའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོ། སྟོང་དང་བརྒྱ་སྟོང་དང་བྲེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དང་  
 གངས་དང་ཆ་དང་བགྲང་བ་དང་དཔེ་དང་རྒྱུར་ཡང་མི་ཤོད་དོ། །སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་  
 ཡིད་མི་བདེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འདོད་པས་དག་སྟོང་དེ་དག་  
 གི་སྟོང་བ་འདི་ལྟ་བུ་དེ་དག་དཔག་ཚད་སྟོང་བས་ཀྱང་རིང་བུ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་  
 རྟེ། བརྒྱས་པའི་སྐྱ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་ན་བལྟ་བ་དང་ཉན་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཉེ་དེ་  
 དག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བ་དང་དཔུང་བཟང་གིས་ཁྱེས་པའི་རྒྱུད་ལས་  
 ཀྱང་། རི་ལྟར་ལོ་ཐོག་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ནི། །བརྟེན་ནས་སྐྱོན་མེད་པར་ནི་སྐྱེ་བ་  
 ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟེན་ནས་ཚོས་དཀར་མཚོག། །སྤྲིང་རྗེའི་རྒྱལ་བརྒྱན་  
 པས་ནི་རྣམ་པར་སྐྱེ། །རྒྱལ་བ་ངས་གསུངས་སོ་སོར་ཐར་བ་ཡི། །རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་  
 དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལ། །སྐྱགས་པ་ཁྲིམ་པས་རྟགས་དང་ཚོ་ག་སྤངས། །ལྟག་མ་  
 རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིས་ནི་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་དང་ལས་ཀྱི་ཚོ་ག་དང་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་  
 བཅས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་སྤྲང་དོར་རྣམས་སྐྱགས་པ་  
 ཁྲིམ་པས་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྤང་དགོས་པར་གསུངས་ན། སྐྱགས་པ་རབ་བྱུང་དང་བྱུང་  
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་ལྡན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས། ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཐ་ཆད་འདི་ཁ་  
 ཚེའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ལོར་བུ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱི་

མི་རྒྱུས་ཀྱང་ནམ་ཉན་དུ་མས་བཀག་སྟེ་རྒྱུ་དུ། ཚུལ་གྲིམས་དང་སྟོམ་པ་དང་དམ་  
 ཚིག་མི་འགལ་བ་ལས། དང་པོར་རབ་དུ་བྱུང་བརྟེན་ནས། །སྲགས་དང་པ་རོལ་སྲིན་  
 ལམ་གནས། །སྲི་ནས་དེ་རྣམས་སྟོངས་སོགས་ཀྱིས། །འདུལ་བ་ཡི་ནི་བསྟན་བཅོས་  
 ལས། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་སྟོམ་གནས་པ། །སོ་སོར་ཐར་དང་ལོ་རྒྱུར་གནས། །དེར་  
 བཤད་པ་ཡི་བསྐབ་བ་རྣམས། །པལ་ཆེར་བསྐྱུང་བར་མ་བུས་བས། །བྱང་ཚུབ་  
 སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་དང་། །འགལ་བ་ཉིད་དུ་ཡོངས་བཟུང་ནས། །ད་ལྟར་དེ་བཏང་  
 རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་དང་། རབ་བྱུང་སྟོམ་པ་བཏང་ནས་ནི། །སྲགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་འཇམ་  
 སྲིན་སོགས་ཀྱི། །སྟོམ་པ་ཡང་ནི་གཟུང་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། །སྟོ་ལྟན་བྱུང་བར་འཕགས་  
 བ་ཡིས། །དག་སྟོང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཐམས་ཅད་  
 དུ། །མི་ལམ་དུ་ཡང་འགལ་མི་བསམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གསུངས་  
 སོ། །མདོ་སྟེ་དུ་མར་ཡང་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་བྲིམ་ན་གནས་པའི་སེམས་  
 དཔའ་ཆེན་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་རིང་ནས་བསྐབས་པ་དུ་མས་ཀྱང་  
 བྲིམ་སྐངས་ཉེ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མཛད་པར་  
 གསུངས་པའི་བྱིད། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྐྱི་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རབ་དུ་བྱུང་བའི་  
 སྟོམ་པ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་མཚོག་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་སྤྲུམ་སུ་གཟུང་  
 དགོས་སོ། །དག་བ་ཚོས་སྐྱུང་ཀྱི་ཚུལ་གྲིམས་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་ནི། བྱང་  
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་གྲིམས་ཡང་དག་པར་སྐྱུངས་པའི་འོག་དུ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་  
 པོའི་བྱིད་ལུས་དག་གི་དག་བ་བསགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་  
 མདོར་བསྐྱུ་ན་དག་བའི་ཚོས་སྐྱུང་བའི་ཚུལ་གྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །

གཞུང་མང་པོ་ལས་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ཞེས་ཀྱང་  
 འབྲུང་ངོ་། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། དུས་ནི། འོག་ཏུ་ཞེས་པ་སྟེ་དགོ་བའི་ཚོས་གང་དག་  
 ཅི་ཡང་རྒྱང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་ཞེས་མདོ་ལས་  
 གསུངས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་ཁོ་ནའི་དགོ་བའི་ཚོས་སྟེ་བ་དང་གནས་པ་  
 དང་འཕེལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་  
 བས་དགོ་བ་ཞུས་པ་སྟེ་བྱ་བར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་“སྡོན་ལ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་  
 ཁྲིམས་བཟོན་པར་བྱའོ། །དམིགས་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་ཉེ་རང་རྒྱུད་ལ་  
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་སློན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེས་ན་དགོ་བ་སྟུང་  
 བ་ནི་རང་རྒྱུད་སློན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནི་གཞན་སློན་པར་  
 བྱེད་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་ནི་དེའོ། །མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ནི། ལུས་དང་དག་གིས་  
 དགོ་བ་བསགས་པ་སྟེ་ཡིད་མ་སྡོམ་པ་ནི་དགོ་བ་སྟུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐབས་  
 ཡིན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་ལུས་དག་ཁོ་ནའི་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་འགྲེལ་བ་གཞན་ཞུས་  
 བས་འཆད་ཀྱང་རྒྱས་བཤད་ནས་ཡིད་ཀྱི་དགོ་བ་དུ་མ་བཤད་པ་དང་སྟོབ་དཔོན་  
 ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་ཡིད་ཀྱང་བཤད་པས་ལུས་དག་སྡོམ་པས་ཡིད་ལྷགས་  
 ལ་གོ་བར་རུས་པས་མ་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །སྡོམ་པ་ཉི་ལུ་  
 པའི་དཀའ་འགྲེལ་དང་ལམ་སྡོན་འགྲེལ་པ་ནི་གཞུང་ལ་ཡིད་ཡོད་པའི་ལྷགས་སུ་  
 བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྡོ་གསུམ་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་གཉིས་དང་གསུམ་ཆར་གྱིས་  
 བྱས་པའི་དགོ་བ་སྟུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་དོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད་  
 ལས། ཤེས་རབ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་

1 སྡོན

ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པར་གཙུག་ལག་དམ་པ་  
 མཉམ་ཏེ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་བཅའ་ལོ། རྩོམ་པའི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་དབྱེད་  
 བ་དང་ལྡན་པས་སེམས་སོ། །དེ་ནས་ནི་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་སྟེ་ཞི་ལྷག་སྒྲོམ་པའོ། །དེ་  
 ཡང་ལུས་འདུ་འདྲི་དང་སེམས་མི་དགེ་བའི་རྣམ་རྟོག་གིས་དབེན་པ་ལ་སྒྲོམ་པས་  
 གཅིག་ཕྱར་དགའ་བའོ། །སྒྲོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་དཀའ་འབྲེལ་དུ་གཅིག་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་  
 འབྲུང་ངོ། །དེ་ལ་ཞི་གནས་ནི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་  
 ཤེས་རབ་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བསྐྱབ་པ་  
 གཉིས་འབྲུབ་པའོ། །ཞིང་བྱད་པར་ཅན་ལ་ཚོགས་བསགས་པ་ནི། ལྷ་མ་རྣམས་ལ་  
 མཐོང་ན་མི་འབྲིང་ཞིང་དགའ་བཞིན་དུ་བདེ་བར་བྱོན་ཏམ་ཞེས་གསོང་པོར་སྐྱ་  
 བའམ་གྲུས་པར་སྐྱ་བ་དང་། ལུས་གྱིས་ཕྱག་འཚའ་བ་དང་ལངས་ནས་སྟན་སྟོབ་པ་  
 དང་སྟན་ལས་འཕགས་ཏེ་གྲུས་པ་སྟོན་པའི་མངོན་པར་ལྡང་བའམ་སྐྱར་དུ་ལྡང་བ་  
 དང་། ཉེ་བར་འོངས་པ་དང་མིག་ལམ་དུ་སྡང་བ་ན་ཕྱག་བྱེད་པའམ་ཐལ་མོ་ཅོམ་སྐྱོར་  
 བ་དང་གཡོག་བྱེད་པའི་གྲུས་པར་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་དང་། ཉན་པ་རྣམས་ལ་བཅེ་  
 བས་ནད་གཡོག་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་མན་འདོགས་པ་དང་སྐྱ་མ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་  
 ཞིང་གསུམ་སྟེ་དང་པོ་ནི་མ་མ་དང་། གཉིས་པ་ནི་མཁན་སྟོབ་དང་གསུམ་པ་ནི་ནད་  
 བ་སྟེ་འདི་དག་བྱང་སེམས་རབ་ཏུ་བྱུང་མ་བྱུང་གཉིས་ཀའི་བསོད་ནམས་སྐྱེ་བའི་  
 གཞི་ཡིན་པས་ཞིང་ངོ། །ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དགའ་བ་ནི། གསུང་རབ་མ་  
 འོར་བར་སྐྱ་བ་དང་དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པའི་ལེགས་པར་སྐྱ་

1 ཟེད  
 2 འོདགས



བ་ལ་ལེགས་སོ་སྟེང་བ་དང་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གི་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དགེ་བ་རྣམས་ལ་བསམ་པ་ཟག་བས་ཡི་རང་ཞིང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཡོན་གནས་སུ་ཤེས་ནས་ཡི་རང་བར་འགྱུར་བ་དང་རང་གི་སྐབ་དོག་སྤང་བ་དང་མ་བྱས་ཀྱང་བྱས་པ་དང་འབྲ་བའི་བསོད་ནམས་འཛོལ་བ་དང་། ལེགས་པ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་སྲིད་རང་གིས་བྱས་པ་ལ་དགའ་བ་བཞིན་དུ་དགའ་བར་བྱའོ། །བཟོད་པ་བསྟེན་པ་ནི། བ་རོལ་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་སྟོན་གྱི་ལས་སུ་ལྟ་ཞིང་སྲིད་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་སྤར་མི་ཁོ་ཞིང་གཞོད་ལན་མི་བྱེད་པའོ། །

བསྟོན་བ་དང་སྟོན་ལམ་གདབ་པ་ནི། བྱས་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་བསོད་ནམས་ཐ་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་སྟོན་གསུམ་གྱིས་བྱས་པ་དང་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱབ་མཚོག་ཏུ་བསྟོན་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་བསྐྱབ་པའི་སྲིད་དུས་དུས་སུ་ས་བཅུ་པར་བཤད་པའི་སྟོན་ལམ་བཅུ་ལྔ། བཟང་པོ་སྟོན་པའི་སྟོན་ལམ་གདབ་པའོ། །དཀོན་མཚོག་མཚོད་པ་ནི། དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་མཚོད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཟང་ཟེང་དང་སྐྱབ་པའི་མཚོད་པ་གཉིས་དང་རན་པ་མིན་པའི་རྒྱ་ཚེན་པའི་མཚོད་པའོ། །བག་ཡོད་བསྟེན་པ་ནི། ཏྲག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྲིབ་ལྷག་གི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་འཇུག་པའོ། །ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དགེ་བ་ནི། ཡིད་གྱིས་བྱུང་བ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྷན་བཞིན་དུ་ལུས་རག་གིས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་སྟོན་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱུང་བ་དང་དབང་པོ་མ་བསྐྱམས་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བའི་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཆགས་

སྤང་སྐྱེ་བ་ལས་སེམས་སྤང་བར་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་སྐོ་བསྐྱུང་བ་དང་། ཉ་ཅང་  
 འགྲངས་པ་དང་ཉ་ཅང་བཤེས་ཏེ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་བར་མི་བྱས་པའི་མཐའ་གཉིས་  
 ལུ་མ་སྤང་བར་ལུས་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྩ་བར་ཟ་བའི་ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་དང་།  
 མཚན་མོ་ལ་ཐུན་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་བར་བ་ལ་ཉལ་ཞིང་སྤྱི་བཤེས་དང་ཉེན་པར་  
 ལ་ཁ་ཏོན་དང་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ནས་ཀྱི་ཆ་སྟོན་དང་ཆ་སྤྲད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་  
 འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། དགོ་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་མི་དགོ་བ་ལས་སྐོག་པའི་ཕྱོགས་  
 སྐྱེས་བུ་དམ་བ་དང་ལུང་འཕོགས་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་  
 བསྟེན་པ་དང་། རང་གིས་རང་གི་བཤེས་གཉེན་བྱས་ཏེ་རང་གི་ཉེས་བཤེས་ལ་བརྟུག་ཅིང་  
 ཉེས་བཤེས་འདི་འདི་ཕྱིའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པས་སེལ་  
 བར་བྱེད་པ་དང་། འཇུག་པའམ་ཉེས་བཤུང་བ་རྣམས་སངས་རྒྱས་སྤྲས་བཅས་དང་  
 འཕྲད་པའི་སྐལ་བ་ཡོད་ན་དེ་དག་དང་མེད་ན་དེ་དག་གི་སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུན་སྤར་  
 ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ་མཐེན་པར་གསོལ་ཏེ་མཐོལ་ཞིང་འཆགས་པ་  
 དང་ཚོས་མཐུན་པར་སྐྱོད་པའི་ཕྱོགས་ལའང་དེ་ལྟར་བྱེད་པའོ།<sup>1</sup> །དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།  
 དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་སྐྱབ་པ་དང་བསྐྱུང་བ་དང་རྣམ་པར་  
 འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྩལ་ཁྲིམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགོ་  
 བའི་ཚོས་སྤྱད་པའི་རྩལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །“དེ་ལ་སྐྱབ་པ་ནི་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་  
 ལྟེ་ཤེས་རབ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤང་བ་ནི་སྐྱེས་པ་རྣམས་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་  
 བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་བརྩོན་པ་བསྟེན་པ་ལྟ་བུ་ལྟེ་ཁོང་ཁོ་མ་བཀག་ན་དེས་དགོ་བ་

1 བའ  
 2 དལ

བསགས་པ་རྣམས་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་པ་རྣམས་  
སྐྱར་ཡང་འཕེལ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་རྣམས་བར་བྱེད་པ་སྟེ་བསྐྱོ་བ་དང་སྐྱོན་ལས་  
འདེབས་པ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་ཅན་  
ལ་སྐྱེ་འདོགས་པའི་ཚུལ་གྲིམས་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་  
ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྟོགས་བྱ་དགོས་པ་དང་ཐབས་ལ་སྐོངས་པ་དང་སྐྱེ་འདོགས་པ་  
དང་འཛིགས་པས་ཉེན་བ་དང་ལྷ་དན་གྱིས་གཟིང་བ་དང་ཡོ་བྱང་གིས་ལོངས་པ་  
དང་། གནས་འཆམ་པར་འདོད་པ་དང་སྐྱོ་མ་སྐྱེན་པར་འདོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་  
ཞུགས་པ་དང་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་རྩ་འཁྲུལ་གྱིས་གཏུལ་བར་བྱ་བ་རྣམས་གི་  
དོན་རི་ལྟར་རིགས་པར་སྐྱབ་པའོ། །

སྤྱན་སྐྱེས་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་ལ་གསུམ་ལས། “སྟོན་པའི་ཚུལ་གྲིམས་སྤྱན་སྐྱེས་  
ཚོགས་པའི་རྒྱ་ནི། བྱང་སེམས་སྟོན་པའི་ཚུལ་གྲིམས་ལ་གནས་པ་རི་ལྟར་ན་  
ལེགས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྲིམས་ཅན་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཅུ་ལས་འདས་  
པའི་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མི་ལྟ་བུ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་མིའི་འདོད་པའི་མཚོག་  
འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་པ་ཡང་ཐོར་ཉེ་རབ་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་རབ་ཏུ་བྱུང་  
ནས་ཀྱང་དེ་ལ་མི་ལྟ་བུ་ནི་དཔེར་ན་ཅེས་མི་“གཙང་པ་བ་ལ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་  
ནོ། །འདོད་པར་བྱ་བས་ན་འདོད་པ་སྟེ་དངོས་པོའི་འདོད་པ་ལོངས་སྟོན་དང་འདིས་  
འདོད་པས་ན་འདོད་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པ་སྲིད་པའོ་འདིར་ནི་དང་པོ་སྟེ། དེ་  
ཡང་སྤྱག་དར་གྱི་འདུ་ཤེས་གྱིས་སྤངས་པའི་ཅེས་སྐྱར་ཡང་མ་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་  
ཆགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིང་པོ་མེད་པར་མཐོང་ནས་སྤྱར་སྤངས་པ་ལ་སྐྱར་མི་

1 གཙང

ལྟོའོ། །ཡང་མི་གཙང་བའི་སྒོ་ས་སྤངས་པའི་སྲི་ས་རྩལ་བ་ལ་སྤྲུམ་མི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་  
 འདོད་པ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་པ་སྲི་ས་རྩལ་བ་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་བར་མཐོང་ནས་སྤྲུམ་  
 ཡང་མི་ལྟོའོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོར་གྲིམ་གྱི་མོངས་སྒྲོད་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཡང་  
 སྤྲུམ་དེ་དག་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་ན་སྒོ་ས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་མི་འགྲུམ་བས་སྤྲུམ་ཡང་  
 མ་ཆགས་པ་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ་སྤར་བ་ཤད་པའི་དཔེ་གཉིས་བཞིན་ཏུ་འདུ་ཤེས་འདོག་  
 དགོས་པའོ། །མ་འོངས་པའི་འདོད་པ་ལ་མཐོན་པར་དགའ་བ་མེད་པ་ནི་མ་འོངས་པ་  
 བ་བདུད་ཀྱི་གནས་སུ་གཉོགས་པ་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་ལོངས་  
 སྒྲོད་ལ་ཡང་སྒོ་ས་ནས་དེའི་དོན་ཏུ་ཚངས་པར་མི་སྒྲོད་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་  
 པའི་དོན་ཏུ་ལྟ་ཅི་སྒོ་ས། དེ་ལ་མི་དགའ་བ་ནི་དཔེར་ན་སྟག་གཞིག་ལ་སོགས་པས་  
 གང་པའི་ནགས་ཐིབས་པོར་འཇུག་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་ལྟ་བའོ། །འདིར་འདས་  
 བ་ལ་མི་ལྟ་བ་ལ་མིའི་འདོད་པ་སྒོ་ས་ཀྱི་ལྟ་མ་སྒོ་ས་པ་ནི་སྒོ་ས་པའི་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་  
 གཙོ་བོར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐབས་ཡིན་ལ་ལྟ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་འབྲུང་བ་མེད་པའི་སྲིར་  
 རོ། །མ་འོངས་པ་ལ་མི་དགའ་བ་ལ་ལྟའི་འདོད་པ་སྒོ་ས་ཀྱི་མི་མ་སྒོ་ས་པ་ནི་འདོད་  
 པའི་ལོངས་སྒྲོད་ལ་སྲི་མར་སྒོ་ས་པ་མེད་པར་སྒོ་ས་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་འདོད་པའི་  
 ལོངས་སྒྲོད་ལ་བདུད་ཀྱི་ལས་ལྟག་པ་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །མདོར་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་  
 སྒོ་ས་པ་དག་པའམ་ལེགས་པར་བསྐྱམས་པ་ལ་མ་འོངས་པའི་འདོད་པའི་“ཆེད་”ཏུ་  
 ཡང་ཚངས་སྒྲོད་ལ་མི་གནས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་སྤར་སྤངས་པའི་འདོད་པ་ལ་མི་ལྟ་  
 བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པའོ། །ད་ལྟར་བ་ལ་ལྟག་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་  
 གྲིམ་བདག་སེམས་ཅན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟེན་བཀུར་གྱི་འདོད་པ་ལ་ཡང་རོ་སྤང་བར་མི་

1 ཆད

བྱེད་ན་སེམས་ཅན་ཐ་ཆད་ཀྱི་རྟེན་བཀྲུང་ལ་ལྷ་ཅི་སྟོན། དེ་ནི་དབེར་ན་ཐས་ཐོས་པ་  
 ལྷིང་སྐྱུགས་པ་ལ་རོ་ལྷང་བར་མི་བྱེད་པ་དང་ལྷང་བར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་  
 "དེ<sup>1</sup>་དང་ལྷང་བར་མཐོང་བའོ། །དེ་ལ་གཙོ་བོར་སྤྱི་མའི་འདོད་པ་ལ་སྟོན་ནས་ཆངས་  
 བར་སྐྱེད་ན་ལེགས་སྟོན་ཅམ་དུ་འགྱུར་བས་སོ་བར་གྱི་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་བར་ལྷང་  
 ཡང་འདོད་པའི་ལོངས་སྟོན་སྤར་ཐོབ་པ་འདོད་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་ལ་མི་ཆགས་པ་ནི་  
 ཁྲིམ་པའི་"སྟོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་མེད་མི་རུང་མ་ཡིན་གྱི་རབ་བྱུང་ལ་ངེས་པར་  
 དགོས་པས་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་། ལྷང་བར་དུ་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམས་  
 བས་སྤར་ལྟར་སྟོན་བསྟོག་ན་ལེགས་པར་"བསྟམས་<sup>2</sup>པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་དུ་མི་  
 འགྱུར་བ་ལ་ངེས་པ་བྱངས་དགོས་སོ། །དབེན་པ་ན་གནས་པར་དགའ་བ་ནི་ལྷིང་  
 དབེན་པའི་གཅིག་ལ་དགའ་བ་དང་མང་པོའི་ནང་ན་གནས་ཀྱང་འདོད་པ་ལ་རྟོག་  
 པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱང་བསྐྱངས་ཏེ་གནས་པའོ། །

དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པར་མི་འདིན་གྱི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་  
 སེམས་ཀྱི་ཉིང་"ངེ<sup>3</sup>་འདིན་"ཆད་མེད་<sup>4</sup>པ་གསར་དུ་སྐྱུབ་པ་དང་བྱུབ་ཟིན་པ་ལ་དབང་  
 ཐོབ་པའི་སྤྱིར་དུ་འབད་བའོ། །འདིས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ཅམ་ལ་ཚོག་ཤེས་བྱས་  
 བས་ཡོན་ཉན་གོང་མ་མི་འཚོལ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པར་མི་འགྱུར་  
 བར་བསྟན་ནོ། །དག་དང་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། འདུ་འདིའི་ནང་ན་འདུག་པའི་  
 ཚེ་ཡང་ངན་པའི་"ཚོག་<sup>5</sup>ཉོན་ལོངས་པ་ཅན་གྱི་གཉམ་མི་སྤྲོ་ལ། དབེན་པ་ན་གནས་

1 ཏྲ  
 2 བསྟམས  
 3 ཏ  
 4 ཆད་མེད  
 5 ཚོག

བའི་ཚེ་ནི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་རན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པར་ལེགས་  
 བར་སློམ་བའོ། །བརྒྱ་ལ་བརྗེད་ངས་པས་བྱུང་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཉེས་དམིགས་སུ་  
 ལྷ་ཞིང་འགྲོད་པ་དག་པོ་སྐྱེད་དོ། །དེ་རྒྱུན་ཏུ་བྱས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་ཡིད་རན་  
 བ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་རྒན་པ་སྐྱེ་ཞིང་མི་བྱ་བའི་སེམས་ཀྱང་ཐོབ་ནས་འདོར་དོ། །འདོར་  
 བ་ལ་གོམས་ན་སྲར་དེ་གཉེས་ལ་དགའ་བ་ཇི་ཅམ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་བྱིས་ཀྱང་ཏུ་སྐྱོད་པ་  
 ལ་མི་དགའ་བ་སྐྱེ་སྟེ་སྟོ་གཉེས་གོ་ས་འཕོ་བར་འགྱུར་དོ། །དང་པོ་ནས་མི་འབྱུང་བ་  
 ལ་འབད་བ་དང་བྱུང་ན་ཡང་ཇི་མི་སྣམ་པར་མི་འདོག་པར་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྷ་ཞིང་  
 འགྲོད་པ་དག་པོ་བསྐྱེད་པས་སྟོ་སྟེ་བྱི་གནས་འཕོ་བ་འདི་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བཀག་  
 རྟེ་རྒྱུ་ལ་བྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བའི་མན་དག་ལྟ་ན་“མེད”པའོ། །རང་ལ་  
 རྱུང་ཏུ་མི་གསོད་པ་ནི། སར་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་ལ་བྲིམས་གསུམ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་  
 ཚེ་བ་དང་བསྐྱབ་གཞི་བགྲང་ལས་འདས་པའི་དབག་ཏུ་མེད་པ་དང་རྟོག་གའི་ཡུལ་མ་  
 ཡིན་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དང་། བསྐྱལ་བ་གྲངས་ལས་འདས་པར་སྐྱོད་  
 བའམ་ཡུན་མི་སྤང་བར་ཞུགས་པའི་ཡུན་རིང་བ་དང་ཡུས་ལ་སོགས་པ་གཏོང་བ་  
 གཞན་གྱིས་བྱ་མི་རུས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་དག་ཐོས་པ་ན་དེ་དག་ལ་འདྲིགས་པ་དང་  
 བག་ཚབ་དང་། ངས་མི་རུས་སྣམ་པ་ནི་བདག་རྱུང་ཏུ་གསོད་པ་སྟེ་དེ་འགོག་  
 པའོ། །ཇི་ལྟར་འགོག་པ་ནི་དེ་དག་ཀྱང་མིར་གྱུར་པས་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་པས་  
 བསྐྱབ་པ་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་ནས་ད་ལྟར་རུས་པ་མིན་  
 འོ། །བདག་གིས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་སྟོབ་པའི་བཙོན་པ་མ་བཏང་ན་གཏོན་མི་ཟ་བར་དེ་

1 མད

དག་འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ་སྤྲུལ་དུ་སློབ་བ་བསྐྱེད་བའོ།། །དེས་ན་བསྐྱེད་གཞི་དཔག་ཏུ་  
མེད་པ་དེ་དག་མཉམ་ནས་དེ་འདྲ་བ་སྤྲུལ་སློབ་པར་བྱས་ཞེས་ཡལ་བར་འདོད་པ་  
དང་ཡང་བྱང་སེམས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་གྱི་བདག་གི་མིན་ལོ་སྤྲུལ་དུ་དོར་ན་  
རིགས་ཀྱི་བྱས་པ་རྒྱས་པའི་གོགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སྤྲུང་བ་ཤད་བ་ལྟར་ཞུས་པ་  
བཀག་ནས་དངོས་སུ་འཇུག་པར་བྱས་པ་ལ་འབད་བ་དྲག་པོས་འཇུག་ཅིང་། དེ་  
ཞིག་མི་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གིས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སློབ་པ་ནམ་འོང་ན་སྤྲུལ་དུ་སློབ་  
བ་མང་དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། དེའི་རྒྱར་གསལ་གྱིང་ལ་འབད་ཅིང་སློབ་ལམ་རྒྱབས་ཆེན་  
པོ་བྱ་དགོས་སོ། །

དེས་པ་ནི། རང་གི་ཉེས་པ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི་བ་རོལ་གྱི་ཉེས་པ་ལ་མི་རྟོག་  
ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའོ། །འོ་ན་པ་རོལ་གྱི་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་འདོག་གམ་ཞེ་ན།  
མ་ཡིན་ཉེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲིང་རྗེ་བསྐྱེད་དོ། །རྗེ་ལྟར་  
སྐྱེད་ན་འདི་ནི་གང་ཟག་འདིའི་ཉེས་པ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤོབས་ཀྱིས་རང་  
དབང་མེད་པར་བྱང་བའོ་ཞེས་མ་རུངས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ལ་  
ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲོ་མི་སྐྱེད་པར་ཤེས་ཆེར་བཅེ་བསྐྱེད་ཅིང་དེར་མ་  
ཟད་བྱེད་འདོད་བསྐྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཉོན་  
མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་དེ་དང་ལུལ་ལ་སློབ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཚོལ་བར་  
བྱའོ་སྤྲུལ་ནས་བཤེས་གཉེན་བྱེད་འདོད་པའོ། །བཟོད་པ་ནི། གཞན་གྱི་ལག་པ་དང་  
བོང་བ་དང་མཚོན་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུན་པ་ཡང་སེམས་ཀྱིས་སྤྲང་བ་ཡང་མི་བྱེད་  
ན་ཞེ་གཙོ་བོ་འདི་སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་འབྱེན་བའམ་རྟེན་པར་ལྟ་ག་ལ་བྱེད། དེས་ན་

རིམ་པ་ལྟར་ཡིད་ངག་ལུས་གསུམ་དག་པའོ། །དེ་ལྟར་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་ཡང་བཟོད་  
 བ་པའ་པ་མེད་པར་པ་རོལ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་ཚིག་གིས་གསལ་ཞིང་ཁོ་བོ་དང་སྟོན་ཅིག་  
 ཅེས་དམ་འཆམ་ཞིང་དེ་འདྲ་བའི་གཞོན་པས་སེམས་ཀྱི་སྦྱུག་བསྐལ་དུ་གྱུར་བ་ཅུང་  
 ཟད་ཚམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་བཟོད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་ས་ལུ་བ་མེ་རྣམས་བྱས་ཟེར་བའི་  
 འགྲེལ་བར་འབྲུང་ངོ། །གཞུང་དུ་ཞི་སྦྱོར་བའམ་ཁོ་བའམ་བརྒྱན་བཀག་གིས་སྦྱུག་  
 བསྐལ་བར་འབྲུང་བའི་གཞོན་པ་ཅུང་དུ་དག་གིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་བསྐྱུན་པའི་ལན་  
 དུ་སྤང་བ་ཚམ་ཡང་མི་སྦྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་གསུགས་པས། པ་རོལ་  
 པོས་གཞོན་པ་ཅུང་དུ་བྱས་པས་སེམས་མི་འགྲུག་པར་སྟོན་པ་སྟེ་དགོ་སྦྱོང་དུ་བྱེད་  
 པའི་ཚོས་བཞི་ལ་གནས་པའོ། །བག་ཡོད་པ་ནི། །སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་  
 དང་དབྱས་ཀྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་སྤྲོ་ནས་བྱ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་རྗེས་སུ་སྦྱོན་པའི་  
 བག་ཡོད་པ་ལྟེ། དེ་དག་གྱང་རིམ་པ་ལྟར་འདས་པའི་དུས་སུ་ཉེས་པ་རྣམས་ཚོས་  
 བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་འཇག་ཏུ་  
 དུ་སེམས་པ་དང་ད་ལྟར་ཡང་བཟོད་པ་མེད་པར་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། བདག་རི་ལྟ་རི་  
 ལྟར་སྦྱོན་ཅིང་གནས་ན་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྦྱོན་ཅིང་གནས་ན་ཅི་མ་  
 ཅུང་སྦྱམ་དུ་རབ་ཏུ་སྦྱིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྦྱོན་ཅིང་  
 གནས་པའོ། །འདི་ནི་གཙོ་བོར་སོ་ཐར་ལས་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་གཞི་ལ་བག་བྱེད་  
 པའོ། །དེ་ལྟ་ལ་ཡང་བཞི་པ་ཅ་བ་སྟེ་དེ་ཡོད་ན་ལྟ་བ་སྟེ་ལ་བརྒྱ་ལ་དེ་མ་སྟེས་པར་  
 ཉེས་པ་བྱུང་ནའང་ཚོས་བཞིན་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསོ་བ་འབྱུང་ངོ། །ཚོ་ག་དང་  
 འཚོ་བ་དག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཚོ་གའམ་སྦྱོན་པ་དག་པ་ནི་གྲགས་པ་འདོད་ནས་



དགེ་བ་མི་སྐྱོམས་པ་དང་ཕྱིག་པ་མི་འཆབ་ཅིང་སྐྱོགས་པ་དང་ངན་ཉུང་ཉེད་པ་ལ་  
ཡིད་མི་བདེ་བ་མེད་པའི་འདོད་པ་རྣམས་པ་དང་བཟང་མང་འཛོམས་པ་ལ་ལྷག་པར་དོན་  
དུ་གཉེར་བ་མེད་པའི་ཚོགས་ཤེས་པ་དང་། གྲང་བ་དང་བཀའ་སྐྱོམས་སོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་  
བསྐྱེད་བཟོད་པ་དང་མ་རྟེན་པས་ཡིད་མི་བདེ་བ་མེད་པས་གདུང་བ་མེད་པ་དང་  
དབང་པོ་དུལ་བ་དང་ཞི་བས་མི་རྒྱོད་པ་དང་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བས་ཡིང་  
ཡིང་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་སྐྱོད་ལམ་རྣམས་མཛེས་ཤིང་“ཚུལ་”བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་གྲེད་  
བས་སྐྱོད་ལམ་རབ་ཏུ་ཞི་བའོ། །

འཚོ་བ་དག་པ་ནི། ཚུལ་འཚོས་སོགས་ལོག་འཚོ་ལྟ་དང་བྲལ་བའོ། །བསྐྱམས་  
སུ་ཟིན་ཀྱང་རྒྱ་དུག་གིས་ལེགས་པར་མ་བསྐྱམས་པ་སྟེ་དེ་ཅུམ་གྱིས་ཚོགས་པར་  
འཛིན་པ་ཀུན་སྲོང་དང་བཅས་པའི་དག་པ་དག་པ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་འཁོར་མི་འཛིན་  
པ་ཉེས་པ་མི་འཚོས་པ་ཚོ་ག་དང་འཚོ་བ་མ་དག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། ལུས་  
དག་བསྐྱམས་ཀྱང་དུས་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་ལས་སེམས་མ་བསྐྱམས་པ་དང་  
བསྐྱམས་སུ་ཟིན་ཀྱང་རྩལ་གྱིས་ལ་བཞེན་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱབ་མི་འདོད་  
པའོ། །འཁོར་མི་འཛིན་པ་ནི་རྩལ་གྱིས་ཀྱི་འཁོར་བཟོད་པ་མི་འཛིན་པ་ཞེས་སྟོབ་  
དཔོན་ཡོན་ཉན་འོད་གྱིས་བཤད་དོ། །དགེ་བ་སྤྱད་པའི་རྩལ་གྱིས་སྤྱད་སུམ་  
ཚོགས་པའི་རྒྱ་ནི། ལྟ་ཚོན་གཉིས་ལས་པར་བྱིན་དང་པོ་ལྟའི་ཉེར་གནས་ནི། རིམ་པ་  
ལྟར་དེ་དག་གི་མི་མཐུན་སྐྱོགས་སུས་དང་ལོངས་སྐྱོད་ལ་ཆགས་པའི་སེར་སྣ་སྣ་མོ་  
ཡང་དང་དུ་མི་ལེན་པ་དང་རྩལ་གྱིས་འཆལ་བའི་གཞིར་གྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་  
དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཁོ་བ་དང་ཁོན་འཛིན་སོགས་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་དུ་མི་

1 ཚུལ་

ལེན་པ་དང་ཀུན་ནས་མཁར་སེམས་དང་ཁོ་བ་དང་ཁོ་ན་འཛིན་བྱུང་བ་དང་དུ་མི་ལེན་  
 པ་དང་། དགོ་བ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ལེ་ལོ་དང་། ཉམ་བ་སྐྱོས་འབེབས་པ་འབྲེས་པ་མ་  
 གུས་པའི་སྒྲོམ་ལས་བྱུང་བ་དང་དུ་མི་ལེན་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་ལྷང་བ་དང་  
 དེའི་སའི་ཉོན་མོངས་སམ་སེམས་ཞུམ་པ་དང་རྒྱུ་དཔ་སོགས་བྱུང་བ་དང་དུ་མི་ལེན་  
 པར་སྒྲོང་བའོ། །མདོར་ན་མི་མ་སུན་སྐྱོགས་དེ་དག་བྱུང་ངེས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་བསྟེན་  
 བས་འགོག་ཅིང་དེ་དག་གི་དབང་དུ་གཏན་ནས་མི་གཏོང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉེར་  
 གནས་ནི། དགོ་བའི་མན་ལོན་དང་དགོ་བའི་རྒྱ་དང་དགོ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱིན་ཅི་  
 ལོག་པ་དང་མ་ལོག་པ་དང་དགོ་བ་སྤྱད་པའི་བར་དུ་གཙོད་པ་ལྡ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་  
 ཤེས་ནས་མི་ཤེས་པ་ལྡ་དང་བར་དུ་གཙོད་པ་སྒྲོང་བའོ། །མན་ལོན་ནི་ལྟ་མི་དང་བྱང་  
 རྒྱལ་གསུམ་མོ། །རྒྱ་ནི་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་དགོ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།  
 དགོ་བ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཚོས་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་དང་སྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་  
 པའོ། །དགོ་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་རྟག་པ་བདེ་བ་གཙང་བ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་སྤྱིན་  
 ཅི་ལོག་ཡིན་པས་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དགོ་  
 བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་པོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱིན་ཟུག་  
 གི་དགོ་བའི་འབྲས་བུའི་ལོན་ཏན་དང་དེའི་རྒྱ་ཤེས་ཤིང་བར་གཙོད་ལྡར་བསྟན་པའི་  
 སྤྱིན་ཟུག་གི་མི་མ་སུན་སྐྱོགས་ཤེས་ནས་སྤངས་པའི་སྐོ་ནས་སྤྱིན་ཟུག་གི་དགོ་བ་ཅ་  
 སྤྱད་པ་ནི། དགོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་དང་སྤྱུར་དུ་སྤྱད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་འཛིན་ཉེན་  
 ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཟུག་ཏུ་མ་འདུས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་།  
 དེ་ཟུག་གི་མི་མ་སུན་སྐྱོགས་སྤངས་ན་བདེ་རྟག་ཏུ་བསྐྱུ་བར་ལུས་པའི་སྤྱིར་

དོ། །འདིར་ཉེར་གནས་ནི་སྦྱིན་སོགས་པ་དེ་སྐབས་ཏུ་འབྲུབ་པའི་རྒྱུ་འདི་དོན་ཏོ། །སེམས་  
 ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤུམ་སྤུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཅིག་གིས་  
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་  
 དེ་དེ་ཞིང་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པའོ། །འདི་ནི་མོགས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་  
 ལ་ཡང་མོགས་བྱ་དགོས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དམ་མོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་  
 ཅད་བྱེད་པ་ལ་བྱ་བའམ་ཡང་ན་པན་འདོགས་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་  
 སེམས་ཅན་བརྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་དེ་ལ་ཡང་དོན་བྱ་བ་བརྒྱ་གཅིག་དེ་དེ་ལྟར་རིགས་  
 པར་སྦྱབ་པའོ། །

དེ་ལ་མོགས་བྱ་དགོས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཉིས། བྱ་བ་བྱེད་པའི་མོགས་བྱེད་  
 པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་བའི་མོགས་བྱེད་པའོ། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་མོགས་བྱེད་པ་ལ་  
 བརྒྱད་ལས། བྱ་བ་སེམས་པ་ནི། གང་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་ལས་འབྱོར་བ་དང་  
 རྒྱུད་པར་འགྱུར་བ་སེམས་པའོ། །བྱ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ནི། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བྱ་  
 བར་ངེས་པར་འཇིག་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ནི་མོགས་བྱེད་ལུགས་སེམས་པ་དང་མོགས་  
 བྱེད་པའི་ཁུར་འཇིག་པའོ། །ལས་དུ་འབྱོ་ཞིང་འོང་བ་འབྱོར་བ་དང་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བ་  
 མེད་པ་ལ་ནི་ལས་གཅོད་པའི་མོགས་བྱེད་པའོ། །ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་སྦྱོར་བའི་མོགས་  
 བྱི། ལ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཞིང་ལས་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་སྟོན་པའོ། །འོངས་སྦྱོད་  
 བསྐྱུང་བ་ནི། བསྐྱུབས་པའི་འོངས་སྦྱོད་རྒྱུན་པོ་སོགས་ཀྱིས་མི་འབྱེད་པའི་ཐབས་  
 སྟོན་པའོ། །བྱེ་བ་སྤུམ་པ་ནི། འཁོན་སྦྱོར་བའོ། །དགའ་སྟོན་ནི་ཉི་མ་ངེས་པའི་བསོད་  
 བསམས་ཀྱི་ལས་སོ། །བསོད་བསམས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི། དུས་ངེས་པ་མེད་པར་བསོད་བསམས་

ཚོམ་པ་སྟེ་དག་གི་གྲོགས་གྲེང་པའོ། །དེ་དག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ལོངས་སྤོང་  
 མ་ཚོབ་པ་ཚོབ་པར་བྱ་བ་དང་ལས་མཐའ་དང་བསྐྱེད་བའི་སྟེལ་བ་དང་སྐྱེད་བའོ། །ཐ་  
 མ་གཉིས་ནི་འཕེལ་ཟེན་པ་ཡོན་གནས་ལ་འབྲུལ་བའོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏུན་  
 འོད་ཀྱིས་བཤད་དོ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་གྲོགས་གྲེང་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལུས་ཀྱི་སྤྱུག་  
 བསྐྱེད་བཞི་པོ་ནད་པ་ལ་ནི། སྤྱན་སྤྱིན་པ་དང་ནད་གཡོག་གྲེང་དོ། །དབང་པོ་ཉམས་  
 པ་ལ་ནི། ལོང་བ་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་གནས་སུ་སྤྱིན་པར་གྲེང་"པའི<sup>1</sup>ལམ་སྟོན་  
 འོ། །འོན་པ་ལ་ནི། སྤང་བ་དང་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལག་བརྟེན་སྟོན་འོ། །ཡན་ལག་མེད་  
 པ་ལ་ནི། རང་གི་ལུས་སམ་བཞེན་པས་འདོད་པའི་གནས་སུ་སྐྱེལ་བའོ། །ལམ་ཀྱིས་  
 རལ་བ་ལ་ནི། གནས་དང་ཟས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་ལུས་མཉེ་བའོ། །སེམས་ཀྱི་  
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་གསུམ་ལས་སྐྱིབ་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནི། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་སོགས་  
 སྐྱིབ་པ་ལྟས་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་ལ་གདམས་ངག་བསྟན་པས་སེལ་ལོ། །བར་ཆད་  
 མེད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནི། རྟོག་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་དགྲིས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་  
 གཉེན་པོའི་ཚོས་བསྟན་པས་སེལ་ལོ། །རྟོག་པ་བརྒྱད་ནི་འདོད་པ། གཞོད་སེམས།  
 རྣམ་འཚོ། ཉེ་དུ། དུལ་གྱི་མི་མི་འཆི་བའི་རྣམ་རྟོག་དང་། གཞན་གྱིས་ཁྱེད་དུ་གསོད་  
 པའི་རྟོག་པ་དང་། ལོངས་སྤོང་དང་རིགས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་འདོད་པའི་དབང་  
 གིས་བདག་ནི་རིགས་མཐོའོ། །ཞེས་པ་བྲིམ་གྱི་འབྲུང་པ་དང་ལྷན་པའི་རྟོག་  
 པའོ། །གཞན་གྱིས་སྐྱེ་པ་བའི་པམ་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནི། འཐབ་པ་ལ་རྒྱལ་པམ་འོང་  
 བ་འཛིག་རྟེན་གྱི་རིགས་པ་དང་བདག་མེད་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་  
 འདས་པའི་ཚོས་བསྟན་པས་སེལ་ལོ། །རིགས་པ་ལ་སྤོངས་པའི་དོན་གྲེང་བ་ནི།

1 བཤ

ཉེས་སྐྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སློབ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ནི་ཚོས་བསྟན་ཏེ་ཉེས་སྐྱོད་ལས་  
སློབ་པ་ལེན་དུ་འཇུག་པའོ། །ཚོས་སློབ་པའི་ཚུལ་ནི་ཚིག་འབྲུ་འབྲོར་བ་སོགས་  
བརྒྱད་དེ་དེ་ཡང་དེ་བ་གསུམ་ལ་<sup>1</sup>ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ལན་གྱིས་སློབ་ཏེ་མི་  
ཤེས་ནས་འདྲི་བ་ལ་ནི་ཚིག་འབྲུ་འབྲོར་བ་དང་འབྲེལ་<sup>2</sup>བ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་  
དོན་དང་དེའི་མཚམས་སྐྱོར་བའི་<sup>3</sup>ལན་ནོ། །འགལ་བའི་དེ་བ་ལ་ནི་རྗེས་སུ་མ་སྟུན་  
བ་དང་རྗེས་སུ་<sup>4</sup>འཕྲོད་བ་སྟེ་ཚོས་ཉིད་དང་མ་སྟུན་བ་དང་སྤྱི་ལོ་དགོངས་བ་དང་མི་  
འགལ་བའི་<sup>5</sup>ལན་ནོ། །

གཉེས་ཀ་འདྲི་བ་ལ་ནི་ཐབས་དང་ལྷན་བ་དང་འཚམ་བ་སྟེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་  
ཐབས་དང་གཏུལ་བྱ་དང་འཚམ་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་མ་སྟུན་བ་དང་འབྲུས་  
སྐྱོར་གི་ཚོགས་ཏེ་འདིག་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་བ་དང་མ་སྟུན་བ་དང་འཕགས་པའི་  
ལམ་གྱི་ཚོགས་གྱིས་ལན་འདེབས་པའོ། །འབྲུས་སྐྱོར་ནི་རྟག་བ་དང་སྐྱིམ་པར་སྐྱོར་  
བ་སྟེ་རྒྱན་དུ་གྲུས་པར་བཟག་བ་རྣམས་ལས་སེམས་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཡོན་  
ཏན་འོད་གྱིས་བཤད་ཅིང་ངོ་རྒྱ་སུ་ཏ་ཡང་དེ་དང་མ་སྟུན་ནོ། །ཕྱི་མ་གཉེས་རྟོགས་  
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གདམས་ངག་འདྲི་བའི་ལན་དུ་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་བཤད་ལ་  
ངོ་རྒྱ་སུ་ཏ་ས་ཀྱང་ཚོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་འཆད་དེ། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་བེ་བ་  
གསུམ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་དེ་བ་བཞི་སྟུང་ངོ། །ཡང་ན་འབྲོར་བ་ནི་འབྲེལ་བས་བཤད་  
དེ་སྤྱི་ལོ་མ་སྟུན་པས་སོ། །རྗེས་སུ་མ་སྟུན་བ་ནི་འཕྲོད་བ་སྟེ་ཚོས་ཉིད་དང་མ་སྟུན་

1 ཡན  
2 བསྟེ  
3 ལནན  
4 འཕྲོད  
5 ལན

བའོ། །ཐབས་དང་ལྷན་པ་ནི་འཚོམ་པ་སྟེ་གདུལ་བྱ་དང་འཚོམ་པས་སོ། །མ་སྟན་པ་ནི་  
 འགྲུས་སྐྱོང་གིས་ཉེ་ཚངས་སྐྱོད་དང་མ་སྟན་པའི་སྲིར་ཉེ། དཔེར་ན་ཐབས་པ་དང་སྟན་  
 ཅིང་འཇེབས་པ་“དང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བ་དང་མཉན་པར་  
 འོས་པ་སྟེ་གསུང་གི་ཡན་ལག་ལྔ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྲུག་སྐྱ་དང་རྣམ་སྟན་པ་དང་  
 དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པར་གསལ་བ་དང་མི་མ་སྟན་པ་མེད་པས་བཤད་པ་  
 བཞིན་ནོ། །“ཚིག་རྒྱུར་<sup>2</sup>རེ་རེའི་སྣ་མ་སྤྱི་མས་བཤད་པ་འདིས་ནི་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ལ་  
 ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ལན་གདབ་པར་བསྟན་ཉེ། སྣ་སྤྱི་མི་འགའ་བ་དང་ཚོས་  
 ཉིད་དང་མི་འགའ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་དང་མི་འགའ་བ་དང་དོན་གྱི་མཚོག་དང་  
 འབྲེལ་བའོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་བཤད་དོ། །འདིར་གཞུང་ལས་ཡང་ན་ཐབས་  
 མཁས་པས་ཀྱང་སྟོན་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་ཚིག་འབྲུ་བརྒྱད་གྱི་སྐོ་ནས་སྤར་ཚུལ་  
 བྲིམས་འཆལ་བའི་ཉེས་སྐྱོད་ཅན་རྣམས་ཉེས་སྐྱོད་ལས་ལྡོག་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་  
 བཞིན་དུ་སེར་སྣ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱི་ན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱད་བའི་སྲིར་  
 ཡང་དེ་ལྟར་སྟོན་པའོ། །ཡང་ན་ཐབས་གྱིས་འགྲུས་པ་དང་དམུས་རྒྱུང་བར་མི་འགྱུར་  
 བར་ཚོས་སྟོན་པ་ནི་ཐབས་མཁས་པའོ། །ཚེ་འདི་ལ་ཡང་དག་པ་དང་“ཚིགས་<sup>3</sup>ཚུང་  
 དུས་ལོངས་སྐྱོད་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱང་བའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་སྤར་བ་རྣམས་  
 དང་པ་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་ལ་ཞུགས་པ་ནི་མཚོང་སྤར་གི་ཉོན་ལོངས་སྤོང་  
 ཞིང་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་བས་ངན་སོང་ལས་བརྒྱ་བའི་སྲིར་ཡང་དག་ལུལ་གྱི་ཚོས་  
 སྟོན་ཅིང་། མཚོང་ལམ་ཚོབ་པ་ལ་ཀུན་སྐྱོར་ལྷག་མ་སྤོང་བའི་ཐབས་སྟོན་ནོ། །ཐན་

1 དང  
 2 ཚིག་རྒྱུར  
 3 ཚིགས

འདོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ནི། མཐོང་བ་ན་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་རྩེ་རྒྱུ་ལེགས་པར་  
བྱོན་ཏོ་ཞེས་སྣང་ཞིང་དགའ་བར་བྱེད་སྟེ་དང་གནས་སྡིག་པས་བསུ་ཞིང་རྗེ་ད་བཀུར་  
གྲིས་པན་བཏགས་པ་དེ་དང་མཉམ་པའམ་ལྷག་པས་པན་འདོགས་ཀྱི་རྩེད་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་  
མ་ཡིན་ལོ། །དེའི་བྱ་བ་ལ་ཡང་མ་བཙུག་པར་གྲོགས་བྱེད་ན་བཙུག་ལྷོ་ལྷོ་སྟེ། དེ་  
བཞིན་དུ་རྩེ་འཕྲུལ་གྱིས་སྒྲག་ཅིང་འདུན་པར་བྱ་བའི་བར་གྱི་དོན་བྱེད་བ་ལྷག་མ་  
ནམས་ཀྱང་བྱེད་དོ། །

འདིགས་པས་ཉེན་པའི་སྐབས་བྱེད་པ་ནི། སེང་གོ་དང་སྟག་ལ་སོགས་པ་དུད་  
འགྲོ་ཐང་ལ་གནས་པ་དང་རྩེ་རྒྱུ་དངོས་པམ་དེ་ན་གནས་པའི་སྟོག་ཆགས་རྩེ་  
སྟོན་འདིན་ཁྲི་སོགས་དུད་འགྲོ་རྩེ་ལ་གནས་པ་གཉིས་དང་ཆད་པ་དང་ནན་སྲུང་གི་  
མ་སྲུང་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། མ་སྲུང་དང་འཇབ་བྱས་ལོར་འགྲོག་པའི་ཚོམ་རྒྱུན་དང་  
ལོར་ལ་སོགས་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚོམ་བའམ་དབྱེ་བོ་དང་རིས་སྲུང་བཅད་  
པའི་ཉི་ཆེ་བའི་ཁྲོན་ལ་དབང་བའི་རོ་བོ་དང་བདག་པོའི་འདིགས་པ་སྟེ་མའི་འདིགས་  
པ་བཞི་དང་། གཅེས་པ་དང་མི་ལྷན་པ་གསུམ་པོ་ལོ་བྱེད་དང་། ལེགས་པར་སྟོན་པ་  
དང་། སྣང་བའི་བྱ་བ་དང་མི་ལྷན་པས་འཚོ་བ་མེད་པའི་འདིགས་པ་དང་། མི་སྟེན་པའི་  
འདིགས་པ་དང་། འཁོར་དུ་བག་ཆོ་བའི་འདིགས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་གཉིས་པོ་  
དང་པོ་ནས་མི་མ་ཡིན་དུ་སྟེ་བ་རྒྱངས་པའི་ཁྱད་པར་དང་རིགས་པས་བསྐྱབས་པའི་  
ཁྱད་པར་སྟགས་བཏབ་པས་རོ་ལངས་སྲུང་གྲུང་བ་ལྷོ་བྱེད་དེ་དག་གི་འདིགས་པ་  
ལས་སྐྱབས་བྱེད་པའོ། །སྲུང་ན་གྲིས་གཟེར་བའི་སྲུང་ན་སེལ་བ་ལ་གཉིས། གཉེན་  
བཞེས་དང་བྲལ་བའི་སྲུང་ན་དང་། ལོངས་སྟོན་དང་བྲལ་བ་སྲུང་ན་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྷོ་

1 ལྷོ་

ལས་སྐྱོད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཉེན་དང་བྲལ་བ་ནི། བ་མ་གྱི་བའོ། །ཡོངས་སུ་  
 བརྒྱུད་བ་དང་འབྲས་བུའི་གཉེན་དང་བྲལ་བ་ནི། ལུ་དང་རྒྱུར་མ་གྱི་བའོ། །དག་ཉན་  
 པའི་གཉེན་དང་བྲལ་བ་ནི། བྲན་མོ་མོ་དང་ལས་བྱེད་པ་དང་ཞོ་གས་འཚོ་བ་གྱི་  
 བའོ། །ཕན་འདོགས་པ་དང་བྱམས་པའི་གཉེན་དང་བྲལ་བ་ནི། མཛེས་བཤེས་དང་  
 རྩོས་ལྷོགས་དང་ཉེ་དུ་གཞན་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་  
 བྲལ་བ་ནི། མཁའ་སློབ་དང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཚངས་པར་མཚུངས་པར་སྐྱོད་པ་གྱི་བའི་ལུ་  
 དན་ནོ། །ཡོངས་སྐྱོད་བྲལ་བ་ལ་གཉིས། འདི་གཉེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱུག་གི་  
 རྒྱུ་དང་། ཁ་ཅིག་གི་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ཐམས་ཅད་དང་སྐྱུན་མོང་བ་ནི།  
 རྒྱལ་པོ་དང་ཚོམ་རྒྱན་གྱིས་སློགས་པ་དང་མེས་ཚིག་པ་དང་རྒྱུས་ཁྲེར་བའོ། །སྐྱུན་  
 མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་གཉིས། བདག་གིས་རྒྱལ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལས་གྱུར་  
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ཡོངས་སྐྱོད་སྐྱུང་བ་རྒྱལ་མ་ཡིན་པ་ནི། གཉེར་དུ་སྐྱོད་  
 པ་མ་ལེགས་པས་རྒྱུད་ཐོས་པའོ། །ཡོངས་སྐྱོད་སྐྱུབ་པ་“རྒྱལ་མ་ཡིན་པ་ནི། སྐྱུབ་  
 པའི་ལས་ལ་ནན་ཉན་ལེགས་པར་མ་བྱས་པས་མ་རུང་བར་གྱུར་པའོ། །གཞན་ལས་  
 གྱུར་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས་བཟོ་སྐྱེལ་ལ་སྐྱོད་པའི་དབང་གིས་སྐྱུག་བསྐྱུག་བ་ནི།  
 བཟོ་སྐྱེལ་ལ་སྐྱོད་པ་མི་མཛེས་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲེར་བའོ། །འདི་ལ་འགྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་  
 ཏུ་གཉེན་མི་མཛེས་པས་ཁྲེར་བ་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ཡིན་པ་འདྲའོ། །རང་གི་ཁྲིམ་ནས་  
 གྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུག་བསྐྱུག་བ་ནི། ཁྲིམ་དུ་ཁྲིམ་གྱི་སྐྱུང་གོལ་བ་གྱུར་བའོ། །འདི་  
 ལ་འགྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་ཏུ་རིགས་སྐྱུན་འབྲིན་པ་འབའ་ཞིག་སྐྱེས་པ་དང་“དེའི་ཚོར་

1 རྒྱལ  
 2 དེ



སྲོད་མི་ཤེས་པས་འཁོར་བ་ལ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་གཉེན་དང་ལོངས་སྲོད་ཀྱི་གཞི་དེ་  
དག་ལས་སྲུང་ན་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་ཉལ་བ་བསྟན་པས་སེལ་བར་  
བྱེད་དོ། །དེ་ལ་མ་ལ་སོགས་པ་ལི་བ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཆེན་པོ་དང་བཟན་ལ་སོགས་པ་  
ལི་བ་ལས་བྱུང་བ་ནི་འབྲིང་དང་ལོངས་སྲོད་བལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཚུང་དུ་འཕམ་ཡང་  
ན་མཁོ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ལོངས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་དུག་ལས། འཚོ་བས་ལོངས་པའི་སྐྱལ་  
བསྐྱལ་བ་ལ་ནི། ཟས་དང་སྐྱོམ་འདོད་པ་ལ་དེ་དག་སྲིན་པའོ། །དུབ་པའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་  
བ་ལ་ནི། ཐེག་པ་དང་བཞོན་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་སྲིན་པའོ། །རྡོ་ཆ་སྐྱེ་བའི་  
སྐྱལ་བསྐྱལ་བ་ལ་ནི། གོས་དང་རྒྱན་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་སྲིན་པ་སྟེ་གོས་དང་  
རྒྱན་མ་འབྲོར་ན་རྡོ་ཆ་སྐྱེ་བའི་སྲིར་རོ། །ཡོ་བྱད་མི་ལྡན་པའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་བ་ལ་ནི།  
སྡོད་སྲུང་འདོད་པ་ལ་དེ་དག་སྲིན་པའོ། །ཁྲི་དང་པའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་བ་ལ་ནི། སྡོས་དང་  
མེ་ཉོག་སྤང་བ་དང་བྱུག་པ་འདོད་པ་ལ་དེ་དག་སྲིན་པའོ། །གནས་དང་སྣང་བས་  
ལོངས་པའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་བ་ལ་ནི། འདུག་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་དང་བཙོན་འགྲུས་  
ཚོམ་པ་མར་མའི་སྣང་བ་འདོད་པ་ལ་དེ་དག་སྲིན་པའོ། །གནས་ལ་སྟེན་པར་འདོད་པ་  
རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཉེས་ལས། བསམ་བ་གང་གིས་འཁོར་སྲུང་བ་ནི། གྲགས་  
བ་དང་རྟེན་བཀུར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་སྲིང་བཙེ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་སྡོན་དུ་བཏང་སྟེ་  
ཟང་ཟེང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་གནས་སྲིན་པའོ། །སྲོར་བ་གང་གིས་སྲུང་  
བ་ལ་གཉེས། ཟང་ཟེང་གིས་སྲུང་བ་དང་། ཚོས་ཀྱིས་སྲུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས་  
ལས། ས་རོལ་ལས་བཙལ་བ་ནི། བསྐྱས་པའི་འཁོར་དེ་དག་གི་སྲིར་དུ་སྲིན་བདག་

དད་པ་ཅན་རྣམས་ལས་ཚོས་དང་མ་སྐྱེན་པར་གོས་ཟས་མལ་ཆ་སྟོན་ན་པའི་གསོ་  
 སྟོན་དང་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཚོལ་བའོ། །རང་གི་ཡོ་བྱད་སྐྱེན་མོང་དུ་བྱེད་པ་ནི། རང་  
 གིས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཚོས་མ་སྐྱེན་གྱིས་རྙེད་པ་དེ་དག་ཡུང་སྐྱེན་མོང་དུ་སྦྱོང་  
 བའོ། །ཚོས་གྱིས་སྤྱད་པ་ལ་གཉིས་ལས་གདམས་དག་སྦྱིན་པ་ནི་བརྒྱད་དེ། སེམས་  
 མི་གནས་པ་དམིགས་པ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར་དུ་གདམས་དག་ལྡེ་སྟེ། འདོད་ཆགས་  
 དང་ཞེ་སྤང་གཉི་ལྷན་དང་རྒྱལ་དང་རྣམ་རྟོག་ཤེས་ཆེ་བ་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་མི་  
 ལྷན་པ་དང་བྱམས་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་དང་ཁམས་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་  
 བ་དང་དབྱུགས་འབྲུང་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ། །སེམས་གནས་པ་ལ་རང་གི་དོན་  
 རོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རྟེན་ཆད་དུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོར་རྟེན་ཆད་དང་བྲལ་བའི་དབྱེ་  
 མའི་ལམ་སྟོན་པའི་གདམས་དག་གཅིག་གོ། །ལམ་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པར་བྱས་  
 སོ་སྦྱས་པ་དང་འབྲས་བུ་མ་རོབ་པར་རོབ་པོ་སྦྱས་པའི་མངོན་པའི་རྒྱལ་འདོད་དུ་  
 འབྲུག་པའི་གདམས་དག་གཉིས་ཏེ། གནས་པ་དང་རྣམ་པར་སྐྱུར་བ་དང་སྦྱོར་བ་  
 འདོད་བ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད། །རྗེས་སུ་བསྟོན་པ་སྦྱིན་པ་ལ་ལྡེ་སྟེ། ཁ་ན་མ་རོབ་དང་  
 བཅས་པ་ནི་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དགག་པ་དང་ཁ་ན་མ་རོབ་མེད་པ་ནི་རུང་ངོ་ཞེས་  
 གནང་བ་དང་བཀག་པ་ལ་སྦྱོང་ན་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་སྤྱིར་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་ལྟར་  
 བྱས་ཡུང་མི་གཏོང་ན་ཚར་བཅད་པ་དང་གནང་བཀག་མ་རོར་བར་སྦྱོང་བ་ལ་དགའ་  
 བར་བྱ་བའོ། །སེམས་མ་སྐྱེན་པ་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། མངོན་  
 བསྟོན་པ་ནི། བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་མ་སྐྱེན་པར་བྱེད་པ་ན་དང་པོར་  
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་རང་བཞིན་དང་ཁམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་

1 དབྱུགས

སེམས་ཅན་གང་དག་དང་རྗེ་ལྷོ་ལྷོ་ཅིག་གནས་པར་བྱ་བ་དེ་ལྷོ་ལྷོ་གནས་པ་དང་  
སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་རྗེ་ལྷོ་ལྷོ་བ་པར་བྱ་བ་དེ་ལྷོ་ལྷོ་བ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་  
བསམ་པ་ནི། སེམས་པ་སྟེ་དགོ་མི་དགོ་དང་ཞེ་སྤང་དང་བྱམས་པ་གང་གི་བསམ་པ་  
དང་ལྷན་པའོ། །རང་བཞིན་ནི་མོས་པ་སྟེ་ཐེག་པ་གང་ལ་མོས་པ་བརྟགས་ཏེ་མོས་པ་  
དེ་དང་ཁམས་ནི་བག་ལ་ཉལ་ཏེ་དེ་དག་དང་མ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བན་གཞོན་ལ་ལྷོ་ས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དང་མ་སྐྱབ་པར་  
བྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་སྐྱོད་པ་གང་གིས་སེམས་ཅན་དེ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་  
བདེ་སྐྱེ་བར་སྤང་ན་འདི་ལྷོ་ལྷོ་བརྟགས་སྟེ། སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་དེས་སེམས་  
ཅན་དེ་མི་དགོ་བ་ལས་བསྤང་སྟེ་དགོ་བ་ལ་འཛོགས་པར་མི་འགྱུར་ན་བྱང་སེམས་  
ཀྱིས་སྐྱོད་པ་དེ་འབད་ནས་སྤངས་ཏེ་དེའི་སེམས་དང་མ་སྐྱབ་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་  
སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་དེས་གཞན་དགོ་བ་ལ་འཛོགས་པར་བྱས་ན་ནི་གཞན་ལ་  
སྤོང་བཅེ་བཞིན་ཏེ་བར་གསུང་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་དང་མ་སྐྱབ་པར་མི་བྱ་བར་  
སྐྱོད་པ་དེ་བྱ་དགོས་ཏེ་སྐྱུགས་སུ་དེ་ལ་མན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོད་པ་དེས་  
མ་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་  
བསྐྱེད་པར་སྤང་ན་ཡང་སྐྱོད་པ་དེ་གཏོང་མི་གཏོང་གི་ཚུལ་ཡང་སྤང་ས་དང་  
འདྲའོ། །གཞན་དང་མ་སྐྱབ་པ་སྐྱུག་པའི་སྐྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ལུས་ངག་གི་  
སྐྱོད་པས་གཞན་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱེ་བར་སྤང་ན་དེ་ལ་ཡང་རང་གི་བཅས་པའི་ནང་དུ་  
མི་གཏོགས་པ་དང་ཚོགས་གཉིས་དང་མི་སྤྱན་པ་དང་གཞན་མི་དགོ་བ་ལས་བསྤང་  
སྟེ་དགོ་བ་ལ་འཛོགས་པར་མི་འགྱུར་ན་གཞན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་བཏང་ལ།

དེ་གསུམ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཡིན་ན་སྤྱིར་བཏུ་བ་ཁོ་ན་ཉེ་བར་བརྒྱུད་ནས་འཇུག་པར་  
 བྱའི་གཞན་གྱི་སེམས་དང་མི་བསྐྱུན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་དག་གི་སྤྱོད་པ་གང་གིས་  
 བ་རོལ་ལ་འབྲུལ་དུ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་སྐྱེ་བར་སྦྱང་ལ་ཕྱགས་སུ་ཡང་བཅན་ཅི་  
 འཇུག་ལ་ཕྱགས་སུ་གཞོན་ན་ཅི་གཞན་དང་མི་བསྐྱུན་པ་སོགས་ཀྱང་སྤར་བཞིན་  
 རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་དང་མ་སྐྱུན་པར་བྱེད་པ་ན་གཞན་ཁོ་  
 བའི་ཀུན་དགེས་གྱིས་ཀུན་ནས་དགེས་པ་ལ་ཁོ་བ་མ་ཞི་བའི་བར་དུ་དེའི་བསྐྱུགས་པ་  
 ཡང་མི་བརྗོད་ན་བསྐྱུགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སློམ་ཏེ་ཤད་སྤྱང་ཡང་མི་བྱེད་  
 ཏོ། །དོམ་གཟུམ་ཅན་འཛིག་ཉེན་གྱི་“ཚུལ་<sup>1</sup>མི་ཤེས་པ་གཞན་མི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་སྤྱོད་  
 ཞིང་དགའ་བར་བྱེད་ན་”ཚུལ་<sup>2</sup>ལ་སྤྱོད་ཞིང་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སློམ། གཞན་  
 དག་སྤྱོད་འབེབས་པ་ན་དེ་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་དེ་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྤྱིར་བཏུ་བའི་ཕྱིར་  
 སྤྱོད་འབེབས་པ་བྱེད་དེ་དབང་པོ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཞི་བས་བྱེད་དོ། །སྤྱོད་པོ་མང་པོའི་ནང་  
 དུ་སྤྱོད་འབབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲུ་བར་མི་བྱེད་ལ་བསྤྱིར་བ་དང་བག་འཇུགས་  
 བར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །བདེ་བ་ལ་མི་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགྲོད་པ་སྤྱིད་པར་ཡང་  
 མི་བྱེད་དོ། །ཆད་པས་བཅད་ཅིང་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་ཆད་པའི་གནས་གྱིས་མི་  
 མྱོང་སྤེ་སྤྱིངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགའ་བ་ཤེས་ཚུང་བ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་བདག་ཉིད་  
 མཚོ་བར་མི་སྤོན་ཏེ་ལུས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ལ་མི་སྤོན་པར་ཡང་  
 མི་བྱེད་དེ་བཤེས་ཤིང་འདྲིས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཏ་ཅང་སྤོན་པར་མི་  
 བྱེད་དེ་ཉུག་ཏུ་འགྲོགས་པས་པ་རོལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བས་མི་དགའ་

1 ཚུལ  
 2 ཚུང

བའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་མ་ཡིན་པར་སྟེན་པར་ཡང་མི་བྱེད་གྱི་དུས་དུས་སུ་སྟེན་པ་སྟེན་དེ་  
 གསུམ་ནི་འགྲེལ་བ་འཆད་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་མདུན་དུ་དེའི་མཛའ་པོ་  
 ལ་སྟོན་པ་དང་མི་མཛའ་བ་ལ་བསྐྱུགས་པ་མི་བརྗོད་དེ་མི་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་  
 འདིས་པ་ལ་ཡིད་རྟོན་པར་མི་བྱེད་དེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །པར་ལ་  
 རྒྱན་དུ་མི་བསྐྱེད་ཞིང་རྩེ་ལ་བྱིན་པ་ལ་ཡང་ཚོད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་སྐྱོ་བ་དང་མ་དད་  
 ཅིང་འབྲུ་བ་དང་ཕྱིར་ཞིང་མི་སྟེར་བ་དང་ཚིག་པ་ཟ་བ་དང་བྱིན་ན་ཡང་བརྣམས་པ་སྐྱེ་  
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟས་སྟོམ་སོགས་ལ་བོས་ན་ཡང་མི་སྤང་སྟེ་བསམ་པའི་བར་ཆད་དུ་  
 མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ན་ཚོས་མ་ཐུན་གྱིས་ཤད་སྤྱང་བྱ་སྟེ་ཁ་ཉོན་ནམ་བསམ་གཏན་ནམ་བསྟེན་  
 རྗོགས་བྱེད་དོ་ཞེས་མི་དགའ་བ་མེད་པར་བྱའོ། །དོན་ཚན་དེ་དག་རེ་རེའི་མགོར་  
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་སེམས་དང་མ་ཐུན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཞེས་སྤྱད་  
 རོ། །ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ནི། དད་པ་དང་རྩེ་ལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་  
 དང་གཏོང་བ་དང་ཤེས་རབ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་གཏམ་གྱིས་  
 གཟེངས་བསྟོན་བའོ། །རྩེ་ལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བ་ནི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་སྤུན་སུམ་  
 ཚོགས་པའི་རྒྱ་སྟེ་མངོན་མཚོའི་རྒྱའོ། །ཤེས་རབ་ནི་རེས་ལེགས་གྱི་རྒྱའོ། །དེ་འདྲིན་  
 པ་ནི་ཐོས་པའོ། །དད་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱའོ། །ལོག་པར་ཞུགས་པའི་  
 དན་བྱེད་པ་ནི། ཉེས་པ་དང་འགལ་བ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་བསམ་པ་མ་འཇུགས་  
 པ་དང་སྤང་བ་མེད་པས་ཚིག་གིས་སྤྲོད་བབ་པ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བྱ་སྟེ་ཆད་པས་  
 གཚོད་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཉེས་པ་རྒྱང་འབྲིང་ལ་ནི་དེ་དང་གཞན་དག་ལ་སྟེང་

བརྩེ་བའི་བསམ་པས་སྐར་དགུག་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་བ་གཅིག་གཉིས་སམ་ལོ་འགའ་ཙམ་  
 རེ་ཞིག་བསྐྱད་པར་བྱའོ། །ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་དེ་དག་ལ་སྤྱིར་བརྩེ་བས་དེ་དག་  
 བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་འཇིན་པར་མི་འགྲུར་བ་དང་གཞན་ལ་ཡང་པན་པར་  
 འདོད་པས་བྱིན་ཆད་འགོགས་བ་དང་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། ཇི་སྲིད་འཚོ་  
 ཡི་བར་དུ་ཚུར་མི་དགུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱད་དོ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་  
 རིགས་པར་དད་པས་བྱིན་པ་ལོངས་སྤོད་པ་དང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤོད་པ་  
 དག་ལས་ཕྱག་ལ་ཚོགས་བ་བདག་གིར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཉེས་པ་ནི་བྱ་བའི་རིགས་  
 བ་མི་བྱེད་པའོ། །འགའ་བ་ནི་བྱ་བའི་མི་རིགས་བ་བྱེད་པའོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་ཡོན་  
 ཏན་ལོད་གྱིས་བཤད་དོ། །རྩེ་འབྲུམ་གྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་  
 བྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྩེ་འབྲུམ་གྱིས་སྐྱག་པར་བྱ་བ་ནི། ཚ་གྲང་གི་སེམས་ཅན་  
 དཔུལ་བ་ནམས་སྤུལ་ནས་མིར་གྲུར་པས་ཉེས་སྤོད་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྤྱུག་  
 བ་འདི་ལ་ཁྲོད་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་སྤོ་བར་བྱས་ནས་ཉེས་སྤྱད་སྤོང་དུ་འཇུག་པ་དང་།  
 སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ནང་ན་འདུག་པ་ལ་ངེ་  
 བས་སྐྱ་དབབ་པས་ཚིག་མི་བཅུན་པར་བྱ་བར་འདོད་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་  
 ལག་ན་དོ་རྗེའམ། གནོད་སྦྱིན་ཁ་དོག་དཔའ་ཞིང་ལུས་དང་སྟོབས་ཆེ་བ་གང་རུང་  
 ཞིག་ཏུ་སྤུལ་ནས་འདིགས་ཤིང་སྐྱག་པར་བྱེད་དེ། དེས་ཡིད་ཆེས་བ་སྐྱེས་ཤིང་  
 ལྷས་པར་གྲུར་པ་ན་ངེ་བ་ལེགས་པ་ཁོ་ནར་ལན་འདེབས་སུ་གཞུག་པ་དང་སོ་སོར་  
 ངེས་པ་ལན་བཏབ་བ་དེས་སྐྱེ་བོ་ལལ་བོ་ཆེ་དེ་དག་འདུལ་བའོ། །འདི་ནི་འཁོར་ཆེན་  
 པོའི་ནང་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ལ་གནོད་པ་བྱ་བའི་བསམ་པས་མི་སྐྱ་བ་ལ་བྱིར་ངེས་

སའི་ལན་འདེབས་སུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ་རྩེ་འབྲུལ་གྱིས་སྐྱབས་པར་བྱས་ནས་རྗེས་པ་  
 ལན་འདེབས་སུ་བཞུག་པ་ཡིན་པར་ངོ་མ་སྤྲོད་པ་ལྟར་འཆད་དོ། །རྩེ་འབྲུལ་གྱིས་  
 འདུན་པར་བྱ་བ་ནི། གཅིག་ཏུ་གྲུར་ནས་མང་པོར་འགྲུར་བ་དང་མང་པོར་གྲུར་ནས་  
 གཅིག་ཏུ་འགྲུར་བ་དང་ཅིག་པ་དང་རི་དང་ར་བ་ལ་ལུས་གྱིས་སོགས་པ་མེད་པར་  
 ཐད་ཀར་འགྲོ་བ་ནས་ཚངས་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་ལུས་གྱིས་དབང་གྲེད་པ་  
 དང་། ལྷོད་ནས་མེ་འབར་བ་དང་། ལྷོད་ནས་རྩེ་འབྲུལ་པ་སོགས་ཚོ་འབྲུལ་སྐྱབས་སུ་  
 ལྷོན་པ་དང་། མའི་ཁམས་ལ་སྣོན་པ་པར་འཇུག་པ་སོགས་བསྟན་པས་“འདུན་ཞིང་  
 མགྲུ་ལ་དགའ་བར་བྱས་ནས་མ་དད་པ་དང་”རྩེ་འབྲུལ་གྱིས་འཆལ་བ་དང་སོས་པ་  
 རྩེ་འབྲུལ་དང་སེར་སྣ་ཅན་དང་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་རྣམས་རིམ་བཞིན་དུ་དད་པ་དང་  
 རྩེ་འབྲུལ་གྱིས་དང་སོས་པ་དང་གཉོང་བ་དང་ཤེས་རབ་སྐྱབས་སུ་ཚོགས་པ་ལ་འགོད་  
 པའོ། །

དོན་གྲེད་བཅུ་གཅིག་གི་གྲངས་འགྲེལ་པ་གཞན་རྣམས་ནས་གཞན་དུ་བཤད་  
 གྲང་སྐར་བཤད་པ་དེ་སྣོན་པ་ཉི་ཤུ་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་  
 གཞུང་དུ་བྱ་བ་གྲེད་པའི་སྣོགས་དང་ན་བ་དང་སྐྱབས་བསྐྱེད་པའི་སྣོགས་གྲེད་པ་  
 གསུམ་ག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱབས་པོ། །ངོ་མ་སྤྲོད་པ་བདག་གི་བསོད་  
 བསམ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱས་པའི་དགེ་བ་ཚོས་སྐྱད་པ་ནི་གཞན་དག་ལ་ཐན་  
 གདགས་པ་སྐྱབས་པའི་བསམ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་རྩེ་འབྲུལ་གྱིས་འགྲུར་  
 རོ། །ཞེས་དངོས་སུ་གཞན་གྱི་དོན་མེ་གྲེད་གྲང་གཞན་དོན་དུ་དམིགས་ནས་བྱས་པ་

1 འདུན  
 2 རྩེ་འབྲུལ

ཡང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་བཤད་ཀྱང་འདིར་དངོས་སུ་སེམས་  
 ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དངོས་སུ་མི་བྱེད་  
 པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ།  
 དངོས་སུ་སྤང་བུ་སྡོམ་པའི་སེམས་མེད་པ་ཡིད་གཞན་དུ་གཡེངས་པ་དང་གཉིད་  
 ལོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་དང་  
 ཡི་དམ་སྤང་བའི་ཆོ་ག་ལས། ལས་དང་པོ་བ་ལ་ནི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་བོ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡི་དམ་གྱི་སྐྱོད་པའོ། །མོས་པའི་སྐྱོད་པ་ཅན་ལ་ནི་དགོ་བའི་ཆོས་  
 སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོད་པའོ། །ས་ལ་  
 བཞུགས་པ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་  
 མགུ་བའི་སྐྱོད་པའོ། །ཞེས་གཙོ་ཆེ་ཚུང་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་སྡོམ་པ་སྤངས་  
 པའི་དུས་ཉིད་ནས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་མངོན་པར་ཤེས་པ་  
 དང་མི་ལྡན་པའི་རིང་ལ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་གནད་དུ་འགྲོ་དཀའ་བ་ལ་སྡོམ་དཔོན་  
 འདིས་དོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེད་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བྱེད་ཚུལ་  
 རྣམས་གསལ་བར་གསུངས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་  
 བྱས་ལ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ལྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 དཔའ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་  
 ཡིན་ནོ། །དོན་བསྐྱབ་བཞི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོ་གསུམ་པོ་སྡོམ་པ་  
 དང་དགོ་བ་སྤྱད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གཏོགས་པའི་  
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་དག་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་



ལ་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་  
 བོ། །དེ་དག་ནི་བྱང་པ་ལས་བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། བྱང་པའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་  
 དབབ་པ་བསྐྱབ་པར་ནི་འདུལ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་སློབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་  
 སོགས་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་སློབ་པ་ནི་སོ་སོ་བར་བ་རྒྱས་བཤད་དང་བཅས་པ་ནས་རི་  
 ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་སློབ་པའོ། །དགོ་བ་སྐྱད་པ་ནི་སེམས་དྲུག་ལ་བརྟགས་ནས་  
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས། འདུལ་བ་ནི་བསྐྱུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་  
 རིགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཞིག་བཙུག་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འདུལ་བ་ལ་  
 དང་པོར་སློབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུལ་བ་རི་ལྟར་བསྐྱུས་པ་དེ་ནི་འདུལ་བ་བསྐྱུས་  
 པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

དགོ་བའི་ཚོས་སྐྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུལ་བ་བསྐྱུས་པ་གང་ཞེ་ན། དགོ་  
 བའི་ཚོས་སྐྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བཙོན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་མདོར་བསྐྱུ་  
 བ་སེམས་དྲུག་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པར་བྱ་སྟེ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། རྒྱད་དུ་གསོད་པའི་  
 སེམས་དང་ལེ་ལོ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སྐྱིབ་པའི་སེམས་དང་བརྩམས་པས་  
 ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བའི་སེམས་དང་གཞོན་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དང་བར་ཆད་དང་ལྡན་  
 པའི་སེམས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལའི་དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྤང་བར་  
 སེམས་པ་ཉིད་དང་མི་མོས་པའི་སེམས་ཉིད་དང་བརྟེན་པའི་སེམས་ཉིད་གང་ཡིན་  
 པ་དེ་ནི་འབྱུང་དུ་གསོད་པའི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །ལེ་ལོ་དང་སྐྱག་པའི་དང་བག་མེད་  
 པས་ཀྱུན་ནས་དགྲིས་པའི་སེམས་ནི་ལེ་ལོ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །འདོད་  
 པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་གང་

ཡང་རུང་བས་ཀྱན་ནས་དགེས་པའི་སེམས་ནི་སྐྱིབ་པའི་སེམས་ཞེས་བྲལོ། །བརྗོན་  
 འབྲུས་བརྩམས་ཤིང་གནས་པའི་ལུས་ཀྱི་ངལ་བ་དང་སེམས་ཀྱི་འཁྲུག་པས་ཟིལ་  
 གྱིས་ལོན་པའི་སེམས་ནི་བརྩམས་པས་ཡོངས་སུ་ངལ་བའི་སེམས་ཞེས་བྲལོ། །གཞོན་  
 བ་གང་ཡང་རུང་བས་ཟིལ་གྱིས་ལོན་པའི་སེམས་སྐྱོར་བཟོད་པའི་མཐུ་མེད་པ་ནི་  
 གཞོན་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཞེས་བྲལོ། །སྐྱ་བ་ལ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་  
 དང་ལྡན་པའི་སེམས་ནི་བར་ཆད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཞེས་བྲལོ། །ཞེས་གསུངས་  
 སོ། །སེམས་དེ་དག་སྐྱེས་པ་ན་དང་དུ་སྐྱངས་པ་དང་མ་སྐྱངས་པ་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་  
 མི་འགྱུར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་དུག་པོ་དེ་དག་ལ་འདི་  
 ལྟར་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་བདག་གི་སེམས་ལ་སེམས་དུག་པོ་དེ་དག་ལས་  
 གང་ཡང་རུང་བ་རབ་ཏུ་སྐྱོད་པ་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད་སྟུང་དུ་སོ་སོར་བརྟག་པར་  
 བྲལོ། །དེ་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་དང་པོ་གསུམ་པོ་དག་ནི་སྐྱེས་སོ་  
 ཙོན་ཏུ་དང་དུ་མི་སྐྱང་བར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་སྐྱོང་བར་མི་བྱེད་  
 བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །བརྩམས་པས་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་  
 བའི་སེམས་ནི་སྐྱེས་པ་ན་གལ་ཏེ་འདི་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་  
 སྐྱོར་བ་གཏོང་བར་བྱེད་དེ། ཅི་ནས་ཀྱང་ལུས་དང་སེམས་ངལ་ཞིང་འཁྲུག་པར་བྱེད་  
 བ་འདི་སོ་སོར་བསལ་ནས་ཡང་དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྐྱོར་བར་བྲལོ། །སྟུང་དུ་  
 སེམས་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་ལ་དགོ་བ་ལ་སྐྱོར་བ་  
 གང་གིས་བདག་ཚེ་འདི་ལ་སྐྱུག་བསྐྱུག་པར་འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་བུས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟུང་  
 དུ་སེམས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་གཏན་སྐྱོང་བར་བྱེད་ན་ནི་དེ་དེ་ལ་ཁ་

བ་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞོན་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ནི་ཉེ་བར་  
 གནས་པར་གྱུར་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་འདོད་དགུར་  
 བྱར་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་དུ་སྐྱངས་ཀྱང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །བར་ཆད་དང་  
 ལྷན་པའི་སེམས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་པ་ན་གལ་ཉེ་འདོད་དགུར་བྱར་མེད་  
 དམ། དོན་ཆེས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ནས་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་  
 བ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གལ་ཉེ་དེ་ལ་འདོད་དགུར་བྱར་ཡོད་དམ་དོན་མེད་  
 པའམ་དོན་ཆེས་ཆུང་བ་ཞིག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ནས་དང་དུ་ལེན་པར་  
 བྱེད་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ལས་  
 སེམས་སྲ་མ་གསུམ་པོ་དག་གི་བྱུང་བ་དང་དུ་སྐྱངས་སོ་ཙམ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་  
 བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞོན་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་གཅིག་ལུ་ནི་དང་དུ་  
 སྐྱངས་ཀྱང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །སེམས་སྣག་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བ་དང་དུ་སྐྱངས་  
 སོ་ཙམ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་  
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །

སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ལ་འཇུག་པ་ན་གནས་རྒྱལ་ལ་བརྟམ་དགོས་ཉེ། བསྐྱ་བ་  
 ལས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྩོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 དཔས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གནས་རྒྱལ་ལ་སོ་སོར་བརྟམ་པར་བྱ་སྟེ། བདག་དང་  
 གཞན་དང་ཟང་ཟེང་གིས་སོངས་པ་དང་ཟང་ཟེང་འབྱོར་བ་དང་ཚོས་ཀྱིས་སོངས་པ་  
 དང་ཚོས་འབྱོར་བ་ནི་གནས་རྒྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཟང་ཟེང་གིས་སོངས་པ་ཞེས་བྱ་  
 བ་ནི་ཚོས་གོས་དང་བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་པ་མ་རྟེན་པ་རྣམས་མི་རྟེན་པ་དང་རྟེན་

ཅིང་འཇུག་པ་རྣམས་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བའོ། །ཟང་ཟིང་འབྱོར་བ་ནི་དེ་ལས་  
 བརྒྱུག་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །ཚོས་ཀྱིས་ཕོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་  
 བ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་དོན་དམ་པ་བའི་ཚོས་ཀྱི་ཚིག་སྡོན་མ་  
 ཐོས་པ་མཉན་དུ་མེད་པ་དང་སྡོན་མ་ཐོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྡོན་མ་བསམས་པ་  
 བསམ་དུ་མེད་པ་དང་ཐོས་པའི་བར་ཆད་དང་བསམས་པའི་བར་ཆད་དང་ཐོས་པ་  
 དང་བསམས་པ་བརྗེད་པ་དང་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་མ་ཐོབ་པ་མི་ཐོབ་  
 བ་དང་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཚོས་འབྱོར་བ་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུག་  
 བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་བདག་དང་གཞན་ནི་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་  
 འབྱོར་པ་དང་རྒྱད་པའི་གཞིའོ། །གནས་དུག་ལ་བརྟགས་ནས་འཇུག་སྟོག་བྱེད་ཚུལ་  
 དང་དེ་དག་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བྱང་  
 ཚུབ་སེམས་དབས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱིས་ཕོངས་པས་གཞན་དག་གི་ཟང་ཟིང་  
 འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བར་མི་བྱའོ། །ཟང་ཟིང་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་  
 བ་བཞིན་དུ་ཚོས་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དོན་གྱི་སྐབས་འདྲིར་  
 ཚོས་ཀྱིས་ཕོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པས་བསྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་  
 ཉམས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་རྒྱན་པས་བསྐྱབ་པ་དང་། འཐོབ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་ཉམས་  
 པས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ཟང་ཟིང་གིས་ཕོངས་པས་  
 གཞན་དག་གི་ཟང་ཟིང་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་བཙོན་པར་བྱ་སྟེ་ཟང་ཟིང་འབྱོར་  
 བ་དེ་ཡང་གས་ཏེ་ཚོས་ཀྱིས་ཕོངས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་ནའོ། །གས་ཏེ་ཚོས་ཀྱིས་  
 ཕོངས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི་བཙོན་པར་མི་བྱའོ། །ཟང་ཟིང་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

རྗེ་ལྷ་བ་བཞུགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་  
ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་  
ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་  
ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་  
ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་  
ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་  
ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་  
ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་  
ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་  
ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་

དེས་ན་གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་དོན་ཅུ་ཟེང་"ཟེང་"གི་དོན་བྱས་པ་ན་རང་  
གིས་ཁས་ལེན་པའི་བསྐྱབ་པ་དངོས་སུ་ཉམས་པ་དང་དངོས་སུ་མ་ཉམས་ཀྱང་  
ཉམས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་དང་། ལྷ་མོ་ལོ་དང་གསལ་དུ་འཛོལ་བའི་ཚོས་  
ཉམས་པར་སྐྱང་ན་གཞན་གྱི་དོན་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་  
གྱི་དོན་བྱས་པ་ན་རང་ཉིད་ཟེང་ཟེང་གིས་མོངས་པར་སྐྱང་ན་ཚོས་ཀྱིས་མོངས་པར་  
མི་འགྱུར་ན་ནི་མ་བྱས་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་ཞིང་ཚོས་ཀྱིས་མོངས་པར་འགྱུར་ན་ནི་མི་  
བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཚོས་དང་ཟེང་ཟེང་འཕྲོར་བར་གྱུར་ན་ཡང་གཞན་ལ་དེ་  
གཉིས་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པར་

1 ཅི  
2 ཟེང

འགྲུང་མི་འགྲུང་གི་ཚུལ་གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བ་ལས། འདི་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་  
 བན་འདོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བན་འདོགས་པའི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་  
 འབྲང་ཞིང་ཟེང་ཟེང་དང་བཅས་པའི་སེམས་དང་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་བརྒྱང་བའི་ཚུལ་  
 གྱིས་མཛའ་བ་ཤེས་ཀྱི་བསམ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ<sup>1</sup>་དང་བཅས་པར་  
 འགྲུང་རྟོ། །གཞོན་པ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་མཚན་མའི་  
 རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་རྫོག་པའི་སེམས་དང་དགྲ་བོར་ཡོངས་སུ་བརྒྱང་བའི་སེམས་ཀྱི་  
 དགྲ་བོའི་བསམ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་འགྲུང་རྟོ། །གཞོན་  
 པ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པན་པ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐ་  
 མལ་བའི་བསམ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་བསམ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་  
 དང་བཅས་པར་འགྲུང་རྟོ། །གལ་ཉེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་  
 ཞིག་ཡོངས་ན་ཏུས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་ཏུས་ཐ་མའི་སྐྱོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་རབ་ཏུ་སྐྱིན་  
 པར་མི་བྱེད་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །གལ་ཉེ་སྤྱིང་བཅེ་བའི་སེམས་ཉེ་བར་  
 བཞག་སྟེ་རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་བྱེད་ན་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་རི་  
 ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱུན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་གནས་སྐྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་  
 འཁོར་སྐྱུད་པར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་  
 ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་ཐོ་དེ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ་  
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་སྤངས་པ་དེས་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་གཅེས་  
 སྤྲུས་སུ་བྱས་ཉེ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱང་གནད་ཏུ་ཆེ་བ་ནི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཐར་  
 རིས་བཏུན་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡང་འབད་དགོས་ཉེ། བསྐྱབ་

1 ཐ

ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་འདི་ལྟ་“སྟེ<sup>1</sup>་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་  
འདི་ནི་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་དང་འཁྲོར་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱམས་ཤིང་བསྐྱངས་  
ན་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གྲང་“བསྐྱམས་<sup>2</sup>་ཤིང་བསྐྱངས་པར་འགྱུར་བས། དེ་མ་  
བསྐྱམས་ཤིང་མ་བསྐྱངས་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གྲང་མ་“བསྐྱམས་”ཤིང་མ་  
བསྐྱངས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་  
ཉམས་ན་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་  
པའི་ཕྱིར་དོ། །

འོན་ཀྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ལེན་པ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་པོ་དེའི་  
ཚོགས་འདི་སྟོམ་པ་གཟུང་དུ་རུང་ངམ་གསུམ་ཆར་ཆར་པའི་སྟོམ་པ་གཟུང་དགོས་  
ཤེ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལྟར་སྟོམ་པ་རིམ་པ་མང་པོ་མེད་  
ཀྱི་རིས་གཅིག་ཁོ་ནར་བྱང་བས་ལེན་པ་ན་ཡང་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་མཐའ་དག་  
ལ་སྟོབ་པར་ཁས་སྐྱེས་པའི་སྟོ་ནས་གཟུང་དགོས་ཏེ་ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་  
བསྐྱ་བ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་ ། དཔའ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་པ་  
དེ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མ་ཆར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པས་  
“བསྐྱམས་”པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བའམ་“བསྐྱམས་”པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་  
བྱ་ཞེ་ན། “བསྐྱམས་”པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་  
དོ། །འོན་ཀྱང་བསྐྱབ་བརྟམ་ལས། དེ་བས་ན་རང་གི་མཐུ་དང་སྦྱར་ཏེ་དགོ་བའི་ཅ་བ་  
གཅིག་ཅེས་ཡང་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་ལ་བསྐྱང་བར་བྱ་“སྟེ<sup>3</sup>། འཕགས་པ་སའི་སྟིང་

1 ལྟེ  
2 བསྐྱམས་ ། དའི་འོག་གི་བསྐྱམས་བཞེ་གར་བསྐྱམས་གྱིས་འདུག་ནའང་མཆམས་རྟགས་མ་གཏོགས་འོག་མཆམས་བཞོད་མེད། །  
3 ལྟེ

བོད་མདོ་ལས་ཅི་སྐད་དུ། དགེ་བའི་ལམ་བཅུ་ལོ་འདི་དག་གི་ས་སངས་རྒྱས་ལྷ་  
 འཇུག་གི་གང་ཅི་སྲིད་“འཚོ་ཡི་བར་དུ་ཐ་ན་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་ཙམ་  
 ཡང་མི་བསྐྱུང་ལ་འོན་ཀྱང་ཚིག་འདི་སྐད་དུ་ང་ཉི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་སྟེ་ར་སྐྱེན་མེད་  
 བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་འཚོལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། གང་ཟག་དེ་ལོན་ཏུ་  
 ཚུལ་འཚོས་བ་བརྒྱན་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་སངས་རྒྱ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེན་  
 ལྡན་འདིག་ཉེན་ལ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཆད་པར་སྐྱེ་བ་སྟེ་“དེ<sup>2</sup>ཚོངས་བཞིན་དུ་འཚི་བའི་  
 དུས་བྱེད་ཅིང་ལོག་པར་སྐྱུང་བར་འགྲོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དུས་ཅི་སྲིད་  
 དུ་བྱས་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཡང་དགེ་བ་ཡང་དག་པར་སྐྱུངས་ཏེ་གནས་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ནི་  
 སྐྱེན་གྱི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས་བཞུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བསྐྱབ་བ་ཕྱོགས་  
 རེ་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་བཤད་པ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་བྱང་སེམས་  
 ཀྱི་སྒོམ་པ་མིན་གྱི་སྒོམ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་གཟུང་བར་མི་  
 བྱས་ན། ལོ་མས་སུ་གཞུག་པའི་སྤྱིར་རང་གི་བྱས་པ་དང་བསྐྱེན་ནས་བསྐྱབ་པའི་  
 གཞི་རེ་རེ་ཙམ་དང་། དུས་ཀྱང་ཅི་སྲིད་དུ་སྐྱུང་བའི་ཉུང་བདེ་ལོ་བར་དུ་བསྐྱབ་  
 བར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་པ་དང་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒོམས་དང་སྐྱུང་ནས་སྐྱུང་  
 དགོས་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་སྐྱེས་བཙུག་དང་ལྷ་དང་བཙུག་པའི་འདིག་  
 ཉེན་བསྐྱེས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་ནས་དེ་ནས་སྐྱུང་  
 ཀྱི་ལྷུང་དེ་འཇུག་ཞིང་དེའི་ལོག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་གང་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱོས་ནས་ཀྱང་  
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་དཀའ་བ་ལེས་རབ་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་སྐྱེ་མོ་

1 འཚོ  
 2 ད



མ་ལུས་པ་སྐྱབ་བསྐྱུལ་ལས་བསྐྱབ་བར་ཁྱེད་ཁྱེད་བར་སྐྱོ་བ་དེ་སེ། ཞེས་བསྐྱབ་པ་  
 ཁས་སྐྱབ་ནས་མ་བསྐྱབ་པའི་ཉེས་དམིགས་ཐོས་ཤིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་བྱ་  
 དཀའ་བར་ཤེས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཁྱེད་ཁྱེད་བ་ལ་མ་ལྷུ་མ་ལ་ཞེས་  
 གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོམ་པ་འདྲིན་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱ་མ་དེ་ཉེས་དམིགས་  
 ཐོས་ཤིང་། སྐྱོད་པ་བྱ་དཀའ་བར་ཤེས་པ་ན་བསྐྱབ་པའི་ཁྱེད་ཁྱེད་བར་མི་རུས་པ་  
 ཅམས་སྐྱོད་པ་སྐྱ་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཡི་དམ་བཅས་ནས་བསྐྱབས་ཏེ། ལྷོའི་མ་ལུ་  
 རྒྱས་པ་ན་སྐྱོམ་པ་ལེན་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་སྐྱེན་ལྷོའི་མ་དོ་ཁྱེད་སྐྱ་བྱས་པས་  
 ཀྱང་ཤེས་ཏེ་དེ་ནི་མ་དོ་དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། དུས་ཀྱི་དོན་གོ། །དང་པོ་  
 བེ། སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་ག་མཛད་ཀྱི་དེ་ལས་ལྷུར་བའི་  
 སྐྱོམ་པའི་ཚོ་ག་མ་མཛད་དོ། །འདྲིན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་ག་ལས། བྱང་ཚུབ་  
 མཚོག་གི་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བཤི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་མགོན་  
 དུ་གཉེས། །བྱང་ཚུབ་སྐྱོད་མཚོག་ཡིད་འོང་སྐྱེད་པར་བཤི། །འགྲོ་ལ་པན་ཕྱིར་སངས་  
 རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག། །དེ་སྐྱེད་ལན་གསུམ་བཟུངས། བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་  
 པའོ། །ཞེས་དང་། བདག་གི་སྐྱེན་པ་ཚོལ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་པ་དང་བཟོད་པ་  
 སྐྱོམ་པ་དང་བཟོན་འགྲུས་ཚོམ་པ་དང་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་  
 ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་ཐབས་མཁས་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་  
 ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དང་ཐན་པ་དང་བདེ་བའི་སྐྱེད་དུ་སྐྱེན་མེད་པ་  
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་བཅུམས་ཏེ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་

ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྣོད་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་  
 ལྷན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་  
 རྗེས་སྤྱོད་འཇུག་གོ། །འཕགས་པ་དག་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལགས་ཀྱིས་  
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལགས་པར་གཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་དང་  
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་ལ་སྤྱོད་པ་  
 དང་ལྷན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་སྡོམ་པ་བཟུང་བ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་བརྟུས་དང་  
 སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་ཤིང་། དུས་གསུམ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་  
 ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སློབ་པར་ཁས་ལྡངས་པ་ཉིད་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་  
 བ་ཡིན་པར་གཞུང་འདིར་གསུངས་ལ་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ་དང་ཨ་བླ་ཀ་  
 རས་ཀྱང་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་ཚོ་ག་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་བསྐྱེད་ནས་  
 མཛད་པ་དང་། ལམ་སློབ་ཀྱི་འགྲེལ་བར་ཡང་རོ་པོས་མཛད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་  
 སྡོམ་པའི་ཚོ་ག་ནི་སྤྱི་སྤྱོད་དང་ཚོགས་མེད་དང་ཞི་བ་སྣའི་ལུགས་ཡིན་པར་གསུངས་  
 སོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་དང་འཕགས་པ་ཚོགས་མེད་གཉིས་ཚོ་གའི་བྱང་  
 བར་འགའ་ཞིག་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་པ་སྡོམ་པ་འཛོལ་པའི་ཚོ་ག་ལ་དོན་ལ་བྱང་  
 བར་མེད་དོ། །དེས་ན་ལུགས་དེ་གཉིས་ལ་དབྱེ་མ་ལུགས་དང་སེམས་ཅམ་ལུགས་  
 ཀྱི་བ་སྣོད་བྱས་ནས་ལྡང་བའི་ལུལ་དང་ལེན་པའི་ཚོ་ག་དང་ཅ་ལྷུང་མི་མ་ལུན་པར་སྤྱི་  
 བའི་མ་བརྟགས་པ་ཆེན་པོའོ། །འཕགས་པ་ཚོགས་མེད་ཀྱིས་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་རྟེན་  
 ལ་སློབ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པར་བཤད་ཀྱང་སྡོམ་པའི་ཚོ་ག་མ་གཏོགས་པའི་  
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོ་ག་མཛད་པ་མི་སྣུང་ལ་བྱམས་ཚོས་དང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་

1 ལང

གཉེན་གྱི་གཞུང་དུ་ཡང་མ་བྱུང་ངོ། །སློབ་དཔོན་དབྱ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་ནི་  
 སློན་འཇུག་དང་སློམ་པ་གཞུང་བའི་རིམ་པ་གཉིས་མཛད་ལ། དཔལ་མར་མེ་མཛད་  
 གིས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སློམ་པའི་ཚོ་ག་སོ་སོར་མཛད་ཅིང་། མདོ་ཀུན་ལས་  
 བཏུས་གི་འགྲེལ་པ་དང་། སློན་འཇུག་གི་འགྲེལ་བར་ནག་པོ་བས་ཀྱང་སློན་འཇུག་  
 གི་ཚོ་ག་སོ་སོ་བའི་རྣམ་གཞག་མཛད་དོ། །འདི་ལ་འཇུག་པ་དང་སློམ་པའི་ཚོ་ག་ཐ་  
 དད་པར་མཛད་པ་འཐད་སྣམ་པ་མེད་ལ་སློན་པའི་ཚོ་ག་སློན་དུ་སྐྱངས་ནས་བཏྱ་  
 བར་བྱས་ཏེ་ཕྱིས་སློམ་པའི་ཚོ་ག་མཛད་པའི་བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་གི་  
 ལུགས་ནི་སློམ་པ་བཏྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཐབས་བཟང་པོའོ། །

འོན་སློམ་རིམ་བར་བ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་སྤྱིར་རྗེས་སེམས་ཅན་མཐའ་  
 དག་མདོན་པར་གདོན་པར་དམ་བཅས་ནས་འགྲོ་བ་ལ་མན་པའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་  
 ལུ་བྱུང་ཅིག་ཅེས་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་རྣམ་  
 པའི་སེམས་དང་པོར་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་གི་ལེའུ་ལས་བསྟན་པའི་ཚོ་ག་  
 བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སློམ་པ་ལ་གནས་པ་མཁས་པ་པ་འོལ་པོ་ལས་  
 “བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་  
 གི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་པར་ཁས་ལེན་པར་དོན་གྱིས་ན་སེམས་  
 བསྐྱེད་པ་ཁས་སྐྱེད་པ་ཡོད་པས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་ག་ཞེས་བྱའི་སློན་སེམས་  
 རྒྱང་པའི་ཚོ་ག་མིན་ནོ། །དུས་གི་དོན་ལ་གཉིས། རྣམ་ཡོད་པའི་ཚོ་ག་དང་། རྣམ་  
 མེད་པའི་ཚོ་ག་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སློར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། མཇུག་གི་ཚོ་  
 ག་འོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། གསོལ་བ་གདབ་པ། ཚོགས་སྐྱབ་པ། སློམ་པ་སྐྱུར་དུ་བསྐྱེད་པ།

1 བསྐྱེད

སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ། བར་ཚད་བྱི་བའོ། །གསོལ་བ་གདབ་པ་ལ་གཉེས། གང་ཟག་གི་ཁྱད་  
 བར་དང། ཚོ་གའི་ཁྱད་པར་རོ། །གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་ལ་གཉེས་ལས། རྟེན་གྱི་ཁྱད་  
 བར་ནི། སྒྲོ་བ་པ་ལེན་པའི་རྟེན་ལ་རྩི་འབྲེལ་གྱི་གོ་ས་ཤིག་ལ། བྱང་སེམས་སྤྱི་བ་ལས་  
 རབ་བྱུང་གང་ཡང་རྒྱུང་བ་སྤར་བ་ཤད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་  
 གསུམ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྒྲོ་བ་པར་འདོད་ཅིང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སྒྲོན་  
 ལས་བཏབ་པ་སྟེ་གདམས་ངག་བཞིན་ཏུ་སྒྲོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །སྒྲོ་བ་པ་  
 བསྐྱེད་པ་ཙམ་བྱེད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོ་བ་པར་འདོད་མེད་པ་དང་སྒྲོན་  
 སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་སྒྲོ་བ་པ་སྤྱི་བ་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་བ་པ་ཡང་དག་པར་  
 གླང་བར་འདོད་པའི་བྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བ་པ་སྟེར་བའི་ལྗོངས་  
 ཅས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟེ་སྒྲོན་ཀྱི་མ་མོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་འདི་ལས་བྱང་  
 སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དང་ཉེས་པའི་གནས་གང་དག་བསྟན་པ་དེ་དག་བསྐྱབ་  
 བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གལ་ཏེ་རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས་སྤྱིང་ནས་བཏགས་ཤིང་  
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བཏགས་ནས་སྒྲོ་བ་པ་ལེན་པ་ལ་སྒྲོ་བར་གྱུར་ལ་རང་མི་  
 འདོད་བཞིན་ཏུ་བ་རོལ་སོས་ཡང་དག་པར་འདྲིན་ཏུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན།  
 བ་རོལ་སོ་དང་འགྲན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་བཏན་སོར་རིག་པར་བྱ་  
 སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་པ་ཡང་དག་པར་གླང་བ་འདིས་ཚོ་ག་བཞིན་ཏུ་དེས་ཀྱང་  
 མཚོན་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ལ་དཔོག་པར་ཡང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་འདུལ་བ་དང་མི་  
 འབྲུ་བས་སྒྲོ་བ་པ་མ་བསྐྱེད་པའི་ལྗོངས་ཏུ་ལེགས་པར་མཉན་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་  
 བསྐྱབ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒྲོ་བཏན་པར་གྱུར་པ་ན་སྒྲོ་བ་པ་གླང་རོ། །བསམ་པ་དེ་དག་

དང་ལྷན་ན་སྒྲོམ་བ་སྐྱེ་ཡི། མི་ལྷན་ན་མི་སྐྱེ་བ་ནི་བསྐྱ་བ་ལས། གང་གཞན་ལ་གྲགས་  
 བར་བྱ་བའི་སྲིད་དང་གཞན་གྱི་དོར་བྱ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་  
 བརྟལ་བ་ན་དེ་ལེན་པར་བྱེད་པར་ཟད་གྱི་རང་གི་དད་པས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་  
 རྗེས་སུ་བརྟགས་ཤིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱང་རྗེའི་སེམས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ།  
 དགོ་བ་འདོད་པས་ལེན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡང་བསྐྱམས་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་  
 བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དེས་དགོ་བ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་དང་སྦྱོར་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་དེའི་  
 འབྲས་བུའི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་བརྗོག་པ་ནི་སྒྲོམ་པས་  
 བསྐྱམས་པ་དང་དགོ་བ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་དང་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་  
 འབྲས་བུའི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་ལུལ་ལ་རི་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་ཤི་ན།  
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་བ་སྟེ་སྒྲོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཚོས་མ་ཐུན་པ་  
 བ་སྟེ་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཁས་པ་བསྐྱབ་པ་ལོང་  
 བར་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་འབྲུ་འདྲིན་རུས་  
 ཤིང་དོན་གོ་བར་རུས་པ་ལས་སྐྱང་རོ། །རི་འདྲ་བ་ལས་མི་སྐྱང་ཞེ་ན། མཁས་པ་  
 ཡིན་དུ་བེན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོམ་པ་ལོང་  
 བར་མི་བྱ་སྟེ་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཉམས་པའོ། །དེ་ལ་བསམ་པ་ཉམས་པ་ནི། །དད་  
 བ་མེད་བ་སྟེ་སྒྲོམ་པ་ལ་ཆེར་མ་མོས་ཤིང་འབྲིང་དུ་མི་འཇུག་ལ་ཚུང་དུར་མི་རྟོག་  
 བའམ་མི་ཚོལ་བའོ། །སྦྱོར་བ་ཉམས་པ་ནི། ཕྱིན་དུག་གི་སྦྱོར་བ་ཉམས་པ་སྟེ། དང་  
 པོ་ནི། ལུས་དང་ཡོངས་སྦྱོད་ལ་སྐྱེད་པའི་བཞམ་ཆགས་ཅན་དང་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་

བས་ཆགས་པས་ཟིལ་གྱིས་ལོན་པ་དང། མ་རྟེན་པ་ལ་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་རྟེན་གྲང་  
 ཚོགས་ཤེས་པ་སྟེ་སྦྱིན་པའི་མི་མ་སྦྱོན་ཕྱོགས་དང་དུ་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བས་  
 བ་བྱང་བས་སྟོམ་པ་ལྷག་མ་མེད་པ་རྩེ་ལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་ལྷག་མ་དང་བཅས་  
 པའི་ཉེས་པ་སྦྱོད་ཅིང་བསྐབ་པ་ལ་མི་གྲུས་པར་སྟོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མི་མ་སྦྱོན་  
 པའི་རྒྱུན་དང་སྤང་པ་ན་མི་བཟོད་དེ་འབྲལ་དུ་སེམས་འཕྲུག་པའི་ཁོ་བ་དང་གཞོན་པ་  
 བྱས་པ་བྲན་པ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཕྲུག་པའི་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་དགོ་སྦྱོང་གི་  
 ཚོས་བཞིའི་མི་མ་སྦྱོན་ཕྱོགས་ཀྱིས་པ་རོལ་གྱི་ཉེས་པ་བཞི་པོ་མི་བཟོད་པའོ། །བཞི་  
 པ་ནི། དགོ་བ་ལ་མི་སྦྱོ་བའི་སྟོམ་ལས་དང་མི་མ་སྦྱོན་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལེ་ལོ་  
 ཅན་ཏེ། དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི་ཤས་ཆེར་ཉིན་མཚན་དུ་གཉིད་གྱི་བདེ་བ་དང་སྟོམ་  
 འབེབས་པའི་བདེ་བ་དང་ཉལ་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་འདུ་འཛིའི་གཏམ་  
 གྱིས་དུས་ཡོལ་བར་བྱེད་པའོ། །ལྷ་པ་ནི། ཞི་གནས་ལ་སོགས་པ་ལ་སེམས་གནས་  
 སུ་མི་བརྟུབ་པས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་ཏེ། ཐ་ན་བ་འཛོམས་ཅོམ་གྱི་བར་དུ་ཡང་  
 དགོ་བ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྟོམ་མི་རུས་པའོ། །དུག་པ་ནི། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་  
 ལ་གཉིས་ལས་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ནི། དེ་ཁོན་རང་གིས་ཤེས་པར་མི་རུས་པའི་ཡིད་  
 རྒྱལ་བ་དང་བསྟན་གྲང་མི་གོ་བའི་ཚོངས་པ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཟོད་པའི་སྤྲ་འགོང་  
 བའམ་རང་བཞེན་གྱིས་ཚོངས་པའི་སེམས་ལྷུང་པའོ། །ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱ་  
 འཛིན་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟེ་སྟོད་དང་སྟེ་སྟོད་ཀྱི་མ་ཚོ་ལ་བར་ལོ་རུང་བ་མ་ཡིན་ལོ་  
 ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལས་སྟོམ་པ་ལོན་པར་མི་བྱའོ། །འབྲེལ་པ་ཁ་  
 ཅིག་ལས་དཔོན་སུ་ན་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་རྩེ་ཟད་ལྟ་ཡོད་མོད་གྱི་ཤིན་ཏུ་ལྟན་པ་

ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་མཆོག་གོ། །ཞེས་སྟོན་དེ་དག་ཆེས་ཆེ་བ་དང་མི་ལྡན་ན་  
 ལུང་ཟད་དང་ལྡན་ཡང་འོད་པར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཚོ་གའི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས་  
 ལས། རྟེན་གྱི་ཚོ་གའི་ཁྱད་པར་ནི། སྤར་བ་ཤད་པའི་རྟེན་དེས་ཚོག་མར་ལུལ་དེའི་  
 ཀྱང་བ་གཉིས་ལ་གཏུགས་པའི་ཕྱག་བྱ་སྟེ་མ་གྲུས་པ་ལ་<sup>1</sup>“སྟོམ་<sup>1</sup>་བ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་  
 རོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་མཐུམ་བྱ་བར་རྗེ་ཉ་རི་དང་ཨ་བླ་ཀ་རས་བཤད་པ་ལྟར་  
 བྱའོ། །དེ་ནས་བདག་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་  
 སྟོམ་པ་ཡག་དག་པར་སྤང་བ་འོད་པར་འཆལ་གྱིས་དེ་ལ་གཞོན་པ་མ་མཆིས་ན་  
 བདག་ལ་ཕྱགས་བཅེ་བའི་སྤྲད་ཏུ་ལུང་ཟད་ཅིག་གསལ་ན་ཅིང་སྐལ་བའི་རིགས་  
 མོ། །ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་སྟེ་སྟོམ་པ་ལེན་མི་འདོད་པ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལན་གསུམ་བྱེད་པར་<sup>2</sup>“རྗེ་ཉ་རི་བྱང་ཚུབ་བཟང་པོ་མར་མེ་མཚན་ཨ་བླ་ཀ་  
 ར་ནམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །དེའི་ཚེ་ཚོག་ཚོག་པོར་འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྐྱར་བའམ་  
 གཡས་པའི་སྤྲ་ང་ས་ལ་གཏུགས་པར་ཨ་བླ་དང་རྗེ་ཉ་རིས་བཤད་པ་ནི་འོག་ནས་  
 འབྱུང་བའི་ལུས་ཀྱི་སྟོད་ལམ་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བས་ཚོག་གོ། །ལུལ་གྱི་ཚོ་གའི་ཁྱད་  
 པར་ནི། དེ་ནས་བྱང་སེམས་སྟོམ་པ་<sup>3</sup>“འཕོགས་<sup>3</sup>་བར་བྱས་པ་དེས་བྱང་སེམས་སྟོམ་  
 པ་འདོད་པ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པའི་ཐན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་ནས་སྟོམ་པ་  
 འདོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྟེ་ཡང་དག་ཀྱང་བརྗོད་ཅིང་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པར་ཡང་བྱ་  
 སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག་ཁྱོད་འདི་

1 སྟོམ་  
 2 རྗེ  
 3 འཕོགས་  
 4 རྟོན

ལྟར་སེམས་ཅན་མ་བཟུལ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་བ་དང་མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བ་དང་  
 དབྱུགས་མ་སྲིན་བ་རྣམས་དབྱུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ལྷ་ལྷ་འཇག་ལས་མ་འདས་  
 བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ལྷ་ལྷ་འཇག་ལས་བཟོ་བ་དང་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཏུང་རྒྱུན་མི་གཅད་  
 བར་འདེད་དམ། དེ་ལ་ཁྲིད་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་བ་བརྟན་པ་དང་ཡི་དམ་བརྟན་པར་  
 ཡང་བྱའོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་སྟོམ་བ་ལེན་པར་འདོད་པ་མི་ཤེས་  
 པའི་རིགས་མཐོང་ན་སྟོམ་བ་ལེན་པ་ལ་སྟོ་བ་སྐྱེད་བ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཁྲུང་འཇིན་  
 པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་ནི་འོག་ནས་  
 འབྱུང་བ་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་བསྐྱེད་བ་ཏུས་ལས། རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་དེས་པའི་  
 ཚོ་འབྲུལ་གྱི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་གཞུང་གི་སྐྱེད་ཀྱི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་སངས་  
 རྒྱལ་རྣམས་ལས་སངས་རྒྱལ་དེ་དེ་ལ་ཡང་གཞུང་གི་སྐྱེད་ཀྱི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་སངས་  
 རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོས་རབ་ཏུ་བཀའ་སྟེ་དབུལ་བ་སྐྱེད་  
 ལ། དེ་ལྟར་འབྲུལ་བས་གཞུང་གི་སྐྱེད་ཀྱི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་བསྐྱེད་པར་དབུལ་བ་སྐྱེད་བ་  
 བས། འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐྱེད་ཀྱི་སེམས་དཔལ་གཞན་གང་གིས་རྣམ་པར་འདི་ལྟ་བུའི་  
 ཚོས་འདི་ཐོས་ནས་སྤོགས་གཅིག་ཏུ་སོང་སྟེ་འདི་ལྟར་སེམས་གྱིས་མདོན་པར་རྟོག་  
 ཅིང་འདི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོབ་པར་འདོད་ན་དེས་མ་བསྐྱེད་པས་  
 སུ་ཐེན་གྱི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཏུ་བསྐྱེད་དེ། སྐྱེད་ཀྱི་སེམས་དཔལ་འདི་ལྟར་བྱ་  
 རིན་པོ་ཆེའི་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྐྱེན་པའི་བསོད་ནམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རི་  
 རྟེན་གསུངས་པ་བཞེན་ནོ། །

དེ་བས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་པན་ཡོན་མཐོང་བའི་སྐྱེད་ཀྱི་སེམས་དཔལ་ཅི་ནས་གྱུང་

1 གང་ལ



ཕྱིར་མི་སྲོག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྣོད་གསུམ་གྱི་སྣོད་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་རྒྱལ་ལྷ་རབ་གྱི་རྒྱལ་སྟེད་གྱི་“སེམས་ཅན་དེ་ལས་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ནས་འཇམ་བྱ་སྒྲིབ་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཚིག་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་ཅག་གིས་གང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལེན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་སློབ་པ་དང་ཀུན་རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཤུགས་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་སྤང་ལྡ་ལྡ་སེན་མོས་གཙང་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་སློབ་དང་དབུལ་ལོ་ཞེས་སྐྱ་བ་ལ། འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དེ་དེ་སྐད་སྐྱ་བས་མི་སྐྱལ་མི་དང་དང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཐོན་སྐྱལ་བའི་“སེམས་གཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེད་ལྷན་པ་མེད་གོང་བ་མེད་ཐེ་ཚོམ་མེད་ལ་ཕྱིར་ཞིང་ཚོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ལ་བཙོན་ཏེ་སློབ་པ་དང་ཁ་ཉོན་བྱེད་པ་ལ་བཙོན་པར་འགྱུར་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དེ་ནི། འཇམ་དཔལ་སེམས་དཔལ་བ་སྦྱིན་པ་ལ་དཔལ་བ་རྩལ་ཁྲིམས་ལ་དཔལ་བ་བཟོད་པ་ལ་དཔལ་བ་བཙོན་འགྲུས་ལ་དཔལ་བ་བསམ་གཏུན་ལ་དཔལ་བ་ཤེས་རབ་ལ་དཔལ་བ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དཔལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དེ་གསོད་པའི་མི་དེ་དག་ལ་མི་ཁྲོ་ཞིང་ཐ་བ་དང་ཞེ་སྤང་གི་སེམས་མི་སྐྱེད་ན་འཇམ་དཔལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དེ་ནི་ཚངས་པ་དང་མཚུངས་པ་དབང་པོ་དང་མཚུངས་པ་མི་གཡོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལས་ཀྱང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ན་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པར་བྱེད་པ་འགྲུས་བྱ་ནས་པར་སྦྱིན་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བ་སྦྱོན་མའི་མདོ་ལས། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་གསུམ་པོ་བྱེ་སྟེད་

1 སེམས  
 2 སེམས

དུ། །སངས་རྒྱས་དགའི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ལ། །གདུགས་དང་བ་དན་མར་མེའི་སྲོང་བ་  
 དང། །ཟས་དང་སྒོམ་གྱིས་དད་སེམས་མཚོན་བྱས་པས། །གང་གིས་དམ་པའི་ཚོས་  
 བྱི་འཇིག་པའི་ཚོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་འགག་པ་ན། །ཉིན་ཞག་ཏུ་བྱི་  
 བསྐྱབ་པ་གཅིག་བཟུང་བ། །དེ་བས་བསོད་ནམས་འདི་བྱི་བྱང་པར་འཕགས། །ཞེས་  
 གསུངས་ཏེ། དེ་བས་ན་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ་“བརྗོད་”  
 བར་བྱའོ། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྷོ་ཡང་བྱི། ལྷོ་བ་ཅ་ལྷུང་དང་ཡང་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་  
 ཉེས་པ་རྣམས་མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་པ་སྟེ་བསྐྱབ་བཏུས་སུ། གང་གི་  
 ལྷིང་དམ་པའི་ཚོས་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་མདོ་ལས། ལྷུང་ཟད་ཅིག་བསམས་  
 བས་མི་སྦྱིན་པ་ནི་ཡི་དུགས་སུ་སྦྱེ་ལ་དམ་བཅས་ནས་མི་སྦྱིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་  
 དཔྱུལ་བར་འགྲོའོ་ཞེས་གསུངས་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་སྐྱོན་མེད་པའི་དོན་དམ་  
 བཅས་ནས་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་བས་ན་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྦྱང་པའི་  
 མདོ་ལས་ཀྱང། དིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་བདེན་པ་ལྷུང་བྱེད་པར་འགྱུར་  
 བར་བྱ་སྟེ། དིགས་ཀྱི་བྱ་བདེན་པ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ནི་ཚོས་ཡང་དག་པར་  
 བརྗོད་པའོ། །དིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོད་  
 བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་དེ་སྟོག་  
 གི་ལྷིང་ཡང་མི་གཏོང་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་ལོག་པར་མི་བྱེད་པ་འདི་བྱི་  
 བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པའོ། །གང་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོད་པ་མེད་པ་ཡང་  
 དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སེམས་དེ་བྱིས་ཡོངས་སུ་གཏོང་  
 ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་ལོག་པར་བྱེད་པ་འདི་བྱི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་

1 བརྗོད

བརྒྱུ་དུ་སྐྱེ་བ་ཐ་མ་ཡིན་ཅོེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འཕགས་པ་སློབ་མོས་རྒྱ་མཚོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སློབ་མོས་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལྟ་སྟེ་  
དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་འཕམ་རྒྱལ་པོའི་སློབ་པོ་ཚེན་པོས་གོང་ཁྲེང་གི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་  
བཞན་སྐྱིན་ཅོེ་ཞེས་མགོན་དུ་བོས་ནས་ཡལ་བར་དོར་ཉེ་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་མ་  
སྐྱུར་ན་དེས་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་དག་ཀྱང་བཟའ་བ་  
དང་བརྟུང་བ་མ་ཐོབ་པས་འབྲུ་ཞིང་སྐར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སློབ་མོས་རྒྱ་མཚོ་བྱང་  
ཚུབ་སེམས་དཔའ་མ་བརྒྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱུལ་བ་དང་མ་གྲོལ་བ་དགྲོལ་བ་དང་  
དབྱུགས་མ་སྤྱིན་པ་དབྱུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྐྱུ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་  
ཡོངས་སུ་སྐྱུ་ངན་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱུགས་སྐྱུང་ལ།  
མང་དུ་ཐོས་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་དགེ་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་  
ཡང་བཙོན་པར་མི་བྱེད་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་རི་རྒྱན་སྐྱུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་  
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཉེ་ལྟ་དང་བཅས་པ་འདི་གཉེན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཅོེ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་སློབ་  
སངས་རྒྱལ་མཚོར་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོར་ན་འབྲུ་ཞིང་གཞོགས་འབྲུས་བྱེད་ལ་  
རྣམ་པར་སློབ་དེ་གང་དག་མཚོད་སྐྱིན་བྱ་བར་དམ་བཅས་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པར་  
བྱེད་པའི་མཚོད་སྐྱིན་གྱི་བདག་པོ་དེ་དག་ནི་དཀོན་ཅོེ། སློབ་མོས་རྒྱ་མཚོ་དེ་ལྟ་བུས་  
ན་“ཚིག་གང་གིས་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འདི་གཉེན་སྐྱུ་བར་  
འབྱུང་བའི་“ཚིག་དེ་ལྟ་བུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱུ་བར་མི་བྱེད། ཞེས་གསུངས་  
པ་ལྟར་ཁས་སྐྱེངས་ནས་མི་སྐྱུང་ན་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་བརྒྱུན་གྱི་ཐ་ཚད་ཡིན་པ་

1 ཚིག  
2 ཚིག

དང་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་དང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་པ་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་  
སྒོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐུན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་མཐོང་  
བར་བྱས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་གཏོང་བ་དང་སྒོམ་བ་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཡི་དམ་  
བརྟན་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དཔལ་མར་མེ་མཚན་གྱིས་ནི་ཐུན་ཡོན་དང་ལྷོ་ཡང་བརྟོད་  
པ་དོར་ནས་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་བ་ནས་ཡི་དམ་པ་བརྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་མཇུག་  
ཏུ་གཞན་དང་འགྲན་པ་མ་ཡིན་ནམ་གཞན་གྱིས་ནན་གྱིས་ལེན་དུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་  
ནམ་ཞེས་འདི་བར་མཚན་དོ། །

ལྷ་མ་སྐྱེས་རྣམས་ལ་ནི་འདོད་དམ་ཞེས་པ་སྐྱེས་བཞིའི་མཐར་ཡང་སྦྱར་ནས་  
འདི་ཞིང་། རྒྱོད་སྒོམ་པ་ལེན་པ་འདི་གཞན་དང་འགྲན་པའི་སྤྱིར་མ་ཡིན་ནམ་གཞན་  
གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་ལེན་དུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་ནམ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྤེ་  
སྒོད་དམ་སྤེ་སྒོད་ཀྱི་མ་སོ་ཐོས་སམ་ཤེས་སམ་དད་དམ་རྩལ་ཟད་སྦྱང་རུས་སམ་  
ཞེས་ཀྱང་འདི་བ་ལ་རྩལ་ཟད་ཐོས་ལགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པའི་  
ལྷག་སྒོམ་ཡོད་དོ། །མ་བཀལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤེས་སྐྱིབ་ལས་མ་བཀལ་བའི་ཉན་  
ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་དེ་ལས་བསྐྱེད་བ་དང་། གཉི་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱིབ་  
གཉིས་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཆོངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེ་ལས་དགོལ་  
བ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་ལས་དབྱུགས་མ་སྤྱིན་པའི་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་  
དབྱུགས་དབྱུང་བ་དང་སེམས་ཅན་མི་གནས་པའི་སྤྱི་དན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་  
སྤྱི་དན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པའི་དོན་དུ་སྒོམ་དཔོན་རྣམས་བཞུགས་བཤེས་  
དོ། །“ཚོགས་སྐྱབ་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་ནི་”ཚོགས་རྣམས་འདུས་པ་ཅོམ་ལ་གྲུས་

1 ཚོགས

བར་བྱས་པས་འཕྲོ་བ་བར་འགྱུར་གྱི་སྡོམ་པ་འདི་ནི་དེ་ལས་ཆེས་ཁྱད་བར་དུ་  
 འཕགས་པའི་སྲིར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོན་པ་  
 བྱ་བ་སྡོམ་དུ་བཏང་བས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ནས་སྡོམ་པ་འདོད་པ་དེ་ལྷ་གོས་  
 ཐག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ཉེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་མདུན་དུ་བཞུགས་  
 སུ་གསོལ་ནས་འདས་པ་དང་མ་ཕྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་བཙུག་  
 ལྡན་འདས་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་ཟབ་  
 པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཐུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པ་ཡུལ་དུ་  
 བྱས་ལ། སྡོམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་  
 དེ་དག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་གྱིས་མངོན་དུ་བྲན་པར་  
 བྱས་ལ། སྡོམ་པ་དེ་མཚོག་ཏུ་དགོ་བའི་བསམ་བསམ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་བསམ་  
 པ་ཐག་པ་ནས་ད་ལྟར་གྱི་ཚོལ་བའི་ཅི་རུས་པ་དང་། སྡོམ་གྱི་རྒྱུའི་སྟོབས་ཅི་ཡོད་  
 པས་དང་བའི་སེམས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའམ་ཡང་ན་རྒྱ་རྒྱེན་དེ་དག་གིས་རྒྱང་དུ་ཡང་  
 བསྐྱེད་ནས་ལེགས་པར་མཚོན་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ས་ཕྱོགས་བྱི་དོར་ལེགས་པར་  
 བྱ་ཞིང་ལེགས་པར་བརྒྱན་པར་བྱས་ནས་སྡོམ་པའི་སྐྱུས་ཐོག་བྲངས་པའི་རྟེན་མང་དུ་  
 བཞག་ལ། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཙུག་རྣམས་མངོན་སུམ་པ་ལྟ་བུར་དམིགས་  
 ཉེ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བྲན་པ་སྡོམ་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་དད་པ་བྲག་པོ་གྲ། ལྷ་མ་སེང་  
 གའི་ཁྱི་ལ་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་ལ་ཚོ་ག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱ་གྱི་འདུ་  
 ཤེས་གྲ། མེ་ཉོག་དང་བདུག་པ་དང་སྡོམ་དང་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་བཟང་ལ་མང་བ་  
 མངོས་པར་བཞག་ལ། བྲག་དང་བསྟོད་པ་སྡོམ་དུ་འགྲོ་བས་མཐུལ་དང་མཚོན་པ་

ནམས་སོ་སོར་དཀོན་མཆོག་དང་སྐྱ་མ་ལ་སྐྱ་མས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱོ་ལེགས་པར་ཁྲིད་  
 ཅིང་དབུལ་དུ་གཞུག་གོ།

སྐྱོམ་བ་ལྷུང་དུ་བསྐྱལ་བ་ནི། དེ་ནས་འདུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱས་མོ་གཡས་  
 པའི་སྙེང་ས་ལ་བརྩམས་པའམ་ཚོག་ཚོག་པོར་འདུག་སྟེ་བྱིས་པ་ཞིག་ན་རིགས་གྱི་  
 བྱ་ཞེས་པའམ་བཙུན་བ་ཡིན་ཞེང་གཞོན་ན་ཆེ་དང་ལྟན་པའམ་རྒྱན་ན་བཙུན་པས་  
 བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྱིམས་གྱི་སྐྱོམ་བ་ཡང་དག་པར་གྲང་བ་བདག་ལ་སྐྱལ་  
 དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །སྐྱུང་དུ་སྐྱལ་དུ་གསོལ་ཞེས་བ་དང་ལན་  
 གསུམ་བྱ་བར་དཔལ་མར་མེ་མཛད་གྱིས་བཤད་དོ། །རིགས་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་  
 གསུམ་འབྱུང་བ་ནི་རབ་བྱུང་དང་རང་ལས་བསྐབ་པ་རྒྱན་པ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱོམ་བ་གྲང་  
 བའི་ངེས་བ་མེད་པར་སྐྱོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་བཤད་དོ། །མཁས་  
 པ་རྣམས་ཀྱིས། ལྟན་པས་སོགས་ལས་དང་སྐྱིན་སོགས་གྱི། །ལམ་ཉིད་དག་ནི་དགེ་  
 སྲོང་གིས། །དགེ་སྲོང་མཁས་ལ་གྲང་བྱ་ཡི། །གཞན་ཉིད་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པ་ནི་དགེ་སྲོང་གིས་སྐྱོམ་བ་ཤོང་མ་གཉིས་གྲང་བར་འོས་པའི་དགེ་སྲོང་  
 ཡོད་ན་བྱིས་བ་སོགས་ལ་མི་གྲང་ཞེས་སྐྱོན་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་གྲངས་པས་མི་སྐྱེ་  
 བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མཆོག་ཏུ་སྐྱོབ་སྐྱོམ་བ་ནི། དུན་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ་སེམས་  
 དང་བ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་ནས་ད་ནི་བདག་གིས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བསོད་ནམས་གྱི་  
 གཏེར་ཆེན་པོ་གྲུབ་མེད་པ་ཟད་མི་ཤེས་ཤིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་  
 ལྷན་དུ་དོན་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་བསམ་ཞིང་ཅང་མི་སྐྱབ་པར་ཐལ་མོ་སྐྱུར་ཏེ་འདུག་པར་  
 བྱའོ། །

བར་ཆད་འདྲི་བ་ནི། རོད་པ་པོ་དེ་ལ་འབོགས་པ་པོ་མཁས་པ་འགྲུང་མ་སྟོན་ལ་  
 འདུག་པ་དེས་སེམས་མ་གཡེངས་པར་བྱས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས། རིགས་ཀྱི་བྱུངས་  
 ཚོས་ཀྱི་སྟོན་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྲོད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནམ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་  
 སྟོན་ལམ་བཏབ་བམ་ཞེས་ཟི་ལ། དེས་ཀྱང་ལེགས་སོ་ཞེས་ཁས་སྐྱབ་དོ། ། འི་བ་  
 གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་རིགས་ཀྱི་རྣམས་པ་ལེགས་པར་སད་པ་དང་སྟོན་སེམས་བརྟན་པ་  
 ལ་བྱའོ། །སྟོབ་དཔོན་མར་མེ་མཚན་གྱིས་བར་ཆད་ཟི་བའི་འོག་ཏུ་སྟོ་བ་སྟོམ་པ་  
 མཚན་ཅིང་དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་  
 དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་དག་ཅི་བདག་ལས་ལེན་པར་  
 འདོད་དམ་ཞེས་སྟོབ་མ་ལ་འདྲི་ཞིང་སྟོབ་མས་ཀྱང་ལེན་པར་འཚལ་ལོ་ཞེས་ལན་  
 བཏབ་པའི་འོག་ཏུ་སྟོམ་པ་འབོགས་པར་བཞེད་དོ། །

དངོས་གཞིའི་ཚོ་གཞི། ཚོ་གཞི་བརྟན་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་འཕྲོད་པར་བྱས་  
 ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བྱུངས་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྲོད་འདས་  
 པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞིར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་  
 རྣམས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་ཚུབ་  
 སེམས་དཔའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞིར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་དང་།  
 ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟ་ན་ཕྱོགས་བཅུ་དག་ན་ད་ལྟར་བྱང་  
 པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་རྣམས་དང་  
 ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཡིན་པ་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ལ་  
 འདས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པར་གྱུར་པ་དང་། །མ་

འོངས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་སློབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྫོགས་བཅུ་  
 དག་ན་ད་ལྟར་བྱང་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་ན་སློབ་པ་བྱང་ཚུབ་  
 སེམས་དཔལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཚུལ་གྲིམས་  
 ཐམས་ཅད་དེ་སློམ་པའི་ཚུལ་གྲིམས་དང་དགོ་བའི་ཚོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་གྲིམས་དང་  
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་གྲིམས་ང་ལས་འོད་དམ། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་  
 དུ་ལན་རེ་རེའི་མཐར་བུ་ཞིང་དེས་ཀྱང་ལན་རེ་རེ་ཞིང་འོད་ལགས་སོ་ཞེས་ལན་  
 གསུམ་ཁས་སྒྲང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ནི་གང་ལ་བསྐྱབ་པའི་གནས་  
 རྣམས་སོ། །ཚུལ་གྲིམས་ནི་དེ་ལ་སློབ་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་  
 བྱང་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཐུན་མོང་བར་བསྟན་པ་དང་དེ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་  
 དང་དེ་དག་མདོར་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྲིམས་གསུམ་ཁས་སྒྲང་བྱར་བཞག་ནས་ལེན་  
 པའོ། །

འབྲུག་གི་ཚོ་ག་ལ་བཞི་ལས་མཁུན་པར་གསོལ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་  
 པའི་སྐྱ་གཟུགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུན་ལྡར་རྫོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་  
 སེམས་དཔལ་བཞུགས་ཤིང་འཚོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞབས་ལ་“གཏུགས་”ཉེ་ཐལ་མོ་  
 ལྟར་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་མིང་འདི་ཞེས་བཟྱི་བ་འདིས་བདག་བྱང་ཚུབ་  
 སེམས་དཔལ་མིག་འདི་ཞེས་བཟྱི་བ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་  
 སློམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲང་བ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་མཚོས་ལགས་ཉེ། བདག་མིང་  
 འདི་ཞེས་བཟྱི་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་མིང་འདི་ཞེས་བཟྱི་བ་འདིའི་བྱང་ཚུབ་  
 སེམས་དཔལ་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་སློམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ལ་བདག་དབང་དུ་

1 གཏུགས་



གྲུང་པར་སྟོགས་བཅུའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་ལྷ་མེད་པ་དག་ཏུ་  
 འཕགས་པའི་མཚོག་སྟོག་ཏུ་གྲུང་གྲང་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོག་ཏུ་  
 མ་གྲུང་པའི་རྒྱགས་མངའ་བ་རྣམས་ལ་མཁུན་པར་གསོལ་ལོ་ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་  
 བར་དུ་བརྗོད་པར་གྲུའོ། །དེ་ཡང་སྟོབ་མ་དེ་འདུག་བཞིན་དུ་སྟོགས་བཅུའི་ཞིང་གི་  
 རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་པར་མོས་པ་བྱས་ནས་དངོས་སུ་སྟོགས་  
 རེ་རེར་ཕྱག་གསུམ་གསུམ་དང་མེ་ཉོག་རེ་གཏོར་ནས་མཐར་འགྲུང་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་  
 བས་སྟོགས་བཅུ་རྣམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་  
 ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་པས་སྣ་བྲངས་ཏེ་མཁུན་གསོལ་  
 མཚན་པའི་ཕྱག་ལེན་ཡོད་དོ། །སྟེང་དང་འོག་གི་ཕྱག་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཏེ་ཤར་  
 དང་ལུབ་ཏུ་གྲུའོ། །སྟོག་ཏུ་གྲུང་པ་ནི་བདག་ཅག་ལའོ། །མ་གྲུང་པ་ནི་སངས་རྒྱས་  
 སྲས་བཅས་ལའོ། །

མན་ཡོན་གྱིས་གཟེངས་བསྟོད་པ་ནི། འདི་ནི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སྟོམ་པ་སྐྱང་  
 བའི་ལས་རྫོགས་མ་ཐག་ཏུ་སྟོགས་བཅུའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལྷ་མེད་པ་དག་ན་  
 སངས་རྒྱས་དང་ས་ཆེན་པོར་ཆུད་པའི་བྱང་སེམས་བཞུགས་ཏེ་འཚོ་བ་རྣམས་ལ།  
 བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱལ་སྲས་གྱི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་མཐོས་སོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་པར་  
 འགྲུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟས་གདན་གཡོ་བ་སོགས་འགྲུང་དོ། །དེའི་རྗེས་ལ་གང་དུ་གང་  
 ལ་གང་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སྐྱངས་སྟུམ་དུ་དགོངས་པར་འགྲུང་ཏེ་དགོངས་པར་གྲུང་ན་  
 ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟེགས་པ་འཇུག་གོ། །གཟེགས་པ་དེས་བྱང་སེམས་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་  
 བས་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ག་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་བྱང་སེམས་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལས་

བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲང་བ་ལེགས་པར་མཛོལ་སོ་  
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་སྤྲུགས་སུ་ཚུད་པར་འགྱུར་ཉེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་དང་འབྲུ་བ་  
 དང་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོན་དང་འབྲུ་བར་བར་ཆད་མེད་པར་དོན་གྲུབ་པར་གྱུར་  
 ཅིག་ཅེས་དགོངས་པ་བཟང་པོས་སོ་སོ་ནས་སྤྲུགས་བཅེ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་  
 མཛད་པའི་བྱང་སེམས་དེའི་དགོ་བ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་མི་ཉམས་སོ། །བྱང་  
 སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྒྲང་བ་འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྒྲང་བ་  
 ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་བཞིས་ཁྱད་པར་འབགས་པ་ཡིན་ཉེ། བཞི་ནི་ཆེས་གོང་  
 མར་གྱུར་པ་མེད་པས་སྒྲན་མེད་པ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དབག་ཏུ་མེད་པ་  
 བསྐྱས་པས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དབག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། སེམས་  
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་བསྐྱེད་པས་ན་སེམས་ཀྱི་  
 བསམ་པ་མཚོག་ཏུ་དགོ་བས་བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་གསུམ་ཀྱི་  
 ཉེས་སྦྱོར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའོ། །སོ་ཐར་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྒྲངས་  
 པས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆ་དང་  
 ལྡོང་གི་ཆ་དང་གྲངས་དང་ཆ་དང་བགྲང་བ་དང་དཔེ་དང་རྒྱུར་ཡང་ཉེ་བར་མི་  
 འགྲོའོ། །གཏང་རག་གི་མཚོན་པ་ནི། དཔོན་སློབ་གཉེས་ཀས་ཕྱོགས་བཅུའི་འདྲིག་  
 ཉེན་ཀྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་དག་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་  
 ཚུབ་སེམས་དབའ་དེ་དག་ལ་སྦྱར་ཡང་ལྡར་བཞིན་མཚོན་པ་བྱས་ལ་ཞབས་ལ་  
 གཏུགས་པར་མོས་ནས་བྱུག་བྱས་ཉེ་ལྡང་བར་བྱའོ། །

སྡོམ་པ་གྲུ་ཚོམ་དུ་མི་བསྐྱག་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་ཚོག་འདི་

དོན་གཟུང་ཞིང་ཚིག་ཀུན་ཚུབ་པར་བྱས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་སྤང་ཞིང་  
 སྡོང་ལ་མ་དད་ཅིང་མོས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་གྱུ་ཚོམ་དུ་སྡོད་མ་བཟླགས་པར་  
 ཚིག་མི་བསྐྱབ་ཅིང་དོན་ཤེས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་སྲིང་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་ཐོས་ན་  
 མ་མོས་ཤིང་མི་ཤེས་པའི་སྐྱིབ་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱིབས་པས་ངན་ལོ་མ་རུང་ངོ་དོན་  
 མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་སྲིང་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དེ་ནི་སྡོམ་པ་ལ་  
 གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྗེ་  
 ཅོམ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ཅོམ་དུ་དེ་ནི་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་སྲིག་པའི་ཚིག་དང་།  
 དེ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་ཞེན་པའི་སྲིག་པའི་ལྷ་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་སྡོད་པའི་སྲིག་  
 པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་དག་རྗེ་སྲིད་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་  
 དུ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ཅོམ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པར་  
 འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་མཚུག་ཚོག་བཞིར་བསྐྱས་པ་  
 ལྟར་གཞུང་ལ་ཡང་གསལ་ལོ། །སྐྱོབ་དཔོན་དེས་མཁྱེན་གསོལ་གྱི་འོག་ཏུ་གཏང་  
 རག་གི་མཚོད་པ་མཛད་ལ་གཞུང་ནས་སྤར་ལྟར་ཡང་གཏང་རག་གི་མཚོད་  
 པ་མཚུག་ཏུ་བྱས་ན་ལག་ལེན་ལ་བདེའོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་  
 པར་གསུངས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སྤྲས་དང་བཅས་རྣམས་ལ། །གྲུས་པས་བྱུག་  
 འཚལ་ཅི་རུས་མཚོད། །སྡོགས་དུས་ཀུན་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །བྱང་ཚུབ་སེམས་  
 དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིམས། །བསོད་ནམས་ཀུན་གྱི་གཏེར་གྱུར་གང། །དེ་ནི་བསམ་པ་  
 དམ་པ་ཡིས། །ལྷ་སྡོམ་ལ་གནས་ཤིང་མཁས། །རུས་དང་ལྡན་ལས་སྤང་པར་  
 བྱ། །དེ་ཆེ་དེ་ལ་དགོ་བའི་སྲིད། །སངས་རྒྱས་སྤྲས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །དགོ་

བའི་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱིས་རྟོག་པར་ཡང་། །བྱ་སྤྱད་འབྲུང་བར་དགོངས་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་དེ་  
ཚོགས་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བྱུག་ཅི་སྐྱོང་བྱ་  
དང་མེན་པའི་བསམ་པ་དང་སྐྱོང་བའི་ཡུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་རྟོག་པར་བཞེན་ཅི་  
མན་ཡོན་གྱིས་གཞེངས་བསྟོན་པ་སྟེ་མཚུགས་ཚོགས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དོ། །

སྐྱེ་མ་མེད་པའི་ཚོགས་ཀྱི། གལ་ཏེ་སྤྱད་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་  
པའི་གང་ཟག་མེད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་གསུགས་ཀྱི་སྤྱད་སྤྱོད་བདག་ཉིད་  
གྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྐྱོང་བར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་གཅིག་  
ཏུ་གཟུངས་ནས་སྤྱད་པའི་གལ་པའི་སྤྱད་པ་ལ་བཅུགས་པའམ་ཚོགས་ཚོགས་པོར་འདུག་  
ནས་འདི་སྤྱོད་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཟོ་བའི་སྤྱོད་པ་བཅུའི་དེ་  
བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ས་ཚེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་  
ཅད་ལ་གསོལ་བ་འཚོལ་ཏེ། དེ་དག་གི་སྤྱད་སྤྱོད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་  
ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་  
ཚུལ་ཁྲིམས་ཅད་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དེ་སྤྱོད་པའི་  
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དགོ་བའི་ཚོགས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་  
བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ལ་འདས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་གྱིས་  
བསྐྱབས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤོབ་པར་  
འགྱུར་བ་དང་། སྤྱོད་པ་བཅུ་ན་ད་ལྟར་བྱང་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་  
ད་ལྟ་སྤོབ་པ་རྣམས་བདག་གིས་ཡང་དག་པར་སྐྱོང་དོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོད་ནས་  
སྤྱད་པར་བྱའོ། །སྤྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་ཚོགས་  
གཞན་རྣམས་སྤོབ་པའི་ཚོགས་དང་འབྲུང་བར་གསུངས་སོ། །འབྲེལ་བ་རྣམས་

ནས་ཀྱང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ལེན་གྱི་ཚུལ་མ་ལྟར་ཡང་རྗེ་བ་ཀྱང་བའི་སྐོར་དང་  
 མཁའ་ལོ་གསོལ་དང་གྲུ་ཚོམ་དུ་མི་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བཞག་པས་ཚོག་གམ་སྐྱམ་  
 མོ། །སྐྱེ་མ་ཡོད་མེད་ནི་ཡུལ་སོགས་དང་ཚངས་སྐྱོད་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྲོ་ན་ཐག་ཉེ་  
 ཡང་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དང་ཡང་མི་ལྷན་ན་ཐག་རིང་པོ་ན་ཡོད་ཀྱང་བཅའ་  
 དགོས་པར་མདོ་ཀྱན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །འགྲེལ་བ་གསར་མ་  
 ལས་སྐྱར་སྐྱངས་པ་ཉམས་ནས་སྐྱར་གསོ་བ་དང་མ་གྲུས་པས་སྐྱོམ་པ་ལེན་ན་སྐྱེ་  
 མེད་པའི་ཚོགས་མི་རུང་བས་སྐྱེ་མ་ཡོད་པའི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་འཆད་པའི་  
 ཕྱི་མ་སྐྱེ་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་མ་གྲུས་ནས་རང་གིས་ལེན་པ་ཡིན་ན་བདེན་ཡང་། སྐྱར་  
 གསོ་བ་ལ་ནི་འགྲེལ་བ་རྟེན་མ་ལས་སྐྱེ་མ་ཡོད་ན་དེ་ལས་སྐྱང་ཞིང་མེད་ན་སྐྱེ་མ་མེད་  
 པའི་ཚོགས་སྐྱང་དུ་རུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱང་སའི་སྐྱེ་མ་མེད་པའི་ཚོགས་དང་ས་ནས་  
 བསྐྱུབས་པ་ནི་འབགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོམ་པ་སྐྱར་གསོ་  
 བའི་སྐྱབས་སུ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྷན་པའི་གང་ཐག་མེད་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་  
 ཕྱིར་དོ། །ད་ལྟར་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་དམས་ཤིང་བྱུང་བར་དུ་ཐེག་པ་གོང་ལོག་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདུག་སྐོ་སྐོམ་པ་གོང་ལོག་སྐྱངས་ནས་རང་རང་གི་བསྐྱུབ་པ་ལ་  
 གཅེས་སྐྱས་སུ་བྱས་ཏེ་སྐྱང་བ་ཉིན་མའི་སྐྱར་མ་བཞིན་དུ་སོང་བས་སོ་ཐར་དང་  
 གསང་སྐྱགས་ཀྱི་སྐོམ་པ་དང་པོར་ཚོགས་ལེན་པ་ལ་སྐྱེ་མ་མེད་པར་སྐྱང་བབས་  
 མེད་ལ། ལེན་པའི་ཡུལ་ཡང་གཞུང་རྣམས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ལྟ་  
 ཅི་སྐོས་ཏེ་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་གཉིས་ལས་ཡོན་ཏན་གས་ཆེ་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགོན་  
 པར་སྐྱང་ན་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐོམ་པ་འདི་ནི་དང་པོར་ལེན་པའི་ཆེ་ཡང་ཡུལ་

མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མ་རྟེན་ཀྱང་རྟེན་གྱི་སྐྱུན་སྲུང་ཚོ་ག་རྣམས་པར་དག་པས་སྦངས་  
ན་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བས་ན་དང་པོར་འཛོམ་པའི་ཚུལ་སྒོམ་པ་  
གཞན་གཉིས་དང་མི་འདྲ་བས་སྒོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལེགས་པར་སྦངས་  
ནས་སྤང་བ་ལ་སྒོ་ཤུགས་ཚེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་  
པར་བྱ་དགོས་སོ།

དེ་ཡང་རྒྱལ་སྐྱེས་ཞི་བ་ལྷས། །དང་དུ་བདག་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད། །མི་ཡི་སྲིད་  
བའང་ལེགས་པར་ཐོབ། །དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྐྱེས་  
སུ་ད་ཀྱང་ཏོ། །ཞེས་སྒོམ་པ་འདི་ཐོབ་ན་ཆེ་དོན་ཡོད་པ་དང་མིའི་ལུས་ཐོབ་པའི་སྦྱང་  
པོ་སྐྱབས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཡང་ང་རྣུད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་  
ལྟར་བསམས་ལ། ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །རིགས་དང་མ་རྒྱན་པའི་ལས་  
བཅུམས་ཏེ། །སྐྱོན་མེད་བཅུན་པའི་རིགས་འདི་ལ། །རྫོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ།  
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ད་ནི་ཅི་ལ་སྐྱབས་ཀྱང་ལྷུང་བའི་རྫོག་པས་མ་གོས་པར་བྱའོ་  
སྐྱེས་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་དོ། །ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་  
བཤད་པ་ལ་གཉིས་སུང་ཚུལ་སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། །ཤེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །སྤྱིར་  
བཏགས་པ་ནི། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྦངས་པ་ལ་  
གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེས་འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟག་ཅིང་བརྟག་ཅིང་  
འདི་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུད་པའི་ཆ་ཡིན་ལོ་འདི་ནི་བྱ་བའི་ཆ་མ་ཡིན་ལོ་སྐྱེས་  
དུ་འཇུག་ལྡོག་གི་གནས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། །དེ་སྐོན་ཆད་ནི་དེ་རི་ལྟར་གཏན་  
ལ་པབ་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ལས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བྱང་

1 ལྡོམ

སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དམ་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་མ་མོ་བསྐྱུས་པ་འདི་ལས་ཀྱང་མཉན་ཏེ་མདོ་སྡེ་དེ་  
 དང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་སྡོད་ལྷན་ཏུ་མ་གསུངས་པ་དག་  
 བསྐྱེད་པའི་སྡེ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བསྐྱེད་པ་ཏུས་སུ་ཡང་། བྱང་  
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ནི། རྒྱས་པར་ཐེག་པ་ཆེ་ལས་འབྱུང་། ཞེས་དང་། དགོ་  
 བའི་བཤེས་གཉེན་མི་གཏོང་ཞིང་། །མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་རྟག་བལྟ་བས། ཞེས་ཐབས་དེ་  
 དག་གི་སློབ་ནས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཏེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་གནས་ལ་གོམས་  
 བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན་མི་གཏོང་བ་ནི་སྡེ་ཐབས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ལ།  
 གཞན་ཡང་སྦྱིར་ན་མདོ་སྡེ་དེ་ལོ་ཆེ་རྣམས་དང་ལྷན་པར་ཏུ་བྱང་ས་དང་བསྐྱེད་  
 བཏུས་རྣམས་མཉན་དགོས་ལ། དེ་ཅམ་མ་རྒྱས་ནའང་རྩལ་བྱིས་ཀྱི་ལེའུ་ཅམ་དེ་  
 དེས་པར་མ་ཉན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པུ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྡོངས་པར་འགྱུར་བས་  
 དེའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་མིང་ཅམ་སྡེ་བྱིས་པ་རྣམས་འདི་དཔར་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་  
 པོའི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་དེས་པ་རྟེན་པའི་མཁས་པ་སུ་ཞིག་  
 དགའ་བར་འགྱུར། དེ་དག་ཉན་ནས་ཀྱང་འབད་པས་བསྐྱེད་པུ་ལ་སློབ་དགོས་ཀྱི་  
 དབུལ་པོས་སྦྱག་པོའི་ལོང་བཟང་བ་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ་ཚོམས་ལས། གཤམ་ཏེ་དེགས་  
 བཅས་མང་ཏུ་སྦྱས་ཀྱང་ནི། །བག་མེད་མི་དག་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་འགྱུར། །དཔེར་ན་  
 སྦྱགས་རྗེས་གཞན་གྱི་སྦྱགས་བཟང་ལྟར། །དེ་དག་དགོ་སྡོད་སྐྱེད་པ་ཐོབ་མ་  
 ཡིན། །གཤམ་ཏེ་དེགས་བཅས་ཉུང་ཏུ་སྦྱ་བྱེད་ཀྱང་། །ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཚོས་ལ་སྡོད་པ་  
 དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་སྦྱག་སྡོད་བྱེད་པ། །དེ་དག་དགོ་སྡོད་སྐྱེད་པ་ཐོབ་  
 བ་ཡིན། ཞེས་དང་། སྡོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ལུས་ཀྱིས་འདི་དག་སྦྱད་པར་བྱ། །ཚོག་

དུ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ། །སྐྱོན་དབྱེད་བསྐྱབས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི། །ནད་བ་དག་ལ་  
བན་འགྲུང་རམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ལོ། །

འོན་ལས་དང་པོ་བས་མདོ་སྡེ་ལས་འགྲུང་བའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་ཇི་ཅམ་ཞིག་  
ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེན། །ལས་དང་པོ་བ་ལ་རྒྱལ་བས་དངོས་སུ་བཀག་པ་དང་། མ་  
བཀག་གྲང་ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་སྐྱང་མི་རུང་བ་གཉིས་མ་  
གཏོགས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བསྐྱབ་ན་ཉེས་པར་འགྲུང་  
ཏེ། །བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། །གང་དུ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྦྱིར་  
བསྟན་པ་དེ་ཡང་གོ་མས་པར་བྱང་མི་རུང་བའམ་དགག་པའི་དབང་གིས་བྱང་རྒྱབ་  
སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བས་བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་བར་འགྲུང་ཏེ། །དེ་གཉིས་མེད་ན་ནི་  
ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ལོ། །དམིགས་བསལ་  
གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ལ་སློབ་པ་ན་མ་རུས་པ་ལ་ལྟང་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་། །དེ་ཉིད་  
ལས། །དེ་ལ་ཡང་བསྐྱབ་པ་གཅིག་སྐྱབ་པ་ན་བསྐྱབ་པ་གཞན་སྐྱང་མ་རུས་གྲང་ལྟང་  
བར་མི་འགྲུང་ཏེ་དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་སློ་གོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས།  
སྦྱིན་པའི་དུས་ན་རྒྱལ་བ་ཁྱིམས་ལ་རྒྱལ་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་  
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྟོན་པར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ་ལྷག་མ་གཞན་ལ་མི་སྐྱབ་པ་  
ཡང་མ་ཡིན་གྱི་ཅི་རུས་ཅི་འོས་སུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པོ་ཞེས་ས་བཅུའི་མདོ་ལས་  
གསུངས་པའི་སྲིད་ལོ། །ཞེས་པའོ། །

བསྐྱབ་པ་དེ་དག་ལ་སློབ་པ་ན་ལྟང་བར་འགྲུང་མི་འགྲུང་གི་རྒྱལ་བའི་གཉིས་  
ལས། །དང་པོ་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་



བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་  
 གཞོ་མེད་པར་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་སྐོ་གསུམ་བཙུན་པས་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པར་ཡལ་  
 བར་བོར་ན་ལྟར་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཅམ་ཡལ་བར་  
 བོར་ཡང་འབྲེལ། །བཙུན་པས་ནན་ཏན་བྱེད་ཀྱང་དེའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་ཚོགས་པ་མི་ཚོའི་  
 བ་དང་བཙུན་པ་དེའི་འགལ་རྒྱུན་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་མི་འབད་པར་སྤར་བཞིན་ཡལ་བར་  
 “བོར་<sup>1</sup>ན་ཡང་ལྟར་བ་དང་བཅས་པའོ། །སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་ཚུང་དུས་དེ་  
 གཉེས་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་དོན་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དོན་ཚུང་དུ་  
 ཉམས་པར་མི་བྱེད་པར་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཞིག་ཡལ་བར་”བོར་<sup>2</sup>ཡང་ལྟར་བ་དང་བཅས་  
 པའོ། །རང་གིས་མི་རུས་པའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་མ་བསྐྱབས་པ་ལ་ལྟར་བ་མེད་དེ། དེ་  
 ལ་ནི་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཉེ་དེ་  
 ལ་བཙུན་པར་བྱེད་ན་ལྟར་བར་འགྱུར་ལ་ལྟར་བ་དེ་ཡང་སྤྱིར་སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་  
 བར་དུ་འདུས་པས་སྐོས་བཤགས་མི་དགོས་པར་དེ་ལས་གོལ་བར་འགྱུར་རོ། །རུས་  
 པའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ལ་བཙུན་པར་མ་བྱས་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་རང་  
 བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་གསུངས་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཞུགས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པ་  
 འབྲེལ། །ལྟར་བར་འགྱུར་”ཚུལ་<sup>3</sup>གཉེས་པ་ནི། ཡང་མདོར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྟར་བ་  
 གཉེས་ཉེ་མ་བརྟགས་པར་ཞུགས་པའི་ལྟར་བ་དང་བརྟགས་ཀྱང་འོས་པ་ལས་འདས་  
 པའི་ལྟར་བའོ། །དང་བོ་ནི། ཅི་རུས་པར་བྱ་བར་རིགས་པ་དང་མི་”རིགས་<sup>4</sup>པ་མ་

1 བར  
 2 མེད  
 3 ཚུལ  
 4 རིགས

བརྟགས་པར་བྱ་བ་དེ་རྩོམ་པའམ་“དེ<sup>1</sup>ལས་ལྡོག་པའམ་བཏང་སྟོམས་སུ་འཇུག་ན་  
ལྷུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱ་བར་རིགས་མི་རིགས་བརྟགས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་  
དང་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པར་འོས་པ་ལས་འདས་ཏེ། དེ་དག་ལས་ལོག་པར་སྤྱད་  
ན་ཐ་ན་གདོལ་པའི་བརྒྱ་གྲིས་འབྲུས་པ་ལས་འདས་ན་ཡང་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པའོ་  
ཞེས་བསྟན་བརྟུས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱི་འོག་ཏུ་གསུངས་སོ། །

བྱ་བའི་ཆ་དང་བྱ་བའི་ཆ་མ་ཡིན་པ་མདོར་བསྟན་པ་ལྡོག་པ་ཉི་ཤུ་བ་ལས་  
འབྲུང་བ་ནི། གཞན་རྣམས་དང་ནི་བདག་ལའང་རུང་། །སྤྱུག་བསྟེན་ཡིན་ཡང་གང་  
པན་དང་། །པན་དང་བདེ་བ་རྣམས་བྱ་སྟེ། །བདེ་ཡང་མི་པན་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་  
ལ་པན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་ལ་  
ཡང་རྣམ་པར་སྲིན་པ་བདེ་བའོ། །བདེ་བ་ནི་བདེ་བར་ཚོར་བའོ། །འབྲུལ་དུ་བདེ་བ་  
སྤྱུགས་སུ་པན་བ་ནི་རང་བཞན་ལ་བསྟུན་པར་“དེས་<sup>2</sup>ལ་འབྲུལ་དུ་སྤྱུག་བསྟེན་ལ་  
སྤྱུགས་སུ་གཞོད་པ་ཡང་རང་གཞན་ལ་མི་བྱ་བར་དེས་སོ། །འབྲུལ་སྤྱུག་བསྟེན་ཡང་  
ཕྱི་མར་པན་པ་ཡིན་ན་བྱ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། དམ་བས་སྤྱད་པའི་ཉེས་སྤོད་ལ་  
འཇུག་པ་བཀག་ན་འབྲུལ་དུ་སྤྱུག་བསྟེན་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་སྤྲོ་ཆ་བརྩོ་བའི་འིན་ཏུ་མི་  
ཞེས་པ་འབྲུལ་དུ་གཞོད་པར་སྤྱང་ཡང་ནད་ལ་པན་པས་བསྟེན་པ་བཞེན་ནོ། །ལོག་  
གཡེམ་ལྟ་བུ་འབྲུལ་དུ་བདེ་བར་སྤྱང་ཡང་ཕྱི་མར་སྤྱུག་བསྟེན་མང་པོ་འཕེལ་བ་ནི་  
དུག་བཅས་ཀྱི་འབྲས་ཆན་ཞེས་པོ་བཞེན་དུ་དགག་དགོས་སོ། །འདི་རྒྱ་ས་པར་བྱང་  
སའི་བདག་གཞན་གྱི་དོན་པན་བདེའི་རྒྱའི་སྐབས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཁྱེ་བྲག་ཏུ་

1 ད  
2 རས

བཤད་པ་ལ་དུག །སྤང་བུའི་ལྷུང་བ། དེ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། ཉམས་ན་སྤྱིར་  
བཅོས་ཐབས། ཚགས་པ་ཉེས་པ་རྒྱང་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ། ཉེས་པ་ཆེ་  
རྒྱུ་གི་དབྱེ་བ། བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་རྒྱང་བ་  
བསྐྱེད་པའི་ཉེན་ཅི་འབྲ་བ་ཞིག་ལ་ལྷུང་བ་“སྤྱི་ཚན་དུ་སྤྱེད་པ་ཡིན་ཞེས། ཉེན་ནི་  
ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་སྤྱིག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བས་ཉེན་པ་དང་  
སྤོམ་པ་མ་མཐོས་པ་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་མེད་པར་རིག་པར་བུའོ། །ཞེས་གཞུང་  
ལས་གསུངས་པས་སྤོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་བཅད་པ་དང་བསམ་པ་རྣམ་དུ་གནས་པ་སྤྱི་  
ཚོས་གཉེས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །

རྒྱང་བའི་སྤྱི་ཚན་ནས་རིས་ནི། གཉེས་ཁོ་ནར་ངེས་པ་སྤྱི་སྤོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་  
འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས། གང་གི་སྤྱིར་བུར་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤོམ་པ་ལ་ཉེས་པའི་  
རིས་གཉེས་སུ་ཟད་པར་འབྱུང་སྤྱི་ཚན་པའི་གནས་ལྷ་སུའི་ཚོས་སུ་གཏོགས་པ་དང་  
ཉེས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གཏོགས་པའོ། །དགེ་སྤོང་གི་སྤོམ་པ་ལས་ཉེས་པའི་རིས་ལྷ་  
འབྱུང་བ་ལྷ་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བ་གསར་མ་དང་སྤྱི་བུ་བ་དགོངས་  
རྒྱུ་ལས་ཀྱང་རྒྱང་བའི་ལུས་སེམས་སྤྱི་ཚན་ཁོ་ནར་གསུངས་ཤིང་གཞུང་གི་དོན་  
ཡང་དེ་ཁོ་ན་རྒྱང་གནས་པའི་སྤྱིར་པོ། །དེའི་སྤྱིར་པོ་དེ་ཁ་ཅིག་དང་ནག་པོ་པའི་དཀའ་  
འགྲེལ་ལས་བུར་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤོམ་པ་ལ་ཐམས་པའི་གནས་དང་སྤོམ་པའི་རྒྱང་  
བ་དང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་རྒྱང་བ་རྣམས་བསྐྱེད་དགོས་པས་ཞེས་རིས་གསུམ་དུ་འཆད་པ་  
མི་འཐད་དེ། འཐད་ན་ཟག་པ་རྒྱང་འབྱིང་གི་རྒྱང་བ་རྣམས་སྤོམ་པོར་བུ་དགོས་ན་དེ་  
དག་པམ་པའི་གནས་ལྷ་སུའི་ཚོས་དང་ཉེས་བྱས་སུ་གཞུང་འདིར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་

1 ལྷ

དོ། །དེ་ན་ཟག་པ་རྒྱུང་འབྲིང་གི་ལྷུང་བའི་རོ་བོ་ཉེས་བྱས་ཡིན་ལ་རིས་སམ་སྡེ་ཚོན་  
ཅི་པམ་པའི་སྡེ་ཚོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་པམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྡོམ་པོ་དང་ཉེས་བྱས་  
རྣམས་པམ་པའི་སྡེ་ཚོན་དུ་འཛོག་པ་བཞིན་འོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤང་བུའི་ལྷུང་བ་ལ་གཉིས། པམ་པའི་སྡེ་ཚོན་དང་། ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་  
ཚོན་འོ། །དང་བོ་ལ་ལྷ། པམ་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། དེ་དག་གི་བྱེད་པ། ཀུན་དགེས་  
གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ། གསོར་རུང་བའི་བྱེད་པར། ཞར་ལ་གཏོང་བའི་རྒྱ་བསྟན་  
བའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། གཞུང་འདི་ནས་བཤའ་བ་དང་། གཞུང་གཞན་ནས་བཤའ་  
བའོ། །དང་བོ་ནི། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་པམ་  
པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཚོས་བཞི་ཡོད་དེ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་པམ་པར་འགྱུར་པའི་  
ཡན་ལག་སྟུན་མོང་བ་དང་། སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། སྟུན་མོང་བ་ནི། ཀུན་  
དགེས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་  
ལ་བཞི་ལས། དང་བོ་ནི། རྙེན་པ་དང་བཀུར་སྡི་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་ཏེ་བདག་ལ་བསྟོད་  
བ་དང་གཞན་ལ་སྟོད་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཚོས་དང་  
བའོ། །འདི་ལ་གསུམ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ། བརྗོད་བྱ་གང་སྐྱས་པ། སྐྱ་བའི་ཀུན་སྟོང་  
རོ། །དང་བོ་ཡུལ་ནི། འདི་དག་ལ་བརྟེན་པའི་པམ་པར་ཡིན་པས་རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་  
དད་པ་སྐྱ་ཤེས་ཤིང་དོན་གོ་བ་རང་དང་རིགས་མ་སྟུན་པའི་འགོ་བ་ཅིག་དགོས་ཏེ་  
གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་དོན་གྱིས་འཕྲོག་བོ། །བརྗོད་བྱ་ནི། རང་གི་ཡོན་ཏན་དང་  
གཞན་གྱི་སྟོན་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡང་བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་གཞན་ཡོན་ཏན་ཅན་འགོ་བ་  
རྣམས་ཀྱིས་བཀུར་བའི་གནས་ལ་སྟོད་པའོ། །ཀུན་སྟོང་ལ་བཞི། ཆགས་ཡུལ་རྙེན་

བཀྲར་གྱི་ཚད། ཡུལ་ཅན་ཆགས་པའི་“ཚད། རྟེན་བཀྲར་འཕྲོལ་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་  
བར། ཀུན་སྒྲོང་ལ་རྟེན་བཀྲར་གཉེས་ཀ་ལ་ཆགས་པ་དགོས་མི་དགོས་བརྟག་པའོ།

རྟེན་བཀྲར་གྱི་ཚད་ལ་རྟེན་པ་ནི། གོས་དང་ཟས་དང་གནས་ཁང་དང་བཞོན་པ་  
ལ་སོགས་པའི་རྟེན་པ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །བཀྲར་སྟེ་ནི་མི་དང་སྟན་ལ་སོགས་པས་  
བཀྲར་བར་བྱེད་པའོ། །ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་ནི། དགོན་མཚོག་མཚོད་པ་དང་དམན་  
བ་ལ་སྟོང་བཅེ་བས་ཤོངས་བ་བསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རྟེན་བཀྲར་དོན་དུ་  
གཉེར་བ་ཅམ་མིན་གྱི་རྟེན་བཀྲར་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་མེད་པ་སྟེ་ལྷག་པར་ཞེན་  
པའོ། །ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྟེན་པ་ལ་རང་དང་ལོ་རེ་མི་གཅིག་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་  
ཡིན་ན་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་དོན་མེད་པས་སོ། །བཀྲར་སྟེ་ནི་རང་གི་འཁོར་ལ་  
ཡང་དོན་དུ་གཉེར་བས་ལོར་སོ་སོ་བ་མི་དགོས་སོ། །ཀུན་སྒྲོང་ལ་གཉེས་ཀ་དགོས་  
མི་དགོས་ནི་བསྟོད་སྟངས་གཉེས་ཀ་ལ་རྟེན་བཀྲར་གང་རུང་ལ་ཆགས་པ་ཞིག་དེས་  
བར་དགོས་གྱི་གཉེས་ཀ་ཚོགས་པ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་བསྟོད་  
སྟངས་གང་རུང་སྐྱས་པ་པ་འོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ནི་པམ་འབྲ་དང་པོའོ། །སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་  
པའི་འབྲེལ་པ་གསར་མ་ལས་གཞན་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་  
བཀྲར་བའི་གནས་ལ་བཤད་ཅིང་། ས་སྐྱ་དྲས་བྱས་ཟེར་བ་ལས་ཀྱང་གཞན་ཡོན་  
ཏན་ཅན་ལ་བཤད་པ་སྐྱ་མ་དང་མཐུན་ལོ། །ནམ་མཁའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས་བཤད་པ་  
དང་འདི་གཉེས་གྱི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །རྟེན་བཀྲར་དང་དེ་ལ་ཆགས་པ་ནི་  
འབྲེལ་པ་གསར་མ་ལས། རྟེན་བར་བྱེད་པས་ན་རྟེན་པ་སྟེ་གོས་དང་ཟས་ལ་སོགས་  
པའོ། །བཀྲར་སྟེ་ནི་ལེགས་པར་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་དག་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ནི་

1 ཆད

དེ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པའོ་ཞེས་དང་། ས་སྤྲུངས་བྱས་ཟེར་བ་ལས་ཀྱང་། རྟེན་པ་ཞེས་  
བྱ་བ་བཟའ་བ་དང་བགོ་བ་དང་ཞོར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའོ། །བཀུར་སྟེན་ཅི་རིམ་རྩེ་  
བྱས་ཏེ་སྤྲུང་དང་རིམ་གྱོ་བྱ་བ་དང་ཁྲི་སྟོན་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་དག་ཡོད་དེ་བདོག་བཞེན་དུ་ཆགས་པའི་རང་བཞེན་  
ཅན་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་དང་བཞེན་པ་དང་མགོན་མེད་པ་དང་། རྟེན་མེད་པའི་སློང་  
བ་པོ་ལེགས་པར་འོངས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིང་སྲ་བས་ཟང་ཟིང་མི་གཏོང་བ་དང་ཚོས་ལ་  
སེར་སྤྲུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལེགས་པར་འོངས་པ་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་བགོ་  
བཤམ་མི་བྱེད་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་པམ་པའི་གནས་ལྷ་སྤྱི་ཚོས་གཉིས་པའོ། །འདི་ལ་  
བཞི། སློང་བ་པོ། བསྐྱང་བྱའི་རྗེས། བསྐྱང་སའི་ཡུལ། བསམ་པ་རི་ལྷ་བྱས་མ་བྱིན་  
པའོ། །དེ་ལ་སློང་བ་པོ་ནི། ཞོར་ལ་སོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་དང་  
ཟས་དང་མི་ལྡན་པའི་བཞེན་པ་དང་། རོ་བོ་ལྷ་བྱ་གསོ་བར་བྱེད་པའི་མགོན་མེད་པ་  
དང་གཉེན་བཤེས་སམ་པན་འདོགས་རྒྱས་པའི་རྟེན་མེད་པ་ཞེས་འགྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་  
ཏུ་བཤད་དོ། །མདོར་ན་ལོངས་སྤྱོད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མོངས་ཤིང་། དེ་སེམས་བ་ཡང་  
བྱང་སེམས་ལས་གཞན་ད་ལྷ་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་བསམ་པ་བ་ཐག་བ་ནས་སློང་ཞིང་  
དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རང་གི་བྱང་དུ་ལེགས་པར་འོངས་པའོ། །ས་སྤྲུངས་བྱས་  
ཟེར་བ་ལས། སློང་བ་མངོན་དུ་གནས་ན་ཞེས་འཆད་དོ། །བསྐྱང་བྱའི་རྗེས་ནི་མཚོན་  
ལ་སོགས་པ་མི་འཕྲོད་པ་དང་དུག་ལ་སོགས་པ་མི་རུང་བ་མིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞོད་  
པ་དང་འགྲེལ་བའི་ཆེ་ནའོ། །བསྐྱང་སའི་ཡུལ་ནི། འགྲེལ་བ་གསར་མར་སྤྱིན་པར་བྱ་  
བའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་ཚོས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

རང་ལ་ཡོད་པའོ། །བསམ་པ་ནི་སེར་སྒྲིལ་འཇུངས་པས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་ནས་མི་སྟེར་  
 བར་ཐག་བཅད་པའོ། །གཞུང་ལས་ཟང་ཟེང་མི་སྟེར་བ་ལ་སྟོང་སྒྲ་བ་དང་། ཚོས་མི་  
 སྟེར་བ་ལ་སེར་སྒྲ་སྒྲུང་ཡང་འགྲེལ་བ་གསར་མ་དང་། ས་ལྷ་དྲས་བྱས་ཟེར་བ་  
 གཉིས་ཀ་ལས་ཚོས་དང་ཟང་ཟེང་གཉིས་ཀ་སེར་སྒྲས་མི་སྟེར་བ་ལ་བཤད་ཅིང་།  
 སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་དགོངས་པ་སྒྲངས་པ་ལེགས་སོ། །འོད་ཁ་ཅིག་  
 རང་གིས་མི་སྟེར་བར་ཐག་བཅད་པས་མི་ཚོག་གི་སྟོང་བ་པོ་རེ་བ་ཚད་བ་དགོས་  
 ཟེར་བ་ནི་རྒྱ་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞིང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡང་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་གིས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཚིག་རྩལ་པོ་སྒྲས་པ་ཙམ་  
 གྱིས་གཏོང་བར་མི་བྱེད་དེ་ཁོ་བའི་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་དེ་ལྟ་བུ་འཕེལ་བར་བྱེད་ལ་  
 ཁོ་བས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་ནས་ལག་བཏམ་འོང་བཏམ་དབྱུག་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་  
 ལ་དེག་པར་བྱེད་རྣམ་པར་འཚེ་བར་བྱེད་རྣམ་པར་མཐོ་འཚམ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཁོ་  
 བའི་བསམ་པ་བདོ་བ་ཁོ་ན་ཞེ་ལ་བ་བྱུང་སྟེ་གཞན་དག་གིས་ཤད་གྱིས་སྒྲངས་ཀྱང་  
 མི་ཉན་ཞིང་མི་བཟོད་ལ་བསམ་པས་མི་གཏོང་བ་འདི་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤམ་པའི་  
 གནས་ལྟ་བུའི་ཚོས་གསུམ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། འཚོགས་པ་ལ་བསམ་པ་  
 དང་སྒྲོར་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་གཞན་ལ་ཁོས་ནས་ཚིག་རྩལ་པོ་སྒྲ་  
 ཞིང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཁོ་བ་མི་གཏོང་བར་འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང་དེས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་  
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་དབང་གིས་ལྷུས་དངོས་སམ་དེས་འཕངས་པའམ་དེ་དང་  
 འཕེལ་བས་གཞན་ལ་དེག་པ་དང་གོ་རུ་འཇུག་པ་སོགས་གྱིས་རྣམ་པར་འཚེ་བ་  
 དང་ལྷུག་གིས་བལྟ་བ་དང་འཚིང་བ་སོགས་གྱིས་མཐོ་འཚམ་པར་བྱེད་པའོ། །འདིའི་

ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་མི་གསལ་གྱང་རང་དང་རིས་མ་ཐུན་པའི་འགྲོ་  
བ་དོན་གོ་བ་དགོས་པ་འབྲས་ལྟེ། “ཆིག་འ་རྩུབ་མོ་སྐྱ་བའི་དག་གི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྐྱང་  
བ་དང་། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་གྱང་། །ཚུ་ལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་བརྟེན་ག་ལ་ཅ་རྒྱུང་དུ་  
གསུངས་པའི་སྲིང་རོ། །

ཤད་སྐྱང་མི་ལེན་པ་ལ་བཞི། ཤད་སྐྱང་བྱེད་པ་ལོ། བྱེད་པའི་ཚུལ། ཀུན་སྒོང་།  
ཤད་སྐྱང་མི་ལེན་པའི་ངོ་བོ་ལོ། བྱེད་པ་ལོ་ནི། འབྲེལ་བ་གསར་མ་དང་རྩི་ན་སྐྱ་ཉམས།  
གཞོན་པ་བྱེད་པས་གཞོན་པའི་ཉེས་པ་ཤད་ཀྱིས་སྐྱངས་གྱང་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་  
སྐྱང་བྱང་སེམས་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་ད་ལྟ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཤད་སྐྱང་བྱེད་  
འདོད་པའོ། །ཚུ་ལ་ནི་དུས་དང་མ་ཐུན་པ་དང་ཆོས་དང་མ་ཐུན་པས་བཟོད་གསོལ་གྱི་  
བརྟེན་སྒོང་པའོ། །ཀུན་སྒོང་ནི། སྐྱར་གྱི་གཞོན་པ་ལ་ཁྲོས་པའི་བསམ་པ་བཟོད་བཞེ་ལ་  
བཟུང་བའི་ཁོན་འཛིན་ནོ། །ངོ་བོ་ནི། དག་མི་ཉན་ཞིང་བཟོད་པ་ཁས་མི་ལེན་ལ་  
བསམ་པས་ཁྲོ་བ་མི་གཏོང་བའོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྒོད་ལ་སྐྱར་བ་  
འདེབས་པ་དང་བདག་ཉིད་དམ་གཞན་དག་གི་གཡམ་ལ་དམ་པའི་ཆེས་ལྟར་བཅོས་  
བ་ལ་མོས་ནས་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་སྟོན་པ་དང་འཛོག་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མམ་པའི་  
གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཞི་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། ཐེག་ཆེན་སྒོང་བ་ལ་གཞི་དང་  
སྒོང་ཚུལ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱར་བ་གདབ་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་  
སྒོད་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་ཆོགས་པའི་སྤྲིལ། །སྒོང་ཚུལ་ནི་འོག་  
ནས་འབྲུང་བ་ལྟར་སྐྱར་བ་འདེབས་པའོ། །ལྟར་སྐྱང་སྟོན་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས་  
བསྟན་པར་བྱ་རྒྱུ་ནི། གཞན་ནམས་ལས་གསལ་བར་མ་བྱུང་ལ། ས་སྐྱ་བྱས་བྱས་

1 ཆིག



ཟེར་བ་ལས་ཉི་ཚེ་བའི་བསྟན་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བཤད་དེ། འོན་ཀྱང་  
དམ་ཚཱ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་འདུག་གི་ཐེག་ཆེན་ལྟར་སྒྲུང་དུ་མི་འདུག་པས་ནག་པོ་བསྟན་  
བ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱའོ། །སྟོན་པའི་ཚུལ་ནི་རང་ཉིད་དེ་ལ་དགའ་  
བཞིན་དུ་གཞན་ལ་སྟོན་ཞིང་དེའི་ལྟ་བུ་ལ་གཞན་འཇུག་པའོ། །

དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྟུས་པ་སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། ཉོན་མོངས་  
བྲག་ལས་འབྱུང་བ་ཡི། །སྟོན་པ་ཞིག་པར་གང་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་ཉེས་པ་བཞི་པོ་  
ནི། །པམ་བ་འབྲ་བར་དགོངས་པ་ཡིན། །རྟེན་དང་བཀུར་སྟེ་ཆགས་པ་ཡིས། །བདག་  
བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། །སྟུག་བཟུལ་མགོན་མེད་གྱུར་བ་ལ། །སེར་སྤུས་ཚོས་  
འོར་མི་སྟེར་དང་། །གཞན་གྱིས་བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར། །ཁྲིས་པས་གཞན་ལ་  
འཚོག་པ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་བྱེད་ཅིང་། །དམ་ཚཱ་ལྟར་སྒྲུང་སྟོན་  
པའོ། །ཞེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་བྲག་པོ་ནི་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོའོ། །དེའི་ཞེས་པ་ནི་བྱང་  
སེམས་སྟོན་ལྟར་དེ་ཡིའོ། །བ་རོལ་རྒྱལ་ནས་འདི་དག་གིས་སྟོན་པ་ལས་ཉམས་  
ཤིང་འདིག་པར་བྱེད་པས་ན་པས་པམ་པའོ། །སྟོན་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཚམ་དུ་  
མཚུངས་པས་པམ་བ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མི་འབྲ་སྟེ་དགེ་སྟོང་པམ་  
བ་བྱུང་བ་སྲིར་བྱུང་དུ་མེད་གྱི་འདི་ལ་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོ་འཆད་  
དོ། །རྗེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་འཁྲིག་པའི་ཆགས་པས་རང་གཞན་སུན་སྤྱང་བས་སྐལ་བ་མེད་  
པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རྟེན་བཀུར་ལ་སྟེད་པས་རང་གཞན་སུན་སྤྱང་བ་  
དང་། ཉན་ཐོས་བརྟམ་ཆགས་གྱིས་གཞན་གྱི་འོར་བརྟམ་ན་པམ་པར་འགྱུར་ལ་  
འདིར་ནི་ཚོས་དང་ཟང་ཟེང་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་སྟེར་ན་པམ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ནི་མི་

བསད་བས་པམ་བར་འགྲུར་ལ་འདིར་ནི་སེམས་ཅན་ལ་མནར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་  
ལག་པ་ལ་སོགས་པས་གཞོན་བ་སྐྱེད་བ་དང་། གཞོན་བྱེད་གྱིས་ཤད་སྐྱུང་བྲས་པ་  
མི་ཉན་ན་པམ་བ་དང་། ཉན་ཚོས་མེད་བཞིན་དུ་ཚོབ་པའི་ཚོས་བསྐྱགས་པས་པམ་  
བར་འགྲུར་ལ་འདིར་ནི་ཡོད་བ་མི་སྟོན་ཞིང་དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྐྱར་བ་དང་ཚོས་མ་  
ཡིན་བ་སྟོན་པས་པམ་བའོ་ཞེས་རྒྱ་མཚོ་སློན་གྱིས་བཤད་བ་དང་། འབྲེལ་བ་གཞན་  
རྣམས་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་པམ་བ་དང་ཡངས་དང་ཀུན་སྟོང་འདྲ་བ་པམ་བ་དང་འདྲ་པའི་  
དོན་དུ་འདོད་པར་སྣང་ངོ་། །

འདིར་པམ་བར་འགྲུར་ཚུ་ལ་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུང་ནས་པམ་བའི་གནས་  
ལྷ་བུའི་ཚོས་བཞི་ཞེས་གསུངས་བ་དང་། དེ་ཡི་ཉེས་བ་བཞི་པོ་ནི། ཞེས་གསུངས་  
པས་བཞི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བརྒྱད་དུ་བྱེད་བ་མི་འཐད་ཅེས་ཟེར་ཉེ་འདི་ཡི་ལུགས་ལྟར་  
ན་པམ་བ་རེ་རེ་ལ་བསྟོད་སྤྲད་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་གཉིས་གཉིས་ཚོགས་བ་དགོས་  
སོ། །ཡང་བོད་ཁ་ཅིག་བསྟོད་སྤྲད་ལ་སོགས་བ་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་ལ་ཡང་པམ་བར་  
འགྲུར་བས་བརྒྱད་དང་སོ་ཐར་གྱི་པམ་བ་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སུ་སྐྱ་སྟེ་དབྱེག་བ་དང་  
སྣམ་འཁྲུང་གྱི་རིགས་བ་བཞིན་དུ་རྟེན་བཀུར་ལ་ཆགས་ནས་བདག་བསྟོད་གཞན་  
སྟོད་བྲས་པས་པམ་བར་འགྲུར་ན་འགྲིག་བ་ལྷ་ཅི་སྟོས། ཞེས་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་  
ནས་སྐྱབ་བྱེད་སྟོའོ། །འདི་རྒྱ་མཚོ་སློན་འདོད་ཅེས་བ་ནི་བྱང་སའི་འབྲེལ་བར་ནི་  
རྒྱར་ཅོམ་ཡང་མེད་ལ་ས་སུ་བྱ་མེ་ལྟས་བྲས་ཟེར་བའི་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ལེ་འཁྲུའི་འབྲེལ་  
བར་རྟེན་བཀུར་ལ་ཆགས་བ་སོགས་མི་བྱེད་ན་འགྲིག་བ་ལ་སོགས་བ་བཞི་པོ་མི་  
བྱེད་བ་ལྷ་ཅི་སྟོས་ཞེས་སོ་ཐར་གྱི་པམ་བ་རྣམས་ལས་ལྟོག་པར་བསྟན་གྱི་བྱང་

སེམས་ལ་དེ་དག་ལམ་བར་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཁུངས་སྐབ་ཀྱི་བཀའ་བསྟན་  
 བཅོས་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་རང་བཟོ་འབའ་ཞིག་གོ། །ལམ་པ་བཞིར་གསུངས་པ་ནི་  
 བསམ་པའི་ངོས་ནས་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་རྟོག་བཀུར་ལ་ཆགས་པ་དང་མོངས་སྐྱོད་ལ་  
 སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པའི་སེམས་དང་ཚོས་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་  
 པའི་སྐྱོངས་པའི་ལམ་པ་བཞི་ཡིན་ལ། བརྒྱད་དུ་བྱས་པ་ནི་སྐྱོར་བའི་ངོས་ནས་ཡིན་  
 ཏེ་འདི་ལྟར་བདག་ལ་བསྟོན་པ་དང་གཞན་སྐྱོད་པ་དང་ཚོས་མི་སྟེར་བ་དང་ནོར་མི་  
 སྟེར་བ་དང་སེམས་ཅན་ལ་འཚོག་པ་དང་ཤད་སྐྱུང་མི་ལེན་པ་དང་དམ་པའི་ཚོས་  
 སྐྱོང་བ་དང་ཚོས་ལྟར་སྐྱང་སྟོན་པའི་ལམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེའི་ཕྱིར་  
 བཞིར་གསུངས་པས་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་ལ་མི་གཞོན་དོ། །

དེས་ན་སྐབ་པའི་དགོངས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་  
 ལས་ནི་ཙ་བའི་ལྷང་བ་བཞི་ཁོ་ན་དོ། །ཞེས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་བདག་ལ་བསྟོན་པ་དང་  
 གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷང་བ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱང་སོ་  
 སོར་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞུང་འདིར་བསྟོན་  
 སྟེན་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་སོ་སོར་ཕྱལ་ནས་གསུངས་ཤིང་རྒྱ་མཚོ་སྤྱི་གྱིས་ལམ་པ་  
 གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱོང་བ་པོ་ཉམ་ཐག་པ་ལ་མ་བྱིན་ནམ་ཚོས་ཀྱི་བཞོ་བཤའ་མ་  
 བྱས་ན་ལམ་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་ལ་ལམ་པར་བཤད་ལ་དེའི་རིག་པ་  
 གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་ཨ་རྒྱས་བརྒྱད་དུ་མཛད་ཅིང་མདོ་ཀྱན་  
 ལས་བརྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་ཡང་ལམ་པ་བརྒྱད་དུ་གསལ་བར་སོགས་མེད་ཀྱིས་  
 བཤད་ཅེས་འགྱུར་བ་དང་། དཔལ་མར་མེ་མཛད་ནས་བརྒྱད་པའི་བཤེས་གཉེན་ལྔ་

མ་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱད་དུ་བཞེད་པས་པམ་པ་བརྒྱད་དུ་བྱོལ། །

བསྐྱབ་བཏུས་དང་སློམ་པ་ཉི་ཤུ་བར་པམ་པ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་གཅིག་ཏུ་  
བསྐྱབ་པ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་འགྲུང་གི་ཁྱད་ཡིན་གྱི་དོན་ནི་གཉིས་སུ་བྱ་སྟེ་སློམ་པ་ཉི་ཤུ་  
པའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་མར་བྱང་ས་ལྟར་བཤད་པ་དང་སློབ་འཇུག་གི་འགྲེལ་པ་ཤེར་  
འབྱུང་སློབ་ལོ་གིས་མཛད་པར་ཁྲིམ་ནས་སེམས་ཅན་བརྟེན་པ་དང་། བསྐྱབས་ཏེ་  
དགའ་བར་བྱེད་པ་ན། །སེམས་ཅན་ལ་ནི་མི་བཟོད་དང་། ཞེས་བསྐྱབ་བཏུས་ཅ་བ་  
བྱངས་པའི་འགྲུང་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་ལ་པམ་པར་  
འདོད་ན། ཚོས་འདོད་པ་ལ་སླིན་མི་བྱེད། ཅེས་དང་། འོར་འདོད་པ་ལ་སླིན་མི་བྱེད།  
ཅེས་དང་། གཤེ་ལ་ལན་དུ་གཤེ་ལ་སོགས། ཞེས་དང་། ས་རོལ་ཤད་གིས་འཆགས་  
པ་སློང་། ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སློང་བར་བྱེད། ཅེས་དང་། བཙུན་མིན་གྱི་རོལ་  
བསྟན་བཅོས་བཙུན། །བཙུན་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་དགའ། ཞེས་དེ་རྣམས་ལ་ཉེས་  
བྱས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན་སློབ་མེད་དེ། ཚོས་འོར་མི་སྟེར་བའི་པམ་པ་  
ལ་ནི་ཀུན་སློང་ལ་སེར་སྣ་དགོས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་གཉིས་ལ་ནི་སེར་སྣའི་ཀུན་སློང་མེད་  
པའི་ཕྱིར་དོ། །འགྲེལ་པ་གསུང་མ་ལས་ཀྱང་ཚོས་མི་སྟེར་བ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་ནས་  
གཞན་ལ་ཡང་ཀུན་སློང་མི་འདྲ་བས་དབྱེ་ཞེས་འཆད་དོ། །རྟེན་པ་ལ་སྐྱར་རྟེན་པ་  
ནི་བརྟེན་པའི་ལན་ཡིན་ལ་པམ་པའི་རྟེན་པ་ནི་ལན་ལ་མི་ལྟོས་པའོ། །ཤད་སྐྱར་མི་  
ལེན་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་ལ་ནི་ཁོན་འཛིན་མེད་ལ་པམ་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་།  
ཐེག་ཆེན་སློང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་དང་པམ་པར་གསུངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ས་སུ་བྱས་  
བྱས་ཐེར་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། འོན་ལོང་དུ་པམ་པའི་སྐབས་སུ་སྟེ་སློབ་སློང་བ་དང་

བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ལོང་མ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་ལ་བྱའི་འདི་ནི་མདོ་  
སྡེ་ལས་གང་ཟབ་པའི་ཕྱོགས་ཉི་ཆེ་ཅམ་ལ་མོས་པ་མ་ཚུངས་སྐྱུང་བ་འདེབས་པ་  
ལ་བྱའོ། །ཞེས་འགྲུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལོ། །

འོན་ཀྱང་ཟབ་མོ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱུང་བ་འདེབས་པ་མི་དགོས་ཏེ་གཞུང་ན་གསལ་  
ལོ། །སྤྱི་རོལ་པའི་གཞུང་ལ་བཙུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི།  
སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་ལ་བཙུག་པ་བྱར་ཡོད་བཞིན་དུ་བཙུག་པར་མ་བྱས་པར་  
སྤྱི་སྡེ་གསལ་གྱི་གཞུང་ལ་བཙུག་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་  
རབ་ལ་ཉེས་འགྲུང་དུ་བཙུག་པར་བྱེད་ཅིང་སློབ་མི་འགྲུང་བའི་དབང་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་སྡེ་གསལ་  
གྱི་གཞུང་ལ་བཙུག་པ་གནང་ཡང་དེ་ལ་དགའ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་མ་གནང་བས་  
དགའ་ཞིང་རངས་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པས། དམ་ཚོས་ལྟར་སྤང་སྟོན་  
པ་ལ་པམ་པར་གསུངས་པ་ནི་རང་དགའ་བ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་རང་དགའ་བཞིན་དུ་  
བསྐྱབ་པར་བྱེད་ལ་གཞན་ཡང་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུང་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱ་  
མཚོ་སྤྱོད་གྱིས། དམ་པའི་ཚོས་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པས་པམ་པར་འགྲུང་རོ། །དེ་ལ་  
དགའ་བ་ནི་བདག་ཉིད་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་འཆད་  
པས་ན་སྟོན་པའོ། །འདོག་པ་ནི་སྐྱབ་པའི་སྤོ་ནས་འཇུང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་  
སོ། །འོ་ན་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོད་ཅེས་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་  
ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཀུན་སློང་མི་འབྲས་སྟེ་འོག་ཏུ་སྟོན་ལོ། །འགལ་བ་སྟོང་ཚུལ་དེ་  
ལྟར་བྱའི་ངོ་ཚད་ཁྲེལ་མེད་པ་སོགས་གྱིས་དབྱེ་བར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་པམ་  
པར་མི་འགྲུང་ཡང་ཟག་པ་ཚུངས་འགྲུང་བྱང་དུ་འགྲུང་དགོས་པས་མི་འཐད་རོ། །

གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་མི། བསྐྱབ་བཏུས་ནས་འབྱུང་བའི་ཙུང་ལྷན་ཞུས་སོ། །འདི་ལ་སློབ་དཔོན་གྲང་ཚུབ་བཟང་པོས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྗོངས་ལོ་མཛོལ་མངོན་ལས་ཙུང་ལྷན་དུ་གསུངས་པ་ཞུས་པ་ཙུང་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ནི་དེ་ཞུས་སློམ་པ་ཐོབ་པའི་འདིག་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཙུང་ལྷན་བཞེད་དང་ལྷན་ནུལ་རིགས་སྤྱི་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་སློབ་བསྐྱར་པའི་དགེ་བའི་ཙུ་བ་ཐམས་ཅད་འདིག་པར་བྱེད་ཅིང་ལྷ་དང་མི་ཡི་བདེ་བ་ཞུས་ལས་པམ་པར་འབྱུང་བའ་སོང་དུ་འགྲོ་བར་འབྱུང་དོ། །ཞེས་སློམ་པ་མ་གྲངས་པའི་སྲར་བསྐྱར་པའི་དགེ་ཙུ་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་ལུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་གཙོད་པའི་རྒྱར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཞོན་བྱེད་ནི་གལ་ཉེ་སློམ་པ་གྲངས་པ་ལ་ཡང་ལྷན་པ་འདི་ཞུས་སློམ་པ་འདིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་པམ་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆེ་སློམ་ལྷན་གྱི་གྲང་སེམས་ལ་པམ་པའི་ལྷན་བ་འདི་ཞུས་ལས་གང་རུང་གྲང་བས་གྲང་སློམ་པ་གཞོང་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷ་ཅི་སློམ་ཞེས་རྒྱ་དང་བཅས་པར་གྲང་སེམས་ཀྱིས་སྤེ་སློད་གྱི་མ་མོ་གྲང་སར་གསུང་དགོས་ན་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱལ་རིགས་ལ་ཙུང་ལྷན་གྲང་ལས་དང་པོ་ལ་བརྒྱད་གསུངས་པ་ལྷན་རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་པའི་སློམ་པ་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བས་དེ་དག་གི་ཙུང་སོ་སོ་བ་ཡོད་ན་དེ་རིགས་གྲང་ཚུང་ཟད་གྲང་མེད་པས་ཞེས་འཆད་དེ། མདོ་དེ་སྤྱི་ལོ་བཞེན་པ་ཡིན་ན་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཙུང་དུ་མི་འབྱུང་ལ་ལས་དང་པོ་པའི་བརྒྱད། རྒྱལ་རིགས་ལ་ཙུང་དུ་མི་འབྱུང་དགོས་པ་ལས་དེ་ནི་མི་འབྲན་དེ་སློམ་པ་སོ་སོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སློམ་དུ་བསམས་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཨ་བླ་ནི་ནམ་མཁའ་

སྤྱིར་པོ་འཛིན་པ་དང་བྱུང་སའི་ཅུ་ལྟར་མི་འདྲ་བའི་འགལ་སྤོང་ལ་གང་ཟག་འཕྲིད་དང་  
ལྷན་ཏུ་དང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱི་ལྟ་དང་བརྒྱད་དང་བཞི་འོ་ཞེས་ལྷན་པའི་རབ་ཏུ་  
དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་ལ། གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་གཞན་ལྷན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རོ་  
ཞེས་རྒྱལ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་གང་ཟག་འཕྲིད་དང་ལས་དང་པོ་པ་ལ་བརྒྱད་  
གསུངས་པ་གང་ཟག་ལྷན་ཏུ་དང་བྱུང་སར་བཞི་གསུངས་པ་གང་ཟག་ཆེན་པོའི་  
དབང་ཏུ་བྱས་ལ་འོན་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྷན་པ་བཞན་རྣམས་ཀྱང་  
འཛོག་པར་བཞེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྷན་པ་བཅུ་བདུན་བཅུ་བདུན་ཏུ་  
འགྲུང་ཉེ་བྱུང་སའི་དང་པོ་ནམ་སྤྱིར་གི་མདོར་གསུངས་པས་དེ་དང་བཅས་པའི་བཅུ་  
བཞི་དང་། བྱུང་སའི་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་བར་པ་གཉིས་དང་ཐ་མའི་དམ་ཚོས་ལྷར་  
སྤྱང་སྟོན་པ་སྟེ་ཅུ་ལྟར་བཅུ་བདུན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱུང་སར་གསུངས་པའི་  
བཞི་པོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་རྣམས་བསྐྱས་པས་བཞིར་མ་འདུས་པའི་ཅུ་ལྟར་གཞན་ཡོད་  
པར་མི་འགྲུང་རོ། །བསྐྱས་ཚུལ་ལ་སྤྱད་བྱེད་ནི་བདག་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་བརྒྱད་  
དོ། །བསྐྱ་བུ་ནི་ཐེག་ཆེན་སྤོང་བ་དང་ཉེད་བཀྱར་གྱི་སྤྱིར་ཏུ་བདག་བསྟོད་ཅིང་གཞན་  
སྟོད་པ་སྤྱད་བྱེད་ན་ཡོད་པས་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་ནམ་སྤྱིར་གི་མདོར་ནམ་  
བ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནས་གསུངས་པའི་བྱུང་ལྷན་གྱི་སེམས་འདོར་བ་སྟེ་ཅུ་  
ལྟར་བཅུ་བཞི་པོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱས་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་སྤོང་བ་དང་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་  
པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མི་སྤོང་བར་འཛིན་པ་དང་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་  
སོབ་ཅེས་རྒྱན་སྤྱོད་པ་གསུམ་ནི་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་ཏུ་འདུ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་བྱུང་

1 གསེ

སེམས་རང་གི་ཡིན་པས་དེ་ལ་བསྟོན་ཅིང་ཐེག་དམན་ལ་སྤྲད་པ་དང་རྩོན་ཏུ་སྐྱབས་སུ་གི་གང་ཟག་རང་ལ་བསྟོན་ཅིང་གང་ཟག་གཞན་ལ་སྤྲད་པས་སོ། །

དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་དགོང་དང་ཚོས་གོས་འཕྲོག་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་ཆད་པས་གཙོད་འཇུག་སོགས་གསུམ་དང་ཡང་དག་འཛོག་གི་ལོངས་སྦྱོང་ཁ་ཉོན་པ་ལ་སྦྱིན་པ་རྣམས་ནི་སེང་སྤྲས་ལོར་མི་སྟེར་བར་འདུ་སྟེ། སེང་སྤྲ་དག་པོས་ཆགས་ནས་བ་རོལ་པོས་རྗེས་དེ་ལོངས་སྦྱོང་པ་མི་བཟོད་པས་ཚུར་ལ་འཕྲོག་པ་དང་སྟེར་དུ་འཇུག་པ་དང་སྟེར་བ་དང་ལེན་པ་དང་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་སེང་སྤྲར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་དང་ཞི་གནས་འདོད་དུ་འཇུག་པ་ནི་སེང་སྤྲས་ཚོས་མི་སྟེར་བར་འདུ་སྟེ་ཚོས་ལ་ཆགས་པའི་སེང་སྤྲས་ཚོས་གྱི་འབྱོར་པ་མི་བཟོད་པས་འབྱེད་པ་དང་སེང་སྤྲ་དག་པོས་རང་ཡང་མི་སྟོན་ལ་གཞན་ཡང་སྟོན་དུ་མི་འཇུག་པས་སོ། །ཚུལ་གྲིམས་འཆལ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་དང་མཚོམས་མེད་གཞན་བཞི་དང་གྲོད་ལ་སོགས་པ་འཛིག་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པས་བརྟུས་སོ། །ཉན་རང་གི་ཚོས་སྦྱོང་བ་དང་སློབ་སྦྱངས་པ་ལ་སྦྱོང་ཉིད་བཟོད་པ་དང་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་སྤང་བས་བརྟུས་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ལས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ཡང་སྟོན་པས་དེ་སྤངས་པ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱང་སྦྱོང་བ་དང་སློབ་སྦྱངས་པས་སྦྱོང་ཉིད་སྤངས་པའི་རྒྱ་རང་གིས་བྱས་པ་དང་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཉིད་ཐེག་ཆེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །པོག་ལྷ་བརྒྱུད་ནས་མི་དགེ་བ་བརྟུ་ལ་རང་གཞན་འགོད་པ་དང་རྫོགས་བྱང་ལ་ཞུགས་པ་བརྫོག་ནས་ཐེག་དམན་ལ་སྤྲད་པ་ནི་དམ་ཚོས་ལྟར་སྤང་སྟོན་པར་འདུ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་ལ་སྟོས་ན་ཐེག་པ་གཞན་གཉིས་དམ་ཚོས་



ལྷུང་ལྷུང་ཡིན་པའི་སྲིད་རྩོམ་འཆད་དོ། །འོད་ཁ་ཅིག་གཏུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་སྣོས་  
 པའི་མདོ་སོ་སོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ཚོ་ག་ཐ་དད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་སྟེ།  
 བསྐྱབ་བཏུས་དང་སྲོད་འཇུག་ནས་གསུངས་པའི་ཚོ་གས་ལེན་ན་ནས་སྣོད་གི་མདོ་  
 བས་བཤད་པ་རྣམས་ཙུ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་ལ་བྱང་ས་ནས་གསུངས་པའི་ཚོ་གས་ལེན་ན་  
 བྱང་སར་བཤད་པ་རྣམས་ཙུ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་བར་སྐྱ་ཞིང་། ཁ་ཅིག་གི་དབུ་མ་དང་  
 སེམས་ཚམ་གྱི་བྱབ་མཐའ་ཐ་དད་ཀྱིས་བྱས་པར་ཡང་འདོད་དོ། །དེ་ལ་འགྲེལ་བ་  
 གསར་མའི་ལུགས་དེ་གི་འཐད་པར་མི་མཐོང་སྟེ་མདོའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་ཚད་མར་  
 ལྷུང་པའི་འིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་དང་འགལ་བར་སྤང་བའི་སྲིད་རྩོ། །

འདི་ལྷུང་སྣོབ་དཔོན་དེས་རྒྱལ་རིགས་དང་ལས་དང་པོ་བ་དེ་དག་བྱང་སེམས་  
 ཀྱི་སྣོས་ལྷན་ཡིན་ནས་མིན། ཡིན་ན་ནི་རྒྱལ་རིགས་ལ་ལྷ་དང་ལས་དང་པོ་བ་ལ་  
 བརྒྱད་སོ་སོར་ངེས་པ་མི་འཐད་དོ། །སྣོས་ལྷན་མིན་ན་ནི་དེ་དག་གི་ལྷུང་བ་འཆའ་བ་  
 མི་རིགས་སོ་ཉེས་པ་དེ་དག་སྣོས་ལྷན་གྱི་ཉེས་པར་ཡང་ངི་ལྷུང་འགྱུར་ཞེ་ན་ཞེས་ངི་  
 བ་བཀོད་པའི་ལན་དུ་གང་ལ་འགྱུར་ཉེ་བ་དེ་དག་ལ་དེའི་ལྷུང་བ་རང་མིང་ནས་སྣོས་  
 ཉེ་བསྟན་པས་ཉེས་པ་དེ་ལ་འདིགས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་  
 ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་མན་ཚུན་དུ་སྤང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ངི་ལྷུང་མི་འགལ། རང་  
 བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་བས་ན་སྣོས་པ་མ་ལྷངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྐལ་བ་མེད་པ་  
 དང་དགེ་ཙུ་ཆད་པར་འགྱུར་ན་སྣོས་ལྷན་ལ་ནི་ཆེས་འགྱུར་ཉེ་ཞེས་གསུངས་པས་ན་  
 སྣོས་པ་མ་ལྷངས་པའི་གོང་གི་དགེ་ཙུ་གཙོད་ཀྱི་སྣོས་པ་མི་གཙོད་ཅེས་གསུངས་པ་  
 དང་འིན་རུ་ཡང་འགལ་པོ། །ཙུ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་ན་བྱང་སར་གསུང་དགོས་པ་ཡང་མ་

ངེས་ཏེ་ངེས་ན་རྒྱ་མཚོ་ཅི་ཡོད། གལ་ཏེ་མ་བཤད་ན་བསྐབ་པ་ལ་སློབ་པ་རྣམས་  
ཀྱིས་རྩ་ལྟུང་བཞི་ཁོ་ནར་བཟུང་ནས་སློབ་པ་ན་རྩ་ལྟུང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་པ་  
བཅོམ་ཡང་དེར་མི་ཤེས་པས་སྤང་མཚམས་མི་ཤེས་པའི་སློབ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་  
ནི་རྩ་ལྟུང་མ་ཡིན་ན་ཡང་རྩ་ལྟུང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱང་སར་དོགས་པ་བཅད་དགོས་ཏེ་  
རྩ་ལྟུང་མ་ཡིན་པ་ལ་རྩ་ལྟུང་དུ་གཟུང་ནས་སློབ་པ་མ་ཞིག་པ་ལ་ཡང་ཞིག་པར་  
འཛིན་པས་སྤང་མཚམས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ནམ་སྟོང་གི་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་བཅས་པ་རྣམས་བྱང་སར་མ་  
གསུངས་པ་ལ་འདི་ནས་བཤད་པའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་བཅས་པ་བསྐབ་བརྟུས་སུ་མ་  
གསུངས་པས་དེ་དག་ཏུ་བསྐབ་པ་ཐམས་ཅད་འཆད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་  
བྱང་ས་དང་བསྐབ་བརྟུས་གཉིས་ཀར་མདོ་སྟེ་ལྟ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཨ་མུ་ཀ་  
རས་བསྐབ་བརྟུས་ནས་གསུགས་པ་རྣམས་རྩ་ལྟུང་དུ་བཞེད་པ་ལེགས་ཀྱང་བྱང་  
སར་བཤད་པའི་བཞི་བོས་བསྐྱས་པར་འདོད་པ་པལ་ཆེ་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་  
བར་སྤང་སྟེ། འདི་འདྲ་བའི་བསྐྱས་ཚུལ་ལ་ནི་མཚོན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲབ་པའི་སྤྱི་ས་མཚོན་  
གཞིའི་དབྱེ་བ་སྤུད་པ་ཡིན་ན་དེ་གཏན་མི་རུང་པ་པལ་མོ་ཆེར་འདུག་པའི་ཕྱིར་  
རོ། །འོད་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་ནི་བསྐབ་བརྟུས་སུ་སློབ་ལྡན་ཡིན་ན་ལྟུང་བ་སོ་སོར་  
ངེས་པ་མི་འཐད་པའི་རྗེ་བའི་ལན་མཛད་པས་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་  
ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་རྒྱལ་པོའི་ལྟུང་བ་ལྟ་རྩ་ལྟུང་མིན་ཞེང་ལས་དང་པོའི་  
བརྒྱུད་རྩ་ལྟུང་མཚོན་ཉིད་པར་བཤད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱོད་དང་མོགས་མེད་  
ཀྱི་ལུགས་མི་འདྲ་བར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྐབ་བརྟུས་སུ་པན་ཚུན་ཀྱི་ལྟུང་བ་

རྣམས་བསྐྱེས་ནས་བཤད་པ་དང་འགའ་བས་དོར་བར་བྱཏོ། །དེས་ན་མདོ་ནས་ཀྱང་  
 ཅ་ལྷུང་དུ་གསུངས་ལ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷུས་དེའི་དོན་བཤད་པ་ན་ཡང་ཅ་ལྷུང་དུ་  
 བཤམ་ཞིང་བྱུང་བར་དུ་ནམ་མཁའི་སྣང་པོའི་མདོ་དང་བྱང་སའི་དོན་གཉིས་ཀ་  
 བལྟས་ནས་གསུངས་པ་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འཐད་པས་ལུགས་གཉིས་ཆར་བསྐྱེ་  
 བར་བྱ་སྟེ་བསྐྱབ་བཏུས་ལས། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་འདི་དག་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་སྐྱངས་ཤིང་  
 བཟུང་བ་དང་གཅིག་གི་འདོད་པ་ལྟར་བལྟས་པའི་ཆོག་ལེ་ལུང་བྱས་པ་དག་བརྗོད་  
 བར་བྱཏོ། །ཞེས་འགྲུར་རྣམས་འབྱུང་ལ། འགྲུར་གསར་ལས་འགའ་ཞིག་གི་  
 ལུགས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བལྟ་བའི་ཆོག་ལེ་ལུང་བྱས་པ་དག་བརྗོད་པར་  
 བྱཏོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་མ་ལྟར་ན་ལུགས་གཉིས་ཆར་གཅིག་ཏུ་སྐྱུང་བར་གསལ་  
 ལ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡང་འགའ་ཞིག་གི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་དེའི་ལུགས་གནས་པ་  
 སྟེ་བཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཅོ། །སྐྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཡང་ཅ་  
 ལྷུང་དུ་བཤད་ལ་དག་བ་ལྟའི་འགྲེལ་བར་ཡང་། རྣམ་མཁའི་སྣང་པོའི་མདོ་སྟེ་  
 བོ། །ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བཏག་པར་བྱཏོ། །སྐྱོམ་པ་འདིག་  
 བར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བའི་སྒྲིག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་དག་ནི་ནམ་མཁའི་སྣང་  
 པོའི་མདོ་སྟེ་ལས་སལ་ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་དེར་བལྟ་བར་བྱཏོ། །ཞེས་  
 འབྱུང་བ་དང་ནམ་གྲོལ་རྒྱ་བའི་འགྲེལ་བར་ཡང་། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་ནི་སྐྱོམ་པ་འདིག་  
 བར་བྱེད་པ་སྟེ་ནམ་མཁའི་སྣང་པོའི་མདོ་སྟེ་ལས་བལྟ་བར་བྱཏོ། །ཞེས་གསུངས་  
 ཤིང་ནམ་སྣང་འཚོ་ཡི་འགྲེལ་བ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པས་ཅ་ལྷུང་དུ་གདོན་  
 མི་ཟ་བར་ཁས་སྐྱང་བར་བྱཏོ། །

རྩོམ་པའི་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་ལྷན་པའི་ཚིག་ས་སྲུ་བཅད་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གི་  
 གསུམ་གྱི་དཀོན་འཕྲོག་ལ། །པས་པམ་པ་ཡི་ལྷན་པར་འདོད། །དམ་པའི་ཚོས་ནི་  
 སྲོང་བྲེད་ལ། །གཉིས་པར་སྲུབ་པས་གསུངས་པ་ཡིན། །རྩལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་  
 དགོ་སྲོང་ལ་འདད། །རྩལ་སྲིག་འཕྲོག་དང་རྟེན་པ་དང། །བཅོན་རར་འཇུག་པར་བྲེད་  
 པ་དང། །རབ་ཏུ་བྱུང་ལས་འབེབས་པ་དང། །མཚམས་མེད་ལྡོ་པོ་བྲེད་པ་  
 དང། །ལོག་པར་ལྷ་བ་འཛིན་པ་དང། །གྲོང་ལ་སོགས་པ་འཛིག་པ་ལ། །རྩོམ་པའི་ལྷན་  
 པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །སྲོ་སྲུང་པ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སྲོང་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པ་  
 དང། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དག། །རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྗོད་པ་དང། །སོ་  
 སོར་ཐར་པ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྲོང་བ་དང། །སྲོབ་པའི་ཐེག་པས་  
 ཆགས་ལ་སོགས། །སྲོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། །པ་རོལ་དག་གྲང་འཛིན་  
 འཇུག་དང། །རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང། །རྟེན་པ་དང་ནི་བཀུར་སྟེ་  
 དང། །ཚིགས་བཅད་རྒྱ་ཡིས་གཞན་སྲོད་དང། །བདག་ནི་ཟབ་མོ་བཟོད་པའི་  
 ཞེས། །ལོག་པ་ཉིད་ནི་སྲོབ་པ་དང། །དགོ་སྲོང་ཆད་པས་གཅོད་འཇུག་དང། །དཀོན་  
 མཆོག་གསུམ་གྱི་སྲིབ་བྲེད་དང། །སྲིབ་པ་ལེན་པར་བྲེད་པ་དང། །ཞི་གནས་འདོད་  
 པར་བྲེད་པ་དང། །ཡང་དག་འཛིག་གི་ཡོངས་སྲོད་རྣམས། །ཁ་ཏོན་བྲེད་ལ་སྲིབ་པ་  
 རྣམས། །དེ་དག་རྩོམ་པའི་ལྷན་པ་སྟེ། །སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ། །མི་ལས་  
 འཕགས་པ་ནས་སྟོང་པོའི། །མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བཞགས་པར་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 ནི་ཡོངས་འདོད་དང། །ཆགས་དང་སེར་སྣ་མི་བཟོད་པས། །སྲོང་ལ་སྲིབ་པར་མི་  
 བྲེད་དང། །བརྒྱུམས་ཏེ་དགའ་བར་བྲེད་པ་ན། །སེམས་ཅན་ལ་ནི་མི་བཟོད་

དང་། །ཁྲིས་པས་སེམས་ཅན་དེག་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་དང་གཞན་མཐུན་  
བས། །ཚོས་ལྟར་བཅོས་པ་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་བསྐྱབ་བརྟུས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་  
སོ། །

དེ་ལ་པམ་པ་དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གི་དཀོར་མ་གྱིན་པར་ལེན་པའི་པམ་  
པའོ། །འདི་ལ་རྩལ་ལས་རྗེས་བདག་ནི། མདོ་ལས་མཚོན་རྟེན་དང་དགོ་འདུན་དང་  
ཕྱོགས་བཞིའི་དགོ་འདུན་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་མཚོན་རྟེན་གྱིས་  
སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་གཉིས་བསྟན་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོ། །འདིར་སངས་  
རྒྱས་ནི་རྒྱལ་བ་དངོས་དང་སྐྱབ་གཟུགས་སོགས་གང་རུང་དོ། །ཚོས་ཀྱང་ལུང་ངམ་  
རྟོགས་པའི་ཚོས་སོ། །དགོ་འདུན་ཞེས་པ་ནི་རིས་སུ་ཆད་པ་ཡིན་ལ་ཕྱོགས་བཞིའི་  
དགོ་འདུན་ནི་རིས་སུ་མ་ཆད་པའོ། །དེ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ན་དགོ་སྲོང་བཞི་ཡན་  
ཆད་ཡིན་ལ་འཕགས་པ་ཡིན་ན་གང་ཟག་རེ་རེ་ཡང་དགོ་འདུན་ནོ། །དཀོན་མཆོག་  
གསུམ་ཞེས་འབྲུང་བ་ནི་གཞུང་གཞན་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་འགོག་ལམ་ཟག་  
མེད་དང་འཕགས་པ་སློབ་པ་ལ་བཤམ་པ་ལྟར་མི་གཟུང་སྟེ། མཚོན་རྟེན་དང་ཕྱོགས་  
བཞིའི་དགོ་འདུན་ཞེས་གསུངས་པས་སྲ་མ་ལྟར་གསལ་ལོ། །མཚོན་རྟེན་གྱི་རྗེས་  
འཕྲོག་གསལ་དགོ་འདུན་དང་ཕྱོགས་བཞིའི་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབ་བ་ཞེས་གསུངས་པས་  
རྗེས་བདག་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ག་མི་དགོས་ཀྱི་གང་རུང་གཅིག་གོ། །ལྷང་བྱའི་  
རྗེས་ནི་གསལ་ཁ་མི་སྤང་བས་ཞིང་ཁང་སོགས་གནས་དང་བཟང་བརྟུང་དང་བཞོན་  
པ་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་ཡིན་ལ། དངོས་པོའི་ཆེ་ཆུང་གི་ཆད་ལ་ཡང་གསལ་ཁ་མི་  
སྤང་ཞིང་དོན་ཐོབ་བྱས་པའི་ཆད་ཀྱང་དཀའ་བར་སྤང་བས་རི་ཅམ་སྤངས་བསམ་

འབྲུམ་པར་ལེན་པའི་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་བའི་མ་མཐའ་ཡན་ཆད་དེ་ཡོ་བྱད་དུ་བཟང་  
 བ་ཚམ་མོ། །དགོན་འདུན་ལ་ཕུལ་བ་ཞེས་གསུངས་པས་རྗེས་བདག་གིས་བདག་གིར་  
 བྱས་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་འདྲའི་དགོན་མཚོག་གསུམ་གང་རུང་ལ་བསྐྱོས་པའི་སྐོ་  
 བས་དེ་དག་དབང་བའོ། །རྒྱ་བ་པོའི་རྟེན་ནི། དགོན་འདུན་ལ་རྒྱ་བའི་ཆེ་བར་དེའི་  
 གསེབ་དུ་མི་གཏོགས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི། གུན་སློང་གི་  
 བྲག་པ་ལ་ལྷགས་པ་ནི་མ་འགྲུལ་བ་དང་སྐྱི་ལ་ལྷགས་པ་ནི་ཡིད་གཉིས་ཡན་ཆད་ཀྱི་  
 རྣམ་པ་མ་དོར་བ་དགོས་ཏེ་ཞོར་ནས་བརྒྱས་པ་ལ་ལས་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བར་མ་  
 འབྲུམ་ལེན་གྱི་སྐྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གུན་སློང་ནི། དགོན་མཚོག་གི་  
 ཡིན་ལ་རང་མི་དབང་ཡང་གཏན་དུ་འབྲུམ་དགོས་སྐྱུམ་པའོ། །སྤྱིར་བཅེ་བ་ལ་སོགས་  
 པའི་བསམ་པས་གཞན་དོན་དུ་འཕྲོག་པ་ལ་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ལྟར་མེད་ཀྱི་  
 རྒྱབས་སྲིད་པར་གསུངས་ལ། སྐོམ་པ་གཞན་གྱི་ཅ་ལྟར་སྐོམ་པ་གཞན་ལ་གནད་བ་  
 སྲིད་ཀྱང་སྐོམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཅ་ལྟར་དེ་ལ་གནད་བ་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར་རང་ཆེད་དུ་  
 འཕྲོག་པའམ་ཡང་ན་གུན་སློང་ཉོན་མོངས་ཅན་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་འདོད་ཆགས་  
 དགོས་པར་འཆད་པ་ནི་མ་དེས་སོ། །སྐྱོར་བ་ནི། འཕྲོག་གས་འཕྲོག་དུ་འཇུག་པ་  
 ཞེས་གསུངས་པས་རང་གི་བྱེད་པ་དང་གཞན་ལ་བཅོལ་བ་གཉིས་འདྲའོ། །དེ་ཡང་མ་  
 ཚོར་བར་འཇུག་བྱས་རྒྱ་བ་དང་མ་ལྟས་འཕྲོག་པ་གཉིས་གང་རུང་སྤེ་འགྱུར་རྙིང་  
 ལས། དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་འཕྲོག་རྒྱ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །མ་འབྲུན་  
 པར་སྐྱོངས་པའི་ཆད་ནི། ཐོབ་སྐོལ་བྱའོ། །འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོར་འཕྲོག་པའི་  
 པམ་པ་སོགས་གསུམ་མོ། །

པམ་པ་གཉིས་པ་ཞི། དམ་པའི་ཚོས་སྤོང་པའི་པམ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་སྤང་བའི་དམ་ཚོས་ཞི། མདོ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བཤད་པའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བཤད་པའམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་སྤོང་ཞིང་འགོག་ཏུ་འཇུག་པ་འདི་ནི་ཙ་པའི་ལྷུང་བ་གཉིས་པའོ། །ཞེས་འམ་གྱི་སྐྱེས་གདམ་ང་ཅན་དུ་གསུངས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་མདོ་སྤེ་གང་རུང་ངོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་བར་བྱེད། ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟབ་མོའི་དོན་ནམ་མཁུའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་སྤངས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་བྱང་ས་དང་སྐབས་འདིའི་ཐེག་ཆེན་སྤོང་བའི་པམ་པ་འབྲ་བར་བཞེད་པས་ན། ཐེག་ཆེན་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཆར་སྟོན་པའི་མདོ་སྤེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བདེན་བཞི་བཤད་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཐེག་དམན་གྱི་སྤེ་སྤོང་ངོ། །འདི་ལ་ཡང་དེ་དག་གི་དོན་གྱི་ཆ་རེ་རེ་“ཅམ་སྤངས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འབྱུང་བ་ཐེག་ཆེན་དང་འབྲ་འམ་སྐྱམ་མོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྤེའི་དོན་གྱི་ཆ་རེ་རེ་སྤངས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་དང་ཉན་རང་གི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་སྤངས་པ་ལ་པམ་པར་མི་རིགས་ཏེ་སྤེ་མ་སྤངས་པ་ཕྱི་མ་སྤངས་པ་ལས་ཁ་ན་མ་སོ་བ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་སྟོན་མེད་དེ་སྟོམ་པ་གོང་འོག་གང་ལའང་ཁ་ན་མ་སོ་བ་ཆེན་ལྷུང་བའི་བཅས་པ་ཆེ་བ་དང་ཆུང་ན་བཅས་པ་ཆུང་བ་ངེས་པ་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་དཔེར་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྐབས་སུ་མི་ཐ་མལ་བ་བསད་ན་པམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བཤོངས་པའི་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་འཚའ་ལྷུང་ན་སྟོམ་པོར་གསུངས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་

1 ཅམ

ཁྲིམ་པ་ཐ་མལ་པའི་ནོར་མ་གྱི་ན་པར་སྐྱངས་པ་ལ་མམ་པ་མ་བཅས་ཤིང་སྐོང་བ་པོ་  
 ཉམ་ཐག་པ་ལ་རང་གི་ནོར་མེར་སྐྱས་མི་སྟེར་བ་ལ་མམ་པར་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐོང་  
 པའི་ཚུལ་ནི་བསྐྱབ་བརྟུས་དང་མདོ་བརྟུས་སུ་སྐོང་ཞིང་འགོག་ཏུ་འཇུག་པ་ཞེས་  
 བྱངས་པ་ནི་མདོ་ལས་སྐོང་བར་བྱེད་འགོག་པར་བྱེད་ཅེས་འབྲུང་ཞིང་བྱང་སར་ཐེག་  
 ཆེན་རང་གིས་སྐོང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་སྐོང་དུ་འཇུག་པ་མེད་ལ་འདི་  
 གཉིས་འབྲ་བར་ཡང་བཞེད་པས་སྐོང་དུ་འཇུག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ལ། རང་  
 གིས་སྐོང་ཚུལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱར་བ་  
 འདེབས་པའོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་སྐོང་བར་བྱེད། ཅེས་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་  
 པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བྱང་དུ་གསོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་འདི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་  
 སྐྱངས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པར་འགྲུང་རོ། །འདི་ལ་ཐེག་ཆེན་སྐོང་བ་སོགས་  
 གསུམ་མོ། །པམ་པ་གསུམ་པ་ནི། རབ་བྱུང་ལ་འཆེ་བའི་“པམ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་  
 ལས་འཆེ་བའི་ཡུལ་ནི། མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བྱས་པ་  
 བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཟུང་མ་བཟུང་དང་ཚུལ་གྲིམས་འཆལ་བ་དང་ཚུལ་ལྡན་གང་རུང་  
 ལ་གསུངས་ཤིང་ཆོགས་བཅད་དེ་ལ་འང་འང་གི་སྐྱ་ཡོད་པས་ཚུལ་གྲིམས་འཆལ་  
 པའི་དགོ་སྐོང་ཞེས་པ་མཚོན་པ་ཙམ་མོ། །འཆེ་བ་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ཀུན་སྐོང་ནི།  
 ཡུལ་དེ་ལ་གནོད་ཅིང་འཆེ་བའི་བསམ་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཙན་ནོ། །སྐོར་བ་ནི། གོས་  
 རུར་རྗེས་འཕྲོག་པ་དང་རབ་བྱུང་ལས་པམ་སྟེ་ཁྲིམ་ན་གནས་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་  
 གང་རུང་བྱས་པའོ། །ལག་ཆས་བསྐྱུན་པ་དང་བཙོན་རར་འཇུག་པ་དང་སྟོག་དང་  
 སྤལ་བ་ལ་ཅ་ལྟར་དུ་གསུངས་པ་ནི། བཞེག་པ་དང་རྣམ་པར་འཆེ་བ་དང་། མཐོ་



འཚམ་པའི་པམ་པས་བསྐྱུས་སོ། །རབ་བྱུང་སྡོམ་ལྷན་གྱི་དུར་སྦྱིག་འཕྲོག་པའི་  
བདག་པོ་ལ་དགོ་སྤོང་བཞིར་མ་ཚང་བ་དགོས་ཏེ་བཞིར་ཚང་ན་ཅ་ལྷུང་དང་པོར་  
འབྱུང་བས་སོ། །འདི་ལ་དུར་སྦྱིག་འཕྲོག་པ་དང་རབ་བྱུང་ལས་པབ་པའི་པམ་པ་  
གཉིས་སོ། །

པམ་པ་བཞི་བ་ནི། མཚམས་མེད་བྱེད་པའི་པམ་པའོ། །དེ་ཡང་པ་དང་མ་དང་  
དབྱ་བཅོམ་པ་བསད་པ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་  
ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་འབྱེན་པའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་ལྟོ། །འདི་ཡི་ཡང་  
དབྱེན་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ནི་བྱང་སའི་པམ་པ་ལྟ་བུས་བསྐྱུས་སོ། །པམ་པ་ལྟ་བ་ནི།  
ལོག་ལྟ་འཛིན་པའི་པམ་པའོ། །དེ་ཡང་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་དང་སྦྱེ་བ་སྣ་གྱི་  
མེད་དོ་ཞེས་སྦྱར་བ་འདེབས་པའོ། །འདི་སྦྱེས་པ་ཚམ་ནས་དགོ་ཅ་གཅོད་པས་མི་  
དགོ་བ་བཅུ་ལྔ་དང་པ་དང་གཞན་ལེན་དུ་འཇུག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་སོ། །པམ་  
པ་དུག་པ་ནི། གནས་འཛིག་པའི་པམ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། གཞིག་བར་བྱ་  
བའི་གནས་ནི་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྲེང་དང་སྡོང་ས་དང་ཡུལ་འཁོར་གང་རུང་དོ། །འཛིག་  
བར་བྱེད་པ་ལ་ཀུན་སྤོང་ནི། དེ་དག་གཞིག་པའི་བསམ་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །སྦྱོར་  
བ་ནི། འཛིག་པའི་ཐབས་གང་ཡང་རུང་བས་བཞིག་པའོ། །དང་པོ་ལྟ་རྒྱུ་པོའི་ལྷུང་  
བ་དང་དུག་པ་གཉིས་བར་བྱས་ནས་མཚམས་མེད་ཡན་ཚད་ལྟ་བོ་སྦྱོན་པའི་ལྷུང་བ་  
མདོ་བཏུས་སྦྱ་བྱངས་པ་ལྟར་མདོ་ན་ཡང་ཡོད་དོ། །འདི་ལ་གྲོང་ལ་སོགས་པ་ན་ཡོད་  
པའི་སེམས་ཅན་བཅོམ་པའི་ཅ་ལྷུང་ཡིན་ན་ནི་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་པམ་པས་བསྐྱུས་  
ལ་དེ་དག་ན་ཡོད་པའི་མོངས་སྦྱོད་བཅོམ་པའི་ཅ་ལྷུང་ཡིན་ན་པམ་པ་དང་པོ་འཕམ་

བཅུ་གསུམ་པར་འདུ་བས་འདི་ནི་གནས་འདྲིལ་པའོ། །དེ་ལ་ནི་གྲོང་འཛོམས་པ་  
 སོགས་ཀྱི་རྩ་ལྗང་བཞིའོ། །པམ་པ་བདུན་པ་ནི། ལྷོད་མིན་ལ་ཟབ་མོ་བཤད་པའི་པམ་  
 པའོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། བན་ཉན་གྱིས་ལྷོ་མ་སྤངས་  
 པའི་སེམས་ཅན་ཉེ་སྤོང་ཉིད་བརྟན་ན་སྐྱབ་པར་འགྲུང་བ་དང་རྫོགས་བྱུང་དུ་སེམས་  
 བསྐྱེད་པ་དང་ལྡན་པའོ། །གང་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི། ལྷོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་  
 ལྷོང་ཉིད་དོ། །བརྟན་པས་རྗེ་ལྷང་གྲུང་པ་ནི། དེ་ལྷང་སྤོང་པ་ཉིད་བརྟན་པས་སྐྱབ་  
 བས་རྫོགས་བྱུང་གི་སེམས་ལས་ཕྱིར་ལོག་སྟེ་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་  
 བསྐྱེད་པའོ། །འདི་ནི་སྤོད་མ་བརྟགས་པ་ལ་ཡིན་གྱི་སྤོད་བརྟགས་པ་ན་རང་གིས་  
 ལྷོད་དུ་རུང་བར་ཤེས་ན་དངོས་པོ་ལ་དེ་ལྷང་མ་ཡིན་གྱུང་པམ་པ་མི་སྐྱེད་དམ་སྟམ་  
 མོ། །པམ་པ་བརྒྱད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་ལས་བརྒྱུག་པའི་པམ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་  
 བརྒྱུག་པར་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ་རྫོགས་བྱུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་  
 བས་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའོ། །བརྒྱུག་པའི་ཚུལ་ནི་ཁྲོད་ཀྱིས་ཕྱིན་དུག་ལ་སྤྱད་པར་  
 མི་རུས་“འཆང་”རྒྱ་བར་མི་རུས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པར་སེམས་བསྐྱེད་དང་  
 འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འགྲུང་རོ་ཞེས་རྫོག་པའོ། །འདི་ལ་རྫོག་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་  
 གམ་ལོག་པ་དགོས་ཤེ་ན། ལྷོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཐབས་དང་བཅས་པའི་སྐྱ་  
 བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་  
 གཞན་གྱི་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་གཉིས་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྷང་ན་ལོག་  
 པ་དགོས་པ་འདྲའོ། །

པམ་པ་དགུ་པ་ནི། སོ་ཐར་སྤོང་བའི་པམ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་གོ་བར་བྱ་

1 འཆང

བའི་ཡུལ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་འདུལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་  
 བའོ། །ལོ་བར་བྱེད་ཚུལ་ནི་འདུལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་གས་བྱང་  
 དུ་སེམས་སྐྱེད་ལ་ཐེག་ཆེན་སྟོན་པ་ལེག་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བྱང་བའི་སྐོ་  
 གསུམ་གྱི་ཉེས་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་དག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཐེག་  
 ཆེན་བསྐྱབས་པ་ཙམ་གྱིས་འདག་པར་སྐྱ་བའོ། །འདི་ལ་འགྱུར་རྙིང་ལས་སོ་ཐར་དང་  
 སེམས་བསྐྱེད་ལས་བརྒྱུ་བའི་ཉེས་ཆེན་སྟོན་པ་ལ་སྐྱར་བ་ཡོད་ཀྱང་འགྱུར་  
 གསར་དང་ནམ་སྟོང་གི་མདོ་ལྟར་འབྱུང་བ་དག་སྟེ་སྐྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་ཆེན་དུ།  
 སོ་སོར་ཐར་པའི་བསྐྱབས་པའི་སྐོམ་པ་སྐྱངས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་  
 ཙམ་དང་དེ་སྟོན་པས་པ་རོལ་དག་པར་བརྟན་པ་ལས་ནི་གསུམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་  
 བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱང་སེམས་གྱིས་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་བསྐྱབས་པར་མི་བྱ་ཞེས་  
 བརྒྱུ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཉེས་བྱས་ནི་གོ་བར་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་  
 ལ་པམ་བ་ལ་ནི་བརྒྱུ་བ་བཞིན་དུ་ལོག་པ་དགོས་པར་མདོ་ན་ལོ། །པམ་བ་བཅུ་བ་  
 བེ། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་པམ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་སྐྱར་  
 བ་གདབ་བྱའི་ཡུལ་ནི། སློབ་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་ནི་སློབ་པའི་ཐེག་པ་སྟེ་ཉན་ཐོས་གྱི་  
 ཐེག་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་རང་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བས་དེ་གཉིས་གང་རུང་ངམ་སྐྱི་ལའོ། །སྐྱར་  
 བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། ཐེག་པ་དེ་དག་ལ་ངེ་ཙམ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་  
 མཐར་འབྲེན་བའམ་མ་ལུས་པར་སློང་མི་རུས་ཞེས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྐྱར་བ་  
 འདེབས་པའོ། །འདིར་མདོ་ལས་ཁྱོད་གྱིས་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པའི་གཏམ་མ་ཉན་ཅིག་  
 གཞན་དག་ལ་ལྷུང་མ་འཕོགས་ལེག་གཏམ་དེ་ཆོམས་ལེག་ཅེས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་

གཏམ་ཉིད་ལ་དད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སོགས་འབྲུང་ཡང་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ་  
 མདོ་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱེས་སའི་ཆེ་ཡུལ་དེས་དེ་ལ་མཉམ་ཏེ་དེ་འབྲ་བའི་ལྷ་བ་སྦྲངས་པ་  
 ཅམ་གྱིས་ཡུལ་ལ་ཡང་ཅུ་ལྷུང་དུ་གསུངས་སའི་སྤྱིར་དོ། །དེའི་སྤྱིར་བ་རོལ་དག་གྲང་  
 འཛིན་འཇུག་དང། ཞེས་བ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་གཟུང་དོ། །འདིར་ཡུལ་ལ་ཅུ་ལྷུང་བཤད་  
 བ་ལྟར་ཅུ་ལྷུང་བདུན་བ་དང་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡུལ་དེ་སློམ་ལྡན་ཡིན་ན་  
 བྱང་ཚུབ་སེམས་འདོར་གྱི་ཅུ་ལྷུང་འབྲུང་མོད་གྲང་དེ་ནི་འོག་ཏུ་སློབ་པས་དེ་དག་གི་  
 ཅུ་ལྷུང་ལ་མི་བགྲང་དོ། །པམ་བ་འདི་དང་པམ་བ་གཉིས་པའི་ཉན་རང་གི་ཚོས་  
 སྦྲངས་བ་གཉིས་ནི་མི་འབྲ་སྟེ་སྟེ་མ་ལུང་ཡིན་ལ་འདི་རྟོགས་བ་ཡིན་བ་དང་སྟེ་མ་ནི་  
 རྒྱལ་བས་མ་གསུངས་ཞེས་སློང་ལ་འདི་ནི་སྲིད་པའི་ཅུ་བ་གཅོད་མི་རུས་པས་  
 འཁོར་བ་ལས་འབྲུང་བར་མི་རུས་ཞེས་སློང་བའི་སྤྱིར་དོ། །

པམ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི། བདག་བསྟོད་གཞན་སློང་གི་པམ་བའོ། །འདི་ལ་བཞི་  
 ལས་སྐྱེས་སའི་ཡུལ་ནི། དེ་དག་ལ་འདུད་བ་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་སྲག་དོག་གི་རྒྱས་  
 བདག་བསྟོད་ཅིང་ཞེས་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་བྲངས་པས་སྦྲང་ས་ལ་འདུན་པའི་གང་ཟག་  
 དང། ཡང་ཞེས་བ་གཞན་སློང་བྲས་ཡུལ་དུ་བྲས་བ་ལ་བསྟོད་སྦྲང་བྲས་བར་མ་ཟད་  
 ཅེས་པའི་དོན་དུ་སྦྲང་པས་སྦྲང་བའི་གང་ཟག་གང་རུང་དོ། །མདོ་རྒྱར་དུ་བརྒྱུར་བ་  
 ལས་དེ་དག་ལ་འདུད་བ་ཞེས་བ་མ་བྱུང་ཡང་ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །ཅི་ཞིག་སྐྱེས་བ་  
 ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་ཡོན་ཏན་དང་གཞན་གྱི་མི་བསྐྱབས་བ་བརྗོད་པའོ། །བརྗོད་ཚུལ་  
 བེ། རྟེན་བཀུར་དང་ཚིགས་བཅད་གྱི་སྤྱིར་དུ་ཐེག་ཆེན་འདོན་བ་དང་སློབ་བ་དང་སློབ་  
 བ་སོགས་བྱེད་བཞིན་དུ་བདག་ནི་རྟེན་བཀུར་སོགས་ལ་མི་ལྷ་བའི་ཐེག་ཆེན་བ་ཡིན་

གྲི་གཞན་ནི་མིན་ལོ་ཞེས་ལྷེ་གཉིས་བྲེད་པའོ། །མདོར་མི་ཚོས་ལྷ་མ་སྐྱོགས་པའི་  
 བདག་བསྟོད་གསུངས་པ་འོག་མའི་སྐབས་ཀྱི་མི་ཚོས་ལྷ་མ་མ་གཏོགས་པ་སྟེ་འདི་  
 དང་གོང་མ་གཉིས་བདག་བསྟོད་ཀྱི་སྐྱོགས་ཅམ་མཚོན་བྲེད་དོ། །ཀུན་སྐོང་ནི་རྟེན་  
 བཀུར་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་གཞན་གྱི་རྟེན་བཀུར་ལ་སྐབས་དོག་པའོ། །མདོ་  
 ལས་སྐབས་དོག་གི་དབང་གིས་སྐྱུས་བར་སྐབས་བཞིར་གསུངས་སོ། །སྐོབ་དཔོན་ཞེ་  
 བ་ལྷས་བྱང་སར་བཤད་པའི་པམ་བ་རྣམས་བྱངས་པའི་སྐབས་སུ་པམ་བ་དང་པོ་མ་  
 བྱངས་པ་ནི་འདིར་བསྟན་པའི་པམ་བ་དང་དོན་གཅིག་པར་བཞེད་པས་ན་བྱང་སར་  
 གསུངས་པའི་དོན་འདིར་བཤད་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། བྱང་སའི་སྐྱ་ཟེན་ལྟར་  
 བྲེད་ན་འདིར་དེ་མ་འདུས་པས་བྱང་སའི་བྱང་དགོས་པམ་སྐྱམ་སོ། །འོན་ཀྱང་བསྟོད་  
 སྐད་སོ་སོར་འབྲེལ་བ་དང་རྟེན་བཀུར་གང་རུང་ལ་ཆགས་པས་ཚོགས་སྐྱེས་བཤད་  
 བ་ལྟར་དོ། །བསྟོད་སྐད་ལ་བདེན་རླུབ་གང་ཡིན་པ་ནི། མདོ་ལས་ནི་མདོར་བསྟན་དུ་  
 ལྷེ་གཉིས་བྲེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། དོན་བསྐྱེད་རླུབ་ཀྱི་རྒྱེན་གྱིས་ལྷེ་བ་ཚེན་  
 པོའི་ལྷང་བ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་ས་སུ་བྱས་བྱས་ཟེར་བ་ལས་ཀྱང་མེད་  
 བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལ་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་བ་གསར་མ་ལས་  
 ཀྱང་། བསྟོད་པ་ནི་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྟོད་པ་  
 བྲེད་པ་སྟེ་ལོག་པར་བསྟོད་ཅིང་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཚིག་སྐྱ་མས་བདེན་རླུབ་འདྲ་བར་  
 བསྟན་བ་ལྟར་སྐྱང་ན་ཡང་ཚིག་སྐྱེ་མ་ལྟར་ན་སྐྱ་མའི་དོན་ཡོན་ཏན་མཚོགས་པམ་ལ་  
 བྱས་ནས་སྐྱེ་མའི་དོན་བརླུབ་གྱིས་སྐྱུས་བ་ལ་བྱ་དགོས་པ་འདྲའོ། །པམ་བ་བརྟེ་  
 གཉིས་པ་ནི། མི་ཚོས་ལྷ་མ་བརླུབ་སྐྱེའི་པམ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་

ཞི། དོན་གོ་བའི་གང་ཟག་གོ། །སྤྲུལ་ཞི། སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་ནས་འདི་ནི་ཁོ་  
བོས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་ཁྲོད་ལ་སྤྲོད་བཅེ་བས་བསྟན་གྱི་ཁྲོད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་  
མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྒྲོམས་ཤིག་དང་ཁོ་བོ་དང་འབྲ་བར་འགྱུར་  
དོ། །ཞེས་སྒྲུ་བཤོ། །

དེ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྤྲུག་དོག་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་  
མོངས་པ་ཅན་གྱི་བསམ་པས་རྩུན་དུ་སྒྲུ་བ་སྟེ་པ་རོལ་བོས་དོན་གོ་བ་ནཤོ། །འདི་ལ་  
ནི་རྟོན་དེ་བྱང་མེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལྡན་དགོ་སྤྲོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་པམ་པ་གཉིས་ཀ་འབྲུང་  
བའི་གོ་སྐབས་ཡོད་དོ། །སྤྲོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། བསྐྱབས་པ་ཅམ་གྱིས་ཟབ་  
མོའི་ཚོས་རྟོགས་པར་སྟོན་པ་དང་གཞན་དག་གྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་  
འཇུག་པ་ལས་ཅ་ལྟར་དུ་འཆད་པ་ནི་མདོ་དང་འགལ་བར་སྤང་དོ། །པམ་པ་བཅུ་  
གསུམ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གི་དཀོར་ལེན་པའི་པམ་པའོ། །འདི་ནི་མདུན་ན་འདོན་  
དང་སྟོན་པོ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་རིགས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་སྤྲོད་ལ་ཞོར་གྱི་  
ཆད་པས་གཅོད་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ན་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་འམ་དགོ་འདུན་  
གྱི་འམ་སྤོགས་བཞིའི་དགོ་འདུན་གྱི་འམ་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཡོ་བྱད་དག་རྒྱར་བཅུག་ནས་  
དེ་དག་ལ་གསུག་ཏུ་འབྲུལ་ལོ། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྒྱལ་རིགས་ལ་འབྲུལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་  
དང་སྟོན་པོ་སོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཅ་ལྟར་དོ། །དེ་ལ་དགོ་སྤྲོད་ཆད་བས་བཅད་པའི་ཅ་  
ལྟར་ནི་ལྟར་གསུམ་པར་འདུ་ཞིང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཞོར་ལེན་པའི་ཅ་ལྟར་ནི་  
ཅ་ལྟར་དང་པོར་འདུ་བས་འདི་ནི་བྱིན་པ་ལེན་པའི་ཅ་ལྟར་དོ། །འོན་ཀྱང་ཅ་ལྟར་དང་  
པོ་ནི་རང་གིས་བརྒྱས་པའམ་རྒྱར་བཅུག་པ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་ཞོར་གྱི་ཆད་

བས་བཅད་པ་ན་དེས་བརྒྱས་བའམ་རྒྱར་བཅུག་པའི་དགོང་རྒྱངས་པའི་ལྷང་  
 བའོ། །འདིར་དགོ་སྤོང་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་དགོང་  
 བ་ལྟ་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །ལྷག་མ་ནི་སྤར་བསྟན་པ་བཞིན་ཅི་རིགས་སུ་སྤར་  
 རོ། །པམ་བ་བཅུ་བཞི་པ་ནི། ཁྲིམས་ངན་འཆའ་བ་སོགས་ཀྱི་པམ་བའོ། །འདི་ལ་  
 གཉིས་པས་ཁྲིམས་ངན་འཆའ་བ་ལ་ཁྲིམས་འཆའ་བའི་ཡུལ་ནི། ཚོས་སྤོང་པའི་དགོ་  
 སྤོང་རྣམས་སོ། །ཁྲིམས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་ནི། དེ་དག་རྣམས་ལ་བཅེ་བའི་བསམ་  
 བས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་མ་སྟན་པའི་ཡིད་བྱེད་འདོར་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་  
 མང་དུ་འགྱུར་བའི་ཁྲིམས་བཅས་པའོ། །ཡང་དག་འཛོག་གི་ལོངས་སྤོང་མ་གྱེན་པར་  
 རྒྱངས་པ་ལ་བཞི་ལས་རྗེས་བདག་ནི། སྤོང་བ་ལ་བཙོན་པའི་དགོ་སྤོང་རོ། །འདིའི་  
 རྗེས་བདག་འཕགས་པ་དང་དགོ་འདུན་དུ་ལོངས་པ་ཡིན་ན་པམ་བ་དེ་ཙམ་ལྷང་དང་  
 མོར་འགྱུར་བས་འཕགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་བཞིར་མ་ལོངས་པའོ། །རྗེས་ནི་དེ་དག་གི་  
 ལོངས་སྤོང་གང་ཡང་རུང་བའོ། །བསམ་པ་ནི་དེ་དག་ལ་སྤར་བའི་བསམ་པའོ། །སྤོར་  
 བ་ནི། དེ་དག་གི་རྗེས་མ་གྱེན་པར་རྒྱངས་ནས་ཁ་ཉོན་པ་ལ་སྤྲིན་པའོ། །མདོ་ལས་དེ་  
 གཉིས་ཀ་ལ་ཙམ་ལྷང་དུ་གསུངས་པའི་གཉིས་ནི་རྒྱལ་རིགས་དང་དེ་ལ་སྤོང་བ་བའི་མི་  
 སྟན་པ་བཟོད་པའི་དགོ་སྤོང་རོ། །འདི་ཁ་ཉོན་པ་ལ་ཙམ་ལྷང་དུ་སྤྲིན་པ་ནི་མདོ་དང་  
 འགལ་ལོ། །དེ་དག་ཅས་པ་ནི་ཙམ་ལྷང་ཚན་པ་སྤི་མ་བརྒྱད་ཀྱི་མཐར་སྤར་ཉེ་བརྒྱད་  
 མོ་དེ་ལ་མདོ་ལས་ལས་དང་མོ་པའི་ལྷང་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ཞེས་པ་  
 ནི་དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་སོ། །མི་ལམ་ཞེས་པ་ནི་ལྷང་བ་ལས་ལྷང་བའི་ཐབས་ཉེ་  
 བསྐྱབ་བཅུས་སུ་བལྟའོ། །གལ་ཉེ་ཙམ་ལྷང་བུང་ན་སྤོམ་པ་སྤར་ཡང་རྒྱང་བར་བྱ་ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་བཤགས་པ་འདིས་ཅི་ལྟར་ལྟར་བར་བྱས་  
 ཤེས་ན། བཤགས་པ་དེས་མདོ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ངན་སོང་དུ་འགོ་བ་བརྒྱུག་བྱས་  
 གྱུང་སོང་ཚུད་པ་ལ་ནི་སྒྲོམ་པ་བརྒྱུང་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་ཐབས་ལ་  
 མཁས་པའི་མདོ་དངས་པའི་སྐབས་སུ་ཅ་ལྟར་བྱུང་ཡང་སྐར་གསོར་རུང་བ་བཤག་  
 པའི་སྐབས་ལས་ཤེས་པས་སྐབས་འདིར་མ་སྒྲོམ་སོ། །ནམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ལྟར་  
 བ་འདི་དག་གི་སྤུན་སོང་གི་ཡན་ལག་ཀུན་དགིས་ཆེན་པོའི་ཚོས་རྣམས་མ་ཚང་ན་  
 པམ་པའི་སྡེ་ཚོན་དུ་གཏོགས་པའི་ཟག་པ་ཚུང་འབྲིང་གི་ལྟར་བ་བཤགས་བྱ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར་ཡང་བཤགས་པས་དེ་ལས་ལྟར་བར་བསྟན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་འདོར་བ་ནི། སྒྲོན་སེམས་དོར་བའོ། །དེ་ལ་ཅ་ལྟར་དུ་  
 ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ནས་གསུངས་པ་ཅ་ལྟར་འདི་སྐྱེད་པའི་ཉེན་ལ་བྱང་  
 སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལྟན་དགོས་པས་སེམས་དོར་བའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་  
 ལ་གཉིས་པ་ནས་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བ་ཡིན་གྱི་དོར་བ་ཅེས་ནས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་  
 པར་མི་འགྱུར་རོ། །ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་  
 གཉིས་ལ་ནི་བྱང་བ་ཅེས་ཀྱིས་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བས་སྤུན་སོང་གི་ཡན་ལག་ཀུན་  
 དགིས་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲོམ་མི་དགོས་ལ་གཞན་ལ་ནི་དགོས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་  
 རོ། །ཆགས་དང་སེར་སྣ་ཞེས་པའི་རྐང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཚོས་དང་ལོར་སྐྱོང་བ་ལ་  
 མི་སྐྱེན་པ་གཉིས་བསྟན་ལ་བསྐྱིགས་ཏེ་ཞེས་སོགས་རྐང་བ་གསུམ་ཡང་འགྱུར་གྱི་  
 རྒྱད་པར་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་བྲིན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་པའི་རྐང་བ་དང་པོ་ནི་  
 རྒྱབ་པ་དགོངས་རྒྱུད་དུ་དངས་པའི་འགྱུར་འགའ་ཞིག་ལས། ཉོན་མོངས་པས་གཞན་



རྗེས་ལྷགས་པས། ཞེས་འགྲུང་བ་ལེགས་ཏེ་བྱང་སར་བདག་ཉིད་དམ་གཞན་དག་གི་  
 གཡམ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་ལྟར་བཅོས་པ་ལ་མོས་ནས་ཞེས་འགྲུང་བས། ཉོན་མོངས་  
 པས་ཚོས་ལྟར་བཅོས་པ་བརྗོད་པ་ཞེས་སྐྱར་བ་ནི་བདག་གི་རྩལ་མེན་ཡིད་བྱེད་གི་  
 ཡིན་ལ་གཞན་གི་རྗེས་སུ་ལྷགས་པས་ཚོས་ལྟར་བཅོས་པ་བརྗོད་པ་ཞེས་སྐྱར་བ་ནི་  
 གཞན་གི་གཡམ་རྒྱགས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །པམ་པའི་བྱེད་པའམ་ཉེས་  
 དམིགས་ནི། པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཚོས་དེ་དག་ལས་གང་རུང་ཞིག་བྱས་ན་ཡང་  
 ཚེ་འདི་ལ་བྱང་རྩལ་གི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་  
 སྐལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ན་ཐམས་ཅད་བྱས་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་བསམ་པ་  
 རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཡང་མེད་དེ་བྱང་སེམས་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་  
 གི་ཡང་དག་པའི་བྱང་སེམས་མིན་ནོ། །དེ་ལ་གསོགས་པ་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་  
 དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གིས་  
 བཤད་དོ། །འགྲེལ་བ་གཞན་རྣམས་ནི་སའི་ཉོགས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཚོགས་བསག་པའི་  
 མཐུ་མེད་པ་ལ་འཆད་དོ། །བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འགྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་གིས་  
 ས་ཐོབ་པ་ལ་བཤད་དེ་ས་དང་པོ་འོ། །མདོར་ན་ཐམས་པ་གཅིག་བྱང་ན་ཡང་ཚེ་དེ་ལ་  
 ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་དེ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྲར་ཡོད་འཕེལ་  
 བ་དང་སྲར་མེད་སྐྱེད་པའི་སྐལ་བ་མེད་ན་ཐམས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱང་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས།  
 དེའི་ཕྱིར་ཐམས་པ་བྱང་ཡང་བྱང་སེམས་གི་སྟོམ་པ་སྐྱེད་དུ་ཡོད་པས་སྐྱམ་དུ་མི་  
 བསམ་པར་ཅ་ལྟར་གིས་གཏན་མ་གོས་པ་ལ་སྟོག་བསྟོས་བྱའོ། །སྟོད་འཇུག་  
 ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ལྟར་བ་སྟོབས་ལྡན་དང་། །བྱང་རྩལ་སེམས་སྟོབས་ལྡན་པ་

1 བསྟོམ

དག། །འཁོར་བར་རེས་གྱིས་འདྲེ་བྱེད་ན། །ས་ཐོབ་པ་ལ་ལུན་རིང་ཐོགས། །ཞེས་  
གསུངས་སོ། །

པམ་པ་བཞི་ནི་གཞུང་འདྲིར་འབྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བརྟུས་ནས་  
གསུངས་པའི་པམ་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་ལས་འདྲི་དང་འབྲེལ། །ནམ་མཁའ་སྤྱིར་བཏུ་  
མདོ་ལས་ཀྱང་“ཉེས་<sup>1</sup>དམིགས་གསུངས་ཉེ་དེ་སྐད་དུ། ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་དེ་དག་གིས་  
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ལས་དང་བོ་བ་འབྲུལ་བ་རྣམས་དགེ་བའི་  
ཅུ་བ་ལྡོག་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཐལ་བར་རྫོག་སྟེ་པམ་པར་ཀྱང་ཅིང་ལྟ་དང་མི་དང་  
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བདེ་བའི་གནས་ལས་ལྷུང་ནས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་འབྱུང་། ལུན་  
རིང་བོར་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བར་འབྱུང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་བར་འབྱུང་  
ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་དགྱིས་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་ཀུན་དགྱིས་དེ་ལྟ་བུས་མི་གཏོང་ལ་  
དེ་ལྟ་བུས་གཏོང་བའི་ཚུལ་ནི། པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཚོས་བཞི་བོ་འདྲི་དག་གི་  
ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་གིས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་  
རྒྱངས་པ་དེ་བཏང་བར་མ་འབྱུང་ལ་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོས་ནི་གཏོང་ངོ་། །དེ་ལ་པམ་  
པའི་གནས་ལྟ་བུ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་བསམ་པའི་སྐོ་ནས་བཞི་དང་སྐྱོར་བའི་སྐོ་ནས་  
བརྒྱུད་དུ་བྱས་པ་ཉེད་བཀུར་ལ་ཆགས་པ་སོགས་སོ། །འདྲི་བརྒྱུད་མཚོན་བྱེད་ཡིན་  
ཉེ་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོ་མ་ཚང་ན་པམ་  
པར་མ་འབྱུང་ཉེ་དེར་གསུངས་པའི་མཚམས་མེད་ལས་ཀྱང་ཁ་ན་ཐོ་བ་ཆེ་བའི་  
ཐེག་ཆེན་སྤོང་བ་དང་སྟེད་བཀུར་ལ་ཆགས་ནས་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་ལ་འདྲིར་  
ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོ་མ་ཚང་ན་པམ་པར་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་གཞན་ལ་

1 ཉེས་

ཡང་དེ་དགོས་པར་གསལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་ལོག་ལྷ་སྐྱེས་པ་དང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་  
 འོར་བ་ལ་དེ་དག་སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་གི་ཀུན་དགེས་ཚེན་པོ་ཚང་མི་དགོས་ཏེ་  
 བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་ནམ་སྤྱིར་གི་མདོར་གསུངས་པ་ཀུན་དགེས་ཚེན་པོ་མ་ཚང་  
 བ་རྣམས་ཟག་པ་རྒྱང་འགྲིང་གང་རུང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་པམ་པའི་“སྟེ་<sup>1</sup>ཚོན་ལ་པམ་  
 བར་མ་སོང་བ་རྣམས་ཟག་པ་རྒྱང་འགྲིང་དུ་གཞུང་འདིར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་  
 རོ། །ཀུན་དགེས་ཚེན་པོ་ངོས་གཟུང་བ་ནི་པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཚོས་བཞི་བོ་འདི་  
 དག་རྒྱན་མ་ཚད་པར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་རྒྱང་དུ་  
 ཅམ་ཡང་མི་སྐྱེད་པ་དང་དེས་མགུ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་དེ་ཉིད་ལ་ཡོན་  
 ཏན་དུ་ལྟ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཀུན་ནས་དགེས་པ་ཚེན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་  
 བྱའོ། །འདི་ལ་ཡན་ལག་བཞི་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི། པམ་པ་ཞེས་པ་ནས་སྟོན་པ་  
 དང་ཞེས་པའི་བར་ཏེ་ཚོས་བཞི་ཞེས་པ་ནི་འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་འཆད་པ་ལྟར་བཞི་ཀ་  
 ཚང་བ་མི་དགོས་ཀྱང་གང་རུང་གཅིག་གོ། །རྒྱན་མ་ཚད་ཅེས་པ་ལ་སོད་ཁ་ཅིག་  
 ལན་གཉིས་ཡན་ཆད་བྱས་པ་ལ་འདོད་པ་དང་ཁ་ཅིག་སྟོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་  
 ཚང་བ་ལ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་འགྲེལ་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་དོན་ལ་ཡང་མི་  
 ཐོབ་པས་དོར་བར་བྱའོ། །དེས་ན་ནམ་པམ་པར་འགྲོ་རྒྱ་དེ་རྣམས་གང་རུང་ཞིག་སྤྱད་  
 ཅིང་ད་དུང་དེ་ལ་སྤྱི་སྤྱིར་རམ་སྲར་ཡང་སྟོན་འདོད་ཡོད་པ་ནི་སྟེ་མ་དེ་རྒྱན་མ་ཚད་  
 པའི་དོན་ཏེ་འགྲེལ་པ་གསར་མ་ལས། ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་ནི་ཟག་པ་རྣམས་སྤྱིར་ཞིང་  
 རྒྱན་མ་ཚད་པར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་ཀྱང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་རྒྱང་དུ་ཅམ་ཡང་  
 མི་སྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱི་དུའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞི་འམ་བཞི་

1 ལྷ

ལས་གང་ཡང་རྩུང་བ་ལ་སྲི་སྲིར་ཞིང་སྲོད་བར་བྱེད་འདོད་དེ་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་  
རོ། །རྒྱ་མཚོ་སློན་དང་རི་བོ་སྐྱ་ཉམ་པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཚོས་རྣམས་རྒྱུན་མ་  
ཚད་བར་ཀུན་ཏུ་སྲོད་པས་ནི་དེ་ལྟར་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་རྣམས་པ་  
ཐམས་ཅད་དུ་ཉམས་པར་བྱས་པར་འགྲུར་ཉེ་དེའི་སྲིར་རྒྱུང་དུ་ཅམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་  
ལ་སོགས་པ་སློས་ཉེ། ཞེས་རྒྱུན་མི་ཚད་དུ་སྲོད་པ་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཉམས་པའི་རྒྱུར་  
བརྟན་ཉེ་དོན་ནི་སྤྲོ་མ་གཉིས་དང་འབྲེལ། །འབྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྲོ་ཚོད་ལས་མ་  
འདས་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་འོག་ཏུ་བཤད་དོ། །

ཡན་ལག་གཉིས་པ་ནི། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནས་མི་སྲུང་བ་དང་ཞེས་པའི་  
བར་རོ། །དེ་ལ་ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ནི་བྱང་ས་ལས། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཁ་བ་  
མོ་བ་ཀུན་ཏུ་སྲོད་པ་ན་བདག་གི་ཆ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་འདྲེམ་པ་ནི་ངོ་ཚ་ཤེས་  
པའོ། །དེ་ཉིད་ལ་གཞན་དག་ལ་འདྲིགས་ཤིང་གྲུས་པས་འདྲིན་པ་ནི་ཁྲེལ་ཡོད་པའོ་  
ཞེས་གསུངས་པའོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ཉམས་པར་སྤྱད་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་  
འདྲེམ་པར་བྱེད་པའོ། །ཁྱད་པར་ནི་འདི་ནི་བདག་གི་བྱ་བའི་ཆ་མ་ཡིན་ལོ་སྤྲོ་མ་ནས་  
རང་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཉེ་འདྲེམ་པ་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་གཞན་གྱིས་སྲོད་ན་མི་རྩུང་ངོ་  
ཞེས་གཞན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཉེ་འདྲེམ་པ་ཁྲེལ་ཡོད་དོ། །འདི་གཉིས་ཆེན་པོ་དང་  
འབྲིང་ལྟ་ཞོག་རྒྱུང་དུ་ཅམ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་གང་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་གཞི་ནི་ཐམ་པར་  
འགྲོ་རྒྱུའི་ཉམས་སྲོད་ལ་ཞུགས་པ་འདོ། །ཐམ་པར་འགྲོ་བ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་མི་སྲུང་བ་  
ཞེས་གསུངས་པས་ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་གང་དུང་ཞིག་རྒྱུང་དུ་ཅམ་ཞིག་སྐྱེས་ཀྱང་  
ཐམ་པར་མི་འགྲུར་རོ། །འོན་ཏེ་གཉིས་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་གང་ཡིན་ཞེ་

བ། སམ་པར་འགྲོ་རྒྱུ་ལེ་ཉེས་སྲོད་ལ་ཞུགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཡིན་གྱི་སྐབས་ཚོད་ཀྱི་ནང་  
 ཚུན་ཚད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་གསུམ་པ་ནི།  
 དེས་མགུ་ཞེས་པ་ནས་དགའ་བ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །འདི་ལ་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་དང་རྩི་བ་  
 སུ་ཉམས་ངོ་ཚ་མེད་པ་དེས་ཀྱང་མགུ་བར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ་གཞི་གང་ལ་ངོ་ཚ་མི་  
 སྤྱོད་བའི་ཉེས་སྲོད་དེས་མགུ་བའམ་ཡང་ན་ངོ་ཚ་དང་ཁྲིལ་མེད་པ་དེས་བྱ་བ་དེ་ལ་  
 མགུ་བ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱ་སྟེ་ས་སུ་བྲས། རོ་ཚ་དང་ཁྲིལ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་  
 རངས་ཏེ་དགའ་བར་བྱེད། ཅེས་འཆད་པ་ལྟར་རོ། །ཉེས་སྲོད་ལ་ཞུགས་པ་ལ་འདྲེས་  
 བ་མི་སྤྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོགས་བྱ་བ་དེས་རང་གི་ཡིད་མགུ་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་  
 བའོ། །དེ་ལ་དགའ་བ་ནི་ཉེས་སྲོད་དེ་ཀུན་ཏུ་སྲོད་པ་མི་སྲོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་དང་  
 རྩི་བ་སུ་ཉམས་ཏེ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་རྣམས་ལྷ་མ་རྣམས་གཞིར་བཞག་ནས་སྤྱི་མ་  
 མ་ཚང་ན་ཀུན་དགྲིས་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་མི་ཚང་བས་སྣོན་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ།  
 མི་སྲོད་བ་མེད་ན་སྲོད་བར་འགྱུར་ལ་སྲོད་ན་ནི་འདྲེས་པའི་སློ་སྤྱོད་བས་ཡན་ལག་  
 གཉིས་པ་ཡང་མ་ཚང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་སྲོད་བ་ནི་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་  
 བས་མི་སྲོད་བ་ལ་མི་བྱེད་དོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན་འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས།  
 མགུ་བ་ནི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་དགའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་དགའ་བ་སྲོད་པའི་སློ་ནས་  
 གནས་པ་ལ་འཆད་པ་ལྟར་མགུ་བ་ནི་ཉེས་སྲོད་དེ་ལ་དགའ་བ་ཡིན་ལ་དགའ་བ་ནི་  
 ཉེས་སྲོད་དེ་སྤྱོད་པའི་སྲོད་པ་ལ་དགའ་བ་ཅམ་ལ་བྱས་ན་དགོངས་པ་མ་སྐྱབ་ནས་  
 ལྟམ་ལོ། །འོ་ན་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་སྲོད་པའི་སྤྱི་མ་ལ་སྲོད་འདོད་ཡོད་པ་དང་རྣོས་སོ་ཞེ་  
 བ། མི་རྣོས་ཏེ་དེ་ལ་འདོད་པ་དང་དེ་ལ་དགའ་བ་གཉིས་སེམས་བྱུང་སོ་སོ་བ་

1 དཔུས

ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །

ཡན་ལག་བཞི་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་སྟེ་འདི་ཡི་དོན་གྲུབ་དེ་ལ་  
 ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྟ་བ་ལ་རྒྱ་མཚོ་སྤྱིན་དང་རི་ན་སུ་དམ་བཤའ་དོ། །གལ་ཏེ་ཉེས་  
 དམིགས་སུ་ལྟ་ན་འདྲེས་པའི་སློམ་སྐྱེ་བ་དང་དེ་ལ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྗེ་  
 ལྟར་འོང་སྟམ་ན། མི་འགལ་ཏེ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་དོ་ཚ་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་  
 རོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་ཉེས་དམིགས་སུ་མཚོང་ཡང་དགའ་བས་འཇུག་པ་ནི་  
 ཁྲིམས་ལྡན་ལོག་གཡེམ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དགའ་བས་གཉིས་ཀྱི་བཤའ་བ་  
 བརྗེས་པ་མ་གཏོགས་པ་ས་སུ་བྲ་ཡང་སྲ་མ་དང་མ་སྟན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་  
 འོད་གྱིས་པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ལ་འདི་དག་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ་  
 ལྟམ་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་ཅན་ནོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པ་ནི་པམ་པའི་གནས་ཀྱི་ཚོས་ལ་སྐྱོན་མེད་དུ་འདྲིན་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདོད་  
 པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་པར་གྲུབ་པའི་སློབ་སུ་ལྟ་ཞིང་མི་འདོད་  
 པའི་སློབ་སུ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་པས་འགྲེལ་བ་རྣམས་དགོངས་པ་གཅིག་  
 ལོ། །མདོ་བརྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་རྒྱན་མ་ཆད་པ་ནི་སྟན་ཚོད་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་  
 མ་ཆད་པ་ལ་འཆད་ཅིང་། དེའི་དོན་ནི་སྲ་མ་མང་སོས་དེའི་བར་ལ་དོ་ཚ་ཁྲིལ་ཡོད་མ་  
 སྐྱེས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བར་མ་བཅད་པ་ལ་འདོད་དེ་བདག་བསྟོད་སོགས་ཀྱི་  
 དིགས་འདྲེས་མ་ཆད་པ་དགོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་སྟམ་དུ་བསམས་པའོ། །སྟན་ཚོད་ཀྱང་  
 ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ལྷུས་པ་ལས། བྱང་སེམས་ལ་སྲོལ་བྱང་བ་བྱང་ན་བྱེད་ལ་བྱང་  
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བར་གནས་ན་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཐའ་མེད་དོ། །དེ་

བཞེན་དུ་སྐྱེད་ལ་བྱུང་ན་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ལ་དང་སྤྱོད་ལ་བྱུང་ན་ནམ་གུང་  
 དང་ནམ་གུང་ལ་བྱུང་ན་སྤོ་རངས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་  
 མཐའ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྤོ་རངས་བྱུང་ན་སྤོ་ལ་ཞེས་བ་དོན་གྱི་འཕྲོ་  
 བས་ཉིན་ལ་ཆ་གསུམ་མཚན་ལ་ཆ་གསུམ་བྱས་པའི་ཉིན་ཞག་གི་དུག་ཆོལ་ཞེས་  
 འདོད་དོ། །འདི་ལ་སྤྱ་མ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་མ་ཆད་པའི་དོན་དང་རོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་  
 མི་སྤྱེ་བ་གཉིས་གཅིག་དུ་སོང་བས་གཞུང་ནས་ཡན་ལག་སོ་སོར་བཟངས་བ་དང་  
 འགལ་ཡོ། །འདིར་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྟན་ཀྱང་ཁ་བསྐྱངས་ནས་  
 སྤྱན་ཚོད་བྱེད་ན། བྱང་སར་ཀུན་དགེས་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་ཆང་བར་མ་བསྟན་པར་  
 འགྱུར་ལ། གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡིན་བྱེད་ན་དེར་ཡང་མ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་དུ་མ་  
 འཇུག་པར་རིགས་པས་སྤྱག་བ་མེད་པར་འགྱུར་དོ། །སྤྱི་མ་སྤྱན་ཚོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་  
 ཀྱང་མདོ་ཡི་དོན་མིན་ཏེ་མདོ་དེ་ལས། ཉེ་བར་འཁོར་རི་ལྟར་ན་ཐེག་བ་ཆེན་པོ་ལ་  
 ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་བཅོས་སྤྱ་  
 ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཉན་སོས་ཀྱི་ཐེག་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་བཅོས་སྤྱ་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་  
 བ། ཉེ་བར་འཁོར་འདི་ལ་ཐེག་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་  
 སེམས་དཔའ་འཕྲི་གལ་ཏེ་སྤྱོད་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཉེས་བ་བྱུང་ལ་གུང་ཆིགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་  
 ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་བ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བར་གནས་པར་བྱེད་ན་ཐེག་བ་  
 ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་  
 ཡོངས་སྤྱ་མ་གཏུགས་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བ་མན་ཆད་དེ་བཞེན་དུ་སྤྱར་  
 ཏེ་གུང་ཆིགས་དང་སྤྱོད་གཉིས་དང་སྤྱོད་དང་མཚན་མའི་སྤྱན་དང་པོ་གཉིས་དང་

ཐུན་དང་པོ་དང་མཚན་མོའི་གྲུང་ཐུན་གཉིས་དང་གྲུང་ཐུན་དང་ཐུན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་  
 གསུངས་ནས། ཉེ་བར་འཁོར་དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་  
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཛུམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་བཙུག་སྲུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་  
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཛུམས་པའི་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ཏུ་ཅང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་ཞིང་ཏུ་  
 ཅང་ཡིད་ལ་གཅགས་པར་ཡང་མི་བྱའོ། །ཉེ་བར་འཁོར་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་  
 ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོ་  
 ཉམས་པ་དང་རབ་རྒྱ་ཉམས་པ་དང་ཡོངས་སྲུ་གཞུགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་  
 བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་  
 བའི་ཕྱིར་མགོ་དང་གོས་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ་དེ་ལྟར་ན་ཉན་  
 ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཡོངས་སྲུ་སྲུང་ན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་  
 རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་བཙུག་སྲུ་མེད་པ་ཡིན་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྔ་རོ་ལྷུང་བ་  
 བྱུང་ན་ཞེས་པའི་ལྷུང་བ་དེ་ནི་ཅ་ལྷུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅ་ལྷུང་ཡིན་པར་ཅེས་ཤེས་ན་ཐེག་ཆེན་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ཕྱིར་  
 བཙུག་སྲུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལན་དུ་གསུངས་ལ་དེའི་དོན་བསྐྱར་ཡང་དེ་ལྟར་ན་བྱང་  
 སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཙུག་སྲུ་ཡོད་པ་ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་ལ་ཉེས་པ་  
 བྱུང་ན་སྤང་བཙུག་སྲུ་མེད་པར་གསུངས་པས་ཤེས་ཏེ་ཅ་ལྷུང་ལས་གཞན་ཕྱིར་  
 བཙུག་སྲུ་རུང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱང་ཚོས་མིན་  
 འོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ཅ་ལྷུང་ཡིན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡོངས་སྲུ་མ་  
 གཞུགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་ཚུལ་ཁྲིམས་



ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་དོན་ནི་ཉམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་  
 བསྐྱབ་བཏུས་སུ་དངས་པའི་འགྲུར་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱད་པོ་མཐའ་མེད་དོ་ཞེས་  
 འགྲུར་བ་འདི་བདེ་སྟེ་དེའི་དོན་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཅ་ལྟར་བྱང་  
 བས་ཕྱིར་སྐྱང་དུ་མེད་ན་དེའི་མཐའ་དེ་ཅམ་དུ་ཟེད་པར་མཐའ་ཡོད་ན་ཡང་སྐྱང་དུ་  
 ཡོད་པས་མཐའ་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤལ་ཉེ་མདོ་དེས་སུན་ཚོད་བསྟན་  
 དུ་ཚུགས་པ་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ་སུན་ཚོད་འདོད་པ་ལྟར་ན་སུན་དེའི་ནང་དུ་གཉེན་པོས་  
 སྟེན་དགོས་ལ། སྔ་རྩོམ་བ་བྱུང་ན་གྲུང་ཚིགས་ལ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེ་གཉིས་  
 གྲང་སུན་ཚོད་སོ་སོ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་གཞུང་ནས་ངོ་ཚ་ཁྲིམ་ཡོད་དང་ཉེས་  
 དམིགས་སུ་ལྟ་བུ་ཡོད་མེད་ལ་བཤད་ལ། མདོ་ལས་སྟོན་སེམས་དང་མ་བུལ་བ་ལ་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལས་སྟོན་འགྲེལ་བར། སུན་ཚིགས་དུག་པོ་དུམ་བུ་  
 བཙོ་བརྒྱད་འགྲུར། །སྔ་འོའི་སུན་ལ་དུམ་བུ་གསུམ་ཡོད་པའི། །དུམ་བུ་དང་པོ་དུམ་  
 བུ་བར་མ་ལ། །ཉེས་པ་བྱུང་བ་དུམ་བུ་ཐ་མ་དེར། །བྱང་ཚུབ་སེམས་བརྗེད་བྱང་ཚུབ་  
 སེམས་དཔའ་ཉམས། །ཕྱི་མ་ལྔ་ཡང་དེ་བཞིན་བསྟེ་བར་གྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་  
 བ། འདི་ནི་ལྷུང་དེའི་གོང་དུ། སྟིག་པའི་གྲོགས་སྤངས་སུན་ཚིགས་སྟོར་དང་ལྟན།  
 །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྐྱུང་ནས་ལས་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་མའི་  
 མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་ཉེ། སུན་ཚིགས་སྟོར་དང་ལྟན་ཞེས་པ་ནི་སུན་དུག་ཏེ་  
 དེའི་དུམ་བུ་དང་པོ་གཉིས་སུ་ཉེས་པ་བྱས་པ་དེ་དུམ་བུ་ཐ་མ་ཚུན་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་  
 སེམས་བྲན་ནས་སྤར་གསོ་བའི་སྟོར་བ་དང་ལྟན་པ་དགོས་ཀྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱང་  
 སེམས་ཐ་མའི་ཕྱིར་བཙོས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་གྲང་ཉམས་སོ་ཞེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ལྷུང་ཡང་ལྷུང་དེའི་འཕྲོས་ཉིད་ནས། དུམ་བུ་དང་པོར་ལེགས་པར་གསོ་བྱེད་  
བ། །སྐྱེས་བུ་རབ་ཡིན་འབྲིང་ནི་གཉིས་ལས་སོ། །དུམ་བུ་ཐ་མར་གསོ་བ་ཐ་མ་སྟེ།  
ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་སྐྱེས་བུ་རབ་ཀྱི་རབ་ནི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་  
དང་རབ་ཀྱི་འབྲིང་ནི་གཉིས་པ་དང་རབ་ཀྱི་ཐ་མ་ནི་སྐྱད་ཅིག་གསུམ་པར་གསོ་བས་  
དགུ་དུག་ལྷ་བརྒྱུང་བཞེར་ཡང་གསུངས་ཏེ་སྤྱིར་འཚོས་པའི་ཚུལ་ཡིན་གྱི་པམ་པར་  
འབྲུང་པའི་ཐུན་ཚིགས་མིན་ནོ། །

འོན་ཅུང་ལྷུང་བྱུང་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱར་གསོ་རུང་བ་དེ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ཕྲོམ་པ་  
ལ་བྱེད་དམ་བུང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྷུང་ན་སྐྱར་གསོར་རུང་  
བ་ལ་སློན་སེམས་མ་བྲལ་ན་ཞེས་པའི་བྱུང་བར་བརྗོད་པ་མི་རིགས་ཏེ་སློན་བ་བཏང་  
བ་སྐྱར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ཕྲོམ་པ་ལེན་ན་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་  
རོ། །གཉིས་པ་ལྷུང་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཕྲོམ་ལྡན་ལ་པམ་པ་བྱུང་ནས་སྐྱར་སྐྱངས་  
ཀྱང་སློན་ཀྱི་ཕྲོམ་པ་འབྲུང་བ་སྤྱིར་སྐྱར་དུ་མེད་པར་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་གཞུང་མང་པོ་  
ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་སློན་སེམས་དང་བྲལ་མ་བྲལ་གྱི་བྱུང་བར་ཡང་མི་  
འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། མདོ་འདི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་  
མཐུས་སྤྱིག་ལྷུང་འདག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་ལ་མདོའི་དོན་ནི་ཅུང་བྱུང་ཡང་  
སློན་སེམས་དང་མ་བྲལ་ན་སྐྱར་ཕྲོམ་པ་གསོར་ཡོད་པར་བརྟན་པས་ན། ཅུང་  
གིས་ཕྲོམ་པ་སྐྱར་སྐྱེ་བའི་བོགས་བྱེད་པའི་སྤྱིབ་པ་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་  
པའི་སློབས་ཀྱིས་བཀག་ཅེས་བཤད་དགོས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་སོ་ཐར་ཀྱི་ཕྲོམ་པར་  
མདོན་ཏེ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ཕྲོམ་པ་ནི་སློན་སེམས་བཏང་བ་ལ་ཡང་སྐྱར་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་

ཉེ་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་སློབ་འདུག་ཏུ་ལྷུང་བ་སྟོབས་ལྡན་དང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་  
 སྟོབས་ལྡན་འདྲེས་མར་སློབ་ན་ས་ཐོབ་པ་ལ་རིང་དུ་ཐོགས་ཞེས་སྟོན་སེམས་བཏང་  
 བའི་ཉེས་དམིགས་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་ལ་ལྷུང་བ་སྟོབས་ལྡན་ནི། དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་  
 སེམས་དབང་ལ། །ལྷུང་བའི་ནང་ན་ལྷི་བ་སྟེ། ཞེས་ལུང་དེའི་གོང་དུ་གསུངས་པའི་  
 སྟོན་སེམས་བཏང་བའོ། །དེ་དང་སྟོན་སེམས་སྟོབས་ལྡན་རེས་གྱིས་འདྲེ་བར་བྱེད་པ་  
 ནི་ལྷུང་བ་དེ་བྱུང་ནས་སྤར་ཡང་སྟོན་སེམས་སྟོབས་ལྡན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སེམས་  
 བསྐྱེད་སོར་ཚུད་ན་སྟོན་པ་མི་སྟེ། བའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་  
 ལུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཉན་“ཐོས་”གྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་གྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོན་པ་ནི་  
 རི་ལྟར་བརྗོད་པར་བསྟེ། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་གྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་  
 སྟོན་པ་ནི་རི་ལྟར་བརྗོད་པར་བསྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ལུགས་པའི་  
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་རྣམས་གྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོན་པ་ནི་རི་ལྟར་བརྗོད་པར་  
 བསྟེ། ཞེས་བྱང་སེམས་གྱི་སོ་ཐར་ལུས་གྱི་བྱང་སེམས་གྱི་སྟོན་པ་མ་ལུས་པས་གང་  
 ཐག་ཐེག་དམན་པ་དང་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་གྱི་སོ་ཐར་གྱི་ལུ་བ་མཛད་པའི་ལན་དུ་  
 བྱང་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་བཙོས་སུ་ཡོད་པ་དང་ཉན་ཐོས་གྱི་བསྐྱབ་པ་བཙོས་སུ་མེད་  
 པར་སྟོན་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་སྤར་གྱི་མདོ་དེས་འཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 རོ། །འོན་སྟོན་སེམས་དང་མ་བྲལ་ན་བཙོས་སུ་ཡོད་པ་དང་བྲལ་ན་བཙོས་སུ་མེད་  
 པའི་བྱང་པར་འོང་བ་ཅི་ཞེན་སོ་ཐར་གྱི་སྟོན་ལྡན་གང་ཡང་ཏུང་བ་ལ་ཅ་ལྷུང་བྱུང་བ་  
 ཕྱིར་སྤང་དུ་ཡོད་ན་བྱང་པར་དེ་དོན་མེད་ཀྱང་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཉེ་འདྲི་ལྟར་བྱང་སེམས་  
 སོ་ཐར་གྱི་སྟོན་ལྡན་དེ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་ཅ་ལྷུང་བྱུང་ན་ཅ་ལྷུང་བྱུང་བའི་འོག་དེ་མ་ཐག་

1 ཐས

ཡན་ཆད་ཏུ་སྤར་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་མ་བཤམ་ན་མིར་སྤར་ཏུ་ཡོད་ལ།  
གཤམ་ཉེ་བྱང་སེམས་ཡིན་ཡང་ཅ་ལྟར་གི་སྒོར་དངོས་མཚུག་དེ་མ་ཐག་ཡན་ཏུ་  
སེམས་བསྐྱེད་བཏང་ནས་མི་ལྡན་པར་བཤམ་ན་མིར་བསྐྱར་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་དེ་རུང་ན་  
ཐེག་པ་དམན་པའི་རྟེན་ལ་ཡང་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །“དེས་ཀྱིས་སྤོ་ཞེས་པ་  
ནི་སྐྱེ་རེངས་ཤར་ནས་གྲུང་ཚིགས་ལ་མ་སྐྱེ་བ་པའི་བར་སྐྱི་ལ་བྱེད་པས་གྲུང་ཚིགས་  
ལ་ཞེས་པ་ནི་ལྟར་བ་བྱུང་བའི།”དེ<sup>2</sup>མ་ཐག་གི་མཚོན་བྱེད་དོ། །

མདོར་ན་ཅ་ལྟར་བྱུང་བའི་“དེ<sup>3</sup>མ་ཐག་ཡན་ཆད་ཏུ་སྒོམ་སེམས་དང་མ་བཤམ་ན་  
སེམས་དེའི་མཐུས་ཅ་ལྟར་བྱུང་ཡང་ལྟར་བ་དེ་སྒོམ་པ་སྤར་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཏུ་  
སྐྱེ་མི་རུས་ལ་བཤམ་ན་དེའི་རུས་པ་འགོག་བྱེད་མེད་པས་སྤར་གསོར་མི་རུང་ཞེས་  
པའི། །དེས་ན་ཅ་ལྟར་མ་བྱུང་བའི་གོང་ནས་སེམས་དེ་བཏང་ཞིང་བཤམ་ན་བཅོས་སྐྱ་  
མི་རུང་བས་ལྟར་བ་དེ་བྱུང་མ་ཐག་གི་མཚུག་ཚུན་ཆད་ཏུ་སེམས་དེ་དང་མ་བཤམ་བ་  
ཞེས་དགོས་སོ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་མ་བཤམ་ན་ཞེས་སྤར་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་མ་བཤམ་  
ཞིང་མ་བཏང་བ་ལ་གསུངས་ཀྱི་རུས་དེར་སེམས་དེ་མ་བསྐྱེད་ན་ཞེས་མ་གསུངས་  
སོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་གྲུང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་  
དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཅི་སྟེ་བརྒྱ་ལ་ལ་ལ་ཞེས་ཏུ་སྤྲིག་པའི་“གྲོགས་”པོའི་  
དབང་གིས་ཉེས་པ་བྱུང་ན་དེ་འདི་ལྟར་སྒོམ་པོ། །གཤམ་ཉེ་བདག་གིས་སྤར་པོ་འདི་  
དག་གིས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ན་ལས་འདའ་བར་བྱ་ན་ནི་བདག་གི་སེམས་ཡོངས་སུ་

1 དས  
2 ཏ  
3 ཏ  
4 གོགས

གདུང་བ་དང་ལྷན་པར་ཡང་འགྲུར་གྱིས་འདི་ལྟར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་  
 སློན་པར་བྱ་བའི་སྲིད་སྲི་མའི་མཐའི་སྲུང་འཁོར་བ་ན་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་ཆ་  
 བགོས་ལ། བདག་གིས་སེམས་ལ་གདུང་བར་ནི་མི་བྱའི་རི་ལྟ་རི་ལྟར་འཁོར་བར་  
 འགྲུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱའོ། །ལྷུང་བ་འདི་ཡང་ཆོས་  
 བཞིན་ཏུ་གསོ་བར་བྱའོ། །སྲིས་ཉེས་པ་མི་བྱའོ་སྣམ་ཏུ་སེམས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་  
 ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བཟུང་ན་གལ་ཉེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཅུ་བའི་  
 ལྷུང་བ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཞིག་པར་གྱུར་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འདིས་སེམས་ལ་བར་  
 གྱུང་བ་ལྟ་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ལྷུང་བར་མི་འགྲུར་བར་ང་སྤྲོད། །ཞེས་  
 གསུངས་པས་ལྷུང་བའི་རྟེན་ལ་བྱང་སེམས་དགོས་ཀྱི་དང་པོར་རྟེན་གཞན་ལ་ཅུ་ལྷུང་  
 བྱང་ནས་སྲིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སོང་བས་སོ་ཐར་སྐྱོར་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་མདོ་  
 གཉིས་ཀ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་ཁོ་ན་ལ་གསུགས་པའི་སྲིད་པོ། །འདི་  
 ལ་འཇུག་ནས་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་སོ་ཐར་ལ་པམ་པ་བྱང་ཡང་སྲིད་བསྐྱར་  
 བས་སྡོན་བཞིན་སྡོམ་པ་འཕྲོ་བ་པོ་ཞེས་སྐྱ་བའི་ཐེག་ཆེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐེག་  
 ཆེན་པའི་གང་ཟག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བའི་ལོར་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལོ། །

ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སོ་ཐར་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་  
 གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་རྗེས་སུ་སྲུང་བ་དང་བཅས་མ་བཅས་དང་  
 སྲིད་བཅོས་སུ་ཡོད་མེད་དང་རིང་ཏུ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་མཐར་ཆགས་པའི་ཁྱད་  
 པར་གསུམ་གསུངས་པའི་ཐ་མའི་དོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གི་འཕྲོས་ཀྱང་  
 མི་གཉོང་བ་རིང་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཉེ་མཛད་དེ་ལས། བྱང་སེམས་

1 ས

དགོ་ཅ་སློན་པས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཆེ་གཅིག་ལ་བད་པར་མི་བྱ་བར་རིམ་གྱིས་  
བད་པར་འགྲུར་བ་དང་ཉོན་མོས་དགོ་ཅ་སློན་པས་ནི་“མགོ་<sup>1</sup>ལ་མེ་འབར་བ་ལྟར་བྱེད་  
པས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་བ་གཉིས་རིང་དུ་ཞུགས་  
བ་དང་མཐར་ཆགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་གསུངས་པས། སྲིད་པར་འཁོར་བ་ཆེད་དུ་  
འཛིན་མི་འཛིན་ལ་མཛད་པའི་སྲིང་དོ། །སློབ་པས་ཚོག་གོ། །

དེ་ནི་དགུས་ཀྱི་དོན་ལ་འབྲུག་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོར་འགྲུར་  
བ་ལ་དགག་པའི་སློན་ནས་དོ་ཆ་“ཁྱེལ་<sup>2</sup>ཡོད་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྟ་བ་  
གཉིས། ལྷུ་བ་པའི་སློན་ནས་ཕྱི་མ་ལ་སློད་འདོད་དང་མགུ་ཞིང་དགའ་བ་གཉིས་ཚང་བ་  
དགོས་ན་མེད་པ་གཉིས་གང་ནས་བཟུང་སྟེ་གང་གི་བར་དུ་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་  
གཉིས་ཀྱང་གང་ནས་བཟུང་སྟེ་གང་བར་དུ་ཡོད་པ་དགོས་ཤེ་ན། འདི་ལ་མེད་པ་  
གཉིས་ནི་ཀུན་སློང་བྱུང་བ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཡན་  
ཆད་དུ་མེད་པ་རྒྱན་ཆགས་པ་དགོས་ཀྱི་བར་དེ་དག་ཏུ་དོ་ཆ་ཤེས་པའམ་ཁྱེལ་ཡོད་  
པའམ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་གང་རུང་ཞིག་བྱུང་ན་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་  
མི་ཚང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱང་དུས་དེ་དག་གང་རུང་དུ་བྱུང་ནས་  
དངོས་གཞི་རྫོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཡན་ཆད་དུ་ཡིད་“དེ་དག་<sup>3</sup>ལས་མ་ལོག་པ་  
དགོས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་དགོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །འོ་ན་ཀུན་དགྱིས་རྒྱུང་  
འབྲིང་གི་བྱུང་པར་ངེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱ་མཚོ་སློན་དང་ཡོན་ཏན་  
འོད་དང་རྩི་ན་སུ་ཏུ་དང་སྒྲོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བ་རྙིང་མ་རྒྱམས་ཀྱིས་མ་བཤད་ལ།

1 མག  
2 ཁྱེལ  
3 དཔག

ས་སྤྱུ་བྱས་ཉོན་མོངས་ལ་འབབ་པ་དང་གཞོལ་བ་དང་བབ་པ་གསུམ་སྟེ་དང་པོར་  
 སྤྱུ་ས་པ་ཅམ་དང་སྤྱུ་ས་ནས་དེའི་རྗེས་སྤྱུ་དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་  
 དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཀུན་དགེས་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་རང་ལུགས་  
 དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ནས་དུག་གསུམ་ལ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུང་གསུམ་གསུངས་པ་དང་  
 སྤྱོར་བའི་གཞན་ལུགས་གཉིས་བཤད་ཀྱང་སྤྱི་མ་གཞུང་ལས་ཡེ་མི་གསལ་ཞིང་སྤྱི་  
 མ་ཡང་འདི་དང་མི་མཐུན་པར་སྤྱང་ངོ། །སྤོམ་བ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བ་གསར་མ་ལས།  
 སྤྱང་གྱི་ཡན་ལག་བཞིའི་སྟེང་དུ་གཞན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མི་སྡོག་པ་བསྐྱུན་  
 བས་ལྡོ་“ཚང་”ན་ཀུན་དགེས་ཆེན་པོ་དང་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྡོག་པ་འབྲིང་དང་  
 གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་མི་སྡོམ་པར་རང་སྡོམས་གྱིས་སྤྱུར་བར་སྡོག་ན་རྒྱུང་དུ་  
 བཤད་མོད། འཐད་སྤྱམ་པ་མི་སྤྱང་སྟེ་འགྲེལ་གྱེད་དེས་ཡན་ལག་བསྐྱུན་ཡིན་གྱེད་ན་  
 ཡན་ལག་གི་མཆོམས་གཟུང་ས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ངོ། །

འོན་གང་ཞེ་ན། འདིར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀུན་དགེས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མཛད་  
 ཅིང་གསུམ་གའི་ལྷང་བ་ངོས་ཀྱང་གཟུང་དགོས་ཏེ། མ་ཟེན་ན་གསུམ་དང་གཅིག་ལ་  
 བཤགས་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དང་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་མ་  
 གསུངས་པས་ཀུན་དགེས་ཆེན་པོ་ངོས་བཟུང་བའི་སྟོན་ས་ཤེས་རུས་པར་གསལ་  
 ལོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་དེས་མགུ་ཞིང་དགའ་བ་དང་སྤྱི་མ་ལ་སྤྱོད་འདོད་ཡོད་པ་དང་། ཉེས་  
 དམིགས་སྤྱི་མི་ལྟ་བ་བཉིས་ནི་སྤྱི་མ་ཉོན་མོངས་ཆེ་བར་གསལ་ཏེ་སྤྱི་མ་ཡོད་ཀྱང་  
 ཉེས་དམིགས་སྤྱི་ལྟ་ན་འཛེམ་པ་སྤྱི་ས་ཡོད་ལ་ཉེས་དམིགས་སྤྱི་ཡེ་མི་ལྟ་ན་འཛེམ་  
 པ་སྤྱི་ས་མེད་པའི་སྤྱིར་ངོ། །དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སྤྱི་ལྟ་བ་ལ་ངོ་ཚ་ཞེས་ཡོད་དང་ལྡན་

1 ཆང

བས་མ་ཁྲབ་ཀྱང་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བུ་མེད་ན་དེ་གཉིས་མི་སྐྱེ་བས་ཁྲབ་པོ། །དེས་  
ན་ཀུན་དགེས་ཆེན་སོའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་ཆེ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བུ་འདུག་ན་  
ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཚང་ཡང་རྒྱུད་དུར་ཤེས་བར་བྱ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བུ་མི་  
འདུག་ན་འབྲིང་དུ་ཤེས་བར་བྱའོ། །ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བུ་མེད་པ་ན་ངོ་ཚ་ཁྲིལ་ཡོད་  
མེད་ལ་ངོ་ཚ་ཁྲིལ་ཡོད་བྱུང་ན་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་ངེས་བས་དེ་  
གཉིས་བྱུང་དུ་མ་བཅུས་སོ། །

བཞི་བ་སྐྱར་གསོར་བྱུང་བའི་བྱུང་བར་ནི། བྱུང་སེམས་ཀྱི་པམ་པའི་ཚོས་ལན་  
ཅིག་ཙམ་ཀུན་ཏུ་སྐྱུང་བས་ནི་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་སྐྱེས་པ་མི་གཏོང་ངོ། །དེའི་  
དོན་ནི་པམ་པ་སྐྱུང་བས་དགོ་སྒོར་གིས་སོ་ཐར་གྱི་སྒོམ་པ་བཏང་བ་བཞིན་དུ་“ཞེས་”  
སྲ་མ་དེའི་གོང་དུ་གསུངས་པས་སོ་ཐར་བཏང་བ་དང་འབྲ་བར་མི་གཏོང་“ཞེས་”པའི་  
དོན་ཉེ་སོ་ཐར་པམ་པ་བྱུང་ནས་བཏང་ན་སྐྱར་སྐྱེས་པས་སྒོན་བཞིན་མི་སྐྱེ་བར་  
གཏོང་བ་དང་མི་འབྲ་ཞེས་བྱའོ། པམ་པ་ལན་ཅིག་གིས་མི་ཚོགས་པར་ལན་ཁ་ཡང་  
སྐྱུང་བས་གཏོང་ཞེས་པའི་དོན་དུ་མི་གསུང་ངོ། །དེའི་སྤྱིར་གཞུང་སྲ་མའི་དེ་མ་ཐག་  
ཏུ། བྱུང་སེམས་ཀྱིས་ནི་སྐྱེས་པ་བཏང་དུ་བཞིན་ཀྱང་ཆེ་འདི་ལ་སྤྱིར་འོད་པའི་སྐྱལ་བ་  
ཡོད་དེ་དགོ་སྒོར་པམ་པ་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྐྱལ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྲུར་བ་མ་ཡིན་  
འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཉེ་པམ་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་ན་སོ་ཐར་ཡང་སྲ་མ་སྐྱལ་  
ནས་སྐྱེས་ན་བསྐྱེན་བར་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་སྤྱིར་སྐྱར་སྐྱེས་  
དུ་མེད་ཅེས་གསུངས་ཤེ། །འདི་ལ་སྐྱེ་བ་ཁ་ཅིག་འཆབ་པ་མེད་ན་པམ་པར་མི་

1 ཞེས  
2 ཞེས



འགྲུང་བས་པམ་པ་ཐམས་ཅད་འཆབ་བཅས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་སྲིད་སྲུང་དུ་མེད་པ་  
 སྲུ་སོར་བཞག་གིས་ཚོགས་ལོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་དམན་པའི་རྟེན་ལ་དགོངས་ཏེ་སྲུང་  
 བ་ཤད་ཟིན་ཏོ། །པམ་པ་འཆབ་མེད་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྲོམ་པ་སྲུང་  
 དུ་ཡོད་པ་དང་མི་འབྲ་སྟེ་བྱང་སེམས་ལ་ནི་སྲུང་སྲུངས་པས་སྲོམ་པ་རྣམ་དག་སྲུ་ལ།  
 ཐེག་པ་དམན་པའི་རྟེན་ལ་ནི་སྲུང་སྲུངས་ཀྱང་དག་སྲོང་གི་སྲོམ་པ་རྣམ་དག་མི་སྲུ་  
 བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཡུལ་རྟེན་ལ་སྟོས་ནས་བསྟེན་བར་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པ་གཉིས་  
 ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སོ་ཐར་ལ་སྲུང་བཅོས་སུ་མེད་པ་དང་བྱང་སེམས་  
 ཀྱི་སྲོམ་པ་ལ་པམ་པ་བྱང་བ་སྲུང་བཅོས་སུ་དུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན་འདི་ལ་རྒྱ་  
 མཚོ་སྲིན་ནི། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྲོམ་པ་ནི་དག་པའི་ཚོས་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཅེ་བའི་སྲོམ་པ་ཞེས་བྲ་སྟེ་དེ་ཆད་པར་གྱུར་ན་ངོ་ཚ་  
 མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་བྲག་པོ་ཀུན་ཏུ་སྲོད་པས། རོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་  
 ཉམས་པར་བྱས་པས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྲུང་བའི་སྐལ་བ་མེད་  
 པར་འགྲུང་རོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་ལྟ་ལ་ཡིན་ཏེ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་བྱང་རྒྱལ་  
 སེམས་དཔའི་སྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཚེ་འདི་ལ་ཕྱིར་ལོད་པའི་སྐལ་བ་  
 ཡོད་དེ་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ་ཐར་གྱི་  
 པམ་པ་བྱང་ན་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཉམས་པར་བྱེད་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྲོམ་པའི་པམ་  
 པས་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་མཛད་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སོ་ཐར་  
 དག་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དེ་རྩི་ན་སུ་ཅ་དང་  
 ས་སུ་བྲས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་རོ། །སྟོགས་འདི་ལ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་བྱང་བ་ལ་

བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བྱིས་ན་ལན་དཀའ་བར་མཐོང་ངོ། །རང་གི་ལུགས་  
 བྱི་སྲུང་བྱངས་པའི་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་ལ་པམ་པ་  
 བྱང་ན་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་  
 པས་ཉན་ཐོངས་པ་ཐམས་ཅད་སློང་བའི་སྲིར་མགོ་དང་གོས་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟར་བྱ་  
 དགོས་པའི་སྲིར་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཙུགས་སུ་མེད་  
 པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་པོ་འདིས་སྲི་  
 དན་ལས་འདའ་བར་བྱ་ན་ནི་བདག་གི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་དང་ལྡན་པར་  
 འགྱུར་གྱིས་ཞེས་སྲུང་བྱངས་པ་ལྟར་འཆད་དགོས་པར་མཐོང་ངོ། །

དེ་ཡང་སྲིར་སོ་ཐར་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པས་སོ་ཐར་ལ་  
 ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་བཙུགས་པ་གང་ལ་མཚན་པའི་གཏུལ་  
 བུའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་གོ། ཐེག་དམན་གྱིས་ནི་ཆེ་དེ་ལ་དབྱ་བཙུགས་  
 ཐོབ་པར་བྱས་མི་བྱས་གང་ཡིན་ཡང་ཆེ་དེ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་སྲིར་དུ་  
 བསམ་པའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ནས་མགོ་འཕྲུལ་གོས་ལ་མེ་འབར་བ་གསོད་པ་ལ་  
 བཙུགས་པ་ལྟ་བུའི་ཉན་ཐོངས་སློང་བའི་བཙུགས་ཚུལ་དགོས་སོ། །དེས་ན་སྡོམ་  
 པ་ལེན་པ་ཡང་ཆེ་དེ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཐོབ་པའི་སྲིར་དུ་ཡིན་པ་ལ། གལ་ཏེ་པམ་པ་  
 འཆབ་བཙུགས་བྱང་ན་དེས་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པ་འཐོབ་མི་སྲིད་པར་བྱེད་པས་  
 སྡོམ་པ་སྐྱངས་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་གཏན་སྡོག་ལ། བྱང་སེམས་ལ་བྱང་སེམས་  
 ཀྱི་སྡོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩ་ལྷུང་བྱང་ཡང་སྡོམ་པ་མཚོས་པའི་དགོས་པའི་  
 གཙོ་བོ་མི་སྡོག་པ་ནི་སྲིར་བཙུགས་སུ་བྱང་མི་བྱང་གི་རྒྱ་མཚན་དུ་གསུང་སྟེ། སྲུང་

བངས་པ་ལྟར་མདོ་གཉིས་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང། །འདུལ་བ་མདོ་ཡི་རྒྱ་ཆེར་  
འགྲེལ་ལས་ཀྱང། སྡོམ་བ་སྦངས་བ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་པམ་བ་བྱུང་བ་  
དེས་རྣམ་གྲོལ་ཐག་རིང་དུ་བསྐྱེདས་པས་ཡོད་ཀྱང་མེད་བ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་  
སོ། །

ལྷ་བ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ལོ། མདོར་བསྐྱུ་ན་རྒྱ་གཉིས་ཁོ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་  
བ་སྦངས་བ་གཏོང་སྟེ་རྫོགས་བྱང་དུ་སྡོམ་བ་བཏང་བ་དང་པམ་བའི་གནས་ལྷ་བྱུང་  
ཆོས་ཀྱི་དགྲིས་ཆེན་པོས་སྦྱུང་པའོ། །ཁོ་ན་བསྐྱུ་བ་ལས་དེ་གཏོང་བ་ནི་མདོར་ན་  
རྒྱ་བཞིས་འགྱུར་ཉེ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་མི་འབྲ་བར་ངེས་པའི་  
སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་བ་དང་མི་བརྟ་སྦྱང་བའི་བྱུང་དུ་འབྲུལ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཆོག་  
རྫོག་པར་བྱེད་བ་དང། པམ་བའི་གནས་ལྷ་བྱུང་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་ཐམས་ཅད་  
དམ་རེ་རེའི་ཉེས་བ་འབྱེན་བ་དང་པམ་བའི་གནས་ལྷ་བྱུང་ཆོས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་  
དམ་རེ་རེ་ལ་ཀྱན་ནས་དགྲིས་བ་ཆེན་པོའི་ཉེས་བ་འབྱེན་པར་བྱེད་ན་བྱང་ཚུབ་  
སེམས་དབས་སྡོམ་བ་བཏང་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཞིར་གསུངས་པ་རི་ལྟར་  
ཡིན་གཞན་ཡང་གཏོང་རྒྱ་ཕྱི་མ་གཉིས་སོ་སོར་བགྲང་ཚུལ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་  
ལ་བྱང་སར་གཉིས་བཤད་བ་དང་དེའི་རྣམ་པར་གཏཏན་ལ་དབབ་པར་གྲངས་དེ་ལས་  
མང་བར་བཤད་བ་གཉིས་མི་འགལ་ཉེ་ཅ་བ་དང་འགྲེལ་བ་ལྷ་བྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
འོ། །གཏོང་རྒྱ་དང་པོ་ནི་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་བ་ཞེས་བ་སྟེ་ཐེག་དམན་དུ་སེམས་  
བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་སྦྱར་སྡོམ་བ་ལེན་བ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་  
པར་འདོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦངས་པའི་སེམས་དེ་དང་མི་འབྲ་བར་“ངེས”པ་སྟེ་མི་

1 རོས

མ་ཐུན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་སློན་སེམས་བཏང་བའོ། །གཏོང་རྒྱ་གཉིས་པ་ནི་མི་  
 དོན་གོ་བའི་བྱང་དུ་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བའི་ཚིག་བརྗོད་ནས་པ་རོལ་པོས་གོ་བའོ། །འདི་  
 སོ་ཐར་གྱིས་སློམ་པ་འབྲུལ་བ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་དེ་ལ་ནི་སྤྱང་བར་མ་རྒྱས་པ་ན་ལུལ་  
 བས་སློམ་པ་རྗེས་སུ་འདྲུག་པའི་བསོད་ནམས་ཚད་པ་ཡིན་གྱི་ལུལ་བ་རང་གི་རོ་བོ་  
 ཉན་སྟེ་གཞུག་པོ་མི་སྐྱེད་ལ། འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སློམ་པ་ལུལ་ན་ནི་སེམས་ཚན་  
 མཐའ་ཡས་པའི་པན་བདེ་སྐྱབ་པར་ཁས་སྐྱངས་ནས་སློམ་པ་གཟུང་བ་བཅད་པས་  
 དན་འགྲོར་སྤྱང་ནས་ལུན་རིང་དུ་འབྲུམ་དགོས་ཏེ། སེམས་ཚན་གཅིག་གི་བདེ་བ་  
 བཞིག་པ་ལ་ཡང་དན་འགྲོར་འགྲོ་དགོས་ན་ལུས་ཚན་མཐའ་དག་གི་བདེ་བ་བཞིག་  
 ཉན་སྟེ་སྤྱི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱ་མཚན་དུ་མས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་སློན་འདྲུག་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས། །ལས་གྱིས་  
 སྐྱབ་པ་མ་བྱས་ན། །སེམས་ཚན་དེ་དག་ཀུན་བསྐྱབས་ནས། །བདག་གི་འགྲོ་བ་རི་  
 འདྲར་འགྲུང། །དངོས་པོ་མལ་བ་ཅུང་ཟད་ལ། །ཡིད་གྱིས་སྦྱིན་པར་བསམ་བྱས་  
 ཉན་སྟེ། །མི་གང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ལ། །དེ་ཡང་ཡི་དུགས་འགྲུང་གསུངས་ན། །སྐྱ་ན་  
 མེད་པའི་བདེ་བ་ལ། །བསམ་པ་ཐག་པས་མགྲོན་གཉེར་ནས། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་  
 བསྐྱས་བྱས་ན། །བདེ་འགྲོར་ཅི་ག་འགྲོ་འགྲུང་རམ། །ཞེས་དང་། །གང་གཞན་སྐྱད་ཅིག་  
 འདི་ཡི་ནི། །བསོད་ནམས་བར་ཚད་གེགས་བྱེད་ལ། །སེམས་ཚན་དོན་ལ་དམན་  
 གྲུང་བས། །དེ་ཡི་དན་འགྲོ་སུ་མཐའ་མེད། །སེམས་ཚན་གཅིག་གི་བདེ་བ་  
 ཡང་། །བཞིག་ན་བདག་ཉིད་ཉམས་འགྲུང་ན། །ནམ་མཁའ་མ་ལུས་མཐའ་སྐྱས་  
 པའི། །ལུས་ཚན་བདེ་བཞིག་སློམ་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་

མཚན་དེ་རྣམས་ནི་སློན་སེམས་བཏང་བ་དང་དེ་མ་བཏང་ཡང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སློང་བའི་  
 རླུང་ཁྲིར་བའི་ཡི་དམ་བཏང་བ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་རྣམས་ཅད་དུ་དབྱེ་  
 དུ་མི་བྱུང་ངོ། །དེའི་སྲིད་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སྤང་དགོས་ཏེ་གཞན་དུ་འཁྲུག་  
 དམིགས་འཛིན་ཏུ་ཆེ་བར་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་མདོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་སྤར་བཤད་  
 ཟེན་ཏོ། །གཏོང་རྒྱ་གསུམ་པ་ནི་ཉེས་པ་བཞི་གཙོ་བོ་ལས་ལྷན་པ་ལེ་ལོ་ཉེས་པ་གང་  
 རུང་ལ་བཤད་ཅིང་གཏོང་རྒྱ་བཞི་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགྲིས་ཆེན་པོས་སྤྱད་པ་ལ་  
 གསུངས་ཀྱང་ཀུན་དགྲིས་ཆེན་པོ་མ་ཚང་ན་པམ་པའི་སྡེ་ཚན་དུ་གཏོགས་པའི་ཉེས་  
 པར་འགྲུང་གི་པམ་པར་དངོས་སུ་མི་འགྲུང་བས་སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་ལྷུང་བ་མིན་ལ་  
 གཏོང་རྒྱ་བཞི་པ་བྱུང་ན་གསུམ་པར་གསུངས་པ་ཡང་འགྲུང་བར་སྤང་ངོ། །དེས་ན་  
 ཀུན་དགྲིས་ཆེན་པོས་སྤྱད་པའི་ཉེས་པ་རེ་རེ་དང་གཉིས་མན་ཆད་ཚོགས་པ་གཉིས་  
 བེ་གཏོང་རྒྱ་སྲི་མ་གཉིས་ཏེ། གཞུང་འདིར་གསུངས་པའི་གཏོང་རྒྱ་གཉིས་པ་ལ་  
 གཉིས་སུ་བྱེ་བའོ། །བཞི་པོ་རྣམས་ཅད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་གཉིས་མན་ཆད་ཚོགས་  
 པའི་ཕྱོགས་ཅམ་མཚོན་བྱེད་དོ། །བྱང་སེམས་སྡོམ་ལྡན་གྱི་སློན་སེམས་ཀྱང་མ་  
 བཏང་ཞིང་བསྐྱབ་བ་མ་སྤུལ་ལ་པམ་པའི་གནས་ཀྱི་ཀུན་དགྲིས་ཆེན་པོ་མ་སྤྱད་ན་ཆེ་  
 འཕྲོས་ཀྱང་འོག་དང་སྤྱིང་དང་ཐད་ཀ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མི་  
 གཏོང་ངོ། །“ཆེ་འཕྲོས་པའི་”ཆེ་བརྗོད་ན་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་  
 བས་འབྲུག་པ་གསོ་བའི་སྲིད་འོད་པར་ཐད་ཀྱི་གསལ་དུ་ལེན་པ་ནི་མིན་ཏོ། །དེ་ལ་སྤྱིང་  
 བེ་སྤྱིང་དང་ཐད་ཀ་ནི་མི་དང་འོག་ནི་དན་སོང་སྤྱིང་དེར་སློན་ལམ་པམ་སེམས་ཅན་གྱི་

1 ཆེ  
 2 ཆེ

དོན་ནམ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་པ་ལ་འགྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །སྐྱེ་བ་  
གཞན་དུ་ཡང་བྱང་སེམས་དང་མི་འཚོམ་པའི་ལས་ལ་མི་འཇུག་པར་རྩི་ན་སྲུ་ཅ་དང་  
ས་སྲུ་བས་འཚད་དེ་སྒོམ་བ་གནས་པའི་མ་སྲུའོ། །གཉིས་བ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་ཚོན་ལ་  
གཉིས་ལས། སྐྱིར་བསྟན་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་བ་ལ་གནས་པ་ལ་ཉེས་བ་དང་  
བཅས་མ་བཅས་དང་ཉེས་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་དང་  
“ཉེས་<sup>1</sup>་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡང་རིག་པར་  
བྱའོ། །དེ་ལ་ལྟར་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་དང་ལྟར་བ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་  
ནི་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོན་ལ་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ནི་སྐབས་འོག་མར་  
འཚད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཉེས་བྱས་སོ་སོར་བཤད་བ་ལ་གཉིས། དག་པའི་ཚོས་སྤྱད་སྤྱིན་དུག་གི་མི་  
མ་སྲུན་སྟོགས་ཀྱི་ཉེས་བ་དག་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་མི་མ་སྲུན་སྟོགས་ཀྱི་“ཉེས་<sup>2</sup>་  
པའོ། །དང་པོ་ལ་དུག་ །སྤྱིན་བ་དང་། ཚུ་ལ་བྲིམས་དང་། བཟོད་བ་དང་། བཙོན་འགྲུས་  
དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མ་སྲུན་སྟོགས་ཀྱི་ཉེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་  
ལས། ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པའི་གཙོ་བོ་ཉམས་བ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་  
མི་མཚོད། ཅས་བ་སྟེ་སྐབས་སུ་སོང་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་  
བསྐྱེད་པས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཚོད་བ་དང་རིམ་གྲོ་མི་བྱང་  
མི་བྱང་བས་དེ་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས་མཚོད་པའི་ཡུལ་སངས་  
རྒྱས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་དེའི་མཚོད་ཉེན་ལོ། །ཚོས་ནི་ཚོས་སམ་ཚོས་ཀྱི་

1 ཉས  
2 ཉས

གླེགས་བཅ་དུ་བྱས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ལྡེ་སྟོན་དམ་སྡེ་སྟོན་དེའི་མ་  
 མོའོ། །དགོ་འདུན་ནི་དགོ་འདུན་ལ་ཡང་རུང་སྟེ་ཕྱོགས་བརྒྱ་དག་ན་ས་ཆེན་པོར་  
 རྒྱུད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ལོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དངོས་ཡིན་  
 ལ་མཚོན་ཉེན་ནི་སྤྱི་བ་རྒྱུགས་བརྟན་ལོ། །ཚོས་ནི་རྟོགས་པའི་ཚོས་འགོག་ལམ་  
 དང་གླེགས་བཅ་དུ་བྱས་པ་ནི་ལྷང་གི་ཚོས་ཉེ་དེ་ཡང་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་  
 གཉིས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་ཅེས་གསུངས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་  
 དགོས་སོ། །དགོ་འདུན་ནི་དགོ་འདུན་ཞེས་པས་བརྟན་པའི་དོན་ས་ཆེན་པོར་རྒྱུད་  
 པར་བཤད་པས་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་ཞེས་པས་  
 བེ་དེ་དང་མཚོན་ཉེན་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཚོག་པར་སྟོན་ལ། ཚོས་སམ་ཞེས་པས་  
 བེ་ལྷང་རྟོགས་གཉིས་གང་རུང་དང་། སྡེ་སྟོན་དམ་ཞེས་པས་ནི་བཀའ་དང་དགོངས་  
 འགྲེལ་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཚོག་པར་སྟོན་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚོན་ཉེན་  
 རམ་ཞེས་པ་དང་སྡེ་སྟོན་གྱི་མ་མོའམ་དགོ་འདུན་ལ་ཡང་རུང་སྟེ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་  
 བེ་མཚོན་ལྷལ་གསུམ་གང་རུང་ལ་མཚོན་པ་གྲུབ་ན་ཡང་མཚོན་པའི་མ་མཐའ་བྱས་  
 པས་ཉེས་བྱས་ཞེགས་པར་སྟོན་པའོ། །

མཚོན་པའི་དངོས་པོ་ནི། ལྷལ་དེ་དག་ལ་མཚོན་པའི་བྱ་བ་རྒྱུད་དུ་འཕམ་ཆེན་པོ་  
 ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་ཐ་ན་ལྷལ་གྱིས་སྤྲུག་གཅིག་ཅེས་འཚལ་བ་དང་ཐ་ན་དག་གིས་ལྷལ་  
 གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལས་བརྒྱུམས་ཉེ་ཆོག་བཞི་བ་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་ཐ་ན་  
 སེམས་ཀྱིས་ལྷལ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་དད་པ་གཅིག་ཅེས་  
 བྱེད་པའོ། །འདི་གསུམ་ལ་ལྷལ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་གདམ་ང་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་མེད་པས་

དགོན་མཚོག་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཡང་གསུམ་ག་བྱ་དགོས་སོ། །འབྲེལ་པ་  
གསར་མ་ལས། ཅི་འབྲོར་བའི་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པས་མཚོད་པར་བྱ་སྟེ་ཐན་ལུས་  
ཀྱིས་ཕྱག་གཅིག་ཅམ་འཚལ་བ་དང་། ཞེས་བཤད་པ་དང་ས་སྤྲུབས་ཀྱང་། ཉིན་ཀྱང་  
རུང་མཚོན་ཀྱང་རུང་དགོ་བ་སྤྲུབ་པ་དང་མཚོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་མ་རུས་ན་  
ཚུང་“དུ་ན<sup>1</sup>་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པས་མེ་ཉོག་སོགས་ཀྱིས་  
མཚོད་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་འགོགས་རུས་སོ། །དུས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་མཚོད་པ་དེ་མ་བྱས་  
བར་ཉིན་ཞག་གཅིག་འདས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྐྱེད་བས་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་བྱང་  
སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དང་འགལ་བས་འགལ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །

འདིར་བསམ་པ་དག་པའི་སར་ཚུད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ་དཔེར་ན་དགོ་སྟོང་  
གིས་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་དང་  
ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་ཅིང་མཚོད་པ་དམ་པས་མཚོད་པ་བྱེད་པ་  
ལྟ་བུའི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བསམ་པ་དག་པའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པས་མཚོད་  
པ་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། ས་དེ་ཐོབ་པ་ཉག་ཏུ་དགོན་མཚོག་  
མཚོད་པ་དང་མི་འབྲེལ་བས་ཉེས་བྱས་འདི་དེ་ལ་མི་འབྲུང་བར་སྟོན་པའོ། །ལྷུང་བ་དེ་  
ཡང་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་གྲུས་པ་དང་དད་པ་མེད་པའི་སྟོམ་ལས་དང་ཉེས་པ་ལ་སྤྱོད་བའི་  
ལེ་ལོས་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ་བརྗེད་པས་བྱས་ན་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་  
པའོ། །འབྲེལ་པ་གསར་མར། ཚགས་པ་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱལ་སོགས། ཉོན་མོངས་ལྷུང་  
བར་འདི་བསྟན་ཏེ། །ལེ་ལོ་བརྗེད་ངས་ལ་སོགས་པ། མཚོད་ལས་གཞན་དུ་ཉོན་  
མོངས་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞེ་སྤང་སོགས་ལྟེ་བ་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་

1 རྟན



ལེ་ལོ་སོགས་ཅུང་ཟད་ཡང་བ་ལས་དམན་བ་ལ་དགག་སྐྱུ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་  
 བ་ཞེས་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྐབས་རྣམས་སུ་གསུངས་ཏེ་འོན་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་སྣོམ་  
 ལས་དང་ལེ་ལོ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གསུངས་བ་ནི་གཞི་ཆེན་པོ་ལ་ངེས་པར་  
 བྱ་བ་ལས་འདས་བའོ་ཞེས་གོ་ལུང་བ་གསུང་དོ། །ཉེས་བྱས་འདི་སྤར་བ་ཤད་པའི་  
 དགོ་བ་ཚོས་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཚོན་བ་ལས་ཉམས་པར་འགྲེལ་བ་གསར་མར་  
 འཆད་དོ། །གཉིས་པ་སེལ་སྤེལ་གཉེན་པོ་ཉམས་བ་ནི། འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་  
 འཇུག་ །ཅེས་བ་སྟེ་འདོད་བ་ཆེ་བ་དང་ཚོག་མི་ཤེས་བ་དང་རྗེད་བཀྲུང་ལ་ཆགས་བ་  
 གསུམ་མམ་བཞི་གང་རུང་བུང་བའི་རྗེས་སུ་འཇུག་བ་སྟེ་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་  
 འགོག་པར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་ཏེ་འདི་ལ་སྤྱང་བ་བྱུང་ན་ཉོན་  
 མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་མེད་དོ། །སེམས་དེ་དག་དགག་པའི་སྤྱིར་དུ་འདུན་པ་བསྐྱེད་  
 ཅིང་འབད་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ལ་དེའི་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཇིག་པས་དེའི་  
 གོགས་ལ་གནས་ཏེ་བརྗོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་སྤྱིར་  
 ངེས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲོད་པ་ལ་བཅས་བ་དང་འགལ་བའི་  
 ཉེས་བ་མེད་ཀྱི་སྒྲོན་ཡེ་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །འདི་སྣོམ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐབས་  
 ཀྱི་རྗེད་བཀྲུང་ལ་ཆགས་བ་དང་དུ་མི་ལེན་ཞིང་འདོད་རྒྱུང་ཚོག་ཤེས་ལས་ཉམས་བ་  
 ཡིན་པར་འགྲེལ་བ་གསར་མས་བཤམ་དོ། །གསུམ་པ་མི་འཇིགས་པའི་སྤྱིན་པའི་  
 རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པ་ལ་གཉིས་ལས། དུལ་གྱི་བྱེད་པར་དང་འགྲེལ་བ་ནི། ཡན་བ་  
 རྣམས་ལ་གྲུས་མི་བྱེད། ཅེས་བ་སྟེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་རང་ལས་སྣོམ་པའི་སྣོ་  
 རས་ཆེས་རྒྱུ་ཞིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྣོ་ནས་

1 ཡ

གསོང་པོར་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་འོས་སྲ་གྲུང་པའི་སྲིར་བཀྱར་སྟེ་བྱ་བར་འོས་པ་  
 རང་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པ་མཚོང་ན་ལངས་ཤིང་སྟོན་མི་སྟོབ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཡུལ་གྱི་  
 སྲི་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ཇིས་པ་ལ་ནི་ལན་མི་འདེབས། ཞེས་པ་སྟེ་པ་རོལ་བོས་དགའ་  
 བར་བྱ་བའི་སྲིར་རང་ལ་གསོང་པོར་སྐྱ་ཞིང་ནད་འཇི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ཀྱན་ཏུ་  
 སྐྱ་ལ་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་སྐྱ་མ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བྱེ་བྲག་འཇི་བ་  
 ལ་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལན་མི་བཟོད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །རིགས་པའི་ཚུལ་ནི་  
 འབྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་ལས་ལན་བཏབ་པ་ལས་རྗེད་པ་འདོད་པ་སོགས་མེད་པར་འཆད་  
 མོད་ཀྱང་འབྲེལ་བ་གསར་མས་རྗེས་སྲ་མ་ཐུན་པའི་ལན་ལ་བཤད་པ་ལགས་  
 སོ། །ཡུལ་དེ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་རྟེན་གྱི་སྐོན་ནས་ཉེས་པ་  
 མེད་པ་ནི། རང་ཉིད་ནད་ཚབས་ཆེ་བ་དང་གཉིད་ལོག་པ་ན་གཞན་གྱིས་སང་པའི་  
 འདུ་ཤེས་གྱིས་སྐྱ་བ་སོགས་བྱེད་པ་ལ་ལན་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་སྟེ་གཉིས་  
 སོ། །

གནས་སྐབས་གྱི་སྐོན་ནས་ལྟང་བ་མེད་པ་ནི། རང་གིས་གཞན་ལ་ཚོས་སྟོན་  
 བའམ་གཞན་དང་ཚོས་གྱི་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་གཞན་  
 པའི་གང་ཟག་སྐྱ་བ་སོགས་གྱིས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་དུས་དང་། གཞན་གྱིས་རང་ལ་  
 ཚོས་སྟོན་པ་ཉན་པའམ་གཞན་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པ་ལ་ན་ལྟགས་ཏེ་ཉན་པའི་དུས་ཏེ་  
 གསུམ་མོ། །དགོས་པའི་སྐོན་ནས་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། ལངས་པ་སོགས་བྱས་ན་གཞན་  
 ཚོས་ཉན་པའི་བར་ཆད་དུ་སོང་ནས་གཞན་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་བསྐྱུང་བ་དང་།  
 ཚོས་སྐྱ་བར་མི་དགའ་བར་འགྱུར་གྱི་དོགས་ནས་དེའི་སེམས་སྐྱུང་བ་དང་། མི་

ལངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་དེས་དེ་དག་མི་དགེ་བ་ལས་བསྐྱང་སྟེ་དགེ་བའི་  
གནས་ལ་འགོད་པ་དང་། ལྷན་མི་བྱ་བ་དང་མི་སྣ་བ་སོགས་ཀྱི་ནང་ཁྲིམས་དགེ་  
འདུན་གྱིས་བྱས་པ་བསྐྱང་བ་དང་། ལྷན་པ་དང་སྣ་བ་སོགས་བྱས་ན་རང་ལ་སྐྱེ་པོ་  
མང་པོ་ཀྱན་ནས་མཉམ་སེམས་སྐྱེ་བ་བསྐྱང་བ་སྟེ་ལྡོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་སྦྱང་  
བར་འགྲུང་བ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི། ང་རྒྱལ་དང་གཞོན་པ་བྱ་བར་འདོད་པའི་ཀྱན་  
ནས་མཉམ་སེམས་དང་སེམས་འཁྲུག་པའི་ཁོང་ཁྲོ་བས་ལྡང་བ་སོགས་མི་བྱེད་  
པའོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་ལུང་མ་བརྟན་དང་  
བརྗེད་ངས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའོ། །ཉེས་བྱས་དེ་གཉིས་ནི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་  
ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་བསྐྱང་བ་ལས་ཉམས་པར་འབྲེལ་བ་གསར་  
མས་བཤམ་དོ། །བཞི་བ་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། མཐོན་  
དུ་བོས་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི། མཐོན་བོས་བདག་གི་ར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་བ་སྟེ་  
གཞན་དག་རབ་བྱུང་གི་གང་ཟག་གི་ཁྲིམ་མམ་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ངས་  
ཁྲིམ་པའི་ཁྲིམ་དུ་ཟས་སྒྲོམ་དང་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་མཐོན་དུ་བོས་པ་  
ལས་ང་རྒྱལ་ཀྱན་ནས་མཉམ་སེམས་ཁོང་ཁྲོས་བོས་པ་བདག་གི་ར་མི་བྱེད་ཅིང་མི་  
འཐོན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོའི་དབང་གིས་མི་འཐོ་  
ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པའོ། །མ་སོང་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་ཉེན་གྱི་སྐོ་  
ནས་ནི། བ་སྟེ་མི་རྣམས་པ་དང་ལྡང་གཞན་ལ་ཁས་སྐྱངས་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །ལམ་གྱི་  
སྐོ་ནས་ནི། ལམ་ཐག་རིང་ཞིང་བདེ་སྐྱབ་དུ་བཟོད་མི་རྣམས་པའི་ཡུལ་འཛད་མ་རིང་  
དང་ལམ་ན་དག་དང་གཞུག་པ་དང་གཞོན་པ་མང་པའི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་

གཉེས་སོ། །སྤྱིན་བདག་གི་སློན་ནས་ནི་མཐོ་འཚོམ་པའི་བསམ་བས་བོས་བའོ། །

དགོས་པའི་སློན་ནས་ནི། མ་སོང་བའི་ཐབས་དེས་སྤར་བསྟན་པ་ལྟར་འདུལ་  
འདོད་པ་དང་རྒྱན་དུ་དགོ་སྤྱོད་ལ་བཙུག་ཏེ་དེའི་བར་ཚད་བསྐྱར་བ་དང་། སྤོན་མ་  
ཐོས་པའི་དོན་ལྡན་གྱི་ཚོས་མཉམ་པ་ལས་ཉམས་སུ་དོགས་པ་དང་། སྤོན་མ་ཐོས་  
པའི་འབེལ་བའི་གཏམ་དེ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཆེས་མང་པོའི་མནར་སེམས་སྤང་བ་  
དང་སྤྱང་བཟེད་ཁས་སུ་བ་སོགས་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྱིམས་སྤང་བ་སྟེ་བྱུག་  
གོ་ལོ་བྱད་བསྟབས་བ་མི་ལེན་པ་ནི། གསེར་ལ་སོགས་པ་ལེན་མི་བྱེད། ཅེས་བ་སྟེ་  
སྤྱིན་བདག་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་གསེར་དུལ་སུ་ཉིག་བྱེད་ལ་སོགས་  
བ་ནོར་གྱི་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་བ་རྣམས་འཐོབ་ཅིང་ནན་གྱིས་སྤྱིན་པའི་དུས་གྱིས་  
བསྟབས་བ་ལས་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྱོས་མི་ལེན་ཞིང་སྤོང་ན་སེམས་ཅན་ཡལ་  
བར་འདོར་བའི་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་ལེན་ན་ཉོན་  
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་བའོ། །འོག་མ་རྣམས་སུ་དམིགས་བསམ་མེད་པའི་  
སེམས་གཉེས་ཞེས་འབྲུང་བ་རྣམས་སེམས་ཆེན་པོ་གཉེས་པོ་འདི་ལ་གོ་བར་  
བྱའོ། །མ་སྤངས་ཀྱང་ཉེས་བ་མེད་པ་ལ་རང་གི་ངོས་ནས་ནི། དངོས་པོ་དེ་སྤངས་  
པས་རང་གི་སེམས་ཆགས་པར་འབྱུང་བར་མཐོང་བའོ། །སྤྱིན་བདག་གི་ངོས་ནས་  
ནི་བྱིན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོད་དོགས་བ་དང་། རང་དང་གཞན་ནོར་དུ་དོགས་པ་དང་།  
ལོ་བྱད་བསྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་སྤྱིན་བདག་དུལ་བོར་སོང་དོགས་བ་སྟེ་  
གསུམ་མོ། །རྗེས་གྱི་སློན་ནས་ནི་དགོ་འདུན་ནམ་མཚོད་ཉེན་ལ་བསྐྱོས་པ་ཡིན་པར་  
དོགས་བ་དང་། གཞན་ལས་མི་རིགས་པས་སྤོགས་བ་དང་། དེ་ལས་ཉེས་དམིགས་

འགྲུང་བར་དོགས་པ་"སྟེ<sup>1</sup>གཉིས་སོ། །ཉེས་དམིགས་ནི་དེ་གསོད་པའམ་འཆིང་  
 བའམ་ཆད་པས་བཅད་པའམ་མིག་འབྲིན་པ་སོགས་ཀྱི་གོམ་པར་འགྲུང་བའམ་  
 རླུགས་པའི་སྤང་པར་འགྲུང་བའོ། །དེ་དག་ནི་རྫོག་སྲུང་སྤངས་པའི་ཉེས་དམིགས་  
 སྲུང་བཤད་ལ་ས་སྲུང་སྤངས་འགྲོག་མཁན་ལ་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་འགྲུང་བར་མཐོང་  
 བས་མི་མེན་པ་ལ་འཆད་དོ། །ཉེས་བྱས་དེ་གཉིས་ནི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བསོད་  
 བས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གོགས་སྲུང་འགྲོ་བ་ལས་ཉམས་པར་འབྲེལ་བ་གསར་མས་བཤད་  
 དོ། །ལྟ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་པ་དང་འགལ་བ་ནི། ཚོས་འདོད་པ་ལ་སྤྲིན་མི་བྱེད་ཅེས་པ་  
 རྟེ་གཞན་ཚོས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སེམས་གཉིས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲེལ་དོག་  
 ཅན་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་ཚོས་མི་སྤྲིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་  
 འོ། །སེམས་གཞན་གྱིས་ནི་ཉོན་མོགས་ཅན་མིན་པའོ། །མ་གྱིན་ཀྱང་ལྷུང་བ་མེད་པ་  
 ལ་ཉེན་གྱི་སྐོན་པ་ནི། བད་ཚབས་ཆེ་བ་དང་ཚོས་མི་ཤེས་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །དགོས་  
 པའི་སྐོན་པ་ནི་ཚོས་མི་སྤྲིན་པའི་ཐབས་དེས་སྤང་བ་སྤྲོན་པ་སྤྲུལ་འདྲུལ་འདོད་པ་སྟེ་  
 གཅིག་གོ། །གཏུག་བྱའི་སྐོན་པ་ནི་སྤོད་དང་མི་སྤྲོན་པ་སྟེ་སྤྲེལ་པས་ཅན་གྲགས་ཚོལ་  
 བ་དང་སེམས་མ་གྲུས་ཤིང་དག་གིས་ཞེ་ས་མེད་ལ་ལྷུས་ཀྱི་སྤྲོད་ལམ་རན་པས་  
 འོད་པ་དང་དབང་པོ་མ་སྤྲིན་པའི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ཚོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་རྟོས་པ་  
 བ་དགའ་བར་འརྱེན་པས་སྤྲེལ་ཅིང་ཡིད་མི་ཆེས་པས་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ལེགས་  
 པར་བརྟེན་སྤྱད་ཀྱང་མི་ཉན་པས་ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། གཞི་དེ་ལས་  
 བསོད་ནམས་མིན་པ་མང་དུ་སྐྱེ་བས་གཞོད་པ་དང་དེ་ལས་རན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་  
 ཉམས་པར་འགྲུང་དུ་དོགས་པ་དང་གང་ཟེག་དེའི་ལག་དུ་སོང་ན་གཞན་སྤོད་མིན་ལ་

1 ལྷ

འཕེལ་དུ་དོགས་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོས་ནི་སྐྲན་གཏོ་ཚོལ་<sup>1</sup>་བ་གཞན་ཡང་  
མཚོན་ལ་གཉིས་པ་ལ་ནི་མ་གུས་པ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་ཚོག་ཅིང་གསུམ་པ་ལ་  
ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚང་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉེས་བྱས་གཉིས་པ་ནི་མི་བྱ་རྒྱ་  
བྱས་པའི་ཉེས་པ་དང་གཞན་བྱག་བྱ་རྒྱ་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ལ་ཉེས་བྱས་  
གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དང་དུས་དང་གོགས་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་གང་འབྱུང་ཉེ་  
བ་རྣམས་ཟུར་དུ་བཀར་ཉེ་སློབ་སེམས་མང་དུ་བཏང་དགོས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་  
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉེས་བྱས་འདི་དག་བ་སྐྱད་པ་དང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་  
ལས་ཉམས་པར་འགྲེལ་བ་གསར་མས་བཤད་དོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མ་སྐྱུན་སྲོགས་ལ་གསུམ་གཞན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་  
འགལ་བ། རང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་འགལ་བ། གཉིས་ཀ་ཆ་མཉམ་པ་དང་འགལ་  
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་  
དངོས་དང་། སོ་ཐར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བཅས་པ་ལ་སློབ་པའི་བྱེད་པར་བསྐྱེད་  
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷག་པར་བཅེ་བའི་ཡུལ་འདོར་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་  
འཆལ་རྣམས་ཡལ་བར་འདོར་ཞེས་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་མ་རུངས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་  
འཆལ་བ་རྣམས་དེ་གཉིས་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ཡལ་  
བར་འདོར་རམ་བྱེད་དུ་གསོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །སེམས་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་  
ཡལ་བར་བོར་བ་དང་བརྗེད་པས་བྱེད་དུ་གསོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའོ། །དེའི་  
རྒྱ་མཚན་ནི་བྱང་སེམས་ནི་མ་རུངས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་

1 ཚེལ  
2 འབྲུམ

གྱི་རྒྱ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིར་བཏུ་ཞིང་བྱེད་འདོད་པས་གནས་པ་ལྟར་རྒྱུ་ལ་  
 ཁྲིམས་དང་ལྡན་ཞིང་སློབ་གསུམ་གྱི་སློབ་པ་ཞི་བ་ལ་ཞི་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་  
 མ་རུངས་པ་ཞི་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་རྩ་ལྟར་  
 ལྷུང་བའོ། །ས་སྤྱ་ལས་ཞེ་སྤང་ཅན་དང་བསྐྱབ་པ་ལ་གཡེལ་བ་ལ་འཆད་དོ། །ཡལ་  
 བར་བོར་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་པ་ལ་དགོས་པའི་སློབ་ཀྱིས། ཐབས་དེས་འདུལ་བ་དང་  
 གཞན་མང་པོའི་སེམས་སྤང་བ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་བསྤང་བ་སྟེ་གསུམ་  
 མོ། །བཅས་པ་སྤྱན་མོང་བ་ལ་མི་སློབ་པ་ཞི། ས་རོལ་དང་ཕྱིར་སློབ་མི་བྱེད། ཅེས་པ་  
 སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་བསྤང་བའི་ཕྱིར་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྩ་  
 བའི་ལྷུང་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་དེ་རྣམ་པར་འགྲེལ་པའི་རྣམ་འབྱེད་ལ་སོགས་པའི་  
 འདུལ་བར་བསྐྱབ་པ་བཅས་པའི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རང་བཞིན་ལས་གཞན་པ་  
 རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་འབྲ་བར་སློབ་གྱི་དེ་དག་དང་ཐ་དད་པའི་མི་མ་སྤྱན་  
 བར་མི་བྱེད་དེ། རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་བ་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་  
 སློབ་བ་ཡིན་ལོ། །

གཞན་གྱི་སེམས་བསྤང་བ་ནི་ཁྲིམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱང་མ་དང་བ་རྣམས་དང་  
 བར་བྱ་བ་དང་ལྡན་ནས་དང་བ་རྣམས་དང་བ་ཕྱིར་ཡང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་  
 བཅས་པ་ཆང་མི་འབྲུང་བ་དང་དུས་མིན་པའི་ཁ་ཟས་སློང་བ་སོགས་དང་ས་ཀོ་བ་  
 དང་མེ་ལ་རེག་པ་སོགས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཉན་ཐོས་ལྟར་བསྐྱབ་དགོས་པ་ལས་མ་  
 བསྐྱབས་ན་སོ་ཐར་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་མ་ཟད་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་  
 དང་འགལ་བའི་“ཉེས་”བྱས་ཤིག་ཀྱང་འབྱུང་ངོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཉན་ཐོས་རང་གི་

1 ཉན

དོན་ཅམ་ལྷུང་ལེན་པ་ཡང་གཞན་གྱི་ཡིད་སྲུང་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་ན་བྱང་སེམས་  
 གཞན་དོན་ལྷུང་ལེན་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སློབ་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་ལ་ཡང་མ་དང་ཅིང་མ་  
 གུས་པས་མི་སློབ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པས་མི་སློབ་ན་ཉོན་  
 མོངས་ཅན་མིན་པའོ། །ཞེས་འབྲེལ་པ་གསར་མས་བཤད་དོ། །ཉེས་བྱས་འདི་བྱང་  
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་འབྲེལ་པ་  
 གསར་མར་རབ་བྱུང་གི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་བརྒྱུང་སྟེ་འོན་ཀྱང་  
 བྱང་སེམས་བྱིམ་པ་ལ་ཡང་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་བའི་བཅས་རྒྱང་མང་སོ་སྣང་རོ། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་སློབ་པ་ནི། སེམས་ཅན་དོན་ལ་བྱ་བ་རྒྱང་ཞེས་པ་སྟེ།  
 ཉོན་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་བྱ་བ་ཉུང་བ་དང་སྡིང་ལས་རྒྱང་དུར་གནས་  
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅས་པ་གོས་ཞག་བཅུ་དང་སྲུམ་ཅུ་ལས་ལྷག་པར་འཆང་  
 བ་སོགས་ཀྱི་བཅས་རྒྱང་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་མཚུངས་པར་མི་སློབ་དགོས་པ་ལས་  
 མཚུངས་པར་སློབ་ན་ཉེས་བྱས་ཉེ་དེ་ཡང་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་དོན་ཉུང་བ་སོགས་  
 བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སེམས་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་  
 པའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཉན་ཐོས་བདག་དོན་ལྷུང་ལེན་པ་སྟེ་བདག་འདུལ་བ་ལ་  
 རྟལ་ཤིང་གཞན་དོན་ལ་མི་ལྟ་བས་གཞན་དོན་ལས་བརྩམས་ཉེ་དོན་ཉུང་བ་  
 སོགས་ཀྱིས་གནས་པ་མཛེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་ལ་ཐན་བདེའི་སྲིད་རྟལ་ཤིང་གཞན་དོན་ལྷུང་ལེན་པ་ལ་གཞན་དོན་  
 ལས་བརྩམས་ཉེ་དོན་ཉུང་བ་སོགས་མི་མཛེས་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་ལ་དོན་ཉུང་བ་ནི་  
 འདོད་པ་རྒྱང་བའོ། །བྱ་བ་ཉུང་བ་ནི་ཡོ་བྱད་མང་སོ་མི་འཛིན་པའོ། །སྡིང་ལས་རྒྱང་བ་



བེ་འཕགས་པའི་རིགས་ལ་གནས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་ཚོས་གོས་དང་བསོད་སྟོན་ས་དང་  
 གནས་མལ་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཚོག་ཤེས་པ་དང་སྒྲོང་བ་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་དགའ་བ་  
 འཕགས་པའི་རིགས་ཉེ་བཞིའོ། །བྱང་སེམས་གྱིས་ནི་གཞན་དོན་དུ་གོས་བརྒྱ་དང་  
 སྒྲོང་ཡང་ཉེ་དུར་མི་འོང་བའི་བམ་ཟེ་དང་བྲིམ་པ་ལས་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་སྦྱིན་པ་པོ་  
 སྐབས་འབྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཚོག་མི་ཚོག་དང་པོར་  
 བརྟགས་ནས་མི་ཚོག་ན་རི་ཅམ་དགོས་པ་སྒྲང་བར་བྱའོ། །ས་སྐྱ་ཉམས་བཟོད་དམ་མི་  
 བཟོད་བརྟག་ཅེས་བཏོན་ནས་དེའི་དོན་བདག་གིས་སྒྲངས་པས་སྦྱིན་བདག་དབུལ་  
 བར་འགྲུང་མི་འགྲུང་དང་གཞན་འཕྱ་མི་འཕྱ་བརྟག་ཅེས་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། འདི་  
 བེ་སྒྲོང་བར་རིགས་པ་ཚད་ལས་ལྷག་པ་ལེན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གོས་བཞེན་དུ་སྦྱང་བཟེད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲའོ། །གོས་གྱི་རྒྱ་སྦྱད་པ་  
 སྒྲངས་པ་ཉེ་དུར་མི་འོང་བའི་ཐ་ག་བ་ལ་འཐག་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་ཡང་གོས་སྒྲངས་པ་  
 དང་འབྲ་སྟེ་སྦྱང་བ་མེད་དོ། །

གཞུང་འདི་ལྟར་ན་ཐ་ག་བ་ཉེ་དུ་མིན་པ་ལ་འཐག་ཏུ་བརྟག་ན་ཐགས་སྒྲ་བྱིན་  
 ཀྱང་སྦྱང་བ་ཡོད་པར་གསལ་ལ་འདུལ་བ་ལས་ནི་སྦྱང་བ་དེ་སྒྲ་མ་བྱིན་པའི་ཉེས་པར་  
 གསུངས་སོ། །གཞན་དོན་དུ་མོན་དར་གྱི་མལ་སྟན་བརྒྱ་དང་སྟན་དུ་གདིང་བ་བརྒྱ་  
 ཡང་བསྟན་པར་བྱའོ། །གསེར་དུལ་སྒྲང་གྱེ་བ་སྐྱག་འབྲུམ་ལས་ལྷག་པ་ཡང་བདག་  
 གིར་བྱའོ། །རི་ན་སྐྱ་ཉམས་མལ་སྟན་སྦྱིན་བལ་ཅན་དང་གདིང་བ་དང་སྟན་ནང་ཚངས་  
 ཅན་ཞེས་འཆད་དོ། །མོན་དར་གྱི་སྟན་གཞན་དོན་དུ་གནང་བས་སྦྱིན་བལ་དང་བལ་  
 བག་དང་ཆ་གཉེས་བསྐྱེས་པ་ཡང་གནང་དོ། །སྟན་དུ་གདིང་བ་ཞེས་པ་ནི། ལོ་ལྷག་

གི་སྤང་བ་གཞན་བཅོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་པ་དོན་དང་བྱ་བ་ཉུང་ཞིང་སྤྲིང་ལས་རྒྱང་  
 ཏུར་གནས་པ་ལས་བརྒྱུ་ལས་པའི་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་དང་འབྲུ་བར་མི་སློབ་  
 བོ། །བཅས་པ་དེ་གཉིས་དང་འོག་མ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་གྱི་དགོ་སློང་  
 སོགས་ཀྱི་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་ལ་དེ་ལྟར་སློང་བའི་ཚུལ་སྟོན་  
 པའི་གདམས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་འདི་ལྟར་སོ་ཐར་ལ་རང་བཞིན་གྱི་བཅས་པ་དང་བཅས་  
 རྒྱུང་གི་བཅས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་དེ་ལྟར་སློབ་ཚུལ་ནི་འོག་མས་སྟོན་ལ།  
 བཅས་རྒྱུང་ལ་གཉིས་ལས་གཞན་གྱི་སེམས་སྤྲུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བཅས་པ་ལ་ནི་འགྲེལ་  
 བ་གསུང་མ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་རྣམས་"གྱིས་<sup>1</sup>ཆེས་ལྷག་པར་  
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་བས་ནི་རང་གི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་  
 "ངེས་པར་བསྐྱང་"དགོས་<sup>2</sup>པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལས་ཀྱང་  
 ལྷག་པར་སྤྲུང་སེམས་དམ་དགོས་ལ། དོན་ཉུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བཅས་པ་ནི་  
 གཞན་དོན་དུ་དེ་ལས་འདའ་དགོས་པས་ཉན་ཐོས་ལྟར་མི་སྤྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་བཅས་  
 རིགས་དེ་གསུམ་གྱིས་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པར་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་སྤྲུན་མོང་བ་རྣམས་ལ་ཁོ་  
 བོ་ཅག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འོག་གསང་སྤྲུགས་པའོ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་འདས་  
 ཀྱང་གོང་མས་འདག་གོ་ཞེས་སྤྲི་ཞིང་བག་ཡོངས་སུ་འཇུག་པ་ནི། སྡོམ་པ་གོང་མ་  
 གཉིས་དང་ལྡན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ལྷག་པོ་ཞིག་  
 བྱུང་བར་འདིར་བསྟན་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་འགལ་བའི་སྡོམ་པོ་སྐྱེད་པར། སྡོམ་

1 གྱི་ལ  
 2 དགོས

བ་གཉིས་ཀྱི་བཅས་པ་ལ། དཔོན་པོ་མེད་པར་འདུང་བ་རྣམས། །ཁ་ན་མ་ཚོ་སློམ་  
 འགྲུང་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ན། སློམ་པ་གཉིས་གང་ཡང་མི་སྤྱང་བའི་ཐེག་ཆེན་པར་  
 །ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་ལ་མི་དེ་ལྟར་སྤྱང་བའི་གཞི་ཅམ་ཡང་ག་ལ་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་  
 བེ་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་རང་རྟོག་གི་བཙོག་རྩུས་སློང་བ་ཡིན་པས་བདག་ལེགས་སུ་  
 འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུག་ལྟར་སྤང་བར་བྱའོ། །འབྲེལ་བ་རྙིང་མ་ལས། དགེ་སློང་  
 གང་ཉེ་དུར་མི་འོང་བའི་བྲིམ་བདག་གམ་བྲིམ་བདག་གི་རྩུང་མའི་དུང་དུ་སོང་སྟེ།  
 གོས་སློང་ན་སྤང་བའི་རྩུང་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་  
 རྣམས་སློམ་པ་གཉིས་ལ་གནས་པས་གཞན་གྱི་དོན་བཏང་སྟེ་བདག་གི་དོན་རྩུང་  
 ལེན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གནང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་  
 གྱི་དོན་མིན་པར་རང་གི་དོན་རྩུང་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་འདུལ་བ་ནས་བཤད་  
 པའི་ཉེས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཉེས་བྱས་གསུམ་པོ་དེ་རིམ་པ་ལྟར་  
 སློམ་པའི་རྩུང་བྲིམས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་དགེ་བ་སྤྱད་པ་དང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ལས་  
 ཉམས་པར་འབྲེལ་བ་གསར་མས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིང་བཅེར་བཅས་ན་མི་དགེ་མེད། །ཅེས་པ་སྟེ་འདིར་གཞུང་དང་  
 སློམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འབྲེལ་བ་རྙིང་མ་དང་རྩུང་བྲིམས་ལེ་འུའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས་  
 སྟོག་གཙོད་སོགས་སུས་རག་གི་བདུན་ལ་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མ་  
 གཏོགས་པ་གཞན་དོན་དུ་དེ་དག་ལ་མ་ཞུགས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་མེད་ལ།  
 འབྲེལ་བ་གསར་མ་ལས་ཉེས་བྱས་ཞེ་དུག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ན་འདི་ཡང་ཉེས་བྱས་  
 གཙོག་ལ་བཟང་དཔོན་ཤིང་། ཡང་འབྲེལ་བ་དེ་ལས་པ་རྩོམ་དང་སྤྱིར་སློབ་མི་བྱེད་

གྱི་དམིགས་བསལ་དུ་ཡང་འཆད་བར་སྤང་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩི་ལྷ་སྲུང་དང་ས་སྲུང་  
 དམ་བུང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་བཅས་པ་ལ་ཁྲུང་  
 བར་ཡོད་བར་སྟོན་པ་ཡིན་པར་འཆད་པ་ལྟར་བཤད་དོ། །སོ་ཐར་ལ་རང་བཞིན་གྱི་  
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་བཅས་པར་བསྟན་པ་ལ་བུང་སེམས་གྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྤྱད་  
 བ་ཉེས་པ་ཡང་མེད་ལ་བསོད་ནམས་མང་པོ་འཕེལ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན་  
 སོག་གཅོད་སོགས་ལུས་ངག་གི་བདུན་ལོ། །དེ་ལ་རྟེན་ནི། གཞུང་ལས་ལོག་  
 གཡེམ་ལ་བུང་སེམས་རབ་ཏུ་བུང་བ་ཉན་ཐོས་གྱི་བསྟན་པ་མི་འདིག་པར་རྩེ་སྲུང་  
 སྤང་བས་ནི་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་བསྟེན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་རབ་  
 བུང་ལ་བཀག་ཅིང་བུང་སེམས་བྲིམ་པ་རྟེན་དུ་བཞག་ལ་མ་བྱིན་ལེན་ལ་སོགས་པ་  
 གཞན་དུག་ལ་བུང་སེམས་སྤྱི་རྟེན་དུ་གསུངས་སོ། །

འོན་སོག་གཅོད་སོགས་གྱི་ཕམ་པ་འབྲུང་བའི་གཞི་ལ་འབྲུག་པའི་བུང་སེམས་  
 དེ་རབ་བུང་ངམ་བྲིམ་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ལོག་གཡེམ་ལ་མི་རུང་ལ་མི་གསོད་  
 སོགས་ལ་རུང་བའི་ཁྲུང་བར་མེད་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཕམ་པར་འབྲུང་མི་འབྲུང་  
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞུང་ནས་ལོག་གཡེམ་ལ་ཁྲུང་བར་སྤེ་  
 བས་གཞན་ལ་མ་མཚན་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བཏུས་སུ། རི་སྟེ་དེ་  
 ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འབྲུང་བ་ལྷག་པ་མཐོང་ན་བསྐྱབ་པ་དབུལ་ལོ། །བསྐྱལ་  
 པ་མང་པོར་གོམས་པས་བདག་ཉིད་དུ་གྲུང་བའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་མཁས་  
 པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 དཔའ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་གྱིས་བར་ཚོད་བྱེད་པར་འབྲུང་རམ་ཅི་འདི་ནི་མི་སྲིད་

བ་ཉིད་དོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། བམ་ཟེའི་ཁྲིའུ་སྐར་མ་ལོ་  
 བཞི་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་བར་དུ་ཚངས་པར་སྦྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་གོས་པ་  
 བདུན་པ་ལ་གནས་ཏེ་སྟོང་རྗེ་སྟེས་ནས་བདག་གི་བརྟམ་ཞུགས་ལདི་བཞིག་སྟེ་  
 སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་སོང་བར་གྱུར་ཀྱང་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་སྦྱག་བསྐྱེད་དེ་  
 མྱོང་བར་བཟོད་ཀྱིས་བྱད་མེད་འདི་ཤིང་འོང་གིས་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་རིགས་  
 གི་བུ་བམ་ཟེའི་ཁྲིའུ་སྐར་མ་དེ་སྐར་ལོག་སྟེ་བྱད་མེད་དེ་ལ་ལག་པ་གཡས་བས་  
 བཟུང་ནས་སྦྱ་མོ་ཁྲོད་ཅི་འདོད་པ་བྱ་ལོངས་ཞེས་དེ་སྐད་སྟེས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་  
 དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ་མ་གྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་སྦྱེད་པ་ལ་རང་དོན་དུ་  
 གླངས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ་བྱང་སེམས་ལ་དེ་གནང་བའི་སྐབས་སུ་གཞན་ཁོ་  
 བའི་དོན་དུ་ལེན་བས་མ་གྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་གནང་བ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་  
 གཙུག་དང་བརྟན་གྱི་ཕམ་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ལ་འཇུག་ན་ནི་རབ་བྱུང་གིས་བྱང་མི་  
 རུང་བ་མི་ཚངས་སྟོད་དང་འབྲེལ། །འོ་ན་མི་ཚངས་སྟོད་ཁོ་ན་ལ་ཁྲིམ་བ་དང་རབ་  
 རྱུང་གི་བྱུང་བར་འབྱེད་བ་ཅི་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ་སློབ་གཙུག་དང་མ་གྱིན་ལེན་དང་  
 བརྟན་ལ་ལས་ལམ་བྱང་ཡང་ཕམ་པར་འབྱུར་བར་མ་དེས་ལ་བཅས་པའི་རྟེན་ཅན་  
 ལ་མི་ཚངས་སྟོད་ཀྱི་ལས་ལམ་བྱང་ན་ཙུང་དུ་འགྲོ་བར་དེས་བས་དེ་ལ་དགོངས་  
 བས་བྱུང་བར་མཛད་དོ། །བསྐྱབ་བཏུས་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ་སྦྱིར་ཚངས་སྟོད་ཉིད་  
 གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་མཚོག་ཡིན་པས་དེ་བཏུང་བ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱག་པོ་མེད་ལ་  
 བྱེ་བྲག་ཏུ་སོ་ཐར་གྱི་ཙུང་གི་གཞི་ལ་ཞུགས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱག་པོ་མཚོང་  
 བའི་ཚེ་བསྐྱབ་པ་ཕྱལ་ནས་བྱེད་པས་ཁྲིམ་བ་ལ་གནང་བ་ཡིན་གྱི་རབ་བྱུང་ལ་

གནང་བ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་རབ་བྱུང་ལ་གནང་ན་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བའི་དོན་  
མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སློབ་གཙུག་པོ་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་གཞན་དོན་དུ་འབྲུག་པའི་རྟེན་  
ལོ་བསྐྱབ་བརྟུས་སྟུ། ས་མ་ཐོབ་པ་ལ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་སློབ་པ་ལ་འདི་བསམ་པར་  
བྱའི་གཞན་ལ་ལོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འགྲུར་རྟེན་ལས་འགྲུང་ལ་འགྲུར་གསར་ལས་ས་  
ཐོབ་པ་ཞེས་འགྲུང་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ས་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་བྱིན་དུག་ལ་སློབ་པ་དགོས་པར་  
སྟོན་པའི་ཆོག་དོན་མེད་པས་འགྲུར་རྟེན་པ་ལྟར་ལེགས་པར་འདོད་པ་འཐད་དམ་  
སྟུམ་སོ། །འོན་ཀྱང་སྲར་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་ལྷུང་དངས་པ་ལྟར་ས་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར་  
དུག་ལ་སློབ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་ལམ་ལ་གོམས་པ་ཐབས་ལ་  
མཁས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སློབ་པ་བརྒྱུད་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་  
བཞིན་དུ་སློབ་པ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྷན་པ་  
སློབ་གཙུག་པོ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་མ་རྟེན་པའི་བྱང་སེམས་གཞན་དོན་  
དུ་འགྲུར་ན་གནང་བ་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནང་བ་མིན་པས། བྱང་  
སེམས་ཀྱི་སློབ་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་པ་ཅམ་ལ་ཡང་མ་གནང་ན་སློབ་པ་མི་སྲུང་  
བའི་ཐེག་ཆེན་པར་ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་ལ་ལོ་སྤྱིར་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ལྟར་སྤྱང་རེ་  
ཡོད་ཀྱང་གཏན་བྱུང་མི་དུང་སྟེ། དཔེར་ན་སོ་ཐར་ལས་སྤྱི་རྗེའི་ཁ་ཐས་དག་སློབ་ནད་  
པས་མ་ཐོས་ན་ནད་ལ་གཞོན་ཅིང་ཐོས་ན་ནད་པན་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲུར་བ་ལ་  
གནང་ཡང་དག་སློབ་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྲུང་དགོས་པ་དང་འབྲེལ། །བསྐྱབ་  
བརྟུས་ཀྱི་ལྷུང་དེ་མི་ཚངས་སློབ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཡང་སློབ་གཙུག་པོ་གསུམ་གྱི་

ཅ་ལྷུང་གི་གནས་ལ་ཡང་འབྲ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་བཞི་  
 དང་མ་གྱིན་ལེན་ལོག་ནས་འཆད་པ་ལྷ་བྱ་ལ་སེམས་ཅན་དེའི་དོན་དུ་འགྱུར་པའི་  
 དགོས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཞིང་དེ་དག་ལས་ཐབས་གཞན་མ་རྟེན་པའི་ཆེ་བྱང་  
 སེམས་ཀྱི་སློམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱང་ཞིང་སྐབས་དེ་དག་གི་ཀྱང་སློང་གི་སེམས་  
 དང་ལྷན་པ་ལ་ཉེས་མེད་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་ནི་ཞིབ་པའི་སློམ་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ།  
 གནས་འདི་ནི་སྐབ་པ་ཉག་ཅིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་ལ་ཉེན་ཆེན་པོ་དང་  
 བཅས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །རྒྱ་མཚོ་སླིན་དང་རི་ན་སུ་ཅ་དང་སུ་ཤས་ནི་ཉོན་མོངས་  
 ཅན་མིན་པའི་བསམ་པ་ཅན་དབང་ཐོབ་ཅིང་བསམ་པ་དག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཀྱང་  
 སློང་ཡིན་པས་དགོ་ཅ་རྒྱུང་བ་དང་ཤེས་རབ་རྒྱལ་བ་དང་རང་གི་སློགས་ལ་ཞེན་པ་  
 དང་མདོ་སྟེ་ལ་སྤྱི་བཞིན་དུ་འདྲིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཉག་  
 ཅིག་དེ་ལ་མདོན་སུམ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་ཡེ་མི་བྱ་སྟེ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་  
 ཡོངས་སུ་འདྲིན་པར་འགྱུར་ཞེས་སློག་གཙོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་དོ། །

སློག་གཙོད་གནང་བ་ལ་ཡུལ་ནི། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་བརྒྱ་སྐག་མང་པོ་  
 དག་ཟང་ཟིང་རྒྱང་ཟད་ཀྱི་སྤྱིར་གསོད་པར་ཆད་དེ་མཚམས་མེད་པའི་ལས་ལ་  
 ཞུགས་པའི་ཚོམ་རྒྱན་སོགས་སོ། །བསམ་པ་ནི། དེ་ལྷ་བྱ་མཐོང་བ་ན་འདི་བསད་ན་  
 བདག་དཔུལ་བར་“སྤྱི་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་གླའི་སེམས་ཅན་འདིས་མཚམས་མེད་བྱས་  
 བས་དཔུལ་བར་འགྲོ་ན་མི་རུང་དོ་སྤྱི་མ་ལ་སྤྱིར་བཏུང་བའི་སེམས་ཁོ་ན་ཉེ་  
 བར་བཞག་པ་སྟེ་བདག་གཞན་བརྗེ་ཐོད་པའོ། །གསོད་པའི་དུས་ན་རང་གི་སེམས་  
 དགོ་བ་དང་ལྷུང་མ་བརྟན་གང་རུང་གི་སེམས་སུ་གནས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སོགས་ཡེ་

1 ལྷོ

མི་འབྲེ་བར་རིག་པ་དགོས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གསུང་བྱ་དེའི་སེམས་ལ་འཆད་པ་  
ནི་དོན་མིན་ལོ། །འདྲེས་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་ཐབས་དེ་ལས་གཞན་མ་རྙེད་པས་  
མོངས་ཚོས་སོ། །དེ་ལྟར་སོག་དང་ལུས་ན་ཉེས་པ་མེད་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱང་མང་དུ་  
འཕེལ་ལོ། །མ་གྱིན་ལེན་གནང་བ་ལ་ཡུལ་ནི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་སློབ་  
ཆེན་པོ་ཤས་ཆེར་གཏུམ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱང་རྗེ་མེད་ཅིང་གཅིག་ཏུ་གཞན་ལ་  
གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་"གོ་<sup>1</sup>འཕང་"དེ<sup>2</sup>ལ་གནས་ན་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་  
མང་དུ་འཕེལ་བའོ། །བསམ་པ་ནི། སྤྱང་བརྗེའི་སེམས་སམ་པན་པ་ལ་བསམ་པས་  
རྒྱལ་སྤྱི་དེ་ལས་འབྲིན་ཞིང་དེ་འཕྲོག་པའོ། །

གཉེས་པ་ནི། དག་འདུན་དང་མཚོན་རྟེན་གྱི་ཞོར་མང་པོ་སློགས་ནས་བདག་  
གིར་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་འདོད་པའི་ཚོམ་རྒྱན་ལོ། །བསམ་པ་ནི། གཞི་དེས་དེ་དག་ལ་ཡུན་  
རིང་པོར་གཞོན་པ་དང་མི་པན་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྤྲུམ་པ་ཁོ་ནས་སྤྱང་སློགས་ཏེ་  
དག་འདུན་དང་མཚོན་རྟེན་གང་གི་ཡིན་པ་དེ་ལ་འབྲུལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཞལ་ཏ་  
བྱེད་པའམ་སྤྱེད་མོས་ཚལ་བསྐྱུང་བ་གང་གིས་དག་འདུན་ནས་མཚོན་རྟེན་གྱི་ཞོར་  
མི་རིགས་པས་རྒྱུད་གཞོན་པ་དང་རང་གིས་སྤྱོར་བར་བྱེད་པའོ། །བསམ་པ་ནི།  
བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུས་དེ་དག་དེ་ལས་འབྲིན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མ་གྱིན་ལེན་བྱེད་  
ཀྱང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱང་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ལོག་གཡེམ་  
གནང་བ་ལ་ཡུལ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདོད་པ་མ་བསྐྱེན་ན་འཆི་བར་འགྱུར་ལ་དེ་  
ལ་ཁོན་གྱི་བསམ་པ་"འཛིན་<sup>3</sup>པས་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པས་གཞིར་བ་བྱང་སེམས་

1 ག  
2 ད  
3 འཛིན



དེ་དང་འགྲེལ་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པའི་བྱུང་མེད་མགོ་གཙང་རོ། །ཚིག་སྤྱི་མས་ནི་  
 ལོག་གཡེམ་སྤོང་བའོ་ཞེས་འགྲེལ་བ་རྣམས་ནས་འཆད་ཀྱང་ལོག་གཡེམ་གནང་  
 བའི་སྐབས་ཡིན་པས་མི་འཐད་དོ། །བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། དཔེན་བ་ཞིག་ཏུ་བྱས་  
 བ་ཞིང་ཡོད་པའམ་“མགོ་”གཙང་ངམ་རིགས་དང་ཚོས་དང་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་  
 བསྐྱུངས་བ་ལ་ཡང་རྒྱུ་འདོད་བ་ལ་ལོག་བར་གཡེམ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཞུ་  
 ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་ལོག་གཡེམ་གྱི་ཉེས་བ་མེད་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་  
 རོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་བར་ཚངས་བར་སྤོད་བ་  
 རྣམས་ནི་དོན་བྱས་པའི་སྤྱིར་དེ་དག་ལ་མ་སྤིང་ལ་སོགས་བ་བཞིན་དུ་རིང་དུ་སྤང་  
 ཞིང་མཚོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་པལ་ཆེར་སྤིང་བའི་རྟེན་གྱིས་འདུག་པ་དང་དེ་  
 དང་དག་སྤོང་མི་མཚུངས་པ་དང་གལ་ཏེ་དོན་ལྷན་བ་མཐོང་ན་བསྐྱབ་བ་འབྲུལ་བར་  
 གསུངས་པས་བྱང་ས་དང་དོན་འབྲུ་བ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་བ་གསར་མ་ལས་ཀྱང་།  
 འཁྲིག་པ་ཀུན་ཏུ་སྤོད་བ་ནི་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཞིང་བར་མ་ཚོད་བར་དཔྱུལ་བར་འགྲོ་  
 བར་འགྱུར་བ་དང་། འདུལ་བར་འོས་བ་མང་པོ་ཡང་བསྐྱུན་བ་ལ་མི་དད་བར་འགྱུར་  
 བ་དང་འདིག་རྟེན་བ་རྣམས་དེའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་  
 རྗེས་སུ་འདུག་པར་གཟིགས་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡང་འཁྲིག་པ་ལ་བསྐྱེན་བ་  
 སྤོར་བར་མི་མཐད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིའི་སློབ་གཙོད་བ་ལ་སོགས་བ་ལ་ཡང་དེ་  
 རྣམས་བྱེད་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་བ་ནི། འདི་ཀུན་ནས་མནར་  
 སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲིག་མང་དུ་འབེལ་ན་མི་རྒྱུང་རོ་སྤྲུམ་ཞིང་འདོད་བ་བསྐྱེན་ན་  
 རང་འདོད་བ་བཞིན་དུ་དགོ་བ་ལ་གཟུང་བ་དང་མི་དགོ་བ་འདོར་བ་ལ་དབང་དུ་

1 མག

འགྲུར་སྣམ་ནས་སྣོང་བཅེ་བའི་སེམས་ཁོ་ནས་འགྲིག་པ་བསྟེན་ན་ཉེས་པར་ཡང་མི་  
འགྲུར་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱང་མང་དུ་འབེལ་ལོ། །

རྩོམ་གནང་བ་ལ་ཡུལ་ནི་སློབ་འཆད་པ་དང་ལག་པ་ཤང་པ་སྣ་རྣ་བ་གཙོད་པ་  
དང་། མིག་འབྲིན་པའི་དགག་བྱ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལོ། །བསམ་པ་ནི།  
ཉེས་དམིགས་དེ་དག་ལས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་ལོ། །རྟེན་ནི་བྱང་སེམས་  
རང་གི་དོན་ཡིན་ན་སློབ་གི་ཕྱིར་ཡང་ཤེས་བཞིན་རྩོམ་མི་སྣེ་བས་སོ་སོར་བརྟགས་  
ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་དུ་རྩོམ་སྣེ་ལོ། །མདོར་ན་ཅི་དང་ཅིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་  
དོན་ཁོ་ན་མཐོང་གི་དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ཡང་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་  
དང་ལྷན་ལ་མན་འདོད་འབའ་ཞིག་གིས་ཤེས་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་རྩོམ་སྣེས་  
ན་ཉེས་པར་ཡང་མི་འགྲུར་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱང་མང་པོ་འབེལ་ལོ། །སྤྲ་མ་གནང་བ་  
ལ་ཡུལ་ནི་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །བསམ་པ་ནི།  
འདི་དག་སྤྲིག་སློབ་སྟེན་བསྟེན་པས་ཡུན་རིང་པོར་གཞོད་པ་དང་མི་མན་པར་གྱུར་ན་  
མི་རུང་ངོ་སྣམ་ནས་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་དབྲལ་བའི་ཚིག་སྣེ་ལོ། །དེ་ལྟ་  
བུའི་དབྱེན་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པར་མི་འགྲུར་ལ་བསོད་ནམས་མང་པོ་འབེལ་  
ལོ། །“ཚིག་རྩོམ་གནང་བ་ལ་ཡུལ་ནི། ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་ཤིང་མི་རིགས་པ་  
བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །བསམ་པ་ནི། དག་རྩོམ་སྣེ་བའི་ཐབས་དེས་མི་དགེ་བ་ལས་  
སྤངས་ཏེ་དགེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུས་“ཚིག་རྩོམ་སྣེས་ཀྱང་ཉེས་པ་  
མེད་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱང་མང་དུ་འབེལ་ལོ། །ས་སྣ་རྣམས་མི་དགེ་བ་བརྩམས་ཞུགས་  
པའམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱང་ཉི་ཆེ་བའི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་རྒྱུང་

1 ཚིག་ ༡ རྒྱུག་གི་ཚིག་གཉིས་ལ་འདྲ་ཚིག་གིས་ཡོད་ན་འདྲ་མཚམས་རྟགས་ལས་འོག་མཚན་བཞག་མེད། །

ཤེས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། རིགས་  
 པར་བྱ་བ་ཤེས་ཀྱང་བསྐབ་ཚིག་ལ་མ་གུས་ཤིང་གཡེལ་བ་ནི་མི་རིགས་པ་བྱེད་  
 པར་འཆད་དོ། །དག་བཀའ་གནང་བ་ལ་ཡུལ་ནི། གར་སྐྱོར་རོལ་མོའི་སྐྱེལ་མོས་པ་  
 དང་རྒྱལ་པོ་ཚོམ་རྒྱན་བས་སྐོམ་སྐྱད་འཚོང་མ་ལམ་སྲང་གི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་ལ་  
 མོས་པའི་སེམས་ཅན་ལོ། །རྟེན་དང་བསམ་པ་ནི། གར་ལ་སོགས་པ་ལ་མཁས་ཏེ་  
 སྤྱིང་བརྟེ་བའི་བསམ་པས་གར་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མགྲུ་ཞིང་འདུན་པར་  
 བྱས་ཏེ་དབང་དུ་བྱེད་ཅིང་དག་ཉན་དུ་བཅུག་ནས་མི་དགོ་བ་ལས་བསྐྱང་སྟེ་དགོ་བ་  
 ལ་འགོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚིག་བཀའ་པ་སྐྱེལ་ཉེས་པ་མེད་ལ་བསོད་ནམས་མང་དུ་  
 འཕེལ་ལོ། །གཞུང་འདི་དང་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དུ་ལྷུས་དག་གི་བདུན་མ་གཏོགས་  
 པ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལ་གནང་བའི་སྐབས་མ་བཤད་ལ་ཚོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱིས།  
 གང་བདག་གི་དོན་ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་བུར་བྱས་ཅོམ་ཡང་མེད་ལ་བྱེད་པ་གཞན་གྱི་དོན་  
 འབའ་ཞིག་འདོད་ཅིང་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་  
 སྤོད་པ་གསུམ་མ་གཏོགས་པའམ་ལོག་པར་ལྟ་བ་མ་གཏོགས་པ་དག་རྗེས་སུ་གནང་  
 བ་སྟེ་དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤོམ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཙུག་ལག་དག་  
 ལས་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་པར་སྤང་སྟེ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཁྱད་སྤོམ་ཤིག་དགོས་  
 པར་སྤང་དོ། །སོ་ཐར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བཅས་པ་ལས་འདས་ཀྱང་ཉེས་པར་མི་  
 འགྱུར་ཞིང་བསོད་ནམས་འཕེལ་ན་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་  
 ཞེས་སྟོབ་དཔོན་བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོ་འཆད། གཞན་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དགོས་པ་  
 ཚེན་པོ་མཐོང་ན་བཅས་རྒྱང་སྐྱོན་མོང་བ་རྣམས་ལ་འདས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་སྤྱ་

མས་དབག་པར་བྱས་པའོ། །

གཉེས་པ་ལ་རང་གཙོ་མོར་བྱུང་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་ལ་གསུམ་  
ལས། དང་པོ་འཚོ་བ་ཉམས་པ་ནི། འཚོ་བ་ལོག་པ་དང་དུ་ལེན། ཞེས་པ་སྟེ་ཚུལ་  
འཚོས་ལ་སོགས་པའི་ལོག་པ་<sup>1</sup>འཚོ་སྟེ། གང་རུང་བྱུང་བ་རྣམས་དང་དུ་ལེན་ཞིང་དེ་  
དག་གིས་ངོ་ཚ་<sup>2</sup>ཞིང་འདྲེས་པར་མི་<sup>3</sup>བྱེད་ལ་གཉེན་པོས་སེལ་<sup>3</sup>བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་  
མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་མེད་དོ། །དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་  
འདུན་པ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་<sup>4</sup>བ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་འདོད་པའི་  
སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་དོ། །ལོག་འཚོ་སྟེ་མཚན་ཉིད་ནི་  
རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ལས། “འཚུལ་<sup>5</sup>འཚོས་རྙེད་དང་བཀུར་སྟེ་ཕྱིར། །དབང་པོ་སྟོན་  
པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་གསལ་རྙེད་དང་བཀུར་སྟེ་ཕྱིར། །ཚིག་འཇམ་སྟར་ནི་སྟེ་  
བའོ། །གཞོགས་སྟོངས་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་རྗེས་ལ་བསྐྱབས་བྱེད་  
པ། ཐོབ་གྱིས་འཇམ་བ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་གཞན་ལ་སྟོན་བྱེད་པ། རྙེད་  
པས་རྙེད་པ་རྣམས་འདོད་པ། །སྟར་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱབས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་  
ལྟར་དོ། །འབྲེལ་བ་རྣམས་ནས་ལོག་འཚོའི་སེམས་སྐྱེས་མ་ཐག་མ་ཚོར་ན་ཉེས་  
བྱས་སུ་འཆད་ཀྱང་གཞུང་དང་འགྲིག་པར་མི་སྟར་དོ། །ཚོ་ག་ཉམས་པ་ནི། འབྲུང་  
ནས་རབ་དུ་ཚོད་ལ་སོགས། ཞེས་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་  
སེམས་རྣམས་པར་མ་ཞི་བ་ནི་ཚོད་པ་སྟེ་དེས་ཡོངས་སུ་བེན་པས་མ་ཞི་ཞིང་དེ་ལ་

1 འཚོ  
2 ཞང  
3 བྱེད་ལ་གཉེན་པོས་སེལ  
4 མངས  
5 ཚུལ

དགའ་བ་དང་ཉ་བགད་དུ་ཚོད་པ་དང་ཅེ་ཞིང་ཅ་ཅོ་འདོན་ལ་གཡེང་བ་དང་། གཞན་ལ་ཡང་ཚོད་དུ་གཞུག་པར་འདོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །བརྗེད་པས་དེ་དག་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའོ། །ཉ་བགད་དུ་ཚོད་པ་མན་ཚད་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་ཉེན་གྱི་སློན་ནས་ནི། དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་སྣང་བཞིན་ནོ། །དགོས་པའི་སློན་ནས་ནི་གཞན་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྐྱེས་པ་ཐབས་དེས་སེལ་བར་འདོད་པ་དང་གཞན་གྱི་ལྷ་ངན་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་གཞན་གད་མོ་དང་ཅེད་མོ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་དགེ་བ་ལ་བསྐྱེད་ཞིང་གཞག་པ་དང་། རང་དང་སྟོན་མཛེང་བའི་“གཞུགས་”པ་སྐྱེད་བའམ་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་གཞན་རང་ལ་མི་དགའ་བ་དང་མནར་སེམས་དང་རྒྱབ་གྱིས་སྟོགས་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་པ་ལ་དགའ་བའི་བཞིན་བསྟན་པས་ནང་གི་བསམ་པ་དག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་ལྟོ། །

སྲིད་པའི་རོ་ལ་བརྟམ་པ་ནི། འཁོར་བ་གཅིག་“ལུ”<sup>2</sup>བསྟོད་པར་སེམས། ཞེས་པ་“སྟེ”<sup>3</sup>མདོ་མང་པོ་ལས་བྱང་སེམས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བ་ལྟར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་འཇུག་ནས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་ནི་བྱང་འདས་ལ་དགའ་བར་མི་བྱའི་དེ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྟོགས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་དག་ལས་སེམས་ཀྱང་འཁོར་དུ་དབེན་པར་མི་བྱ་སྟེ་འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་གྱིས་ནི་བསྐྱེད་པ་བྱངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་འཁོར་བ་ན་འཁོར་ཞིང་བྱང་རྒྱུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་

1 གཞན་པས  
2 བ  
3 ལྟེ

སྐད་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །དེ་“ལྟར་<sup>1</sup>ལྟ་བུ་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ཅིའི་  
 ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་གྱིས་ནི་རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་སྤང་འདས་ལ་མངོན་པར་དགའ་  
 ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སེམས་སྐྱོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལས་བྱེ་བ་ཐུག་འབྲུག་  
 འགྱུར་བུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་བདག་གཅིག་ལུ་སྲིད་པ་ལས་  
 ཐར་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་ན་བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་  
 སྲིད་པ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཙོན་པ་ལ་སྐྱོས་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །བྱང་  
 སེམས་དེས་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་  
 གོམས་པར་བྱ་བ་སྐྱབ་དགོས་ཉེ། རང་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ལས་མ་གྲོལ་བས་གཞན་  
 དེ་“དག་<sup>2</sup>ལས་སྐྱོལ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དོ། །མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། མགོ་ལ་  
 སེམས་ཅན་སྤང་ཆེན་བྱེད་པ་ཡི། །སེམས་དཔལ་མཚོག་ནི་དལ་གྱིས་འགྲོ་མི་  
 མངེས། །བདག་གཞན་སྐྱ་ཚོགས་འཆིང་བས་རབ་བཅིངས་པས། །བཙོན་པ་བརྒྱ་  
 འགྱུར་བུ་ནི་བྱ་བའི་རིགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དེ་ནི་དག་བཙོན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལས་ཁྱད་པར་བུ་  
 འཕགས་པར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་ཟག་བཅས་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱོད་  
 པའི་ཕྱིར་ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། །ས་སུ་“དས་<sup>3</sup>ཉན་ཐོས་དབང་པོ་རྒྱལ་བས་ཀྱང་  
 འཁོར་བའི་སྐྱོན་རིག་ནས་སྐྱོན་བྱང་སེམས་དབང་པོ་ཚོ་ཞིང་སྐྱོ་ཚད་མེད་པས་ལྟ་ཅི་  
 སྐྱོས་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་སྡེར་སྤང་འདས་ལ་དགའ་བར་མི་བྱ་བ་དང་

1 ལྟར  
 2 དག  
 3 དས

འཁོར་བ་ལ་དགའ་བར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་སྲིད་པར་"སྐྱེ<sup>1</sup>་བ་འཛིན་པ་ལ་གཏན་  
 རྒྱུ་བ་ཀྱིས་སྐྱོགས་པའི་སྤང་འདས་ལ་དགའ་བ་འགོག་ཅིང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་  
 འཚིང་བས་མ་གོས་པའི་སྲིད་པར་འཁོར་བ་ལ་བསྐྱབས་ཀྱི། ལས་ཉོན་དང་དེའི་  
 དབང་གིས་འཁོར་བ་ལ་མི་སྐྱོ་བ་དང་དེ་ཚད་པའི་སྤང་འདས་ལ་དགའ་བ་འགོག་པ་  
 མིན་འོ། །ཉེས་བྱས་དེ་གསུམ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཚོ་བ་དག་  
 པ་དང་མི་ཚོད་པ་དང་གཅིག་ཏུ་དབེན་པར་གནས་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉེས་བྱས་  
 དང་པོ་ལ་ཚང་དང་མཚོན་ཆ་དང་དུག་དང་སྲོག་ཚགས་དང་རྒྱ་སྐྱེགས་ལ་སོགས་པ་  
 འཚོང་བ་དང་མ་བརྟགས་པའི་ཉིལ་དང་ཡུངས་ཀར་འཚོར་བའོ། །ཞིང་ལ་སོགས་པ་  
 བོ། སྐྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ་ཞེས་དེ་དག་ཀྱང་ལོག་འཚོར་སྐྱོབ་དཔོན་བྱང་རྒྱུ་བཟང་  
 པོས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཆ་མཉམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་  
 བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རང་གི་བསྐྱབས་པ་མི་སྤྱང་བ་ནི། བྲགས་པ་མ་ཡིན་མི་  
 སྤྱོད་བ། ཞེས་པ་སྟེ་རང་གི་ཚིག་མི་བཅོན་བའམ་མི་བཅུན་པར་སྤྱང་པའི་བྱི་ངས་དང་  
 མི་སྐྱུན་པ་དང་གཏམ་ངན་འབྱུང་བའི་གཞི་"རང་<sup>2</sup>་ལ་ཡོད་པའི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་  
 མི་བསྤྱང་ཞིང་མི་སེལ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་གཞི་མེད་པ་མི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་  
 མི་བསྤྱང་ཞིང་མི་སེལ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་པའོ། །དྲི་ངས་སོགས་  
 གསུམ་ནི་སྐྱོན་བརྗོད་ཆེ་འབྱིང་རྒྱུ་གསུམ་མོ་ཞེས་གྲོ་ལུང་བ་གསུང་དོ། །མི་སྤྱང་  
 བ་ནི་དང་པོ་ནས་འབྱུང་འབྱུང་མི་འགོག་པའོ། །མི་སེལ་བ་ནི་བྱང་ཟེན་འཕྲོ་མི་  
 གཅོད་པའོ། མི་སྐྱུན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སེལ་ཐབས་མ་བྱས་ཀྱང་སྤྱང་བ་མེད་པ་ལ་བརྗོད་

1 ལྷ  
 2 རྒྱ

མཁམ་གྱི་སྒོ་ནས་ནི། ལུ་སྟེགས་ཅན་དང་བད་སྲུང་ཀྱང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་མངོན་པར་  
ཞེན་པའི་གང་ཟག་དང་ཁོ་བས་ཟེལ་གྱིས་ལོན་ནས་ནན་གྱིས་བརྗོད་པ་སྟེ་གསུམ་  
མོ། །འགྲེལ་པ་གསར་མར་གཞན་ལུ་སྟེགས་ཅན་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་དང་པོ་  
གཉིས་ལུ་སྟེགས་ཅན་དུ་བྱས་པ་ནི་གཞུང་དང་མི་མ་ཐུན་ནོ། །

བརྗོད་བུའི་སྒོ་ནས་ནི། རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་སྒོར་མོ་སྦྱོད་པ་དང་དགོ་བ་སྦྱོད་  
པའི་གཞིས་མི་སྟོན་པ་བརྗོད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་རྩལ་མོས་  
སྐྱབས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་བཅས་ཀྱང་འཆོས་མི་བྱེད། ཅེས་པ་སྟེ་པོ་ལ་མི་དགའ་བའི་  
གཞོན་པའི་ཐབས་དང་ལུས་དག་གི་སྦྱོད་པ་མི་སྦྱུག་པའི་ཆད་པས་འདུལ་བའི་ཐབས་  
དྲག་པོ་གང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བཞིན་དུ་གཞན་མི་དགའ་  
བ་བསྐྱབ་པ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་ཐབས་དེ་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་  
པ་མེད་པ་ནི་དེ་བྱས་པས་པ་རོལ་ལ་ཆེ་འདིའི་དོན་རྒྱུ་དུ་ཞིག་དུ་འགྱུར་ལ་གཞི་  
དེས་དེ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའོ། །གཞན་གྱི་དོན་རྒྱུ་ལ་རང་ཉིད་གྱི་  
ཆོགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ལ་འགྲེལ་བ་རྣམས་གྱིས་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །འགྲེལ་  
པ་གསར་མས། ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པ་ནི་དྲག་པོའི་སྦྱོར་བའོ། །དེ་འགའ་ཞིག་  
གིས་མ་ཡིན་གྱི་འཇམ་པོའི་སྦྱོར་བས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀྱང་གི་སྦྱའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་  
དྲག་པོ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་འཇམ་པོས་ཀྱང་མ་བཅོས་ན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདི་ལ་དོགས་  
པ་གོ་ལོག་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ངོ། །དེས་ན་པ་རོལ་ཉོན་མོངས་པའམ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དང་  
བཅས་པ་འཆོས་རྣམས་ཀྱང་མི་འཆོས་ན་ཞེས་བཤད་དགོས་པ་འདྲའོ། །ཉེས་བྱས་དེ་  
གཉིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་དགོ་བ་སྦྱུང་བའི་དྲན་ཤེས་བཞིན་དུ་སྦྱོད་ཅིང་རང་གི་འཇུལ་



བ་ཤེས་ལ་ཤེས་ནས་ཀྱང་སྤོང་བ་དང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོད་བབ་པས་བྱན་  
 བར་བྱེད་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྲེལ་བ་གསར་མར་བཤད་དོ། །བཟོད་པ་དང་འགལ་  
 བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བཟོད་པའི་རྒྱ་ལ་མི་གནས་བ་ནི། གཤེ་ལ་ལན་དུ་གཤེ་  
 ལ་སོགས། ཞེས་བ་སྟེ་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚོས་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་བ་སྟེ་ཉོན་མོངས་  
 ཅན་ལོ། །དེ་ལ་གཤེ་བ་ནི་ཁྲིས་ནས་སྤྱོད་པའི་ཚིག་གོ། །སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཁྲོ་བ་  
 ལ་ཕྱིར་ཁྲོ་བ་ནི་ཁྲོར་གཞུག་པའི་བསམ་པ་ཅན་གྱི་དག་མི་སྤྲུག་པའོ། །དེག་པ་ལ་  
 ཕྱིར་བཏེག་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱུས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་པས་བསྐྱུན་པའོ། །མཚང་འབྲུ་བ་ལ་  
 ཕྱིར་མཚང་འབྲུ་བ་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་ཉེས་བ་སྤོང་བའོ། །

གཉེས་བ་ཁྲོ་བའི་རྒྱན་མི་འགོག་པ་ལ་གཉེས་ལས། རང་གིས་མི་འགོག་པ་ནི།  
 ཁྲོས་བ་རྣམས་ནི་ཡལ་བར་འདོད། ཞེས་བ་སྟེ། རང་གིས་གཞན་ལ་ཉེས་བ་བྱས་  
 བའམ་མ་བྱས་ཀྱང་གཞན་བྱས་པར་དོགས་བ་གཉེས་གང་རུང་ལ་སྤྲུག་དོག་ཤས་ཆེ་  
 བའི་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་སམ་དམན་བར་སོང་ན་ངོ་ཆ་བའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཚུལ་  
 དང་མ་ཐུན་པར་ཤད་སྤྱང་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ། །སེམས་གཞན་གཉེས་དང་  
 བག་མེད་ཀྱིས་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་པའོ། །མ་བྱས་ཀྱང་ལྷུང་བ་  
 མེད་པ་ལ་དགོས་པའི་སྤོ་ནས་ནི་ཐབས་དེས་འདུལ་འདོད་པའོ། །ཤད་སྤྱང་བྱ་བའི་  
 དུལ་གྱི་སྤོ་ནས་ནི། ལྷ་སྟེགས་ཅན་དང་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཁ་ན་མ་སོ་བ་དང་བཅས་  
 བ་ཀྱན་དུ་སྤོད་པས་ཤད་སྤྱང་བྱེད་དུ་འཇུག་འདོད་པ་དང་། ཤད་སྤྱང་བྱས་ན་སྐར་  
 འཇུག་པ་སྟེ་བའི་འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་ཚོད་པ་བྱེད་པ་དང་ཤད་སྤྱང་བྱས་མ་བྱས་གང་ལ་  
 ཡང་སེམས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བཟོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དང་། ཤད་སྤྱང་མི་འདོད་

བའམ་དེས་རོ་ཚོ་བར་བྱེད་བ་སྟེ་ལྗོད། །སྤྱི་མ་འདི་གཉིས་གཞུང་ནས་གཅིག་ལྟར་  
གསུངས་ཀྱང་འགྲེལ་བ་རྣམས་གྱིས་སོ་སོར་སྤེལ་བ་ལྟར་བྱས་པའོ། །གཞན་གྱི་མི་  
འགོག་པ་ནི། བ་རོལ་ཤད་གྱིས་འཆགས་པ་སྟོང་། ཞེས་པ་སྟེ། ཚོད་བ་གང་ལ་གཞན་  
ལ་ཉེས་པ་བྱུང་བ་དག་ཚོས་བཞིན་དུ་མ་སྤྱོད་པར་ཤད་སྤྱང་བྱེད་ཀྱང་ཀྱན་ནས་  
མནར་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་གཞན་ལ་འཚེ་བའི་མཚོ་འཚམ་པའི་བསམ་བསམ་ཤད་  
སྤྱང་མི་ཉན་བ་སྟེ་མི་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྤང་བ་མེད་ཀྱང་མི་བཟོད་པའི་  
ངང་ཚུལ་ཅན་ཉེ་ལེན་མི་འདོད་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་  
ཉེས་པའོ། །མ་སྤངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་དགོས་པའི་སློན་ནས་ནི། ཐབས་དེས་  
འདུལ་འདོད་པའོ། །

ལུལ་གྱི་སློན་ནས་ནི། ཚོས་བཞིན་མ་ཡིན་བ་དང་མ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཤད་  
སྤྱང་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱི་མ་ནི་མི་རིགས་བ་དང་སྤྱི་མ་ནི་ཚིག་ཅམ་གྱིས་བྱེད་  
པའོ། །སྤྱི་མ་ལ་སྤོམ་བ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བ་གསུང་རྙིང་གཉིས་སུ། དུས་མ་ཡིན་པར་  
“ཞེས་”གསུངས་པ་ལྟར་ན་དེ་མ་ཐག་ཤད་སྤྱང་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་དུས་ལ་  
བྱའོ། །འགྲེལ་བ་གསུང་མར་སྤྱི་སྟེགས་ཅན་དང་འཐབ་ཀོལ་ཅན་ལ་ཡང་ཉེས་མེད་དུ་  
འཆད་དོ། །གསུམ་བ་གཉེན་པོ་ལ་མི་གནས་བ་ནི། ཁྲོས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་  
འདུག །ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་ལ་ཁྲོ་བའི་བསམ་བ་དང་པོར་བྱུང་ཞིང་རྒྱུན་མི་གཏོང་  
བས་”འཛིན་པ། ཉེས་པར་མི་ལྟ་ཞིང་གཉེན་པོ་མི་བསྟེན་པས་བྱུང་བ་དང་དུ་ལེན་ན་  
ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །སྤང་བའི་སྤྱིར་འབད་ཀྱང་མ་ལོག་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་

1 ཞས  
2 འཇན

བ་ཞི་སྐར་བ་འད་པ་ལྟར་རྟོ། །འདི་མོ་བ་བྱུང་བ་འཛིན་པའི་ཉེས་པར་སྒོ་བ་དཔོན་གྲང་  
ཚུབ་བཟང་པོ་བཞེད་དོ། །ཉེས་བྱས་བཞི་ཡི་དང་པོ་གཉིས་རིམ་བ་ལྟར་སྒོ་མ་བ་དང་  
དགེ་བ་སྐྱད་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་ལ་མན་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་དགེ་བ་སྐྱད་པའི་  
ཚུལ་འཆལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་བ་དང་ཉེ་ཉོན་དང་དུ་མི་ལེན་བ་ལས་  
ཉམས་པར་འབྲེལ་བ་གསར་མས་བའདད་ཅིང་སྤྱི་མ་གཉིས་ལ་གསལ་ཁ་མི་སྤྲང་དོ། །

བཙུན་འགྲུས་དང་འགལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒྲོར་བ་དམན་བ་ནི།  
བསྐྱེན་བཀུར་འདོད་སྤྱིར་འཁོར་ནམས་སྐྱད། ཅེས་བ་སྟེ། ལྷན་ལ་སོགས་པའི་རིམ་  
མོ་དང་སྐྱེན་འདིངས་བ་དང་ལས་སུ་མི་བསྐྱོ་བ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེན་བཀུར་ལ་ཞེན་ཏེ་  
རྗེས་འབྲུལ་དུ་རེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཁོར་  
སྐྱད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ། །ཟང་ཟིང་མེད་པའི་བསམ་བསམ་བསྐྱུས་བ་ན་རིམ་མོ་  
སོགས་བྱེད་བ་བདག་གིར་བྱས་བ་ལ་ཉེས་བ་མེད་དོ། །སྒྲོར་བ་མེད་བ་ནི། ལེ་ལོ་ལ་  
སོགས་སེལ་མི་བྱེད། ཅེས་བ་སྟེ། སྒོ་མ་ལས་དང་ལེ་ལོ་སྐྱེས་ཏེ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་  
བ་གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་མལ་དུ་ཉལ་བའི་བདེ་བ་དང་སྐྱོས་འབེབས་བ་སྟེ་སྟེས་པའི་  
བདེ་བ་དུས་མིན་བ་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའི་དུས་ལ་ཡང་ཚོད་མི་ཟེན་བ་སྟེ། བས་ཀྱི་  
གྲུང་སྐྱེན་མ་གཏོགས་བ་ཆ་སྟོད་སྐྱད་ལ་བདག་གིར་བྱེད་ཅིང་སེལ་བར་མི་བྱེད་ན་  
ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །བདག་གིར་བྱས་ཀྱང་ཉེས་བ་མེད་བ་ལ་ཉེན་གྱི་སྐོ་  
ནས་ནི། བསྐྱེ་མི་བྱས་བ་དང་ལས་བསྐྱོད་བས་དུབ་བ་དང་དེ་སྤྲང་བའི་སྤྱིར་འདུན་བ་  
བསྐྱེད་བ་སྐར་ལྟར་བྱས་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །བྱ་བ་ངན་བ་ལ་ཆགས་བ་ནི། ཆགས་  
པས་བྲེ་མོའི་གཏམ་ལ་སྟེན། ཞེས་བ་སྟེ། རྒྱལ་སྐོན་ཚོམ་རྒྱན་བྱུང་མེད་དང་འདོད་བ་

ལ་སོགས་པའི་འདུ་འཛིའི་གཏམ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དུས་ཡོལ་བར་  
བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །བརྗེད་པས་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་  
ཉེས་པའོ། །འདི་གཞན་ལ་ཉན་པ་ཅམ་བྱས་པས་དུས་ཡོལ་བ་དང་དུས་ཡོལ་བ་ཡང་  
སྤོ་ལས་སྤི་རོ་དང་དེ་ལས་སློད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་ལ་ས་སྤྱ་བྱས་འཆད་དོ། །ཉན་པ་  
དང་སྦྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་ཉན་མཁན་གྱི་སློན་ནས་ནི། བ་རོལ་སྦྱ་ཞིང་འདུག་པ་  
ལ་ཉན་པ་དེ་ཡང་བྱ་བ་ལ་གནས་བཞིན་དུ་བ་རོལ་གྱི་རོང་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཉན་  
པའོ། །

གཏམ་གྱི་སློན་ནས་ནི། ཡ་མཚན་པའམ་མཚར་གཏམ་ལ་པར་ལ་འདྲི་བ་ཅམ་  
དང་ཚུར་ལ་འདྲི་བའི་ལན་འདེབས་པ་ཅམ་བྱེད་པའོ། །སློབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ལ་ནི་དེ་  
ཡང་ཉེས་པ་ཡིན་པར་ངོ་རྒྱུ་བྱ་སོགས་འཆད་དོ། །ཉེས་བྱས་དེ་གསུམ་ནི། སེམས་  
ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཞིན་དུ་ཚོགས་པ་སྤུད་པ་དང་དགེ་བ་སྤུད་པའི་བརྩོན་  
འགྲུས་ཀྱི་པར་སྤིན་དང་སློམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུ་འཛིའི་ནང་དུ་ལོང་གཏམ་ངན་  
པ་དང་དུ་མི་ལེན་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྲེལ་བ་གསར་མས་བཤད་དོ། །བསམ་  
གཏན་དང་འགལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། སྦྱོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། ཉིང་འཛིན་གྱི་དོན་མི་  
ཚོལ། ཞེས་བ་སྟེ། སེམས་མཉམས་པར་འཛོག་པར་འདོད་པ་ལ་མནར་སེམས་དང་ང་  
རྒྱལ་གྱིས་སེམས་གནས་པ་ལས་བརྩམས་པའི་གདམས་ངག་གཞན་ལ་ནོང་དུ་མི་  
འགྲོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སེམས་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་  
ཉེས་པའོ། །མི་གནོད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་ཉེན་གྱི་སློན་ནས་ནི། བ་སྟེ་མི་རུས་པ་དང་  
གདམས་ངག་ལོག་པ་བྱུང་དོགས་པ་དང་། བདག་མང་དུ་སློབ་པ་ཡིན་ཏེ་སེམས་

མཉམ་བར་འདྲིལ་བུ་ས་སམ་གདམས་དག་གི་ས་གདམས་དག་གི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་  
སྟེ་གསུམ་མོ། །དངོས་གཞིའི་ཉེས་པ་ནི། བསམ་གཏན་སྐྱིབ་པ་སྐྱོང་མི་བྱེད། །ཅེས་  
བ་སྟེ། བསམ་གཏན་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྐྱིབ་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་རྒྱུང་བ་དང་  
དུ་ལེན་ཞིང་སེལ་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ། །དེ་སྐྱེད་པའི་སྤྱིར་འདུན་པ་སྐྱེད་  
བ་སོགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་སྤྱིར་བཞིན་ལོ། །

སྐྱིབ་པ་ལྟ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། རྒྱུ་དང་འགྲོད་དང་གཞོད་སེམས་སྐྱུགས་  
བ་དང་། །གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། །སྐྱིབ་པ་ལྟ་བུ་འདི་དག་དགོ་  
བའི་ལོར། །འཕྲོག་པའི་ཚོམ་རྒྱན་ལགས་པར་རིག་པར་མཛོད། ཅེས་གསུངས་པ་  
ལྟར་ཉེ་རྒྱུ་འགྲོད་གཉིས་སྐྱིབ་པ་གཅིག་དང་གཉིད་སྐྱུགས་གཉིས་སྐྱིབ་པ་གཅིག་ཏུ་  
བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས་སྐྱེད་བྱ་སྐྱིབ་པ་དང་དེ་འདྲེན་པའི་ཚོས་དོས་གཟུང་བ་དང་། རི་  
ལྟར་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ལ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ནི། གསུགས་སྐྱ་སོགས་  
ཡུལ་ལྟ་ལ་སྟེད་ཅིང་འདུན་པས་སེམས་ཡུལ་ལྟའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་དེ་འདྲེན་པ་ནི་  
ཡུལ་ལ་སྐྱུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མཚན་མ་སྐྱོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་  
དོ། །གཞོད་སེམས་ནི། གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱ་བ་དང་འཆེ་བའི་བསམ་པ་སྟེ་དེ་འདྲེན་  
པ་ནི་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱ་མི་སྐྱུག་ཅིང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་མཚན་མ་སྐྱོ་འདོགས་  
པའོ། །སྐྱུགས་པ་ནི། གཉི་སྐྱུག་གི་ཆར་གཉོགས་པ་སེམས་ལས་སུ་མི་རྒྱང་ཞིང་སྐྱོང་  
སྐྱོང་བོར་རྒྱུར་པའོ། །གཉིད་ནི་འདིར་གཉི་སྐྱུག་གི་ཆར་གཉོགས་པ་སེམས་ཡུལ་  
ལས་མངོན་པར་སྐྱེད་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་འདྲེན་པ་ནི་སེམས་ལ་སྐྱུན་པའི་མཚན་ལ་ཡིད་  
ལ་བྱས་པས་མི་གསལ་བའོ། །རྒྱུ་དང་། ཆགས་པའི་ཆར་གཉོགས་པའི་རྣམ་པར་

མ་ཞི་བའོ། །འགྲོད་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ནི་ཉི་  
དུ་དང་སྡོད་ས་དང་ལུལ་དང་མི་འཛེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྡོན་བཞད་པ་དང་  
བརྩེས་པ་དང་དགའ་བ་དང་དགའ་མགུར་སྦྱང་པ་རྣམས་འབྲེལ་བའོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་  
བདག་ཏུས་གསུམ་ཏུ་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་ཞེས་པ་དང་དཀོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་  
དང་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེས་སྟེ་དེ་འབྲེལ་བ་ནི་ཏུས་གསུམ་པའི་ཚོས་དང་དེ་ལ་  
དམིགས་པའི་རྩལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དོ། །

རི་ལྗང་སྡོད་པའི་རྩལ་ལ་གཉེན་པོ་གང་གིས་སྡོད་པ་དང་། སྡོད་ལམ་རི་ལྗང་  
ཏུས་སྡོད་པ་གཉིས་སོ། །དང་་་་པོ་ལ་གསུམ་ལས་ཚོས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་སྡོད་  
རྩལ་ནི། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་གཉེན་པོར་ནི། རྣམ་པར་སྡོས་པ་དང་རྣགས་པ་ལ་  
སོགས་པའི་མི་སྡུག་པ་བརྗོམ་སོ། །གཞོན་སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་བྱམས་པ་  
བརྗོམ་སོ། །སྤྱད་གསེང་གི་གཉེན་པོར་ནི་ཉི་ཟླ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བའི་མཚོན་མ་  
ལེགས་པར་བརྒྱུད་ནས་སེམས་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱུས་དང་  
ཚོས་དང་དགའ་འདུན་དང་རྩལ་གྱི་མས་དང་གཏོང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་  
པ་དང་། གཞན་ཡང་དང་བར་འགྲུར་བའི་དམིགས་པ་ལ་གཏད་ནས་སེམས་གསེངས་  
བརྗོད་པ་དང་སྡོགས་སུ་དང་རྣམ་པ་དང་སྒྲུབ་མ་ལ་ལྟོ་བ་དང་གཏོང་རྩལ་འབྲུ་  
བའོ། །ཚོད་འགྲོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་སེམས་ནང་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པར་འདོད་ཅིང་  
རྒྱད་ཅིག་ཏུ་ཉིང་འདྲིན་ཏུ་བྱེད་པའོ། །ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་འདས་པའི་ཏུས་  
སུ་བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་ན་འབྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ཀྱི་རྒྱ་  
འབྲས་སུ་མཐོང་ནས་ཡོད་པ་ཡང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཡང་མེད་པར་སྡོ་སྡུར་དང་

1 བ

བལ་བར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྲེད་པའོ། །གཞན་ཡང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་གསུང་  
 རབ་ལས་སྐྱིབ་པ་ལྟ་དང་དེ་དག་འབྲེན་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་སྤང་  
 བ་དང་དེ་དག་དང་བལ་བ་ལ་ཐན་ཡོན་གྱིས་བསྟོད་པའི་ཚིག་རྣམས་འདོན་ཞིང་དོན་  
 སེམས་པ་སོགས་བྱས་ན་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་པ་འདྲ་སྟོག་པར་འགྱུར་  
 རོ། །བདག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་བ་ནི། སྐྱིབ་པ་ལྟ་སོགས་དུང་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་  
 སྐྱིབ་པ་དེས་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་རབ་རྒྱུད་བ་དང་དགའ་བ་ལ་  
 གཞོད་པ་བྲེད་པས་བདག་གི་ཚུལ་དང་མི་མ་ཐུན་པར་རིག་ནས་རོ་ཚེ་བར་བྲེད་ཅིང་  
 དང་དུ་མི་ལེན་པར་སེལ་བར་བྲེད་པའོ། །འདི་གཉེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་བ་  
 བྱི། སྐྱིབ་པ་ལྟ་སོགས་དུང་སྐྱེས་པའམ་སྐྱེ་བའི་དུས་ཉེ་བར་གནས་པ་ན། བདག་གིས་  
 འདི་དག་བསྐྱེད་ན་ནི་བདག་སྟོན་པ་དང་བསམ་པ་ཤེས་པའི་ལྟ་དང་ལྷོགས་མཁས་  
 པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོད་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱེས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་ཅིང་སྐྱེས་པ་སྟོང་  
 བའོ། །

སྟོད་ལས་རི་ལྟ་བུས་སྟོང་བ་ནི། གཉིད་སྐྱབས་ལ་ནི་ལངས་ཏེ་པན་ཚུན་དུ་  
 འཆག་ཅིང་སྟོང་བ་ཡིན་ལ་གཞན་བཞི་ལ་སྐྱིལ་མོ་ཤུང་ལེགས་པར་བཅས་བྲན་པ་  
 ལྷོགས་པར་བྱས་ཏེ་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང་སེལ་བ་ནི་ཉིང་དེ་  
 འདི་ན་གྱི་དུས་ཁོ་ནར་མི་གཟུང་གི་ཐམས་ཅད་དུ་འོ། །རྗེས་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི། བསམ་  
 གཏན་རོ་ལ་ཡོན་ཏན་གླཞེས་པ་སྟེ། གསམ་གཏན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དེའི་རོ་སྐྱུང་  
 བ་སྟེ་དགའ་བདེ་སོགས་ལ་སྟེད་ཅིང་རོ་སྐྱུང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་སྐྱ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་  
 བོ། །དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེད་པ་སོགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་སྤང་བཞིན་

མོ། །འབྲེལ་བ་དག་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཚོག་ཤེས་བྱས་པའི་ཉེས་པར་འཆད་དེ་  
 འགྲིག་པར་མི་སྣང་ངོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་རྒྱན་གནས་པ་དང་ཁྱད་པར་  
 ཏུ་འགོ་བ་ལ་བར་ཆད་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་བཞི་སྟེ་རོ་སྤང་ཅན་དང་ར་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་  
 དང་མ་རིག་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་ལྷ་བ་ཤས་ཆེ་བ་སྟེ་བཞི་འོ། །ཉེས་བྱས་དེ་གསུམ་ནི་  
 རིམ་པ་སྣང་སྟོམ་པའི་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱབ་པ་དང་རྟོག་པ་རབ་པ་མི་  
 སེམས་ཤིང་དགོ་བ་སྤྱད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པ་  
 དང་དགོ་བ་སྤྱད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་རོ་སྤང་བ་དང་དུ་མི་ལེན་པ་ལས་ཉམས་  
 པར་འབྲེལ་བ་གསར་མས་བཤད་དོ། །

ཤེས་རབ་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས། དུལ་དམན་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། མཚོག་  
 དང་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ཐེག་དམན་སྟོང་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་སྟོང་  
 པར་བྱེད། ཅེས་བ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཉན་  
 པར་མི་བྱེད་ཚོག་དང་དོན་བསྐྱུང་བར་མི་བྱ་ནན་ཉན་དུ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་དག་  
 བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་རང་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་གཞན་ལ་དེ་སྐད་སྐྱེ་ན་ཉོན་  
 མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཉན་ས་སོགས་ཐེག་དམན་ལ་  
 དགོས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལ་མི་དགོས་སྟུང་དུ་འཛིན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉན་  
 སྟོང་བ་མིན་ལ་སོ་ཐར་སྟོང་དུ་འཇུག་པའི་རྩ་རྒྱུང་དང་ཡང་ཁྱད་པར་ཆེ་འོ། །དེ་ལྟ་བུ་  
 ལ་ཉེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་སྐྱ་སྟེགས་ཀྱི་བསྟན་  
 བཅོས་ལ་ཡང་བཅོན་པར་བྱ་དགོས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་སྟོས་ཅི་  
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅས་པ་འདི་ནི་ཚོས་རྒྱས་རྒྱུང་བ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་སོ་



ཐར་གྱི་བཅས་པ་ལ་སློབ་པ་སོགས་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཚེས་གྱིས་སོངས་པར་འགྱུར་  
 བའི་ལས་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་གསོག་པའི་གཡང་ས་ཆེན་སོ་འགྲོགས་པའི་གདམས་པ་མཚོག་  
 ལོ། ། རྟེན་ཆེན་པ་གང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟེན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་འདུན་པ་  
 བསྐྱོག་ནས་རྟེན་ཆེན་ལ་འདུན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཡིན་ན་ཉེན་གྱི་སློབ་སྤྲོད་པ་མེད་  
 འོ། ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེ་ལ་བརྩོན་པའི་ཉེས་པ་ནི། རང་ཚུལ་ཡོད་བཞིན་དེ་ལ་བརྩོན་  
 ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་བརྩོན་པ་བྱང་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
 ཐམས་ཅད་དུ་ཡལ་བར་བོད་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་བརྩོན་པར་བྱེད་ན་ཉེན་  
 མོངས་ཅན་འོ། ། དེས་ན་རྟེན་ཆེན་ལ་བརྩོན་པ་མ་བཟང་བའི་རང་ནས་རྟེན་ཆེན་གྱི་  
 སྤྲོད་པ་སློབ་དགོས་སོ། །

ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་ནི། བརྩོན་མིན་སྤྱི་  
 རོལ་བསྟན་བཅོས་པ་ཚོན། ཞེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྩོན་པ་བྱང་  
 ཡོད་ན་དེ་མ་བྱས་པར་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྤྱི་རོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་  
 བརྩོན་པར་བྱ་བ་མིན་པ་ལ་རང་གི་གཞུང་ལ་བརྩོན་པར་མ་བྱས་པར་དེ་ལ་བརྩོན་  
 པར་བྱེད་ན་ཉེན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་འོ། ། སྤྱི་རོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ནི་སྤྱི་རོལ་པའི་  
 རྟོག་གོ་དང་སྤྱི་རོལ་བསྟན་བཅོས་ལ་ས་སྤྱི་བྱས་འཆད་དོ། ། ལྷ་ས་ལ་བརྩོན་པའི་གཞི་ལ་  
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་དགོས་ལ་འདི་ལ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་  
 ལོ། ། ཉེན་གྱི་སློབ་སྤྲོད་ལེན། ལེན་ཏུ་ཡིད་གཞུངས་པ་དང་ལྟོབ་རྒྱེན་པ་དང་ལྷན་རིང་དུ་མི་  
 བརྟེན་པར་བྱས་པ་དང་དོན་སེམས་པ་དང་རྟོགས་པར་བྱེད་བྱས་པ་དང་སངས་  
 རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་ལ་རིགས་པས་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པས་སློབ་མི་འགྱུར་བ་དང་ལྷན་

ཉེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་བརྟན་བཙུགས་ལས་ཉེས་འགྲུང་གྱིས་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་  
 གྱི་གསུང་རབ་ལ་བཙུག་པར་བྱེད་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཞུང་ལ་བཙུག་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་  
 འོ། །དེ་ལ་ཡིད་གཞུངས་པ་ནི། དུན་རྒྱུང་དུས་ཀྱང་བཙུགས་པ་དང་དོན་སེམས་པ་  
 བེ་སྐྱོན་པ་དང་དོན་རྟོགས་པར་བུས་པ་ནི་ཤེས་རབ་གསལ་བ་དང་གསུང་རབ་  
 རིགས་པས་རྟོགས་པ་ནི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ལ་རྩི་ན་སུ་ཉེས་བཤད་  
 འོ། །ལྟོབ་སྐྱེན་པ་ནི། ལྷུང་བར་ལོབས་པའོ། །དགའ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་གསལ་གྱི་གཞུང་  
 ལ་བཙུག་པའི་ཉེས་པ་ནི། བཙུག་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་དགའ། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷུང་  
 བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དང་མི་འགའ་བར་སྤྲུལ་གསལ་གྱི་བརྟན་བཙུགས་སྤྱི་རོལ་གྱི་  
 བརྟན་བཙུགས་ལ་མཁས་པར་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལྷུང་བྱེད་པ་ན་སྐྱབ་ཆ་བ་ལ་བརྟེན་པ་  
 བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ལ། དེ་མི་བྱེད་པར་དང་པོར་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཚུལ་  
 གྱིས་བྱེད་ཅིང་བར་དུ་དེས་དགའ་བར་འརྩིན་ལ་ཐ་མར་རངས་པར་བྱེད་པ་ཉོན་  
 མོགས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །དེས་ན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དགོས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་  
 པ་དགོས་སོ། །

དེ་ལྷུང་ཉེས་བྱས་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དགེ་བ་སྤྱད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་  
 ལྟོང་བ་ལས་ཉམས་པ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་ཚོས་བསམ་  
 ལ་སྐྱོར་བ་ལས་ཉམས་པར་འབྲེལ་བ་གསུང་མས་བཤད་ཅིང་བཞི་པ་ལ་གསལ་ཁ་  
 མི་སྤྱད་འོ། །ཡུལ་མཚོག་དང་འབྲེལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་  
 ལྟོང་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་བར་བྱེད། ཅས་པ་སྟེ། ལྷུང་སེམས་ཀྱི་སྤྲེ་སྟོང་ལ་  
 ལྷུང་བ་འདེབས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་རྩོས་ནས་སྤྱད་པ་

1 ཟླ

འདེབས་ཤེས། རྗེ་སྣོད་དེ་ལས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཟབ་མོའམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་  
 གྱི་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་མཐུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་སོ་སྐྱེའི་ཡུལ་མིན་པས་ཟབ་པ་  
 ཉན་རང་གི་ཡུལ་མིན་པས་མཚོག་ཏུ་ཟབ་པ་བསྟན་པ་དག་ཐོས་ནས་དེ་ལ་ཡིད་མ་  
 ཆེས་ཤིང་མ་མོས་ནས་སྐྱར་པ་འདེབས་སོ། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ནམ་མཐུ་ལས་བརྒྱུམས་  
 ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་པ་གང་རུང་གཅིག་ལ་སྐྱར་པ་  
 བཏབ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་སྟོན་ནོ། །སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི་བཞི་སྟེ་འདི་དག་བརྗོད་  
 བྱ་དམན་པའམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉེན་མིན་པས་དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཚེ་དེ་དམན་  
 པའམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཉེན་མིན་པས་ཚོས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་བྱེད་པ་སོ་དམན་  
 པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་མ་ཡིན། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ན་སེམས་ཅན་ལ་  
 བན་བདེར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་དམ་རེ་རེས་སྒྲ་བཤོ། །

སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་རྒྱ་ནི། རང་གི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དམ་གཞན་གྱི་ཁ་སྤྱིར་  
 རྗེས་སུ་ཞུགས་པའོ། །ཚོས་སྤོང་བ་ལས་སེམས་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་ནི་ཟབ་ཅིང་མཚོག་  
 ཏུ་ཟབ་པའི་གནས་དག་ཐོས་ནས་སེམས་མ་མོས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་དད་པ་  
 དང་གཡོ་མེད་པས་འདི་ལྟར་བདག་ནི་ལོང་བར་གྱུར་ཏེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་  
 ཀྱི་མིག་མེད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུན་གྱིས་རྗེས་སུ་སྣོད་པར་ཟད་པས་དེ་  
 བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་སྤང་བ་ནི་བདག་གི་བྱ་  
 བའི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་  
 བདག་ནི་མི་ཤེས་པར་བརྗེས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཚོས་དེ་དག་ལ་སྟོག་ཏུ་  
 མ་གྱུར་པར་ཡང་དག་པར་ལྟ་ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །མོས་པ་

མ་སྐྱེས་སུ་ཟེན་གྲང་སྐྱུར་བ་མི་འདེབས་ན་ཉེས་བ་མེད་དོ། །མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་  
 གྲང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པའི་རང་བཞིན་གཏུག་པ་སྟེ། །མི་རིགས་པ་ཡི་གཟུགས་ལའང་  
 མི་རིགས་ན། །ཐེ་ཚོམ་བ་པའི་ཚོས་ལ་སྟོས་ཅི་དགོས། །དེ་ཕྱིར་བཏང་སྟོམས་བཞག་  
 ལེགས་ཉེས་བ་མེད། ཅེས་དང་། རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ལས་གྲང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་  
 དགོངས་གསུངས་བ་རྣམས། །ཤེས་པར་སྐྱ་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཐེག་གཅིག་ཐེག་བ་  
 གསུམ་གསུངས་པ། །བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་ནི་བདག་བསུང་བྲ། །བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་ནི་  
 སྡིག་མི་འགྲུབ། །སྤང་བས་སྡིག་འགྲུང་དགེ་མི་འགྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལས་དང་  
 བོ་བས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོ་དང་མཐུན་པའི་མོས་བ་ཐོབ་པར་དཀའ་བས་མོས་པར་མ་  
 ལུས་གྲང་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ན་ཉེས་བ་མེད་དོ། །

འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་བ་ནི། བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོད། ཅེས་བ་  
 སྟེ། ཟང་བེང་དང་བཅས་བ་དང་ཁོང་ཁྱོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་གཞན་དག་ལ་བདག་བསྟོད་  
 ཅིང་གཞན་སྟོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །ཟང་བེང་དང་བཅས་པའི་སེམས་  
 བྱི་འགྲེལ་བ་གསར་མ་དང་ས་སུ་དྲས་རྫོམ་སེམས་སམ་སྟེམས་པའི་སེམས་ལ་  
 འཆད་དེ་ང་རྒྱལ་ལོ། །རྩི་ན་སུ་དྲས་བདག་ལ་གཅེས་པར་འརྩིན་པའི་སེམས་ལ་  
 བཤད་དེ་དོན་འབྲེལ། །དེས་ན་“སམ”པའི་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །བདག་བསྟོད་  
 གཞན་སྟོད་བྱས་གྲང་དགོས་པའི་སྐོན་ཉེས་བ་མེད་བ་ནི། བརྟན་བ་གནས་པར་བྱ་  
 བའི་ཕྱིར་སུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་གཞོན་འདོད་པའི་དུས་དང་ཐབས་དེས་གཞན་  
 འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་གཞན་མ་དད་བ་རྣམས་དད་པར་བྱ་བ་དང་དད་བ་རྣམས་  
 ཕྱིར་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱེད་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །ཤེས་པར་གྱི་རྒྱ་ལས་

ཉམས་པ་ལ་གཉིས་ལས། མོས་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྲོ་མི་བྱེད།  
 ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་ལ་ཚོས་སློབ་པ་ཤིང་འཆད་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་འབེལ་བའི་གཏམ་  
 གཏན་ལ་འབེབས་ན་ང་རྒྱལ་དང་སེམས་གཞན་གཉིས་དང་ལྡན་པས་མི་འགྲོ་ན་ཉོན་  
 མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བཤོ། །སེམས་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་མི་འགྲོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་  
 མིན་པའི་ཉེས་བཤོ། །མ་སོང་ཡང་རྟེན་གྱི་སློབ་པ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། ཚོས་སློབ་པ་  
 སོགས་མ་ཚོར་བ་དང་ན་སྟེ་མི་རུས་པ་དང་ལོག་པར་སྟོན་དུ་དོགས་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་  
 གཏམ་དེ་ཡང་ཡང་མོས་ཤིང་བཟུང་ལ་ཤེས་ཟེན་པར་ཤེས་པ་དང་མང་དུ་མོས་པ་  
 མོས་པ་འཛིན་པ་མོས་པ་བསམས་པ་ཡིན་པ་དང་རྟག་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་གནས་ཏེ་  
 ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་པ་དང་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་ཏེ་ཚོས་ལེན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་  
 དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ལ་ཞེན་པ་སྟེ་བདུན་འོ། །མང་དུ་མོས་པ་སོགས་  
 གསུམ་ནི་མོས་པ་དང་ཤེས་པ་དང་རྗེ་གས་པའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཤེན་པ་སོགས་  
 གསུམ་ནི་མོས་པ་སམས་སྐྱོམ་གསུམ་མོ། །

དགོས་པའི་སློབ་པ་ནི། རང་ལ་ཚོས་སྐྱབ་པའི་བླ་མའི་སེམས་མི་དགའ་བ་བསྐྱང་  
 བ་སྟེ་གཅིག་གོ། མོས་པའི་ཡུལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་ལ་སློབ་དང་མི་དགེ་རྟེན་  
 ཞེས་པ་སྟེ། ཚོས་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་ལ་བསམས་བཞིན་དུ་བྱེད་དུ་གསོད་པ་སྟེ་སྤོང་  
 བས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་མི་སྤྱེད་པ་དང་ལུས་ཀྱིས་  
 བཀྱར་སྟེ་མི་བྱེད་ལ་སྐྱབ་པའབེབས་པས་“འཕྱ”ཞིང་ཚིག་རྒྱུ་བ་པོ་སྐྱབ་པས་བསྐྱང་བར་  
 བྱེད་པ་དང་ཚིག་འཕྱུ་ལེགས་པ་ལ་ཆེད་ཆེད་བྱེད་པས་དེ་ལ་རྟོན་གྱི་དོན་ལ་“ཆེད”

1 འཕྱ  
 2 ཆེད

ཆེར་མི་བྱེད་པས་དེ་ལ་མི་རྟོན་ན་རྟོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཆེག་མི་  
 ལེགས་ན་དོན་ལེགས་ཀྱང་དེ་ལ་མི་གནས་ལ་ཆེག་ལེགས་ན་དོན་མི་ལེགས་ཀྱང་དེ་  
 ལ་གནས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཚོས་སྐྱེ་བ་ལ་ཆེག་འབྲུ་ཅམ་འཆད་པར་ཟད་གྱི་དོན་མི་  
 འཆད་པའམ་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་ཡི་གེའི་དོན་ལ་ཡང་མ་ཞུགས་  
 སོ། །དེས་ན་བྱང་སར་རྟོན་པ་བཞིའི་སྐབས་སུ་སྤར་སྤར་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་དུ་  
 བྱའོ། །རྗེ་ན་སུ་ཅ་དང་ས་སུ་བྲས་ཀྱང་ཚོས་ལ་མ་གུས་པའི་ཉེས་པར་བཤད་  
 དོ། །ཉེས་བྱས་དེ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་སྤར་སྤར་བ་སྟོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སྐྱོར་བ་  
 དང་དགོ་བ་སྤྱད་པའི་སྐྱ་མའི་རིམ་གྱོ་བྱ་བ་ལས་ཉམས་པ་དང་ཡི་གེ་རྟོན་གྱི་དོན་ནི་  
 ཚོས་སྐྱེ་བ་ལ་ཞུད་དུ་གསོད་པའི་དོན་དུ་ཆེག་འབྲུ་ལ་བརྟེན་པར་འབྲེལ་བ་གསར་  
 མས་བཤད་དོ། །

སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས། དོན་བྱ་བའི་ཡུལ་སྤྱི་དང་འབྲེལ་  
 བ་དང་། བྱེ་བྲག་དང་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དོན་མི་སྐྱབ་པ་ནི། དགོས་  
 པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་མི་བྱེད། ཅེས་པ་སྟེ། བྱ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ནས་བསོད་  
 བསམ་བྱེད་པའི་བར་བརྒྱད་ལ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་གྲོགས་སུ་མི་འགྲོ་ན་རྟོན་མོངས་  
 ཅན་དང་སེམས་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྟོན་མོངས་ཅན་མིན་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་  
 བསམ་ནི་སྤར་བཤད་པ་སྤར་ཡིན་ལ་ཡང་དག་པའི་ཐ་སྤྱད་ནི་ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་གྱི་  
 ཐ་སྤྱད་མི་ཤེས་པ་ལ་དེ་སྟོན་པར་གྲོ་ལུང་བས་བཤད་དོ། །མ་བྱས་ཀྱང་རྟེན་གྱི་སྐོ་  
 བས་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། བ་སྟེ་མི་རུས་པ་དང་སྤར་གཞན་ལ་ཁས་སྐྱེས་པ་དང་རུས་  
 པ་གཞན་ལ་བཙོལ་བ་དང་དེ་བས་ཆེས་ལྷག་པའི་དགོ་སྐྱོགས་ལ་བཙོན་པ་དང་རང་

བཞེན་གྱིས་ཡིད་རྒྱལ་ཞེང་ལུང་འཕོགས་མི་མཁས་པ་སྟེ་ལྡོ། །བྱ་བའི་སློབ་པ་ནི།  
 གཞོན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་ཚོས་དང་མི་ལྡན་པ་མི་རིགས་པའི་བྱ་བ་སྟེ་གཅིག་གི་  
 ལོ། །ལུལ་གྱི་སློབ་པ་ནི། ལོགས་འཚོལ་བ་རང་གིས་བྱེད་ལུས་པའམ་བྱེད་པའི་  
 མགོན་དང་རྟེན་ཡོད་པའོ། །དགོས་པའི་སློབ་པ་ནི་ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་  
 དང་གཞན་ཆེས་མང་བའི་མཁར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་  
 སྐྱེད་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །གཞོན་པ་མི་སེལ་བ་ལ་གཉིས། ལྷག་བསྐལ་མི་སེལ་བ་དང་།  
 དེའི་རྒྱ་མི་སེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ལྷག་བསྐལ་གྱི་བྱེ་བྲག་མི་སེལ་བ་ནི།  
 བད་པའི་རིམ་གྲོ་བྱ་བ་སྤང་། ཞེས་བ་སྟེ། བད་གྱིས་ཐེབས་པ་དང་འཕྲད་པ་ན་སེམས་  
 གཉིས་གྱིས་དེ་ལ་བད་གཡོག་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྲོ་དང་བསྟེན་བཀུར་མི་བྱེད་ན་  
 ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སེམས་གཞན་གཉིས་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའོ། །མ་  
 ལུས་ཀྱང་རྟེན་གྱི་སློབ་པ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། བ་སྟེ་མི་རུས་པ་དང་རུས་ཤིང་བད་པའི་  
 ཡིད་དང་མ་སྐྱབ་པ་ལ་བཅོལ་བ་དང་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་ལ་ལེགས་པར་ཚོས་སྟོན་  
 མི་རུས་ལ་ལེགས་པར་འཛིན་མི་རུས་ཤིང་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་  
 འཛོག་མི་རུས་པ་དང་སྤང་གཞན་ལ་ཁས་སྤངས་བ་སྟེ་བཞེདོ། །

ལུལ་གྱི་སློབ་པ་ནི། བད་པ་མགོན་དང་རྟེན་ཡོད་པ་དང་རང་གིས་རང་གི་  
 གཡོག་རུས་པ་དང་བད་རྒྱན་རིངས་གྱིས་ཐེབས་ཏེ་སོས་ཅམ་དུ་འདུག་པ་སྟེ་གསུམ་  
 མོ། །དགོས་པའི་སློབ་པ་ནི། དགོ་སྤོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཅོན་པ་དེའི་བར་ཆད་དུ་  
 འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གཅིག་གོ། །སྤྱག་བསྐལ་སྤྱི་མི་སེལ་བ་ནི། ལྷག་བསྐལ་  
 སེལ་བར་མི་བྱེད་པ། ཞེས་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་ལྷུང་བ་དང་ལྷུང་མེད་

གྲི་ཚུལ་ནི་ནད་པ་དང་འབྲེལ་བསལ་བྱའི་སྤྱད་བསལ་ཚུལ་ནི་སྤར་བཤད་པ་  
 བཞིན་ནོ། །སྤྱད་བསལ་གྱི་རྒྱ་མི་སེལ་བ་ནི། བག་མེད་རྣམས་ལ་རིགས་མི་  
 ལྟོན། །ཞེས་བ་སྟེ། ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཞུགས་པའི་  
 སེམས་ཅན་མཐོང་ན་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་སློན་མེད་པའི་རིགས་པ་དང་རི་ལྟར་  
 འཚོམ་པའི་ཚུལ་བཞིན་མི་སྟོན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སེམས་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ནི་  
 ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའོ། །ཁ་བསྟན་ཀྱང་རྟེན་གྱི་སློན་སེམས་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། རང་  
 གིས་སྟོན་ཚུལ་མི་ཤེས་ཏེ་མི་རུས་པ་དང་གཞན་བསྟན་རུས་པ་ལ་བཙོམ་བ་སྟེ་  
 གཉིས་སོ། །ཡུལ་གྱི་སློན་སེམས་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཚོས་རུས་པ་དང་དགོ་བཤེས་ཀྱིས་  
 ཟེན་པ་དང་རང་ལ་ཀུན་ནས་མཉམ་སེམས་དང་ལྷན་ཞིང་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བས་ལོག་  
 པར་འཛིན་པ་དང་རིགས་པ་བསྟན་པ་ལ་དགའ་ཞིང་གྲུས་པ་མེད་པས་དམུ་གྲོད་དུ་  
 ལྷུང་བ་སྟེ་བཞིའོ། །དགོས་པའི་སློན་སེམས་ནི། ཁ་བསྟན་པའི་ཐབས་དེས་འདུལ་བར་  
 འདོད་བ་སྟེ་གཅིག་གོ། །འདི་ཡང་རྒྱས་པར་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་  
 བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་བྲག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་གཉིས། བན་མི་འདོགས་པ་དང་། ཚར་མི་  
 གཅོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱད་ལས། །དང་པོ་མན་བཏགས་པ་ལ་ལོག་པར་སྤྱབ་པ་ནི།  
 བྱས་ལ་ལན་དུ་ཕན་མི་འདོགས། །ཞེས་བ་སྟེ་སེམས་ཅན་མན་འདོགས་པ་རྣམས་ལ་  
 ཕན་ལན་བྱེད་མི་འདོད་པས་བྱས་པ་མི་གཞོ་ཞིང་ཕན་བཏགས་པ་མི་དྲན་པའམ་མི་  
 སེམས་པས་བྱས་པ་མི་ཚོར་ཏེ་མན་སེམས་ཀྱིས་དེ་བས་ཆེ་བའམ་མ་རུས་ན་  
 མཉམ་པའམ་ཐ་ན་རྒྱུད་དུ་འཁྲུག་པའི་ཕན་ལན་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་  
 སེམས་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་པའོ། །ཁ་བྱས་ཀྱང་རྟེན་



གྲི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། བན་ལན་བྱ་བར་བསྐྱེམས་བཞེན་དུ་མ་རུས་ཤིང་མ་  
སྒྲིགས་པ་སྟེ་གཅིག་གོ། །དགོས་པའི་སྒོ་ནས་ནི། བན་ལན་མ་བྱས་པའི་ཐབས་དེས་  
འདུལ་བ་སྟེ་གཅིག་གོ། །ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ནི། དེ་ཉིད་བན་ལན་གྱེད་པ་དེ་མི་འདོད་པ་  
སྟེ་གཅིག་གོ། །

ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། གཞན་གྱི་སྤྱད་ན་སེལ་མི་བྱེད། ཅེས་  
བ་སྟེ། གཞན་ཉེ་དུ་དང་ལོངས་སྟོན་དང་བྲལ་བ་ལས་སྤྱར་པའི་སྤྱད་ན་བྱང་བ་ལ་  
མནར་སེམས་ཀྱིས་མི་སེལ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སེམས་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ནི་  
ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་པའོ། །ལྷུང་མེད་ནི་དགོས་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་མ་བྱེད་  
དང་འབྲེལ་སྤྱད་ན་གྱི་རྣམ་དབྱེད་དང་དེ་བསལ་ཚུལ་ནི་སྤར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་  
ཏོ། །བཟེན་པ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། རོར་འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་མི་བྱེད། ཅེས་བ་སྟེ།  
ཐས་སྒོམ་སོགས་འདོད་པ་ཡང་དག་པ་སྟེ་རིགས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྦྲོང་བ་པོས་སྦྲོང་  
བ་ལ་ཡོ་བྱད་དེ་དག་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་མ་བྱིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སེམས་  
གཞན་གཉིས་དང་བག་མེད་པས་མ་བྱིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་པའོ། །མ་  
བྱིན་ཡང་ཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། རང་ལ་ལོངས་སྟོན་དེ་དག་མེད་པ་སྟེ་  
གཅིག་གོ། །དངོས་པའི་སྒོ་ནས་ནི། ཆེ་འདིའམ་སྤྱི་མར་སྦྱོན་སྦྱེད་པའི་དུང་བ་མ་  
ཡིན་པ་དང་། སྦྲོང་བ་པོ་དེ་ལ་མི་འཕྲོད་པའི་རྣམ་ཉེ་གཉིས་སོ། །དགོས་པའི་སྒོ་ནས་  
ནི། མ་བྱིན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་འདུལ་འདོད་པ་དང་དེ་ལ་བྱིན་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་གཞོད་པར་  
འགྱུར་བ་བསྐྱུང་བ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྱིམས་སྤྱང་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །རང་གི་  
འཁོར་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོན་མི་བྱེད། ཅེས་བ་སྟེ། འཁོར་

བསྐྱུས་པ་ལ་མཁར་སེམས་ཀྱིས་གདམས་དག་མི་འདོམས་ཤིང་རྗེས་སུ་མི་སྟོན་པ་  
 དང་མོངས་པ་དེ་དག་གི་སྲིར་དུ་བྲམ་ཟེ་དང་སྲིམ་བདག་དང་པ་རྣམས་ལས་གོས་  
 ཟས་དང་མལ་ཆ་དང་སྟོན་དང་ན་བའི་གསོས་སྟོན་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོ་བྱང་  
 རྣམས་ཚོས་བཞིན་དུ་མི་ཚོལ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སེམས་གཞན་གཉིས་དང་བག་  
 མེད་ཀྱིས་མི་འདོམས་ཤིང་རྗེས་སུ་མི་སྟོན་ལ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་  
 མིན་པའི་ཉེས་བཤོ། །དེ་དག་མ་བྱས་ཀྱང་རྟེན་གྱི་སློན་ནས་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། བ་སྟེ་  
 སྦྱོར་མི་བཟོད་པ་དང་རུས་པ་གཞན་ལ་བཅོལ་བ་སྟེ་གཉིས་སོ། །དགོས་པའི་སློན་ནས་  
 བྱི། མི་སྟོན་པ་དང་མི་ཚོལ་བའི་ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་  
 བང་བྲིམས་སྤྱང་བ་སྟེ་གཉིས་སོ། །ཡུལ་གྱི་སློན་ནས་ནི། བཞོང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་  
 དང་ལྷན་བའམ་རང་ཉིད་ཚོས་གོས་སོགས་ཚོལ་རུས་པར་ཤེས་པ་དང་། གདམས་  
 དག་དང་རྗེས་བསྟོན་གྱིས་དེ་དག་གི་བྱ་བ་བྱས་ཐེན་པ་དང་སྟོན་སྟེ་སྟེ་གསུམ་ཅན་ཡིན་  
 བ་ལས་ཚོས་རྒྱུ་འོངས་ལ་དེ་ཡང་འདུལ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །ཚོས་  
 དང་ཟང་ཟིང་གིས་བསྐྱུ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་ཐེན་ཏོ། །

མ་སྐྱུན་པར་བྱ་བ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། གཞན་གྱི་སློང་དང་མ་སྐྱུན་མི་  
 འཇུག་ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་སེམས་དང་མ་སྐྱུན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་  
 ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འགྲུང་བ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །མ་སྐྱུན་པར་མ་བྱས་  
 ཀྱང་རྟེན་གྱི་སློན་ནས་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། བ་སྟེ་སྦྱོར་མི་བཟོད་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །དགོས་  
 པའི་སློན་ནས་ནི། གཞན་གྱི་འདོད་པ་དེ་མི་འཕྲོད་པ་སྟེ་དེ་ལ་སྦྱར་གཞོད་པར་འགྲུང་  
 བའམ་ཡང་ན་དེས་རང་ལ་གཞོད་པ་དང་འདོད་པ་དེ་འཕྲོད་པ་ཡིན་ཡང་གཞན་ཚོས་

མང་པོ་ལ་མི་འདོད་ཅིང་མི་འདོད་པ་སྟེ་དེ་ལ་མི་དགའ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་བ་དང་  
 དགེ་འདུན་གྱི་ནང་གི་མས་སྐྱེད་བ་དང་སྐྱེས་པ་ཅན་ཚང་གཙོ་བོ་དང་ཐབས་དེས་  
 འདུལ་བར་འདོད་པ་སྟེ་ལྷོ། །འདི་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་  
 ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི། ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་མི་བྱེད། ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་དག་  
 གི་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དང་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་པ་མི་  
 བརྗོད་པ་དང་ལེགས་པར་སྐྱེས་པ་ལ་ལེགས་སོ་མི་སྟེར་ན་སེམས་གཅིག་དང་  
 གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་སྤེལ་ལྟར་རོ། །མ་བརྗོད་ཀྱང་  
 ཉེན་གྱི་སློན་ནས་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། བ་སྟེ་བརྗོད་པར་མི་རུས་པ་དང་པ་རོལ་པོའི་  
 གཏམ་རྗོགས་རྗོགས་སུ་སྟོན་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །ཡུལ་གྱི་སློན་ནས་ནི། རང་བཞིན་  
 གྱིས་འདོད་པ་རྒྱུང་བས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་མི་དགའ་བ་ལ་དེར་ཤེས་པ་སྟེ་གཅིག་  
 ལོ། །བརྗོད་བྱའི་སློན་ནས་ནི། ཡོན་ཏན་དང་ལེགས་སྐྱེས་ལྟར་སྤར་དུ་སོང་བ་སྟེ་གཅིག་  
 ལོ། །དགོས་པའི་སློན་ནས་ནི། མ་བརྗོད་པའི་ཐབས་དེས་འདུལ་འདོད་པ་དང་དགེ་  
 འདུན་གྱི་ནང་གི་མས་སྐྱེད་བ་དང་བརྗོད་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྒྱགས་པ་དང་  
 ཁེངས་པ་དང་གཞོན་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ནས་དེ་བསལ་བའི་སྤྱིར་དང་སྐྱེས་པ་  
 ཅན་ཚང་བཅད་པ་སྟེ་བཞེད། །ཚར་མི་གཙོ་བོ་ལ་གཉིས་ལས། ཚོས་མིན་སྐྱེད་པ་  
 དབང་དུ་མི་བྱེད་པ་ནི། རྒྱུ་དུ་འཚམ་པར་ཚར་མི་གཙོ་བོ། ཅེས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་  
 སྐྱེད་བབ་པ་དང་ཚད་པས་བཅད་པ་དང་བསྐྱེད་པར་རིགས་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ཅན་  
 གྱི་སློན་ནས་སྐྱེ་མི་འབེབས་སམ་འབེབས་ཀྱང་ཚད་པས་མི་གཙོ་བོ་ལས་གཙོ་བོ་ཀྱང་  
 མི་སྟོན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སེམས་གཞན་གཉིས་དང་བག་མེད་པས་ནི་ཉོན་

མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་པའོ། །ལ་བྱས་ཀྱང་རྟེན་གྱི་སློབ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི།  
དུས་ལ་སྔོན་པ་སྟེ་གཅིག་གོ། །ཡུལ་གྱི་སློབ་ཉེས་ནི། གཏམ་བྱར་མི་རུང་བ་བཀའ་སློབ་  
མི་བདེ་<sup>1</sup>ཞིང་ཀུན་ཉེས་མཁར་སེམས་ཤེས་ཆེ་བ་སྟེ་བཙུག་སྲུ་མི་རུང་བ་དང་ཤས་  
ཆེར་རོ་ཆོ་ཤེས་བ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་དང་ལྷན་བས་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་མཐུན་བར་བྱེད་པ་  
སྟེ་གཉིས་སོ། །དགོས་པའི་སློབ་ཉེས་ནི། སྤོ་འབེབས་པ་སོགས་བྱས་ན་འཐབ་པ་དང་  
“མཚང་<sup>2</sup>འབྲུ་བ་དང་འབྲེད་པ་དང་ཚོད་པར་འབྲུར་བར་མཚོང་ནས་དེ་མི་འབྲུང་བར་  
བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་དགོ་འདུན་འབྲུག་ཅིང་འབྲེ་བར་མཚོང་ནས་དེ་འགོག་པ་སྟེ་གཉིས་  
སོ། །

འཐབ་པ་སོགས་བཞི་ནི་དང་པོ་སྤྱི་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་ཤེས་པ་དང་  
ལག་གིས་འབྲེད་པ་དང་སྒྲིབ་གྲར་འབྲེད་པ་ལ་གྲོ་ལུང་བས་བཤའ་དོ། །བསྟན་པ་ལ་  
འབྲས་པ་སོགས་དབང་དུ་མི་བྱེད་པ་ནི། རྩ་འབྲུལ་སྟོན་ལ་སོགས་མི་བྱེད། ཅེས་པ་  
སྟེ། རྩ་འབྲུལ་དང་མཐུ་སྣ་ཚོགས་དང་ལྷན་ན་སྐྱག་པར་བྱ་རིགས་པ་སྐྱག་པ་དང་  
འདུན་པར་བྱ་རིགས་པ་རྣམས་འདུན་པར་བྱ་བ་དང་བསྟན་པ་ལ་གནས་ཀྱང་སྟོམ་པ་  
དང་མི་ལྷན་ན་དང་བས་བྱིན་པ་མི་འཇུ་བས་དང་བས་བྱིན་པ་སྟོང་དུ་གཞུག་པའི་  
ཕྱིར་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་སྐྱག་པ་དང་འདུན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་  
པའོ། །སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཁ་ཅིག་ལས་ཉེས་བྱས་ཐ་མ་འདི་ཉོན་  
མོངས་ཅན་དུ་བཤའ་བ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པ་འདྲའོ། །སྟོན་པ་མ་རྩུ་སྟོར་རོ་ཞེས་  
རྩ་འབྲུལ་ལ་སྦྱར་བའི་ཤེས་ཆེར་ཞེན་པའི་སྤྱ་སྟེགས་ཡིན་ན་མ་བསྟན་ཀྱང་ཉེས་པ་

1 བད  
2 མཚང

མེད་དོ། །ཉེས་བྱས་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རང་རང་གི་  
 སྐབས་ལས་ཉམས་པར་འགྲེལ་བ་གསར་མས་བཤད་དོ། །སྤྱིར་བཏུ་ལྡན་ཞིང་  
 བྱམས་སྲིར་དང། །སེམས་དག་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། ཅེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་ནི། སྤར་  
 བརྟན་པའི་སྐྱབ་པ་དང་དགག་པའི་སྐོ་ནས་བཅས་པ་དེ་རྣམས་ལས་སེམས་ཅན་  
 རྣམས་ལ་སྤྱིར་བཏུ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་སྟེ་པན་པར་འདོད་པ་  
 དང་གཏུལ་བར་འདོད་པས་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །དང་གི་སྐྱས་ནི། སེམས་ནི་  
 ལེན་ཏུ་ཉོན་མོངས་དང། །སྐྱབ་བསྐྱལ་ཚོར་བས་ཉེན་པ་དང། །གཉིད་དང་སྤོས་པ་  
 དག་ལ་ནི། །བྱང་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད། ཅེས་པ་རྣམས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་  
 སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་བཤད་དེ་སྐབས་འདིར་གཞུང་ལས་སེམས་  
 འབྲུགས་པ་དང་ཚོར་བས་ཉེན་པ་ལ་ཉེས་མེད་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་  
 བསྐྱས་པར་བཞེད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་འཚོ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་  
 ཆགས་པ་ཉེས་པ་ཆུང་བར་གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་མེད་དེ་གཞུང་འདིས་  
 བསྐྱས་པར་བཞེད་དེ་འདི་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་སེམས་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་  
 པའི་གཞི་སྤར་བཤད་པ་འདི་དག་ནི་མདོ་སྟེ་ལས་དངོས་སུ་བྱང་བ་ཤིས་ཀྱི་སྟེ་  
 ཚུལ་གྲིམས་གསུམ་ལ་བཅམས་ནས་སྟོན་པས་མདོ་སྟེ་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་ཐོར་བུ་  
 ཐོར་བུར་གསུངས་པའི་ཐོར་བུ་དེ་དག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟེ་སྟོན་ཀྱི་མ་ཚོ་འདིར་  
 ལྷོགས་གཅིག་དང་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་ཚང་བར་འཕགས་པ་མོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་

1 ལྟ  
 2 བགས

བའོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཟོ་དང་བྲལ་བའི་བསྐྱབ་བའི་གནས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་  
ཕྱིར་དུ་བྱང་སེམས་གྲུས་བ་སྐྱེས་བས་བསམ་བ་བྱུན་སྐྱུམ་ཚོགས་བ་གསུམ་གྱིས་  
གཞན་ལས་སྒྲོམ་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ནས་བསྐྱབ་བ་ལ་སྤྱིར་ཐག་བ་ནས་མཚོག་  
ཏུ་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟར་བཅས་བ་ལས་མི་འགལ་བར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

བསམ་བ་གསུམ་ནི། དེ་དག་ལ་སྒྲོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་བ་རྣམས་པར་དག་པ་  
དང་བྱང་ཚུབ་འདོད་པའི་བསམ་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་བསམ་  
བའོ། །འདི་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་འགྲེལ་བ་རྣམས་གྱིས་འཆད་  
ཀྱང་དང་པོ་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སྒྲོབ་འདོད་དང་ཕྱི་མ་  
གཉིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱང་ཚུབ་དང་གཞན་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོབ་པ་ལ་བཤད་ན་ལེགས་  
པར་མཐོང་ངོ་། །དང་པོར་སྒྲོམ་བ་སྒྲངས་པའི་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཉེས་བ་མི་འབྱུང་  
བར་གྲུས་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བྱང་སའི་ལེའུ་བཙོ་བརྒྱད་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་  
ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་བདག་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའོ་ཞེས་ཁས་  
འཆེ་བར་གནས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་མི་སྐྱབ་  
བ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལྟར་བཙོ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་བྱང་  
ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་བདག་  
ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་འཆེ་བར་གནས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་  
དཔའི་བསྐྱབ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ལེགས་པར་སྒྲོབ་པ་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པའི་བྱང་  
ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་བ་འདི་དག་ནི་བྱུབ་  
ནའང་ལེགས་གྱི་མ་གྲུབ་ནའང་དེ་ལྟ་བུ་སྤོང་སྤོང་དུ་མི་བསམ་པར་གནད་གྱི་

གདམས་པར་བལྟས་ཏེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་པར་སྤྱོད་དང་བསྐྱུ་བ་  
 བཞི་སྡོད་པ་ལ་མ་མཐར་བྱས་ཏེ་སྡོམ་པ་ལྷན་ཆེན་པོས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་ཐབ་པ་  
 དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་རྣམས་མཐའ་དག་པར་ཤེས་ནས་ཤིང་ཉ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་  
 གཤེགས་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། བསྐྱེད་པའི་གནད་མཐའ་  
 དག་པར་མི་ཤེས་པའི་སྡོང་བ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བལྟ་བར་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཉམས་  
 བ་སྤྱིར་བཙོས་པའི་ཐབས་ནི། མ་གོས་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་དང་བག་  
 མེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་མང་བ་དང་མ་གུས་པ་སྟེ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཞིས་ཉེས་  
 པ་བྱུང་ན་ཡང་ཚོས་བཞིན་སྐྱར་གསོ་བས་ཉེས་པ་ལས་གསོ་བར་བྱའོ། །པམ་པ་  
 ལས་གཞན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལས་འགའ་བའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་  
 ཉེས་བྱས་སུ་འདུས་ཀྱི་སོ་ཐར་ལྟར་ཉེས་པའི་རིས་མང་པོ་མེད་དོ། །དེ་དག་བྱུང་ན་  
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བའམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་གང་རུང་བཤགས་པའི་དག་གི་རིག་  
 བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཁོང་དུ་ཚུད་ཅིང་འཛིན་ཏུ་ས་པ་ལ་བཤགས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་སོ་ཐར་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་ནི་དགེ་  
 སྡོང་པ་མ་དགོས་ཏེ། དགེ་ཚུལ་སོགས་ནི་སོ་ཐར་ཀྱི་ཡང་ལྷུང་བ་བཤགས་པའི་  
 དུལ་དུ་མི་རུང་བས་སོ། །འཆགས་པའི་ཉེན་རབ་བྱུང་ཡིན་ན་བཤགས་པུལ་རབ་  
 བྱུང་ཡོད་ན་བྱང་སེམས་བྱིས་པ་ལ་ཡང་མི་རུང་ངམ་སྟམ་མོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་དགོས་  
 ཆེན་པོས་པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཚོས་བྱུང་ན་དེས་སྡོམ་པ་བཏང་བ་ལན་གཉིས་སུ་  
 སྐྱར་ཡང་འོད་པར་བྱ་བར་གཞུང་འདིར་གསུངས་སོ། །བསྐྱུ་བར་ཡང་གལ་ཏེ་སྤྱིར་  
 སྐྱར་བའི་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པར་བྱུང་ན་ཡང་སྤྱིར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་ལན་གཉིས་ལས་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་ཞེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་  
 དང་པོ་སྐྱངས་པ་དང་ཕྱིས་ལན་གཉིས་ཏེ་ལན་གསུམ་བསྐྱར་དུ་གནང་གི་དེ་ལས་  
 ལྷག་པ་ནི་ངོ་ཚ་མེད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བས་མ་གནང་ངོ། ། ཞེས་བཞེད་པ་ནི།  
 གཞུང་འདིར་ལན་གཉིས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་སེམས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ལན་  
 གཉིས་ཞེས་པ་ནི། དང་པོར་སྐྱར་སྐྱངས་པ་ལ་ལྷོས་པའི་གཉིས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལན་  
 ཆད་མི་རུང་བའི་ཚིག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཁྱད་ས་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་གཞུང་ལས་ཀྱང་  
 “ཆད་དེ་ལྷར་བཟུང་བ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་དོ། །ས་སུ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། རོན་མོངས་  
 པའི་དབང་གིས་བརྒྱ་ལ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་ན་ཡང་དགོ་འདུན་ལ་བཤགས་ནས་  
 འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་བསམ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བསམ་པ་དག་  
 པས་སྐྱར་ཡང་སྐྱང་བར་བྱའོ། །ལན་གཉིས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཁོ་ནར་ཆད་པར་  
 མི་གཟུང་སྟེ་ཐོག་མར་སྐྱང་བ་ལ་ལྷོས་ནས། ཕྱི་ནས་ཡང་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་  
 གཉིས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་ཟག་པ་འབྲིང་གི་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ནི་དེས་  
 གསུམ་མམ་དེ་ཡན་ཆད་ལ་ཉེས་བྱས་བཤགས་པར་བྱ་སྟེ་མདུན་དུ་འདུག་ནས་ཐོག་  
 མར་ལྷུང་བ་གང་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་བརྗོད་དེ་དེ་ནས་འདི་སྐྱད་ཅེས། ཆེ་དང་ལྷན་པ་  
 དགོངས་སུ་གསོལ། “བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཟྱི་བ་ལ་རི་སྐྱད་ཡོངས་སུ་བརྗོད་  
 པའི་གཞི་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་འདུལ་བ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་འོངས་  
 པ་བྱུང་སྟེ། ཞེས་བརྗོད་ལ་ལྷག་མ་ནི་དགོ་སྟོང་ཉེས་བྱས་འཆགས་པ་རི་ལྷ་བ་དེ་

1 ཆད  
 2 ག



བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ཚོད་ས་བ་ཞེས་པའི་ལོག་ཏུ་ལྷུང་བ་  
 གང་ལྷུང་བའི་མིང་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་བདག་བསྟོད་དམ་གཞན་ལ་སྟོད་པ་ལྷུང་སྟེ་  
 ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷག་མའི་ཚིག་ནི་འགྲེལ་བ་རྟོང་མ་ལས། དེ་དག་ཚེ་དང་ལྷན་པ་  
 རྣམས་ལ་བདག་འཆགས་ཤིང་མཐོལ་ཏེ་མི་འཆབ་པོ། །བཤགས་ཤིང་མཐོལ་བས་  
 བདག་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི་མ་མཐོལ་ཞིང་མ་བཤགས་ན་བདེ་བར་གནས་  
 པར་མི་འགྱུར་པོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་རྣམས་ཉེས་པར་མཐོང་ངམ་ཞེས་སྐྱེས་ན་མཐོང་ངོ་  
 ཞེས་སྐྱེ་བར་བྱའོ། །ཕྱིས་ཀྱང་སྟོམ་པར་བྱེད་དམ་ཞེས་སྐྱེས་ན་ཚོས་བཞིན་འདུལ་བ་  
 བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྐྱི་བོས་འོད་པར་བཀྱིའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ལན་གཉིས་ལན་  
 གསུམ་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་བ་གསར་མ་ལས་ནི། ཤེས་  
 ཤིང་མཐོང་ལ་དྲན་ན་ཚོས་བཞིན་འདུལ་བ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྐྱི་བོས་  
 འོད་པར་བཀྱིའོ་ཞེས་བཤད་ལ། དེའི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་སྟོད་ལམ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་  
 ལས། དེ་རྣམས་ལ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་ཕྱག་བྱས་ལ་དམའ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཚོག་ཚོག་  
 པོར་འདུག་སྟེ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འགྲེལ་བ་གཞན་རྣམས་སུ་སྟོམ་མམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་ལེགས་པར་བསྐྱམ་  
 པར་བཀྱིའོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད་དོ། །ཀུན་དགོས་རྒྱུང་དུས་པམ་པའི་གནས་ལྟ་  
 བུའི་ཚོས་ལྷུང་བ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ནི་གཅིག་གི་མདུན་དུ་  
 བཤགས་པར་བྱ་སྟེ་ཚོ་ག་ནི་སྐྱར་ལྟར་པོ། །གང་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱ་བའི་  
 གང་ཟག་མ་ཐུན་པའམ་བཤགས་ལུལ་འོས་པ་མེད་ན་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱ་བར་སེམས་  
 བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་བསྐྱམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉེས་པ་དེ་ལས་

བྱང་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལ་“ཇི་”ན་སྤྱ་ཏུ་སོགས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཉེས་  
པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི་དོན་མིན་ཅོ། །

དེ་དག་གྱང་སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་པར། སྟོན་པ་སྦྲར་ཡང་སྦྲང་པར་བྱ། །ཟག་པ་འབྲིང་  
ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྟག་མ་རྣམས། །ཉོན་མོངས་མི་མོངས་  
བདག་སེམས་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ལ་ཐ་མའི་  
དོན་ནི། །ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་བྱས་རྣམས་ནི་མ་སྐྱུ་  
པའི་གང་ཟག་མེད་ན་རང་གི་སེམས་གཅིག་ཏུ་མེད་ཡོད་པ་དང་དོ་ཚེ་ཤེས་པ་དང་  
དུལ་བ་དང་ཞི་བ་དང་བྱིས་མི་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དབང་དུ་བྱས་ལ་བཤགས་པར་  
བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གཅིག་གི་མདུན་དུ་ཡང་བཤགས་པར་བྱའོ། །རང་གི་  
སེམས་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་དཔེ་བསྟན་པས་གྱང་ཉེས་པ་གསོ་བའི་ཐབས་གཞན་  
བསྟན་ཅོ། །ཞེས་སྟོན་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་བཤད་ཅིང་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མ་སྐྱུ་པའི་  
གང་ཟག་མེད་ན་ཞེས་སོགས་བྱངས་ནས་ཚུལ་དེ་ཟག་པ་རྒྱང་འབྲིང་ལ་ཡང་སྟོར་  
བར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་སྟོན་དཔོན་བྱང་རྒྱུ་བཟང་པོས་ཟག་པ་རྒྱང་འབྲིང་གི་ལྷོང་བ་  
དང་ཉེས་བྱས་གཞན་རྣམས་ནི་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་གཏན་མི་མཚུངས་ཏེ་འདི་ལྟར་  
རྒྱང་འབྲིང་གཉིས་ནི་གནས་དེར་གསུམ་དང་གཅིག་མ་རྟེན་གྱང་གཞན་དུ་འཚོལ་  
དགོས་ལ་ཉེས་བྱས་ལ་ནི་གནས་དེར་གང་ཟག་གཅིག་མ་རྟེན་གྱང་གཞན་དུ་འཚོལ་  
མི་དགོས་ཏེ་རང་སེམས་ལ་བསྐྱུས་པའི་སྟོན་པ་ལྟར་བའི་ཕྱིར་མ་དེས་ལ་སྤྲ་མ་  
གཉིས་ནི་དེས་བའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གསུམ་ལ་ཞེས་པ་དང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་  
ཞེས་ཡུལ་སོ་སོར་དེས་པར་བཤད་པ་མི་རིགས་པས་གསུམ་ལས་རྒྱང་བ་ལ་

བཤགས་ཀྱང་མི་འདག་ན་བསྐྱམས་པས་འདག་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། བདག་
 སེམས་བཞེན་ཞེས་བྱང་ས་ལས་མ་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་འདོན་པ་ནི་ལོག་
 པའོ། །དེའི་སྲིད་ཉོན་མོངས་མི་མོངས་བདག་སེམས་ལའོ། །ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ས་
 ལས་ཀྱང་འབྲིང་དང་རྩུང་དུའི་ལྷུང་བ་ལ་གསུམ་དང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་ཞེས་བ་དང་
 ལྷུང་བ་གཞན་རྣམས་ལ་མ་ལུན་པའི་གང་ཟག་མེད་ན་སེམས་ཀྱིས་སྡོམ་བར་
 གསུངས་སོ། །ཞེས་འགྲེལ་བ་རྙིང་མའི་ལུགས་སུན་འབྲིན་བར་སྤང་འོ། །འདི་ནི་
 འཐད་བར་མ་མཐོང་སྟེ་བྱང་སེམས་ལས། ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་རྩུང་དུས་པམ་པའི་
 གནས་ལྟ་བུའི་ཚོས་བྱང་བ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ནི་གཅིག་གི་
 མདུན་དུ་བཤགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱ་བའི་གང་
 ཟག་མ་ལུན་པ་མེད་ན་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྤྱིན་ཆད་མི་བྱ་
 བར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་སྤྱིན་ཆད་ཀྱང་བསྐྱམས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་
 ཉེས་པ་དེ་ལས་བྱང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཟག་པ་རྩུང་དུའི་སྲིད་བཅོས་ཉེས་བྱས་གཞན་
 རྣམས་དང་འབྲ་བར་གིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ལ་དེ་དུང་ན་ཟག་པ་འབྲིང་གི་ལྷུང་
 བ་ལ་ཡང་རིགས་པ་གིན་ཏུ་མཚུངས་ཏེ། བསམ་བསམ་ལྷུང་བ་ལས་ལྷང་གི་ཆད་ལས་
 ལ་ངེས་པར་མི་སྟོས་པ་ལྷུང་བ་སྲིད་བཅོས་ཀྱི་སྤྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་བྱང་ས་
 ལས། བདག་སེམས་བཞེན་གྱི་སྐྱ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་
 ན་འདག་པ་བཞེན་དུ་དེ་མེད་པ་ན་རང་གི་སེམས་ལ་བསྐྱམས་པས་འདག་པར་
 གསུངས་པས་དོན་ཡོད་པའི་སྲིད་འོ། །ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཉེས་བྱས་རྣམས་
 དུལ་ཡོད་ན་གཅིག་ལ་བཤགས་དགོས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་

ལུལ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ལ་བསྐྱམས་བས་འདག་གོ་ཞེས་སྣ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལྷ་  
བར་མེད་བར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པའི་སྲིར་རོ། །དེས་ན་ཟག་པ་རྩུང་འབྲིང་དང་  
ཉེས་བྱས་ཞེ་ལྷ་ནི་ལུལ་ཡོད་ན་བསྐྱམས་བ་ཅམ་གྱིས་མི་འདག་པས་གཞུང་ནས་  
གསུངས་བ་བཞིན་བྱའོ། །

དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཉེས་བ་རྣམས་ནི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་བཤགས་ན་ནི་ངོ་  
ཚ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་སྐྱེ་སྐྱ་བས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ་མ་གྲུབ་ན་ནི་སངས་རྒྱས་སྣས་  
བཅས་བསམས་ནས་བཤགས་བར་བྱ་སྟེ་རྩུང་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། བདག་གི་  
འཇུག་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་ཉེས་བར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་ཤིང་ཉེས་  
བར་མཐོང་ནས་ཀྱང་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཤོ། །འཇུག་བ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་  
བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ཚོས་མ་ཐུན་བ་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བ་འཆགས་བར་  
བྱེད་དེ། ཞེས་དང་བྱང་སའི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་བ་ལས་ཀྱང་། ཡང་འདས་པ་དང་ད་  
ལྟར་བྱང་བའི་འཇུག་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཉེས་བ་ཐམས་ཅད་དགོ་བའི་བསྐྱབ་བ་འདོད་  
བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་  
འདས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་འཆགས་བར་བྱེད་ལ་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡང་དག་བར་  
འདྲིན་ཏུ་འདུག་གོ། །དེ་ལྟར་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཇུག་བ་སོ་སོར་བཤགས་ན་ཆེགས་  
རྩུང་དུས་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་  
གསུངས་པའི་སྲིར་རོ། །བསྐྱབ་བཏུས་ལས་ནི་ནམ་མཁའི་སྣོད་པོ་ལ་མི་ལམ་དུ་  
བཤགས་པའི་རྩུང་དང་ལྷན་པར་དུ་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའི་ལྷུང་བ་ལྷི་བ་དང་ཡང་  
བ་རྣམས་བཤགས་བར་བྱ་བ་ནི་འཕགས་བ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་བ་ལས་

གསུངས་པའོ་ཞེས་དེ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྲིད་བཅོས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་  
 ཡང་བསྐབ་བཏུས། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྐྱེལ་ཏེ། །ལྷ་རིའི་བྱ་  
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷུང་བ་  
 གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ་ཞེ་སྤང་དང་ལྷན་པ་དང་གཉི་ལྷག་དང་ལྷན་  
 པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་ཏེ་ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བོས་ཐོག་  
 མའི་ལྷུང་བ་སྟེ་བཏུ་ལས་སྟེ་བ་རྣམས་བཤགས་པར་བྱའོ། །ལྷུང་བ་ཡོད་པ་སྟེ་ལྷ་  
 ལས་སྟེ་བ་རྣམས་བཤགས་པར་བྱའོ། །ལྷ་རིའི་བྱ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལག་པ་ནས་འཛིན་  
 པ་དང་མིག་གིས་ལྷ་བ་དང་གཞོན་སེམས་ཀྱང་ལྷུང་བ་སྟེ་གང་ཟག་གཅིག་གམ་  
 གཉིས་ལ་ཡང་བཤགས་པར་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཚམས་མེད་པ་ལྟ་དང་  
 ལྷན་པའི་ལྷུང་བ་དང་བྱུང་མེད་ལས་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དང་ལག་པ་ལས་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་  
 དང་ཁྱེལ་ལས་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དང་མཚོན་རྟེན་ལས་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དང་དགོ་འདུན་  
 ལས་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་  
 ལྷན་འདས་སུམ་ཅུ་ཅུ་ལ་གཅིག་ལྷན་ཉིན་མཚོན་དུ་སྟེ་བ་བཤགས་པར་བྱའོ་  
 ཞེས་འགྲུར་གསུངས་ལས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲུར་ལས་ནི། ཉེས་པ་དང་པོའི་སྟེ་བ་ནི་ཚོགས་བཏུ་ལ་  
 བྱང་པོར་བཤགས་པར་བྱའོ་ཞེས་འགྲུར་བ་ལེགས་པས་ཉེས་པ་སྟེ་བ་གཉིས་བཤགས་  
 པའི་དང་པོ་ཞེ་སྤང་དང་ལྷན་པ་ནི་ཡུལ་བཏུ་ལ་བཤགས་སོ། །ལྷུང་བ་ཡོད་པ་སྟེ་བ་  
 རྣམས་སྟེ་ལྷ་ལ་བཤགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བཅོས་ཏེ་དེ་ནི་སྟེ་བ་གཉིས་པ་གཉི་ལྷག་  
 དང་ལྷན་པ་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །འདི་ལ་མདོ་ལས། བྱུང་མེད་ཀྱི་ལག་པ་ནས་འཛིན་

1 ལྷ

པའི་ཉེས་པ་ལྷི་བ་ནི་ཚོགས་ལྡེ་ལ་བཤགས་པར་བྱའོ་ཞེས་འབྲུང་སྟེ། བསྐྱབ་བཏུས་  
 ལྷི་ཉེས་པ་དེ་གང་ཟག་གཅིག་གཤམ་གཉིས་ལ་བཤགས་པར་གསུངས་པ་དང་མདོ་དེ་  
 ཉིད་ཀྱི་མདོར་བསྟན་དང་ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱབ་བ་རྣམས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྒྱང་  
 བར་གསུངས་པ་དང་མི་མ་རྒྱན་པས་འབྲུང་མ་དག་གོ། །བྱད་མེད་ཀྱི་ལག་པ་ནས་  
 འཛིན་པ་སོགས་གསུམ་ནི་གཅིག་གཤམ་གཉིས་ལ་བཤགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་འབྲུང་  
 ཉིང་ལས་ལྷི་བར་བཤགས་ཀྱང་འབྲུང་གསར་ལས་ཡང་བར་བཤགས་པ་ལེགས་སམ་  
 ལྷི་མོ། །ད་ལྟའི་མདོ་ལས་ནི་གཞོན་སེམས་མ་བྱུང་ཡང་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་གསུངས་  
 པས་མདོ་ལ་ཆད་པར་གསལ་ལོ། །ཞེ་སྒྲུང་དང་ལྷན་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ལྷི་བར་  
 བཤགས་པ་དང་གཞོན་སེམས་ཡང་བར་བཤགས་པ་མི་འགལ་བ་ནི་རྒྱུད་མ་འབྲུགས་  
 པའི་འཚེ་བའི་བསམ་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་བྲལོ། །མཚམས་མེད་སོགས་ཀྱི་ལྷུང་བ་  
 ལྷི་བ་རྣམས་ལྷུང་བཤགས་ཀྱིས་ཉིན་དང་མཚན་དུ་སྐྱོང་བར་གསུངས་པ་ནི་གང་  
 ཟག་ལ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་ཚོགས་ལན་གསུམ་བྱས་པ་ལྟ་བུས་རྣམ་སྲིན་མི་འདག་པ་ལ་  
 དགོངས་པ་ཡིན་པ་འདྲལོ། །

སྐྱོད་འབྲུག་ལས། ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །སྤང་པོ་གསུམ་པ་གཞོན་  
 བྱ་ཞིང་། །རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྟེན་པས། ལྷུང་བའི་ལྷག་མ་དེས་ཞི་བྱ། ཞེས་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་བཅོས་པའི་རྒྱལ་ནི་ཅ་ལྷུང་གི་ལྷག་མའི་ལྷུང་བའམ་བསམས་  
 བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ལྷུང་བ་ལས་གཞན་པ་བརྗེད་ངས་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པས་  
 བྱས་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་ནི་སྤང་པོ་གསུམ་པ་གཞོན་པ་དང་། རྒྱལ་བ་དང་བྱང་རྒྱལ་  
 ཀྱི་སེམས་བསྟེན་པས་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་སྤང་པོ་གསུམ་ནི་སྟོན་བཤགས་ཡི་རང་

བསྐྱོ་བ་གསུམ་ལ་ཤེར་འབྱུང་སྒོ་སྒོས་གྱིས་བཤམ་དེ་ལྟར་བཤམ་གྱིས་འབྱུང་  
 ལོ། །གཞན་གཉེས་དགོ་བ་སྣམ་ཉེན་གྱི་སྒོ་བས་ལ་བཤམ་བས་སྐྱབས་འཕྲོ་དང་  
 སེམས་བསྐྱེད་དོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་མཐའ་ཡས་པས་སྲིར་བཙོས་  
 འདི་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་མཁོ་བས་བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལས་གཞན་པའི་ལྟར་བའི་  
 དག་གྲེད་དོ། །དེ་ཡང་སྲིན་ཚད་མི་བྱ་བའི་སྒོ་སྒོས་སེམས་མེད་ན་སྲར་བྱས་སྐྱུངས་ཀྱང་  
 འདག་དཀའ་བ་ནི་བྱམས་པ་སེང་གོ་སྐྱའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་ཡང་སྲི་མའི་ཆེ་སྲི་  
 མའི་དུས་ལྡ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་རྒྱབ་པར་འབྱུང་བའི་དུས་ལ་བབ་པའི་ཆེ་  
 བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔར་ཁས་འཆེ་བ་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཉེ་དེ་དག་ནི་  
 ལྟར་བ་ལྷག་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞིང་ལུས་མ་བསྐྱམས་པ་དང་དག་མ་བསྐྱམས་པ་  
 དང་ཡིད་མ་བསྐྱམས་པས་སྒྲིག་པའི་ལས་ལྷག་པར་སྐྱེད་ནས་ཀྱང་ཉེས་པ་བཤམ་གས་  
 བ་ཙམ་གྱིས་དག་པར་འབྱུང་བར་སེམས་གྱིས་སྲིན་ཚད་སྒོ་སྒོས་པར་ཡང་མི་བྲེད་ལ།  
 སྲིན་ཚད་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པའི་སྲིར་སྒོ་སྒོས་པར་ཡང་མི་བྲེད་དོ། །ངས་ནི་སྒོ་  
 བྱས་པའི་སྒྲིག་པའི་ལས་ཟད་པར་བྱ་བའི་སྲིར་སྐྱུང་སོ་གསུམ་པའི་ཚོས་གྱི་རྣམ་  
 བྱངས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མི་སྐྱབ་སོ་དེ་དག་ནི་ལྷག་པར་ལྟར་བ་མདོན་པར་འདུ་  
 བྱ་བ་མདོན་པར་འདུས་བྱས་ནས་ཉེས་པ་བཤམ་གས་ཤིང་སྐྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་དག་པར་  
 འབྱུང་བར་སེམས་ཤིང་སྲིན་ཚད་སྒོ་སྒོས་པར་ནི་མི་བྲེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་  
 ལྟར་སྲིར་བཙོས་པའི་ཐབས་ནི་ཚུལ་བྲིམས་དག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་  
 བར་སྐྱུང་བས་ཤིང་རྟ་ཆེན་སོ་རྣམས་གྱི་ལུགས་རྒྱ་ཆེར་བཤམ་དོ། །

བཞི་བ་ཆགས་པ་ཉེས་པ་རྒྱུང་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། སྒོ་བས་བྱང་

སེམས་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི་སལ་ཆེར་ཞེ་སྤང་ལས་འབྱུང་གི་འདོད་ཆགས་ལས་འབྱུང་བ་ནི་  
 མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སེམས་  
 ཚན་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་ཤིང་དེ་ལ་བྱམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཅི་སྲོད་ཀྱང་  
 སེམས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཆ་ཡིན་པས་བྱ་བར་རིགས་པ་བྱེད་པ་ནི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་  
 རོ། །སེམས་ཚན་ལ་སྤང་བ་ནི་རང་གཞན་ལ་སན་པར་སྲོད་པ་མ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་བྱང་  
 སེམས་ཀྱི་བྱ་བའི་འོས་མ་ཡིན་ཏེ་བྱ་བར་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་ནི་ཉེས་པའོ། །མདོ་  
 ལྗེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཚན་རྣམས་ལ་སན་བྱེད་ཕྱིར། །དེ་ལ་ཆགས་སྐྱེས་ལྷང་  
 མི་འབྱུང། །འདི་ཡི་ཞེ་སྤང་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །སེམས་ཚན་ཀུན་དང་འགལ་བར་འབྱུང།  
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ལྷུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་དག་  
 པར་ལྷགས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་ལྷང་བ་གཞུ་སྤྱང་གི་བྱེ་  
 མ་སྤྱང་བྱུང་བ་དང་ཞེ་སྤང་དང་ལྡན་པའི་ལྷང་བ་གཅིག་བྱུང་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་  
 པ་དབང་བཅོན་པར་བྱས་ན་ཞེ་སྤང་གི་ལྷང་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྡི་སྟེ། འདིས་སེམས་ཚན་  
 གཏོང་ལ་སྤྲ་མས་སེམས་ཚན་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པས་སེམས་  
 ཚན་སྤྱད་པ་ལ་ནི་བྱང་སེམས་འཛེམ་པ་དང་འཛིགས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཁྲོད་  
 ལ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ལྷང་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་  
 དོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ནི་འཇུག་པའི་གཞི་ཆེ་བས་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཞི་བ་ལྷན་དེའི་དགོངས་  
 པ་བཤད་དེ། བསྐྱབ་བཏུས་ལས། འདིའི་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཚན་སྤྱད་པ་  
 ཉིད་དེ་སྤང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་འདོད་ཆགས་དང་  
 ལྡན་པ་རྣམས་ལྷང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བྲམ་ཟེའི་ཁྲིུུ་སྐར་མའི་བྱུང་བ་



ལྷ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚེ་གནང་བའི་འདོད་ཆགས་ཡིན་གྱི་བྱང་  
 སེམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་གང་རུང་རུང་ལ་མིན་ཏེ། མདོ་དེའི་གོང་དུ་སེམས་ཅན་  
 ལྷ་བྱ་སེམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཆགས་  
 ལྷ་བྱ་སེམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡང་། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས།  
 བསྐྱབ་པ་འདི་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་སྦྱིང་བ་ཅེ་བ་དང་ལྷན་པ་ལ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཉིད་  
 ལས་དེ་མ་ཐག་ཏུ། ཉེ་བར་འཁོར་དེ་ལ་གང་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་བྱང་ཚུབ་  
 སེམས་དཔལ་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་པས་འཛིགས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་དང་ལྷན་  
 པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉེ་བར་འཁོར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གང་དག་ཐབས་མཁས་པ་  
 དེ་དག་ནི་ཞེ་སྤང་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་བྱ་སེམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་པས་ནི་  
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡང་གང་ཞེ་ན། གང་དག་ཤེས་རབ་དང་སྦྱིང་རྩིས་གཉིས་  
 ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཏོང་བ་ལས་བརྒྱུད་པའོ། །ཞེས་སྦྱང་རྩིས་ཚེ་ཆེན་པོའི་ཙུ་བ་ཅན་གྱི་  
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པ་དང་ཚོས་ཐབས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་  
 ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱོབས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆགས་པ་དང་ཞེ་  
 སྤང་གཉིས་ལ་ལྷ་བྱ་སེམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་  
 གཏན་མི་འདྲེ་བའི་བྱམས་པ་ལ་བྱེད་ན་ཞེ་སྤང་དང་གཉིས་ཉེས་པ་ཡོད་མེད་  
 མཚུངས་པའི་དོགས་པ་རྟོགས་ལྷན་པ་འོང་ས་མེད་པས་དེའི་དོགས་པ་གཅད་མི་  
 དགོས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་པ་གང་ཡིན་ཐབས་ཅན་ལ་ཉེས་པ་མེད་ན་  
 ཏེ་ཅང་ཐལ་བས་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་གསུངས་པ་ལྷ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་

1 ལྷ་བྱ་སེམས་

དང་འབྲེལ་བ་"སོགས་<sup>1</sup>ཡོད་ན་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པའི་སྐོ་ནས་ཆགས་པ་ཉེས་  
 མེད་ཀྱི་སྐབས་མང་པོ་ཡོད་ལ། ཞེ་སྤང་ལ་ནི་གཞོན་པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་སྤྱིར་ཁྲིམ་པ་  
 ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྐབས་སྤེལ་དེའི་བག་ཆགས་གཡོས་པར་འགྱུར་བས་སྤྱིར་  
 རྗེ་ཉམས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཅད་ན་རྩ་བ་བཅད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འོག་  
 ནས་བསྟན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་ལ་"མན་<sup>2</sup>དུ་ཟིན་གྱིང་བྱང་ཚུབ་  
 སེམས་དཔལ་སྤྱིར་རྗེ་ཉམས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆེན་པོའི་རྒྱན་ཉམས་པར་  
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནང་བའི་སྐབས་མེད་ལ། བྱང་སེམས་ལྷུང་དུ་  
 བྱས་པའི་ཆེ་ཡང་བྱ་མོ་དཔལ་ཡོན་ཅན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དགའ་བྲེད་ལ་  
 ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཤི་པོས་པ་ལྟར་སྐྱེས་ལ། བྱང་སེམས་ལ་སྤང་བ་ནི། རན་  
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐྱེད་པར་ནི། དཔྱུལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་  
 ཞེས་སྐབས་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྲེལ། །དེ་  
 ལྟར་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་"ཆགས་<sup>3</sup>པ་ལྟར་བ་མིན་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་སྤངས་  
 པ་ལྟར་བྱང་སའི་"དགོངས་<sup>4</sup>པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་བ་ལྟར་བ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བ་  
 བྱི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེས་པ་རྣམས་ནི་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་  
 གཞི་བསྐྱེད་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདུལ་བའི་མ་མོ་བསྐྱེད་  
 པ་ལས། རྣམ་པ་"ལྷས་<sup>5</sup>ལྟར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་  
 དང་པོ་རོ་བོ་ཉིད་ལས་ཆུང་དུ་སོགས་བཞག་པ་ནི། བམ་པ་ནི་ཆེན་པོ་ལྷག་མ་ནི་

1 སགས  
 2 མན  
 3 ཆགས  
 4 དགོངས  
 5 ལྷས

འབྲིང་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་རྒྱུ་དུ་ལོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་པམ་ལྷག་རྣམས་སྡེ་ལ་  
ལྷུང་བྱེད་དང་སོར་བཤགས་གཉིས་འབྲིང་ཉེས་བྱས་ནི་ཡང་བཤོ། །བྱེད་པ་ལས་ནི་  
མི་ཤེས་པ་དང་བག་མེད་གྲིས་བྱས་པ་རྒྱུ་དུ་ཉོན་མོངས་མང་བས་བྱས་པ་འབྲིང་  
མ་གུས་པས་བྱས་པ་ཆེན་པོ་ལོ། །བསམ་པ་ལས་ནི། དུག་གསུམ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་  
གསུམ་གྲིས་བྱས་པ་རྣམས་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ལོ། །

གཞི་ལས་ནི། བསམ་པ་མཚུངས་པས་གཞི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་བྱས་ཀྱང་  
རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ་ཞེ་སྒྲུང་གི་ཀུན་དགེས་མཚུངས་པས་དུད་འགྲོ་  
དང་པ་མ་མ་ཡིན་པའི་མི་འཕ་མིར་ཆགས་པ་དང་མིར་གྱུར་པའི་པ་མ་བསད་ན་རིས་  
པ་ལྷར་ལྷུང་བྱེད་དང་མཚམས་མེད་མིན་པའི་པམ་པ་དང་མཚམས་མེད་པའི་པམ་  
པར་འགྱུར་ལོ། །སོགས་པ་ལས་རྒྱུང་དུ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། ལྷུང་བ་གཅིག་ནས་  
ལྷུང་བར་དུ་གྱུང་བ་ཚོས་བཞིན་དུ་སྤྱིར་མི་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུང་དུ་དང་དུག་ནས་གངས་  
ཤེས་པར་བྱ་བྱས་པའི་བར་དུ་གྱུང་ལ་ཚོས་བཞིན་དུ་སྤྱིར་མི་བྱེད་པ་ནི་འབྲིང་དང་  
ལྷུང་བ་དབག་ཏུ་མེད་པ་ལ་འདི་སྟེད་དོ་ཞེས་གངས་ཤེས་པར་མི་བྱས་པ་ནི་ཆེན་  
པོ་ལོ། །དེ་ལྷར་གསུངས་པ་ལ་འདིར་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་གཞི་གཉིས་ཇི་བཞིན་མི་སྤྱར་  
བར་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ལ་གཞན་གསུམ་འདྲའོ། །དེ་ལ་མི་ཤེས་པས་ལྷུང་བ་འགྱུང་བ་  
ནི། ལྷུང་བ་མ་རྩོས་ཤིང་མ་རྩོགས་པས་རྩོ་མ་བྱང་བའི་སྤྱིར་ལྷུང་བ་ལ་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་  
པར་འདུ་ཤེས་ནས་ལྷུང་བ་འགྱུང་བའོ། །ཤེས་ཀྱང་ལྷུང་བ་འགྱུང་བ་ནི་ལྷུང་བ་ལ་རྩོ་  
བྱང་ཡང་བརྗེད་ངས་པ་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པར་གནས་པས་དྲན་པ་ཉེ་བར་མི་  
གནས་པ་ལས་ལྷུང་བ་འགྱུང་བའོ། །ཉོན་མོངས་མང་བས་འགྱུར་བ་ནི། དུག་གསུམ་

གས་ཆེ་བས་འདི་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞོ་སྐྱམ་དུ་ཤེས་ཀྱང་རང་དབང་མེད་བར་འབྱུང་  
 བའོ། །མ་"གྲུས་"པས་འབྱུང་བའི། ལྷུང་བ་ལ་སློབ་བྱང་ཡང་དམན་བ་ལ་མོས་ཤིང་།  
 ལྷོན་རྒྱ་མ་སྤྱད་པས་དག་སློབ་གི་རྩལ་ལ་མི་ལྷ་ཞིང་སྤྱང་འདས་དང་ཚོས་དང་དགོ་  
 འདུན་ལ་མ་གྲུས་བ་དང་རྗེས་མེད་བ་དང་རོ་ཚ་མེད་བ་དང་བསྐྱབ་བ་མི་འདོད་བ་  
 དང་མ་གྲུས་བས་ཅི་འདོད་དགྲུང་སྤྱང་བ་འབྱུང་བའོ། །དེའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་  
 ཉོན་མོངས་བ་ཅན་མ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྤྱང་བ་འབྱུང་  
 རོ། །ཞེས་འདུལ་བའི་མ་མོ་བསྐྱབ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །སྤྱང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཞི་  
 པོ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྤྱང་བ་ལ་མཁས་བ་དང་བྲན་བ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྐྱེན་བ་  
 དང་ཉོན་མོངས་གང་གས་ཆེ་བའི་གཉེན་པོ་ལ་འབད་བ་དང་རོ་ཚ་ཞེས་ཡོད་དང་སྐྱོན་  
 བ་དང་བསྐྱབ་བ་ལ་གྲུས་བར་བྱའོ། །

རྒྱལ་བ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱ་ནི། བྱང་སེམས་རང་གི་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་བ་  
 ལ་བཅོན་བ་ནི་སྤྱན་སྐྱམ་ཚོགས་བ་གསུམ་དང་ལྷན་བས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་  
 སོ། །དེ་ལ་སློབ་བ་སྤྱན་སྐྱམ་ཚོགས་བ་ནི། ཐོག་མར་རྩལ་ཞེས་པའི་དག་འབྲལ་བར་  
 མི་བྱེད་ཅིང་སློབ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སློབ་དག་བ་དང་བར་དུ་བསྐྱབ་བ་ལ་གྲུས་བ་དང་  
 བག་ཡོད་བ་གས་ཆེར་གནས་པས་ཉེས་བ་རྒྱུན་དུ་མི་བྱེད་བ་དང་ཐ་མར་བརྒྱལ་  
 བྱས་ན་ཡང་སྤྲིག་བ་འཆགས་པར་བྱེད་པའོ། །འདིས་ནི་སྤྱང་བས་དག་པར་མཐོང་  
 བས་ཉེན་དང་མཚན་དུ་དགའ་བ་གས་"ཆེ་བས"བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་  
 སོ། །བསམ་བ་སྤྱན་སྐྱམ་ཚོགས་བ་ནི། ཚོས་ནས་རི་སྤྱང་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་

1 ལུས  
 2 ཚེགས

བའི་བསམ་བས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་འཚོ་བའི་བསམ་བས་མ་ཡིན་བྱང་ཚུབ་ཆེན་
 བོ་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་མི་གཉེར་བ་མ་ཡིན་དགོ་སྐྱོར་གི་ཚུལ་དང་མྱུང་འདས་དོན་དུ་
 གཉེར་གྱི། མི་གཉེར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བས་དགོ་བ་རྣམས་ལ་
 བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་བའི་སྲིད་ལེ་ལོས་གནས་བ་མ་ཡིན་ཞིང་བཙོན་འགྲུས་མི་
 ཞན་པ་དང་སྡིག་པ་མི་དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་བའོ། །མི་དགོ་བ་རི་འབྲ་
 བ་ཞེ་ན། “ཆེ་འདི་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྲི་མ་ལ་སྲིད་པ་ཡང་འབྱུང་
 བའོ། །དང་པོའི་ཉེས་དམིགས་ནི་ལུས་སེམས་གཏུང་བས་རིམས་ནད་དང་བཅས་
 བའོ། །གཉིས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ངན་འགྲོང་འགྲོ་བས་རྣམ་པར་སློན་པ་སྐྱུག་
 བལྲལ་བའོ། །དེའི་སྲིད་ན་ལུན་རིང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་ཟ་ཤི་གཉིས་འདྲེན་བའོ། །དགོ་
 སྐྱོར་གི་ཚུལ་ནི། ས་བརྩུང་བསྐྱབ་བ་གསུམ་ལ་སྐྱོར་བའི་ལས་དང་མྱུང་འདས་ནི་མི་
 གནས་བའི་མྱུང་འདས་ཉེ་དེ་གཉིས་སྐྱབ་བའི་སྐྱོར་བའི་འགྲུས་བྱུང་རི་ན་སུ་ཏ་
 སོགས་འཆད་དོ། །འདི་ས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་བས་བདེ་བ་ལ་རེག་
 བའོ། །སྐོན་གྱི་རྒྱ་སྐྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆེ་རབས་ལྡ་མར་སྐྱིན་
 བའི་བསོད་ནམས་བྱས་ཤིང་ལོངས་སྐྱོད་ཆེན་པོའི་བར་ཆད་སྤངས་བའི་དགོ་བ་
 བྱས་བས་རང་ཉིད་གོས་ཟས་དང་མལ་སྟན་དང་ན་བའི་གསོས་དང་། ཡོ་བྱང་གཞན་
 གྱིས་མི་ཕོངས་ལ་གཞན་ལ་ཡང་བགོ་བའཕལ་བྱེད་ལུས་བའོ། །འདི་ས་ནི་ཕོངས་བ་
 སྤངས་བའི་སྲིད་བདེ་བ་ལ་རེག་བའོ། །ལུན་ཚོགས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་བརྒྱུག་བའི་
 ཕོངས་བ་གསུམ་དང་ལྟན་པ་ནི་སྐྱུག་བལྲལ་ལ་རེག་པར་གནས་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་

1 ལྷོ  
 2 ལྷོན

བྱང་སེམས་ཁྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་སློབ་མཁས་ཅན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་མདོར་  
 བསྟན་པ་ནི་རོ་མོ་ཉིད་ཡིན་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པས་ལྷག་མ་  
 དཀའ་བ་སོགས་བདུན་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་པ་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །གསུམ་  
 བ་བཤད་པ་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་བདུན་ཉེ། དཀའ་བ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་བར་  
 རོ། །དང་པོ་དཀའ་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་ལ་དབང་ལྡན་ལ་  
 དབང་གྲེད་ཅིང་འདུག་པ་ལས་དེ་གཉིས་སྤངས་ནས་སློམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་  
 བའོ། །དེ་ལ་གང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལུས་འབྱོར་པ་དང་གང་དང་ལྷན་ཅིག་ལོངས་  
 སྤྱོད་པའི་གཉེན་འདབ་བྱམས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་མང་བ་དང་གང་གིས་བསྐྱབས་པ་  
 རུན་ལ་སོགས་པ་མང་བ་དང་གང་ལ་སྤྱོད་པ་ཟས་ལ་སོགས་པ་མང་བ་སྟེ་བཞིས་  
 ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བའོ། །གང་གི་སྤྱིར་སྤྱོད་"པ་འཚོ"པ་ཆེ་བསྟན་པས་ལྲོ། །བཀའ་  
 "བཅན"པས་དེ་དག་ལ་ཅི་འདོད་འདོད་དུ་དབང་བསྐྱར་བས་དབང་ལྡན་ཆེ་  
 བའོ། །འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་དབང་དང་ལྡན་པ་སོ་སོར་འཆད་དོ། །

དཀའ་བ་གཉིས་པ་ནི། ཉམ་ཐག་སྟེ་སློབ་ལ་ལྷག་ཀྱང་"སློམ"པ་སྤངས་པ་དེ་  
 བག་ཚམ་ཉམས་པར་ཡང་མི་"བྱེད་ན་སློམ"པ་མེད་པར་ལྷག་ལ་བྱེད་པའོ། །དཀའ་  
 བ་གསུམ་པ་ནི། "སློམ"པ་སྤངས་ནས་རི་སྤྱིད་འཚོའི་བར་དུ་རྒྱ་བ་དང་གནས་པ་  
 དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བག་ཡོད་ལྡ་དང་བྲན་ཤེས་"མཚོག"དང་ལྡན་

1 བཚོ  
 2 བཅན  
 3 སློམ  
 4 བྱེད་སློམ  
 5 སློམ  
 6 མཚོག

བས་ཚུལ་གྱི་མས་ལ་ཉེས་པ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་འཇུག་པ་ཡང་མི་འབྱུང་ན་མེད་པ་ལྟར་གསུངས་པ་འབྱུང་  
 བའོ། །འགྲེལ་བ་གཞན་དག་དང་མོར་ལེན་དགའ་བ་དང་བར་དུ་སྤང་དགའ་བ་དང་ཐ་  
 མར་མཐར་སྐྱོན་དགའ་བ་གསུམ་དུ་འཆད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་ལེན་པ་དང་སྤང་  
 དགའ་བ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་སྤྱི་མ་གཉིས་སྤང་དགའ་བར་འཆད་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ།  
 འགའ་རྒྱུན་གྱི་སློན་ནས་བསྤང་དགའ་བའི་སློག་འཆད་པ་ལ་ཐུག་ཀྱང་མི་ཉམས་པར་  
 སྤང་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་གཞི་དང་དུས་གྱི་སློན་ནས་སྤང་དགའ་བའི་མ་ལེ་བའི་བར་དུ་  
 ཉེས་པ་སྤོངས་ཀྱང་མ་གོས་པར་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོ། །འདི་གསུམ་ལ་ད་ལྟ་  
 དངོས་སུ་སློབ་པར་མ་རུས་ན་ཡང་སློན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་སློབ་སྦྱངས་པས་སྐྱེ་བ་  
 གཞན་དུ་ཏེ་ལྟར་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སློན་ནས་ཚུལ་གྱི་མས་ལེ། གཞི་  
 ལས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱི་མས་ལེ། ད་ལྟར་གྱི་སློབ་པས་བསྐྱབས་པ་ལྟེ་  
 ཚུལ་གྱི་མས་ལེ་གསུམ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གྱི་མས་ལེ།  
 སེམས་པ་དང་འདུ་བྱེད་པ་དང་སློན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་སྟེ་རུས་པ་སད་པ་མར་སྐྱོན་གྱི་  
 ཏྲགས་དང་ལྡན་པའི་རིགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་རྒྱུད་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བ་ཁོ་ན་  
 ཡིན་པས་ལུས་དག་གི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འཇུག་པའོ། །

བོམས་པའི་ཚུལ་གྱི་མས་ལེ། སློན་ཡུན་རིང་མོ་ནས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཞུགས་པ་  
 ལྟེ་ཚུལ་གྱི་མས་ལེ་གསུམ་ལ་སློན་གྱི་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་བོམས་པར་བྱས་པའི་རྒྱུད་  
 ལྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་པ་ཀུན་ཏུ་སློབ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་  
 དུ་མི་དགའ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་ལ་དགེ་བ་ཀུན་ཏུ་སློབ་པ་ལ་དགའ་ཞིང་འདོད་  
 པའོ། །ཐབས་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་གྱི་མས་ལེ། གཞན་འདུལ་བའི་ཐབས་བསྐྱབ་བཞི་ལ་

བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལྷུས་དག་གི་ལས་དགེ་བ་འཇུག་པའོ། །བསྐྱུ་བ་  
བཞི་ནི་ཟང་ཟིང་གིས་སྐྱུད་པའི་སྦྱིན་པ་དང་བསྐྱུས་པ་ལ་སྐྱུང་དོར་གྱི་གནས་  
འདོམས་པའི་སྦྱོན་པར་སྦྱ་བ་དང་སྦྱས་པའི་དོན་ལ་སྦྱུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དོན་སྦྱོར་བ་  
དང་གཞན་སྦྱབ་པ་ལ་སྦྱར་བ་སྦྱར་རང་ཡང་དེ་སྦྱར་གནས་པའི་དོན་མ་སྦྱོན་པའོ། །དེ་  
བཞིན་ནི་ཚུལ་གྲིམས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱོར་གྱུར་པས་ན་ཐམས་ཅད་གྱི་  
སྐྱོའོ། །

གསུམ་བ་སྦྱེས་བུ་དམ་པའི་ཚུལ་གྲིམས་ནི། ལྷ་སྟེ་རང་ཡང་ཚུལ་གྲིམས་དང་  
ལྷན་པ་དང་གཞན་ཐ་མལ་བར་གནས་པ་དག་ཚུལ་གྲིམས་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་  
ཚུལ་གྲིམས་ལ་ཞེ་སྤང་བ་རྣམས་ལ་དེའི་“བསྐྱགས་<sup>1</sup>”བ་བརྗོད་པས་མནར་སེམས་ཞི་  
བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཚོས་མ་སྦྱོན་པ་བ་མཐོང་ན་  
ཡིད་དགའ་ཞིང་སྐྱབ་དོག་མེད་པ་དང་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཚོས་བཞིན་དུ་སྦྱིར་འཚོས་  
པའོ། །དེ་ལྷ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྦྱོང་ཞིང་དོན་མ་ལུས་པ་བསྦྱུབ་པའི་དམ་པའི་  
ལས་དང་ལྷན་པས་དམ་པའི་ཚུལ་གྲིམས་ཉེ་དང་པོ་དང་ཐ་མས་རང་གི་དོན་དང་སྦྱག་  
མ་གསུམ་གྱིས་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱུབ་པས་སོ། །བཞི་བ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚུལ་  
གྲིམས་ནི། རྣམ་པ་བརྒྱ་གསུམ་སྟེ་རྣམ་པ་བྱུག་དང་རྣམ་པ་བདུན་ནོ། །རྣམ་པ་བྱུག་གི་  
དང་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི། བསྐྱུབ་པའི་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱུང་བས་གནས་རྗོགས་པ་དང་།  
བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་བསྐྱོས་པས་འབྲས་བུ་རྗོགས་པའི་སྦྱིར་རོ། །ཁ་ན་མ་སོ་བ་མེད་  
པ་ནི། འདོད་པའི་བསོད་ཉམས་གྱི་མཐའ་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བདེ་བ་དང་  
བྲལ་བའོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་གནས་དང་མ་སྦྱོན་པ་ནི། དལ་ཞིང་དུ་བ་པར་བྱེད་པའི་

1 བསྐྱགས



མཐའ་སྐྱངས་པས་དོན་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བའོ། །རྟལ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི།  
 བསྐྱེད་པ་སྐྱངས་པ་མི་འབྲུལ་བར་རྗེ་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྦྱོང་བས་བསྐྱེད་པའི་བར་  
 གཅོད་པ་སྐྱངས་པའོ། །བརྟན་པ་ནི། རྟེན་པ་བཀྲའ་ལ་མི་ལྟ་བུས་དེ་གཉིས་དང་རང་  
 གི་ལམ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པས་པས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་དང་སྐྱང་བུ་འགོག་པ་ལ་སྟན་  
 འཇུགས་པས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་ཏེ་མི་མཐུན་སྦྱོགས་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་  
 ཟེལ་གྱིས་མི་ནོན་ཞེང་མི་འཕྲོགས་པའོ། །འགྲེལ་བ་རྣམས་ནས་རང་གི་བསྐྱེད་པ་  
 ལུལ་ཏེ་སྤྲུ་སྟེགས་ཀྱི་གནས་སུ་སྡོམ་པ་མི་ལེན་པས་པས་ཀྱི་རྒྱལ་བས་ཟེལ་གྱིས་མི་  
 གཞོན་པར་འཆད་མོད་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་མི་འབྲུལ་བ་སྐྱར་བཤའ་ཟིན་པས་འདིའི་དོན་  
 མིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་ཉན་ས་ནས་འབྱུང་བའི་དགེ་སྦྱོང་གི་རྒྱན་བཅུ་  
 བདུན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཉན་ས་ལས་སྡོམ་དུ་མཛད་པ་ནི། དད་ལྡན་གཡོ་མེད་ནད་ཉུང་  
 དང་། །བཙུན་འགྲུས་ཤེས་རབ་འདོད་ཚུང་དང་། །ཚོག་ཤེས་གསོ་སྦྱ་དགའ་སྦྱ་  
 དང་། །སྐྱངས་དང་མཛེས་དང་བོད་རིག་དང་། །སྦྱེས་བུ་དམ་ཚེས་མཁས་རྟགས་  
 དང་། །བཟོད་དང་ངེས་དང་གྲུ་ལོམ་ཡིན། །ཞེས་པའོ། །རྣམ་པ་བདུན་གྱི་དང་པོ་སྟོག་  
 པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། གཏན་མི་བྱ་བ་ཁོ་ནས་སྟོག་གཅོད་སོགས་ཉེས་སྦྱོང་སྦྱོང་བ་  
 ཡང་དག་པར་ལེན་པའོ། །འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱ་བ་ཁོ་  
 བས་དགེ་བ་སྤྱད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོབ་པའོ། །ཀྱང་ནས་སྤྱང་  
 པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། རྟལ་ཏུ་བག་ཡོད་པས་འཇུག་ལྡོག་གཉིས་བསྐྱང་བའོ། །དེ་  
 གསུམ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་དབྱེ་བའོ། །སྦྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་རྣམ་པར་སྟོན་

བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ས་རྒྱལ་ས་ལ་ཇི་ལྟར་འཚམ་པའི་མཚན་འགྲུབ་པའི་  
སྐྱུ་བ་བྱེད་ལ་འཇུག་པའོ། །སྐྱུ་ག་པའི་སེམས་སློན་བར་བྱེད་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་  
ཉིང་རེ་“འཛིན་མང་པོ་འགྲུབ་བར་བྱེད་པའོ། །སྐྱུ་ག་པའི་འགོ་བ་སློན་བར་བྱེད་པ་ནི།  
སྐྱ་མིའི་ལུས་འགྲུབ་བར་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཚན་གྱི་དོན་སློན་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་  
ཁྲིམས་ནི། སེམས་ཚན་གྱི་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་ཚུལ་  
ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སློན་ནས་དབྱེ་བའོ། །དེ་བཞིའི་དང་པོ་ནི་དགོ་བ་སྐྱུང་བ་དང་  
བར་བ་གཉིས་ནི་སློམ་བ་དང་ཐ་མ་ནི་སེམས་ཚན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་སློབ་  
དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་བྱུག་ནི་ཡོན་ཏན་གང་དང་ལྡན་བ་  
ཡིན་ལ་རྣམ་པ་བདུན་ནི་དོ་བོ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བའོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་  
ཡོན་ཏན་འོད་བཞེད་དོ། །

ལྷ་པ་པོངས་ཤིང་འདོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། བརྒྱུད་དེ་“གསོད་<sup>1</sup>་བ་སོགས་  
བརྒྱུད་རང་ཉིད་མི་འདོད་ཅིང་དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་བརྒྱུད་པོ་འདོད་བ་ལ་གཞན་གྱིས་  
མི་འདོད་བ་བསྐྱབས་ནས་བསད་བ་སོགས་གྱིས་པོངས་པ་སྟེ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་  
འགྱུར་ལ། བདག་ཇི་ལྟར་བཞེན་དུ་སེམས་ཚན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་བདག་  
གི་ཉམས་ལ་དབགས་ཉེ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་སློག་གི་སྱིར་ཡང་གཞན་ལ་མི་འདོད་  
བ་བརྒྱུད་མི་སློང་བའོ། །མི་འདོད་བ་བརྒྱུད་ནི། གསོད་བ་དང་མ་བྱིན་ལེན་དང་  
འདོད་བ་ལ་གཡེམ་བ་དང་། རླུང་དང་སྤང་མ་དང་རག་རྩུབ་པོ་དང་“ཚིག་<sup>2</sup>་བཟུལ་བ་  
དང་ལག་པ་པོང་བ་ལྷུག་གིས་བསྐྱུན་ཞིང་རྣམ་པར་“འཚེ་<sup>3</sup>་བའི་རེག་པ་སྟེ་སྱི་མ་

1 གསོད  
2 ཚིག  
3 འཚེ

གསུམ་མི་སྤྱད་པའི་རེག་པའོ། །འདོད་པ་བརྒྱད་ནི་དེ་དག་ལས་བརྒྱུད་པ་ཆེ་རིང་པ་  
 དང་ལོངས་སྤོང་ཆེ་བ་དང་རྒྱུ་མ་བསྐྱམས་པ་དང་མི་སྦྱུ་བ་དང་འཁོར་མི་སྤྲེད་པ་  
 དང་། སྣལ་བ་ཚོས་བ་དང་དོན་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རེག་  
 པའོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་འདོད་པའི་ལོངས་པ་བརྒྱད་སེལ་བ་དང་འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་  
 བརྒྱད་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལོངས་ཤིང་འདོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་  
 བྱའོ། །འབྲུག་པ་ཆེ་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། རྣམ་པ་  
 བཞི་དང་རྣམ་པ་ལྔར་བྱེད་པས་དགུའོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་བཞི་ནི། སེམས་  
 ཅན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་འཇུག་པ་དགག་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ནི་དེ་ལས་  
 འགོག་པར་བྱེད་པ་དང་། གནང་བར་བྱ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་བདེ་བའི་རྒྱ་ལ་མི་  
 འཇུག་པ་རྣམས་ལ་ནི་གནང་བ་སྟེ་རྒྱ་དེ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གནང་བ་གཤམ་གྱི་  
 གནས་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པར་འོས་པ་རྣམས་ནི་སྤྱད་  
 པར་བྱེད་པ་དང་། གནང་བ་གཤམ་གྱི་གནས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་  
 “ཚར་གཅད་པར་འོས་པ་རྣམས་ནི་ཚར་གཅོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་བཞི་ལ་རང་གི་  
 ལུས་ངག་གི་ལས་ལོངས་སུ་དག་པར་འཇུག་པའོ། །

རྣམ་པ་ལྔ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་གཏོགས་པ་པར་བྱིན་ལྷག་མ་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་  
 ཚུལ་ཁྲིམས་ལྔའོ། །དེ་དག་ནི་བྱང་སེམས་རང་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་འདི་བྱིར་  
 བདེ་བར་འགྱུར་བས་ན་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་  
 པས་ནི་བྱི་མ་ལ་ལོངས་སྤོང་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་བཟོད་པས་ནི་རང་གཞན་འདི་  
 བྱིར་བདེ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་བྱི་མ་ལ་གཡོག་འཁོར་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་།

1 ཚར

བཙུག་པ་ས་ནི་འདྲིར་མི་དགོ་བ་དང་མི་འདྲེ་ཞིང་སྤྱི་མར་སྤྱོད་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་  
 དང་བསམ་གཏན་གྱིས་འདྲིར་བདེ་བ་ལ་རེག་ཅིང་སྤྱི་མར་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྟར་སྤྱི་  
 བ་དང་ཤེས་རབ་གྱིས་འདྲིར་མཁས་པར་འགྱུར་ལ་སྤྱི་མ་ལ་ཤེས་རབ་བྱུང་བར་དུ་  
 འགྲོ་བའོ་ཞེས་ངི་ན་སྤྱི་ཉ་སོགས་འཆད་དོ། །བདུན་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་  
 གྲིམས་ནི། རྣམ་པ་བརྒྱལ་ས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ལེགས་པར་སྦྲངས་པ་ནི། ལམ་གྱི་  
 རྒྱལ་ས་སྤྱི་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་འདོད་པ་དང་མཐར་ཐུག་པ་ན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་  
 འདོད་པའི་སྤྱིར་དུ་ཚུལ་གྲིམས་སྦྲངས་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོས་བཅས་པ་སོགས་ལས་  
 ཐར་བ་དང་འཚོ་བ་འདོད་པའི་སྤྱིར་སྦྲངས་པ་མིན་པའོ། །ཉ་ཅང་ཞུས་པ་མིན་པ་ནི།  
 བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་གྱི་བཅས་པ་ལས་འགལ་བར་བྱས་པ་ལ་ཚུང་དུ་འགྲོད་  
 པའམ། འགྲོད་པ་ཚུང་བ་ནི་ཉ་ཅང་ཞུས་པ་ཡིན་ལ་དེ་མེད་ཅིང་འགྲོད་པ་ཆེ་བའོ། །དེ་  
 ལྟར་ཡང་ཉན་ས་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ཉ་ཅང་ཞུས་པ་ཡིན་ཞེན་འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་  
 བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་ངོ་ཆ་མེད་ཅིང་འགྲོད་པ་ཚུང་བ་དང་སྤྱོད་ཅིང་གཡེལ་བར་  
 གྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་འགྲོད་པ་ཚུང་བ་མེད་པ་ནི་འགྲོད་པ་ཆེ་བ་ལ་  
 བྱའི་འགྲོད་པ་ཚུང་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ལ་བྱས་ན་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཉ་ཅང་ཞུས་པ་མ་  
 ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་དོ། །ཉ་ཅང་ཐལ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི།  
 འགྲོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་སྟོན་བས་མ་བཅས་པའི་མཚམས་ལས་འདས་པ་ལ་  
 འགྲོད་པར་གྱེད་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ཡིན་པས་དེ་མེད་པའོ། །ལེ་ལོ་མེད་པ་ནི། གཉིད་  
 དང་སྤྱོས་འབེབས་པ་དང་ཉལ་བའི་བདེ་བ་རྣམས་ཉམས་སྤོམ་མི་ལེན་ཞིང་ཉིན་དང་  
 མཚན་དུ་དགོ་སྤོགས་ལ་བཙོན་པའོ། །བག་ཡོད་པས་ཟེན་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་

ཡན་ལག་ལྔའི་བཀའ་ལོན་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །སློན་ལམ་ལེགས་པར་བཏབ་པ་ནི། རྟེན་  
 བཀའ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་ལྷ་ཉིད་དུ་སློན་ནས་ཚངས་སྦྱོར་ལ་གནས་པར་ཁས་  
 གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཚོགས་ལྷན་སྐྱེས་ཚོགས་པས་ཟིན་པ་ནི། འཆགས་དང་འབྲེང་  
 བ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དང་ཚོས་གོས་བགོ་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲེང་གི་བྱ་བ་དང་ཁ་  
 ཉོན་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་འདྲིལ་ཉེན་དང་། འདུལ་  
 བ་དང་མི་འགལ་བས་ལུས་དག་གི་ཀུན་སྦྱོར་སྐྱེས་ཚོགས་ཤིང་འཚམ་  
 པའོ། །“འཚོ་<sup>1</sup>བ་སྐྱེས་ཚོགས་པས་ཟིན་པ་ནི། ཚུལ་འཚོས་ལ་སོགས་པའི་ལོག་  
 འཚོ་ལྔའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའོ། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་ནི། ཚོས་གོས་  
 དང་བསོད་སྟོམས་དང་མལ་ཆ་སོགས་ཚོས་སམ་ཚོས་མ་ཡིན་པས་གཞན་ལས་  
 བཅའ་བ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་སྦྱོར་ཅིང་དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྟ་བའི་འདོད་  
 པའི་བསོད་སྟོམས་<sup>2</sup>ཀྱི་མཐའ་དང་། ཚེར་མ་དང་ཐལ་བའི་ནང་ན་ཉལ་བ་སོགས་  
 དང་མེད་དང་ཚུར་ལན་གསུམ་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་གཏུང་ཞིང་དཀའ་  
 སྐྱབ་དུག་པོ་ལེན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བ་བར་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་སྤངས་  
 པའོ། །དེས་བར་འབྲིན་པ་ནི། ལྷ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་བ་རྣམས་པར་སྤངས་  
 པའོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་སྤངས་པ་མ་ཉམས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ངོ་ཚ་མེད་  
 ཅིང་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་མི་ལྟ་བུ་བས་བཅས་པའི་མཚམས་ལས་འདའ་བའི་ཉམས་པ་  
 དང་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱོད་པས་མེད་པར་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་མཛོད་བརྟན་དུ་

1 འཚོ  
 2 ཉོམས

བཅུར་གསུངས་པ་ལ་རྒྱས་བཤད་ནས་བཅུ་གཅིག་འབྲུང་ངོ་། །འདི་ལ་རྩི་ན་སྲུ་ཉམས།  
 ཉེས་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོར་རྩི་ལྟར་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སློབ་  
 པས་ན་རྣམ་པར་དག་པོར་ཞེས་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་སློབ་པ་ཉ་ཅང་ཞུས་པའི་ཉེས་པ་དང་  
 བསྐྱབ་པ་མ་བཅས་པའི་རྩིས་སྲུ་འབྲུག་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་  
 པོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པས། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་མིན་པ་དང་ཉ་ཅང་ཞུས་པ་མིན་པ་གཉིས་  
 གཅིག་ཏུ་བྱེད་པར་གསལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་པའི་ཉེས་པ་ནི་རྣམ་  
 པ་གཉིས་ཉེ་མེན་པའི་དུས་ན་ཉེས་པར་སྐྱངས་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་དུས་ན་ཉ་ཅང་  
 ཞུས་པ་དང་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ལ། སྲུ་སྲུ་ཉམས་  
 བེ། ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱངས་པ་མ་ཉམས་པ་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཅུའི་མཚུགས་སྐྱད་དུ་བྱེད་  
 པར་སྐྱང་ངོ་། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཉེ་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་  
 ཀྱི་སར་བག་མེད་པ་དང་ལེ་ལོས་ཡོངས་སྲུ་བེན་པ་ཞེས་རྣམ་དག་བཅུའི་ལོག་  
 རྩོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བཅུའི་སྐབས་སྲུ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པས་ན་བག་ཡོད་དང་  
 ལེ་ལོ་མེད་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྐྱད་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་ནས་ཉེས་པར་སྐྱངས་པ་དང་ཉ་ཅང་ཞུས་པ་དང་ཐལ་ཆེས་པ་  
 དང་བག་མེད་པ་དང་ལེ་ལོས་ཡོངས་སྲུ་བེན་པ་དང་ལོག་པར་སློན་པ་དང་ཚོ་ག་  
 ཉམས་པས་བེན་པ་དང་འཚོ་བ་ཉམས་པས་བེན་པ་དང་མཐའ་གཉིས་སྲུ་སྐྱང་བ་དང་  
 དེས་པར་འབྲུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡང་དག་པར་སྐྱངས་པ་ཡོངས་སྲུ་ཉམས་པར་  
 ལྷུང་བ་སྟེ། ཉམས་པར་འབྲུང་བའི་རྒྱ་བཅུ་དང་བྲལ་བས་ན་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པའམས་  
 རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སན་ཡོན་ལ་

གཉིས་ལས་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་  
 བྱང་པོ་འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་སྟེ་འདི་ལ་བརྟེན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་  
 ཀྱི་ཕར་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་སྐྱབ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བའོ། །དེ་ལ་  
 བྱང་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་  
 ཡིན་པའམ་ཡང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱས་ཤིང་ཚད་མེད་པ་དང་རྫོགས་པའོ། །སངས་མ་  
 རྒྱས་པའི་བར་དུ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལྷ་འཕོག་སྟེ་འདི་ལྟར་སྲུང་བཤུང་  
 བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལྷན་ཀྱིས་དགོངས་པར་འགྱུར་བ་དང་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་  
 ཆེན་པོ་ལ་གནས་བཞུགས་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་ལུས་ཞིག་ནས་  
 གྲང་གང་ན་རང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་མཚུངས་པའམ་ལྷག་པའི་བྱང་སེམས་སྐྱལ་བ་འབྲ་  
 ཞིང་ཚོས་མ་ཐུན་པ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་གྱུར་བ་དག་གནས་པ་དེར་སྐྱེ་བར་  
 འགྱུར་བ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་  
 བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱང་པོ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་ཆེ་སྤྱི་མ་ལ་ཡང་  
 རང་འབྲུངས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་དེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །དེའི་  
 གཉིས་པའི་དོན་ནི་སྤྱི་མར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དང་མཉམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་  
 འཆི་བའི་འཛིགས་པ་ལས་འདས་པའི་སྤྱིར་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་འཕོག་པ་ལ་  
 རྗེ་ན་སུ་ཉ་སོགས་འཚད་ལ། ས་སུ་བྲས་དེ་དང་དགེ་བའི་ཙུ་བ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་  
 པས་ངན་སོང་གི་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་གཉིས་ལ་བཤུང་དོ། །

ལྷ་པོ་དེ་དག་གྲང་རིམ་པ་ལྟར་བདག་འབྲས་དང་བྲལ་འབྲས་དང་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་  
 འབྲས་བུ་དང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཡོན་ཏུན་འོད་གྱི་

འབྲེལ་བར་བཤད་དེ་བྲལ་འབྲས་སུ་བཤད་པ་ནི་ཉེས་སྲོད་ཅེ་བཅིལ་བ་དང་ལེགས་  
སུ་སློན་པས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བྲལ་བ་ལ་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ཕན་ཡོན་དང་ཕོ་མི་འདི་  
ཕྱི་གཉེས་ཀར་འཛོལ་བའི་ཕན་ཡོན་ཏེ་“སློམ་པ་རྗེ་སྲིད་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྒྱལ་བ་  
སྲས་བཅས་ཀྱིས་བྱ་དང་སློན་དང་འདྲ་བར་དགོངས་པས་དགེ་བའི་ཚོས་མི་ཉམས་  
ཤིང་འཕེལ་བའོ། །

གཉེས་པ་དང་བཞེ་བ་ནི་ཚེ་འདིའི་ཕན་ཡོན་འཚེ་ཀར་ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་  
མེད་ཅིང་བདེ་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྲོ་བར་མཛོང་ནས་དགའ་བ་དང་དེའི་གོང་དུ་  
ཡང་སྲོད་འཇུག་ལས། གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཁམས། །མཐའ་ཡས་རབ་ཏུ་  
དགྲོལ་བའི་ཕྱིར། །སེམས་དེ་ཡང་དག་སྦྲངས་གྱུར་བ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་  
ལོག་གམ། །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་འུགས། །རྒྱན་མི་འཆད་བར་དུ་མ་  
ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འཇུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་  
ལ་ཡང་ཚད་མེད་པའི་ཚོགས་འཕེལ་བའོ། །གསུམ་པ་དང་ལྷ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་  
ཕན་ཡོན་ཏེ་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་སྐྱེ་བ་དུ་མར་སློམ་པ་དང་  
མི་འབྲལ་བའོ། །ཕྱི་མ་འདིའི་རྒྱ་གཞན་ནི་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ལྷུས་པ་ལས། བྱང་ཚུབ་  
གྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པའི་རྒྱར་གསུངས་པ་ནག་པོའི་ཚོས་བཞེ་སྲོང་བ་ལ་སོགས་པ་  
ལ་སློབ་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྷ་རི་ལྷར་མང་དུ་མིས་བཏགས་ན། །  
དེ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེས། །དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་འགྱུར།  
ཞེས་ལན་མང་པོར་རྒྱན་ལྷན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་གཞོལ་བར་  
གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་བཞེད་དོ། །ཕན་ཡོན་སྦྲེན་མེད་པ་དེ་

1 རྩོམ



དག་མཐོང་བའི་མཁས་པས་ནི་རྒྱལ་སྐུ་གི་སྐྱོམ་པ་གཟུང་བ་ལ་འབད་བ་དག་པོ་  
 དང་ལྷན་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གི་བསྟུ་བའི། ཚུལ་ཁྲིམས་གི་རོ་ལོ་ཉིད་ལ་  
 སོགས་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་  
 གིས་བསྟུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དགུ་པོ་རེ་རེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གིས་  
 བསྟུས་པར་རྗོན་སུ་ཅ་དང་ས་སུ་ཅས་བཤད་དོ། །དྲུག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གི་བྱེད་ལས་  
 བེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དུ་རེས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་གི་བྱ་བ་ནི་  
 མདོར་བསྟུན་གསུམ་དུ་ཟད་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ་སེམས་  
 གནས་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཚོས་སློན་པར་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་གི་  
 རྒྱུད་སློན་པར་བྱེད་པ་གསུམ་ཡིན་ལ་དེ་ནམས་ཀྱང་སྐྱོམ་པ་དང་དགེ་བ་སྤྱད་པ་དང་  
 སེམས་ཅན་གི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གིས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་  
 བ་ཉེས་སྐྱོད་ལས་ལྡོག་པའི་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འབད་པའི་སྐྱོན་སེམས་  
 དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བཀོལ་དུ་རྒྱུང་བའི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་མེད་  
 བ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་གཉིས་གི་གཞི་སྟོང་བ་ཡིན་པས་སྤར་བསྟུ་བའི་ལྷང་དངས་པ་  
 ལྟར་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོག་མར་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་སོ་ཐར་རིས་  
 བདུན་ལ་གསུངས་པས། བསྟན་པའི་ཅ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྐྱོམ་པ་གང་ཁས་སྤངས་  
 པ་དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འབད་པར་བྱའོ། །

འདི་ནི་མགོ་ནམོ་སྐྱ་སྐྱབ་གིས་ཀྱང་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་ཏེ། རི་རྒྱན་དུ་རིན་པོ་  
 ཚེའི་སྤེང་བ་ལས། དེ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིས། །དང་པོར་བསྐྱབ་ལ་རབ་གུས་  
 བྱ། །སོ་སོར་ཐར་པ་འདུལ་བཅས་དང་། །མང་སོས་དོན་གཏན་དབབ་ལ་བསྐྱིམ།

ཞེས་གསུངས་པས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་དོན་འདི་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་  
 རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཚོག་མར་རང་སློན་བྱེད་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་  
 ཁྲིམས་ལ་གཙོ་བོར་འབད་དགོས་ཏེ། རང་མ་སློན་པར་གཞན་སློན་པར་བྱེད་པ་ནི་  
 གནས་མ་ཡིན་ཞིང་སྐབས་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྲིད་རྟོགས། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་  
 ཁྲིམས་ནི་དགྲུའམ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཏུ་ཟད་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐོར་ཡོན་ཡང་དུག་  
 པོ་དེ་དག་ཏུ་ཟད་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡང་ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་སྲིད་  
 ཞི་གནས་སུ་གནས་པ་དང་ལུས་སེམས་དུབ་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སློན་  
 པར་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་སློན་པར་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཏུ་ཟད་དོ། །རང་  
 བཞིན་སྐོར་ཡོན་བྱ་བ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གོང་ན་ཡང་མེད་ལ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་ལྷག་  
 པ་སྟེ་དེར་མ་འདུས་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལ་ནི་འདས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་  
 ཞེས་སོགས་སྤྲང་དངས་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་དུས་གསུམ་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱིས་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་སློབ་ཀྱི་ཁ་ཅིག་འདི་ལ་སློབ་ཀྱང་ཁ་ཅིག་གཞན་ལ་སློབ་པ་  
 ལྟ་བུ་མིན་པས་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་པ་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་བསྟོན་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་བསྟན་པས་ལམ་ལ་ཡིད་གཉིས་སེལ་བའོ། །

འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཏེ་“པར་”སྲིན་ལྷག་མ་དང་བསྐྱབ་པའི་ལ་  
 སོགས་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ཡང་གཤམ་པར་བྱས་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱབ་ན་དེའི་  
 ཆེ་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་ལ་སློབ་པར་མ་རུས་པ་ལ་ཉེས་མེད་དུ་གསུངས་ཏེ། འོན་ཀྱང་  
 བསྐྱབ་བྱ་ལྷག་མ་ལ་སློབ་པའི་ཁྱུང་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདོར་དུ་མི་རུང་དོ། །དེ་  
 ལྟར་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་ལ་ལོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་འདི་

1 བར

གཞུང་རྫོགས་པར་བྲངས་ནས་བཟུལ་ན་ཆིག་ཏུ་ཅང་མངས་པར་མཐོང་ནས་དོན་  
ཅམ་ཞིག་བྱང་སའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེ་འཁོར་ལ་བ་གཉིས་དང་  
གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བཏུས་དང། སྤྱོད་འཇུག་ཅུ་འགྲེལ་ཐོགས་བརྗོད་བྱ་མ་ཐུན་པའི་  
བསྐྱབ་བཅོས་རྣམ་པར་དག་པ་མང་པོ་དང་མདོ་སྤེ་རྣམས་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས་ལེན་པ་  
དང་བསྐྱབ་བ་དང་སྤྱིར་བཅོས་པའི་དཀའ་གནས་རྣམས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་  
ཡིན་ནོ། །ས་ལྷ་བྲ་མེ་ལྷས་བྱས་ཟེར་བའི་འགྲེལ་བ་ནི་བྱང་སའི་རྒྱས་འགྲེལ་ཚོམ་པ་  
པོ་རྒྱ་མཚོ་སྤྱིན་དང་མིང་མ་ཐུན་པ་ཞིག་ཏུ་སྤྱང་གི་སློབ་དཔོན་དེ་མིན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི། །གང་དུ་འཇུག་གྱང་རེས་པར་བྱ་  
དགོས་པ། །ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་སློན་འཇུག་གཉིས། །ལེགས་པར་བཟུང་  
ནས་རི་ལྷར་ཁས་སྐྱངས་བཞིན། །རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སློབ་པ་འདི་མེད་པར། །ཐམས་  
ཅད་མཁུན་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡོད་པ། །རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱི་མཁུན་རྣམས་མི་བཞེད་  
གྱང། །རྗོ་རྗོ་ཐེག་དང་པ་རོལ་བྱིན་པ་ལ། །གནང་བཀག་མི་འདྲ་འགའ་རེ་གསུངས་པ་  
ལ། །ཆེས་ཆེར་འཇུག་ཞིང་མདོན་རྫོམ་གྱིས་མཐོ་བའི། །སྐལ་དམན་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་  
ཆེན་སྤྱི་ཡི་གཞུང། །ཁྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་བཟང་རུབ་པར་བྱས། །དེ་སྤྱིར་རྗོ་རྗོ་ཐེག་  
པར་འཇུག་ན་ཡང། །ཁྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་སྤེ་རྣམས་ཀྱི་དོན། །བྱམས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་  
ཐོགས་མེད་གྱིས་བཤད་པའི། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་སྤོམ་པ་བཟུང་ནས་ནི། །པར་  
སྤྱིན་འཇུག་ལ་སློབ་པ་གཞིར་བྱང་ལ། །རྗོ་རྗོ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་སློན་པ་ཐོབ། །དེ་ནི་མ་  
ཚང་མེད་པའི་ཐེག་མཚོག་ལམ། །དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བ་དགའ་སྐྱེད་  
ཡིན། །དེ་ལྷར་སྤྱི་བཅས་རྒྱལ་བའི་བཟོད་གཅིག་ལམ། །རྒྱལ་སྤྱི་སྤོམ་པ་དག་

1 མོད

བར་བྱེད་པའི་ཚུལ། །ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རྩི་མེད་རིགས་པ་ལས། །རྣམ་པར་བཀལ་  
 བའི་རང་བཟོའི་རྩི་མ་ཡིས། །མ་བསྐྱད་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྩི་བཞིན་དུ། །ཤོ་སྐྱའི་  
 ཚིག་གིས་རྣམ་པར་བཀལ་བ་འདིས། །གང་ལ་རྒྱན་དུ་གྲུས་པའི་མ་སྐྱས་བྱུང་  
 བ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་རྟོག་དུ་སྤྲུག་འཚལ་ལོ། །ཐེག་མཚོག་ལམ་ཟབ་བདག་སྒོ་  
 གྱིས་པའི་ཚུལ། །དེ་ཕྱིར་ཚིག་དང་དོན་ལ་སྐྱོན་ཚགས་ན། །འཕགས་དང་མཁས་  
 པའི་སྐྱུན་སྡེར་བདག་འཚགས་ཀྱིས། །བཙེ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་དེ་བསྐྱོག་དུ་  
 གསོལ། །སྤུབ་བསྐྱུན་སྐྱི་དང་ཁྱད་པར་ཐེག་མཚོག་གི། །ལམ་གྱི་སྲོག་རྣམས་པལ་  
 ཚེར་བྱུབ་པ་ཡི། །རྒྱལ་འདི་མཐོང་ནས་བསྐྱུན་པ་གནས་བུའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་འབད་  
 ལས་དགེ་བ་གང་བསགས་པ། །དེ་ཡིས་འགོ་ཀུན་ལམ་ལྟར་བཙེས་པ་ལ། །དགའ་བ་  
 མེད་ཅིང་ཡང་དག་ལམ་གྱི་གནད། །རྫོགས་པར་མཐོང་ནས་སྐྱབ་ལ་བཙོན་པར་  
 ཤོག། །བདག་གྲང་ཚེ་རབས་ཀུན་དུ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །དམ་པའི་མགོན་གྱིས་  
 བཟུང་ནས་ཐེག་པ་མཚོག། །རྒྱལ་བཞིན་རྟོགས་ནས་འགོ་བ་སྐྱོལ་བའི་ཁྱད། །ཁྱེར་  
 བས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱུན་པ་རྒྱས་བྱེད་ཤོག།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྐྱོམ་པ་བཟུང་ནས་རྒྱལ་ཁྱིམས་ཀྱི་སྤང་བོ་ཡོངས་སུ་  
 དག་པར་བྱ་བའི་རྒྱལ་རྣམས་པར་བཤད་པ་བྱང་རྒྱལ་གཞུང་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་  
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་ལ་མོས་པ་རྩུང་ཟད་སྐྱེས་པ་ལྷུག་དགེ་སྐྱོང་སྐྱོ་  
 བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་རྒྱལ་སྐྱས་ཀྱི་སྐྱོམ་པ་བཟུང་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱོལ་  
 པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་རྩུང་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་སུ་སྐྱུར་  
 བའོ། །།

༡༡། །དག་སྒྲིང་གི་བསྐྱེད་ལྗང་ལྟེན་མཉམ་པའི་ཕྱག་ལུགས་ལ་

བརྒྱབ་སྐྱོར་།

༡༡། །སྐྱེད་པའི་བ་དན་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ཏུ་བྱག་སྐྱོར་། །དམ་པའི་ཚོས་རྒྱ་སེལ་ལྟེན་སྐྱོར་  
བསྐྱེད་སྐྱོར་། །ཐམས་ཅད་མཁུལ་བ་དགོན་མཚོག་མཚོན་བརྟེན་སྐྱོར་། །ཞབས་ལ་  
ཚངས་དབང་གཙུག་གི་ལོ་རྒྱུས་གཏུགས་། །སྐྱེད་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོ་གཉིད་ཐམས་མེད་  
བཟུལ་བ་། །འཕྲོ་བའི་གཙོ་བོ་སྤྱི་ལོས་བྱུག་འཚམ་ཏེ། །ཐམས་ཅད་མཁུལ་བའི་  
བསྐྱེད་གཞི་དགོན་མཚོག་སྐྱོན། །འབྲུག་སྐྱེད་ཚོགས་ཀྱི་དབྱུང་སྐྱེད་ལྟེང་བར་  
བྱ། །དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱེད་བསྐྱེད་སྐྱོན། །འཛིག་ཚོགས་རྣམ་  
གཏོག་གི་ཅ་བ་འཛོམས་། །དབུ་འབྱུང་ས་དང་མེ་ཉོག་མདའ་ཅན་འཛོམས་། །སངས་  
རྒྱུས་ལ་ཉི་མའོས་གཏུགས་བཤད་པར་བྱ། །

འདི་དང་ཕྱི་མའི་སྐྱེད་སྐྱེད་ཚོགས་ལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུད་པ་ཐམས་  
ཅད་སེལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཉི་བདེ་བར་གསལ་གསལ་པའི་བསྐྱེད་པ་ཁོལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་  
འབྱུག་པའི་ཚུལ་ཉི་མཚོན་ལས། ཚུལ་གནས་ཚོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། །སྐྱོམ་པ་  
ལ་ཉི་ལ་ཏུ་སྐྱོན། །ཞེས་ཚོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་གང་ལྟར་ལྱང་ཚོག་མར་ཚུལ་  
ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་ནས་བྱ་བར་གསུངས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་  
བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པའི་རྟེན་གྱིས་ཉི་མོག་མར་རང་གིས་ཁས་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་

གྲིམས་དག་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས། དང་པོར་  
 བསྐྱབ་ལ་རབ་གྲུས་བྱ། །སོ་སོར་ཐར་པ་འདུལ་བཅས་པ། །མང་ཐོས་དོན་གཏུན་  
 དབབ་ལ་བསྐྱིམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་  
 ལྟོན་པའི་འདུལ་བ་ནི། ཚོས་ཀྱི་རྗེ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལྟོན་པའི་དོད་དུ་བབྱང་སྟེ་  
 གྲུས་པས་ཉན་པ་དང་། ཐོས་ནས་ཀྱང་ཉེས་སྦྱོད་རགས་པ་ལྟ་ཅི་སྦྱོས། སྤ་བ་རྣམས་  
 ལ་ཡང་འབད་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱང་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་ལུང་རྣམ་  
 བར་འབྱེད་པ་ལས། ང་ནི་མུ་ངན་འདས་གྱུར་ན། །འདི་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟོན་པ་ཞེས། །རང་  
 བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུས་བཅས་པས། །ནུན་ཏུ་དགོ་སྤོང་ཚོགས་མཐུན་བསྟོད། །འདུལ་  
 འདི་སོ་སོ་ཐར་པ་དེའི། །རྣམ་འབྱེད་ཡིན་པར་དགོངས་པས་ན། །ཐར་འདོད་རྣམས་  
 ཀྱིས་གྲུས་བྱས་ཏེ། །འདི་ནི་ནུན་ཏུ་མཉན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཐོས་ནས་བྱང་སྤོང་  
 ཆེན་པོ་ཡིས། །དེ་སྐད་གསུངས་བཞིན་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་སྤྲ་རྣམས་  
 ལ། །བརྟུན་ཅིང་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གྱིས། །རྟག་ཏུ་འབད་པས་བདའ་བ་ཡི། །སེམས་རྟ་ཁ་  
 གྲུན་དགའ་བ་ལ། །མ་སྐྱུན་པའི་གཟེར་རྗོན་བརྒྱབ་པ་ཡི། །སྤབ་ནི་འདུལ་བ་འདི་ཡིན་  
 བོ། །ཆེ་བ་གང་དག་ངག་ཅེས་གྱིས། །སྟོག་ཅིང་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བ། །དེ་དག་  
 མི་རྟ་བཟང་པོ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་གཡུལ་ལས་ངེས་རྒྱལ་འགྱུར། །སྤུ་ལ་སྤབ་འདི་མེད་  
 པ་དང་། །ནུས་དུ་འང་འདོད་པར་མི་འགྱུར་པ། །དེ་དག་ཉོན་མོངས་གཡུལ་གྱིས་  
 དཀྲུགས། །འཛོག་བྲལ་རྣམ་པར་འབྲུམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་བཞིན་  
 བོ། །

དེའི་སྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་སྤོམ་པ་དང་ལྷན་པས་

བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་  
 པར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཉམས་ན་སྲིད་བཅོས་པའི་བཅས་པ་ལས་མི་འགལ་བར་བྱ་བ་  
 གསུམ། དང་པོ་ལ་སྒོམ་ལྷན་གྱི་རྟེན་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷན་ནས་རི་ལྷན་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་  
 གཉིས། དང་པོ་ལ་གང་གིས་སྐྱབ་པའི་རྟེན། གང་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ། རི་ལྷན་སྐྱབ་  
 པའི་ཚོག་གསུམ། དང་པོ་ལ་དགེ་ཚུལ་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གཉིས།  
 དང་པོ་ལ། མཁན་པོ། སློབ་དཔོན། རྒྱ་བའི་གང་ཟག །རྒྱ་པའི་ཡུལ་དང་བཞི། དང་པོ་  
 མཁན་པོ་ནི། བཅུན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཅ་བའི་ལྷན་བས་མ་གོས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱི་  
 ཁ་ན་མ་ཐོབ་ལ་འདྲེས་པ། བཅུན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་ནས་བར་མ་  
 ཚད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ། མཁས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུལ་བ་ཤེས་པ། བན་འདོགས་གྱི་  
 ཡན་ལག་ལ་ལྷ་བ་མ་ཐུན་པ། མཚན་མ་ཐུན་པ། ཐ་སྐད་གསུམ་དང་ལྷན་པ། ལུས་ཐ་  
 མལ་དུ་གནས་པ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། སྤྱིང་རྗེ་དང་ལྷན་པ། བཟོད་བ་དང་  
 ལྷན་པ། རང་འཁོར་བ་དག་པ། ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་བན་འདོགས་ལ་བརྩོན་པ། དུས་  
 སུ་འདོམས་པ་སྟེ་ཚོས་བཅུ་ལོ། །དུས་སུ་འདོམས་པ་དེ་ཡང་མཁན་པོ་བྱས་ནས་  
 མཁན་བྱ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷན་ཡང་ལྷན་ལས།  
 བཞིན་བཟང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས། དགེ་སློང་དག་འཁར་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ནི་  
 རྒྱའི་རབ་ཏུ་སྤྱང་ཞིང་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ཡལ་བར་བོར་བཞི་མི་རུང་  
 འོ་ཞེས་བཀའ་སྐྱེལ་པ། འདི་ཡང་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ལ་ཁོ་ཐོ་  
 ཡང་ལྷན་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བས་ཁོ་ཐོ་འདི་རབ་ཏུ་མི་འབྲིན་ཏོ། ཞེས་  
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྲིད་མཁན་པོ་བྱས་ནས་དེའི་ལས་སུ་བྱ་བ་མཁན་བྱ་བ་

1 ལ

ལ་བསྐྱབ་བྱ་མི་སྟོན་པར་ཡལ་བར་འདོད་བཞི་ཆེས་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་དགོ་  
 སྟོང་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་རབ་ཏུ་སྤྱངས་ཤིག་དང་ཁོ་བོས་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་བསྟན་  
 བར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ན་རང་གིས་མི་སྟོན་གྲང་ཉེས་པ་མེད་པར་སྐྱལ་བ་རབ་ཏུ་  
 སྤྱང་བ་དང་། སྤངས་པ་ལ་སྟོབས་པའི་བྱང་བའི་མཐའ་ལས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་  
 སྟོབ་དཔོན་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྟོམ་པ་དག་ལ། ལྷ་བ་མ་ཐུན། མཚན་མ་ཐུན།  
 ཐ་སྟོད་གསུམ་དང་ལྡན། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས། མཁའ་པོ་  
 ལས་གཞན་ཡིན་ལ། དགོ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་འབོགས་པར་རུས་པ་སྟེ་ཚོས་བརྒྱད་ལྡན་  
 འོ། །གསུམ་པ་ལྷ་བའི་གང་ཟག་ནི་མཁའ་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་ཡན་ཚད་སྟོབ་  
 དཔོན་དང་འབྲེལ་དེའི་སྟེང་དུ་མཚམས་ནང་ན་གནས་ལ། ལྷ་བའི་ཚོ་ག་ལ་མཁའ་པ་  
 སྟེ་ཚོས་དགུ་དང་ལྡན་པའོ། །བཞི་པ་ལྷ་སའི་ཡུལ་ནི། གངས་ཚང་། ས་རང་བཞིན་དུ་  
 གནས། ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་དུ་གནས་པ་སྟེ་ཚོས་གསུམ་ལྡན་འོ། །

གཉིས་པ་བསྟེན་རྫོགས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལ། མཁའ་པོ། སྟོབ་དཔོན། དགོ་  
 འདུན། དུས་གོ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི་སྤར་དང་འབྲེལ། གཉིས་པ་སྟོབ་དཔོན་ལ་  
 གཉིས་ལས་ལས་བྱེད་པ་ནི་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་ཤིང་ལས་གྱི་ཚོ་ག་ཤེས་པའོ། །ཁ་སྐོང་  
 དུ་འོས་པའི་ལས་མཁའ་མེད་པའི་ཚེ་དགོ་འདུན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཚང་ན་ཅ་  
 བའི་སྤྱང་བས་མ་གོས་པ་ཅམ་གྱིས་གྲང་ལས་འཆགས་ལ། ལྷང་བ་ཉེས་བྱས་སུ་  
 འགྱུར་རོ། །གསང་སྟེ་སྟོན་པ་ནི་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྟོམ་པ་དག་པ་ནས་ས་རང་བཞིན་  
 དུ་གནས་པའི་བར་དུ་ག་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དང་འབྲེལ། དེའི་སྟེང་དུ་བར་  
 “ཚད་རྩི་བའི་ཚོ་ག་ལ་མཁའ་པ་སྟེ་རང་གི་རོ་བོ་ཚོས་བདུན་དང་ལྡན་ཞིང་། བསྟོ་

1 ཚང



བའི་དུས་སྟེ། འདུན་པ། ཞེ་སྒང་། འདྲིགས་པ། རྫོངས་པས་མི་འགོ་བ། ཚོགས་སྟེ་མ་  
 ལོངས་པ། སློབ་དེས་ནས་སློབ་པ། སྒར་མ་བསྐོས་པ་སྟེ་ཚོས་བཅུ་བཞི་དང་ལྷན་  
 པའོ། །གསུམ་པ་དགོ་འདུན་ལ། ལྷལ་དབྱུས་སྟེ་བཅུ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་མེད་ན་  
 ལྷའི་སློབ་ནས་གངས་ཚང་བ། ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པ། མི་མ་ཐུན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་སྟེ་  
 ཚོས་གསུམ་དང་ལྷན་པའོ། །བཞི་བ་དུས་གོ་བ་ནི། ལས་མཁན་ལས་གཞན་པའི་  
 དགོ་སྐོང་དུས་བརྗོད་པའི་ཚོགས་ལ་མཁས་པའོ། །དེ་ལྟར་གོང་དུ་སློབ་པའི་མཚན་  
 ཉིད་དེ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་མི་ལྷན་པར་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་  
 བསྐྱེན་རྫོགས་སྐྱབ་པར་བྱེད་ན་བྱེད་པ་ལོ་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྷན་པའི་ཚན་པས་  
 གཞིས་བསྐྱབ་པའི་ཉེས་བྱས་སྟེ་འགྲུང་དོ། །བསྐྱབ་བྱ་ལྷལ་ལ་མ་ཐུན་རྒྱུན་ཚང་བ་  
 དང་། འགའ་རྒྱུན་སྒངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྷུས་དང་། བསམ་པ་དང་། རྟགས་  
 ལྷན་སྟེ་ཚོགས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལྷུས་ལྷན་སྟེ་ཚོགས་པ་ནི་དགོ་ཚུལ་ལ་  
 ལོ་བདུན་ལོན་ཞིང་བྱ་དོག་སྐོད་ལུས་པ་དང་། བསྐྱེན་རྫོགས་ལ་སྐྱེས་ནས་ལོ་ཉི་ལུ་  
 ལོན་པའོ། །དེ་ཡང་མངའ་བ་ལོས་དང་བཅས་ཉེ་ལོ་ཉི་ལུ་ལོན་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་མི་  
 རུང་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པའི་གནས་སྐབས་སྟེ་  
 བཅི་བར་མི་བྱ་སྟེ། གལ་ཉེ་ཅི་བར་བྱེད་ན་རྫོགས་པར་བསྐྱེན་པ་ནི་འཆགས་ལ་  
 རྫོགས་པར་བསྐྱེན་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་ནི་འགའ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྲུང་དོ་ཞེས་  
 གསུངས་པའི་བྱིང་དོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པ་ལྷན་སྟེ་ཚོགས་པ་ནི་ཡན་ལག་དེས་སྟེ་མ་ཚད་པའི་སྐོ་  
 བས་སྐོམ་པ་ལེན་པར་འདོད་པ་དང་། རོབ་པར་ཤེས་པ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་

བསམ་པ་དང་ལྡན་པའོ། །གསུམ་པ་ཉག་ས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་གོས་དང་། ལྷོད་  
 ལྷོད་དང་། ལུས་ཀྱི་བྱི་བྱང་ཀྱི་ཉག་ས་གསུམ་ལོ། །དང་པོ་གོས་ཀྱི་ཉག་ས་ནི་དགོ་  
 ཚུལ་ལ་སྒྲ་གོས་མཐང་གོས་གདིང་བ་ཚུ་ཚགས། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་དེའི་སྟེང་  
 ཏུ་སྒྲམ་སྦྱར་ནམས་རུང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པ་བརྟན་པོ་ཡན་ཚད་ཀྱི་སློབ་ས་ཚང་  
 བའོ། །གཉིས་པ་སྟོད་སྦྱང་ནི་སྦྱང་བཟེད་རུང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པ་བརྟན་པོ་ཡན་  
 ཚད་ཀྱི་སློབ་ས་ཚང་བའོ། །གསུམ་པ་ལུས་ཀྱི་བྱི་བྱང་ཀྱི་ཉག་ས་ནི་སྦྱང་ཁ་སྦྱ་ཚད་  
 ལས་ལྷག་པ་ནམས་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པར་བྲེགས་ཤིང་ཡན་ལག་ལྔ་ཡན་ཚད་ཀྱི་ལྷུས་  
 ལུས་པའོ། །གཉིས་པ་འགལ་རྒྱུན་སྦྱངས་པ་ནི་མཚམས་མེད་སོགས་སྦྱེ་བའི་བར་  
 ཚད་དང་། བ་མས་མ་གནང་བ་སོགས་གནས་པའི་བར་ཚད་དང་། ཉན་པ་སོགས་  
 ལྷོད་པར་ཏུ་འགྱུར་བའི་བར་ཚད་དང་། ལག་རྩམ་སོགས་མཛེས་པའི་བར་ཚད་དང་  
 རྩལ་བའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་གང་རུང་མ་ཚང་བ་དང་འགལ་རྒྱུན་གང་  
 རུང་མ་སྦྱངས་པར་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ལྷེད་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་མཚན་ཉིད་དང་མི་  
 ལྡན་པའི་ཆ་ནས་སྦྱབ་པར་ལྷེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷོད་བཟེད་བརྟན་པོ་  
 ཡང་མ་འགྱོར་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཙམ་ལྷེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ལ། བསྟེན་རྫོགས་ལྷེད་  
 ཏུ་མི་རུང་ངོ། །

གསུམ་པ་པའི་ལྟར་སྦྱབ་པའི་ཚོགས་ལ་དགོ་ཚུལ་དང་། བསྟེན་རྫོགས་སྦྱ་སྦྱབ་  
 པའི་ཚོགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྦྱོར་བ། དེའོས་གཞི། མཐུག་གི་ཚོགས་གསུམ། དང་པོ་  
 བོ་ཐོག་མར་དགོ་ཚུལ་གྱི་མཐུན་པོར་སྦྱོགས་པ་དེས་རབ་ཏུ་འབྱུང་འདོད་དེ་ལ་བར་  
 ཚད་བྱི་ཞིང་ཡོངས་སྦྱ་དག་པར་གཤམ་ནས་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་ཁས་སྦྱང་ངོ། །།དེའི་

འོག་ཏུ་སྐྱབས་འགོ་ཚེས་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་དགོ་བསྐྱེན་དུ་ཁས་སྐྱབས་པ་དངོས་གཞིའི་  
 ཚོ་ག་ལན་གསུམ་དང་མཚུག་བསྐྱབས་པ་རྫོང་པ་ལན་ཅིག་བྱའོ། །དགོ་བསྐྱེན་ཙམ་ལ་  
 གནས་པར་འདོད་ན་དུས་གོ་བར་བྱ་ཞིང་སྐྱོན་དུ་བར་ཚད་འདི་མི་དགོས་ལ། སྐར་  
 བས་དགོ་བསྐྱེན་གྱི་སྐྱོམ་པ་དང་སྐྱོན་པ་ཅིག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བྱེད་ན་བར་ཚད་རྣམས་  
 འིས་ནས་ལྷ་བ་བྱེད་པ་ལ་གཏད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདིར་སྐྱབས་འགོའི་བརྗེ་འགྲོད་  
 པའི་སྐོན་ནས་བསྐྱབས་བྱ་ལ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་བ་སྐྱེས་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ།  
 དེ་མེད་པར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྐོམ་པ་མི་སྐྱེ་ལ་འདི་དང་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་  
 སྐྱབས་སུ་འགོ་བས་སྐྱབས་འདས་ཀྱི་བསམ་བ་སྐྱབས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟ་ན་  
 བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐྱབས་འདས་ཀྱི་བསམ་བ་གང་གིས་སྐྱབས་སྐྱེས་ན། གསོལ་  
 འདེབས་ཀྱི་ཚོ་ག་ལས་བདག་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བ་  
 ལས་ཏེ། རྫོགས་པ་ནི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱེན་པ་ནི་དེ་ལ་ཉེ་བ་སྟེ། དེ་  
 ཐོབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པས་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་དོན་ཚང་ཞིང་  
 སྐྱབས་འགོའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབས་འདས་ཀྱི་བསམ་བ་མེད་  
 པར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྐོམ་པ་མི་སྐྱེ་ན་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་  
 བས་འདོར་འདོད་ཀྱི་སྐོན་བཙུགས་མ་མ་ཡིན་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་སྐོམ་པ་མི་སྐྱེ་བར་  
 འགྱུར་རོ་སྐྱེས་ན། འདིར་སྐྱབས་འདས་ཀྱི་བསམ་བ་ནི་སྲིད་པའི་སྐོན་དང་ཞི་བའི་ཐན་  
 ཡོན་བསམས་པས་ཡིད་འགྱུར་བའི་སྐོར་བ་ལྷགས་པའི་མི་བྱེད་ཀྱི། སྐྱབས་  
 འགོའི་བརྗེ་འགྲོད་པའི་གོ་བ་བརྟན་པོ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུང་རོ། །

དེ་ལྟར་རང་གིས་དགོ་བསྐྱེན་དུ་བསྐྱབས་ནས་རབ་བྱུང་གི་ལྷ་བ་བྱེད་པའི་དགོ་

སྒོང་ལ་ཚིག་གིས་གཏད་ཅིང་དེས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་ཟེས་ལ་དག་གོ་  
 ཞེས་ཟེར་ན་ཞུ་བར་བྱའོ། །ཞུ་བའི་ཚུལ་ཡང་མཚམས་ནང་དེར་གཏོགས་པའི་དགོ་  
 འདུན་ཐམས་ཅད་གནས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའམ། སོ་སོ་ན་འཁོད་ཀྱང་པན་ཚུན་  
 གཅིག་གིས་གཅིག་གི་ཁ་བསྐྱང་སྟེ་དགོ་འདུན་ཏུ་ཡོངས་པ་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་  
 ཞུ་བར་བྱ་ཞིང་། མཚམས་ནང་དེ་ན་དགོ་འདུན་ཏུ་ཡོངས་པ་མེད་ན་སྐགས་གིས་ཞུ་  
 མི་དགོས་སོ། །མཁན་པོ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་གྱིས་གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་ནའོ་  
 ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཟབ་ལ་  
 གཙུག་ལྷན་མ་གཏོགས་པ་སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་བྲེགས་ཤིང་ལྷུས་བྱས་ནས་གཙུག་ལྷན་  
 རྩེག་ །སྐབས་གང་ཡང་རུང་བར་མཚན་བཟླ་གོ། །མཁན་པོའི་རྐང་པ་གཉིས་ལ་  
 གཏུགས་པའི་ཕྱག་བྱེད་ཏུ་བཟུག་ནས་མཁན་པོས་སྐྱ་གོས་མཐང་གོས་ལྷང་བཟེད་  
 གདིང་བ་ཚུ་ཚགས་ནམས་སྦྱིན་ཞིང་བསྐྱོན་ལ་སྐྱབས་འགོ་ཚེས་བྱེད་ཏུ་བྱས་ནས་  
 རབ་བྱུང་བར་མ་སྦྱིན་ནོ། །དེ་ནས་མཁན་པོས་དགོ་ཚུལ་ཏུ་སྐྱབ་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་ལ་  
 གཏད་ལ་དེས་ཀྱང་བར་ཚད་གི་ཚོས་གིས་དག་གམ་ཞེས་ཟེས་ཞིང་མཁན་པོས་ལན་  
 གདབ་པོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཚོ་གཞི། སྐབས་འགོ་ཚེས་བྱེད་ཏུ་བྱས་ནས་  
 དགོ་ཚུལ་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཚོ་གཞི་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་མཇུག་གི་ཚོ་གཞི།  
 བསྐྱབ་པ་རྗོད་པའི་ཚོ་གཞི་ལན་ཅིག་དང་། དེ་མ་སྐྱག་ཏུ་བསྐྱོན་རྗོགས་མི་བྱེད་ན་སྒོ་བ་  
 དཔོན་ལས་གཞན་པའི་དགོ་སྒོང་གཅིག་གིས་ཏུས་གོ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱོན་རྗོགས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཚོ་གཞི་ལ་སྐྱོར་བ། དངོས་གཞི། མཇུག་གི་  
 ཚོ་གཞི་གསུམ། དང་པོ་ནི་མཁན་པོར་ཕྱོགས་པ་དེས་ལས་གལ་ལ་མ་འདུས་པའི་སྐྱ་

རོལ་དུ་སློབ་དཔོན་གཉེས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཚིག་ཅམ་གྱིས་ལྷ་བ་དབུལ། དགེ་  
 འདུན་ཡང་འདིར་མཐའ་འཁོབ་གྱི་ཚོ་གཤི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་དང་  
 ལྷན་པ་ལྷའི་གངས་ཚད་<sup>1</sup> རེས་<sup>2</sup> བར་དགོས་ཤིང་དེ་ལས་ལྷག་པ་བསགས་ས་ཡོད་  
 བཞིན་དུ་མི་གསོག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །མཚན་ས་ནང་གི་དགེ་སློང་འདུ་བར་  
 རོས་པ་མ་འདུས་པ་རྣམས་ལ་འདུན་པ་སྐྱང་ཞིང་དངོས་སུ་འདུས་པ་རྣམས་གྱིས་སྡེ་  
 རོལ་དུ་ཉེས་པ་<sup>3</sup> བསྐྱམ་<sup>4</sup> བར་རོས་པ་རྣམས་བསྐྱམས། བཤགས་པར་རོས་པ་རྣམས་  
 བཤགས། འིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་རོས་པ་རྣམས་འིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་འདུས་ལ།  
 དེའི་འོག་ཏུ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་མཁན་པོས་ཚོས་གོས་གསུམ་  
 འིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་འིན་ལ་གདིང་བ་ཚུ་ཚགས་ཚིག་གིས་སྦྱིན་ནོ། །དེ་ནས་  
 མཁན་པོས་སྐྱང་བཟེད་བརྟགས་ཏེ་ཚིག་གིས་བསྐྱོས་པའི་དགེ་སློང་གཅིག་གིས་  
 དགེ་སློང་རེ་རེ་ལ་སྐྱང་བཟེད་བསྟན་ལ་མཁན་པོས་འིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སྦྱིན། དེའི་  
 འོག་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལས་མི་ཚོས་ཤིང་བསྟན་སྐྱང་བའི་ཉེ་འཁོར་དུ་བཞག་སྟེ། དགེ་  
 འདུན་རྣམས་གྱིས་གནས་གྱི་སློ་མ་སྐྱུན་དགོས་པ་ཡོད་ན་བྱས་ལ་ལས་བྱེད་པས་  
 གསང་སྟེ་སྟོན་པ་བཅའ། སློབ་བྲིས་ནས་གསོལ་བའི་ལས་གྱིས་བསྐྱོ། དེ་ནས་  
 གསང་སྟོན་གྱིས་སློག་ཏུ་བར་ཚད་བྲི། དག་པར་ཤེས་ནས་ནང་དུ་འོང་བ་ལྟ། དགེ་  
 འདུན་གྱིས་ལན་གདབ། དེའི་འོག་ཏུ་ལས་བྱེད་པས་བསྟོན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་  
 བ་ལན་གསུམ་འདེབས་སུ་བརྟག་ལ། གསོལ་བའི་ལས་གྱིས་སྐྱགས་བསྟོན་ནས་  
 བར་ཚད་བྲི་བར་བྱའོ། །

1 རེས  
 2 བསྐྱམ

གཉེས་པ་དངོས་གཞིའི་ཚོག་ཉི་ལས་བྱེད་པས་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱིས་  
 བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མཚུགས་གི་ཚོག་ཉི་སྟོན་  
 བ་ཚོལ་བའི་དུས་ལོ་བར་བྱ་བ་དང་གདམས་ངག་བཅུ་གཅིག་བརྗོད་པའོ། །འདི་དག་  
 ཉི་ཚོག་ལ་མཁས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མདོ་ཅན་སྟོན་པར་ཟད་ཀྱི་རྒྱས་པར་ཉི་ལས་  
 ཀྱི་ཚོག་ཁྱེད་མ་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ལོ་ཚིགས་མི་ཤེས་ན་  
 མཚན་གྱི་ཉེ་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་ཐབས་ཀྱིས་བརྟག་བ་དང་། བསྐྱེད་པར་རྫོགས་  
 འདོད་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལ་འཛེག་ཏུ་མི་གཞུག་པ་དང་། མཚན་གྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་མི་  
 གཏང་བ་དང་། བསྐྱེད་པར་རྫོགས་མ་ཐག་པ་ལ་གནས་རྣམས་ངེས་པར་རྫོད་དགོས་  
 བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྐྱེད་  
 པར་རྫོགས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཚོག་དེ་དག་ལས་གང་ཡང་རྒྱང་བ་རེ་རེ་  
 དང་འགལ་བར་བྱས་ན་ཡང་ཚོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱབས་པའི་ཆ་ནས་ཉེས་བྱས་  
 ལུ་འབྱུང་རོ། །

གཉེས་པ་བསྐྱབས་ནས་རི་ལྟར་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་ལ་གནས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ།  
 བསྐྱེད་བཀུར་གྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ། རང་གི་བྱ་བ་ལ་  
 རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ། བདེ་བ་དང་བདེ་གཡོག་གིས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ། གཞུག་མར་གནས་  
 པ་དང་གསར་བུའི་ཀུན་སྟོད། གནས་“དང་”གཡོག་འཁོར་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་དང་  
 ལུག། དང་པོ་ལ་གནས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དངོས་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་  
 བསྐྱབ་བྱ་གཉེས། དང་པོ་ལ་གནས་བཅའ་བ་དང་། བཅས་ནས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་  
 ཚུལ་གཉེས། དང་པོ་ལ་གང་ལ་གནས་པའི་ཡུལ། གང་གིས་གནས་པའི་རྟེན། རི་ལྟར་

གནས་པའི་ཚོ་ག ། གླ་མར་གྱུར་ནས་མཚན་ནས་སྣོ་ས་པའི་ཚུལ། གནས་བཅས་པ་  
 འདྲིག་པའི་རྒྱ། གནས་ལ་བརྟེན་པ་དང་བྱ་བ་གཞན་འདོམས་པའི་ཚེ་རི་ལྟར་བྱ་བ།  
 གནས་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་བསམ་དང་བདུན། དང་པོ་ནི་མཁན་པོའི་སྐབས་སུ་  
 བཤད་པའི་ཚོས་བཅུ་གསུམ་དང་ལྗན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་གླ་མ་ལ་གྱུས་པ། ལྡེ་ལྡེ་  
 སྣོ་ས་པ་གསོ་རུང་དང་ལྗན་པ། དགོ་བ་ལ་བརྟེན་པ། གླ་མའི་བྱ་བ་ལ་གྱིམས་པ། དུལ་  
 བ་དང་ལྗན་པ། བཟོད་པ་དང་ལྗན་པ་སྟེ་དུག་དང་། དགོ་སྟོང་ཡིན་ན་བསྟེན་པར་  
 རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པའམ་ལོན་ཡང་ལྡེ་ཚན་གང་རུང་དང་མི་ལྗན་  
 པའོ། །གསུམ་པ་ཚོ་ག་ལ་གསུམ་ལས་སྟོང་བའི་གཞན་ལ་རི་བ་དང་རང་གིས་ཀུན་  
 སྟོང་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱིས་གླ་མའི་མཚན་ཉིད་བརྟགས་ཉེ་ཚོགས་གིས་ལྷུ་བ་དང་། དེས་  
 གྱུར་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་བརྟགས་ནས་སྐབས་དབྱེ་བ་དང་། གནས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐིལ་  
 གཉིས་ལ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཅངས་ནས་སོ། །

དངོས་གཞི་ནི། བཙུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་  
 བཙུན་པ་ལ་གནས་བཅའ་བར་གསོལ་ན། བཙུན་པས་བདག་ལ་གནས་བཅའ་བ་  
 སྟོལ་ཅིག །བདག་བཙུན་པ་ལ་གནས་འཆའ་ཞིང་མཚེའོ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད།  
 མཇུག་ཐབས་ཡིན་ནོའི་ལན་དུ། ལེགས་སོ་བརྗོད། གནས་དེ་ན་རང་ལས་བསྐབ་པ་  
 གན་པ་མེད་ན་གཞོན་པ་བརྟན་མཁས་དང་ལྗན་པ་ལ་གནས་བཅའ་བར་བྱ་ལ་དེ་ལ་  
 ལུག་མི་དགོས་ཤིང་མཁན་པོ་ལ་གནས་ན་ཚོ་གའི་སྟོ་ནས་འཆའ་མི་དགོས་  
 སོ། །མཁན་པོ་དང་གནས་ཀྱི་གླ་མ་གཞན་ཚོགས་ན་མཁན་པོ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པར་  
 བྱ་ཞིང་མཁན་པོ་ལས་གཞན་པའི་གནས་ཀྱི་གླ་མ་དུ་མ་ཚོགས་ན་གང་འདོད་པ་ལ་

གནས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་མཚན་ནས་སློབ་པའི་རིམ་པ་ནི། མཁན་པོ་དང་སློབ་  
 དཔོན་མིན་པ་ལ་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ཞེས་མི་བརྗོད་ལ། མཁན་པོ་དང་སློབ་  
 དཔོན་ཞེས་མ་སྦྱར་བར་མཁན་སློབ་ཀྱི་མིང་མི་གསུང་ཞིང་། བྱད་པར་དུ་དོན་གྱི་  
 སླད་དུ་མཚན་ནས་སློབ་ཏེ་ཞེས་མ་སྦྱར་བར་མཁན་པོའི་མིང་ནས་མི་བརྗོད། བསྐྱེད་  
 པ་རྒྱན་པ་ལ་ཡང་གནས་བརྟན་དང་ཚེ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་ཆོག་  
 མེད་པར་མིང་མི་བརྗོད་དོ། །ལྷ་པ་འདྲིག་པའི་རྒྱ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། ལྷ་བ་  
 བྱེད་པའི་འདྲིག་རྒྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི་མ་དད་པ་སོགས་ཆད་པའི་རྒྱ་ལྷ་དང་། སློ་བ་  
 དང་། སོང་བ་དང་། ཚོས་མ་ཡིན་པའི་སྤོགས་སུ་སོང་བ་དང་། མཁན་པོ་མཐོང་མ་  
 ཐག་ཏུ་གནས་བཅས་པ་བཏང་བར་གྱུར་བ་དང་། “གཉིས་ཀ”ལ་མི་ལྷོས་པ་བྱུང་བ་  
 དང་། ལི་བ་དང་། དག་སློང་མིན་པར་གྱུར་བ་དང་། མཚན་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་  
 ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་སླེང་དུ་མཚན་མས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའོ། །འདྲིག་རྒྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་  
 པར་ནི་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་འདྲིག་རྒྱ་ས་ནི་གནས་བཅས་པའི་ཚོ་ག་ཡང་འདྲིག་ལ།  
 ལྷ་བ་བྱེད་པའི་འདྲིག་རྒྱ་ས་ནི་གནས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་འགྲེལ་པ་ཅམ་འདྲིག་པར་  
 བྱེད་དོ། །འབྲུག་པ་གནས་དང་ལྷ་བ་གཞན་འདོམས་པའི་ཚེ་རི་ལྷར་བྱ་བ་ནི། གནས་  
 གང་ན་གསོ་སློང་ཡོད་ཅིང་གནས་ཀྱི་སླེ་མ་མེད་པ་དེར་ལས་སུ་མི་བསྐྱོ་བ་དང་།  
 གནས་ཁང་དང་འཁོར་འབྲུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་བཀུར་བསྐྱབས་པའི་སློན་ནས་  
 གནས་ཀྱི་སླེ་མ་གནས་གཞན་ནས་བཅལ་བར་བྱ་ཞིང་། མ་རྙེད་ན་གསོ་སློང་ཡལ་  
 བར་དོར་ནས་གནས་ཀྱི་སླེ་མ་ཡོད་སར་འགྲོ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབྱར་སྤེལ་  
 ཁས་ལེན་པ་དང་། སྤངས་ཟེན་ནས་སློབ་དང་པོ་བསྐྱུང་བ་དང་། དབྱར་སྤེལ་མའི་སློབ་

1 གཉིས།



དང་པོ་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་བསྐྱེད་པ་དང་གནས་ཀྱི་སྐྱ་མ་མེད་པ་འདོམས་པའི་ཚེ་  
 ཡང་གནས་ཀྱི་སྐྱ་མ་བཅའ་ཞིང་མ་རྙེད་ན་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །དབྱར་སྐྱ་མའི་  
 རྒྱ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་དང་། དབྱར་ཕྱི་མའི་ཁས་ལེན་དང་། རྒྱངས་ནས་རྒྱ་བ་  
 ཕྱི་མ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་དང་གནས་ཀྱི་སྐྱ་མ་མེད་པ་འདོམས་ན་སྤར་བཞིན་དུ་ལས་སུ་  
 མི་བསྐྱོ་བ་ལ་སོགས་པས་གནས་ཀྱི་སྐྱ་མ་བཅའ་ཞིང་མ་རྙེད་ན་གནས་ལ་བརྟེན་པ་  
 ཡས་བར་དོར་ནས་དབྱར་ཀྱི་དམ་ཚིག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཚེ་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་  
 བར་ནས་ཆེས་རྒྱ་བ་ལ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ལྷུ་དགོས་ཤིང་དགག་དབྱེ་ལ་  
 གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །གནས་ཀྱི་སྐྱ་མ་སློ་མགུ་སློད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་ཡང་  
 གནས་སུ་འོས་པ་གཞན་མེད་ན་ཆེས་རྒྱ་བ་ལ་བྱ་བ་ལྷུ་བར་བྱའོ། །སློ་བྱར་དུ་  
 འོངས་པས་ཉི་མ་གཉིས་པའམ་གསུམ་པ་ལ་གནས་བཅའ་བར་བྱ་ཞིང་ཞག་གཅིག་  
 གི་ཚེད་དུ་གནས་མི་བཅའ་ལ་གནས་ཉི་བར་མི་གནས་ན་གཞན་ལ་བྱ་བ་ལྷུ་བར་  
 བྱའོ། །

བརྟན་པ་དམིགས་བསལ་ནི། ལོ་ལྔ་ལོན་ཞིང་ལྷ་ཚོན་ཐ་མ་དང་ལྷན་པ་སྤོངས་  
 རྒྱ་བའི་དུས་དང་། དབྱར་སྐྱ་མའི་རྒྱ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་ཕྱི་མའི་རྒྱ་བ་དང་པོ་གཉིས་  
 ཀྱི་དུས་དང་། གནས་པ་གཞན་ན་གནས་པའི་དུས་དང་། གནས་ཚོལ་བ་ལ་ལྷགས་  
 པ་མ་རྙེད་པའི་དུས་དང་། སློ་བྱར་བས་ངལ་བསོ་བའི་དུས་དང་། ཞག་གཅིག་གཞན་  
 དུ་ཕྱིན་པའི་དུས་དང་། གནས་ནས་སྤར་བའི་དུས་དང་། གནས་བཀག་པ་དང་། དེ་  
 རྣམས་ཀྱི་དོན་སྤུངས་ལ་སྤེད་པའོ། །གཉིས་པ་བཅས་ནས་ཇི་སྟར་བསྐྱེད་པ་ལ། གནས་  
 པས་ཇི་སྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། གནས་ཀྱིས་ཇི་སྟར་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསམ་

1 བ་ལྷུ

བས་བསྐྱེན་པ་དང། ལྷོར་བས་བསྐྱེན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི་གནས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་  
ལ་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པ་དང། ཁྲིལ་ཡོད་པ་དང། བག་སྐྱོང་པ་ལ་ཞུས་པའི་ངོ་ཚ་  
དང་ལྷན་པ་དང། དེའི་དབང་གིས་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལ་མི་འཇུག་པའི་གུས་  
པ་དང་བཅས་པ་དང། རྗེ་ས་དང་བཅས་པ་དང། ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་བཅོམ་བས་  
སེམས་དམའ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོར་བས་བསྐྱེན་པ་ལ་སྐྱེན་གསོལ་ཞིང་བྱ་བ་ཞུ་བ་དང། ཞུས་ནས་  
རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དེའི་སྐྱོན་འགྲོ་དང། སྐྱེན་གསོལ་དང་བྱ་  
བ་ཞུ་བ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་བར་ཡངས་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱ་མཚུང་བ་དོའམ་  
གསུམ་གྱིས་ཁ་ལེགས་པར་བཟུ། དཀོན་མཆོག་དང་སྐྱེ་པའི་རྒྱང་ལ་སོགས་པ་མ་  
ཡིན་པར་སོ་ཤིང་དང་ལྷེ་བཞར་མི་རྣོ་བས་སོ་དང་ལྷེའི་ཤ་ལ་མི་གཞོད་པར་དལ་  
བྱས་བྱི་དོར་བྱ། རྣ་བ་བྱ་དགོས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ལ། སོ་ཤིང་དང་ལྷེ་བཞར་  
ཁའི་བྱི་མས་གོས་པ་རྒྱུའམ་སས་བཟུས་ནས་སེ་གོལ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་བྱས་ཏེ་  
དབེན་པར་དོར། སྐྱེ་པ་དང་དཀོན་མཆོག་གི་རྒྱང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱག་  
བདར་བྱེད་པའི་གནས་དང་བཤེད་གཅི་བྱ་བའི་གནས་དང་སྐྱེ་བོ་པལ་མོ་ཆེ་རྟག་ཏུ་  
གནས་པའི་ཤིང་ངམ་ཅིག་པའི་རྒྱང་དུ་མི་དོར། བཤེད་གཅི་དང་མཆིལ་མ་ལ་སོགས་  
པའི་མི་གཙང་བ་འདོར་བ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །གནས་ཁང་དུ་ཚོལ་བཅས་དང་མ་  
ཁར་ཡང་སོ་ཤིང་དང་ལྷེ་བཞར་འདོར་དུ་རྒྱང་ལ་ལྷེ་བཞར་ནི་ལྷགས་ལ་སོགས་པ་  
ལས་བྱས་བའམ་སོ་ཤིང་གི་ཚལ་བས་ཀྱང་རྒྱང་ངོ་། །སོ་ཤིང་གི་ཚད་ནི་སོར་བརྒྱ་  
གཉིས་མན་ཆད་བརྒྱད་ཡན་ཆད་ཉ་ཅང་མི་སྐོམ་པ་དང་མི་སྐྱ་བ་བྱ་ཞིང། བད་ཀན་

མང་བས་ནི་མ་རྟེན་ལ་སོང་བའི་ཕྱི་དང་ལྷ་ཡན་ཆད་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་། །སོ་ཤིང་མེད་ན་  
 འདག་རྗེས་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཁ་སྐྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྐྱབས་  
 བས་རང་གི་གཞུག་ལག་ཁང་དུ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། དལ་བྱ་དང་ཡུལ་མི་  
 རིང་བས་སྐྱ་མ་གནས་པའི་སྐོ་སྐྱེགས་ལ་བརྟེན་བས་ནང་དུ་འོང་བ་གོ་བར་བྱས་ལ་  
 སྐོ་སྐྱེགས་ཀྱི་ལུ་ལུ་འབྲུལ་ཞིང་། སྐོ་སྐྱེགས་ལ་ཚོས་གོས་མི་བྱུང་བར་དལ་བྱས་ཤེས་  
 བཞིན་དུ་ནང་དུ་འབྲུག་པ་དང་། ཕྱིར་འབྲུང་བར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཁའི་གནས་པ་བསྐྱ་བ་  
 བས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་འབྲུང་བའི་བར་ནི་གནས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་དགོ་  
 སྐོང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྐྱུན་གསོལ་བ་དང་བྱ་བ་ལྷ་བ་  
 དངོས་ལ་སྐྱུན་གསོལ་ནི་གནས་ཀྱི་སྐྱ་མ་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་སྐྱ་ཁམས་བྲིའོ། །འདི་ནི་  
 འབགས་པ་ལ་ཕྱག་མི་བྱ་བའི་དམིགས་བསལ་ཏེ་སྐྱབས་གཞན་དུ་གནས་ཀྱི་སྐྱ་མ་  
 ལ་ཡང་མི་རྒྱུང་འོ། །

བྱ་བ་ལྷ་བ་ལ་གཞི་གང་ལ་ལྷ་བ། ཚུལ་རི་ལྷ་ལྷ་བ། དེའི་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་  
 བའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྒྱུང་བར་དེས་པ་རྣམས་མི་ལྷ་ཞིང་། རྒྱུང་བར་དེས་པ་དང་ཐེ་  
 ཚོམ་ཟ་བ་རྣམས་ལྷའོ། །རྒྱུང་བར་དེས་ཀྱང་ལྷ་བ་ནི་གནང་བ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་  
 འོ། །གཉིས་པ་ལྷ་བའི་ཚུལ་ནི་ལྷ་དང་མདོ་ཅ་འབྲེལ་ལྟར་ན་བྱ་བ་དེ་དེ་ལ་ལྷ་  
 དགོས་པར་མདོན་ལ། མ་གྲུབ་ན་འོད་ལྡན་ལས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བྱ་སྟེ། ཚོ་གཞི་  
 མཁན་པོ་འཕྲོ་སྐོབ་དཔོན་དཔོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བསྐྱི་བ་དེང་གི་  
 གཞུགས་དང་མཚན་གྱི་རིམ་པའི་ཀྱན་ཏུ་སྐྱུང་བར་རྒྱུང་བ་དག་བསྐྱིད་པར་ལྷ་  
 འཚོལ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །“།གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་ལ་བྱ་བའི་དང་། ལྷ་བའི་

དམིགས་བསལ་གཉིས། དང་པོ་ནི་བཤའ་གཅི་དང་སོ་ཤིང་འདོར་བ་དང་། ཉེ་འཁོར་  
 དང་བཅས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཚོད་རྟེན་ལ་སྤྲུལ་བྱ་བ་དང་། འཆག་པའི་  
 བསམ་བསམ་འདོམ་བཞི་བརྩེ་ཅད་སྤྲུ་ཚུན་ཚད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཚུ་བཏུང་བ་དང་། ལྷ་  
 རིན་མེད་པའི་བྱ་བ་སྤྲུ་ཚེགས་དང་། ལྷས་ཉེ་སྤྲིན་པ་ན་བྱ་བ་ཚོས་ལྡན་གཞན་བྱུང་  
 བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོད་སྤྲུབ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་ལྷ་བའི་དམིགས་བསལ་ལ་  
 ལྷ་བ་པོའི་དམིགས་བསལ་དང་། ལྷས་ལྷུལ་གྱི་དམིགས་བསལ་གཉིས། དང་པོ་ནི་  
 ལོ་ལྷ་ལོན་ཞིང་ལྷ་ཚོན་ཐ་མ་དང་ལྷན་པ་ལྷོངས་རྒྱ་བའི་དུས་དང་། དབྱར་སྤྲུ་མའི་རྩ་  
 བ་སྤྲི་མ་གཉིས་དང་། སྤྲི་མའི་རྩ་བ་དང་པོ་གཉིས་ལ་བབ་པ་ན་གཞོན་ལུའི་ནང་ནས་  
 བློན་པ་དང་། འཚོལ་བ་ལ་ལྷགས་པའི་ཚེ་ཞག་ལྷ་དང་། ལྷོ་བྱུང་བས་ངལ་བསོ་བའི་  
 ཉི་མ་དང་པོ་འམ་གཉིས་པ་དང་། ཞག་གཅིག་གནས་གཞན་དུ་སྤྲིན་པ་དང་། གནས་  
 བཀག་པ་དང་། གནས་ནས་སྤུང་བ་དང་། དོད་སྤྲུབ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་ལྷུལ་གྱི་  
 དམིགས་བསལ་ནི་གནས་པ་གཞན་ན་གནས་པ་དང་། ཉེ་བར་མི་གནས་པ་དང་།  
 དབྱར་སྤྲུ་མའི་རྩ་བ་སྤྲི་མ་གཉིས་དང་། སྤྲི་མའི་རྩ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་། དོད་སྤྲུབ་སྟེ་  
 བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ལྷས་ནས་རི་ལྷར་བསྐྱབ་པ་ལ། ལྷ་བ་གཉུག་མ་ལ་རི་ལྷར་བསྐྱབ་པ་  
 དང་། ལྷོ་བྱུང་བ་ལ་རི་ལྷར་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་བསྐྱུན་གསོལ་བའི་འོག་ཏུ་  
 གནས་ཀྱི་རྩ་མ་ལ་འདག་རྣམ་དང་སོ་ཤིང་དང་ལྷས་བྱེད་པའི་རྩ་སོགས་སྤུལ་ལ།  
 ཚང་མང་དུ་གནས་པས་བཟའ་བཏུང་སྟོག་བྱ་བར་འདོད་ན་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་སྟོག་  
 བྱ་ཞེས་བརྗོད་ལ་རྩ་མ་ཟས་གང་ལ་དགའ་བ་དེ་བསྐྱབ་སྐྱུན་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་

གདུགས་ཚོད་ལ་བབ་པའི་དུས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཚོག་ཏུ་གནས་ཀྱི་ལྷུང་བཟེང་  
བཟུ་ཞིང་། གནས་བསོད་སྟོམས་པ་ཡིན་ན་སིལ་བྱེད་དང་དགོས་ན་རྒྱ་ཚགས་ཀྱང་  
བྱི་དོར་བྱ་ལ། རང་ཡང་བསོད་སྟོམས་པ་ཡིན་ན་གནས་ལ་ཞུས་ཏེ་གནང་ན་ལྷོན་  
ཅིག་ཏུ་འཇུག་ཅིང་ཉམ་ང་བ་ལ་སོགས་པར་ནི་སྐྱ་མའི་མདུན་དུ་འགོ་བ་དང་། རང་ལ་  
བས་བསོད་པ་འབྲུལ་བ་ན་སྐྱ་མ་ལ་འབྲུལ་དུ་གཞུག་གོ། །གལ་ཏེ་སོ་སོར་བསོད་  
སྟོམས་ལ་སྤིན་ན་བས་དེ་ཁྱེད་ཏེ་སྐྱ་མ་ལ་བསྟན་ནས་ཆེས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དབྱེལ་  
བར་བྱའོ། །

བས་བོས་ནས་སྐྱ་མའི་ལྷུང་བཟེང་ལ་སོགས་པ་བཟུས་ཏེ་རང་རང་གི་གནས་སུ་  
བཞག་པ་དང་། སྐྱ་མའི་རིལ་བ་སྤྱི་སྤྱགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་སྟོད་དགང་བ་དང་། སྐྱ་  
མ་མཚོད་རྟེན་ལ་སྤྱག་དང་བྱི་དོར་བྱེད་པ་ན་དེ་ལ་དགོས་པའི་འདག་རྣམས་དང་རྒྱ་  
དང་སྤྱགས་མ་སོགས་དབྱེལ་བ་དང་། སྐྱ་མའི་རྐང་པ་བཟུ་བ་དང་། སྐྱ་མའི་སོགས་  
ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །“དགོང་<sup>1</sup>མའི་དུས་སུ་སྐྱ་མའི་མལ་དང་སྟན་བཤམ་པ་དང་།  
མཚན་མོ་བཤོ་བའི་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན་དབྱེལ་ཞིང་ཤམ་ཐབས་སྐྱང་བ་དང་། རྐང་  
པ་བཟུ་བའི་རྒྱ་དང་རྐང་རྟེན་དང་། ཚོལ་བཟངས་དབྱེལ་ཞིང་། མཆིལ་ལྷམ་གཉིས་  
བྱིའོ། །དེ་ལྟར་འདག་རྣམས་དང་སོ་ཤིང་དབྱེལ་བ་སོགས་སྐྱ་མའི་བྱ་བ་སྤྱབ་དགོས་  
རྣམས་གནས་པ་མང་ན་དེ་མོས་ཀྱིས་བྱ་བའམ་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་སྤྱབ་པར་སྟོ་  
ན་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་བ་ནི་ལྷུང་ལྷན་“ཆེགས་<sup>2</sup>ལས་གསུངས་པ་ལྟར་  
འོ། །གཞན་ཡང་གནས་དང་གནས་པ་གཉི་ག་གཞུག་ལག་ཁང་གཅིག་ན་འདུག་ན་སྐྱ་

1 དགོངས  
2 ཆེགས

མའི་རྒྱུད་དུ་ཉིན་མོ་རེ་ལ་ལན་གསུམ་དང་། གནས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་དགོན་པ་ན་འདུག་ལ་  
 རྒྱུད་གྲགས་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཚོད་ན་ཉིན་རེ་ལ་ལན་རེ་དང་། རྒྱུད་གྲགས་ལྔ་ས་  
 བར་དུ་ཚོད་ན་ཞག་ལྔ་ལས་དྲུག་ན་ལན་རེ་དང་། དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་  
 བར་དུ་ཚོད་ན་གསོ་སྦྱོར་གི་ཚེ་ལན་རེ་མངལ་དུ་འགྲོ་བར་བུའོ། །འདི་བྱ་བ་ལྷ་བ་ལ་  
 སྦྱོར་བ་ནི་ལོར་བ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་གྱིས་ཀྱང་བལྟ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ལ་བཤད་ཅིང་  
 མན་ཚེགས་སུ་ཉེ་དགས་རབ་དུ་སྤྱང་ཞིང་བསྟེན་རྫོགས་བྱས་པ་རྣམས་དེ་གནས་  
 དན་ལེན་སྦྱོར་བར་མ་ཤེས་བར་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་ལ། ཤེས་པ་ན་གནས་  
 གཞན་ལ་བརྟེན་ཅིང་འོན་ཀྱང་སྟོན་པའི་བཀས་ཉིན་རེ་ལ་ལན་གསུམ་གསུམ་བལྟ་བ་  
 ལ་འགྲོ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁན་པོ་དང་གནས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་ལངས་པ་མཚོང་  
 མ་ཐག་དུ་སྟན་ལས་ལྡང་བ་དང་བཀུར་སྟེ་བྱ་བ་དང་། ཐག་ཉེ་བར་འདུག་པར་བྱ་ཞིང་།  
 སྐྱེ་མ་དང་ཞེ་འགྲམ་པ་དང་ཉེ་བར་འདུག་པར་མི་བུའོ། །སྐྱེ་མའི་བྱ་བ་ལ་གྱི་མས་པར་  
 བྱ་བ་དང་། ལྷན་པར་བྱ་བ་དང་སྦྱོར་ལམ་མངོས་པས་འཇུག་པར་བུའོ། །

གཉིས་པ་བྱ་བ་སྦྱོར་བུར་བ་ལ་རི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། གནས་ཀྱི་སྐྱེ་མའི་ལྷུང་  
 བཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཀྱི་ལས་དང་ནད་གཏོག་དང་། དེ་ལ་འགྲོད་པ་དང་སྟོན་ལྟ་  
 སྦྱོར་པ་སེལ་བ་རྣམས་རང་གིས་བྱེད་པའམ་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། གནས་  
 ཀྱི་སྐྱེ་མ་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་ནན་ཏུར་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལ། ནན་ཏུར་མི་མངོད་དུ་  
 གསོལ་ཞེས་བརྗོད་ནས་སྐྱེ་མ་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་ལས་སྟོན་པའི་དོན་དུ་བཙོན་པར་བྱ་  
 ཞིང་། ནན་ཏུར་བྱས་ན་བརྗོད་པ་གསོལ་དུ་གཞུག་པ་དང་། གནས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་དེ་སྟོ་  
 མགྲུ་དང་དབྱུང་བ་སོགས་ལོད་དགོས་ན་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པར་

བུའོ། །སྐྱེ་མ་ཉེས་པ་ལ་འདུག་ན་སྐྱོག་པ་དང་། དེའི་བྱང་དུ་རང་གི་དགོ་པ་མི་འཕེལ་  
ན་གནས་གཞན་ལ་གཏད་པར་གསོལ་བར་བུའོ། །དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་པ་མ་  
ཡིན་པར་སྐྱེ་མ་གོས་འཚེམ་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གྱི་དོར་བྱེད་པ་ན་ཡང་རང་  
གིས་བསྐྱབ་པ་དང་། སྐྱེ་མ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་ཚེད་དུ་ཤིང་ཐོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱང་  
བ་བྱ་བ་དང་། མཚོད་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་སྡོ་རྒྱུང་<sup>1</sup> རྒྱ་རྩ་བ་དང་མེ་ཉོག་དང་འབྲས་  
བུ་བཏོག་པ་དང་སོ་ཤིང་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགོ་རྒྱལ་བསྐྱོ་བར་བུའོ། །

གཉིས་པ་གནས་གྱིས་རི་ལྗང་བསྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་བརྒྱང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་  
བསྐྱབ་པ་དང་། ཚད་པས་བཅད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་གནས་  
གྱི་སྐྱེ་མས་རང་གི་འཁོར་དུ་རིགས་དང་ལུས་ལ་སྐྱོན་ཆགས་པ་རབ་བྱུང་བསྟེན་  
རྫོགས་བསྐྱབས་ཐེན་པ་མི་གཞག་ལ། གནས་པ་དགོ་རྒྱལ་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་ཉེ་  
བར་མི་གཞག་གོ། །གལ་ཉེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་འདོད་གཉིས་བྱུང་ལ་སོ་སོར་རབ་ཏུ་འབྱུང་  
བར་མི་འདོད་ན་ལྷན་ཅིག་རབ་ཏུ་སྤྱང་སྟེ་གན་པ་བསྟེན་བར་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་  
དེས་ཀྱང་ལོ་ཉི་ལུ་མ་ལོན་ན་དགོ་སྐྱོང་གཞན་ལ་རེ་<sup>2</sup> ཞི་ག་གནས་པའི་དོན་དུ་  
གཏད་ལ་དགོ་སྐྱོང་དེས་ཀྱང་ལོ་ལོན་པའི་ཆེ་མཁན་པོ་ལ་གཏད་པར་བུའོ། །གལ་ཉེ་  
མི་གཏོད་ན་མཁན་པོ་དེས་མ་སྐྱས་བཀུག་སྟེ་བསྟེན་རྫོགས་བྱ་ཞིང་རང་གི་འཁོར་དུ་  
གྱུར་པའི་གནས་པ་ལ་བསམ་པས་བྱའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་དང་། བསྟེན་བཀུར་  
བསྟེན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོད་རིག་པའི་སྐྱོན་ས་གནས་པ་ལ་མི་གཞོད་པར་བྱ་བ་  
དང་། ལྷུང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་གྱི་ལས་གནས་པ་རང་གིས་མ་སྐྱོགས་པ་བྱེད་པ་

1 དུ  
2 ཤིག

དང་། བྱོན་གཤོག་དང་སློ་མགུ་དང་འབྲུང་བའི་བར་སྐྱ་མ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་བཞིན་  
འདྲིར་ཡང་བྱ་དགོས་ལ་གནས་པ་དགེ་བ་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་གཞན་ལ་གཏད་པར་  
གསོལ་ན་གནས་ཀྱི་འོས་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གཏད་པ་དང་། གནས་པ་དེ་  
སྤྲིག་གྲོགས་ལ་བརྟེན་ན་བརྗོད་པ་དང་དགེ་བ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་  
གིས་དགེ་བ་དེ་སྦྱབ་པ་དང་། ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་སུ་འཕྲུག་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་འབབ་  
ཅིང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྦྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཆད་པས་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡུལ་གང་ལ་དང་། རྟེན་  
གང་གིས་དང་། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་དང་། ཆད་པ་གང་གིས་བཅད་པ་དང་། ཆད་པས་  
བཅད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་ལྡོམ། །དང་པོ་ནི་མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་དང་།  
ཚིག་མི་བཟོད་པའི་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བ་དང་། མ་གུས་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་  
བྱེད་པ་སྟེ་ལྡོ་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ལ་ཆད་པས་བཅད་ཅིང་མི་འོས་པ་ལ་གཅད་  
པར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་ནི་རང་ཆད་པའི་རྒྱ་དང་མི་ལྡན་པའི་གནས་ཀྱི་སྐྱ་  
མའོ། །གསུམ་པ་ནི་དབྱུང་ནང་ལས་གཞན་པའི་དུས་སོ། །བཞི་པ་ནི་གནས་པ་དེ་  
དང་གཏམ་འདྲེ་བར་མི་བྱ་བ་དང་། གང་མས་དག་མི་སྦྱིན་པ་དང་། བསྟེན་བཀུར་  
བདག་གིར་མི་བྱ་ཞིང་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་བགོ་བ་ཤལ་གསར་དུ་མི་བྱ་བ་དང་།  
དགེ་བའི་སྤོགས་སྦྱར་བརྩམས་པ་རྣམས་རྒྱན་བཅད་པ་དང་། བྱ་བ་ལྷུ་བའི་གནས་  
དགག་པ་ནི་ཆད་པ་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་གཅད་པར་བྱའོ། །ལྔ་པ་ནི་ཆད་པའི་  
རྒྱ་བཏང་སྟེ་བཟོད་པ་གསོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སླང་བར་བྱ་ཞིང་མི་འོས་པ་ལ་  
བཟོད་པ་སླང་བར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བཟོད་པ་གསོལ་བར་མི་བྱེད་ན་ཡལ་བར་མི་



འདོར་བར་དགེ་སློང་མཁས་པ་ཞིག་གོས་གདབ་ཏུ་གཞུག་གོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྣམ་  
པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཟོད་པ་གསོལ་བར་མི་བྱེད་ན་དགེ་ཚུལ་ལ་སྒྲ་གོས་མཐར་གོས་  
ལྷུང་བཟེད་ཚུ་ཚགས་རིལ་བ་སྤྱི་སྤྱགས་ཏེ་ལྷ། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་འདོད་དང་རྫོགས་  
པ་ལ་ནི་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྒྲམ་སྐྱར་དང་གདིང་བ་བྱིན་ཏེ་གནས་ནས་བསྐྱད་པར་བྱ་  
ཞིང་། བསྐྱད་ནས་ཀྱང་བཟོད་པ་གསོལ་བར་བྱེད་ན་གྲ་ཚོམ་མི་བྱ་བར་བཟོད་པ་སྒྲང་  
བར་བྱའོ། །ཚད་པས་བཅད་པ་དེ་དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་འཁོར་དུ་སྐྱད་པར་བྱེད་ན་  
ལྷུང་བ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནས་བརྟན་གྱི་བྱ་བ།  
འཁོར་གྱི་བྱ་བ། ཐུན་མོང་གི་བྱ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་གནས་བརྟན་སྤྱིའི་བྱ་བ་  
དང་། སོ་སའི་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་གནས་བརྟན་གྱིས་རང་གི་འཁོར་དུ་གཏོགས་  
པ་ཚོས་གྱི་གཏམ་འདོད་པ་དག་ལ་སློ་དང་འཚམ་པའི་ཚོས་བསྐྱན་པར་བྱ་ཞིང་། མི་  
སྤྱོད་པར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་པར་  
བྱའོ། །བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་  
དང་། འཚག་པ་ལ་“སོགས་”པའི་སྤྱོད་ལམ་འདི་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་བསྐྱན་པ་དང་། ལྷང་  
འདོད་པ་སོགས་སྤྱིན་པ་དང་། ཟས་གྱི་སྟེད་པ་དང་། ཉན་པ་ལ་སྤྱན་དང་ཉན་གཡོག་ལ་  
སོགས་པའི་བགོ་བཤའ་བྱ་བས་ཐན་གདགས་པར་བྱའོ། །གནས་བརྟན་ཁོ་ནར་མ་  
ཟད་འཁོར་དང་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་རང་རང་གི་འཁོར་ལ་བརྟགས་ཏེ་དོན་མེད་  
པས་དུས་ཡོལ་བར་བྱེད་ན་ཚར་བཅད་པ་དང་། གསུང་བྱ་དག་ལ་འདུ་འཇིའི་གཏམ་  
ཀུན་དུ་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། འཁོར་ལ་རྣམ་པར་འབྲོས་པའི་གཏམ་དང་། འདུལ་བ་

1 སགས

དང་འགལ་བའི་གཏམ་མི་བྱ་ཞིང། ལྷོད་ལམ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ལ་རྗེ་ལྟར་བསྟན་  
བ་བཞིན་དུ་རང་གིས་ཀྱང་བྱའོ། །

གཉེས་པ་ལ་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་དང། གཉུག་མར་གནས་པ་དང། ལྷོ་བྱར་དུ་འོངས་  
བ་དང། འགྲོ་བར་ཆས་པ་དང། དབྱར་གནས་པའི་གནས་བརྟན་གྱི་བྱ་བ་དང་  
ལྷའོ། །དང་པོ་ནི་དགོ་འདུན་རྣམས་གྲོང་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་བ་ན་གནས་བརྟན་དེ་  
མདུན་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་ཞིང། འཁོར་འགའ་ཞིག་ཐོགས་ན་སྐྱག་བ་དང་ཁྲིམ་དང་སྤྱི་  
རོལ་རྩ་ཡང་འཁོར་ལོ་བརྟགས་ཏེ་སྣོད་གཡོགས་དང་སྣོད་གཡོགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་  
མ་བཟོས་ན་མཛེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བཏང་བྱ་ཞིང་མ་གོ་ན་བྱར་ན་འདུག་པའི་དགོ་  
སྣོད་བརྟན་བྱེད་དུ་གཞུག་ལ། དེས་ཀྱང་མཛེས་པར་མ་གྱུར་ན་རང་གིས་བཙོས་པར་  
བྱའོ། །ཁྲིམ་དང་ཉེ་བ་ན་འཁོར་ཐམས་ཅད་མི་སྣོད་བ་དང་མ་ཁེངས་པ་ལ་དགོད་པར་  
བྱའོ། །གཉེས་པ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགོན་བ་དེའི་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་རྣམས་  
གསར་བྱ་ལ་གོ་བར་བྱ་ཞིང་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང། གནས་དེར་ཁྲིམ་བ་  
འོངས་པ་ལ་རང་གི་འཁོར་དག་ཟས་སྣོད་དུ་གཞུག་ཅིང་སྣོད་བར་མི་བྱེད་དམ་ཁྲིམ་  
བ་ཟས་མི་འདོད་ན་ཁྲིམ་བ་དེ་ལ་ཚོས་གྱི་གཏམ་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི་གང་དུ་སྤྱིན་  
པའི་གནས་དེར་རང་གི་འཁོར་མང་ཉུང་བརྟགས་ལ་གནས་མལ་གྱི་སྤྱིར་གཉུག་མར་  
གནས་པའི་དགོ་སྣོད་རྣམས་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི་གང་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྱོགས་  
དང་འགྲོན་ཆུ་དང་གནས་ཁང་དང་གནས་མལ་དང་འགའ་ཞིག་ན་བར་གྱུར་ན་  
སྤྱོགས་གྱིས་མི་འདོད་བ་རྣམས་བརྟགས་ནས་འགྲོ་བར་བྱ་ཞིང། གནས་དེ་ནས་རིང་  
པོར་མ་སོན་པར། ལ་ལའི་རྩེད་ཟུང་མ་ལུས་སམ་ཞེས་འབྲུལ་དུ་བྲན་པར་བྱ་བ་དང།

གསལ་བྱ་རྣམས་མི་རྒྱུ་བ་དང་མ་ཁེངས་པ་ལ་དགོད་པ་དང་། མིང་ལ་སོགས་སའི་  
 མཚན་མས་འཁོར་ཀྱན་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་བ་དབྱར་གནས་སའི་གནས་བརྟན་གྱི་  
 བྱ་བ་ནི་དབྱར་ནང་དུ་གཞུག་ལག་ཁང་དང་མཚོད་རྟེན་གྱི་གྱི་དོར་མི་<sup>1</sup>བྱེད་པ་  
 རྣམས་ཀྱི་དོར་བྱེད་དུ་གཞུག་ཅིང་གྱི་དོར་བྱེད་པ་ལ་སློབ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་  
 བ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་ནི་གྲོང་ལ་སོགས་པར་ལྷན་ཅིག་དུ་འགོ་བ་བ་གནས་བརྟན་གྱི་  
 མདུན་དུ་འགོ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་གནས་བརྟན་ལམ་དུ་ཐོགས་ན་བསྐྱེད་པ་  
 དང་། གནས་ཁང་ནས་མ་བྱུང་ན་མི་རིང་བར་སོང་སྟེ་བསྐྱེད་པ་དང་། གྲོང་གི་ཉེ་  
 འཁོར་དུ་ཐོགས་པ་དང་འཁོར་རྣམས་གྲོང་དུ་འཇུག་སའི་ཆེ་གནས་བརྟན་འོང་བ་  
 མཐོང་ན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཆེ་སྤྱི་ན་བདག་གིས་སློབ་པ་འོངས་ན། གནས་  
 བརྟན་འོངས་གྱི་བར་དུ་སྟོན་ཅིག་ཅེས་བསྐོ་བ་དང་། བྱིས་དུ་སྤྱི་ན་ནས་ལག་ཚུ་བྲངས་  
 སའི་ཆེ་ཡང་དུས་ཡོལ་བར་མི་འགྲུར་ན་གནས་བརྟན་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། སྐྱུག་  
 སའི་འོང་མེད་ན་གསལ་དེར་གནས་བརྟན་གྱི་སྟན་གཞག་གོ། །གནས་བརྟན་གྱི་གོང་དུ་  
 འདུག་པ་དང་འགྲོང་བར་མི་བྱ་བ་དང་། གནས་བརྟན་གྱིས་མ་སྐྱས་གྱི་བར་དུ་མི་སྐྱ་  
 བ་དང་། སྐྱས་པ་བཞིན་བསྐྱབ་པ་དང་། གནས་བརྟན་གཏམ་སྐྱ་བའི་བར་དུ་བཅད་མི་  
 སྐྱ་བ་དང་། ཚོས་མ་ཡིན་པར་<sup>2</sup>སྐྱ་ན་བསྐོག་པ་དང་། ཚོས་སྐྱ་བའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་  
 བར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་ཚོས་ལྷན་གྱི་རྟེན་བ་བྱུང་ན་སྐང་བར་བྱ་ཞིང་དེས་རྗེ་ལྷར་  
 བསྟན་པ་བཞིན་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མུན་མོང་གི་བྱ་བ་ནི་གནས་བརྟན་དང་བར་མ་དང་གསལ་བྱ་ཐམས་

1 ལྷ  
 2 སྐྱན

ཅད་གྱིས་ཁྲིམ་དུ་དབང་སོ་མ་རྒྱུ་བ་དང་། མ་ཁེངས་བ་དང་། དུན་མིང་དུ་མི་གནས་  
 བ་དང་། མིག་སྒྲིབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཁྲིམ་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། དབང་སོ་དུལ་བ་  
 དང་། ལུས་ངག་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་གོང་བའི་ཚོས་ལས་བརྒྱུག་པའི་སྒྲོན་པ་  
 ཚངས་སྒྲོན་ལ་གནས་པ་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་གསོ་སྦྱོང་དང་། སྐྱབས་སུ་  
 འགྲོ་བ་དང་། དགོ་བསྐྱེན་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབས་པའི་གཞི་གཟུང་བ་ལ་སྦྱར་བ་ལ་  
 སོགས་པ་ཚོས་ལྡན་གྱི་གཏམ་བྱ་ཞིང་ཁྲིམ་པ་དེ་དག་ལ་ཚངས་སྒྲོན་འབེལ་བའི་  
 གནས་བཞི་ལ་སོགས་པ་མི་བརྗོད་དོ། །དགོ་འདུན་དུ་གྱུར་པའི་དགོ་སྒྲོང་དག་གིས་  
 མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་གཞན་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་བའི་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་མི་  
 བཅའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེན་བཀུར་གྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་རི་ལྷར་བསྐྱབ་  
 བ་ནི་རང་ལས་བསྐྱབ་པའི་སྒྲོན་པ་ཀུན་པ་ལ་བྲལ་དང་བྲུག་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེན་  
 བཀུར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་དེས་བསྐྱབས་པ་དང་དུ་མི་གྲང་བ་དང་། གཞོན་པ་ལ་བྲུག་  
 དང་བྲལ་གྱི་བསྐྱེན་བཀུར་མི་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ཀུན་གཞོན་མཉམ་པ་རྣམས་  
 གཅིག་ལ་གཅིག་བྲུག་མི་བྱ་ལ། སྤར་འོངས་པ་བྲལ་གོང་དུ་འཁོད་ཅིང་རྗེད་པ་དང་  
 བོད་བྲིས་པ་དང་། ལས་སུ་སྦྱིས་འོངས་པ་བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་དང་། “ཚངས་པ་མཚུངས་  
 པར་སྒྲོན་པ་ཀུན་གཞོན་”བར་མ་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་ལ་སོགས་པས་གནས་པ་དང་།  
 མཁན་སོ་དང་སློབ་དཔོན་ལས་གཞན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་  
 མི་བྱ་ལ། མཁན་སོ་དང་སློབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ཡང་བསྐྱེན་བཀུར་  
 དེས་པར་སྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་གནས་གྱི་གྲ་མ་ལ་མ་ཞུས་པར་མི་བྱའོ། །པ་མ་

1 ཚངས  
 2 པར

དང་ནང་པ་ཁྲིམ་པ་ཡིན་ན་ཡང་"བསྟེན<sup>1</sup>་བཀུར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རང་གི་བྱ་བ་ལ་རྗེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་རྗེ་ལྟར་བསྐྱབ་  
པ་དང་། བྱ་བ་ལ་ལ་ལ་རྗེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་  
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཚོ་བཞིན་ཏུ་བསྟེན་པ་ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་  
དཀའ་སྲབ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷག་པར་རྟེན་པའི་ཚེ་ཚོད་མི་ཐེན་པར་སྨོད་པ་སྤངས་ཏེ་  
གོས་ཕྱག་དང་ཁོད་པ་དང་། ཟས་བསོད་སྟོམས་དང་། གནས་མལ་ཤིང་བྱང་དང་།  
སྐྱེན་བཀུར་ཏེ་བོང་བ་སྟེ་ཚངས་སྨོད་འབེལ་བའི་གནས་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ཞིང་།  
སྤངས་པའི་ཡི་དམ་སྤངས་པ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་གནས་བཞི་ལ་མ་བརྟེན་པའི་  
ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ངོ། །

དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་གྱིས་གཤེ་བ་དང་ཁོ་བ་  
དང་རྗེག་པ་དང་མཚང་འབྲུ་བ་ལ་སྤངས་གཤེ་བ་སོགས་མི་བྱེད་པ་དང་། སྟོག་པ་དང་  
ཁ་ཉོན་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་  
དང་། བསྐྱབ་པ་བསྐྱངས་པའི་བན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་  
པའི་སྟོན་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་ཤིང་བག་ཡོད་པས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཁྲིམ་ཏུ་འཇུག་པ་  
ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྐབས་ཡོད་པ་དེ་ལ་དང་  
པོ་ཉིད་ནས་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བར་བསྐྱབ་པ་  
དང་། ལྷ་མའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་ཡང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རང་གི་དོན་  
བསམ་གཏན་དང་སྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བ་དང་། བྱ་བའི་གཞི་འདི་  
དག་ལས་དགེ་བར་གང་འབྱུང་རམ་ཞེས་དགེ་བ་ཚོལ་བ་ལ་བཙོན་པར་

1 བསྟེན

བྱའོ། །གཉིས་པ་བྱ་བ་ལལ་པ་ལ་རི་རྣམ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་བྱི་བྱད་དང་། ཡོ་བྱད་  
 རི་རྣམ་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྐྱ་སྐྱ་སེན་མོ་བྲེག་པ། ལྷས་བྱ་བ། ལུས་ཀྱི་བྱ་  
 བ་གཞན་བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བྲེག་པའི་རྩལ། གོས་གང་གིས་  
 བྲེག་ཤོག་གང་དུ་བྲེག་ཤོགས་ནས་རི་རྣམ་བྱ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི་དགོན་པ་པ་  
 རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་སོར་གཉིས་དང་། རྡོང་མཐའ་བས་བྱེད་དང་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་མི་  
 གཞན་ཅིང་། གཙུག་ལྷན་གྱི་ལུང་མི་གཞན་གོ། རྗེའི་མཐའ་སྐོར་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱ་བ་  
 ལང་གི་སྐྱ་རྣམ་མི་བྲེག་པ་དང་། གསང་གནས་དང་བྱིན་པ་དང་མགྱིན་པ་མན་ཆད་  
 ལུས་གཞན་གྱི་ཡང་སྐྱ་བྲེག་པར་མི་བྱ་ཞིང་། རྗེའི་ཆེད་དུ་བྲེག་དགོས་པའི་ཆེ་ཡང་  
 གནས་བརྟན་མཁས་པ་དག་ལ་རིས་ཏེ་བྲེག་པར་བྱའོ། །སེན་མོ་ཡང་དབུས་མཚོ་  
 ཞིང་མཐའ་དམའ་བའམ་མཉམ་པར་བྲེག་ཅིང་། རི་མ་བསལ་བའི་བྱིར་བྱད་པར་བྱ་  
 ལ། ཚོན་གྱིས་བྱུག་པར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གོས་གང་གིས་བྲེག་པ་ནི་སྐྱ་གོས་ལྟོན་བཞིན་པ་ལ་སོགས་པས་མི་  
 བྲེག་ཅིང་། རྒྱུར་ནི་བྱེད་དང་གཉིས་ལྷ་ལ། རྗེའི་དུ་ལྷ་ནི་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་  
 ཚོད་དང་ལྷན་པའི་སྐྱ་བཟེད་དམ། མེད་ན་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྣོད་བཀའ་སྟེ་བྲེག་པར་  
 བྱའོ། །གསུམ་པ་གནས་གང་དུ་བྲེག་པ་ནི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་བཏིང་བ་དང་། དགེ་  
 འདུན་གྱི་བྱུག་དར་འབྲུག་པའི་གནས་སུ་སྐྱ་སེན་སོགས་མི་བྲེག་ཅིང་། རྒྱུད་དང་ཉི་  
 མ་དང་ཆར་པའི་དུས་དང་། ཡན་པོ་དང་ནད་པ་མ་གཏོགས་པས་ལྷམས་དང་གནས་  
 ཁང་སྐོ་ཁང་སོགས་སུ་བྲེག་པར་མི་བྱའོ། །བཞི་པ་བྲེགས་ནས་རི་རྣམ་བསྐྱབ་པ་ནི་  
 སྐྱ་ལ་སོགས་པ་བྲེགས་པའི་ས་སྐྱོགས་དེ་བྱི་དོར་བྱ་བ་དང་། སྐྱ་ལ་སོགས་པ་བྱུག་

1 ཟག

དང་ཚོད་དུ་དོར་རོ། །གཉིས་པ་ཁྲུས་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། སྐད་ཁ་སྦྱ་བེགས་ནས་ཡན་ལག་ལྔ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཁྲུས་བྱ་ཞིང་། སྐྱེན་མོར་ཁྲུས་མི་བྱ་བར་ཁྲུས་རས་སམ་མེད་ན་དབེན་བའི་ཕྱོགས་<sup>1</sup>་སྤྱོད་མ་ལ་སོགས་པས་གསང་གནས་བཀག་སྟེ་ཁྲུས་བྱ་ཞིང་ཁྲུས་རས་ཉིས་ལྷམ་བས་ནི་མི་རུང་རོ། །གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཁྲུས་བྱེད་པ་དང་། བཙོག་ཚུ་དཔོ་བའི་སྟེར་ཁུང་དུ་བྱ་བ་དང་། ཁྲུས་བྱས་ནས་ལྷུས་ལ་ཆགས་པའི་ཚུ་མ་བསྐྱམས་ཀྱི་བར་དུ་ཚོས་གོས་མི་བགོ་བ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་ལྷུས་བྱིས་བཅང་བ་དང་། མེད་ན་ལུད་ཅམ་ཞིག་ཚོགས་པུར་འདུག་ལ་ཁྲུས་རས་ཀྱིས་དབྱི་བར་བྱའོ། །འཁྲུས་བྱ་ནས་རྐང་པ་བཟུ་བར་བྱ་ཞིང་། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕྱ་ཁར་བཟུའོ། །ལེགས་སྦྱར་<sup>2</sup>་ཀྱི་ཁྲུས་དང་རྐང་ཁྲུས་ཀྱི་གཞི་ལ་སོགས་པ་ནི་གནང་བའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལྷུས་ཀྱི་བྱ་བ་གཞན་བསྐྱབ་པ་ནི། རྐང་མཐིམ་གཉིས་ལས་གཞན་བའི་ལྷུས་ལ་སོ་བག་གི་དུས་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྫོན་པོས་དུད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། འཕ་ཐབས་ཀྱི་མཐའ་མ་མའདུད་པར་སྐྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འདྲེག་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་དུས་སྤྱ་དེ་ལྟར་མི་བྱ་བ་དང་། ལྷལ་བ་ལ་སོགས་པའི་<sup>3</sup>་ཆེ་ཁ་མ་བཀག་པར་གདང་པར་མི་བྱའོ། །བསྐྱོ་ཁང་བསྟེན་པ་ནི་གནང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་བསྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱོ་ཁང་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཞར་ལ་བྱུང་བ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་བཞག་པའི་

1 ཏ  
2 ལྷུ  
3 མ

སློབ་མཁོ་སྐྱབ་<sup>1</sup>དང་། བུ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱི་དོར་གྱི་ལས་བྱ་བ་དང་། སློབ་གཡོགས་རྩལ་གཞན་ཙམ་མེད་པར་བྱི་དོར་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་མི་བྱ་བ་དང་། ལུས་གྱི་བྱི་དོར་<sup>2</sup>དང་བ་མི་བརྟན་བ་བྱེད་དུ་མི་གཞུག་བ་རྣམས་བསོ་ཁང་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱ་བར་མ་ཟད་གྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།

གཉིས་བ་ལོ་བྱད་ལ་དི་ལྟར་བསྐྱབ་བ་ལ། ལྷུང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་གྱི་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྷུང་བཟེད་མེད་དུ་མི་རྒྱུང་བ་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པ། ལོངས་སློབ་པའི་ཚུལ། གཞག་པའི་གནས། བུ་ར་པའི་ཚུལ། ལུས་པ་བསྐྱེད་པ། བཙོས་ལེགས་དི་ལྟར་བྱ་བ་དང་བྱུག། །དང་པོ་ནི་དབྱར་ནང་དུ་ལྷུང་བཟེད་དེས་པར་བཅང་བར་བྱ་ཞིང་། དུས་གཞན་དུ་ཡང་དགོས་མོད་གྱི་དབྱར་ཁོ་ན་སློས་བ་ནི་དབྱར་སལ་ཆེར་སྤྱིན་བདག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་བསོད་སློམས་གྱི་གེལ་བ་རྒྱུང་བས་ལྷུང་བཟེད་མེད་ཀྱང་རྒྱང་ངམ་སྣམ་པའི་དོགས་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷུང་བཟེད་མེད་པར་སློངས་རྒྱ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། འདིགས་བ་དང་བཅས་པར་སློངས་རྒྱ་བའི་ཆེ་ལྷུང་“བཟེད་<sup>3</sup>རྒྱང་དུ་ཁྱེར་ཏེ་འགོ་བར་བྱའོ། །གཉིས་བ་ལོངས་སློབ་པའི་ཚུལ་ནི་ལྷུང་བཟེད་དུ་སློབ་གཞན་གྱིས་དོར་བའི་ཚུལ་སོགས་བ་དང་། ལག་བ་དང་ཁ་བུ་སྐྱ་པའི་ཚུལ་ལྷུགས་བ་དང་། དེས་བྱུག་དར་དང་། ཤིང་སོག་སོས་པའི་ལུན་བ་ལ་སོགས་པའི་རན་བ་ཡང་མི་དོར་བའི་སློབ་མཁོ་ལོས་པར་སྐྱད་བ་དང་། འགྲུང་བཞིན་དུ་ལྷུང་བཟེད་སློབ་དུ་གཞུག་བ་དང་དབྱུང་བ་དང་བསྐྱམས་པར་མི་བྱ་བ་དང་། དགོ་ཚུལ་

1 སྐྱབ  
2 དང  
3 བཟེད



བག་མེད་པ་གྱི་དོར་བྱེད་དུ་མི་གཞུག་པ་དང་། ས་བྱེ་མ་ཅན་དང་སྤྱི་བས་གྱི་དོར་མི་  
 བྱ་བ་དང་། ག་ཤེར་བཞིན་དུ་སྒོད་དུ་མི་གཞུག་པ་དང་། ཏ་ཅང་བསྐྱམ་པར་མི་  
 བྱའོ། །གསུམ་པ་གཞག་པའི་གནས་ནི་དོའི་སྤྱིང་དང་མི་གཅང་བའི་སྤོགས་དང་གར་  
 བབ་བབ་རྣམས་སུ་གཏན་དུ་དང་རེ་ཞིག་ཀྱང་མི་གཞག་གོ། །སྲོང་མཐའ་པ་རྣམས་  
 གྱིས་ལྷུང་བཟེད་གཞག་པའི་ཆེད་དུ་དོས་ཁུང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་ཅིག་  
 པའི་ཆེ་བྱ་ཞིང་གསར་དུ་བསྐྱོ་བར་མི་བྱ་བ་དང་། དགོན་པ་པ་རྣམས་གྱིས་ལྷུག་  
 མའམ་སྲད་བྱ་ལས་བྱས་ཤིང་སྤྱི་བའམ་སས་བྱུགས་པའི་སྐོན་བྱ་ཁ་སྐྱར་ཁ་དག་བ་  
 དང་བཅས་པ་བྱ་བ་དང་། དེ་ས་ལ་མི་གཞག་པར་ཤིང་སྐོན་པ་ལ་གདགས་སོ།  
 “།<sup>1</sup>བཞི་པ་བཀུར་བའི་ཚུལ་ནི་སྐོན་བྱ་ཁ་སྐྱར་དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་མི་  
 བསྐྱར་བ་དང་། དེའི་ཆེ་སྲིང་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོན་དུ་བཙུག་སྟེ་བསྐྱར་ཞིང་སྐོན་དང་  
 བཅས་པ་དེ་ཡང་ལག་པས་མི་བསྐྱར་བར་ལུང་ཐག་གིས་མཚན་ཁུང་གཡོན་དུ་  
 བསྐྱར་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་དང་སྐྱོན་དང་སྐྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་བར་ལུང་དག་སྐོན་སོ་  
 སོར་གཞུག་ཅིང་སྐོན་དེ་དག་བཅང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ལུང་ཐག་རིང་ལུང་མཉམ་པར་  
 མི་གདགས་པ་དང་། ལུང་ཐག་དེ་ཞེང་རྒྱང་”<sup>2</sup>མི་བྱ་བ་དང་། ལུས་པར་མི་འགྱུར་  
 བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དབྱས་སུ་སྤྱིང་བྱ་སྐྱར་ཞིང་དེ་གནས་པའི་སྤྱིར་གཙུངས་གདབ་  
 པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ལྷུང་བཟེད་མིག་བཞིན་དུ་བསྐྱར་པར་  
 བྱའོ། །

དུག་པ་བཅོས་ཤེགས་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ། ལྷན་པ་དང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་

1 - །  
 2 ུ

གཉིས། དང་པོ་ནི། དཔེན་པའི་སྐོག་ས་སུ་ལྷུང་བཟེད་སྐྲུན་ཞིང་། དེའི་སྤྱིར་དུ་དགོ་  
 འདུན་གྱིས་མགར་དབྱེད་བཅང་བ་དང་། ལྷག་ས་གྱི་ལྷུང་བཟེད་གྱི་བྱ་གཞི་ལྷན་པར་  
 བྱ་རམ་དང་རྒྱ་སྐྱེག་ས་གྱི་ཚིག་ས་མ་དང་སྤྱི་ཚིག་དང་ཞ་ཉེ་དཀར་ནག་གིས་མི་སྐྲུན་  
 པར་ལྷན་རིངས་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །ས་ལས་བྱས་པའི་ལྷུང་བཟེད་ལ་འདྲིམ་པ་  
 སོགས་གྱིས་སྐྲུན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ལྷུང་བཟེད་ཟས་ལ་ནར་མར་  
 སྐྱོད་པ་ཡིན་ན་ལྷག་ས་ལས་བྱས་པ་ལྷ་བ་བྱུག་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ས་ལས་བྱས་  
 པ་ནི་ལྷ་བ་སྐྱེད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ལྷུང་བཟེད་བསྐྱེད་པ་དང་དབྱེད་འདོམ་ན་ཉིན་  
 དེ་ཞིང་ཟས་ཐོས་ནས་འབྲུ་མར་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་ཉེ་གཞག་ཅིང་། ལྷ་དེ་ཉིན་  
 ཟས་ལ་སྐྱོད་པའི་གོང་དུ་ལྷི་སྐྱེས་ལ་སོགས་པས་རྒྱབ་བསྐྱེད་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེད་པའི་  
 སྐྱོན་དུ་སྐོག་ཆགས་ལ་གཞོན་པ་སྤང་པའི་སྤྱིར་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཆག་ཆག་  
 དང་བྱུག་བདར་བྱའོ། །སྐྲུན་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པ་ནམས་འདིར་མ་སྐྱོས་  
 སོ། །གཉིས་པ་གོས་གྱི་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་སྐྱུང་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་གོས་རང་གི་བགས་  
 པ་དང་འདྲ་བར་བསྐྱུང་བ་དང་། “བསྐྱེད་པ་དང་ཁ་སྐྱུང་བ་དང་བྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་  
 བཅོས་ལེགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནད་པ་དང་ནད་གཞོན་གྱི་བྱ་བ་ལ་ནད་གཞོན་གྱི་སྐྱེད་བྱ་བ་དང་། ལྷན་  
 དབྱེད་དང་རིམ་གྱོ་བའི་ཚུལ། ནད་པའི་བྱ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་སྐྱེན་ཅིག་  
 གནས་པ་དང་ཉེ་གནས་དང་། མཁན་པོ་དང་སྐོབ་དཔོན་དང་། མཁན་པོ་གཅིག་པ་  
 དང་སྐོབ་དཔོན་གཅིག་པ་དང་། གཏམ་འདྲེས་པ་དང་ཐེབས་པར་སྐྱོབ་བྱ་དང་སྐོན་  
 འདྲིན་དང་འགྲོགས་བཤེས་རྣམས་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚོས་འདི་པའི་རྟགས་ཅམ་པ་

1 བསྐྱེད

ཡན་ཚད་གྱི་“ནད<sup>1</sup>་གཡོག་བྱ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྲ་མ་སྲ་མས་བྱ་ཞིང་སྲ་མ་མེད་ན་གྱི་  
 མ་རྒྱམས་གྱིས་སོ། །ནད་གཡོག་གྲེད་དགོས་དུ་མ་ཡོད་ན་གནས་གྱི་ནད་གཡོག་བྱ་  
 ཞིང་། གནས་ཀྱང་དུ་མ་ན་པའི་ཆེ་གང་ལ་གནས་ཤིང་བྱ་བ་ལྷུ་བ་དེའི་ནད་གཡོག་བྱ་  
 བ་དང་། གནས་གྱི་སྐྱ་“མ་ནད<sup>2</sup>་ཚབས་རྒྱང་ཞིང་ནད་པ་གཞན་ཉམ་ཐག་པ་ཡོད་ན་  
 དེའི་ནད་གཡོག་བྱའོ། །གོང་དུ་སློམ་པའི་ནད་གཡོག་དེ་རྒྱམས་མེད་ན་དགོ་འདུན་  
 གྱིས་ནད་གཡོག་ཅི་“ཅམ<sup>3</sup>་དགོས་པ་གཞག་པར་”བྱའོ།<sup>4</sup> །ནད་གཡོག་དེས་ནད་བ་  
 ལ་བསྐྱེན་བཀྱར་ལེགས་པར་བྱ་བ་དང་། ནད་པ་དེའི་ཆེ་གང་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་ཚོས་  
 དང་ལྡན་པ་མི་བཅག་པ་དང་། ནད་པ་དེས་ལྷག་པར་ཚགས་པའི་དངོས་པོ་འགྲུགས་  
 བ་བསྐྱེན་ཅིང་ནད་པ་དེ་ལ་གདམས་ངག་སྒྲིན་པ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་འཆིང་དོགས་ན་སྐྱ་  
 མཉེ་དང་ལྷུས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་ཐབས་གྱིས་དགོ་འདུན་གྱི་མལ་སྐྱན་ལས་  
 རྒྱངས་ཏེ་གང་ཐག་གི་ལ་གཞག་པ་དང་། དེའི་ལུས་ལ་འཆི་ལྷས་ལ་སོགས་པ་བྱུང་  
 མ་བྱུང་བཟག་པ་དང་། ནད་པ་དེ་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་དེའི་གོས་བཀྱ་བར་བྱའོ། །

གཉེས་པ་སྐྱན་དབྱེད་དང་རིམ་གྲོ་བྱ་བའི་ཚུ་ལ་ནི་རང་ལ་སྐྱན་མེད་ན་དགོ་  
 འདུན་གྱི་སྐྱན་ནས་སྐྱེད་དུ་རུང་ལ། དགོ་འདུན་ལ་ཡང་མེད་ན་ནད་གཡོག་གིས་  
 སྐྱིན་བདག་ཚོལ་དུ་གཞུག་ཅིང་། དེས་ཀྱང་མ་རྟེན་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་སྐྱན་གྱི་རིན་  
 སྐྱིན་པ་དང་དགོ་འདུན་ལ་མེད་ན་སྐྱ་གཞུགས་དང་མཚོད་ཉེན་གྱི་རྒྱན་དང་ན་བཟའ་  
 ཡན་ཚད་གྱིས་སྐྱན་ཉོས་ཏེ་ནད་པ་བསྐྱུང་བ་དང་། རིམ་གྲོའི་རྗེས་ཀྱང་རང་ལ་མེད་ན་

1 ནད  
 2 མནད  
 3 ཅམ  
 4 ལྱའོ

དགེ་འདུན་གྱི་རྗེས་ལས་དགོན་མཚོག་མཚོད་པ་སོགས་བྱ་ཞིང་དགེ་འདུན་ལ་མེད་  
 བ་སངས་རྒྱས་གྱི་རྗེས་ལས་ཀྱང་ནད་པའི་རིམ་གྲོ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནད་པས་ཇི་ལྟར་  
 བྱ་བ་ནི། ནད་གཤོག་གིས་གདམས་པ་ལས་མི་འདའ་བ་དང། ནད་སོས་པའི་ཆེ་  
 དགོན་མཚོག་གི་དགོར་ལས་རྗེས་སྒྲངས་པ་དེ་འབྱོར་པ་ཡོད་ན་བསམ་བ་བར་  
 བུའོ། །ལྷ་པ་གཉུག་མར་གནས་པ་དང་གསར་བུའི་ཀུན་སྡོད་ལ་གཉིས་ལས་གཉུག་  
 མར་གནས་པའི་བྱ་བ་ནི་གནས་དེར་བྲིམ་པའམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་འོངས་པ་  
 ལ་འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་སྲུང་བརྗོད་པ་དང། བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་ཞིང་།  
 ཁོ་གཉེར་མེད་པ་དང། ཡིད་ཅམ་འཇུག་པར་བྱ་ཞིང། བྲིམ་པ་ཡིན་ན་ཚོས་གྱི་  
 གཏམ་བྱ་བ་དང། མྱོང་མཐའ་བས་གནས་དེར་བྲིམ་པ་འོངས་ན་ཟས་སྒྲོམ་ལ་སོགས་  
 བ་ཅི་རུས་པ་བསྟམ་བ་དང། དགོན་པ་བས་དེར་འོངས་པ་རྣམས་ལ་ཚུ་དང་སྟན་  
 བསྟམ་བར་བུའོ། །གཉིས་པ་གསར་བུའི་བྱ་བ་ནི་གནས་ཁང་ལ་སོགས་པའི་ལྷག་  
 བདར་དང། དགེ་འདུན་གྱི་ཁང་བར་མལ་དང་སྟན་བཤམ་པ་དང་ཚུ་གཞག་པ་དང།  
 ཤིང་ཐོག་སོགས་བྲིམ་པ་དང་ཟན་བྱང་བ་ལ་སོགས་པ་བུའོ། །

རྒྱག་པ་གཤོག་འཁོར་དང་གནས་བསྐྱང་བའི་ཚུ་ལ་ལ་གཉིས་ལས་གཤོག་  
 འཁོར་བསྐྱང་བའི་ཚུ་ལ་ནི་ལྷ་འབངས་ལ་སོགས་པ་འཁོར་འགའ་ཞིག་ལྷ་ཉེན་  
 གཟུགས་པ་སོགས་བྱ་བ་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ན། དེས་དགེ་སློང་རང་དང་གཞན་  
 ཡུལ་མི་སོགས་ལ་མི་གནད་ན་བཏང་སྒྲོམས་སུ་གཞག་པ་དང། གནད་པར་འགྱུར་  
 བ་བྱ་བ་ངན་པ་རྒྱན་བཅད་ལ་ཚོས་ལྡན་གྱི་མྱོས་གདབ་པ་དང། དེའི་ཆེ་གཤོག་  
 འཁོར་མི་དགའ་བའམ་གཞན་ཏུ་འབྱོན་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟམ་བ་དང། བྱ་བ་

ངན་པ་རྒྱུན་བཅད་པར་མི་རྒྱས་ན་རང་ཉིད་གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང། དེ་དག་གི་  
རྒྱུན་གྱིས་“གཡོག་འཁོར་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོད་པར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་གནས་བསྐྱེད་  
བའི་ཚུལ་ནི་དག་འདུན་གྱི་ཀྱན་དགའ་ར་བར་རྒྱུན་སོ་ལ་སོགས་པས་གཞོན་པ་བྱེད་  
ན་དེ་དག་འདྲིན་དུ་གཞུག་པའི་སྲིར་གཡོག་འཁོར་གཏང་བ་དང། མི་འགྲོ་ན་བབ་  
ཅོལ་དུ་སྲུ་ལ་ཡང་མི་བརྗོད་པར་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ཅུ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱད་སྐྱར་ཉེ་  
ཚོས་དང་མ་ཐུན་པས་ཚར་གཅད་པར་བྱའོ། །

༥ མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ་ལ་རྣམ་འབྲེད་ནས་འབྱུང་བའི་ཉེས་པ་ལས་  
བསྐྱེད་བའི་ཚུལ་དང། གཞི་ལྷག་མ་ནས་འབྱུང་བའི་ཉེས་པ་ལས་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ་  
གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེ་དང་པོ་པམ་བའི་སྡེ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་མི་ཚངས་  
སྲོད་ལ་ལྷུང་བ་ངོས་གཟུང་བ་དང། དེ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་  
ལ་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་དང། བསྐྱེད་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་གཞིའི་ཡན་  
ལག་ལ་གང་ལ་བཅུལ་བའི་ཡུལ་དང། གང་གིས་ཚོལ་བའི་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་ལ་  
ལམ་གསུམ་དང། དེ་གང་ལ་གནས་པའི་ལུས་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཁ་དང་བཤའ་ལམ་  
དང་མའི་ཟག་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྲོགས་གྱི་དང་པོ་ཡན་ཚད་ནད་ལ་སོགས་པས་མ་  
ཉམས་པའོ། །དེ་གང་ལ་གནས་པའི་ལུས་ནི་ལུས་ཚང་བཤམ་ལུས་གྱི་སྟོད་སྐྱད་གང་  
རུང་ཚང་བ་བསྟེན་དུ་རུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉི་བ་དང་གསོན་པའི་ལུས་དང། མི་དང་  
མི་མ་ཡིན་པ་དང། རྒྱུས་པ་དང་བྱུང་མེད་དང་མ་ཞིང་དང། རང་དང་གཞན་གྱི་ལུས་  
གྱི་ཚའི་སྟོགས་ཡིན་ཡང་པམ་པར་འབྱུང་བ་ལ་འདྲའོ། །ཚོལ་བྱེད་གྱི་རྟེན་ནི་ལོར་བུ་  
ཡིན་པ། རང་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ། ལས་སྲུ་རུང་བ། རད་དང་བཟལ་བའོ། །བསམ་པ་

1 གཡམ།

ལ་གཉིས་ལས་འདུ་ཤེས་འབྲུམ་མ་འབྲུམ་འདྲ་ཞིང་། ཀུན་སྒོང་ནི་ལམ་དང་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་སྣད་པའི་རེག་པ་བདག་གིར་གྱེད་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲོར་བ་བསམས་པའི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ནི་བཅུག་པའི་རེག་བྱ་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོང་ཞིང་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱས་པའོ། །འདི་ལ་དགོ་སྒོང་དང་དགོ་སྒོང་མ་དང་། དགོ་སྒོར་མ་དང་དགོ་རྩེ་ལ་དང་དགོ་རྩེ་ལ་མས་ལུས་བྱས་ན་དེ་དག་གིས་ཤིང་དབང་རྟེན་གྱི་རེག་པ་བདག་གིར་བྱས་ན་དེ་དག་ལ་ཕམ་བ་དང་ཕམ་བ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །

ལྷུང་བ་སྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནི། ཀུན་སྒོང་དེ་སྐྱེས་ནས་ལུས་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་ན་བསྐྱམ་བྱ་ཡིན་ལ་ཐོན་པ་ནས་ཕམ་བ་མ་གཏོགས་པ་ནི་བཤགས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འབྲིག་པའི་ཕྱིར་དུ་འགྲོ་བར་རྩོམ་པ་ནས་ལམ་དང་ཡན་ལག་མ་སྣད་ཀྱི་བར་དུ་ཉེས་བྱས་དང་། སྣད་ནས་དང་པོའི་མཚམས་མ་འདས་རྩེ་ཆད་དུ་སྒོམ་པའོ། །འོན་ཀྱང་རང་གིས་འབྲིག་པ་བསྐྱེན་པར་གཞན་ལ་ཁས་སྦྲངས་པ་དང་། གཞན་ལ་བསྐོས་པ་ནི་དེ་ཅུ་ནས་སྒོམ་པའོ། །འབྲིག་པའི་བསམ་པས་བརྩམ་དུ་བྱེད་ཀྱང་ལམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། འཛུགས་སྒོད་ལ་སོགས་པའི་སྒོད་དང་། ལམ་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་མ་ཡིན་པར་བརྩམ་བ་རྣམས་ལ་སྒོམ་པའོ། །ལམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཡང་ནད་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པ་དང་། བསྐྱེན་བྱ་དབྱས་བྱེ་བའི་མཚམས་འགྲོར་པར་“མའོན་པ་”དང་། ལུས་ཀྱི་“སྐྱེད་མ་”ཆང་པའི་ལམ་གསུམ་དང་། ཆང་ཡང་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་སྣད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། དག་ལ་སོགས་པའི་

1 མངན  
2 ཟླ

ལུས་བཅོས་བའི་ལམ་གསུམ་དང་། ཁའི་སོ་བྱང་ཚུན་ཆད་དང་། སྤང་ལ་སོགས་  
 བའི་སེམས་ཅན་གྱི་གཞུགས་ལ་མི་མ་ཡིན་གྱི་མཐུས་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅམ་དོད་པ་  
 དང་། གཞན་གྱི་མཐུས་བཅུལ་བ་ན་འཁྲིག་པའི་རོ་རྣོགས་བར་མ་སྤོང་ཞིང་ཡིད་  
 གཡོ་བ་ཅམ་དང་། མ་ཞིང་མོ་སྐྱབས་མེད་པའི་ཟག་གྲེད་རྣམས་སུ་རྩོལ་བ་དང་།  
 ལམ་དང་ཡན་ལག་མ་འཚོམ་བས་མ་ཚུད་བ་དང་། ཚུད་པའི་སྤྱིར་དུ་རྩ་ཉེད་པ་དང་།  
 སྤྲད་ཀྱང་སྤྲག་བ་དང་། རོ་ཅ་བས་འཁྲིག་པའི་རོ་མ་སྤོང་བ་དང་། རྒྱའི་སློ་གསུམ་གྱི་  
 ཕྱི་རོལ་<sup>1</sup> ཏུ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པས་རེག་བ་ཅམ་ལ་ཡང་སློམ་<sup>2</sup> བོའོ། །ལམ་གསུམ་  
 དུ་བཅུལ་གྱང་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པ་རྐང་པའི་མཐེ་བོ་སོགས་འཇུད་པ་དང་།  
 ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཡང་ནད་ལ་སོགས་བས་ཉམས་བས་རོ་མ་སྤོང་བ་དང་།  
 ལས་སུ་མི་རླང་བ་དང་བལྟམ་བ་དང་། གོས་ལ་སོགས་བས་གཡོགས་ཉེ་མི་རེག་  
 བར་འཇུད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སློམ་བོའོ། །ལམ་དང་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་སྤྲད་ཀྱང་  
 བཞེན་བྱ་ཞེན་གྲེད་གང་རླང་ལུས་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་དང་། གཉི་ག་ཐ་དད་དུ་  
 བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་བཞེན་བྱ་ཞེན་གྲེད་གཉི་ག་ལུས་ལས་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས་པ་  
 རྣམས་སྤྲད་པ་ལ་ཡང་སློམ་བོའོ། །

གཉིས་པ་བསྐབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི། སློ་བཅད་ཅིང་བསྐོར་བ་དང་གྲོགས་དགེ་  
 སྤོང་གིས་བསྐྱངས་པ་དང་འཇམ་ཐབས་གྱི་མཐའ་བཅིངས་པ་སྟེ་སྤྱང་མ་གསུམ་གང་  
 རླང་གིས་མ་བསྐྱངས་པར་ཉིན་མོ་སློམ་ཐབ་སྟེ་གཉིད་ལོག་པ་དང་། རླང་མེད་གྱིས་  
 བརྗོད་པའི་བྱིམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། མི་མ་ཡིན་གྱིས་འཁྲིག་བ་སྟེན་དུ་འཇུག་པ་ལ་

1 རལ  
 2 སློམ  
 3 ར

སོགས་པའི་སློབ་སྦྱོར་ལྟུང་ཞིམས་དང་སློབ་ལ་གཞོན་པའི་གནས་སྤྱོད་གནས་པ་དང་།  
 གྲིའི་བདུན་དུ་ཟག་བྱེད་སྤྱད་སྟེ་གཅི་བ་བྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་འདྲིན་པའི་  
 འདྲིགས་པ་ཡོད་པའི་ཚུ་སྤྱང་ལ་སྟེན་མོར་རྒྱུ་ལ་བ་དང་། ལྷ་རྒྱུ་ལ་བ་དང་བ་ལང་གི་  
 བདེ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། “ཁོན་པ་བརྟག་པ་དང་གོང་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་བཞི་པོ་དེའི་ཆེ་ཤེས་  
 བཞིན་མ་བཞག་པ་དང་། སྟེས་པ་དང་བྱུང་མེད་གང་ཡིན་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་  
 བར་རབ་བྱུང་བྱས་པ་དང་། གཅིག་ལྷ་སྐྱབ་མེད་པར་སློབ་པ་པའི་ཉེས་བྱས་ཏེ་  
 བཅུ་གཉིས་སོ། །འདྲིག་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་འབྲེལ་ཚུང་བའི་ཕྱིར་མ་  
 སློབ་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་སེམས་སྤྱང་བའི་“ཚུ་ལ་ལ་སྤྱང་བ་རྣམ་གཞག་ལས་  
 སེམས་སྤྱང་ཚུ་ལ་ནི། ལམ་གསུམ་དངོས་སམ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིན་གང་རུང་དུ་  
 ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་དངོས་སམ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་སྤྱད་པར་འདོད་པ་ཅམ་ནས་དགག་  
 པའི་ཆེད་དུ་བྲན་ཤེས་བསྟེན་པའོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་པ་ལས་སེམས་སྤྱང་ཚུ་ལ་ནི་དེ་  
 རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སོ་སོར་བྲན་ཤེས་བསྟེན་ཅིང་བྲུང་པར་  
 དུལ་དུས་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་ཉེ་བ་རྣམས་ལ་འབད་བ་ཆེར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མ་བྱིན་ལེན་ལ་སྤྱང་བ་དོས་གཟུང་། དེ་ལས་སེམས་སྤྱང་བའི་ཚུ་ལ་  
 གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱང་བ་རྣམ་གཞག་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས།  
 གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལས་བརྒྱ་བའི་ཡུལ་ནི་མི་ཡིན་པ། རང་ལས་ཞོར་བ་དང་  
 པའོ། །གང་བརྒྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཡུལ་དུས་དེར་སྤྱོད་བ་གཅིག་གིས་བརྒྱ་བྱ་བྱེད་  
 གཉི་ག་ལ་སྟོས་པའི་རིན་ཐང་ཚང་བ། མིའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱས་ཤིང་དབང་

1 ཁོན  
 2 ཚུ་ལ



བ། གཤོས་སྲ་བྱས་པའི་ཁ་ཟས་དང་གཤེད་མ་ལ་སོགས་པས་སློ་བྱར་དུ་བདག་གིར་བྱས་པའི་དུར་ཁྲོད་པའི་རྗས་མ་ཡིན་པས་མི་དམན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་འདུ་ཤེས་ནི་མེད་པའི་རྗས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དེར་འདུ་ཤེས་པ། ཀུན་སློང་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་པ་སྟེ་མ་གཞན་ཡང་རང་ཉིད་འཚོ་བའི་ཆེད་དུ་གཏན་དུ་དབུ་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སློར་བ་ནི་མ་སྲས་འཕྲོག་པའི་ནན་འགྲུགས་དང་། གཞན་གྱི་རྗས་ཁྲེང་བ་ཕྱིར་མི་སྟེར་བའི་དངན་མ་ཐེན་དང་། སྤྱིར་ཡིག་ལ་སོགས་པའི་སློ་ནས་རྒྱ་བའམ་རྒྱར་བ་ལྷག་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཐོབ་སློ་སྤྱུས་པའོ། །

ལྷོ་བ་སླེད་པའི་གོ་ངེས་ནི། བརྒྱ་སེམས་སྤྱེས་ནས་ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པའི་བར་ནི་བསྐྱམ་བུ་ཡིན་ལ། ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་ནས་ཀུན་སློང་དང་སློར་བ་རྒྱུན་གཅིག་པ་རྣམས་ལ་བརྒྱ་བའི་ཆེད་དུ་འགོ་བ་དང་། བྲོས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྗས་ལ་འོས་ལུག་མི་བྱེད་པའི་བར་ནི་སློར་བའི་སློར་བའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། ཀུན་སློང་ལོག་ན་ལོག་“མཚམས་”འེ་འེ་ལ་སྟེས་པའི་ཉེས་བྱས་ཐ་དད་པ་འེ་འེར་འགྱུར་འོ། །འོས་ལུག་བྱེད་པ་ནས་མཐར་ཐུག་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་སློར་བའི་“སློམ་”པོ་ཡིན་ལ། གང་རྒྱ་བར་འེས་པ་དེ་ལ་འོས་ལུག་བྱེད་པའི་སྲར་ཡང་འདམས་ཉེ་རྒྱ་བ་ཡིན་ན། བདམ་པའི་ཆེད་དུ་འོས་ལུག་བྱེད་པ་དང་ཆས་ཀྱིས་བརྗོད་པས་རྟ་ལ་སོགས་པ་འབྲིད་བའམ་ཞོན་བའམ་གྱར་ལྷགས་ཉེ་འདི་བརྒྱ་བར་བྱའོ་སྟུམ་པ་དང་། རྟ་དང་འགྲུ་འདི་ལས་འདིའི་རྗས་འདི་ལྟར་བརྒྱ་བར་བྱའོ་སྟུམ་ནས་འཕྲོ་བའམ་པའི་སློ་བས་ལུས་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་སློམ་པའོ། །ལམ་དུ་འགོ་བའི་ཆེ་ཕྱིར་བརྒྱར་བ་སོགས་ཀྱིས་ཚོས་གོས་ལ་

1 མཚམས  
2 སློམ

སོགས་པ་རྒྱ་བར་བྱེད་ན་གོམ་པ་རེ་རེ་ལ་ཉེས་བྱས་ཐ་དད་པ་རེ་སྐྱེད་ཅིང་རྗེས་  
 བདག་ལ་མི་སྤང་བའི་སར་འབྲུག་པའི་ཆེ་སློམ་པོ་དང་། མི་སྤང་བའི་ཆེ་ཕམ་པར་  
 འགྲུང་རོ། །བརྟམས་པ་དང་བསྐྱིས་པ་དང་རྗེས་བདག་གིས་བཞག་པའི་གནས་མི་  
 ལེས་པའི་གཏམས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བརྒྱ་ལེམས་ཀྱིས་བསྟོན་པའི་ཆེ་སློམ་པོ་དང་།  
 མི་སྐྱེན་པར་ཐག་བཅད་པའི་ཆེ་ཕམ་པའོ། །རྗེས་བདག་གིས་བཞག་པའི་གནས་  
 ལེས་པའི་གཏམས་པ་རྒྱ་བ་ལ་རྗེས་དེ་གནས་ནས་སློ་བའི་སྤོ་རོལ་ཏུ་བརྟོག་པའི་  
 བསམ་པ་བསྐྱེས་པའི་ཆེ་སློམ་པོ་དང་། རྗེས་དེ་སློ་བ་དང་སྟོན་ཅིག་དང་། སློས་  
 པའི་ལོག་ཏུ་བརྟོག་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་ན་དེ་ཉིད་ནས་ཕམ་པར་འགྲུང་རོ། །གཤགས་  
 ཀྱིས་བཅད་དེ་རྒྱ་བ་ལ་ནི་རྒྱལ་པོའི་གར་གཤགས་རྒྱལ་ཚམ་གྱིས་ཕམ་པ་དང་།  
 རྟོན་པོ་སོགས་ཀྱི་གར་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཆེ་སློམ་པོ་དང་། བ་རོལ་པོས་གཤགས་ཀྱི་  
 སྐྱོར་བ་བཏང་བའི་ཆེ་ཕམ་པའོ། །རྒྱན་ལ་དོར་བྱས་ཏེ་རྒྱ་བ་ལ་ནི་རྒྱལ་བར་མ་གྲུང་  
 པའི་ཆེ་སློམ་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཆེ་ཕམ་པར་འགྲུང་ལ། གངས་ལ་དོར་བྱེད་པ་དང་།  
 མཚན་མ་སྤིས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤང་ཚོམས་གཞན་ཏུ་བགྱངས་ནས་ཡང་སྤི་  
 མར་བགྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཚོམས་སྤྱི་གང་རུང་ཏུ་བགྱངས་པ་དེ་མ་བགྱངས་  
 པའི་ཚོམས་སྤྱི་བགྱངས་སོ་ཞེས་བསྟོན་པ་དང་། ཉེད་པ་མི་དབང་བ་ལ་དབང་རོ་  
 ཞེས་སྟོག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ལོང་ཞིག་ཅེས་མ་སྟོ་བར་དེའི་ཚིག་གིས་ལེན་པར་  
 བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཉེས་བྱས་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་རྗེས་ཐོབ་པར་སྟོགས་པའི་  
 ཆེ་སློམ་པོ་དང་། ཐོབ་པ་ན་ཕམ་པའོ། །རང་གིས་རྒྱ་བའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་མི་བྱེད་ཀྱང་  
 རྒྱན་པོ་ལ་ལམ་རྒྱས་པོ་བར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱ་བའི་དོན་ཏུ་སྟོས་བྱེད་པ་དང་། ལམ་

1 སློམ་

སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བརྒྱུ་ལས་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་  
པམ་བར་འགྲུང་བར་འབྲོ། །

དེ་ལྟར་སྤང་བ་འདྲ་པའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་  
བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བའི་གཉེར་ལ་སོགས་པ་དང་། རང་གི་རྣམ་དང་། རང་དང་ཞོར་  
གཅིག་པའི་ཉེ་དུ་དང་དགོ་འདུན་ལ་སོགས་པའི་ཞོར་དང་། མི་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་དང་།  
གཞན་ལ་བསྐྱར་བའི་རྣམ་བསྐྱར་ས་དེས་བདག་གིར་མ་བྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་  
ལྷག་མེད་དུ་སྤང་བ་འདས་པའི་དགོར་དང་། གཤེད་མ་ལ་སོགས་པས་སློབ་དུ་  
བདག་གིར་བྱས་པའི་དུར་སློབ་པའི་རྣམ་དང་། གཡོས་སུ་བྱས་པའི་ཁ་བམ་རྣམས་  
རིན་ཐང་ཚང་བ་དང་། མིའི་རྣམ་རིན་ཐང་“མ་ཚང་”བ་རྒྱ་བ་ལ་སློམ་པོར་འགྲུང་ལ།  
དེ་ཡང་ཡན་ལག་གཞན་ཚང་ན་ཉིལ་གྱི་སྤུབ་མ་ཚམ་གྱིས་ཀྱང་སློམ་པོ་སྐྱེད་པ་ལ་  
འབྲོ། ཡན་ལག་གཞན་ཚང་ཡང་ཀུན་སློབ་མ་ཚང་བ་རང་དང་ཞོར་མི་གཅིག་པའི་  
དོན་དུ་རྒྱ་བ་དང་། རང་མི་དབང་བ་ལ་དབང་བ་དང་། བདག་པོ་ཡོད་ཀྱང་མེད་པའི་  
འདུ་ཤེས་གྱིས་རྒྱ་བ་དང་། གསང་སྤྲུགས་ལ་སོགས་པས་ཡིད་བསྐྱུལ་ཉེ་འབྲུལ་དུ་  
འཇུག་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྣམ་བརྟན་པ་དང་བསྐྱིས་པ་མི་སྤྱིན་པར་སེམས་པ་ཚམ་  
དང་། བརྟན་པ་སོགས་ལ་བསྐྱི་བ་མེད་པར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སློམ་པོ་  
དང་། བདག་གིར་བྱེད་འདོད་མེད་པར་གཞན་གྱི་རྣམ་ཚུ་ལ་སོགས་པར་སྤྲོ་བ་དང་།  
སྤྲོ་བ་ལ་སོགས་པས་ཚུད་གཟན་པ་དང་མེ་ཉོག་དང་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་གསང་  
སྤྲུགས་གྱིས་སློམ་པོར་བྱེད་པ་དང་རི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཟེན་པ་གཉོར་  
བ་རྣམས་ལ་རྣམ་ཚུད་གཟན་གྱི་སློམ་པོར་འགྲུང་ཞིང་དེ་ཡང་སྤྱིར་རྣམས་གཉོར་ན་

1 མཚང

ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཚོན་པའི་དོན་ཅུ་ལྟ་བུ་གི་  
ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་དུགས་ཟེན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོམས་བྱུང་གི་རྩེ་འབྲུམ་  
གྱིས་གཏོང་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གཉེས་པ་བསྐྱབས་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི། འདམ་པ་སོ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་འཚོ་  
བའི་ཐབས་གཏོལ་བ་དང་། ཡིད་གཟུགས་གྱི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་གཟུགས་  
བྱེད་པ་དང་། ཚོས་གོས་གྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་ལག་སོད་དང་བསོད་ནམས་གྱི་སྒོམ་  
མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་རྒྱུ་འདོད་པའི་བསམ་པས་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྩེ་སྐྱུང་བ་  
སྐྱུངས་པ་ལུན་རིང་དུ་བསྐྱེལ་བ་དང་། བདག་སོ་གང་ཡིན་མི་ཤེས་པའི་ཚེ་དག་སྐྱོས་  
ལ་མ་གཏང་བ་དང་། དག་སྐྱོས་གྱིས་ཀྱང་རྩེ་དེ་རབ་བྱུང་གི་ཡིན་པར་དོགས་ན་  
དག་འདུན་ལམ་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་ཀྱང་བདག་སོ་མ་བྱུང་ན་ཐམས་ཅད་གྱིས་  
མཚོང་སར་མ་གཞག་པ་དང་། བད་པས་མ་གནང་བ་ལ་སྐྱེན་སྐྱུངས་པ་དང་། དང་སོ་  
རང་དབང་ཡང་གཞན་གྱིས་སྒོ་བྱུང་དུ་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ནོར་མ་གནང་བར་  
བདག་གིར་བྱས་པ་དང་། རྒྱན་སོས་ཁྲིར་བའི་རྩེ་རང་གི་སྒོམ་མ་བཏང་ཡང་ཚོས་  
བཞག་པའམ་རིན་སྐྱིན་པར་མི་བྱེད་པར་ནན་གྱིས་དགུག་པ་དང་། རོ་མ་རྩེ་ས་པ་  
ལས་གོས་སྐྱུངས་པ་དང་། རོའི་རྩེ་སྐྱུང་བའི་སྐྱིར་རོ་རྩེ་ས་པར་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་  
བྱུང་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཉེ་དུས་སྲིད་པ་མ་བཟུང་བ་དང་། མགོན་དུ་མ་སོས་པའི་  
ཁྲིམ་དུ་ཟས་ཟ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་ལྟོས་མེད་དུ་སོར་བའི་རྩེ་ས་ལེན་པའི་ཚེ་གཞན་  
གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་མ་བཟུང་མ་བཏགས་པར་སྐྱུངས་པ་དང་། མ་བཟུང་བར་ངེས་  
ཀྱང་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་མཛོན་དུ་མ་བབ་པར་སྐྱུངས་པ་དང་། ལུས་བསྐྱེལ་བ་དང་།

གནང་ལ་བསྐྱེ་བ་དང་། དགེ་སློང་གི་གནས་སྲུ་སློང་མེད་པ་མ་གཏོགས་པ་བྱ་ལ་  
 སོགས་པའི་ཚང་གཞིག་པ་དང་། གནས་དེར་མ་གནས་པར་དེའི་རྙེད་པ་སྦྱངས་པ་  
 དང་། ཚོམ་རྒྱུ་པར་མ་གྲགས་པའི་རྒྱན་པོ་ལས་རྗེས་སྦྱངས་པ་དང་། ཚོམ་རྒྱུ་པར་  
 གྲགས་པ་ལས་སྦྱངས་པ་ཡང་ཁ་སྐྱུར་བ་སོགས་མ་བྱས་པར་བཅངས་པ་དང་། དེ་  
 ལྟར་བྱས་ཀྱང་དང་བོའི་རྗེས་བདག་གིས་སློང་བའི་ཚེ་མི་སྦྱིན་པ་དང་། རྩོད་པས་  
 གཅེས་པའི་རི་དྲགས་གནས་ཁང་དུ་ཞུགས་པ་ལི་བའི་ཚེ་རྩོད་པ་ལ་མི་སྦྱེད་བ་  
 རྣམས་སོ། །ཤོ་གམ་རྒྱ་བ་ལ་ནི་ཤོ་གམ་གཞལ་དགོས་ཀྱི་རྗེས་ཁྲེང་ནས་ཤོ་གམ་གྱི་  
 ས་ལས་འདས་ན་པམ་པར་འགྱུར་ལ། མཚམས་སྲུ་བྱིན་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཁྲེང་  
 བར་བྱེད་ན་སློམ་པོ་དང་། གཞན་ལ་ཤོ་གམ་བྲོལ་ཅིག་ཅེས་བསྐྱོ་བ་དང་། ཤོ་གམ་  
 གཞལ་མི་དགོས་པའི་ལམ་གཞན་སྟོན་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སྲུ་འགྱུར་རོ། །དེ་དང་འབྲེལ་  
 བའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། ཤོ་གམ་གཞལ་དགོས་ཀྱི་རྗེས་ཁྲེང་ཉེ་འགྲོ་བ་དང་། གཞན་ལ་རྩན་  
 བ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཤོ་གམ་མི་འཇམ་བ་སོགས་ཡིན་ལ། འབྲེལ་  
 རྒྱུང་བའི་བྱིར་རྒྱས་པར་ནི་མ་སློམ་སོ། །ཤོ་གམ་གྱིས་མཚོན་གྱུ་བཅས་ལ་སོགས་  
 བ་གཞལ་དགོས་པ་མི་འཇམ་བ་ལ་ཡང་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཉེས་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལས་  
 འགལ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉེས་པ་དེ་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་ལ་ལྟར་བ་རྣམ་གཞག་ལས་སེམས་སྤང་  
 ཚུལ་ནི། གཞན་གྱིས་མ་གནང་བའི་རྗེས་“དབྲལ་”འདོད་དང་། གཡལ་པོ་བསྐྱི་བ་  
 མེད་པར་སྦྱུད་འདོད་དང་། བརྒྱས་ཤམ་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་དང་། མི་དབང་བ་ལ་  
 དབང་བ་དང་། བདག་པོ་ཡོད་པ་ལ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་འཇུག་པ་གཉེས་རྣམས་

1 དཔལ

འགོག་པའོ། །འདུ་ཤེས་འཇུག་པ་འགོག་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བོར་བའི་རྗེས་ལེན་པའི་  
ཆོ་བདུག་མོ་ཡོད་མེད་སོགས་ལེགས་པར་བཏགས་པའོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ལས་  
སེམས་སྤང་ཚུལ་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སློག་གཅོད་ལ་ལྷུང་བ་ངོས་གཟུང་། དེ་ལས་སེམས་སྤང་བའི་ཚུལ་  
གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག། །བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་  
ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་མི་ཡིན་པ་རང་ལས་རྒྱུན་ཐ་དད་པའོ། །བསམ་པ་ལ་  
གཉིས་ལས་འདུ་ཤེས་ནི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་མ་འཇུག་པའོ། །ཀུན་སྐོང་ནི་པན་པའི་  
བསམ་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ་གསོད་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཚད་པའོ། །སྐྱོར་བ་ནི་མཚོན་  
དང་དུག་དང་མཐུ་དང་སྐྱུ་ཐབས་གྱིས་འཆི་བའི་སར་གཏོང་བ་དང་། གསོད་སེམས་  
གྱིས་གསད་བྱ་སྟོན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གསོད་པའི་གནང་བ་གསོལ་བ་སྟེར་བ་ལ་  
སོགས་པ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་ལུས་ངག་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་མ་འཁྲོགས་པས་གསོད་པར་  
ཚོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་སྐྱོར་བ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་དུས་དེའི་ཆེའམ་གཞན་གྱི་ཆོ་ཤི་  
བའོ། །ལྷུང་བ་སྐྱེད་པའི་གོ་རིམ་ནི་གསོད་སེམས་སྐྱེས་ནས་ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པའི་  
བར་བཅུམ་བྱ་ཡིན་ལ། ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་ནས་གསོད་པའི་སྐྱོར་བ་ལ་དངོས་སུ་མ་  
ཞུགས་པའི་བར་སྐྱོར་བའི་སྐྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་དང་། དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་སྐྱོམ་  
པོ་དང་། སློག་འགགས་པའི་ཆེ་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཤི་བའི་སྤྱོད་པ་ཏུ་འདུན་  
པ་ལོག་པ་དང་། གསད་བྱའི་སྤྱོད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་ཉིད་ཤི་བ་ལ་མཐར་  
ཐུག་མི་འགྱུར་ངོ། །དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཚད་བ་དུད་འགྲོ་ལས་གཞན་  
པའི་མི་མ་ཡིན་གཟུགས་གཞན་དུ་བསྐྱུར་མ་བསྐྱུར་གང་ཡང་རུང་བ་བསད་པ་དང་།

བདག་ཉིད་གསོད་པའི་དོན་དུ་གཡང་ས་ནས་མཚོང་བ་སོགས་སྐྱབ་བ་རྣམས་ལ་  
 སློམ་པོའོ། །ཀུན་སློང་གི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་མ་དང་མངལ་ན་གནས་པ་གང་རུང་  
 གཅིག་གསོད་པར་བསམས་པ་ལས་མ་བསམས་པ་ཤི་བ་དང་། དེས་མཚོན་བ་  
 གསལ་བུ་དུ་མའི་ནང་ནས་གང་རུང་གཅིག་གསོད་པར་བསམས་ཏེ་གསོད་བྱེད་ལ་  
 བསྟན་པ་ལས་མ་བསམས་པ་བསལ་བ་དང་། གསོད་སེམས་མེད་པར་མའི་ཡན་  
 ལག་གཅོད་པ་དང་། སློག་ཆགས་མང་བོ་ཡོད་པར་ཤེས་པའམ་དོགས་པའི་ནགས་  
 མེས་གཏོང་བ་དང་། མའི་འགྲོ་བ་པ་འཚོང་བ་དང་། ཚེས་རྒྱན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་  
 བའི་གྲུལ་འབྲུལ་བ་དང་། ནད་བ་སྐྱོད་པ་སོགས་བྱས་ན་འཚིང་འོང་ངོ་ཞེས་ཟེང་བ་  
 ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པས་སྐྱོད་པ་སོགས་བྱེད་པ་དང་། ནད་བ་ཤི་བློའོ་ཞེས་གཡོག་མི་  
 བྱེད་པ་དང་། མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་སྦྱིན་པ་དང་། འབྲས་ལ་སོགས་པ་མ་སྤྲིན་པ་བརྟོལ་  
 བ་དང་། དོང་དུ་འཇུག་པ་དང་སྐྱོ་གྲེགས་གྱིས་འཚིང་བ་ལ་སོགས་པས་ཉོན་མོངས་  
 བར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་སློམ་པོར་འགྱུར་ལ། སློག་ཆགས་ཉུང་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་  
 པའམ་དོགས་པའི་ནགས་མེས་གཏོང་བ་དང་། གསོད་སེམས་མེད་ཀྱང་གསལ་བུ་  
 སྟོན་པ་སོགས་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། སྐྱོར་བའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་རང་ཉིད་  
 ལ་རག་མ་ལས་བར་གཞན་གྱིས་རང་དགར་གསོད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་དུ་ལེན་པར་  
 བྱེད་ན་སློམ་པོའོ། །

གཉེས་པ་བསྐྱབ་བུ་ལ་ལྡེ་ལས་ནད་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བུ་ནི། ནད་བ་དང་  
 མིན་པ་ཡང་རུང་སྟེ་འཚིང་བ་དང་མ་སྐྱབ་པའི་གཏམ་སྐྱས་པ་དང་། ནད་གཡོག་མཁས་  
 པ་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་མཁས་པ་བཞག་པ་དང་། མེད་པའི་ཆེ་མི་མཁས་པ་ལ་མི་འཚིང་

1 བསེམས

བའི་ཐབས་མ་སྐྱས་པར་ནད་གཡོག་ཏུ་བཞག་པ་དང་། བད་གཡོག་གིས་ནད་པའི་ཉེ་  
 འཁོར་དུ་མཚོན་ཆ་སོགས་བཞག་པ་དང་། བད་པ་འཆི་བའི་ཐབས་སྐྱབ་པ་ནད་  
 གཡོག་གིས་མ་བརློག་པ་དང་། བད་པ་མ་མཚོན་ཆ་སོགས་མ་བརྟགས་པར་སྦྱིན་པ་  
 དང་། སྐྱབ་པ་སོགས་ལ་མ་རྗེས་པར་ནད་པ་ལ་གྲུ་ཚོམ་དུ་སྐྱབ་སྦྱིན་པ་དང་། ལེགས་  
 བར་མ་བསྐྱབས་པར་མཚོན་གྱི་དབུད་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། བད་པ་འགྲོ་མི་  
 རུས་པ་ལམ་དུ་འབྲིང་བ་རྣམས་སོ། །ལག་གི་བླ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་ཤེས་  
 བཞིན་མེད་པར་ལག་དཔོན་གྱིས་ལས་བྲུས་པ་དང་། སོག་ཆགས་ལ་གཞོན་མི་  
 གཞོན་མ་བརྟགས་པར་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྦྱིལ་པ་དང་། འདེགས་བྱེད་ཉུང་བའི་  
 རྩོགས་གྱིས་ཁྱེད་ལྱི་བ་འདེགས་པ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་ཆེ་སོ་མག་མི་འབྲིམ་པར་  
 འཕང་བ་དང་། འབྲིམ་པའི་ཆེ་བྱེ་བ་དང་གས་པ་མ་བརྗོད་པར་སྦྱིན་པ་དང་། ཁྱེད་  
 འདེབས་པར་མི་རུས་པའི་རྩོགས་བྱེད་པ་དང་། འདེགས་པ་དང་གཞག་དགོས་པའི་  
 ཆེ་ཡང་བྲིམ་པ་དག་ལ་སྐྱད་སྐྱུར་ཉེ་ཅིག་ཅར་མ་བྲུས་པ་རྣམས་སོ། །ལམ་དུ་འགྲོ་བ་  
 དང་འབྲེལ་བ་ནི། ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་ངལ་བ་དང་ངལ་བ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སྲོང་ལ་  
 སོགས་པ་འཕུལ་བ་དང་། དེ་ངལ་སོར་མ་གཙུག་པ་དང་། ལྗོད་སྐྱུད་མ་སྐྱངས་པ་  
 དང་། སྐར་སྦྱིན་ཉེ་ལྷུང་བཟེད་བཟུ་བ་དང་བྱུག་རིས་དང་བྱིན་ལེན་དང་འོངས་མ་  
 འོངས་བརྟག་པ་རྣམས་མ་བྲུས་པ་དང་། ཟས་གྱི་དུས་སྐྱ་མི་སྦྱོབ་ན་ཟས་ཁྲིང་ཉེ་བསྐྱ་  
 བ་ལ་སོགས་པའི་རྩོགས་མི་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །བཞི་བ་བསམ་ངན་བརློག་པ་དང་  
 འབྲེལ་བ་ནི། རྗེས་གྱི་སྤྱིར་གཞན་འཆི་བར་འདོད་པ་དང་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་ལ་  
 སེམས་གྱིས་རྗེས་སྐྱ་ཡི་ངང་བར་བྱེད་པའོ། །



ལྷ་པ་བག་མེད་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་ནི། ཤེས་བཞིན་མེད་པར་གསང་སྤྲུགས་  
 གྱི་ཐལ་ལྷག་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་མེད་པར་མགྲུལ་པར་ཟས་ཐོགས་པ་བསལ་  
 བའི་མྱིར་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱི་ཏུ་ཚུགས་སུ་འགོ་བ་དང་། མཚོན་ལ་སོགས་པ་འཕོངས་  
 ཤིག་ཅེས་བསྐོ་བ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་ལ་ལྷུང་བ་རྣམ་  
 གཞག་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་ནི། རང་གཞན་གྱི་ལུས་སོགས་གཞོན་པ་བྱེད་འདོད་  
 དང་། གཞན་གྱིས་དེའི་གནད་བ་གསོལ་བ་དང་དུ་ལེན་འདོད་དང་། གཞོན་པར་  
 མཚོང་ཡང་ལྷོས་པ་མེད་པར་འཇུག་འདོད་དང་། གཞོན་པའི་དགག་བྱ་ཉེ་བར་གནས་  
 བ་ན་ཤེས་བཞིན་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། མིའི་འགོ་བ་པ་འཚོང་འདོད་རྣམས་འགོག་  
 པའོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ལས་སེམས་སྤང་བ་ནི་སྤང་དང་འདྲའོ། །

བཞི་པ་སྤྱི་བའི་པམ་པ་ལ་ལྷུང་བ་དོས་གཟུང་བ། དེ་ལས་སེམས་སྤང་བའི་ཚུལ་  
 གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག། བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་  
 ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་སྤྱི་བའི་ཡུལ་ནི་མི་ཡིན་པ་སྤྱི་ཤེས་པ་དོན་གོ་བ་བསམ་པ་  
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་མཚན་གཉིས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཐ་སྤྱད་ལྷ་དང་ལྷན་པ།  
 ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའོ། །གང་སྤྱི་བའི་དངོས་པོ་ནི་  
 འདོད་པ་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཉི་ཤུ་དང་།  
 བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ལྷགས་པ་ལ་སོགས་  
 པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་དང་། མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །བསམ་པ་ལ་གཉིས་  
 ལས་འདུ་ཤེས་ནི་སྤྱི་དང་བྱེད་བྲག་ལ་མ་འཇུག་པའོ། །ཀུན་སྤོང་ནི་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་  
 ཉེ་བདག་ཉིད་མི་ཚོས་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པར་སྤྱི་འདོད་རྒྱུན་མ་ཚད་པའོ། །སྤྱོད་བ་ནི་

དག་ཏུ་གྲུབ་པ། རང་གི་ཡིན་པ། མ་ཞོར་བ། བདག་གི་རྒྱུད་དང་རྒྱུར་བ། གསལ་མོར་  
 སྐྱེས་པ་སྐྱེང་དག་མཚན་ཉིད་ལྟ་དང་ལྟན་བས་མི་ཚོས་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ཐོབ་པ་ལས་ཐོབ་  
 པ་ལས་ཉམས་པར་སྐྱེས་པ་དང་། མི་ཚོས་སྐྱེས་པ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་མི་མ་ཡིན་གྱིས་  
 གཞོན་པ་མི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཁོ་བོ་ལ་ཡང་བྱུང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། མངོན་  
 ལེས་མ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་པན་ཚུན་མཐོང་བ་  
 དང་ཐོས་པ་དང་གཏན་"འདི"པ་སོགས་བྱེད་ངོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་དེ་  
 ལྟར་སྐྱེས་པ་ན་དག་གིས་དང་དུ་ལེན་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཡུལ་གྱིས་དོན་གོ་  
 བའོ། །སྐྱེད་བ་སྐྱེད་པའི་གོ་རིམ་ནི་སྐྱེས་པར་འདོད་པ་ནས་ལུས་དག་ཏུ་མ་ཐོན་པའི་  
 བར་བརྒྱུ་"བྱ"དང་། ལུས་དག་ཏུ་ཐོན་ནས་སྐྱོར་བའི་སྐྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་དང་།  
 སྐྱོར་བའི་སྐྱོམ་པོ་དང་། མཐར་ཐུག་པམ་པ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་གོ། །དེ་དག་  
 ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་རྒྱལ་ཁོད་གྱི་ཤ་བ་སོགས་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་དང་།  
 འདོད་པའི་སས་བརྒྱས་པའི་མི་རྒྱལ་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཐོབ་པོ་  
 ཞེས་སྐྱེས་པ་དང་། མི་ཚོས་སྐྱེས་པ་གོ་བར་འདོད་ནས་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་སྐྱོབ་པར་  
 བསམས་ཏེ། སྐྱོབ་པའོ་ཞེས་སོགས་རྫོད་པ་ལ་སྐྱོམ་པའོ། །སྐྱོར་བའི་ཡན་ལག་མ་  
 ཚང་བ་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པོ་ཞེས་སྐྱེས་པར་འདོད་པ་ལས་སྤྱིར་འོང་ཐོབ་པོ་ཞེས་སྐྱེས་  
 པ་ལྟ་བུ་ཞོར་བ་དང་། ཁྱོད་ཁོ་བོ་དང་འབྲུན་དག་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་  
 ཏོ། །ཁོ་བོ་ནི་དག་བཅོམ་པ་སོགས་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་པ་དང་། རང་ཉིད་མི་ཚོས་སྐྱེས་པ་  
 དང་ལྟན་པར་གོ་བར་འདོད་ནས་འདི་ན་མི་ཚོས་སྐྱེས་པ་ཐོབ་པ་དག་ཡོད་ངོ་ཞེས་

1 ལྟེ  
 2 ལྟེ

གཞན་ལ་སྐྱུར་ནས་སྐྱུར་བ་དང་། གཞན་གྱིས་ཁྱོད་དག་བཅོམ་བ་ལ་སོགས་བ་ཡིན་ནོ་  
 ཟེར་བ་ལ་ཅང་མི་སྐྱུར་བས་དང་དུ་ལེན་བ་དང་། དག་བཅོམ་བ་ལ་སོགས་བ་ཡིན་ནོ་  
 ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་ཤིག །བསོད་སྟོམས་ལོང་ཞིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལ་ཅང་མི་སྐྱུར་བས་ཁྱིམ་  
 དུ་འཇུག་བ་སོགས་བྱེད་ན་སློམ་ལོང་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི།  
 མ་བསམ་པར་འདས་མ་འོངས་སོགས་ལུང་བརྟན་པའོ། །ལྷང་བ་རྣམ་གཞག་ལས་  
 སེམས་སྤང་ཚུལ་ནི། འདུ་ཤེས་བརྒྱུར་ཉེ་སྐྱུ་འདོད་དང་། གཞན་གྱིས་སྐྱུས་བ་འདུ་  
 ཤེས་བརྒྱུར་ཉེ་དང་དུ་ལེན་འདོད་འགོག་པའོ། །

༘ གཉིས་པ་ལྷག་མའི་སྡེ་ལ་འདོད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ། གཞོད་པས་ཀུན་  
 ཅས་བསྐྱང་བ། བསྐོ་བ་ལས་ལྷུང་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་ནང་  
 སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་བ་དང་། ལྷི་ལོངས་སྟོད་ལ་ཆགས་པའི་ལྷག་མ་གཉིས། དང་  
 པོ་ལ་རང་འདོད་པ་བསྟེན་བ་དང་། གཞན་འདོད་པ་བསྟེན་དུ་འཇུག་བ་གཉིས། དང་  
 པོ་ལ་རེག་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་བ་དང་། སྐྱུ་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་བ་གཉིས། དང་  
 པོ་ལ་རང་གི་ས་བོན་གྱི་རེག་བྱ་ལ་ཆགས་བ་འབྲིན་བ་དང་། གཞན་གྱི་ལུས་གྱི་རེག་  
 བྱ་ལ་ཆགས་བ་རེག་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྷུང་བ་དོས་གཟུང་།  
 དེ་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་  
 དུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ནི་རང་གི་ཁུ་བ་ཡིན་པ། དང་པོའི་གནས་ནས་མ་འཕོས་  
 པའོ། །གང་ལས་དུ་བྱུང་བའི་རང་གི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ལས་སོ། །གང་གིས་དུ་བྱུང་  
 བ་ནི་སེམས་ཅན་གསོན་པོ་འཕེལ་ཤི་བའི་ལུས་སམ་དེའི་དུམ་བུ་ཀེང་རུས་དང་མགོ་  
 དང་ན་བ་ལ་སོགས་བ་རང་རང་གི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པར་གནས་པས་སོ། །བསམ་བ་

ལ་འདུ་ཤེས་འཇུག་མ་འཇུག་འདྲ་ཞིང་ཀུན་སྐོང་གི་བདེ་བ་སྐྱོང་བའི་སྲིང་རམ། ས་  
སོན་དང་སྐྱོན་ལ་སོགས་པའི་སྲིང་ཡང་རུང་སྟེ་འབྲིན་པར་“འདོད་<sup>1</sup>་བ་རྒྱུན་མ་ཚད་  
བའོ། །སྐྱོར་བ་ཞི་རེག་ཅིང་རྩོམ་བའོ། །མཐར་སྲུག་གི་སྐྱོར་བ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་དང་  
སོའི་གནས་ནས་འཕོས་བའོ། །སྐྱོང་བ་སྐྱེད་པའི་གོ་རིམ་གི་ཀུན་སྐོང་སྐྱེས་ནས་ལུས་  
ངག་རྒྱུ་མ་ཐོན་པའི་བར་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པ་སོགས་དམིགས་བསལ་དངོས་སུ་བཤད་  
བ་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མའི་སྐབས་ཀུན་ལ་སྲུང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གང་དབྱུང་བའི་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་སྐྱབས་སུ་འོངས་བ་དང་། གཞན་  
གྱི་ཁུ་བ་འབྲིན་བ་དང་། གང་ལས་དབྱུང་བའི་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ཡན་ལག་  
གི་རྣམས་ལ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་ལ་རེག་སྟེ་འབྲིན་བ་དང་། གང་གིས་དབྱུང་བའི་  
གཞི་མ་ཚང་བ་ཚུའི་རྒྱུན་ལས་བསྐྱོག་སྐྱོགས་དང་རྒྱུང་གི་རྩི་སྐྱོགས་མ་ཡིན་པར་  
གཏད་དེ་འབྲིན་བ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་བསྐྱང་བ་མ་ཡིན་པ་སྟན་དང་ཁྱི་ལ་སོགས་པ་  
དང་། སེམས་ཅན་དུ་བསྐྱང་བ་ཡིན་ཡང་ཡན་ལག་གི་རྣམས་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་  
འདི་དུམ་བུ་ལ་སོགས་པས་རེག་སྟེ་འབྲིན་བ་དང་། ཀུན་སྐོང་གི་ཡན་ལག་མ་ཚང་  
བ་ཆགས་སེམས་གིས་གཞལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡན་ལག་གི་རྣམས་ལ་རེག་བ་དང་། ཉེད་  
བ་དང་། འཚིར་བ་དང་། ལས་སུ་རུང་བ་ལ་འོམ་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྣམས་པའི་བྱ་  
ག་འཚིར་བ་དང་། སྐྱོར་བའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་གང་བྱེད་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་  
ཞེད་བ་སྐྱོད་བ་དང་། སྐྱེས་བ་དང་བྱུང་མེད་སྐྱོད་པའི་སྐྱོར་བའི་བདེ་བ་དང་། ཁུ་བ་  
འབྱུང་ཁའི་བདེ་བ་དང་། གདུང་བ་དང་བུལ་བའི་བདེ་བ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་  
འབྲིན་བ་དང་། དབྱུང་འདོད་མེད་བར་སྤི་ལམ་སོགས་སུ་ཁུ་བ་དབྱུང་བའི་རོ་སྐྱོང་བ་

1 འདད

དང་། སྤྲོན་ཐོས་ནས་འབྲིན་པ་དང་། དབྱུང་བའི་སྤྱིར་འགྲོ་བའི་ལམ་དུ་ཁྱེད་ལ་བྱུང་བ་  
 དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅི་མ་དང་། "རྩོམ་བ་མེད་པར་ཡན་ལག་  
 གི་རྣམ་པ་ལ་རེག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེད་ལ་འབྲིན་པ་སློམ་པོ་འོ། །མཐར་ཐུག་གི་ཡན་  
 ལག་མ་ཚང་བ་འབྲིན་པར་བརྩམས་པ་ཅི་མ་ན་སློབ་པ་བཏང་བ་དང་། དང་པོའི་  
 གནས་ནས་འཕོ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་དབྱུང་བའི་བྱ་བ་བཏང་ན་སློམ་  
 པོ་འོ། །ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཚུལ་ལྡན་དང་ཚུད་གི་རྗེ་སྤྱོད་པ་སུ་གཉོད་པ་དང་།  
 ཆགས་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཟུ་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ལས་སུ་རུང་བ་ལ་  
 སེམས་ཅན་དུ་བསྐང་བ་མ་ཡིན་པས་རེག་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པའི་  
 བྱ་བ་"འཆིར་"བ་དང་། རེག་པ་མེད་པར་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་འགྲུལ་བ་ཅི་མ་གྱིས་  
 འབྲིན་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་ནི། རང་ངམ་གཞན་གྱི་  
 ས་བོན་ལ་དམིགས་ནས་དབྱུང་འདོད་དང་། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་གི་རྣམ་  
 པ་ལ་རེག་པ་དང་བཟུ་བར་འདོད་པ་དང་། དབྱུང་འདོད་མེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རོ་  
 བྱང་འདོད་འགོག་པའོ། །

གཞན་གྱི་རེག་བྱ་ལ་ཆགས་པ་རེག་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ལ་ལྟུང་བ་ངོས་  
 གཟུང་བ། དེ་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྟུང་བ་རྣམ་གཞག་དང་།  
 བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞེ་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་རེག་  
 པའི་ཡུལ་ནི་བྱུང་མེད་ཀྱི་"མཚན་"དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ། ལུས་བསྐྱེད་དུ་རུང་  
 བ། མ་ཉམས་པ། ལུས་དངོས་སམ་སྐྱེའམ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གོས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་

1 འཆིར  
 2 མཚན

བ། མི་ཡིན་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། མའི་སྒོ་  
 གསུམ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །རེག་བྱེད་ནི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ལས་  
 གཞན་པའི་རང་གི་ལུས་དངོས་མ་ཉམས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་འདུ་ཤེས་  
 བྱི་སྒྱི་དང་གྲེ་བྲག་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སྒོང་ནི་རེག་པའི་བདེ་བ་སྒྲོང་བར་འདོད་  
 པའི་འདུན་པ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའོ། །སྒྲོར་བ་ནི་རང་གིས་ལོ་མ་པ་དང་ཉུག་པ་  
 སོགས་ཀྱིས་རེག་པའམ་གཞན་གྱིས་རེག་པ་དང་དུ་ལེན་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་རེག་  
 པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའོ། །ཡན་ལག་དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་  
 བརྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱད་མེད་དང་། “སྐྱེས་<sup>1</sup>་བ་དང་། མཚན་གང་ཡང་མེད་པའི་མ་  
 བྱིང་ལོ་ལོ་དང་། ལྷུལ་པ་ལོ་རྣམས་ལ་རེག་པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་གོས་ཀྱིས་  
 བར་དུ་བཅད་དེ་རེག་པ་དང་། ཟས་དང་ས་ལ་སོགས་པ་མོའི་དབང་པོར་འཇུག་པ་  
 དང་། ཀུན་སྒོང་གི་ཡན་ལག་མ་”ཚང་<sup>2</sup>་བ་འཇུག་པ་དང་རྫོ་བ་དང་སྤྱི་བའི་བསམ་པས་  
 རེག་པ་རྣམས་ལ་”སྒོམ་<sup>3</sup>་པའོ། །རྐང་བ་ལ་སོགས་པས་བྱད་མེད་ལ་འཕྲུལ་བ་དང་།  
 བྱད་མེད་ཀྱང་དེའི་སྟན་འཕྲུལ་བ་དང་། བྱད་མེད་འགྲེལ་བ་ལྡང་རྒྱས་བཞིན་དུ་སྒོང་  
 བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི། ཆགས་སོགས་མེད་ཀྱང་དགོ་སྒོང་མ་དང་  
 བྱད་མེད་ལ་རེག་པ་དང་། ལུ་ལ་སོགས་པར་ཉམ་ཐག་པ་བསྐྱུལ་པའི་བྱིར་མ་རེག་པ་  
 དང་། རེག་དགོས་པའི་ཆེ་ཡང་མ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ལག་པའམ་སྐྱ་  
 སོགས་ལས་མ་རེག་པ་དང་། དུན་པ་རྟེན་པའི་ཐབས་ལ་མ་འབད་བ་དང་། དེ་མ་

1 ལྱེས  
 2 ཚང  
 3 རྐང

བསྐྱེད་སྲིད་པ་དང་། ཟས་ལ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་གཞན་ལ་མ་བཙོལ་བ་དང་།  
སྲོག་འཚོ་མི་འཚོ་མ་བརྟགས་པ་རྣམས་སོ། །སེམས་སྤང་ཚུལ་ལ་ལྷུང་བ་རྣམ་  
གཞག་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་<sup>1</sup>ཀྱི། མཚན་མི་མ་ཐུན་གྱི་ལུས་དངོས་སམ་དེ་དང་  
འབྲེལ་བའམ་དེའི་སྟན་སོགས་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་རེག་འདོད་དང་། མཚན་  
མ་ཐུན་གྱི་ལུས་དངོས་སམ་དེ་དང་འབྲེལ་བའམ་དེའི་སྟན་སོགས་ལ་ཆགས་སེམས་  
གྱིས་རེག་འདོད་འགོག་པའོ། །

གཉིས་བ་སྐྱ་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་ལྷག་མ་ལ་ལྷུང་བ་དོས་གཟུང་བ་དང་།  
དེ་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་འབྲིག་ཚིག་སྐྱ་བའི་ལྷག་མ་  
ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ནི་མི་ཡིན་སྐྱ་ཤེས་  
ལེགས་སྐྱས་<sup>2</sup>ཉེས་སྐྱས་གྱི་དོན་གོ། །བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་  
བཞི་ལྟར་དང་། ལུང་མེད་གྱི་མཚན་དོན་གྱི་རྣམས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ།  
བརྟེན་དུ་རུང་བ། རྩ་འབྲུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །གང་བརྗོད་པའི་དངོས་པོ་ནི། ཡུལ་  
དུས་དེར་འབྲིག་པར་གསལ་པོར་གྲགས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་སྐྱི་དང་གྲེ་  
བྲག་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སྣོང་ནི་འབྲིག་པ་སྐྱས་པའི་བདེ་བ་སྣོང་བར་འདོད་པའི་  
འདུན་པ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པས་སྐྱ་འདོད་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྣོར་བ་ནི་མི་  
ཚོས་སྐྱ་མའི་སྐབས་སུ་བཞད་པའི་དག་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟར་གྱིས་སྐྱ་བར་ཚོམ་  
པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཡུལ་གྱིས་དོན་གོ་བའོ། །དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆད་  
བ་ལུང་མེད་རྩ་འབྲུལ་ཅན་ལ་སྐྱས་པ་དང་། སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱས་པ་དང་། ལེགས་སྐྱས་

1 ན  
2 ཉས

ཉེས་སྐྱུས་ཀྱི་དོན་མི་གོ་བ་ལ་སྐྱུས་པ་དང་། འབྲིག་བ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ཁྲིད་ཀྱི་  
 རྣམ་པར་གྲོལ་གསུང་པར་དོད་དོ་ཞེས་སོགས་དང་། ཚུར་ཤོག་དེ་དང་དེ་བྱའོ་ཞེས་སོགས་  
 དང་། ཁོ་བོ་ནི་ཁྲིད་ལ་དགའ་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་དོ་ཞེས་སོགས་དང་། ཁོ་བོ་དང་ལྷན་  
 ཅིག་ཉོལ་ཅིག་ཅེས་སོགས་བརྗོད་བ་དང་། གུན་སློང་གི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ཆགས་  
 སེམས་མེད་བར་གོམས་པའི་དབང་གིས་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་བ་རྣམས་ལ་སློམ་  
 བོདོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེན་བ་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་ལྷག་མ་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་  
 ལ་གང་བརྗོད་པའི་དངོས་བོ་ནི་འབྲིག་པའི་བསྐྱེན་བ་ཀྱང་དང་། གུན་སློང་ནི་འབྲིག་  
 པས་བསྐྱེན་བ་ཀྱང་བསྐྱེད་པས་སྐྱུས་པའི་བདེ་བ་སྤོང་འདོད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱང་དུ་འདོད་  
 ཆགས་དང་ལྡན་པའོ། །སྤྱོད་བ་ནི་བདག་ལྟ་བུའི་དགོ་སློང་ལ་འབྲིག་པས་བསྐྱེན་  
 བ་ཀྱང་བྱས་ན་བསྐྱེན་བ་ཀྱང་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་གོ་ཞེས་སོགས་དག་མཚན་ཉིད་ལྡ་  
 ལྡན་གྱིས་སྐྱེ་བའམ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱུས་པ་ན་དག་གིས་དང་དུ་ལེན་བར་ཚོམ་བ་  
 ཉེ་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་སྤར་དང་འདྲའོ། །ཡན་ལག་དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་  
 ལག་མ་ཚང་བ་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱུས་པ་དང་། ལེགས་སྐྱུས་ཉེས་སྐྱུས་ཀྱི་དོན་མི་གོ་བ་ལ་  
 སྐྱུས་པ་དང་། བདག་ཉིད་དང་འབྲིག་པ་གང་དུང་གཅིག་དང་སྐྱར་ཉེ་སྐྱེན་སློམ་པོ་  
 དང་། གཉིས་དང་མ་སྐྱར་བར་འབྲིག་པ་ལ་བསམས་ཉེ་དགོ་སློང་རྣམས་ལ་བསྐྱེན་  
 བ་ཀྱང་བྱས་ན་ཞེས་སོགས་སྐྱེ་བ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་སྤར་ཚུལ་ནི་འབྲིག་“ཆིག”དང་འབྲིག་པས་བསྐྱེན་བ་ཀྱང་  
 བསྐྱེད་པས་སྐྱེ་བར་འདོད་བའམ། གཞན་གྱིས་སྐྱུས་པ་དང་དུ་ལེན་འདོད་འགོག་  
 པའོ། །གཉིས་པ་གཞན་འདོད་བ་བསྐྱེན་དུ་འདུག་པ་སྐྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་ལ་བཞི་

1 ཆིག



ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་སྤྲད་བར་བྱ་བ་ནི་མི་ཡིན་སྟེ་ཤེས་དོན་གོ་བ་བསམ་  
 བ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། བརྟེན་དུ་བྱུང་བ། སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་མཚན་དོན་  
 གྲེད་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་ཅིང་སྤྲད་བྱ་ཡང་རྒྱུད་ཐ་དད་པ། ས་  
 མ་སོགས་ཀྱིས་འདི་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱུང་མ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་རྒྱ་ཆེ་གས་ཀྱིས་བྲིན་པ་དང་། ས་  
 མ་སོགས་ལ་རིན་བཅའ་ཉེ་འདི་བདག་གི་རྒྱུང་མ་བྱའོ་ཞེས་བསྐྱེད་ས་པ་རིན་ཆས་  
 ཉོས་པ་དང་། གཞན་ལས་སོགས་ཉེ་འདི་བདག་གི་རྒྱུང་མ་བྱའོ་ཞེས་བསྐྱེད་ས་པ་  
 བཅོན་སོགས་སུ་ཐོབ་བ་སྟེ་རྒྱུང་མ་བཟང་པོ་གསུམ་དང་། བྱུང་མེད་ཀྱིས་ཡིད་  
 གཏུགས་པའི་སློན་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་བདག་གི་ཁྲིམ་ཐབ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པ་དང་དུ་  
 གྲངས་ཉེ་བསྐྱེད་ས་པ་དང་སེམས་འདུས་པ་དང་། བྱུང་མེད་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ལ་བདག་  
 གི་གོས་ཟས་སྟོལ་ཅིག་དང་བདག་གིས་ཁྲེད་ཀྱི་རྒྱུང་མ་བྱའོ། །ཞེས་སྐྱེས་པ་དང་དུ་  
 གྲངས་ཉེ་བསྐྱེད་ས་པ་གོས་ཟས་ཀྱིས་འཚོས་པ་དང་། བྱུང་མེད་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ལ་  
 བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱི་ཚོར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ཉེ་མཉམ་དུ་འཚོ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་  
 དུ་གྲངས་ཉེ་བསྐྱེད་ས་པ་ཁ་དུམ་པ་དང་། སྐྱེས་པས་བྱུང་མེད་འདི་དང་དགའ་མགུར་  
 སྤྲད་པར་བྱའོ་སྟེ་ལྷན་ལྷན་གས་ཤིང་ཡུད་ཅེས་པར་གྱུར་ཉེ་བསྐྱེད་ས་པ་ཐང་འགའ་  
 ཐང་བ་སྟེ་རྒྱུང་མ་ངན་མ་བཞི་དང་། རྒྱུང་མ་མ་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་རྒྱུ་མེད་པར་ལེན་བཞི་  
 ཡན་ཆད་ཞུགས་པ་གང་དུང་གི་སློན་ལ་མ་ཐུན་པ་མ་ཐོབ་པའམ་སྤར་མ་ཐུན་པ་ཐོབ་  
 གྱང་ཉམས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུང་མ་ངན་མ་བཞི་དང་ལན་གྲངས་ཀྱིས་མ་ཐུན་པ་ནི་  
 འཐབ་པ་ཅེས་དང་སྤར་མ་སོགས་གང་དུང་གིས་ཉམས་པ། རྒྱུང་མ་དམ་པ་གསུམ་ནི་  
 རྒྱུང་མ་ཡིན་པར་བསྐྱེད་ས་པ་དང་དེའི་བསྐྱེད་ས་པའི་འཐབ་པོ་གང་དུང་གིས་མ་ཐུན་

བ་ཉམས་སོ། །

འཕྲིན་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་སྤྲོད་བྱ་དེ་གཉིས་སམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་མ་མ་ལ་  
 སོགས་པ་དེ་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་མ་སྤྲོད་ལྡོད་པའོ། །སྤྲོད་བའི་དང་པོར་  
 སྤྲོས་པ་ལྟ་བུ་ལས་འཕྲིན་ལོད་པ་དང་། དེ་བྱུང་མེད་ལྟ་བུ་ལ་སྤྲོལ་བ་དང་། དེའི་འཕྲིན་  
 ལན་ཕྱིར་སྤྲོལ་བ་རྣམས་རང་རམ་རང་གིས་མངགས་བའམ་སྤྲིང་ཡིག་ལ་སོགས་  
 བས་བྱེད་པར་ཚོམ་པའོ། །འཕྲིན་ལས་སྤྲོལ་བའི་རང་གིས་བརྗོད་པ་སོགས་བས་གོ་  
 བར་བྱས་བའམ་རང་ལ་མ་ལྟོས་བར་གཞན་ལ་ཐོས་བས་ཀྱང་འགྲུབ་པོ། །བསམ་པ་  
 ལ་འདྲུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྣོད་ནི་སྤྲོད་པའི་དོན་དུ་མ་ཐུན་པ་སྤྲུབ་འདོད་རྒྱུ་  
 མ་ཚད་པའོ། །མཐར་ཐུག་དེའི་དབང་གིས་ལམ་དང་ཡན་ལག་སྤྲད་པའོ། །སྤྲོད་བ་  
 སྤྲོད་པའི་གོ་རིམ་ནི་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པའི་བར་གོང་དང་འབྲེལ། སྤྲོད་བ་ལ་འཕྲིན་  
 གསུམ་པོ་དེ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤོམ་པོ་ཐ་དད་པ་གསུམ་འབྱུང་ངོ། །མཐར་ཐུག་ལ་  
 སྤྲོད་བྱ་བྱུང་གཅིག་དགེ་སྣོད་དུ་མས་སྣོད་པ་ལ་དགེ་སྣོད་དེ་དེ་ལ་སྤྲུག་མར་འབྱུང་  
 ལ། སྤྲོད་བྱ་དུ་མ་དགེ་སྣོད་གཅིག་གིས་སྣོད་པ་ལ་སྤྲོད་བྱ་བྱུང་དེ་སྤྲོད་ལ་ལྟོས་པའི་  
 ལྷག་མར་འབྱུང་ངོ། །དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཚད་བ་རྒྱུང་མ་དམ་པ་གསུམ་  
 དེའུ་གསུམ་གཉོར་བ་དང་ཚོ་ག་བཏང་བ་གང་དུང་གིས་འཐབ་མོ་བྱས་པ་དང་།  
 མངལ་དུ་མ་ཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་པ་ཚམ་དང་། བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་གནས་བས་  
 འཁྲིག་པ་མི་བསྐྱེན་པར་ངེས་པ་དང་། མའི་དབང་པོ་མེད་པས་བསྐྱེན་མི་དུང་དང་།  
 དེན་གྱིས་ཉོས་ཐེན་པ་དང་། མ་ཐུན་པ་ཐོབ་ཐེན་པ་དང་། སྤར་རྒྱུང་མར་བྱེན་པ་ལས་  
 སྤྲིས་མི་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་པ་དང་། རང་གི་ཆེད་དུ་སྤྲུན་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་སྣོད་གི་ཡན་

1 ལྟར

ལག་མ་ཚང་བ་དག་འདུན་གྱི་ཚོས་སྟོན་དང་། བྱིས་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བདག་པོ་ལ་སོགས་  
 པའི་ཕྱིར་དུ་འཕྲིན་བྱ་ཏེ་བོས་པའི་དབང་གིས་སྤང་བ་དང་། སྐྱོར་བའི་ཡན་ལག་མ་  
 ཚང་བ་འབྲིག་པ་སྤྲད་པའི་ཕྱིར་དུས་བྱས་པ་སྟོན་བ་དང་། འཐབ་ཀྱོལ་གྱིས་བྱུང་མེད་  
 འཕྲོག་པའི་འཕྲིན་བྱེད་བ་དང་། ལྷུང་མ་འཕམ་བྱུང་མེད་ཆེ་གོ་མོ་ཉོས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་  
 བ་རྣམས་ལ་སྟོམ་པོའོ། །སྤྲད་བྱ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ལས་གཞན་ལ་འཕྲིན་  
 འོད་བ་དང་སྐྱེལ་བ་སོགས་བྱེད་བ་དང་། ལྷུང་མ་དམ་པ་གསུམ་ཚིག་རྩལ་པོ་སྐྱེ་བ་  
 སོགས་ཀྱིས་འཐབ་མོ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། འཐབ་མོ་བྱས་མ་ཐག་དང་།  
 དུམ་བ་བཅད་པའི་འཐབ་མོ་བྱས་པ་སྟོན་བ་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་བྱིའུ་འདི་དང་བྱ་མོ་འདི་  
 མི་སྤྲད་ཅེས་སོགས་ཟེར་བ་དང་། མིང་མ་སྟོས་པར་བྱུང་མེད་ཉོས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བ་  
 ཅེས་དང་། སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་བརྟུན་བྱས་པ་དེས་པ་ན་རྟེན་མོད་ཅེས་ཟེར་བ་རྣམས་  
 ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་ལས་སེམས་སྤྲད་ཚུལ་ནི་མི་ཚངས་སྟོན་སྤྲད་ཚུལ་དུ་འདུས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་ལོངས་སྟོན་ལ་ཆགས་པའི་ལྷག་མ་ལ་ལྷུང་བ་"ངོས་"གཟུང་། དེ་  
 ལས་སེམས་སྤྲད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྷུང་བ་རྣམས་གཞག་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་  
 བྱས་གཉིས་དང་པོ་ལ་ཁང་བ་དང་ཁང་ཆེན་གཉིས་ལས་ཁང་པའི་ལྷག་མ་ལ་བཞི་  
 ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་དུ་བཅིག་པའི་གནས་ནི་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་དག་  
 མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་གཞན་ལས་བཅའ་བ་དང་། གྲོག་སྐྱར་སོགས་ལ་གཞོན་  
 པའི་གཞི་མི་དུང་བ་དང་། གཞན་དང་ཚོད་བ་དང་བཅས་པའི་གནས་དང་། ཅིག་པའི་  
 ཕྱི་རོལ་འདོམ་གང་ཚུན་ཆད་དུ་ཆུ་སྤྲད་ངམ་ངམ་གྲོག་གམ། ཞོན་པ་སོགས་ཡོད་  
 པས་བཅུམ་དུ་མི་དུང་བ་སྟེ་དེ་གསུམ་ཚང་བའི་གཞི་མ་དག་པ་དག་འདུན་ལ་མ་

1 རེས

བསྟན་པའོ། །གང་གི་ས་བཅེག་པའི་ཡོ་བྱད་ནི་རང་ངམ་རང་གི་ས་འཚོལ་བར་རྗེས་  
 ལྷ་གནང་བའི་གང་ཟག་གི་ས་གཞན་ལ་བསྐྱངས་པའོ། །གང་བཅེག་པའི་གནས་ནི་  
 གནས་ཀྱི་རོ་བོར་གྲུབ་པ། ལྷོད་ལམ་བཞི་ཤོང་བ། བང་གི་སྲིད་དུ་ལྷ་བཙོ་བརྒྱད་ཞེང་  
 དུ་ལྷ་"ཕྱེད<sup>1</sup>་དང་བཅུ་གཅིག་ལས་ལྷ་"ཕྱེད<sup>2</sup>་ཡན་ཚད་གིས་ལྷ་ག་པ། ལྷ་རྩེད་ལ་  
 གཞོད་པའི་བཟོའི་རྩོམ་པ་མ་གྲས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་ཀུན་  
 ལྷོང་ནི་དཀོན་མཚོག་གི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་བདག་པོ་གཅིག་གི་དོན་དུ་རྩེག་འདོད་  
 ལྷོན་མ་ཚད་པའོ། །ལྷོར་བ་ནི་རང་དགའ་ལམ་གཞན་གིས་བསྐྱོས་པ་གང་རུང་གིས་  
 རང་གིས་རྩེག་པའམ་གཞན་རྩེག་དུ་འཇུག་པར་རྩོམ་པའོ། །བསྐྱོས་པ་དེས་བཅེག་  
 པའི་གནས་ལ་སོགས་པ་རྗེ་སྐྱད་བསྐྱོ་བ་བཞིན་མི་བྱེད་པ་ལ་ལྷ་ས་དག་གིས་དང་དུ་  
 "ལེན<sup>3</sup>་བ་"དེས<sup>4</sup>་ཀྱང་ལྷ་ག་མར་འགྱུར་རོ། །མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུན་གིས་ཐོག་བཀའ་  
 ཅིང་བསྐྱོར་བ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའོ། །དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་གང་  
 ཟག་གཉིས་སམ་གསུམ་གི་དོན་དུ་རྩེག་པ་དང་། གཞན་དབང་བའི་སར་དེ་ཉིད་གི་  
 དོན་དུ་དེ་ལ་མ་བྲིས་པར་རྩེག་པ་དང་། གཞན་གིས་ཁང་བ་གྲས་པའི་འཕྲོ་ཟེན་པར་  
 བྱེད་པ་དང་། ཡོ་བྱད་མ་བཙལ་བར་རྩེག་པ་དང་། གཞི་མ་དག་པ་གསུམ་གའམ་གང་  
 རུང་མ་ཚང་བ་དང་། དགོ་འདུན་ལས་གནང་བ་མ་ཐོབ་པར་རྩེག་པ་དང་། མཐར་  
 ཐུག་གི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ཐོག་མེད་པའི་གནས་རྩེག་པ་རྣམས་ལ་དཀོན་མཚོག་  
 དང་བདག་པོ་བཞིར་ཡོངས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་བཙལ་བ་དང་ཚད་ལྷ་ག་པ་གཉི་

1 ཕྱེད  
 2 ཕྱེད  
 3 ལན  
 4 དས

གཤམ་གང་རྒྱང་ཚང་ན་སློམ་པོ་དང་། ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་མེད་ཀྱང་བཅའ་པ་  
 བ་དང་ཚང་ལྷག་གང་རྒྱང་གཅིག་ཚང་བ་ལ་ཡང་སློམ་པོ་ལོ། །བཅའ་པ་བ་དང་ཚང་ལྷག་  
 གང་ཡང་མེད་ན་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་“ཚང་<sup>1</sup>ཡང་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་  
 ཁང་ཆེན་གྱི་ལྷག་མ་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་དུ་བཅེག་པའི་གཞི་ནི་  
 གཞི་མ་དག་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའོ། །གང་བཅེག་པའི་གནས་ནི་“ཚང་<sup>2</sup>ལྷག་མ་  
 གཏོགས་པ་ཁང་པ་དང་འབྲེལ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་། ཀུན་སློང་ནི་  
 ད་ཀོན་མཚོག་དང་བདག་པོ་བཞིར་ལོངས་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་འདོད་རྒྱན་མ་ཚང་  
 པའོ། །སློར་བ་དང་མཐར་ཐུག་ཁང་པའི་སྐབས་བཞིན་ལོ། །དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་  
 ལག་མ་ཚང་བ་ད་ཀོན་མཚོག་དང་བདག་པོ་བཞིར་ལོངས་གང་རྒྱང་གི་དོན་དུ་གཞན་  
 གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་བྱས་པའི་འཕྲོ་ཟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་སློང་གི་ཡན་ལག་  
 མ་ཚང་བ་ད་ཀོན་མཚོག་དང་བདག་པོ་གཉིས་སམ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་ཅིག་པ་དང་།  
 ད་ཀོན་མཚོག་གི་དོན་མ་ཡིན་པར་བདག་པོ་བཞིར་ལོངས་གྱི་དོན་དུ་བདག་པོ་དེ་  
 ཉིད་དབང་བའི་སར་དེ་ལ་མ་རྗེས་པར་ཅིག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་མ་  
 ཚང་བ་ད་ཀོན་མཚོག་དང་བདག་པོ་བཞིར་ལོངས་གཉི་གཤམ་གང་རྒྱང་གི་དོན་དུ་  
 ཐོག་མེད་པའི་གནས་ཅིག་པ་རྣམས་ལ་གཞི་མ་དག་པ་གསུམ་གཤམ་གང་རྒྱང་ཚང་  
 བ་སློམ་པོར་འགྱུར་ལ་གཞི་མ་དག་པ་གསུམ་གང་ཡང་མ་ཚང་ན་ཡན་ལག་གཞན་  
 ཐམས་ཅད་ཚང་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི། གཞི་དག་པར་ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་གྱི་

1 ཚང  
 2 ཚང

གནང་བ་གསོལ་བའི་འོག་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱས་བཞིན་ཏུ་མི་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་  
 ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་ནི། ས་གཞི་དང་ཡོ་བྱད་བཅས་བ་དང། གཞི་མ་དག་བ་དང།  
 དག་ཡུང་གནང་བ་མ་ཐོབ་བ་དང། གནང་བ་ཐོབ་ཡུང་ཚད་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་འདོད་  
 དང། གནང་བ་ཐོབ་པའི་འོག་ཏུ་མི་བྱེད་པ་རྣམས་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་གཞོན་  
 པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལྷག་མ་ལ་དངོས་གཞི་དང་ན་སྤང་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞི་  
 མེད་བག་ཅམ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་སྐྱར་བ་  
 གདབ་པའི་ཡུལ་ནི་མཚན་དང་ལྟ་བ་མ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་བསྐྱེན་ཚོགས་སློམ་བ་གསོར་  
 རུང་ཡན་ཚད་དང། མི་མ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་དག་པ་དང། སྐྱ་ཤེས་དོན་གོ་  
 བསམ་བ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་སྟེ་ཐ་སྐྱད་གསུམ་ལྡན་དང། ལུས་ཐ་མལ་དུ་  
 གནས་པ་དང། རང་ལས་རྒྱད་ཐ་དད་པའོ། །གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་སྐྱར་བ་  
 གདབ་པ་དེ་ཉིད་དམ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ཐ་སྐྱད་ལྟ་དང་ལྡན་པ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་  
 གནས་པ་རང་ལས་རྒྱད་ཐ་དད་པའོ། །གང་གིས་སྐྱར་བ་གདབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་པམ་  
 བ་ཡིན་ནོ། །བསམ་བ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་པམ་བ་བྱང་བ་དང་མ་བྱང་བ་གཉི་ག་དེ་ལྟར་  
 འདུ་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་འདྲ་ཞིང། ཀུན་སློང་ཉམས་པར་འདུན་པས་སྐྱར་བ་འདེབས་  
 འདོད་རྒྱན་མ་ཚད་པའོ། །སྐྱོར་བ་ནི་དག་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྡན་གྱིས་དགེ་སློང་ཆེ་གོ་  
 མོས་མི་ཚངས་པར་སྐྱོད་པའི་པམ་བ་བྱས་སོ་ཞེས་སོགས་སྐྱར་བ་གདབ་པའི་མིང་  
 བས་སློམ་ཉེ་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་སྐྱར་ནས་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་  
 ཟུག་ནི་སྐྱ་བའི་ཡུལ་གྱིས་དོན་གོ་བའོ། །གཉིས་པ་བག་ཅམ་གྱི་ལྷག་མ་ལ་གཞི་དང་  
 བསམ་བ་མཐར་ཟུག་གི་ཡན་ལག་རྣམས་གོང་དང་འདྲ་ཞིང་སྐྱོར་བ་ནི་དགེ་སློང་འདི་

དང་བྱུང་མེད་འདི་མཐོང་དོ། །མི་ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་མཐོང་དོ། །ཞེས་སོགས་བྱེད་པ་  
 མོ་དང་བྱ་བ་མ་སྐྱར་བར་དག་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་གྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་རྩོམ་  
 པའོ། །གཞི་མེད་བག་ཅམ་གཉི་ག་ལ་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་གཞི་ཡོད་ཀྱང་  
 གང་གིས་སྐྱེངས་པ་དེའི་གཞི་མེད་བཞིན་དུ་“སྐྱེང<sup>1</sup>”བ་དང་། སྐྱར་མཐོང་ཐོས་དོགས་  
 གསུམ་གྱི་གཞི་ཡོད་ཀྱང་བརྗེད་ནས་དེ་གསུམ་གྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་རྣམས་ལ་  
 ཡང་ལྷག་མར་འགྲུང་ཉེ་ལུང་ལས་མཐོང་ཐོས་དོགས་པ་གསུམ་མེད་པ་ལ་འདུ་ཤེས་  
 བསྐྱར་ཉེ་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་གསུམ་དང་། སྐྱར་  
 མཐོང་ཐོས་དོགས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་བརྗེད་ནས་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱིས་  
 སྐྱར་བ་བཏབ་པ་གསུམ་དང་། ཐོས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་དང་མ་ཆེས་པར་མཐོང་དོ་  
 ཞེས་པ་གཉིས་དང་། ཐོས་པ་ལ་དོགས་པ་དང་མི་དོགས་པར་མཐོང་དོ་ཞེས་པ་  
 གཉིས་དང་། དོགས་པ་དོགས་པ་ན་མཐོང་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་སྟེ་མ་དག་པ་  
 ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་གཞི་བཅུ་གཅིག་གསུངས་པའི་སྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ན་སྐྱད་ནི། ཟག་བྱེད་ལ་བསམས་ནས་མ་ཞིང་མོ་སྐྱབས་མེད་པ་ལ་མི་  
 ཚངས་པར་སྐྱོད་དོ་ཞེས་དག་སྐོང་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། མ་ཞིང་མོ་དང་ལྷན་  
 ཅིག་མི་ཚངས་པར་སྐྱོད་དོ་ཞེས་དག་སྐོང་མ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། སྐྱར་བ་  
 གདབ་བྱའི་མིང་མ་སྟོས་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་རྣམས་ལ་སྟོམ་མོ་དང་། དེ་བཞིན་  
 གཤམ་གསུམ་པ་ལ་དན་སེམས་གྱིས་ཐྲག་སྐྱར་བ་དང་དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་  
 མཚན་མེད་གྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། བདག་གིས་བསམས་ཉེ་སྐྱས་སོ་ཞེས་  
 སོགས་གཞོགས་སྟོས་གྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་

1 ཟུང

བསྐྱོབ་པ་ལས་གྲུང་བ་ལ་ལྷུང་བ་དོས་གཟུང་། དེ་ལས་སེམས་སྤྱང་ཚུལ་གཉིས། དང་  
 བོ་ལ་དོས་གཞི་དང། བ་སྤྱད་གཉིས། དང་“བོ་ལ་བཞིའི་དང་བོ་དགོ་འདུན་དབྱེན་  
 གྱི་ལྷག་མ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གནས་ནི་མཚམས་ཀྱི་ནང་ཡིན་པ།  
 དུས་ནི་བསྟན་པ་ལ་”སྐྱོན་<sup>2</sup>་གྲུང་བ། དུལ་ཁ་སྐྱོང་དུ་འོས་པ་བརྒྱད་ཡན་ཆད་དུ་ཚང་  
 བ། དོས་བོ་ནི་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་བས་འབྱེད་པའོ། ཉེན་ཁ་སྐྱོང་དུ་འོས་  
 པའོ། །བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྐྱོང་“ནི་དབྱེན་<sup>3</sup>་ལ་  
 ལྷགས་པ་དགོ་འདུན་གྱིས་བརྗོད་པ་ན་མི་གཏོང་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་  
 པའོ། །སྐྱོར་བ་ནི་བཞུགས་བསྐྱོབ་དང་ལས་ཚོས་ལྡན་གྱིས་བརྗོད་ཀྱང་མི་གཏོང་  
 བར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་  
 པའོ། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་སྐྱོགས་པའི་ལྷག་མ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ཉེན་  
 བོ་བསྐྱེན་རྗོགས་ཀྱི་སྐྱོམ་པ་དག་པ། འབྱེད་པ་བོ་དང་ལྷ་བ་དང་མཚན་མཐུན། ཐ་  
 ལྷན་གསུམ་དང་ལྡན། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པའོ། །བསམ་པ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་  
 ཞིག་ཀུན་སྐྱོང་དབྱེན་གྱི་སྐྱོགས་བྱེད་པ་ལ་ལྷགས་པ་བརྗོད་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་  
 འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྐྱོར་བ་ནི་ལྷག་མ་”སྐྱེད་<sup>4</sup>་རུས་ཀྱི་དབྱེན་གྱི་སྐྱོགས་ལ་  
 ལྷགས་པ་བཞུགས་བསྐྱོབ་སྐྱོགས་ཀྱིས་བརྗོད་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་  
 ཐུག་ནི་སྤང་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་བྱིམ་སུན་འབྱེན་པའི་ལྷག་མ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་  
 ཡན་ལག་གང་སུན་འབྱེན་པའི་ལྷལ་ནི་རབ་བྱུང་གི་ཉེགས་སྐྱོམ་གང་དང་ཡང་མི་

1 བ  
 2 ལྷན  
 3 བ་དབྱེན  
 4 ལྷན



ལྷན་པའི་བྲིམ་པའོ། །གང་གིས་སྲུང་འབྲིན་པའི་དངོས་པོ་ནི་རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་  
 འགལ་བ་དང་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་བསྐྱབས་པའོ། །གང་ལ་སྐྱུར་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་ནི་  
 བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་སློམ་པ་དག་པ་ལྟ་བུ་དང་མཚན་མ་སྲུང་མ་སྲུང་གསུམ་ལྷན་  
 ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། རང་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ་དགོ་སྤོང་ཚོས་དུག་ལྷན་ཚོགས་སུ་  
 ལོངས་པ། རང་སློབ་པ་ལ་ཚོས་དང་ལྷན་པར་ཞུགས་པའོ། །གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་  
 ཡུལ་ནི་ཐ་སྲུང་ལྷ་དང་ལྷན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། བདག་ལས་ཐ་དད་  
 པའོ། །རྟེན་ནི་བསྐྱུར་བ་ནུར་བྱས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་  
 གུན་སྤོང་རང་སྤོང་བ་པའི་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་བརྒྱུག་གྲང་མི་གཏོང་  
 བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྤོང་བ་ནི་བྲིམ་སྲུང་འབྲིན་པ་ལ་དགོ་འདུན་གྱིས་  
 བསྐྱུར་ལས་བྱས་པའི་ཚེ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྒྱུག་གྲང་མི་གཏོང་  
 བར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་སྐབས་ནི་སྤང་བཞིན་ནོ། །

བཞི་བ་བཀའ་རྒྱུ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་སྐྱེང་བ་  
 དང་དུ་མི་ལེན་པའི་ཡུལ་ནི་དགོ་སྤོང་མཐའ་དག་གོ། །གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་  
 རང་ལ་སྐྱེང་བ་པོ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་ནི་སྐྱེང་བྲན་བྱས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་  
 འཇུག་ཞིང་གུན་སྤོང་བཀའ་རྒྱུ་མི་བདེ་བའི་ཚིག་སྐྱུ་བ་བརྒྱུག་གྲང་མི་གཏོང་བར་  
 འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྤོང་བ་ནི་བཀའ་རྒྱུ་མི་བདེ་བ་ལ་ཞུགས་པ་བརྒྱུག་གྲང་  
 མི་གཏོང་བར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་སྐབས་གོང་དང་འདྲའོ། །ན་སྐྱེད་ནི་ལྷག་མ་བཞི་པོ་  
 དེའི་སྤོང་བ་ལ་ཞུགས་པ་ན་བཞུགས་ཉེ་བསྐྱོ་བ་དང་། གསོལ་བ་དང་བརྫོད་པ་དང་  
 པོ་དང་གཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་དང་། བརྫོད་པ་གསུམ་པའི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་བའི་

སྐྱལ་མའི་སྤོང་ལ་རྣམས་སུ་སློབ་པོ་རེ་རེར་འགྲུང་རོ། །གཞན་གྱི་འཁོར་ཁ་འབྲེན་པ་  
 དང་། གནས་པ་ཆད་པས་བཅད་པ་དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་སྤུད་པ་དང་། དགེ་འདུན་  
 འདུས་པ་ན་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཚོས་སུ་དང་ཚོས་ཚོས་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་དང་།  
 མཚམས་ནང་དུ་ལས་ལ་དབང་པའི་དགེ་སློང་ཡོད་པར་ཤེས་པ་འཕམ་དོགས་བཞིན་དུ་  
 ཐ་དད་དུ་འདོད་པས་ལས་བྱེད་པ་དང་། འདིས་དག་པ་དང་གྲོལ་བ་འཕྲོལ་སྐྱུམ་པའི་  
 བསམ་བསམ་མི་སྐྱ་བའི་ཡི་དམ་བྱེད་པ་དང་། གཅེར་བུ་དང་སྐྱ་ལས་བྱས་པ་དང་འུག་  
 པའི་རྒྱལ་མཚན་འཆང་བ་དང་། མི་འཆགས་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་དབྱེན་དང་གནས་  
 དབྱུང་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་ཤེས་པ་དང་བསོད་ནམས་ཚེན་པོ་དང་སྡེ་སྡོད་འཛིན་  
 པ་དང་ཐོས་པ་དང་ཕྱོགས་དང་འཁོར་མང་བ་རྣམས་ལ་ནན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། རིག་  
 སྐྱལ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཤ་རྩོན་པ་ཟ་བ་རྣམས་ལ་དབྱེན་དུ་གཏོགས་པའི་  
 སློབ་པོ་དང་། དབྱེན་བྱེད་པ་སོགས་བཞི་ལ་ཞུགས་པ་ཅམ་དང་། བྱིས་སུན་འབྲིན་  
 པ་དང་བཀའ་སློབ་མི་བདེ་བ་ལ་བསྐྱད་པ་དང་སློང་བྲན་མ་བྱས་པའི་སྤོང་ལ་ཏུ་དགེ་  
 འདུན་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་དང་བཀའ་སློབ་མི་བདེ་བའི་ཚིག་བརྗོད་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་  
 བྱས་སོ། །

བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་དང་དེའི་ཕྱོགས་བྱེད་པ་  
 དང་བསྐྱད་པ་དང་སློང་བྲན་བྱས་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་དང་བཀའ་སློབ་མི་བདེ་བའི་  
 ཚིག་བརྗོད་པ་རྣམས་ལ་བཞུགས་བསྐྱོད་པ་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་མ་བརྗོད་པ་  
 དང་། བསྐྱད་པ་དང་སློང་བྲན་མ་བྱས་པར་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་དང་། བཀའ་སློབ་མི་བདེ་  
 བའི་ཚིག་བརྗོད་པ་ལ་བཞུགས་བསྐྱོད་སོགས་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ལས་

སེམས་སྤང་ཚུལ་ནི། གཞི་མེད་བག་ཅམ་གཉིས་བསྐྱོ་སྤྱད་དང་པོ་གསུམ་རྣམས་ནི་  
མི་ཚོས་སྐྱ་མའི་སྤང་ཚུལ་དུ་འདུས་སོ། །

བཀའ་སློ་མི་བདེ་བ་ལས་སེམས་སྤང་ཚུལ་ནི། ལྷུང་བ་སྐྱེད་པར་བྱས་པ་དང་དུ་  
མི་ལེན་པར་འདོད་པ་འགོག་པའོ། ། ༄ "ལྷུང་<sup>1</sup>་བྱེད་ལ་ཞག་གི་ཆད་ལས་དང་འབྲེལ་  
བ་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཤགས་པ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་  
གཉིས། དང་པོ་ལ་གོས་ལ་བརྟེན་པ། རོར་ལ་བརྟེན་པ། ལྷོད་སྤྱད་ལ་བརྟེན་<sup>2</sup>པ། ཟས་  
ལ་བརྟེན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་གོས་དངོས་ལ་བརྟེན་པ། ལྷན་ལ་བརྟེན་པ། བལ་ལ་  
བརྟེན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་གོས་ཡོད་པ་ལ་ལོག་སྤྱབ་དང་། མེད་པ་ཚོལ་བ་གཉིས།  
དང་པོ་ལ་འཆང་བ་འཛོག་པ་འབྲེལ་བ་གཉིས་འཁྱར་འཕྱོག་གི་སྤང་བ་སྟེ་  
དུག་ལས་དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་འཆང་བའི་དངོས་པོ་ནི་གོས་  
ཡིན་པ། ལྷུང་སྐྱོན་ས་རུང་བ། ཆད་ལྡན། རང་དབང་ཞིང་གནས་སྐབས་དབང་བྱུང་  
ཡོད་པ། ལ་སྐྱོང་གི་གོས་ལ་རེ་བ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའམ་རུང་ཡང་རེ་བ་མེད་པ། ལྱིན་  
ལྱིས་མ་བརྒྱབས་པའམ་བརྒྱབས་ཀྱང་ཤེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་  
པའོ། རྟེན་ནི་སྤྲ་བརྒྱུད་མ་བཞིང་བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྱུལ་ཞིང་ཀུན་  
སྤོང་རང་དགར་འཆང་འདོད་ལྷན་མ་ཆད་པའོ། །སྤོང་བ་རང་སྤོབས་སམ་ཤེས་  
སྤོབས་གང་རུང་གིས་ཞག་བརྒྱ་བར་མ་ཆད་དུ་འཆང་བར་ཚོམ་པའོ། །ལམས་སྤྱག་  
རང་ངམ་ཤེས་སྤོབས་ཀྱིས་ཞག་བརྒྱ་འདས་པའོ། །ལྷུང་བར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་འཆང་  
འབྲེལ་འཛོག་པ་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་དགོན་པ་འི་འབྲེལ་བ་རས་ཆེན་དང་

1 ལྷུང  
2 +

དབྱར་རྗེད་བཞག་འབྲིས་གསོག་འཛོག་གི་སྤང་བ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་གནང་ལ་ཚད་  
 བརྒྱད་ཡིན་པས་སྒྲོར་ལྷུང་མེད་ལ། གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཞག་བཅུ་འཆང་བ་ཞག་  
 བདུན་པའི་གསོག་འཛོག་གི་སྤང་བ་རྣམས་ལ་ཤུན་སྟོབས་གྱིས་ལྷུང་བར་འགྲུང་  
 ཚུལ་ནི། འཆང་བ་ལ་རང་སྟོབས་གྱིས་སྤང་བ་སྦྱེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་རྗེད་ནས་ཞག་  
 བཅུའི་ནང་རོལ་དུ་གོས་སམ་ལྷུང་བཟེད་དུ་རིགས་མ་ཐུན་པ་གཞན་ཞིག་རྗེད་པ་  
 ལས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའམ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་མཎོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་བྱིན་  
 རྒྱབས་བྱས་ཀྱང་གཞན་ལ་བསྟོ་བ་དང་། རྣམ་བརྟག་མ་བྱས་པར་འཆང་ན་སྤྲ་མས་  
 ཞག་བཅུ་འདས་པ་ན་སྤི་མ་ལ་ཡང་ཤུན་སྟོབས་གྱིས་སྤང་བར་འགྲུང་ལ། དེ་ཡང་  
 བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་ལ་ཤུན་འབྱུང་བ་ལ་ནི་ཤུན་རྟེན་བྱེད་ལས་ཞག་གཅིག་གི་  
 འོག་ཏུ་རྗེད་པ་དགོས་ལ། བྱིན་རྒྱབས་ཚན་ནི་རྟེན་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་རྗེད་པ་ལ་ཡང་  
 ཤུན་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱ་བར་འཛོག་པ་ལ་ནི་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པས་བྱིན་གྱིས་མ་  
 བརྒྱབས་པ་ཉིད་ལ་རྟེན་པའི་རྩལ་སྦྱར་ཉེ་ཤིས་"བར་བྱའོ། །ཞག་བདུན་པའི་  
 གསོག་འཛོག་གི་སྤང་བ་ལ་ནི་བརྟེན་བྱ་རྟེན་བྱེད་གཉི་ག་ཞག་བདུན་པའི་བྱིན་  
 རྒྱབས་ཚན་དང་བརྟེན་བྱ་ཞག་གཅིག་གིས་སྤིས་རྗེད་པ་དགོས་ཤིང་རྟེན་བྱ་  
 རམ་ཡིན་ན་བརྟེན་བྱ་ཡང་བྱ་རམ་སྟེ་བྱ་ནང་ཚན་གྱི་རིགས་མ་ཐུན་པ་དགོས་  
 སོ། །དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ཞུ་གང་དུ་མ་ལོངས་པ་རེ་བ་མེད་པར་  
 འཆང་བ་དང་། འཁོར་གསུམ་གྱི་སྤྱེད་མི་ཁེབས་པ་དང་རྒྱ་མི་རུང་བ་ར་བ་ལས་བྱས་  
 པ་སོགས་ལ་རེ་བ་མི་འཆགས་པས་རེ་བ་དང་བཅས་ཉེ་འཆང་བ་ལ་ཡང་ཞག་བཅུ་  
 འཆང་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེའུ་རྩོག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་རེ་བ་མི་འཆགས་པས་

ཞག་བཅུ་འཆང་བའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉེས་པ་ལྷ་བར་འཛོག་པའི་སྤང་བ་ལ་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་  
 བྱས་གཉེས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་འཛོག་པའི་དངོས་པོ་ནི་  
 གོས་ཡིན་པ། ལྷུང་སྒོ་ནས་རུང་བ། ལྷ་གང་དུ་ལོངས་ཤིང་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་  
 ལས་རྒྱང་བ། རང་དབང་ཞིང་གནས་སྐབས་དབང་བྱུང་ཡོད་པ། ལ་བསྐྱང་གི་གོས་  
 ལ་རེ་བ་དང་བཅས་པ། འིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའོ། ཉེན་ནི་སྤྲ་བརྒྱང་མ་བཞིང་བ་  
 ཚོས་གོས་མ་ཚང་བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒོང་རང་དགར་  
 རང་དོན་དུ་འཆང་འདོད་རྒྱན་མ་ཚད་པའོ། །སྒྲོར་བ་རང་ངམ་ཤེས་སྒོ་བས་གྱིས་ཞག་  
 ལུམ་ཅུ་བར་མ་ཚད་དུ་འཛོག་པར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་དེའི་དབང་གིས་རང་ངམ་  
 ཤེས་སྒོ་བས་གྱིས་ཞག་ལུམ་ཅུ་འདས་པའོ། །ལྷ་གང་ལས་རྒྱང་ཞིང་རེ་བ་འཆགས་  
 རུང་ཞིག་རེ་བ་དང་བཅས་ཉེ་འཆང་ན་ལྷ་བ་འདས་པའི་ཆེ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉེས་པ་  
 བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི། ལྷས་སྐྱུར་དང་གཤིང་བ་"གསར་བ་ལ་ཉེས་རིམ་དང་སྐྱ་  
 གོས་དང་མཐར་གོས་ཆེག་རྒྱུད་དུ་མ་བྱས་པ་དང་། དུས་ཚིགས་སུ་སྐྱུད་པ་ལ་རིམ་  
 བ་དེ་རྣམས་ལས་ཉེས་འགྱུར་དུ་མ་བྱས་པ་དང་། རིམ་བ་དེ་དག་ལས་སྐྱག་པར་བྱས་  
 བ་དང་། རིམ་བ་དེ་དག་ལ་གྱི་དོར་སོགས་བྱེད་པའི་ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་སྐྱུར་བར་བྱའོ་  
 ལྷས་པའི་སྒོ་མ་བསྐྱེད་པར་ཕོག་པ་དང་། ལྷས་སྐྱུར་གྱི་ལྷས་སྐྱུར་དགུ་མ་ལོངས་པ་  
 དང་། ཉི་ཤུ་ཅ་ལྷ་ལས་སྐྱག་པ་དང་། ལྷས་སྐྱུར་བཅུ་བ་སོགས་སུ་བྱས་པ་དང་། ལྷས་  
 སྐྱུར་དགུ་བ་བཅུ་གཅིག་པ་བཅུ་གསུམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེགས་བྱ་བྱེད་དང་གསུམ་པ་  
 དང་། ལྷས་སྐྱུར་བཅོ་ལྷ་བ་བཅུ་བདུན་པ་བཅུ་དགུ་བ་རྣམས་ལ་སྐྱེགས་བྱ་བྱེད་དང་

བཞི་བ་དང་། ལྷམ་ཕྱན་ཉེར་གཅིག་པ་ཉེར་གསུམ་པ་ཉེར་ལྔ་བ་རྣམས་ལ་སློབ་པ་བྱ་  
 རྒྱུ་དང་ལྔ་བ་རྣམས་ལ་བྱས་པ་དང་། ལྷམ་ཕྱན་སློབ་པ་བྱ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་  
 གོས་གསུམ་ལ་སྲིད་དུ་ལྷ་ལྔ་ཞེད་དུ་ལྷ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བྱས་པ་དང་། རྒྱུད་  
 དང་ལྔ་དང་རྒྱུད་དང་གསུམ་ལས་རྒྱུད་བ་བྱས་པ་དང་། ལྷམ་ཕྱན་སློབ་པ་བྱ་མེད་པའི་  
 རྒྱ་གོས་ལ་སྲིད་དུ་ལྷ་བཅུ་གཉིས་དང་ཞེད་དུ་ལྷ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་དང་། རྒྱུད་དང་  
 གསུམ་ལས་རྒྱུད་བ་དང་། ལྷམ་ཕྱན་མེད་པའི་མཐང་གོས་ལ་སྲིད་དུ་ལྷ་བཅུ་ཞེད་དུ་  
 ལྷ་དོ་ལས་ལྷག་པ་དང་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་ཚད་ལས་རྒྱུད་བ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་  
 ཉེས་བྱས་སོ། རྒྱ་གོས་དང་མཐང་གོས་ལ་མ་དུས་བ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་བ་མེད་ལ་བྱེད་  
 བ་རྒྱ་གོས་ལ་ལྷམ་ཕྱན་བཅུ་བ་སློབ་པ་བྱ་རྒྱུ་དང་གསུམ་པ་དང་། མཐང་གོས་ལ་  
 ལྷམ་ཕྱན་ལྔ་བ་དང་སློབ་པ་བྱ་རྒྱུ་དང་གཉིས་བ་བྱའོ། །གསུམ་པ་འབྲུལ་བའི་སྤང་བ་  
 ལ་ལྷུང་བ་རྣམས་གཞག་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་  
 ཡན་ལག་ལ་གང་དང་འབྲུལ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཚོས་གོས་གསུམ་གང་རུང་ཚད་ལྡན་  
 དངོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་དང་ལྡན་པ། དགོན་པ་བས་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཚེ་  
 གནས་གཞན་དུ་བཞག་པའི་ལྷམ་ཕྱུར་མ་ཡིན་པའོ། །གནས་ནི་ཚོས་གོས་ཀྱི་གནས་  
 ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པའོ། །གང་གིས་འབྲུལ་བའི་རྟེན་ནི་སྤ་  
 བརྒྱུད་མ་བཏིང་བ་ལྷམ་ཕྱུར་གྱི་ཆ་ནས་མི་འབྲུལ་བའི་གནད་བ་མ་སྟོབ་  
 པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞེད་ཀྱུན་སྒོར་རང་དགར་འབྲུལ་འདོད་རྒྱུ་  
 མ་ཚད་པའོ། །སྤྱོད་བ་འབྲུལ་བར་ཚོས་པ། མཐར་ཐུག་ཞག་གཅིག་གི་མཚན་མོ་  
 འདས་པའོ། །

གཉེས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ནི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་འོང་བའི་བསམ་པ་མེད་བར་གདིང་  
 བ་བཞག་སྟེ་འགྲོ་བ་དང་། ཕྱིར་འོང་བར་བསམས་ཏེ་སོང་བ་ལས་མ་རྒྱས་ན་གདིང་  
 བ་མ་གཡར་བར་གནས་པ་དང་། མ་རྟེན་ན་སྐྱོ་གོས་ཀྱིས་གནས་མལ་ལ་མ་བསྐྱབས་  
 བ་དང་། དེར་ཡུན་རིང་དུ་ཉལ་བ་དང་། དགོ་སློང་དང་སྐོ་སྟེགས་མེད་པའི་གནས་སུ་  
 རས་ཆེན་འཛོག་པ་དང་། ཆར་བབ་པ་དང་ཚུ་སྐྱུང་གིས་ཆོད་པ་དང་དེ་གཉེས་འབྱུང་  
 བར་དོགས་པ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་རས་<sup>1</sup>ཆེན་མ་ཁྲེར་བ་དང་། གཞག་པའི་  
 གནས་སུ་དགོ་སློང་དང་སྐོ་སྟེགས་ཡོད་པས་རྒྱག་པའི་ཉེས་དམིགས་མེད་ཅིང་ཁྲེར་  
 བའི་ཆེ་ཆར་འབབ་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཟ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པའི་ཆེ་སྐྱམ་སྐྱུར་  
 ཁྲེར་བ་དང་། གཞག་པའི་གནས་སུ་ཉེས་དམིགས་ཡོད་ཅིང་ཁྲེར་བའི་གནས་སུ་  
 ཉེས་དམིགས་མེད་པའི་ཆེ་མ་ཁྲེར་བ་དང་། གཉེ་གར་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པའི་ཆེ་མ་  
 ཁྲེར་བ་དང་། གཉེ་གར་ཉེས་དམིགས་མེད་པའི་ཆེ་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་དང་སྲ་བརྒྱང་  
 མ་བཉིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱམ་སྐྱུར་མ་ཁྲེར་བ་དང་། སྐྱམ་སྐྱུར་བཞག་སྟེ་ཉེ་མ་དེ་ཉིད་  
 ལ་ཕྱིར་མི་སྟེབ་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། གནས་གཞན་དུ་སོང་ནས་སྐྱམ་སྐྱུར་  
 ཡོད་པའི་གནས་སུ་ལྟོག་མ་རྒྱས་པའི་ཆེ་སྐྱམ་སྐྱུར་གྱི་བྱིན་རྒྱལས་མ་སྐྱུང་བ་དང་།  
 ལྟན་པོ་དང་ནད་པས་སྐྱམ་སྐྱུར་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་གསོལ་བའི་ཆེ་མ་བྱིན་  
 བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །བཞི་བ་དགོན་པ་པའི་འབྲལ་སྐྱུང་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་  
 ཡན་ལག་ལ་གང་དང་འབྲལ་བའི་དངོས་པོ་ནི་དགོན་པ་པའི་གནས་འཛིགས་པ་དང་  
 བཅས་པའི་དུས་ཀྱི་སྐྱམ་སྐྱུར་བྱིན་རྒྱལས་ཅན་ལོ། །གང་གིས་འབྲལ་བའི་རྟེན་ནི་  
 དགོན་པ་པའི་ཡི་དམ་དང་ལྡན་ཞིང་སྲ་བརྒྱང་མ་བཉིང་བ་དང་། མི་འབྲལ་བའི་གནང་

1 ཆེན

བ་མ་ཐོབ་པ་དང་། དགོན་པ་པ་དང་ཚོས་གོས་ཀྱི་གནས་སྤོང་བའི་བར་ཆད་དང་  
མི་ལྡན་པའོ། །གང་དུ་འབྲལ་བའི་གནས་ནི་ཚོས་གོས་ཡོད་པའི་གནས་དང་དགོན་པ་  
ལས་གཞན་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་ཀུན་སྐོང་རང་དགར་  
འབྲལ་"འདོད་<sup>1</sup>་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྐྱོར་བ་འབྲལ་བར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་ཞུག་  
རྒྱག་པའི་མཚན་མོ་འདས་པའོ། །

ལྷ་བ་འཇུག་འཇུག་པའི་སྤང་བ་ལ་སྤྱང་བ་རྣམ་གཞག་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་  
གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་འཇུག་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་  
དགེ་སྐོང་མའི་སྐྱོམ་བ་དག་པ། ལྷ་བ་མ་ཐུན་པ། མཚན་མི་མ་ཐུན་པ། ལུས་བསྐྱེད་དུ་  
རུང་བ། ཐ་སྦྱད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ཉེ་དུ་དང་རྗེ་འཇུག་  
ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །གང་འཇུག་འཇུག་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཚོས་གོས་གསུམ་དང་གདིང་  
བ་རྣམས་གང་རུང་རུང་བ་ཆད་ལྡན་དངོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཅན་ཡིན་པ། རྙིང་བའམ་  
མི་གཙང་བ་སོགས་ཀྱིས་གོས་པས་འཇུག་འཇུག་པར་འོས་པ། ལྷང་འཇུག་པའི་ཚོམ་  
བ་མ་བྱས་པ། རྣམ་བཟླས་མ་བྱས་པ། དགེ་འདུན་གྱི་མ་ཡིན་པ། རང་དབང་  
བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་དགེ་སྐོང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་  
པའམ་ཡིད་གཉིས་ཐ་བའོ། །ཀུན་སྐོང་རང་དོན་དུ་འཇུག་བ་སོགས་བྱེད་དུ་འཇུག་  
འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྐྱོར་བ་དག་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྡན་གྱིས་འཇུག་བ་དང་འཆེད་བ་  
དང་འཆག་བ་གང་རུང་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཚིག་སྐྱོ་བར་ཚོམ་པའི། །མཐར་ཐུག་དེའི་  
རྒྱན་གྱིས་སྐྱོགས་གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་འཇུག་བ་སོགས་བྱས་པའོ། །ལྷང་བ་སྐྱེད་པའི་

1 འདད



ཚུལ་ནི། སྐྱོར་བ་གཅིག་གིས་འཇུ་བ་དང་“འཚོད<sup>1</sup>་བ་དང་འཆག་བ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱེད་དུ་བཅུག་ན་ཡང་ལྷུང་བྱེད་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་དགོ་སྐྱོར་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་བ་ལ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་བའམ་ཡིད་གཉིས་བ་བས་འཇུར་བཅུག་བ་དང་། རེ་ལུ་རྟོག་། ཁྱིམ་བའི་གོས། སྤྲུལ་ནང་ཚངས་ཅན། སྤང་ལྷུང་བྱུང་བའི་གོས་རྣམ་བཏགས་བྱས་པ། དགོ་འདུན་གྱི་གོས་འཇུར་བཅུག་བ་རྣམས་དང་། སྐྱོར་བའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་མངགས་བས་འཇུར་བཅུག་བ་སོགས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་བ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི། སངས་རྒྱུ་གྱི་གསུང་དང་མི་འགལ་བའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཁྱིམས་སུ་བྱ་བ་མ་བསྐྱངས་བ་དང་། སྐྱོ་བྱུང་དུ་ལོངས་བས་ངལ་བ་སོ་བ་སོགས་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་ཁྱིམས་སུ་བྱ་བ་མ་བྲིས་བ་དང་། དེ་ལས་འགལ་བ་དང་། ཚོས་གོས་སོགས་ལྷག་བ་འབྲུལ་བ་དགོ་འདུན་གྱི་དོན་དུ་གཞག་བའི་ཕྱིར་མ་སྤངས་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །

དུག་བ་མཚོ་གང་གི་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་“དངོས་<sup>2</sup>་བོ་གདིང་བ་རུང་ཞིང་“ཚད<sup>3</sup>་དང་ལྡན་པ། རང་གི་ཡིན་པ། དུས་ཚིགས་སུ་མ་སྤྱད་བའི་གསར་བ་ཡིན་པ། རྙིང་བ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཚོ་གང་གིས་མ་སྤྲོད་བའོ། །རྙིང་ཞི་གདིང་བ་རྙིང་བ་འཇུག་ཅིང་སྤྱར་བ་ཡན་ཚད་གྱིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཚོ་གང་དུ་ལོངས་བ་ཡོད་པའམ། རང་དགར་བཏང་བའི་“སྐྱོ་ནས་མེད་བ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །བསམ་བ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུལ་ཞིང་ཀུན་སྐྱོང་རྙིང་བ་མཚོ་གང་གིས་མ་སྤྲོད་བར་སྤྱད་བར་

1 འཚོད  
2 དངོས  
3 ཚད  
4 ལྡན

འདོད་པའོ། །སྐྱོར་བ་ལུས་གྱིས་སྐྱོད་བར་ཅམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་མོངས་སྐྱོད་བ་སྟེ་  
 དེ་ཡང་རྙིང་བར་མ་གྲུར་བར་དུ་“ལོངས་<sup>1</sup>་སྐྱོད་བ་རེ་རེ་ལ་ལྷུང་བ་རེ་རེར་འགྲུར་  
 རོ། །གཉིས་བ་མེད་བ་”<sup>2</sup>ཚོལ་<sup>3</sup>་བ་ལས་གྲུར་བ་ལ་བྲིམ་པའི་ཡུལ་ལས་གྲུར་བ་དང་།  
 རབ་བྱུང་གི་ཡུལ་ལས་གྲུར་བ་གཉིས། དང་“པོ་<sup>4</sup>་ལ་གོས་སྐྱབ་པའི་རྩལ་ལ་བརྟེན་བ་  
 དང་། དུས་ལ་”<sup>5</sup>བརྟེན་<sup>6</sup>་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བདུན་ལས་གོས་སྐྱོང་བའི་སྤང་བ་ལ་  
 བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་བསྐྱང་བའི་ཡུལ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་  
 སྟོམ་དང་མི་ལྡན་པའི་བྲིམ་བ་ཡིན་པ། ཐ་སྐྱད་ལྔ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་  
 པ། རང་ལས་ནོར་ཐ་དད་པ། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ། མ་བསྐྱངས་པར་དངོས་སུ་འབྲུལ་བ་  
 མ་ཡིན་བ་སྟེ་ཚོས་དུག་ལྡན་ནོ། །གང་བསྐྱང་བའི་དངོས་པོ་ནི་གོས་རུང་ཞིང་ཁྱ་གང་  
 དུ་ལོངས་པ། ལྷན་བདག་དེ་ཉིད་གྱི་ཡིན་”པའོ།<sup>5</sup> །གང་གིས་སྐྱོང་བའི་རྟེན་ནི་སྤ་  
 བརྒྱུང་མ་བཅིང་ཞིང་གང་སྐྱོང་བའི་གོས་དེ་རང་ལ་ཡོད་པ། ལྷན་བདག་གིས་རང་ལ་  
 བསྐྱོས་པར་མ་ཤེས་པའོ། །བསམ་བ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྐྱོང་སྐྱོང་  
 འདོད་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྐྱོར་བ་ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱིས་སྐྱོང་བར་ཅམ་  
 པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་རིན་ཐང་དང་ཁ་དོག་དང་ཁྱ་ཚད་གང་བསྐྱངས་བ་དེ་ཐོབ་  
 པའོ། །གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་རས་མ་དང་ཁ་”<sup>6</sup>ཚར་སྐྱོང་བ་ལ་ལྷུང་བ་མེད། ལྷ་  
 སྐྱུན་དང་བལ་སྐྱོང་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་བ་སྐྱོང་བར་རིགས་པའི་སྤང་

1 ལངས  
 2 ཚེལ  
 3 བ  
 4 བརྟེན  
 5 བའ  
 6 ཚར

བ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་སྐོང་བའི་ཡུལ་ནི་ཁྲིམ་པ་ཚོས་རྒྱལ་ལྷན་གང་བསྐྱར་བའི་དངོས་པ་ནི་གོས་ཡིན་པ། རྒྱུ་བ། ཁྲིམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ། ཟུང་གཅིག་ལས་ཁྲུ་གང་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལྷག་པའོ། །རྟེན་ནི་སྲ་བརྒྱུར་མ་བཞིང་བ། རང་ལ་དགོས་པའི་འཚོ་བའི་ལོ་བྱུང་གསུམ་ཡན་ཆད་མ་ཚང་བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲ་ལེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྐོང་རང་དོན་དུ་བྱུང་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་སྐོང་བར་འདོད་པའམ་མ་བསྐྱར་ས་ཀྱང་ལྷག་པའི་ཆ་མི་སྟེར་བར་འདོད་པའོ། །སྐྱོར་བ་རག་མཚན་ཉིད་ལྷན་གྱིས་སྦྱིན་བདག་གཅིག་ལ་སྐོང་བར་“ཚོམ”<sup>1</sup>པའམ་ལྷག་པ་མི་སྦྱིན་པར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ལྷག་པ་ཐོབ་པའམ་མི་སྦྱིན་པར་ཐག་བཅད་པའོ། །

ལྷག་པར་བསྐྱར་ས་པས་སྐྱུང་བར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དང་པོ་ཉིད་ནས་སྦྱིན་བདག་གཅིག་ལས་གོས་ཟུང་གཅིག་ལས་ཁྲུ་གང་གིས་ལྷག་པར་བསྐྱར་ས་པ། ཁྲིམ་པའི་གོས་ལ་འབྲིང་ཆད་མ་བཤད་པས་སྟོད་གཡོགས་ཁྲུ་སྟེད་དང་ལྷ་བ་དང་སྟེད་དང་གསུམ་པ་ནས་ཆེ་ཆད་ལ་མ་སྟེབ་པའི་བར་དང་། སྐད་གཡོགས་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ནས་ཆེ་ཆད་ལ་མ་སྟེབ་པའི་བར་ནི་ཚུང་དུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ཡན་ཆད་གང་དུང་ཐོབ་པ་ལས་ཁྲུ་གང་ཡན་ཆད་དུ་ཁ་བསྐྱར་ས་ཏེ་བསྐྱར་ས་པ་ལ་སྐྱར་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་པ་མ་སྦྱིན་པས་སྐྱུང་བར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཁྲིམ་པའི་གོས་ཚུང་དུ་བསྐྱར་ས་པས་ཆེན་པོ་ཐོབ་“བ”ན་ལྷག་པ་མི་སྦྱིན་པ་ལ་སྐྱར་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཚུང་“དུ”<sup>3</sup>གང་བསྐྱར་ས་པ་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་ཀྱང་ཆེ་ཆད་དུ་མ་འོངས་ན་ལྷག་པ་མི་སྦྱིན་དགོས་ཏེ། ཚུང་དུ་ལས་ལྷག་པ་མ་ཐོབ་པའི་སྦྱིར་རོ། །རབ་

1 ཚོམ  
2 བ  
3 དུ

བྱུང་གི་“ཚད་<sup>1</sup>གསུམ་ལས་སྲ་མ་བསྐྱངས་བས་བྱི་མ་”ཐོབ་<sup>2</sup>བ་ན་སྐྱབ་བ་མི་སྦྱིན་ན་  
 ཡང་སྐྱང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་རྩ་བལ་ལ་སོགས་བ་རབ་བྱུང་  
 ལ་མི་རུང་བ་བསྐྱངས་ན་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་གཞི་གཉི་ག་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གསུམ་  
 བ་དང་བཞི་བ་སྐྱབས་བ་སྦྱོང་བ་དང་སོ་སོ་ནས་སྐྱབས་བ་སྦྱོང་བའི་སྐྱང་བ་གཉིས་ལ་  
 བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་སྦྱོང་བའི་ཡུལ་ནི་ཁྲིམ་བ་ཚོས་དྲུག་ལྟ་  
 མོང་དུ་དགོས་ཤིང་། སོ་སོ་ནས་སྐྱབས་བ་སྦྱོང་བ་ལ་སྦྱིན་བདག་པོ་མོ་སོ་སོ་ནས་  
 གོས་རེ་རེ་བསྐྱོས་བ་དང་། སྐྱབས་བ་སྦྱོང་བ་ལ་གོས་གཅིག་བསྐྱོས་བའོ། །གང་  
 བསྐྱང་བའི་དངོས་པོ་ནི་གོས་དགོས་སུ་བྱུབ་པ། རུང་ཞིང་“ཚད་<sup>3</sup>དང་ལྟ་བུ། སྦྱིན་  
 བདག་དེ་ཉིད་དབང་ཞིང་རང་ལ་བསྐྱོས་བའོ། །རྟེན་ནི་སྲ་བརྒྱུང་མ་བཏུང་བ། སྦྱིན་  
 བདག་གིས་བསྐྱོས་བར་ཤེས་བའོ། །བསམ་བའི་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་ཀུན་སྦྱོང་  
 སྦྱོང་འདོད་རྒྱུན་མ་ཚད་བའོ། །སྦྱོར་བ་དག་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་སྦྱིན་བདག་  
 གིས་མ་སྐྱུལ་བའི་སྲ་འོལ་དུ་སྦྱོང་བར་རྩོམ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ལག་ཏུ་བྱུབ་བའོ། །

ལྡན་པ་འཐག་ཏུ་འཇུག་བའི་སྐྱང་བ་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ཐ་ག་བ་ནི་  
 ཐགས་སྐྱ་ཅི་བདེར་སྦྱོབས་བ་པོ་མ་ཡིན་བ་སྦྱར་བའི་ཁྲིམ་བ་ཚོས་དྲུག་ལྟ་  
 བོ། །གང་འཐག་ཏུ་འཇུག་བའི་དངོས་པོ་ནི་རུང་ཞིང་ཚད་དུ་ལོངས་པ། རང་གི་ཡིན་  
 པ། སྲ་གཞན་གྱིས་ཚད་ལ་གཞོད་བའི་འཐག་བའི་རྩོམ་བ་མ་བྱས་བའོ། །བསམ་བ་  
 ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་ཀུན་སྦྱོང་རྩོམ་བ་མ་བྱིན་བར་འཐག་ཏུ་འཇུག་བར་འདོད་  
 བའོ། །སྦྱོར་བ་རྩོམ་བ་མ་བྱིན་བར་རང་ངམ་པོ་ཉ་བ། ཁྲིམ་བ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་བ་ཐ་སྦྱང་

1 ཚད  
 2 ཐབ  
 3 ཚད

ལྷ་ལྷན་གྱིས་དག་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་འཐག་ཏུ་འཇུག་པར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་  
 ཐུག་གོས་བཏགས་ཟེན་པའོ། །དུག་པ་འཐག་པ་སྐྱེད་པའི་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས་  
 གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་འཐག་པ་སྐྱེད་པའི་སྤྱིན་བདག་དང་ཐ་ག་པ་གཉི་ག་ཁྲིམ་པའི་  
 ཚོས་དང་པོ་ལྷ་དང་ལྷན་པའོ། །དངོས་པོ་ནི་རང་ལ་བསྐྱོས་པའི་དོག་པ་ཡིན་པ། རུང་  
 ཞིང་ཚད་དུ་ལོངས་པ། ཁྲིམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ། ལྷར་གཞན་གྱིས་ཚད་ལ་གཞོད་  
 པའི་འཐག་པའི་རྩོམ་པ་མ་གྲས་པའོ། །ཉེན་ནི་སྤྱིན་བདག་གིས་འཐག་པ་སྐྱེད་པའི་  
 གནང་བ་མ་གྱིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་ཀུན་སྒོར་འཐག་པ་  
 སྐྱེད་འདོད་རྒྱན་མ་ཚད་པའོ། །སྐྱོར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་དག་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་  
 གྱིས་ཁོ་ལག་ཆེ་བའམ་འབྲས་བཟང་བ་གྱིས་ཤིག །ཅེས་སོགས་གྱིས་བསྐྱོ་བས་  
 འཐག་པ་སྐྱེད་པར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་རྩལ་པ་གྱིན་ཀྱང་སྤྱིན་བདག་གིས་བསྐྱོས་  
 པ་ལས་ལྷག་པའི་དོག་པ་གོས་ལྷ་གང་གི་རྒྱུའི་ཚད་དུ་ལོངས་པ་བྱང་བའམ། མ་བྱང་  
 ཀྱང་རྩལ་པ་མ་གྱིན་པར་འཐག་པ་ཟེན་པའོ། །སྐྱོར་བའི་ཡན་ལག་མ་ཚད་བ་ཚིག་  
 གིས་མི་བསྐྱོ་བར་འཐག་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཙམ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །

བདུན་པ་བསྐྱོས་སྐྱེད་ཀྱི་སྤང་བ་ལ་ལྷུང་བ་ནམ་གཞག་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས།  
 དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་སྤྱིན་བདག་ནི་ཁྲིམ་པ་"ཡིན་པ། ཐ་སྐྱེད་ལྷ་  
 དང་ལྷན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། རང་དང་བསྐྱོས་པའི་ཡུལ་གཉིས་ལས་ཞོར་  
 ཐ་དད་པའོ། །གང་བསྐྱུར་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཟས་ལས་གཞན་པའི་རྙེད་པ་ཡིན་པ།  
 རུང་ཞིང་ཚད་དུ་ལོངས་པ། སྤྱིན་བདག་གིས་གཞན་ལ་བསྐྱོས་པ་ཡིན་པའོ། །གང་  
 བསྐྱུར་བའི་ཡུལ་ནི་བདག་ལས་ཞོར་ཐ་དད་པ་སྟེ་དགེ་སྤོང་ཚོས་དུག་ལྷན་

1 ཡན

རོ། །བསམ་བ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྐོང་བརྒྱ་སེམས་ལས་གཞན་བས་  
 བདག་ཉིད་ལ་སྐྱུར་འདོད་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྐྱོར་བ་དག་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་  
 བསྐྱོས་སྐྱུར་གྱི་<sup>1</sup>“ཆིག་སྐྱ་བར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སོབ་  
 པའོ། །གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་གཞན་ལ་བསྐྱོས་བ་གཞན་ལ་སྐྱུར་བ་དང་། ཟས་  
 གྱི་རྙེད་བ་སྐྱུར་བ་དང་། གནས་ཁང་ལ་བསྐྱོས་བ་གཞན་ལ་སྐྱུར་བ་སོགས་དབུལ་བ་  
 དང་སྐྱུར་བའི་ཡུལ་གཉི་གའམ་གང་རུང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱུར་བ་དང་།  
 གཞུག་ལག་ཁང་དེ་དེ་ཉིད་གྱི་ཤར་སྤོགས་ལ་བསྐྱོས་བ་བུབ་སྤོགས་ལ་སྐྱུར་བ་དང་།  
 ཤར་སྤོགས་ཉིད་གྱི་ཡང་གཞན་ལ་བསྐྱོས་བ་གཞན་ལ་སྐྱུར་བ་སོགས་ལ་ཉེས་བྱས་  
 སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་གྱིས་གཞན་ལ་བསྐྱོས་བ་མི་སྦྱིན་པ་དང་། ཤི་བའི་ཡོ་བྲད་ལ་  
 སོགས་པའི་རྙེད་བ་མཚན་ལ་གྱི་སྤི་རོལ་དུ་སོང་སྟེ་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབ་པ་དང་བྱིན་གྱིས་  
 མ་བརྒྱབས་པར་བལོ་བ་དང་། རྙེད་བ་དེ་ལ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་ཟམས་ཅད་མ་  
 ཚོགས་པར་བལོ་བ་དང་། དབྱར་རྙེད་སོགས་ཀུན་དབང་བའི་རྙེད་བ་དགེ་སྐོང་  
 གཉིས་སམ་གསུམ་གྱིས་ལེན་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །བྲང་ཚུབ་ཆེན་པོ་དང་  
 ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་ཚོ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་དང་ལྷ་ལས་བབས་པའི་མཚོད་རྙེད་བཞི་པོ་  
 གཅིག་ལ་བསྐྱོས་བ་མ་གྲུབ་པའི་<sup>2</sup>“ཆེ”མན་ཚུན་བསྐྱུར་དུ་རུང་ཞིང་། དེ་དག་ལ་  
 བསྐྱོས་བ་མ་གྲུབ་ནའང་མཚོད་རྙེད་གཞན་ལ་བསྐྱུར་དུ་མི་རུང་ལ། གཞན་ལ་བསྐྱོས་  
 བ་མ་གྲུབ་པའི་ཆེ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་བསྐྱུར་དུ་རུང་ངོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་  
 པའི་དཀོན་མཚོག་ལ་བསྐྱོས་བ་ནང་པན་ཚུན་མ་གྲུབ་ན་བསྐྱུར་དུ་རུང་ལ། གཞན་དུ་

1 ཆིག  
 2 ཆེ

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱར་བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་སྤང་  
 མ་མ་བཞག་པར་“གཙུག་<sup>1</sup>་ལག་ཁང་རང་དགར་དོར་བ་དང་། སྤང་མ་”དེས་<sup>2</sup>་གནས་  
 དེར་དགོ་སློང་གཞན་མ་བྱུང་ན་ལོ་བཅུ་མ་བསྐྱད་པ་དང་། དེའི་ཆེ་ཉེ་འཁོར་གྱི་  
 གཙུག་ལག་ཁང་དང་གསོ་སློང་ཐ་དད་ཅིང་རྟེན་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལས་མ་བྱས་པ་  
 དང་། འགྲོ་བའི་ཆེ་རྗེས་རྣམས་ཉེ་འཁོར་གྱི་“གཙུག་<sup>3</sup>་ལག་ཁང་དུ་མ་བཅོལ་བ་དང་།  
 གནས་དེར་སྡོད་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་ན་བཅོལ་ས་དེས་རྗེས་རྣམས་མ་བྱིན་པ་དང་།  
 བཅོལ་ས་དེས་མ་བྱིན་ན་འཚོལ་བ་པོས་སྤངས་ཉེ་མ་བྱིན་པ་དང་། “གཙུག་<sup>4</sup>་ལག་  
 ཁང་དུ་སྤུལ་བའི་རྗེས་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་སྦྱིན་བདག་གིས་  
 གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྗེས་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་དུ་བསྐྱར་བའི་ཆེ་མ་ཐུས་མ་བཟུང་  
 བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྗེས་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་དུ་གཡལ་པོར་མི་སྦྱིན་པ་  
 རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་གོས་སྐྱབ་པའི་དུས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རས་ཆེན་གྱི་  
 སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྤྱང་བ་རྣམ་གཞག་ལ་བཞིའི་དང་པོ་ལ་གཞིའི་ཡན་  
 ལག་ལ་གང་ལ་བཅོལ་བའི་ཡུལ་ནི་བྱིས་པ་ཆོས་ལུ་ལྟན་གྱི་སྤང་དུ་ཅི་བདེར་སྟོབས་  
 བ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་བཅོལ་བའི་དངོས་པོ་ནི་རས་ཆེན་ནམ་རས་ཆེན་གྱི་རྒྱ་  
 རུང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པ། དུས་ཚིགས་སུ་མ་སྤྱད་པ། ཆར་ཆུ་སྟོབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་  
 བྱས་པ་སྦྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པའོ། །ཆོལ་བའི་དུས་ནི་རང་གི་ཁས་ལེན་ལ་

1 གཙུག  
 2 དས  
 3 གཙུག  
 4 གཙུག

སྟོན་ནས་རྒྱ་བ་གཅིག་ལས་སྲ་བའོ། །བསམ་བ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྣོང་  
 རང་དོན་དུ་སྣོང་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྣོར་བ་"ངག་མཚན་ཉིད་ལྡན་  
 གྱིས་སྣོང་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱ་བ་གཅིག་  
 གི་སྲ་རོལ་དུ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ནི་བཙལ་བའི་སྤང་བ་ཡིན་ལ། སྤྱིན་བདག་དེ་ཉིད་གྱི་  
 ཡིན་པ་ཞེས་པའི་གནས་སུ་རང་གི་ཡིན་པ་ཞེས་སྤྱར་ནས་ལྷག་མ་གང་བསྤང་བའི་  
 དངོས་པོའི་ཚོས་ཚང་བའི་རས་ཆེན་དེ་རང་གི་ཁས་སྤངས་ལ་སྟོན་པའི་དགག་དབྱེ་  
 བྱས་ནས་སྤེད་པ་པོ་ལ་མ་གཏང་བར་རྒྱ་བ་སྤེད་བཅང་སྟེ། ཞག་བྱི་མའི་སྐྱེ་རངས་  
 །ཤར་ནས་རས་ཆེན་བཞག་པ་འབྲིས་པའི་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དུས་ཚིགས་སུ་སྤྱད་  
 བ་བཞག་པ་འབྲིས་པ་དང་། བཙལ་བ་སྤྲས་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་བཙལ་བ་  
 ལས་དུས་སུ་བྱབ་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་རང་གི་ཁས་  
 ལེན་ལ་སྟོན་པའི་རྒྱ་བ་གཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ་མ་བཙལ་བ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱིན་  
 པའི་འོག་ཏུ་རྒྱ་བ་སྤེད་གྱི་བར་དུ་མ་བཙལ་བའོ། །

གཉེས་བ་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་  
 གང་ལས་བདག་གིར་བྱ་བའི་སྤྱིན་བདག་ནི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པའི་བྲིམ་པ་  
 ཚོས་བཞི་ལྡན་ནོ། །གང་བདག་གིར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་དབྱར་གནས་ལས་བྱུང་  
 བའི་གོས་རྩེད་ཡིན་ལ། ཕལ་ཆེར་རུང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་ལ། ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་  
 བརྟན་པ་ལས། བྱུང་བའི་རྩེད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །རྩེན་ནི་སྲ་རོལ་དུ་རྩེད་པ་བདག་གིར་  
 བྱས་ན་དགོ་འདུན་གྱི་རྩེད་པའི་བར་ཆད་སྣོང་བ་མ་ཡིན་པའོ། །བདག་གིར་སྤེད་པའི་  
 དུས་ནི་དབྱར་གྱི་ནང་ཡིན་པའོ། །བསམ་བ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྣོང་

1 དག



བདག་གི་ར་གྲེད་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྐྱོར་བ་བདག་གི་ར་གྲེད་པ་ལ་ཞུགས་པ།  
 མཐར་ཐུག་བདག་གི་ར་གྲེད་པ་ལ་མེད་པའོ། །དེ་ནི་དབྱར་རྟེན་བདག་གི་ར་གྲེད་པ་སྤྲོས་  
 པའི་སྤང་བ་ཡིན་ལ། བརྟན་པའི་དབང་གིས་དགག་དབྱེ་ལས་ཞག་བརྩའི་ནང་དུ་  
 བདག་གི་ར་གྲེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་དེ་ཡང་དབྱར་ནང་དུ་བགོ་བར་གྲེད་ན་བགོ་  
 བ་སྤྲོས་པའི་སྤང་བར་འགྲུང་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་ཀུན་སྲོང་རང་གི་སྐྱེས་པ་ལོན་པར་  
 འདོད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་རང་གི་སྐྱེས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ་གཞན་རྣམས་གོང་དང་  
 འདྲའོ། །དབྱར་རྟེན་བཞག་པ་འཕྲིས་པའི་སྤང་བ་ལ་དངོས་པོའི་བྱུང་བར་རང་གི་  
 ཡིན་པ་དང་བགོས་ན་བར་ཆད་དུ་འགྲུང་བའི་རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་པ། ཉེན་ནི་སྤྲོས་  
 བདག་གི་ཆོག་གིས་དབང་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དབྱར་རྟེན་“སྤྲོད་”པ་པོ་མ་བསྐྱོས་པ་  
 དང་ དུས་ནི་དགག་དབྱེའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་ཡིན་པ། ཀུན་སྲོང་རང་དོན་དུ་འཆང་བར་འདོད་  
 པ། སྐྱོར་བ་འདོག་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་ཆོས་བརྩུག་གི་མཚན་མོ་འདས་པ་  
 རྣམས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་སྤང་དང་འདྲའོ། །

གཉེས་པ་རབ་བྱུང་གི་གཞི་ལས་གྲུང་པའི་སྤང་བ་ལ་གཉེས་ལས་དགེ་སྲོང་མ་  
 ལ་གོས་ལེན་པའི་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལེན་པའི་གཞི་ལུ་  
 བེ་འཁྲུང་འཇུག་གི་སྐྱབས་སུ་བསྟན་པའི་དགེ་སྲོང་མ་ཚོས་བརྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་  
 དད་པ་དང་སེམས་ཡངས་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་ལེན་པའི་དངོས་པོ་ནི་གོས་  
 རུང་ཞིང་ཆོད་དང་ལྡན་པ། དགེ་སྲོང་མ་དེ་ཉིད་གྱི་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བར་  
 གནས་པ། གང་གིས་ལེན་པའི་རྟེན་ནི་དགེ་སྲོང་མས་དགེ་འདུན་ལ་གོས་འབྲེལ་བའི་  
 ཆོ་དའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པ། དགེ་སྲོང་མ་དེ་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་དང་གཞན་བསྟོན་

1 ཟླ་དྲུག་

རྩོགས་བྱེད་པ་དང་ཉོ་ཚོང་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་ཚོས་གོས་ཚང་བར་ཡོད་  
 པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒོར་རང་དོན་དུ་ལེན་འདོད་རྒྱུན་མ་  
 ཚད་པའོ། །སློབ་བ་ངག་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་ལེན་པ་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་སྐབ་  
 པའོ། །གཉིས་པ་བྱིན་འཕྲོག་གི་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་  
 འཕྲོག་པའི་ཡུལ་ནི་དགེ་སློང་ཚོས་རྒྱག་ལྡན་འོ། །གང་འཕྲོག་པའི་དངོས་པོ་ནི་གོས་  
 སམ་ལྟར་“བཟེད་<sup>1</sup>ཡིན་པ། རུང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པ། རང་ངམ་གཞན་གྱིས་བྱིན་  
 པས་ཡུལ་དེ་དབང་བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་གང་ཟག་དེ་གཞོན་  
 པ་ལས་བརྒྱུག་པ་དང་རྩས་ཀྱི་ཆ་ནས་རྒྱུད་གཟན་པ་དང་རང་ངམ་གཞན་ལོངས་  
 སློང་པའི་ཚེད་མ་ཡིན་པ། ཁོ་བ་སོགས་ཀྱིས་གཏན་དུ་ལམ་རེ་ཞིག་དབྱེ་བར་འདོད་  
 པའོ། །སློབ་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་ལུས་ངག་གཉི་གའམ་གང་རུང་གིས་འཕྲོག་  
 པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ལུས་ལས་བྲལ་བའམ་ལུས་དང་མ་འབྲེལ་བ་འཕྲོག་  
 བ་གནས་ནས་སྐྱགས་པའོ། །གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་བསྟེན་པར་མ་རྩོགས་པ་  
 ལས་འཕྲོག་པ་དང་། ཀུན་སྒོར་གི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་མཐོ་འཚོམ་པའི་བསམ་པས་  
 རེ་ཞིག་ཅེས་འཕྲོག་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་པའི་ཆེ་  
 ཕྱིར་མ་བྱིན་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱང་མི་འཆགས་  
 སོ། །གཉིས་པ་སྟན་ལས་གྱུར་པ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་སློན་བལ་གྱི་སྟན་བྱེད་པའི་  
 སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་སློན་བལ་ཡིན་པ་རུང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པ་  
 རང་གི་ཡིན་པ་དགོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བ་མ་ཉམས་ཤིང་ཉམས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྤར་  
 ཚད་ལ་གཞོན་པའི་བཟོའི་ཚུལ་པ་མ་བྱས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་

1 བཟེད

ཞིང་ཀུན་སྐྱོད་རང་གི་དོན་དུ་སྤྲོད་ས་པའམ་ནང་ཚངས་ཅན་གྱི་སྟན་བྱེད་འདོད་རྒྱུན་  
མ་ཚད་པའོ། །སྐྱོད་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་བྱེད་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུན་  
གྱིས་སྤྲོད་ས་པའམ་ནང་ཚངས་ཅན་གང་རུང་གི་བཀའ་བ་རྫོགས་པའོ། །ཡན་ལག་  
མ་ཚང་བ་སྲིན་བལ་ཉམས་པ་ལ་སྟན་བྱེད་པ་དང་། བལ་དཀར་པོ་སོགས་ཉུང་དུ་  
དང་བསྐྱེད་ཉེ་སྟན་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །

གཉེས་བ་བལ་ནག་འབའ་ཞིག་གི་སྟན་བྱེད་པ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་  
སྲིན་བལ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པའི་སྲང་གྱི་གཞིའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་ཁ་  
བསྐྱུར་བས་ནག་པོར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྷག་ནག་གི་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་  
པ་དང་། བསམ་སྐྱོར་དང་མཐར་ཐུག་སྲང་དང་འདྲ་ཞིང་། བལ་སྐྱོན་པོ་དང་ཁམ་པ་  
དང་འདམ་ཁ་འབའ་ཞིག་གི་སྟན་བྱེད་པའི་སྲང་བ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་  
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་རྣམས་ནི་སྤྲོད་ས་པའི་སྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ཆ་  
གཉེས་བསྐྱེད་པའི་སྲང་བ་ལ་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི། ལྷག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གི་  
སྟན་གྱི་བྱེད་ལས་ལྷག་པར་བྱས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ་ཡན་  
ལག་ལྷག་མ་སྲང་བཞིན་འོ། །ཆ་གཉེས་བསྐྱེད་པའི་སྟན་བྱེད་པའི་བྱེད་ཀྱི་ཆ་དཀར་  
པོ་དང་མཁོ་བ་བལ་ཆ་མཉམ་དུ་བྱ་དགོས་པ་ལ་དཀར་པོ་ལྷག་པ་བྱས་ན་བསྐྱེད་  
བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་སྟན་སྲིན་བལ་དང་བལ་ནག་སོགས་ལས་ལྷུང་བ་སྐྱེད་པ་ཡང་  
ཡུལ་དུས་དེར་རིན་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དཀར་པོ་སོགས་རིན་ཆེ་བ་ལ་ནི་དེ་  
དག་ལས་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ལོ་དྲུག་གི་ནང་དུ་སྟན་གཉེས་བ་བྱེད་པའི་  
སྲང་བ་ལ་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་དང་བསྐྱེད་བྱའི་ཉེས་བྱས་གཉེས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་

1 ལེག

གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་སྟན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ། རྩང་ཞིང་ཚད་  
དང་ལྡན་པ། མ་ཉམས་པ། རང་གི་ཡིན་པ། རྩར་ཚད་ལ་གཞན་པའི་བཟོའི་རྩོམ་པ་མ་  
བྱས་པའོ། །གང་གིས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ནི་སྟན་སྲ་མ་བྱས་ནས་ལོ་བྱུག་མ་ལོན་པ། སྟན་  
སྲ་མ་ཡོད་པའམ་མེད་ཀྱང་རང་དགར་བཏང་བ་གཞན་བ་མ་ཐོབ་པའོ། །བསམ་པ་ལ་  
འདྲུ་ཤེས་མ་འབྲུམ་ཞིང་ཀྱུན་སློང་གླིངས་པའི་སྟན་བྱེད་འདོད་རྒྱན་མ་ཚད་  
པའོ། །སློབ་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་བྱེད་པར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་བཟུམ་པ་  
རྩོགས་པའོ། །ལོ་ངོ་མཐོང་བྱུག་ལོན་ན་སྤང་བ་མེད་དེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། རྩལ་པ་ལ་  
བྱེད་ན་སྤང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤང་བ་འབྲུང་བའི་ཚུལ་ནི། གཞན་བའི་སྟན་དང་སྟན་ཅིག་གམ་རྗེས་སུ་མ་  
གཞན་བའི་སྟན་བྱེད་པར་བརྩམས་པ་ཚམ་ན་ཉེས་བྱས་དང་། བྱི་མ་སྲར་ཟིན་པར་  
བྱེད་ཚམ་ན་མཐར་ཐུག་གི་སྤང་བ་མེད་ཅིང་གཉི་ག་ཟིན་པའི་ཆེ་སྤང་ལྟར་དུ་འབྲུང་  
དོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་སྟན་བྱེད་པའི་གཞན་བ་གསོལ་བར་མི་འོས་  
བཞིན་དུ་གསོལ་བ་དང་། གང་ལ་གཞན་བ་གསོལ་པའི་དགེ་འདུན་གྱིས་རང་ངམ་  
བསྐྱོས་པས་གཞན་བ་སྐྱིན་པར་འོས་མི་འོས་མ་བརྟགས་པ་དང་། རྟོག་པ་སོའམ་སྟན་  
ལོངས་སློབ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྟན་གྱི་རྒྱ་དང་ཞིང་དུ་ལྷག་ན་མ་བཅད་པ་དང་།  
ཚད་ལས་རྒྱུད་ན་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། རལ་བ་མ་བཅེམས་པ་དང་། “རྟོལ་བ་དང་ཤ་  
ཟད་པ་ལ་མ་”སྐྱར་བ་དང་། བཅོས་དཀའ་བའི་ཆེ་གཞན་བ་མ་བྱིན་པ་རྣམས་  
སོ། །གསུམ་པ་བལ་ལས་ལྟར་བ་ལ་གཉིས་ལས། བལ་འབྲུང་བའི་སྤང་བ་ལ་བཞི་

1 རལ་  
2 ལྟར་

ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་འཁུར་བའི་དངོས་པོ་ནི་བལ་ཡིན་པ། ཅུང་ཞིང་ཁུར་  
 ཏུ་མོངས་པ། རང་གི་ཡིན་པ། རོ་མ་སློས་པའོ། །གང་ཏུ་འཁུར་བའི་ལམ་ནི་སའི་ལམ་  
 དང་། རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པའོ། །དུས་ནི་ཉི་མ་གཅིག་ཡིན་པ། བསམ་བ་ལ་  
 འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སློང་རང་དོན་ཏུ་འཁུར་འདོད་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སློར་  
 བ་འཁུར་བར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་རྒྱང་གྲགས་འདས་པའོ། །སྤྱང་བར་འགྱུར་ཚུལ་  
 བྱི་ཁུར་འཁྲེར་བ་གཞན་མེད་ན་དཔག་ཆད་གསུམ་འཁྲེར་ཏུ་གནང་བ་ལས་དེ་ལས་  
 རྒྱང་གྲགས་གཅིག་འདས་པ་ན་སྤང་བ་དང་། འཁྲེར་བ་ཡོད་ན་ཁུར་ཚམ་ནས་ཉེས་  
 བྱས་གཅིག་དང་། རྒྱང་གྲགས་གཅིག་འདས་པ་ན་སྤང་བར་འགྱུར་ཞིང་གཉི་ག་ལ་  
 ཡང་རྒྱང་གྲགས་ལྗེད་རེ་རེ་ལ་ཉེས་བྱས་དང་། བསྐྱོམས་བྱུང་གི་རྩུ་འཕྲུལ་ལས་  
 གཞན་པས་ནམ་མཁའ་ལ་འཁུར་བ་དང་། སྤྲུལ་པས་ཁུར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ལུས་  
 སྤྲུལ་དང་གིས་ཁུར་འཁུར་བ་དང་། མྱོ་དང་རྒྱབ་དང་ཞེད་པ་དང་མགོ་བོས་ཁུར་བ་  
 དང་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ཡང་ཁུར་ལྗེད་ལས་ལྷག་པ་ཁུར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །

གཉིས་བ་བལ་མེལ་ཏུ་འཇུག་པའི་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་  
 གང་ལ་མེལ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་འཁྲུར་འཇུག་དང་འདྲ་ལ། གང་མེལ་ཏུ་འཇུག་  
 པའི་དངོས་པོ་ནི་གོས་ཁྲུ་གང་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བལ་ཡིན་པ་ཏུང་ག། མེལ་  
 བར་འོས་པ། ཆད་ལ་གཞོད་པའི་མེལ་བའི་ཚོམ་པ་མ་བྱས་པ། རང་གི་ཡིན་  
 པའོ། །ཡན་ལག་ལྷག་མ་འཁྲུར་འཇུག་དང་འདྲ་བ་ལས་བལ་འཁྲུ་བ་དང་འཆེད་བ་  
 དང་མེལ་ཏུ་འཇུག་པ་གང་ཏུང་བྱས་པའོ་ཞེས་སྐྱུར་རོ། །གཉིས་བ་ནོར་ལ་བརྟེན་  
 པའི་སྤང་བ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་བསྐྱུར་བའི་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་

1 བ

གང་ལ་བསྐྱབ་བའི་ཡུལ་ནི་སྤྱིན་བདག་དང་པོ་ཉ་བ་དང་ཞལ་ཉ་བ་གསུམ་ག་ཁྲིམ་པ་  
 ཚོས་ལྷ་ལྷན་ཡིན་པའོ། །གང་སྐོང་བའི་དངོས་པོ་ནི་སྤྱིན་བདག་གིས་གོས་ཀྱི་རིན་ཏུ་  
 པོ་ཉ་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱབ་ཞིང་དེས་ཞལ་ཉ་བ་ལ་གཏད་པ་ལས་ཟུབ་པའི་གོས་ཁྱུ་  
 གང་གི་ཚད་ཏུ་ལོངས་པ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་“ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་ཀུན་  
 སྐོང་སྐྱལ་བསྐྱད་ཏུག་ལས་ལྷག་པའི་ཞལ་ཉ་བས་སྤྱིན་བདག་གི་སེམས་བསྐྱབ་བར་  
 ཁས་མི་ལེན་པ་ལས་རང་དོན་ཏུ་ལེན་འདོད་རྒྱན་མ་ཚད་པའོ། །སྐྱོར་བ་ལེན་པར་  
 ལྷགས་པ། མཐར་ཐུག་“གོས་ཐོབ་པའོ། །ལྷུང་བར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་ཞལ་ཉ་བ་ལ་  
 སྐྱལ་བསྐྱད་ཏུག་ལས་ལྷག་པར་བྱས་ཏེ་གོས་ལེན་པའམ་མ་ལྷག་ཀྱང་སྐྱལ་བསྐྱད་  
 ཏུག་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་མ་ཟུབ་པའི་ཆེ་སྤྱིན་བདག་ལ་སྐྱབས་པ་ལས་དེའི་ཆེ་ཞལ་ཉ་  
 བས་གོས་འབྱུང་པར་བྱེད་པ་ན་སྤྱིན་བདག་གི་སེམས་བསྐྱབ་བར་ཁས་མི་ལེན་པ་  
 ལས། རྒྱངས་པ་གཉི་ག་ལ་སྐྱབ་བར་འགྱུར་པོ། །པོ་ཉ་བས་དགོ་སྐོང་ལ་ཞལ་ཉ་བའི་  
 ལག་ནས་གོས་ལོང་ཞིག་ཅེས་མ་སྐྱས་པར་རྒྱངས་པ་དང་། པོ་ཉ་བས་རིན་པོ་ཆེ་  
 གཏད་པ་ན་མ་སྐྱབས་པ་དང་། པོ་ཉ་བས་མ་དྲིས་པར་ཞལ་ཉ་བ་སྤོན་པ་དང་། སྐྱལ་  
 བསྐྱད་ཏུག་བྱས་ཀྱང་མ་ཟུབ་པའི་ཆེ་སྤྱིན་བདག་ལ་མ་“སྤྱན་པ་དང་། སྐྱལ་བསྐྱད་  
 ཏུག་ལས་མ་ལྷག་ཀྱང་སྐྱལ་བ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་གསེར་དུལ་ལ་རེག་པའི་སྐྱང་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་  
 ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པ། ཉོ་ཚོང་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྐྱད་  
 གདགས་སུ་དུང་བ། རང་གི་ཡིན་པ་འཛོལ་བར་སྐྱོགས་པ་ན་གནས་པ། བདག་གིར་

1 གས  
 2 གས  
 3 ལྷན

བྱ་བ་རྫོགས་པ། སྤྱིན་བདག་ལ་ཡིད་བརྟན་ཏེ་བཅང་བ་དང་ཞལ་ཏ་པ་གྲིམ་པ་  
 སོགས་བདག་པོར་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པ་དང་གྲིན་གྲིས་བརྒྱབ་པ་སྟེ་རྩེ་བ་  
 གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་བྱས་པ་དང་། རྒྱུད་འཛུལ་བའི་རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་པའོ། །བསམ་  
 བ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་ལུགས་ཞིང་ཀུན་སྒོར་རེག་འདོད་རྒྱུན་མ་ཚད་པའོ། །སྦྱོར་བ་རང་  
 ངམ་བསྐྱོས་པས་མངོན་སུམ་དུ་རེག་པར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་རེག་པ་རྫོགས་  
 པའོ། །དེ་དག་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་འཛོལ་བར་སྦྱོགས་པ་ན་གནས་པ་མ་  
 ཡིན་པ་བདག་གིར་བྱས་པ་དང་། སྣང་གདགས་སུ་རྩེ་བའི་རིན་པོ་ཆེར་སྦོས་པ་ལྟ་  
 དང་། སོག་མའི་སྤང་བ་གསེར་རྒྱས་བྱུགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཙུགས་པ་དང་། རིན་པོ་  
 ཆེ་གསལ་པ་ལ་སོགས་པས་སྣང་གདགས་སུ་མི་རྩེ་བ་རྣམས་ལ་རེག་གམ་རེག་ཏུ་  
 འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་མེ་དང་རྒྱའི་དོན་དུ་མེ་ཤེས་དང་རྒྱ་  
 ཤེས་བཞག་པའི་ཆེ་མ་སྐྱས་པ་དང་། དེ་རྒྱུན་པོ་ལ་བསྟན་པ་དང་། མེ་དང་རྒྱ་སྤྱང་  
 བས་རྒྱུན་པོ་ལ་མ་བྱིན་པ་དང་། རྒྱ་ལ་སོགས་པ་གནང་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་  
 །ཤན་བསྐྱེས་པ་བདག་གིར་བྱས་པ་དང་། ར་གན་ལ་སོགས་པ་མི་རྩེ་བ་ལས་བྱས་  
 པའི་སྤྱང་བཟེད་རབ་ཏུ་བྱང་ནས་བདག་གིར་བྱས་པ་དང་། རབ་ཏུ་མ་བྱང་བའི་ཆེ་  
 བདག་གིར་བྱས་པའི་སྤྱང་བཟེད་མི་རྩེ་བ་དེ་དག་ཏུ་ལོངས་སྤྱད་དགོས་པའི་རྒྱུན་  
 རྒྱང་བའི་ཆེ་སྐྱན་པོར་གྱི་འདུ་ཤེས་གྲིས་མ་སྤྱད་པ་རྣམས་སོ། །ཤུམ་པ་མངོན་  
 ཚན་ཅན་གྲིས་སྦྱོད་པའི་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་བ་རྣམ་གཞག་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་  
 ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་མངོན་ཚན་བྱ་བའི་ཡུལ་གྲིམ་པ་ཚོས་ལྟ་ལྟ་ལོ། །གང་བྱ་བའི་  
 དངོས་པོ་ནི་རིན་པོ་ཆེའམ་འབྲུ་ལ་སོགས་པའི་རྣོར་ཡིན་པ། རང་དབང་བ། “གོས་”

1 གེས

ལྷ་གང་ཡན་ཆད་ཀྱི་རིན་དུ་ཚོག་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་རང་དགར་རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲོར་བ་ངག་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་སྐྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ལུལ་དུས་དེའི་བསྐྱེད་གང་ཡིན་པ་ཐོབ་པའོ། །བསྐྱབ་བུའི་ཉེས་བྱས་ནི་དགོན་མཚོག་གི་རྣམས་ཀུན་དགའ་ར་བའམ་དགོ་བསྐྱེན་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོས་ཏེ་བསྐྱེད་གཏོང་བའི་གཏའ་ཉེས་རི་སྐྱང་བ་སོགས་དང་། རྒྱས་མི་ཤེས་པའི་དགོ་སྒྲོང་ལ་བརྗོད་པ་རྣམས་མ་བྱས་པའོ། །

བཞི་པ་ཉོ་ཚོང་གི་སྐྱང་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ལྷུང་བ་རྣམས་གཞག་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ཉོ་ཚོང་བྱ་བའི་ལུལ་དང་། གང་ཉོ་ཚོང་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་མངོན་“ཚན་ཅན་གྱིས་སྐྱོད་པ་དང་འབྲུལ། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་ཁོ་འདོད་པས་ཉོ་ཚོང་བྱེད་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲོར་བ་ངག་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་ཉོ་ཚོང་བྱེད་པར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱན་གྱིས་ཉོ་ཚོང་གི་བསྐྱེད་ཐོན་པའོ། །བསྐྱབ་བུའི་ཉེས་བྱས་ནི་བྱིས་པའི་ཉོ་ཚོང་གི་བར་འཚངས་བྱས་པ་དང་། རང་གི་ཚོས་གོས་སོགས་ཉོ་བའི་ཆེ་བྱིས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་ལ་མ་བཅོལ་བར་རང་གིས་རིན་ཐང་བཏབ་པ་དང་། བྱིས་པ་མེད་ན་འོས་པའི་རིན་འདི་ཅམ་ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་མ་བྱས་པ་དང་། དགོན་མཚོག་ལས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཐོང་ལ་ཅེག་པ་དང་། འདི་ཁོ་ན་ལྷུང་མ་ཡིན་ན་རྣམས་འདི་སྤྱི་ནོ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་གཏའ་གཞུག་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་རྣམས་བསྐྱེད་གཏོང་བའི་གང་ཟག་ལ་ལས་བྱེད་བསམ་གཏང་བ་དང་། བསྐྱེད་གཏོང་བ་དེས་ཀྱང་གན་རབས་ལ་མ་ཞུས་པར་བསྐྱེད་གཏོང་བ་སོགས་ལ་བརྗོད་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་རྣམས་ལས་བསྐྱེད་ཅི་ཅམ་ཐོབ་པ་དང་། རི་ཅམ་འོངས་

1 ཚན



སྤྱད་པ་སོགས་ཡི་གེ་གི་བ་ལ་ནན་ཉན་མ་བྱས་པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་སྣོད་སྤྱད་ལས་ལྷུང་བ་ལ་གཉིས་ལས་ལྷུང་བ་ཟེད་འཆང་བའི་སྤྱད་པ་  
ལ་ཡན་ལག་རྣམས་གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤྱད་དང་འདྲ་བ་ལས་གོས་ལྷ་གང་དུ་  
ལོངས་པ་ཞེས་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་བ་ཟེད་ཆད་དུ་ལོངས་པ་ཞེས་སྤྱད་བར་  
བྱའོ། །སྤྱད་བཟེད་ཆད་ལས་ལྷག་པ་དང་། སོ་མ་ཚོས་བ་དང་། ལ་དོག་སྤྱེ་བོ་རྣམས་  
འཆང་བ་དང་། ལྷ་དུ་ལྷུང་བ་ཟེད་མེད་པའི་དུས་སུ་ལྷུང་བ་ཟེད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆང་བ་  
ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷུང་བ་ཟེད་ཚོལ་བའི་སྤྱད་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་བ་རྣམ་  
གཞག་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་སྤོང་བའི་ཡུལ་ནི་ཁྲིམ་པ་ཚོས་རྒྱག་  
ལྷན་ནོ། །གང་བསྐྱང་བའི་དངོས་པོ་ནི་སྤྱད་བཟེད་རྒྱང་ཞིང་ཆད་དང་ལྷན་པ། ལྷིན་  
བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པའོ། །གང་གིས་སྤོང་བའི་ཉེན་ནི་འབྲེལ་མེད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱད་  
བཟེད་ལོངས་སྤྱད་བར་བཟོད་པ་ཡོད་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་  
ཀུན་སྤོང་རང་དོན་དུ་སྤོང་འདོད་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྤོང་བ་"ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་  
ལྷན་གྱིས་སྤོང་བར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་ལག་དུ་ཐོབ་པའོ། །སྤྱད་བཟེད་མེད་ཀྱང་  
ཡོད་པའི་བསམ་པས་སྤོང་བ་དང་། ཡོད་བཞིན་དུ་ཉོ་བ་དང་། རིན་ཡོད་བཞིན་དུ་  
གཞན་ལ་སྤོང་བ་དང་། བཟང་པོ་འདོད་པས་བརྗེ་བ་དང་། ཉེ་དུ་ལས་སྤོང་བ་རྣམས་  
ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་སྤྱད་བཟེད་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་  
བྱེད་དང་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཉ་ཅང་ཆགས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་དེ་  
བཅངས་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་མེད་པའི་ཚེ་མ་བསྐྱངས་པ་དང་། སྤྱད་སྤྱད་དེ་སྤྱིར་  
བཙོས་བྱེད་པའི་ཚེ་སྤྱད་བཟེད་ལྷག་པ་དགེ་འདུན་ལ་མ་སྤྱངས་པ་དང་། ལྷག་པ་དུ་མ་

ཡོད་ན་བཟང་བ་དགེ་འདུན་དང། གཞན་རྣམས་ནང་པའི་རབ་བྱུང་ལ་གཏན་དུ་མ་  
 སྤངས་པ་དང། ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་འབྲིམ་པ་མ་བསྐྱོམ་པ་དང། བསྐྱོམ་པ་དེས་  
 དེའི་ཆེད་དུ་དགེ་འདུན་བསྐྱུ་བའི་དོན་དུ་ནལ་ཏན་མ་བྱས་པ་དང། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་  
 ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་ནས་འབྲིམ་པར་མི་བྱེད་པ་དང། ལེན་བ་པོས་རང་གི་  
 འོག་མ་དེ་ལ་བྲིམས་པའི་ཆེ་ལེན་པ་དང། དེའི་ཆེ་འབྲིམ་པར་བྱེད་པས་ཆིགས་  
 གསུམ་པའི་སྤྱོད་ལ་ཉུ་སྦྱིན་པ་དང། གསུམ་པ་ལ་མ་བྲིན་པ་དང། ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དེ་  
 ལ་བྲིམས་པས་བསྐྱེགས་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཐ་ཆད་མ་བྲིན་པ་དང། ལྷུང་བཟེད་སྤང་བ་  
 དང་བྲིན་རྒྱབས་མི་བྱའོ་ཞེས་གོ་བར་མ་བྱས་པ་དང། དལ་བྱས་སྦྱོད་པར་མ་བསྐྱོ་བ་  
 དང། ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དེས་ལྷུང་བཟེད་བྲིན་རྒྱབས་ཅན་དང་འབྲེལ་མེད་གཉི་གས་མ་  
 “སྦྱད་<sup>1</sup>པ་དང། འབྲེལ་མེད་དེ་ལ་སྦྱོད་ལ་སོགས་པ་ཆེས་བཟང་བ་དང། གྱི་དོར་དང་  
 པོར་མ་བྱས་པ་དང། ཟས་ཡང་བ་ལས་གཞན་སྤྲུགས་པ་དང། ཟས་བཟའ་”བའི་<sup>2</sup>  
 སྦོད་བྱས་པ་རྣམས་སོ། །

བཞི་བ་ཟས་ལ་བརྟེན་པ་གསོག་འདོག་གི་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་  
 ལག་ནི་སྦྱན་རྣམས་པ་བཞི་ལས་གང་རུང་ཡིན་པ། མི་ཤ་སོགས་ངོ་བོ་དང་ལག་ཉར་  
 སོང་བ་སོགས་ཆོ་གའི་སྦོ་རྣམས་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པ། མིད་པའི་ཆད་དུ་ལོངས་པ་  
 རང་གི་ཡིན་པ་ཤམ་ཐང་མ་བྱེ་བ་སོགས་ངོ་བོ་མ་རྗོགས་པ་མ་ཡིན་པ། རང་རམ་  
 རང་དང་འབྲེལ་བས་བྲིན་ལེན་དང་བྲིན་རྒྱབས་གང་རུང་བྱས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་  
 ཤེས་མ་འཇུག་ཞེང་ཀུན་སྦོང་བཟའ་བའི་ཆེད་དུ་འདོག་འདོད་རྒྱ་ནམ་ཆད་

1 ལྷུང  
 2 བའི

བའོ། །སྐྱོར་བ་འདྲོག་པར་རྩོམ་པ། མཐར་ཐུག་གི་བརྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་བཞི་པོ་  
སྐྱོར་གི་ལོན་བྱས་པ་གུང་ཚིགས་འདས་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་གི་ལོན་བྱས་པ་སྐྱོན་ཚོང་  
ལས་འདས་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་ལོན་བྱས་པ་ཕྱི་དུས་ལས་འདས་  
བའོ། །མི་རྒྱུང་བའི་མཚམས་ནང་དུ་ཞག་ལོན་པ་དང་བཅོས་པ་དང་ལག་ཉར་སྐྱེད་ས་  
བ་སོགས་མི་རྒྱུང་བའི་ཟས་ཉིན་མཚན་འདས་པར་འཆང་ན་གསོག་འདྲོག་གི་ཆ་ལ་  
བརྟེན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །སྐྱར་སྐྱུགས་པ་དང་སྐྱུ་མཉེ་བུ་བའི་སྐྱོན་ལ་ནི་གསོག་  
འདྲོག་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞག་བདུན་པར་གྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་ཉི་མ་  
འདས་སོ་ཅོག་དགེ་སྐྱོང་མ་ལ་བརྟེན་ན་བསྐྱེད་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །

༥ གཉིས་པ་བཞགས་པ་“ཅམ”དང་འབྲེལ་བ་སྐྱུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་ལ་གང་  
ཟག་དང་ཚོས་ལ་མ་གྲུས་པ་ངག་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་། གནས་སུ་གྱུར་བ་དགེ་འདུན་  
གྱི་གཞི་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་། མན་གདགས་པར་བྱ་བ་དགེ་སྐྱོང་མའི་ཡུལ་ལ་  
ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་། འཚོ་བར་བྱེད་པ་ཟས་ཀྱི་གཞི་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་།  
བསྐྱེད་བྱ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཞིའི་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱོ། །

དང་པོ་ལ་གང་ཟག་ལ་མ་གྲུས་པ་དང་། ཚོས་ལ་མ་གྲུས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལྟ་  
ལས་དང་པོ་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩུབ་དུ་སྐྱུ་བའི་སྐྱུང་བྱེད་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུང་བ་ནམ་གཞག་  
ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་མ་སྐྱེད་ལྟ་དང་ལྟན་  
པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་བའོ། །གང་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་  
དོན་ནི་མམ་པ་དང་སྐྱུག་མ་དང་ལོག་གི་སྐྱུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་རྩུབ་དང་འདི་ནས་  
བཞག་པའི་སྐྱོམ་པོ་དང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་གཉིས་དང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྤེ་ཚན་གྱི་

འབྲས་ཆེན་གྱིས་ཚོད་མ་འགོ་བས་པ་སྟེ་དུག་པོ་ལས་གཞན་པའི་འདུ་ཤེས་བརྒྱུར་  
 བའི་དོན་ཅན་ལོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་འདུ་ཤེས་བརྒྱུར་  
 ཉེ་སྤྲོ་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲོར་བ་ངག་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་སྤྲོ་བར་  
 ཚོམ་པའོ། །མཐར་སྐྱབ་ཡུལ་གྱིས་དོན་གོ་བའོ། །ལྷུང་བར་འཇུག་ཚུལ་ནི་ལྷུང་བ་  
 ལྷུང་བ་ལ་ལྷུང་བར་ཤེས་བཞིན་དུ་མ་ལྷུང་ཞེས་སྤྲོ་བ་ལྷུང་བ་དངོས་པོ་དང་འདུ་ཤེས་  
 མ་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷུང་བ་མ་ལྷུང་བ་ལ་མ་ལྷུང་བར་ཤེས་བཞིན་དུ་ལྷུང་བ་དངོས་པོ་དང་འདུ་ཤེས་  
 ལྷུང་བའི་པོ་དག་འདུ་ཤེས་མི་མ་སྐྱབ་པ་གཉི་ག་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འཇུག་ཞིང་དང་པོར་  
 འདུ་ཤེས་བརྒྱུར་འདོད་མེད་ཀྱང་སྤྲོ་བའི་ཚེ་གསལ་དུ་འདུ་ཤེས་བརྒྱུར་འདོད་ལྷུང་ན་  
 ཡང་དངོས་གཞིར་འཇུག་པོ། །གསོ་སྒྲོང་ལ་ཅི་འདི་ལ་ཁྱེད་ཡོངས་སུ་དག་གས་  
 ཞེས་ངེས་པ་"ན་མ"་དག་བར་ཤེས་བའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བཞིན་དུ་ཅང་མི་སྤྲོ་བས་  
 འདའ་བ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འཇུག་པོ། །མནའ་འདོར་བ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་  
 ལོ། །གཉིས་བ་སྐྱོན་ནས་སྤྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་གི་  
 སྐྱོན་ནས་སྤྲོ་བའི་ཡུལ་ནི་དག་སྒྲོང་ཚོས་དུག་ལྡན་ལོ། །གང་གོ་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་  
 བེ་ཡུལ་དུས་དེར་སྐྱོན་དུ་གྲགས་ཤིང་རུང་བ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་  
 མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་སྐྱོན་གདགས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་སྤྲོ་བར་འདོད་པ་  
 རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲོར་བ་ངག་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་འཇམ་པོའམ་རྩལ་པོ་གང་  
 རུང་གིས་སྤྲོ་བར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་སྐྱབ་མི་དགའ་བར་མ་ཇུར་ན་ཡང་ཡུལ་གྱིས་  
 དོན་གོ་བ་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འཇུག་ཞིང་། འདུ་ཤེས་བརྒྱུར་ཉེ་སྤྲོ་བ་ནི་རྒྱན་གྱི་ལྷུང་བར་  
 འཇུག་པོ། །རྒྱལ་རིགས་ལ་ཡུལ་དུས་དེ་ན་སྐྱོན་དུ་གྲགས་པ་སྐྱོན་གདགས་འདོད་

གྲིས་སྐྱ་བ་དང་ཚིག་བཀྲལ་བ་དང་རྩལ་མོ་སྐྱ་བ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །

གསུམ་བ་སྐྱ་མ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་དེ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ནི་གཉི་ག་དགོ་སྒྲོང་ཚོས་རྩལ་ལྡན་གྱི་སྡེང་དུ་བྱེད་ཅིན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་བ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་དེ་བྱེད་འདོད་པ་རྩུན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲོང་བ་ངག་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་མིང་ནས་སྒྲོས་ཉེ་འབྲེད་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བ་ནི་བྱེད་པར་མ་གྲུང་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་དོ། །མིང་ནས་མ་སྒྲོས་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་ལས་གཞན་པའི་སྐྱ་མ་བྱེད་པ་སོགས་ཡན་ལག་མ་”ཚང་<sup>1</sup>་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །བཞི་བ་སྐྱོ་སྒྲོགས་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་སྐྱོ་སྒྲོགས་བྱེད་པའི་ཚོད་པ་ནི་དགོ་སྒྲོང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཚོད་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ། དགོ་འདུན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་ཚོས་སྒྲོགས་སུ་ཞི་བར་བྱས་པའོ། །གང་ལ་གོ་བར་བྱའི་ཡུལ་ནི་དགོ་སྒྲོང་ཚོས་རྩལ་ལྡན་གྱི་སྡེང་དུ་ཚོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་གཏོགས་པའོ། །རྟེན་ནི་ཚོད་པའི་རྩུ་ཤེས་ཤིང་འདུན་པ་སུལ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཚོད་པ་ཞི་བྱེད་ལ་གཏོགས་པའོ། །བསམ་བ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་ཚོད་པ་ཚོས་སྒྲོགས་སུ་ཞི་བ་ལ་དེར་དེས་བའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་འདུ་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཚོད་པ་སྐྱི་ལ་སྐྱོ་སྒྲོགས་བྱེད་འདོད་པའི་ཆེ་འཁུལ་མ་འཁུལ་འདྲ་ཞིང་བྱེད་བྲག་ལ་སྐྱོ་སྒྲོགས་བྱེད་འདོད་པའི་ཆེ་འདུ་ཤེས་མ་འཁུལ་བ་དང་ཀུན་སྒྲོང་བསམ་བ་ཐག་པ་ནས་སྐྱོ་སྒྲོགས་བྱེད་འདོད་རྩུན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲོང་བ་ངག་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་སྐྱོ་སྒྲོགས་བྱེད་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་དེའི་རྩུན་གྱིས་དོན་གོ་བའོ། །ནལ་དུ་མ་ཐེབས་བ་དང་རྩུས་མི་ཤེས་པས་སྐྱོ་སྒྲོགས་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་

1 ཚང

སྐྱོད་པ་སོགས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ལ་དེའི་རྒྱ་ལ་མ་ཆགས་སོ་ཞེས་སྐྱོད་  
སྐྱོགས་བྱེད་པ་སོགས་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །

ལྷ་པ་བཤེས་འོར་བྱས་སོ་ཞེས་སྐྱུར་པ་འདེབས་པའི་ལྷང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་  
གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་གིས་སྐྱུར་པ་འདེབས་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཟས་ལས་གཞན་  
པའི་དགོ་འདུན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་པ་ཡིན་པ། བལ་ཆེར་རུང་ཞིང་ཚད་  
དང་ལྡན་པ། དུལ་དེ་ལ་ལོག་པར་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་ལ་སྐྱུར་པ་གདབ་པའི་  
དུལ་ནི་དགོ་སྐྱོང་ཚོས་བྱུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་དང་བསྐྱོས་པ་གཉིས་ལས་ནོར་ཐ་  
དད་ཅིང་། ལོག་པར་སྐྱོད་པ་པོ་མ་ཡིན་པའོ། །བསྐྱོད་པའི་དུལ་ནི་ཐ་སྐྱེད་ལྷ་དང་ལྡན།  
ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས། རང་ལས་ནོར་ཐ་དད་པ། དགོ་འདུན་མ་ཡིན་པའོ། །གང་ལ་  
གོ་བར་བྱ་བའི་དུལ་ནི་ཐ་སྐྱེད་ལྷ་དང་ལྡན། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་  
དད་པའོ། །རྟེན་ནི་གོས་སྐྱིན་པའི་ལས་དེ་ལ་འདུན་པ་སྤུལ་བ་ཡན་ཆད་གྱིས་མ་སྐྱུན་  
པ། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྐྱོང་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་འདོད་པ་  
རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྐྱོར་བ་མིང་མ་སྐྱོས་ཀྱང་རུང་སྟེ་དག་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྡན་གྱིས་  
སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །མལ་ཆ་སྐྱོབས་པ་པོ་ལ་  
སོགས་པ་བསྐྱོད་པའི་ཆེ་ལས་གྱིས་མ་བསྐྱོས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚོས་ལ་མ་གྲུས་པ་ལ་གཉིས་ལས་ལུང་གི་ཚོས་ལ་མ་གྲུས་པ་ལ་  
གསུམ་གྱི་དང་པོ་བྱིས་པ་མོ་ལ་སྟོན་པའི་ལྷང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་བཞིའི་ཡན་ལག་ལ་  
གང་ལ་སྟོན་པའི་དུལ་ནི་བྱེད་མེད་གྱི་མཚན་དོན་བྱེད་རུས་པ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་  
མལ་དུ་གནས་པ། བསྟེན་དུ་རུང་བ། མ་ཞིང་མཚན་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་

སའི་ཐ་སྟོན་བཞི་དང་ལྔ་ན་པ། རྩུ་འཕྲུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ། བྲིམ་པ་ཡིན་པ། ཉེ་དུ་མ་  
 ཡིན་པ། རོ་མ་སྟོས་པ། མཁས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ། རྟེན་ནི་མི་ཡིན་པ་སྟེ་ཤེས་  
 པ་དོན་གོ་བ། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། སྐྱེས་པའི་མཚན་དོན་བྱེད་ལུས་པ།  
 ལོང་བ་མ་ཡིན་པ། རོས་པའི་ཉེ་བཞོར་ན་གནས་པ། སྐྱོད་པ་དང་མཚན་གྱི་སྟོན་ས་  
 འགྲུང་བ་མི་བསྟེན་པའི་བྲིམས་གོ་གས་དང་མི་ལྡན་པའོ། །གང་སྟོན་པའི་ཚོས་ནི་  
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པ། དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ། ཚིག་ལྡམས་རྒྱག་ལས་  
 ལྷག་པ། ལྡར་ཤེས་པའི་དོན་ལས་གཞན་ཡིན་པའོ། །གང་དུ་སྟོན་པའི་གནས་ནི་  
 གནས་གཅིག་ཡིན་པ། དུས་ཉི་མ་གཅིག་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་ཚིག་  
 ལྡམས་རྒྱག་ལས་ལྷག་པ་ལ་དེར་དེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཤེས་ཤིང་  
 ཀུན་སྟོང་ཚོས་སྟོན་འདོད་རྒྱུན་མ་ཚད་པའོ། །སྐྱོར་བ་རག་མཚན་ཉིད་ལྡེལ་བྱས་ཀྱིས་  
 སྟོན་པར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །ཚིག་ལྡམས་རྒྱག་ལས་ལྷག་པ་གནས་  
 ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་དང་། མའི་མཚན་ཤས་ཆེ་བའི་མཚན་གཉིས་པའི་བྲིམས་གོ་གས་  
 དང་བཅས་ཉེ་སྟོན་པ་དང་། མ་ནིང་ཕོ་ཕོ་དང་སྐྱུལ་པ་ཕོ་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་སོགས་ཡན་  
 ལག་མ་"ཚང་"པ་དང་། ལུང་མེད་གཡེམ་ཞིང་རྟོད་བག་ཅན་ལ་བྲིམས་གོ་གས་  
 མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་བཅས་ཉེ་ཡང་ཚོས་སྟོན་པ་ཉེས་བྱས་སོ། །ཚིག་ལྡེལ་པ་ལ་  
 ལྡེལ་སྟོན་པ་དང་། གཞན་རྒྱག་ཚུན་ཚད་སྟོན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་། དམིགས་ཀྱིས་  
 འདི་བའི་ལན་བརྗོད་པ་དང་། ལྡར་བ་རྒྱུང་བེན་པ་སྟོན་པ་དང་། བསྟེན་གནས་འབོགས་  
 པ་དང་། ཡོན་བཤད་བྱེད་པ་སོགས་ལ་ཚིག་རྒྱག་ལས་ལྷག་ཀྱང་ལྡེལ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་འདོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་དང་ལྡན་

1 ཚང

ཅིག་འདོན་པའི་ཡུལ་ནི་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་མ་སྐྱོད་ལྔ་དང་ལྔ་ན་ལ། ལུས་མ་མལ་  
 ཏུ་གནས་ལ། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་དག་སྐྱོང་ལས་ཅིག་ཅར་རམ་སྲུང་འདོན་པར་  
 འདོད་ལ། རོ་མ་སྐྱོས་པའོ། །གང་འདོན་པའི་དངོས་པོ་ནི། ཉོན་ལྡེད་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོས་  
 སམ་ཡི་གོ་གང་ཡང་རུང་ལ། དག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། སྲུང་ཤེས་པ་ལས་གཞན་  
 ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྐྱོང་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་  
 པའི་མཚུགས་ཏུ་འཕམ་ཅིག་ཅར་འདོན་འདོད་རྒྱུན་མ་ཚད་པའོ། །སྐྱོར་བ་དག་མཚན་  
 ཉིད་ལྔ་ལྔ་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོན་པར་ཚོམ་ལ། མཐར་ཐུག་འདོན་པ་རྫོགས་  
 པའོ། །གསུམ་པ་བྱུང་ཏུ་གསོད་པའི་ལྷུང་གྲེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་  
 ལ་བྱུང་ཏུ་གསོད་པའི་གཞི་ནི་འདུལ་བའི་ཚིག་ཡིན་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་  
 ལས་བརྒྱུས་པ་ཡིན་པའོ། །གོ་བྱ་ཡུལ་ནི་དག་སྐྱོང་ཚོས་ཏུ་གསུམ་ནོ། །བསམ་པ་  
 ལ་འདུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྐྱོང་བྱུང་ཏུ་གསོད་པའི་ཚིག་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་  
 མ་ཚད་པའོ། །སྐྱོར་བ་དག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྔ་གྱིས་དག་སྐྱོང་རྣམས་འགྲོད་པ་དང་  
 ལུས་པར་འགྱུར་བའི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་སྐྱེ་ཆོག་སྐྱེ་ཆོག་སྐྱེ་བ་ལྟེན་ཅིང་གདོན་  
 ཅི་དགོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བར་ཚོམ་ལ། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །མདོན་པ་ལ་བྱུང་  
 ཏུ་གསོད་ན་ཡང་ལྷུང་གྲེད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་སྲུང་བཞིན་ཡན་ལག་བཅིས་ནས་  
 ཤེས་པར་བྱའོ། །འདུལ་བ་དང་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་སྐྱེ་ལ་བྱུང་ཏུ་གསོད་ན་  
 ཉེས་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་ཚོས་ལ་མ་གྲུས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གནས་ངན་ལེན་  
 རྫོང་པའི་ལྷུང་གྲེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་བརྫོད་པའི་ཡུལ་ནི་

1 ཚེགས



བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ། བསྐྱེན་ལྡན་དང་ལྡན། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས། བམ་ལྷག་གི་  
 མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པའོ། །ཤར་བརྗོད་པའི་དངོས་པོ་ནི་དགོ་སྤོང་སྤོང་མ་གསོའ་  
 རུང་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཚོས་དུག་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་པམ་ལྷག་གི་ལྟུང་བ་ཡིན་པའོ། །ཤར་  
 གིས་རྫོད་པའི་རྟེན་ནི་གནས་ངན་ལེན་རྫོད་པར་མ་བསྐྱོས་ཤིང་གནང་བ་མ་གསོའ་  
 པ། དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱེང་བའི་ཆེ་དེའི་ཁོངས་སུ་མི་གཉོགས་  
 པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་ཉན་པ་པོ་མི་ཤེས་པ་དང་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་  
 ལ་དེར་ཤེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའོ། །ཤུན་སྤོང་གནས་ངན་ལེན་རྫོད་པའི་ཆོག་  
 གྲུ་བར་"འདོད"པའོ། །སྤྱོད་བ་དག་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་སྤྱོད་པར་རྩོམ་  
 པའོ། །མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །པམ་ལྷག་ལས་གཞན་པའི་གནས་ངན་ལེན་རྫོད་པ་  
 དང་། བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་དང་། ཉན་པ་པོ་མི་ཤེས་པ་དང་། བསྐྱེན་པར་མ་  
 རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་རྫོད་པ་རྣམས་  
 ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །བསྐྱེན་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་བྱིས་པ་སུན་འབྲེན་པའི་དགོ་སྤོང་དང་  
 དགོ་སྤོང་མ་བྱིས་དུ་སོ་སོར་གོ་བར་བྱེད་པའི་དགོ་སྤོང་མ་བསྐྱོས་པ་དང་། བསྐྱོས་  
 པ་དེས་བྱིས་རྣམས་སུ་གོ་བར་མ་བྱས་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་རྫོད་པར་སྤྱོད་པའི་  
 ཤར་བཤག་མ་རྒྱུང་ན་དགོ་སྤོང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱེང་བའི་ཕྱིར་གསོའ་བའི་ལས་མ་  
 བྱས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་བ་མི་ཚོས་སྐྱ་མ་བདེན་པར་སྤྱོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་ལ་བཞི་  
 ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ནི་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་བསྐྱེན་  
 ལྡན་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། བདེན་པ་མ་མཐོང་བའོ། །ཤར་བརྗོད་པའི་  
 དངོས་པོ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མི་ཚོས་སྐྱ་མའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་

1 འདོད

འབྲམ་ཞིང་ཀུན་སྒོང་མི་ཚོས་སྐྱ་མ་བདེན་པར་སྐྱ་འདོད་རྒྱུན་མ་ཚད་པའོ། །སྐྱོར་བ་  
དང་མཐར་ཐུག་སྐྱ་མ་དང་འདྲའོ། །ཁྱིམ་པའི་མདུན་དུ་དགོས་པ་མེད་པར་ཚོ་འབྲམ་  
སྒོན་པ་ལ་བསྐབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །

གཉེས་པ་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་གཞི་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱ་བ་  
མང་བ་ལས་གྱུར་པ། གཞོད་པ་ལས་གྱུར་པ། གནས་སྐྱབ་པ་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་  
མོ། །དང་པོ་ས་བོན་དང་སྐྱེ་བ་འཛིག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་གཉེས་གྱི་དང་པོ་ལྷུང་བ་ནས་  
གཞག་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ས་བོན་དང་སྐྱེ་བ་  
རང་གི་ངོ་བོར་བྱུབ་པ། མ་ཉམས་པ། རུང་བ་མ་བྱས་པའོ། །རྟེན་ནི་ཚོམ་རྒྱན་པས་རྣ་  
ལ་སོགས་པས་བཅེགས་པའི་ཚེ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་“མ་  
ཉམས་<sup>1</sup>་བ་ལ་མ་ཉམས་པར་ཤེས་པའམ་ཡིད་གཉེས་ཟ་བའོ། །ཀུན་སྒོང་ཉམས་པར་  
བྱེད་འདོད་པའོ། །སྐྱོར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་འདམ་ཇེ་བ་སོགས་གྱིས་གཞོན་བ་  
དང་ཁུ་ཚན་སོགས་དཔོ་བ་དང་། རྒྱུང་དང་ཉི་མ་དང་ས་གཞི་སྐྱམ་པོར་འཛོག་པ་  
སོགས་གྱིས་ཉམས་པར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ཉམས་པར་གྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་  
སྐྱོར་བ་གཅིག་གིས་དུ་མ་ཉམས་པར་བྱེད་ན་“སྐྱོར་<sup>2</sup>་བའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་།  
དངོས་གཞི་ལ་གངས་ཏེ་ཏེ་ལ་སྒོམ་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྐྱོར་བུ་ལྟ་བུ་རྩ་བ་  
ནས་གཙོད་ན་ཡལ་ག་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་གཅིག་དང་སྐྱོར་བ་ལ་སྐྱ་ཏེ་སོགས་  
བསྐྱུན་པའི་གངས་ཏེ་སྐྱེད་གྱི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཚད་བ།  
ཤིང་ཐོག་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་གྲུ་མ་བཅོམ་པར་མེད་པ་དང་། སྐྱོང་པོ་ལ་མ་རེག་པའི་

1 མཉམས  
2 རྐྱུར

ཤིང་ཕུན་དང་། ཕུན་པའི་བར་གྱི་མི་དང་། འདབ་མ་སྐྱལ་ལོ་དང་། མེ་རྟོག་ཁ་སྤེ་བ་  
དང་། འབྲས་བུ་སྤྲོན་པ་རྣམས་དང་། བྱིའུ་ཁ་མ་ཐོན་པ་དང་། ས་འབྲས་པ་དང་ཤ་ཐོ་  
དང་ཤ་བལ་དང་སྣོད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་  
སོ། །

གཉེས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི། ལག་གི་རྣམས་དཀོན་མཆོག་གི་དོན་དུ་ཤིང་  
སྣོན་པ་སོགས་གཙོད་པའི་ཆེ་མདུན་རོལ་ཉི་མ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་ནས་ཤིང་ལ་  
གནས་པའི་མི་མ་ཡིན་སོགས་ལ་སྤྲོན་པའི་པན་ཡོན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པས་སློབ་  
མ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་གཏོང་བའི་ཆེ་གཙོད་པ་དང་། བུན་ཆོད་དུ་  
རུང་བ་དང་ཞག་བདུན་པ་དང་འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་རྣམས་སྤྱི་བོ་ལོངས་སློབ་  
པའི་ཆེ་ཆུ་གང་མོས་མ་བཏབ་པ་རྣམས་སོ། །གཉེས་པ་གཞོད་པ་ལས་ཀྱང་བ་ལ་  
དུག་ལས་དང་སོ་ལས་བྱེད་པ་ལ་གཞོད་པ་འཕྲ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་  
ཡན་ལག་ལ་གང་འཕྲ་བའི་ཕྱལ་ནི་“དགེ་སློང་ཆོས་དུག་ལྡན་གྱི་སྤྲིང་དུ་ཞལ་ཏ་བར་  
བསྐྱོས་པའམ་མ་བསྐྱོས་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་སྲར་བསྐྱོས་པ་བག་ཡངས་སུ་  
བྱས་པ་གང་རུང་ཡིན་པ། རང་ལ་ཟས་གོས་དམན་པ་ཆེད་དུ་སྟོབས་པ་མ་ཡིན་  
པའོ། རྟེན་ནི་ལས་གིས་དམན་པའི་གྲགས་སུ་བགྱངས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་  
ཤེས་མ་འཁྲལ་ཞིང་ཀུན་སློང་བདག་དང་འབྲེལ་བའི་“དོན་གྱིས་འཕྲ་བར་འདོད་  
པའོ། །སློབ་བ་དག་མཆོན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་འཕྲ་བའི་ཕྱལ་དེས་སོས་པར་མིང་ནས་  
གསལ་པོར་སློབ་པའམ་གསལ་པོར་མིང་མ་སློབ་པར་རླུང་གྱིས་འཕྲ་བར་ཞུགས་

1 དག  
2 དན

པ། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བཤོ། །ཚིག་ཚུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་བཟོད་པ་ལ་དམ་སྐྱུལ་གྱེད་  
པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་རང་དག་ཞེ་འགྲམ་པ་དེ་རང་གིས་དངོས་སུ་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་སུ་  
བསྐྱོ་བ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །

གཉེས་པ་བཀའ་བསྐྱོ་བ་ལ་གཞོད་པ་བསྐྱོ་བ་རྣམ་ལ་གཞོན་པའི་ལྷུང་གྱེད་པ་བཞི་  
ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བསྐྱོ་བ་རྣམ་ལ་གཞོན་པའི་ཡུལ་ནི་དགོ་སྲོང་ཚོས་བྲུག་ལྡན་  
གྱི་སྤེང་དུ་བདག་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་སྐོ་ནས་ཚོས་མ་ཐུན་དུ་སྤེང་བར་ཞུགས་  
བཤོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྲོང་“བསྐྱོ་བ་རྣམ་ལ་གཞོན་གྱི་ཚིག་སྐྱ་  
བར་འདོད་བཤོ། །སྐྱོར་བ་དག་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱིས་ལན་ལོག་པར་རྫོད་པ་སྟེ་མེ་  
རེག་གི་ལྷུང་བ་སྤེངས་པ་ན་ས་ཤོ་བའི་ལྷུང་བ་མ་བྱུང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཐར་  
ཐུག་དོན་གོ་བཤོ། །ལུང་ལྷུང་ན་འི་བ་རྣམ་ལ་གཞོན་པ་ཡང་ལྷུང་གྱེད་དངོས་གཞི་སྤྱེད་  
པར་སེམས་སོ། །ཅང་མི་སྐྱ་བ་རང་མི་དམ་འོ་ཞེས་པས་བསྐྱོ་བ་རྣམ་ལ་གཞོན་པ་  
སོགས་ཡན་ལག་མ་“ཚང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཞན་གྱི་སྐོག་གི་བར་ཆད་བསྐྱང་  
བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་རྣམ་ལ་གཞོན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གང་ཟག་བཅུ་  
གཉེས་པོ་ལ་འཕྱ་བ་དང་བསྐྱོ་བ་རྣམ་ལ་གཞོན་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་བའི་ལས་གྱིས་  
དམན་པའི་གྲངས་སུ་མི་བགྲང་བ་དང་། ཆེ་བཞི་བྱ་དགོས་པའི་གནས་དེ་ལས་མ་  
བྱོལ་བ་དང་། གཞོད་པའི་སྐོ་མ་བཅད་པར་ཆེ་བཞི་གྱེད་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་  
བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་མལ་ཆ་ལ་གཞོད་པ་ལ་གཉེས་གྱི་དང་པོ་གནས་མལ་གྱི་ལྷུང་གྱེད་ལ་

1 བསྐྱོ  
2 ཚང

བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པའི་གནས་མལ་གྱི་དགོ་  
 འདུན་ནི་གནས་མལ་རུང་ཞིང་“ཚད་<sup>1</sup>་དང་ལྡན་པ། རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་ལོངས་  
 གྲུབ་པ། ལྷན་ཟ་བའི་ཉེན་དང་བཅས་པའོ། །གནས་ནི་ཕན་ཕུན་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཉེན་  
 ཅན་ཡིན་པའོ། །ཉེན་ནི་ཉམ་ང་བ་དང་སྤང་བ་དང་བརྟུལ་བ་བྱས་སམ་གྱེད་ཏུ་བརྟུག་  
 བ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒོའ་གནས་མལ་བཞག་  
 རྟེ་ལམ་ཏུ་འགྲོ་བའམ་ཕན་ཕུན་གྱི་ཉེན་ཅན་ཏུ་འཛོག་པར་འདོད་པའོ། །སྐྱོར་བ་  
 བསམས་པའི་དོན་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་ནི་རྒྱང་ངམ་ཚར་  
 གྱིས་དེམ་བ་གཞན་སྟེབ་བའམ་སྲིལ་གྱིས་ཐོས་པ་སོགས་གྱིས་ཕན་ཕུན་ཏུ་གྱུར་  
 བའམ་བསྐྱོར་བའི་གནས་ལ་ནི་སློ་ཁང་ནས་འདོམ་བཞི་བརྒྱ་ཅ་དགུ་ལས་འདས་པར་  
 ཟུན་པའོ། །དེ་ཡང་གཉིས་གྱིས་ཐུན་མོང་ཏུ་ལོངས་སྐྱུད་པ་ཡིན་ན་ཕྱིས་ལངས་པ་  
 དང་། ལངས་པ་མཉམ་ན་བསྐྱབ་པ་གཞོན་པ་དང་། ལངས་པ་དང་ཀན་གཞོན་གཉི་ག་  
 མཉམ་ན་གཉི་ག་ལ་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཞིང་བསྐྱབ་པ་བཅོལ་བས་ལྷུང་བ་ཞེགས་པ་ལ་  
 ཡང་བསྟེན་པར་མ་རྗོགས་པ་དང་ཀས་པ་དང་ན་བ་དང་ཞེ་འགས་པ་དང་བསྐྱབ་པ་  
 ལས་གཡེལ་བ་རྣམས་མ་ཡིན་པ་ལ་བཅོལ་བ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་  
 ཉེས་པ་ལ་འགྲོ་བར་ཆས་པ་དང་འགྲེལ་བ་བྱིས་དང་འགྲེལ་བ་ནད་པ་དང་འགྲེལ་བ་  
 དགོ་བའི་ཕྱོགས་བརྒྱམ་པ་དང་འགྲེལ་བ་”གཙུག་<sup>2</sup>་ལག་ཁང་དང་འགྲེལ་བའི་བསྐྱབ་  
 བྱའི་ཉེས་པ་སྟེ་ལྟོ། །དང་པོ་ནི་གནས་མལ་མ་བསྐྱས་པར་བསོད་སྟོམས་ལ་སོང་  
 བའི་ཚེ་རྒྱང་དང་ཚར་བྱུང་ན་”གཙུག་<sup>3</sup>་ལག་ཁང་ན་གནས་པ་རྣམས་གྱིས་མ་བསྐྱས་

1 ཚད  
 2 གཙུག  
 3 གཙུག

བ་དང་། གནས་མལ་མ་བསྐྱུས་པར་སྤྱོད་ཏེ་ལམ་དུ་བཅུན་སྤྱོད་ཆད་འདི་ལྟར་མི་ལུ་  
ཞེས་མ་བརྗོད་ཅིང་སེམས་བསྐྱེད་བ་དང་། དེའི་ཆེ་ལམ་དུ་དགོ་སྤོང་དང་སྤྲད་ན་བསྐྱུ་  
བ་མ་བཅོལ་བ་དང་། གནས་ནས་འགོ་བའི་ཆེ་ཉམ་ང་བ་དང་སྤྲད་པར་མི་འཇུག་ན་  
བདག་པོ་ལ་མ་གཏད་བ་དང་། མ་བསྐྱུས་པར་འགོ་བ་དང་། གནས་མལ་དྲི་མ་ཅན་མ་  
སྐྱུགས་བ་དང་། རང་གིས་བསྐྱུ་བ་མི་ཁོམ་ན་དགོ་སྤོང་སོགས་ལ་མ་བཅོལ་བ་དང་།  
འཚོལ་ས་མེད་ན་ལྷེ་མིག་མ་སྐྱས་པར་འགོ་བ་དང་། ལམ་དུ་དགོ་སྤོང་འོང་བ་མཐོང་  
ན་ལྷེ་མིག་སྐྱས་པའི་ཕྱོགས་དེ་མ་བསྐྱུན་པའོ། །

གཉིས་བ་ནི་དགོ་སྤོང་རྣམས་མགོན་དུ་འབོད་པའི་བྱིས་དུ་སྟན་གཤམ་པོ་མི་  
སྤྱོད་བ་དང་། བྱིས་ནས་སྤྱིར་འོང་བའི་ཆེ་བྱིས་བ་དང་དགོ་སྤོང་ཚུལ་སོགས་ལ་མི་འཚོལ་  
བར་རང་གིས་བཀུར་བ་དང་། དེ་དག་མེད་བ་དང་བྱིས་བས་བསྐྱུལ་ལོ་ཞེས་བེར་ན་  
མི་བཞག་བ་དང་། བྱིས་བས་མ་བསྐྱུལ་ན་གནས་བ་དག་གིས་མ་སྤངས་བ་དང་།  
གནས་བ་མེད་ན་རང་ངམ་དེས་ཀྱང་མི་ཕྱོགས་ན་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་  
མ་སྤངས་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྤྱོད་བདག་གིས་རང་གི་དོན་དུ་སྟན་གཤམ་  
བའི་“ཆེ”མི་སྤྱོད་བ་དང་། དེའི་སྤྱང་མ་མི་འཛོག་བ་དང་། བཞག་བ་དེས་ཀྱང་  
ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་དེ་ཁ་ཉོན་སོགས་དང་། སྟན་ལ་ལྟ་བར་མི་བྱེད་བ་དང་།  
བྱིས་བ་དོང་བའི་ཆེ་མ་བསྐྱུས་བ་དང་། བྱིས་བས་སྟན་མ་རུངས་པར་གྱུར་བ་བྱེད་དོར་  
མ་བྱས་བ་དང་། བྱིས་བས་བཏིང་བའི་སྟན་མ་བསྐྱུས་བ་མཐོང་ན་མི་བསྐྱུ་བ་དང་།  
མཐོང་བ་དེ་ཀླས་བ་དང་ནད་བ་ཡིན་ན་གཞན་ལ་མ་སྐྱུན་པའོ། །གསུམ་བ་ནི་

1 ཚེ

“ཚངས་<sup>1</sup>པ་མཚུངས་པར་སྐྱོད་པ་ན་པའི་ཚེ་ལྟར་མི་འགྲོ་བ་དང་། དེར་སྟོན་ཁྱེད་ཉེ་  
འགྲོ་བ་དང་། མི་འདུག་པར་ལྟ་བ་དང་། །ནད་གཤོག་གིས་སྟོན་མི་གཤམ་པ་རྣམས་  
སོ། །བཞི་པ་ནི་མཁམ་པོ་ལམ་སློབ་དཔོན་ཉིན་མོ་སྐྱོད་པ་སོགས་ལ་འགྲོ་བའི་“ཚེ”<sup>2</sup>  
ཕྱི་བཞིན་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། འགྲོ་བའི་“ཚེ”ཡང་དེའི་སྟོན་མི་བཀྱར་བ་དང་། ལྷ་མ་  
ལ་མ་ཁྱུས་པར་སྟོན་ཁྱེད་ཉེ་འགྲོ་བ་དང་། ལྷ་གཤམ་མེད་པར་ཚོས་ཉན་པའི་ཚེ་རྒྱང་  
དང་ཚར་བྱུང་ན་གནས་མལ་མི་བསྐྱུ་བ་དང་། དེའི་“ཚེ”གཞོན་ཅུ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་  
པོའི་གནས་མལ་ལྷེ་བ་དང་མ་བཟེས་པ་དང་། ཁྱི་དང་ཁྱི་སྟོན་པ་ལྷུན་པར་མི་  
བཞག་པའོ། །

ལྷ་པ་ནི་ཚར་འབབ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཚེ་གཙུག་ལག་ཁང་  
གཞན་དུ་སྟོན་གཡར་པོ་མི་སྐྱིན་པ་དང་། ལམ་ཁང་ཚར་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན་འོས་  
པར་བཅེར་ཉེ་རྗེས་ངན་པ་ཞིག་གིས་མ་གཤོགས་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕྱིན་  
ནས་རྗེས་རྣམས་མ་བསྐྱམས་པ་དང་། མི་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པ་བྱུང་བའི་ཚེ་དང་  
པོར་རང་གི་ཡོ་བྱད་དང་། རྗེས་སུ་དགོ་འདུན་གྱི་ཡོ་བྱད་མི་འདོན་པ་དང་། བཏོན་  
ཟིན་པ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་དགོ་སྟོང་རྗེས་འདོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་མི་རུས་པ་མ་  
བཞག་པ་དང་། ལུས་སློག་ལ་གཞོན་པའི་མི་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་རྗེས་འདོན་པ་  
རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་གདིང་བའི་ལྷུང་གྲེད་ལ་ལྷུང་བ་རྣམས་གཞག་ལ་བཞི་ལས་  
གཞིའི་ཡལ་ལག་ལ་གང་དུ་ལོག་པར་སྐྱུབ་པའི་གནས་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་ཡིན་  
པ། གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱུང་བ། སྐྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་བ། བན་ཕུན་དུ་འགྱུར་བའི་

1 ཚངས  
2 ཚེ །འདིའི་དོགས་གི་ཚེ་གཉིས་ཀ་ལ་འང་ཚེ་སྤེས་འདུག།

ཉེན་ཡོད་པའོ། །གང་གིས་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་རྣ་དང་ལོ་མ་གང་ཅུང་གི་  
 གདིང་བ་ཡིན་པ། འདི་ག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཚད་དུ་ལོངས་པ། རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་  
 ལོངས་སྐྱོད་པའོ། །རྟེན་ནི་གནས་མཉམ་དང་འབྲེལ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་  
 ཞིང་ཀུན་སྐོང་བསྐྱབ་བར་མི་འདོད་པ་"ཅམ"མོ། །སྐྱོར་བ་དང་མཐར་སྐྱབ་སྐྱར་དང་  
 འབྲ་བ་ལ་ཆར་གྱིས་པན་སྐྱབ་དུ་གྱུར་བ་མ་གཏོགས་པའོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་  
 བྱིས་དུ་རྣ་ལོ་ལ་སོགས་པའི་གདིང་བ་བྱས་པ་མ་དོར་བ་དང་། མ་བྱིས་པར་དོར་བ་  
 དང་། དགོན་པར་ནི་མགོ་འཇུག་བསྐྱོག་པས་སྐོང་བའམ་དོར་བ་མ་བྱས་པ་དང་།  
 གོས་བསྐྱམ་པའི་ཕྱིར་རྣ་བཏིང་བ་མ་དོར་བ་དང་། གཞན་སྐོང་བ་ལ་མ་བྱིན་པ་དང་།  
 འཆག་སར་རྣ་བཏིང་བའི་ཆེ་ཆུན་ཆེ་བའི་གནས་སུ་ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་དང་། དེ་ལས་  
 གཞན་པའི་གནས་སུ་སྐྱབ་བ་བྱེད་བྱེད་ན་སོག་ཆགས་ཡོད་མེད་བཟླ་བ་དང་སྐྱར་  
 སྐྱོག་མ་བྱས་པ་དང་། འཆག་པའི་བྱ་བ་གཏོང་བའི་ཆེ་དོར་བར་འོས་པ་མ་དོར་བ་  
 དང་། བསོད་སྟོམས་ལ་འགྲོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་གཞི་གནས་མཉམ་གྱི་སྐབས་  
 སུ་བསྐྱབ་པ་ནམས་སོ། །བཞི་བ་གང་ཟག་ལ་གཞོད་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྐོང་བའི་  
 ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་བསྐྱད་པའི་ཡུལ་ནི་དགོ་སྐོང་ཚོས་  
 རྒྱལ་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་པན་པའི་རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་པའོ། །གང་ནས་སྐོང་བའི་གནས་ནི་  
 པན་སྐྱབ་གྱི་ཉེན་ཅན་མ་གཏོགས་པ་སྐྱ་མ་བཞིན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་  
 འཇུག་ཞིང་ཀུན་སྐོང་སྐོང་བར་འདོད་པའོ། །སྐྱོར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་སྐོང་བར་  
 ཚོམ་པ། མཐར་སྐྱབ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་གནས་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལས་འདས་  
 པའོ། །བཞད་གང་གྱིས་སྐོང་བ་དང་། བསྐྱབ་བར་མ་རྩོགས་པ་སྐོང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་



སོ། །

གཉེས་པ་སྤྱིས་གཞོན་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་  
 སྤྱིས་གཞོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་དང་གནས་སྤྱར་དག་ལྟ་བུ་བ་ལས་ཡུལ་ལ་རང་ལས་སྤྱར་  
 གནས་པ་ཞེས་བསྟན་འོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་རང་ལས་སྤྱར་གནས་པ་ལ་དེར་  
 “དེས་<sup>1</sup>་བའམ་ཡིད་གཉེས་བ་བའོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་ན་བ་དང་འཛིགས་པའི་དབང་མ་  
 གཏོགས་པར་སྤྱིས་གཞོན་བྱེད་པར་འདོད་པའོ། །སྒྲོར་བ་གཞན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་  
 གནས་དེར་འདུག་པར་རྩོམ་པ། མཐར་ཐུག་འདུག་པ་རྫོགས་པ་འམ་དོན་གོ་  
 བའོ། །དེས་མཚོན་ནས། ངན་དང་གསོད་དང་གྲང་བོ་དང་། ཚོལ་བཅས་དང་ནི་བཟུ་  
 སྟན་དང་། རྒྱལ་འབྲོ་མ་ཐུན་དང་ཁ་ཏོན་མ་ཐུན། འཛིགས་དང་བཅས་དང་འཛིགས་  
 མེད་པའོ། །ཞེས་པས་མཐོ་འཚམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡན་ལག་རྩིས་སྤྱར་བཞིན་དུ་  
 སྤྱར་ཉེ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གནས་དེར་རང་གི་ལྷ་རོལ་དུ་  
 ལྷགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལྷགས་པར་ཤེས་པ་དང་ཡིད་གཉེས་བ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ལྷ་  
 བ་གནས་དངོས་ལ་གཞོད་པ་རྩ་བ་འབྱུང་བ་ལ་འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་  
 གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གནས་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་སྤྱོད་ལས་བཞི་ཤོད་བ། གནས་  
 གྱིང་ཤོར་གྲུབ་པ། རྗེལ་བའི་ཉེན་དང་བཅས་པའི་སྤྱིང་གི་ཐོག་ཡིན་པའོ། །དངོས་ཤོ་  
 བེ་བྲིའམ་བྲིའུ་ཡིན་པ། རྒྱ་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་ཚད་དུ་ཚོག་པ། རྩ་བ་ལུང་ལུ་  
 ལྷ་བ་ཡིན་པ། བཀན་པའམ་རྐང་རྟེན་བཟུག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་  
 བེ་རྩ་བ་འབྱུང་བའི་སྐབས་དང་བཅས་པ་ལ་དེར་དེས་བའམ་ཡིད་གཉེས་བ་  
 བའོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་གཞོན་པར་འདོད་པའོ། །སྒྲོར་བ་གཞོན་པར་ལྷགས་པ། མཐར་ཐུག་

1 དེས

འདུག་པ་རྫོགས་པའོ། །སློབ་པ་རྣམས་པའི་ཉེན་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་  
ཤེས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་འདུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །

དུག་པ་གཞན་གྱི་སློབ་པ་གཞོན་པ་དུང་འགྲོ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་  
ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་དུང་འགྲོ་ཡིན་པ། ཐ་མལ་བའི་མིག་ལ་སྒྲུང་དུ་རུང་བ། གཞི་  
དང་བཅས་པ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་སློབ་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་  
དེར་དེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའོ། །ཀུན་སྲོང་རང་གི་དོན་མ་ཡིན་པར་སློབ་པར་  
འདོད་པ། སློབ་པ་རང་དམ་བསྐྱོས་པས་སློབ་པར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་དུང་འགྲོ་  
ཤི་བའོ། །སློབ་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་དེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་  
ཟ་བས་སློབ་པ་ཉེས་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་གནས་སྐབ་པ་ལས་གྲུབ་པ་རིམ་པ་ལྷག་  
པར་ཅིག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ཅིག་པའི་ནགས་ནི་  
གཙུག་ལག་ཁང་ཡིན་པ། སློབ་པ་མ་བཞི་ཤོང་བ། བལ་ཆེར་བསྐྱོར་བའི་གནས་སུ་  
གྲུབ་པ། སྒྲུང་ཚད་ལ་གཞོན་པའི་ཚོམ་པ་མ་བྱས་པའོ། །དུས་ནི་ཉི་མ་གཅིག་ཡིན་  
པའོ། །ཉེན་ཆར་ཚུ་སློབ་པའི་གཞི་གཞི་གཞི་བྱས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་  
འཇུག་ཞིང་ཀུན་སྲོང་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་ཅིག་འདོད་ཚུན་མ་ཆད་  
པའོ། །སློབ་པ་རང་དམ་བསྐྱོས་པས་རྣམས་སོ་ཕག་སོ་བཏང་བའམ་ཤིང་ལ་སོགས་  
པ་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་པས་ཅིག་པར་ཚོམ་པ་མཐར་ཐུག་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་  
བཅིགས་པའོ། །དེ་ནི་ཉི་མ་གཅིག་ལ་རིམ་པ་ལྷག་པར་ཅིག་པའི་ལྷུང་བྱེད་གྱི་དབང་  
དུ་བྱས་གྱི། འཇིམ་པ་མེད་པ་དང་། སློ་ཆ་གོང་མ་མ་བཅུག་པ་དང་། ཚུ་ཁྱང་མ་བཏོད་  
པ་དང་། ཅིག་པའི་མང་མ་གཙུགས་པར་ཅིག་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཉི་མ་གཞན་ལ་རིམ་པ་

1 རྣམས་

སྐྱལ་ན་ཡང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཚུ་ཁྱེད་པ་སོགས་བྱས་ཀྱང་དེའི་སྤྱིང་ནས་  
རིམ་པ་སྐྱལ་པར་ཅིག་ན་ཡང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །རིམ་པ་གསུམ་པ་ཅིག་པ་ལ་  
ཉེས་པ་མེད་ཅིང་བཞི་པ་ཅིག་པར་ཚོམ་པ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ཅིག་  
པའི་སྐོ་ཆ་དང་སྐོ་སྒྲེགས་མ་བཅུག་པ་དང་སྐར་ཁྱེད་པ་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་  
བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་པཎ་གདགས་པར་བྱ་བ་དག་སྐོང་མའི་གཞི་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་  
ལྷ་ལས་དང་པོ་ཚོས་གྱི་གཞི་ལས་ལྷུང་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མ་བསྐོས་པར་ཚོས་  
སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་ཚོས་སྟོན་པའི་ཡུལ་ནི་  
ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་པའི་དག་སྐོང་མ་ཚོས་བདུན་ལྟན་ལོ། །གང་སྟོན་པའི་  
ཚོས་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་བཀའ་འཇགས་གདམས་དག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཡང་  
རུང་བའོ། །རྟོན་ནི་མི་ཚོས་སྐྱ་མ་ཐོབ་པ་དང་། འོས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་མ་ཡིན་  
ཞིང་སྟོན་པར་མ་བསྐོས་པའམ་བསྐོས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྟན་པའོ། །བསམ་པ་  
ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་ཀུན་སྐོང་སྟོན་པར་འདོད་པའོ། །སྐྱོར་བ་དག་མཚན་ཉིད་  
ལྷ་ལྟན་གྱིས་སྟོན་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །སྟོན་པར་འོས་པའི་མཚན་  
ཉིད་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ཅིང་ལྷ་བ་མ་ཐུན་པ། ཐ་  
སྟོན་གསུམ་དང་ལྟན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ།  
རིག་པ་དང་གྲོལ་བར་སྐྱ་བའི་དག་སྐོང་སྤེ་སྟོན་གསུམ་པ་དང་། སོ་ཐར་རམ་ལྷི་བའི་  
ཚོས་བརྒྱད་དང་“པམ་པ་བརྒྱད་གང་རུང་འདོན་རྒྱས་པ་དང་བག་ཡོད་པར་སྐྱབས་  
ཤིག་ཅེས་བརྗོད་རྒྱས་པ་དག་ལས་གང་རུང་དང་ལྟན་པས་ཉེ་དེ་དག་ལས་བཅུན་པ་

1 བས

དང་བརྟན་པའི་ཡན་ལག་ལ་དམིགས་བསམ་མེད་ཅིང་། མཁས་པའི་ཡན་ལག་དེ་  
དག་ལས་སྔ་མ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྤྱི་མ་བསྐྱོར་མི་རུང་ཞིང་། མཚན་ཉིད་དེ་  
དག་ཐ་མ་ཡན་ཆད་ལས་གང་རུང་རེ་རེ་དང་མི་ལྡན་ན་བསྐྱོས་ཀྱང་ལྷུང་གྲེད་དུ་  
འགྱུར་བ་མི་ཞེགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉི་མ་རྒྱབ་"གྱི་"བར་དུ་ཚོས་སྟོན་པའི་ལྷུང་གྲེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་  
ཡན་ལག་གང་ལ་ཚོས་སྟོན་པའི་ཡུལ་དང་གང་སྟོན་པའི་ཚོས་སྔར་དང་འབྲེལ་  
གནས་ནི་འཇིགས་པའི་ཉེན་དང་བཅས་པ། དུས་ནི་མཚན་ཐོག་ཐག་ཚོས་སྟོན་པའི་  
དུས་མ་ཡིན་ཞིང་ཉི་མ་རྒྱབ་ནས་སྐྱེ་རངས་མ་ཤར་བའི་བར་ཡིན་པའོ། །འདུ་ཤེས་ནི་  
ཉི་མ་རྒྱབ་པ་ལ་རྒྱབ་པར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་སྟེ་ཡན་ལག་ལྷག་མ་སྔར་  
བཞིན་དུ་སྐྱར་རོ། །ཉི་མ་མ་རྒྱབ་པ་ལ་རྒྱབ་པར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་སྟོན་  
ནཉེས་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ཟས་རྩུང་བད་ཅམ་གྱི་སྤྱིར་ཚོས་སྟོན་པས་སྐྱར་བ་  
འདེབས་པའི་ལྷུང་གྲེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གང་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་  
ཡུལ་ནི་དགེ་སྟོང་ཚོས་དུག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་ལོག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གོ་བྱ་  
ཡུལ་ནི་ཐ་སྟོན་ལྡང་ལྡན། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས། རང་ལས་ཐ་དད་པའོ། །བསམ་  
བ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཀུན་སྟོང་ནི་ཟས་གོས་རྩུང་བད་ཅམ་གྱི་སྤྱིར་ཚོས་སྟོན་པ་མ་  
ཡིན་པ་ལ་དེར་ཤེས་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་སྟོན་ཏོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་འདོད་  
པའོ། །སྐྱོར་བ་དག་མཚན་ཉིད་ལྡན་ལྡན་གྱིས་སོ། །མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །གཉིས་  
པ་གོས་ལས་གྱུར་བ་ལ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་གོས་གྲེད་པའི་ལྷུང་གྲེད་ལ་བཞི་ལས་  
གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་གི་གོས་གྲེད་པའི་ཡུལ་ནི་དགེ་སྟོང་མ་ཚོས་བརྒྱད་ལྡན་

1 ལྷ

མོ། །གང་བྱེད་པའི་གོས་ནི་གོས་རྩུང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པ། དགེ་སློང་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་  
ཡིན་པ། སྤར་ཚད་ལ་གཞོན་པའི་གཞོའི་ཚོམ་པ་མ་བྱས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲ་  
ཤེས་ནི་དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་དེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའོ། །ཀུན་  
སློང་ནི་བཟོ་བྱེད་པར་འདོད་པ། སྦྱོར་བ་དེ་ལྟར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་བཟོའི་ཚོམ་པ་  
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །ཉེ་དུ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་  
བས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་གོས་སྦྱིན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གང་ལ་གོས་  
སྦྱིན་པའི་ལུལ་ནི་དགེ་སློང་མ་ཚོས་བརྒྱན་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་དགེ་འདུན་ལ་གོས་འབྲུལ་  
བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་བོར་བརྒྱག་བྱུང་བ་དང་ལེགས་པར་སྦྱོ་བ་དང་བསྟེན་  
པར་བྱེད་པ་རྣམས་མ་ཡིན་ཞིང་རང་ལས་ཞོར་ཐ་དད་པའོ། །དངོས་པོ་ནི་གོས་རྩུང་  
ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པ་རང་གི་ཡིན་པའོ། རྟེན་ནི་རྩུང་མི་རྩུང་བརྗེ་བའི་སྤྱིར་མ་ཡིན་  
པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲ་ཤེས་ལྡན་པ་དང་འདྲ་ཞིང་ཀུན་སློང་སྦྱིན་པར་འདོད་པ། སྦྱོར་  
བ་དེ་ལྟར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་ལུལ་གྱི་ལག་ཏུ་བོབ་པའོ། །འདྲ་ཤེས་འཇུག་པས་  
ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་སྤུ་མ་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ལས་གྱི་གཞི་ལས་གྱུར་བ་  
ལ་གཉིས་གྱི་དང་བོ་དགེ་སློང་མ་དང་ལྡན་ཅིག་ལམ་རུ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་  
ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གང་དང་ལྡན་ཅིག་འགྲོ་བའི་ལུལ་ནི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་མ་  
གཏོགས་པ་དགེ་སློང་མ་ཚོས་བདུན་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་བན་ཚུན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་  
ཞིང་ངོ་མ་སྟོས་པའོ། །གང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་ས་ལ་བརྟེན་པ། རྒྱུང་གྲགས་གཅིག་  
པན་ཚད་ཡིན་པ། འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དུས་ནི་ཉེ་མ་གཅིག་ཡིན་

བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྐོང་ལམ་གཅིག་ལ་འགྲོ་བར་འདོད་  
 བ། སྐྱོར་བ་འགྲོ་བར་རྩོམ་བ། མཐར་ཐུག་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ལས་འདས་  
 བའོ། །“རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་ཤེར་ཉེས་བྱས་སོ། །བསྐྱབ་བྱ་ནི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་  
 ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྐྱོད་པ་ན་བ་ལམ་དུ་དོར་བ་དང་། དེ་མ་བཀུར་བ་དང་། དགོ་  
 སྐོང་མ་ལམ་དུ་ན་བའི་ཆེ་མགོ་ལོགས་ནས་བརྒྱང་བས་བཀུར་བའི་གྲོགས་མ་བྱས་  
 བ་དང་། གྲོང་དུ་སྤྱོད་པ་ན་མཚན་དང་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ནད་གཡོག་མ་བཞག་པར་  
 སོང་བ་རྣམས་སོ། །དགོ་སྐོང་དང་དགོ་སྐོང་མས་པམ་”ཚུན་ལམ་བརྒྱགས་འབྲུང་  
 བ་དང་གྲིན་ལེན་གྱི་དུ་རུང་འོ། །གཉིས་པ་གྲུང་འབྲུག་པའི་ལྟར་གྱེད་ལ་བཞི་ལས་  
 གཞིའི་ཡུལ་དང་དུས་ནི་སྤར་དང་འབྲུལ། ལམ་ནི་རྩལ་བཞེན་པ་ཡིན་བ། རྒྱང་  
 གྲགས་གཅིག་མན་ཆད་ཡིན་བ། ཐད་ཀར་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་བ། འབྲུལ་  
 གཉིས་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་བ། བ་སྐོང་ལ་བརྒྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་  
 རྩལ་གྱིས་འབྲུག་པ་གཞན་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་བའོ། །བསམ་སྐྱོར་མཐར་ཐུག་རྣམས་  
 ལྟ་མ་བཞིན་ནོ། །བཞི་བ་གནས་ཀྱི་གཞི་ལས་གྲུང་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་སོ་འདུག་  
 པའི་ལྟར་གྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་དང་འདུག་པའི་ཡུལ་ནི་བྱད་  
 མེད་ཀྱི་མཚན་དོན་གྱེད་རྣམས་བསྟེན་དུ་རུང་བ། ཐ་སྐྱོད་བཞི་དང་ལྡན་བ། ལུས་ཐ་  
 མལ་དུ་གནས་བ། རྩལ་ལྟར་ཐན་དང་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཚོས་བྲུག་ལྡན་དང་གཅིག་  
 ལྟ་ཡིན་པའོ། །གནས་ནི་དབེན་པ་དང་ཅིག་པ་དང་ལྡན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་དང་  
 བཅས་པ་དང་། བར་འདོམ་གང་གི་ནང་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་

1 རྒྱང  
 2 རྩལ

ཞིང་ཀུན་སྐོང་འདུག་པར་འདོད་པའོ། །སྐྱོར་བ་འདུག་པར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་  
གཉིས་གས་འདུག་པ་རྫོགས་པའོ། །

གཉིས་བ་འགྲེང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་ཡན་ལག་རྣམས་སྲ་མ་དང་འབྲ་བ་ལ་འདུག་  
བ་ཞེས་པའི་གནས་སུ་འགྲེང་བ་ཞེས་སྐྱར་དོ། །འདིར་འདུག་པ་བྱུང་མེད་དང་འགྲེང་  
བ་དགོ་སྐོང་མ་ལ་སྐྱར་བ་ནི་མཚོན་བྱེད་ཅམ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ཟས་ཀྱི་གཞི་ལས་སྐྱར་  
བ་དགོ་སྐོང་མ་སྐྱོར་དུ་བཅུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་  
གིས་སྐྱོར་དུ་བཅུག་པའི་དགོ་སྐོང་མ་ནི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་  
བདུན་ལྟན་ནོ། །གང་གིས་སྐྱོར་བའི་སྐྱིན་བདག་ནི་ཁྱིམ་པ་ཚོས་ལྷ་ལྟན་ནོ། །གང་  
བཟའ་བའི་དངོས་པོ་ནི་དུས་སུ་རུང་བ། རུང་ཞིང་ཟས་གཅིག་གི་ཚད་དང་ལྟན་པ།  
སྐྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ། དགོ་སྐོང་ལ་མེད་པའི་ལུང་རྫོགས་གང་རུང་གི་ཡོན་  
ཏན་གྱིས་སྐྱོར་དུ་བཅུག་པ། མཐོན་དུ་མ་བོས་བའམ་བོས་ཀྱང་ལྷག་པར་སྐྱར་བའི་  
ཟས་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་དགོ་སྐོང་མས་སྐྱོར་དུ་བཅུག་པ་ལ་དེ་  
ལྷུང་ངེས་བའམ་ཡིད་གཉིས་བ་བའོ། །ཀུན་སྐོང་བ་བར་འདོད་ཅིང་སྐྱོར་བ་བ་བར་  
ཅོམ་པ། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱོར་དུ་བཅུག་པ་བ་བ་  
དང་། བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་“བ”ན་དགོ་སྐོང་མས་འདི་ལ་བྱིན་གཅིག་། ཅེས་བསྟོ་  
བ་ཅམ་གུས་བ་བ་བ་དང་། སྐྱོར་དུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ངེས་བའམ་ཡིད་  
གཉིས་བ་བ་སོགས་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ལ་ཉེས་གུས་སོ། །བཞི་པ་“འཚོ”བར་བྱེད་  
བ་ཟས་ཀྱི་གཞི་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཚད་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བ། གནས་མ་ཡིན་

1 བ  
2 འཚོ

བར་ཐོས་པའི་ལྷུང་བ། ཏུས་མ་ཡིན་པར་ཐོས་པའི་ལྷུང་བ། ཚོ་ག་ལས་འདས་པའི་  
 ལྷུང་བ། རྒྱང་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྒྱངས་པའི་ལྷུང་བ་དང་ལྷོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱང་བ་ཚད་ལས་  
 འདས་པ་དང་། ཟ་བ་ཚད་ལས་འདས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཉི་མ་  
 གཅིག་ལ་རྒྱང་བ་ཚད་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་  
 ཡན་ལག་ལ་རྒྱང་བའི་ཡུལ་ནི་ཁྲིམ་པ་ཚོས་ལྷ་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་  
 ཟས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་ཆེད་མིན་པར་རང་ཆེད་དུ་འཕོད་པ་  
 ཡིན་པའོ། །གང་རྒྱང་བའི་ཟས་ནི་བཟའ་བ་ལྷ་གང་རུང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ།  
 ཉར་མའི་ཟས་མ་ཡིན་པ། རུང་ཞིང་ཟས་གཅིག་གི་ཆེད་དུ་ལོངས་པ། ལྷོན་བདག་ལྷ་  
 ལྷི་སོ་སོར་དབང་བ། ཟས་ལྷི་མ་ལ་གོས་ཁྱ་གང་དུ་ལོངས་པ་འཕམ་དེའི་རིན་གྱི་སྟེང་བ་  
 མེད་པའོ། །དུས་ནི་ཉི་མ་གཅིག་གི་དུས་ཡིན་ཞིང་སྤྱ་གཤེད་དུས་མ་ཡིན་པའོ། །རྟེན་ནི་  
 ཟས་གཅིག་གིས་འཚོ་མི་རུས་པའི་ནད་པ་དང་དགོན་མཚོག་གི་དོན་དུ་ཕྱག་བདར་  
 རེ་ལ་དེ་ཙམ་མམ་དགྱིལ་འཁོར་བ་མལ་ཙམ་གྱི་ལས་བྱས་པ་དང་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་  
 དཔག་ཚད་བྱེད་ཡན་ཆད་གྱི་ལམ་དུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱ་བརྒྱང་མ་  
 བཏིང་བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྐོང་ཟས་གཉིས་པ་ཟ་བར་  
 “འདོད་པ། ལྷོར་བ་ཟ་བར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་མཁུལ་དུ་མིད་པའོ། །དུས་ལ་མ་  
 བབ་པར་ཁྲིམ་དུ་ཟན་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཁྲིམ་དུ་ཟན་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་རང་རང་གི་  
 འཁོར་དང་སྐོར་དུ་ལོངས་པ་རྣམས་གནས་བརྟན་གྱིས་ཚང་མ་ཚང་མ་བརྟགས་པ་  
 དང་། དགོས་པ་མེད་པར་ཁོ་བ་སོགས་གྱིས་རང་གི་ཟན་གཅོད་པ་རྣམས་བསྐྱབ་བྱའི་  
 ཉེས་བྱས་སོ། །

1 འདོད



གཉེས་པ་གནས་གཅིག་ནས་སྒྲང་བ་ཚད་ལས་འདས་པ་འདུག་གནས་སུ་ཟ་  
 བའི་ལྷང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་གི་ཟ་བའི་སྦྱིན་བདག་ནི་ཁྱིམ་  
 བ་ཚོས་ལྷ་ལྷན་སུ་སྟེགས་ཅན་ཁོ་ནའི་སྦྱིན་བདག་ཡིན་ཞིང་ཅི་བདེར་སྟོབས་པ་པོ་  
 མ་ཡིན་པའོ། །གནས་ནི་སུ་སྟེགས་ཅན་ཁོ་ནའི་འདུག་གནས་སུ་བྱུང་ཅིང་སྦྱོད་ལས་  
 བཞི་ཤོང་བ། བདག་པོ་ཁྱིམ་པ་གནས་བཞིན་པའོ། །དེ་ན་གནས་པའི་སྦྱི་རོམ་པའི་  
 རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་མཚན་དང་ལྷ་བ་མ་ལུག། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྷན། ལུས་ཐ་མལ་  
 དུ་གནས་པའོ། །གང་བཟའ་བའི་ཟས་ནི་དུས་རུང་གི་ཟས་རུང་ཞིག་ཟས་གཅིག་གི་  
 ཚད་དང་ལྷན་པ། སྦྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ། ཉེ་མ་གཉེས་པའི་ཟས་ཡིན་  
 པའོ། །རྟེན་ནི་ནད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་གནས་དེར་ཞག་ལོན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་  
 ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་ཟས་གཉེས་པ་ཟ་བར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་དག་མཚན་  
 ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་སྒྲངས་ཤིང་ཟ་བར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་  
 པའོ། །གནས་དེར་ཟས་མི་ཟ་བར་ཉེ་མ་གཉེས་པ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་དངོས་  
 སུ་མི་གནས་པ་དང་། སྦྱི་ནང་གི་རབ་བྱུང་དང་ཉེ་དུ་དབང་བའི་འདུག་གནས་སུ་ཟ་བ་  
 ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་སྦྱིན་བདག་གཅིག་ལས་སྒྲང་བ་ཚད་ལས་འདས་པ་ལྷང་  
 བཟེད་དོ་གསུམ་ཅན་ལས་ལྷག་པར་ལེན་པའི་ལྷང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་  
 ལག་ལ་གང་ལ་སྒྲང་བའི་སྦྱིན་བདག་ནི་ཁྱིམ་པ་ཚོས་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྟེང་དུ་ཚད་ཡོངས་  
 སུ་བཅོད་པ་དང་། ཅི་ཅན་དགོས་པ་ལོང་ཞེས་སྟོབས་པ་པོ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་སྒྲང་  
 བའི་དངོས་པོ་ནི་གཡོས་སུ་བྱས་པའི་དུས་རུང་གི་ཟས་རུང་ཞིང་འབྲས་མ་ག་རྟེའི་  
 བྲེལ་ཚུང་བྱེད་དང་ལྷ་བཅོས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཚད་དང་ལྷན་པ། སྦྱིན་བདག་དེ་ཉིད་

གྱི་ཡིན་པའོ། །ཟ་བའི་གནས་ནི་གང་སྐྱངས་པའི་གནས་དེ་ལས་གཞན་ཡིན་པ།  
 བསམ་པ་ལ་འདྲ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་སྟག་པ་སྟགས་ནས་ཟ་བར་འདོད་པ།  
 སྒྲོར་བ་ངག་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱིས་སྐྱངས་ཏེ་གནས་གཞན་དུ་ཟ་བར་ཚོམ་པ།  
 མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །གཞན་ལ་སྟག་པ་ལེན་དུ་བཅུག་སྟེ་ཟ་བ་ལ་ཉེས་  
 བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ཟ་བ་ཚད་ལས་འདས་པ་ལ་གཉིས་གྱི་དང་བོ་སྐྱངས་པ་ཟ་བའི་  
 ལྟངས་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་བཟའ་བར་བྱ་བ་རུང་ཞིང་མགུལ་དུ་མེད་  
 པའི་ཚད་དང་ལྡན་པ། ཐུག་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ། རང་རམ་རང་དང་འབྲ་བས་སྟག་  
 བོང་མ་བྱས་པའོ། །ཟ་བའི་དུས་ནི་སྤྱ་གའི་དུས་མ་ཡིན་པ། རྟེན་ནི་སྐྱངས་པ་རྫོགས་  
 ཤིང་ནད་པ་མ་ཡིན་པ། བསམ་པ་ལ་འདྲ་ཤེས་ནི་སྐྱངས་པ་དང་སྟག་“བོང་མ་བྱས་  
 པ་ལ་དེར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ། ཀུན་སྒྲོང་ཟ་བར་འདོད་པ། སྒྲོར་བ་ཟ་བར་  
 ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །སྐྱངས་པ་ཡོངས་སྤྱ་རྫོགས་པའི་མཚན་  
 ཉིད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་སྤྱ་གའི་དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་“ཞིང་ཚད་དང་  
 ལྡན་པའི་དུས་རུང་གི་ཟས་བྱིན་ལེན་སྟོབས་པར་འོས་པའི་གང་ཟག་བྱིན་ལེན་འཕོབ་  
 པའི་སྤོགས་ན་གནས་པས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྟོབས་པའོ། །ཀུན་སྒྲོང་བསམ་པ་  
 ཐག་པས་“དེ<sup>3</sup>རིང་འདི་ལས་མི་བཟའ་འོ་སྟམ་ནས་སྒྲོང་བར་འདོད་པ། སྒྲོར་བ་ངག་  
 མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱིས་དེ་ཞིག་གི་སྤྱ་མ་སྤྱར་བར་“ཆེག་གོ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་  
 པའམ་ལྟངས་བར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་སྐྱས་པའི་དོན་གོ་བའམ་འདུག་པའི་གནས་

1 བར  
 2 ཞེས  
 3 འདྲི  
 4 ཚོག

བཏང་བའོ། །བཅའ་བ་སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་བཅའ་བ་ལྷག་པོར་མ་བྱས་  
 བར་ཟ་བ་ལ་ཡང་ལྷང་གྲེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ལྷག་པོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་གང་གིས་ལྷག་  
 པོར་བྱ་བའི་རྟེན་ནི་དགེ་སློང་ཚོས་ཏུག་ལྷན་གྱི་སྟེང་ཏུ་ས་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ།  
 མཚན་མས་གྱི་ནང་ཏུ་གནས་པ། ཟ་བའི་གནས་མ་བཏང་བའོ། །ལྷག་པོར་གསོལ་བ་  
 པོ་ནི་དགེ་སློང་གི་སྟོན་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཚད་དང་ལྷན་པ། བསམ་པ་རང་བཞིན་ཏུ་  
 གནས་པ། ལུས་ཟ་མལ་ཏུ་གནས་པ། གནས་ནས་མ་སྤང་བ། ནད་པ་མ་ཡིན་པ།  
 ཟས་སྤངས་པ་ཡིན་པའོ། །གང་ལྷག་པོར་བྱ་བའི་ཟས་ནི་རུང་ཞིང་ཚད་དང་ལྷན་པའི་  
 ཏུས་རུང་གི་ཟས་ཡིན་པ། རང་གི་ཡིན་པ། འིན་ལེན་བྱས་ཤིང་སྤང་ལྷག་པོར་བྱས་  
 པ་དང་མ་འབྲེལ་བའོ། །གནས་ནི་མཚན་མས་གྱི་ནང་དང་། འིན་ལེན་འཛོལ་པའི་  
 རྩོགས་ཡིན་པའོ། །དུས་སྔ་དོ་དང་སྤངས་པའི་དུས་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་གའི་དུས་མ་ཡིན་  
 པའོ། །ཚོ་ག་ནི་ལག་པ་བཟུས་འིན་ལེན་བྱས་ཤིང་ལག་ཏུ་སྤངས་ནས་སྟོད་ལམ་  
 འབྲེང་བས་རྟེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྤྲུལ་ལན་ཅིག་བརྗོད་དེ་རྟེན་དེས་ཟས་  
 མ་སྤངས་ན་ཁམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ཚོས་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷུང་གྱི་བཞུད་ཅིག་ཅེས་  
 བརྗོད་དོ། །ལྷག་པོར་བྱས་པ་དང་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ངེས་པ་དང་ཟེ་  
 ཚོམ་ཟ་བས་ཚོས་ན་རྟེས་བྱས་དང་། བཅའ་བ་སྤངས་ནས་བཅའ་བ་ཟ་བ་ལ་ལྷང་གྲེད་  
 དོ། །བཅའ་བ་སྤངས་ནས་བཅའ་བ་ཟ་བ་ལ་ལྷང་བ་མེད་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་རྟེས་པ་ནི་མི་  
 རུང་བ་དང་འདྲེས་པའི་ཟས་ལ་ལྷག་པོར་བྱེད་པ་དང་སྤངས་པ་རྫོགས་པས་ལྷག་  
 པོར་བྱས་པ་དང་། དུལ་གྱིས་མ་གསོལ་བར་ལྷག་པོར་བྱས་པ་དང་། ཟས་འཚོ་བ་

1 མོར  
 2 མོར  
 3 མོར

ཅམ་ལས་ལྷག་པར་ཟ་བ་དང་། རྟེན་ནི་ནད་པ་མིན་པ། ཚོག་པར་མ་ཚོས་པ། མགུལ་  
དུ་མིད་པར་མངོན་པའི་ཚད་དང་ལྡན་པའི་འཕྲོ་དང་བཅས་པ། གནས་དེ་ཉིད་དུ་  
བཟའ་བའི་སྲིད་སྲིད་ལེན་སྦྲངས་ཏེ་འདུག་པས་ཟས་གྱི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་པར་ལངས་  
བ་རྣམས་སོ། །

གཉེས་བ་སྦྲངས་བ་ལ་སྟོབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་  
གང་ལ་སྟོབས་པའི་ཡུལ་ནི་དགོ་སྟོང་ཚོས་རྒྱག་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་བས་སྦྲངས་བ་ཡོངས་  
སྲུ་རྫོགས་པའོ། །ཟས་དང་དུས་ནི་སྲུ་མ་བཞིན་ནོ། །བསམ་བ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་  
ཞིང་ཀུན་སྟོང་སྟོབས་པར་འདོད་པ། སྦྱོར་བ་སྟོབས་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་སྟོབས་  
པར་གོ་བའོ། །གཉེས་བ་གནས་མ་ཡིན་པར་ཚོས་པའི་འདུས་ཤིང་བའི་ལྷུང་བྱེད་  
ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་དུ་ཟ་བའི་གནས་ནི་གང་ལས་འདུས་ཤིང་བ་  
བའི་ཡུལ་གྱི་དགོ་འདུན་དེ་དང་རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་གཅིག་ཅིང་ནར་མའམ་སྟོ་  
རྒྱང་བ་གང་ཡང་རྒྱང་བའི་བཀའ་སའི་གནས་མི་གཅིག་པའོ། །གང་བའི་ནས་ནི་  
རྒྱང་ཞིང་བས་གཅིག་གི་ཚད་དང་ལྡན་པའི་དུས་སྲུ་རྒྱང་བའི་བས་ཡིན་པ། འདུས་བ་  
ཚེན་པོའི་བས་དང་སྲི་འོལ་པའི་དགོ་སྟོང་གི་བས་མ་ཡིན་པའོ། །གང་གིས་འདུས་  
ཤིང་བའི་རྟེན་ནི་དགོ་སྟོང་ཚོས་རྒྱག་ལྡན་བཞི་ཡན་ཚད་ཡིན་པ། ན་བ་དང་ལས་  
བྱས་བ་དང་ལམ་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའོ། །དུས་ནི་སྲུ་གའི་དུས་མ་ཡིན་པ། བསམ་  
བ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་འདུས་ཤིང་བའི་ཡུལ་རྟེན་གྱི་དགོ་འདུན་གཉེས་བས་ལྡན་ཅིག་  
མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་དེས་པའམ་ཡིད་གཉེས་བ་བ། ཀུན་སྟོང་འདུས་ཤིང་བའི་བར་འདོད་  
པ། སྦྱོར་བ་རང་གི་ཚོགས་དེ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་དུས་ཅིག་ཚར་བའི་ཚོམ་པ།

མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་སྐྱེད་པ་ལ་ལྷལ་རྟེན་གྱི་དགོ་འདུན་གང་ཡང་རུང་བས་ནར་མའམ་སྒོ་བྱར་བའི་བཀའ་ས་རེས་པ་ཅན་དེར་ཐོས་པ་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་སོ། །ཟས་སྒྲན་ཅིག་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་རེས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཟ་བ་དང་། དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ནར་མའམ་སྒོ་བྱར་དུ་ཟ་བའི་བཀའ་ས་དེར་དེ་ན་གནས་པ་དག་གིས་འདུ་བར་འོས་པའི་དགོ་འདུན་དུ་འོངས་པ་མ་འདུས་པར་ཟ་བ་རྣམས་ཉེས་བྱས་སོ། །འགྲོ་བར་ཆས་པ་དང་སྒོ་བྱར་དུ་འོངས་པ་དང་ནད་པ་དང་ནད་གཡོག་དང་དགོ་སྒོས་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགོ་སྒོང་གྲལ་ལ་འཁོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟས་མ་བརྩམས་པར་སྐྱི་སྐྱངས་ལས་མཐོས་ཉེ་ཟ་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དགོ་སྒོང་གཅིག་ལས་མེད་ན་ཡང་“དེས”<sup>1</sup>བཀའ་ས་ལས་གཞན་དུ་ཐོས་པ་དང་། གཅིག་མཐོན་དུ་བོས་པའི་ཆེ་ཡང་སྐྱིན་བདག་གིས་མ་བསྐོ་བར་མཐོས་ཉེ་ཟ་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་ནི་རུང་ཞིང་མགུལ་དུ་མིད་པའི་ཚད་དང་ལྡན་པའི་དུས་རུང་གི་ཟས་ཡིན་པ། མིད་པ་གཉིས་པ་ལ་སྐྱེགས་པའི་ཟས་མ་ཡིན་པ། དུས་ནི་རང་གནས་པའི་སྲིང་གི་ཉི་མ་བྱེད་ཡོལ་ནས་སྐྱ་རངས་མ་ཤར་བའི་དུས་ཡིན་པའོ། །རྟེན་ནི་སྤྱི་རྒྱུ་ལོ་ཟས་ཀྱིས་པན་པའི་ནད་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་རེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ། ཀུན་སྒོང་ཟ་བར་འདོད་པ། སྒྲོར་བ་ཟ་བར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །དུས་ཡིན་པ་ལ་མིན་པར་རེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་ཉེས་བྱས་སོ། །

1 རེས

བཞི་པ་ཚོ་ག་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གསོག་འཛོག་ཏུ་  
 སོང་བ་ཟ་བའི་ལྷུང་གྲེད་ལ་དངོས་དང་ཆ་ལ་བརྟེན་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་པ་གསུམ་  
 མོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་ནི་སྐྱེ་བཞི་གང་  
 ཡང་རུང་བའི་ངོ་བོར་འགྲུབ་པ། རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བས་གསོག་འཛོག་བྱས་པ།  
 གཞི་གཞན་གྱི་ཆ་ནས་རུང་བ། མགུལ་དུ་མིད་པའི་ཚད་དང་ལྡན་པའོ། །རྟེན་ནི་  
 “དེས་<sup>1</sup>པན་པའི་ནད་ཅན་མ་ཡིན་པ། དུས་ནི་སྤྱ་གའི་དུས་མ་ཡིན་པ། བསམ་པ་ལ་  
 འདུ་ཤེས་ནི་གསོག་འཛོག་ཏུ་སོང་བར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པ།  
 ཀུན་སྒོར་ཟ་བར་འདོད་པ། སྦྱོར་བ་ཟ་བར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་  
 པའོ། །གསོག་འཛོག་ཏུ་མ་སོང་བ་ལ་”སོང་<sup>2</sup>བར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་གང་རུང་  
 གིས་ཟ་བ་དང་། གསོག་འཛོག་ཏུ་སོང་བའི་ཟས་ཀྱིས་ཁ་དང་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་  
 པ་འབགས་པས་ཟ་བ་དང་། ལན་རྩེ་དང་འགྲུར་གྲེད་ཀྱི་རྩེ་དང་རྩོག་རྩེ་ནས་གསོག་  
 འཛོག་ཏུ་སོང་བ་ཟ་བ་སོས་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་  
 ཆ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་ལ་བཞི་ལས་ལག་ཉ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་ནི་རང་ངམ་  
 རང་དང་ཟས་ཀྱི་ཚོ་ག་གཅིག་པ་དབང་བའི་ཟས་སམ་ཉེ་བའི་སྤྲ་བོན་དུ་གནས་པ།  
 རུང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པ། གཞི་བརྟེན་པ་དང་། འྱིན་ལེན་”སྦོབས་<sup>3</sup>པ་དང་མ་འབྲེལ་  
 ཞིང་”རྩེད་”ཟ་བའི་རྩེན་མིད་པའི་ཆེ་འྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་བསམ་པ་ལས་  
 གཞན་པས་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བས་རེག་ན་ལག་ཉའི་ཉེས་པ་དང་། དེ་རང་ངམ་

1 རེས  
 2 སང  
 3 སྦོབས  
 4 རྩེད

རང་དང་འབྲ་བས་ཐོས་ན་ལག་ཉར་སྐྱབས་པ་ཟ་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་  
“མཚམས་<sup>1</sup>་བཙོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་ནི་རང་ངམ་རང་དང་འབྲ་བ་དབང་བའི་  
བས་སམ་ཉེ་བའི་སྟོན་ལོན་དུ་གནས་པ་རྒྱང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པའི་རྗེན་པ་རྒྱུད་ཟ་བ་  
ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཆེ་རང་ངམ་རང་དང་འབྲ་བའི་དགོ་སྤོང་འབྱུང་འཇུག་  
ལ་དབང་ཆེ་ཞིང་རྒྱང་ཁང་དུ་མ་བྱས་པའི་གནས་སུ་མེད་དང་འབྲེལ་བས་བཙོས་པ་ནི་  
མཚམས་བཙོས་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ”<sup>2</sup>་ཟ་བ་ན་མཚམས་བཙོས་ཐོས་པའི་ཉེས་  
བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞག་ལོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་ནི་རང་ངམ་རང་དང་འབྲ་བ་དབང་  
བའི་“བས་<sup>3</sup>་སམ་ཉེ་བའི་སྟོན་ལོན་དུ་གནས་པ་རྒྱང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་རྒྱུད་ཟ་  
བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཆེ་རང་ངམ་རང་དང་འབྲ་བ་དབང་ཞིང་རྒྱང་ཁང་དུ་མ་  
བྱས་པའི་གནས་སུ་ཞག་ལོན་པས་ནི་ཞག་ལོན་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ”<sup>2</sup>་ཟ་བ་ན་  
ཞག་ལོན་ཟ་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །བཞི་པ་དགོ་སྤོང་གིས་བཙོས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་  
ཉེས་བྱས་ནི་རང་ངམ་རང་དང་འབྲ་བ་དབང་བའི་བས་སམ་ཉེ་བའི་སྟོན་ལོན་དུ་གནས་  
ཤིང་། རྒྱང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པའི་རྗེན་པ་ཞིག་གནས་གང་ཡང་རྒྱང་བའི་དགོ་སྤོང་  
གིས་མེའམ་སྐྱབས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འཚེད་པར་བྱེད་ན་དགོ་སྤོང་གིས་བཙོས་པའི་  
ཉེས་པར་འགྱུར་ལ”<sup>2</sup>་ཟ་བ་དགོ་སྤོང་གིས་བཙོས་པ་ཐོས་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །རྗེན་  
དང་བྲལ་བ་ཡིན་མིན་ཀྱི་ཚད་ནི་ཤ་སྐྱམ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་བ་རྣམས་ལ་སུམ་ཆ་  
བངས་པ་དང་། ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བ་རྣམས་ནི་ཁ་དོག་གྱུར་པ་དང་། ལོ་མ་ལ་

1 མཚམས  
2 ང  
3 བས

སོགས་པའི་སྲུ་བ་རྣམས་ནི་ལན་གཉིས་ཁོལ་བའི་“ཆེ<sup>1</sup>་ན་རྩེན་”བ<sup>2</sup>་དང་བྲལ་བ་ཡིན་  
 འོ། །གསུམ་པ་བསྐབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་ཟས་ཀྱི་སྲོགས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་  
 འདྲེས་པ་མ་བསལ་བ་དང་། སྲུ་ཏ་ལ་སོགས་པའི་མཚུས་རེག་ན་ཐན་འཁོར་དང་  
 བཅས་པ་མ་བསལ་བ་དང་། ཁ་མ་བཟུས་པར་ཐོས་པ་དང་། འོར་བ་དང་བརྗེད་པས་  
 ལག་ཉར་འགྱུར་བའི་རྗེས་སྐྱེས་མ་ཐག་ཉེ་བར་མ་བཞག་པ་དང་། ལག་ཉར་སོང་བ་  
 ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་བཏང་བ་དང་། ལྟོས་མེད་དུ་བཏང་བ་  
 ཤེས་བཞིན་དུ་ལེན་པ་དང་། བྱ་དང་ཤིང་རྩ་ལ་རེག་དགོས་པའི་རྒྱུན་བྱུང་བའི་“ཆེ<sup>3</sup>་  
 ཁ་ལོ་བ་དང་རུ་སྐྱ་དང་རུ་སྐྱ་འཛིན་པའི་སྟན་ལ་རེག་པ་དང་། ཟས་སྐྱགས་པའི་བྱ་  
 དང་ཤིང་རྩ་ལ་རྒྱུན་མེད་བཞིན་དུ་རེག་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་སྟན་ལུད་པ་ན་རྒྱུད་ཟ་  
 བ་ལས་མ་བསྐབས་པ་དང་། དང་པོར་ཤིང་དབྱི་བ་སོགས་བྱར་ཡོད་བཞིན་དུ་  
 “རེག”པ་དང་། ལམ་བརྒྱགས་འཁྱུར་བའི་དགོ་རྩལ་སོགས་མེད་པའི་ཆེ་དེ་འཁྱུར་  
 བའི་སྐྱིན་བདག་སོགས་མ་བཅོལ་བ་དང་། རང་གིས་ལམ་བརྒྱགས་ཁྱེར་བ་དེ་  
 བསྐྱེན་བར་མ་རྩོགས་པ་ལ་སྐྱལ་བ་བྱིན་པས་མ་”བརྗེས་པར་བ་དང་། རང་གིས་  
 བརྒྱགས་སུ་བརྱུང་བའི་ཟས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་བ་དགོས་པའི་ཆེ་ཉི་མ་དང་པོ་  
 ལ་ཟས་མ་བཅད་པ་དང་། ཉི་མ་སྐྱི་མ་གཉིས་ལ་རིམ་བ་བཞིན་སྐར་བ་ཁ་སྐར་བསྐྱན་  
 གང་དང་དོ་ལས་ལྟག་པ་ཐོས་པ་དང་། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་  
 ཟས་ལ་སོགས་པ་རུང་བ་མིན་པ་བ་དགོས་པའི་རྒྱུན་བྱུང་བའི་ཆེ་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་

1 ཆེ  
 2 བ  
 3 ཆེ  
 4 རག



རྒྱུ་དང་འབྲ་བར་བདག་གིར་བཟུང་བ་མེད་དོ་སྟེ་སྟེ་མ་པའི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པར་ཟ་བ་  
དང་། ལག་པ་བསྐྱས་པ་དང་འདབ་མ་དག་ཡོད་བཞིན་དུ་ཚུ་སྟོང་གིས་<sup>1</sup>སྟོམ་<sup>2</sup>འབྲུང་  
བ་དང་། མེད་ན་མ་བསྐྱེད་པར་འབྲུང་བ་དང་། ཚུ་སྟོང་དེ་ཚུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་  
ཁ་མ་བཀག་པར་བཞག་པ་རྣམས་སོ། །

གཉེས་པ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཚོ་ག་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་  
ཡན་ལག་ལ་གང་བཟའ་བའི་དངོས་པོ་ནི་སོ་ཤིང་ཡན་ཚད་མིད་པར་བྱ་བའི་ཁ་ཟས་  
རུང་ཞིང་མགུལ་དུ་མིད་པར་མངོན་པའི་ཚད་དང་ལྡན་པ། རང་ངམ་རང་དང་འབྲ་  
བས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པའོ། །གནས་ནི་སྐྱ་མི་སྟེན་ལས་གཞན་པ། རྟེན་ནི་དེས་པན་  
པའི་ནད་པ་མིན་པའོ། །དུས་སྟུ་གཤེད་ཚོ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་བྱིན་  
ལེན་མ་བྱས་པ་ལ་མ་བྱས་པར་ཤེས་པའམ་ཡིད་གཉེས་ཟ་བ། ཀུན་སྟོང་ཟ་བར་  
འདོད་པ། སྟོར་བ་ཟ་བར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་པའོ། །བྱིན་ལེན་བྱས་  
པ་ལ་མ་བྱས་པར་ཤེས་པའམ་ཡིད་གཉེས་གང་རུང་གིས་ཟ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་  
སོ། །བྱིན་ལེན་བྱ་བའི་ཚུ་ལ་ནི། མཐོ་བའི་སྟོགས་མ་ཡིན་པ་མདུན་དང་པོ་ནས་  
རགས་པ་<sup>3</sup>སོགས་<sup>2</sup>གིས་བར་དུ་མཚོད་པའི་བསྟེན་པར་མ་རྗོགས་པའམ་དེ་དག་  
འབྲ་བས་ཟས་བྱིན་དུ་འདེགས་ཀྱས་ཤིང་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྐྱིན་པར་འདོད་  
པས་ལག་པའམ་དེ་དང་འབྲེལ་བས་བསྟན་པས། ལེན་པ་<sup>3</sup>པོས་<sup>3</sup>ལག་པ་གཉེས་  
བཀག་པས་ལུས་སམ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོང་ལ་སོགས་པར་སྦྱངས་པའོ། །རིགས་  
ངན་ལ་སོགས་པས་བྱིན་ལེན་བསྟན་པ་ན་མདུན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་ཉེ་འཛོག་

1 རྟེན  
2 མགས  
3 བས

ཏུ་འཇུག་པ་དང་། སྤྱི་ལུ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་གི་སྤྱིང་ནས་བསྐྱབས་པ་ལ་ཡང་བྱིན་ལེན་  
 འབྲུང་དོ། །བྱིན་ལེན་འདིག་པའི་རྒྱ་ནི་གཞན་གྱིས་སློབས་པ་དང་། གནས་ནས་མ་  
 འཕགས་པར་ལེན་མི་རྒྱས་པའི་སར་འདྲིལ་བ་དང་། དགོ་སློང་གིས་མ་བཟུང་བར་  
 བསྐྱོན་པར་མ་རྫོགས་པས་རེག་པ་དང་། བསྐྱོན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་སློབ་པ་དང་།  
 རྟེན་དགོ་སློང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་དང་། རོ་མར་དུ་གྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྤྲོད་དོ་བོ་གྱུར་བ་  
 དང་། མཚན་གྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྤྱི་བ་གྱུར་བ་དང་། མཚན་གཞན་དུ་དོར་བ་རྣམས་  
 སོ། །བྱིན་ལེན་འདིག་པའི་རྒྱ་གསལ་བར་བསྐྱས་པ་རྣམས་འབྲེད་ལས། འཕྲོག་དང་  
 འདྲིལ་དང་རེག་པ་དང་། །བསློབ་དང་དགོ་སློང་མིན་གྱུར་དང་། །དོ་བོ་གྱུར་དང་སྤྱི་བ་  
 གྱུར། །འདོར་བ་ཡིས་ནི་བྱིན་ལེན་འདིག་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །བསྐྱབ་བྱའི་  
 ཉེས་པ་ནི། གནས་པས་ཤིང་ཐོག་ལ་སོགས་པ་མ་བརྟགས་པ་དང་། སློམས་པར་  
 འབྲིམ་པར་བྱེད་པ་མོས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། ལུན་མར་ལ་སོགས་པ་འབྲིམ་པའི་ཆེ་  
 ལོ་མ་ལ་སོགས་པས་གོས་མ་བསྐྱབས་པ་དང་། བྲིམ་པར་བྱ་བ་བཟང་ངན་བར་མ་  
 རྣམས་སོ་སོར་མི་འབྲིམ་པ་དང་། འབྲིམ་པར་བྱེད་པའི་སྐལ་བ་རང་གི་མཁན་སློབ་  
 ཀྱིས་གཤམ་མཚན་སུ་འཕྲོ་བ་བཞིན་དུ་མ་གྲངས་པ་དག་མི་འཕྲོ་བ་ན་དུང་ན་འདུག་  
 པས་མ་གྲངས་པ་དང་། མཁན་སློབ་ཀྱིས་གྲངས་པ་རྣམས་སོ། །

ལྷ་པ་བསོད་པ་སློང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་  
 བསྐྱང་བའི་ཡུལ་ནི་བྱིས་པ་ཚོས་ལྷ་ལྡན་ཅི་བདེར་སློབས་པ་བོ་མ་ཡིན་པ། གང་ཟ་  
 བའི་དངོས་པོ་ནི་རུང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པའི་སྤྲོན་ཡུལ་དུས་དེར་བསོད་པར་གྲགས་  
 ཤིང་སྤྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པའོ། །རྟེན་ནི་ནད་པ་མ་ཡིན་པ། བསམ་པ་ལ་འདུ་

ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་ཀུན་སྐོང་རང་དོན་དུ་བསྐྱངས་ཏེ་ཟ་བར་འདོད་པ། ལྷོར་བ་དག་  
 མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱིས་བསྐྱངས་ཏེ་ཟ་བར་ཚུམ་པ། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིང་  
 བའོ། །ཟས་བསོད་བ་མི་ཟ་བར་བསྐྱངས་པ་ཅམ་དང་། བསོད་བ་སྟོབས་པ་ན་ངན་པ་  
 བསྐྱངས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ལྟ་བ་བསྐྱབ་བྱ་བུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གཞི་ལ་ལོག་  
 བར་སྐྱབ་བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དང་། ལྟ་བ་རྣམ་དག་དང་། ཚོག་རྣམ་དག་དང་།  
 འཚོ་བ་རྣམ་དག་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་བ་བཞིའོ། །དང་བོ་ལ་གཞན་གྱི་སྟོག་ལ་གཞོད་པ་  
 དང་། འདོད་པའི་ལོངས་སྟོད་དང་། ལྷིན་པར་བྱ་བའི་ཚོས་བཤམ་པ་དང་། རང་  
 གཞན་གྱི་ལུས་སྟོག་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྟོད་པའི་གཞི་དང་། དེག་པར་  
 ལྷེད་པའི་ལུས་དང་། ལྷོ་མ་ཐུན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་ལ་  
 ལོག་པར་སྐྱབ་བ་སྟེ་བརྒྱད་གྱི་དང་བོ་གཞན་གྱི་“སྟོག”ལ་གཞོད་པ་སྟོག་ཆགས་  
 དང་བཅས་པ་ལ་སྟོད་པའི་ལྷུང་ལྷུང་ལ་རྣམ་གཞག་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་  
 གཉིས། དང་བོ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་དུད་འགྲོ་ཡིན་པ། ཐ་མལ་པའི་མིག་  
 ལ་སྐྱང་དུ་རུང་བ། ལུས་སམ་ཡོ་བྱད་གྱི་དོན་དུ་དགོས་པའི་རྩ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་  
 དང་བཅས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་སྟོག་ཆགས་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་  
 པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ། ཀུན་སྐོང་ནི་རང་དོན་དུ་སྟོག་ལ་སྟོས་མེད་དུ་ལོངས་སྟོད་  
 བར་འདོད་པ། ལྷོར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་ལྷུང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་གྱི་ལས་ལ་  
 སོགས་པ་དང་། ལྷའི་སྟོལ་དགག་པ་དང་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡག་རུང་བས་  
 ལྷོད་པར་ཚུམ་པ། མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སྟོག་ཆགས་ཤི་བའོ། །སྟོག་ཆགས་  
 མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་སྟོད་པ་དང་། ལྷའི་སྟོལ་དགག་

1 སྐག

བ་དང་། ལྷུས་རས་ཉེས་རིམ་བརྒྱ་བ་སོགས་བྱས་ཀྱང་མ་ཤི་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །

གཉེས་བ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་ཚུ་ཚགས་གང་ཡང་ཕྱད་བ་མ་བཅངས་བ་  
དང་། རང་ལ་ཡོད་བཤམ་གཞན་གྱིས་ཚུ་ཚགས་ཁས་སྐྱབས་བ་མེད་བར་ལྡོངས་རྒྱ་  
འགོ་བ་དང་། ལྡོངས་རྒྱ་བའི་ཚེ་འབྲལ་བ་ན་སྦྱིན་བར་ཁས་མ་སྐྱབས་པའི་ཚུ་ཚགས་  
ལ་བརྟེན་བ་དང་། རང་དང་ཞེ་འབྲས་པའི་ཚུ་ཚགས་ལ་སྣོས་པ་བྱ་ཏེ་འགོ་བ་དང་། ཚུ་  
ཚགས་ལ་སློག་ཚགས་ཡོད་པ་རྣམས་མ་བཤམ་བ་དང་། རྗེ་མ་ཚགས་བ་མ་བརྒྱས་བ་  
དང་། རུལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་བསྐྱམས་བ་དང་། ཚུ་ཚགས་གཞན་པའི་ཚེད་  
དུ་གདང་བྱ་དང་། ཚུ་སྣོད་གཞན་པའི་ཚེད་དུ་ཁྱིུའམ་སོ་སལ་གི་སྟེགས་བྱ་སོགས་  
མ་བྱས་བ་དང་། ཚུ་བརྟག་པའི་ཚེ་གཡོ་བ་དང་སྟོག་བ་དང་བཅས་བ་དང་། སྣོད་མ་  
ཁེངས་བ་ལ་ཉ་ཅང་ལྷན་རིང་བོར་བརྟག་བ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་མོ་རྩལ་བོས་  
སློག་ཚགས་བསྟེན་བ་དང་། སློག་ཚགས་འཆི་བའི་ལམ་དུ་དོར་བ་དང་། ཚུ་  
“བཅགས་”པའི་སློག་ཚགས་དེ་དག་བསལ་སྣོད་དམ་ཚུ་ཚགས་གྱིས་ཚུ་ལ་མ་དོར་  
བ་དང་། མར་མའི་ནང་དུ་སློག་ཚགས་ལྟང་ན་འོང་ཁང་མ་བྱས་བ་དང་། ལྷའི་རྩིས་  
སྦྱལ་བཟུང་བ་དང་། སྦྱལ་སྣོད་བ་ན་སེ་བོལ་གྱི་སྦྱ་ལ་སོགས་བསམ་མ་བསྐྱད་བ་དང་།  
དེས་མི་འགོ་ན་བྱས་བ་སོགས་སུ་བརྟག་ནས་ཁ་བཅད་ཅིང་བྱ་ག་བཏོང་ནས་མ་  
བསལ་བ་དང་། དེ་མ་བྱུབ་ན་ཐ་གྲུ་རས་མ་དགྱིས་བ་སོགས་གྱིས་མགྲུལ་བ་བཅིངས་  
ཏེ་མ་དོར་བ་དང་། ཚང་དུ་གཞུག་པར་མ་བྱས་བ་དང་། ཚང་ཚིང་གི་ནང་དུ་དོར་བ་  
དང་། ལྷང་དུ་ཞུགས་གྱི་བར་དུ་མ་བསྐྱད་བ་དང་། ལྷ་ཤིག་རྣམས་གསིང་མའམ་  
སློགས་བསེལ་བར་མ་དོར་བ་དང་། ཤིག་རྣམས་རས་མར་བརྟག་སྟེ་ཅིག་པའི་

1 བཅགས

གསེབ་ཏུ་གཞུག་པ་སོགས་མི་བྱེད་པར་རང་དགར་དོར་བ་དང་། ཀར་ལྷུས་སྣོད་སྣོད་  
 བ་རྩུས་མ་བཀའ་བ་དང་། ལྷ་མ་སོགས་པའི་སྣོད་མ་བཞག་པ་དང་། སྣོད་སྣུང་འབྲུབ་  
 བར་བསྐོས་པས་དགེ་འདུན་གྱི་རྩ་སྣོད་བཞག་པ་དང་། གཡར་ལོར་སྦྱིན་པ་དང་། དེ་  
 ལྷིར་ལྷང་བ་དང་། ལྷུས་དགར་བ་སོགས་མ་བྱས་པ་དང་། ལྷིམ་པ་སྣོད་སྣུང་གཡར་  
 བ་དང་རྣེད་པ་ཡོད་བཞིན་ཏུ་མ་བཏང་བ་དག །“གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཉིད་ཏུ་སྦྱིན་  
 བདག་གིས་སྣོད་སྣུང་གཡར་བ་ལ་མི་སྦྱིན་པ་དང་། དགེ་སྣོད་སྣོད་སྣུང་སྣོད་པ་ལ་  
 གཏན་ཏུ་མ་བྱིན་པ་དང་། སྣོད་སྣུང་གཞག་པའི་ལྷིར་མཛོད་ཁང་མ་བྱས་པ་དང་། རྗེ་  
 དང་ཟགས་མའི་སྣོད་སྣུང་སོ་སོར་མ་བཞག་པ་དང་། ལྷ་ཉེ་བར་མ་བཞག་པ་དང་།  
 གར་བབ་བབ་ཏུ་བཞག་པ་དང་། ལྷ་ཁང་དགོས་པའི་ཆེ་མི་བྱེད་པའམ་ལྷ་མ་དང་མི་  
 མ་ཐུན་པར་བྱས་པ་དང་། ལྷ་སྣོད་གཙང་སྤྲུམ་བྱས་པ་དང་། བཏུང་བའི་ལྷ་དེ་ལག་པ་  
 དང་གོས་རུང་བ་མ་ཡིན་པས་བྱིམས་པ་དང་། ལྷ་སྣོད་དུས་དུས་སྤྱི་ལྷོ་ལོས་པ་  
 བཞིན་ཏུ་བུ་བལ་དང་སྐམ་པ་སོགས་མ་བྱས་པ་དང་། ཟས་གྱི་ཟེར་མ་མི་སྤྱང་བ་  
 དང་། ལྷ་སྣོད་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་བུ་བལ་དང་། ལྷ་སྣོད་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་  
 རྣམས་གནས་པས་མ་བྱས་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་གཤོམ་པའི་ལྷིམ་ན་འདུག་པའི་  
 ལྷོང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་འདུག་པའི་ཡུལ་ནི་ལྷིམ་པ་ཡིན་པ། ལྷེས་  
 བ་དང་བྱང་མེད་གྱི་མཚན་དོན་བྱེད་ཏུས་པ་དང་ལྷན་པ། བསྟེན་ཏུ་རུང་བ། བ་སྣོད་  
 བཞི་དང་ལྷ་བ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ལྷ་འབྲུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ། སྣོད་པ་ལ་  
 ལྷགས་པའམ་སྤོགས་པ་ཡིན་པའོ། །གནས་ནི་དགེ་སྣོད་གི་གནས་ལས་གཞན་ཡིན་

1 གཙུག

བ། བར་འདོམ་གང་གི་ནང་ཡིན་པ། གནས་གཅིག་ཡིན་པ། གོགས་བྱེད་གཞན་མེད་  
 བས་སྤྲད་དུ་རུང་བ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའོ། །རྟེན་ནི་བར་ཆད་དང་མི་ལྡན་པ། བསམ་  
 བ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་སློང་བ་ལ་ཕྱོགས་བའམ་ཞུགས་པ་ལ་དེར་དེས་བའམ་ཡིད་  
 གཉིས་ཟ་བ། གུན་སློང་ནི་གོགས་བྱེད་པའི་བསམ་བས་འདུག་པར་འདོད་པའོ། །སློང་  
 བ་འདུག་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་འདུག་པ་རྫོགས་པའོ། །གསུམ་བ་འགྲང་བའི་ལྷང་  
 བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་སྤར་དང་འབྲ་བ་ལས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཞེས་  
 པའི་གནས་སུ་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་ཞེས་སྐར་དོ། །བསམ་བ་ལ་  
 འདུ་ཤེས་ནི་སྤར་དང་འབྲ་ཞིང་གུན་སློང་གོགས་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འགྲང་བར་འདོད་  
 པའོ། །སློང་བ་དེ་ལྟར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་ཚོར་བྱ་ཚོར་བྱེད་གཉིས་ཀས་ཚོར་  
 བའོ། །སློང་བར་ཞུགས་བའམ་ཕྱོགས་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་དེས་བའམ་ཡིད་  
 གཉིས་ཟ་བས་འདུག་འགྲང་བྱེད་པ་དང་། བྱ་བ་གཞན་ལ་སེམས་གཏད་པས་འདུག་  
 འགྲང་བྱེད་པ་དང་། སློང་བྱེད་གཉིས་དང་དགོ་སློང་གང་རུང་གིས་མ་ཚོར་བ་རྣམས་  
 ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གསུམ་བ་གཅེར་བྱ་ལ་སྦྱིན་པའི་ལྷང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་  
 ཡན་ལག་ལ་ཡུལ་ནི་ལུ་སྟེགས་ཅན་ཡིན་པ། ཐ་སྤྲད་ལྡ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་  
 གནས་པ། ཉེ་དུ་དང་ནད་པ་དང་ཚོས་འདི་བ་ལ་སྟོས་བ་རྣམས་མ་ཡིན་པའོ། །དངོས་  
 བོ་ནི་ཡུལ་རྟེན་གཉི་ག་ལ་རུང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པའི་དུས་རུང་གི་ཟས་རང་དབང་  
 བ་ཡིན་པའོ། །བསམ་བ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་གུན་སློང་རྟོག་ལྟ་དང་དབྲལ་  
 བའི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་སྟེར་བར་འདོད་པའོ། །སློང་བ་རང་གིས་སྟེར་བར་ཚོམ་པ།  
 མཐར་ཐུག་ཡུལ་གྱིས་ལག་རྟེན་བ་པའོ། །གཞན་སྦྱིན་དུ་འདུག་པ་དང་། ལག་བར་

མི་སྣེར་བར་བགོ་བཤམ་བྱས་ཏེ་འདྲོག་པ་དང་། ཡུལ་རྟེན་གང་རུང་ལ་མི་རུང་བའི་  
 ཟས་བྱིན་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །བཞི་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དམག་ལ་ལྟ་བའི་  
 ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་བལྟ་བའི་ཡུལ་ནི་བྱིས་པ་ཐ་སྣང་  
 བཞི་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། སྐྱེས་པའི་མཚན་དང་ལྡན་པ། དམག་གི་  
 མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ། ཚོགས་སུ་ཚང་བ། འཐབ་བཤམ་དེའི་སྣ་བོན་དུ་གནས་  
 བའོ། །ལྟ་བའི་གནས་ནི་རང་གི་གནས་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནས་འཕགས་  
 བའོ། །རྟེན་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བོས་བཤམ་བར་ཚད་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་  
 བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་དམག་ལ་དགའ་བའི་དབང་  
 གིས་ལྟ་བར་འདོད་པ། སྐྱོར་བ་ལྟ་བར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་མཐོང་ནའོ། །ཉེ་འཁོར་  
 གྱི་མཐའ་ལས་མ་འདས་པར་ལྟ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་དམག་ན་གནས་པའི་  
 ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་འཐབ་བཤམ་སྣ་བོན་དུ་གནས་པ་མ་  
 གཏོགས་པ་གང་གི་ནང་དུ་གནས་པའི་དམག་དང་། གང་གིས་གནས་པའི་རྟེན་ནི་སྣ་  
 མ་དང་འདྲའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་གནས་པར་འདོད་པ།  
 སྐྱོར་བ་དགོས་པ་མེད་བཞིན་དུ་གནས་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་ཞག་གྱི་མའི་སྐྱ་  
 རེངས་ཤར་ན་ཉིན་ཞག་རེ་རེ་ལ་སྣོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་བཤམས་པ་དགྲུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་  
 དམག་ལ་ལྟ་བ་དང་འདྲ་ཞིང་། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་  
 བཤམས་པ་དགྲུག་པར་འདོད་པ། སྐྱོར་བ་དེ་ལྟར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་བཤམས་པ་  
 དགྲུག་པ་སོགས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའོ། །འཐབ་བཤམ་སྐྱོགས་པའི་དམག་དགྲུག་པ་

སོགས་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །བྱ་དང་སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་  
 སོགས་འཐབ་པ་བྱ་བ་དང་བྱེད་ཏུ་གཞུག་པ་དང་ལྟ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ལྡོ་བ་ལ་  
 བཞིའི་དང་པོ་དེག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ལ་བཞེག་  
 པའི་ཡུལ་ནི་དགོ་སྤོང་ཚོས་རྒྱག་ལྡན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་  
 སྤོང་རྣོག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་གིས་<sup>1</sup>དེག་པར་འདོད་པ། སྤྱོད་བ་ལུས་དངོས་སམ་དེ་  
 དང་འབྲེལ་བ་འམ་དེས་འཕངས་པ་གང་རུང་གིས་དེག་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་  
 ལུས་ལ་འཕོག་པའོ། །མ་འཕོག་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །རང་གི་ལུས་དང་ཀ་བ་སོགས་ལ་  
 དེག་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ།<sup>2</sup> །གཉིས་པ་གཟས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་ཡན་ལག་  
 དང་པོ་གསུམ་སྐྱ་མ་དང་འདྲ་བ་ལས་དེག་པ་ཞེས་པའི་གནས་སུ་དེག་པར་གཟས་པ་  
 ཞེས་སྐྱར་རོ། །མཐར་ཐུག་གཟས་པ་རྫོགས་པ་ནའོ། །འདི་དང་དེག་པ་གཉི་ག་ལ་  
 ཡང་བཞེག་སྐྱད་ཏུ་མ་ཡོད་ན་<sup>3</sup>བཞེག་སྐྱད་<sup>4</sup>འེ་འེ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་  
 རོ། །གསུམ་པ་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་  
 ལ་གང་གི་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ཡུལ་ནི་སྤོང་བ་གསོར་རུང་ཡན་ཚད་དང་  
 ལྡན་པའི་དགོ་སྤོང་ཚོས་རྒྱག་ལྡན་ནོ། །གང་འཆབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་མམ་ལྷག་གང་  
 རུང་ཡིན་པའོ། །གནས་ནི་མཐོལ་ཡུལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པའོ། །བསམ་པ་  
 ལ་འདུ་ཤེས་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་མམ་ལྷག་གང་རུང་བྱུང་བ་ལ་བྱུང་བར་ཤེས་པ། ཀུན་སྤོང་  
 ཞི་སོག་དང་དགོ་སྤོང་གི་ཚུལ་དང་<sup>5</sup>ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་བར་ཚད་དང་། དགོ་

1 བཤ  
 2 རྩིག  
 3 ས  
 4 བཞེག་སྐྱད  
 5 ཚངས



འདུན་འཇུག་ཏུ་དོགས་སའི་དབང་མ་གཏོགས་པར་འཆབ་པར་འདོད་པའོ། །སྐྱོར་བ་  
འཆབ་པར་ཚེས་པ། མཐར་ཐུག་མཚན་མོ་འདས་ནའོ། །པམ་ལྷག་ལས་གཞན་པའི་  
ལྷུང་བ་འཆབ་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །

བཞི་པ་ཟན་གཙོད་ཏུ་འཇུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་  
སྦྱིན་བདག་ནི་བྱིམ་པ་ཚོས་ལྷ་ལྡན་ཡུལ་དེ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྦྱེར་བ་ཡིན་  
པའོ། །ཟན་གཙོད་པའི་ཡུལ་ནི་དགེ་སློང་ཚོས་ལྷག་ལྡན་གྱི་སྦྱང་ཏུ་ཟས་བཅད་པས་  
པན་པའི་ནད་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །ཟས་ནི་རུང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པའི་དུས་རུང་གི་  
ཟས་ཡུལ་དེ་ལ་སྦྱིན་བདག་དེས་བསྐྱོས་པ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་  
འཇུག་ཞིང་ཀུན་སློང་གཙོད་པར་འདོད་པའོ། །སྐྱོར་བ་དག་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྡན་གྱིས་  
དངོས་སུ་ཟན་གཙོད་པའི་“ཚིག་སྒྲུབ་པའོ། །མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །རྒྱག་པ་མེ་ལ་  
རེག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གང་ལ་རེག་པའི་མེ་ནི་འཇིག་རྟེན་  
ལ་གྲགས་པའི་མེ་ཚད་དུ་ལོངས་ཤིང་བྱུང་ཤིང་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མེ་མ་སྦྱར་དང་མེ་  
སྦྱེ་ལས་གཞན་ཡིན་པ། རྟེན་ནི་སྦྱོན་པ་མཚོད་པ་སོགས་ཚོས་ལྷན་གྱི་དུས་བྱིན་  
གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དབང་དང་། ནད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་  
ཞིང་ཀུན་སློང་རེག་པར་འདོད་པའོ། །སྐྱོར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་སྦྱར་བ་དང་  
གསོད་པ་དང་བྱུང་ཤིང་གཞུག་པ་སོགས་གྱིས་རེག་པར་ཚེས་པ། མཐར་ཐུག་རེག་  
པའོ། །བྱུང་ཤིང་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མེ་མ་སྦྱར་དང་མེ་སྦྱེ་ལ་རེག་པ་དང་། མཚེལ་མ་  
སོགས་དང་ཉིལ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་“དང་མར་ལ་སོགས་པ་མེར་གཞུག་པ་དང་།

1 ཚིག  
2 བར

མཁམ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་གཞན་སློབ་དཔོན་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་མེ་ལ་རེག་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་མེ་ལ་རེག་དགོས་པའི་ཆེ་འདིའི་ཆེད་དུ་རེག་སྐྱམ་པའི་དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ན་མེ་རེག་གི་ལྷུང་གྲེད་དང་དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་ཉེས་བ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ངོ། །སེང་གོ་ལ་རེག་པ་དང་། དུས་བྱིན་རྒྱབས་གྲེད་པ་ན་བྱ་བ་དེ་རི་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་དུས་དེ་སྲིད་དུ་བྱིན་གྱིས་སློབ་པར་མི་གྲེད་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །

བདུན་པ་འདུན་པ་བྱིར་སྐྱུར་པའི་ལྷུང་གྲེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་གི་འདུན་པ་བྱིར་བསྐྱུར་བའི་ཡུལ་ནི་དགོ་སློང་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ལས་ཆོས་ལྡན་བྱས་ལ་ཆགས་པའོ། །གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་དགོ་སློང་ཆོས་དུག་ལས་དེ་ལ་གཏོགས་པ་ཡིན་པའོ། །བྱིར་བསྐྱུར་བའི་དངོས་པོ་ནི་རང་གིས་སྤུལ་བའི་འདུན་པ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སློང་འདུན་པ་བྱིར་སྐྱུར་བའི་ཆོག་སྐྱབ་བར་འདོད་པ། སློང་བ་ངག་མཆོན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཅོམ་པ། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །བརྒྱད་པ་རྒྱབ་ལྷག་བར་ཉལ་བའི་ལྷུང་གྲེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ཡུལ་ནི་བསྐྱེན་པར་མ་རྩོགས་པའམ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཐ་སྙད་ལྡ་དང་ལྡན། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས། བསྐྱེན་དུ་རུང་། རྩ་འབྲུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །གནས་ནི་གནས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ། སློང་ལམ་བཞི་ཤོང་བ། གནས་གཅིག་ཡིན་པ། འདོམ་གང་གི་ནང་ཡིན་པའོ། །རྟེན་ནི་ནད་པ་དང་ནད་གཞོན་གི་དབང་མ་ཡིན་པ། དབྱར་བྱི་མའི་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་དགོ་སློང་སྤྲིག་ཅན་ཉེ་བར་

གནས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་ཀུན་སྐོང་ཉལ་བའི་  
སྐྱོད་ལམ་གྱིས་གཉིད་ལོག་པར་འདོད་པ། སྐྱོར་བ་ཞག་བར་མ་ཆད་དུ་གཉི་ག་ཉལ་  
ཞིང་གཉིད་ལོག་པར་རྩོམ་པ། མཐར་ཐུག་ཞག་གསུམ་པའི་མཚན་མོ་འདས་པ་  
འདོ། །གནས་རོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱང་གཉི་ག་པལ་ཆེར་གཡོགས་ཤིང་པལ་ཆེར་བསྐོར་  
བས་གནས་གི་“མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། སྐྱིད་རོས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ལྷ་སྤྱེད་  
དང་དགུས་བར་དུ་ཚོད་པ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ། ཐད་ཀ་ཡིན་ན་ཉེ་འཁོར་གནས་སུ་  
གྲུབ་ཅིང་སྐོར་བ་སྤྱོད་པ་ལ་བཅད་པའམ། སྟེང་ལོག་ཡིན་ན་སོག་གཉིས་གྱིས་  
བར་དུ་མཚོད་ཅིང་སྐྱས་རང་སྤྱོད་པ་སུ་མ་བསྐྱས་པ་གཉིས་གང་ཆང་ན་གནས་  
གཅིག་དུ་འཛོག་གོ། །གཉི་ག་ལམ་གང་རུང་གནས་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཤིང་  
རྒྱང་སོགས་སུ་ཉལ་བ་དང་། གནས་གཅིག་གི་འདོམ་གང་གི་ཕྱི་རོལ་ལྷ་སྤྱེད་དང་  
དགུའི་ནང་དུ་ཉལ་བ་དང་། ཉིན་མོ་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་དང་། མཚན་མོ་གསུམ་འདས་  
ཀྱང་ལུལ་རྟེན་གཉིས་སྐྱོད་ལམ་མི་མ་ཐུན་བར་གཉིད་ལོག་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་  
སོ། །དགོ་སྤོང་སྤྱི་ག་ཅན་གནས་པའི་ཆེ་དགོ་རྩལ་འཁོར་དུ་ལྷན་པའི་དགོ་སྤོང་གིས་  
དབྱར་ལྷ་མ་ཁས་“ལེན་པ་དང་། ཁས་སྐྱངས་ཟིན་པ་ན་སྤྲ་མ་སྐྱ་གཅིག་སྤྱང་བ་དང་།  
དགོ་སྤོང་སྤྱི་ག་ཅན་ཡོད་པའི་ཆེ་དགོ་རྩལ་གསར་དུ་འཛོག་པ་དང་། ཉི་མ་དང་སྐྱ་བ་  
མ་གཉོགས་པ་མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱང་བ་དང་བཅས་པར་རྐྱེན་དང་མི་ལྷན་  
བཞིན་དུ་ཉལ་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །སྤྱང་བ་དང་བཅས་པར་མི་  
ཉལ་བར་འདྲེག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སྤྲ་མོར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་བ་ལྷ་བ་རྣམ་དག་ལ་ལོག་

1 མཚན  
2 ལན

བར་སྐྱབ་པ་ལ་རང་སྤྲིག་ལྷ་བསྟེན་པ་དང་། གཞན་བསྟེན་དུ་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་  
པོ་སྤྲིག་ལྷ་མི་གཏོང་བའི་ལྷུང་གྲེད་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་བརྗོད་  
བའི་དངོས་པོ་ཞི། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཚོས་སྲུ་གསུངས་པ་དེ་  
དག་བསྟེན་གྲང་བར་དུ་གཙོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །

གོ་བྱ་ཡུལ་ནི་དགེ་སློང་ཚོས་རྒྱག་ལྷན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་  
ཞིང་ཀུན་སློང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་གཏོང་བར་འདོད་པའོ། །སློང་བ་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་  
དང་ལྷན་པས་ལས་ཚོས་ལྷན་གྱིས་བརྗོད་ཀྱིས་དག་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་མི་  
གཏོང་བའི་ཚིག་སྐྱ་བར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་རྗོགས་  
པའོ། །བཞུགས་བསྐོ་དང་གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱི་  
མཐའ་དང་། གསུམ་པའི་མདུན་ལོ་ཏུ་མི་གཏོང་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་རེར་  
འགྱུར་ལ། ཞུགས་ཚམས་ལ་ཉེས་བྱས་སྤོང་འགྱུར་རོ། །སྤྲིག་པ་ཚན་གྱི་ཚིག་སྐྱ་བ་  
ལ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ནན་ཏུར་མི་གྲེད་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་  
པ་གཞན་སྤྲིག་ལྷ་བསྟེན་དུ་འཇུག་པའི་ལྷུང་གྲེད་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྤྲངས་པ་རྗེས་  
སྤོགས་ཀྱི་ལྷུང་བ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་རྗེས་སྲུ་སྤོགས་པའི་ཡུལ་ནི་དགེ་  
སློང་གི་སློམ་པ་དག་ཅིང་མཚན་མཐུན། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྷན། ལུས་ཐ་མལ་དུ་  
གནས། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་སྤྲིག་ལྷ་མ་བཏང་བས་གནས་ནས་སྤྱང་ཞིང་བཟོད་པ་  
མ་གསོལ་བའོ། །རྟེན་ནི་གནས་ནས་མ་སྤྱང་བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་སྤྲངས་  
ཤིང་ཕྱིར་བཙུགས་མ་བྱས་པ་ལ་དེར་རེས་བའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ། ཀུན་སློང་ཚོས་  
སམ་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་གྲེད་དམ་གནས་གཅིག་ཏུ་ཉལ་བར་འདོད་པའོ། །སློང་

བ་ནང་དང་སྤྲིག་ལྟ་དང་དབྱམ་བའི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་ལྷུང་འཕོགས་པ་སོགས་དང་།  
 བསྐྱེན་བཀུར་བདག་གིར་བྱེད་པའམ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་གནས་གཅིག་གི་  
 འདོམ་གང་གི་ནང་དུ་ཉལ་བར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ཚོས་སམ་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་  
 སྲོད་ལྡན་ཅིག་སྲོང་བའམ་ཞག་གཅིག་གི་མཚན་མོ་འདས་པའོ། །གཉིས་པ་དགོ་  
 ཚུལ་བསྐྱེལ་བ་སྤྱད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་བསྐྱེལ་བའི་  
 དུལ་ནི་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྤོམ་པ་དག་ཅིང་བསྐྱེལ་བ། བཟོད་པ་མ་གསོལ་བ་ཞེས་སྤྱིར་  
 ཉན་ཡན་ལག་ལྡན་མ་སྤྲོ་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྲིག་པ་མ་བཏང་བས་གནས་  
 ཉན་སྤྱིར་བ་དང་དགོ་ཚུལ་བསྐྱེལ་བ་དང་གནས་གཅིག་དུ་མི་ཉལ་བར་འདུག་པ་ལ་  
 ཉེས་བྱས་སོ། །དགོ་སྲོང་དང་དགོ་ཚུལ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ངེས་པའམ་  
 ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྲོད་སྲོང་བ་སོགས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །དགོ་  
 ཚུལ་སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ན་བཟོག་པ་ལྡས་མ་བཟོག་པ་དང་། བཟོག་  
 པ་རེ་རེའི་མཐར་དགོ་སྲོང་གཅིག་གིས། གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་ལྟ་  
 རོང་ཞིག་ཅེས་མ་བཟོད་པ་དང་། བཟོག་པ་སྤྲོ་མ་ལ་བཏང་ཡང་གྱི་མ་བྱས་པ་དང་།  
 བཟོད་པ་གསུམ་པའི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་བའི་ཆེ་བསྐྱེལ་བར་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་  
 བསྐྱེལ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚོ་ག་རྣམ་དག་ལ་ལོག་པར་སྤྱིར་བུ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཆོ་ག་སྤྱི་  
 ལ་ལོག་པར་སྤྱིར་བུ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཁ་མ་བསྐྱུར་བའི་གོས་གྱོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་  
 ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་གོས་ཡིན་པ། གཞི་གཞན་གྱིས་དུང་ཞིང་ཚད་དང་  
 ལྡན་པ། རང་གི་ཡིན་པ། སྤོན་པོའམ་དམར་པོའམ་དུང་སྤྲིག་སྤྱི་དུང་བའི་ཚོན་གྱིས་

ཁ་མ་བསྐྱར་བ། རྩོམ་གསུང་ལས་གཞན་ཡིན་པའོ། །བསམ་བཤམ་འདྲེ་ཤེས་མ་འབྲུམ་  
 ཞིང་ཀུན་སྐོང་ལོངས་སྐྱོད་པར་འདོད་པའོ། །སྐྱོར་བ་ལོངས་སྐྱོད་པར་ཞུགས་པ།  
 མཐར་ཐུག་སྐྱུང་པ་རྩོགས་པའོ། །ཡི་མྱི་མཐིང་ཤིང་། རྒྱ་སྐྱེགས། མཚལ། བྱར་  
 ཀུམ། བཅོད། ལྷ་ཤིང་། ལེ་བཀའ་ཅི་སྟེ་མི་རུང་བའི་ཚོན་ཚེན་པོ་གང་རུང་གིས་ཁ་  
 བསྐྱར་བའི་གཞན་གྱི་གོས་དང་། ཁྲིམ་པའི་གོས་རྒྱུན་ལ་མ་སྟོས་པར་ལོངས་སྐྱུང་པ་  
 དང་། སྐྱུང་དགོས་པའི་ཚེ་ཡང་གཙུག་ལ་ཁང་གི་ནད་དུ་རུང་སྐྱིག་གིས་མ་གཏོགས་  
 བ་དང་། གཏོགས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དུ་ལོངས་སྐྱུང་པ་དང་། ལུན་མོང་དུ་གཡར་བའི་  
 གོས་ཀྱི་རིམ་བཞིན་དུ་མ་གཏོགས་པ་དང་། གཅིག་གིས་གྲོན་ཏེ་བཅགས་པ་དང་།  
 ཁྲིམ་པའི་གོས་ཁ་ཚར་མ་བཅད་པ་ཡན་ཚད་ལ་བསོད་ནམས་སྟེལ་བའི་ཆེད་དུ་  
 ལོངས་སྐྱོད་དགོས་པའི་ཚེ་མི་རྟག་པའི་འདྲེ་ཤེས་མ་བཞག་པར་སྐྱུང་པ་རྣམས་ལ་  
 བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ལོགས་པ་བཞིར་གཏོགས་ཀྱི་སྐྱུང་བྱེད་ལ་ལྟང་  
 བ་རྣམ་གཞག་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་  
 ལག་གང་ལ་རེག་པའི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་དབང་བའི་རིན་པོ་ཆེའམ་རང་གཞན་གང་  
 རུང་དབང་བའི་རིན་པོ་ཆེར་སྐྱོས་པ་རལ་གྱི་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་ཆ་དང་། བི་ཤང་  
 ལ་སོགས་པའི་རོལ་མོ་དང་། ལྷ་གདུང་དང་བཅས་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་  
 རང་རང་གི་དགོས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རུང་བར་གྱུར་བ། རྒྱུ་མ་བའི་རྒྱུན་མེད་པ།  
 རྒྱུན་བདག་བསོད་ནམས་འདོད་པས་བསྐྱབས་པ་མ་ཡིན་པ། མི་མ་ཡིན་པའི་གནས་  
 ལུ་དེ་དག་གི་“བསོད་ནམས་ལས་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་པ། བར་ཆད་དང་མི་ལྡན་ཞིང་  
 ཚོས་འཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལྷན་པར་ཅན་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་

1 བསྐྱབ་

བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲུ་ཤེས་མ་བཞུག་ཞིང་ཀུན་སྐོང་རེག་པར་འདོད་པ། སྐྱོར་པ་  
རང་ངམ་བསྐྱོས་བས་རེག་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་རེག་པ་རྫོགས་བའོ། །རྒྱལ་ཆའི་  
ཐ་སྙད་གདགས་སུ་མི་རུང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་གསེར་གྱི་སྟེགས་བུ་ལ་སོགས་པ་  
དང་། མཚོན་ཆ་དང་རོལ་མོ་རང་གི་བྱ་བ་སྐྱབ་མི་ལུས་པ་དང་། སྐྱ་གཏུང་མེད་པའི་  
སྐྱ་གཟུགས་དང་། སོག་མའི་སྤང་བ་གསེར་རྩལ་བྱགས་པ་སོགས་དང་། རྩ་རྩ་ཁ་  
གཅིག་པ་དང་། གཞུང་དང་མདའ་ལྟར་བཅོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རེག་པ་རྣམས་ལ་  
ཉེས་བྱས་སོ། །སྐྱ་གཟུགས་ལ་སྟོན་པའི་འདྲུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་རེག་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་  
དོ། །

གཉེས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་གཞན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་ཟ་  
བའི་ཆེ་མ་བསྐྱབ་པར་ཡལ་བར་དོར་བ་དང་། བདག་པོས་རྟེན་པའི་སར་མ་བཞག་  
པ་དང་། མ་བཞགས་པར་ཁོ་བོའི་ཡིན་ཅོ་ཟེར་བ་ཅམ་ལ་གཏད་པ་དང་། བདག་པོ་མ་  
བྱང་ན་ཟླ་བ་བྱུག་ཚུན་ཆད་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་མཛོད་དུ་མ་བསྐྱངས་པ་དང་། དེའི་འོག་  
ཏུ་བདག་པོ་མ་བྱང་བས་དགོན་མཚོག་གི་དོན་དུ་སྤྱད་པའི་ཆེ་བདག་པོས་སྐོང་ན་  
གནང་བ་གསོལ་ཉེ་མི་སྟེར་ན་མ་བཏད་པ་དང་། བསྐྱེད་སྐོང་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་  
བསྐྱངས་པ་དྲིན་མི་ཆེའམ་ཞེས་མ་སྐྱས་པར་བསྐྱེད་བྱིན་པ་དང་། ཆས་པ་དང་ན་བ་  
ལས་གཞན་པས་“བཞོན་པ་ལ་བཞེན་པ་དང་། ཆན་པོ་དང་ནད་པས་ཀྱང་ཚོས་ལྡན་  
གྱི་དོན་ལས་གཞན་པ་དང་། ཆས་སྟེག་དང་ལྡན་པས་བཞོན་པ་ལ་བཞེན་པ་དང་།  
ཚོས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆའི་ཁྱི་དང་བྱིས་པ་བསོད་ནམས་འདོད་པས་རིན་པོ་

1 མོ  
2 བཞེན

ཆེས་སྐྱུས་པའི་ལོ་ལ་ལོ་གསལ་བ་བཤམས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་འདུ་གེས་མ་བཞག་  
 བར་ལོངས་སྐྱུད་པ་དང་། རྒྱལ་འདོགས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་དམ་རྒྱ་  
 འཆང་བ་དང་། སོ་མང་གིས་སྐྱབ་བཤམ་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་བར་མེ་ལོང་གིས་  
 བཞིན་ལྟ་བ་དང་། འབྲུལ་རིས་གསུམ་བསྟེན་བ་དང་། གི་ཉང་ལ་སོགས་པའི་དེས་  
 བསྐྱུ་བ་དང་། བྱིས་པ་བསོད་ནམས་འདོད་པས་རྐང་པ་གཉིས་ལ་དེས་བསྐྱུས་པ་དེ་  
 ཉིད་ཀྱི་མདུན་དུ་དོར་བ་དང་། དེས་བསྐྱུས་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་།  
 བྱིས་དུ་འགྲོ་ཞིང་བྱིས་པ་ལ་ཚོས་སྟོན་བ་དང་། དེས་བསྐྱུས་པ་དོར་བའི་འོག་ཏུ་ལྷུས་  
 མ་བྱས་པ་དང་། བྲམ་ཟེའི་སྲང་བྱ་ཐོགས་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་བར་སྲགས་སྐྱུད་  
 འཆང་བ་དང་། བདག་གསོ་བའི་ཕྱིར་སྲགས་སྐྱུད་བསྟེན་པའི་ཚེ་ཡང་དཔུང་བ་གཡོན་  
 བ་ལས་གཞན་དུ་འཆང་བ་དང་། བདག་སོས་ནས་ཀ་བ་དང་ཚིག་པའི་གསེབ་མ་ཡིན་  
 བར་གར་བབ་བབ་ཏུ་དོར་བ་དང་། གར་དང་རོལ་མོ་སྟོད་པ་དང་སྟོབ་པ་དང་།  
 བཟུངས་པ་དང་བལྟ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་། དགོ་སྟོང་མ་གར་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་།  
 མཚོ་འཚོམས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཅེ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཅ་ཚོ་འདོན་པ་དང་། ཚོད་པ་དང་  
 དེགས་པ་དང་། ལུས་ལ་རྟེན་པ་དང་། ཚོད་པའི་བསམ་བསམ་ལུས་དང་དག་གི་རྣམ་  
 འཇུང་བྱེད་པ་དང་། སྟོད་བརྒྱུད་པས་བས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། མེ་ཉོག་ན་རྒྱབ་རྒྱ་  
 བ་དང་། གར་མཁན་སོགས་ལ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་བྱ་དགའ་སྟེར་བ་དང་། མི་རིངས་པར་  
 རྒྱུག་པ་དང་མཚོང་བ་དང་། དྲག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། བརྒྱ་དང་ལག་པ་ཉ་ལྟར་བསྐྱོར་ཉེ་  
 འགྲོ་བ་དང་། རྒྱུར་གསེག་མ་འདེབས་པ་དང་། རྒྱ་ལ་རོལ་མེའི་སྐྱེ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་།  
 རྩ་བ་ལ་ཕྱི་ལ་མོ་ཉུག་པ་དང་། ལྷང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱད་འདོན་པ་



དང་། དུང་དང་སིལ་དགོལ་ལ་སོགས་པ་རྩལ་མེའི་སྐྱ་བེུད་པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ཁྲུས་བེུད་པའི་ལྷུང་བེུད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་གིས་  
བཟུ་བའི་དངོས་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གསལ་པའི་རྩལ་ཡིན་པ། དུས་ནི་སོ་གའི་རྩལ་བ་  
ལྷག་མ་བེུད་དང་གཉིས་དང་དབྱར་གྱི་དང་སོ་རྩལ་བ་གཅིག་དང་། རྩལ་བ་བེུད་བེུད་ཅིང་  
ཁྲུས་བེུད་དུ་གནང་བའི་དུས་མ་ཡིན་པ། རྟེན་ནི་ནད་པ་དང་ལས་བྱས་པ་དང་ལམ་དུ་  
བྱིན་པ་དང་། གོས་གྱི་བྲ་སྐྱལ་བ་ཡན་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་པ་དང་། ཆར་གྱི་ཐིགས་པ་  
གཉིས་ཡན་ཆད་གྱིས་ལུས་ལ་འཕོག་པ་དང་། སྐྱ་བེུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྲུས་བེུད་  
དགོས་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའོ། །གནས་ནི་ཉ་ཅང་ཆ་བའི་གནས་མ་ཡིན་  
པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྲོང་ཁྲུས་བེུད་པར་འདོད་པས་  
སྐྱོར་བ་མགོའམ་རྐང་བ་གང་དུང་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཁྲུས་བེུད་པར་ཚོམ་པ། མཐར་  
ཐུག་ལྟེ་བར་སོན་པའོ། །རྩལ་ཡིན་པ་འོ་མ་སོགས་གྱིས་ཁྲུས་བེུད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་  
སོ། །ན་བ་ལ་སོགས་པས་ཁྲུས་བེུད་དགོས་པའི་ཆེ་དུས་འཇམ་མ་བྱས་པ་དང་། རྩལ་བ་  
བེུད་ན་ཁྲུས་བྱས་པ་དེས་དགོས་པ་འགྲུབ་བཞིན་དུ་དེའི་སྐྱ་རོལ་ཏུ་ཁྲུས་བེུད་པ་ལ་  
བསྐྱབ་བེུད་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་གཉིས་ནི་འདི་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟད་གྱི་དུས་འཇམ་བེུད་  
དགོས་པ་དང་སྐྱིན་བཏང་དམིགས་བསམ་ལ་ཡོད་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་  
སྐྱར་བར་བེུད། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་རྩལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་  
གཞོད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ། འདོད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ། གཞོད་པས་ཀུན་  
ནས་བསྐྱང་བ་གཞན་བསྐྱན་པ། འདོད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་གཞན་བསྐྱན་པ་བཞི་  
ལས་དང་སོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་སོ་དུད་འགོ་གསོད་པའི་ལྷུང་བེུད་ལ་བཞིའི་དང་སོ་

གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་ཐ་མལ་པའི་མིག་ལ་སྣང་དུ་རྒྱང་བའི་དུད་འགོ་ཡིན་  
བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒོང་གསོད་བར་འདོད་པ། སྐྱོར་བ་  
གསོད་བར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་སྐྱོག་འགགས་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་  
སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་གསོད་པའི་སེམས་གྱིས་བསྐྱུན་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །

གཉེས་པ་འགྲོད་པ་སྐྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་  
ལ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ནི་དག་སྒོང་ཚོས་དུག་ལྡན་ནོ། །གང་གིས་འགྲོད་པ་  
སྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་དག་སྒོང་གི་སྒོམ་པ་མ་སྐྱེས་པའམ་ཕམ་པ་བྱུང་བ་སོགས་  
དག་སྒོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒོང་  
འགྲོད་པ་སྐྱེད་པར་འདོད་པ། སྐྱོར་བ་དག་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་སྐྱོབ་བར་ཚོམ་པ།  
མཐར་ཐུག་འགྲོད་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་དོན་གོ་བའོ། །ལྷག་མ་བྱུང་བ་སོགས་གྱིས་འགྲོད་  
པ་སྐྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ག་ག་ཚིལ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་  
གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ཡུལ་ནི་དག་སྒོང་ཚོས་དུག་ལྡན་གྱི་ལུས་ཕམ་པ་སྐྱེད་པའི་མ་  
དང་ཟག་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་ལུས་དངོས་མ་ཉམས་པའོ། །གང་གིས་རེག་པའི་རྟེན་  
ནི་རང་ཉིད་གྱི་ལུས་དངོས་མ་ཉམས་པའི་སོར་སོ་ལ་སོགས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་  
ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྒོང་སྐྱི་གཡའ་བར་བྱ་བའི་སེམས་གྱིས་རེག་པར་འདོད་པ།  
སྐྱོར་བ་རེག་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་རེག་པ་རྫོགས་ན་རེག་བྱེད་དུ་མས་ཀྱང་ལྷུང་  
བ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་འོ། །

གཉེས་པ་ལ་གཉེས་ལས་དང་བོ་ཚུ་ལ་ཅེ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་  
ཡན་ལག་ལ་འདྲི་ག་རྟེན་ལ་བྲགས་པའི་ཚུ་སྟེ་བར་སྐྱེ་བ་པའི་ཚད་དུ་ཚོགས་

1 གསོང

བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་ཀུན་སྒོང་ཚོང་པས་དགའ་བ་ཉམས་སུ་  
 མྱོང་བར་བྱ་བའི་འདུན་པས་སོ། །སྒྲོང་བ་རང་མ་བསྐོས་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་  
 བས་རྒྱའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་རྒྱན་སྤྲོགས་དང་རྒྱན་ལས་བརྒྱུག་སྤྲོགས་སུ་རྩོམ་བ་  
 དང་། རྒྱ་ལ་རྩ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་འབྲིན་པ་དང་། རྒྱ་བསྐྱབས་འབྲེན་པ་སོགས་ཀྱིས་  
 བར་རྩོམ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ཅེ་བ་རྩོགས་པའོ། །ཁམ་པོར་ལ་སོགས་པའི་སྒོད་དུ་  
 རྒྱགས་པའི་ཚད་དུ་མ་ཚོགས་པ་དང་། ཐུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཅེ་བ་དང་། གང་གི་ཅེ་  
 བ་མ་ཡིན་པ་བོང་བ་འབེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ཅེད་མོར་གྱུར་བ་གཞན་ཐམས་  
 ཅད་དང་། “རྒྱ་ལ་<sup>1</sup>བེམ་རྡོལ་གྱིས་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་བྱད་  
 མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྷུང་གྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ཡུལ་ནི་བྱད་  
 མེད་ཚོས་དུག་ལྡན་གྱི་སྤྲེང་དུ་སྤྲང་མ་དང་མི་ལྡན་བའོ། །གནས་ནི་གནས་ཀྱི་རོ་པོ་  
 ཉིད་དུ་གྲུབ། སྒྲོད་ལམ་བཞི་པོར་། བར་འདོམ་གང་གི་ནང་གི་གནས་གཅིག་ཡིན་  
 བའོ། །དུས་ནི་མཚན་མོ་ཡིན་བའོ། །རྟེན་ནི་ཁྲིམས་ལྷོགས་དང་མི་ལྡན་བའོ། །བསམ་  
 པ་ལ་འདྲ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་ཀུན་སྒོང་ཉལ་བར་འདོད་པ། སྒྲོང་བ་གཉི་ག་ཉལ་བའི་  
 སྒྲོད་ལམ་གྱིས་ལྷན་ཅིག་གཉིད་ལོག་པར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་མཚན་མོ་འདས་  
 བའོ། །གསུམ་པ་གཞོད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་གཞན་བསྐྱན་པ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་  
 སྤངས་པར་གྱེད་པའི་ལྷུང་གྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་སྤངས་པར་གྱེད་  
 བའི་ཡུལ་ནི་དགེ་སྒོང་ཚོས་དུག་ལྡན་ལོ། །སྤངས་པར་གྱེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཡི་  
 དུགས་དང་ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་དང་། ལྷ་བ་ནག་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་  
 གཟུགས་དང་། མེད་གོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱད་དང་། བཤང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྗེ་དང་།

1 ལྷ་ལ

“སྲིད་པ་ལ་སོགས་པའི་རེག་པ་ལྟ་བུ་འདྲིམ་པའི་རྒྱ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་ཀུན་སྲོད་བཞད་གད་ཡན་ཅད་ཀྱིས་སྤངས་པར་འདོད་པས་འདྲིམ་པའི་རྒྱ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པར་འདོད་པ། སྲོད་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་འདྲིམ་པའི་རྒྱ་སྐྱབ་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བས་སྤངས་པར་མ་གྱུར་གྲང་སྤང་བྱེད་དོ། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པས་སྤངས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །སྲོད་པའི་ཅེད་དུ་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་འདྲིམ་པ་སྦྱེད་པ་ལ་སྤྱང་བ་མེད་དོ། །གཉིས་བ་སྦྱེད་པའི་སྤྱང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གང་གི་སྦྱེད་པའི་ཕྱལ་ནི་རབ་བྱུང་ཕྱེ་ཕྱ་གང་རུང་གི་སྡོམ་པ་དག་ཅིང་ལྟ་བ་མ་ཐུན། ཐ་སྦྱང་གསུམ་དང་ལྡན། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའོ། །གང་སྦྱེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱེད་རུང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཕྱལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་ཀུན་སྲོད་བརྒྱ་སེམས་དང་པན་འདོད་མ་གཏོགས་པས་སྦྱེད་པར་འདོད་པ། སྲོད་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་སྦྱེད་པར་ཚོམ། མཐར་ཐུག་སྦྱེད་པ་རྩོགས་པའོ། །

གསུམ་པ་གདེང་མེད་པར་སྲོད་པའི་སྤྱང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་གི་སྦྱེད་པའི་ཕྱལ་ནི་དགོས་ཚུལ་ལྡན་ཞོ། །གང་སྲོད་པའི་དངོས་པོ་ནི་རུང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པའི་གོས་རང་གིས་དེ་ལ་སྡོམ་མེད་དུ་བྱིན་པ་གནང་བ་མ་ཐོབ་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་ཀུན་སྲོད་བརྒྱ་སེམས་ཡིད་གཟུགས་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་གཞན་པ་རང་གི་ཡིན་པའི་སྡོམ་གཞི་དེས་མི་དགའ་བར་ཤེས་བཞིན་དུ་སྲོད་པར་འདོད་པ། སྲོད་བ་སྲོད་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་དེའི་

1 ལྱིང

རྒྱུ་བྱིས་སྤྱད་པ་རྫོགས་པའོ། །ལོ་ས་ལས་གཞན་པའི་ཡོ་བྱད་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་  
 ལོ། །བཞི་པ་སྤྱད་པ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གང་ལ་  
 སྤྱད་པ་གདབ་པའི་ཡུལ་ནི་མཚན་དང་ལྟ་བ་རང་སྤྱོགས་གསོ་རུང་དང་གཞན་  
 སྤྱོགས་རྣམ་དག་ཏུ་གནས་པ། ར་སྤྱད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། བདག་ལས་ར་དང་  
 པའོ། །སྤྱད་པ་འདེབས་པའི་དངོས་པོ་ནི་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་གང་རུང་རོ། །ལོ་བྱའི་  
 ཡུལ་ནི་རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་ཅིང་ར་སྤྱད་ལྷ་དང་ལྡན་པ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་  
 པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་གང་གིས་སྤྱད་པ་འདེབས་པའི་གཞི་དེས་དག་པར་  
 ཤེས་པའོ། །ཀུན་སྲོང་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཉེ་སྤྱ་བར་འདོད་པ། སྤྱོད་བ་རག་མཚན་ཉིད་  
 ལྷ་ལྡན་གྱིས་གསལ་པོ་འམ་བག་ཚམ་གང་རུང་གིས་སྤྱད་པ་འདེབས་པར་ཚོམ་  
 པའོ། །མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །བཞི་པ་བྱད་མེད་དང་ལྡན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་  
 ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་དང་ལྡན་ཅིག་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ནི་བྱད་  
 མེད་ཚོས་དུག་ལྡན་གྱི་སྤྱེད་དུ་བྱིས་པ་ལོ་ཡིན་པ། རོ་མ་སྤོས་པ། ལམ་གྱི་བསེལ་  
 བྱེད་པ་དང་ལམ་སྤོན་པ་དང་དགེ་སྲོང་འགྲོ་མི་རུས་པ་ལམ་དུ་འབྲིད་པ་རྣམས་མ་  
 ཡིན་པའོ། །ལམ་ནི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་རྒྱུད་གྲགས་སུ་ལོངས་པ། དུས་ནི་ཉི་མ་  
 གཅིག་ཡིན་པ། ཉེན་ནི་ཁྲིམས་གྲོགས་མཚན་ཉིད་པ་དང་མི་ལྡན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་  
 འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་ཀུན་སྲོང་རང་དགར་ལྡན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ།  
 སྤྱོད་བ་འགྲོ་བར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་རྒྱུད་གྲགས་འདས་པའོ། །རྒྱུད་གྲགས་བྱེད་  
 ཚོན་ཚད་དུ་ཉེས་བྱས་ལོ། །གསུམ་པ་ཚོ་གའི་བྱེ་བྲག་ལ་ལོག་པར་སྤྱབ་པ་ལ་འབྲལ་  
 གྱི་ཚོག་། རས་གྱི་ཚོག་། རྫོགས་གྱི་ཚོག་། ཚོག་རྣམ་དག་གི་རྒྱ། དུས་ཁྱད་པར་ཅན་

གྱི་ཚོ་ག །ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚོ་ག་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་དུག་གི་དང་པོ་ལ་  
གསུམ་ལས་དང་པོ་རྒྱན་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ལས་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་  
གཞིའི་ཡན་ལག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ནི་ཁྲིམ་པ་ཐ་སྙད་བཞི་དང་ལྷན་  
ཞིང་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས། སྐྱེས་པའི་མཚན་དང་ལྷན། སྲོང་འཛོམས་པའི་ཚོམ་  
རྒྱན་པའམ་ཤོ་གམ་འབྲལ་བའི་ཚོང་པ་གང་ཡང་རུང་བ། རོ་མ་སློམ་བ། བན་  
གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ། །དུས་དང་ལམ་དང་བསམ་སྦྱོར་མཐར་ཐུག་  
ནམས་སྡེ་མ་དང་འབྲའོ། །

གཉིས་པ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་  
གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ནི་བསྐྱེན་པར་མ་  
རྫོགས་ཤིང་རྫོགས་པར་འདོད་པ། སློམ་པ་སྐྱེ་བའི་བར་ཚད་གཞན་དང་མི་ལྡན་ཞིང་  
མངལ་ཤོལ་དང་བཅས་ཉེ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པའོ། །རྟེན་ནི་ཡུལ་དེའི་མཁན་སོ་བྱས་  
པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་དེར་དེས་བའམ་ཡིད་གཉིས་  
ཐ་བ། ཀུན་སྒོང་མཁན་སོ་བྱས་པའི་སློབ་པས་བསྐྱེན་རྫོགས་བྱེད་པར་འདོད་པ། སྦྱོར་  
བ་ཚོ་ག་བྱེད་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་རྫོང་བ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་  
པའོ། །མཁན་སོ་ལས་གཞན་པའི་སློབ་དཔོན་དང་དགོ་འདུན་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ལོ་ཉི་  
ཤུ་ལོན་པ་ལ་མ་ལོན་པར་དེས་བའམ་ཡིད་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཤེས་པ་དང་།  
མངལ་ཤོལ་དང་བཅས་ཉེ་ཉི་ཤུ་ལོན་ཀྱང་སྐྱེས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་དེར་  
ཤེས་བཞིན་དུ་བསྐྱེན་རྫོགས་བྱེད་ན་མཁན་སོ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་  
ལོན་པར་འདུ་ཤེས་ན་སློམ་པ་སྐྱེ་ལ། དེས་མངལ་ཤོལ་དང་བཅས་ཉེ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་

བའི་སྤྱོད་ལ་ཉུང་མ་ལོན་པར་བསྐྱེན་རྫོགས་བྱས་པར་ཤེས་ན་སྤོམ་པ་གཏོང་  
 འོ། །གསུམ་པ་ས་ཚོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་  
 གསུམ་པའི་ས་ཡིན་པ། འོག་གཞི་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཉམས་པ་འཐས་པར་གནས་  
 བའོ། །རྟེན་ནི་རྒྱུད་བ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཆེ་རྒྱ་སྐར་གྱི་སྤྱོད་བས་ལུང་མ་སོར་བཞི་  
 ཅམ་འཇུགས་པའི་ལག་གི་ལྷ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་  
 གུན་སྤོང་རྟོལ་རྟོར་འཇུག་པར་འདོད་པ། སྤྱོད་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་ལུང་བ་  
 འདེབས་པ་དང་། ཅིག་པ་འཇིག་པ་སོགས་གང་རུང་གིས་རྟོལ་ཅོམ། མཐར་ཐུག་  
 གྱུ་བ་རྫོགས་པ་ནའོ། །གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ས་གཞི་དང་སྤལ་བ་ཆར་ཚུ་ཞོད་  
 བའི་ཆེ་ལྷ་བ་གསུམ་མ་ལོན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཆེ་ལྷ་བ་རྒྱག་མ་ལོན་པ་དང་། རྩོ་ཐལ་  
 རྒྱ་དང་བྱེ་མ་ཤས་ཆེ་བ་དང་འདྲེས་པའི་ས་དང་ས་ཞག་དང་། སྤང་རུབ་གྲུགས་ནས་  
 འབོགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུང་བ་འབྲིན་པ་དང་། རི་མོ་འདྲན་པ་དང་། སའི་བྱེ་  
 མ་འདྲེས་པའི་ལྷ་བ་འབོགས་པ་དང་། འདམ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་མ་ཚང་  
 བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ཟས་གྱི་ཆོ་ག་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་མགོན་  
 གཉེར་རིང་འདུག་གི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་སྤྱིན་བདག་ནི་ཁྲིམ་  
 བ་ཚོས་ལྷ་ལྷན། རང་ཉིད་མགོན་དུ་འབོད་པ་ལོ་ཡིན་ཞིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་དང་དུས་  
 རེས་པ་ཅན་གྱིས་འབོད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དངོས་པོ་ནི་རྒྱུད་ཞིང་ཟས་གཅིག་གི་ཚད་  
 དང་ལྷན་པའི་དུས་རྒྱུད་གི་ཟས་ཡིན་པ། སྤྱིན་བདག་དེ་ཉིད་གྱི་ཡིན་པ། འསོ་དང་  
 བཅས་པ་ཡིན་པའོ། །རྟེན་ནི་ནད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་བསྐྱབ་རྒྱུན་གཅིག་པ་ཡིན་  
 པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་གུན་སྤོང་ལྷ་བ་བཞི་ལས་ལྷག་པར་ཟ

བར་འདོད་པ། ལྷོར་བ་ཟ་བར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་ལྷོ་བ་བཞི་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ཟས་  
མགུལ་དུ་མི་ད་པའོ། །སྤྱིན་བདག་གིས་བསྐྱབས་པ་ལས་ལྷག་བར་ལྷོར་བ་དང་།  
གསོལ་བཞིའི་ལས་ལ་སོགས་པ་ཚིག་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་སྐྱུར་བ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་  
ཉེས་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་གོགས་ཀྱི་ཚོག་ལ་འོག་བར་སྐྱབ་པ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་  
ལ་གང་ལ་སྐྱོང་བའི་ཡུལ་ནི་དགོ་སྐྱོང་ཚོས་ཤུག་ལྷན་རང་“གི”བསྐྱབ་པ་ལས་  
བརྩམས་ཏེ་བསྐོ་བ་པོ་ཡིན་པ། འདུལ་བ་ཤེས་པའོ། །གང་སྐྱོང་བའི་དངོས་པོ་ནི་  
འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་རང་གི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་སྐྱ་  
བ་པོ་མངོན་བར་ཤེས་པ་ལ་དེར་དེས་བའམ་ཡིད་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཤེས་པ།  
ཀུན་སྐྱོང་གང་ཟག་ལ་མི་ཤེས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་མི་སྐོབ་པའི་ཚིག་སྐྱ་ཞིང་གོ་  
བར་འདོད་པའོ། །ལྷོར་བ་དག་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱིས་སྐྱོ་བར་ཚོམ། མཐར་ཐུག་  
དོན་གོ་བའོ། །མདོ་སྤེལ་ལས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཉེ་བར་འདོག་པ་སྐྱོང་བ་ལ་  
ཉེས་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉན་ཚུ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ཉན་  
ཚུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ནི་ལྷ་བ་མ་ཐུན་པ་མ་གཏོགས་པའི་དགོ་སྐྱོང་ཚོས་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྤྱིང་  
དུ་རང་དང་བརྩམས་པའི་བྱིར་གྲོས་བྱེད་པའི་དགོ་སྐྱོང་གཉིས་ལ་སོགས་པའོ། །ཚོད་བ་  
ནི་ཚོད་བ་བཞི་ལས་གང་རུང་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་ཀུན་  
སྐྱོང་ཚོད་བ་སྐྱར་བའི་ཆེད་དུ་ཉན་པར་འདོད། ལྷོར་བ་ཉན་པར་ཚོམ། མཐར་ཐུག་

1 ག  
2 བར



དོན་གོ་བཤོ། །སྤྲོ་ཅམ་ཐོས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཞན་གྱི་འཐབ་མོ་སྤར་བ་དང་  
 འཐབ་མོ་བྱེད་པ་ཉན་པ་དང་། དེའི་དྲུང་དུ་འདུག་པ་དང་། ཚུང་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་  
 མི་འབད་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་མི་སྤྲོ་བར་འགྲོ་བའི་ལྷུང་  
 བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་ནས་འགྲོ་བའི་གནས་ནི་ལས་མཚམས་  
 གྱི་གནས་ཡིན་པ། ལས་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་ཚོས་དང་ལྡན་ཞིང་རང་ལ་མི་མ་སྤྲོ་  
 བའི་ལས་མ་ཡིན་པའོ། །ཉེན་ནི་དགོ་སྤོང་གཤམ་ན་འཁོད་པ་ལ་མ་སྤྲོས་ཤིང་བར་ཆད་  
 དང་མི་ལྡན་པ་ལས་ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་དུ་འདུས་པ། དུས་ནི་གསོལ་བ་མ་བྱས་པའི་  
 དུས་ཡིན་པ། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྤོང་ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་  
 ལས་འདས་ཉེ་འགྲོ་བར་འདོད། སྤྲོར་བ་འགྲོ་བར་ཚོམ། མཐར་ཐུག་ཐོས་པའི་ཉེ་  
 འཁོར་ལས་འདས་ནའོ། །དོན་མེད་པ་དང་མི་རིགས་པས་དགོ་སྤོང་འཁོད་པ་ལ་སྤྲོས་  
 ཉེ་འགྲོ་བ་དང་། ཚོས་དང་མི་ལྡན་པའི་ལས་དང་། ལས་ཚོས་ལྡན་གྱི་གསོལ་བ་བྱས་  
 བས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །བཞི་པ་མ་གྲུས་པའི་ཚུལ་གྱི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་  
 ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་སངས་རྒྱས་སམ་དགོ་འདུན་ནམ་དེའི་ཞལ་ཉ་པ་གང་རུང་གི་  
 བཀའ་བསྐྱོ་བ་ཚོས་ལྡན་ཡིན་པ། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྤོང་མ་  
 གྲུས་ཤིང་ཤད་སྤྲུང་མེད་པར་འདའ་བར་འདོད་པ། སྤྲོར་བ་སྤོང་དུ་གཏམ་ཟེར་བ་  
 ལ་སོགས་པས་བཀའ་ཚོས་ལྡན་ལས་འགལ་བར་བྱེད་པར་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་  
 བཀའ་ལས་འགལ་བར་བྱས་པ་རྗེ་གས་པའོ། །མཁན་པོ་དང་སྤོབ་དཔོན་གྱི་བསྐོ་བ་  
 དང་། དགོ་འདུན་གྱི་ཚོས་དང་མི་ལྡན་པའི་བསྐོ་བ་ལས་འགལ་བ་དང་། ཤད་སྤྲུང་  
 མེད་པ་དང་། མ་གྲུས་པ་གང་རུང་གཅིག་མ་ཚང་བས་བཀའ་ཚོས་ལྡན་ལས་འདའ་

བར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ཚོ་ག་རྣམ་དག་གི་རྒྱ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལྟོས་པར་  
 འགྱུར་བ་འཕྲུང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་འབྲུའི་ཚང་དང་བཙུག་  
 པའི་ཚང་གི་སྤང་མ་དང་ཚིགས་མཁམ་ཁུ་བ་གང་རུང་ལྟོས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ།  
 མིད་པར་མངོན་པའི་ཚད་དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་ཞིང་ཀུན་  
 སློང་འཕྲུང་བར་འདོད་པ། སྐྱོར་བ་འཕྲུང་བར་ཚོམ། མཐར་ཐུག་མཁྱལ་དུ་མིད་ནའོ།  
 བབས་ཀྱི་ཚང་བུ་དང་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅིས་མ་མཐོན་ཅིང་ལྟོས་པར་འགྱུར་བ་  
 དང་། ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ལྟོས་འགྱུར་གྱི་འི་དང་རོ་བོ་བའི་ཐུག་པ་ལ་སོགས་  
 བ་འཕྲུང་བ་དང་། ལྟོས་པར་འགྱུར་བ་མི་མིད་ཅིང་མཁུར་བར་བསྐལ་བ་དང་། ལུས་  
 ལ་སྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །ནད་པས་མཁུར་བར་བསྐལ་བ་དང་ལུས་ལ་སྐྱེད་  
 བ་ཚམ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ལ་སློབ་ལ་བབ་ཀྱང་མིད་དུ་མི་རུང་ངོ། །

ལྷ་པ་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚོ་ག་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་  
 དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གང་དུ་  
 འགྲོ་བའི་གནས་ནི་བྲིམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་གནས་ཡིན་ཞིང་གནས་ཀྱི་  
 མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ། སྐྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་བ། གྲོང་བའི་ཚོས་ལྷག་པར་སྐྱོད་པ་  
 ཡིན་པ། གང་ནས་འགྲོ་བའི་གནས་ནི་སྡེ་ལྷའི་སྡོམ་པ་དག་ཅིང་ལྷ་བ་མཐུན་ལ་བར་  
 འཕྲོད་པའི་སྐྱ་ས་ཡོང་བའོ། །རྟེན་ནི་འཁོད་པ་ལམ་སྐྱས་པ་དང་བར་ཚད་དང་མི་ལྡན་  
 ཞིང་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱབ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པ། དུས་ནི་རང་གི་སྤིང་གི་ཉི་མ་  
 བྱེད་ཡོལ་ནས་སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་བའི་དུས་ཡིན་པ། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་དུས་  
 མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་དེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཤེས་པ། ཀུན་སློང་མ་སྐྱས་

བར་མྱོང་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ། སྐྱོར་བ་འགྲོ་བར་ཚུམ་མཐར་ཐུག་གཏན་པའམ་ཉེ་  
 འཁོར་ལས་འདས་པའོ། །དུས་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་  
 བས་མྱོང་དུ་འགྲོ་བ་དང། མྱོང་གཅིག་གི་ཁྲིམ་ཤར་མ་ལྟ་བུར་འགྲོ་བར་སྐྱུས་ཏེ་རུབ་  
 མ་ལྟ་བུར་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་མྱོང་རྒྱ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་གཉིས་ཀྱི་  
 དང་པོ་སྤྱི་དོ་མྱོང་རྒྱ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གང་དུ་རྒྱ་བའི་  
 གནས་དང་དུས་ནི་སྔ་མ་དང་འབྲ་བ་ལས་ཁྲིམ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའོ། །བསམ་  
 བ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྐོང་ཁྲིམ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་བར་འདོད་  
 པ། སྐྱོར་བ་བར་ཆད་དང་གཞན་གྱིས་བོས་པའི་དབང་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བར་ཚུམ་  
 མཐར་ཐུག་དགོ་སྐོང་འཁོད་པ་ལ་སྐྱུས་ཀྱང་ཁྲིམ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་  
 པའམ་ཉེ་འཁོར་འདས་པ་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྔ་དོ་མྱོང་རྒྱ་བའི་ལྷུང་  
 བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་དུ་རྒྱ་བའི་གནས་ནི་སྔ་མ་དང་འབྲ་བ་  
 ལས་ཁྲིམ་བཞི་པ་ཞེས་པའི་གནས་སུ་ཁྲིམ་གསུམ་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་ཞེས་སྐྱུར་  
 རོ། །དུས་ནི་སྔ་དོའི་དུས་སུ་རང་གི་"མིང་གིས་དགོ་འདུན་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་  
 པའི་དུས་རུང་གི་ཟས་ལ་སྐྱུན་བྲངས་པའི་དུས་ཡིན་པ། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་  
 འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྐོང་ཁྲིམ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་རྒྱ་བར་འདོད་པ། སྐྱོར་བ་བར་  
 ཆད་དང་མི་ལྡན་བཞེན་དུ་སྤྱིན་བདག་ལ་ཁོ་བོ་མ་འོངས་པའི་དབང་གིས་ཟས་བྲིམ་  
 པའི་དུས་ཡོལ་བར་མ་བྱེད་ཅེས་མ་བསྐོ་བར་རྒྱ་བར་ཚུམ་མཐར་ཐུག་ཁྲིམ་གསུམ་  
 པའི་སྐོའི་གཏན་པའམ་ཉེ་འཁོར་འདས་པའོ། །གསུམ་པ་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་མཚན་  
 མོ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གང་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་ནི་

1 མིད

རྒྱལ་པོའམ་བཙུན་མོང་གང་རུང་གི་གནས་སྐོང་ལམ་བཞི་ཤོང་བ། གནས་ཀྱི་ངོ་  
 བོང་གྲུབ་པའོ། །དུས་ནི་རྒྱལ་པོ་གསུང་གི་འོད་དམར་པོ་ཆགས་པ་འདས་ནས་སྐྱེ་  
 རེངས་ཐམས་ཅད་ཤར་གྱི་བར་ཡིན་པའོ། །རྟེན་ནི་རྒྱལ་པོས་བོས་པ་དང་བར་ཚད་དང་  
 ལྡན་པ་གཏུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དགོས་པ་ཁྲུང་པར་ཅན་མེད་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་  
 ཤེས་ནི་ནམ་མཁའ་ལངས་པ་ལ་དེར་རེས་པའམ་ཡིད་གཉེས་ཟེ་བའོ། །ཀུན་སྐོང་འགྲོ་  
 བར་འདོད་པ། སྐྱོར་བ་ཉིན་མོ་ཕྱིན་ཏེ་མཚན་མོ་འདུག་པའམ་མཚན་མོ་འཇུག་པར་  
 ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་བསྐྱོར་བ་མེད་ན་“ཕྱི་རོལ་ཉེ་འཁོར་དང་། བསྐྱོར་བ་ཡོད་ཅིང་  
 སྐོམ་བཙུགས་ན་བསྐྱོར་བའི་ནང་དང་། སྐོ་བཙུགས་ཏེ་བཅད་ན་གཏན་པའི་གནས་  
 དང་། མ་བཅད་ན་གཏན་པ་ཉེས་འགྲུར་དུ་བཅའ་བའི་མཚམས་རྣམས་གང་རུང་  
 འདས་པ་ན་དངོས་གཞིར་འགྲུར་ཏེ། “དེ<sup>2</sup>ཡང་མཚན་མོའི་ནང་དུ་ལན་དུ་མར་འགྲོ་  
 བ་ལ་གངས་དེ་སྟེད་ཀྱི་ལྷུང་བར་འགྲུར་ལ། མཚན་མོ་འདས་པ་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །མ་  
 སྐྱུས་པར་འགྲོ་བ་ལ་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་ཡང་འགྲུར་  
 རོ། །རྒྱལ་པོའམ་བཙུན་མོའི་སོ་བྲང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སོང་བ་ལས་དེ་དང་འབྲེལ་  
 བའི་གྲོང་དུ་ཞུགས་པ་ཅམ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །སོ་བྲང་དུ་འཇུག་དགོས་པའི་ཆེ་གྱུ་  
 ཚོམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །

དུག་པ་ལུལ་ཁྲུང་པར་ཅན་གྱི་ཚོ་ག་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་བསྐྱབ་པའི་གཞིའི་  
 དངོས་པོ་ལ་ཁྲུང་དུ་གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ཁྲུང་དུ་  
 གསོད་པའི་གཞི་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པར་གཏོགས་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པ།

1 ཕྱིར་ལ  
 2 རེ

གོ་བྱ་ལུལ་ནི་དགེ་སྤོང་ཚོས་རྒྱག་ལྡན་ལོ། །དུས་ནི་གསོ་སྤོང་ལ་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་  
 འདོན་པའི་དུས་ཡིན་པ། རྟེན་ནི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལན་གཉིས་ཐོས་ཤིང་ཡིད་རྫོངས་པ་  
 མ་ཡིན་པ། གསོ་སྤོང་གི་ལས་དེ་ལ་གཏོགས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་  
 འཇུག་ཞིང་ཀུན་སྤོང་བཞད་གད་ཡན་ཚད་གྱིས་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ཚིག་སྐྱ་བར་  
 འདོད་པ། སྤྱོད་བ་དག་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱིས་ཚོས་འདི་ཡང་མདོའི་ནང་དུ་  
 གཏོགས་པར་བདག་གིས་གཟོད་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་  
 ཚིག་སྐྱ་བར་ཚོམ། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །དགེ་སྤོང་མའི་སོ་ཐར་འདོན་པའི་ཚེ་  
 ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འདོན་པ་ལས་  
 གཞན་པའི་དུས་སུ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དང་། མདོ་སྤེའི་བསྐྱབ་པ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་  
 རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འདོན་པ་ན་མ་གྲུས་པས་ཉན་པ་མ་བརྒྱུག་  
 བ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །བཞི་བ་“འཚོ་བ་རྣམ་དག་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་  
 རྫོད་སྤྱད་དང་གོས་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་  
 ཁབ་རལ་འཚོས་པའི་ལྷང་གྲེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་ཁབ་རལ་གྱི་རྒྱ་བ་  
 སོ་དང་དུས་པ་སོགས་དུང་བ་ཚད་ལྡན་རང་གི་ཡིན་པ། ལྟར་ཚད་ལ་གཞོད་པའི་  
 བཟོའི་ཚོམ་པ་མ་བྱས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཇུག་ཞིང་ཀུན་སྤོང་རང་  
 དོན་དུ་གྲེད་པར་འདོད་པ། སྤྱོད་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་གྲེད་པར་ཚོམ། མཐར་ཐུག་  
 བཟོ་རྫོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཁྲི་རྐང་འཚོས་པའི་ལྷང་གྲེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་དགེ་  
 འདུན་དབང་པའི་ཁྲི་ལམ་ཁྲི་ཕུ་བྱ་གར་གཞུག་པའི་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་ཁྲུ་གང་གི་ཚད་

1 འཚོ

ལས་ལྷག་པ། རྒྱུ་ལའོར་གསུམ་གྱི་ཚད་དང་ལྷན་པ། སྤར་ཚད་ལ་གཞོན་པའི་  
 བཟོའི་ཚོམ་པ་མ་བྱས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྐོང་གི་རྒྱ་  
 ཚད་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་པར་འདོད་པའོ། །སྤྱོར་བ་དང་མཐར་སྟུག་སྤུ་མ་བཞིན་  
 འོ། །རྒྱུ་ལའོར་པའི་གི་ལ་ཉལ་བ་དང་། ལྷམ་ཡོད་པས་མལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེ་  
 འཁོར་དུ་རྒྱུ་ལའོར་བ་དང་། ལྷམ་མེད་པས་ཀྱང་མགོ་ལོགས་དང་རྒྱུ་ལའོར་གས་  
 སོགས་ལས་གཞན་དུ་འཁྲུ་བ་དང་། གིའམ་གིའུ་ཚད་ལས་མཐོ་བ་དང་། གསེར་  
 དུལ་ལ་སོགས་པའི་གི་ལ་འདྲུག་པ་དང་ཉལ་བ་དང་གི་བཅེགས་མའི་སྤྱེད་དུ་འདྲུག་  
 པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ལས་དང་པོ་ཤིང་བལ་གྱིས་  
 གོས་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གོས་པར་བྱ་བའི་  
 ཡུལ་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་རུང་བ་ཚད་ལྷན་ཡིན་པའོ། །གང་གིས་གོས་པར་  
 བྱ་བ་ནི་ལྷུས་སམ་གནས་མལ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་“རྩམ་སྤར”གང་གི་ཚད་དུ་  
 འོངས་པ། བསམ་པ་ལ་འདྲ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྐོང་ནི་ཞེ་སྤང་བའི་བསམ་  
 པས་གོས་པར་འདོད་པ། སྤྱོར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་གོས་པར་བྱེད་པར་ཚོམ།  
 མཐར་སྟུག་ཤིང་བལ་ལ་སོགས་པས་གནས་མལ་ལ་རེག་ནའོ། །

གཉིས་པ་གདིང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་གདིང་བའི་རྒྱ་  
 རུང་ཞིང་མིན་དུ་ཞུ་གསུམ་མམ་“བྱེད་དང་ལྷ་ཞིང་དུ་ཞུ་དོ་སོར་དུག་ལས་ལྷག་པ།  
 རང་གི་ཡིན་པ། སྤར་ཚད་ལ་གཞོན་པའི་བཟོའི་ཚོམ་པ་མ་བྱས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་  
 འདྲ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་སྐོང་ལྷག་པ་བྱེད་པར་འདོད་པ། སྤྱོར་བ་རང་ངམ་

1 རྩམ་སྤར  
 2 ལྱེད

བསྐྱོས་པས་བྱེད་པར་ཚོམ། མཐར་ཐུག་ཟིན་པའོ། །གཡན་པ་དགའ་བ་དང་རས་  
 ཆེན་གྱི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་ལང་བ་ལས་གཡན་པ་དགའ་བ་པའི་ཚད་ནི་སྲིད་དུ་ལྷ་  
 རྒྱུ་ལོང་དུ་ལྷ་གསུམ། རས་ཆེན་ནི་སྲིད་དུ་ལྷ་དགུ་ལོང་དུ་ལྷ་གསུམ་དང་སོར་བཙོ་  
 བརྒྱད་གྱི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་ན་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གདིང་བ་དང་གཡན་པ་དགའ་བ་  
 དང་རས་ཆེན་ཚད་ལས་ལྷུང་བ་རྣམས་ལ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །གང་  
 ལས་ལྷུང་བ་རྒྱུང་བའི་ཁབ་རལ་དང་ཁྲི་རྒྱུང་མ་བཙག་པ་དང་། ཤིང་བལ་ལ་སོགས་  
 བས་གོས་པ་མ་བསྐྱས་པ་དང་། གདིང་བ་དང་གཡན་པ་དགའ་བ་དང་། རས་ཆེན་  
 ཚད་ལས་ལྷག་པ་རྣམས་བཙད་པ་མ་དྲིས་པར་བཤགས་པ་ལེན་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་  
 ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་དག་མ་བྱས་པར་བཤགས་ཀྱང་མི་འདག་གོ། །ལྷ་བ་བདེ་  
 བར་གཤེགས་པའི་ཚོས་གོས་གྱི་བཟོ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་  
 ལག་དངོས་པོ་ནི་ཚོས་གོས་གསུམ་གང་ཡང་རྒྱུང་བ་རྒྱུང་ཞིང་བདེ་བར་གཤེགས་  
 པའི་ཚོས་གོས་གྱི་ཚད་དམ་དེ་ལས་ལྷག་པ། རང་གི་ཡིན་པ། ལྷུང་ཚད་ལ་གཞོན་  
 པའི་བཟོའི་ཚོམ་པ་མ་བྱས་པའོ། །རྟེན་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལུས་ཚམ་མེད་  
 པའོ། །ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ལྷུང་བཞིན་ནོ། ། ལྷ་བཞི་བ་སོ་སོར་བཤགས་པའི་སྡེ་  
 ཚོན་ལ་རབ་རྒྱུང་དང་ཁྲིམ་པའི་གཞི་ལས་རྒྱུང་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་གཉིས་གྱི་  
 དང་པོ་དག་སྐོང་མ་ལས་ཟས་ལེན་པའི་སོར་བཤགས་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་  
 ལག་ནི་དག་སྐོང་མ་ཚོས་བདུན་ལྷན་གྲོང་ངམ་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་རམ་ལམ་པོ་ཆེ་  
 གསུམ་གང་རྒྱུང་ན་འདུག་པའོ། །དུས་ནི་ལྷ་གའི་དུས་མ་ཡིན་པའོ། །དངོས་པོ་ནི་  
 དུས་སུ་རྒྱུང་བའི་ཟས་རྒྱུང་ཞིང་ཟས་གཅིག་གི་ཚད་དུ་ལོངས་པ། དག་སྐོང་མ་རང་

ཉིད་ཟ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པ། དགོ་སློང་མ་རང་ཉིད་དང་འབྲེལ་བར་གནས་  
 པ། རྟེན་ནི་རང་ཉིད་ལྔ་པ་ལྔ་པ་གི་ཉེ་འཁོར་རམ་ལམ་པོ་ཆེན་འདུག་པའོ། །བསམ་  
 པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་དགོ་སློང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་དེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་གང་  
 རུང་གིས་ཤེས་པ། ཀུན་སློང་རང་དོན་དུ་སྒྲུངས་ནས་ཟ་བར་འདོད་པ། སློར་བ་ཟ་  
 བར་ཚོམ། མཐར་ཐུག་མཁུལ་དུ་མིད་པའོ། །དགོ་སློང་མ་ལྔ་པ་ལྔ་པ་གི་ཉེ་འཁོར་  
 རམ་ལམ་པོ་ཆེ། ལྔ་པ་གི་ནམ་མཁུལ། དབྱར་ཁང་། དེའི་ཉེ་འཁོར། གཙུག་ལག་ཁང་།  
 དེའི་ཉེ་འཁོར་ཉེ་བརྒྱུད་ན་འདུག་པ་ལ་དགོ་སློང་གིས་ནམ་མཁུལ་ནས་སྒྲུངས་པ་  
 དང་། དགོ་སློང་ལྔ་པ་དང་དེའི་ཉེ་འཁོར་དང་ལམ་པོ་ཆེ་གསུམ་ན་འདུག་པས་དགོ་  
 སློང་མ་ལྔ་པ་དང་དེའི་ཉེ་འཁོར་མ་གཏོགས་པའི་གནས་ཀྱི་ན་འདུག་པ་ལས་སྒྲུངས་  
 པ་སྟེ་ཉེ་ལུ་ཚ་ཀྱི་ལ་ཉེས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགྲུར་རོ། །

སོར་བཤགས་གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་སླིན་བདག་ཁྱིམ་པ་  
 ཚོས་ལྷ་ལྷན་བསྐྱོ་བཤམ་གྱེད་པ་པོའི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའོ། །སྐོགས་ནི་དགོ་སློང་ཚོས་  
 རུག་ལྷན་གཉིས་ཡན་ཆད་ཡིན་པའོ། །ཟས་ནི་རུང་ཞིང་ཟས་གཅིག་གི་ཆད་དུ་  
 ལོངས་པའི་དུས་རུང་གི་ཟས་ཡིན་ཞིང་། དགོ་སློང་མ་ཚོས་བདུན་ལྷན་བསྐྱོ་རུང་ན་  
 འདུག་པས་བསྐྱོ་བཤམ་སླིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱས་པའོ། །རྟེན་ནི་དགོ་སློང་མ་དེའི་ཚིག་  
 གིས་མ་ཡིན་པར་མགོན་དུ་བོས་ཤིང་བསྐྱོ་བཤམ་གྱེད་པ་རང་རམ་རང་དང་འབྲ་  
 བས་མ་བརྒྱུག་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་བསྐྱོ་བཤམ་གྱེད་པ་ལ་མ་བསྐྱོ་བ་ལ་  
 དེར་དེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཤེས་པ། ཀུན་སློང་མ་བརྒྱུག་པར་ཟ་བར་  
 འདོད་པ། སློར་བ་ཟ་བར་ཚོམ། མཐར་ཐུག་མཁུལ་དུ་“མིད་”པའོ། །བསྐྱོ་བཤམ་གྱེད་

1 མིང



བ་བརྒྱུག་པ་ལ་མ་བརྒྱུག་པར་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉེས་གང་རུང་གིས་ཟ་བ་དང་།  
 བརྒྱུར་མི་རུང་བའི་གནས་ན་འདུག་པ་ལ་མ་བརྒྱུ་བར་ཟ་བ་ཉེས་བྱས་སོ། །དགོ་སྤོང་  
 མས་བརྒྱུ་བ་ལས་བྱེད་པར་དོགས་པ་ན་མ་བྱས་སམ་ཞེས་མ་དྲིས་པར་ཟ་བ་ལ་  
 བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གཉེས་པ་ལ་གཉེས་ཀྱི་དང་པོ་བསྐྱབ་པ་བྱལ་ཏེ་བྱིམ་དུ་  
 འདུག་པའི་སོར་བལགས་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་བྱིམ་པ་ཚོས་ལྷ་ལྟན་  
 བསྐྱབ་པའི་སྤོམ་པ་བྱིན་ཞིང་བག་ཡངས་སུ་མ་བྱས་པའོ། །ཟས་ནི་རུང་ཞིང་ཟས་  
 གཅིག་གི་ཚད་དང་ལྟན་པའི་དུས་རུང་ཡིན་པ། སྤྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ། མོད་  
 བ་མ་ཡིན་པའོ། །རྟེན་ནི་བདག་ཉིད་ཁྲིམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ། སྤོམ་པ་བྱིན་  
 པའི་སྤྱ་རོལ་ཏུ་མགོན་དུ་བོས་པ་མིན་པ། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ཞིང་ཀུན་  
 སྤོང་བསྐྱབ་པ་བྱལ་ཏེ་ཟ་བར་འདོད། སྤོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་སྤྱ་མ་བཞིན་ནོ། །བསྐྱབ་  
 པའི་སྤོམ་པ་སྤྱིན་པར་འོས་པ་ལ་མི་སྤྱིན་པ་དང་། བག་ཡངས་སུ་བྱེད་དགོས་པ་མི་  
 བྱེད་པ་དང་། སྤོམ་པ་བྱིན་པ་དེའི་བྱིམ་དུ་ཚོས་སྤོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཚེད་དུ་མི་འགོ་བ་  
 དང་། ལྷུང་བཟེད་སྤོང་བར་འགོ་བ་དང་། དེའི་བྱིས་པ་སོགས་ཟས་སྤོང་པ་ལ་བསོད་  
 སྤོམས་འི་ལ་བྱིས་སྤྱིན་པ་དང་། ལྷུམ་འཁྲུར་“ཅམ་”མི་སྤྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་  
 བྱས་སོ། །

གཉེས་པ་ནགས་བརྟག་པའི་སོར་བལགས་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་  
 སྤྱིན་བདག་ནི་བྱིམ་པ་ཚོས་ལྷ་ལྟན་དགོ་འདུན་ལ་ཟས་ལ་སོགས་པ་བསྤོ་བ་པོ་ཡིན་  
 པ། ཟས་ནི་རུང་ཞིང་ཟས་གཅིག་གི་“ཚད”དུ་འོངས་པའི་དུས་རུང་སྤྱིན་བདག་

1 ཅམ  
 2 ཚད

གིས་བསྐྱོས་པ་ཡིན་པ། གནས་འཛིགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་  
རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་ཡིན་པ། རྟེན་མི་ནགས་མ་སྤྲུལ་བར་བསྐྱོས་ཤིང་མ་སྤྲུལ་  
བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲ་ཤེས་མི་ནགས་མ་སྤྲུལ་བ་ལ་<sup>1</sup>དེར་དེས་བའམ་ཡིད་གཉིས་  
གང་རུང་གིས་ཤེས་པ། གུན་སློང་ནགས་མ་སྤྲུལ་བར་ཟ་བར་འདོད་པ། སློབ་བ་དང་  
མཐར་སྐྱབས་སྤྲུལ་པ་དང་འདྲའོ། །འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆེ་ནགས་སྤྲུལ་བའི་དགོ་  
སློང་དང་དེ་ལ་གྲོགས་དགོས་ན་གྲོགས་དང་བཅས་པ་མ་བསྐྱོས་བ་དང་། དེ་ལ་ཁྱིུ་  
སྤྲུལ་མི་སྟེང་བ་དང་། བསྐྱོས་པ་དེས་ཀྱང་དཔག་ཚད་སྟེང་ལ་སོགས་པ་མ་བརྟགས་  
བ་དང་། འཛིགས་པ་ཆེ་རྒྱང་ལ་སོགས་པའི་བརྟེན་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་  
ཉེས་བྱས་སོ། །

༥ ལྷ་བ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྤྱི་<sup>2</sup>ཚན་ལ་དགུ་ལས་དང་པོ་གོས་བགོ་བའི་སྤྱི་<sup>3</sup>ཚན་  
ལ་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་མ་མཐའ་མཉམ་བར་མ་བགོས་བ་དང་། ལྷ་བ་མའི་གོང་དུ་ཐལ་  
བའི་བཅེངས་བ་དང་། ལོང་བྱ་ལ་རེག་པའི་ཉ་ཅང་འཛོལ་བ་དང་། ཁ་ཚར་སྤུན་ཚར་  
ཀྱི་མཐའ་ནར་བ་དང་། ལྷ་བའི་གོང་ཅམ་དུ་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་མགོ་ལྷེ་བས་བ་དང་། ལྷ་  
བའི་འོག་དུ་སྤྲུལ་མགོའི་གདེངས་ཀ་ལྟར་ལྷེ་བས་བ་དང་། ལྷ་རགས་ཀྱི་བར་བར་དུ་  
འབྱའི་སྤར་མ་ལྟར་འདུག་པ་དང་། ལྷོད་གཡོགས་ལ་ཡང་རྒྱམ་པོར་མ་བགོས་བ་  
དང་། ཉ་ཅང་བཅེངས་བ་དང་། ཉ་ཅང་འཛོལ་བ་སྟེ་བཅུའོ། །

གཉིས་བ་ཁྱིུ་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱི་ཚན་ལ་རྐང་ལག་རྒྱོད་བ་ལ་སོགས་པ་མ་  
བསྐྱམས་བ་དང་། གོས་མཉམ་བར་མ་བགོས་བ་དང་། ཅ་ཅའི་སྤྱ་མི་བསྐྱུང་བ་དང་།

1 དར  
2 ཚན  
3 ཚན

མིག་གཤེད་བ་དང་། གཉམ་ཤིང་གང་ལས་ལྷག་པར་ལྷ་བ་སྟེ་ལྷ་དང་། མགོ་རས་ལ་  
 སོགས་པས་གཤོག་པ་དང་། འདོམས་སྤང་བར་བརྗེ་བ་དང་། གོས་ཐག་པ་གཉི་གར་  
 གཟར་བ་དང་། ལག་པ་མཐུན་ནས་བཏང་སྟེ་གཉམ་གོང་དུ་བསྐྱོལ་བ་དང་། ལྷག་ཁྲང་  
 དུ་ལག་པ་གཉིས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་བསྐྱོལ་བ་སྟེ་ལྷ་དང་། མཚོང་བ་དང་། སྦྱིད་པ་  
 བརྒྱང་བསྐྱམས་ལྲེད་ཅིང་འགྲོ་བ་དང་། ཚོག་སྤུས་འགྲོ་བ་དང་། ཉིང་བ་བཏེག་སྟེ་གང་  
 བས་འགྲོ་བ་དང་། ལག་པ་གཉིས་རྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གྲུ་<sup>1</sup>མོ་<sup>2</sup>ཕྱིར་སྦྱར་པོར་གྲུས་ཏེ་  
 འགྲོ་བ་ལྷ་དང་། “ལུས་<sup>2</sup>སྦྱར་ཞིང་འགྲོ་བ་དང་། ལག་པ་ཕྱོག་ཅིང་འགྲོ་བ་དང་། མགོ་  
 སྦྱར་བ་དང་། གཞན་དང་ཐག་པ་གཉིས་སྦྱར་བ་དང་། གཞན་དང་ལག་པ་སྦྱེལ་ཏེ་འགྲོ་  
 བ་ལྷ་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། །གསུམ་པ་བྲིས་དུ་འདུག་པའི་སྡེ་ཚན་ལ། བྲིས་དུ་མ་བསྐྱོ་བ་དང་  
 མི་བརྟགས་པར་སྟན་ལ་འདུག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ལྡིད་པའི་སྟེ་འདུག་པ་དང་། ལུས་མོ་  
 མན་ཚད་ཀྱི་རྟེན་པ་བསྐྱོལ་བ་དང་། བརྒྱ་བསྐྱོལ་བ་དང་། ལོང་སྤུའི་སྟེང་དུ་ལོང་གུ་  
 བཞག་པ་དང་། རྟེན་པ་བྲིའི་ལོག་ཏུ་དགུག་པ་དང་། རྟེན་པ་གདངས་པ་དང་། འདོམས་  
 སྤང་བ་སྟེ་དགུའོ། །ལག་པ་འབྲམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དག་སྟན་རྒྱ་བ་ཏུ་བཀུར་བ་གཉིས་  
 བེ་བསྐྱབ་གྲུའི་ཉེས་པའོ། །བཞི་བ་ཟས་གྲང་བའི་སྡེ་ཚན་ལ་ཟས་ལེགས་པར་མ་  
 གྲངས་པ་དང་། ལྷ་དང་ཁད་ཚད་དུ་གྲངས་པ་དང་། “ཚོད་<sup>3</sup>མ་དང་ཟན་མཉམ་པོར་  
 གྲངས་པ་དང་། མཐར་ཆགས་སུ་མ་གྲངས་པ་དང་། ལྷང་བཟེད་ལ་ཡིད་ཀྱིས་མ་  
 བལྟས་པར་གྲངས་པ་དང་། བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་མ་འོངས་པར་ལྷུང་བཟེད་བཟེད་བ་  
 དང་། ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་ཚན་དང་ཚོད་མ་གཅིག་གིས་གཅིག་འགོ་བས་པ་

1 ཟེ  
 2 ལས  
 3 ཚོད

དང་། ཟས་ཀྱི་སྡེད་དུ་ལྷུང་བཟེད་བཟེད་པ་རྣམས་སོ། །ལྷ་པ་ཟས་བཟའ་པའི་སྡེ་  
 “ཚོན་<sup>1</sup>འི་ཟས་ལེགས་པར་མ་ཚོས་པ་དང་། ཁམ་ཉ་ཅང་རྒྱུད་པ་དང་། ཚེ་བ་དང་།  
 ཁམ་རན་པར་མ་བྱས་པ་དང་། ཟས་ཁའི་སྐོར་མ་སླེབ་པར་ཁ་གདངས་པ་དང་། ཁ་  
 ཁམ་གྱིས་བཀང་”སྡེ་<sup>2</sup>སླ་བ་དང་། ཚུག་ཚུག་དང་། ཅག་ཅག་དང་། ཏུ་ཏུ་དང་། སུ་སུ་  
 ཞེས་པའི་སྐྱེད་བཅས་པ་དང་། ལྷེ་སྲིད་ལྷུང་སྡེ་ཟས་ཟ་བ་ལྷ་དང་། འབྲུ་རེ་རེ་ནས་  
 བརྟུས་ཉེ་བ་དང་། ཟས་ལ་དབྱུས་འདོགས་པ་དང་། མཁུར་བ་སློའི་ཞིང་བ་དང་།  
 རྐན་གཏོག་པ་དང་། ཁམ་འསྐོར་བཅད་དེ་བ་བ་ལྷ་དང་། ལག་པ་བལྟག་པ་དང་། ལྷུང་  
 བཟེད་སོར་སོས་འབྲོག་པ་དང་། ལག་པ་ཟས་ཀྱིས་གོས་པ་”སྐྱུག་<sup>3</sup>པ་དང་། ཟས་དང་  
 བཅས་པའི་ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམ་པ་དང་། ཟས་ལ་མཚོད་རྟེན་འབྲ་བར་བྱས་ཉེ་གཞོམ་  
 པ་དང་ལྷ་སྡེ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་གོ།

རྟུག་པ་ལྷུང་བཟེད་དུ་སྐྱེད་པའི་སྡེ་”ཚོན་འི་། གཞན་གྱི་ལྷུང་བཟེད་ལ་དབྱུས་  
 གདགས་པའི་སྲིད་ལྷ་བ་དང་། ལག་པ་ཟས་དང་འབགས་པས་རྒྱ་སྐོད་ལ་བཟུང་བ་  
 དང་། དགེ་སྐོང་ལ་ཟས་དང་འབགས་པའི་རྒྱས་གཏོར་བ་དང་། ཁྲིམ་པའི་ཁྲིམ་དུ་དེ་  
 ལ་མ་རྗེས་པར་ཟས་དང་འབགས་པའི་རྒྱ་དཔོ་བ་སྡེ་བཞི་དང་། ལྷུང་བཟེད་དུ་ཟས་ཀྱི་  
 ལྷག་མ་སྐྱུགས་ཉེ་དོར་བ་དང་། འོག་གཞི་མེད་པ་དང་། གད་ཁ་དང་། གཡང་ས་དང་  
 དཀའ་གཟར་པོ་རྣམས་སུ་ལྷུང་བཟེད་བཞག་པ་དང་། འགྲེད་པ་དང་། གད་ཁ་དང་།  
 གཡང་ས་དང་། དཀའ་གཟར་པོ་རྣམས་སུ་ལྷུང་བཟེད་བརྟུ་བ་དང་། འབབ་རྒྱ་རྟུག་

1 ཚོན  
 2 ལྷ  
 3 ལྷག  
 4 ཚོན

བོད་རྒྱལ་ལས་བརྒྱུ་སྟེ་ཆུ་བཟུ་བ་དང་བཟུ་སྟེ་དེ་ལྟར་བཟུ་བཞིའོ། །ལྷུང་བཟེད་གྱི་  
 ཆུ་སྟོང་བ་ན་ལན་གསུམ་བརྟུན་ཉེ་གཙུག་ལག་གི་ཚིགས་བཅད་བརྒྱས་པའི་ཆུ་མ་  
 གྱེན་པ་དང་ལམ་གྱི་བཞི་མདོར་ལྷུང་བཟེད་འབྲུ་བ་གཉིས་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་  
 སོ། །བདུན་པ་ཚོས་སྟོན་པའི་སྟེ་ཚན་ནི་མི་ན་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཉེ། ཉན་པ་པོ་འདུག་  
 བ་ལ་འགྲུང་བ་དང་། ཉལ་བ་ལ་འདུག་པ་དང་། ཉན་མཐོན་པོ་དང་བཟང་པོ་ལ་འདུག་  
 བ་ལ་དམའ་བ་དང་རན་པ་ལ་འདུག་པ་དང་། མདུན་དུ་འགོ་བ་ལ་སྤྱི་ནས་འགོ་བ་དང་།  
 ལམ་ནས་འགོ་བ་ལ་ལམ་གྱི་འགྲམ་ནས་འགོ་བ་རྣམས་གྱིས་ཚོས་བཤད་པ་སྟེ་ལྔ་  
 དང་། མགོ་གཡོགས་པ་དང་། བརྗེས་པ་དང་། གཟར་བ་དང་། གཉའ་གོང་དུ་བསྐྱོལ་  
 བ་དང་། ལྷག་པར་བསྐྱོལ་བ་ལ་ཚོས་བཤད་པ་ལྟ་དང་། མགོ་དོ་ཀེར་ཅན་དང་། ལྷ་  
 གྲོན་པ་དང་། ཚོད་པན་ཅན་དང་། སྤང་བ་ཅན་དང་། རས་ལ་སོགས་པས་དགྲིས་པ་  
 ལ་བཤད་པ་ལྟ་དང་། སྤང་བོ་ཆེ་དང་རྟ་ལ་སོགས་པ་ཞོན་པ་དང་། རྒྱུགས་དང་བཞོན་  
 པའི་སྟེང་ན་འདུག་པ་དང་། ལྷམ་གྲོན་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟ་དང་། ལག་ན་གཏུགས་དང་།  
 འཁར་བ་དང་། མཚོན་དང་། རལ་གྱི་དང་། དག་ཆ་ཐོགས་པ་དང་། གོ་ཆ་གྲོན་པ་ལ་  
 བཤད་པ་དུག་དང་ཉེར་དུག་གོ། །བརྒྱད་པ་བསྐྱབ་པའི་སྟེ་ཚན་ནི། མི་ན་བས་འགྲུང་  
 བ་དང་། ཆུའི་ནང་དང་། ལྷ་སྟོན་པོ་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་བཤད་གཅི་བྱེད་པ་  
 དང་། བཤད་གཅི་དང་། མཚིལ་མ་དང་། ལྷབས་དང་། ལྷུགས་པ་དང་། ལྷུགས་པ་  
 རྣམས་ཆུ་དང་ལྷ་སྟོན་པོ་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་འདོར་བ་སྟེ་བཞིའོ། །

དགྲུ་བ་རྒྱ་བ་དགག་པའི་སྟེ་ཚན་ནི། གཞོད་པ་ལྷུང་བ་མ་གཏོས་པར་གཤིང་ལ་  
 མི་གང་ཅམ་ལས་མཐོ་བར་འཛེག་པའོ། །བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་རྒྱ་ཚེན་

1 ཅན

བོ་ཚོ་གས་ཤིང་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཤེས་ཉེན་དམ་པས་མཉེས་  
 བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འདྲིན་པར་གྱུར་ཅིག། །སྟོང་ལུང་ལུ་ཨར་བུང་ཚུབ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་  
 གུམ་གཤམ་ཁང་གནས་ཅེང་སྟེང་དུ་ལོ་ཆེན་སྐབས་མཚོག་དཔལ་བཟང་རྗེ་བཙུན་  
 རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཚོས་རྗེ་རྣམ་གསུམ་ཞལ་འདོམ་  
 སྟེ་བསྟན་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱི་དོར་སྟོན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ལྷ་དང་དམ་པའི་ཚོས་  
 སྟོང་བའི་སྤང་མ་རྣམས་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་སྟེད་བ་མཛད་པའི་ཆེ་རྗེ་བཙུན་ཚོང་ཁ་  
 བ་ཆེན་པོས་ཚོས་གྲུང་གསུངས་པ། རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་དར་མ་རིན་  
 ཆེན་ཞེས་བུ་བ་མཁས་པའི་སྟན་གྲགས་ཀྱིས་ཚངས་པའི་འདིག་ཉེན་གྱི་བར་དུ་ཁྱབ་  
 ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱི་དང་དཔག་ཚད་ཀྱི་བར་དུ་ལྷང་བ། འདི་ནས་འདིག་ཉེན་གྱི་  
 ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་ཟིན་སུ་མཛད་བའོ། །ཚུལ་  
 ཁྲིམས་རྣམ་དག་གི་གཟུངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱད་འཚལ་  
 འོ། །བུང་ཚུབ་སེམས་དབའ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་འདམགས་བ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་  
 དབང་སྤྱད་སྤྱད་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱད་འཚལ་འོ། །ཨོ་ཨ་མོ་ལྷ་ཤི་ལ་སོ་རྣ་ལ། ལྷ་ར་  
 ལྷ་ལ། མཐོ་ལྷ་སྤྱ་ལྷ། མཐོ་ལྷ་ཤི་ཏ་ལྷ་ལ། ལྷ་ར་ལྷ་ལ། ས་མཐོ་ཨ་མོ་ལོ་ལྷ་ཏེ་ལྷ་  
 ལའ་སྤྱ་ལྷ། ལྷ་ལོ། །

༡༡། །དགེ་རྒྱུ་ལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གནས་རྗེ་ད་མེད་ལ་བཞུགས།

༡༡། །ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ལ་སྤྱུག་འཚེལ་ལོ། །

དགེ་སྐྱོར་གྱི་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷུ་ལོ་ཐམས་ཅད། དགེ་རྒྱུ་ལ་ལྷན་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་  
ཏེ། དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་སྐྱབ་ས་པ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་ལ། འགའ་ཞིག་སྤོགས་མ་རྒྱན་  
གྱི་ཉེས་ལ། འགའ་ཞིག་ལྷུང་མེད་དུ་འགྱུར་ལོ། །སྐྱབ་ས་པ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་ལ་  
གངས་སུམ་ཚུ་ཅ་དུག་དུ་བྱས་པའི། དང་པོ་སྤོག་གཙོད་བཞི་དང་ཞེས་པའི། མི་  
གསོད་པ་ཐམས་ཅད་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་ལ། གཞི། བསམ་ལ། སྐྱོར་བ་མཐར་སྤྱུག་  
གི་ཡན་ལག་ལོ། །དང་པོ་ལ་རྟེན་དང་ཡུལ་གཉེས། རྟེན་དགེ་རྒྱུ་ལ་གྱི་བསྐྱབ་ས་ལྷན་  
དག་དང་ལྷན་པའམ། གསོར་དུང་ཡན་ཆད། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་ལ། བསྐྱབ་  
ས་མ་བཅས་པའི་གོང་གི་དགེ་རྒྱུ་ལ་མ་ཡིན་པའོ། །ཡུལ་མིའམ་མིར་ཆགས་པའོ། །

བསམ་པ་ལ་འདྲུ་ཤེས་དང་། གུན་སྐྱོར་གཉེས། འདྲུ་ཤེས་ནི། མིའམ་མིར་  
ཆགས་པ་ཡིན་པ་ལ། ཡིན་པར་འདྲུ་ཤེས་པའམ། ཟེ་ཚོམ་ཟ་བའོ། །གུན་སྐྱོར་དེ་  
གསོད་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྐྱོར་བ་རང་རམ་བསྐྱོས་པས་དུག་དང་  
མཚོན་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་དུང་བས་གསོད་པར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་སྤྱུག་སྤོག་གི་  
དབང་པོ་འགགས་པའི་ཚེ་ན། མི་གསོད་པ་ཐམས་ཅད་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་  
སོ། །མདོར་ན་སྤོག་གཙོད་ཀྱི་པམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས་མ་གཏོགས་པ་མི་གསོད་འདོད་

དང་། རྒྱུ་འགྲོ་ལས་གཞན་པའི་མི་མ་ཡིན་གསོད་འདོད་ཀྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྲངས་  
 པའི་ལུས་ངག་གི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དེར་གཏོགས་ཀྱི་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་  
 སོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་འགྲོ་དང་བཅས་པ་བརྟེན་པ་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ལ།  
 གཞི་ཡན་ལག་གཉིས། རྟེན་གོང་དང་འབྲ། ལུས་རྒྱུ་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གཏོགས་  
 པའི་སློབ་ཆགས་ཡིན་པ་ཐ་མལ་པའི་མིག་ལ་སྣང་དུ་རྒྱུང་བ་གཞི་དང་བཅས་  
 པའོ། །བསམ་པ་ལ་གཉིས། འདུ་ཤེས་སློབ་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་བཅས་པར་འདུ་  
 ཤེས་པའམ། ཐེ་ཚོམ་བ་པའོ། །ཀྱུན་སྲོང་སློབ་ཆགས་དང་བཅས་པ་གཞན་དོན་དུ་  
 འདུ་ཤེས་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སློར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་སློབ་  
 ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་གཞན་དོན་དུ་འདེབས་པར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་སློབ་  
 ཆགས་ཇི་སྟེད་ཤི་བ་དེ་སྟེད་ཀྱིས་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་  
 རྒྱུ་འགྲོ་དང་བཅས་པ་ལ་སློབ་པ་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ལ་གཞི་ཡན་ལག་  
 སོགས་གོང་དང་འབྲ། ཀྱུན་སྲོང་རང་འབའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་སློབ་འདོད་དང་། སློར་བ་  
 རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་རང་འབའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་སློབ་པར་ཚོམ་པའོ། །བཞི་པ་རྒྱུ་  
 འགྲོ་གསོད་པ་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་ལ་བཞི་ལས། རྟེན་སྲུང་བཞིན། ལུས་རྒྱུ་  
 འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གཏོགས་པའི་སློབ་ཆགས་ཡིན་པ་གཞི་མེད་པའོ། །བསམ་པ་ལ་  
 འདུ་ཤེས་ནི། རྒྱུ་འགྲོ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པའམ་ཐེ་ཚོམ་བ་པའོ། །ཀྱུན་  
 སྲོང་དེ་གསོད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སློར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་  
 མཚོན་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རྒྱུང་བས་གསོད་པར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་“སློབ་  
 གི་དབང་པོ་འགགས་པའི་ཆེ་ནའོ། །

1 ཐེག



༥ མ་བྱིན་ལེན་ཞེས་པ་ལ་བཞི། གཞི་ཡན་ལག་གི་རྟེན་སྲུང་བཞིན། དུལ་གང་  
 ལ་བརྟུ་བའི་ཡུལ་ཞི། མི་ཡིན་པ་རང་ལས་ཞོར་ཐ་དད་པའོ། །གང་བརྟུ་བའི་དངོས་པོ་  
 བློ། དུལ་དུས་དེར་སྐྱོར་བ་གཅིག་གིས། བརྟུ་བྱ་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟོན་པའི་  
 རིན་ཐང་ཚང་བ། མི་ཡིས་བདག་གིར་བྱས་ཤིང་དབང་བ་གཡོས་སུ་བྱས་པའི་ཁ་  
 ཟས་དང་། གཤེད་མ་སོགས་པས་སློབ་བྱུང་དུ་བདག་གིར་བྱས་པའི་དུར་ཁྲོད་པའི་  
 རྗེས་མ་ཡིན་པས་མི་དམན་པའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་སྤྱི་དང་གྲེ་བྲག་མ་འཇུག་  
 པའོ། །ཀུན་སློང་གཞན་གྱི་ཡིན་ཏེ་མ་གནང་ཡང་རང་འཚོ་བའི་ཆེད་དུ་གཏན་དུ་  
 འབྲལ་འདོད་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྐྱོར་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་རྟུ་བར་ཚོམ་  
 པའོ། །མཐར་ཐུག་ཐོབ་སློབ་སྤྱེས་པའི་ཆེ་བའོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་པམ་འདྲའི་ཉེས་  
 བྱས་མ་གཏོགས་པ་རྟུ་སེམས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ཉེས་པ་  
 ཐམས་ཅད་དེར་གཏོགས་གྱི་བཤགས་བྱའོ། །

༥ མི་ཚངས་སྐྱོད་དང་ཞེས་པ་ལ། གཞི་ཡན་ལག་གཉིས། གང་གིས་ཚོམ་པའི་  
 རྟེན་ཞི། ཞོར་བྱ་ཡིན་པ། རང་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ། ལས་སུ་རུང་བ། ཉན་དང་བྲལ་  
 པའོ། །གང་ལ་བརྟུ་བའི་ཡུལ་ཞི། ལམ་གསུམ་དང་། དེ་གང་ལ་གནས་པའི་ལུས་  
 གཉིས། ལམ་གསུམ་ཞི། ཁ་དང་། བཤང་ལམ་དང་། མའི་ཐག་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྤོགས་  
 གྱི་དང་པོའི་མཚམས་ཡན་ཆད། ཉན་ལ་སོགས་པས་མ་ཉམས་པའོ། །དེ་གང་ལ་  
 གནས་པའི་ལུས་ནི་ལུས་ཚང་བའམ་ལུས་གྱི་སྟོད་སྤྲད་གང་རུང་ཚང་བ། རྟེན་དུ་  
 རུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤི་བ་དང་གསོན་པོའི་ལུས་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱེས་པ་  
 དང་། ལུང་མེད་དང་། མ་ཞིང་དང་རང་དང་གཞན་གྱི་ལུས་གྱི་མའི་སྐྱོ་གང་ཡིན་པ་

ཡིན་ཡང་པམ་འདྲར་འགྲུང་བ་ལ་འདྲའོ། །བསམ་པ་ལ་གཉིས། འདྲ་ཤེས་འཁྲུལ་མ་  
འཁྲུལ་འདྲ་ཞིང། ཀུན་སྒྲོང་ལམ་དང། ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་འཕྲད་པའི་རེག་པ་བདག་  
གིར་བྱེད་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །“སྒྲོང་<sup>1</sup>་བ་བསམ་པའི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་རྩོམ་  
པའོ། །མཐར་ཐུག་བཅུག་པའི་རེག་པ་ལུས་ཤེས་གྲིས་སྒྲོང་ཞིང་ཡིད་གྲིས་བདག་  
གིར་བྱས་པ་ན་མི་ཚངས་པར་སྒྲོད་པ་པམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །མི་ཚངས་  
སྒྲོད་གྱི་པམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས་མ་གཏོགས་པ་མི་ཚངས་པར་སྒྲོད་པ་སྐྱེ་འདོད་དང།  
གཞན་གྱིས་སྐྱེས་པ་དང་དུ་ལེན་འདོད་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྲངས་པའི་ལུས་དག་གི་  
ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དེར་གཏོགས་གྱི་བཤའ་བྱའོ། །

༥ རྒྱན་དུ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལ་བཞི། གཞི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ། གང་གིས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་  
སྣར་བཞིན། གང་ལ་སྐྱེ་བའི་ལྷུལ་མི་ཡིན་པ་སྐྱེ་ཤེས་པ། དོན་གོ་བ། ཤེས་པ་རང་  
བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་ཞིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ། ཐ་སྙད་ལྟ་“དང་<sup>2</sup>ལྟ་  
པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་སྟེ། ཚོས་བདུན་ལྟ་  
ནོ། །དངོས་པོ་གང་སྐྱེ་བའི་མི་ཚོས་ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཁམས་ལས་འདས་པ་  
བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་  
འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་རུང་བའོ། །བསམ་པ་  
ལ་གཉིས། འདྲ་ཤེས་སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཀུན་སྒྲོང་ནི་འདྲ་ཤེས་བསྐྱུར་  
ཏེ་མི་ཚོས་ལྷ་མ་སྐྱེ་འདོད་དང་གཞན་གྱིས་སྐྱེས་པའི་ཚིག་དང་དུ་ལེན་པར་འདོད་པ་  
རྒྱན་མ་ཆད་པའི། །སྒྲོང་བ་དག་ཡན་ལག་ལྟ་ལྟ་དེ། དག་ཡིན་པ། རང་གི་ཡིན་པ།

1 ལྷར  
2 དར

བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ། མ་ལོང་བར་སྐྱས་པ། གསལ་ལོང་སྐྱས་པའོ། །དེས་མི་ཡི་  
 ཚོས་ལྷ་མ་ཚོབ་བ་སྐྱ་བར་ཚོམ་པའོ། །གཞན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཚིག་དང་དུ་མེན་པར་  
 ཚོམ་པའོ། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའི་ཚོ་ན་རྒྱན་དུ་སྐྱས་པ་ཐམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་  
 གུས་སོ། །རྒྱན་དུ་སྐྱ་བའི་ཐམས་འབྲེལ་ཉེས་གཏོགས་པ་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ནས་  
 མི་ཚོས་ལྷ་མ་སྐྱ་འདོད་དང་། གཞན་གྱིས་སྐྱས་པ་དང་དུ་མེན་འདོད་གྱིས་ཀུན་ནས་  
 བསྐྱངས་པའི་ལུས་དག་གི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དེར་གཏོགས་ཀྱི་བཤགས་བུའོ། །ཐམས་  
 འབྲེལ་ཉེས་གུས་ཞེས་པའི་དོན་ཉེས་གུས་ཡིན་ཡང་། དག་སློང་གི་ཐམས་པ་བཞི་དང་  
 རྗེད་ལས་འབྲེལ་བས་བཞི་པོ་ལ་ཐམས་འབྲེལ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེད་ལས་འབྲེལ་  
 ཚུལ་ནི། དག་སློང་ལ་ཐམས་པ་བཞི་གང་ཡང་རུང་བ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་སྐྱར་གསོར་  
 མི་རུང་དུ་གུས་པས། ཚེ་དེ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒོམ་པ་གང་ཡང་རྒྱད་ལ་མི་སྐྱེ་ལ། འཆབ་  
 མེད་བྱུང་ན། དག་འདུན་ལ་ཐམས་པའི་དག་རྗེད་དུ་ཆད་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱངས་ནས་  
 དག་བཙོམ་མ་ཐོབ་ན། ཚེ་རི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཆད་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཚུལ་བཞིན་  
 སྐྱད་པས། དག་པར་གསྐྱངས་པ་བཞིན་དུ་དག་ཚུལ་ལ་ཡང་། ཐམས་འབྲེལ་བཞི་པོ་  
 འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་སྐྱར་གསོར་མི་རུང་དུ་རྗེད་ལ། འཆབ་མེད་བྱུང་ན་ཆད་ལས་  
 ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱངས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཆད་ལས་ཉམས་སུ་མེན་དགོས་པའི་བསྐྱབ་  
 སྐྱིན་དག་ཚུལ་ཅམ་དུ་རུང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ཡང་སུམ་བརྒྱ་བ་ལས། དག་སློང་  
 བཞིན་དུ་དག་ཚུལ་ཡང་། ཕྱི་ནས་སྒོམ་སྐྱེའི་སྐྱལ་བ་མེད་ཅེས་སོ། །

༥ གཞི་མེད་ཅེས་བཞི། ཉམས་པར་འདུན་པས་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་  
 གཞི་མེད་པར་ཤེས་པའམ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ནས། དག་སློང་

འདིས་མི་ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་སོ། ཞེས་བྱེད་པ་སོ་དང་བྱ་བ་སྐྱུར་  
ནས་སྐྱུར་པ་འདེབས་པའི་ཚིག་གསལ་སོར་སྐྱེ་འདོད་སྐྱེས་པ་ན་བཤགས་པར་བྱ་  
བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །

༥ བག་ཙམ་ཞེས་པ་ནི། ཉམས་པར་འདུན་པས་མཐོང་བོས་དོགས་གསུམ་གྱི་  
གཞི་མེད་པར་ཤེས་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ནས། དག་སྐོང་ལ་  
སོགས་པ་ཆེ་གོ་མོ་མཐོང་ངོ། །མི་ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ངོ། ཞེས་  
བྱེད་པ་སོ་དང་བྱ་བ་མ་སྐྱུར་བར་སྐྱུར་པ་འདེབས་པའི་ཚིག་མི་གསལ་བར་སྐྱུར་  
“འདོད”པའམ། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་སྐྱེས་པ་ནའོ། །

༥ དག་འདུན་དབྱེན་ཞེས་པ་ནི། དག་འདུན་ནམ་གང་ཟག །སྟོན་པ་གཞན་དང་།  
ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་འཁོར་བཅས་ལས་གཞན་དུ། དེར་ཤེས་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་  
བསྐྱུར་ནས་དབྱེ་བར་འདོད་པའམ་དབྱེ་ནའོ། །

༥ དེར་རྗེས་སྟོགས་དང་ཞེས་པ་ནི། འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ནས། དབྱེན་དེའི་སྟོགས་  
བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། སྟོགས་བྱེད་པ་ནའོ། །

༥ ཁྱིམ་སྐྱུན་འབྲེན་ཞེས་པ་ནི། ཁྱིམ་པ་གནས་པའི་ཤོང་དུ་སྟོས་འགྱུར་འཕྱང་  
བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་བྱས་པའམ། དེའི་མདུན་དུ་སྟོགས་གྱི་ཉེས་པ་སྐྱེང་བའི་སྐོ་  
ནས་ཁྱིམ་པ་ཡིད་སྐྱུན་བར་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་བྱས་པ་ལ། དག་འདུན་གྱིས་སྐྱད་པ་  
ནན་ཏུར་ཚོས་ལྡན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ། དེར་ཤེས་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ནས།  
བདག་ལ་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུར་མི་རིགས་པར་བྱས་པའི་དག་འདུན་འདི་རྣམས་འདུན་  
པ་ལ་སོགས་པས་འགྲོའོ། ཞེས་སྐྱུར་བར་འདོད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་ནའོ། །

1 འདད

༥ །ཤེས་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། མིའི་ཚོས་སྒྲམས་སྒྲུ་འདོད་དང། སྐྱུར་པ་འདེབས་འདོད་དང། དབྱེན་དུ་གཏོགས་པ་བྱེད་འདོད་དང། ཞལ་ཉ་པ་སོགས་ལ་འཕྲུ་འདོད་དང། རང་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་འདོགས་སྤོང་འདོད་དང། བཟའ་བཏུང་སྐྱུར་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལྷག་པོ་ལེན་པའི་ཕྱིར་དེ་འགོ་བས་འདོད་ལྷན་ས་ལས་གཞན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཉེ་སྒྲུ་བར་འདོད་པའམ་སྐྱུས་པ་ནའོ། །

༥ །ཤེས་ངོར་ཞེས་པ་ནི། གོས་ལ་སོགས་པའི་རྙེད་པ་དགེ་འདུན་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་ལ་རིགས་པར་བསྐྱོས་པ་ལ། དེར་ཤེས་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ནས་མི་རིགས་པར་བསྐྱོས་སོ་ཞེས་སྐྱུ་བར་འདོད་པ་དང། སྐྱུས་པ་ནའོ། །

༥ །འཕྲུ་བ་དང་ཞེས་པ་ནི། ཞལ་ཉ་པ་ལ་སོགས་པས་བཟའ་བཏུང་མལ་སྟན་གནས་ཁང་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་འོས་ཞིང་འཚམ་པ་རིགས་པར་བསྐྱབས་པ་ལ། དེར་ཤེས་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ནས། འདིས་བདག་ལ་གནས་ཁང་ལ་སོགས་པ་མི་རིགས་པ་རན་པ་བསྐྱབས་སོ། ཞེས་ཞལ་ཉ་པ་སོགས་ལ་འཕྲུ་བའི་དག་སྐྱུ་བར་འདོད་པ་དང། སྐྱུས་པ་ནའོ། །

༥ །བས་ཚུང་ཞེས་པ་ནི། པ་རོལ་ཚོས་སྟོན་པ་པོ་བཟའ་བཏུང་སོགས་བང་བེང་ཚུང་བང་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་ཚོས་མི་སྟོན་པར་ཤེས་པའམ། ཐེ་ཚོམ་བ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ནས། འདི་བཟའ་བཏུང་སོགས་བང་བེང་ཚུང་བང་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་ཚོས་སྟོན་ཉོ་ཞེས། སྐྱུར་པ་འདེབས་པའི་དག་སྐྱུ་བར་འདོད་པ་དང། སྐྱུས་པ་ནའོ། །

༥ །ལྷག་མའི་སྐྱུར་འདེབས་དང་ཞེས་པ་ནི། ཉམས་པར་འདུན་པས་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་གཞི་མེད་པར་ཤེས་པའམ། ཐེ་ཚོམ་བ་བ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་

ནས། དགེ་སློང་ལ་སོགས་པ་འདི། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྤེ་ཚན་མན་ཆད་ཏུ་  
གཏོགས་པའི་ལྷང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་སྦྱར་བའམ། མ་སྦྱར་  
བའི་སློན་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ཚིག་གསལ་བ་དང་། མི་གསལ་བ་གང་ཡང་རུང་  
བ་སྦྱ་བར་འདོད་པའམ། སྦྱས་པ་ནའོ། །

༥ བསྐྱབ་པ་སློང་དང་ཞེས་པ་ནི། དགེ་སློང་ལ་སོགས་པས། དུས་མ་ཡིན་པའི་  
ཁ་ཟས་སློང་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབས་ཤིག་ཅེས་བསྐོ་བ་ན། དེའི་ཚིག་  
ལ་ཡིད་ཆེས་བཞིན་ཏུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ནས་ཁྲོད་མི་མཁས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར་ཁྲོད་ཀྱི་ཚིག་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པས་དེ་ཤིག་མཁས་པ་ལ་འབྲིའི་བར་ཏུ་མི་སློབ་  
བོ། ཞེས་རང་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུ་ལ་བཞིན་ཏུ་འཛོག་པའི་གང་ཟག་སློང་བར་འདོད་པ་  
དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་རག་སྦྱས་པ་ནའོ། །

༥ འབྲས་ཆན་འགོབས་ཞེས་པ་ནི། བཟའ་བརྟུང་སྤར་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལྷག་པོ་  
ལེན་པའི་ཕྱིར། བ་རོལ་བོས་མ་ཐོབ་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྤར་ཐོབ་པ་དེ། ཟས་ལ་  
སོགས་པ་གཞན་གྱིས་འགོགས་པར་འདོད་པ་དང་། འགོབས་པ་ནའོ། །

༥ ཆང་དང་ཞེས་པ་ནི། སུམ་བུ་བུ་ལ་འབྲུའི་ཆང་དང་། མ་བུ་བུ་བུ་རྒྱན་ཆང་  
ལ་སོགས་པ་བཅས་པའི་ཆང་སྟེ། སྤོས་པར་འགྱུར་བ་འཁྱུང་འདོད་ཀྱིས་སྤོས་འགྱུར་  
ལོངས་སྟོན་མིད་ཐེབས་དེ་དེ་ལ་དེ་འདོ། །

༥ ལྷ་ཞེས་པ་ནི། "མྱོད་ཀྱི་བག་དང་། ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པས་ལྷ་  
དབྱངས་ལེན་འདོད་ཀྱིས་མགྲིན་པ་བསྐྱར་བ་ཅམ་བྱ་ནའོ། །

༥ གར་ཞེས་པ་ནི། མྱོད་བག་དང་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པས་སློབ་གར་

1 གད

བྱེད་འདོད་ཀྱིས་སྒྲིན་མ་སྒྲིད་པ་ཙམ་བྱེད་ནའོ། །

༥ རོལ་མོ་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། རྒྱུ་བྱེད་པ་ལོ་ལང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་དགོས་མེད་དུ་རྩ་ལ་སོགས་པའི་རོལ་མོའི་སྒྲིན་འབྲིན་པར་བྱེད་ནའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་མཚོན་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི། གྱེ་མི་དག་སྒྲིན་པ་ལ་མཚོན་པ་བྱོས་ཤིག །ཅེས་བརྗོད་ན་ཉེས་མེད་མཚོན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཡང་། རོལ་མོ་དང་སྒྲིན་དབྱེད་སྒྲིན་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །

༥ རྒྱུ་དང་ཞེས་པ་ནི། དགོས་མེད་དུ་རང་དགར་ན་རྒྱུ་དང་། སོར་གཏུབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་འདོགས་པར་བྱེད་ནའོ། །

༥ ཁ་དོག་ཅེས་པ་ནི། དགོས་མེད་རང་དགར་མི་ཁྲི་ལ་སོགས་པའི་ཚོན་གྱི་ཁ་དོག་གིས་མཚུ་དང་བྱེད་བཞིན་ལ་སྒྲིན་ཅིང་འཚང་བར་བྱེད་ནའོ། །

༥ སྒྲོས་ཉུག་ཅེས་པ་ནི། “དགོས་མེད་རང་དགར་ཚུན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་ལུས་ལ་བྱུག་ཅིང་རེག་བྱ་ཉུག་པར་བྱེད་ནའོ། །

༥ བྲེང་ཞེས་པ་ནི། དགོས་མེད་རང་དགར་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པའི་མངོས་བྱེད་གྱི་བྲེང་བ་མགོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཚང་བར་བྱེད་ནའོ། །

༥ ཁྲི་དང་སྒྲིན་ཞེ་ཆེ་མཚོ་དང་། ཞེས་པའི་ཁྲི་སྒྲིན་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས། དགོས་མེད་རང་དགར་བ་སོ་དང་གསེར་དུལ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲིན་པའི་ཁྲི་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་མཚོ་དམན་གང་ཡང་རུང་བ་སྒྲི་གང་ལས་ལྟག་པ་ལ་འདུག་གམ་ཉལ་ནའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འདུག་གམ་ཉལ་ནའོ། །ཁྲི་སྒྲིན་མཚོན་པོ་ལ་གཉིས།

1 དགོས  
2 གར

དགོས་མེད་དུ་རང་དགར་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ཁྲི་ཞུགས་ལས་ལྷག་པ་ལ་འདུག་གས་  
ཉལ་ནའོ། །དགོས་མེད་དུ་རང་དགར་སྟན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞུགས་ལས་ལྷག་པ་ལ་  
འདུག་གས་ཉལ་ནའོ། །

༥ ཕྱི་རྒྱུ་ཁ་ཟས་ཞེས་པ་ནི། རང་གནས་པའི་སྤྱིར་གི་ཉེ་མ་བྱེད་ཡོལ་ནས་སང་  
ནང་པར་སྐྱེ་རེངས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་  
ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པའམ། རེ་ཚོམ་ཟ་བཞིན་དུ་ཁམ་བུ་སྟར་ཀ་ལ་སོགས་པའི་དུས་  
རུང་གི་བཟའ་བརྒྱུང་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་ཀྱིས་ནད་ལ་སོགས་པ་གནང་བའི་རྐྱེན་དང་  
མི་སྟན་པར་སྤྱོད་ན། ཁམ་རེ་རེ་ལ་རེ་རེའོ། །དུས་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་  
པའམ་རེ་ཚོམ་ཟ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ན་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་འོ། །དུས་ལ་དུས་སུ་  
འདུ་ཤེས་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་དུས་སུ་འདུ་ཤེས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ཉེས་  
པ་མེད། དེ་ལྟར་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་སྲ་བཞི། ཉེས་མེད་ཀྱི་སྲ་གཉིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་  
སྲ་བྱུག་པོ་འདི་མི་ཚངས་སྤྱོད་མ་གཏོགས་པ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོས་སྤྱོད་པའི་ལྷུང་བ་  
རྣམས་ལ་ཡང་ཅི་ལྟ་རིགས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །

༥ གསེར་དདུལ་ལེན་ཞེས་པ་ནི། རང་དབང་བའི་གསེར་དདུལ་ལ་སོགས་པའི་  
རིན་པོ་ཆེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་རྣམས་མི་རུང་བའི་སློ་མ་བཞག་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་  
འོར་གྱི་སློལ་བདག་གིར་བྱེད་ནའོ། །

༥ ཉམས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དག་དང་། ཞེས་པའི་དང་པོ། ཁ་ཚར་དག་སྟན་ཚར་  
མ་བཅད་པ་དང་། གོས་ཁ་དོག་དགར་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱིས་པའི་རྟགས་མཚན་ཉིད་  
པ་དགོས་མེད་དུ་བགོ་ཞིང་། འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན་བྱིས་པའི་རྟགས་སྤོང་བ་



ཉམས་པའོ། །རང་དགོན་པ་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་སྐྱེད་ཁ་སྐྱེ་སོར་གཉིས་ཅམ་དང་།  
 མོང་འདབ་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་སོར་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཆད་ཅམ་འཛོག་པ་གནང་བ་ལས།  
 ཆད་དེ་གཉིས་ལས་སོར་མེད་ཡན་གྱིས་ལྷག་པར་འཛོག་ན་གངས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་  
 དེ་སྟེད་ཀྱི་བཤགས་བྱར་འགྱུར་འོ། །གཉིས་པ་སྐྱོ་གོས་དང་། མཐང་གོས་ལ་སོགས་  
 པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་མེད་པ་ན་སྐྱེད་དགོས་ཤིང་། སྐྱེད་ལུས་བཞིན་དུ་མི་སྐྱེད་  
 ཅིང་མི་བགོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཅེར་བུའི་ཡི་དམ་ལེན་པ་དང་། སྐྱེད་ལས་བྱས་  
 པའི་གོས་དང་། བྱ་ལུག་པའི་སྐྱོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་གོས་ལ་སོགས་པ་ཐུན་  
 མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེད་གས་ཅན་གྱི་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་དགོས་མེད་དུ་འཆང་ཞིང་།  
 བགོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་སྐྱེད་པ་ཉམས་པའོ། །གསུམ་  
 པ་མཁན་སོ་ལ་མ་གུས་པ་དང་། བྱེད་གསོད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོ་ལམ་མཁན་སོར་མི་  
 འཛོན་ཞིང་། ཚོས་ལྡན་གྱི་བཀའ་བསྐྱོ་བ་སྐྱེད་ལུས་བཞིན་དུ་མི་སྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་  
 བྱེད་ན་མཁན་སོར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ཉམས་པ་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་  
 སོ། །

༥ སྐྱེད་ལས་འགོ་སྤྱིའི་བསྐྱེད་བྱ་དགོན་མཚོག་མཚོད་པ་སོགས་དང་། སོ་སོའི་  
 བསྐྱེད་བྱ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་སོར་ནས་འཛོག་ཉེན་པའི་སྐྱེད་གཞན་དབང་སྐྱེད་  
 སོགས་ལ་སྐྱེད་སྐྱེད་མི་འཛོན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བར་བྱས་ན་ཡང་  
 བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །སྐྱེད་པལ་ཆེ་བ་ལ་སྐྱེད་བ་སྐྱེད་ཁ་ཅིག་ལུས་  
 དག་ཏུ་མ་ཐོན་ཡང་སྐྱེད་པར་སྐྱེད་པའི་རྟགས་མཚན་སྐྱེད་བྱུང་བ་དང་དུ་སྐྱེད་པ་ཅམ་  
 ཀྱིས་བཤགས་བྱར་བཞེད་དེ། མདོ་ཅ་བར་བསྐྱེད་པར་མཚོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་

བས་སྐྱངས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་དུ། བས་འབྲེལ་གཏོགས་པ་དག་ཚུ་ལ་ལ་སྐྱངས་པ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བཤགས་བྱུང་གསུངས་པའི་དགོངས་པར་བྱེད་པར་མངོན་ནོ། །གསུམ་བརྒྱ་པ་ཙུ་འབྲེལ་དུ་ཀུན་སློང་བྱུང་བ་ནས་ལུས་དག་ཏུ་མ་ཐོན་པ་ལ། བསྐྱམ་བྱུང་བ་ཞེད་པ་འབྲེལ་བ་ཅིག་གྲང་སྐྱང་ངོ་། །

༥ ལྷུང་མེད་ནི། འཆང་བ་དང་ནི་འབྲེལ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ས་ནི་བརྟོ་བ་དང་། །རིན་ཆེན་རེག་དང་མེ་ལ་རེག། །སྐྱངས་ནས་ཟ་བ་བྱེད་པ་དང་། །བྲིན་ལེན་མ་བྱས་ཟ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་གསོག་འཛོག་ཟ་བ་དང་། །སློན་ཤིང་“འཛོག་དང་ཤིང་གཅོད་དང་། །རྩ་སློན་མི་གཅོད་འདོར་བ་དང་། །ས་བོན་འཛོམས་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི། རྒྱ་འཛོག་དགོན་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། །གསོག་འཛོག་བྱེད་དང་དག་ཚུ་ལ་ཉལ། །མི་སྐྱ་འགོ་དང་བཙོ་བརྒྱད་དོ། ཞེས་གོས་ཞག་བཅུའི་འཆང་སྐྱང་ནས། ལས་ཀྱི་གནས་ནས་མི་སྐྱ་བར་འགོ་བའི་བར་བྱེད་དང་བཙོ་བརྒྱད་ལྷུང་མེད་དུ་བསྐྱར་ཏོ། །བྱེད་ནི་བྲིས་པ་དང་། ལུབ་ལྷག་“གི་ཉེས་པ་བསྐྱང་དགོས་ཤིང་། དག་ཚུ་ལ་ནང་པན་ཚུན་བསྐྱང་མི་དགོས་པས་དེ་བྱེད་དུ་བགྱང་ངོ་། །འཆང་བ་དང་ནི་ཞེས་པས་གོས་དང་སྐྱང་བཟེད་ཞག་བཅུའི་འཆང་སྐྱང་གཉིས་ཀ་མེད་པར་སློན་ཏོ། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཞེས་པ་ནི། འཆང་བའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི། འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཞེས། གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་གྱིས། དེ་རང་གིས་སྐྱང་མེད་གཅིག་སློན་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ས་ནི་བརྟོ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་རྣམས་རེ་རེས་སྐྱང་མེད་རེ་རེ་

1 འཛོག  
2 ག

སྟོན་ཏོ། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཞེས་པ་ཡན་གྱི་ལྷུང་མེད་གྱི་སྟོམས་ནི། གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤའ་  
བ་ལས་གསྲུངས་པ་འོད་ལྡན་དུ་བྲངས་སོ། །

ལྷག་མ་གཉིས་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་ནི། བསྐྱམ་པར་བྱ་བའི་<sup>1</sup>ཉེས་བྲས་སོ། ཞེས་  
བ་ནི། ཉེས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་སྟོམས་གྱིས་དངོས་སུ་བསྐྱུས་པའི་ལྷུང་བ།  
དགེ་ཚུལ་ལ་སྐྱངས་འདས་དང་ལྷུང་མེད་དུ་སོང་བ་རྣམས་གྱི་ལྷག་མ་འབྲིན་པ་ནས་  
ཚུའི་ནང་དུ་མཆིལ་མ་སོགས་མི་འདོད་པའི་བར་ཉེས་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་སོ་ཐམས་  
ཅད། ལྷམ་སྐྱར་མེད་དང་ལྷ་སྟེགས་ཅན་དངོས་སུ་འཁོད་པའི་འདུག་གནས་སུ་བྱིན་  
པའི་ཉེས་བ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་གཞི་བཅུ་བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་  
པའི་དགེ་སྟོང་ལ་འབྱུང་བའི་ཉེས་བ་ཐམས་ཅད་དགེ་ཚུལ་ལ་བསྐྱམ་བུའོ། །ལྷ་གར་  
ནས་སྤོང་བའི་བར་བདུན་དུ་ལོངས་པ་གཞི་གཏོགས་གྱི་ལྷུང་གྲེད་དུ་གཏོགས་པའི་  
བསྐྱབ་བུའི་ཉེས་བྲས་ཡིན་ལ། ཁྲི་སྟན་ཆེ་མཚོ་ལ་འདུག་པ་སོགས་གྱི་ཉེས་བ་བཞི་  
ནི། ཁྲི་རྒྱུ་འཚོས་པའི་ལྷུང་གྲེད་དུ་གཏོགས་ཤིང་། ལོས་དཀར་གྱོན་པའི་ཉེས་པའི་  
ལྷག་མ་ཁྲིམ་པའི་རྟགས་སྐྱངས་པ་ཉམས་པ་དང་། ཉམས་པ་གཞན་གཉིས་གྱི་ཉེས་བ་  
རྣམས་གཞི་དུས་གྱི་ཉེས་བ་ཡིན་པས། འདི་རྣམས་ཉེས་བརྒྱ་བཅུ་ཅ་གསུམ་  
སྟོམས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷུང་བ་གང་དུ་ཡང་མི་བགྱང་ངོ། །ལྷུང་མེད་གྱི་ཤིང་གཙོང་  
བ་དང་། ས་ཐོན་འཛོམས་པ་གཉིས་དགེ་སྟོང་ལ་སྟོམས་གྱིས་དངོས་སུ་བསྐྱུས་པའི་  
ལྷུང་བ་གཅིག་ཏུ་བགྱང་ངོ། །

དེ་ལྟར་བཀའ་སྐུལ་ཡི་གཤེད་བཤོད་པའི་མ་ཐུས། །འགྲོ་ཀུན་ལྷག་པའི་ཚུལ་  
ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་ལ། །བཙོན་འགྲུས་སྟོད་མེད་པའི་རྒྱུ་བ་དེས། །ཐམས་ཅད་མཁྲེན་

1 བའི

སའི་གནས་སུ་སྲིན་པར་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་རྗེས་བཀའ་བཞིན་ཟིན་གྱིས་སུ་བཀོད་  
སའོ། །

ཨོ་སྤྲི། བན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་ལྗོན། །རབ་རྒྱས་  
འགོ་ཀུན་ཐར་མཚོག་འབྲས་བཟང་ལ། །སྲོད་སྲིར་བཟ་ཤེས་སྟུན་གྲུབ་ཚོས་གྲ་  
ཚེད། །ཚོས་སྲིན་འཇོད་མེད་དལ་འགོའི་རྒྱན་འདི་སྟེལ། །མཚུ་ལོ།

## པར་བྱང་རྫོན་ཚིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རྩོལ་ཅིག་ཏུ། །  
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དཔལ་འབབ་སྐྱེད། །  
ཚོག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །  
འི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །  
  
དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ལྷུང་པོའི་མཐུས། །  
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྐོ་མོ་སྐོང་སྤག་བརྒྱ། །  
གདངས་ཉེ་རྒྱད་ལྟའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །  
རེས་ལེགས་ཚོར་བྱའི་མཚོན་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གྱིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འཕྲེན་ལྟ་  
མེད་འི་རིང་ལུགས་སྐོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲུལ་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཚེད་དུ་  
དམིགས། བང་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་  
འགྲུང་གང་ལའང་སྐྱུར་ཚོག་པའི་དགོ་བསྐྱའི་སྟོན་ཚིག་ཏུ་ལྟའི་དགོ་སྐྱོང་ཚོས་སྐྱུ་བ་དག་  
དབང་སྐོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱུར་བའོ།

ནམ་ཅེས་མཐུན་དུ་རྒྱ་ལྷོ། ཡུལ་ནུ་དུ་རྒྱ་ལྷོ་ལྷོ། ལྷོ་རྒྱ་རྒྱ་ལྷོ།